

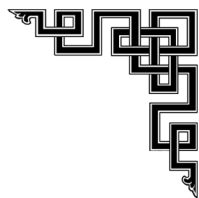
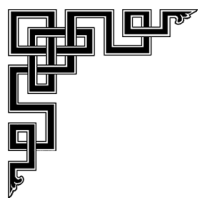
ཕུར་ལྗོངས་དག་དབང་བྱམས་པའི་གསུང་འབྲུག་

བར་ཆ།

ཕུར་ལྗོངས་དག་དབང་བྱམས་པ།

མེར་བྱེས་དིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ལྗོངས་ལྗོངས་ཁང་།

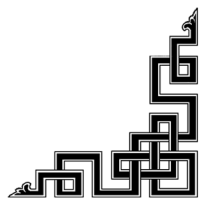
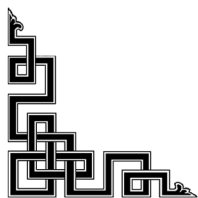
༡༡། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་རིགས་དང་དབྱེས་འཁོར
 རྒྱ་མཚོའི་མངའ་བདག་བྱམས་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྗེ་བཙུན་
 འག་དབང་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབྲུག་ཨི་ཡཱ་
 རྒྱ་མའི་ཞལ་ཕྱང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

བར་ཆ།

བྱར་ཚྱོག་འག་དབང་བྱམས་པ།

༡༩༤༩ — ༡༩༩༩

མེར་བྱས་རིག་མཛོད་དེབ་སྒྲིའི་ཡང་།

SJRB-0445

མི་རིགས་དཔེ་སྟན་ཁང་གི་པར་གཞི་ལྟར་བསྒྲིགས།

མེར་བྱས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་འཕུལ་དེབ་ཏུ་བསྐྱོས།

མེར་བྱས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲམས་སྤེལ་བྱས།

༡༩༩༥ ལྷ་ ༡ པར་ཚོམ་སྒྲིག་བྱས།

མེར་བྱས་རིག་མཛོད་ཏུ་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་ཏུ་བྱང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

དཔེ་སྟན་གྱི་ གྲོ་བཟང་བཙུན་འགྲུས།

དཔེ་སྒྲིག་པ། གྲོལ་སྡེ་རྒྱ་མཚོ།

པར་སྟན་གྱི་བདག་དབང་མེར་བྱས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོར་ཡོད།

དཀར་ཆག

རོ་སྤྱོད་མདོར་བསྟུས།.....	H
དྲིན་ཅན་སླ་མ་དག་ལེགས་ཀྱི་མཚོའི་ནམ་པར་ཐར་པ་སྟོགས་ཅམ་བཞེད་པ་དག་ ལེགས་ཆར་འབེབས།	༡
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སློ་སྦྱང་གི་གདམས་ངག་ཐོར་བྱ་བྱི་བྱ་སྟ་བཞེད་པ།	༧༥
རྗེས་མཛད་པའི་གསང་འདུས་འཇམ་དོར་སྦྱབ་ཐབས་ངག་འདོན་དུ་བྱ་ཚུལ། ...	༡༢༩
གསང་འདུས་འཇམ་དོར་གྱི་བུམ་པ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་བསྦྱབ་པ་དང་བདག་འཇུག་ ངག་འདོན་གྱི་རིམ་པ།.....	༣༠༧
གསང་འདུས་འཇམ་དོར་གྱི་སྦྱིན་སྟེག་འདོད་འཛོའི་བུམ་བཟང་།	༣༤༠
སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ།	༣༤༩
སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་གསང་འདུས་རྗོགས་རིམ།	༣༤༩
གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་མཚོའི་སྤྱིང་པོ།	༤༡༤
གསང་བ་འདུས་པའི་རྗོགས་རིམ་རིམ་ལུ་གདན་རྗོགས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ།	༤༢༣
རྗོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་བཟ་མ་ཏོག་གི་སྤྱིང་པོ།	༥༠༩
རྗོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྗོགས་རིམ་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ།	༥༣༣

བདེ་མཆོག་ལུ་ཨི་པའི་རིམ་པ་དང་པོའི་དམར་འབྲིད་ཟབ་མོ་དཔལ་ལྷན་སྤྲད་	
རྒྱུད་པའི་མན་ངག་ཟིན་བྱིས་སུ་བཀོད་པ།.....	༥༩༩
གྲུབ་ཆེན་ཀུན་ཏུ་དགེ་བའི་ལུགས་ཀྱི་ཚོགས་རིམ་ནལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་དམིགས་	
རིམ་སྐྱོང་ཚུལ་མདོར་བསྟུན།.....	༦༦༥
བདེ་མཆོག་ལུ་ཨི་པའི་བསྟེན་པ་བྱེད་ཚུལ་བདེ་ཆེན་གསལ་བའི་སྐྱིང་པོ།.....	༦༧༧
དཔལ་འཁོར་ལོ་ཐོན་པའི་བསྟེན་ཡིག་གསལ་བའི་སྟོན་མ།.....	༦༩༧
འཇམ་ལུགས་ཆོ་དབང་རིགས་ལྷན་ཟུར་འདེབས།.....	༦༩༩
དོར་མེས་ཀྱི་བུམ་རྒྱབ་དང་རིལ་རྒྱབ་བྱེད་ཚུལ་གསལ་འདུས་ནས་བྱུང་བ།.....	༧༠༥
མ་ཁི་བུམ་རྒྱབ་དང་དེའི་ཟུར་རྒྱ།.....	༧༡༠
བཟང་སྟོན་གྱི་འཆི་སྐྱ་བྱེད་ཚུལ་དང་སྟོན་མ་མཆུལ་བཞི་ཆོག་.....	༧༡༦
སྟོན་མ་མཆུལ་བཞི་པའི་ཆོ་ག་.....	༧༡༩
པཌ་ཆེན་སྟོ་བཟང་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་མཛད་པའི་དཔལ་པོ་གཡུལ་འཇུག་མའི་འཕོ་	
འབྲིད་ལྷགས་ཆོག་མ་དང་བསྟེན་གནས་བསྐྱུང་ཚུལ།.....	༧༢༠
རིགས་གསུམ་སྤྱི་རྒྱབ་ཀྱི་སླ་མའི་ནལ་འབྱོར་ཤིན་ཏུ་བསྟུས་པ་ཞོགས།.....	༧༢༩
ཇི་རིན་པོ་ཆེས་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གདམས་པ་ཆིག་བརྒྱད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གནང་	
བའི་སླ་མའི་ནལ་འབྱོར།.....	༧༣༣
གཙུག་ཏྲར་ནམ་པར་རྒྱལ་མའི་ལྷ་ཆོགས་དང་སླ་མ་དབྱེར་མེད་ལ་གསོལ་བ་	
འདེབས་ཚུལ་བྱིན་ལྷབས་ཆར་རྒྱ།.....	༧༣༥

ཙ་བའི་སྤྲ་མ་དང་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་དབྱེར་མེད་ཏུ་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ།	༥༥༢
འཇམ་དབྱངས་དཔལ་པོ་གཅིག་པ་སྦྱབ་ཚུལ།	༥༥༣
ཕྱག་རྒྱུ་འབྱུང་འདུལ་གྱི་མངོན་རྟོགས་བསྟུས་པ།	༥༥༤
ལྷ་མོ་དང་སྤྲ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་གིན་ཏུ་བསྟུས་པ།	༥༥༦
རྩོམ་འཆང་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར།	༥༥༧
བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་གྱི་བྲིད་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གནད་དོན་ཀྱན་གསལ།	༥༥༩
སྤྱིར་པོ་དོན་གསུམ་ཉུང་ཏུ་གསལ་བ།	༥༦༠
རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་ཐུགས་རྩི་བསྐྱལ་བའི་གསོལ་འདེབས་སྟོན་ལམ།	༥༦༡
བྱམས་པའི་སྟོན་ལམ།	༥༦༣
གསོལ་འདེབས་བསྟོད་ཚོགས་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས།	༥༦༥
རྩི་བཅུན་སྤྲ་མ་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་	
བཀའ་བྲིན་བྲན་པའི་གསོལ་འདེབས་དང་པའི་ཤིང་རྟ།	༥༦༦
མཁར་རྩོད་བསམ་གཏན་སྤྱིར་གི་སྦྱལ་སྦྱུང་ཞབས་བརྟན་འདོད་གསོལ།	༥༦༧
ཞབས་བརྟན་གསོལ་འདེབས་ལྷ་ཡི་བྱང་སྤྱོད་གི་བདེན་ཚིག་	༥༦༨
གསོལ་འདེབས་བརྟན་པའི་མངའ་བདག་མ།	༥༦༩
པུ་ཆེན་མཚོག་གི་སྦྱལ་སྦྱུང་ལེབས་ཀྱི་གསོལ་འདེབས།	༥༧༠
ས་སྤྱོད་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡལ་སྤྲས་ཀྱི་ཞབས་བརྟན་བདེན་ཚིག་	༥༧༡
རྩི་བཅུན་གྲུབ་པའི་དབང་ཐུག་གི་དཔོངས་རྩོགས་འདོད་གསོལ།	༥༧༢

སེམས་དཔའ་སྤྱལ་སྤྱི་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྤྱི་ཕྱར་ཕྱི་ལོ་གསལ་འདེབས།	༡༩༢
དཀར་ཆག་ལྷ་མའི་སྤྱི་སྤྱི་ཕྱར་འབྲོན་གྱི་གསལ་འདེབས།	༡༩༤
སྤྱི་ཁང་སྤྱལ་པའི་སྤྱི་རིན་པོ་ཆེའི་བརྟན་བཞགས།	༢༠༠
དཔའ་འབར་སྤྱལ་སྤྱི་ལོ་གསལ་བརྟན།	༢༠༣
འདོད་གསལ་སྤྱི་ལོ་གསལ་སྤྱི་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱི་ལོ་གསལ་བརྟན།	༢༠༩
འབྲོན་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་གསལ་འདེབས་དང་པའི་སྤྱི་ཕྱར་ཕྱི་ལོ་གསལ་བརྟན།	༢༡༣
པའི་ཆེན་མོ་བཟང་དཔའ་ལྷ་མའི་ཕྱི་ལོ་གསལ་བརྟན།	༢༡༤
མི་དབང་མཆོག་གི་ལོ་གསལ་བརྟན།	༢༡༩
ལོ་སེམས་དཔའ་མཆོག་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེའི་ལོ་གསལ་བརྟན།	༢༢༡
འཕགས་པ་ལྷ་མའི་ཡང་སྤྱི་ཕྱར་ཕྱི་ལོ་གསལ་སྤྱི་ཕྱར་ཕྱི་ལོ་གསལ་བརྟན།	༢༢༣
ལོ་གསལ་བརྟན་གསལ་འདེབས་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱི་ལོ་གསལ་བརྟན་ཕྱི་ལོ་གསལ་འདེབས་ལེ་ཆེན་བཟང་།	༢༢༤
པའི་ཕྱར་ཕྱི་ལོ་གསལ་བརྟན།	༢༢༥

རྩ་སྒྲིག་མདོར་བཅུས།

ཕུར་བློག་དག་དབང་བྱམས་པ་ནི། ཁམས་ཆབ་མདོ་དང་ཉེ་བའི་ཡུལ་ཐམ་ཁ་གོང་སྒོ་རྩེ་ཞེས་པར་ཡབ་ཨ་ཁུ་འབགས་པ་དང་ཡུམ་བཟ་ཤེས་འཚོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་ཕྱི་ལོ་༡༩༤༣ལ་འབྱུངས། དབུས་ཀྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་སེ་རར་ཐེབས་ནས་སློབ་གཉེར་གནང་། སྐྱབ་ཁང་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ། ཞོག་པ་དོན་ཡོད་མཁས་བླ་མ། པཌ་ཆེན་སློབ་ཐང་ཡེ་ཤེས། མཁར་རྩོམ་ཐོག་པ་རྒྱ་མཚོ། འབགས་པ་རྩ་སྒྲིག་ཐེང་ལྔ་པ། རྒྱལ་མཚོག་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། དགའ་ལྗན་ཁྲི་རབས་ཞེ་དགུ་པ་སློབ་ཐང་དར་རྒྱས། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཐེང་དང་པོ་སོགས་མཁས་བླ་མ་གཉིས་ལྡན་ཀྱི་སློབ་པ་བཟང་ལས་འདས་པ་བསྟེན་ནས་མདོ་རྒྱུད་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོའི་པ་རྩལ་ཏུ་སོན་ཅིང་དབང་ལུང་མན་དག་གི་བདག་པོ་ལྟ་བུར་གྱུར།

མེ་ར། ཆབ་མདོ་བྱམས་པ་སྤྱིར་། ཕུར་བློག་སོགས་ལ་བཞུགས་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་མཛད་དེ་བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་གྱིས་དུས་འདའ་བར་མཛད་ཅིང་། ཕྱི་ལོ་༡༩༨༣ལ་གཟུགས་སྤྱི་བཀོད་པ་བསྟུ་བར་མཛད།

སློབ་མ་བྲགས་ཆེ་བ་དཀའ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན། རྩོད་རྩེ་སློབ་མ་དག་དབང་སློབ་ཐང་། པཌ་ཆེན་སྐུ་ཐེང་དྲུག་པ་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཐེང་གཉིས་པ་དཀོན་མཆོག་འཛིགས་མེད་དབང་པོ། ཐུབ་བཀུན་སྐུ་ཐེང་གསུམ་པ་སློབ་ཐང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ། འོན་རྒྱལ་སྲས་སྐུ་ཐེང་ལྔ་པ་སྐྱལ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་འཛིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ།

སྒྲིང་སྒྲིང་སྒྲིང་གསུམ་པ་རོལ་པའི་དོན་ཤི། ཨ་རིག་དགེ་བཤེས་བྱམས་པ་དགེ་ལེགས་རྒྱལ་
མཛོད། གཙང་པ་མཁན་ཆེན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར། སྤེ་ལུང་རྩེ་བྱང་སྒྲིང་ལྷ་པ་བཞད་པའི་
དོན་ཤི། བྱ་ལྷུང་གདན་རབས་བཞི་བརྒྱ་པ་སྒྲོ་བཟང་ཆོས་གྲགས། སྤང་ལུང་སྒྲིང་དང་པོ་སྒྲོ་
བཟང་གྲགས་ཤི། མངའ་རིས་དཀའ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་མཐའ་ཡས། གཙང་པ་རྩི་ཏུ་སྒྲིང་དང་
པོ་སྒྲོ་བཟང་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོ། དཀོན་དོར་སྒྲུལ་སྒྲིང་གཉིས་པ་སྒྲོ་བཟང་དབང་ལྷག
།སྟན་གྲགས་སྒྲིང་དང་པོ་སྒྲོ་བཟང་སྟན་གྲགས། ཉོར་ཆོས་རྩེ་སྒྲིང་གཉིས་པ་སྒྲུལ་
བཟང་མཐུ་སྟོབས་དཔལ་འབར། འཕགས་པ་ལྷ་སྒྲིང་དུག་པ་འཛིགས་མེད་བསྟན་པའི་རྒྱ་
མཚོ། དགའ་ལྷན་ཁྲི་ར་བདུན་པ་བསམ་གཏན་སྟན་ཆོགས། དགའ་ལྷན་ཁྲི་དུག་ཏུ་པ་སྒྲོ་
བཟང་བསྟན་པ། དགའ་ལྷན་ཁྲི་རེ་གཅིག་པ་རྒྱ་དབང་རྩལ་ཁྲིམས། དགའ་ལྷན་ཁྲི་རེ་གཉིས་
པ་སྒྲོ་བཟང་སྟོན་ལས། བྱ་ལྷུང་གདན་རབས་སོ་བརྒྱད་པ་སྒྲོ་བཟང་རྒྱལ་མཛོད། ལྷ་བྱང་
ཁྲི་ཉེར་གཉིས་པ་ཀྱ་རིང་མཁན་ཆེན་སྒྲོ་བཟང་ཆོས་དར། རྩོད་དཀར་སྒྲིང་གཉིས་པ་མ་ཉི་
པ་སྒྲོ་བཟང་མཁས་མཆོག །སེར་གྲེས་མཁན་རབས་ཉེར་དབྱེ་པ་བྱ་བྲལ་རྒྱ་དབང་དོན་
བྱུག། བྱ་ལྷུང་གདན་རབས་ཞེ་བརྒྱད་པ་སྒྲིན་པ་ཀུན་བཟང་སོགས་བོད་ཡུལ་མཐའ་དབྱས་
ཀུན་ཏུ་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེར་གྱུར་པའི་མཁས་བྱུག་གཉིས་ལྷན་གྱི་སྒྲོབ་མ་མང་དུ་བྱུང་།

གསུང་རྩོམ་ལ་སྒྲུབ་ཐབས། སྒྲོ་སྒྲིང་། དེས་ལན། ཟིན་གྱིས། བསྟོད་འགྲེལ། རྣམ་
ཐར། ལྷ་བའི་སྒྲོར་དང་སྒྲགས་ཕྱོགས་གཞུང་ཆེན་ཁག་ཅིག་གི་སྤྱིང་བསྐྱས་སོགས་བོད་བཞི་
བཞུགས།

སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་རྩོམ་སྒྲིག་པས་བདུས་ཏེ་བསྒྲིགས།

༡༡། ཁྱིམ་ཅན་སྒྲ་མ་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་པར་
 བར་བ་ཕྱོགས་ཚུལ་བརྗོད་པ་དགེ་ལེགས་ཆར་
 འབེབས་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ཨ་མོ་གུ་རུ་མཆོ་སྒྲ་ཡ། དགེ་ལེགས་མཐུན་བཅའི་གཏིང་མཐའ་དཔག་
 པར་དགལ། །སྒྲ་ཆོགས་འཕྲིན་ལས་རྩ་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་བཅུར་གཡོ། །སྒྲ་གསུམ་གསང་
 བ་རིན་ཆེན་དབང་གི་གཏིང་། །སྒྲ་ལ་ལྡན་སྒྲ་དབང་རྒྱ་མཚོའི་ཉིང་འཆོར་འདུད། །

མཐུན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཅེ་བས་བྲངས་པ་ལས། །ཐོག་མཐའ་བར་དུ་དགེ་
 བའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི། །འོད་སྟོང་དད་ལྡན་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་དུ་ཤར། །འབྲེན་མཆོག་
 བཅ་མཁའ་ཁོར་བྱ་དེ་ལ་འདུད། །

གུན་ལ་དགེ་བའི་ལྷག་བསམ་མིག་དག་ཅིང་། །ཐབས་ཤེས་གཤོག་རྩལ་ལེགས་
 པར་གོམས་པའི་མཐུས། །རྒྱལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་བཟོད་པ། །བཤེས་
 གཉེན་མཁའ་མྱིང་དབང་པོའི་ཞབས་ལ་འདུད། །

ལྷ་མའི་རྣམ་ཐར་ལྷ་བའི་མིག་བྲལ་ཡང་། །ལྷ་མའི་རྣམ་ཐར་དག་ལ་དད་པའི་
 ལྷོས། །ལྷ་མའི་རྣམ་ཐར་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པ་ལ། །ལྷ་མའི་རྣམ་ཐར་བཅེ་བས་གནང་བར་

མཛོད། །

དམ་པའི་རྣམ་ཐར་པལ་པའི་ཡུལ་མིན་ཞིང་། །མཁས་པ་དགུས་པའི་ཆོག་སྒྲོར་
མི་ཤེས་ཀྱང་། །དེར་དུས་པལ་ཆེར་སྒྲ་མའི་སྒྲིན་སྒྲིང་སྐབས། །ཡོན་ཏན་གང་ཤེས་
བརྗོད་ལ་ཉེས་མེད་སྟུམ། །

དེ་ཕྱིར་གང་དེའི་རྣམ་ཐར་མཐའ་ཡས་ལས། །ཐ་མལ་སྤང་ངོར་ཤར་བ་ཅུང་ཟད་
ཅ་མ། །སྒྲ་མའི་མཛད་པས་ཡིད་རབ་སྟོགས་པའི་མཐུས། །རང་གཞན་དད་བ་སྟེལ་
ཕྱིར་འདིན་སྒྲིང་། །

དེ་ལ་འདིར་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙུག་གི་རྒྱན་དམ་
བ། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་འདྲིས་པའི་མཛད་བཤེས་ཆེན་པོ་སྲིད་པ་འཁོར་བའི་
ངང་ཚུལ་མཐའ་དག་མེ་འབར་བའི་སྒྲོང་ལྟར་མཐོང་ནས་དེ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱིས་
སྟགས་རང་དབང་མེད་པར་བསྐྱལ་ཡང་། རང་ཉིད་དང་འདྲ་བར་མཐའ་མེད་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་མེ་འབར་བའི་ཁང་པར་རྒྱད་པ་མ་བཟོད་པའི་སྟོང་
རྗེས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲོད་བ་སྤྲོ་ཆོགས་ལ་སྟོབ་པར་སྟོ་བ།
རང་ཉིད་སྤངས་ཉོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ངེ་ཅམ་ལ་མངའ་བརྟེས་ཀྱང་། འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་
ཡོན་ཏན་རྒྱུང་དུ་ཅམ་ལ་ཡང་ཆེས་ངོ་མཆར་དུ་འཛིན་ཅིང་ས་སྒྲོང་གི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་
སོགས་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་གཙུག་ཏུ་ངེ་ཅམ་བཀུར་བ་ལྟར་སྟེ་བོ་མཆོག་དམན་ཡོངས་
ལ་གུས་པ། རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་ངོ་སྟོག་མེད་པས་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་
གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་བྱུང་པར་ཅན་བརྟེས་པས་རྟེན་བཀུར་ལ་འདུན་པ་སྤངས་ཏེ་གཞན་

གི་དོར་རང་ཉིད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་གཡོ་སྒྲུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
སྤངས་པ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱ་འབྲས་མཐའ་དག་ཡིན་
ཚུལ་ཇི་བཞིན་གཟེགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་གཟེགས་དོར་སྐྱེ་འགག་
སོགས་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་ཡང་མ་བརྟག་ཉམས་དགའི་སྤང་བ་རྟེན་འབྲེལ་ཆོགས་
པ་ན་བསྟོན་མེད་དུ་འཛོག་ཤེས་པས་དཀར་ནག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གཞན་དོར་སྐྱེལ་
མི་དགོས་པ། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་དབང་བཞིའི་ས་བོན་བཏབ་སྟེ། དམ་
ཆོག་དང་སྟོམ་པའི་བྱོད་ཀྱིས་སྒྲིན་པའི་རིམ་གཉིས་ཟབ་མའི་སྟོང་པོ་རྒྱས་པ། ལ་སྟོར་
བདུན་ལྔ་ཀྱི་འབྲས་བྱས་བཞིན་པས་ལུས་ཅན་མཐའ་དག་གི་གསོས་སུ་གྱུར་པ།
མདོར་ན་སྟོན་ཀྱི་རིགས་མཐའ་དག་ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་རྫོགས་ཀྱང་ཐ་མལ་
པའི་ཚུལ་ཀྱིས་སྒོར་བ་འབྲིང་ཐ་མའི་དབང་པོ་དང་འཆོམ་པར་འབྱོ་བའི་དོན་མཛད་པ།
སྟོམ་པ་གསུམ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཆེ་ལ་མཐའ་དག་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
བྲག་ལེན་ལ་ཐེབས་པར་མཛད་པས་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མངའ་བདག་ཏུ་
བཞུགས་པ་མཆོན་བཞིན་པར་དཀའ་བའི་དེན་ཅན་སྒྲ་མ་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཆོད་པལ་
བཟང་པོའི་ཞལ་སྒྲ་ནས་ཀྱི་བྱན་མོང་བའི་རྣམ་ཐར་ཅུང་ཟད་བཞིན་པ་ལ་གསུམ། ཐོག་
མར་རྟེན་བྱན་སུམ་ཆོགས་པར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་ཚུལ་དང་། བར་དུ་བསྟན་པ་ལ་
ཞུགས་ནས་ཇི་ལྟར་མཛད་པ་དང་། ཐ་མར་སྐྱ་སྒྲ་ངན་ལས་འདའ་བའི་མཛད་པ་ཇི་
ལྟར་མཛད་པའོ།

དང་པོ་ནི། དམ་པ་འདི་ཉིད་འཁྲུངས་པའི་ཡུལ་ནི། སྟོད་མངའ་རིས་སྟོར་གསུམ་

གྱི་ནང་ཆན་ཟངས་སྐར་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ། ཐང་བྱ་གསུམ་པ་ཆོས་འབྱུང་གི་
དབྱིབས་ཅན་གྱི་ཅུང་ཟད་བྱང་ཤར་དུ་ཉི་པ་རི་བྱ་ཁྲུང་གི་དབྱིབས་སུ་ཡོད་པའི་སྟེང་
ན། བོད་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་གདུང་བརྒྱད་ཡབ་ནས་མཁའ་དཔལ་སྟེ་དང་སྤྲས་ཁྱི་
དཔལ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའི་ལོ་བྱང་། འབྱུང་པ་རྒྱལ་ཆབ་པ་བརྩོན་འགྲུས་རྒྱལ་མཆན་
དང་། འབྱུང་པ་རྟ་ཕུག་པ་ལྷོ་བཟང་རྒྱལ་མཆན། འཁམས་བྱང་ལྷོ་བཟང་བསྟན་པའི་
རྒྱལ་མཆན་སོགས་མཁས་བྱུང་དུ་མ་འབྱུངས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་གནས་
མི་ཁྱིམ་དུ་མས་བསྐྱོར་ཞིང་ལོངས་སྟོན་མངའ་ཐང་འགྲོར་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་
མདུན་གྱི་རི་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྟན་པའི་རྒྱལ་པོའི་རང་བྱོན་སོགས་བཟ་གིས་
པའི་དགེ་མཆན་དུ་མས་བརྒྱན་པའི་ཡུལ་གྲོང་ཟངས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ན། འཡབ་གྲུ་རུ་
དགོན་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་ཅིང་རན་སྟོང་ལ་སྟིང་བ་ཅེ་བ་
ཞིག་དང་། ཡུམ་བུ་མོ་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་གཡོ་སྤྱུ་སོགས་མེད་ཅིང་རང་བཞིན་གྱིས་
བྱང་བ་དུས་བཞིའི་འགྲུང་ཕྱོག་ལ་བལྟས་ནས་མི་རྟག་པའི་ཆོག་དུས་རྒྱན་འབྱུང་བ་
ཞིག་གི་མངལ་དུ་བསམས་བཞིན་དུ་སྟེ་བ་བཞེས་པ་ལྷགས་མོ་སྤྲུལ་གྱི་ལོར་ཁྱེའུ་
དཔལ་པའི་དབྱེས་ཆེ་ཞིང་ཤངས་གྱི་གཟེངས་མཐོ་བ་སྟོན་བར་ཡངས་ཤིང་འགོ་ལ་
དབྱེས་པའི་འཇུག་འགྲོ་བ་ལྟ་བུས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ཞིག་ངོ་མཆར་བའི་ལྟས་དུ་མ་
དང་བཅས་ཉི་བལྟམས་ཤིང་གདུང་རུས་ནི་ཉི་རི་མདའ་པ་ཞེས་གྲགས་སོ། །ཡུམ་གྱི་
མངལ་དུ་ཞུགས་པ་དང་བལྟམས་པའི་ཆེ་ཡུམ་ལུས་སེམས་བདེ་བས་རྒྱས་པ་ལས་
སྤྲུག་བསྐལ་གྱིས་གདུངས་པར་མ་གྱུར་ཅིང་། ལྷ་གངས་མ་ཆང་བར་བལྟམས་ཤིང་

བལྟམས་པའི་ཆེ་སྟན་གྱི་ཆེ་གཉིས་དབུ་ལ་འབྱར་བ་བྱིས་ཆེ་གངས་ཆང་བའི་ཆོད་
ན་གོག་པས་ཀུན་ངོ་མཆར་དུ་གྱུར་ཅིང་། ལ་མིང་སྤང་བདུན་འབྱུངས་པའི་ཆེ་བ་ངག་
དབང་རྒྱལ་མཆོན། དེ་ལོག་མ་དགའ་བཅུ་ལྟོ་བཟང་ཡར་འཕེལ། དེ་ལོག་མ་དམ་པ་
འདི་ཉིད། གཟུང་ཤེས་པས་གཤམ་བྱས་པ་ཞིག་འབྱུངས་པ་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་
གྲོངས།

དགུ་འཕྲེན་པའི་རྒྱ་བ་ལ་ཡུལ་དེར་དམིག་ཟེེ་རྒྱ་བ་ཟེེར་ཞིང་དམ་པ་འདི་དེའི་
དུས་སུ་འབྱུངས་པས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་དམིག་ཟེེ་ཞེས་མཆོན་གསོལ་ཞིང་ལེགས་པར་
བསྐྱེད་བསྤངས་པས་བསོད་ནམས་དུ་མས་བསྐྱེན་པའི་སྐུ་ལུས་ཆེས་པའི་རྒྱ་བ་ལྟར་
གྱུར་ཅིང་། རྩོན་གྱི་སྐུ་ཆེ་དུ་མ་ནས་གོམས་པའི་སྒོ་གསུམ་བག་ཡོད་ལ་སྦྱོར་བའི་བླ་
ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པས་གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་ཀྱང་དམ་པས་སྤྲད་པའི་ཉེས་སྦྱོད་ལ་
མི་འཇུག་ཅིང་བྱིས་པ་ནམས་གྱི་ནང་དུ་འང་ཆོས་ལྡན་གྱི་ཅེད་མོ་སྒྲ་ཆོགས་མཛད་
པ་ལ་བྱིས་པ་གཞན་ལས་སྒོ་རྩོལ་བཞིན་དང་ལྡན་པ་སོགས་བསྐྱུགས་པའི་
འོས་སུ་གྱུར། དགུང་ལོ་དྲུག་ལོན་པའི་ཆེ་ཡབ་གཤེགས། ཡུམ་བད་ཀན་སྐྱུག་པོའི་
གཙོང་གིས་ཟེེན་པའི་གཡོག་སྐྱེན་ནམས་ཀྱིས་ངེ་བཞིན་མི་བྱེད་པར་འདུག་པས། ཉིད་
ཀྱིས་དེ་དག་དམ་པའི་རྩལ་མིན་པར་གཟེགས་ཤིང་། ས་མ་དང་ནད་པ་བསོད་ནམས་
གསོག་ཅིང་བསྐྱེན་བཀྱར་བའི་ཞིང་མཆོག་དུ་གཟེགས་ནས་ངལ་བ་དང་སྐྱུག་བྲོ་བའི་
འདུ་ཤེས་གང་ཡང་མེད་པར་རྩལ་མིན་པ་མེ་གཏོང་བ་ཟས་རྩལ་སྐྱུབ་བྱེད་པ་ཐ་ན་མལ་
སྟན་འཆོས་པ་བཤང་གཅི་འདོར་བ་རྩལ་གྱི་སྐྱེན་གཡོག་དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་བར་དུ་

ཡུམ་གྱི་དགོངས་པ་བཞིན་མཛད་པས་གཟུང་གནས་སྤྱི་བོ་ནམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་
བའི་གནས་སུ་གྱུར། དེ་ལྟར་སྤྱན་གཡོག་མཛད་པའི་ཞར་བྱང་ནམས་སུ་ཆོས་རྒྱལ་
ཆེན་པོའི་གདུང་རྒྱུད་ཆེ་དབང་དཔལ་སྡེ་ཞེས་བྱ་བ་བརྩན་ཡོག་གི་ཚུལ་གྱུ་བ་ཐོབ་ཀྱི་
ཀྱན་སྤྱོད་ཅན་ལྷགས་ལ་ཡི་གེ་ཨ་རང་བྱོན་ཡོད་པ་ཞིག་ལས་ཡི་གེ་སློབ་པར་མཛད་
པས་སློབ་དཔོན་སྤྱགས་ཤིན་ཏུ་མཉེས་ནས་སྤྱགས་ལ་བཏགས་པའི་བསྐྱབ་སྟོན་དང་།
གསོལ་རས་ཀྱི་འཆོ་སྦྱོང་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་མཛད། ཡུམ་གྱི་སྤྱན་གཡོག་ལ་བྲེལ་
ནས་སློག་ལ་དེ་ཅུ་ཆལ་དུ་འདོན་རྒྱ་མ་བྱང་ཡང་ཤིན་ཏུ་བྱང་བར་སྤྱགས་སུ་རྒྱུད།
དགྲུང་ལོ་བརྩ་བདུན་ལོན་པའི་ཆེ་ཡུམ་གཤེགས་པའི་སྤང་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱམས་ནས་
བས་མཐའི་དུར་ཁྲིད་དུ་སྦྱེལ་བ་སོགས་རྗེས་ཀྱི་བྱ་བ་ནམས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་
མཛད་དེ། ཡུམ་ཅི་འདྲ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཅན་དེ་ལྟ་བུའི་རང་
བཞིན་ལས་མ་འདས་སོ་སྟུམ་དུ་ཉིན་མཆན་ཀྱན་ཏུ་འཁོར་བའི་རང་ཚུལ་སེམས་པ་
འབའ་ཞིག་གིས་དུས་འདའ་བར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་བར་དུ་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ནས་རི་ལྟར་མཛད་པ་ལ། བསྟན་པ་ལ་
ཞུགས་པའི་མཛད་པ་དང་། ཞུགས་ནས་རི་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ་དངོས་གཉིས་ལས།
དང་བོ་ནི། དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་སྦྱོན་དང་། ཆངས་པར་སྤྱོད་པའི་པན་ཡོན་སྟོ་དུ་མ་
ནས་བསམས་པ་ན། རྗེ་མཆོག་སྤྱི་ལོ་ལྷན་པའི་ཆུ་ཡིས་ཡིད་ཀྱི་བཞིན་རས་ཀྱི། ཞེ་སྤང་
བྲི་མ་དག་པར་མ་བྱས་ན། །གསེར་གྱི་བྲུམ་པར་སྒྲག་པའི་བྲིས་བསྟོས་རྒྱས། །གདོང་
གི་བྲི་མ་དག་ལ་དགོས་པ་ཅི། །སྟོང་ལྡན་པ་ནམས་ཀྱིས་ངོ་ཆའི་གོས། །ཚུལ་

ཁྱིམ་ས་ཡིན་གྱིས་དུ་ཀྱ་ལ་ཡིས་མིན། །མགྲིན་རྒྱན་ལེགས་བཤད་ཡིན་གྱི་དོ་ལམ་
མིན། །གཙུག་རྒྱན་སྒྲ་མ་ཡིན་གྱི་ནོར་བུས་མིན། །འཆོ་བའི་སློག་ནི་སྤྲིན་ལྟར་མི་
གཡོ་ཞིང་། །འབྱོར་ཆོགས་རྒྱད་པའི་ཉེས་པས་མི་རྩི་ལ། །དབང་བྱུག་མཁའ་བཞེན་
རྟག་ཏུ་མི་འགྱུར་ན། །འདོད་པ་སྦྱོད་ལ་དགའ་བར་སྤྲོ་མི་འགྱུར། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྲོད་
པའི་དཔལ། །སློག་འཕྲེང་གཞོན་ནུའི་སློག་ར་བཞེན། །གཡོ་བར་མཐོང་ནས་དེ་ཡི་
ཡིད། །འདོད་ལ་ཆགས་དང་བྲལ་བར་གྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བཞེན་ཐུགས་
ལ་འཁྱུངས་ཏེ། དུམ་གཤེགས་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པར་དགོན་སྡེ་ཆེན་པོ་བྱམས་པ་
སྤྲིང་དུ་སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་སློབ་ཟུང་ལེགས་པའི་བྱང་དུ་ཡོངས་རྒྱུགས་དགོ་བསྟེན་
གྱི་སྤྲོས་པ་ནོས་ཏེ་རྩ་བཞི་ཆང་དང་བཅས་པ་ཀུན་སློང་ཅམ་ཡང་ལེགས་པར་སྤངས་
ཏེ་དགོན་གནས་དེར་ལོ་གཉིས་བཞུགས་སོ། །

གཉིས་པ་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ནས་རི་ལྟར་མཇོད་པ་དངོས་ལ། དང་པོར་རྒྱ་ཆེན་
ཐོས་པ་རི་ལྟར་བཅའ་བ་དང་། བར་དུ་དཀའ་སྤྱད་སྤྲིང་བུས་གྱིས་ཉམས་ལེན་རི་ལྟར་
མཇོད་པ་དང་། མཐར་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་སློན་ནས་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་རི་ལྟར་
མཇོད་པ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། དེ་ནས་དགྲུང་ལོ་བཅུ་དགུ་བཞེས་པའི་ཆོ། ཉིད་ལ་སྤྲོ་མོ་ནས་ཕྱི་ལས་
དུ་མགོན་པོ་བྱུག་བྱུག་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ཞིག་ནམ་མཁའི་མཐོངས་ན་འདུག་པ་དེས་སྦྱོད་
བྱུད་མེད་དང་མ་འགྲོགས་པར་དབུས་སྤྲོ་མོང་ཞིག་གསུང་བ་བྲན་ནས་བོད་དུ་སློབ་
གཉེར་ལ་ཡོང་འདོད་རྒྱན་ཆགས་སྤྲོ་ཡོད་པའི་ཁར། ཨ་ཇོ་ཡར་འཕེལ་གྱིས་ངེད་རང་

གཉིས་ལ་པ་མ་ནི་མེད་དབུས་སུ་སློབ་གཉེར་ལ་འགྲོ་བེར་བས་ཤིན་ཏུ་སློབ་ར་གྱུར་ཏེ།
ཐོགས་སློབ་བཟང་བསྟན་འཛིན་བྱ་བ་དང་གསུམ་གྱི་ཆས་ཀ་སྟན་ཆོགས་ཡོད་པ་ལུག་
ལ་བཀལ་ཏེ། རྩོམ་པའི་པན་ཡོན་བྲན་བས་པ་ཡུལ་གཉེན་བཤེས་རྣམས་ལ་ཆགས་
ཞེན་མེད་པར་དགའ་བཞིན་སློབ་ཞིན་དུ་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་གྲུ་གོ་ཐོ་མིང་དུ་ཕེབས་པ་
ན། ཁ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་བབས་པས་ལམ་འགགས་ཏེ་དགུན་དེར་བཞུགས། དེའི་
གངས་ཞུ་བ་ན་དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཕེབས་པས་ཆོས་གྲ་ཆེན་པོ་བཟུལ་ཤིང་སྟོན་པོར་
ཕེབས་པ་སྒྲིབ་བ་མཐའ་ཡས་ཐ་མལ་བའི་ཚུལ་འཛིན་པ་བཀུ་ཆེན་སློབ་ཟུང་ཆོས་གྱི་
རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཇལ་ཞིང་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཞུས་
པས་དགའ་སློབ་ཆད་ལས་འདས་པའི་དད་པའི་སྤྱོད་ལོང་གཡོས། དེ་ནས་འདས་ཆོད་
ཆང་དུ་ཕེབས་བྱུང་བ་རྒྱལ་ཆབ་པ་བཙོན་འགྲུས་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོའི་
ཞབས་བྱུང་དུ་འཁོར་བས་སྟོན་གྱི་འབྲེལ་བ་བཟང་པོའི་མཐུས་དད་གྲུས་ཆད་མེད་པ་
འབྱུངས། བྱུང་བ་རིན་པོ་ཆེ་པས་གང་ཟག་བྱུང་པར་ཅན་དུ་མཐེན་ནས་ཐུགས་ཤིན་
ཏུ་དགྱེས་པའི་ཞལ་ཏ་མང་དུ་གནང་ཞིང་། དེ་ཞིག་ངལ་གསོས་སྟོད་གསུངས། རབ་
བྱུང་གི་མཁན་པོར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་དགྱེས་པ་ཆེན་པོས་རབ་བྱུང་དང་དགོ་ཚུལ་
གྱི་སྒྲིམ་པ་གནང་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མཆོན་དགོ་ལེགས་རྒྱ་མཆོ་ཞེས་གསོས། དེ་
ནས་བཟུངས་ཏེ་བྱིམ་པའི་རྟགས་དང་ཆ་ལུགས་སྤངས་ཏེ་མིང་བསྐྱར་བའི་དགོས་པ་
བཞིན་འཛིག་ཉེན་པའི་ལུགས་གྱི་དགྲ་གཉེན་གྱི་ཐོགས་རིས་དང་འདོད་ཡོན་ལ་ཞེན་
པའི་སྟོད་པ་ལས་ཕྱིར་ཐོགས་ཏེ། དགོ་སྟོང་གི་ཆོས་བཞི་ལས་ནམ་ཡང་མི་འདའ་བར་

མཛད་དོ། །དེ་ནས་མཁན་པོས་དག་ཚུལ་གྱི་བསྐབ་བྱ་སྒྲངས་འདས་སོ་བྱལ་གི་
བསྐྱང་མཆོམས་ངོ་འཕྲོད་པའི་བཀའ་ཆོས་དང་། གཞན་ཡང་། རྒྱན་འདུག་གཉིས་
གྱིས་གཙོས་པའི་ཆོས་སྤྱོད་རྣམས་ལ་འཛིན་སྐྱོར་དགོས་ཚུལ་དང་། གྲུ་ས་གཞན་དུ་
མ་འདུག་པར་དྲགས་པོ་གྲུ་ཆང་རང་དུ་སོང་ལ་སློབ་གཉེར་ལ་ན་སོ་གཞོན་པའི་
སྐབས་སུ་སྙིང་རུས་བསྐྱེད་ནས་འབད་དགོས། ལོ་བཅུའི་བར་དུ་མི་ཆེ་སྙོར་ཟད་ལ་མི་
གཏོང་བར་སློབ་གཉེར་ལ་འབད་ནས་འདི་རྩར་ཤོག་དང་དེ་ནས་ལམ་རིམ་གྱི་འཁྲིད་
གཏོང་། ཆེ་མཐུག་སྐབ་པ་ལ་བྲིལ་དགོས། སྐབ་པ་ལ་ཤེས་དགོས། ཤེས་པ་ལ་སློབ་
དགོས་པས་ཐོག་མར་སློབ་གཉེར་བྱས་ལོ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་རང་སེམས་ཁོ་ཐག་ཆོད་
པ་ཞིག་གྱིས་ལ་ཤོག་གསུངས། དེ་ནས་ཁོང་རྣམ་པ་གསུམ་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ན་བྱུང་
པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་གཞན་ཞིག་དུ་ཤེས་དགོས་འདུག་པས་རེ་ཞིག་མཉམ་དུ་ཤེས།
ལམ་གྱིས་སར་ཤེས་པ་ན། སྒྲར་ཡང་བླ་འཁར་ལ་ཨོ་ཚུགས་མཛད་ནས་ཐུགས་
དགྱེས་པའི་འཇུག་སྤྱངས་ཏེ་གནད་ཤིན་དུ་ཆེ་བའི་བསྐབ་སྟོན་གཙོ་ཆར་སྐྱར་བ་མང་དུ་
གནང་། མདོར་ན་མི་ཆེ་འདིར་ཐོས་པ་བྱེད་ལུགས་དང་སྐབ་པ་བྱེད་ལུགས་ང་འབྲ་བ་
ཞིག་བྱེད་དགོས་སོ་གསུངས་ཏེ། དེ་ནས་ཁོང་རྣམས་གྱིས་བྱིན་རྒྱལས་རེ་ཞུས་ཏེ་སྒྲ་
མའི་བཀའ་བྲིན་དང་ཡོན་ཏན་བྲན་པའི་ལུགས་གྱིས་མཆི་མ་སྤྱང་སྟེ་སྒྲ་མ་བྲན་པའི་
འདུན་པ་དུ་རེ་སྒྲ་མ་ལ་བྱི་མིག་བལྟ་བཞིན་དུ་ཤེས་པས། སེ་ར་ཐེག་ཆེན་སྤྱིང་དུ་བྱུང་
པ་ཀུན་དགའ་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོའི་བྱུང་དུ་འབྱོར། དེར་རེ་ཞིག་བཞུགས། ཨ་
ངོ་ཡར་འཕེལ་གྲུ་ས་དེ་ག་རང་དུ་སློབ་གཉེར་ལ་བཞུགས། སློབ་ཟུང་བསྟན་འཛིན་དང་

ཁོང་རྣམ་གཉིས་དྲགས་པོ་བྲལ་ཆད་དུ་ཐེབས་པས་ཁོད་དཀར་ལ་ཅེ་ནས་གོ་བྱེ་ཐང་
ཁྱག་གང་རྟེན། དེ་ལ་མངའ་ངེས་པའི་ལྷགས་ཀྱི་བག་བསྐྱེགས་མང་དུ་བཅོས་ནས་
ལམ་རྒྱགས་མཛད། ཁོར་ལ་གདན་ས་ཐེལ་གྱི་མཆོད་མཛལ་མཛད། སྤྱུ་ཁང་བྱ་ཁར་
ཐེབས་པ་དང་དུས་མཆུངས་སུ། རོང་ཆ་དཀར་ནས་དྲགས་པོ་བྲལ་ཆད་གི་ཆོགས་དུང་
འབྲུད་པ་བྱུང་བས་རྟེན་འབྲེལ་ཁྱད་པར་ཅན་འགྲིག། །དེ་ནས་རང་གི་ཁམས་ཆན་ཅད་
བཅད་དེ། རྗེ་བཙུན་སློབ་གྲོས་བསྟན་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་སྤྲིངས་པ་
སློབ་ཐང་དོན་གྲུབ་པའི་བར་མཁས་ཞིང་གྲུབ་པ་བརྟེས་པའི་དམ་པ་བར་མ་ཆད་པར་
བྱོན་ཞིང་། མཁས་མང་བརྒྱ་ལྷག་འདུ་བའི་བསྟེ་གནས་ཤར་ཕྱོགས་བསྟན་པའི་སློན་
མེ་དྲགས་པོ་བྲལ་ཆད་དུ་རང་རྒྱུད་གཏན་ལ་འཐེབས་པའི་ཆེད་དུ་སྔོས་པ་རྒྱ་ཆར་
འཆོལ་བ་ལ་ཞུགས་སོ། །ཆོས་གྲུང་ཞུགས་ནས་ཆོས་ཐོག་གཅིག་ཙམ་གཞན་གྱིས་
རི་ལྟར་བྱེད་བལྟ་བ་ལས་ཅོད་གྲར་འགྲོ་མི་དགོས་པ་ལ། དམ་པ་འདི་ནི་སློན་གོམས་
གྱི་མཐུས་ཆོས་གྲུང་ཞུགས་ཙམ་ནས་བསྐྱོང་བྱེད་པ་ལ་རིང་ཁྱད་བྱུང་ནས་བཅད་
པས་སྤྱུ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་རིག་པའི་འགྲོ་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་མཆོན་ཉིད་པ་ཀླན་པོ་
རྣམས་ཀྱང་གསར་བུ་བའི་ཆོད་ལ་འདི་འདྲ་ཡོད་པ་ཞེས་ངོ་མཆར་དུ་འཛིན་ཅིང་གྲ་ས་
གཞན་ཞིག་ཏུ་སློབ་གཉེར་བྱས་ནས་འདིར་འོངས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་པན་ཚུན་སྤྱི་བར་
བྱེད་དོ། །དེ་ནས་དུང་པ་རྒྱལ་ཆབ་པའི་བསྐྱེད་བྱ་རྣམས་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས་རིག་
པའི་སློབ་འབྲེད་བསྟུས་བྲལ་ཆེ་ཆུང་། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡི་གཟུགས་སྤྱི་རྒྱུ་
གཙོ་བོ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་ལ། དུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་གྱི་ལུགས་བསྟན་

གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འགྲེལ་བ་ཉི་ཤུ་ཙ་གཅིག་དང་
བཅས་པ་དང་། ཚས་སྐའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཡུམ་གྱི་མདོའི་དངོས་བསྟན་གཙོ་བོར་གཏན་
ལ་འབེབས་པ་དབུ་མ་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ། བསྟན་པའི་རྩ་བ་སོ་སོ་ཐར་པའི་དགག་
སྒྲུབ་གནང་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག །འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་བཞིའི་དགོངས་པ་གཏན་ལ་
འབེབས་པ་འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་དང་། མངོན་བ་སྡེ་
བདུན་གྱི་དགོངས་པ་བཞིན་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཚས་རྣམས་རྒྱ་ཆེར་གཏན་ལ་
འབེབས་པ་མངོན་བ་མངོན་རྩ་འགྲེལ། ཕྱི་ནང་གི་བྱུང་མཐའི་ཁྱད་པར་ཐར་འདོད་
རྣམས་ལ་བསྐྱུ་མི་བསྐྱུ་རིགས་པ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མས་གཏན་ལ་པབ་སྟེ། སྤུང་བ་སངས་
རྒྱས་བཙུན་ལྟོ་འདས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཁོན་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་འགྲེལ་སྤྱི་ཡོད་
ཆེས་བསྐྱེད་དེ་སྟོ་གོས་དང་ལྟན་པ་རྣམས་དགའ་བ་སྐྱེད་པ་ཆད་མ་རྣམས་འགྲེལ་རྣམས་
ལ་ལོ་བཅུ་དྲུག་གི་བར་དུ་སྤྱངས་ཏེ་མཁས་པའི་དུལ་དུ་ཕྱིན་པར་མཛད། དེ་དག་གི་
ཆོ་ཡང་སྐྱེ་ཆས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱེན་པས་ནམ་བཟང་ཆེ་གས་དུལ་པོ་སྤུལ་མགོ་ཐམས་ཅད་
དལ་བ་ཞིག་ལས་མེད་པས་སྤྱང་བཟེད་དང་གྲུ་མོ་གཡས་གཡོན་ནང་དུ་སྐྱེད་མི་སྤུང་
པས་ཆོགས་སྤུ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ལ་ལ་གད་མོ་འཆར་ཞིང་ལ་ལ་སྤྱིང་རྗེ་སྐྱེ་བ་ཡོད། གྲུ་
དམངས་ལ་སྐྱུ་རིམ་འབྲ་བྱུང་བ་ན་པོ་གས་རྩམ་རྣམས་བགོ་བཤའ་བྱས་ནས་ངན་སྦྲིང་
ལ་སྟེད། བཀའ་འགྱུར་འདོན་དགོས་བྱུང་ན་དེ་དག་ནས་གསུངས་པའི་སངས་རྒྱས་
བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཆར་བ་རྣམས་མ་བཟེད་པར་བཤད་པས་གྲུ་བ་བགྲེས་
གཞོན་ཀྱང་ཡོད་བསྐྱུར་བྱས་པ་ཡོད། ལྟོ་གོས་ལ་སྤྲུག་པར་ཞེན་པ་སྤངས་ཏེ་ངན་ངོན་

ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་མཛད་ནས་ཉིན་པར་ཡང་གུང་སངས་སྐབས་རང་ཉིད་གཅིག་ཕྱིར་གསུངས་
དབུ་གཏུམ་ནས་ཅི་གཞག་སྒྲ་ཅན་མིན་པར་སྟོང་། ཅི་གཞག་ཅི་ཅམ་སོང་བའི་གུང་ས་
མདུན་དུ་ས་ལ་རི་མོ་བྲིས་པས། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱོད་གང་དུ་བསྐྱད་པ་དེར་ས་ལ་
རི་མོ་མང་པོ་ཡོང་བ་ཅི་ཡིན་དྲིས་པས་ང་རང་གིས་ང་རང་མགོ་བསྟོར་བ་ཡིན་
གསུངས། ལྷག་པར་དབུ་མའི་འཛིན་བྲ་ན་སྤེབས་དུས་དབུ་མ་ཤོག་ཕུ་བརྒྱད་ཅུ་ཡོད་
པ་དེ་སྤྱོད་བཞི་བརྒྱད་དང་ཕྱི་དྲོ་བཞི་བརྒྱ་རྒྱུ་རིང་པོའི་བར་དུ་སྐྱོར་བ་ཡིན་གསུངས།
མཆན་མོ་ཡང་གཟིམས་བདེ་བྱུང་བ་ན་བྲ་མངས་དང་མཉམ་དུ་གཟིམས། བྲ་མངས་
གཟིམས་ལ་སོང་ནས་མཛོན་རྒྱུང་རྒྱུང་གིས་སྟོར་ཤེབས་ནས་ནམ་མ་ལངས་བར་ཅི་
གཞག་སྐྱོར་བས་ཐོག་མར་སྤྱིས་ཀྱང་མ་ཤེས། དེ་ནས་དགོས་ཀྱིས་ཤེས་ཏེ་དེ་ནས་
བཟུང་སྟེ་ཐོར་ཆོས་ཀྱི་ནམ་ཆོད་ཁོང་གིས་མཛད་དགོས་པ་བྱུང་གསུངས། དེ་ལྟར་
སྟོབ་གཉེར་མཛད་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཟས་གོས་འདུ་འཛི་གཉིད་ཀྱི་བདེ་
བ་ལ་ཞེན་པ་མེད་ཚུལ་དང་། འཛིན་བྲ་གོང་འོག་སོགས་གང་ལའང་ཆགས་སྤང་
འགྲན་སེམས་མེད་པར་བསམ་པ་བཟང་བ་དད་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཆེ་ལུགས་ལ་མཁས་
པ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཆན་པར་བྱེད་ཅིང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ལ་
ཆོངས་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་རྣམས་གཏིང་ཟབ་པས་དོན་ལ་སྟོན་ཀྱི་ཆོག་ལ་མི་སྟོན་པ།
གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལས་ཅི་ལྟར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་རང་རྒྱུད་འདུལ་བའི་ཐབས་
འབའ་ཞིག་ཏུ་གོ་ཞིང་གཞན་ལའང་དེ་ལྟར་སྟོན་པ། ཉམས་མཛར་བཤགས་འདེབས་
ཅིང་མོ་ཅི་ལྟ་བུ་མཛད་ཀྱང་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར། ཆོག་འགྲིག་པ། ཉམས་དོད་པ།

ཞིབ་ཏུ་དབྱད་ན་སེམས་འདུལ་བའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་ཏུ་འོང་བ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་གྲགས་
བགེས་པ་རྒྱས་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །བསྐྱུས་གྲུའི་འཛིན་གྲུའི་སྐབས་
འཛིན་གྲུའི་དབུས་སུ་བགོ་སྒྲིང་མཛད་དེ་འཁོར་གསུམ་བསྐྱོར་བར་འཛིན་གྲུའི་གོང་དུ་
ལེབས་བས། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་བགོ་སྒྲིང་མ་སོང་བར་འཛིན་གྲུའི་གོང་དུ་འགྲོ་ས་མི་
འོང་ཞེས་བརྒྱུང་བས་ཉམས་མཚར་མཛད་ནས་རིག་པ་སོང་རུང་མ་སོང་རུང་ལམ་
ལ་ཞུགས་ཆར་ཆར་བ་ཐོང་གསུང་འཐེན་འཐེན་མཛད་པས་ཀྱུན་གྲོགས་སོན་ས། འདིའི་
གཞིར་སྡོམ་ཞིང་ལམ་ལ་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཐོང་ཟེར་བས་ལམ་ཉོག་ཐོགས་ཟེར་ཉེ་དེ་ཚུན་
ཆད་ལམ་ཞུགས་རང་ཟེར་ཞིང་རི་ཁྲོད་དུ་བཞུགས་སྐབས་ཀྱང་སྒྲ་མ་ལམ་ཞུགས་
ཞེས་ཞུ་བ་ཞིག་བྱུང་ངོ། །ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་དུ་དབྱར་ཆོས་ཞིག་གི་དུས་ཆོགས་ཤིང་
ལེན་པར་ལེབས་ཉེ་དམིགས་རྒྱང་གོང་འོག་ན་སྐེབས་དུས་རང་རང་གི་དགོ་ཆུན་བསུ་
རོགས་ལ་ཡོང་བ་བཞིན་གཞན་རྣམས་ལ་བྱུང་། ཁོང་ལ་མ་བྱུང་བས་ཤིང་ཁྲིས་པོ་དེ་
ས་ལ་བཞག་ནས་ཞུ་མོ་གཡོགས། དེའི་གོང་དུ་ལེབས་ནས་འཁོར་གསུམ་མཛད་དེ།
ད་ལྟ་དམིགས་རྒྱང་གོང་འོག་ལ་གནས་ལ་རྒྱལ་ལ་སྐེབ་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་རྒྱུད་ལ་ལྟན་པའི་
ལམ་ཞུགས་སྡོམ་ཉོག་ཆོས་ཅན། ཁྲོད་ལ་བསུ་མཁན་མི་འོང་བར་ཐལ། ཁྲོད་མངའ་
རིས་པའི་ལམ་ཞུགས་སྡོམ་ཉོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསུངས། རབ་འབྱམས་པ་དམ་ཆོས་
ཡར་འཕེལ་གྱིས་སྡེ་མོ་དེ་འབྲུ་མཛད་འདུག་པ་ཅི་ཡིན་ཞུས་པས། དེ་ཡི་བྱང་རོས་ཀྱི་
རི་དེའི་ཐད་དུ་རྒྱ་ཆེན་སྡོད་བརྒྱུད་དང་ཐབ་མོ་ལྟ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཐམས་ཅད་
བཞུགས་པའི་ཉམས་དང་སྤྲིན་གྱི་གསེབ་ན་འདོད་ཁམས་དབང་ཕྱུག་དམག་ཐོར་

རྒྱལ་མོ་བཞུགས་པའི་ཉམས་ཤིག་བྱུང་བས་དགའ་བྲགས་ནས་དེ་འདྲ་བྱས་པ་ཡིན་གསུངས། གཞན་ཡང་བྱད་མེད་རྒྱན་བཟང་པོས་སྤྲས་པ་ཞིག་གིས་ཉིད་ཀྱི་གདིང་བ་གཡ་བཤམ་ནས་བྱིར་ཏེ་སྤྲ་མའི་བཞུགས་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་བསྐྱལ་བ་དང་། དྲགས་པོ་གྲ་ཚང་གི་གྲ་ཁང་ཐམས་ཅད་དུ་བས་གང་ཞིང་འཚུབས་འདུག་པ་ལ། བྱད་མེད་མི་སྤྲུག་པའི་ཆ་བྱད་སྐྱ་དང་མེན་མོ་རིང་བ་ཞིག་ཉིད་ཀྱི་མདུན་དུ་མང་པོ་དུ་བ་མིས་པ་གྲ་བ་མང་པོས་ཐ་མི་ཁ་འབྲང་བ་ལ་ལྟ་མོམ་དགེས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་འདུག་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་རྒྱལ་སྤིང་དུ་ཤེར་སྟོང་འདོན་སྐབས་ང་མེད་སོང་སྟུང་པ་ཡང་ཡང་བྱུང་གསུངས་པ་དང་། ལོ་བཅུ་དྲུག་དྲགས་པོ་གྲ་ཚང་དུ་བསྐྱད་རིང་ཉམས་དགའ་འདྲ་བྱས་པ་མ་གཏོགས་ཁོང་ཁོ་ལངས་མ་སྟོང་གསུང་བ་སོགས་ངོ་མཚར་གྱི་རྣམ་ཐར་མང་དུ་མཆིས། དེ་ལྟར་ལོ་བཅུ་དྲུག་གི་བར་དུ་ཚད་པར་བྱིན་འདུལ་བ་མངོན་པ་རྣམས་ལ་ཆོག་སྤྱི་ཅུ་མ་དུ་མ་ལུས་པའི་ཐུགས་གཉེར་མཐར་བྱིན་པར་མཛད་དེ། རོན་གཉེར་ཅན་གྱི་དགེ་སྤྲུག་འགའ་རེ་ལ་ཅི་གཞག་གནང་ཞིང་། རིགས་ལམ་ལ་ཤིན་ཏུ་བྱང་བའི་མཁས་པ་དུ་མའི་ཐེ་ཆོམ་གཙོད་པ་པོར་གྱུར་ཅིང་སྤེ་སྟོང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་རྒྱན་དུ་བཞུགས་སོ། །

གཉིས་པ་བར་དུ་ཉམས་ལེན་རི་ལྟར་མཛད་ཚུལ་ལ། ཉམས་ལེན་མཛད་ཚུལ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཚུལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོད་པ་ལས། འགའ་ཞིག་རང་ཉིད་མ་དུལ་བཞིན་དུ་རིག་པར་ལྟན་པའི་ཆོག་སྤྱི་ཡང་། །རང་གི་ཆོག་དང་འགའ་བར་བྱེད་

བས་གཞན་དག་འདུལ་བར་མི་རྒྱས་ཞེས། །དེ་སྤང་ཁྱོད་གྱིས་ཉམ་ངར་སྤྱང་བའི་འགྲོ་
རྒྱུ་ས་སྤྱགས་ལ་བཞག་མཛད་ནས། །རེ་ཞིག་བདག་ཉིད་མ་དུལ་བ་ཉིད་འདུལ་བར་
མཛད་ཕྱིར་བཙོན་པ་ལགས། །ཞེས་དང་། །སྤྱི་རབས་སོ་བཞི་བ་ལས་ཀྱང་། །ཐོས་
པའི་རྗེས་འདུག་སྐྱབ་པ་སྤྱིང་པོར་བྱེད། །སྤྱི་བའི་རྗོང་ལས་ཆོགས་ཚུང་ཐར་བར་
འགྱུར། །ཞེས་དང་། །བསྐྱབ་བརྟུས་ལས། །བཟོད་བྱ་ཐོས་པ་བཙུལ་བར་བྱ། །དེ་ནས་
ནགས་སུ་གནས་པར་བྱ། །མཉམ་པར་བཞག་ལ་བཙོན་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། །མཛོད་
ལས། །ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལུན་པས། །སྒྲོམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྒྲོར། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། །ཐོས་དོན་སྐྱབ་པ་སྤྱིང་པོར་བྱེད་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ཕྱིན། །ཐོས་པ་ཙམ་
གྱིས་རང་རྒྱུད་འདུལ་མི་རྒྱས་ལ། །རང་མ་དུལ་བས་གཞན་འདུལ་མི་རྒྱས་པས།
དཔེན་པའི་གནས་སུ་ཐོས་དོན་སྐྱབ་པ་སྤྱིང་པོར་བྱེད་དགོས་པར་འདུག་སྤར་སྤྱི་མའི་
བསྐྱབ་སྒྲོན་ལས་ཀྱང་འགྱུངས་སོང་བས་ད་ནི་སྤྱར་དུ་མ་སོང་ན། །དེར་བྱ་སང་བྱའི་
ངང་ལ་ཆེ་ཐད་ནས། །རང་གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་སྐྱབ་པ་ལས་ཉམས་པར་འདུག་སྤྱི་
ནས་ཉིན་མཆོན་ཀྱན་ཏུ་དཔེན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཡིད་སྤོགས་ནས་ཡོད་པའི་ཆོ། །གྲ་
ཆང་དེ་ཁའི་དགོ་སྒྲོས་བྱེད་དགོས་ཀྱི་གལ་མཆོམས་སུ་ཡང་སྤེལས་ཡོད་པས། །སྤྱི་
མས་དགོ་སྒྲོས་དང་། །སྤྱི་སྒྲོས་དགོས་པའི་བསྐྱབ་སྒྲོན་པེབས་པར་སྤྱི་མ་ལ་དགོངས་པ་
ཇི་ལྟར་ཞུས་ཀྱང་མ་གནང་བའི་ཆེན་གྱིས་དགོ་སྒྲོས་ལ་བྱོལ་ཐབས་གྱིས་བྲོས་ནས་
འབྲས་སྤངས་སུ་པེབས། །གཞིམས་ཤག་མཁན་སོ་སྤོ་བཟང་མཁས་བཙུན་གྱི་བྱང་ནས་
ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ལྷགས་ལུང་ཆར་གཅིག་གསན། །དེ་ནས་སྤྱི་མས་ལྷགས་རིའི་བྱི་

རོལ་ཏུ་སྐྱེལ་བྱང་མཛད་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གནང་སྟེ་གཙང་དུ་བྱོན། འདས་
ཁོད་ཆང་དུ་བྱང་བ་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་བྱང་ལ་མེབས་བས། བྱང་བ་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་
ནས། ཁྱོད་མཆན་ཉིད་ལ་རྒྱན་རིང་བྲགས་བྱང་། ལོ་བཅུ་སོང་ནས་འོངས་ན་འགྲིག་
རྒྱ་ཡིན། དེ་ལེ་ལོ་མ་བྱེད་པར་རི་ཁྱོད་རང་བྱས་པ་དགའ་གསུང་ཞིང་གང་ཞེས་རྒྱད་
ལ་སྐྱོར་དགོས་པའི་བཀའ་ཆོས་བསྐྱབ་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་མང་དུ་གནང་། ལེགས་སྟོན་
དང་འཛིགས་སྐྱབས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་འཁོར་བ་མཐའ་དག་མེ་འབར་པའི་སྐྱོང་ལྟར་
གཟིགས། དེར་འཆིང་བྱེད་དུག་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་མ་རིག་པ་རང་འཛིན་
པའི་འཛིག་ལྟ་ལ་དགའི་གཙོ་བོར་མཐོང་། དེ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་རྩ་བ་ནས་བྱངས་
འབྲེན་པ་ལ་ཞེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པ་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་དགོས། དེ་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། དེ་ལ་
ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་དགོས་པར་འདུག་ཅིང་། ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་བསྐྱབ་
པའི་ནང་ནས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དགེ་སྟོང་གི་སྟོན་པ་ཉིད་རབ་དང་།
ཕུལ་དང་། གཙོ་བོར་གཟིགས་ནས་དེ་ལ་ཐོབ་འདོད་སྟོན་བས་རྒྱ་དོན་དུ་གཉེར་བ་
བཞིན་དུ་གྱུར་ཏེ། བྱང་བ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བསྟེན་རྫོགས་གྱི་མཁན་པོར་གསོལ་བ་བཏབ་
བས། དགུས་པ་ཆེན་པོས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་། མཁན་སྟོན་གྱངས་ཆང་པའི་དགེ་
སྟོང་གི་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པའི་དབྱས་སུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དགེ་སྟོང་གི་
དངོས་པོ་ཐོབ་སྟེ། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆའི་སྤྱིང་པོ་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་
བསྐྱབ་པ་མཐའ་དག་གི་མཛོད་དུ་གྱུར་ཏེ། རྗེ་སྤྲུལ་སྤྱི་ཡོད་ཀྱི་ཞེལ་ནི་སྟོང་སེམས་
ཆོན་གྱིས་བསྐྱར། །ལག་པའི་བསྐྱེད་བྱུང་བཟེད་བྱང་བས་མཛེས། །སྐྱེ་ཡི་གསེར་རི་

དམར་མེར་སྒྲ་གོས་ཀྱི། །མཆམས་སྤྱན་གཞོན་བྱས་ཡོངས་སུ་ཁབས་པར་
གྱུར། །སེམས་ཀྱི་གཉིས་འཐུང་མི་བསྐྱུན་པ། །བྱ་དང་ཤེས་བཞིན་ལྷགས་ཀྱི་
ཡིས། །དབང་དུ་གྱུར་ཏེ་མཁས་ནམས་ཀྱིས། །སྤང་བའི་ལམ་དུ་ག་ལ་འཇུག། སྐྱབ་
བསྐྱུན་རྒྱ་མཆོ་ཀུན་གྱི་སྤྱང་པོ་མཆོག། །སྐལ་ལྷན་འགྲོ་བའི་རེ་བ་སྐྱོང་བའི་
དཔལ། །དམ་བ་ལག་འགྲོའི་དབང་པོ་གཙུག་གི་རྒྱ། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཕགས་པའི་
འོར་གྱིས་འབྱོར་པར་གྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནས་རེ་ཞིག་དེར་ཞུགས་
པས་སྐྱེ་གཟུགས་མ་བདེ་བ་འགའ་རེ་བྱུང་བས། སྒྲ་མའི་ཞལ་ནས་དྲགས་པོ་བྲུ་ཆང་
གི་དགོངས་པ་མ་ཁོལ་བས་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོའི་འཚུབ་ཀྱི་ནམ་པར་འདུག། སྤྱར་ལོག་
ལ་བྲུ་ཆང་གི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བྱས་ལ་ལོག་གསུང་བར་བརྟེན། སྤྱར་ལོག་སྟེ་
སྒྲ་མ་ལ་བྲུ་ཆང་གི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བྱས་པས་མཇལ་མ་ཐག། །བཞད་མོ་
མཇད་ཅིང་བྱག་དབང་མགོ་ལྷག་གི་ཚུལ་དུ་གནང། །ལོ་རྒྱས་བྱས་པས། ངས་ནི་ཁྱོད་
བྲུ་སྐྱོར་དང་དགོ་སྐྱོས་ཆར་ནས། ང་རང་གི་ཁྱི་ལ་འཛོག་འདོད་ནས་དགོངས་པ་
བཀག། །ཁྱོད་ནི་ཐོས་དོན་སྐྱབ་པ་བྱེད་འདོད་ཀྱིས་གདུངས་ནས་དགོངས་པ་བྱས་པས་
དེད་རང་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ལ་སྐྱོན་མེད་གསུང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱུན་ཆབ་མང་དུ་བྱུང།
དགོངས་པ་ཁོལ་ནས་སྒྲ་མ་དང་པན་རྒྱན་ཆོས་འབྲེལ་ཡང་མཇད། སྒོ་གསར་བ་
འགའ་ཞིག་ལ་བྱང་ངེས་ནམ་འབྱེད་ཀྱི་ཅི་གཞག་ཀྱང་གནང། དཔལ་ལྷན་རྟོག་འཆང་
ཆེན་པོའི་གསང་བ་ཀུན་གྱི་གན་མཛོད། རིག་སྤྲུགས་འཆང་བ་དུ་མའི་འདུ་གནས་སྟོད་
རྒྱད་བྲུ་ཆང་དུ་ཆོས་ཐོག་གཅིག་ཅུ་པེབས་ནས་དགོ་གན་རེ་སྐྱོལ་ཅ་ར་འདི་གོང་བྲུ་

བའི་རི་ཁོད་དུ་བཞུགས་པས་དེར་ཕེབས། ཟབ་ཆོས་མང་དུ་གསན་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་
སེམས་ཀྱི་གདམས་ངག་ཐུགས་ཚིམ་པར་ཞུས་ཏེ། སྤར་ཡང་གཙང་དུ་ཕེབས་པས་
བྱང་པ་རིན་པོ་ཆེ་གཟུགས་སྐུའི་བཀོད་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྐྱུས་ནས། དད་ལྡན་
ཀྱི་བུ་སློབ་རྣམས་ཉིད་ཀྱི་བུ་ཆེན་བྱང་པ་རྟ་ཕྱག་པ་སློབ་ཐང་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་སྦྲུམ་
ལས་མི་ཞན་པར་སྐྱོད་སྐབས་བྱང་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བཟ་ཤིས་ལྷན་པོའི་དཀྱིལ་ཁང་
དུ་མཇལ། བསྟེན་བཀུར་དང་འབུལ་བ་གང་འབྱོར་ཕུལ་ཏེ་སྦྱོར་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་
རིམ་པའི་འཁྲིད་ཀྱི་སྟུན་འབུལ་ཞུས་པས། དེར་བདེ་ལམ་གྱི་འཁྲིད་དབུ་འཇུགས་ཙམ་
མཛད། འཕྱོས་རྣམས་ཁོད་ཆང་དུ་སྦྱེབས་ནས་ཡོང་གསུང་། དེར་ཕེབས་ནས་ཞུས་
པས་མཆོན་ཉིད་པ་ལ་ལམ་རིམ་ཁག་མི་འོང་གསུངས། ཆོས་ལ་གདུང་བླགས་ནས་
ཡང་ཡང་ཞུས་པས་སྐོ་དུ་མ་ནས་བཀའ་བཀྲོན་མཛད་པ་ལས་བཀའ་ཆོས་ཀྱི་ཞལ་
བཞེས་མི་མཛད་པར་ཐུགས་མི་མཉེས་པ་ལྟ་བུ་ལན་མང་དུ་མཛད་པས། ཐུགས་ལ་
ང་ལས་སྒྲིབ་ཆེ་བས་སྒོད་དུ་མ་གྱུར་བ་ཡིན་འོང་། སྟོན་ལ་བཤགས་སྐྱུངས་ལས་སྒྲིབ་
དག་པའི་མཆོན་མ་ཐོབ་པ་ཞིག་བྱེད། དེ་ནས་ཡང་ཞབས་བསྐྱུལ་ཞུ་དགོངས་ཏེ་བཟ་
ཤིས་ལྷན་པོར་ཕེབས་ཏེ་སྐོར་བ་གསོག་པའི་ཆེ། ཉིན་གཅིག་སྐོར་ལམ་དུ་རོ་ཁྲིར་བ་
གཟིགས་པས། ང་འདི་དང་མཉམ་དུ་མ་ལི་བ་འདི་བདེན་ནམ་རྒྱུ་ཡ་མཆོན། དེ་རིང་
རང་ཡང་འཆི་ཉིན་འདུག །རྟེན་བཟང་པོ་འདི་འདྲ་ཐོབ་ནས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་
ལ་སློབ་སྐྱོད་རྒྱ་མ་བྱུང་བར་ལི་ན་རི་ལྟར་བྱེད། སྤར་འདི་ལྟ་བུའི་རྟེན་འཛོལ་མི་འཛོལ་ཆ་
ཅི་ཡོད་སྟུམ་ནས་དལ་འབྱོར་དང་། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བྱུང་འབྱེལ་དུ་གོ་ནས། བཙོན་

འབྲུས་བྲག་པོས་སྐྱུ་ཤམ་རྒྱལ་རྗེས་བྱས་བང་བཏང་ནས་སྐོར་བ་མཛད། དེའི་ཆེ་
ཐུགས་ལ་ང་ད་ལྟ་རང་ཡང་འཆི་ཉིན་འདུག། །འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་འདི་པཎ་ཆེན་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པས་དགོངས་ནི་དགོངས་ཐུགས་བཅེ་བས་གཅིག་གསུང་རིགས་པར་
འདུག་སྙམ་པ་བྱུང་གསུང་། སྐོར་བ་བསོགས་ནས་སྐར་ཡང་གོད་ཆང་དུ་ཕེབས།
བཀའ་ཆོས་གྱི་ཞབས་བསྐྱལ་ཞུས་པ་ན་བྱིད་མཆན་ཉིད་པ་ལ་ལམ་རིམ་བཞད་པ་ལ་
དགོས་པ་མེད་གསུང་མ་གནང་བས། འཆི་སྐར་མང་ལུགས་དང་། གསོན་སྐར་ཉུང་
ལུགས། རྒྱུ་ཉམ་རྩུང་ལུགས་གང་ལ་བསམས་ཀྱང་། ཆེ་འདི་ལ་ལམ་རིམ་གྱི་འཁྲིད་
ཐོབ་པའི་སྐལ་བ་མི་འདུག། །སྤྱི་བ་རྗེས་མ་དེ་ལ་བྱང་རྩལ་ལམ་རིམ་སྟོན་པའི་སྤྲ་མ་
མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དང་མཛལ་ནས་ཆོས་དེ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་མཐར་
ཕྱིན་པ་ཞིག་འོང་བའི་བསྔོ་སྔོན་དང་དེ་ཡི་གོགས་མི་དགེ་བ་གང་བྱས་ལ་བཞགས་
སྔོན་འགྲོད་མེད་ཅིག་བྱེད་པ་ལས་འོས་མི་འདུག་སྙམ་སྟེ། ཞུམ་པ་མེད་པར་སྟོང་
སྟོབས་བསྐྱེད་ནས། གོད་ཆང་གི་ཉེ་སྐོར་ཕྱག་པ་དཔེན་པ་ཞིག་ཏུ། ཅམ་པ་ཉུང་ཅམ་
ལ་བཞེས་ཆོད་མཛད་ཅིང་གཅིག་ཕྱར་བཞུགས་ནས། ཉི་མ་རེ་ལ་བརྒྱང་ཕྱག་སྟོང་
ཐུག་གསུམ་རེ་བཙལ་ནས་བཞགས་སྐྱངས་ལ་འབད་བས། རེ་ཞིག་ལོན་ནས་ཡུལ་
དེན་དམར་བཞལ་གྱི་རིམས་བྱུང་བས། ལན་ཅིག་ཁྲག་མང་པོ་འཁྱུ་བ་བྱུང་། ཕྱག་
པའི་ནང་དུ་བྱོན་ཁྲག་འཁྱུ་བ་དེ་བདེན་ནམ་བརྟུན་སྙམ་སྐར་གཟིགས་པར་ཕེབས་
བས་གང་ཡང་མི་འདུག་བྱུང་། ང་ནད་ངན་དེས་ཐེབས་འདུག་སྐྱར་དུ་འཆི་སྙམ། དགེ་
སྦྱོར་ལ་བཙོན་པ་བྲག་ཏུ་བཏང་བས། ད་སྟེ་ཞག་བདུན་ན་ཁྲོད་འཆི་འོ་ཟེར་བའི་སྤྲ་ཞིག་

མངོན་སྲུང་དུ་བྱུང་བས། ཞག་བདུན་སོང་བའི་ཉིན་འཆི་བར་ཐག་ཚད་ནས་འཆི་
བྱུང་བས་འགྲོད་མེད་ཅིག་གྲེད་དགོས་སྟུང་ཉིན་དེ་བཞིན་བསག་སྤང་ལ་འབད་ཅིང་ཉིན་
བདུན་པ་ལ་དགེ་ཅ་རྣམས་བསྟོ་སྟོན་རྣམ་པར་དག་པས་རྒྱས་བཏབ། སེམས་འཕྲེང་
བའི་ཆས་ཀ་དང་། མཛེས་བཤེས་ནི་མེད། ཆོ་འདི་ལ་ལམ་རིམ་མ་ཐོས་ཀྱང་ལས་
འབྲས་མི་བསྐྱབས་ཕྱི་མ་ཐོབ་དེས་འགྲོད་པ་སྤྱོད་མེད་སྟུང་ཤི་བར་ཐག་བཅད་
ནས་བཞུགས་པས། ཞག་ནི་བདུན་སོང་། བྲོངས་ནི་མ་བྲོངས། དེ་རིང་མ་ཤི་བ་དེ་ལྷ་
མ་དགོན་མཆོག་གི་བཀའ་བློན་ཡིན་སྟུང་སྤྲུགས་དམ་སྤར་ལས་ཀྱང་རྒྱས་པར་མཛད་
པས། མི་ལམ་དུ་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་བཞེས་ནས་སེལ་པོ་སྟོང་པ་ཞིག་བསྐྱམས་
ཐེབས་པ་མྱིས་པས། ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་གྲོན་པ་ལེགས་མོད། སེལ་པོ་སྟོང་པ་
ཁུར་བ་བཟང་རྒྱ་མི་འདུག་སྟུང་སྟེ་སྤར་བཞིན་སྤྲུགས་དམ་རྒྱན་བསྐྱེད་པས་མི་
ལམ་དུ་གོས་དཀར་པོ་དྲི་མ་མེད་པ་ཞིག་གྲོན་ནས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་དུ་
ཐོགས་མེད་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་མིས། སྤྲིག་པ་དག་པའི་རྟགས་ཡིན་དེས་ཤེས་པ་བྱུང་། ད་
ནི་ཤི་ཡང་མི་འགྲོད་དོ་སྟུང་བཞུགས་པས། དགོང་གཅིག་མི་ལམ་དུ། ལྷ་མ་རྟ་ཕུག་པ་
དེ་ཉིད་ཚོད་ཆང་གི་རི་ཅེར་ཐེབས་ནས། སྤྱོད་གཟན་གྱིས་གཡལ་མོ་མཛད་པ་ཞིག་མིས་
པས་སྤྲུགས་ལ། ད་རང་ཕྱིན་ན་ལྷ་མས་གསུང་ཆོས་གནང་བ་འདྲ་དགོངས་ནས་ཚོད་
ཆང་དུ་གྲོན་པས་སྤྲུགས་ཤིན་ཏུ་མཉེས་པ་ཆེན་པོའི་སྟོན་པ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་པོ་ཆེ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་ཐོགས་
མེད་གཉིས་ཀྱི་ལམ་སྟོལ། སྤྲིས་བུ་གསུམ་གྱིས་ཉམས་སྤྱོད་བར་བུ་བའི་རིམ་པ་

མཐའ་དག་མ་ཆང་བ་མེད་པར་སྟོན་པ་སྟིགས་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཤར་ཚང་ཁ་
བ་སློབ་བཟང་གྲགས་པ་དཔལ་བཟང་པོའི་སྟགས་ཀྱི་ཉིང་ཁུ་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་
སྤྱིང་འཁྲིད་གནང་བས། སྟོམ་པས་གདུངས་པ་ཚུ་ཐོབ་པའམ། དབུལ་པོས་གཏེར་རྟེན་
པ་ལྟ་བུའི་དགའ་སྟོབས་མ་གྲིས་མི་ཁྲབ་པ་འབྱུངས། ཉེན་ལྟར་ཆོས་སྟན་གྲོལ་མ་ཐག་
གཞན་ལ་དག་མ་བཏང་བར་སྦྱིལ་པོར་ཕེབས་ནས། ལྷ་མས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་
ཆོག་རིས་སྤྱོད་ཚུན་ཆད་ཟུར་མ་ཉམས་པར་འདིའི་སྐབས་སུ་འདི་གསུངས་འདིའི་
སྐབས་སུ་འདི་གསུངས་སྟམ་དུ་ཆོག་སྟོར་བ་དང་། རོན་སེམས་པ་སོགས་ལ་སྟོད་ཀྱི་
སྟོན་གསུམ་གང་གིས་ཀྱང་མ་གོས་པར་མཛད། ལྷ་མའི་ནལ་འབྱོར་གྱི་སྐབས་སུ་
སྟོག་སྟོབ་པའི་སྟོབ་དཔོན་བཅུན་ལོག་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་ལ། སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ་
ཤེས་སྤྱི་དཀའ་བར་བྱུང་བ་ལྷ་མ་ལ་ཞུས་པས། སྟོབ་དཔོན་བཅུན་ལོག་དེ་ཉིད་ཆོགས་
ཞིང་གི་གཙོ་པོར་གྱིས་སྟབ་པའི་དབང་པོར་བསྐྱམས་ལ་དད་བ་སྟོངས། རམ་སངས་
རྒྱས་སུ་མཐོང་པའི་དད་བ་བྱུང་ཆེ་ཁོང་རང་གི་གལ་དུ་བཞུགས་ལ་དད་བ་སྟོམས་
གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་མགོ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་མཐུག་ལྷག་
མཐོང་གི་བར་གྱི་དམིགས་སྟོར་མཐའ་དག་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་མཐའ་ཆོད་པར་
གཏན་ལ་ཐབ་སྟེ་དོགས་པ་ཤིན་ཏུ་གཙོད་དཀའ་བ་རྣམས་ལྷ་མ་རང་ལ་ཞུས་ནས་
ལམ་སྟོམ་པའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་གནད་འགག་སྤྱོད་སྤྱོད་བ་རྣམས་ཀྱང་ཐག་
ཆོད་པར་མཛད་དེ། གཅིག་སྤར་བཞུགས་ཆེ་གཞན་ལ་དོགས་གཙོད་འདི་མི་དགོས་
པའི་གདངས་ཐོབ་པར་མཛད་དོ། །འཁྲིད་སྟོར་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་བཙོན་པར་ཡོད་པའི་

སྐབས་ཞིག་མནལ་ལམ་དུ་ལྟ་ཁང་ཆེན་མོ་སྒོ་ཤར་ལ་བསྟན་པ་སྒོ་ལྷགས་ཆེན་པོ་
 རྒྱབ་པ་ཞིག་གི་སྒོ་བྱང་ན་ཉིད་བཞུགས་འདུག་པ་ལ། མི་ཞིག་གིས་ལྡེ་མིག་ཆེན་པོ་
 ཞིག་བྱིན་བྱུང་། དེས་སྒོ་ལྷགས་དེ་བྱེ་བས་སྒོ་བྱེ་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཤར་ཕྱོགས་
 ཅས་སྒྲིན་དང་བྲལ་བའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་ཟེར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཞིག་ཤར་བ་
 ཁང་བ་དེའི་ནང་དུ་བསྟན་པའི་བདག་པོའི་སྐུ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཞིག་བཞུགས་འདུག་པ་
 དེའི་ཐུགས་ཀར་འོད་ཟེར་ཕྱག་པས་སྐྱེ་དེ་ལས་ཀྱང་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་ཁང་བ་དེ་
 ཉིད་གང་ནས་འོད་དང་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོ་བ་ཞིག་མིས། མོ་རངས་མནལ་
 སད་ཅ་ན། མི་ལམ་ཡ་མཆན་ཅན་དེ་འདྲ་ཅི་ཡིན་ནས་སྟམ་བཞུགས་པས་པན་ཚུན་
 གྱི་སྤྱིལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཁར་རྡོ་འཕེན་པར་འདུག་པས། མི་ལམ་ལ་དབགས་ན་དེ་རིང་
 བཀའ་ཆོས་ཞིག་གནང་བ་ཐག་ཆོད་སྟམ་ནས་སྤྱར་དུ་བྲམ་བྱང་དུ་བྱོན་པས། ཅ་བའི་བྲམ་
 མ་དེ་ཉིད་བཞུགས་ཁྱི་བུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཞིག་གི་སྟེང་ན། སྐྱེ་སྟོང་གཅེར་བུ་མཛད།
 ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་ལེགས་པར་བཞེས། བྲག་ཏུ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་སྒྲེགས་བམ་
 བསྐྱམས། ཉི་མ་ངོ་ས་ཞིག་ན་དང་བ་འདྲེན་པ་ཞིག་མཛད་ནས་བཞུགས་འདུག །མི་
 ལམ་ལ་དབགས་ན་རང་ངོས་ནས་བྱུང་བྱིན་བྲམ་མ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་ཐག་ཆོད་
 པའི་ངེས་ཤེས་ཆེན་པོ་སྐྱེས་བྲམ་མ་དགྲེས་བཞིན་དུ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བཤད་ལུང་
 རྒྱས་པར་གནང་བས་བྲམ་མ་དང་ཆོས་ལ་ངེས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་འཁྱུངས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་
 བ་སྐྱེ་ལྗང་། མིག་ནས་མཆི་མ་འཁྱུག་བཞིན་པས་བྲམ་མ་རྒྱང་འཕོད་ལ་འབད་ཅིང་།
 རེས་འགའ་བསྟན་པའི་བདག་པོའི་བཀའ་ངིན་བཞུགས་སྐབས་གསུམ་པ་མང་དུ་

བཏོན་ནས་དད་པ་དང་སྦྲོལ་ས་འགྲན་པ་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། ལྷ་མ་ལ་བཀའ་བློན་བླ་
པའི་དད་གུས་རྒྱན་ལྷན་དུ་ཡོད་པའི་ཆེ་མི་ལམ་ཞིག་ན་ལྷ་མའི་གསང་ཆེན་གྱིས་ལུས་
ཐམས་ཅད་ལ་བྱུག་པ་ཞིག་མིས་པ་བྱིན་ལྷ་བས་འདུག་པའི་རྟགས་སུ་འདུག་
གསུངས། དེ་ཁོད་དེ་གའི་སྤྲིགས་ལ་ཞུགས་ནས་ལོ་གསུམ་བཞུགས་ལམ་རིམ་གཙོ་
བོར་བསྐྱངས་པའི་བར་བར་དུ་བཀ་ཤིས་ལྷན་པོར། སྤགས་ཆེན་རྟོ་རྟོ་འཛིན་པ་དགོན་
མཆོག་རྒྱལ་མཆོན་པའི་བྱང་ནས་གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་སོགས་ཀྱི་དབང་ཆེན་
དུ་མ་དང་། ཆོས་སྦྱོང་སྦྱོར་པལ་ཆེར་གྱི་རྗེས་གནང་། སྤྱབ་ཐབས་དུ་མའི་ལུང་བཅས་
ཆོས་བཀའ་ཅི་རིགས་གསན། དེ་ལྟར་སྦོ་སྦོ་ཆོགས་ནས་སྤགས་དམ་འཕེལ་བར་ཡོད་
ཆོ། ལན་ཅིག་ལྷ་མ་ཆོགས་སུ་ཕེབས་ནས་བཀའ་ཆོས་དང་འབྲེལ་པའི་ཆོགས་གཏམ་
མང་དུ་གནང་སྟེ། ལྷ་མ་རྒྱལ་ཆབ་པས་འདུལ་མ་རུས་པ་དེ་བྱེད་ཆོ་ཡིན་མོད། ངས་
བྱེད་ཆོ་ག་ལ་འདུལ་རུས། ལམ་རིམ་སྒོམ་མཁན་ནི་མེད། རྒྱལ་མཆོན་མཐོན་པའི་
སོགས་ཀྱི་གདེཾས། རྒྱལ་མཆོན་མཐོན་པའི་གཟིམ་རྩུང་པ་ཆོ་སྦྱང་རྟེ། ཡང་འགའ་རེ་
འདུག་པ་ཐག་རིང་པོ་ནས་འོངས། སོགས་འདྲ་ཞིག་ལྷངས། ལམ་རིམ་ནི་མི་སྒོམ་
གསུང་ཁོང་ལ་ཟུར་བ་མཛད། དུས་རྒྱན་པར་ལྷ་མ་དེ་བཀའ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནོ་ལ་
མཆོང་ལ་རྒྱོལ་བ་ཞིག་ཡོད་ལ། ལྷག་པར་ཁོང་ལ་རང་མཆོན་ཉིད་པ་འདི་ཆོ་གསུང་
མཆོང་ལ་རྒྱོལ་ཞིང་སྤགས་མཉེས་མདོག་ཅི་ཡང་མི་མཛད་པ་ཞིག་ཡོང་གསུང་།
ཆོགས་གྲོལ་ནས། ང་ཞུས་ཞིག་བསྐྱམས་ལྷ་མའི་བྱང་དུ་བྱོན་པས། ལྷ་མའི་ཞལ་ནས་
འདི་ན་རི་ཁོང་པ་ཀླད་པོ་འདི་ཆོ་བྱང་པ་རྒྱལ་ཆབ་པའི་བྱང་ནས་ལམ་རིམ་གྱི་འཁྲིད་

ཆར་བདུན་བརྒྱད་རེ་མ་ཐོབ་པ་མི་འདུག་སྟེ་སྤྱིང་མཁན་ནི་མི་འདུག་དེ་ཁྱོད་རང་རྒྱལ་
མཆན་མཐོན་པོའི་གཟིམ་རྒྱུད་པ་འདི་ཆོ་དང་མཉམ་དུ་མ་འདུག་དབུས་ལ་སོང་
གསུང་སྟེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་འགག་བཞེས་པ་དེ་ཕུད་ནས་གནང་། དཔེན་པ་བསྟན་པའི་ཆེ་
དགའ་སྤྱད་དགོས་ཚུལ། སྐྱབ་པ་བྱེད་ཚུལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་དོན་
རི་ལྟར་བྱ་བའི་བསྐྱབ་སྟོན་རྒྱས་པར་གནང་། ཁྱད་པར་དུ་གོས་རྒྱབ་ངོས་དང་། འཆོ་
བ་རྩམ་པ་ཙམ་ལ་ཆོག་ཤེས་གྱིས་ལ་དཔེན་པར་ལམ་རིམ་རང་ལ་བྱིས་ཅིག་
གསུངས། དེ་ནས་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་མཐོང་བའི་དད་པ་དང་། བཀའ་བློན་བཞུགས་པའི་
གྲུས་པ་ཆེན་པོས་བྱངས་པའི་མཆི་མས་མིག་བརྒྱན་ཅིང་འབྲལ་མི་ཐོད་པ་བྱུང་ཡང་།
བཀའ་བཞེན་སྐྱབ་པ་སྒྲ་མ་མཉམས་པའི་མཆོད་པའི་མཆོག་དང་བློན་ལན་གཞལ་བའི་
མཆོག་ཏུ་གཟིགས་ཏེ་དབུས་སུ་བྱོན་པས། སྟེ་ཐང་དུ་ཕེབས་པའི་ཆེ་སེ་རའི་རྒྱབ་རིའི་
ཕྱེབས་ན་རྗེའི་སྐྱབ་ཁང་གི་ཆུ་མིག་དང་ཤིང་ནགས་གཟིགས་པས་དགའ་བ་དང་སྐྱོ་བ་
འདྲེས་པའི་སྐྱན་ཆབ་མང་དུ་བྱུང་། ང་ཡ་གི་རང་དུ་སྐྱབ་པ་བྱས་ལ་འདུག་སྟམ་པ་
བྱུང་གསུང་། དེ་ནས་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་དུ་ཕེབས། དེས་མཁས་མང་གྲ་ཆང་གི་སྒྲ་
མ་རྩོ་སྟན་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆན་གྱི་བྱུང་དུ་ཕེབས་པས། མཁན་པོས་
གང་ཟག་དམ་པ་ཞིག་ཡིན་པ་མཁྱེན་ནས། ཐུགས་དགེས་ཆོར་ཆེན་པོའི་གསུང་
འགྲོས་མང་དུ་མཛད། རྗེའི་སྐྱབ་ཁང་བསྟན་ནས། ཡ་གི་ན་རྗེ་སྐྱོ་བཟང་གྲགས་པའི་
སྐྱབ་ཁང་འདུལ་བ་ནས་བཤད་པ་དང་མཐུན་པའི་ཁང་པ་ཤིན་ཏུ་འོས་པ་ཞིག་ཡོད། དེ་
ག་རང་དུ་བཞུགས་དང་འཆོ་བ་ངས་སྐྱོར་གསུངས། དེ་ནས་སྐྱབ་ཁང་དུ་ཕེབས་

གནས་དེར་ཟེལ་གཞོན་དམིགས་པ་སྒོར་གསུམ་མཛད། བྱག་བདར་ལེགས་པར་
བྱས། བ་དང་པོར་ཁྱག་དེར་བཞག། གནས་འདིར་ང་འདུག་རྒྱ་ཡིན་པས་གཞན་སུ་
ཡང་མ་འདུག་ཅིག་བྱ་བ་མིས་ནས་མཁན་པོའི་བྱང་དུ་ཕེབས། མཐུན་རྒྱུན་གནད་བ་
རྣམས་ཁྱེར་ཏེ་སྒྲར་ཕེབས་པས་གནས་དེ་ཤིན་ཏུ་བག་ཕེབས་པ་དང་། དཔེན་པ་བརྟེན་
པའི་དགའ་བས་ཐུགས་རབ་ཏུ་ཆེས་ནས། རྩ་ཡི་གདན་ལ་བཞུགས་ནས་ལམ་རིམ་
དང་གཙོད་གཉིས་ཆར་ལ་བཙོན་པས། ལུབ་དང་པོ་ནས་སྒྲིའི་ཅེར་ལུ་རྒྱག་པ་དང་
འབྲམ་ལུག་གཏོང་བ་དང་། མི་ལམ་དུ་པོ་ཏེ་ལའི་རྒྱབ་ནས་བཟུང་། སྒྲུབ་ཁང་གི་བར་
དུ་གྱུར་ཁྲ་ཆེས་མེ་བའི་སྒྲར་བ་ཆེན་པོའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་འཕྲོག་པའི་ཆ་ལུགས་ཅན་
ཀྱི་ཏྲ་པ་འཁོར་གསུམ་ཆེར་མ་འདྲ་བ་བཏགས་པས་བསྒོར་བ་དང་། ཉང་ཐན་ཕུ་ནས་
གཡག་ནག་པོ་རི་འདྲ་བ་ཞིག། །རར་སྒྲས་ས་གཞི་འདར་ཞིང་མེ་སྟག་འཕྲོ་བའི་རྒྱང་
ཚུབ་དང་བཅས་བྱང་བས་སྒྲུབ་ཁང་འོག་གཞི་དང་བཅས་པ་དུ་ཅེར་བསྒོར་བ་རྣམས་
གཙོད་ཀྱི་དམིགས་པ་བརྟན་པོས་གཟེར་བས། གཡག་རྒྱོད་དེ་རྒྱང་དུ་རྒྱང་དུ་སོང་བའི་
མཐར་ཐ་འོག་པའི་ལྷ་རྟེན་ཀྱི་ཅར་མར་མེ་རྒྱང་དུ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་སོང་ཞིང་། ཐབས་ཤེས་
གཙོད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་རྒྱན་བསྐྱངས་པས་བདག་འཛིན་འགོང་པའི་ཆོ་འབྲུལ་རང་ཞི་
ལ་སོང་བའི་མཐར། གཞི་བདག་དོན་དཔལ་ལྡན་དང་། ཐ་འོག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་
ཀྱིས་རང་རང་གི་གཟུགས་བསྟན་ཏེ་ཆོས་ཁུས་རི་ལྟར་བསྒོ་བ་ལས་མི་འདའ་བའི་ཐ་
ཆིག་ལུལ་ཏེ་འཕྲིན་ལས་ཐོགས་མེད་དུ་བསྐྱབས་སོ། །དེ་ནས་མཁན་པོས་འཆོ་བ་
སྒྱུར་ནས་སྒྲུབ་པ་ལ་བཙོན་པའི་ལོ་ཤས་སོང་ནས་མཁན་པོ་གྲོངས་པས། ན་བཟའ་

དང་འཆོ་ཆས་རྣམས་ཟད་པ་ན། རི་ནས་རྩ་བར་ནས་གདན་དང་གཡས་གཡོན་
རྣམས་སུ་རྩ་སྤངས་ནས་སྒྲོམ་བརྒྱབ། དེའི་ཆོ་གཡས་གཡོན་མདུན་རྒྱབ་གང་གང་ས་
དེར་རྩ་མང་བར་སྤངས་ནས་བསྒྲོམ་ས། མཆོད་པ་གཞན་ཆེར་མེད་པས་ཤོར་པ་
བཟུས་ནས་ཡོན་ཆབ་དུས་དུག་རེ་ཉིན་ལྟར་སྤུལ། རེ་ཞིག་ན་སེར་ཤར་ཨ་ལྷེ་སྒྲོལ་
མས་རེ་ཁྲོད་པ་ཐུགས་དམ་འཕེལ་པོ་ཞིག་འདུག་ཟེར་བའི་སྐད་ཆ་ཐོས་ནས་གདན་
བྲངས་པས་ཤིན་ཏུ་དད་ནས། རེ་ཁྲོད་འདིར་རི་ཅམ་བཞུགས་ཀྱི་རིང་ལ་འཆོ་བ་ངས་
སྒྲོར་ཟེར། མཐུན་རྒྱུན་ཐན་བུ་བསྐྱར་ནས་འདི་ཟད་ཆོད་ལ་འབྱུང་མི་གཏོང་ཟེར། དེ་
ལ་ཡིད་བརྟན་བྱས་མཆམས་བཅད་ནས་བཞུགས་པས་འཆོ་བ་དེ་དག་ལྷག་མ་ལུས་
པར་ཟད། འབྱུང་མཐའ་ནི་མ་བྱུང་། གཏོར་རིལ་སྐམ་པོ་ཅུང་ཤས་མ་གཏོགས་གང་
ཡང་མེད་པར་ཞག་བདུན་ལ་ཉེ་བ་སོང་བས། ཐུགས་དགོངས་ལ་ཟས་མ་ཐོས་པར་
ཞག་བདུན་སོང་ན་འཆི་ཟེར་བས་སང་ནས་གཏོར་མ་བཏང་ཆར་ནས་གཏོར་རིལ་རོ་
མ་རྣམས་བཞེས་དགོས་དགོངས་ནས་ཡོད་པའི་སྤྱོད་ཤིང་སེར་སྤྲད་ཀོང་པོ་ཁང་གི་བྲུ་པ་
ཞིག་སྤུག་པའི་འགག་ཏུ་བྱུང་། ང་རེའི་ཆེ་ལ་བསངས་གཏོང་བར་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། བྲེ་
མར་འདི་མང་བྲགས་འདུག་པས་ཁྲིད་ཀྱིས་བཞེས་ཟེར་ནས་བྲེ་མར་ཐང་ཁུག་གང་
བྲིན། དེ་དང་གསུང་སྒྲེང་ཅུང་ཟད་མཛད་པས་ཨ་ལྷེ་སྒྲོལ་མས་ཁ་ཆད་བྱས་ཚུལ་དང་།
འཆོ་བ་ཆད་ཚུལ་འཕྲོས་བྱུང་བས། བྲུ་བ་དེས་ཁོ་རང་གི་སྤྱི་ཁང་ནས་ཅམ་པ་བྲངས་
ནས་བྲེ་ཉིན་ཅམ་པ་དག་འར་བ་སྒྲེལ་བར་བྱུང་། ཁོས་སྐད་ཆ་བྲས་པ་རྣམས་འབྱར་ཏེ་
ཨ་ལྷེ་སྒྲོལ་མས་གོ་ནས་ཆས་ཀ་གང་དགོས་སྤུལ་བཟོད་གསོལ་བྱས། དེ་ཚུན་ཆད་

མ་ཐུན་རྒྱུ་བྱུག་མ་ཐོགས་པར་བྱལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ཉམས་ལེན་བྱས་པས་ཡོན་ཏན་གོང་མ་དེ་ལྟར་ཐོབ་ཚུལ་ནི། རྗེ་ཉིད་
ཤིན་ཏུ་སྤྲས་པས་དེ་ལྟར་བཤེས་པ་དང་བརྗོད་པར་མི་བྱས་མོད། རིག་པས་རྗེས་སུ་
དཔགས་ཏེ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་ན། དེ་ལྟར་མ་ཐུན་རྒྱུ་འདྲིམ་རུང་མི་འདྲིམ་རུང་། རྒྱུ་
གཞན་དག་ལ་བཟོས་མི་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྐྱེམས་པའི་ཐུན་བར་ཞིག་
ལ་ཚུ་ལེན་པར་ཐེབས་པས་ལམ་ཁ་ན་སྤྲང་བྱ་ཞིག་ཅུང་ཟད་རེ་འཕྱར་ནས་ས་ལ་
ཡང་ཡང་ལྟར་བར་འདུག །འདི་ནི་ཅི་ཡིན་སྟེ་ཞིབ་ཏུ་གཟིགས་པས་སྤྲང་བྱའི་བྱང་
ལ། འབྲུ་གྲོག་མ་ཞིག་གིས་མ་ཚུ་བཙུགས་ནས་འདུག །དེས་རྒྱུ་བྱས་ནས་ལས་
འབྲས་ལ་བསམས་པས། རང་གིས་ལས་ངན་ཞིག་བསགས་ཕྱིན་དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་
འབྲས་བྱ་ཚོང་དགོས་འདུག །སྤྲང་བྱ་ལ་མིག་འདུག །གཤོག་པ་འདུག །གྲོག་མ་ལ་
མིག་ཀྱང་མི་འདུག ལ་གཤོག་པ་ཡང་མི་འདུག་སྟེ་ལས་འབྲས་ཀྱིས་བཀྱག་ནས་
གནས་སྐབས་འདི་འབྲར་གྱུར་འདུག་པས་དགེ་མི་དགའི་ལས་ངེས་པ་ཅན་སོགས་
སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་ནམ་ཡང་སྤྱོད་པའི་ངེས་ཤེས་ཁྱད་པར་
ཅན་འབྲངས་ཏེ། དེས་སྤྲངས་ནས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་མཐའ་དག་རྒྱུད་ལ་སྤྲངས་
པ་བཞིན་འབྲངས། མདོར་ན་རྒྱ་ཆོགས་མཐའ་དག་ཆང་བའི་སྒོ་ནས་ཡུན་བསྐངས་
ཏེ། ཐུན་དངོས་གཞི་དང་། ཐུན་མཆོམས་སུ་དེ་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་གཉིས་ལ་བརྩོན་
པས་འགོ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་མཐུག་བསྟུ་བ་བཞིའི་བར་ལ། དབྱང་
སྒོམ་དགོས་པ་རྣམས་དབྱང་སྒོམ་གྱིས་ཡིན་ཡིན་པར་ཐག་ཆོད། མིན་མིན་པར་ཐག་

ཆོད། འདོག་སྒོམ་དགོས་པ་རྣམས་འདོག་སྒོམ་བྱས་ཏེ། དབྱང་སྒོམ་གྱིས་ཐག་བཅད་
པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་འདོག་སྒོམ་གྱི་བླ་བ་ས་བཟུང་བའི་རྩོམ་བཅས་དང་རྩོམ་མེད་
ཀྱི་མྱོང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་འཁུངས། དེའི་མཐུས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅས་
མཐའ་དག་ལ་ཡི་གེ་ན་གཅིག་ཀྱང་འདོར་རྒྱ་མེད་པར་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་འཆང་
རྒྱ་བའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་ཏུ་གོ་བས་ངེས་དོན་གྱི་བཀའ་གདམས་པ་ཞིག་དེ་ནས་བྱུང་
སྟེ། རྒྱ་མ་ཆང་པ་མེད་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དང་། ཆོས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། ཏུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་ཤིང་། །རྒྱ་སྐར་ལས་ནི་
རྒྱར་ཤེས་ལྟར། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྒོ་ལྟན་གྱི། །རིགས་ནི་མཆོག་མ་དག་ལས་
ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་དོན་ནི་ལྟར་མཛད་རྒྱལ་ལ། གྲོག་པ་ཐོས་བསམ།
སྒྲོང་བ་བསམ་གཏན། བྱ་བ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་བུང་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་
འགྲོའི་དོན་མཛད་རྒྱལ་ནི་ལྟར་བྱུང་བའི་གོ་རིམ་ལྟར་བཤད་པ་དང་། སྤྱི་ཕྱི་ངེས་
མེད་ཀྱི་ཐོར་བུ་བ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། སྤར་བཤད་པ་བཞེན་གཞུང་ལུགས་མཐའ་དག་གདམས་ངག་ཏུ་ཤར་
ཡང་། དགྲུང་ལོ་ལྷ་བཅུང་གངས་ཀྱི་བར་གདམས་དོན་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བ་ལས་བཤད་
པའི་གོ་ཆ་མ་མཛད་ལ། གཞན་དོན་བྱས་པས་རང་ཉིད་མི་ཉམས་པའི་གདེངས་སྒོ་བ་པ་
ན། རི་ལྟན་མེ་ཏོག་རྒྱང་རིང་ཡང་། །བྱང་བ་སྤྲིན་གྱི་ཆོགས་བཞེན་འདྲ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། སྐལ་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་རེ་གཉིས་ལ་གང་ལ་གང་འཆོམས་ཀྱི་ཐབ་

ཆོས་མངོན་ཆུང་གི་སྒོ་ནས་གནང་། བར་སྐབས་ཤིག་དགོས་པ་བྱུང་བར་ཅན་ལག་ལ་
གཟིགས་ཏེ། འོས་ཁ་དང་། རྒྱལ་དང་། དྲགས་པོ་དང་། རྩ་རིའི་ཅེ་སྒོར་སོགས་ལ་
ཐེབས། འདིའི་སྐབས་སུ། འ་ལྷ་མ་བྱུང་རམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་དོན་གྲུབ་ལ་གཙོད་སྟན་ཐོག་
གཅིག་མའི་འཁྲིད། ཉམས་མཁའ་སྒོ་འབྱེད་ཀྱི་དབང་། འདཔོན་སློབ་ལྷ་ལྷིངས་པ་ལ་
ཆོས་སྦྱོང་རབ་གསལ་གྱི་ལུང་། འ་རེ་སྒོ་ཨ་ཅ་ར་ལ། སྒོ་སྦྱང་གཞན་དོན་དོན་གཉིད།
བྱང་ཆུབ་དོན་གཉིད། བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་སོགས་ཆོས་མང་དུ་གསན་
ནས་ཆུང་བྱོན་པའི་ལམ་དུ་ཨ་ལྷེ་སྒོལ་མས་ཆུང་འབྱོན་དགོས་ཚུལ་གྱི་ཞུ་ཤོག་གྲང་
འབྱོར། དེ་ནས་ཆུང་ཐེབས་ནས་སྤར་བཞེན་སྐྱབ་ཁང་རང་དུ་བཞུགས་པའི་སྤྱན་ནས་
ལན་ཅིག་ལོ་དགོན་པར། འདཔོན་སློབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་བཀའ་ཆོས་ཞུ་བར་
ཐེབས་པས་སྤྱགས་བྲེལ་དང་འགྲིག་ནས། འ་ཉི་ལྷིངས་དགོན་པར་དཔོན་སློབ་སྤྱན་
གསལ་ལ་ཆོས་ཞུ་བར་སོང་གསུངས་པ་བཞེན་ཐེབས་པ་ལམ་ཐལ་ནས། བར་གྲ་
ཆང་གི་ཉི་འདབས་སུ་སྤེབས་དེ་དགོང་གོང་དུ་བཞུགས་པའི་ཕྱི་ལམ་ན་བྱུང་མེད་
མཛེས་མ་ཞིག་གིས། རྒྱ་མ་རུ་དང་། མི་རྒྱུང་བྱུ་བྱིན་པ་མིས། ཕྱི་ཉིན་ཞོགས་པ་
གནས་མེད་གསོལ་བ་འདེན་པར་བྱུང་བ་ལ། འདིའི་ཉི་འཁོར་ན་གཙོད་གཏོང་མཁན་
ལྷ་མ་འབྲུ་ཨེ་ཡོད་ཀྱིས་པས། དང་པོ་མེད་ཟེར། བསམ་མཛོད་ཞིག་བཏང་ནས། ཡོད་
ཡོད་ལུང་པ་འདིའི་སྤྱ་ཡ་གི་ན། བར་གྲ་ཆང་གི་ལྷ་མ་གཙོད་པ་བཟང་པོ་རང་ཞིག་ཡོད་
ཟེར། དེ་ནས་སྤྱགས་ལ་སྤར་གཙོད་དུ་བཞུགས་སྐབས་ལྷ་མའི་ཞལ་ནས་གཙོད་ལ་
བཞེད་པ་ཆེན་པོ་འདུག་པ། བར་གྲ་ཆང་གི་གཙོད་ཞིག་ཉན་ན་འོང་གསུང་བ་ཞིག་ཡོད་

བ་བློན་ནས། ཅི་ནས་ཀྱང་ད་རེས་འགྲོ་དགོངས་ཏེ་མེབས་པས། ༥་ཆོས་ལུང་བྱ་བ་ན་
ཞལ་སྤྲོ་ནས་ཆོས་འཕེལ་རྒྱ་མཆོའི་བྱང་དུ་འབྱོར། གཙོད་ཀྱི་གདམས་བ་དགོས་ཚུལ་
ཞུས་པས་སྤྲུགས་དབྱེས་དབྱེས་དཔག་མེད་མཛད། གཙོད་ཁྱིད་ཟབ་རྒྱས་གནང་
ཞག་བཞི་བཞུགས། ད་ལྟ་མེལ་བ་ཡོད་རྗེས་སོར་ཤོག་དང་། གཙོད་ཀྱི་དཔེ་ཡང་སྟེར་
གསུངས་དེ་སྤྲུགས་ལ་བཞག་ནས་སྤྲར་ཡང་མེབས་པས་ཞག་བཅུ་བཞིའི་རིང་ལ་
གཙོད་དབང་དང་། སྐལ་ལྷན་འབྲུག་འོགས་ཆེ་ཆུང་གཉིས། མ་གཅིག་རྒྱང་སྟོམ་དང་
བཅས་པའི་འཁྱིད་ལུང་དཔེ་དང་བཅས་བ་གནང་། ངས་གཙོད་ཁྱིད་ཞུས་ནས་མ་ཆག་
པར་བཏང་བ་ཡིན། ད་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ཆག་པར་ཐོང་གསུངས་ཏེ། མ་གཅིག་སྤྲ་མ་
དང་བཅས་པས་ཐབས་ཤེས་གཙོད་ཀྱི་གདམས་པའི་མངའ་བདག་ཆེན་སོར་མངའ་
གསོལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས། དམ་པ་འདིས་མ་གཅིག་གི་དགོངས་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན།
གདམས་ངག་སྟོང་སྟོང་སྟེ་དང་མ་ཐུན་ཅིང་། ཀུན་སྟོང་འདུལ་བ་ལྟར་མཛད་དེ། བང་
གསང་སྤྲུགས་ལྟར་གནས་ནས། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་རང་གཅེས་
འཛིན་བཅད། རོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བདག་འཛིན་བཅད་དེ། བདུད་བཞི་
རང་སར་གྲོལ། རང་སེམས་དབང་དུ་འདུས། དེའི་མ་ཐུས་ལྟ་འབྲེལ་གསུམ་དབང་དུ་
འདུས་ནས། གདམས་བ་འདིའི་སྟོན་སྐལ་ལྷན་དུ་མ་སྟོན་གྲོལ་ལ་བཀོད་ཅིང་། མིང་
རོན་མ་ཐུན་པའི་གཙོད་ཀྱི་བསྟན་བ་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་ནས། གདོན་གྱིས་
བརྒྱམས་པའི་ནད་བ་དུ་མ་ནད་ལས་གྲོལ་བར་མཛད་ཚུལ་ཡང་མཐའ་ཡས་
སོ། །གཞན་ཡང་དབུས་སྟོད་ཕྱོགས་སུ་ལན་ལགའ་རེ་མེབས་ཏེ། ༥་དཔོན་སྟོབ་སྟུན་

གཤམ་གྱི་བྱང་ནས། ལམ་རིམ་རྒྱུད་དུ། དམིགས་བཅེ་མའི་ལས་ཆོགས། བྱང་ནས་
སྐབ་ཐབས། འཕོ་བ་འཇག་ཚུགས་མའི་འབྲིང་ལུང་། སྐབ་ཆེན་བརྒྱད་ཅུའི་རྗེས་གནང་
སོགས་དུ་མ་གསན། ཉེར་དཀའ་ཆེན་སློབ་ཐབས་དོན་གྲུབ་གྱི་བྱང་ནས། བེལ་བུམ་སྟོན་
པའི་འབྲེལ་བ། འཇིགས་བྱེད་གྱི་བསྐྱེད་རྫོགས། སློབ་སྦྱོར་སྟོན་བརྒྱད་ཆེན་ལོ། ཡི་དམ་
སྐབ་སྟོར། བར་དོ་གསོལ་འདེབས། གཉོར་མ་སྒྲ་ཆོགས། སྟན་ལྷའི་ལྷ་མའི་ཆུལ་
འབྱོར། བྱག་ཆེན་རྣམས་གསན། ག་དཔོན་སློབ་བྱམས་པ་ཆོས་ལུན་ལ། དམར་འབྲིང་
འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་གི་སྟོང་འབྲིང་སེམས་བསྐྱེད་ཆོགས་འཛིན་ཚུལ་དང་བཅས་
པ་གསན། སེམས་བསྐྱེད་མཆོད་པའི་སྐབས་མེ་ཉྱག་དཀར་པའི་ཆར་བབས་པས་ལྷ་
མ་ཤིན་ཏུ་མཉེས་པར་གྱུར། ག་ཞུན་ཡང་ཉི་མེད་ས་དཔོན་སློབ་དགེ་འདུན་ཕུན་
ཆོགས་གྱི་བྱང་ནས་སྤྱད་རྒྱུད་ལུགས་གྱི་འཇིགས་བྱེད་གྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་གྱི་འབྲིང་
སྟོན་རྒྱས་གསན། སྤྱི་བྱི་དུ་མར་པོ་ཉ་ལར་ཐེབས་ནས་ཡོན་ཏེ་འཆར་ཆེན་པོ་དགེ་སྟོང་
འཇམ་དབྱངས་གཤམ་པའི་བྱང་ནས། ཆོ་དཔག་མེད་གྱི་ཁྲི། སྟོང་པོ་དོན་གསུམ་གྱི་
འབྲིང་ལུང་། སློབ་སྦྱོར་དོན་བདུན་མའི་འབྲིང་ལུང་། དམིགས་བཅེ་མའི་ལྷ་མའི་ཆུལ་
འབྱོར་གྱི་འབྲིང་ལུང་། སྟོལ་མ་ཉེར་གཅིག །ཆོ་རྟ་བྱང་འབྲེལ། ཉ་མཁྱིན་གསང་སྐབ་
སྟོལ་དཀར་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོ་དང་། འཇམ་དཔལ་ནག་ལོ། སེང་གཏོང་ལ། གྲུ་རུ་
དག་ལོ། རོ་རྗེ་རྣམ་འཛོམས། ཡེ་ཤེས་བྱང་བྲ། ཁྲོ་བོ་མེ་བཅེགས་རྣམས་གྱི་རྗེས་གནང་།
རོ་རྗེ་འཆར་གི་འཕོ་བ། མགོན་པོ་སྟོང་ཞུགས་གྱི་འཕོ་བ། འཕོ་བ་སྟན་བརྒྱད་མ་རྣམས་
གྱི་འབྲིང་། ཆོ་དཔག་མེད་གྱི་བསྐྱེད་རྫོགས། ཉ་མཁྱིན་གསང་སྐབ་གྱི་སྐབ་ཐབས། རོ་

ཇི་ནམ་འདོམས་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་ལུང་ལ་སོགས་པ་བཀའ་ཆོས་ཤིན་ཏུ་མང་རབ་
གསན་ཅིང་། སྐྱེ་མ་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་བཀའ་བྲིན་ཆེ་ཤོས་གཅིག་ཏུ་མཛད་
དོ། །དེ་ལྟར་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་གསུམ་ཅར་ལ་བྱིལ་ནས། གཅིག་གི་བཤེགས་གཅིག་
གིས་བསལ། གཅིག་གོགས་སུ་གཅིག་སོང་བས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནམས་
མཆོད་བསྐྱེད་ལྱར་རྒྱུ་ཉེ། ཐར་འདོད་དུ་མ་ལ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་འབྱེད་
བས། ཇི་སྐྱེ་མས། དེ་ལྟར་ཐོས་པ་རྒྱ་མཆོད་པ་རོལ་སོན། །གཞན་ལ་འདོམས་པའི་
ངག་ཆོག་དྲི་མ་མེད། །ཆོག་གིས་མི་དོམས་སྐྱབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད། །དེ་ཕྱིར་ཁོད་ནི་
མཁས་པས་བསྐྱབས་པར་འོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱུ་ཉེ། །དེ་ལྟར་རི་དྲགས་
བཞིན་དུ་བས་མཐའི་རི་ལ་བཞུགས་ནས། སྐབ་པའི་གསུང་གི་བདུན་ཆེད་རོལ་
དོམས་པ་མེད་པར་ལོངས་སྟོང་པའི་ནམ་པར་ཐར་པས་ཡིད་སྟོགས་ཉེ། ཉིད་ལ་འཁོར་
པའི་ཆེ་སྒོས་བཏང་མང་དུ་སོང་བས། ཨ་ལྟེ་སྟོལ་མས་སྦྱིན་བདག་གི་མཐེལ་བྱས་དད་
ལྷན་དུ་མས་སྐྱབ་ཁང་གི་འདུ་ཁང་ཀ་གཉིས་མ་དང་། སྐྱབ་ཁང་རང་ལ་ཡང་ར་བ་དང་
རུང་ཁང་སོགས་བཅོས་ཉེ། དག་སྟོང་བཅུ་བདུན་ལོངས་པའི་དག་འདུན་གྱི་སྡེ་ཆགས།
དེ་ནས་གདུལ་བྱ་ལས་ཅན་ནམས་ལ་ལམ་རིམ་གཙོ་བོར་མཛད་པའི། གཙོད་སྙིང་པོ་
དོན་གསུམ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་དུ་མ་བསྐྱོར་བས། བྱ་སྟོབ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉིད་གྱི་
ཇེས་སུ་སྟོབ་བས། དུན་རིང་པོའི་བར་དུ་གནས་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྐྱབ་
པའི་ལེའུ་ཡི་དུས་ལྟར་གནས་པར་རྒྱུར་ཉེ་འཕྲིན་ལས་དར་རྒྱས་ཇི་ཆེར་སོང་ནས་སྐྱ་
མེར་ཏ་ཅང་མང་དུ་འདུས་པས། སྐབས་སྐབས་སུ་བཞུགས་པའི་དབེན་གནས་

གཞན་ཞིག་འཆོལ་དགོས་དགོངས་པའི་ཆོ། ཟེ་མོ་དཀའ་བཅུ་བཙུན་འབྲུས་སེང་གས་
ཐུགས་དཀྲུགས་པའི་རྒྱན་གྱིས་འོལ་ཁར་ཤེབས། གར་ཕུག་། ཆོས་ལུང་སོགས་སུ་རེ་
ཞིག་བཞུགས་པས། གར་ཕུག་གི་རྗེའི་སྐུ་བ་ཁང་དུ་དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་ཞལ་གཟིགས་
གཙོན་གྱི་སྒྲོངས་ལ་པག་ཚོད་ནག་པོ་རི་ཅམ་ཞིག་རྒྱང་དམར་བྲག་ཏུ་གཡོ་བ་དང་
བཅས་བྱུང་བ་དམིགས་པས་གཟེར་བས། མཐར་གྱི་བ་གསུམ་དུ་སོང་། དེ་ཡང་
དམིགས་པས་གཟེར་ནས་ཐལ་བའི་དུལ་དུ་བརྒྱག་སྟེ་ནམ་ཤེས་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་སུ་
འཕངས་ནས་ལྷ་ཐོག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པས་ཕྱི་ཉིན་ཉི་མ་ལམ་གྱི་མ་དོས་བར་
མཉམ་བཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་སོང་། མཉམ་བཞག་ལས་འངས་མ་ཐག་འཁོར་འདས་
མཉམ་ཉིད་དང་སྤང་སྟོང་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་མགུར་མ་ཞིག་ཀྱང་གསུངས། རྒྱལ་དུ་ཤེབས་
པས་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོའི་ཞལ་གཟིགས། ལམ་ཁ་ཞིག་ཏུ་རྗེ་བཙུན་མ་སེང་ལྷེད་ནགས་
གྱི་སྒྲོལ་མ་འཕྲེད་ཉལ་གྱི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པའི་དབྱའི་གཙུག་ཏྱོར་གྱི་ཐད་ནས་ཞལ་
གཟིགས། ཡུས་ཆེན་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཁྱོད་གྱིས་ང་ལ་སྒྲོས་མ་གཏད་པས་
ལན། ད་ཁྱོད་ལ་མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་གྱི་འཛིགས་པ་མེད་པའི་དངོས་བྱུང་སྟེར་
གསུངས་ནས་ཕུག་ངར་དུ་ཐེུའི་རྗེས་འདྲ་བའི་རི་མོ་གསུམ་བྱས་སོང་གསུངས་ཏེ་དེ་
ནམས་དཀའ་བཅུ་འཕགས་པ་སྐལ་ལྷན་ལ་སྒྲོག་ཏུ་གསུངས་འདུག །ཆོས་ལུང་དུ་
བཞུགས་སྐབས་སེ་ར་ཅེའི་རི་ཁྱོད་བ་ནམས་གྱིས་རྒྱར་ཤེབས་དགོས་ཚུལ་གྱི་ཞུ་ཤོག་
དང་། ཁྱད་པར་དཀའ་བཅུ་སྐལ་ལྷན་གྱིས་རྒྱར་ཤེབས་དགོས་ཚུལ། ཕྱིར་བ་དཀའ་
པོའི་བཞུགས་གདན། དབང་ལྷན་ཁ་བཏགས་ི་མེད་བཅས་ཕུལ་བས། རྟེན་འབྲེལ་

འགྲིག་ནས་ཚུར་ཐེབས་པས་སང་ཟངས་རིར་ཐེབས་རྒྱའི་དགོང་མོ་མནལ་ལམ་དུ།
མི་ཞུན་གཤོ་གྲོན་པ་དྲུང་ལོང་བརྒྱབ་པ་ཞིག་གིས། འོག་བདེའི་ནང་དུ་མཆོད་རྟེན་
ཡོད་དེར་ཁང་པ་བཅུགས་ན་ཡོང་ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང་། སང་ཟངས་རི་ཁང་དམར་དུ་
ཐེབས་མཆོད་མཇལ་མཛད་པས། སྤས་ཐོད་སྟོན་བསམ་འགྲུབ་ཀྱི་སྒྲུ་དེ་མི་ལམ་དུ་
བྱུང་བ་རི་ལྷ་བ་འདུག་གསུང་། དེ་ནས་སེ་ར་ཅེར་ཐེབས་ཉིན། དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་
བསུ་བ་མཛད། འདུ་ཁང་དུ་མཆོད་པ་བརྒྱ་ཆར་ཕུལ། དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
ཞབས་སྒྱུ་པོར་སྦངས་སྟིང་ནས་བཤགས་པ་ཕུལ། གདན་ས་འདི་རང་དུ་བཞུགས་
ནས་ཆོས་གསུང་བར་གསོལ་བ་མཐོན་གཅིག་ཏུ་བཏབ་པས། ཐུགས་དབྱེས་བ་ཆེན་
པོས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། ད་ངས་ཀྱང་ལམ་རིམ་རང་འཆད་ཁྱེད་རང་རྣམས་ཀྱང་
ལམ་རིམ་རང་སྟོམས་ཤིག་གསུངས། དེ་ནས་བཟུང་སྟོན་དབྱིད་གཉིས་ལ་ལམ་རིམ་
ཀྱི་འཁྲིད་ཆར་རེ་པལ་ཆེར་གནང་། དཔོན་སྟོབ་ཐམས་ཅད་བཤད་སྒྲུབ་ཤིན་ཏུ་འཕེལ།
སེམས་བསྐྱེད་མཆོད་པ་དང་། མཇུལ་རྣམས་ལ་བསྒྲགས་བརྗོད་ཆེན་པོ་མཛད་པས་
དར་རྒྱས་ཆེ་དུ་སོང་། དེ་ནས་སྤར་མནལ་ལམ་དུ་བྱུང་བའི་འོག་བདེའི་ནང་གི་མཆོད་
རྟེན་ཡོད་ས་ཅན་བཅད་པས། ཕུར་བུ་ཚུག་ཏུ་མཆོད་རྟེན་འགའ་ཞིག་འདུག་པས། རིན་
པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱིས་ས་འདུལ་དང་བཀོད་པ་མཛད་ནས། སྒྱིན་བདག་ཁ་འབྱར་སོགས་
ཀྱིས་དེར་གཟིམས་ཁང་ཞིག་བཅུགས། རིན་པོ་ཆེ་པ་འདིའི་དུས་དགྲུང་ལོ་བྲག་ཅུ་
ཐམས་པ་བཞེས་པ་ལྷགས་པོ་འབྲུག་གི་ལོ་ཡིན། གཟིམས་ཁང་ཟིན་ནས་དཔོན་སྟོབ་ཉེ་
འཁོར་བ་རྣམས་དེར་བྱོན། ཉིན་མང་པོའི་བར་མདོ་བསྐྱལ་བཟང་སྟོག་ཅིང་མཆོད་པ་

གཟུངས་པ་ལྟུང་། བྱང་ཚུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་ཚུལ་གྱི་གསུང་བཤད་ནི་
ལ་རྒྱས་པར་གནང་ནས། མདོ་བསྐྱལ་བཟང་དཔང་དུ་བཞག་ནས་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་
གསུམ་ཆང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་རེ་དཔོན་སྟོབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་
མཛད་དོ། །བསྐྱལ་བཟང་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲགས་པ་སྟོན་ཐ་ག་པར་གྱུར་
པའི་ཆེ་རས་ཀྱི་ཁ་ཆར་ཕྱལ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་
འཕྲོ་རྩེའི་སྟོན་མེ་ཕྱལ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ཡི་གེར་གྲིས་ནས་མགྲུལ་
དུ་བཞེས། དེད་རང་ཆོ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྩ་ས་ལ་མ་ཐོགས་དད་པ་ལ་ཐོགས་
གསུངས། དགྲུང་ལོ་རེ་གཅིག་བ་ལ་སྦྱ་ཆད་ཀྱི་སྦྱུང་གཞི་ཤིན་ཏུ་ལྷི་བ་དཔོན་སྟོབ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡུམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྟོག་པ་སོགས་ཐབས་སྒྲ་ཆོགས་ལ་འབད་
པས་བར་ཆད་བདུད་ཀྱི་མཚན་མ་ལས་གྲོལ་ནས་ཟབ་ཆོས་མཐའ་ཡས་པས་སྦྱ་སེར་
དུ་མ་ཐར་ལམ་ལ་བཀོད། ཤིང་སྟེལ་གྱི་དབྱིད་ཕུར་བུ་སྟོག་རིགས་གསུམ་ལྟ་ཁང་གི་
ཞལ་བཀོད་གནང་ནས་འོལ་ཁར་ཐེབས། གར་ཕྱག་ཆོས་ལུང་། ལྷ་སྤིངས། རྒྱ་སོག་
རྣམས་སུ་ཐེབས་སྦྱབ་སྟེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་འདུས་པ་རྒྱ་མཆོས་ཞབས་སྦྱི་ཐོར་གྲངས་ཏེ་
ཞབས་བརྟན་ཕྱལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་ཟབ་ཁྲིད་ལུང་རྗེས་གནང་སོགས་ཀྱིས་
སྐལ་ལྷན་དུ་མ་སྟོན་གྲོལ་མཛད། ཆོས་སྦྱོང་དང་སོ་སོའི་གནས་བདག་གིས་འཕྲིན་
ལས་སྦྱབ་ཚུལ་དུ་མ་མཆིས། རྒྱལ་དུ་ཐེབས་ཏེ་བྲག་ཅ་གྲ་མ་སྟོབ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་
ལ་སྤྲགས་རིམ་ཆེན་མོ། འདུལ་བའི་སྤྱིང་འདུམ་ཆེན་མོ། བཏ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྲིན་
པས་མཛད་པའི་ཕྱུར་ལམ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་གསན་ཅིང་བྱམས་ཆེན་གྱི་མདུན་དུ་

སེམས་བསྐྱེད་དང་། བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་བསྡོམས་མཛད་ནས་འོལ་ཁར་ཐེབས་བྱང་
རམ་པ་སྒོ་བཟང་ཆོས་རྒྱལ་ལ་སྒོན་ལམ་མཐའ་ཡས་པའི་གཙོད་སོགས་བཀའ་ཆོས་
ཅི་རིགས་གསན་ནས་སེ་ར་ཅེར་ཐེབས། སྤར་བཞིན་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱིས་འདུས་ཕྱེ་
རྣམས་ལེགས་པར་བསྐྱངས་ཏེ་རིན་པོ་ཆེ་པ་འོལ་ཁར་ཐེབས་རིང་ལ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་བ་མ་
དགེ་སྒོར་སྒོ་བཟང་དར་རྒྱས། དོན་འབྲུབ་རྒྱ་མཚོ། ཁ་འབྲུར་སོགས་དད་ལྡན་རྣམས་
ཀྱིས་མཛོད་ཁར་ལས་པས་ཆེད་དུ་གཉེར་བ་མིན་ཀྱང་ཆོ་གམ་གཟུགས་ཤིག་བྱང་
བས་དབང་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་འབྲུབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག། །ཤིང་བྱ་ལོའི་དབྱིད་
འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་སྤྱིང་རྗེའི་ལྷ་ཡིན་པས་གཙོ་བོར་མཛད་པས་རིགས་
གསུམ་མགོན་པོའི་སྐུ་མི་ཆོད་ཅམ་རེ་དང་། གཞན་ཡང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་སྐུ་
བརྟན་གཉིས་དང་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་ཆོད་རེ་བཞེདས། སེ་ར་ཅེད་དགེ་
འདུན་རྣམས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་བརྟན་བཞེད་པར་དགོངས་པ་ཞུས་པས་མ་གནང་།
ཨོཾ་བསོད་ནམས་དབང་རྒྱལ་ཀྱིས་ནན་ཀྱིས་ཞུས་པས་གནང་ནས་མི་ཆོད་གཅིག་
བཞེདས། རྟེན་བཞེད་ཚུགས་པ་ནས་སྐུ་མཆོམས་མཛད། ༡འཕགས་པ་སྤྱགས་རྗེ་
ཆེན་པོ་དང་། ༢རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་སོགས་མཆོག་གསུམ་རྣམས་ལ་བསྟན་པ་རྒྱས་
པའི་གསོལ་འདེབས་ཕྱར་ཚུགས་མཛད། ལྷ་དངོས་ལ་མཆོད་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་
གསུང་། བཟོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ཏོག་ཡོན་སོགས་གཞན་ཀྱི་སྒོར་མི་ཤོད་པ་མཛད།
སྐུ་འབྲུ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ས་ཆོན་གཟུངས་བཞུགས་ཐམས་ཅད་ཁྲལ་ཆོས་དང་མཛེས་
ཆོས་དང་སྒྲ་ཆོས་སུ་མ་སོང་བའི་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་མཛད། རིགས་གསུམ་མགོན་

མོ་མ་གཏོགས་པ་སེར་ཅེར་སེར་སྤྱང་དང་བཅས་སྐྱུན་བྲངས། རིགས་གསུམ་མགོན་
མོ་མཆོད་ཁང་དུ་བཞུགས་ནས་རབ་གནས་མཛད་པས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་བབས། རབ་
གནས་ཟེན་ནས་དཔོན་སློབ་རྣམས་ཀྱིས་ཉིན་མང་པོའི་བར་མཆོད་པ་བསམ་སྦྱོར་
ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཕུལ། སྐྱུན་འབྲེན་ཁྲུས་གསོལ་མཛད། ཡན་ལག་བདུན་པ་ཕུལ་
རི་བོ་ཏ་ལ་མ་དང་། ཡི་གེ་བྲག་མ་ལ་འབད། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་བསྐྱོན་རྣམ་དག་
མཛད་པས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་པ་ལན་གསུམ་བབས། མནལ་ལམ་དུ་ཕུར་བུ་སྦྱོག་གི་རི་
དེ་ཡི་གེ་བྲག་པའི་རང་བཞིན་དུ་གཟིགས། སྐྱུ་འབྲེན་ཞལ་གང་དུ་གཟིགས་ནས་
བཞུགས་བཞུགས་པ་མཛད་པས་ཁྱེད་དཀར་པོ་ཞིག་ཞལ་སྟོར་གཟིགས་ནས་མཆོད་
ཁང་དུ་བཞུགས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་པོ་མཆོད་པ་ཕུན་སུམ་ཐོན་ནས་བསམ་པ་ཕུན་སུམ་
མ་ཐོན་གསུང་བ་མིས་པ་སོགས་དག་སྤང་མང་པོ་འབྱུངས་གསུང་། སེར་ཅེར་མེབས་
ནས་མི་ལའི་རྣམ་ཐར་དང་མགྱར་འབུམ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་ཆོས་དུ་མ་གནང་ནས་དེའི་
ཉིན་རྣམས་ལ། དཔོན་སློབ་མང་པོས་རབ་གནས་རྒྱས་པར་མཛད་ནས་མཆོད་པ་དང་
སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱོན་ཡང་དག་མཛད། ཕུར་བུ་སྦྱོག་དུ་དགེ་སྟོང་བརྒྱད་ཕྱེ་ཞིག་
འཇུགས་པའི་ཐུགས་འདུན་ཡོད་པ་བཞིན། མེ་ཁྱི་ལོ་ཏྲར་རྩ་གསུམ་པའི་མཇུག་
གཟའ་སྐར་འཕྲོད་སྦྱོར་ལེགས་པ་ཞིག་ནས་བཟུང་། འབད་ཚོལ་ཆེར་མེད་པར་ཐར་
འདོད་དུ་མ་རྩེ་རྩ་མ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་རྩེས་ཏུར་གྱིས་འདུས་ནས་ཐོག་མར་བརྒྱད་ཕྱེ་
དང་། རིམ་གྱིས་འདུས་ནས་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་ལོངས་པའི་སྐྱབ་ཕྱེ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་
ཆགས་པས་དད་ལྷན་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཞིང་མཆོག་དུ་གྱུར། སྤང་སྟོང་ཆོས་

སྐྱོང་ནས་འཚུབ་ཆགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་བྱ་སྒོའ་སྐྱ་སེར་སོ་སོ་ནས་ཞབས་བརྟན་ལ་
འབད་དགོས་པར་ལུང་བསྟན་པ་བཞིན། སེར་ཅེ་དང་། ཕུར་བློག་གི་དགོ་འདུན་
ནམས་དང་། ཁ་འབྲུང་ལ་སོགས་པ་དང་བསོད་ནམས་དབང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་དང་།
ཨ་མེ་སྒོལ་མ་ལ་སོགས་པ་དང་། སེར་ཐེག་ཆེན་སྤྱི་གི་བྱ་སྒོའ་ནམས་ཀྱིས་ཞལ་
འདེབས་བསྟུས་ནས། སྤེ་ཆོན་སོ་སོ་ནས་ཉི་མ་རེ་རེ་ལ་ཞབས་བརྟན་འབུལ་བ།
མཆོད་པ་བརྒྱ་ཆར། ཆོགས་མཆོད་གཟབས་རྒྱས། དགོ་འདུན་གྱི་བསྟེན་བཀྲར་ཕུན་
སུམ་ཆོགས་པ་ཞུས་ཏེ་ཉིན་མང་པོའི་བར་དུ་བསྟན་པ་དང་། འགྲོ་བའི་དོན་དུ་ཞབས་
པད་ལུན་རིང་དུ་བརྟན་དགོས་པའི་གསོལ་འདེབས་བྲགས་ཐག་ཏུ་མཛད། འདི་དག་
གི་སྐབས་སུ་སྤྱོད་མ་མཆོད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཞབས་བརྟན་ཕུལ། ཕྱི་རོ་གསུང་
ཆོས་རྒྱས་པར་གནང་ནས་སེམས་བསྐྱེད་དང་། བསྐྱོ་སྒོན་ཡང་དག་མཛད། དེ་ནས་
སྐུན་བསྟུང་བའི་ཚུལ་ལྷ་བ་གཅིག་ཅུ་མཛད་པའི་སྐུ་རིམ་ལ། ལྷ་འབུམ་ཁ་ཤོ་ ལྷ་
གཏོར། ཡིག་བརྒྱ། མཆོད་པ། ཕྱག་སྐོར་བ། ལྷས་གསོལ་སོགས་ཕེན་ཏུ་རྫོགས་མེ་
བ་བབས་པ་སྐྱབ་སྤེ་སོ་སོའི་དགོ་སྐྱོང་ནམས་ཀྱིས་བསྟུབས། རིན་པོ་ཆེ་པ་ཉིད་གྱི་
མནལ་ལམ་དུ་དགོ་སྐྱོང་ཆོས་གོས་ནམ་གསུམ་བཞེས་པ། གསུང་གི་གདངས་ཀྱིས་
ས་གཞི་བེ་རེ་རེ་གཡོ་བ་ཞིག་གིས་བུམ་པ་ཐོགས་ནས་ཕུར་བློག་གི་ཕྱོགས་བཞི་ཞི་
ནས་ལྷས་གསོལ་བྱེད་པ་ཞིག་མིས་པས། དགོ་སྐྱོང་ནམས་ཀྱིས་ཕྱོགས་བཞི་ནས་
བསངས་དང་ལྷས་གསོལ་གྱིས་གསུང་བ་ལྟར་མཛད། འདིའི་སྐབས་ནས་བཟུང་སྐྱབ་
སྤེ་ནམས་སུ་ཆོགས་ནམ་ཆོགས་གྱི་ཐོག་མར་ཕྱག་འཆོལ་བ་དང་སྐྱགས་པའི་ཡན་

ལག་བདུན་པ་མཐུལ་དང་བཅས་པ་ཕུལ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཚོགས་ལ་
སོགས་པ་གང་དུ་ཕེབས་ཀྱང་མཐུལ་བསྐྱམས་པའི་སྒོལ་ཚུགས། སྦྱར་དངས་ནས་
ཕུར་བུ་ལྷོག་ཏུ་ཕེབས་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་དང་བཀའ་ཆོས་དུ་མ་གནང་ཞིང་སྤྱི་ལ་པོ་
གསར་པ་རྣམས་སུ་ཕེབས། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་སྐུ་འབྲེ་རེ་གནང་། ཡན་ལག་
བདུན་པ་སེམས་བསྐྱེད་བསྟན་འབར་མ་གཤིས་བརྗོད་དང་བཅས་པ་རེ་མཛད་ནས་
དབྱར་གཞུང་སེ་ར་ཅེར་ཚོགས་པ་དུག་ཅུ་སྟོར་ལ་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་གི་ཟམ་
ཁིད། སྟོན་སེམས་དང་བཅས་པ་གནང་། ཏོར་ཆེ་བརྒྱད་པའི་ཡར་ངོ་ནས་ཕུར་བུ་ལྷོག་
གི་འདུ་ཁང་ཀ་བཞི་མའི་ཞལ་བཀོད་གནང་ནས་སེ་ར་ཅེར་ཕེབས་ལམ་རིམ་སྐྱེས་བུ་
ཆུང་དུའི་འཁྲིད། ཆོ་སྦྱོང་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་སོགས་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་གནང་། དེའི་
རིང་ལ་ཆ་བ་རབ་འབྱམས་པ་བསོད་ནམས་དོན་གྲུབ་གྱིས་གཙོ་བོར་བྱས། སྐབས་དེའི་
དགེ་སྦྱོང་རྣམས་དང་སེ་ར་གྲེས་པའི་གྲ་པ་རྣམས་གྱིས་ཀང་བྱས། དད་ལྡན་སྐུ་སེར་
རིས་སུ་མ་ཆད་པས་རྒྱ་བསམ་སྦྱོར་རྣམ་དག་གིས་འབད་པས་རྒྱ་ངོ་གསུམ་གྱི་ནང་
དུ་འདུ་ཁང་རུང་ཁང་སྟེང་གི་གཟིམས་ཆུང་དང་བཅས་པའི་ཆེ་བཟོ་གྲུབ། འདུ་ཁང་གི་
ཐོག་ཕུབ་པ་ནས་ཆུར་ཕེབས། དགེ་འདུན་གྱི་གནས་གཞི་བཙུགས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་
སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བཀའ་ཆོས་སོགས་འདུ་ཁང་དུ་ཡང་ཡང་གནང་། དགྲན་འདུ་ཁང་
སྟེང་དུ་སྐུ་མཆོམས་མཛད། རྒྱ་བ་དང་པོ་ནས་ཆོ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མའི་འཁྲིད་ཤིན་ཏུ་
རྒྱས་པ་གནང་། གཞན་ཡང་བེུ་བྱམ་སྟོན་པོ་སོགས་བཀའ་ཆོས་དུ་མ་གནང་། ར་ཁ་
བག་ཏུ་དཀའ་ཆེན་སྐལ་ལྡན་གྱིས་དཔོན་སྟོབ་རིན་པོ་ཆེས་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་དགེ་

འདུན་མང་པོ་གདན་བྲངས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་པར་སེམས་བསྐྱེད་མཆོད་པ་ལེགས་པར་
ཕྱལ་ཞག་ཤས་བཞུགས། དེ་ནས་པན་ཚུན་ཀྱི་དགོ་འདུན་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ལྷ་
ས་དང་པོ་ཏྲ་ལར་ཤེབས། གངས་ཅན་མགོན་པོ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ངག་དབང་ཡེ་
ཤེས་རྒྱ་མཆོད་དང་། མཆོག་གི་སྤྱལ་པའི་སྤྱོད་པ་ཆེན་མོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་
པོ་གཉིས་ལ་སོ་སོར་ཞབས་བརྟན་འབྲལ་བ་ཕྱན་སྤྲུམ་ཆོགས་པ་མཛད་ནས་རི་ཁྲོད་
པའི་ལུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་པ་ཁྱུས་གསོལ་ཞབས་བརྟན་གསོལ་འདེབས་དང་
བསྟན་འབར་མ་འུར་ཆེན་པ་གསུངས་པས་སོ་སོ་ནས་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་དགྲེས་པར་
གྱུར་ཅིང་། སྤྲུམ་ཆེན་སྤྱལ་པའི་སྤྱོད་ཡང་ཟུར་དུ་མཛལ། གསེར་གདུང་རིན་པོ་ཆེ། རྩ་
པོ་ལོ་གེ་ལུ་ར། ལྷ་སའི་རྩ་ལྷག་རྣམ་གཉིས་ར་མོ་ཆེའི་རྩ་པོ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ལ་
གསེར་ཆབ་སྟན་དར། བརྒྱ་མཆོད་ཡན་ལག་བདུན་པ་ཁྱུས་གསོལ་མཐུལ་དང་
བཅས་པ་ཕྱལ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ཐུབ་བསྟན་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་
པའི་མདོ་སྤྲུམ་ཀྱི་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་བསྐྱོད་ཡང་དག་མཛད། མེ་ཏོག་ལྷུ་མ་རར་
ཞབས་བྱང་མོ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་ལ་ཡང་ཞབས་བརྟན་སྤར་བཞིན་ཕྱལ་
བས་ཞབས་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས་དེང་སང་སྤྲུམ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཟབ་ཟབ་
མང་པོ་ལས་བཤད་མཁན་ཆོས་ཀྱང་མི་རྟག་པ་དང་ལས་འབྲས་རང་བཤད། ཉམས་
སྤྱུ་ལེན་མཁན་ཆོས་ཀྱང་དེ་ཀ་ཉམས་སྤྱུ་སྤངས་ན་ཡོང་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུང་
ཆོས་རྩས་པ་ཅན་འགའ་གནང་། བཞུགས་གྲལ་གྲོལ་ནས་རིན་པོ་ཆེས་ད་རེས་ཞབས་
དབང་ཞིག་ཅི་པར་ནས་ཀྱང་གནང་དགོས་ཞུས་སོང་བར་བྱེད་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཉི་ཤལ་

ངའི་ཞབས་དབང་མི་འོང་གསུང་ནན་གྱིས་ཁྱས་སོང་བས་བཞུགས་ཁྲིལ་ས་བཞེངས་
ནས་ཞབས་གཡས་པ་མཛད་མ་ཐག་ཕྱག་གཉིས་ཀས་ཞབས་ལ་འདུས་སྟོན་ལས་
ལྷགས་བྲག་འདེབས་པར་མཛད་ནས་སྤྱན་ཆབ་སྟོར་རེ་ཕྱི་འགྲོས་གྱིས་ཐེམ་པ་འདེབ་
བར་མཛད་སོང་ཞིང་། དེ་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པར་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་ནག་ཏུ་
ཐེབས་སྐྱ་མེ་ཏོག་འཁོར་སོང་བ་དེ་དུས་ནས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀས་ཐོགས་མེད་དུ་མཁུན་
ཆོད་དུ་གདལ། དེ་ནས་རི་ཁོང་དུ་ཐེབས་སེ་ར་ཅེར་བཞུགས་ཤིང་དབུ་བསྐྱར་བའི་
ཚུལ་མཛད། དེའི་སྐྱ་རིམ་པན་ཚུན་གྱི་དགེ་སྟོང་རྣམས་གྱིས་སྟོད་མེད་དུ་བསྐྱབས་
ཤིང་། ཕྱག་རྩས་གང་ཡོད་གྱིས་གྲ་ས་རྒྱུད་རི་ཁོང་རྣམས་སུ་མང་སྟོལ་མཛད། འདིའི་
དབྱིད་ནས་ཕྱར་བུ་ཚྭ་གི་འདུ་ཁང་གི་ཞིབ་ཆགས་བྱས། དབྱར་རྒྱལ་མོ་ཆེ་རིང་
བཟ་ཤིས་གྱིས་སྤྱན་བདག་བྱས་ནས་ཐེབས་བྲིས་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་བསྐྱབས།
རིན་པོ་ཆེ་པ་ཉིད་ནས་ཐུབ་དབང་། བྱམས་པ། རྗེ་ལྷ་མ། ཆེད་བག་མེད། རྗེ་བཙུན་
སྟོལ་མ་ལྷང་གྱ་རྣམས་གྱི་འབྱར་སྐྱ་བཞེངས་པའི་རྒྱ་གཟུངས་ཡོན་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་
པ་མཛད།

མེ་པག་འདིའི་དབྱིད་ནས་རྒྱལ་ཡུམ་སྟོ་བཟང་ཆོས་སྟོན་གྱིས་སྤྱན་བདག་གི་
མཐེམ་བྱས་ར་ཁ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་ཕྱེ་འཇུགས་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་ཞལ་གྱིས་
བཞེས། འདུ་ཁང་གི་ས་ལེགས་པར་བཟགས་ཏེ་ཕྱག་ནས་གཏོར་དོད་མ་པ་དགེ་སྟོང་
བསོད་ནམས་དང་རབ་འབྱམས་པ་ཕྱན་ཆོགས་བསམ་གཏན་གཉིས་བསྟོས། དེར་
བཞུགས་པའི་དགེ་སྟོང་རྣམས་གྱིས་ལས་གྱི་རྒྱུད་དང་ཕྱན་རྣམས་གྱིས་ལས་

བྱས་པས་དབྱར་འདྲུ་ཁང་རུང་ཁང་སྟེང་དུ་གཟིམས་ཆུང་དང་བཅས་པའི་ཆེ་བཙོ་
བྱུག། ཉོར་ཆེ་བདུན་པའི་ནང་དུ་སྟུན་ལས་གྲོལ་ཏེ་ཕུར་བུ་ལྟོག་ཏུ་ཐེབས་རིན་པོ་ཆེ་
ཉིད་ཀྱིས་གཙོ་མཛད་འབྱར་སྐྱེ་ནམས་ལ་གཟུངས་སུ་ལ། འདྲུ་ཁང་དུ་བྱམས་གཏེར་
སྐས་ཆེ་བ་བརྒྱད་པའི་བརྩུག་སུམ་ལ་རབ་གནས་དཔོན་སྟོབ་བརྒྱད་ཀྱིས་རྒྱས་པར་
མཛད། རབ་གནས་ཟིན་ནས་བརྒྱ་མཆོད་ཞག་མང་པོའི་བར་སྐྱེལ་ནས་སུ་ལ། བྱང་
ཆུབ་སེམས་ཀྱི་གསུང་ཆོས་རྒྱས་པར་གནང་ནས་སེམས་བསྐྱེད་བསྟོ་སྟོན་མཛད།
དགེ་སྟོང་ནམས་ཀྱི་ཆེ་བ་གཅིག་གི་བར་འདྲུ་ཁང་དུ་དགོང་མོ་རེ་རེ་བཞིན་བརྒྱང་སུག་
ལྷ་བརྒྱ་རེ་ལ་ཉུང་ཐ་བྱས་ནས་བསགས་སྐྱངས་ལ་བཙོན་པས་སྐྱགས་ཤིན་ཏུ་མཉེས་
ནས་ང་ལས་ཁྱོད་ཆོ་སྟོང་རུས་ཆེ་བ་འདུག་ཆུང་དུ་འདྲུས་ནས་རྩེ་ཆེ་མ་ལ་སྟོ་སྟོང་
གཏད་ནས་རི་ཁྱོད་ཅིག་ལ་འགྲོ་བསམ་པ་ཡོད། སྟོང་རུས་ཁྱེད་ཆོ་ཙམ་མེད་གསུངས།
ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བཤད་ལུང་དང་འཇམ་དབལ་ཞལ་ལུང་གི་འཁྲིད་གནང་། དགེ་
སྟོང་ནམས་བསོད་སྟོམས་ལ་ཐེབས་ཁར་བསོད་སྟོམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་འདི་ལྟར་
གསུངས་ཏེ། བསོད་སྟོམས་ལ་འགྲོ་བ་འདི་མེད་དག་ནས་འགྲོ་བ་མིན། སྟོན་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ལྷ་ནམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བསོད་སྟོམས་ལ་མི་
ཐེབས་པ་ཞུ་འཆོ་བ་དེད་ནམས་ཀྱིས་སྟོར་ཞུས་པས། ང་ཡི་རྩེས་འཇུག་ནམས་
བསོད་སྟོམས་ཀྱིས་འཆོ་བ་ཡིན་གསུངས་ནས་བསོད་སྟོམས་ལ་ཐེབས་པ་དེ་སྟོན་
བྱང་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་གྱིས་འབྱུང་གདུལ་བྱའི་ཉམས་ལེན་ཡིན་པས་དེ་ལ་ངོ་ཆ་མི་
དགོས། བསོད་སྟོམས་ལ་འགྲོ་བའི་སྐབས་སུ་གོས་རྩལ་པོ་གྲོན་ལྟོག་སྐྱག་ཆོད་ཟ་

ཁྲིས་པོ་ཆེན་པོ་ཁྲུང་། སྐད་ཆ་དེ་དེ་སྤྱོད་ལམ་ཅིང་པོ་བྱས་ནས་འགྲོ་མི་ཉན། གོས་རྩལ་
གྲོན་ནས་ཉེ་གང་སྤྱག་ཆད་ཟ་བ་དེ་ཆེ་ལྷོས་བཏང་མ་ཡིན་བདག་འཛིན་འགོང་པོ་ཁོ་
ལྷག་པ་གི་ན་བཞུགས་ཁྲི་བརྒྱབ་ནས་བསྐྱད་ཡོད། གོས་རྩལ་པོ་སྤྱང་པོ་ཆོས་ཀྱང་
གྲོན་ཡོང་། ཉེ་གང་སྤྱག་ཁྲི་དང་པག་གིས་ཀྱང་ཟ་འོང་། རོ་བོ་བཀའ་གདམས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ཆེ་ལྷོས་བཏང་གི་མཆན་གཞིར་དགེ་སྤྱོད་གི་ཆོས་བཞི་ལས་མི་འདའ་བ་
ཞིག་འདྲིལ། །དེ་ཡང་ཟས་གོས་མཐའ་གཉིས་སུ་མ་ལྷུང་བ་ཞིག་དང་ལྷན་པ་དགོས་
གསུང་། ཆོས་གོས་ཞིག་ཞིག་བཞེས། ཁྲིས་པོ་ཆེན་པོ་རང་མ་ཁྲུང་བར་སློ་སངས་
སངས་ཁྲིས་པ་ལས་ཀས་བྲེལ་སར་ཕྱིན་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེ་སྤྱོད་སྣམ་ནས་ཁྲིས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་རབ་བྱུང་ལ་སློན་པས་ཐར་བའི་ས་བོན་འདྲིལ་པར་ཤར་བ་གསུང་། དགེ་
འདུན་གྱི་ཤེ་མཉམ་དུ་ཕེབས་པ་ཡིན་ཅེ་ན་ཆ་ལྷགས་རང་རང་གང་ཅན་བྱས་ན་མི་
འོང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་གཤིང་བ། སྤྱ་འཁར། བ་པད། འགའ་རུ་
གཏོར་ཆ། མཐུལ། བཤ་ཞུ་སོགས་བྲ་འབྲིག་དགོས། རོ་བོ་ཆེན་པོ་གསེར་གླིང་དུ་
ཕེབས་པ་ན་འཁོར་བ་རྗེ་ཏུ་ཐམས་ཅད་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ། བཤ་ཞུ། བྲ་མ་བྲུམ་
སོགས་བྲ་འབྲིག་གནང་ནས་ཕེབས་པ་བསྟན་པའི་དམིགས་རྒྱན་ལ་པན་པ་བྱུང་
གསུང་བ་ཡིན། དཔེར་ན་འཕགས་པའི་གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་ལ་འང་གནས་
བརྟན་གྱི་ཆ་ལྷགས་ཞིག་ཞིག་འོང་། ཐ་ན་དུད་འགོ་ལ་འང་ར་དང་ལྷག་སོ་སོའི་ཁྲུ་ལ་
རང་རང་གི་སྐད་རྒྱག་ལྷགས་འགོ་ལྷགས་ཞིག་ཞིག་པ་འོང་། ལམ་དུ་འོང་གཏམ་དེ་དེ་
སོང་ན་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགའ་སྟོན་གྱི་དུས་སུ་དགེ་སྤྱོད་གཉིས་ལམ་དུ་སྐད་

ཆ་བྱེད་ཅིང་ཕྱིན་པའི་དུས་སུ་མི་མ་ཡིན་དཀར་ཕྱོགས་པ་དང་ནག་ཕྱོགས་པ་ཞིག་
རྗེས་སུ་ཕྱིན་པས་ནག་ཕྱོགས་པས་འདི་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་མི་བྱེད་པར་འདུག་
པས་བར་ཆད་གཏོང་ཟེར། དཀར་ཕྱོགས་པས་ཅུང་ཟད་འདུག་དང་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་
འོང་ཟེར། དེ་ལྟར་ལན་འགའ་བསྒྲོག་པ། ཁོང་གཉིས་ལམ་གྱུས་སར་སླེབས་པ་ན་
གཞོན་པ་དེས་ཀན་པ་ལ་བྱག་བྱས་ཀན་པས་གཞོན་པ་བག་ཡོད་ལ་བསྐྱལ་བས་
དཀར་ཕྱོགས་པ་ན་རེ། ངས་ད་ཅི་ནས་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་འོང་བྱས་པ་དེ་ཡིན་ཟེར་བས་
བར་ཆད་མ་བྱས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ཡོད་སྟེན་བདག་གི་སྒྲོར་སླེབས་པ་ན་ཐམས་ཅད་
རུག་གི་བསྐྱོ་བ་ལེགས་པར་བྱས་ངག་འཇམ་པོས་སྒྲོང་དགོས་དེ་ཡི་ཆེ་སྟེན་བདག་
ལའང་རིགས་མང་པོ་འོང་། འགའ་རེས་རྒྱན་རིང་པོ་སྐྱག་འདུག རྗེས་ལ་བསོད་
སྟོམས་གང་སྐྱག་པ་ཞིག་བྱིན། ཁ་གཏོང་མཁན་ཡོང་དེ་ཆོ་ལ་ཁ་གཏོང་བ་དང་ནས་
འགྱུར་སྟོན་པ་དང་། ལན་མི་བྱེད། ཁོ་རང་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཁོས་དེ་ལས་ཅི་
བྱེད། དཔེར་ན་མེ་དེ་ལ་རང་གིས་མ་སྐྱག་པ་བྱེད་དགོས། སྐྱག་ཕྱིན་ཁོས་བསྐྱེགས་
ཡོང་དེ་ཁོ་རང་གི་རང་བཞིན་ཡིན་ཅ་ན་བསྐྱེག་པ་ཐག་ཆོད། ཁྱི་རྒྱག་པར་བྱུང་ན་དེ་ལ་
གང་གཞོད་གཞོད་བྱས་ནས་རྩོ་མི་འཕེན། རང་གི་ཕྱས་ལ་མ་གཞོད་ཅམ་དུ་སྤྱང་ནི་
དགོས། ཡང་འགའ་རེས་གྲུས་པོ་བྱེད་ཞབས་ཏོག་གང་བཟང་ཞུ་མཁན་འོང་། དེ་ཆོ་ལ་
ལྷག་པར་ཞེན་པ་དང་། བཀའ་བྲིན་ཆེ་ཟེར་མི་ཉན། ཁོས་སྟོན་པ་བཏང་བའི་འབྲས་བུ་
ལ་གཞོད་རྒྱ་ཡོད། དམིགས་བསལ་འགའ་ཞིག་ལ་བཀའ་བྲིན་ཆེ་མ་བྱས་ན་ཁོང་ཁོ་
ལང་བའི་རིགས་ཡོང་། དེ་འབྲས་ལ་བཀའ་བྲིན་ཆེ་ཟེར་དགོས། སྟོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉན་

ཐོས་ནམས་ལ་རྒྱ་གར་དུ་སྦྱིན་བདག་གིས་བསྟེན་བཀུར་བཟང་པོ་བྱས་ཀྱང་བཀའ་
འིན་ཆེ་མ་གསུངས། དན་པ་བྱས་ཀྱང་ནམ་འགྲུར་དན་པ་མ་བསྟན་པས་བྲིམ་པ་
ནམས་ལྷག་པར་དད་པ་དང་། ལྷ་སྟེགས་ཅན་ལ་བསྟེན་བཀུར་བཟང་པོ་སྤུལ་པའི་ཆེ་
མཐེ་བོང་ཀེད། ལེགས་སོ་བརྗོད། དན་པ་བྱས་སྤུལ་པའི་ཆེ་མཐེ་འུ་རྒྱུད་ཀེར་ས་གཏོར་
ཁ་དན་པ་བཏང་བས་བྲིམ་པ་ནམས་ལྷག་པར་མ་དད་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱང་ཡོད།
ཞག་བཞུགས་གནང་བའི་གནས་ཆང་ལ་དབྱིབས་ཡག་པོ་བསྟ། མི་ཆང་གི་ཆོམས་
སྤུ་བཞུགས་རྒྱ་བྱུང་བ་ལ་དགའ་རྒྱ་མེད། ཆས་ཀ་གཞན་གྱིས་བྲིང་བའི་ཁག་ཡོང་
དོགས་ཡོད། སྤྱ་སར་ཉེ་ཆབ་ཁང་ཆོ་ཡང་མིག་འོག་ཏུ་འཇུག་དགོས། དེ་ལྟར་མ་བྱས་
བས་མི་གཙང་བ་གར་བབས་སྤྱོད་ན་བྲིམ་པ་མ་གྲུས་པའི་རྒྱ་བྱེད། དགོ་འདུན་དང་
མཉམ་དུ་ལེབས་པའི་ཆེ་ཤར་ནས་རྒྱུད་འོང་ན་རང་དགོ་འདུན་ནམས་ཀྱི་བྱབ་ཕྱོགས་
ཐག་རིང་པོར་རྒྱ་འཇག་ལ་འགྲོ། དེ་བཞིན་དུ་བྱབ་ཕྱོགས་ནས་རྒྱུད་འོང་བའི་ཆེ་ཤར་
ཕྱོགས་ཐག་རིང་སར་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན། མདོར་ན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་
སྐབས་སྤྱད་གོ་འདུན་ཐུགས་མ་ཐུན་པ་ངས་ལན་བྲོད་ལན་མེད་པ་མགོ་འོག་ཏུ་ལུས་
ཚུད་པ། གན་པ་ནམས་ཀྱིས་གང་གསུང་ལ་གཞོན་པ་ནམས་ཀྱིས་ཉན། བསྐྱབ་པ་
གཞོན་རིམ་ནས་ང་ལ་འདི་བབས་ང་ལ་འདི་བབས་བསམས་ནས་ཐེག་པ་ཁུར་བྲང་
བྱེད་དགོས། སྤྱང་པོའི་རྒྱག་པ་ལ་ཡང་མགོ་མཇུག་འོང་ཅ་ན་ཐམས་ཅད་འབྲ་འབྲ་
བྱས་ན་མི་འོང་། དེ་ལྟར་བྱས་ན་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་ཡང་མཐུན། དགོ་འདུན་
ཐུགས་མ་ཐུན་བྱིན་ཆད་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་འཁོར་ཆོས་སྦྱོང་སྤང་མ་

ནམས་ཀྱིས་འཕྲིན་ལས་ཐོགས་མེད་དུ་བསྐྱབས་ནས་འདོད་དོན་མི་འབྱུང་བ་མི་སྲིད།
དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་མི་ཆོས། དེ་ཆོ་ཡང་འདི་ལྟར་འདུག་གོ་ཟེར་ནས་ལབ་བ་དེད་ཆོས་
ཡང་གོ་ནས་བྱེད་རྒྱ་རང་ད་ཅང་མེད་དེ། དེ་འདྲར་མ་སོང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལུགས་
ལེགས་སོ་ཀྱིས་ལ་ཤོག་གསུངས། ཟླ་བ་བཅུ་པའི་ནང་དུ་ར་ཁ་བྲག་གི་དགེ་སློང་
ནམས་ཀྱིས། རིན་པོ་ཆེ་པས་གཙོས་པན་ཚུན་ནས་དགེ་འདུན་ནམས་སྤྱན་དངས་ཏེ་
ཞབས་བརྟན་སེམས་བསྐྱེད་མཆོད་བ་ཆོགས་འཁོར་གཟབས་པར་ལུལ་ནས། དགེ་
འདུན་གྱི་ཞལ་གངས་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་གསུང་། གཉེར་བ་བསྐྱོ་བ་དང་། རི་ཁྲོད་འབྲིམ་
པའི་བསྐྱབ་བྱ་མང་དུ་གནང་། སེ་ར་ཅེར་དགུན་མཆོམས་མཛད་། ས་བྱི་ལོ་དབྱིད་ར་
ཁ་བྲག་གི་འདུ་ཁང་གི་ཞེབ་ཆ་ཆར་བར་བྱས་ནས། རྒྱལ་ཡུམ་གྱིས་སྦྱིན་བདག་གི་
མཐེལ་བྱས་ཏེ། རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་གསུམ། ཆོ་དཔག་མེད། བྱམས་པ། སློལ་དཀར།
རིན་པོ་ཆེ་པའི་འདྲ་སྤྱོད་ནམས་ཀྱི་རྟེན་བཞེང་གི་དབུ་བཅུགས་ནས། རྒྱལ་ཡུམ་དང་
མཆོད་ཡོན་གཉིས་འོལ་ཁར་རྒྱ་ཆོན་ལ་མེབས་རྒྱ་ཆོན་ཁར་ཞག་བདུན་བཞུགས།
གར་ལུག་དང་། ཆོས་ལུང་སོགས་སྤྱབ་སྤེ་ནམས་སུ་དགེ་འདུན་ནམས་ལ་བསྟེན་
བཀྱར་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་མཛད། སོ་སོ་ནས་ཞབས་བརྟན་འབུལ་བ་ཆོགས་མཆོད་
ལུལ་བར་ཐེག་བ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱོ་སྟོན་རྣམ་དག་དང་། དེ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱོ་
སེར་དུ་མ་ལ་སོ་སོའི་འདོད་མཐུན་ལྟར་བཀའ་ཆོས་ཅི་རིགས་གནང་། ཟངས་རིར་
མེབས་རྫོང་དུ་སྤྱོ་མཆོམས་ཞག་བདུན་མཛད། དགའ་ལུང་དང་མཆོན་རི་ཁྲོད་པ་
སོགས་དད་ལྡན་མང་སོ་ལ་གང་ལ་གང་འཆོམས་ཀྱི་བཀའ་ཆོས་དུ་མ་གནང་། བསམ་

ཡས་སུ་ངོ་བོ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་བརྒྱ་མཆོད། སྙན་དར་ཕུལ་སེམས་བསྐྱེད་མཛད་
ལྷ་སར་ངོ་བོ་གྲག་ནམ་གཉིས་ལ་གསེར་ཆབ་བརྒྱ་མཆོད་རྒྱལ་ཡུམ་ནས་ཕུལ་བར་
སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱོན་མཛད། ཉོར་ཆེ་ལྷ་པའི་ཆེས་ལྷའི་ཉིན་ཕུར་བྱ་ལྷོག་ཏུ་མེབས་
སྐྱབ་ལྷེ་གསུམ་ཀའི་དགེ་སྦོང་ནམས་ཀྱིས་ཆོས་གོས་ནམ་གསུམ་སོགས་ཆ་ལུགས་
བྱ་འགྲིག་མཛད་མཆོད་རྣམས་སྣ་ཆོགས་སོགས་ནས་བསྐྱེད་བ་ཞུས། གཞན་གྱི་ཆེ་ཉིད་
ལ་བསྐྱེད་བ་སོགས་བྱས་ན་བཀའ་བཀྲོན་བ་ལ། དེ་ཉིན་ལུགས་དགྲེས་ཆོར་ཆེན་པོས་
འདྲུ་ཁང་དུ་མེབས་ངེད་རང་དཔོན་སློབ་ཁྲ་རུག་གི་འཛོམ་པ་འདི་སྐལ་བ་བཟང་
གསུང། ཉིན་འགྲའི་བར་སེམས་བསྐྱེད་མཆོད་བ་ཕུལ་ནས་དེར་བཞུགས། དེ་ནས་ར་
ཁ་བྲག་ཏུ་མེབས་ཉེན་ནམས་ལ་གཟུངས་ལེགས་པར་ཕུལ། ལོ་འདིའི་དབྱིད་ནས་སེ་
ར་རྩེའི་མཆོད་ཁང་ཀ་བཞི་མ་གཟེམས་རྒྱུང་དང་བཅས་པའི་སྤྱིན་བདག་ལི་ཐར་ཇའི་
སང་གིས་བྱས་ནས་ཉེན་སངས་རྒྱས་སུམ་ཅུ་སོ་ལྷ། བདེ་གཤེགས་བརྒྱད། དུས་
གསུམ་སངས་རྒྱས་སོགས་ཀྱང་ཕུལ། དབྱར་མཆའས་སེ་ར་རྩེའི་མཛད། འདི་ལོ་
ནས་བཟུང་སྐྱབ་ལྷེ་སོ་སོར་ཆེ་བ་ཡར་ངོ་མར་ངོའི་གསོ་སྦྱོང་དང་དབྱར་གནས།
དགག་དགྲེ་སོགས་བསྐྱེད་བ་རིན་པོ་ཆེའི་རྩ་བ་སོ་སོར་ཐར་པའི་ཕྱག་ལེན་ནམ་པར་
དག་པ་འཇུགས་པར་མཛད། ཆེ་བ་བདུན་པའི་ནང་དུ་དཔོན་སློབ་བརྒྱད་ཀྱིས་ར་ཁ་
བྲག་གི་ཉེན་ནམས་ལ་རབ་གནས་མཛད་ནས་རྒྱལ་ཡུམ་དང་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་དང་དེའི་
དགེ་འདུན་སྤྱི་བ་སོ་སོ་ནས་ཉིན་མང་པོའི་བར་དུ་བརྒྱ་མཆོད། ཆོགས་འཁོར་སྐྱབ་ལྷེ་
གསུམ་གྱི་དགེ་འདུན་ལ་བསྐྱེད་བཀྲུང་ལེགས་པར་མཛད། བཀའ་ཆོས་རྒྱས་པར་

གནང་སེམས་བསྐྱེད་དང་བསྐྱོན་མཐའ་ཡས་པར་མཛད། དགག་དབྱེའི་ཉིན་འཇམ་
མགོན་ལྷ་མ་ཙཱ་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གདན་ས་པ་རྟོ་རྩེ་འཆང་སྟོ་བཟང་དར་རྒྱས་དཔལ་
བཟང་པོ་ཕུར་བུ་ལྷོག་ཏུ་ཕེབས། རིན་པོ་ཆེ་པ་སེ་ར་རྩེ་ནས་གདན་བྱངས་ཞབས་སྦྱི་
བོར་སྦངས་ཉེ་ན་བཟའ་སོགས་འབྲུལ་བ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཕུལ་ནས་ལམ་རིམ་
ཆེན་མོའི་དབུ་ནས་ཆོས་ཐུན་གཅིག་གསན། སྤར་རྒྱུད་ལ་སོང་དང་ལེགས་པོ་འོང་
གསུང་བ་ར་དགེ་ལྡན་གྱི་ཁྲི་ལ་འགྲོ་བ་འདི་ལ་དགོངས་པར་འདུག་པས་བཀའ་བློན་ཆེ་
ལུས་སོང་ཞིང་གཞན་ཡང་པན་ཚུན་ངོ་མཆར་བའི་གསུང་དུ་མ་མཛད། སྦྱབ་སྤེ་སོ་
སོར་མང་ཇ་དང་འབྱེད་གནང་དགེ་སྟོང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཞབས་
བརྟན་ཕུལ་གསུང་བ་བཞིན་དགེ་སྟོང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཞབས་སྦྱི་བོར་སྦངས་ཉེ་
མཇུག་དར་དང་མཐུལ་ཕུལ་ནས་ཞབས་བརྟན་ཕུལ། དེའི་ཕྱི་ཉིན་དོག་བདེའི་མ་ཁི་བ་
དམིགས་བརྩེ་མ་སོགས་ཀྱིས་ལྟོངས་རྒྱུར་གདན་བྱངས་ཞབས་ཉལ་ལུས་དཔོན་སྟོབ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐུགས་དམ་ཉལ་གཅིག་མཛད་པ་ལས་མཆོངས་རྒྱག་ལོང་གཏམ་
སོགས་གཏན་ནས་མི་མཛད་པས་བསྟན་པའི་དམིགས་རྒྱན་ལ་པན་བ་བྱུང་། ཕུར་བུ་
ལྷོག་གི་དགེ་སྟོང་ནམས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེ་པའི་འབྲས་སྦྱ་བཞེང་པར་ལུས་པས་གྲུ་དོག་པ་
ལས་མི་འོང་དད་པ་ཡོད་ན་སེམས་ལ་ཡོད་པ་བཟང་གསུང་། དགོངས་པ་མ་ཁྲོལ་བས་
རྩེ་ལྷ་མ་དང་། སྟོལ་དཀར་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོའི་སྦྱ་བརྟན་བཞེངས་པའི་རབ་གནས་
མཛད། ཞབས་བརྟན་བརྒྱ་མཆོད་ཆོགས་འཁོར་དགེ་འདུན་གྱི་བསྟེན་བཀྲར་ཕུན་
སུམ་ཆོགས་པ་ལུས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་མཛད། འདིའི་ལྷོན་སྦྱབ་སྤེ་སོ་སོར་སྦྱིན་

བདག་སྒྲ་ཚོགས་པས་བརྒྱ་མཚོད་མང་དུ་བྱུང་གནད་དངས་པ་པན་ཚུན་དུ་ཡང་ཡང་
ཐེབས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བཀའ་ཆོས་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་གནང་
དགུན་མཆོམས་སེ་ར་ཅེར་མཛད། ས་མོ་སྤང་ལོ་རྒྱ་བ་དང་པོ་ནས་པན་ཚུན་སོ་སོར་
སེམས་བསྐྱེད་མཚོད་པ་དུ་མ་ལ་སྤྱན་དངས་པ་བཞིན་སྐྱ་སེར་མང་པོ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་སེམས་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་བཤད་གནང་རྒྱ་བ་གསུམ་པའི་ནང་དུ་ལྷ་རི་རྒྱ་མ། ལྷ་
རྟེན་ཁེབ་རྒྱ་མ། སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་རྒྱུད་སྟོད་སྟོད་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་པལ་
ཆེ་བ་དང་སྐྱབ་སྟེ་གསུམ་གྱི་དགེ་སྟོང་རྣམས་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ཐར་འདོད་ཉིས་བརྒྱ་
མ་ལོངས་ཅམ་ལ་བྱང་རྒྱབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་སྟོང་འཁྱིད་རྒྱ་བ་གཅིག་གི་བར་དུ་
གནང་འཁྱིད་ཀྱི་དབུ་ར་ཁ་བྲག་ཏུ་བཙུགས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་མན་ཆད་ཕྱར་
བྱ་ལྷོག་ཏུ་གནང་ནས་སྟོན་སེམས་ཆོ་གས་ལེན་པའི་མཚོད་པ་ཕྱན་སུམ་ཆོ་གས་པ་
ཕུལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྒྱས་པ་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྤྱིས་བྱ་ཞབས་པད་བརྟན་པ་
ལ་རག་ལས་ངེད་རང་ཆོ་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྒྱས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་མེད། གངས་ཅན་གྱི་མགོན་པོ་ལ་ཞབས་བརྟན་འབུལ། ལྷ་སའི་
རོ་ཤྱག་རྣམ་གཉིས་ངེད་རང་ལས་མ་དག་པའི་སྤང་རོར་སྐྱ་འབྲར་ཤར་བ་མ་གཏོགས།
ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་དངོས་ཡིན་པས་གསོལ་བ་འདེབས་པར་
འགྲོ། ཁེ་འདོད་དང་གྲགས་འདོད་ཀྱིས་མི་འགྲོ། ཀུན་སྟོང་ལ་ཡག་པོ་བརྟགས་ནས་
འགྲོ་གསུང་། སྐྱབ་སྟེ་གསུམ་གའི་དགེ་སྟོང་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཐེབས། ལྷ་མིའི་
འཕྲེན་མཆོག་དམ་པ་ལ་ཞབས་བརྟན་ལེགས་པར་ཕུལ། འཕགས་པ་ལོ་གེ་ཤ་ར།

མཆོད་སྒོར་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་རྣམས་ཀྱི་བྱང་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད་བསྡེ་སྟོན་ཡང་
དག་གནང་། ལྷ་སར་ཕེབས། རོ་བོ་ཤྲུག་ལུ་ནི། འཕགས་པ་རང་བྱོན་ལྷ་ལྷན། རོ་བོ་མི་
བསྐྱེད་རྗེ་རྗེ་སོགས་ལ་གསེར་ཆབ་དང་སྟན་དར་བརྒྱ་མཆོད་རྒྱ་བཟང་ལ་རྒྱ་ཆེ་བ་
ལུ་ལ། དཔོན་སྟོབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་དང་བསྡེ་སྟོན་རྣམས་པར་དག་པ་མཛད། དེ་ཁྲིད་དུ་ཕེབས་ཏེ་སན་ཚུན་
གྱི་དེ་ཁྲིད་པ་རྣམས་ལ་མི་ལའི་རྣམ་མགྲུར། གཙོད་ཁྲིད་སོགས་ཆོས་བཀའ་ཅི་དེགས་
གནང་ཞིང་གཞན་ཡང་དད་ལྷན་དུ་མའི་དེ་བ་སྒོར་བར་མཛད། ལྷ་བ་བྲུག་པའི་ཆོས་
བཅོ་ལྷ་ལ། སྡེ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་གྱི་བཛོད་བྱ་ལག་ལེན་དུ་འདེབས་ཚུལ་སྒོར་བ་
པའི་ཁྲིམས་སུ་བཅའ་བ། བཤ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོས་
མཛད་པ་དེ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་ཁ་བསྐྱར་སྟེ་སྦྱབ་སྟེ་སོ་སོར་གནང་
ནས་སྒྲིགས་ལམ་དེ་ག་སོར་གནས་དགོས་ཚུལ་གྱི་བསྐྱབ་སྟོན་རྒྱས་པར་གནང་སྟེ།
ར་ཁ་བྲག་ཏུ་དབྱར་ཞལ་བཞེས་མཛད། དགག་དབྱེ་ཆར་ནས་ར་ཁ་བྲག་དང་། ཕུར་
བུ་ཚུག་ཏུ་བདེ་མཆོག་བྱིལ་བུ་ལྷ་ལྷའི་ཆོ་ག་བཙུགས། ཞག་བདུན་གྱི་དིང་ཆོགས་
ལམོར་མཆོད་པ་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་བསྟེན་བཀའ་ལེགས་པར་མཛད། རྒྱལ་ཡུམ་
གྱིས་ཟངས་རི་ཁང་དམར་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གསར་པའི་རབ་གནས་ལ་གདན་
འདྲན་ཡང་ཡང་ཞུས་པར། པེབས་ན་མི་ལེགས་པའི་མཆོན་མ་མང་དུ་གཟེགས་པས་
སྒྲི་ཆབ་ཏུ། ར་ཁ་བྲག་དང་། ཕུར་བུ་ཚུག་གི་དབུ་མཛད་གཉིས་ཀྱིས་བྲིན། ལྷ་བ་བཙུ་
པའི་ནང་དུ་རྒྱལ་ཡུམ་ནས་གདན་པུངས་ཏེ་རོ་བོའི་མདུན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱས་པར་

མཛད་ཅིང་ཕུར་བློག་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ནས་བརྒྱ་མཆོད་སོགས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་
ལུལ། སྤྱབ་སྡེ་གསུམ་གྱི་དགོ་འདུན་རྣམས་ལ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་གསུང་
ཆོས་སོ་སོའི་མཆོང་ལ་ཐོག་པ་རུས་པ་ཅན་ཞིག་གསུངས། སེམས་བསྐྱེད་མཛད། སེ་
ར་ཅེར་ཐེབས་ཀ་བཞི་མའི་ནང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་མཆོད་པ་དུ་མ་ལུལ། བྱམ་མདའ་
མཁན་ཆེན་དག་དབང་རྒྱལ་མཆོན་སོགས་ལ། བདེ་ལམ་གཙོད་སྟོང་པོ་དོན་གསུམ་
རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་བསྐྱས་སོགས་གྱི་ཟབ་ཁྲིད་རྒྱས་པར་གནང་ཞིང་། སྐལ་ལྷན་
འགའ་ཞིག་ལ་བསྟེན་རྫོགས་གྱི་སྒོམ་པ་འཕོགས་པར་མཛད། དེར་དབྱུན་མཆོམས་
མཛད། ལྷགས་པོ་སྟག་ལོ་རྒྱ་བ་དང་པོ་ནས་སྤྱབ་སྡེ་གསུམ་སོ་སོར་དད་ལྷན་དུ་མས་
ཤི་དགོ་གསོན་དགེར་དམིགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མཆོད་པ་མང་དུ་ལུལ་པའི་ཆོགས་
དབྱར་ཐེབས། བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེའི་བསྐྱགས་བརྗོད་གྱི་བཀའ་ཆོས་དང་
ཐུགས་བསྐྱེད་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་ནས་རེ་བ་སྐྱོང་བར་མཛད། རྩོ་བོ་རྗེའི་ལམ་ཡིག་
སོགས་གྱི་བཀའ་ཆོས་དུ་མ་གནང་། ཁྱད་པར་དུ་ར་ཁ་བྲག་ཏུ་ཐབས་ཤེས་གཙོད་གྱི་
དབང་། ཟབ་ཁྲིད། བྱག་ལེན་རྣམས་དབྱིས་ཕྱིན་པར་ཁྲིད་པར་མཛད། ཕུར་བློག་
རིགས་གསུམ་སྟེ་ཁང་དུ་རྒྱ་མ་བྱུང་པ་ཀུན་དགའ་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོའི་
དགོངས་རྫོགས་སུ་འཕགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཅིག་ཞལ་གྱི་སྤྲན་སྤྲོ་ཐོག་
ཆོད་མ་བཞེངས་པའི་ས་ཆོག་གཟུངས་སོགས་གྱི་བྱག་ལེན་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་གྱིས་
མཛད། རྒྱལ་པོ་ཆེ་དབང་རབ་བརྟན་གྱིས་སོག་ཡུལ་དུ་ཐེབས་དགོས་ཚུལ་བྱང་
བས། སྤྱབ་སྡེ་སོ་སོར་མང་སྐོལ་གནང་ནས་སྤྱི་རིམ་བྲག་ཏུ་བསྐྱབས་ཤིང་། རིན་པོ་ཆེ་

བ་ཉིད་སྐྱ་མཆམས་མཛད། དེར་འབྱོན་མི་དགོས་པའི་འཕྲིན་བཅོལ་ཤུགས་དག་
དཔལ་ལྷན་དཔག་ཐོར་རྒྱལ་མོ་ལ་མཛད་ནས་དགོངས་པ་ཞུས་པས་ཐེབས་དགོས་
མ་བྱུང་བར་ཐུགས་མཉེས་ཆོར་ཆེན་པོ་མཛད་པ་ནི་སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་
རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྒྱ་ཐའི་རི་ལྷ་བྱས་བསྟེན་བཀྱར་གྱི་ཡུལ་དུ་སྐྱུན་བྲངས་པ་ལ་འང་རྟེན་
བཀྱར་ལ་ལྷག་པར་ཞེན་བ་སྐྱ་ཙམ་ཡང་མེད་ན། གང་ཟག་དཔམན་པའི་རྟེན་བཀྱར་དན་
ངོན་ལ་ཞེན་པར་ག་ལ་བྱེད་ཅེས་གོ་བར་བྱེད་པའོ། །དབྱར་འདིར་རྩ་བ་བཞི་སྐྱ་
མཆམས་མཛད། མཆམས་ཀྱི་ཁོག་ནས་དག་སྒོར་དངོས་བྱུབ་ལ་བསྐྱབ་བ་ཀྱན་ལས་
བུས་ཀྱི་ལུང་གསན། ཐུག་དཔེ་རྣམས་ལ་ན་བཟའ་སྒྲེགས་ཤིང་ཀྱན་དགའ་ར་བ་
སོགས་ལེགས་པར་བསྐྱེགས། རིགས་གསུམ་མགོན་པོའི་མཆོད་ཁང་དུ་བཞུགས་སུ་
གསོལ། ད་ནི་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ནམ་ཡོང་ཆ་མེད་གསུང་ཐུགས་དཔ་ཉག་གཅིག་
ལ་བཅོན་པར་མཛད། རྩ་བ་བརྒྱད་པའི་ནང་དུ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཅིག་ཞལ་གྱི་
རབ་གནས་མཛད། ལྷ་ས་འཆི་མེད་དགའ་ཆེལ་དུ་ཤི་ཐར་ཇའི་སངས་སྐྱུན་གཉིས་ཀྱིས་
གདན་བྲངས། ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་དང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ཞལ་
ཐང་གསར་བཞེངས་ཀྱི་རབ་གནས་མཛད་ཅིང་། དད་ལྷན་མང་པོ་ལ་བསྟེན་གནས་
ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་དོན་རྣམ་འདོམས་ཀྱི་མདོ་ལུང་། ཆོ་དབང་སོགས་ཆོས་བཀའ་ཅི་
རིགས་གནང་ནས་ལུང་བུ་སྟོག་ཏུ་ཐེབས་ཐར་བ་དོན་གཉེར་ཅན་མང་པོ་ལ་བསྟེན་
རྗེགས་ཀྱི་སྒོམ་པ་གནང་། སྐྱབ་སྤེ་སོ་སོར་སྐྱ་སེར་མང་པོས་སེམས་བསྐྱེད་མཆོད་པ་
དུ་མ་ཕུལ་བར་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་གདམས་དག་དང་སེམས་བསྐྱེད་བསྟོན་ཡང་

དག་མཛད་དགོ་སྒོར་དངོས་གྲུབ་ཀྱིས་ཞུས་ནས་ཉུང་ཤས་ཤིག་ལ་བཀའ་གདམས་
ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་གི་དབང་གནང་། མནལ་ལམ་དུ། མི་མངས་པའི་སྒྲོན་བྱུང་གསུང་།
དབྱུན་མཆོམས་རྗེའི་སྒྲུབ་ཁང་དུ་གནང་། ལྷགས་ཡོས་རྩ་བ་དང་པོ་ནས་སྒྲུབ་ཁང་།
ར་ཁ་བྲག་དང་། ཕུར་བུ་ཚུག་སོ་སོར་ཐེབས་སེམས་བསྐྱེད་མཆོད་པ་སོགས་ཀྱིས་
འགྲོ་བ་དུ་མའི་དོན་མཛད། ཉར་རྒྱ་གསུམ་པའི་ཡར་ངོ་ལ། སྒྲུབ་ཕྱེ་ཆེན་པོ་མཁར་རྩོ་
བསམ་གཏན་སྤིང་དུ། ཉིད་ཀྱི་དངོས་སྒོར་སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཀྱི་བཀའ་བབས་རྩོ་རྩོ་འཆང་
བཟོད་པ་རྒྱ་མཆོ་དཔལ་བཟང་པོས་གདན་བྲངས། ཐེབས་ལམ་དུ་ཁམ་བུའི་མེ་ཉླ་
གང་འདུག་སར་ས་གཞི་སྒོས་བྱུགས་མས་མཉམ་དང་། སངས་རྒྱུ་ཆོས་ཆོགས་
མས་སེམས་བསྐྱེད་རེ་མཛད། མཁར་རྩོ་དཔོན་སྒོར་རིན་པོ་ཆེ་དགོ་སྒོར་གི་དགོ་འདུན་
དང་བཅས་ནས་སེར་སྤྱང་གི་བསྐྱེད་པ་ལེགས་པར་མཛད། དཔོན་སྒོར་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་ཞབས་སྒྲི་པོར་གྲངས་ཏེ་མཛལ་དར་འབུལ་བ་བརྒྱ་མཆོད་ཆོགས་ཀྱི་དགའ་
སྒོན་དང་བཅས་ཏེ་བསྐྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་དཔལ་དུ་ཞབས་བད་བརྟན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
ལེགས་པར་བསྐྱིགས། ཐེབས་མ་ཐག་ནས་མཆོད་ཁང་རྣམས་སུ་ཡན་ལག་བདུན་པ་
དང་སེམས་བསྐྱེད་བསྒོ་སྒོན་གནང་། རྩོད་བཅན་པའི་སྤྱ་རྟེན་ལ་ཁྲུས་གསོལ་མཛད་
པས་རྒྱང་འཇུག་རྒྱང་དུ་ཞིག་དེར་བྱུང་ནས་ཡུན་རིང་ཅམ་བསྐྱད་ནས་ཡལ་སོང་
ཞིང་། རི་ཕྱེབས་དེར་ས་བདེ་བ་རེ་གང་ཡོད་དུ་བཞུགས་ནས་ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་
སེམས་བསྐྱེད་རེ་མཛད། དེ་ཉིན་རང་ཉིན་འཁོར་མཛད་ནས་ཐེབས། ར་ཁ་བྲག་ཏུ།
དྲུགས་པོ་དཔོན་སྒོར་སྒོ་བཟང་རབ་བརྟན། སེ་ར་བསམ་སྒོའི་དགོ་བཤེས་ཆེན་པོ་ངག་

དབང་བཙུན་འབྲུས་ས་སོགས་གྲགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་
མས་དབྱས། གཙང་དབྱས། ཁམས་སོགས་ནས་འདུས་པའི་དད་ལྡན་ཉིས་བརྒྱ་ཙམ་
ལ་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཟབ་ཁྲིད་སློན་སེམས་ཆོགས་འཛིན་ཚུལ་དང་བཅས་
བརྒྱས་པར་གནང་། གཞན་ཡང་། བྱང་ཚུབ་ལམ་སློན། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་།
ཆོས་སྦྱོར་རབ་གསལ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་གནང་། རེའི་སྐབས་ཁང་དུ་དབྱར་མཆོམས་
མཛད། ཕུར་བུ་ལྷོག་གི་འདུ་ཁང་དུ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་སྐུ་སྤྲུལ་
ཆད་ཙམ་ཞིག་བཞེངས་པའི་ས་ཆོག་རིན་པོ་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གནང་ཞིང་། གཟུངས་
རྣམས་ཉིད་ཀྱི་བྱག་ལེན་ལྟར་བདག་གིས་ལུལ། དབྱར་གནས་གྲོལ་ནས་རབ་གནས་
མཛད་རྗེས་བརྒྱ་མཆོད་མང་དུ་ལུལ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་མཛད། རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པའི་
བསྟན་པ་རྒྱས་པ་དང་། བསྟན་དཔྱ་ཆར་གཙོད་པའི་གཉེར་གཏད་བྲག་པོ་གནང་། རྟོར་
ཆེ་བཅུ་པའི་མཐུག་ཏུ་སྐབས་ཕྱེ་གསུམ་ཀ་ར་ཁ་བྲག་ཏུ་ཆོག་གས་ཞབས་བརྟན་སྤྲུལ་
ལ་བཙུན་པའི་ཆོགས་བར་རྣམས་སུ། རིན་པོ་ཆེ་བ་ཉིད་སྤྲུལ་མཆོམས་ཀྱི་ཁོག་ནས་
སྐབས་ཕྱེའི་དགེ་སློང་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་འགྲོམ་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་སྤྱེས་རབས་ནོར་
བུའི་འཕྲང་བའི་ལྷགས་ལུང་གནང་། དེ་ཆར་ནས་རོ་བོ་ཡབ་སྐུ་ལ་མཆོད་པ་ལྟར་
སུམ་ཆོགས་པར་ལུལ་ནས་དཔོན་སློབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསོལ་བ་ལུས་ཚུགས་སུ་
འདེབས་པར་མཛད། དེའི་ཆེ་རིན་པོ་ཆེ་བ་ཉིད། ཅ་བརྒྱད་ཆེ་མ་རྗེས་སུ་བྲན་པས་
བརྒྱད་པ་གསུམ་གྱི་ཆེ་མ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ། རང་ལུས་སྐྱུན་རས་
གཟིགས་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཆོ་སོགས་ལྟའི་སྐར་རྗེས་སུ་བྲན་པས་ཐ་མལ་གྱི་སྤྲང་ཞེན་

འགག་པ། ངག་བརྒྱས་པ་སྤྲུགས་སུ་བྲན་པས་ཡི་གེ་བྲུག་པ་ལ་སོགས་བརྒྱ་པ། འགྲོ་
ཀྱན་བྲིན་ཅན་པ་མར་བྲན་པས་བྱམས་སྤྱིང་ཟེའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྒྲོམ་པ། སེམས་སྦྱེ་མེད་
སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་བྲན་པས་དབྱེར་མེད་བྱུང་འབྲུག་གི་ཐེག་ལེ་སྒྲོམ་པས་དུས་
འདའ་བར་མཛད་པས། རོ་བོ་ཡབ་སྤྲུལ་བརྒྱུད་པ་དང་བཅས་པས་རྗེས་སུ་བབྱུང་
བའི་དག་པའི་མཆོད་མ་མཐའ་ཡས་མོད་ཀྱང་། ལྷན་བའི་ཡོན་ཏན་ཁར་འབྲིན་
ཅིང་། །མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁོང་དུ་སྟེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་མངོན་པར་མི་
མཛད། ལུང་གི་མཆོམས་མཆོམས་ལ་དབྱ་ཞུས་ཞལ་རས་བཀའ་བས་ཉེ་སྤྱན་ཆབ་མང་
དུ་གཉོང་། རེས་འགའ་བཞད་མོ་མཛད་ཀྱང་གཞན་ལ་མི་མངོན་པའི་ཐབས་འབའ་
ཞིག་མཛད་པར་འདུག །དེ་ནས་སྤྱབ་སྟེའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལ། སྤྱིར་ཆོས་ལམ་
རིམ་འདི་ལ་ཡོང་བས་སྤང་མཐུག་ལྟར་བྱེད་དགོས། བྱད་པར་དུ་ཆད་མེད་བཞིའི་སྒོ་
ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྒོ་སྤྱོད་དགོས། སྤྱབ་སྟེ་སོ་སོ་ནས་སྤྱིགས་ལམ་འདུལ་
བའི་བསྐྱབ་བྱ་གཞིར་བཞག་བྱས་ཉེ་ཐེག་པ་ཁུར་སྤངས་དགོས་ཚུལ་རྒྱས་པར་
གསུངས། ཤིན་ཏུ་ཐུགས་སྦྱོ་བའི་ནམ་པ་མཛད་ཅིང་། ཡང་སྒོས་བྱད་པར་ཅན་དུ་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲུང་གསུམ་མ་བཏོན་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
ཀྱི་སྤྲད་ཆ་དེ་ཙམ་ཞིག་བྱས་པ་ལ་གོ་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད་པ་འདི་འདྲ་རང་ན་སོ་སོར་སོ་
བྱད་པ་དང་བཅས་གོ་བཅ་མི་འཕྲོད་པ་ཡིན་པ་འདྲ་བསམས་ཡོང་གིན་འདུག་གསུང་
པས་ཐམས་ཅད་འཛིགས་རྒྱུ་པ་རེ་བྱང་ཞིང་དད་པ་ཆོག་ཙམ་མིན་པར་སྦྱེས། དེ་
ནས་རྗེའི་སྤྱབ་ཁང་དུ་དབྱན་མཆོམས་མཛད། དགེ་སྟོང་ནམས་ཀྱང་རང་རང་གི་བསྟི་

གནས་སུ་མཆམས་བཅད་ནས་ཆེ་མའི་བཀའ་བཞིན་དུ་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་སྒོ་
ནས་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ལ་རང་རང་ལ་སྒོ་ལ་བསྐྱེད་འདོན་རྒྱ་གང་ཡོད་ཀྱིས་འབད་
པས་སོགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་བྱུང་། ཆེ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་མཐུག་ནས་བཟུང་།
རིན་པོ་ཆའི་སྒྲིན་དང་གསུང་རིགས་གང་ལ་བལྟས་ཀྱང་ཞབས་བརྟན་ལ་འབད་
དགོས་པར་འདུག་སྟེ་ནས། བན་ཚུན་གྱི་བུ་སྒོ་བ་ནམས་རང་རང་གིས་བསམ་སྒྲོར་
ཕུན་སུམ་ཆོགས་པས། ཆེ་དཔག་མེད་བྱུབ་རྒྱལ་ལུགས་གྱི་ཆེ་སྒྲུབ། སྤན་གྲའི་མདོ་
ཆོག་ཆ་གསུམ་སོགས་ལ་ཤིན་ཏུ་འབྲུས་པར་མཛད། ཅུ་འབྲུག་ཉིར་ཆེ་དང་པོའི་ཆོས་
གཅིག་གི་ཉིན་སྒྲུབ་སྟེ་གསུམ་གས་ཞལ་འདེབས་བསྐྱས་ནས། དཀོན་མཆོག་གི་
མཆོད་པ་ནམས་བརྒྱ་ཆར། དཔའ་པོའི་ཆོགས་སྟོན། དགེ་འདུན་གྱི་བསྟོན་བཀུར་རིག་
པོ་ཆེར་འབྲུལ་བ་མཛུལ་དར། མཐུལ་དང་བཅས་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མགྲིན་
གཅིག་ཏུ་ཞབས་བད་ལུན་རིང་དུ་བརྟན་པར་བཞུགས་ནས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་
གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་ཞལ་གྱིས་བཞེས། སེམས་བསྐྱེད་བཀའ་ཆོས་རྒྱས་པར་
གནང་། དེ་ནས་སུ་མཐུད་དེ་ཞབས་བརྟན་སྒྲི་རིམ། སྒྲིན་བདག་གཞན་གྱིས་སེམས་
བསྐྱེད་བརྒྱ་མཆོད་མང་དུ་ཕུལ། ཆེ་བ་གཉིས་པའི་ནང་དུ་རིན་པོ་ཆེ་བ་ཉིད་དང་། སྒྲུབ་
སྟེའི་དབུ་མཛད་ནམས་ཀྱིས་སྒོལ་དཀར་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོའི་སྒོ་ནས་སྒྲི་ཆའི་ཆེ་
སྒྲུབ་ལ་ཞག་ཉིར་གཅིག་གི་བར་མཆམས་མཛད། གཞན་ཡང་དཔལ་རྗེ་རྗེ་འཇིགས་
བྱེད་གྱི་ཞི་བའི་སྒྲིན་སྟེག་ཁྱེ་སྒྲུབ། སོག་ཆུ་སོགས་ལ་འབད། ཆེ་བ་བཞི་བ་ལ་སྒྲི་
མཆམས་སྟོལ་ནས་ར་ཁ་བྲག་ཏུ་ཕེབས། དེར་པན་ཚུན་གྱི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་

གྲིས་ཞབས་བརྟན་མཆོད་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཕུལ། གཞན་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་
མཆོད་པ་འགའ་རེ་ཕུལ། དེ་ནས་ཕུར་བུ་ཚུག་ཏུ་མེབས། དེར་ཞབས་བརྟན་དང་
སེམས་བསྐྱེད་མཆོད་པ་མང་པོ་ཕུལ། མཐོང་མཁའ་བར་གསུམ་གྱི་དད་ལྡན་བསམ་
གྲིས་མི་ཁྲབ་པ་ལ་ཟབ་ཆོས་ཅི་རིགས་གནང་། ཉིད་ཀྱི་སྙན་པའི་གྲགས་པས་ཡིད་
དབང་ལེགས་པར་བྱངས་པའི་དད་ལྡན། ས་ཆའི་སྟོང་སྟངས་དུ་མ་ནས། ལམ་བུ་ལུང་
ཐག་རིང་ལ་ཉམ་ང་བ་བསྐྱོད་ནས་དམ་པའི་ཆོས་འབའ་ཞིག་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལོ་དང་
ཆེ་བའི་བར་དུ་ཆོས་ལ་དོན་གཉེར་གྱིས་བསྐྱུགས་པ་དུ་མ་དང་། སྐྱབ་སྒྲེའི་ཡུར་འཁྲིད་
མ་ཐོབ་པ་རྣམས་དང་། མངའ་རིས་བྱ་ཆང་གི་དཔོན་སྟོབ་ཆོས་གྲགས་སོགས་ལ།
ཉོར་ཆེ་ལྷ་པའི་ཆེས་བཅུ་བདུན་ནས་དབུ་བཅུགས་ཏེ་ཆེ་བ་གཅིག་གི་བར། འཇམ་
དཔལ་ཞལ་ལུང་གི་ཟབ་ཁྲིད་སྟོན་སེམས་དང་བཅས་པ་སྟོན་རྒྱས་སུ་གནང་། ཆེ་བ་
དུག་པའི་ཆེས་བཅུ་དགུའི་ཉིའི་སྐྱབ་ཁང་དུ་མེབས་ཏེ་དབྱར་མཆོམས་མཛད།
ཉིད་ཀྱི་སྟོབ་མའི་ཁྲུ་རྒྱན་དཀར་ཆེན་འཕགས་པ་སྐལ་ལྷན་གཤེགས་པས་བྱགས་སྟོ་
བའི་རྣམ་པ་མཛད་ཉེ་གནས་ལ། ད་རེད་རང་ལ་ཡང་ཅི་འདྲ་ཡོང་མི་ཤེས་ཁྱོད་ཀྱི་
གནམ་ལ་བཏགས་རྒྱ། ས་ལ་ཅིག་རྒྱ་འདི་ཆོ་ཕུགས་མ་བརྒྱབ་པ་འདྲ་བ་ཞིག་བྱས་
ནས་གཉོང་དགོས་གསུངས། ཆེ་བ་བདུན་པའི་ཆེས་བཅུ་བཞིའི་ཉིན་པན་ཚུན་གྱི་དགེ་
འདུན་ཐམས་ཅད་ཀ་བཞི་མར་ཆོགས་ནས་སྐྱ་མཆོམས་ཀྱི་ཁོག་ནས་སེམས་བསྐྱེད་
ཀྱི་གསུང་བཤད་ཡང་དག་གནང་། དབྱར་མཆོམས་གྲོལ་མ་ཐག་ནས་ར་ཁ་བྲག་ཏུ་
མེབས། སེམས་བསྐྱེད་མཆོད་པ་དུ་མ་ཕུལ། སྟོན་ཟིལ་པོ་དེར་བཞུགས། དང་པོ་སེ་ར་

ཅེར་སྐྱབ་ཕྱེ་ཆགས་པ་ནས་བཟུང་ཉྱེ་དགེ་སྒོར་རྣམས་ཀྱིས་བཞུགས་གདན་མཛོ་རུ་
གཏོང་ཉག་གཅིག་བྱས་ན་ཁོང་རང་གིས་དམའ་རུ་གཏོང་ཉག་གཅིག་མཛད། རོ་པོ་
ཆེན་པོས་ཁྱིམ་ཐོན་པོས་ང་ཡི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་གཞོད་པར་འདུག་གསུང་ནས་
ཁྱིམ་ཐོན་པོ་ལ་མ་བཞུགས་པས། འབྲོམ་རྒྱལ་བའི་འབྲུང་གནས་ཀྱིས་ཁྱིམ་ཐོན་པོ་
བཞུགས་པ་ངེད་བོད་ཀྱི་མི་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་བཞུགས་པར་ཁྱེ་ཁྱེས་པས།
རོ་པོའི་ཞལ་ནས་ཁོ་པོ་མི་ཆེན་པོ་མ་ལགས། སེམས་ཆེན་པོ་ལགས་གསུངས་པ་ཡིན་
གསུངས། བཀའ་ཆོས་ཀྱི་ཆེ། ཆོས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྟན་བཀུར་བའི་ཞིང་
ཡིན་གསུང། བཞུགས་གདན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་བཞུགས། དྲིས་འཕྲིན་ལས་རེ་
རྒྱས་སུ་སོང་ཉྱེ་སྐྱབ་ཕྱེ་སོ་སོར་སེང་གས་བརྒྱན་པའི་བཞུགས་ཁྱིམ་བཅོས་པས་
ཕུར་བུ་ལྷོག་གི་བཞུགས་ཁྱིམ་དཔལ་རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་བཞུགས་སུ་གསོལ། གཞན་
གཉིས་ཀྱི་བཞུགས་ཁྱིམ་བཞུགས་རྒྱུའི་རེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་སྐུ་བརྙན་མི་ཆད་ཆེ་བ་
རེ་བཞེངས་པའི་ས་ཡི་བྱིན་རྒྱབས་རིན་པོ་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གནང། གཟུངས་འབྲུལ་ཀྱི་
ཞབས་བྱི་བདག་གིས་ཁུས་ཏེ་གཟུངས་སྦྱི་དང། ཁྱད་པར་དཔལ་རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་
ཀྱི་ཞེ་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། གཞོད་སྦྱིན་འཁོར་ལོ་སོགས་ཡོངས་འཛིན་དམ་པའི་ཕྱག་
ལེན་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་ཕུལ། སྦྱོན་ལེགས་པོ་རང་མ་བྱུང་ཡང་། རྣལ་འབྱོར་པ་
ཆེན་པོས་སྒྲོལ་མའི་ཐང་སྐུ་བཞེངས་པ་ལྟར་བྱིན་རྒྱབས་ཆེན་པོ་འོང་གསུངས་ཏེ་འདི་
དག་གི་སྐྱབས་ནས་དགོངས་པ་དག་ཞིང་དུ་གཏད་པའི་ཆོད་དུ་སྦྱང། མཁས་མང་
བརྒྱ་ཕྱག་འདུ་བའི་འདུས་ཕྱེ་སྒོ་གསལ་གླིང་གི་དཔོན་སྒོ་བ་ཟུང་སྦྱིན་པས་གཙོ་

པོར་མཛད་དག་འདུན་དུ་མ་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པར་བདེ་ཆོག་ཏུ་བཞུང་
པའི་བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཟབ་ཁྲིད་དང་དཔོན་སློབ་གཅིག་ཕྱེ་ལ་སྤྱིང་པོ་དོན་གསུམ།
གཙོད་སྟན་ཐོག་གཅིག་མའི་འཁྲིད་བཅས་གནང་། སྐལ་ལྷན་རེ་གཉིས་ལ་སྒྲོག་ཏུ་
དཔལ་རྩོུ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་འཁྲིད་སྤྱིང་པོར་དེལ་བ་ཞིག་ཀྱང་གནང་།
སྒྲོ་བྱར་དུ་ཅུང་ཟད་བསྟུན་ཚུལ་བསྟུན་པར་སྒྲོ་སྒྲིང་ཞལ་སྤྱ་ནས་ཀྱིས་ཞབས་བརྟན་
མཆོད་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཞིག་ཕྱལ་པན་ཚུན་ཀྱི་དག་སྒྲོང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གདུང་
ལྷགས་བྲག་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་མཁའ་འགྲོ་བརྟན་བཞུགས་གསུང་བ་ན་སྟུན་
གཞི་ཅ་བ་ནས་དྲངས་སོང་ཉོར་ཆུ་དགུ་པའི་ཆེས་བརྒྱད་ཀྱི་ཉིན་རིན་པོ་ཆེ་བ་ཉིད་
ཀྱིས་རྩེའི་སྐུ་གཉིས་ལ་རབ་གནས་གསུང་། ཉོར་ཆུ་དགུ་པའི་ཆེས་བརྒྱད་ཀྱི་ཉིན་རིན་
པོ་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྩེའི་སྐུ་གཉིས་ལ་རབ་གནས་མཛད། དེའི་ཕྱི་ཉིན་ནས་པན་ཚུན་ཀྱི་
དག་འདུན་ཐམས་ཅད་དེར་ཆོགས་ནས་རིན་པོ་ཆེ་བ་ཉིད་ནས་སེམས་བསྐྱེད་མཆོད་
པ་གཟབས་རྒྱས་བཀའ་ཆོས་རྩས་པ་ཅན་དུ་མ་དང་བཅས་པ་བསྟུལ་རྟོ། །བྱང་ཆུབ་
མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་བསྐྱོ་སྒྲོན་ཡང་དག་གནང་། དེ་ནས་ཐུ་མཐུད་དེ་དག་
འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཞག་འགའ་ཡི་བར་སྟོ་བྲག་ཕྱག་དོར་སྐུལ་སྐུའི་ཐུགས་དམ་
བརྟག་པེབས་བཞིན་ཞབས་བརྟན་སྐུ་རིམ་ལ་འབད་པའི་གུང་སང་གཅིག་ལ་སྒྲོ་བྱར་
དུ་རིན་པོ་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཙོ་པོར་མཛད་དག་སྒྲོང་ཐམས་ཅད་རྩེའི་སྐུའི་བྱང་དུ་
ཆོགས་ཁྲུས་གསོལ་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཐུལ་དང་བཅས་པ་དང་། ཅོང་ཁ་བརྒྱད་
ཅུའི་གསོལ་འདེབས་དལ་ཆེས་པ་གསུངས་ནས་རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལ་གསོལ་བ་

ཕུར་ཚུགས་སུ་འདེབས་པར་མཛད་པས། མེ་རྟོག་དཀར་པོ་འདབ་མ་གསུམ་པ་བཞི་
བ་སོགས་ཀྱི་ཆར་བབས་པ་དེར་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར། སྤྲ་མ་
ཉིད་སྤྱན་རྒྱུར་མཛད་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་ཡང་གཟེགས་ཤིང་ཐུགས་དགེས་
ཉམས་ཆེན་པོ་མཛད། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བཀའ་ཆོས་དང་སེམས་བསྐྱེད་
སྟོན་ལས། བསྟན་འབར་མ་ཤིས་བརྗོད་དང་བཅས་པ་གནང་ནས་སོ་སོའི་བཞུགས་
ཁྲིར་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་ནི་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་ཅུ་གནང་བར་གོ། །སྤྱབ་སྡེ་སོ་སོ་དང་།
གཞན་ཡང་སྤྱན་བདག་འགའ་རེས་སེམས་བསྐྱེད་མཆོད་པ་སྤུལ། ཞལ་ནས། ཉ་ཆོད་
དར་བབས་ཁོ་ལངས་སོང་། །སྤྱད་ཀར་གཉེར་མ་ཁོ་སྤྱེབས་བྱུང་། །མི་རྟག་འཆི་བ་ཁོ་
སྤྱེབས་རན། །འགྲོད་མེད་དམ་ཆོས་ཁོ་རེམས་པས། །སྤྱེབས་རུང་འགྲོད་རྒྱ་ཅང་མི་
གདལ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་མི་རྟག་པའི་སྤྱོད་མགུར་དུ་མ་གསུང་ཞིང་། ཐུགས་
ཀྱིས་གཏད་པའི་བྱ་སྤྱོད་ནམས་ལ་མངོན་ཆུང་གི་སྟོན་ས་འབྲལ་ཐུགས་ཅི་ལྟར་བྱ་བའི་
ཞལ་ཏ་གནད་འགག་ཅན་དུ་མ་གནང་། ཏྲ་རྒྱ་དགུ་པའི་ཆོས་ལྗེའི་ཉིན་དཔོན་ཐུག་སྟོ་
བཟང་ནམ་རྒྱལ་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་བརྒྱ་མཆོད། དགེ་འདུན་ནམས་ལ་བསྟེན་བཀུར་
ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དཔོན་སྟོབ་རིན་པོ་ཆེར་འབུལ་བ་གྲུ་ལོམ་པ་སྤུལ་བས། སེམས་
བསྐྱེད་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་ཆོས་བདུད་ཅིའི་ཐེགས་པ་རྒྱས་པར་གནང་། སེམས་བསྐྱེད་
དང་བསྟོ་སྟོན་གྱི་རྒྱས་འདེབས་ཡང་དག་པ་མཛད་དེ། སྤྱོད་དེ་ལ་ཚོགས་སུ་ཤེབས་
ནས་བཀའ་ཆོས་གནང་བའི་རྗེས་མ་རང་འདི་ཡིན། དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་མཆོད་པ་ཅི་
སྟེད་ཅིག་མཛད་པ་དེ་དག་ལས། ལམ་རིམ་གྱི་འཁྲིད་གྱི་སྤྱབས་སུ་གནང་བ་ནམས་ནི།

ལམ་རིམ་ནས་གསུང་བ་ལྟར་སློན་སེམས་ཚོགས་འཛིན་ཚུལ་རྒྱས་པ་ཡིན་ལ།
གཞན་རྣམས་ནི་བསྐབ་བརྟུས་སུ་བྱངས་པའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ལ་གདམས་པའི་
མདོ་ཁྲངས་སུ་མཛད་ནས་སྒྲོར་བ་ཚོགས་བསགས་དང་། དངོས་གཞི་སློན་སེམས་
སྒྲོར་བ། མཇུག་བསྔོ་སློན་གྱི་རྒྱས་འདེབས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་མཆོད་
པ་ནི་ཚོགས་གསོག་ཆབ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གཞིགས་ནས་ཐེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱགས་བརྗོད་
ཡང་ཡང་གནང་ཞིང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་ལ་འདེབས་པར་མཛད་པས་དད་ལྡན་སྐྱེ་སེར་
རིས་སུ་མ་ཆད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསོན་པོའི་སྐྱེ་རིམ་ཤི་པོའི་དགེ་རྩ་ཐམས་ཅད་ལ་
སེམས་བསྐྱེད་མཆོད་པ་རང་ལུལ་བས་གོང་དུ་སློས་པ་དེ་དག་ནི་རགས་རིམ་འགའ་
ཞིག་སློས་པར་ཟད་དོ།

གསུམ་པ་སྔ་ཕྱི་ངེས་མེད་ཀྱི་མཛད་པ་ཐོར་བུ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་
ལ། ཐུགས་དམ་གྱི་སྒྲིང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་དེས་འབངས་པའི་བསྐབ་པ་
གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ཕྱོགས་རེ་བར་མ་སོང་བར་དམིགས་རྣམ་ལ་རི་ལྟར་འདྲིས་
པར་མཛད་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གི་མཆོད་པ་རི་ལྟར་མཛད་པ་དང་། དགེ་འདུན་ལ་
བསྟེན་བཀའ་རི་ལྟར་མཛད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་གྲས་པ་རི་ལྟར་མཛད་པ་དང་
བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། སྐྱེ་ཆེད་སྟོད་ལ་ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཅས། བར་དུ་ལུང་རིགས་
པ་གདམས་ངག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསམས། ཐ་མར་བསམས་པའི་
དོན་དེ་ལ་ཐུན་བཞིར་བཅད་ནས་སྒྲོམ་པ་འདི་སྐྱེ་བསྐྱེན་པ་དང་། ཐུགས་བྲེལ་ཆེ་བ་
སོགས་རྒྱུ་ཅི་བྱང་ཡང་ཆག་ཏུ་མི་འཇུག་ལ། བསམ་པ་བཟང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་ལ་སྤྲུགས་དམ་གྱི་མཐེལ་དུ་མཛད་ནས་གཞན་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འདོམས་
པར་མཛད་དེ། ཞལ་ནས་ངས་དང་པོར་སྒྲ་མ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་གདམས་ངག་
ཐོས་པས་སྒྲོམ་པས་ཆུའི་གཏམ་ཐོས་པ་ལྟར་སེམས་དེ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བའི་དུས་ཤིག་ནས་
འོང་སྟམ་སྟེ་རིའི་ཅེར་སོང་ཡང་དེ་བཞིན། ལྷངས་སྤུ་སོང་ཡང་དེ་བཞིན། མི་མང་པོའི་ནང་
དུ་ཕྱིན་རུང་། གཅིག་ཕྱར་བསྐྱར་རུང་མདོར་ན་སྦྱོད་ལམ་ཅི་བྱེད་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན། ཅི་
བཞིན་ལ་སྤྲུག་པ་བྱུང་ནས་བསྐྱབ་བཏུས་ལས་བྱུང་བའི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་སྟོན་
རྒྱལ་པོ་ནམ་མཁར་གྱུར་དུས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོག་ས་བཅད་ཡི་གོར་བྲིས་ནས་
མགུལ་དུ་བཏགས་པ་ཡིན། ད་བསམས་ན་དེ་བྱུང་འདུག་སྲུང་བ་ལ་ཡང་དེ་ལས་ལྷག་
པ་མི་འོང་བ་འབྲ་གསུངས། དེ་ཡིད་ལ་བཞག་ནས་བྲིས་ཞིང་གཤེགས་པ་ལ་ཉེ་བ་ན་
སྤར་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གནང་བའི་སྒྲ་མ་དེ་སྤུ་འབྲ་ཞིག་ཡིན་
དུས་ནམ་ཡིན་ཞུས་པས་ང་དྲགས་པོ་གྲ་ཚང་ལ་འགྲོ་སྐབས། ང་ལ་དགེ་ཆུན་རེ་སྟོ་ཨ་
ཅ་ར་ཞུ་བའི་རི་ཁོད་པ་ཞིག་ཡོད། སྒྲ་མ་ཁོང་ཡིན་ཁོང་སྤྲུགས་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
རང་ལ་མཛད། ཁོང་ལན་ཅིག་སྦྱེས་རབས་བརྒྱ་པ་སྟོན་ཅིང་སེ་སྤུང་ཞིག་གི་ཅར་
བཞུགས་འདུག། ངས་སྟོན་ནས་བལྟས་པས་སྤྱན་ཆབ་མང་པོ་བཏང་ཐལ་མོ་སྦྱི་བོར་
སྦྱར། མཐེ་བོང་ཀར་ཁྱོད་ཡིན་ཁྱོད་ཡིན་ཨ་མའི་བུ་ཁྱོད་ཡིན་གསུང་བར་འདུག། སྦྱིལ་
པོར་ཐེབས་པ་ན་ཁྱེད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མཛད་སོང་བ་ཅི་ཡིན་ཞུས་པས། བདག་ཅག་གི་
སྟོན་པ་རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར་ཞེས་པ་ཞིག་ཏུ་སྦྱེ་བ་བཞེས་སྐབས་སྤྱན་དང་
ཕྱག་ཞབས་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པར་བཏང་ནས་ཤིང་གོང་བུ་ལུས་པ་ལ་ཁོར་རྣམས་ཀྱིས་

འདིས་ཅི་འོང་ཟེར་ནས་གོང་ཁྱེར་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་དོར་བས་ཡུན་རིང་དུ་སྤང་བ་དང་།
གཅན་གཟན་དུ་མའི་དོན་མཛད་པ་ལ་ལྷ་རྣམས་གྱིས་མཆོད་པ་སྤུལ་བའི་འཁྲུངས་
རབས་དེ་བསྟན་ནས། འོ་ཁོང་ཡང་ཨ་མའི་བྲ། ང་ཡང་ཨ་མའི་བྲ་ཡིན་པ་ལ། ཁོང་
གིས་ཨ་མའི་དོན་ལ་འདི་ལྟར་མཛད་འདུག །ང་ཡི་ཁ་སྟབས་ལ་ལྷོས་དང་། དེ་ལ་མཆི་
མ་གཏོང་། མཐེ་བོང་ཀར་མི་རིགས་པ་ཨེ་ཡིན་གསུང་། ཁོང་དང་ང་འཕྲད་ཅ་ན་བྱང་
ཆུབ་གྱི་སེམས་རང་གི་སྐད་ཆ་བྱེད། ཁྱོད་མ་གཏོགས་གཞན་གྱི་ན་བར་འདི་མི་འགྲོ་
ངེད་རང་གཉིས་འཕྲད་ཅ་ན་འདིའི་སྐད་ཆ་ཁོག་སྟོད་ཡངས་པ་རེ་བྱེད་གསུང་བ་ཡོད།
ཁོང་ལ་སྤྲོ་མ་གཞན་གྱི་གསང་ཆབ་འདྲ་སྤུལ་ན་ཁོང་ཆོས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་
བསྐྱོམས་པ་ཡིན་ངེད་རང་ཡང་དེ་བསྐྱོམ་རྒྱ་ཡོད་བཞིན་དུ་མི་སྐྱོམ་བར་མི་གཙང་བ་
ཐོས་ནས་ཅི་བྱེད་གསུང་བ་ཡོད། ང་གཙང་དུ་འགྲོ་ཁར་ཁོང་མཇུག་བར་ཕྱིན་པས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་བཀའ་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་གནང་ནས། སྤྱིལ་ཐུང་ལ་བྱོན་ཕྱག་
གིས་ངའི་ལག་པ་ལ་བཟུང་ཁོདེ་ལམ་ཁྱེད་གས་གཞན་གྱིས་ཅང་མི་འོང་། བྱང་ཆུབ་གྱི་
སེམས་རང་སྐྱོམས་ཤིག་གསུང་། དེ་ལ་ངས་ཉམས་འཆར་གྱི་ཚུལ་དུ་དེ་ག་རང་གི་
ཅེས་ལ་ཡོད་དོ། །བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཀྱང་དངོས་པོ་ཡིན། ང་ཡང་དངོས་པོ་ཡིན་པས་
དངོས་པོ་ལ་སྤྱེ་རེས་འོང་བ་ཡིན་ཞུས། དེ་ནས་ངས་གཙང་དུ་སོང་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོའི་
བདེ་ཡངས་གྱི་སངས་རྒྱས་སྟོད་སྟོད་མདུན་དུ་དགོང་རེ་བཞིན་ཕྱིན། ཐོར་ཁྱག་ཏུ་
ནས་སྒྲག་ནས་ཕྱག་བཙལ་ཏེ་ནས་གཏོར་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཅ་ན་ང་ཏུར་པོ་ཡོད་
གསུང་། ཡང་ལན་ཅིག་ཐང་ཆེན་པོ་ཞིག་ན་སངས་རྒྱས་འཁོར་དང་བཙས་པ་བྱོན་

འདུག་པ་ལ་ཡན་ལག་བདུན་པ་ཕུལ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་མེས་གསུང་སྟེ། ཐ་ན་
མནལ་ལམ་དུ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་འབྲལ་བ་མེད་པར་ངེས་པས། ལམ་རིམ་
ཆེན་མོ་ལས། དེས་ན་ལམ་བཟོད་པ་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྟོགས་ནས་སྟོང་དགོས་
པ་ལ་མིང་ཅམ་ཞིག་སྤང་ཡང་དེ་དང་འབྲ་བར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་ལེགས་པར་
བསྐྱེད་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱང་ཞུགས་པར་འགོ་དགོས་པ་ལ་ནི་མིང་ཅམ་ཡང་མི་
སྤང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཐོག་ཏུ་བབས་པའི་དུས་འདིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་
ཐུགས་དམ་ཀྱི་མཐིལ་དུ་མཛད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ནི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟེས་
བྱ་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གོ་བར་བྱ་རིགས་ཏེ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེས་
ན་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་འཛིན་ཅིང་གསལ་གྱིང་པ་སེམས་ཅམ་རྣམ་
བདེན་པའི་ལྟ་བ་འཛིན་པ་ཡིན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཁོང་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེན་
པས་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་ངེན་ཆེ་ཤོས་སུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་གསུང་
རབ་ཀྱི་གནད་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་བལྟས་ན་གོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གསུང་ཆོས་རིང་སྤང་ཅི་འདྲ་ཞིག་གནད་ཡང་མགོ་འདྲན་དེ་ལ་འོ་དུས་དང་རྣམ་
པ་ཀུན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྟོ་སྟོང་དགོས་གསུང་བ་རེ་འོང་། གསུང་བཤད་
ཐམས་ཅད་དེ་དང་འབྲལ་ཆགས་པར་སྟོན་པས་ཐུགས་ཉམས་སྟོང་ཡོད་པའི་བཤད་
པར་སོང་བས་སྟོ་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་སུས་ཀྱང་གོ་བདེ་ཞིང་འབྲལ་ཆགས་པ་ཞིག་འོང་།
ལྷ་ཕྱིར་སེམས་བསྐྱེད་མཆོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་གསུང་བཤད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟེས་བྱ་
ཆུང་འབྲིང་གཉིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྟོན་འགོ་དང་མན་ངག་བདུན་དངོས་གཞི་

དང་པར་ཕྱིན་བྱུག་བསྐབ་བྱ་བྱང་བྱས་ནས་སྒོ་སྒྲོང་ཚུལ་སྟོན་ཅིང་དེ་ལ་རེས་འགའ་
བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་གསུང་བཤད་རྒྱས་པ་ནས་རེས་འགའ་ཤེས་རབ་མར་
ཕྱིན་རྒྱས་ཤིང་ཤར་སྒོམ་གྱི་ཚུལ་དུ་ལམ་རིམ་ཆང་བ་རེ་གནང་། གསུང་བཤད་གྱི་
འགག་དེ་ལ། མདོར་ཕྱིལ་གྱི་ཕྱིལ་ན་ངེད་རང་ཆོ་བདེ་བ་འདོད་སྤྱུག་བསྐྱེལ་མི་འདོད།
བདེ་བ་དེ་ཡང་རྒྱ་གང་ཆེ་ཆེ་འདོད། རྒྱ་གང་རིང་རིང་འདོད་འོང་། དེ་འདོད་ཕྱིན་
སངས་རྒྱས་རང་འདོད་དགོས། དེ་ལས་བདེ་བ་རྒྱ་ཆེ་ལ་བཟང་བ་དང་ཡུན་རིང་བ་
མེད། དེ་འདོད་ཕྱིན་བྱང་རྒྱབ་གྱི་སེམས་རང་སྒོམ་དགོས་བྱང་རྒྱབ་གྱི་སེམས་མ་
སྒོམས་པར་སངས་རྒྱས་པ་མདོ་སྤྲུགས་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད། བྱང་རྒྱབ་གྱི་
སེམས་སྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་བྱང་རྒྱབ་གྱི་སེམས་བྱང་རྒྱབ་གྱི་སེམས་རང་ཟེར་གྱིན་
བསྟུང་པས་མི་འོང་། བཤེས་གཉེན་མཁས་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ནས་སྒོ་རིམ་གྱིས་
སྒྲོང་དགོས་པ་ཡིན། རྒྱང་མཆོངས་བྱེད་ས་མེད་རྩོ་བོ་ཆེན་པོས་བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྩེ་
སྒྲོང་མི་ཤེས་པའི་བྱང་རྒྱབ་སེམས་པ་བྱིད་བོད་གྱིས་ཤེས་པ་འོན་ཅི་ལྟར་བྱེད་ན་དང་
པོ་ནས་གོ་རིམས་སུ་བསྒྲོབ་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས། གོ་རིམས་སུ་བསྒྲོབ་
ཚུལ་ལམ་རིམ་གྱི་འཁྲིད་ལས་རྩེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་པས་ཆོས་ལམ་རིམ་ལས་
ལྟག་པ་ཞིག་གར་ཡང་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་རྩེ་བཅུན་མི་ལས། མགྲོགས་པ་གྱི་ཡིང་རྟ་
ལ་ཡོད་དེ། ཞོན་མ་སྒྲོང་ལ་ཅི་ཆ་ཡོད། རྩོ་འཇམ་ལུ་གུའི་ཆར་ལ་ཡོད་དེ། བྱོན་མ་
སྒྲོང་ལ་ཅི་ཆ་ཡོད། གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་ཉམས་མེད་པ་ལ་ཅི་ཆ་ཡོད། ད་ལྟ་ལམ་
རིམ་གྱི་འཁྲིད་ཟེར་ཐག་རིང་ནས་ཉན་ཅ་ན་སྟན་པོ་འོང་སྟེ། ཁོ་རང་ལ་གཏུགས་པ་ན་

འཐེན་འཐེན་ནས་བཏང་བ་འདྲ་མོ་རིང་རྒྱང་གི་འགྲོ་འདི་ལ་སྤྱག་པ་མང། རྩེ་བཙུན་མི་
ལས། གངས་དཀར་ཉི་མེ་སྐད་པ་དེ། །མ་མཐོང་རྒྱང་ན་གྲགས་ཆེ་བ། །མཐོང་ནས་
བྱང་དུ་སླེབ་ཅ་ན། །རི་མགོ་ཁ་བས་གཏུམས་པ་ཞིག །དེ་ལ་ཡ་མཚན་ཅི་ཞིག་
ཡོད། །གསུངས་པ་དང་འདྲ་འབྲིད་བྱ་བ་དེ་རང་གི་སློ་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཆུ་
འཐུང་དུ་རྒྱགས་པ་ལྟར་སོང་བ་དེ་ཆུ་ར་ཆོས་ལ་སྦྱར་བ་ཞིག་ལ་ཟེར། གཞན་མཛིང་
བ་ལ་ཐག་པ་བཏགས་ནས་གང་ངོས་ལ་འབྲིད། ཆོས་ལ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་ཡོད།
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཆོས་ཀྱི་རབ་ཡིན། དེ་གཅིག་རྒྱད་ལ་སྦྱེས་ན་དེ་ཡིན། དེ་མིན་
འགྲོ་ས་དུ་ནས་གང་ཡང་མ་བྱིན་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་འགའ་རེས་ཁོ་ལ་དུས་
རྒྱུན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སློམ་ཟེར་རྒྱུ་ཞིག་ལས་མེད་བསམ་ཤས་ཆེ་སྟེ། ང་ལ་དེ་
ཀ་ལས་ཟེར་རྒྱུ་མེད། ཡག་པོ་བྱེད་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་དབུལ་པོས་གཏོར་རྟེན་
བ་ལྟར་རང་གིས་རྒྱས་ཡོད་བྱས་ནས་འཆད་པ་ལས་འདི་ཡོད་པའི་སྐད་ཆ་གཞན་ལ་
གཏོང་མི་སོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། བན་པ་ཞིག་ཨེ་འོང་བསམས་ནས་དུས་རྒྱུན་དུ་འདིའི་
སྐད་ཆ་བྱས་པ་ཡིན་གསུང་། གནས་གང་ནས་གང་དུ་ཐེབས་ཀྱང་ཐེབས་ཁ་དང་།
ཐེབས་མ་ཐག་དང་། ངལ་བསོ་བ་དང་མེ་ཉོག་དང་ཆུ་དངས་པ་དང་ས་ཕྱོགས་ཉམས་
དགའ་བ་སོགས་མཆོད་པར་འོས་པའི་དངོས་པོ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་གཟིགས་པ་དང་མི་མ་
ཡིན་པའི་ལྷ་ཉོན་ཀྱི་བྱང་དུ་ཐེབས་པའི་ཆེ་ཡན་ལག་བདུན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་
བཅས་པའམ། མ་ཐ་ཡང་དབུ་ཞུ་བྱད་ནས་ས་གཞི་སློས་བྱུགས་མ་དང་ཐལ་མོ་སྦྱར་
ནས་སེམས་བསྐྱེད་རེ་ངེས་པར་མཛད། སྦྱབ་སྟེ་པན་ཆུན་དུ་ཐེབས་པ་ན་སེ་ར་ཅིའི་

ཤར་གྱི་རི་གདོང་དང་། ར་ཁ་བྲག་གི་མཐའི་གོང་ཕུར་བུ་ཚུག་གི་རུབ་གྱི་བྲག་འབྱར་གོང་རྣམས་སུ་ཤེབས་ཕྱིན་གསུང་ཆོས་ཡན་ལག་བདུན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་བཅས་པ་རེ་ངེས་པར་མཛད། ས་མཐོ་ས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ན་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱ་ཆེན་པོ་འོང་བར་རྗེ་སྤྲུལ་གསུངས་པ་ཡིན་གསུང་། བྲག་འབྱར་གོང་དེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་སྤང་ཞེས་མིང་འདོགས་མཛད། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུ་ལ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་པས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་དོ། །སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ནི་སྤྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཀྱང་དགེ་ཆོགས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ལ་ངང་གིས་འབྲུག་ཅིང་ཀུན་སྲོད་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། གནས་བཟང་ངན་གང་འབྲེལ་གྱི་བཞུགས་ཀྱང་མགོན་པོ་གསེར་གླིང་པའི་རྣམ་ཐར་ཡིན་གསུང་བྲག་བདར་ལེགས་པར་བྱས་ཏེན་བཀྲས་མཆོད་པ་སྤུལ་སྤྱིལ་ཀྱང་ལམ་གྱི་བཅས་ཏེ་སྤྱི་བྱང་པོར་བསྐྱངས་ཏེ་བཞུགས་པ་ལས་རྒྱབ་བསྐྱེས་འབྲེད་ཉལ་སོགས་གཏན་ནས་མི་མཛད་པས་བཞུགས་ཚུ་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པ། ཤེབས་པ་ན་སྤྱན་གཉའ་ཤིང་གང་པན་ལ་མི་གཟིགས་པར་སྒོ་གསུམ་ལ་རྟོག་པའི་བག་ཡོད་དང་ལྟན་པས་འཕགས་པའི་མི་སྤྱི་བས་སམ། ཡང་ན་སྤྱི་བས་འགྲོ་ལས་འབྲས་སོགས་ལས་བརྩམས་པའི་སྟོན་གྱི་བྱང་བ་ངོ་མཆར་བ་སྟོན་པའི་ཡང་དག་པར་སྤྱི་བས་ཤེབས་པས་འབྲོན་ཚུ་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པ། ཆེབས་པ་དང་བྲག་གཡོག་སོགས་ཁེངས་དེགས་སྤྱི་བའི་རྒྱ་ལ་མི་དགྲེས་ཤིང་ཟས་ལ་སྤྲན་གྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ཉིན་ལྟར་གང་བཞེས་ལས་ཞིམ་མངར་ཅན་ལ་འདོད་སྟེད་ཀྱིས་མང་དུ་བཞེས་པ་མི་མངའ། ན་བཟའ་ཡང་འབྲོར་པ་རྒྱ་མཆོན་དུ་

བྱས་ནས་ཏ་ཅང་བཟང་བ་བག་མ་ལ་འགྲོ་རན་བ་དེ་ལྟ་བུ་གཏན་ནས་མི་བཞེས་པར་
མཐའ་གཉིས་སུ་མ་ལྷུང་བ་ལ་རྩ་དགིས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བཞེས་པ། ཟས་གོས་མ་
འབྱོར་བས་ཡིད་མི་གདུང་ཞིང་འབྱོར་བ་ལ་ལྟག་པར་ཆགས་པ་མེད་པ། འབྱོར་བའི་
ཆེད་དུ་ཁ་གསལ་ག་ཞོག་སྒོངས་སོགས་མི་མངའ་བས་འཆོ་བ་ཡོངས་སུ་དག་པ། ན་
བཟའ་རྣམས་ཀྱང་གཡས་རིང་གཡོན་ཐུང་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་དང་བ་འཛེན་པར་
བཞེས། གཞན་དང་གསུང་སྒྲིང་གི་འཕྲོ་ལ་གསོལ་བ་བྱུང་ན། གསུང་འཕྲོས་འཕྲོ་བད་
ཀྱི་བཅད་ནས་ཁ་ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མདོ་རྒྱད་ནས་རི་ལྟར་གསུང་བ་ལྟར་མཛད།
བསྡེ་རྟེན་ཕུལ་བ་རྣམས་སྒྲ་མ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིན་ལམ་དུ་པལ་ནས་བསྡེ་བ་མ་ཆར་བར་
གཞན་དུ་ཁྱེར་ས་མེད། བསྡེ་བ་ཆར་ནས་ཀྱང་དགོན་མཆོག་གི་མཆོད་བ་དགེ་འདུན་
ཀྱི་བསྟེན་བཀྱར་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་གཏོང་བ་ལས་རང་བཞིན་ཕུལ་བ་དང་འདྲ་འདྲ་མི་
མཛད། བསྡེ་ཡིག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆུད་ཟོས་སུ་མ་སོང་བར་སྟེབས་སུ་ས་རྩ་འདེབས་
བ་ལས་བསྡེ་རྟེན་བྱུང་ན་བསྡེ་ཡིག་གར་འབྱོར་གཏོང་བ་དེ་འདྲ་གཏན་ནས་མི་མཛད།
མདུན་དུ་མི་སུ་འདྲ་ཞིག་མཛལ་བར་སྟེབས་ཀྱང་པལ་ཆར་མིང་འཛི་བ་དང་དབྱིབས་
ལ་བསྟེལ་བ་མི་མངའ་བར་འདུག །དེ་ཅི་ཡིན་སྟུང་ཅ་ན། ལྷ་མ་ཟེར་བ་དེ་རང་ལ་སྟོ་
གཏད་སྟེབས་འཇུག་ཞུ་མི་རྣམས་སྤང་འཁོར་ཀྱི་ནང་དུ་འཛོག་ཅིང་། བསྡེ་བཟང་བྱེད་
གནས་འདི་ན་འདི་ཡོད། འདི་ན་འདི་ཡོད་བསམ་པ་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས། ཁེངས་
བ་ཅན་མདུན་དུ་བྱུང་ན་འགའ་རེ་ལ་སྒྲིན་གཟིགས་པ་ཅུ་མ་ཡང་མི་མཛད་འགའ་རེ་ལ་
ཁོ་མཐོང་ཅུ་མ་ནས་བཞེངས། དབུ་ཞུ་འབྱུང་གདན་བཟང་སོ་འདིང་། ཁ་ཟས་དང་

གནང་སྤྱིན་མགུ་བ་མཛད་པས་འགའ་ཞིག་འཛིགས་ནས་འདུད། འགའ་ཞིག་རོ་ཆ་
ནས་རང་དབང་མེད་པར་འདུད་དགོས་ཞུས་པ་ཅན་བྱང་ན་ཡོན་ཏན་མེད་སྟམ་ནས་
ཞུས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡིག་བྱག་ཆར་གཅིག་བརྗོད་ན་པན་ཡོན་ཆེན་པོ་འདི་ལྟར་ཡོད་
བྱ་བ་དང་། སྤོན་གང་ཟག་འདི་ལྟར་བྱ་ཞིག་གིས་དགོ་བ་ཚུང་བྱ་འདི་ལྟར་བྱས་པས་
འབྲས་བྱ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟར་བྱང་བ་ལྟ་བུས་གཟེངས་བསྟོད་པས་ཁོ་ཆོས་ཟབ་ལ་རྒྱ་ཆེ་
བ་ལའང་འདུག་པའི་སྒོ་སྟོབས་བསྐྱེད། རང་གི་སྤྱོད་པ་ངན་པས་ཞུས་པ་བྱ་བ་དེ་ལ་
འགྲོད་པ་ལ་ནི། དངོས་སུ་འདི་ལྟར་གྱིས་མི་གསུང་བར་སྤོན་གང་ཟག་འདིས་མི་དགོ་
བ་འདི་འབྲ་ཞིག་བྱས་པ་ལ་བཞགས་སྟོན་འདི་ལྟར་བྱས་པས་དག་འདུག་བྱ་བ་
གསུངས་པས་ངས་སྤྱོད་པ་ངན་པ་བྱས་པ་སྒྲ་མས་མཁུན་འདུག་ཕྱིས་ཀྱང་བྱས་ན་
མཁུན་འོང་སྟམ་ནས་བྱ་བ་ངན་པ་ལས་བསྐྱོད་ཀྱས་པ་ཞིག་བཞུགས། འགྲོད་པ་དང་
རོ་ཆ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་བཏང་སྟོམས་སུ་འཛོག་གོ། །དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་རིགས་
ལས་ལ་ཤིན་ཏུ་བྱང་བ་སྟེ་སྤོད་བྱང་བཞད་བྱེད་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེ་བ་ཉིད་
ཀྱི་ཉམས་སྤོང་ལ་ཤར་བ་བཞིན་དལ་འབྱོར་རྟེན་དགས་སྣ་བྲངས་སྒོ་ནང་དུ་བཀྱག་
ནས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་གདམས་པའི་མཐེལ་དུ་བྱས་ནས་མཛོན་རྟོགས་རྒྱུད་ལ་
སྤྱོད་ཚུལ་འདི་བཞིན་ཞིག་མ་བྱང་ན་ཆིག་ཅམ་ལ་མི་ཆེ་སོང་ན་འགྲོད་པོ་འོང་གསུང་
བ་ན་སྤར་བྱས་ཆད་ལུན་པ་ལྟར་གོ། །སྤྱིང་པོའི་དོན་ལ་སྒོ་བསྐྱེད་རེ་གསར་དུ་སྤྱེ་བས་
ང་རྒྱལ་དང་ཁེངས་པ་ཞི་སྟེ་རང་དབང་མེད་པར་ཞབས་སྤྱི་པོར་སྤངས་ནས་འབྲལ་མི་
པོད་པའི་སྒོ་སྤྱེ་བ་ཞིག་བཞུགས། བོད་སྐད་བརྗོད་པའི་སོག་པོ་གསར་པ་

ནམས་ཀྱང་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཛེས་མ་ཐག་སེམས་རང་དབང་མེད་པར་དད་པ་
ཞིག་བཞུགས། སྐྱེལ་བཅར་ནས་རང་བསྐྱད་ན་རིམ་གྱི་རིམ་གྱིས་སྒྲ་མའི་ཀུན་སྟོང་
རིང་དག་རང་རང་གི་སྟོང་པ་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པ་གོ་བྱ་རང་སོང་ནས་སྒྲ་མ་ལ་ཞེད་དུ་
ཞེད་དུ་འགོ་བ་ཞིག་བཞུགས། མདོར་ན་སྐྱེ་སེར་འག་ཞན་སྟོར་བ་འབྲིང་སྟེ་འབྲེ་ཞིག་
གིས་མཛེས་ཀྱང་བཞུགས་ཚུལ་ཚུན་ཆད་དུང་བ་འབྲེན་པ། གསུང་སྒྲིང་མང་ཉུང་རན་
ཅིང་སྐབས་སྟེ་བབས་པ། བྱམས་སྟོང་རྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱིས་ཀུན་ནས་བརྒྱན་པའི་
ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཐོང་། གསུང་གི་གདངས་ཐོས། ཚུལ་ཁྲིམས་ནམ་པར་དག་
པའི་བྱི་ཆོར། དམ་པའི་ཆོས་གྱི་རོ་སྟོང་མ་ཐག་དད་པའི་སྟེ་ལོང་གཡོས་ཏེ་ལུས་
སེམས་བདེ་བས་བྱུང་པའི་དགའ་བདེ་བྱད་པར་ཅན་སྟེ་བས་རེ་ཞིག་གི་བར་དམ་པའི་
ཆོས་ཁོ་ནའི་སྤང་བ་ལས་སྟོང་ན་གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་འགགས་འགོ་བ་ཞིག་ཡོད་དེ།
ཞལ་མཛེས་སྟོང་བ་ནམས་གྱིས་ཉམས་སྟེ་སྟོང་བ་དེ་ཀ་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་
སེམས་གྱིས་འཕངས་པའི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་གྱི་ཀུན་སྟོང་ཡོངས་སྟེ་དག་པས་སོ་ཐར་
གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སྟོམས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཉེས་བྱས་སྤོངས་བྱང་སེམས་གྱི་ཚུལ་
ཁྲིམས་ལ་འདོད་པའི་སེམས་གྱི་རྟེན་སྟེ་འབྲུག་པའི་ཉེས་བྱས་ཅམ་དང་གསང་
སྟགས་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ལྟའི་མཆན་མ་དང་དམན་མ་ལ་འགོ་མ་པའི་ཉེས་པ་ཅམ་
གྱིས་ཀྱང་མ་གོས་པ་ལ་འབད་ཅིང་། བརྒྱུ་ལ་གོས་ན་ཡང་རང་རང་གི་གཞུང་ནས་
འབྱུང་པའི་བྱིར་བཅོས་ཚུལ་བཞིན་མཛད་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ནམ་པར་དག་པའི་བྱིས་
གཟིམས་ཁང་གི་ནང་དང་ཉེ་འཁོར་ཐམས་ཅད་བསུངས་ཆིང་དེ་སྟོས་བཟང་ལོ་སྤར་བ་

ལྷར་ཡོད་ལ་ཐ་ན་གཟིམས་ཁང་དུ་བརྟུགས་པའི་ཆས་ཀ་དང་བྱག་གཡོག་ཚུན་གྱི་
གོས་ལའང་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་བྱི་དང་ལྷང་བ་ཡོད། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་
ཉིང་རེ་འཛིན་བཟང་པོ་འབྱུངས་དེ་ལས་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། རོ་མཆར་ཅན་གྱི་
དག་པའི་གཟིམས་སྤང་དུ་མ་ཡོད་པར་མཆིས་ཏེ་གཞན་སེམས་མཁྱེན་པའི་མངོན་
ཤེས་མངའ་བས་རེས་འགའ་ད་རེས་ཆོས་ཟབ་མོ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་གསུང་ན་སྟུང་ཅ་ན་ཅི་
ཡང་མི་གསུང་རེས་འགའ་བྱགས་བྲེལ་ཆེ་ཞིང་སྟུ་གཟུགས་མི་བདེ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ལའང་
མི་གཟིམས་པར་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་གསུང་། ཕུར་བུ་ལྷོག་གི་འདུ་ཁང་ལས་སྐབས་
བདག་ལ་དཀའ་བཅུ་སྐལ་ལྡན་གྱི་བྱི་ཡི་ཀུན་སྟོང་མི་མཛེས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་
ནས་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྒྱན་ཆགས་སུ་ཡོད་པའི་ཆེ་སྒྲ་མའི་བྱང་དུ་བྱིན་པས་འཕྲོས་ཅི་
ཡང་མེད་པར་དཀའ་བཅུ་སྐལ་ལྡན་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲིག་བསགས་ན་སྒྲིག་པ་ཆབ་
ཆེན་གསེག་ཁོ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ལུས་སྒོག་ལོངས་སྟོང་གཏོང་མོད་པའི་སྟོང་
ཆན་འདུག་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོང་མཁན་ཤིན་ཏུ་དཀོན་གསུང་བྱང་བས་སྟོང་ཆ་ལུབ་གྱི་
སོང་། ཡང་ལན་ཅིག་རིན་པོ་ཆེ་པ་ཉིད་ཞབས་འབམ་བསྟུན་པའི་སྟུན་གཡོག་དག་སྟོང་
དངོས་གྲུབ་གྱིས་མཛད་ནས་ཨ་ལྷེ་སྟོལ་མའི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་ཆེ་དག་སྟོང་གི་སེམས་
ལ་སྒྲ་མ་འདི་ཁ་ཉོན་འདྲ་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པར་ནག་ཐོམ་མེ་འདུག་པ་འདི་འདྲ་སྟིན་
བདག་ལ་ངོ་ཡང་ཆ་སྟུང་པ་ཤར་བས་གདོང་ལ་ཅེར་གྱི་གཟིམས་ནས་ཁྲིད་གྱི་སེམས་
ལ་ང་དག་སྟོར་གང་ཡང་མི་བྱེད་པར་འདུག་པ་ཐབས་སྟུག་བསམ་པ་ཨེ་འདུག །ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་བ་སེམས་བྲེལ་ལུས་དལ་དགོས་པ་ཡིན་སེམས་གྱི་འབྲུལ་གཅིག་མ་ཤེས་

ན་ལུས་ངག་གི་རྩབ་རྩབ་མང་མ་མང་མེད་གསུངས་པས་འདིགས་ཞུམ་པ་ཞིག་བྱང་
སྟེ་དེ་འདྲའི་རིགས་ཤིན་ཏུ་མང་། སྐྱབ་ཁང་དུ་རྟ་མགིན་གསང་སྐྱབ་ཀྱི་བསྟེན་པ་ཆེ་བ་
དུག་བྱས་པའི་མི་ལས་དུ་འཁྲུངས་ཡུལ་དུ་བཞུགས་འདུག་པ་ལ་བྱབ་ཕྱོགས་ནས་
འབྲུག་སྐྱ་རྩ་བུ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཆེ་བ་གསུམ་བྱང་། བལྟས་པས་སྤྱིན་གསེབ་ན་ལྟའི་
བྱ་དང་བྱ་མོ་མཆོད་རྩས་སྐྱ་ཆོགས་ཁྲེར་བ་དུ་མའི་དབུས་ན་སྟོབ་དཔོན་བརྒྱ་པེབས་
འདུག་དེ་ལ་གསོལ་བ་ཡུན་རིང་དུ་བཏབ་པས་སྐྱ་སྒར་ལྟར་གྲགས་ཏེ་སྟོ་ཕྱོགས་སུ་
པེབས་སོང་རྟ་མགིན་དང་སྟོབ་དཔོན་གཅིག་ཡིན་འདུག་གསུངས། ཡང་ལན་གཅིག་
སྐྱབ་ཁང་དུ་རྣལ་འབྱོར་པ་རྒྱུད་བྱང་བྱང་ཞིག་བྱང་ནས་ཞག་གསུམ་བསྟན་སོང་བ་
ཐ་མལ་པར་མི་འདུག་སྟམ་པས་རྗེས་མ་ཉང་བཞན་ནང་གི་ཆོས་བརྩུ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོབ་
དཔོན་གྱི་སྐྱ་ལ་རབ་གནས་བྱས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་མི་ལས་དུ་སྒར་གྱི་རྣལ་འབྱོར་
པ་དེ་འོངས་ནས་ང་འདི་ན་མ་འོངས་པར་ལོ་བརྩུ་ག་སོང་སྒར་ང་འོངས་པའི་ཆེ་ཁྲོད་
ལ་ཆེ་པོ་མང་པོ་མི་འདུག་པ་ལ་ད་མང་པོ་འདུག་ཟེར་དེ་བསམས་པས་སྒར་དངོས་སུ་
འོངས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་སྟོབ་དཔོན་བརྒྱ་ཡིན་པར་འདུག་གསུངས། ཡང་ལན་
ཅིག་དོན་རྗེ་འདིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་དངོས་སུ་སྐྱབ་ཁང་དུ་བྱོན་པར་མིས་པས་ཕྱི་ཉིན་
མངའ་རིས་ཞབས་བྱང་སྟོ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་པེབས་བྱང་དོན་རྗེ་འདིགས་
བྱེད་རང་དུ་མོས་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ནམ་བྱེད་ཙམ་ན་དོན་རྗེ་འདིགས་བྱེད་
དངོས་སུ་སོང་ནས་འདུག་པ་མངའ་གསུང་སྟེ་དེ་རྩ་བུ་གཞན་ཡང་མང་ལ་སྒར་ཡང་
མོར་བྱ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་དགོན་མཆོག་གི་མཆོད་པ་རི་ལྟར་མཛད་ཚུལ་ནི། སྤར་མང་དུ་སོང་
ལ་གཞན་ཡང་དང་པོ་རྩེ་སྒོ་དུ་ཚུལ་ས་མ་འབྱོར་ཡང་ཉིན་རེ་ཡོན་ཆབ་ཆར་བྱག་
རེ་ཕུལ། དང་པོ་གཡམ་པའི་མཁྲལ་དང་དེ་ནས་ལའི་མཁྲལ་ལ་འབྲུའི་ཆོམ་བུ་ལས་མ་
འབྱོར་ལ་རྩེས་སོར་དདུལ་གྱི་མཁྲལ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲེལ་གས་ཀྱི་ཆོམ་བུ་བཀོད་རྒྱ་
བྱང་། དགྲུང་ལོ་བདུན་ཅུ་སྒྲོར་ལ་ཐེབས་དུས་ཡང་དགོན་མཆོག་གི་མཆོད་པ་དང་
བྱག་འཆལ་བ་སོགས་ཉིད་ཀྱི་བྱག་བསྟར་ནས་མཛད་པ་འབྲ་བ་ཅི་ལྟ་བུའི་འབྱོར་བ་
ཅན་དང་དད་པ་ཅན་གྱིས་འོང་བར་དཀའ། ཉིད་ཀྱིས་བསྟགས་བརྗོད་མཛད་ཅིང་
བྱག་ལེན་ལ་བཏབ་བས་རྩེས་སུ་འབྲང་སྟེ་སྦྱབ་སྟེའི་དགེ་སློང་རྣམས་མཁྲལ་འབལ་
སྤངས་མཛད། ལྷང་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་མཁྲལ་དར་རྒྱས་ཆེ་བུ་
སོང་། མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་ཡང་གང་བཟང་ས་ནས་བྱེད་པ་དར། བཀའ་ཆོས་སོགས་
ཀྱི་ཆེ་བྱག་འཆལ་ལུགས་ལ་གཟེགས་ང་ཡི་སྒྲ་མ་ཆོད་ཆང་པ་དེ་བྱག་འཆལ་ལུགས་
ལ་དོགས་པ་འབྱུག །དང་པོ་ཡོད་མེད་བྱག་འཆལ་ལུགས་ལས་ཤེས་གསུང་བ་དེ་
ཐུགས་བདེན་པར་འདུག །འགའ་རེས་བྱག་འཆལ་ཅ་ན་བྲང་རྒྱང་བ་འབྲ་ལན་གསུམ་
བྱེད་པར་འདུག །དེ་དཔུལ་བ་མགོ་འབྲང་དུ་སྦྱེ་གསུང་། འགའ་རེས་ལག་པའི་མཐེལ་
གཉིས་དམ་པོ་སྦྱར་ནས་བྱག་འཆལ་བ་འདུག་དེ་སྦྱ་སྟེགས་པའི་བྱག་ཡིན། སངས་
རྒྱས་མི་བཞུགས་པའི་ཞིང་དུ་སྦྱེ་བར་བཤད། དེས་ན་ལུས་བྲང་པོར་བསྤངས་ལག་
པ་གཉིས་སྦྱེ་པོར་ཐལ་མོ་སྦྱར་སོར་མའི་ཅེ་རྣམས་ཐུག་པ་ཡིན་པ་ལ་མཐེལ་མ་འབྲང་
བས་ཐལ་མོ་ཞོང་སྒོང་བྱས་ནས་བྱག་འཆལ་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་། རི་ཁྲོད་ཆགས་

པའི་ཐོག་མར་དེད་རྣམས་ཀྱི་དགོང་ཇའི་ཞག་ཐོར་པར་བཞག་སྟེ་སང་ཞོག་ཇ་དེར་
བཟེད་ནས་བཞེས་པ་སྒྲ་མས་གཟེགས་ནས་བཀའ་ཆོས་ཀྱི་དུས་སུ་འགའ་རེས་
དགོང་ཇའི་ཞག་ཐོར་པར་བཞག་ནས་སང་ཞོག་ཇ་དེར་བཟེད་ནས་བཏུང་འོང་། དེ་
ཆོ་དགོན་མཆོག་ལ་དད་པ་མེད་པའི་ཉགས་ཡིན། དགོན་མཆོག་ལ་ཇ་མཆོད་འབྲུལ་
དགོས་ཅན་ཐོར་བ་གཙང་མ་བྱེད་དགོས། གཙང་དུ་དེད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ལ་བཞེས་སྟེ་ཕྱི་
རས་གཉིས་གསུམ་རེ་ཡོད་གསུང་། འདྲུལ་གི་ཐྲེབས་བྲིས་ཀྱི་གྲོ་རིའི་བྲག་མཆན་
འོར་འདུག །ཁྱས་པས། དེ་དུས་གང་ཡང་མི་གསུང་། གསུང་ཆོས་དུས་དང་པོ་བཞེད་
སྐབས་སུ་དོགས་པ་འབྲུག་དགོས་བཞེདས་ཆར་ནས་སྟུ་འབྲུ་ལ་སྟེད་འདོགས་མང་
པོ་ཟེར་མི་ཉན་གསུང་། ཡང་ལན་ཅིག་ག་ཟུངས་ཀྱི་ཡི་གེ་བྲིས་པ་འགའ་སྟེན་ལམ་
དུ་འབེབས་རྒྱ་ཁྲེལ་བྱིན། སྟུ་མདུན་དུ་ས་རྩེན་ལ་བཞག་པས་སྟུག་པ་ལ་དེའི་འོག་དུ་
རས་ཤིག་བཏིང་ཆོག་པར་གསུང་། ཡང་སྟུ་འབྲུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སོ་སྟེ་ཐ་མལ་པའི་
ངོར་སྟུ་འབྲུ་ཡིན། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་བ་ཡན་ཀྱི་ངོར་སྟུ་ལ་སྟུ་ཡིན། ས་
དང་པོ་ཐོབ་ནས་ཡོངས་སྟུར་ཤར་ཏེ་ཆོས་སྟོན་པ་ཡིན། བྱོན་ལེགས་མི་ལེགས་དང་
རྒྱ་བཟང་ངན་ལ་བྱིན་རྒྱལས་ཆེ་རྒྱུད་ཁེད། བཞེདས་པ་པོ་བསོད་ནམས་ཆེ་རྒྱུད་
ཡོད། སྟུ་འབྲུ་དང་སྟེགས་བམ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་ལས་བྱུབ་པ་ཡིན།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་ན་སྟུའི་དབྱིབས་སྟུལ་སྟུ་བའི་སྒོ་ལ་མི་འཆར།
ཤོག་བྲུ་ལ་སྟུག་ཆ་མི་འགོ་གོས་ཀྱང་ཆོས་མི་ཡེན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟུ་མ་བཞེདས་
གོང་དུ་ས་ལ་བྲུག་མི་འོས་ཀྱང་སྟུ་བཞེདས་ཆར་མ་ཐག་ནས་བྲུག་བྲུ་འོས། དེ་བཞིན་

དུ་མི་ཡང་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་མ་བཟུང་གོང་དུ་བྲག་མི་འོས་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་རྟགས་
དེ་ནམ་བཟུང་བ་ནས་སངས་རྒྱུ་གི་སྐུ་འབྲུ་ཡིན་པས་བྲག་འོས། ད་དུང་སྐུ་འབྲུ་ལས་
དེ་ནམས་འགང་ཆེ་དེ་ཅི་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྣོད་པོ་ཡོད། སྐུ་འབྲུ་ལ་དེ་
མེད། དེས་ན་དགོན་མཆོག་གི་རྟེན་ལ་གུས་པོ་བྱེད་ཅིང་མཆོད་པ་འབྲུལ་བའི་ཆེ་རྒྱལ་
པོ་ཆེན་པོའི་གསོལ་དཔོན་ལྟར་འཛིགས་ཞུས་ཞུས་དགོས་གསུང་། ཁ་བཏགས་དང་
སྤྲན་ཅེ་ལེགས་ཤོས་ཐམས་ཅད་སྤྲན་དར་དང་དཔེ་ཆའི་ན་བཟར་འབྲུལ། བུ་ཉི་ཉིས་
བརྒྱ་མ་ལོངས་ཅམ་ལ་ན་བཟའ་བྱི་ནང་གཉིས་གསུམ་རེ་ཡོད། ར་བྱེད་དང་མེ་ཉོག་
སོགས་ཀྱི་མཆོད་པ་རྙིང་པ་ནམས་འགོམ་པའི་སར་ཉིད་གྱིས་མི་འདོར་ལ་གཞན་
གྱིས་དོར་ན་མི་བཟོད་པའི་གསུང་འབྲོན། དགོན་མཆོག་གི་རྟེན་གྱི་གྲིབ་མ་དང་། དགོ་
འདུན་གྱི་ཆོགས་གདན་དང་ན་བཟའ་ལ་གྱ་ཆོམ་དུ་ཅི་ཡང་མི་འགོམ་མོ། །ད་ལྟར་
ན་ཁོ་བོ་ནི་སྒོམ་བཟང་པོ་ཡོད་པས། ཀུན་རྩི་བ་སྒོམ་བཅས་ཀྱི་དགོ་ཅ་རྒྱུང་དུ་ལས་
སངས་རྒྱུ་མ་རེ་ཟེར་མཁན་ནམས་དང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་རྣམ་ཐར་མི་མཐུན་
ཡང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷ་རིའི་བྲུ། བས་ནི་རྩ་སྐྱམ་
པོ་དང་གཤེར་བཟོས་པ་དང་རྒྱ་གང་མོ་དང་རྩོན་མོ་འཐུངས་པ་དེ་ལས། འོ་མ་འབྲུབ་
སྟེ་ཞོ་དང་མར་གསར་དང་མར་གྱི་སྣོད་པོ་ཡང་འབྲུབ་པོ། །ལྷ་རིའི་བྲུ་དེ་བཞིན་དུ་
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྤྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་
བྱང་རྒྱལ་ལ་གནས་ཏེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཟང་ཟེང་བྱིན་ན་དེ་མི་འདོད་ཀྱང་འཁོར་ལོས་
སྐུར་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡང་ཡོངས་སུ་འབྲུབ་པོ། །བརྒྱ་བྱིན་དང་ཆོངས་པ་ཡང་འབྲུབ་

གོ། །གནས་དེ་གསུམ་ཡོངས་སུ་བྱུང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་ཡོངས་སུ་
འབྱུང་བོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བཅུ་དང་མི་འཇིགས་པ་བཞི་ཡང་ཡོངས་
སུ་འབྱུང་བོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། རོ་བོ་ཆེན་པོ་སྐུ་ན་ཤིན་ཏུ་སྒྲིན་དུས་ཀྱང་དགོན་
མཆོག་ལ་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་བྱིན་པ་འདར་སྤི་ལི་ལི་མཛད་པས་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་
པོས་རོ་བོ་འོ་བརྒྱལ་བར་འདུག་ཁོ་བོས་བགྱི་ཞུས་པས། འོ་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་རོ་བོ་འོ་
བརྒྱལ་བར་འདུག་ཟེར་ནས་ང་ཡི་སྟོ་སྐྱལ་ཟེམས་གསུངས་པ་དང་། ལམ་རིམ་ཆེན་
མོ་ལས། ཡོ་བྱད་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་འབུམ་
ཕྱག་དུ་མར་སྐྱུལ་པ་དང་ལུས་རེ་རེ་ལ་ཡང་ལག་པ་བརྒྱ་ཉིད་ལ་སོགས་པར་སྐྱུལ་
ཏི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་བྱོན་ནས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་བསྐྱལ་བ་དུ་མར་མཆོད་པ་མཛད་
ན། ཡོན་ཏན་ལྟར་སྤྲང་ཅུང་ཟད་རེས་ཆོག་ཤེས་པ་དག་ཁོ་བོ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བྱང་ཆུབ་
མི་རེ་ཞེས་སྐྱབ་ནི་ཆོས་རྒྱས་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བའི་ཅལ་ཅེས་ལོ་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་
ལ་དབྱེད་ནས་སངས་རྒྱས་ནས་བཟུང་བཀའ་གདམས་གསུང་རྟིང་གི་སྒྲ་མ་དམ་པ་
རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་ཤིན་ཏུ་མ་ཐུན་པར་སློ་བྱོས་ཅུང་ཟད་ཡོད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མི་གོ།

གསུམ་པ་དགེ་འདུན་ལ་བསྟེན་བཀྱར་རི་ལྟར་མཛད་ཚུལ་གྱི། དགེ་འདུན་ཀྱི་སྤེ་
ཆེན་པོ་གསུམ་བཟུང་སྟེ་དེ་རྣམས་སོ་སོར་རྩ་ཚུལ་གྱི་རྒྱུན་སྐྱུ་མ་གཤེགས་བར་ཆད་
མེད་དང་། སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ། རྒྱུད་སྟོད་སྤྲད། དྲགས་པོ་བྲུ་ཆང་། འོལ་ཁའི་རི་
ཁྲོད་རྣམས་སུ་འབྱེད་དང་མང་སྐོལ་ཅི་རིགས་གནང་བའི་ཚུལ་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་
ན་དགེ་སློང་སློང་བ་བ་གཅིག་ལྟ་དཔེན་པར་བཞུགས་པའི་གཏོང་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་

ཡོད་དོ།

བཞི་པ་སེམས་ཅན་ལ་གྲུས་པ་ཇི་ལྟར་མཛད་པ་ནི། རང་རྒྱུད་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཇི་
ལྟར་བྱུག་པ་བཞིན་རང་རྒྱུད་གྱི་ཉེས་པ་རྒྱུད་ཅུ་ལ་འང་ཆེན་པོར་བརྩིས་ནས་དམན་ཆ་
བཟུང་། གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱུད་ཅུ་ལ་འང་ཆེན་པོར་བལྟས་ནས་འཕྲོ་བ་མཆོག་དམན་
ཀྱན་ལ་གྲུས་པར་མཛད་དེ་ཞལ་ནས་དགེ་སློང་མི་ལ་ང་ལས་ཡོན་ཏན་ཆེ་ཁོང་ལ་རྒྱུད་
གཞུང་སློ་འདོན་ཡོད་ང་ལ་དེ་མེད་གསུང་། ཡང་ང་ལས་རབ་འབྲུམས་པ་ཡེ་ཤེས་
ཡོན་ཏན་ཆེ་ཁོང་གིས་ཡི་གེ་ཡག་པོ་འབྲི་ཤེས་ངས་མི་ཤེས་གསུང་། ཡང་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁམས་བདེ་གསལ་གས་སྟོང་པོ་ཡོད། རང་གིས་བལྟ་ཤེས་ན་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་གསུང་། ཐུན་དུད་འཕྲོ་འབྲུལ་བར་བྱུང་
བ་ཀྱན་ལ་འང་དེ་མ་ཐག་དེའི་རྩ་བར་སེབས་ངན་སོང་སྟོང་བའི་གཟུངས་དང་མཆོན་
སྟོག་། སྤང་བ་འདོགས། རྩ་ལ་སྦྱུམ་བྱུག་བྱུག་གིས་བྱུག་པ་མཛད། རྩ་བཟང་དང་ཁུ་
མཆོག་བྱས་ན་ཁོང་ཆོས་ཤེས་ནས་དགའ་ལོང་། མཇུག་རྩམ་དང་རྩ་རྩམ་བྱས་ན་སྤྲ་
མ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་སྤྱུག་པོ་ཡོང་གསུང་། ཆེབས་པ་ལ་ཡང་ཆེབས་ཁ་དང་ཆེབས་
བཤོལ་མ་ཐག་མཆོན་སྟོག་མཛད་དེ་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོད་པ་ལས། ཁྱིད་
གྱིས་ཐོས་དང་སྟོ་གོས་ཆེ་བའི་ཆེན་བདག་བསྟོད་མ་མཛད་ལ། །འཕྲོ་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱུད་
བ་གཞན་ནམས་ཀྱང་ནི་མཐོན་པོར་བཀྱར་བར་གྱུར། ཡོན་ཏན་ཆོགས་ལ་གནས་ཆེ་
ཉིད་གྱི་སྟོད་པ་ཉེས་པ་རྒྱུད་ཅུ་ལ་འང་བཟུང་། །ཞེས་གསུང་བ་དང་མཐུན་པར་སྤང་ལ་
རང་ཅག་རང་སྟོན་བེལ་བ་ཅམ་ལ་མི་རྟོག་པར་གཞན་སྟོན་ཅུང་འབྲུ་ཅམ་ལ་རྟོག་པ་

ནི་ཁམ་ལུང་པའི་ཞལ་ནས། འོ་ཅག་གིས་རྫོ་བོ་སེམས་ཅན་ལ་ཡོལ་ལེ་སྤྱད་དེ་བྱས་
པས་སེམས་ཅན་གྱིས་ཀྱང་འོ་ཅག་ལ་དེ་ལྟར་འོང་གསུང་བ་བཞིན་གང་དུ་གནས་སུ་
དང་འགྲོགས་ཀྱང་ཟོས་བདེ་མོ་ཞིག་མི་འོང་བ་ནི་རང་སྤྱོད་ཏེ། དགོ་བཤེས་སྒྲུང་རི་
ཐང་པའི་ཞལ་ནས། ངས་གསུང་རབ་ཟབ་མོ་རྗེ་ཙམ་གྱི་ཞལ་བྱེ་ཡང་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་
རང་གི་ཡིན་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོ་བོ་སེམས་ཅན་གྱི་ཡིན། དེ་ཡི་གནད་ཀས། བྱེ་
དང་རྒྱལ་ཁ་གཞན་ལ་བྱིན། །ཁྱོད་དང་བྱལ་ཁ་རང་གིས་སྒྲུངས། །བྱ་བ་འདི་མིན་པ་
གོ་རྒྱུ་མེད་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་པར་བྱིན་ཐེག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཡོན་
ཏན་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པར་མ་ཟད། གསང་སྤྲུགས་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
ཀྱང་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བརྟེན་ཏེ། སྤྱི་ཆའི་སྤྱད་ལ་དཔལ་རྗེ་རྗེ་
འཇིགས་བྱེད་གྱི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ལ་བརྩོན་པས་ཞལ་ནས་སྤར་ཡིན་ན་ང་ཞག་རེ་
མི་མང་སར་བསྐད་ན་སུན་སྤར་ཆེན་པོ་འོང་བ་ཡིན་ཏེ། ད་མི་མང་སར་བསྐད་པ་དང་
ཐང་སྟོང་ཞིག་ཏུ་རང་གཅིག་ལུང་བསྐད་པ་དང་། རི་ཁྲོད་དུ་མ་ཐུན་རྒྱུན་འཛོམ་པོ་བྱས་
ནས་བསྐད་པ་གང་བྱས་ཀྱང་སྒྲ་མ་དགོན་མཆོག་གི་སྤྲུགས་རྗེས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ངང་
ངས་ལྷགས་གྱིས་སྤྱོད་བཞིག་ཡོད་གསུང་། དེ་ལྟར་མཁས་པ་འཆལ་པར་མ་ཤོར་
བ། བརྩན་པོ་རྫོངས་པར་མ་ཤོར་བ། བཤད་པ་ཁ་བཤད་དུ་མ་ཤོར་བ། སྤྱབ་པ་རང་
དོན་དུ་མ་ཤོར་བའི་སྤྱེས་མཆོག་དམ་པ་འདིས་མཐོན་པའི་བྲི་ལ་བཟང་པའི་ཟས་གོས་
ལ་སྤྱོད་ཅིང་རྫོངས་པའི་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོར་བས་བསྐྱན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་མི་འོང་
བར་གཟིགས་ནས། མི་མེད་ལུང་སྟོང་འགྲིམས། འཆོ་བ་བྱ་འཆོལ་མཛད། ཡོན་ཏན་

ཐམས་ཅད་སྤྲུལ། འོག་ནས་འགྲོ་བ་རྩལ་ས་མེད་པའི་དམན་ས་བཟུང་། ཆོས་བརྒྱད་
དན་སྤྲུལ་ས་བཞིན་དོར་བསྐབ་ཁྱིམ་ས་རྣམས་ཁས་སྐྱངས་ཅམ་ལ་མ་བཞག་པར་དོ་
སྒྲོག་མེད་པར་བསྐྱངས། དཀོན་མཆོག་སྤྱི་པོར་ཁྱུང་། ཉམ་རྒྱུད་བཅེ་བས་བསྐྱངས།
སྤྱི་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་སྤྱི་ས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་དུ་བསྐྱུས་ནས་
ཉམས་སྤྱི་སྐྱངས་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགོ་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཐམས་
ཅད་ཆང་བར་མཛད། སྤྱི་འདུལ་བ་ལྟར་དང་ནང་གསང་སྤྲུག་ལྟར་གྱི་མཛད་པས་
བཀའ་གདམས་རིན་པོ་ཆའི་རྣམ་ཐར་གཅོད་མ་ལེགས་པར་བྱུག་ལོན་ལ་ཐེབས་པར་
མཛད་པའི་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པས་ཡིད་ལེགས་པར་བྱངས་ཏེ་ཞབས་
བད་སྤྱི་པོར་བསྐྱེན་པས་ལེགས་པར་བཤད་པ་སྤྲུལ་གསུལ་གྱིས་སྤྱིན་གྲོལ་མཛད་པའི་
གདུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་ལས་རགས་པ་འགའ་ཞིག་སྤྱོས་ན་གངས་ཅན་འགྲོ་བའི་
མགོན་པོ་དག་དབང་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་དབལ་བཟང་པོ། འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཙོང་ཁ་
པ་ཆེན་པོའི་གདན་ས་པ་དག་འཕྲན་སྤྱི་པོར་ཆོ་སྤྱོད་བཟང་དར་རྒྱས་དབལ་བཟང་པོ།
མངའ་རིས་ཁྲིག་ཅེ་མཁན་ཆེན་དག་དབང་མཆོག་ལྷན། དབལ་ལྷན་འབྲས་སྤྱངས་
ཆོས་གྱི་སྤྱི་ཆེན་པོའི་བྱ་ཆང་སྤྱོད་གསལ་སྤྱིང་གི་སྤྱོད་དཔོན་སྤྱོད་བཟང་སྤྱིན་པ། སེ་ར་
ཐེག་ཆེན་སྤྱིང་གི་བྱེས་མཁས་མང་བྱ་ཆང་གི་སྤྱོད་དཔོན་དག་དབང་རྒྱ་མཚོ། མཁས་
པ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་བཟང་ལོར་བྱ། མཁས་པ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་བཟང་དོན་བྱུབ་པ། སྤྱི་བྱུག་མཁན་
ཆེན་དག་དབང་ཡེ་ཤེས། བྱམ་མཛད་མཁན་ཆེན་དག་དབང་ཆེ་འཕེལ། ལྷ་ཅེ་མཁན་
ཆེན་དག་དབང་རྒྱལ་མཆོན། བྲག་གཡག་སྤྱལ་པའི་སྤྱོད་བཟང་ཡེ་ཤེས་དབང་པོའི་

སྒྲེ། འཁར་ཕྱོགས་དྲུགས་པོ་བྲུ་ཆང་གི་སློབ་དཔོན་ལྷ་སྤྱིངས་པ་སློ་བཟང་དོན་གྲུབ། སློབ་
དཔོན་སློ་བཟང་རབ་བརྟན། མངའ་རིས་བྲུ་ཆང་གི་སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་གྲགས་
ལ་སོགས་པ་དཔོན་སྤྱེ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སླ་ཆེན་དུ་མ་དང་། ༡་དཔོན་སློབ་དཔོན་བརྩེ་
༡་སློ་བཟང་སྤྱིན་པ། མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་མཁར་དོ་དཔོན་སློབ་བཟོད་པ་
རྒྱ་མཚོ། མོ་དགའ་ལུང་གི་དཔོན་སློབ་རིན་པོ་ཆེ་སློ་བཟང་ཆོས་རྒྱལ། དབེན་གནས་
ལྷ་སྤྱིང་གི་དོ་རྩེ་འཆང་སྤགས་རམས་པ་རིན་པོ་ཆེ། ཆེ་དང་སྐྱུབ་པ་མཉམ་པའི་སྤས་
པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཆ་དགོ་སློང་སློ་བཟང་ལུང་རིགས། ཁམས་ཆ་བའི་དགོ་
སློང་སློ་བཟང་དར་རྒྱས། གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཆེན་པོ་དཀའ་བཅུ་འཕགས་
པ་སྐྱལ་ལྷན་སོགས་མཁས་བཅུན་བཟང་གསུམ་འདྲེ་མ་པའི་རི་ཁོད་པའི་སླ་མ་དུ་མ་
དང་། སེ་ར་བསམ་སློ་དཀའ་ཆེན་དག་དབང་བཅོན་འབྲུས། སློམ་སྤེ་དཀའ་ཆེན་སློ་
བཟང་། བྱ་བུལ་རབ་འབྱམས་པ་སློ་བཟང་ཆོས་འཕེལ། བ་ཉི་དཀའ་ཆེན་རིན་ཆེན་
དོན་གྲུབ། དཔལ་ལྷན་སྤྲད་རྒྱུད་བྲུ་ཆང་གི་དབྱ་མཛད་སངས་རྒྱས། དཔལ་ལྷན་སྤྲད་
རྒྱུད་བྲུ་ཆང་གི་དབྱ་མཛད་དགོ་འདུན་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་གྲུ་ས་སོ་སོ་དང་། རྒྱུད་
སྤྲད་སྤྲད་ཀྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྤེ་སྤྲད་དང་རྒྱུད་སྤེ་ལ་མཁས་པ་དུ་མ་དང་། འདི་
དུས་ཀྱི་སྐྱུབ་སྤེ་གསུམ་དང་། འོལ་ཁ་གར་ཕུག། ཆོས་ལུང་། ལྷ་སྤྱིངས། རྒྱ་སོག་
དང་། སྤྲོད་མངའ་རིས་དང་གཙང་གི་དབེན་གནས་དུ་མར་བཞུགས་པའི་སློང་བ་
བསམ་གཏན་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། ཡངས་པའི་ས་ཆེན་པོ་ལ་སློབས་
ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་རིང་གིར་ཁངས། དེའི་བཅུན་མོ་ཆེ་རིང་བཟ་ཤིས། རྒྱལ་

དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡུམ་སྒོ་བཟང་ཆོས་སྒྲོན། སྟོད་མངའ་རིས་ཆོས་རྒྱལ།
སྟོད་མཆོ་ཁ་གཡོན་རུའི་དཔོན་མོ་མ་པམ་ལྷ་དབང་སོགས་མདོར་ན་སྤྲུལ་ཆོས་མི་ཆེན།
མཁས་པ་བརྩེ་ཏ། རྣལ་འབྱོར་ཀུ་སུ་ལུ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་ཁུར་
ནས་མཆོད་བས། མཁས་བཙུན་ཀུན་གྱི་དབུས་ན་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་མདོན་པར་
མཐོ་བ་ནི། དཔེར་ན། གསེར་གྱི་རི་བདུན་གྱི་དབུས་ན་རི་ཡི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ནི་ལྷ་མ་
མེ་ལྷང་རེ་ལྷང་པོ། དེ་ཡང་སྒོ་སྒྲིང་ལས། མཐོན་པོ་འདོད་པ་གཡང་བྱ་ལྷང་། །ཆེན་
པོ་འདོད་པ་སྐྱལ་བ་ཆད། །གསུངས་པ་ལྷར་རང་ཅག་མཐོན་པོ་རང་ཞིག་འདོད་པ་ལ་
བཀྱར་མཁན་མི་གཅིག་ཀྱང་མི་འོང་ལ་ཁོང་དམན་ས་འཛིན་པ་ཀུན་གྱི་ཀྱང་པའི་རྗེས་
ཀྱི་ས་རུལ་ཡན་ཆད་ལྷ་མིའི་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱིས་མཆོད་པ་ནི་རྒྱ་གཞན་ཡང་མང་མོད་
ཀྱི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉེས་སྟོད་བྱི་མ་འབྲུད་པའི་ཚུ། ཉོན་མོངས་ཆ་གདུང་སེལ་བའི་སྒྲ་
བའི་འོད། །སྐྱེ་དགའི་དབུས་ན་ལྷན་པོ་ལྷ་བྱུར་བརྩེད། །སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེགས་པ་མེད་
པར་འགྲོ་ཀུན་འདུད། །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་
འབྲས་བུར་གོ་ལགས་སོ། །

གསུམ་པ་མཐར་ཟུང་ན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྷར་གང་ལ་
གང་འཆམས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་སྒོ་བྱ་མ་ནས་སྐལ་ལྷན་ལས་འགྲོ་ཅན་རྣམས་སྤྲིན་གྲོལ་
ལ་བཀོད་ཟེན་ནས་དགའ་ལོ་དོན་གཉིས་བཞེས་པའི་ལོ་མཇུག་ཏུ། ད་ནི་རང་གི་བྱ་
བ་གང་ཡིན་པ་དེ་བྱས་ཟེན་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་འཁོར་བའི་ཕུན་ཆོགས་ཀུན་གྱི་
མཐའ་རྒྱད་པས་སྟོད་པར་སྟོན་པ་དང་། སྤྲུལ་དང་དམ་པའི་ཆོས་དཀོན་པར་སྟོན་པའི་

ཕྱིར་ཞིང་གཞན་དུ་གཤེགས་པའི་དགོངས་པ་གཏང་བ་ན། སྤར་བཤད་པའི་སེམས་
བསྐྱེད་མཆོད་པ་རྗེས་མ་དེའི་སྐབས་ཉེ་གནས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཆོན་པར་དགའ་
རབ་དབང་ལྷག་སྟོང་ལ་ཞུགས་པ་ཞིག་གིས་ཡིག་བསྐྱར་ངན་པ་ཞིག་བྱུང་བར་བརྟེན་
སྟོན་མར་སྟོར་མ་ཡིགས་པ་ཞིག་བཞེས་པ་མ་འདྲུ་ཞིང་སྐྱེ་མཁེས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་
མཛད་ནས་སྐྱབ་ཁང་དུ་ཕེབས། ཉོར་ཆུ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆེས་ལྷག་བདུན་ནས་མན་
ཚུན་གྱི་དགེ་སྟོང་ཐམས་ཅད་ར་ཁ་བྲག་ཏུ་ཆོགས་ནས་ཞབས་བརྟན་སྐྱེ་རིམ་ལ་དྲག་
ཏུ་འབད་བས། སྐྱབ་སྡེ་སོ་སོར་བཞུགས་གདན་རེ་རེ་མ་གཏོགས་བཞུགས་གདན་
གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད། ན་བཟང་བཞེས་བཞིན་པ་ཆ་ཆང་ལྷག་རྗེས་པལ་ཆེར་དགེ་
འདུན་རྣམས་ལ་འབྱེད་གནང་སྟེ། བཞུགས་གདན་ངན་པ་སྐབ་མོ་ཞིག་ལ་བཞུགས་
ཉེ། དེ་རིང་ནི་ཆས་ཀ་ཐམས་ཅད་བཏང་ཐིན་པས་སྟོབ་དེ་གསུང་། ཆོས་དགུ་ནས་སྐྱ་
མཆོམས་དམ་པར་མཛད་བཅུ་གསུམ་བཅུ་བཞི་སྟོར་ལ་དགེ་སྟོང་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་
ཁང་དུ་ཆོགས་ཞབས་བརྟན་མཆོད་པ་རྒྱས་པར་ལུལ་བའི་ཆོགས་དབྱར་མ་ཕེབས་
པར་མ་ཟད་མདུན་དུ་བགྲེས་པ་རེ་གཉིས་ལས་མ་ཐར་བས་ཁོང་རྣམས་ཀྱིས་དེད་བུ་
སྟོབ་རྣམས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གོམས་པ་ཤས་ཆེ་བས་སྒྲ་མའི་བཀའ་
ཚུལ་བཞིན་སྐྱབ་པ་མ་བྱུང་བ་དང་། སྐགས་དང་འགལ་བ་བྱས་པ་རྣམས་སྟོང་ནས་
བཤགས་ཞིང་གཞན་དུ་གཤེགས་པའི་སྐགས་འདུན་མི་གཏོང་བ་མཐུན་མཐུན་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་སྟེ་དག་གི་སྟོན་པ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ང་དགེ་འདུན་གྱི་སྐགས་རྗེས་
འཆོ་བ་ཡིན་ཁྱེད་ཆོས་ངའི་སྟོན་པ་འགལ་བ་བྱས་པ་མེད། དགོན་མཆོག་སྐགས་རྗེ་

ཆེ་བས་དགའ་རབ་འོང་གསུངས། གསུང་བཤད་སེམས་བསྐྱེད་མཛད་སློ་བ་སྐྱེད་
པར་མཛད། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་གསུང་སློ་ཞིག་གིས་ཆབ་ཀྱི་སྒྲུབ་གཞི་གཏིང་བ་རེ་
ཆེར་སོང་སྟེ་སྒྲུབ་པའི་དག་བཞེན་ས་དམའ་ས་གང་དུ་ཕེབས་པ་ལེགས་བརྟགས་སྟེ་ལ་
མཛད་པས་ཕུར་བུ་ཚུག་དུ་བབས་པས་ཉོར་ཆེ་བཅུ་གཉིས་པ་གཉིས་བྱུང་བའི་དང་
པོའི་ཆེས་དགུ་ལ་ཕུར་བུ་ཚུག་དུ་ཕེབས། ད་དུང་ཡང་ས་དམའ་སར་དགའ་ཐེར་བས་
དགེ་སྟོང་རྣམས་ཀྱིས་ཕེབས་པ་མི་དགའ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཞུས་པས་བརྟགས་རེ་ལ་
མཛད་པར་དེ་ག་རང་དུ་བཞུགས་པ་བབས། ཆེས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དགོང་རེ་ནས་
བཟུང་པན་ཚུན་གསུམ་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཕུར་བུ་ཚུག་རང་དུ་ཆོགས་ནས་
ཞབས་བརྟན་དུ་སྟོལ་མ་ཤེར་སྟེད། གདུགས་དཀར། ཆེ་གཟུངས། རྩི་རྩི་འཇིགས་
བྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག། དེའི་ཞི་བའི་སྒྲིབ་སྟེག། འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་ཆོ་ག། མགོན་པོ་ཕྱག་
དུག་པའི་བསྐྱང་བཤགས། ཅི་མེད་བཤགས་རྒྱད། ཕྱང་བཤགས། ཡིག་བརྒྱ། སྟོང་
འདུག། རྣམ་རྒྱལ་སྟོང་མཆོད་ཀྱི་ཆེ་སྒྲུབ། སྟོལ་དཀར་ཡིད་བཞེན་འཁོར་ལོ་བདེ་
མཆོག་དཀར་པོ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་སྒྲའི་མདོ་ཆོག། གཏོར་མ་བརྒྱ་ཅ་རྣམས་
ལ་ལ་ཞི་ཕྱག་ལ་ལ་འབུམ་ཕྱག་ལ་ལ་ས་ཡ་ལ་ལ་བྱེ་བ་ཅི་རིགས་དང་གཞན་ཡང་
ས་བདག་གཏོན་འགོ་ལ། ཅམ་བ་རྒྱབ་དུག་ཅམ་ལས་བཞེངས་པའི་ཆོགས་གཏོར།
ཆོགས་ཆང་ཟངས་མོ་ཆེ་བཀའ་བ། ཆོགས་རྩས་ཟས་སྒྲའི་རིགས་རེ་རེའང་སྟོང་ཕྱག་
དུ་ལོངས་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ཆོགས་བརྒྱ་སོགས་མདོར་ན་སྒྲ་མ་དང་ཆོས་སྟོང་
སྒྲུབ་པ་སོགས་སུ་འདྲ་ཞིག་གིས་སྒྲ་མ་ཞབས་བད་བརྟན་པའི་ཕྱིར་འདི་དང་འདི་གིས་

གསུང་བ་ཐམས་ཅད་ཉེ་གནས་ཚུལ་ཁྱིམས་རྒྱལ་མཆན་པས་སྒྲ་མ་གཤེགས་ལུལ་
དུ་བྱག་རྩས་རང་ལ་མ་ལུས་དོགས་མེད་པར་དགོ་འདུན་གྱི་ཞབས་ཏོག་ཞུས་དགོ་
འདུན་ནམས་གྱིས་ཀྱང་ཉེན་པར་སྤྱིའི་བོ་བ་མི་ཆོད། མཆན་མོ་གཉིད་གྱི་སྤང་བ་མེད་
པ་ཅེས་དུ་སྒྲ་མ་འདིའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་གྱི་མཛད་པ་གང་ནས་བསམས་ཀྱང་ཁོང་
མ་བཞུགས་ཕྱིན་སྤྱིར་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པའི་ཉེ་མ་བྱལ། བྱད་པར་རྩོ་བོ་བཀའ་
གདམས་པའི་བསྟན་པ་དང་ཡང་སྐོས་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པའི་བསྟན་པའི་ཉེ་མ་བྱལ་བ་
དང་། སྤྱི་དགུ་ཐར་འདོད་ཀྱན་མིག་བཏོན་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེས་གྱི་བཀའ་བློན་གྱིས་
འཆོ་བ་ནམས་མེད་མ་བྱེ་བའི་བྱིས་པ་པ་མ་དང་བཤལ་བ་ལྟར་འགྱུར་བར་འདུག་
པས། རྒྱ་ཡོད་པས་རྒྱ་བཏོན་ཞབས་བཟན་སྐྱ་རིམ་འདི་མ་བསྐྱབས་སྐྱ་མ་པའི་འགྲོད་
པ་མེད་པར་བྱས་ནས་སྒྲ་བ་གཉིས་སུ་འབད། དེ་དག་གི་ཆེ་ཉིད་ལ་འབྲེལ་བ་ཐོགས་
པའི་སྐྱ་མེད་ཐམས་ཅད་དང་བྱད་པར་དུ་དཔོན་སློབ་བརྗེ་ཏ། མཁར་རྩོ་དཔོན་སློབ།
སློ་གསལ་གླིང་གི་དཔོན་སློབ་ཐོགས་སློབ་མ་འགང་ཆེ་བ་ཉེ་སྐོར་ན་བཞུགས་པ་ཀུན་
གྱིས་ཡང་ཡང་དངོས་དང་བརྒྱད་པ་ཅི་རིགས་པས་བསྟན་འགྲོའི་དཔལ་དུ་བཞུགས་
དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་མདོ་རྒྱད་བསྟན་བཙོས་གྱི་དོན་དང་འབྲེལ་བར་ཟང་ཟིང་
པངས་མེད་དུ་བྱལ། ཐུགས་རྒྱད་དད་པས་གང་སྐྱོན་སྐྱོན་ཆབ་གྱིས་གང་བར་བྱས་
ནས་ཞུས། གསོལ་བ་བཏབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དཀོན་མཆོག་གི་ཐུགས་རྩིས་དགའ་
རབ་འོང་གསུངས། གཞན་ཡང་སེ་འབྲས་དགོ་གསུམ། རྒྱད་སྟོད་ཨེ་དང་དྲགས་པོ་
ཐོགས་གྱི་དཔོན་སྤེ་ནམས་སུ་མང་སྐོལ་གྱི་ཐོག་ཞབས་བཟན་སྐྱ་ཆོགས་བསྐྱབས།

སྐྱ་རིམ་རེ་གསར་དུ་བྱས་པའམ་མི་རེ་གསར་དུ་མདུན་དུ་བྱང་ན་ཆབ་འབབ་རྒྱ་
མང་བ་རེ་གནང་གསོལ་བ་དྲག་ཅམ་རེ་བཞེས་དགོན་མཆོག་གི་སྤྱགས་རྗེས་དགའ་
རབ་འོང་གསུང་སློབ་དེ་འཛོལ་ལེ་གཏོང་བར་མཛད་ཀྱང་། བབས་ཀྱིས་སྦྱོན་གཞི་
ལྷོ་རུ་རང་སོང་བས་བཅུ་གཉིས་པ་དང་པོའི་ཆེས་བཙུའི་ཉིན་ན་བཟའ་ཐམས་ཅད་
འབྱེད་ལ་གནང་བྱང་བ་ཞབས་བརྟན་མཆོད་པར་བསྐྱར་ནས་ཆེས་བཅུ་དགུའི་ཉིན་
ཆོགས་འཁོར་མཁའ་འགོ་བརྟན་བཞུགས་བཅས་བགྲེས་པ་ལྟ་བུ་ག་ཅམ་མདུན་དུ་
ཐར་བས་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་བཏབ་པར་ན་ཆོ་གཞི་ཆེ་བར་འདུག་ཀྱང་སེམས་
ལ་སྒྲོ་སྤང་མི་འདུག་སྒྲོན་མི་འོང་། རེ་ཞིག་འདུག་པའི་འདུན་པ་གཏོང་། དགོན་
མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་གསུངས། ཉི་ཤུ་སྟོར་ལ་དགེ་སྦོང་རྣམས་ཀྱིས་བདེ་
མཆོག་གསུངས་ཆོགས་བརྒྱ་དང་མཁའ་འགོ་བརྟན་བཞུགས་སྤུལ་བས། ང་ལ་སྐྱ་
རིམ་བྱེད་པ་འདི་འདྲ་རི་ཁྲོད་པའི་སློ་མ་གཞན་ལ་མ་བྱང་གསུང་མཉེས་མཉེས་མཛད།
ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པ་གཉིས་པའི་བཅུ་གསུམ་ལ་སེ་ར་བྲེས་ངོས་ཀྱི་སློབ་མ་རྣམས་
དང་། བཙུའི་ལ་སྤྲད་ངོས་ཀྱི་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཞལ་འདེབས་བསྐྱས། ཞབས་བརྟན་
ཆོགས་མཆོད་རྒྱས་པར་སྤུལ་སྐྱབ་སྤེའི་དགེ་སྦོང་རྣམས་དང་སྦྱན་ཅིག་ཏུ་རང་རང་
གི་དངོས་པོ་གང་གཅེས་རྣམས་སྤུལ་ནས་གསོལ་བ་འདི་ལྟར་བཏབ་སྟེ། བ་གཏན་གྱི་
སྐྱབས་གནས་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་བྱང་དུ། ཁྱེད་ལྟ་བུའི་སྤྱིས་བྱ་དམ་པ་འཛིག་རྟེན་དུ་
མ་བཞུགས་ན། འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་སྦྱོན་པ་རུབ་པ་དང་བྱང་པར་མེད། ཐར་འདོད་
རྣམས་ཀྱི་མིག་འོང་བ་དང་བྱང་པར་མེད་པས་ཅི་ནས་ཀྱང་ཞབས་པད་བརྟན་པར་

བཞུགས་དགོས། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཞིང་དུ་མི་བཞུགས་པའི་རྒྱུ་ནི། གདུལ་བྱ་བྱེད་
ངན་དག་པའམ། འགྲོ་དོན་རྫོགས་པ་གང་རུང་དུ་ངེས་པས་བྱེད་ངན་པར་དགོངས་ན་
སྤྱགས་ཤིན་ཏུ་བདེན་མོད་ཀྱང་། དེད་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱགས་འགལ་བྱས་པ་རྣམས་སྙིང་
ཐག་པ་ནས་བཤགས་པ་འབུམ། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་སེམས་ཅན་
བྱེད་ངན་པ་དང་ལོག་སྒྲིབ་ཆེ་བ་ལྟར་སྙིང་སྙིང་བས་བསྐྱེད་པ་མ་ལགས་སམ་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའི་འགྲོ་དོན་ནི་འཁོར་བ་མ་སྙོངས་བར་རྫོགས་པ་སྤིང་དམ།

ཡང་སྤྱོད་གཅིག་ནས་དེང་སང་སྤྱོད་མ་ལྟ་བུ་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་གདུལ་བྱའི་
ངོས་ནས་སྒྲ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདི་ཅམ་འདེབས་པ་ཡང་དགའ་རབ་མ་ལགས་སམ།
ད་ནི་ཐབས་གཞན་མེད་སྒྲ་མ་ཉིད་འབྱུང་བཞི་ལ་དབང་ཐོབ་པས་བཞུགས་པའི་
སྤྱགས་འདུན་གནང་བྱིན་སྤྲོད་པ་སོགས་ལ་བལྟས་པ་ཅི་ཡོད་པས། སྤྱགས་རྗེའི་མཐུ་
དབྱང་ལྟག་པར་བསྐྱེད་ནས་ཞུགས་པར་མ་མཇད་ན་དཀོན་མཆོག་གི་སྤྱགས་རྗེ་
རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྒྱས་པ་སོགས་ལ་ཡིད་ཆེས་རྗེ་ལྟར་སྐྱེ་བས་སྤྱགས་རྗེས་གཟིགས་ཏེ།
ཞབས་བད་ཡུན་རིང་དུ་བརྟན་པར་བཞུགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བུ་
སྐྱོབ་མང་མ་ཐམས་ཅད་མཐིན་གཅིག་ཏུ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །ཞུས་པས། བཀའ་
ཆོས་གནང་སྟོབ་བསྐྱེད། བྱེད་རང་རྣམས་གང་འདོད་པ་བཞིན་བྱེད་འདུག་པའི་འདུན་
པ་གཏོང་གསུང་བས་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མས་ཞལ་བཞེས་ཡག་པོ་བྱུང་བེར་སྟོབ་སངས་
པ་རེ་བྱུང་། འདི་དག་གི་སྐྱབས་སུ་སྙན་གཏོག་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་མདུན་དུ་མཆི་མ་
བཏང་། ལྷ་ངན་བྱས་ན་སྒོ་སྒྲིང་ལས། གལ་ཏེ་བཅོས་སུ་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ལ་མི་དགའ་

བྱ་ཅི་དགོས། །གལ་ཏེ་བཙུག་སྤྱི་མཉམས་ན་ནི། །དེ་ལ་མི་དགའ་བྱས་ཅི་པས། །གསུངས་
པ་ཡིན་མཁའ་བྱས་མ་བྱས་མཉམས་གསུངས། །སྤྱན་གཞིའི་བབས་ལ་ཐ་མལ་བ་ཞིག་
ཡིན་ན། མལ་དུ་ལྷུངས་བྱག་གཟེར་བཟོད་སྒྲགས་མཉམས་པའི་ཆོད་དུ་ངེས་པ་ལ། རིན་
པོ་ཆེ་བ་ཉིད་ཐུགས་སྒྲོ་སང་དེ་སྤྱི་ལ་གྱང་ལམ་མེ་གཏོང་ལེན་སྤེལ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ལ་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་དུ་མཛད་ཅིང་བཞུགས་པ་ནི། འཕགས་པ་ཐོགས་
མཉམས་ཀྱིས་གཞི་བསྟར་བར། དེ་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་ནི་ལུས་ན་བར་གྱུར་ན་སེམས་ན་
བར་ཡང་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །མཁས་པ་རྣམས་ནི་ལུས་ན་བར་གྱུར་གྱང་སེམས་ན་
བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་འདི་ནི་བྱིས་པ་དང་མཁས་པའི་བྱང་བར་ཡིན་ནི་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཉིར་བྱག་གི་ཞོགས་ཁ་ཉེ་གནས་ལ། འགགས་ཆེ་ས་ཐམས་
ཅད་ཆུས་བཀག་གནས་སྐབས་འདི་འབྱར་གྱུར་ནས་གསོན་པའི་རེ་བ་ག་ལ་ཡོད་
གསུང་བྱང་བར། རིག་པ་འཛོར་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་གསུང་དོགས་མཉམས་
ཐམས་ཅད་སྒྲ་མས་ཞལ་བཞེས་ལེགས་པོ་གནང་བ་ཡིན་ཟེར་ནས་དགའ་བའི་སྐབས་
ལགས་མོད་ཞུས་པས་ངེད་རང་ཁོང་ཆོ་ཡིད་ཐང་ཆད་འགྲོ་བར་བསམས་ནས་དེ་ལྟར་
བྱས་པ་ཡིན། རེད་རང་མི་དགོས་ཇི་བཅུན་མི་ལ་རྩ་འབྲལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་
བ་ཡང་གོངས་ཅི་ན་ཐ་མལ་པ་དང་འབྲ་འབྲ་མཛད་ན། ལ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་གསུངས། འོ་
ན་གདུང་ཇི་ལྟར་བཞི། དགོངས་ཇོགས་ཇི་ལྟར་བསྟུབ་ཞུས་པས། བཀའ་གདམས་
པའི་ལུགས་ཡིན་ཕྱང་པོ་དྲར་ཁོད་དུ་སྒྲིལ། ཐུབ་དབང་དང་བྱམས་པའི་སྤྱི་མཉམས་
རེ་བཞེངས། སྤྲོ་སྒྲ་བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་བཞེངས། ཐུག་རྣམས་མ་ཆོང་། དཔེ་ཆ་

ནམས་རིགས་གསུམ་མགོན་པོའི་མཆོད་ཁང་དུ་གདན་འདྲེས་གསུང་། སྐྱ་གདུང་
དུར་ཁྱོད་དུ་གདན་འདྲེན་བྱས་ན་ང་ལ་མི་ནམས་ཀྱིས་རི་སྐད་ཟེར་དེ་མི་བྱས་ཞུས་
པས། འོན་སྐྱུབ་སྡེ་རང་གི་དགེ་སློང་བགེས་པ་ཉུང་འདུས་ཀྱིས་ཞུགས་འབུལ་གྱིས།
ཟླ་མ་ཆེན་པོ་གདན་འདྲེས་ན་ཡོང་མདོག་ཁ་མོ་ཡོད་ཀྱང་། ང་ལ་ཆོས་བརྒྱད་དགོས་
པ་མེད་གསུང་། དེ་ནས་ཉིད་ཀྱིས་གསོལ་ལྷུང་སོགས་བསྡེ་རྟེན་ནམས་འབུལ་ལྷགས་
ཀྱི་བཀོད་པ་གནང་། དགེ་སློང་ཆང་མས་ཞལ་མཇལ་རེ་ཞུས་ཀྱང་མ་གནང་། ད་རི་
ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཞིང་ལ་ཕེབས་ཕྱིན་ཞག་ཉེར་གཅིག་གི་བར་སྤྲགས་དམ་ལ་བཞུགས་
པ་དང་། རིང་པོ་མ་ཐོགས་པར་སྐྱ་སྐྱེ་འཁྱལ་མེད་འབྱོན་པ་དང་། དེ་བར་དགེ་སློང་
ནམས་ཀྱི་བརྟེན་ས་སྤུ་ལ་བྱེད་ནམས་ཞུ་ཤོག་ལུལ་བས། ད་ན་ཆ་འདི་སྤྲག་རིག་པ་
འདྲེས་སོ་མི་འདུག་སྤྲགས་དམ་མི་འོང་། ཡིན་ཡང་དགེ་འདུན་གྱི་གསུང་ཡིན་པས་
འདུན་པ་བྱེད། ང་ལ་སྐྱ་སྐྱེ་དང་བཅས་པའི་སྐད་ཆ་མི་འོང་། སྐྱབ་སྡེ་ནམས་ལ་ཟླ་མ་
རིན་པོ་ཆེས་སྤྲགས་རྗེས་གཟིགས་འོང་གསུང་། དེ་ནས་དགྲུང་ལོ་དོན་གསུམ་ལ་
ངོ་བསྟན་པ་ཚུ་སྤུལ་ཟླ་བ་དང་པོའི་ཆེས་དུག་གི་དགོང་མོ་དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་འདུ་
ཁང་དུ་ཆོགས་གཞན་ནི་བྱ་ཐབས་རང་ཟད་པས་ཟླ་མ་རྗེས་སུ་བྱན་ནས་ཤ་རུས་ཞིག་
འགོ་བ་ལྟ་བུའི་རང་ནས་ཞལ་རས་མཆི་མས་དག་པའི་དུང་ལག་གི་སློན་ནས་གསོལ་
འདེབས་ལྷགས་བྲག་དང་། མགྱིན་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་
སྤུ་འཛིན་པའི་བསྡོ་སློན་གྱི་མཆའས་སྐྱར་བྱས་ཏེ་བྲག་རྟེན་གང་འབྱོར་རེ་ལུལ་བ་
ལྷག་ཏུ་བཏང་ལོ་རྒྱས་སྟན་དུ་ཞུས་པ་ན། སྐྱན་བཅུ་མས་ནས་སྐྱབས་འདུག་གནང་།

དག་སྒོང་ཐམས་ཅད་བཀའ་བློན་ཆེ། ད་གནས་གང་དུ་བཞུགས་ཀྱང་ཐུགས་མ་ཐུན་པོ་
 གྱིས། ཐུགས་དམ་འཕེལ་པོ་མཛོད། བསྟན་པའི་རྩ་བ་སོ་སོར་ཐར་བ་ཡིན་པས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་འདུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པར་བསྐྱངས་ཀྱིས་ལ་ལན་སྒྲོལ་གསུང་། ཆེས་
 བདུན་གྱི་ཞོགས་པ་མདང་མི་ལམ་དུ་ནམ་མཁའ་ན་ཉི་མཱ་གཉིས་ཀྱི་འོད་རླུང་མ་ཆད་
 བ་མིས་གསུང་། དེ་རི་ལྟར་ལགས་ཞུས་པས་ཁྱེད་ཆོས་བ་རི་བེ་རི་མང་པོ་བྱས་
 ཡོང་མི་ལག་གསུང་། བཞད་མོ་རང་མཛད་ཉི་མ་ངོས་པ་ན་མཆོད་པ་ཤོམས་མཐུལ་
 ལ་ཆོས་བྱ་འཁོད་གསུང་། ཐུགས་དགེས་བཞིན་དུ་ཐུགས་དམ་འབའ་ཞིག་མཛད་
 དེ་ཉི་མ་དགོང་རྩ་ཁ་ཅན་ན། སྟོབས་ལྡེ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒོ་ནས་ཀྱུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་དང་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ངང་ནས་སྤྱལ་པའི་སྤྱ་དེ་དེད་དཔོན་
 མཁས་པས་རིན་པོ་ཆའི་གྲིང་ནས་རིན་ཆེན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ཐོབ་སྟེ། རང་བྱིས་དུ་
 འོག་པ་ལྟར་དགའ་བཞིན་སྒོ་བཞིན་དུ་གང་དུ་རྒྱལ་བ་མ་པམ་བ་དང་འཇམ་དཔལ་
 སྟོང་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ལ་སྒྲོད་པའི་གནས་དེར་སྟ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་
 མཆར་བའི་མཆོད་སྤྲིན་སྟ་ཆོགས་ཐོགས་པའི་བསུ་བ་དང་བཅས་ཏེ་གཤེགས་སོ། །

རྗེ་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་འགྲོ་བའི་མགོན། །འིན་མཉམ་མེད་དག་ལེགས་རྒྱ་
 མཆོད་དཔལ། །གནས་སྟོང་གི་ཟེ་འབྱར་རྟག་བཞུགས་ནས། །མཆོག་ཐུན་མོང་དངོས་
 བྱལ་སྤྱལ་དུ་གསོལ། །མགོན་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་དུ་མ་རུ། །འིན་གཞལ་དཀའི་འགྲོ་
 རྣམས་འདྲེན་པའི་བྱིར། །ཆོགས་མཐའ་ཡས་བསགས་ནས་སྤྱ་གསུམ་གྱི། །དཔལ་ལྷ་
 བ་མེད་པ་བརྟེས་པ་དེས། །ད་དགོས་པ་སྤྱབ་པའི་དུས་ལགས་ན། །དབྱིངས་སྒྲོས་བྲལ་

བདེ་ལ་མ་ཆགས་པར། །སྤྱི་མཆོན་དཔེའི་སྤང་བ་རབ་བསྟན་ནས། །ཆོས་ཟབ་རྒྱས་
དུ་མ་གསུང་དུ་གསོལ། །ཁྱེད་འཇམ་ལུས་དོ་རྩེའི་སྤྱར་བཞུགས་པ། །དེད་ལས་ངན་
ཅན་གྱིས་མི་མཐོང་བས། །སྤྱི་ཐ་མལ་ཚུལ་གྱི་ཆར་སྤྲིན་ལས། །ཆོས་གང་འཆམས་
སྤང་ཆར་མི་འབེབས་ན། །ད་ཐར་འདོད་དད་པའི་ཞིང་ས་ལ། །ལམ་བཟང་པོའི་ས་བོན་
དང་ལྷན་ཞིང་། །སློག་གསུམ་གྱིས་སོ་ནམ་རེས་གྱུར་ཡང་། །ཆོས་བསྐྱབ་གསུམ་སྤྱུ་གྱ་
རི་ལྟར་འབྱུངས། །ཆོས་བསྐྱབ་གསུམ་སྤྱུ་གྱ་མ་འབྱུངས་ན། །བྱའི་འཁོར་བའི་དབུལ་
པོངས་གང་གིས་སེལ། །དོན་དེ་ཕྱིར་བསྐྱབ་གསུམ་འཕགས་ནོར་གྱིས། །རྒྱད་སྟུག་
པའི་སྤྱི་མ་མེད་ཐབས་མེད། །དུས་དེང་སང་རང་རྒྱད་མ་སྟུལ་བར། །གཞན་འདུལ་
བའི་ཚོག་པོ་མཐོང་ཅ་ན། །རྩི་མཆོན་ལྷན་སྤྱི་མའི་ནམ་ཐར་ལ། །ཡིད་མི་སྤྱེད་དད་པ་
སྟུག་པར་འཕེལ། །རང་ན་ཆོད་དར་བབ་གཞོན་ཀུའི་དུས། །པ་སྤྱི་མས་ལེགས་བཤད་
དུ་མས་བསྐྱུངས། །ད་འཆི་བདག་གཤེན་རྩེའི་ཁར་སྤེལས་ཡང་། །རྒྱད་མ་དུལ་སྤྱོད་
བ་སྟུག་པར་འཕེལ། །ཉེན་དལ་འབྱོར་མི་ལུས་རིན་ཆེན་འདི། །སྤར་དོན་མེད་ངང་དུ་
མི་ཆེ་སོང་། །ད་དོན་ལྷན་སྤྱིང་པོ་ལེན་འདོད་ཆེ། །པ་སྟུགས་རྩེའི་གཉེར་དེ་ཞིང་གཞན་
གཤེགས། །བྱ་ཐར་འདོད་ཉམ་རྒྱུད་ལུལ་དུ་ལུས། །ཆེ་འདི་སྤང་སྤྲན་ཆོགས་གཡོ་
སྤྱིས་བསྐྱུས། །ལས་མི་དགས་ངན་འགྲོའི་ཁང་པར་འཁྱིད། །བཟོད་དཀའ་བའི་སྟུག་
བསྟུལ་མཆོན་གྱིས་མནར། །གནས་འཁོར་བ་འཛིགས་རུང་སྤྱང་མ་ཐང་། །དགྲ་ཉོན་
མོངས་ཇག་པ་སྤྱོད་པར་རེ་ཆེ། །ལམ་སྤྱོད་འཆིའི་ས་འབྲང་བལུལ་ཐག་རིང་། །ཉེན་
ཆེ་སར་དམ་པའི་མགོན་གྱིས་བོར། །ད་རེ་ས་གཞན་ན་མི་འདུག་པས། །རྩི་སྤྱི་མའི་

བཅེ་བས་རྗེས་དགོངས་ལ། །སྙིང་པད་མ་འདབ་བརྒྱད་དབུས་སུ་བཞུགས། །སྙིང་
རུས་པའི་གཉིང་ནས་གྲུས་ཕྱག་འཆལ། །ཡིད་འཕྲོག་པའི་མཆོད་སྤྲིན་རྒྱ་མཚོས་
མཆོད། །སྤྲིག་ཀུན་བཞགས་དགེ་ལ་རྗེས་ཡི་རངས། །དུས་གཏན་བཞུགས་ཆོས་
འཁོར་བསྐྱོར་དུ་གསོལ། །དགེ་འདིས་མཆོན་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོར་བསྟོ། །དུས་འདི་ནས་
བྱང་ཚུབ་སྙིང་པོའི་བར། །པ་བྲིན་ཆེན་ཁྱེད་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། །མགོན་ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ་
བཞེན་བསྐྱབས་པའི་མཐུས། །ཁྱེད་ཅི་འདྲ་དེ་འདྲ་ཁོ་ནར་ཤོག །

དེ་ནས་སྤྱགས་དམ་ལ་ཞག་བཞིའི་རིང་བཞུགས། སྤྱགས་དམ་གྲོལ་ཏྲགས་སྟེང་
འོག་གི་སྒྲ་ཅིར་དཀར་དམར་བབས་བ་སོགས་ཚུལ་དང་མཐུན་བ་བྱུང་ཞིང་། སྤྱགས་
དམ་གྲོལ་ནས་ཉིན་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་གདུང་མཇལ་བཏང་བས། དད་ལྡན་གྱི་སྒྱུ་
སེར་མཐའ་ཡས་བ་སྟོགས་ཁ་བཞི་ནས་འདུས་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲ་མའི་སྒྱུ་གསུང་
སྤྱགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐོན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་མཆི་མ་འབྱེན། མཆོན་ནས་འཕོད་ཅིང་
གསོལ་བ་འདེབས་བ་དང་། མཆོད་རྗེས་སྒྲ་ཆོགས་བ་འབྲལ་བ་རྣམས་སྒྱེ་བ་ཐམས་
ཅད་དུ་སྒྲ་མ་དམ་བ་དང་མི་འབྲལ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བྱུང་པར་ཅན་བཞག་ནས་
ཆོས་བཙུང་པའི་ཉིན་འདུ་ཁང་གི་སྟེང་འོག་བར་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཅན་དན་དང་ག་
བུར་གྲུར་གྲུམ་སོགས་ཀྱིས་ཆག་ཆག་ལེགས་པར་བཏབ། མཆོད་བ་བཟང་ལ་རྒྱ་
ཆེ་བར་བཞགས་མཆོད་རྗེས་སྒྲ་ཆོགས་པས་ས་གཞི་ལེགས་པར་བརྒྱན་ཏེ། རེད་
དགེ་སྟོང་བརྒྱད་ཀྱིས་སྒྲ་མ་དམ་པའི་ཕྱག་ལེན་ལྟར་ཞུགས་འབྲལ་ལེགས་པར་བྱས་
ནས་ཞག་བདུན་གྱི་བར་སྤྱར་ཁང་ཞལ་མ་བྱེ་བར་མཆོད་བ་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་སྤུལ་

ཞག་བདུན་སོང་བ་ན་སྤར་ཁང་ཞལ་ཕྱེ་སྟེ་གདུང་རུས་ནམས་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོང་དུ་
སྤྱན་དྲངས་ཁྱི་བཟང་དང་། འོ་མའི་རྩུས་ཁྲུས་གསོལ། བསྐྱེད་ཆོག་ལེགས་པར་བྱས་
པས་ནམ་མཁའ་འངའ་སྤྱོན་ངོ་མཆར་ཅན་དུ་མས་གང་བ་སོགས་དགེ་མཆན་དུ་མ་
བྱང་། དེ་ནས་ཀྱང་པན་ཚུན་གྱི་དགེ་སྟོང་ཐམས་ཅད་ཉེར་གཅིག་གི་བར་ཕུར་བྱ་ཚུག་
དུ་ཆོགས་ནས། སྤྱ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་ནམས་ལ་ཁྲུས་དང་། ཕྱག་མཆོད། གདུང་ཕྱགས་
དག་སོའི་གསོལ་འདེབས་དང་བཅས། ཟང་ཟེང་དང་སྒྱུབ་པའི་མཆོད་པས་དགོངས་
ཇོགས་སྒྲ་ན་མེད་པར་མཛད། ཉེ་གནས་ཀྱིས་སྒྲ་མ་གཤེགས་ནས་ཀྱང་། ལྷ་སའི་ངོ་
ལྷ་ཀ་ནམ་གཉིས་ལ་གསེར་ཆབ་དང་བརྒྱ་མཆོད། ལྷ་ས་སྟོན་ལམ་ཆེན་མའི་མང་
སྟོལ་དང་གཞན་ཡང་དགོན་སྡེ་ཆེ་ཆུང་དུ་མར་མང་སྟོལ་བྱས། དུགས་སོ་བྲ་ཆང་དུ་
མ་ཁྱི་དུང་སྤྱར་བཅུགས། ཉིད་ཀྱིས་ཞལ་ཆེམས་ལས་བྱང་བའི་རྟོན་ནམས་སྤྱན་སྤུས་
ཆོགས་པར་བཞེང་བ་སོགས་གཟུར་གནས་ནམས་ཇེས་སུ་ཡི་རང་བའི་གནས་སུ་
བྱས་གདུང་རུས་ནམས་ནི་དགོངས་ཇོགས་སུ་བཞེངས་པའི་རྟོན་ནམས་དང་། སྒྱུབ་
སྟེ་སོ་སོར་སྒྲ་མའི་སྤྱ་རེ་བཞེངས་པ་ནམས་ཀྱི་ནང་རྟོན་དུ་ཕྱལ་ཏེ། སྤྱ་དངོས་དང་
མཛལ་བའི་སྟོལ་བ་མེད་པ་ནམས་དང་། མདོར་ན་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་ཡོངས་
ཀྱི་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཞིང་མཆོག་དམ་པར་བཞུགས་སོ། །དེ་ནས་སྒྱུབ་སྟེ་སོ་
སོར་བྱ་སྟོབ་ནམས་རང་རང་གི་གནས་སུ་བྱོན་ཏེ་སྒྲ་མའི་བཀའ་བཞེན་དུ་སྒྱུབ་པའི་
མཆོད་པས་མཉེས་པར་མཛད་ཅིང་། སྤྱ་ཡི་སྤྱང་བ་མིག་གི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་ཀྱང་
ཡིད་ཀྱི་དབང་སོ་སྒྲ་མ་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་གསུང་གི་བདུན་ཅི་སྟོལ་ཡོད་པའི་རོ་སྤྱང་

བའི་བདེ་བ་ལ་ཅི་དགར་ལོངས་སྤྱད་དེ་ཁྲ་མ་འཇིག་ཉེན་དུ་བྱོན་པ་དགོས་པ་དང་
ལྷན་པར་མཛད་དོ། །

འགྲོ་ལ་བཅེ་བའི་མད་བྱུང་སྟོང་སྟོབས་གིས། །རྒྱ་བས་ཆེན་སྟོང་པའི་རྒྱ་མཆོ་
རབ་བཀལ་ཏེ། །སྐྱེ་གསུམ་ནོར་བུས་འགྲོ་བའི་རེ་བ་བསྐྱོང་། །དེད་དཔོན་མཆོག་
ཁྱོད་མི་འབྲལ་སྟོང་དབུས་བཞུགས། །བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་ཡོན་ཏན་གཏེར་མངའ་
ཞིང་། །བསམ་པའི་ཡུལ་འདས་སྤྲས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན། །ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་
ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་རྣམས། །རི་བཞིན་མ་ལུས་སུ་ཡིས་བཛྲོད་པར་བྱས། །དེ་ཕྱིར་
བདག་འདྲས་ཁྱེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས། །བསམ་དང་བཛྲོད་པའི་ཡུལ་འདས་སྟོས་ཅི་
འཆོལ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་བློགས་ཅམ་བཛྲོད་པས་ཀྱང་། །རང་གཞན་དད་པའི་བསོད་
ནམས་ཅིས་མི་འཕེལ། །རྒྱ་མའི་རྣམ་ཐར་ས་ལོག་གཏེར་བཞིན་སྤྲས། །བདག་སྟོ་
མི་ཤེས་སྟོངས་པས་ཆེ་ཆེར་བསྐྱིབས། །དེ་ཕྱིར་མ་བཤད་ལོག་བཤད་ཅི་མཆིས་
པ། །ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་མངའ་རྒྱ་མ་ཉིད་ལ་བཤགས། །འདིར་འབད་བསོད་ནམས་ལུང་
པོ་མཐའ་ཡས་དེས། །བདག་དང་མཁའ་མཉམ་མར་གྱུར་འགྲོ་བ་ཀུན། །མགོན་
པོ་ཁྱེད་ཀྱི་བཅེ་བས་རྗེས་བརྒྱུད་སྟེ། །གསང་བའི་མཛོད་ཀུན་འཛིན་པའི་སྤྲས་སུ་
ཤོག། །མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་ཏུ་རྒྱས། །གཞན་པན་འཕྲིན་ལས་
འོད་སྟོང་བློགས་བརྒྱུར་འགྲོ། །བཀའ་གདམས་བསྟན་པའི་རིང་ལུགས་ཉིན་བྱེད་
གིས། །ལུས་ཅན་པན་བདེའི་བད་ཆལ་རྒྱས་པར་ཤོག། །བསྐྱེད་ཁོད་རྒྱ་མ་སྐྱབས་གནས་
དགོན་མཆོག་གསུམ། །མཐུ་ལྷན་སྤྱང་མ་དཔལ་ལྷན་དཔག་ཐོར་མས། །རི་སྐད་སྟོན་

པའི་གནས་རྣམས་འབྱུང་བ་དང་། །བཏ་ཤིས་དགེ་ལེགས་དུ་མས་བྱུང་བར་མཛོད། །

ཅེས་རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་
པར་ཐར་བ་ཕྱོགས་ཅམ་བཟོད་པ་འདི་ནི། རང་གི་དད་པའི་གསོས་འདེབས་སུ་བསམས་
ཉེ་སྤྱི་ལ་བཅར་བའི་ཉེ་གནས་སོགས་རྒྱས་ཡོད་པ་དུ་མ་ལ་བྲིས་ནས་ཡིད་བརྟན་རུང་བ་
དང་། རང་གི་ཐ་མལ་གྱི་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་ལས་རགས་རིམ་ཞིག་གང་དེའི་བཀའ་
བྲིན་གྱིས་འཚོ་བ་ངག་དབང་བྱམས་པས་འཕགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཕོ་བྲང་ཕུར་བུ་
ལྷོག་བྱང་རྩལ་སྤིང་གི་དཔེན་གནས་སུ་བྲིས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ་བར་གྱུར་ཅིག །བཏ་
ཤིས། །

༡༡། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྒོ་སྒྱུར་ཚུལ་གྱི་གདམས་ངག་ རྩོམ་བྱ་ཅིན་གྱི་སྤྱོད་བཀོད་ལ་བརྟུགས་སོ། །

རྒྱ་མོ་གུ་རུ་མུཾ་ རི་བཙན་ལྷ་མ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤྱགས་རིམ་ཅན་དེ་ཉིད་ལ་གུས་
 པས་བྱག་འཆའ་ལོ། །དུས་སྤྱན་སྤུལ་ཆོགས་པ་ཚུ་འབྲུག་ལོ་ས་ག་ལྷ་པའི་ཆེས་གསུམ་གྱི་
 ཉིན། གནས་སྤྱན་སྤུལ་ཆོགས་པ་རྒྱལ་པ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པའི་གདན་ས་ར་ཁ་གྲག་ཏུ།
 སྤྱིན་བདག་ཁམས་ཆ་པའི་ཆོང་དཔོན་ཞིག་གིས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཆོད་པ་སྤྱན་སྤུལ་
 ཆོགས་པ་བཤམས། ལྷ་མ་དང་དགེ་འདུན་ལ་བསྟེན་བཀྱར་སྤྱན་སྤུལ་ཆོགས་པ་བྱས་པའི་
 ཆོ། སྟོན་པ་སྤྱན་སྤུལ་ཆོགས་པ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོལ་
 པ་བྱུང་པའི་དབང་ལྷག་ཆེན་ལོ། དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཆོའི་དཔལ་གྱིས། འཁོར་སྤྱན་སྤུལ་
 ཆོགས་པ་སྦྱབ་སྟེ་གསུམ་གྱི་དགེ་སྟོང་གི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ། ཆོས་སྤྱན་སྤུལ་ཆོགས་པ་
 སྦྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་འགག་འདི་ལྟར་བཀའ་སྩལ་རྟོ། །

དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྒོ་སྒྱུར་བ་དེ་སྤྱགས་དམ་གྱི་
 སྟོང་པོ་རང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་སྦྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་སྐབས་སུ་
 བསྟན་སོང་བ། རི་ལྟར་བསྟན་པ་སྦྱེས་བྱ་ཚུང་འབྲིང་གཉིས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
 སྟོན་འགོ་རུ་བསྟན། མན་ངག་བདུན་དངོས་གཞི་རུ་བསྟན། སར་ཕྱིན་བྲུག་བྱང་ཚུབ་
 ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་རུ་བསྟན་སོང་བ། དེས་ན་དེད་རང་ཆོས་ལྷ་མའི་མན་ས་

ངག་སྐྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འགྲོ་སའི་ལམ་དེ་ལ་མ་ཞུགས་པར་འབྲུག་
གོ་འཁྲིག་གོ་གཞན་ཞིག་ལ་ཞུགས་པས་གོ་མི་ཆོད། སྐྱེས་བྱ་ཚུང་འབྲིང་གི་ལམ་ལ་
བག་ཆགས་མ་ཐེབས་ན་ངེས་འབྱུང་གི་ཅ་བ་མི་ཚུགས། མར་ཤེས་ནས་བྱང་ཆུབ་གྱི་
སེམས་གྱི་བར་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཅ་བ་གཏོར། བར་ཕྱིན་བྱུག་ལ་མ་
བསྐྱབ་ན། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་མཐར་མི་ཕྱིན། སྐྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་
སློབ་མྱེད་ན་གང་ཟག་གི་འདོད་པ་མི་རྫོགས་པ་མི་སྤྲི། ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ཞིག་
དགོས། དེ་ནི་སྐྱེས་བྱ་ཚུང་དུ་འི་ཆོས་སྐྱོར་གྱིས་འབྲུག། ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས། དེ་
ནི་སྐྱེས་བྱ་འབྲིང་གི་ཆོས་སྐྱོར་གྱིས་འབྲུག། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དུ་སངས་
རྒྱས་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱིས་འབྲུག། དེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་
པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་མཐར་ཕྱིན་དགོས། དེ་ནི་པར་ཕྱིན་བྱུག་གིས་འབྲུག། སྐྱེས་
བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདུས། སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་དུ་
པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་། གསང་སྔགས་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་
འདུས། དེས་ན་སྐྱེས་པའི་མན་ངག་སྐྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་འདི་ལམ་འབྲུགས་པ་
མེད་པ་ཡིན། དེ་ལམ་འབྲུགས་པ་ཡིན་ན་རྫོགས་ཆེན་པོའི་ལམ་འབྲུགས། དེ་འབྲུགས་
ན་རིམ་པ་བཞིན་སངས་རྒྱས་གྱི་བར་ལམ་འབྲུགས་དགོས་པས་དེ་མི་འགྲིག། །བཀའ་
གདམས་གོང་མ་རྣམས་གྱི་སྐུ་བས་སུ་བྱུགས་དམ་འཕེལ་མི་འཕེལ་ལམ་རིམ་གྱི་
ཐོག་དུ་བརྟ་བ་ཡིན། ད་ལྟ་ཡུལ་ཐག་རིང་ནས་ལམ་རིམ་གྱི་འཁྲིད་དགོས་ཟེར་ཏེ་
ཡོང་། ཁྱིད་ཐོབ་ནས་མི་སྐྱོང་བར་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་བཞུས་པ་རེ་བྱས་བསྟན་འགྲོ་བས་

དེད་རང་ཆོ་ཡང་བསྐྱས་པ་ཅམ་ཞིག་བྱས་པས་མི་ཆོག། དེས་ཆོག་ན་རྗེ་སྐྱ་མས་ལམ་
རིམ་ཆེན་མོ་མཛད་དགོས་པ་མ་བྱུང་། དེའི་གནད་བསྐྱས་པ་ལམ་རིམ་ཆུང་དུ་མཛད་
དགོས་པ་མ་བྱུང་། དེའི་ལགག་བསྐྱས་པ་ལམ་རིམ་བསྐྱས་དོན་མཛད་དགོས་པ་
མ་བྱུང་། རྗེ་སྐྱ་མའི་རྣམ་ཐར་ལ་ལྟོས་དང་དེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱོམ་རྒྱ་རུ་མཛད་པ་ཡིན།
ཉམས་སྤྲུལ་ལེན་རྒྱ་རུ་མཛད་པ་ཡིན། དང་པོར་རྒྱ་ཆེན་ཐོས་པ་མང་དུ་བཅུལ། །བར་
དུ་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་གདམས་པར་ཤུ། །ཐ་མར་ཉིན་མཆན་ཀུན་དུ་ཉམས་
སྤྲུངས། །ཀུན་གྱི་བསྐྱར་པ་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་བསྐྱོས། །གསུངས་འདུག་པ་
གསུངས། ॥ ॥

༥ ཆོས་བཞིའི་ཉིན་ཡང་ར་ཁ་བྲག་གི་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིལ་གྱི་ཞབས་བརྟན་དུ་
དམིགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མཆོད་པ་དང་བསྐྱེན་བཀུར་ཕྱན་སྤུམ་ཆོགས་པ་བཤམས་པའི་
ཆོ། ལྟོན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་དེ་ཉིད་ལ་འདི་ལྟར་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། །

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྒྲོ་སྒྲོང་བའི་སྐྱབས་སྤྲུལ་ཐོག་མར་མགོན་པོ་གསེར་གླིང་
པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཡིན་པས་གནས་ཁང་གི་དོར་བྱ་གསུངས། དེ་ཡང་མགོན་པོ་
གསེར་གླིང་པ་དེ་ཉིད་གནས་ཁང་། ཤིང་བྱང་སོགས་གང་དུ་བཞུགས་ཀྱང་གི་དོར་
ལེགས་པར་མཛད་ཁོང་ལ་ཁོང་རང་གིས་རྟོན་གསར་དུ་བཞེངས་པ་དང་རང་བྱོན་གྱི་
རྟོན་མང་པོ་ཡོད་པ་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་བདག་རྟེན་དང་མཆོད་པ་ཕྱན་སྤུམ་ཆོགས་
པ་མཛད་ནས་དྲུངས་ཁྲིག་ཁྲིག་པ་ཡོད། དེ་རྩོ་ཐོས་བྱག་ལེན་ལ་ཐེབས་པར་མཛད་
པས་བོད་དུ་ཡང་དེ་དར་ནས་ད་ལྟ་ཡང་སྐྱ་མ་གང་དུ་བཞུགས་ས་རུ་དྲུངས་ཁྲིག་ཁྲིག་

པ་འོང་བ་ཡིན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཉག་ཏུ་བྱས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཚོས་
འཕགས་ལོ་བདུན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་རིང་ལ་
ཚོགས་བསགས་སྤྱིབ་སྤྱོད་ལ་འབད་མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་ཏེ། ཚོས་སྟོན་ས་རུ་
ས་རུ་མི་ལངས་པའི་ཕྱིར་ཆག་ཆག་འདེབས་པའི་རྒྱ་བཙལ་བ་ན་བདུད་ཀྱིས་རྒྱ་མི་
མཐོང་བར་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས་པས་རང་དང་ལྷ་སྤྱོད་མཐུན་པའི་བུ་མོ་ལྷ་བརྒྱ་དང་
བཙས་པས་རྩ་བོ་ཆེ་བཅད་ནས་ཁྲག་གིས་ཆག་ཆག་བཏབ་པས། དེ་ལྟའི་དབང་པོ་
བརྒྱ་བྱིན་ཀྱིས་ལྟའི་ཙན་དན་གྱི་རྒྱར་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས་པས་བར་ཆད་མ་ཐེབས་
པའི་ཁར་ཉག་ཏུ་བྱ་ཚོགས་རྫོགས་ཆ་བས་ཆེ་བུ་སོང་བས་བདུད་ཁ་སྤྱེདས། དེ་
གནས་ཁང་བྱེད་པོར་བྱེད་དགོས་རྒྱུ་ལ་གྱི་སྟོན་གྱི་བྱུང་བ་ཡིན། ལྷ་བ་སྟོན་གྱིན་བཤད་
དགོས་པའི་ཁུངས་ཀྱང་ཡིན། དེ་ཡི་དབང་དུ་བྱས་ན་བཀའ་གདམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
དཔེར་ན། མོ་རང་མ་ཞིག་གིས་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་གདན་འདྲེན་ན་མོ་རང་
གི་ཁ་ཚོད་ལ་དཔགས་པའི་གནས་ཁང་བྱེད་པོར་བྱས་འབྲུལ་བ་བསྐྱེགས་ན་དངོས་
བྱུང་འོང་། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་དངོས་བྱུང་མི་ཡོང་བའི་ཁར་བཀའ་བཀྲོན་འོང་། དེ་
བཞིན་དུ་རེད་རང་གིས་ཀྱང་སྐྱབས་དགོན་མཆོག་གསུམ་གདན་འདྲེན་པ་ལ་གནས་
ཁང་བྱེད་པོར་ལེགས་པར་བྱས་ཏེ་བཟང་གི་ཆག་ཆག་འདེབས། ཐ་ན་ཡིད་བྱུང་ཞིག་
ཏུ་འདུག་ཀྱང་ཕྱག་བདར་བྱེད་ཆག་ཆག་འདེབས་མཆོད་པ་སོགས་རང་གི་ཁ་ཚོད་
ལ་དཔགས་པའི་རུ་ཡིན་ཏུ་རང་བྱས་ན་དངོས་བྱུང་འབྱུང་། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་
བཀའ་ཆད་འོང་། དེ་ལྟ་བུས་ན་སྟོན་པ་འདུག་ས་ལྷ་བུ་ཉལ་ཉལ་མང་པོ་བྱས་ན་མིས་

བལྟས་ན་ཡང་ཡིད་མི་དགའ་བ་རང་འདུག་སྟེང་མི་འདོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་མི་བྱ་བར་བྱེདོར་
སོགས་ལེགས་པར་བྱས་ཏེ་འདུག་ཉམས་ལིན་ཏུ་སྟོབར་བྱ། དེ་ནས་འོག་གཞི་ཁོད་
སྟོམས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ས་དཀར་གྱིས་གཡུང་རྒྱུད་ཆོས་སྟོར་དུ་འཁོར་བ་ཞིག་གིས།
དེའི་སྟེང་དུ་སྟོན་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་རྩ་ཆོད་གི་ཁྲུའུ་བཟའིས་གྱིས་ཕུལ་བའི་རྩ་
དུར་བ་བཞུགས་གདན་དུ་བཏིང་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལིང་གི་རྒྱུད་དུ་མཛོད་པར་རྫོགས་
པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། སྟོན་རྒྱུད་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་གྱིས་འབྲུང་གདུལ་བྱའི་ཉམས་
ལེན་ཡིན་ཞིང་གནས་མལ་ལ་ཆགས་པ་སྟོང་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པས་རྩ་བ་བྱེད་
ཅེ་མོ་ནང་དུ་གདན་གྱི་འོག་ཁྲབ་པར་འདིང་། དེའི་སྟེང་དུ་གདན་རྒྱབ་མཐོ་ལ་མདུན་
དམའ་བ་བཏིང་རང་ལ་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་རི་ལྟར་ཡོད་པ་དང་། མང་པོ་མེད་ཀྱང་
འབྲལ་སྤང་གི་སྐྱ་གདན་གྱི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་བཀོད་པ་མཛེས་པར་བཞུགས་སུ་
གསོལ། དེ་ཡང་མེད་ན་སྐྱབ་པའི་མཐུལ་བཅུགས་པའི་མདུན་དུ་འདོད་ཡོན་ལྷ་སོགས་
མཆོད་པ་འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་གཡོ་མེད་ཅིང་བཀོད་པ་མཛེས་པར་བཞགས།
ཆོས་བརྒྱད་ཀྱིས་གཡོ་གཏོང་ལུགས་ནི་ཁོ་ཀྱན་སྟོང་ལ་ཡོད་ཕྱིན་ཐར་བ་དང་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་གང་ཡང་ཐོབ་མི་འདུག་པས་ཀྱན་སྟོང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྷན་
པར་བྱས་ཏེ་གནས་ཁང་གི་དོར་སོགས་བྱ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྟོན་ལམ་རྣམ་བཞི་
སོགས་གང་བྱས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱུར་མ་སོང་བ་མེད། དེ་ནས་རང་ཉིད་
གདན་ལ་འཁོད་ཚུལ་རྣམ་སྤང་གི་ཆོས་བདུན་ལྷན་ནམ་བརྒྱད་ལྷན་གང་བྱས་ཀྱང་
འབྲ་བས་རྒྱང་པ་དོ་རྩེ་སྐྱིལ་ཀྱང་ཐུབ་ན་རབ། དེ་ལྟར་མ་ཐུབ་ན་སེམས་དཔའི་སྐྱིལ་

ཁྱད་རྒྱུ་པ་གཡས་པ་སྤྱི་དང་གཡོན་ནང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱུ་པ་གཡོན་པ་གཡས་པའི་
བརྒྱ་ལོག་ཏུ་ཚུད་པ་ལྟ་བུ་པ་ཡིན་པར། གཡོན་པའི་རྩིང་པ་གསང་གནས་ཀྱི་ཐད་ཅམ་
དུ་འོང་བར་བྱས། སྤྱི་ཚིགས་མདའ་ལྟར་བསྐྱར། མགྲིན་པ་ཅུང་ཟད་དབྱུག་ཁེག་
སྤྱི་ཅེར་པར། སོ་དང་མཚུ་རང་བབས། ལྷ་ཅེ་རྒྱལ་ལ་ཅུང་ཟད་ཐུག་ཤིག་པ་གཉིས་ལྟེ་
ལོག་ཏུ་གཡོན་ལོག་གཡས་སྤྱིང་དུ་བཞག་པའི་མཐེ་བོང་གཉིས་ལྟེ་སྤྱིར། དབྱུགས་དལ་
བྱས་རྒྱ་བར་བྱས་ཏེ་རེ་རེ་ལ་དགོས་པ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ཡོད་པས་སྟོ་བྲག་མར་པའི་
ཞལ་ནས། བོད་ཀྱི་གདམས་ངག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ངའི་འདུག་ཚུལ་གཅིག་བྱ་ལ་ཡང་
མི་སྤེབས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ནས་དབྱུགས་དལ་བྱས་ཕྱིར་རྒྱ་བ་དང་ནང་དུ་རྒྱ་བ་
པ་ཤེས་ཅམ་པའི་དབྱུགས་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་གཏད་ནས་ཁྲག་པ་རེ་ལ་སྤེང་རྟོག་
རེ་བཏང་། དེ་ཉིད་གཅིག་བསྐྱངས་པས་སེམས་གནས་འོང་། དེས་ཀྱང་སེམས་གནས་
མ་སོང་ན་ཡང་ཉིད་གཅིག་བསྐྱང་། དེ་ལྟ་བུ་ཆར་འགའ་བྱས་པ་ན་སེམས་གནས་
འགྲོ་བཀའ་གདམས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱབས་
པ་ཡིན། ཉིང་རེ་འཛིན་སྐྱབ་པ་བྱས་ཀྱང་འབྲ་བ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ལྟན་ཀྱི་
འབྲ་བ་སྐྱབ་ན་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་གཤམ་པས་རྗེ་སྒྲ་མས་འབྲ་བ་དང་ཤེས་བཞིན་ཀྱི་སྤྱིང་
ཚུལ་ལས་མ་འདས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་རྒྱུང་འགྲོ་འོང་གི་ཁྲག་པ་ལ་དམིགས་
པས་སེམས་གནས་སོང་ན་དེ་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་པ་ན་འདོད་ཆགས་ཤས་
ཆེན་དེའི་གཉེན་སོར་མི་སྤྱིག་པའི་གཙོ་བོ་དཔྱལ་བ་བསྐྱོམས་དཔྱལ་བའི་གནས་ན་
ཡིད་དུ་འོང་བའི་དངོས་སོ་ཅི་ཡང་མེད་པས་དེ་བསྐྱོམས་ན་སེམས་ཕྱིར་གཡེངས་པ་

དེ་ནང་དུ་གནས་པར་འགྱུར། ཞེ་སྤང་ཤས་ཆེན་དེའི་གཉེན་པོར་བྱམས་པ་བསྒྲོམས།
གཉི་ལྷག་ཤས་ཆེན་དེའི་གཉེན་པོར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཉི་ལྷག་གམ་བདག་འཛིན་ལས་
འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བྱུང་ཚུལ་བསམས་ནས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་
བསྒྲོམས་པས་སེམས་རང་གི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོ་བོ་ལུང་མ་བསྟན་གསལ་ཞིང་རིག་
པའི་ཐོག་ཏུ་གནས་འགྲོ། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་ངོས་ཟེན་སོང་ན། རྣམ་མཁའི་
དཀྱིལ་དུ་ནམ་མཁའ་བཞག་པ་ལྟ་བུ་མཐའ་དབུས་མེད་པ་ལྟ་བ་དང་འདྲ། ཐོགས་
རིག་མེད་པ་ལྟ་བ་དང་འདྲ། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སོགས་སུ་མ་བྱུབ་པ་ལྟ་བ་དང་
འདྲ། ལྟ་བའི་རྒྱས་མེད་པ་ཞིག་ལ་ལྟ་བ་དང་འདྲ་མོ་ཡོང་། དེ་བསྒྲོམས་པས་བདེན་
འཛིན་ནི་སྤོང་མི་བྱས། སེམས་ལ་ཉམས་བཟང་པོ་འཆར། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ལུང་
མ་བསྟན་དེ་མི་དགེ་བས་ཟེན་ན་སེམས་ལུང་མ་བསྟན་ཐམས་ཅད་མི་དགེ་བ། དགེ་
བས་ཟེན་ན་དེ་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་ཡིན་པས་ལུང་མ་བསྟན་ཅམ་ལ་མི་འཛོག་པར་
ངེས་འབྱུང་གི་སེམས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་སྤོང་
བཅོས་ནས་དགེ་སྤྱོད་ལ་འཇུག་དགོས་པས་མདོར་ན་སྤྱིས་བྱ་གསུམ་ཀྱི་ལམ་རིམ་
ཐམས་ཅད་ཀུན་སྤོང་བཅོས་པ་ལ་ཟད་པ་ཞིག་ཡིན་གསུང་། འཆི་བ་མི་ཉག་པ། བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས། དབུ་མའི་ལྟ་བ་གང་རུང་གི་ཀུན་སྤོང་དུར་རེ་བ་ཞིག་ཡོད་ན། ཆོས་
བརྒྱད་སོགས་སྤོང་ན་པ་ཐམས་ཅད་འགག་འགྲོ། ཀུན་སྤོང་བཅོས་ཟེན་ནས་དམིགས་
པ་ལ་འཇུག་པ་ན། དག་པའི་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། མ་དག་པའི་དམིགས་པ་
ལ་འཇུག་པ་གཉིས་ཡིན། དག་པའི་དམིགས་པ་ནི་གནས་ཁང་དག་ཞིང་དུ་དམིགས་

ནས་དེའི་དབུས་སུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྱིའི་སྤྱི་དུ་སྐྱབས་དགོན་མཆོག་གསུམ་མ་ཆང་བ་
མེད་པ་བདེ་ལམ་གྱི་ཆོག་མཁན་ཞིང་ལྷར་གསལ་བཏབ་ནས་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་རྣམས་
དབྱེད་ནས་བསྐྱོམ་པ་དང་། དད་པ་ལྷང་ལྷང་སྒྲིམ་པ་ན་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པ་ཡིན་ལ།
མ་དག་པའི་དམིགས་པ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་སྐྱོར་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རིགས་
བྱུག་སོ་སོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱོད་བཞིན་པ་ཡིན་པ་ལ། མིའི་རྟེན་ལ་མ་བྱས་པའི་གནས་
སྐབས་གསལ་བཏབ་ནས་མ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདུན་ན་རང་ཉིད་བྱ་རེ་རེ་ཡོད་
པར་བསམས་ཏེ། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་
མནར་ཚུ་ལ། མ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་བྱ་བ་སོགས་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་པས་དག་མ་དག་གི་
དམིགས་པ་དེ་གཉིས་གནས་ས་ཁ་སྐྱར་བ་ལྟ་བུ་བྱས་ནས་དམིགས་སྐྱོར་ཐམས་ཅད་
ལ་བྱབ་དགོས་པ་ཡིན། རང་གཞན་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་ཚུལ་ཡང་། རང་ཉིད་སྤྱི་
མཆོར་ལྷང་བ་ཇི་བཞིན་དུ། །མར་གྱུར་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་དེ་འདྲ་བ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྷར་རང་རྒྱུད་ལ་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་འབབ་ཚུལ་བསམས་ནས་
རང་ལ་སྤྱིང་རྩེ་སྤྱོ། དེ་ནས་གཞན་ཐོག་ཏུ་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་
འབབ་ཚུལ་བསམས་པས་གཞན་ལ་སྤྱིང་རྩེ་སྤྱོ་བ་ཡིན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་
མ་བྱས་ཚུལ་ནི། སེམས་ཅན་རེ་རེའི་ངོས་ནས་གྲང་མིའི་རྟེན་ལ་རང་གི་མ་བྱས་
པ་གྲངས་ཀྱིས་མི་ཆོད། དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྲགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་མ་བྱས་པ་དེ་ལས་གྲང་
མང་། རིགས་བྱུག་གི་སེམས་ཅན་སྤྱི་ངོས་ནས་འཇལ་གྲང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་རང་རང་གི་མ་བྱས་ཚུལ་འདྲ་རང་དང་འདྲ་གསུངས། ཐུན་མཐར་དམིགས་པ་

བསྐྱབས་པར་འདོད་ན་ཆོག་པ་ཞིང་རྣམས་བདེ་ལམ་གྱི་སྡོན་འགྲོ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བསྐྱུ་
མཐའ་སྐྱོར་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་བསྐྱུ་བའམ་ཡང་ན་གསལ་བཟའ་བྱུང་མར་བཞག་
ནས་སྐྱུ་མཆོམས་སུ་བྱམས་སྟེང་རྩེ་བསྐྱོམ། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་གི་དམིགས་
སྐྱོར་དགའ་མོ་ཡོད་ན་དམིགས་པའི་ཞིབ་ཆ་བདེ་ལམ་ནས་འདོན་བ་ཡིན་པས་སྐྱེས་བུ་
གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཐོག་ནས་སེམས་གྱི་འགྲོས་འཆོལ་དགོས། དེའི་སྟེང་ནས་
སེམས་གྱི་འགྲོས་ཞིག་རྟེན་ན་དེ་ནས་འདི་མི་ཤེས་བྱ་བ་མེད། སེམས་ལས་གསལ་
བ་དང་སེམས་ལས་དྲངས་བ་མེད། དེས་ན་བཀའ་གདམས་པ་རྣམས་གྱིས་བསྐྱོམས་
པའི་ཤེས་པ་འབྲ་བ་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཤེས་གསུངས་པ་ཡིན་གསུངས། །

༥ ཡང་ལོ་དང་ལྷ་བ་དེ་ཉིད་གྱི་ཆོས་དྲུག་གི་ཉིན་གནས་སྐྱུ་སུམ་ཆོག་པ་ལ། འཕགས་
པ་སྐྱུ་རས་གཟིགས་གྱི་པོ་བྱང་དངོས་ལུང་བུ་ཚུག་བྱང་ཆུབ་སྟེང་དུ། རང་བ་སྐྱོམ་ཆེན་བ་
བྱ་བ་སྟེང་ལུང་དུ་གྲགས་ཆེ་བ་དེའི་ཨ་མ་དགོས་ལྟ་ཞེས་བགྱི་བས། སེམས་བསྐྱེད་མཆོད་བ་
བསྐྱེན་བཀྱར་སྐྱུ་སུམ་ཆོག་པ་བྱས་པའི་ཆེ། སྟོན་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་འཁོར་དེ་ཉིད་ལ་འདི་
ལྟར་བཀའ་སྩལ་གྱི།

ལོ། དེད་རང་ཆོ་མཇལ་དཀའ་བ་སངས་རྒྱས་གྱི་བསྐྱེན་པ་དང་མཇལ། ཐོབ་
དཀའ་བ་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ། རྟེན་འབྲེལ་འཛོམ་པའི་དུས་སུ་བྱང་
ཆུབ་གྱི་སེམས་ལ་བག་ཆགས་ཅི་ཐེབས་བྱེད་དགོས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་དེད་རང་ཆོས་
སྐྱབས་སུ་མཆིའི་ཐེར་ནས་སྟོན་གནས་སུ་བྱེད་པའི་ཤུག་བྱུ་བ་ལྟ་བུ་ཡོང་། སྐྱུ་
རས་གཟིགས་དང་འཇམ་དབྱངས་བྱག་ན་རྩེ་རྩེ་ལྟ་བུ་ཡོང་། སེམས་བསྐྱེད་དགོས་

པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་འཛམ་བུ་གླིང་པ་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་ཐར་འདོད་རྣམས་
ཀྱི་མིག་ལྟ་བུ་མགོན་པོ་སྐུ་སྤྲུབ་ཀྱིས། བདག་ཉིད་དང་ནི་འཛིག་རྟེན་འདིས། །སྤྲུལ་མེད་
བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ན། །དེ་ཡི་ཅ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ས། །རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་
དང་། །སྤྱོད་པ་མཐས་གཏུགས་པའི་སྤྱིང་རྗེ་དང་། །གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཡེ་ཤེས་
ལགས། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས། ཉན་ཐོས་
སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྤྲུལ། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
ལས་འབྱུངས་ཤིང་། །སྤྱིང་རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་སྟོང་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
ནི་རྒྱལ་སྐུ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ། །ཞེས་དང་། སྟོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྟས། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྤྲུལ་
ལྟར་ན་སྐད་ཅིག་གིས། །འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བསྐྱམས་པའི་ཉམ་ཐག་རྣམས། །བདེ་
གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྲས་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཞིང་། །འཛིག་རྟེན་ལྟ་མིར་བཅས་པས་ཕྱག་
བྱར་འབྱུར། །ཞེས་དང་། ཐུབ་དབང་གཉིས་པ་སྟོབ་ཐབས་གྲགས་པའི་དཔལ་ཀྱིས།
སེམས་བསྐྱེད་ཐེག་མཆོག་ལམ་ཀྱི་གཞུང་ཤིང་སྟེ། །རྒྱལ་མེད་སྟོང་པ་རྣམས་ཀྱི་
གཞི་དང་རྟེན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་རང་ཆོ་འོན་པ་ལྟ་བུར་སོང་ནས་མ་གོ་
བ་ཡིན། གོ་བ་ཞིག་ལ་དེས་ཆོག །མི་གོ་བ་ཞིག་ལ་བརྒྱ་བཤད་བྱས་མ་བྱས་མེད།
རྒྱ་མས་བཤད་པ་རྣམས་སེམས་ལ་བཞག་ནས་བསྟོམ་དགོས། རྒྱ་མས་བཤད་པའི་
སྐབས་སུ་ན་བའི་རྒྱ་བ་ཏུ་བསྐྱུར། དེ་ནས་མ་བྱུང་བྱས་ཀྱང་རང་གིས་མ་བྱུང་བ་ཡིན།
གཞན་སུ་ལ་ལེ་ལན་འདེད། འཁོར་བ་གཏིང་མཐའ་མེད་པའི་སྤྱག་བསུལ་དེ་རང་རང་
གིས་བཙོན་བགྱས་བྱས་ནས་བསྟོག་དགོས། བཙོན་འབྱས་མ་བྱས་ན་སྤར་དེ་ཅམ་

ཞིག་འབྱམས་པ་ལ་རང་ལོག་མ་བྱུང་ཅ་ན་ད་ཡང་རང་ལོག་མི་འོང་། དེས་ན་མདོ་
མྱེ་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་དབང་དུ་བཅུགས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་དགོས། མདོ་མྱེ་བསྐལ་
བཟང་དབང་དུ་བཅུགས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་སུ་མདོ་དེ་ན་སེམས་བསྐྱེད་
ཡུལ་གྱི་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཡོད། སེམས་བསྐྱེད་པ་པོ་སྟོང་ཡོད། སེམས་བསྐྱེད་པའི་
རྣམས་སྟོང་ཡོད། དེ་ཆོ་ལ་ལྟོས་དང་། ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པས་ཆོག །དེ་
རང་ཆོ་མཆོད་པ་ལ་མ་ཐོགས་དད་པ་ལ་ཐོགས། ཉན་ལ་དད་པ་ཞིག་ཡོད་ཕྱིན་སྟོང་
བཅུད་ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་ཡིན། འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་
ཡིན། མཐུལ་འབུལ་བ་འདི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་དྲག་ཤོས་ཡིན་པས་ཐམས་
ཅད་གྱི་བྱག་བྱགས་ཀར་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་མ་ལན་གསུམ་
གསུངས། དེའི་ཆོ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བར་ཤར་
སྟོམ་ཞིག་བྱས་མཐུལ་ཞིག་ཕུལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་མ་ཆར་གཅིག་བཟོད།
ཡང་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་གི་དམིགས་སྐྱོར་རྣམས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བར་ཤར་
སྟོམ་ཞིག་བྱས་ནས་མཐུལ་ཕུལ་ཏེ་ཆར་གཅིག་བཟོད། ཡང་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་ཆར་
གཅིག་བཟོད། དེ་ལྟར་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྐྱོ་སྦྱང་དགོས་པར་མཁས་
པ་ཆེན་པོ་གཞོན་ཏུ་རྒྱལ་མཆོག་གིས་གསུངས། ཡང་སྐལ་བས་སྐལ་བས་བྱམས་པ་
སོགས་ཆད་མེད་བཞི་པོ་གསལ་བཏབ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་དགོས། ཆད་མེད་བཞིའི་
སྟོན་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཕྱིན་ཏུ་བཟང་བ་ཡིན། ལུགས་འདི་ཡང་ཆད་མེད་བཞིའི་
སྟོན་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་རང་གར་སངས་རྒྱས་ཆོས་

ཚོགས་མ་ཚར་གསུམ་བརྗོད་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཡིན་ཟེར་བ་ལ་ངོ་བོའི་ཞལ་ནས། བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་ཇེ་སྤྱིང་མི་ཤེས་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་བོད་ཀྱིས་ཤེས་པ་གསུངས་པ་ཡིན། སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་བ་ཚོས་
སུ་བཟང་སྤྱོད་ཚར་གཅིག་གསུངས། བཟང་སྤྱོད་ཁོ་རང་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་
གསུངས་སོ། །

༥ ཡང་ལོ་དང་རྒྱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེས་ཉི་ཤུའི་ཉིན། དཔོན་སློབ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱིས་
སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཚོན་པ་དང་དགེ་འདུན་ལ་བསྟེན་བཀུར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མཛད་
ནས། གནས་དང་འཁོར་སྤྱ་མ་ལྟར་ལ་སྟོན་པ་དེས་ཚོས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འདི་ལྟར་
གསུངས་སོ། །

དུས་དང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སློ་སྤྱོད་
དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱིས་འགག་རང་དེ་དཔལ་འབྱོར་ཆེད་དཀའ་དོན་ཆེ་འཛིག་
སླ་བ་ལ་ཐུག། ཆེད་དཀའ་བ་དཔེ་རྒྱ་འབྲས་བུའི་སློན་སྤྱོད་དཀའ་བ་གསུམ་
ཡིན། དོན་ཆེ་བ་ལུས་འདིས་གནས་སྐབས་མདོན་མཐོ་དང་མཐར་ཐུག་ངེས་
ལེགས་གང་བསྐྱུབ་ཀྱང་སྐྱུབ་ཀྱས་པ་ཡིན། སྐྱུབ་ཀྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་འཛམ་
བུ་སྤྱིང་པ་ལས་ཀྱི་ས་བ་ཡིན། སྤྱིང་གཞན་ནམས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་བ་ཡིན་
པས། དེད་རང་འཛམ་བུ་སྤྱིང་པ་ནམས་ཀྱིས་སྐྱུབ་ཀྱས་པ་ཡིན། སྤྱིང་གཞན་
ནམས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་བ་རི་ལྟར་ཡིན་ན། ལུབ་བ་སྤྱང་སྤྱོད་པ་བ་སྤྱང་ལ་གཙོ་
བོར་ལོངས་སྤྱོད་པ་སོགས་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱ་ཆེ། བྱང་སྤྱོད་སྟན་པ་ལ་མ་ཚོས་

པའི་ལོ་རྟོག་སོགས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱ་ཆེ། ཤར་ལུས་འཕགས་སྤྱིང་ལོངས་སྤྱོད་
སྒྲ་ཆོགས་འཛོམ་པས་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱ་ཆེ། འཛོམ་བྱ་སྤྱིང་པ་ལོངས་སྤྱོད་དབུ་
ལས་ཀྱི་ས་པ་ཡིན། ལས་ཀྱི་ས་པའི་གོ་དོན་རིམ་འཛིན་ཟེར་ན། འཛོམ་བྱ་སྤྱིང་
པ་རྣམས་ཁམས་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཡིན། སྤྱིང་གཞན་རྣམས་ཁམས་སྒྲ་མས་པ་ཞིག་
ཡིན། འཛོམ་བྱ་སྤྱིང་པ་རྣམས་ཁམས་སྒྲ་ཆོགས་པ་རིམ་འཛིན་ཡིན་ན། འཛོམ་
བྱ་སྤྱིང་པའི་མི་ལ་ལ་རྒྱད་འཛམ་པོ་བསམ་པ་བཟང་པོ་ཡོད། ལ་ལ་རྒྱད་རྒྱབ་
མོ་ཁོང་ཁོ་ཆོ་མོ་སྒྲ་སྤང་ཆད་ཡོད། ལ་ལ་སེར་སྒྲ་ཆེན་པོ་ཆས་ཀ་མིན་པ་བསམ་
རྒྱ་མེད་པ་ཡོད། ལ་ལ་གཏི་ལུག་ཆེན་པོ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ཀྱི་སྒྲོ་ཅི་ཡང་
སྤྱོད་རྒྱ་མེད་པ་དེ་འདྲ་ཡོད། སྤྱིང་གཞན་ན་ལས་ཀྱི་རྟེན་དུ་རྒྱུང་པ་ཅམ་ཡོད། ཆོ་
དེ་ལ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་པ་མེད། སྤྱིང་འདི་ན་ཡུལ་ཉེར་བཞིའི་དཔལ་
པོ་དཔལ་འཕེལ་མ་ཁའི་སྐར་ཆོགས་བཞིན་དུ་བཞུགས་པའི་ཁྱེན་བརྒྱབས་ཀྱིས་
དངོས་གྲུབ་ཐོབ་སྤྲོ། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཆོ་གཅིག་ལུས་གཅིག་
ལ་འཆང་རྒྱ་བའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ན་འཛོམ་བྱ་སྤྱིང་པ་ཡིན་པས་བྲལ། འཛོམ་བྱ་
སྤྱིང་པ་ཆོ་སྤྱོད་ལ་དགེ་སྤྲུག་སྤྱོད་ལ་ལྷན་བསམ་ན་ཆོ་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་སྤྱིང་
གཞན་ན་སྤྱོད་མི་སྤྲལ། དེས་ན་འཛོམ་བྱ་སྤྱིང་པ་ཟེར་བ་དང་ལས་ཀྱི་ས་པ་ཟེར་
བ་དེ་སྤྱི་ལ་མ་སོང་བར་རང་ལ་གོ་བར་བྱས་ནས་རྟེན་བཟང་པོ་འདི་ཐོབ་དུས་སུ་
བྱང་རྒྱུ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པ་ཡིན། ཞེས་སོགས་དལ་འབྱོར་དོན་
ཆེ་ཚུ་ལ་རྒྱས་པར་གསུངས། །

༥ ཡང་དེའི་བྱི་ཉིན་ལྷ་སའི་སྤྱ་གཉེར་རིན་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བགྱི་བས་སེམས་བསྐྱེད་
གྱི་མཚོད་པ་དང་། ཕུར་བུ་ཚུག་གི་དགེ་སློང་སུམ་ཅུ་སྟོར་ལ་བསྟེན་བཀྱར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
པ་བྱས་པ་ན། དམ་པ་དེའི་ཞལ་ནས་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ།

ལོ། དུས་དང་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སློ་སྦྱོང་དགོས། ཉིན་ལན་
གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སློ་སྦྱོང་དགོས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་རྒྱད་ལ་སྦྱེས་ཟེན་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་དེ་ལྟར་སློ་སྦྱོང་དགོས་ན་རེད་རང་
ཚོ་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སློ་སྦྱོང་
དགོས་པ་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སློ་སྦྱོང་
དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གནད་ལ་བཀར་ན་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་ལ་ཐུག། འཆི་བ་མི་རྟག་
པ་འདི་རྒྱ་ཆེ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ནམ་མཁའ་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་ཁོ་འོང་། ཅམ་
མཁའི་མཐར་ཐུག་གྱུར་པ་རི་ཅམ་པར། །སེམས་ཅན་མ་ལུས་མཐའ་ཡང་དེ་བཞིན་
ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱིས་གར་ཁྲབ་འཆི་བ་མི་རྟག་པས་ཁྲབ།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་སྟོན་འདས་པའི་དུས་ནའང་བྱུང་། ད་
ལྟར་གྱི་དུས་ནའང་བྱུང་། ད་ཡང་འོང་། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་དེ་ཉིད་བྱ་ཚོད་ཕྱང་
པའི་རིར་ཐུག་པའི་ནང་དུ་སྦྱབ་པ་མཛད་ཀྱིན་བཞུགས་ཅི་ན། དགེ་སློང་ལྷས་བྱིན་
གྱིས་ཐུག་དོག་གིས་སྦྱོགས་རྫོང་འཕངས་པ་ལ། དཔལ་གསང་བའི་བདག་པོས་རྫོ་
རྫོ་བརྒྱབ་པས་དུམ་བུ་སྟོང་བུ་སོང་བའི་ཟེར་ཁ་ཅིག་གཞོན་སྤྱོད་ཀྱིས་ལ་པོག་སྟེ་
ཁོང་གོངས། ཐུག་པའི་ནང་དུ་སོང་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་མཐེའུ་ཆུང་བཅད་

བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་ནས། གང་དུ་གནས་ཀྱང་ལས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པའི། །ས་
ཕྱོགས་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །བར་སྤང་ལ་མེད་ཀྱི་མཆོད་གཏིང་ན་མེད། །རི་བོ་
ནམས་ཀྱི་གསེབ་ཏུ་ཞུགས་ན་འདྲ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པས་ལས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་
པའི་ཟེར་བ་དེ་གང་དུ་གནས་ཀྱང་འཆི་བས་མི་ཚུགས་པའི་ཞེས་བར་བསྐྱར་ནས་
ལམ་རིམ་དུ་གསུངས་པས། བར་སྤང་ལ་འཕྱར་ཐུབ་ཀྱང་འཆི་བ་ལས་མི་ཐར། དྲང་
སྟོང་ནམ་མཁའ་ལ་རྩུ་འབྲུལ་གྱིས་འགྲོ་བ་ནམས་ཀྱང་འཆི་དགོས། རྒྱ་མཆོད་ནང་དུ་
བསྐྱད་ཀྱང་འཆི་དགོས། དེ་ན་གནས་པའི་དུད་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ལི་འགྲོ། རི་རབ་ཀྱི་
ཁོང་སེང་དུ་བསྐྱད་ཀྱང་འཆི་དགོས། དེ་ཡང་དེད་རང་ཆོ་ཐམས་ཅད་ལ་འཆི་བ་ཞིག་
འོང་བསམ་པ་ཡོད་མོད། དེས་མི་ཆོག་ཞོག་ཁ་ལངས་པའི་དུས་སུ་དེ་རིང་རང་འཆི་
ཉེན་ཡོད་ག་འདྲ་ཡོང་མི་ཤེས་སྟམ་པ་དང་། དགོང་མོ་ཉལ་བའི་དུས་སུ་དོ་དགོང་རང་
འཆི་ཉེན་ཡོད་ག་འདྲ་ཡོང་མི་ཤེས། སང་གཉིད་སད་རྒྱ་ཡོང་མི་ཡོང་མི་ཤེས་སྟམ་
པ་དགོས། དེད་རང་ཆོ་དེ་མ་བྱུང་བས་སྟོད་གྲབས་རང་བྱས་པས་གཤིན་ཏེ་ཆོས་
རྒྱལ་གྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་ཅ་ན། ཁོ་འདི་ཅམ་ན་འཆི་བ་ལ་སྟོད་གྲབས་རང་
བྱེད་དགོངས་ནས་གད་མོ་འཆོར་བ་རེད། ཆོས་མ་གོ་བ་ཞིག་གི་བསམ་མཐོ་ལ་ཆོས་
བྱས་ནས་གང་བྱེད། ཆོས་བྱེད་པ་ནམས་ཀྱང་འཆི་འགྲོ་བར་འདུག །མི་བྱེད་པ་ནམས་
ཀྱང་འཆི་འགྲོ་བར་འདུག་བསམ་འོང་སྟེ། འཆི་ལུགས་མི་གཅིག་ཆོས་པ་རབ་འཆི་
བ་ལ་སྟོ། འབྲིང་མི་འཆོར། ཐ་མ་མི་འགྲོད་ཟེར། མ་གཅིག་ལབས་སྟོན་མ་མགུར་མ་
གནང་གིན་གྲོངས། མ་གཅིག་རེ་མ་མགུར་མ་གནང་གིན་གྲོངས། ཟླ་ལྷ་མ་རྟོག་པ་

ལ་ཉམས་ཤར་གྱི་མགྲར་མ་གནང་ནས་གོངས། འབྲིང་མི་འཆེར་ཟེར་བ་དེ་ཤིན་པོར་
ཤི་ཆོས་ནི་བྱས་ཆར་སྟམ་པ་འོང་། ཐ་མ་མི་འབྱོར་ཟེར་བ་དགོ་སྟོར་རང་གིས་གང་
བྱས་བྱས་ཤིན་པོར་ཐབས་མེད་སྟམ་པ་འོང་། དེ་ལྟ་བུའི་འཆི་བ་མི་ཉག་པ་བསྒྲིག་པ་ལ་
ཆོས་སྐྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྐྱོམས་ནས་བསྒྲིག་དགོས། བསྐྱེས་པ་ཞིག་
ལ་འཇུག་ནས་བསྐྱད་པས་བསྒྲིག་མི་ཐུབ། དེ་ཐུབ་ན་བྱང་སྟོང་ཆོ་བསྐྱེས་པ་བཟང་།
རིག་འཛིན་ཆོ་བསྐྱེས་པ་བཟང་སྟེ་ཁོང་ཆོ་ཡང་ནམ་ཞིག་འཆི་འགྲོ། དེད་རང་ཆོ་བསམ་
མཉོ་བཏང་ན་ལམ་རིམ་ལ་སྒྲུང་བྱང་གང་ཡང་མེད། མོ་མའི་ཆོས་ཀྱི་མཐོང་ཡང་མེད།
མོ་མ་ནི་ཤོས་གཅིག་གིས་ད་ལོ་བྱོང་ལ་འཆུབ་ཡོད་དེ་ཟེར་བྱུང་ན་སྟོང་ཆོ་ལུབ་སྟེ་
འོང་སྐྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་ནས་མི་དགོ་བ་བཅུ་བྱས་ན་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་གསུངས་
པ་ལ་ཉམས་སྤང་གང་ཡང་མེད། ལྷང་བསྟན་ལ་མི་དགོ་བ་བྱས་ན་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་
དགོ་བ་བྱས་ན་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བར་ལམ་རིམ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ལས་བཟང་བ་མེད།
སྐྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལས་རྒྱ་ཆེ་བ་མེད་མདོ་ལྷགས་ཐམས་ཅད་འདུས།
དེད་རང་ཆོ་དེ་ལ་ཉམས་སྤང་གང་ཡང་མེད། སྐྱབ་ཐབས་འདོམ་པ་གང་བྱུང་ན་དཔེ་
མེད་ལ་མེད་དུ་བཅི། ལམ་གྱི་གཞུང་དེ་ལ་གང་ཡང་མི་བསམ་པར་ཁོ་ལ་ཆེ་གཅིག་ལ་
འཇུག་བསྐྱད་པས་ས་དང་པོ་ཡང་ཐོབ་མི་བྱས། མདོར་ན་མང་པོ་ཞུ་མི་དགོས་སེམས་
བསྐྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་འཆི་བས་འཛིགས་ན་ཆོས་ཀྱི་
སྟོང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་གསུངས། ॥

༥ ཡང་དེའི་ཕྱི་ཉིན་ཕུར་བུ་སྟོག་གི་འདུ་ཁང་ཐོག་ཏུ་རི་ཁྲོད་དེ་ཉིད་ཀྱི་དབུ་མཛད་ངག་

དབང་བྱམས་པ་བྱ་བ་དང་རིན་ཆེན་ལེགས་པ་བྱ་བའི་སྤྱན་གཉིས་ཀྱིས། རྗེ་མ་དེས་
གཙོས་རི་ཁོང་དེའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་རང་གི་འབྱོར་བ་དང་བསྟན་པའི་བསྟེན་བཀུར་དང་
དཀོན་མཆོག་གི་མཆོད་པ་བཤམས་པ་ན་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ།

དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྒོ་སྤྱོད་དགོས། བྱང་ཚུབ་
ཀྱི་སེམས་ལ་སྒོ་སྤྱོད་བའི་སྐབས་སུ་རང་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གནས་ཁང་
གཅིག་ཏུ་ཆོགས་པ་ལྟ་བུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདུན་དུ་སྐབས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མ་ལུས་པ་ཆ་ཆང་རེ་འོང་། དེ་
འོང་བའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རང་སྤང་ལ་ཞིང་དག་
པ་རབ་འབྱམས་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཤར། སྐབས་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཤར། སྐབས་ཐམས་ཅད་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་འབྱུང་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་གཅིག་བཞུགས་ཕྱིན་
དེའི་འཁོར་དུ་སྐབས་ཐམས་ཅད་བཞུགས་དགོས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
སེམས་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདུན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
བཞུགས་དགོས། འདི་ན་སྐབས་རྣམས་མི་བཞུགས་ཟེར་བའི་ཁོ་ལ་ཆེ་གཅིག་ཡོད་
ན་སྐབས་རྣམས་ལ་སྐྱེབ་བྱེད་ཡོད་དགོས། དེ་མེད་པས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་མདུན་ན་སྐབས་ཆ་ཆང་རེ་བཞུགས། འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་དག་པའི་ཞིང་མེ་
གཟིགས་ཟེར་ན་གཟིགས། སེམས་ཅན་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལས་འབྲས་གཟིགས་པ་ན་སེམས་
ཅན་སོ་སོའི་སྤྱད་བསྐྱེད་མྱོང་ཚུལ་སོགས་གཟིགས། འོ་ན་སྐབས་ཐམས་ཅད་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདུན་ན་བཞུགས་ན་རེད་རང་གིས་མི་མཐོང་བ་ཅི་ཡིན་ཟེར་ན་མ་

རིག་པས་བསྐྱབས་ནས་མ་མཐོང་བ་ཡིན། དཔེར་ན་མི་ཞིག་ཆང་འཐུངས་ནས་ར་
བཟི་སྟེ་གཉིད་ལོག་ན་གཉིད་ཡུན་རིང་པོ་འོང་། གཉིད་མ་ཐུག་པོར་འོང་། དེའི་རིང་ལ་
འཇམ་བུ་སྤིང་བ་ཆོག་པ་ཉེ་སྟོན་མོ་བཏང་ཡང་ཁོས་མི་ཤེས་དེ་དང་འབྲ། དེ་ལྟར་རྒྱ་
བསྐྱེད་ནས་སྒོ་སྤྱངས་ན་གོམས་པའི་དབང་གིས་འགོ་འདུག་གི་སྒྲིབ་ལམ་ཐམས་ཅད་
དུ་མདུན་དུ་སྐྱབས་གནས་ཐམས་ཅད་དང་མཐའ་སྐྱོར་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ལམ་ལམ་འཆར། དེ་ཅི་ཡིན་ཟེར་ན་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཉེ་སེམས་
བསྐྱེད་ཅིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་
འོང་། མ་ཀླན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་མེད་པར་རང་གཅིག་
བུ་མགོ་ཅི་ཐོན་གྱི་ཐུགས་དམ་གང་བྱས་ཀྱང་ཐོགས་ཅི་ཡང་མི་ཐོན། རང་གཅིག་བུ་
མགོ་ཐོན་པའི་ཐབས་སུ་དཔལ་གསལ་བ་འདུས་པ་ལ་ཐུགས་དམ་བྱས་ཀྱང་ཆོས་ནི་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལོས་ཡིན། གང་ཟག་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བར་ཁས་མི་ལེན། ལམ་
རིམ་ཆེན་མོ་ན་ཅི་གསུངས་ཆོས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཡིན་པས་མི་ཆོག། །གང་
ཟག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བར་འགོ་དགོས་སོ། །གང་ཟག་ཐེག་ཆེན་པར་བྱེད་པ་ཡང་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉིད་ལ་རག་ལས་སོ་གསུངས་པ་ཡིན། རང་གཅིག་བུ་མགོ་ཐོན་པའི་
ཐབས་སུ་དཔལ་གསལ་བ་འདུས་པ་ལ་ཐུགས་དམ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་པར་
ཞོག། །ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་འཐོབ་མི་འཐོབ་ཐེ་ཆོས་ཟ། སྟོན་རྩོམ་རྗེ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཉི་ཤ་
ཞལ་བཞུགས་དུས་སུ་རྒྱ་གར་དུ་གཤེན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞིག་གིས་རྒྱན་
ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པས། རྩོམ་པོ་དེ་ལ་ཐུགས་ཉལ་ལས་ནས་པ་ལ་པ་ལ་ངན་སོང་

དུ་མ་སྐྱེས་པ་ཨ་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ཆོ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་
མཛོད་བསྟན་དུ་ཁྱས་པ་ཡིན་གསུངས་སོ། །

༥ ཡང་རྒྱ་ལོའི་རྟོག་ལྟ་པའི་ཆེས་གཅིག་གི་ཉིན་གནས་དེར་སེར་བྱས་ཀྱི་
ཆ་བ་ཁམས་ཆན་གྱི་བྲ་བ་དམ་ཆོས་བ་བྱ་བས། ཉོན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཙོ་མཛད་པའི་སྐྱབ་སྤེ་
གསུམ་གྱི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་སུ་མཆོག་པ་དང་དགོན་མཆོག་གི་
མཆོད་པ་བྱས་སུ་མཆོག་པ་བཤམས་པའི་ཆེ་འདི་ལྟར་བཀའ་སྩལ་གྲོ།

བྱང་ལྷ་གྱི་སེམས་ལ་སྒྲོ་སྒྲོང་པའི་སྐུ་བས་སུ་དཔེར་ན་སངས་ཉིན་ལྟ་བུ་སེམས་
བསྐྱེད་རྒྱ་ཡིན་ན་དེ་རིང་ལྟ་བུ་རང་གི་ཆེ་འདི་ལ་བསྟེན་གནས་སྒྲོང་གནས་སོགས་
ཚུལ་ཁྲིམས་འདི་ཅམ་བསྐྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་དགོན་མཆོག་གི་མཆོད་པ་འབྱུང་པོ་ལ་གཏོར་
མ་སོགས་སྤྱིན་གཏོར་འདི་ཅམ་བྱས། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་འདི་ཅམ་བྱས་སྤྱོད་
དུ་རང་གིས་ཉམས་སུ་སྒྲོང་པའི་ཆེ་འདི་ལ་དགེ་བ་གང་བྱས་རྣམས་བསམ་མཛོད་
བཏང་། ཆེ་རབས་ཐོག་མེད་པ་ནས་དགེ་བ་རབ་འབྱེད་ཐ་གསུམ་བྱས་པའི་བག་
ཆགས་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་བསམས་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་
བསྐྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་དགེ་བ་བྱས་པའི་བག་ཆགས་དེད་རང་ཆོའི་
རྒྱད་ལ་ཡོད། དེ་མེད་ན་དེད་རང་ཆོ་ལ་དགེ་སེམས་སྤྱི་མི་ཉན། མ་ཁན་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་དགེ་ཅ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་དགེ་ཅ་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་པོ་མེད། དེད་རང་ཆོས་ལོངས་
སྤྱོད་ཤེས་ན་དེད་རང་ཆོར་དབང་བས་དེ་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་

རང་གཞན་གྱི་དགེ་ཆ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་མ་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དུ་
བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམས་པའི་སེམས་དེ། སང་ཉིན་
སྟོན་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་དཔང་པོར་བརྟགས་ནས་བསྐྱེད་དགོས་སྙམ་དུ་བསམ་དགོས།
དཔེར་ན་དོན་ཆེན་པོ་ཞིག་སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་འབྲུལ་བ་འདི་ཅམ་ཞིག་འབྲུལ་མི་འདི་
འདྲ་ཞིག་ལ་གཏུགས་ལ་གཏས་འདི་འདྲ་གཏོང་སྙམ་དུ་སང་གི་བྱ་བ་བྱེད་རྒྱ་རྣམས་དེ་
རིང་ནས་བསམ་མཐོག་གཏོང་བ་དང་འདྲ། སྟོན་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་དཔང་པོར་བརྟགས་
ནས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་སུ་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་བས་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
ཐུགས་བསྐྱེད། བར་དུ་ཚོགས་བསགས། མཐར་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་
རྒྱས་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ངས་ཀྱང་བྱེད་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན། དང་པོར་ཐུགས་
བསྐྱེད་ཟེར་བ་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཟེར། བར་དུ་ཚོགས་བསགས་ཟེར་
བ་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་མ་བཟེད་པར་བྱས་ནས་
ཚོགས་གསོག་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་བརྩོན་པ་ལ་ཟེར། དེ་ལ་བསྐྱལ་ཆེན་གངས་མེད་གསུམ་
འགོར། དེ་དབང་པོ་འབྲིང་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་པ་ཡིན། དབང་པོ་རྩལ་པོས་དེ་ལས་ཀྱང་
ཡུན་རིང་བ་འགོར། དབང་པོ་རྩོན་པོས་ནི་གངས་མེད་རེ་རེས་སངས་རྒྱས་པ་འང་ཡོད།
རང་གི་སྙིང་སྙིང་བས་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ལ་རག་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་
དུ་སངས་རྒྱས་པ་ཞིག་འདོད་ཕྱིན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དགོས། བྱང་ཆུབ་ཏུ་
སེམས་མ་བསྐྱེད་ཕྱིན་སངས་རྒྱས་པ་ཞིག་གང་ནའང་མི་འོང་། དེ་འདྲ་ཞིག་མདོ་པལ་
པོ་ཆེན་འང་མེད། མཛོན་པ་ནའང་མེད། འདུལ་བ་ནའང་མེད། རྒྱད་སྟེ་བཞི་པོ་གང་

ནའང་མེད། འཆི་བ་མི་ཉག་པ་བསམས་ནའང་སེམས་བསྐྱེད་དགོས། འཆི་བའི་ཆེ་
ཆོས་མ་གཏོགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་མན། ཆོས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་
ལྷག་པ་མེད། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཆོས་པ་རབ་འབྱེད་ཐ་གསུམ་ཀྱི་ནང་
ནས་ཆོས་པ་རབ་ཀྱི་ཆོས་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དུས་དེ་དང་སང་
ཡིན། དེད་རང་ཆོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉི་མ་ཤར་བ་དང་མཇུག། རྟོགས་དགེ་
འདུན་གྱི་ཕྱེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྒོ་སྒྲོང་མཁན་དང་མཇུག། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
སྟོན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མཇུག། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཤིན་ཏུ་དགོན། གཞན་ཕྱིར་སྟོང་ནི་བཙེ་བའོ། །ཞེས་
པའི་གཞན་དེ་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གཙོ་བོ་ཡིན། སྟོན་བདག་སོགས་ཀྱིས་ཟས་
གོས་སྟར་བ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན། སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ། སངས་
རྒྱས་གཉིས་པ་མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱིས། བདག་ཉིད་དང་ནི་འཛིག་རྟེན་འདིས། །ཟླ་
མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ན། །དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་
བརྟན་དང་། །རྟོགས་མཐས་གཏུགས་པའི་སྟོང་རྗེ་དང་། །གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཡེ་ཤེས་
ལགས། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་ཁུངས་མཛད་ནས་སྒོ་སྒྲོང་ཐམས་ཅད་བྱང་བ་ཡིན།
དེས་ན་དེད་རང་ཆོ་དེ་རིང་གི་གནས་སྐབས་སུ་རྟེན་འབྲེལ་འདྲིམ་པས་དམ་ཆོས་པ་
ཟེར་བ་དེ་དམིགས་ལུལ་གྱི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་
ནས་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པས་དེ་བྱུགས་ལ་བཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་
ཆོགས་མ་གསུང་བར་ཞུ་གསུངས་ནས། མཐུལ་འབུལ་བར་མཛད་སངས་རྒྱས་

ཆོས་ཆོགས་མ་ཆར་གཅིག་གསུངས། ཡང་མདོ་བྲན་པ་ཉིད་གཞག་ལས། སེམས་
ཅན་དཔྱལ་བ་དཔྱལ་མེས་ཉམས། །ཡི་དྲགས་བགྲེས་ཤིང་སྒྲོམ་པས་ཉམས། །དུང་
འགྲོ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟས་ཉམས། །མི་རྣམས་འཆོ་བ་ཐུང་བས་ཉམས། །ལྷ་དག་
བག་མེད་པ་ཡིས་ཉམས། །འཁོར་བ་ཁབ་ཀྱི་ཅེ་ཅམ་ནའང་། །བདེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་
མ་ཡིན། །གསུངས་ནས། རྩེས་བྱ་ཚུང་འབྲིང་གི་སྤྱག་བསྐལ་དང་། བྱམས་སྤྱིང་
རྗེའི་དམིགས་པ་རྣམས་གསལ་འདེབས་པར་མཛད་ནས་ཡང་ཆར་གཅིག །ཡང་དེ་
ལྟར་མཛད་ནས་ཆར་གཅིག་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་མ་ཆར་གསུམ་གསུངས་
ནས། འགྲོ་ལ་པན་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་འབྲུག་པར་ཤོག །ཟེར་བ་དེ་རང་དོན་དུ་སངས་
རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་བྱད་བཅད་ནས། བ་མ་རིགས་དྲུག་གི་འགྲོ་བ་
ཐམས་ཅད་ལ་པན་པའི་སངས་རྒྱས་འབྲུག་པར་ཤོག ཅེས་གདམས་པ་ཡིན་པས་དེ་
དགོས། རང་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ན་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གོ་འཕང་འཕྲོག། སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ། དེ་ཆོ་གདམས་དག་གི་འགག་ཡིན། དེད་རང་
ཆོ་གདམས་དག་གི་འགག་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། རྩེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་
ལ་སྒྲུང་བྱང་གང་ཡང་མེད་པར་སྤྱབ་སྒྲོར་འདོམ་གང་བྱུང་ན་དཔེ་མེད་དུ་བཅི་བ་དེ།
གདམས་དག་ངོ་མ་ཤེས་པ་ཡིན། གདམས་དག་ལ་གདམས་དག་ཏུ་ངོ་ཤེས་པ་དགོན་
གསུངས་སོ། །

༥ རྒྱ་འབྲུག་གི་ལོའི་ཉིད་རྒྱ་ལྔ་པའི་ཆེས་གཉིས་ཀྱི་ཉིན་གནས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་
ཕུར་བྱ་ཚུག་ཏུ་ལྷ་སའི་ནང་བ་ཐོང་ར་བའི་སྤེ་བ་སྒོ་བཟང་དངོས་བྱུབ་བྱ་བས། ལྷག་བསམ་

དག་པས་རྩེ་གླ་མ་དེ་ཉིད་ལ་ཞབས་བརྟན་འབུལ་བ་ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སྐབ་ཕྱེ་
གསུམ་གྱི་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་གཙོས་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ན་ལྷགས་པའི་དད་ལྷན་གྱི་
སློབ་མ་རྣམས་ལ་འབྱེད་སོགས་བསྟེན་བཀྱར་ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་
པའི་མཆོད་པ་བརྒྱ་ཆར་སོགས་ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པ་བཞགས་པའི་ཆེ། སྟོན་པ་ཕྱན་སུམ་
ཚོགས་པ་དེ་ཉིད་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་འདྲོམ་པའི་འཁོར་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་དབུས་སུ་
འཛིགས་མེད་མེད་གཏི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་ལམ་རིམ་གསལ་
འདེབས། སྐྱབ་འབྲེན་ཁྲུས་གསལ། ཡན་ལག་བདུན་པ་མཁྲུལ་ཆར་བདུན་དང་བཅས་པ།
བསྟོ་བ་སོགས་སེམས་བསྐྱེད་མཆོད་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་རྣམས་སྤར་རྒྱན་ལྟར་མཛད་
ནས། ཆོས་གསུང་པའི་ཀྱན་སློང་གསལ་འདེབས་པར་མཛད་ནས་ཆོས་ཕྱན་སུམ་ཚོགས་
པ་འདི་ལྟར་བཀའ་སྩལ་གོ། །

དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པའི་ཀྱན་སློང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་གསལ་བཟབ་
ནས་ཉན་དགོས། ཆོས་ཉན་པའི་ཀྱན་སློང་སྤྱི་ཟེར་བའི་སྐྱབས་སུ་མདོ་སྤགས་
གྱི་ཆོས་གང་འབྲེལ་ཞིག་ཉན་ཀྱང་ཐོག་མར་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་རྟེན་དཀའ་བ་ཆོ་
བསམ་དགོས། དེ་ནས་འཆི་བ་མི་རྟག་པ། འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྤྱག་
བསྟུལ་སོགས་བསམ་དགོས། བྱེ་བྲག་ཟེར་བའི་སྐྱབས་སུ་སྤྱེས་བྲུ་གསུམ་
གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་སྐྱབས་སུ། འཛམ་གླིང་མཁས་པ་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་གི་
རྒྱུ། སྟོན་པའི་བ་དན་འཕྲོན་ལྟར་དེ་བ། ལྷ་སྐྱབ་སོགས་མེད་གཉིས་ལས་རིམ་
བཞིན་དུ། ལེགས་བརྒྱད་བྱང་རྩལ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནི། སྤྱི་དབྱའི་འདོད་དོན་
མ་ལུས་སློང་བས་ན། གདམས་པ་རིན་ཆེན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་སྟེ། ཞེས་སོགས་

ལམ་སྟོན་གྱི་ཆེ་བ་བཞི་པོ་དེ་གསལ་འདེབས་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསམ་བློ་དང་། ཁྲོ་ཡི་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་བུ། ཆེ་ཆུང་སྤྱན་མོང་
ཐེག་པ་ཡི། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་དུ་གསོལ། ཁེར་བ་དེ་སྐྱེས་བུ་གསུམ་
གྱི་ལམ་རིམ་ལ་ཟེར། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་སྟོན་པ་གདུལ་བུ་
གང་འདྲ་ཞིག་ལ་འང་ཆོས་སྟོན་རྒྱ་རྟེན། ཁྲིན་སྤྱགས་དང་སྐྱོ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱ་
ཤེས་དོན་གོ་བ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཐོག་མར་སྐྱབས་འགོ་སྟོན་ཐུབ། དེ་ནས་མི་དགེ་
བཅུ་སྟོང་ས། དགེ་བ་བཅུ་སྐྱབས་ཞེས་ལས་འབྲས་སྟོན། དེ་སྐྱེས་བུ་ཆུང་དུ་འི་
ཆོས་སྟོར་རགས་རིམ་ཞིག་ཡིན། སྐྱེས་བུ་ཆུང་དུ་ལས་སྤྱག། ཆེན་པོ་ལས་
དམན་པའི་འབྲིང་ཞིག་ཡིན་ན། འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་
དུ་སྟོན་ཐུབ། ཀྱན་འབྱུང་འཁོར་པའི་འདུག་རིམ་སྟོན་ཐུབ། དེ་གཙོ་བོ་བྱེད་ལམ་
བསྐྱབ་པ་གསུམ་སྟོན་ཐུབ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ཟེར་བ་ནི་གཟུགས་པོ་ཆེ་བ་ལ་མི་
ཟེར། སྟོ་རྒྱ་ཆེན་པོ། སྟིང་སྟོབས་ཆེན་པོ། སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་སྐྱེས་བུ་
ཆེན་པོ་ཟེར། དེ་ལ་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆུང་དུ་འི་ཆོས་སྟོར་ཡང་བསྟན་པས་ཆོག། འབྲིང་
གི་ཆོས་སྟོར་ཡང་བསྟན་པས་ཆོག། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་འི་ཆོས་སྟོར་ནི་ཁོང་རང་
གི་རང་ལམ་ཡིན་པས་བསྟན་ལོས་ཆོག། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་བ་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྟོན་ཡིན། དེ་དང་རང་ཆོས་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྟོ་སྐྱབས་པས།
སྐྱེས་བུ་ཆུང་དུ་འི་རྟོགས་པ་སྐྱེས། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་རྟོགས་པ་སྐྱེས། སྐྱེས་བུ་
ཆེན་པོ་འི་ལམ་ལ་སྟོང་བ་རྩོལ་བཅས་ཐོན་ན། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་

ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རེད། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་རྩོལ་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་མ་
ཐོན་ན། ལམ་རིམ་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་མ་རེད། ད་ལྟ་དོན་གོ་རྒྱ་གང་
ཡང་མ་བྱུང་ཡང་། སྤྱི་བྱ་གསུམ་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་རིམ་བ་ཉན་པའི་ཕན་ཡོན་བསམ་
གྱིས་མི་བྱུང་བས་འབད་དགོས། མ་འབད་ན་མི་ཤེས་བྱས་ཀྱང་རེད་རང་ཆོ་ཁ་
ཡན་ལ་འགོ་ས་མེད། གཤམ་ན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་བྱོད་གྱིས་མ་ཤེས་བ་རེད།
བྱོད་ཡག་པོ་རེད་གསུང་མི་ཡོང་། བྱོད་བྱེད་(བ་པོ་)ཞིག་རེད་གསུང་ཡོང་། གོ་
རྒྱུ་མ་བྱུང་ཡང་སློ་བྱུགས་ལམ་རིམ་ལ་གཏད་ནས་འབད་ན་སྤྱི་བ་བྱི་མ་མཁས་
བ་ཆེན་པོ་ཡོང་། ལས་འབྲས་བསམ་དགོས་བ་ཡིན། ཡི་གེ་བརྒྱ་བ་དང་། ཆེ་
གཟུངས་སོགས་བྱ་རི་བྲགས་སོགས་ཀྱི་རྣ་བར་བསྐྱགས་བ་ལ་ཕན་ཡོན་ཅི་
ཅམ་འབྱུང་བར་གསུངས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དེ་གོ་ནས་ཕན་ཡོན་དེ་འབྱུང་བ་
མིན། ཆོས་ཀྱི་བྱས་བ་ཡིན། ཆོས་ལ་བྱས་བ་དེ་ཅམ་ལོས་ཡོད། བཅོམ་ལྷན་
འདས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་བྱངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་བསགས་ནས་བསྐྱབས་བ་
ཡིན་ཅ་ན་ཅི་ལ་མི་ཡོང་། བསམ་སློམ་ཆེར་མ་བྱུང་ཡང་ཐོག་མར་ཐོས་བ་རང་ལ་
འབྱུང་དགོས། ཐོས་བ་ཞིག་མ་བྱས་ན་བསམ་རྒྱ་དང་བསློམ་རྒྱ་གང་ཡང་ངོ་མི་
ཤེས་པར་སྤོངས་ནས་བསྐྱད་བ་ཞིག་ལས་མི་ཡོང་། ཐོས་བ་གཏི་ཐུག་ཐུན་སེལ་
སློན་མེ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྒྱན་པོ་ལ་སོགས་མི་འབྱེད་ནོར་གྱི་མཆོག་ཤོངས་
པར་གྱུར་ཀྱང་མི་འགྱུར་མཛུང་བོ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་ཐོག་མར་ཐོས་བ་
གལ་ཆེ། སློ་བྱུགས་ཆོས་ལ་གཏད་ཚུལ་སྤོན་བཀའ་གདམས་པའི་སྐྱབས་སུ་

མི་ཞིག་གིས་མདོ་སྟད་པ་རང་འདོན། སྐས་ནས་རྒྱས་པ་མེད་ཅ་ན་ཡང་། མདོ་
སྟད་པ་ད་རང་གཅིག་སྟོག་དང་ཟེར་ནས་གཞན་ལ་རོགས་བཅོལ་བ་དེ་ལ་བཀའ་
གདམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁོའི་དེ་ཡིན་གསུངས་ནས་བསྐྱབས་བརྗོད་མཛད། དེ་
རང་ཆོའང་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱེད་དགོས། ད་ལྟ་མི་འགའ་རེ་འདུག་རང་གིས་ཐོས་པ་
མི་བྱེད་པའི་ཁར། མི་གཞན་ལ་ཡང་ཆོས་ཉན་པར་བྱིན་ནས་ཅི་བྱེད། བར་འགྲོ་
ཚུར་འགྲོ་གཡེང་བ་ཆེ་བ་ལས་མི་ཡོང་། ཉང་དུ་སྡོད་ལ་མཆོད་པ་ལུལ། བསྐྱས་
པ་འདྲ་གིས་ཟེར། དེ་ཆོས་སྤངས་པ་ཡིན། ཆོས་སྟོང་བ་ལ་གང་ཡང་མི་འགོར།
ཟླ་མ་ལ་ཆོས་བཤད་མཁས་པོ་མི་འདུག་སྟུང་པ་དང་། ཟླ་མ་ལ་རྟོགས་པའི་
ཡོན་ཏན་མི་འདུག་སྟུང་ན་ཆོས་སྟོང་བ་ཡིན། དེ་རང་ཆོ་དཔེས་ཏུར་གཏོང་
དགོས་བསམ་མཐོ་བཏང་ན། སངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་དུ་འབྱོན་པ་ལ་བསྐྱལ་
བ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་བསགས་ནས་འབྱོན་དགོས། འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་འགའ་རེ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་གཅིག་ཀྱང་མི་གསུང་བར་སྐྱེའི་འོད་
གིས་འགྲོ་དོན་མཛད་ནས་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བ་ཡོད། འགའ་རེ་ན་སངས་རྒྱས་
སྐྱེ་ཆེ་ཞག་གཅིག་ལས་མི་བཞུགས་པར་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བ་ཡོད། འགའ་རེ་
ན་སངས་རྒྱས་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ལུང་གི་བསྟན་པ་ཡི་
གོ་ན་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་བྱུང་ནས་འགྲོ་བ་ཡོད། དེ་རང་ཆོ་ལ་དེ་ཐམས་
ཅད་མ་བྱུང་བར། སངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་སྐྱེ་ཆེ་རིང་བར་བཞུགས།
ཆོས་གསུངས་བསྟན་པ་གནས། བསྟན་པ་གནས་ཀྱང་རང་ཉིད་བསྟན་པ་དེ་ལ་

མ་ཞུགས་ན་དོན་མི་འབྲུག་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ནས་
ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་ལུས་ལ་གྱོན་རྒྱ་བྱུང་བ་འདི་མི་ལམ་ཡིན་ནམ་མཛོན་
སུམ་ཡིན། བདེན་ནམ་བརྒྱན་སྟམ་པའི་ཚོ་སྤྱི་བའི་ཆོད་ཡིན། མི་སྤྱི་བ་རྒྱང་
པ་འཛོམ་པ་ཡིན་ཅན་དེ་ལྟ་བུའི་ཚོ་སྤྱི་རིགས། འདི་ཆོ་བསམས་ན་དེད་རང་
ཆོ་མཆན་མོ་གཉིད་མི་པོད། ལྟའི་བོ་བ་མི་ཆོར་བར་ཆོས་ལ་འབྱུང་དགོས་པའི་
ཆོད་ཡིན། གོ་བ་ཞིག་ལ་མང་པོ་བཤད་མི་དགོས། རྩེ་ཆེ་མས། དལ་བའི་ཉེན་
འདི་ཡིད་བཞིན་ནོར་ལས་ལྷག། འདི་འདྲ་ཉིད་པ་ད་རེས་ཅམ་ཞིག་ཡིན། ཉིད་
དགའ་འཛིག་སྤྲ་ནམ་མཁའི་སྟོག་དང་འདྲ། རྩེ་ལ་འདི་བསམས་ནས་འཛིག་ཉེན་
བྱ་བ་ཀྱུན། སྤྲོན་པ་འབྱར་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་བྱུར་ནས། ཉིན་མཆན་ཀྱང་དུ་
སྟོང་པོ་ལེན་པ་དགོས། རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བྱས། རྩར་
འདོད་ཁྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱར་འཆལ་ལོ། ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ཉིན་
ལན་གསུམ་མཆན་ལན་གསུམ་བསམས་ན་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟོགས་པ་སྟེ། མ་
བསམས་ན་ཅི་ལ་སྟེ། དོན་ལ་བསམས་ནས་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟོགས་པ་ཞིག་མ་
སྟེས་ན། དལ་འབྱོར་ཉིད་དགའ་བའི་ཆོག་བཟོད་ཀྱང་། པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས།
དལ་འབྱོར་ཉིད་དགའི་ཆོག་རེ་ལྟ་སྟེ་མ་སྟོང་མཁན་ཚུན་གྱི་ཁ་ནས་འོང་སྟེ་ཅི་
པན་གསུང་བ་ལྟར་པན་པ་ཅང་མེད།

དལ་འབྱོར་ཉིད་དགའི་རྟོག་པ་དེ་ཡང་། འཕན་ཡུལ་དུ་མི་ཞིག་མའི་བྱ་
མཁར་བྱ་བ་དབྱིབས་མདུང་ལྟ་བུ་གོང་གོང་རིང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དབྱས་སྟོགས་

ནས་མ་ཐོབ་པས་སྤྱག་བསྐལ་བཞིན་དུ་གས། ནམ་ཞིག་ཅ་ན་མཁར་དེ་ཚུར་
ཐོབ་ཐེང་བ་ཀླད་པོ་དེས་ཐོས་པས། འགོ་མ་རྒྱས་བཞིན་དུ་མདུང་ཞིག་གི་སྤུམ་
གཉིས་ནས་བཟུང་སྟེ་བཤལ་བྱད་བྱེད་ཅིང་། མ་ཡི་བྱ་མཁར་ཐོབ་པ་དེ་མི་ལམ་
མིན་ན་རུང་སྟེ་ཐེང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ཚོད་ཅིག་མ་སྤྲེས་ཀྱི་བར་དུ་བསྐོམ་དགོས་
པར་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་གསུངས། གང་ལྟར་ཡང་དེད་རང་ཚོ། རྫོ་སྤྱགས་
སྤྲེལ་དགོན་མཆོག་ལ་གཏད་ནས་མ་ཤེས་པར་བཞག་གི་ཕུང་པོ་ལྗེའི་རྒྱས་པ་
སྤྱགས་ནས་ཆོས་ལ་འབད་ན། སྤྲེལ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཀྱི་སྤྱིའི་ཡོན་ཏན་རྩེ་
མཐོང་། གསུང་གི་ཡོན་ཏན་རྩེ་མཐོང་། སྤྱགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྩེ་མཐོང་ལ་འགོ། དེ་
ནས་སྤྲེལ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པ་ཐོབ། དད་པ་བྱུང་ན། དད་པ་ཨ་ལོང་
ཡོན་པས་སྤྲེལ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཀྱི་སྤྱགས་རྩེའི་ལྷགས་ཀྱ་འཁོན་ཉན། ཉ་
པས་ཉ་འཛིན་པ་དང་འབྲ། ཉ་པ་དེ་ཉ་འཛིན་ཅ་ན་ལྷགས་ཀྱ་བཟུང་ནས་རེ་ཞིག་
བསྤྱགས་བསྐྱད་ཡོང་། ཉའི་ཁ་ནས་ལྷགས་ཀྱ་ལ་བརྒྱབ་པ་ན་ཁོས་བྱངས་ཡོང་
། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་། དེད་རང་ཚོ་ལ་དད་པ་མ་སྤྲེས་ཀྱི་བར་
བསྤྱགས་བསྐྱད་ཡོང་། དད་པ་ནས་བྱུང་ཅ་ན་སྤྱགས་རྩེའི་ལྷགས་ཀྱས་འཛིན་
ཡོང་། འོན་དད་པ་མ་བྱུང་ཡང་སྤྱགས་རྩེའི་ལྷགས་ཀྱ་བརྒྱབ་པས་ཆོག་མོད་
སྤུམ་ན། བརྒྱབ་པས་ལོས་ཆོག་སྟེ། དད་པའི་ཨ་ལོང་མེད་ཅ་ན་འཁོན་མི་ཉན།
རང་གིས་སྤྲེལ་དགོན་མཆོག་གི་སྤྱགས་རྩེས་འཛིན་པའི་ལས་མ་བསགས་པར་
རྒྱ་མེད་པས་འབྲས་བུ་འབྱུང་མི་ཉན། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ན། རང་ཉིད་

དགོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་ལ་དད་ཅིང་ཐོབ་འདོད་ཡོད་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་
ཏེ། སྤྱིད་སྤྱག་ཅི་བྱང་ཡང་བྱེད་ཤེས་སྣམ་པའི་སློང་ལིངས་སྦྱར་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་མོས་
གྲུས་ཤེག་མེད་ན། བྱག་པའམ་ཨ་ཁོང་ལྟ་བུ་མེད་པར་ལྷགས་ཀྱས་འདེན་མི་
རུས་པ་བཞིན་དུ། དགོན་མཆོག་གི་སྤྱགས་མེ་ཆེ་ཡང་ཐབས་ཤེས་ཡ་བྲལ་དུ་འགྲོ་བས།
བཤད་མ་ཐག་པའི་ཡོན་ཏན་བྲན་ལ། ཡོན་ཏན་ཐོབ་འདོད་མོས་པ་རྣམས་འགྲན་བཞིན་
པའི་རང་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འང་སྦྱང་མེ་ཆེན་པོའི་ཀྱན་སློང་དང་བཅས་ཏེ།
བདག་སོགས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་སྤྱགས་མེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་གིས་
བྱ་འཕུར་བ་ལྟར་བྱོན་པར་བསམས་ཏེ་འདི་ལྟར་བཞེད་འཆལ་གསུངས་པ་ཡིན། འདི་
ལྟར་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། མི་གཅིག་གཏམ་དེ་བདེན་བདེན་འདྲ། །རྟག་ཅིག་བང་དེ་
མགྲོགས་མགྲོགས་འདྲ། །ཟེར་བ་བཞིན་དུ། རྒྱ་མ་ཁོང་རང་གིས་ཉམས་ལེན་བྱས་
མདོག་ཁ་པོ། ཁ་བདེ་མདོག་ཁ་པོ་འདུག་འགའ་རེས་བསམ་ཡོང་སྟེ། དེད་རང་ཆོ་ནང་
གཙང་། དམ་ཆོག་སྤུབ་པས། མི་ཆོ་གང་བསམས་ཀྱང་བསམས། རང་གི་དོས་ནས་
སྤྱགས་སུ་དོན་ཆེན་པོར་གྱུར་ན་སྣམ་ནས་རང་སེམས་ལ་ཆད་ལྟག་མེད་པ་བྱས་ནས་
བཤད་དགོས་བྱས་ཅ་ན། དེད་རང་ཆོ་རྟེན་བཟང་གསུམ་གྱི་མདུན་དུ་ཐལ་མོ་སྦྱར་
ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་མའི་སློན་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱ་ཡོད་པ་འདི་འདྲ་བདེན་
ནས་བརྩུན་ནས་སྣམ་པའི་དགའ་ཆོར་དགོས་པས། ཐམས་ཅད་སྟོ་སིང་(སྟེ་དེ་)བྱས་
ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་མ་ལན་གསུམ་གསུངས། ཞེས་གསུངས་སོ། །

༥ ཡང་ལོ་དེའི་རྟོར་རྒྱ་ལྟ་པའི་ཆོས་ལྟའི་ཉིན་དོག་བདེ་སེམས། ཐའོག་ །ལྷགས་གོང་

སོགས་གྱི་དམིགས་བརྟེན་མ་ཞི་བ། ཚེས་བཅུ་བ་སོགས་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་གྱི་ཚོགས་
ཉིས་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་ཙམ་གྱིས་ཞལ་འདེབས་བསྟུས་ནས། དཔོན་སློབ་ཤེན་པོ་ཆེ་ལ་
ཞབས་བརྟན། སྐྱབ་སྡེ་གསུམ་གྱི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་བསྟེན་བཀུར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
ཇུས་མཆོད་པ་བརྒྱ་ཚར་སོགས་ལེགས་པར་ཕུལ་བ་ན་འདི་ལྟར་བཀའ་སྩལ་གྱོ། །

དགེ་བ་ཅི་འདྲ་ཞིག་བསགས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོད་གོས། དེ་ལྟར་བསྐྱོས་པའི་པན་ཡོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཇི་
ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་ཆུ་ཐིགས་སྐྱེད། །རྒྱ་མཚོ་མ་ཟད་བར་དུ་དེ་མི་ཟད། །དེ་བཞིན་
བྱང་ཆུབ་ཡོངས་བསྐྱོས་དགེ་བ་ཡང་། །བྱང་ཆུབ་མ་ཟོབ་བར་དུ་དེ་མི་ཟད། །ཅེས་
གསུངས། དེ་ལ་སྤྱིར་བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་དང་། བྱང་
པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་པོ་ཉི་ལྔ་བཅུ་གསུང་ན། དཔེར་ན་ས་སྐྱེས་པོ་ལ་ཆུ་ཐིགས་
གཅིག་གཏོར་ན་སྐྱུར་དུ་བསྐྱམས། དེ་བཞིན་དུ་རྫོགས་བྱང་དུ་མ་བསྐྱོས་ན་དགེ་བ་ཅི་
འདྲ་ཞིག་བསགས་ཀྱང་སྐྱུར་དུ་ཟད། ཆུ་ཐིགས་པ་གཅིག་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་འཕངས་
ན་རྒྱ་མཚོ་མ་ཟད་བར་དུ་དེ་མི་ཟད། དེ་བཞིན་དུ་དགེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་བསགས་ཀྱང་།
རྫོགས་བྱང་དུ་བསྐྱོས་ན་ཟད་པའི་མཐའ་མེད་གསུངས།

རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཟེར་བ་དེ་གོ་དཀའ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཟེར་བ་དེ་ཞག་པོ་དྲུག་བདུན་
ཞིག་གི་བར་དུ་གཏིང་ཟབ་པོ་མི་ཡོང་། དང་པོར་སྐྱུས་མོ་རྒྱབ་ཙམ། དེ་ནས་སྐྱེད་པ་
རྒྱབ་ཙམ། དེ་ནས་མགྱིན་པ་རྒྱབ་ཙམ། དེ་ནས་གཟུགས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱབ་ཙམ། དེ་
ནས་པར་ལ་རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་མི་རྟོགས་པ་ཡོང་། དེ་བཞིན་དུ་དེད་རང་ཆོ་ཡང་དགེ་ཅི་

རྫོགས་བྱང་དུ་རྒྱན་བསྐྱངས་ན། སྐྱེས་རབས་གཅིག་སོང་བཟང་དུ་འགྲོ། གཉིས་སོང་
བཟང་དུ་འགྲོ། སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བད་པ་མེད། སངས་རྒྱས་ཐོབ་ནས་ནི་
ཅི་ལ་བད་རྒྱ་ཆེ་དུ་འགྲོ། གསལ་དུ་འགྲོ། བརྟན་དུ་འགྲོ། ཡང་དགེ་ཅེ་རྫོགས་བྱང་དུ་
བསྡོད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། བསྡོད་པ་བྱས་པར་རང་གར་དགེ་བ་བྱས་ན། ཡི་དྲགས་
སུ་སྐྱེས་ནས་སྤྱག་པོ་ཡོང་། སྤྱ་དུ་སྐྱེས་ནས་སྤྱག་པོ་ཡོང་། གཞོད་སྤྱིན་དུ་སྐྱེས་ནས་
སྤྱག་པོ་ཡོང་། ད་མང་པོ་རང་ཁྱ་མི་དགོས། ཁྱས་ཀྱང་གོ་ཤེས་ཀྱང་ཆུང་། གོ་ནའང་
རྒྱན་སྐྱོང་མཁན་ཤིན་ཏུ་དཀོན། རྒྱན་སྐྱོང་མཁན་ཞིག་ལ་དགེ་བ་རྫོགས་བྱང་དུ་
བསྡོ་ཚུ་ལ་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། བདོར་ན་དེད་རང་ཁ་བ་ཅན་པའི་ལྷ་སྐྱལ་འཕགས་པ་
སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ན་ཁོང་གིས་དེད་རང་ཁ་བ་ཅན་པ་ལ་ཉིན་ལན་
གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་འཇུག། དེད་རང་ཆོ་འདི་བྱི་ཐམས་
ཅད་ལྷ་མ་དཀོན་མཆོག་གི་སྤྱགས་རྗེ་ལ་རེ་དགོས་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱགས་རྗེ་
ཆེན་པོ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་སྟེ་མ་ཉི་བགངས་ན་པན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ། ཨོ་མ་
ཉི་བརྟེ་ལྷོ། ཞེས་ལན་གཅིག་བརྗོད་པའི་པན་ཡོན་སངས་རྒྱས་ལ་ཁྱས་ན་བསམ་
གྱིས་མི་བྲལ་པ་ཞིག་འདུག་གསུངས་ཡོང་། ཆད་བཟུང་རྒྱ་མེད། དེད་རང་ཆོས་
བསམ་མཐོ་མ་བཏང་བ་ཡིན་གསུངས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པར་མཛད་དོ། ॥

༥ ཡང་དེའི་བྱི་ཉིན་ཆོས་སྤྱག་གི་ཉིན་སེ་ར་ཅེ་སྤྱི་པས། རྗེ་ལྷ་མ་ལ་ཞབས་བརྟན་
ཆོགས་འཁོར་འབུལ་བ། དགེ་འདུན་ནམས་ལ་བསྟེན་བསྐྱར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཆོད་པ་
བརྒྱ་ཆར་སོགས་མཛད་པའི་ཆེ་ཡང་འདི་ལྟར་གསུངས་སོ། །

ལམ་རིམ་གྱི་འཁྲིད་སྐྱོད་བའི་སྐབས་སུ་ཐོག་མར་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་སེམས་
བསྐྱེད་བ་གསུངས། ཐོག་མར་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་ལིན་ཏུ་གལ་ཆེ། སྐབས་འགྲོ་མ་
བྱས་ན་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་གལ་དུ་མི་ཚུད། རྫོང་པོའི་སློབ་མ་བརྗེ་ཏེ་ས་ཡི་
སྤྱང་པོ་བྱ་བ་བྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་ཆོས་ལ་ལིན་ཏུ་མཁས་པ། རྫོང་པོ་དང་མཐུན་
བ་མཉམ་པར་བཤད་ཅིང་། གསེར་གླིང་དུ་རྫོང་པོའི་བྲག་གཡོག་ལ་ཡང་ཐེབས།
རྒྱས་པ་ཡང་བུན་སུམ་ཆོགས་པ་མངའ་བ་དེས་བྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་ཆོས་བཟང་
སྤུང་དུ་གོ་ནས་རྫོང་པོ་རྗེ་ལ་བྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་ཆོས་ལ་བྱུང་པར་མི་འདུག་ཀྱང་
པས། རྫོང་པོའི་ཞལ་ནས། འོ་དེ་ལ་བྱུང་ཡོད། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་
འགྲོ་བ་འདི་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་བྱུང་ཆོས་ཡིན་གསུངས་པས། བརྗེ་ཏེ་ས་
ཡི་སྤྱང་པོས་བྱི་ནང་གི་བྱུང་པར་ཉོག་(ཅམ་) གོ་ནས་དེ་ཐུགས་བདེན་པར་
འདུག་ཀྱང་པས་སྐྱེས་རབས་ལོར་བུའི་འཕྲེང་བ་ན་གསུངས། བྱི་ནང་གི་བྱུང་
པར་ལེས་པ་ལིན་ཏུ་དཀའ། སྐྱ་རིག་པ་གསོ་བ་རིག་པ། གཏན་ཆོགས་རིག་པ་
ཆོ་ནི་ནང་བ་དང་འདྲ། ཞི་གནས་ཀྱང་འདྲ། གསང་སྤྲགས་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་དང་
རྫོགས་རིམ་ཆོ་ཡང་བྱི་རོལ་བ་ལ་བཟང་པོ་ཡོད་པ་བཤད། རྒྱ་གར་ན་ཡང་བྱི་
ནང་ལེས་པ། རྫོང་པོའི་སྤྲ་མ་ཤུལ་བ་དང་། རྫོང་པོ་རྗེ་གཉིས་ལས་མེད་གསུང་དེ་
ཡི་གནད་ཀྱིས་རྫོང་པོས་རྒྱ་གར་དང་བོད་འདིར་སྐབས་འགྲོ་ལ་ནན་ཏན་ཆེ་བར་
མཛད། དེས་ན་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་ཞིག་མ་བྱུང་བྱིན། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ།
བསྐྱེད་རྫོགས་བསྒྲོམ་པ་སོགས་གང་བྱས་ཀྱང་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་གལ་དུ་

མི་ཚུད་པས། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སློ་ཕྱགས་གཏད་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་དགོས།
དེ་ལྟར་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས། མོ་རྒྱག་མི་རུང་། མི་ལམ་འདི་ལྟ་བུ་མིས་ཞེས་བཤད་
མི་རུང་། དེ་ཅི་ཡིན་ཟེར་ན་དགོན་མཆོག་ལས་སྐྱག་པ། མི་ལམ་ལ་མེད་ཅ་ན་དེ་མི་
རུང་། བཀའ་གདམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ལམ་ལ་གཏད་པ་ཅི་ཡང་མི་མཛད། རེད་རང་
ཆོ་དུ་མི་ལམ་སྐྱག་པ་ཞིག་མིས་ན་སེམས་ཆོ་འཕེད། མི་ལམ་བཟང་བ་ཞིག་མིས་ན་
ང་རྒྱལ་ཆོ་སྐྱེ་སྒྲེ། མི་ལམ་ལ་ངེས་པ་ཅི་ཡང་མེད། སྤྲིག་ཅན་འགའ་རེ་ལ་མི་ལམ་བཟང་
པོ་རྒྱང་བ་མིས་བ་ཡོད། འགའ་རེ་ཆོས་བྱས་པ་ཚུག་མི་ལམ་སྐྱག་ཏུ་འགྲོ། ག་ཆ་མང་
དུ་འགྲོ། ཤེས་པ་རྩལ་ཏུ་འགྲོ། །དེ་སྐྱག་རྟགས་མ་ཡིན་ཆོས་བྱས་པའི་སློངས་ཡིན།
ཉོན་མོངས་སོགས་རྩ་བ་ནས་ཐོན་འདོད་པའི་རྟགས་ཡིན། དཔེར་ན་ལག་པ་ལ་རི་
མ་ཡོད་པ་དེ་བྱལ་ཏྲིག་ཅིག་བཏབ་ཆུ་ཞིག་སྐྱག་ཕྱར་ན་རི་མ་ཐམས་ཅད་ནག་ལོང་རེ་
ཡོང་། དེ་རི་མ་ཐམས་ཅད་དག་འགྲོ་བའི་རྟགས་ཡིན། དེ་ལྟར་མ་བྱས་གོང་དུ་རི་མ་
ཐམས་ཅད་མཐུག་པོར་སོང་ནས་མང་པོ་མེད་མདོག་ཁ་པོ་ཡོང་། དེ་དང་འདྲ་སློངས་
ཀྱི་ན་ཆ་སོགས་ལ་སྐྱ་རིམ་བྱེད་མི་རུང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་ན་ཆ་སོགས་ལ་ནི་སྐྱ་རིམ་
བྱེད་དགོས། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཤེས་དཀའ་བས། སློ་སློང་དོན་བདུན་མ་ན་བདག་
ན་བ་ལེགས་ན་ན་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། འཆི་བ་ལེགས་ན་འཆི་བར་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་གསུང་། དེ་རང་ལ་ན་ཆ་སོགས་བྱུང་བ་དེ་ལེགས་ཉེས་རི་ལྟར་
ཡིན་མ་ཤེས་པའི་སྐད་ཆོ་ཡིན། རེད་རང་ཆོ་དུ་མ་གོ་ཅམ་ཞིག་ན་ན། ཐུགས་དམ་
བརྟག་པ་ཆོ་ལྷ། སྐྱ་རིམ་ཆོ་བྱེད། དེ་འདྲས་མི་ཡོང་། ག་ཆ་བྱུང་ཅ་ན་གཏོང་ལེན་ཞིག་

བྱས་ན་སེམས་སྟོད་ཤིག་སྟེ་འགྲོ། གཙང་ཁོད་ཆང་དུ་རི་ཁོད་པ་དཀའ་བཅུ་ཆེ་བ་རྒྱལ་
མཆན་བྱ་བ་སློབ་གཉེར་བཟང་པོ་བྱས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་བསྟུང་བས། རྒྱགས་ནམས་
ཀྱིས་སྐུ་རིམ་གྱིས་ཁྱས་པས། སྐུ་རིམ་བྱས་ན་རི་ཁོད་པའི་རྒྱང་བྲངས་ཡོང་། གང་
དགའ་གྱིས་གསུངས་ནས་ཆས་ཀ་ཡང་དགའ་རབ་འདུག་ཀྱང་ཅི་ཡང་མ་ཉན་པས།
ཁོང་གོངས་ཕྱག་རྩས་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་རྒྱལ་ཆབ་པའི་ཕྱག་ཏུ་བྱུང་ནས་ཐམས་ཅད་
དགེ་སྤྱོདས་ལ་སོང་། དེ་ཆོ་གདམས་ངག་རང་ཡིན། སློ་སྦྱོང་མཁའ་གྱི་གང་ཟག་
དེ་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ། འཛིན་བཟང་པོ་དད་པ་ཆེན་པོ་རྒྱ་དག་ཡགས་པོ་བྱས་པ་ཞིག་
དགོས། འཛིན་དང་ཤེས་རབ་སོགས་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་དག་ངན་ན་ཡོན་ཏན་
ཐམས་ཅད་སྦྱོན་གཅིག་གི་འོག་ཏུ་འགྲོ། །དེས་ན་སློ་སྦྱོང་མཁའ་དེ་དགེ་བ་ཤེས་པོ་ཉོ་བ་
ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས། ཤེས་རབ་སོགས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྒྲ་མ་ལ་དད་པ་ཆེན་པོ་
དེ་འབྲེལ་ཞིག་དགོས། དེ་ལྟར་སྐབས་སུ་སོང་བའི་འོག་ཏུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསམ་
སྦྱོར་གཉིས་ཀྱི་སློན་སྒྲུབ་བཞིན་དུ་བསྟེན། དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་དམིགས་སློར་གྱི་
འགག་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ། དལ་འབྱོར་ངོས་བཟུང་། རོན་ཆེ། དཔེ་རྒྱ་འབྲས་བུའི་སློ་
ནས་རྟེན་དཀའ་བ་ཆོ་བསམ། འཆི་བ་མི་ཉག་པ་ལ་ཅ་བ་གསུམ། རྒྱ་མཆན་དགུ།
ཐག་བཅད་པ་གསུམ་གྱི་སློན་སྒྲུབ་བསམ། དེ་ནས་ངན་སོང་གི་ཕྱག་བསྐྱེད་བསམས་
ནས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་སོང་ནས། འབྲས་བསམ། བྱུང་པར་དུ་ནམ་
སྟོན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྗན་པའི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ། གཞན་གྱི་སོག་
སློབ་པ། རྟེན་ལ་མར་མེ་འབྲུལ་བ་སོགས། རྣམ་སྟོན་གྱི་རྒྱ་བརྒྱད་ལ་བསྐྱེད། སྤར་

བྱས་ཀྱི་སྤྲིག་པ་ལ་དུག་ཁོང་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུའི་འགྲོད་སེམས་སོགས་སྟོབས་བཞི་
ལ་འབད། དེ་སྤྲིས་བྱ་ཆུང་དུའི་ཆོས་སྟོང་། དེ་ནས་སྤྱིར་སྤྱུག་བསྐལ་བསམ་གྱིས་
མི་བྱབ་ཀྱང་། སྤྱུག་བསྐལ་བརྒྱད་པོ་དེ་གཙོ་བོར་མི་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟོམ། སྤྱུག་
བསྐལ་གསུམ་དང་དུག་པོ་རིགས་དུག་སྟན་མོང་ལ་དམིགས་ནས་བསྟོམ། དེ་ནས་
སྤྱུག་བསྐལ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་ཀྱན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་ཅ་ཉོན་བཅུ་
དང་ཉེ་ཉོན་ཉེ་ལུ་ཉོན་མོངས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་མ་རིག་པ་ལ་ཐུག་ཚུལ་གཏན་
ལ་པལ། མ་རིག་པ་དེ་ཡི་འགལ་ལྷའམ་གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ།
ཤེས་རབ་དེ་ཡང་ཞི་གནས་ཀྱི་རྟ་ལ་བསྟོན་པའམ། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་བས་
ཞི་གནས་ཉམས་སུ་སྒྲངས། ཞི་གནས་དེ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་བས་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་སུ་སྒྲངས། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་དེ་ཡང་རང་དོན་དུ་
ཉམས་སུ་སྒྲངས་ན་མི་འོང་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མར་ཤེས་པ། འིན་འཛུལ་
འིན་གཙོ་བོ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྷན་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱུག་བསྐལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྤྱིང་ཇེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སེམས་ཉམས་བསྟོམ། མན་ངག་བདུན་བསྟན་
དམིགས་སྟོར་གཅིག་ཡིན། རྒྱས་པ་བྱེད་ན་བདུན་ཀ་དམིགས་སྟོར་རེ་རེ་ཡིན། བྱང་
ཚུབ་ལམ་རིམ་ལ་སྟོ་སྟོང་བའི་སྐབས་སུ་ཆེ་འདི་ལ་སྟོ་འབྱོངས་ན་འང་འབྱ། མ་
འབྱོངས་ན་འང་འབྱ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་པ་ཕྱལ། ཆོས་སྟོང་ལ་གཏོར་
མ་ཕྱལ་ནས། དུས་འདི་ནས་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་ཀྱི་སྤྱིས་རབས་ཐམས་ཅད་

དུ། བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྟོན་པའི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མི་འབྲལ་བར་
ཤོག་ཅིག། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྟེན་དལ་འབྱོར་གྱི་ཚོས་བཙུང་དང་ལྡན་པའི་
མི་ལུས་ནམ་པར་དག་པ་དག་སྟོང་འཆར་ཀ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག་ཟེར་ནས་སྟོན་
ལམ་འདེབས་དགོས་སོ། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚོས་བཙུང་དང་ལྡན་པའི་མི་ལུས་
མཆན་ཉིད་པ་ཐོབ་པའི་མཆན་གཞི་ལ་དག་སྟོང་འཆར་ཀ་བཞག་འདུག། དག་སྟོང་
འཆར་ཀ་དེ་གནས་སྐབས་སུ་འཚུབ་མདོག་ཁ་པོ་འདུག་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་
རེད། ལྷ་སྐབ་ཐོགས་མེད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་དང་དངོས་སུ་མ་མཛུལ། དེ་ལས་ཆོས་
དངོས་སུ་མ་ཐོས། དེ་ཞལ་བཞུགས་དུས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་མ་ཞུགས་པས་དལ་འབྱོར་
རྗེས་མཐུན་པ་ལ་འཛོག་པར་མཛད་འདུག། ཉིད་རང་ཆོ་དལ་འབྱོར་རྗེས་མཐུན་པ་
ཅ་མ་ཡང་མིན། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྟོ་སྟོང་བའི་སྐབས་སུ་ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་
སྟོན་སེམས་སྟོང་བ་དང་། ཆོ་ག་ལ་མ་བརྟེན་པར་སྟོང་བ་གཉིས་ཡིན། འོན་ཆོ་ག་
ལ་མ་བརྟེན་པར་སྟོན་སེམས་སྟོང་ས་པས་དོན་འབྲུབ་བམ་སྟམ་ན་འབྲུབ་སྟེ། བདག་
ཅག་གི་སྟོན་པ་དཔུལ་བའི་ཤིང་རྩ་འདྲེན་པའི་གྲང་དུ་འཁྲུངས་པའི་ཆེ་ཆོ་ག་ལ་མ་སྟོས་
པར་སྟོན་སེམས་སྟོང་བའི་སྐབས་རེད། དེའི་ཆེ་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་མ་སྟེས་པས་
བྱང་སེམས་མཆན་ཉིད་པ་མ་རེད། རྩ་མཁན་གྱི་བྱེད་སྤྱང་བྱེད་དུ་འཁྲུངས་པའི་ཆེ་
ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་སེམས་སྟོང་ས་པ་ཡིན་པར་བཤད། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་
དེ་ལྟར་མཛད་པས། ཉིད་རང་ཆོ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཛུལ་ཡང་དེ་པན་ཆད་ལ་
འགྲོ་རྒྱ་མེད་པའི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ནི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ལེགས་

པར་བསྟན་ཅིང་ཐོས། རང་གིས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པར་རྒྱས་ན་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ནི་ཐེ་མི་ཆོས་གསུངས་པ་དེ་རེད། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྒོ་སྦྱོང་
བའི་སྐབས་སྲུ་ཉིན་ལན་གསུམ། མཆན་ལན་གསུམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་གྲུས་པོ་
བྱས་ནས་སྦྱོང་དགོས། གྲོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་གྲུས་པོ་དགོས། དགེ་
བའི་བཤེས་གཉེན་དང་སངས་རྒྱས་ཁྱད་མེད་དུ་བྱས་ནས་དད་པ་སྦྱོང་དགོས། བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མེད་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྩ་བ་ཆད། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་
བཞིན་དུ་མ་བསྟེན་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྩ་བ་ཆད། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྒོ་
སྦྱོང་བ་ལ་གོགས་དུག་ཡོད། སེར་སྐྱས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་གོགས་བྱེད་པས་དེའི་
གཉེན་པོར་སྦྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བས་གོགས་བྱེད་པས་དེའི་གཉེན་
པོར་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལ་བསྐྱབ། ཁོང་སྒོ་འདི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་ཆེ་
ཤོས་ཡིན། ཁོ་སྦྱེས་ཅམ་ནས་དགེ་རྩ་ཐམས་ཅད་འཛོམས། དགེ་བའི་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་
འཛོམས་པས་དེའི་གཉེན་པོར་བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་བསྐྱབ་དགོས་གཞན་བྱེད་རྒྱ་
མེད། ལེ་ལོས་ནི་ཆེ་འདིའི་དོན་ཡང་མི་འགྲུབ་ན། སངས་རྒྱས་ལྟ་ཅི་སྒོས། དེས་ན་
དེའི་གཉེན་པོར་བཙོན་འགྲུས་ལ་བསྐྱབ། སེམས་གང་ཤོད་ཤོད་ལ་བཏང་ན་ཤོད་
རེད་པ་དེ་ལ་ཆོས་གཞན་འོང། དེའི་གཉེན་པོར་བསམ་གཏན་ལ་བསྐྱབ། པར་བྱིན་
དུག་ལ་བསྐྱབས་པའི་པན་ཡོན། མ་བསྐྱབས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་
སོགས་ཤེས་རབ་རྣམ་པ་ལྡེ་ལ་བསྐྱབ། དེ་ནས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཞན་རྒྱད་
སྟེན་བྱེད་བསྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་བསྐྱབ། དེ་ས་བཅད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལམ་རིམ་གྱི་

འཁྲིད་སྐྱོང་ཚུལ་ཡིན། སྐྱོངས་ཟེར་བ་དང་། གོམས་པ་ཟེར་བ་དང་། སྐོམ་པ་ཟེར་བ་
ནམས་འབྲ། དུས་རྒྱན་དུ་ལམ་རིམ་རྒྱས་པ་སྐྱོང་བ་མི་ལྟོགས་པས། སྐབས་སྐབས་
ས་བཅད་ཀྱི་སྐོན་ནས་བསྐྱངས་ནའང་དེ་ལ་ལམ་རིམ་ཁྲིག་སེ་ཆང་བས་ལམ་རིམ་གྱི་
འཁྲིད་བསྐྱངས་པའི་གོ་ཆོད་གསུངས་ནས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་མའི་སྐོན་ནས་
སེམས་བསྐྱེད་པ། བཟང་པོ་སྐྱོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐོན་ནས་སྐོན་ལམ་འདེབས་པ། ཤེས་
རབ་སྙིང་པོ་བསྟན་འབར་མ་སོགས་སེམས་བསྐྱེད་མཆོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཐུག་ལེན་
ནམས་ལྔར་རྒྱན་བཞིན་མཛད་དོ། ॥

༩ ཡང་ཚུ་འབྲུག་ཏོར་ཟླ་ལྔ་པའི་ཆོས་དགའི་ཉིན་ཕུར་བུ་ལྟོག་ཏུ་སྐབ་ཕྱེ་གསུམ་གྱི་
དགེ་སྐྱོང་ནམས་ཀྱིས། དཔོན་སྐོབ་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་བཏན་དུ་དམིགས་པའི་མཆོད་པ་བརྒྱ་
ཆོར་ཆོགས་འཁོར་འབུལ་བ་དགེ་འདུན་ནམས་ལ་བསྟེན་བཀྲུང་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་མཛད་
པའི་ཆེ་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ།

བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྐོ་སྐྱོང་དགོས། དུས་དང་ནམ་པ་ཀྱན་ཏུ་བྱང་ཚུབ་
ཀྱི་སེམས་ལ་སྐོ་སྐྱོང་དགོས། འོན་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྐོ་སྐྱོང་བའི་ཐབས་དེ་
གང་ཡིན་ཟེར་ན་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་སྐོན་མ་ཡིན། བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་སྐོན་མ་ཅ་བ་
དུ་བྱས་ནས་དེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བས་བྱང་ཚུབ་ལམ་རིམ་
ཆེན་མོ་མཛད། དེ་ཡང་ཆོག་རྒྱས་སུ་བཏང་བ་ཡིན། དོན་ལམ་སྐོན་ལས་རྒྱ་ཆེ་
དུ་གཏོང་རྒྱ་མེད། དེ་ལས་ཅུང་ཟད་བསྐྱས་ཏེ་ལམ་རིམ་རྒྱུང་དུ་མཛད། དེ་གཉིས་
ཀྱི་གནད་འགག་བསྐྱས་ནས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ལམ་རིམ་གྱི་ཉོགས་པ་རི་

ལྷར་འབྱུངས་པ་ལྷར་ཉམས་མགུར་དུ་བཞེས་པ་ལམ་རིམ་བསྐྱས་དོན་མཛད། དེ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་ལ་ཆ་བཞག་ནས་མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བ། ཆོས་
གྱི་ཆེ་བ། ཆེ་བ་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་ཆོས་ལ་ཉན་བཤད་རིམ་ལྔར་བྱ་བ། གདམས་པ་
དངོས་གྱི་སྒྲོབ་མ་རིམ་ལྔར་བཞུག་བའི་རིམ་པ་བཞིའི་སྒྲོན་པ་གཏན་ལ་པབ་པ་ཡིན། དག་
བའི་བཤེས་གཉེན་པོ་ཉོ་བའི་དཔེ་ཡི་ལམ་རིམ་དཔེ་ཆོས་རིན་ཆེན་སྤངས་པ། དོན་
གྱི་ལམ་རིམ་བེུ་བུམ་སྒྲོན་པོ། དགོན་པ་བའི་ལམ་རིམ། སྤེུ་ཟུར་བའི་ལམ་རིམ།
སྤྱན་མངའ་བ་ཆུ་ལ་ཁྲིམས་འབར་གྱི་ལམ་རིམ། བྱ་ཡུལ་བའི་ལམ་རིམ། འབྲོ་མགོན་
སངས་རྒྱས་དཔོན་གྱི་ལམ་རིམ་སོགས་བཀའ་གདམས་གོང་མའི་ལམ་རིམ་ཐམས་
ཅད་གྱིས་མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བ། ཆོས་གྱི་ཆེ་བ། ཆེ་བ་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་ཆོས་ལ་
ཉན་བཤད་རིམ་ལྔར་བྱ་བ། གདམས་པ་དངོས་གྱི་སྒྲོབ་མ་རིམ་ལྔར་བཞུག་བའི་རིམ་པའི་སྒྲོ་
ནས་ལམ་སྒྲོན་རང་གཏན་ལ་པབ་པ་ཡིན། དེ་ཐམས་ཅད་ལམ་སྒྲོན་ལས་པན་ལ་འགོ་
ས་མེད། བཀའ་གདམས་པ་རྣམས་གྱི་སྒྲོམ་རྒྱ་རང་དེ་ལམ་སྒྲོན་ཡིན། རྒྱལ་བ་ཙོང་
ཁ་པས་ལམ་སྒྲོན་གྱི་དོན་བཀའ་གདམས་པ་གོང་མ་རྣམས་གྱི་དགོངས་པ་རིམ་ལྔ་བ་
བཞེན་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་དུ་གཏན་ལ་པབ་པ་ཡིན། དེ་རྣམས་གྱི་དོན་རིམ་བཞེན་
འབྲོམ་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་གྱི་སྐྱེ་ཡི་སྐྱེ་བ། རྒྱལ་བ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་
ངམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་དུ་གཏན་ལ་པབ་པ་འདི་རྒྱས་བསྐྱས་ཀྱང་འཆོམས། དེད་རང་
ཆོས་འདི་ལ་ཉམས་ལེན་བྱས་ན། ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་ཡང་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ཡིན།
བཀའ་གདམས་གོང་མའི་ལམ་རིམ་ཐམས་ཅད་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ཡིན་པས་ལོང་

བས་སྒྲང་མཐུག་བྱས་ནས་སྒྲོང་དགོས། མིག་མེད་ཀྱང་ལོང་བས་སྒྲང་གི་མཐུག་གྲུ་
ལ་འཐུས་ནས། སྒྲང་ལ་མིག་ཡོད་པས་ནང་དུ་སྒྲེབས་ཡོང། དེ་བཞིན་དུ་རེད་རང་ལ་
སྒྲོ་གོས་ཀྱི་མིག་གསལ་པོ་མེད་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་ལམ་སྒྲོན་ལ་འཐུས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སར་སྒྲེབས་ཡོང། བསྐྱས་པ་མི་སྲིད། མི་ཤེས་ཀྱང་ལམ་སྒྲོན་ལ་འབད་དགོས། མི་
རྒྱས་ཀྱང་འབད་དགོས། མི་ཤེས་མི་རྒྱས་ཟེར་ས་མི་འོང། དེ་ཅི་ཡིན་ཟེར་ན། རེད་
རང་ཆོ་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་སྐྱེས་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ལུས་ཅི་འབྲ་ཞིག་སྒྲངས་
ཀྱང་བདེ་བ་ཞིག་འདོད་འོང། ལྷག་བསྐྱལ་མི་འདོད་པ་ཞིག་འོང། བདེ་བ་འདོད་ཕྱིན་
སངས་རྒྱས་ལས་བདེ་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་བཟང་བ་མེད། སངས་རྒྱས་འདོད་ཕྱིན་རྒྱ་
བྱང་ཚུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལས་འགོ་ས་མེད། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོང་ཚུལ་སྒྲ་
མའི་མན་དག་ལམ་སྒྲོན་ལས་བཟང་བ་མེད། ལྷག་བསྐྱལ་མི་འདོད་ན་ལྷག་བསྐྱལ་
སྒྲོང་བའི་ཐབས་ཀྱང་ལམ་སྒྲོན་ལས་བཟང་བ་མེད་པས་འབད་དགོས། དེ་ཡང་རང་
ཤེས་བྱས་པས་མི་འོང། སྒྲ་མའི་མན་དག་ལ་ཆ་བཞག་ནས་སྒྲོང་དགོས། དེའི་རྒྱ་
མཆན་གྱིས་ལམ་རིམ་ཐམས་ཅད་ན་ཐབ་མོ་ལྟ་བུར་རྒྱ་ཆེན་སྒྲོད་བརྒྱད། མཛད་པ་
པོའི་ཆེ་བ་རྣམས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ཡིན། དེ་མིན་ན་དེ་དག་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ལ་དགོས་
པ་མེད། རྒྱ་ཆེན་སྒྲོད་བརྒྱད་དང་ཐབ་མོ་ལྟ་བུར་ཀྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་ལ་
མིག་ཡར་ལྟ་བྱས་ནས། ཁོང་རྣམས་ཀྱིས་ཆོགས་རིམ་རྣམས་གསལ། སྐྱབ་པ་རིམ་
རྒྱངས། ལམ་རིམ་རྣམས་ལ་དཔེ་བྱས་ནས་སྒྲོང་དགོས། བཀའ་གདམས་
པའི་དགོ་བ་ཤེས་མཐའ་བཞིའི་ཞལ་ནས། ང་ནི་དུ་སྒྲོང་གི་ཀླད་པོ་དེ་རྣམས་ལ་མིག་

ཡར་ལྟ་བ་ཡིན་གསུངས། རྩ་སྤྱོད་གི་ཆད་པོ་ནི། འགྲོམ་སྟོན་བ། སྒོམ་བ་བ། རྣམ་
འབྱོར་བ་རྣམས་ཡིན། དེ་རྣམས་ལ་མིག་སྟོན་བྱས་ནས་སྒོ་སྤྱོད་དགོས་གསུངས་བ་
ཡིན། དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཐག་ཆོད་བ་ན། ཐོག་མར་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ། སེམས་བསྐྱེད་
བ། དེའི་འོག་ཏུ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚུ་ལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་བ། དེ་ཡང་ལག་བསྟེན་
བསྟེན་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་བར། བསམ་བསྟེན་ཚུ་ལ་གྱི་སྐབས་སུ་ཁྲ་མ་སངས་
རྒྱས་སུ་མཐོང་བའི་དད་བ། སྤྱོད་བསྟེན་ཚུ་ལ་གྱི་སྐབས་སུ་ཁྲ་མའི་དོན་དུ་ལུས་
སྟོག་དངོས་སུ་གཏོང་མ་རུས་ཀྱང་། གཏོང་པོད་པའི་སྒོ་སྤྱོད་དགོས། སྒོ་བའི་དངོས་
ནས་བསམ་སྤྱོད་གཉིས་གྱི་སྒོ་ནས་ཚུ་ལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་བ་ན་ཁྲ་མའི་དངོས་ནས་སྒོ་བ་
མ་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་ནས་འབྲིང་ཡོང་། ལམ་རིམ་གྱི་དབྱ་དལ་འབྱོར་ནས་དོས་
འཛིན་བསྟེན་དལ་འབྱོར་ནས་འབྲིང་དགོས། བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་དལ་འབྱོར་
འདི་དགོ་རྒྱ་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་རྟེན་དཀའ་གསུང་ཡོང་། རྟེན་དཀའ་བའི་དལ་འབྱོར་དེ་
ཡང་སྦྱར་དུ་འཛིག །ནམ་འཛིག་ཆ་མེད། འཛིག་པའི་ཆེ་ཆོས་མ་གཏོགས་གང་གིས་
ཀྱང་མི་པན། ཤི་བའི་འོག་ཏུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱུན་ཆད་མི་ཉན་གསུངས་ཡོང་། རྣམ་
པར་ཤེས་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་ན་འཁོར་བར་སྐྱེས་ཡོང་། དེ་ལ་བདེ་འགོ་དང་ངན་འགོ་
གཉིས་ལས་མ་འདས། འན་འགོར་སྐྱེས་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་འདི་ལྟར་ཡོང་། དེ་ལ་འཛིགས་
ནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ལ། ཐོག་བ་ཀུན་གྱི་གཞུང་ལམ་ཡིན་
བས་མི་དགོ་བཅུ་སྟོང་ས། དགོ་བ་བཅུ་སྐྱབས་གསུང་ཡོང་། ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རྟོགས་
བ་སྐྱེ་མ་ཉན་ཅི་དག་ཞུས་ན། ཤིག་པ་རྣམས་སྟོབས་བཞིའི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་ས་གསུང་ཡོང་།

དེ་སྤྱིས་བྱ་ཆུང་དུའི་ཆོས་སྒོར། དེ་ལྟར་སྒོ་སྤངས་པ་ན་རང་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཆེ་རུ་
སོང་ནས་ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་ཞིག་ཐོབ་པས་གོ་ཆོད་དམ་མི་ཆོད་སྟམ་པའི་སྒོ་སྤྱིས་ནས་
སྒྲ་མ་ལ་དེས་གོ་ཆོད་ཀྱིས་ན། འོ་དེས་མི་ཆོད། འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྤྱག་བསྐྱེལ་
གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས། དེའི་རྒྱ་ཀྱན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་སྤོང་བ་ལ་ལམ་
བསྐྱབ་བ་གསུམ་ཉམས་སུ་ལོངས་གསུང་འོང་། བསྐྱབ་བ་གསུམ་ཉམས་སུ་སྤངས་
ཏེ་ཐར་པ་ཐོབ་ན་དེས་ཨོ་ཆོག་ཀྱིས་ བ། འོ་དེས་མི་ཆོག། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཁྱོད་གྱི་པ་མ་ཡིན། དེས་འགའ་སྒྲ་མ་བྱས་པ་འང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པས། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་མར་ཤེས་པའི་མར་ཤེས་སྒོམས་ཤིག། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མར་
མ་ཤེས་ན་རིན་ཐོན་པ་དེ་མི་འོང་བས་དེ་སྒོམས་ལ་རིན་ཐོན་པར་གྱིས་ཤིག། རིན་ཐོན་
པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་རིན་གཙོ་དགོས། དེ་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་སྤྱག་གཉིས་
ལས་མཐར་སྤྱག་གི་རིན་གཙོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འགོད་
དགོས། དེ་ལ་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་དགོས་པས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་
བསྐྱེད་གསུངས་འོང་། པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལ་སྒྲོར་གཅིག་དེ་པན་ལས་འཁྲིད་རྒྱ་མེད།
པར་ཕྱིན་དུག་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན། དམ་ཆོག་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྒོ་སྤངས་པས། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསམས་
པས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་རིངས་བྱུང་ཆེ་རུ་འགྲོ། དེ་བཞིན་དུ་ཡི་དྲགས། དུད་འགྲོ་མི་
ལྷ་མ་ཡིན་ལྟའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསམས་པས་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་རིངས་བྱུང་ཆེ་རུ་འགྲོ།
འོད་རང་ཆོ་ད་ལྷ་མགོ་ཅམ་ཞིག་ན་ནའང་། དྲག་པ་ལ་ཞག་གཅིག་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་

རིངས་ཁྱད་འོང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་སེལ་བྱས་པ་ལ་ནི་སངས་
རྒྱས་ཐོབ་དགོས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་
འགའ་ཞིག་གི་དོན་ལས་མི་བྱས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་
རྒྱས་ལ་བཟོས་ན་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་གི་དོན་ལས་མི་བྱས། སངས་རྒྱས་ཐོབ་
པ་ལ་པར་བྱིན་ཐེག་པ་གཅིག་བྱ་ལ་བསྐབས་ན། བསྐལ་ཆེན་གངས་མེད་གསུམ་
འགོར་བ་འདུག། དེ་ཡི་རིང་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་མནར་བ་མི་
བཟོད་པར་འདུག་པས་སྤྱར་བྱ་འཆང་རྒྱ་བའི་ཐབས་ཤིག་ཅི་དག་སྙམ་ནས་སྙིང་
ཆེན་པོས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་རིངས་ཁྱད་ཆེན་པོ་བྱང་བ་ན། ལྷ་
མས་གསང་ལྟགས་ལྷ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་ལྟེ། བསྐྱེད་རིམ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ལྟ་སྦྱར་སྟོན་
པར་གྱིས། རྟོགས་རིམ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་
སྟོན་པར་གྱིས་ཤིག་གསུང་འོང་། དེ་ལས་པན་ལ་ལྷ་མས་ཆོས་གསུང་རྒྱ་མེད། དེ་
ལྟ་བུའི་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་དམིགས་བསྐྱོར་འོག་མ་འོག་མ་བརྟན་པ་ན། གོང་མ་གོང་
མ་ལ་དབྱེད་སྟོམ་དང་འཛིག་སྟོམ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ས་བསྐབ་དགོས་པས་ལམ་བཟོད་
པའི་རིམ་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན། ད་ལྟ་དེད་རང་ཆོ་ལ་སྟོན་སེམས་སྟོང་བ་གལ་ཆེ་བས་
དེ་ཡི་ཁྱད་སྟོན་ནི། རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ལ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ།
ཁྱེད་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་མང་ཞེས་སོགས་བསྐབ་བཅུས་ལས་གསུངས་པའི་མདོ་ཆོག་
ཆང་མ་འབྲེན་པར་མཛད་ནས། སྤྱན་མངའ་སྟོན་གྱིས་མཆོན་གྱིས་སངས་རྒྱས་
ཞལ་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་། གདམས་ངག་དེ་ལས་ལྟག་པ་སྟོན་རྒྱ་མེད་པ་

ཡིན་གསུངས་འདུག །དེ་རང་ཆོ་ད་ལྟའི་སེམས་འདི་ལྟ་བུས་འཆང་རྒྱ་བ་ཤིན་ཏུ་
ཁག །སྟོང་ལམ་རྣམ་བཞི་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་ལམ་ལམ་
བྲན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་དེ་ཐོབ་འདོད་དུར་རེ་བ་ཡོད་ན་འཆང་
རྒྱ་བ་ལ་གང་ཡང་མི་འགོད། དེ་རང་ཆོ་ལ་སངས་རྒྱས་བྲན་ནས་ཐོབ་འདོད་མི་འོང་
བ་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་མ་བྲན་བ་ལ་སྤྲུག །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཀའ་ཆོས་
རྒྱས་པར་གནང་ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་མ་ལན་གསུམ་གྱི་སྟོན་སེམས་
བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་སོགས་དུས་རྒྱུན་གྱི་ཕྱག་ལེན་རྣམས་མཛད་དོ། ॥

༥ ཡང་ལོ་དང་ཆེ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེས་བཙོ་ལྟའི་ཉིན་གནས་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་སྤེ་དེའི་གཉེར་
བ་རབ་འབྱམས་བ་དམ་ཆོས་ཡར་འཕེལ་བྱ་བས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་བ་ཆོགས་འཁོར།
དགོ་འདུན་གྱི་བསྟེན་བཀའ་སོགས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་མཛད་པའི་ཆོ། མངའ་རིས་བྲུ་ཆང་
དང་དྲགས་སོ་བྲུ་ཆང་གཉིས་ཀྱི་བྲུ་བྲུ། སེ་ར་བསམ་སྟོའི་དཀའ་བཅུ་ངག་དབང་བཙོན་
འབྱུས་རྣམས་ཀྱིས་གཙོས་དགོ་སྟོང་གི་དགོ་འདུན་བཞི་བཅུ་སྟོར་གྱི་འཁོར་ལ་སྟོན་བ་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་འདི་ལྟར་བཀའ་སྤྲུལ་གོ། །

འོ་ལགས་སོ། དུས་རྒྱུན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྟོ་སྟོང་དགོས། དེ་
ཡང་ད་ལྟ་ཉིན་ལན་གསུམ་མཆན་ལན་གསུམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྟོ་སྟོང་
དགོས་གསུངས་པ་དེ་མདོར་བསྟན་རེད། དུས་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བྲན་ཏུར་རེ་དགོས། དེའི་ཆེ་དེད་རང་གི་སེམས་ལ་མཆོམས་
ཤིག་བཅད་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྟོ་སྟོང་རྒྱ་མ་བྱུང་བསམ་ཡོང་སྟེ།

ལས་དང་པོ་བ་ལ་ཐུན་དངོས་གཞི་ལས་ཐུན་མཆམས་སུ་སྒོ་སྤྱོད་བ་གཙོ་ཆེ།
ཐ་རུང་འགྲོ་རུང་འདུག་རུང་ཉལ་རུང་མདོར་ན་སྤྱོད་ལམ་ནམ་བཞི་ཅི་བྱེད་ཀྱང་
བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཞིག་དགོས། དེ་ཡང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་
སྒོ་འབྱོརས་པ་ཞིག་ལ་སྤྱོད་ལམ་གང་བྱེད་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལམ་ལམ་
བན་པ་ཡོང་། ཡེ་རང་ཆོ་ཆེ་རབས་སྔོན་མ་ནམས་སུ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་
སྒོ་སྤྱོད་མ་སྤྱོད་ཞིང་སྒོ་མ་འབྱོརས་པའི་དབང་གིས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
ཐོག་ཏུ་སྒོ་མི་འགྲོ་བར་སྤྱང་ཀྱི་སེམས་གྲོང་པོ་དེའི་ཐོག་ཏུ་རང་འགྲོ་ །ཡིན་
ཡང་མི་འོང་བར་འདུག་སྟུང་ནས་བསྐྱད་བཏང་བས་མི་འོང་། དགོན་མཆོག་ལ་
མཆོད་པ་ཕུལ་ནས་བཙོན་འགྲུས་བྱས་ཏེ་སྤྱོད་དགོས། མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་
ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཆང་རྒྱ་རེས་ཡིན་གསུངས་པ་དེ་ཡང་། བྱང་ཚུབ་
ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོགས་བསགས་སྒྲིབ་པ་སྤྱངས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
འཆང་རྒྱ་རེས་ཡིན། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་འཆང་རྒྱ་རེས་ཅི་ལ་ཡིན། བྱང་ཚུབ་
ཏུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་ཆོགས་བསགས་སྒྲིབ་སྤྱངས་མ་བྱས་པར་འཆང་རྒྱ་རྒྱ་
ཡིན་ན་ད་དེད་རང་ཆོ་སངས་རྒྱས་ཆར། ད་བར་དུ་འཁོར་བར་ཅི་ལ་འབྲམས་
པ། ད་ལྟ་ཡེ་རང་གི་བསམ་མཚན་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལས་སྤྲ་མདོག་ཁ་པོ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་བསམ་ཡོང་སྟེ། ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་ཆོས་བྱས་མ་བྱས་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་བལྟ་དགོས།
རྗེ་བཙུན་སྤྲ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཅི་གསུངས། ཆོས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་

ཡིན་པས་མི་ཚོག། །གང་ཟག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བར་འགྲོ་དགོས་སོ། །གང་ཟག་
ཐེག་ཆེན་བར་བྱེད་པ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་རག་ལས། ཞེས་དང་། བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཤིག་ཡོད་ན་ཡོན་ཏན་གཞན་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་གྲལ་དུ་ཚུད་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཤིག་མེད་ན་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་སོགས་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་ལོ་བ་ཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་མཉམ་
པར་འཇོག་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གྲལ་དུ་མི་ཚུད་པར་
གསུངས་བྱང་། ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་མ་ཐག་པ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་
རིགས་ངེས་པས་རིགས་མཐོ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲས་ཡིན་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་དང་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པས་ཀྱང་ཕྱག་བྱེད་དགོས། རེ་ཤིག་ཏ་ཉན་རང་
དག་བཅོམ་པ་ཡོན་ཏན་ལོས་ཆེ་སྟེ། དུགས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁྲི་སེང་གེ་ཆེན་
པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེགས་པ་ལ་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་མི་དབང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་མ་ཐག་པ་དེས་དབང་། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་
བྱ་སྦྱེས་འཛོགས་དང་འབྲ། འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་སྦྱེས་འཛོགས་
དེ་ལ་མ་བསྐྱབས་པའི་དབང་གིས་ཡོན་ཏན་མེད་ཀྱང་། འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་
རྒྱལ་པོའི་ཁྲི་ལ་དབང་། རིགས་མཐོ་བའི་དབང་གིས་འཛམ་བུ་གླིང་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་ཕྱག་བྱེད་དགོས། རྫོན་པོ་ཡོན་ཏན་ངེ་ཙམ་ཆེ་ཡང་དེ་ལ་ཕྱག་བྱེད་
དགོས། འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་ཁྲི་ལ་མི་དབང་། དེ་བྱམས་པའི་རྣམ་
པར་ཐར་པའི་མདོ་ན་གསལ་པོ་གསུངས། དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྟོན་འབྲུག་

ལས་ཀྱང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་སྐྱེས་བྱུང་ན་སྐད་ཅིག་གིས། །འཁོར་བའི་བཙོན་
རར་བསྐྱམས་པའི་ཉམ་ཐག་རྣམས། །བདེ་ག་ཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྲས་ཞེས་བརྗོད་
བྱ་ཞིང་། །འཛིག་ཏེན་ལྷ་མིར་བཅས་པས་ཕྱག་བྱར་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །ཡེ་རང་ཆོ་ཆོགས་བསགས་སྤྱིབ་སྦྱོང་ལ་འབད་དགོས། སངས་རྒྱས་དེ་
ཆོགས་བསགས་སྤྱིབ་སྦྱོང་བྱས་པའི་འབྲས་བྱ་རེད། ད་ལྟ་རེད་རང་ཆོ་བཟུང་
ན་ཆོག་མི་ཟེན། བསམས་ན་དོན་མི་གོ། །བསྐྱོམས་ན་རྒྱུད་ལ་མི་སྦྱེ་བ་འདི། ཆོ་
རབས་གོང་མ་རྣམས་སུ་ཆོགས་མ་བསགས། སྤྱིབ་པ་མ་སྦྱངས་པའི་དབང་
གིས་བསོད་ནམས་རྒྱུང་བས་ལན་བ་ཡིན། དེ་ཡི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཉན་ན་ཆོག་
མི་ཟེན། བསམས་ན་དོན་མི་གོ། །བསྐྱོམས་ན་རྒྱུད་ལ་མི་སྦྱེ་བའི་སྒྲིབ་མ་ཐུ་ཤིན་ཏུ་
རྒྱུང་བའི་དུས་སུ་ཞིང་གི་མ་ཐུ་ལ་བཏེན་བ་མན་དག་ཡིན་ནོ་གསུངས་བ་ཡིན།
ཤེས་རབ་དག་འཕོ་ཡོད་བ་ཞིག་ཡིན་ན། ལྷག་མཐོང་ལས། རི་ལྷར་བྱ་མོ་གཞོན་
ཀུའི་མི་ལམ་ན། །བྱ་མོ་བྱུང་ཞིང་ཤི་བ་དེས་མཐོང་ནས། །བྱུང་ནས་དག་འཁོར་
ཤི་ནས་མི་དག་འལྟར། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །རི་
ལྷར་མཚན་མོ་ཆུ་ཡི་ཆེ་བ་དག །དྲངས་ཤིང་རྟོག་བ་མེད་པའི་ཆུ་ནང་སྤང་། །ཆུ་
ཆེ་སྦོང་བ་གསོག་སྟེ་སྦོང་པོ་མེད། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་
གྱིས། །རི་ལྷར་སོས་ཀའི་ཉི་མ་ཕྱེད་དུས་ན། །སྤྱིས་བྱ་སྐྱོམ་པས་གདུངས་ཤིང་
འགོ་བ་ཡིས། །སྤྱིག་རྒྱ་དག་ལ་ཆུ་ཡི་ཕྱང་པོར་མཐོང་། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་
ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །སྤྱིག་རྒྱ་ལ་ཡང་ཆུ་ནི་ཡོད་མེད་ན། །སེམས་

ཅན་ཚོངས་པ་དེ་ལ་འབྱུང་འདོད་ནས། །མི་བདེན་ཚུ་ནི་བརྟུང་བར་རྒྱས་མ་ཡིན།
།ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །རི་ལྟར་ཚུ་ཤིང་ཚོན་པའི་
སྤྲང་པོ་ལ། །སྤྲང་པོ་འདོད་སྤྲིར་སྤྲིས་བྱས་དེ་ག་ཤགས་ཀྱང་། །ནང་དང་སྤྲི་རོལ་
ཀུན་ན་སྤྲང་པོ་མེད། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་
སྤང་སྤྲང་བྱུང་འབྲེལ་བསྟན་པ་དེ་ལ་བསམས་ན། །སྤྲིག་རྒྱ་རང་གོ་བདེ། དཔེར་
ན་སོས་ཀའི་དུས་སུ་མི་ཞིག་ཐང་ཆེན་པོ་ལ་འབྲམས་པ་ན་ཉི་མ་ཡང་རིང་ཞིང་
ཆ་བས་སྒོམ་པས་གདུངས་ནས་ཚུ་བརྟུང་བར་འདོད་པ་ན། །ཐང་གི་མཐའ་ཆོ་
ན་ཚུ་སྤྲི་ཆེ་ལི་ལི་འགོ་བ་མཐོང་། །ཐག་ཉི་དུ་སོང་ནས་བཅའ་བས་ཚུ་མ་རྟེད།
དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་ཀྱིས་མ་བཅའ་ན་ཐ་སྟད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ལ་སྤྲང་། །སྤྲང་ཉིད་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཅའ་བ་ན་གང་དུ་འང་མ་རྟེད། །སྟོན་པ་ཤུག་བྱུང་བའི་སྤྲི་
ག་བྱུགས་ལ་བལྟས་ནའང་དེ་དང་འབྲ། །འཁོར་བའི་ཆོས་གང་ལ་བལྟས་ཀྱང་དེ་
ལྟར་སྤྲང་ལ་བདེན་པར་མ་བྱུང་བ། །སྤྲང་ཐེར་བའི་སྐབས་སུ་མ་བརྟགས་པའི་
ཆོ་ཐ་སྟད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ལ་སྤྲང་བ། །མ་བྱུང་བ་ཐེར་བའི་སྐབས་སུ་སྤྲང་
ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཅའ་ན་གང་དུ་འང་མ་བྱུང་བ་དེ་ལ་སྤྲང་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རང་རྒྱུད་ལ་སྤྲི་སྤྲིང་བ་ཞིག་གིས་བལྟས་ན་མ་བརྟག་པའི་
ཆོ་སྤྲང་བའི་སྤྲང་བ་དང་། །བཅའ་ན་མ་རྟེད་པའི་སྤྲང་བ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་
གོ་བྱུང་བས་དོན་དམ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་བསྐྱེད་ཤེས་འོང་། །རེད་རང་ཆོ་

སྒོ་ནང་དུ་བཀྱག་ནས་བསམ་མཐོ་བཏང་ཆོགས་བསག་སྒྲིབ་སྦྱང་ལ་འབད་
ན། ཆོས་གོ་རུ་འགྲོ་རྟོགས་པ་མཐོ་རུ་འགྲོ་སྒྲུ་མ་ལ་དད་པ་ཆེ་རུ་འགྲོ་རྒྱ་ཞིག་
ཡོད་ཆོད་རེད། དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་མང་པོ་ཞིག་ཐོས་དགོས་པར་འདུག་སྟེ་
ནས་ཐོས་པ་རང་བཅའ་ཐོས་པ་རང་བཅའ་སྤྱགས་སུ་བསྒྲོམ་དགོས་བསམ་པ་
ཡོང་སྟེ་འཛམ་བུ་གླིང་པ་ཆེ་ལ་ངེས་མེད་ཡིན་པས། བསྒྲོམ་རྒྱ་ཡོང་མི་ཡོང་ཅི་
ཤེས། ནམ་འཆི་ངེས་པ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཏེ་ལོ་ཉི་ཤུ་ཅམ་ཞིག་ཐོས་པ་རང་
བྱས། ལོ་ཉི་ཤུ་ཅམ་ཞིག་བསམ་མཐོ་རང་བཏང་། ཉི་ཤུ་ཅམ་ཞིག་བསྒྲོམ་པས་
ཆོག་པ་འདུག་སྟེ་དེ་སྟངས་ལ་མི་འགྲོ། དེད་རང་ཆོ་བསམ་མཐོ་རང་བཏང་ན། ཨ་
མའི་མངལ་དུ་མ་ཤི་བ་དེ་ཡ་མཆོན། སྦྱེས་འདོགས་ལ་མ་ཤི་བར་རིམ་གྱིས་
བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཐོས་རྒྱ་བྱང་བ་ཡ་མཆོན། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱི་སྒྲ་
ན་བར་ཐོས་རྒྱ་བྱང་བ་ཡ་མཆོན། དེ་ཆོ་མ་བསམས་ན་སེམས་བསྐྱེད་མཆོད་
པ་ལ་ཡང་སྤྲོད་སྤང་འོང་། སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཆོད་པའི་སྐབས་སུ་མི་འོང་བར་
རང་གཅིག་ཤུ་ཐོན་ནས་སྟོད་པ་དེ། ཁོའི་ཁ་ནས་ཅང་མི་ཟེར་ཞན་འདྲ། དཀོན་
མཆོག་གི་ཉེན་གྱི་བྱང་དུ་ཐམས་ཅད་ཁྱུ་ལོག་ནས་མཆོད་པ་སྤུལ་སེམས་བསྐྱེད་
པ་ལ་སྤང་རུང་མེད་པར་རང་ཉིད་གཅིག་ཤུར་གྲངས་ཀ་འདྲ་ཞིག་སྤྱག་སྤྱག་
སྤྱག་སོང་བ་ལ་སྤྱགས་དམ་འཕེལ་པོར་གོ་བ་ཡིན་པས་ངོ་ཆ་བ་ལས་ཅི་ཡོད།
ཁོའི་རྣམ་འགྲུར་ལ་རང་ཤེས། དེ་རིང་ཡང་ཉམས་དགའ་དགའ་ཞིག་བྱས་ནས་
དེ་འདྲ་ཞིག་ཞུས་པ་ཡིན། ད་སེམས་བསྐྱེད་པ་རང་གི་སྐབས་སུ་སྟོ་བ་ཆེན་པོ་

དགོས། སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་དུ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་
རང་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམས་པས་སྤྱག་བསྐྱེད་འོང་སྟེ་ཤེས་རབ་གྱིས་
བརྟགས་ན་ཐམས་ཅད་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་འོང་བས་སངས་
རྒྱུ་ཆོས་ཆོགས་མ་ལན་གསུམ་གསུངས། ཞེས་གསུངས་སོ། །

༥ ཡང་ལོ་དེའི་ཉར་ཆེན་གྱི་པའི་ཆོས་བཅུ་དགུ་ལ་སེ་ར་ཅེར་མེབས་ནས་སྦྱུ་མ་ཆོས་ས་
མཛད། ཉར་ཆེན་བདུན་པའི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཉིན་གནས་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་རྒྱལ་བ་
ཅོང་ཁ་པའི་གདན་ས་སེ་ར་ཅེར་ལྟ་སའི་གནས་མོ་ཞིག་གིས་མཆོད་པ་ཆོགས་འཁོར་སོགས་
ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་བཞུགས་པའི་ཆེ། དམ་བ་དེའི་ཞལ་ནས། འཁོར་སྦྱབ་སྟེ་གསུམ་གྱི་དགེ་
སྟོང་རྣམས་ལ་འདི་ལྟར་བཀའ་སྩལ་གྱོ། །

དུས་དང་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ལ་སྟོ་སྟོང་དགོས་ཟེར་བྱ་རེད། དེ་
ཡང་དེ་ག་ལ་སྟོ་སྟོངས་པས་མི་ཆོག་པར་སྒྲ་མའི་མན་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོ་སྟོང་
དགོས། མན་དག་ནི་རྩོ་བོ་ཆེན་པོས་བོད་རྒྱ་གར་ཁ་ཆེ་ལྷ་རྒྱན་སོགས་སུ་བསྟན་
བཅོས་མང་དུ་མཛད་པའི་ནང་ནས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྟོན་མ། སེམས་འདུལ་བའི་
རིམ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པས་ལག་ཏུ་སྒྲང་བདེ། སྒྲ་མ་གཉིས་གྱི་གདམས་པས་བརྒྱན་
པས་ལུགས་གཞན་ལས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་དེ་ཡིན། དེའི་སྟོན་ཆུལ་གསལ་
དུ་བཏང་བ་ལ་རྒྱལ་བ་ཅོང་ཁ་པའི་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་ལམ་རིམ་བསྟན་དོན། རྒྱལ་
བ་དག་དབང་སྟོ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་འཇམ་དབལ་ཞལ་ལྷང་། བཀ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་
བདེ་ལམ། བཀའ་གདམས་གོང་མའི་ལམ་རིམ་ཐམས་ཅད་མཛད་པ་ཡིན། དེ་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་བཤད་བྱ་ཙ་བའི་གདམས་ངག་དེ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་ཡིན། ད་རེས་
ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་རྒྱལ་བ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་འཇམ་དཔལ་
ཞལ་ལུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། རོག་མར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞིག་བཅུ་ལ་ནས་
ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་དགོས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མ་བསྟེན་པར་སངས་རྒྱས་པ་
མི་སྤྲོད། སྤྲོད་ན་དེའི་མཚན་གཞིར་སུ་འཛོག། །ལྷ་མ་མ་བསྟེན་པར་སངས་རྒྱས་པ་
མདོ་ནའང་མེད། སྐུ་གསུང་ནའང་མེད། སངས་རྒྱས་འདི་གཉེན་དུ་མ་བྱོན་གོང་དུ་ཆོས་
བྱེད་མ་ཤེས་པ་དེ། ལྷ་མ་མེད་པས་མ་ཤེས་པ་ཡིན། དེ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་བོད་དུ་འང་
ལྷ་མ་མ་བྱོན་པར་ཆོས་བྱེད་མ་ཤེས་པ་ཡིན་མོད། དེ་རང་ལ་བཀའ་ན་སྒྲོག་སྒྲོབ་པའི་
སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་མ་བསྐྱབས་པར་ཡི་གེ་སྒྲོག་མ་ཤེས་པ་དེ། ལྷ་མས་མ་བསྐྱབས་
པར་མ་ཤེས་པ་ཡིན། དགེ་བསྟེན། དགེ་ཚུལ། དགེ་སྦྲོང་གི་སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་ལྷ་
མས་བྱིན་ནས་སྦྱིད་གོས། ཆོས་གོས་གསུམ་དང་གདིང་བ་རྒྱ་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལྷ་
མས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས་སྦྱིན་དགོས། ལྷ་མས་ངོ་མ་སྤྲད་ན་ཆོས་གོས་ནམ་
གསུམ་ཡང་ངོ་མི་ཤེས། ཆེ་འདིའི་བྱ་བ་མིག་གིས་བལྟས་ནས་བྱས་ཆོག་པ་ཆོ་ཡང་
མ་བསྐྱབས་པར་མི་ཤེས་ན། སྤར་འགྲོ་ཡི་མ་སྤྱོང་བའི་སར་འགྲོ་བ་ལ་ལྷ་མ་མེད་
ན་ག་ན་འོང། དེས་ན་ཡོན་ཏན་ཆེ་སྦྱེས་ཆུང་སྦྱེས་ཐམས་ཅད་ལྷ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱི་
དགོས་པས་ལྷ་མ་སྒྲོག་ལས་ཀྱང་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་ལྷ་མའི་དོན་དུ་ལུས་སྒྲོག་
ཡོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་གཏོང་མོད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་པ་ལ། རང་ཤེས་རབ་ཆེན་
པོ་འདྲིན་ཡངས་པོ་བྱས་རང་གིས་ཏུར་བཏང་ནས་བྱུང་བསམ་ཡོང་སྟེ་ལྷ་མ་སྤངས་

པའི་ཆོས་དེ་གང་བླ་བླ་ཡིན། དབང་པོ་རྩལ་པོ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་སྒྲ་མ་ལ་དད་གྲས་ཆེ་
དགོས། དབང་པོ་འབྲིང་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་སྒྲ་མ་ལ་དད་གྲས་ཆེ་དགོས། དབང་པོ་རྫོམ་
པོ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་སྒྲ་མ་ལ་དད་གྲས་ཆེ་དགོས། བ་དམ་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། འཇུས་
ནས་བསྐྱ་བ་མེད་པ་སྒྲ་མ་ཡིན། །འབྲལ་མེད་གཙུག་ཏུ་ཁུར་ཅིག་དིང་རི་བ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྒོ་བ་མའི་ངོས་ནས་སྒྲ་མ་ལ་སྒོ་སྟོང་བྲང་གསུམ་གཏད་པ་
ན། སྒྲ་མའི་ངོས་ནས་བོར་བཏང་བས་མི་འོང་བར་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་ནས་འཁྲིད་
ཡོང་། ཞེས་དལ་འབྱོར་ནས་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་གྱི་བར་ལ་སྒོ་སྟོང་རྩལ་མདོར་
བསྡུས་ཏེ་གསུང་ཞིང་ལྷག་པར་ད་ལྟ་ཁམས་བདེ་ལུས་བདེའི་སྐྱབས་སུ་མ་འབད་ན།
འཆི་ནད་གྱིས་ཐེབས་ཏེ་འཆི་བ་ལ་ཉེ་བའི་ཆེ་འགྲོད་ཀྱང་མི་པན་པས། དེ་རིང་ནས་
ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྒྲུག་བསྐལ་ལ་འཛིགས་ཏེ་སྤིག་སྟོང་དགོ་སྒྲུབ་ལ་འབད་ན་ཆོས་
བྱེད་པའི་མགོ་དེ་ག་ནས་ཚུགས་པ་ཡིན་པས་འབད་དགོས་ཚུལ་གསུངས་ཏེ་སེམས་
བསྐྱེད་པར་མཛད། སྒྲ་ཡང་འགྲོ་ལ་པན་བྱིར་སངས་རྒྱས་འབྲུག་པར་ཤོག། །ཅེས་
པའི་སྐྱབས་སུ་མཁའ་མཉམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་པའི་བྱིར་དུ་སངས་
རྒྱས་དེ་བདག་གིས་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱ་ཡིན། རང་དོན་དུ་སངས་
རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན།
དེས་ན་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་བྱ་བ་གཉིས་གསུངས་པ་ཡིན་པས། ཐོ་རངས་ལངས་
པའི་དུས་སུ་དེ་རིང་གི་ཉི་མ་ལ་མ་རྒྱ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་དགོ་སྟོར་
ལ་བཙོན་པར་བྱེད་སྐྱམ་དུ་འཕེན་པ་གཏོང་། ཉི་མའི་གུང་ཆོ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྤྱགས་དམ་བྱེད་ཀྱིན་འདུག་གམ་མི་འདུག་བྱ་ར་བྱས། དགོང་མོ་ཉལ་
དུས་དེ་རིང་གི་ཉི་མ་ལ་ད་ནང་འཕེན་པ་བཏང་བ་ལྟར་བྱུང་འདུག་གམ་མི་འདུག་
བཟླ། བྱུང་འདུག་ན་དགའ་བ་བསྟོམ། རང་གིས་རང་ལ་ཁྱོད་ཡིན། དེ་རིང་ཁྱོད་ཀྱིས་
བྱུང་ཟེར་ནས་ལབ། སང་ཡང་དེ་ལྟར་བྱེད་སྟམ་དུ་འཕེན་པ་གཏོང་། མ་བྱུང་འདུག་
ན་རང་གིས་རང་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་བྱུང་། ཟླ་མའི་མདུན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་ཁས་
ཟུངས་ལམ་རིམ་གྱི་འཁྱིད་ཡོངས་རྫོགས་ཞུས་ནས་སྤྱགས་དམ་ཅི་བྱེད་རང་དོན་དུ་
བྱེད་མཁན་ཆོས་དང་གང་ཟག་རྒྱུ་བ་ལགལ་དེ་ཁྱོད་ཡིན་མོད། སང་ནས་དེ་འདྲ་མ་
སོང་བ་ཀྱིས་ཟེར་ནས་མངན་བགང་། ཟླ་མ་དགོན་མཆོག་ལ་ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་
མཐུལ་ཤུལ་ནས། བདག་གི་སེམས་འདི་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་ལ་མགོ་སྟོང་བ་ཨ་
མི་རེ་ལ་འདུག་སྟེ་མོ། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་ནི་རི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་བཀྲལ་གི་སྤུབ་པ་
དུ་ཙཱ་འདྲ་མོ་འདུག་པས། སང་ནས་དེ་འདྲར་མ་སོང་བར་བདག་གི་སྒྲོ་ཆོས་སུ་འགོ་
བར་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་
རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་དུས་མི་འོང་། དེད་རང་ཆོའི་སེམས་འདི་བཏང་ན་མི་འགྲོ། བཞག་ན་
མི་སྟོད། བཏང་ན་འཛམ་བུ་སྤིང་བུད་ནས་འགོ་བཙན་མ། འགོ་ས་ཡང་མེད། བཞག་ན་
མི་སྟོད། མིག་གི་ཡུལ་དུ་གཟུགས་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་མཐོང་ན་དེའི་རྗེས་སུ་རྒྱག་། དེ་
བཞིན་དུ་ན་བའི་ལམ་དུ་སྒྲ། ལྷའི་ལམ་དུ་བྱི། ལྷའི་ལམ་དུ་རྩ། ལུས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་རེག་
བྱ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་བྱུང་ན་དེའི་རྗེས་སུ་རྒྱག་། །དབང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་ཁོ་གྱུ་ཡངས་བྱེད་
ས་ཡིན་པས་ཁོ་བཏུལ་དགོས། ད་མང་པོ་ཞུ་མི་དགོས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་གཤམ་

བྱ་སྒྲ་ཚད་ལ་ཆོས་མ་གསུངས། འོན་ཏེ་འགྲུར་ན་གསུངས་པ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་
ལ་རང་ཆོས་འཆད་པའི་ངེས་པ་མེད་པ་བལྟ་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱིས་ཅ་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གང་
ལྷན་ལ་གསན་དགོངས་གནང་ཞེས་གསུངས་སོ། །

༥ ཡང་མེད་འེ་རྟོར་རྒྱ་བརྒྱད་པའི་ཆོས་བཞིའི་ཉིན་ར་ཁ་བྲག་ཏུ་ཐེབས་ཏེ་མཆོད་
པ་བརྒྱ་ཆར་དང་དགེ་འདུན་ལ་བསྟེན་བཀྱར་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་མཛད་སེམས་བསྐྱེད་
སྐབས་པ་ལུལ་ལ་ཆགས་ཞེན་བྱས་པའི་ཉེས་དམིགས་སོགས་གསུང་ཆོས་རྒྱས་པར་
གནང་། ཆོས་བཙུ་ལྷའི་ཉིན་སྐབས་ཕྱེད་ཉིད་ཀྱི་དགེ་སྦྱོང་དག་དབང་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་མཆོད་
པ་ཞབས་བརྟན་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་བསྟེན་བཀྱར་རྒྱ་ཆེན་མཛད། དེ་ཉིན་ཆོགས་དབུ་ལ་
ཐེབས་ཀྱང་གསུང་ཆོས་མ་གནང་། ཆོ་གསལ་སྤྱིང་གི་རྒྱ་མས་གཙོས་ཉུང་ཤས་ཤིག་ལ་བདེ་
ལམ་གྱི་འཁྲིད་རྒྱས་པ་དང་རྒྱ་མ་གཅིག་བྱ་ལ་གཙོད་དང་སྤྱིང་པོ་དོན་གསུམ་གྱི་འཁྲིད་
རྒྱས་པར་གནང་། ཆོས་གཅིག་གཉིས་ནས་སྐྱབས་ཀྱིས་མ་བདེ་བའི་རྩལ་མཛད། ཉེར་
ལྷའི་ཉིན་ཆོ་གསལ་སྤྱིང་རྒྱ་མས་མཆོད་པ་བརྒྱ་མཆོད་ཆོགས་འཁོར། དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་
འགྲེད་སོགས་བསྟེན་བཀྱར། དཔོན་སློབ་རིན་པོ་ཆེར་ཞབས་བརྟན་འབུལ་བ་སོགས་ཕྱན་
སུམ་ཆོགས་པ་མཛད་ནས་མཁའ་འགྲོ་བརྟན་བཞུགས་གསུང་བ་ནས་བསྐྱུང་གཞི་དྲངས་
པའི་རྩལ་མཛད། རྟོར་རྒྱ་དགྲུ་པའི་ཆོས་གསུམ་གྱི་ཉིན་ཕྱར་བྱ་སྟོག་གི་དགེ་འདུན་སྤྱིས།
དཔོན་སློབ་རིན་པོ་ཆེར་ཞབས་བརྟན་མཆོད་པ་སྐྱབས་ཕྱེད་གསུམ་གྱི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་
བསྟེན་བཀྱར་ལེགས་པར་བྱས། རྒྱ་བ་དེའི་ཆོས་དགྲའི་ཉིན་ར་ཁ་བྲག་གི་འདུ་ཁང་རོག་ཏུ་
སེ་ར་ཅེ་དང་ར་ཁ་བྲག་གི་རྒྱ་མ་རང་གི་བཞུགས་ཁྱིར་བཞུགས་རྒྱའི་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བའི་སྐྱབས་
གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་རྟེན་རྣམས་ལ་རབ་གནས་མཛད། ཆོ་བ་ཙུའི་ཉིན་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་

བསྟེན་བཀྲ་བརྒྱ་མཆོད་ཆོགས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ནས། སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་སུ་
འདི་ལྟར་གསུངས་སོ། །

བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པ་ནི་དུས་དང་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་རེད་རང་ཆོ་
སྐད་ཆ་བྱང་བ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློབ་སྦྱོང་མཁན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
སེམས་མ་བསྐྱེད་ན་ཀྱང་བྱང་བ་ཡོང་། ཀྱང་ནག་པོ་བྱང་བ་ཡོང་། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་
རིམ་པ་ཉན་རིན་མ་ཆོག་བསམ་རིན་མ་ཆོག། །བསྐྱོམ་རིན་མ་ཆོག་བར་ཆོས་ཟབ་བ་
ཞིག་གཞན་ན་ཡོད་བསམ་འོང་སྟེ། སྐྱེས་བུ་རྒྱུ་བྱ་ཞིག་ཡིན་ནའང་ལམ་གྱི་རིམ་པ་
ནས་ཆོས་བྱས་པས་ཆོག། །འབྲིང་ཞིག་ཡིན་ནའང་དེ་ནས་ཆོས་བྱས་པས་ཆོག། །ཆེན་
པོ་ཞིག་ཡིན་ནའང་དེ་ནས་ཆོས་བྱས་པས་ཆོག། །སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་
པ་ལས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། བཟང་བའི་ཆོས་འཛམ་བུ་སྤྱིང་ན་མེད། ད་རེས་བྱང་པོ་རང་
ཡིན། རེད་རང་ཆོ་ཁག་བཏགས་ས་རང་དེ་ཆོགས་ལ་འགྲོ་དགོས་པས་སྤྱགས་དམ་
འཕེལ་པོ་མ་བྱུང་ཟེར་ཡོང་སྟེ། ཆོགས་འཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཆོགས་བསགས་སྒྲིབ་
སྦྱོང་ཡིན། དེས་སྤྱགས་དམ་ལ་གཞོད་དོགས་མེད། རང་གཅིག་བུ་དཔེན་པར་འདུག་
རྒྱ་ཞིག་བྱང་ན་བསམ་ཡོང་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱང་ན་ཡང་སེམས་མ་ཁུགས་བར་
འགྲོ་སྦྱང་རང་འདོད། རང་གིས་རང་ལ་གཡེང་བ་བཅོས་ནས་གང་ཡང་མི་འོང་། ད་ལྟ་
མ་སྤུན་རྒྱུན་འཛོམ་པ་ལ་འཛོམ་པར་ངོ་མ་ཤེས་པར། འཛོམ་པ་དེ་ཡང་མ་འཛོམ་པ་
ཞིག་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན། འཁོར་བ་ན་ཆོས་སྐྱབ་པའི་མ་སྤུན་རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པ་ཡིན་ཏེ།
རེད་རང་ཆོ་དཀོན་མཆོག་གི་སྤྱགས་རྗེས་དེ་ཡང་འཛོམ་པོ་འདུག། །འཁོར་བ་ན་ཆོས་

སྐབ་པའི་གཤམ་ཤིན་ཏུ་མང་། དེའི་གཙོ་བོ་དགའ་རབ་དབང་ཐུག་ཡིན། དེ་ཡང་དགོན་
མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེས་དགའ་མོ་ཡོང་། ཉམ་མཁམས་བྱབ་ཆོད་ཀྱི་བདུད་ཐམས་ཅད་ཚུ་
ལོག་ཀྱང་། སྐབས་གཅིག་མི་སྐབ་སྟོན་པ་ཤུག་སྐབ་པ་གཅིག་མི་སྐབ། སྐར་མཛད་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཐུག་ཐུག་པ་གཅིག་མི་སྐབ། སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམས་ནས་
ཆོ་བཀའ་ན་དེ་འདྲ་ཡིན། དེ་ཆོ་གདམས་ངག་ཏུ་གོ་ན་སྟོང་ལ་ཆོངས། མ་གོ་ན་ངས་
བཤགས་པ་འབུལ། ད་ལྟ་ཐག་རིང་པོ་ནས་ལམ་རིམ་ཀྱི་འཁྲིད་ཟེར་སྟོན་མདོག་ཁ་པོ་
ཡོང་སྟེ། ཁོ་རང་ལ་གཏུགས་པ་ན་རིང་རྒྱུ་སྟེ་འགྲོ་འདི་ལ་རུགས་པ་མང་། དབང་པོ་
རྟོན་པོ་ཆོགས་བསགས་པ་སྐྱབ་པ་སྐྱངས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་མང་པོ་ལ་བ་མི་དགོས།
བྱང་ཚུབ་སེམས་སྐྱེས་གྱུར་ན་སྐད་ཅིག་གིས། །འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བསྐྱམས་པའི་
ཉམ་ཐག་ནམས། བདེ་གཤེགས་ནམས་ཀྱི་སྤྲས་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཞིང་། །འཛིག་རྟེན་ལྟ་
མིར་བཅས་པས་ཐུག་བྱར་འབྱུང་། ཞེས་པའི་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་
རྒྱས་ན་དེས་ཆོག། འདྲེ་རང་ཆོ་དོན་གོ་བ་ཙུག་གིས་ཆོག་མང་དུ་འགྲོ་དགོས་རྒྱ་ཞིག་
ཏུ་སོང་། དེ་ཙུག་མི་ཡོང་། བཀའ་གདམས་པ་ནམས་ཀྱིས་དོན་ལེགས་པར་གོ་ན་ཆོག་
ཏུར་རུག་གིས་འགྲོ་གསུང་། དོན་གོ་བ་རང་གི་སྐབས་སུ་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་གོ་བ་ཡིན་
ལ་ཆོག་ཏུར་རུག་གིས་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། གང་ལྟར་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
སྐབས་སུ་མར་མེ་ལྟ་བུ་ཁུར་ནས་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱ་ཡིན་ན། མར་མེའི་རང་བཞིན་
སྟན་པ་སེལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་རིག་པའི་སྟན་པ་སེལ་བར་
ཤོག་སྟམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོང་བུ་བ་ལ་སོགས་པའི་གསུང་ཆོས་རུས་

བ་ཅན་འགའ་གནང་། །

༥ ཆེས་བཅུ་གཅིག་དང་བཅུ་གཉིས་ལ་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་གདུགས་དཀར་ཤར་
སྤྱང་། སྤྱ་མའི་ཞབས་བརྟན་དུ་དམིགས་ནས་ཤུགས་དྲག་པོ་གསུང་བར་མཛད། བཅུ་གཉིས་
ཀྱི་ཉིན་གུང་ཆོགས་གྲོལ་མ་ཐག་རབ་གནས་མཛད་པའི་རྟེན་རྣམས་ཀྱི་བྱང་དུ། རིན་པོ་
ཆེས་དབྱ་མཛད། དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་ཆོགས་ནས་སྤྱན་འབྲེན་ལྷུས་གསོལ་ཡན་ལག་
བདུན་བ་མཆུལ་དང་བཅས་པ་ཕུལ། ཅོང་ཁ་བརྒྱད་ཅུ་དལ་ཆེས་པ་ཆར་གཅིག་གསུངས་
ནས་ཡང་འདི་ལྟར་གསུངས། །

འོ། བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དགོས། དེ་ཡང་དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་ཅ་ཐམས་
ཅད་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཕྱིར་ཏུ་བསྐྱོད་གོས། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་ནི།
དང་པོར་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད། དེ་ཡང་ཡི་དམ་བརྟན་པོའི་སློན་ནས་སེམས་བསྐྱེད་
ནས། བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་བསགས། མཐར་མཛོན་བར་རྫོགས་
བར་སངས་རྒྱས་ནས། གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར། སྤྱ་
ཆེ་རེ་རེ་ལའང་མཛད་པ་བརྒྱ་དང་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཟེར་བ་རྣམས་འབྱུང་། དེ་ལྟ་
བུའི་ཚུལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་འགྲོ་དོན་མཛད། དེ་ལྟ་བུའི་འབྲུལ་ཆེན་
པོ་དེ་གང་ལས་བྱུང་ན་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་བྱུང་། དང་པོར་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་
བསྐྱེད་པ་དེ་མ་བྱུང་ན། བར་དུ་ཆོགས་བསགས་པ་དེ་མི་འོང་། དེ་མ་བྱུང་ན་མཐར་
འཆང་རྒྱ་བ་དེ་མི་འོང་། དེ་མ་བྱུང་ན་ད་ལྟ་ཡེ་རང་གི་གནས་སྐབས་འདི་འདྲ་ཞིག་
ལས་མི་འོང་། དེས་ན་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་

ཡིན། སྤྱིང་པོ་ཡིན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྟན་པའི་ཆོག་ལྟ་བུ་
ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གདམས་པའི་མཐེལ་དུ་གོ་བའི་གནད་དེ། སྤྱིས་བྱ་གསུམ་
གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནས་འཆོལ་དགོས། ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་
ངེས་པ་རྟེན་ན། དེར་མ་འདུས་པའི་ཆོས་མེད། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ན་ཅི་གསུངས།
ཆོས་ལུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་དག་དེར་མ་འདུས་
པས་ལྷག་ཆད་དུ་འགྱུར་རམ་སྟུང་དུ་སེམས་ན། ཆོག་གི་ཆ་མཐའ་དག་ནི་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་འདུ་མི་དགོས་ཤིང་། དོན་ཐམས་ཅད་འདུས་པས་དཔེར་ན་ག་བྱར་ཉེར་ལྔ་
པའི་སྟན་གྱི་ཕྱང་པོ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དག་ལས། ལུན་རྒྱུང་དུ་ཞིག་གིས་གང་ཟག་གཅིག་
གི་ཆ་བའི་ནད་སེལ་བ་ཡིན་གྱིས་དེས་སྟན་གྱི་ཕྱང་པོ་ཡོངས་རྫོགས་ཟ་མི་དགོས་པ་
བཞིན་ཅོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། སྤྱིས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་ལས་ལྷག་པའི་ཆོས་
མེད། འདི་ལ་ཐེ་ཆོས་སྟེ་རྒྱ་ཡོད། འོན་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ། བདེ་མཆོག་། དུས་
འཁོར་སོགས་འདུག་པ་སྟུང་ན། དེ་ཐམས་ཅད་སྤྱིས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཡིན། སྤྱིས་བྱ་
ཆེན་པོ་ལ་པར་བྱེན་ཐེག་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
གཉིས་ཡོད་པའི། དེ་གཉིས་ཀའི་འཇུག་སྟོན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་གདམས་འདུག་པ།
དེས་ན་ཤེས་རབ་ཆེན་པོར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དགོས། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོར་བྱང་
ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དགོས། ཀན་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
དགོས། གཞོན་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དགོས། གཞོན་པ་ཡིན་
ཟེར་ནས་ཁང་པ་ཞིག་བཟུང་ཆོགས་འདོན་ཅམ་ཡང་མི་འདྲིན་པར་ཨོ་ཟོབ་ཟོབ་བྱས་

བསྐྱད་པས་མི་འོང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་དགོས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན། ཀུན་བའི་ཆོས་དང་གཞོན་པའི་ཆོས་གཉིས་མེད། ད་
ལྟ་ལམ་རིམ་གྱི་འཁྲིད་ཐོབ་འཁྲིད་ཐོབ་ཟེར་འོང་སྟེ། ལམ་རིམ་གྱི་འཁྲིད་སྤྱགས་དམ་
དུ་མ་གོ་བར་ཐོས་པ་འདྲ་ཞིག་འཆོལ་བར་གཤམ་གཤམ་རྒྱག་དེ་ལ་བྱབས་གང་ཡང་
མི་འོང་བས། ད་ལྟ་དེད་རང་ཆོ་བ་སྤྱ་གཟིངས་ནས་ལམ་རིམ་ལ་སློ་སྦྱོངས་དགོས།
ལམ་རིམ་ལ་སློ་སྦྱོང་གིན་ཐོས་པ་བཅའ་ན་རྒྱ་ཆེན་པོ་འོང་། དེ་ལྟར་ལམ་རིམ་ལ་སློ་
སྦྱོངས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྤྱུ་འདུས་པར་གོ། །ཕྱག་མཆོད་པ་
སོགས་དགེ་སྦྱོར་ཅི་བྱེད་ཀྱང་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྤྱེ་བའི་ཐབས་སྤྱོད་ནས། བྱང་
རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྤྱགས་དམ་གྱི་མཐེལ་དུ་འཛིན་པ་ཞིག་དགོས། དེ་ལ་དགོངས་ནས་
རྩི་སྤྱོད་མས། སེམས་བསྐྱེད་ཐེག་མཆོག་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་སྟེ། །རྒྱབས་ཆེན་སྦྱོང་
པ་ནམས་གྱི་གཞི་དང་རྟེན། །ཆོགས་གཉིས་ཀྱན་ལ་གསེར་འབྲུང་ཅི་ལྟ་བུ། །རབ་
འབྲམས་དགེ་ཆོགས་སྤྱད་པའི་བསོད་ནམས་གཏེར། །དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་རྒྱལ་སྤྱས་
དཔའ་བོ་ནམས། །རིན་ཆེན་སེམས་མཆོག་སྤྱགས་དམ་མཐེལ་དུ་འཛིན། །ཞེས་དང་།
བསྐྱལ་པ་དུ་མར་རབ་དགོངས་མཛད་པ་ཡི། །ཐུབ་དབང་ནམས་ཀྱིས་འདི་ཉིད་པན་
པར་གཟིགས། །གསུངས་འདུག་པ་འདི་ལ་ཡེ་རང་ཆོས་སྦྱོན་གཏེར་བ་ནས། ད་དེ་
རིང་གི་གནས་སྐབས་སྤྱ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དཔང་པོ་ཡོད། མདོ་སྤེ་བསྐྱལ་པ་བཟང་
པོ་ན། སངས་རྒྱས་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་ཐགས་མཁན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ། རས་
གྱི་ཁ་ཆར་སྤུལ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས། རྒྱ་རྒྱུང་རྒྱུང་དེ་ཅུ་སྤུལ་ནས་

སེམས་བསྐྱེད་པས་སངས་རྒྱས་འདུག །དེད་རང་ཚོ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་
ལ་རས་གྱི་ཁ་ཆར་ཅ་མ་ཞིག་ལུལ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐོང་བར་འདུག །ད་རེས་
བསམ་མཚོ་ཞིག་བཏང་ན། ཆོ་དཔུལ་བ་རྣམས་ཆོ་བས་སྦྱག་བསྡུལ། གང་དཔུལ་བ་
རྣམས་གང་བས་སྦྱག་བསྡུལ། ཡི་དྲགས་རྣམས་བཀའ་སློམ་གྱིས་སྦྱག་བསྡུལ། དུང་
འགོ་རྣམས་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་བས་སྦྱག་བསྡུལ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཤེས། འདོད་
ལྷ་རྣམས་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཤེས། གཟུགས་ཁམས་པ་
རྣམས་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་ཡེངས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཤེས། གཟུགས་མེད་ཁམས་
པ་རྣམས་བླ་བ་རགས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཆད་སེམས་དང་ནམ་མཁའ་དབྱེར་མེད་
དུ་སོང་ནས་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཤེས། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཤེས་
མཁན་དེ་དེད་རང་མི་གཅིག་ལུ་རེད། མི་པལ་ཆེ་བ་ཆེ་འདིའི་གནས་སྐབས་དེ་ག་ཡིན་
མཛད་ག་ཁ་ཐོ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་ནས་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཤེས། དེད་རང་ཚོ་ད་རེས་སེམས་
བསྐྱེད་ཤེས་པའི་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་བསམ་
མཚོ་གཏོང་ཡགས་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དགོས། ད་རེས་བསམ་མཚོ་
བཏང་ན། འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་གང་ལ་བལྟས་ཀྱང་ཁྱོད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་
བསྐྱེད་ཅིག་ཟེར་མཁན་འདྲ་མོ། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་སྤུ་ལ་བལྟས་ཀྱང་ཁྱོད་བྱང་ཆུབ་
ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིག་ཟེར་མཁན་འདྲ་མོ་ཡོད། བསམ་མཚོ་མ་བཏང་བས་མ་གོ་བ་
ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་གསུང་ཆོས་རྒྱས་པར་གནང་ནས་བྱམས་སྙིང་རྩེའི་
དམིགས་པ་རྣམས་གསལ་བཏབ་ནས་དཔོན་སློབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་མའི་སློན་ས་སེམས་བསྐྱེད། བསྟན་འཕར་མའི་སློན་ས་
བསྟན་ས་རྒྱས་པའི་བསྐྱེད་སློན་ཡང་དག་དང་གིས་བ་བརྗོད་པའི་སློན་ས་རྟེན་རྣམས་ལ་
མེད་ཀྱི་འཕྲོད་བར་མཛད་དོ། ॥

༥ ཡང་སྐྱབ་དེའི་ཆོས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན་ར་ཁ་བྲག་གི་འདྲུ་ཁང་ཐོག་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱི་
སློབ་མ་བར་ཁམས་ལོ་བ་མདོའི་དགེ་སློང་དག་དབང་བཅོན་འབྲུས་ཞེས་བྱ་བས་རིན་པོ་
ཆེར་ཞབས་བརྟན་འབུལ་བ་ཆོགས་འཁོར། སྐྱབ་སྡེ་གསུམ་གྱི་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་འགྲེད་
མང་ཇ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྩས་མཆོད་བ་བརྒྱ་ཆར་བུལ་བའི་ཆེ་དམ་བ་དེའི་ཞལ་ནས།

ལོ། དེད་རང་ཆོ་དུས་རྣམ་བ་ཀུན་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱད་ཆ་བྱས་བ་དེ། ཐེག་
བ་ཆེན་པོ་ལ་སློ་སྦྱོང་མཁན་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་བ་ཡིན། གཞན་མི་ཐམས་ཅད་ལ་
འདི་བཤད་མི་རིགས། བཀའ་གདམས་གོང་མའི་སྐབས་སུ་འདི་སློག་ཆོས་ཡིན། དེའི་
རྒྱ་མཚན་གྱིས་དགེ་བཤེས་ཤུ་ར་བ་ལྷ་བ་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཤིན་ཏུ་བཟང་བ་
ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། ཆོགས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཆ་བྱར་ཅམ་ཡང་མི་ཡོང་བ་
རེད། དགེ་བཤེས་འཆད་ཀ་བ་ལྷ་བ་དེ་གསང་སྤྲུགས་གསར་རྩིང་གཉིས་ཀ་ལ་མཁས།
དུ་ཉི་བརྒྱ་ཅམ་སྤྲུགས་ལ་མངའ་ཡང་མ་ངོམས་བར་ཐོས་བ་རྒྱ་ཆེར་བཅའ་བས་
འཆང་རྒྱ་བའི་ཆོས་གཞན་ཞིག་ན་ཡོད་སྟེ་ནས་སྤྲུགས་མ་ཆིམ་བར་ཡོད་བ་ལ།
དུས་ནམ་ཞིག་ཅན་ཁོང་གིས། དགེ་བཤེས་སྤང་ཐང་པའི་སློ་སྦྱོང་ཆོག་རྒྱང་བརྒྱད་
མར། ཁྱེད་རྒྱལ་ཁ་གཞན་ལ་སྦྱིན། ཁྱོད་དང་བྱལ་ཁ་རང་གིས་སྤང་། ཞེས་པའི་
ཆོག་དེ་གཟིགས་པས་སྤྲུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་འཕྲོད་བ་ཞིག་བྱུང་ནས་དེའི་གདམས་དག་

ཅད་བཅད་པས་ཤར་བ་ལ་ཡོད་པ་གསན་ནས། དེས་གྲིས་ཤར་བའི་སྐྱ་གཞོགས་སུ་
མེབས་ནས་གདམས་ངག་དེ་ཡོད་དམ་མེད་སྙམ་པའི་དོགས་པ་བརྟག་པས། ཚོགས་
སུ་ཚས་གསུངས་པ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐྱོར་འབྲེལ་སྤང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བྱར་ཅམ་མི་
ཡོང་བར་འདུག་ནས། ད་ལྟ་མ་འདི་ལ་གདམས་ངག་དེ་ཡོད་དམ་མེད་ཅད་བཅད་ལ།
ཡོད་ན་ནི་འདུག་དགོས་མེད་ན་ནི་འགྲོ་དགོས་དགོངས་ནས། ཉེན་གཅིག་ལྟ་མ་མཆོད་
རྟེན་ལ་སྐྱོར་བ་མཛད་པའི་སྐྱོར་ལམ་དུ་རང་གིས་གྲོན་པའི་ཅམ་ཅེ་དེ་ཕུད་བཉིང་།
འདི་ཕུ་བཞུགས་པར་ཁྱེད་དང་། བདག་ལ་ཁྱི་བ་ཞིག་བདོག་ཁྱུས་པས། ཤར་བའི་
ཞལ་ནས། ངས་གྲོས་ཐག་ཐམས་ཅད་སྙན་ཐོག་ནས་བཅད་ཆར་ཁྱོད་ལ་གྲོས་ཐག་མ་
ཆོད་པ་ཅི་ཡོད་གསུངས་ནས་ཐོད་ཅེའི་ཐེང་བ་སྟོག་གྱིན་སྟོག་གྱིན་ཅམ་ཅེའི་སྟེང་དུ་
བཞུགས་པས། ལྟ་མ་འདིའི་གསུང་ལུགས་ཀྱི་འདི་ལ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བཟང་པོ་
ཡོད་སྙམ་པ་བྱུང་། དེ་ནས་བདག་གིས་མཐོང་བའི་ཚས་ཤིག་ན། ཁྱེད་རྒྱལ་ཁ་
གཞན་ལ་སྟོན། ཁྱོད་དང་བྱབ་ཁ་རང་གིས་ལྟོང་། ཁྱེད་བཞིག་འདུག་པས། བདག་
གི་སེམས་ལ་ཤིན་ཏུ་འཕྲོད་པ་ཞིག་བྱུང་བས་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ངེས་
པར་དགོས་སམ་མི་དགོས་བདག་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱལ་པ་ཡོད་དམ་མེད་ཁྱུས་
པས། ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་ལ་འཕྲོད་པ་དང་མ་འཕྲོད་པའི་ཁ་ན་ཅི་ཡོད་། འཆང་རྒྱ་མི་
འདོད་ན་ནི་པར་ཞོག །འདོད་བྱིན་ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་མ་བསྐྱབས་པའི་ཐབས་མེད་
གསུངས། འོན་དེའི་ཐོག་སོག་ན་མཆིས་ཁྱུས་པས། སྟོབ་དཔོན་སྐྱ་སྐྱབ་ལ་ཆད་མར་
མི་བྱེད་པ་སུ་ཡོད། དེ་ཆེན་འཕྲེང་བར་བདག་ལ་དེ་དག་སྟོན་སྟོན་ཞིང་། །བདག་

དག་མ་ལུས་དེར་སྒྲིན་ཤོག །གསུངས་འདུག་པ་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོབ་དཔོན་དེ་
སྒྲོབ་དཔོན་བཟང་བའི་ཆད་དང་། སྒྲོབ་མ་དེ་སྒྲོབ་མ་བཟང་བའི་ཆད་ཡིན་གསུངས་
པ་རེད། དེ་ནས་སྒྲ་མ་དེ་ལ་གདམས་དག་དེ་ཡོད་པར་ཐག་ཆོད་ནས་གདམས་དག་
དེ་ཐུགས་ལ་འདོགས་པར་ཞུ་བས་སྒྲ་ལྟ་བུ་ན་ཡོད་གསུངས། དེ་ནས་གནས་
ཆང་གི་དཔེ་ཆའི་གསེབ་ན་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་འདུག་པ་ལ་གཟིགས་པས། སྒྲ་མས་
གསུང་པ་བཞིན་དུ་འདུག་པས་སྒྲ་མ་ལ་ཡང་ངེས་ཤིང་ཆེ་བུ་སོང་། དེ་ནས་བཟུང་
སྟེ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་བསྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་གདམས་དག་ཞུས་པས་སོ་
སོ་སྟེ་ཐོའི་ས་ནས་བདག་འཛིན་སྤངས་པ་ཞིག་བྱང་། བཀའ་གདམས་པ་ནམས་ཀྱིས་
སྤྱིར་སོ་སོ་སྟེ་ཐོ་ལ་བདག་འཛིན་སྤངས་པ་མི་འོང་བ་ཡིན་ཏེ། འཆད་ཁ་བས་སྤངས་
པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ལྟར་བསྟེན་ནས་ཤིང་བའི་ཞལ་ནས་ངའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་
ཁྱེད་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་གསུངས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བཀའ་བབས་པ་ཡིན།
དེས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་མི་ཐམས་ཅད་ལ་བཤད་ན་ཆོས་ལ་ཅིས་མེད་དུ་འགྲོ་
ཡིན་ནའང་ངེད་རང་ཆོ་དབང་ཆེན་ཡང་མང་པོ་ཞུས་འདུག་པས་རྒྱད་ལ་སྟེ་ཉན་ན་
བསམ་ནས་ཞུས་པ་ཡིན། ལྷག་པར་དང་སང་གསང་རྒྱ་འདི་དང་བཤད་རྒྱ་འདི་ཞེས་
དབྱེ་འབྱེད་མེད་པར་གཏེར་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཁ་ཕྱེ་ནས་སྟོན་པ་ཞིག་འདུག་པ་དང་
བསྟེན་པ་ཡིན།

གཞན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཆ་མི་ལ་གཏོང་མི་སོང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དང་འབྲ། དཔེར་ན་ཡིད་བཞིན་ཀྱི་ནོར་བུ་ཞིག་རང་ལ་ཡོད་ན་དེའི་

སྐད་ཆ་གཞན་ལ་གཏོང་མི་ཤོད་རང་གིས་རྒྱས་ཡོད་བྱས་ནས་འཆང་དགོས་དེ་དང་
འབྲ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། གང་ལ་སེམས་ཀྱི་དམ་པ་རིན་ཆེན་དེ། སྦྱིས་པ་དེ་ཡི་སྦྱི་
ལ་བྱག་འཆའ་ཞིང་། གང་ལ་གནོད་པ་བྱས་ཀྱང་བདེ་འབྲེལ་བ། བདེ་བའི་འབྲུང་
གནས་དེ་ལ་སྦྱབས་སུ་མཆི། ཞེས་དང་། རྩེ་སྒྲ་མས། སེམས་བསྐྱེད་ཐེག་མཆོག་
ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་སྟེ། ཞེས་སོགས་དང་། བླ་ཤི་མེད་པར་འབྲེན་བགྱིད་པ། བྱང་
རྒྱལ་སེམས་ལ་བྱག་འཆའ་ལོ། ཞེས་བསྐྱགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ཡིན། བླ་ཤི་
མེད་པའི་གནས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡིན། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ལ་ལམ་འབྲུགས་པ་
སྦྱ་ཅམ་ཡང་མེད། དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་མ་བརྒྱན་
ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱར་འགོ་ས་ཡོད། རང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱར་འགོ་ས་ཡོད། ཉན་ཐོས་འགོག་
པའི་རྒྱར་འགོ་ས་ཡོད། སྦྱིར་ལྟ་བ་ཆོས་སྦྱའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་ཁ་ལོ་མ་
བསྐྱར་ན་ཆོས་སྦྱའི་རྒྱ་མ་ཡིན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པས་ཆོས་སྦྱ་མ་ཐོབ་འདུག་
པ། དེད་རང་ཆོས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་མ་གོ་བ་ཡིན། གང་ཟག་གཅིག་གིས་
འབྲུ་དོག་པོ་གཅིག་ཁུར་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་འདུག། དེད་རང་
ཆོ་གོགས་དགེ་འདུན་འདུས་པ་རྒྱ་མཆོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཉེན་བཟང་གསུམ་གྱི་མདུན་
ཏུ་ཉེན་མཚན་མེད་པར་ཆོགས་བསགས་སྦྱིབ་སྦྱོང་བྱས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ན་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱར་ཅི་ལ་མི་འགོ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་ལས་འབྲས་ག་ན་དེས། དགེ་
བ་བརྟའི་ལས་འབྲས་ཅམ་ཡང་དེས་པ་མི་འདུག། ཡིན་ནའང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ལ་
ལོང་བས་སྤང་མཐུག་བྱས་ཏེ་འབད་ན་སྤྲུགས་སུ་དོན་ཆེན་པོ་ཡོང་། ཤེས་རབ་ཆེ་རྒྱང་

ཐབས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ཤེས། དེས་འབྱུང་དགའ་མོ་ཡོད་པ་ཞིག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
ལ་འབད་ན་ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་ལ་གང་ཡང་མི་འགོད། དབྱར་སྟོན་པོ་དེ་སྟོན་སེར་པོར་
འགྱུར། སྟོན་སེར་པོ་དེ་དགུན་སྐྱུ་པོར་འགྱུར། དགུན་སྐྱུ་པོ་དེ་དཀྱིད་སྟོན་པོར་འགྱུར་
བའི་དུས་བཞིའི་འགྱུར་སྟོག་དེ་ཁོག་པ་གི་ན་ཆོས་སྐྱུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཡོད་པའི་
རྟགས་ཡིན། ལས་སྐྱིབ་ཆུང་དུ་སོང་ན་འཁོར་འདས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐབས་ཅད་ཀྱིས་ལྟ་
བ་མི་སྟོན་མཁན་མེད། འགྲོ་བ་རིགས་གཞན་ཀྱི་རྟོན་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་དེ། མི་
འདྲ་མོ་མེད། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་དཔུལ་བའི་ཤིང་རྩ་འདྲེན་པའི་གྲུ་དུ་འབྱུངས་པའི་
ཆོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་འཇུག་སེམས་ཀྱང་མིན། སྟོན་སེམས་དམ་བཅའ་ཅན་ཡང་
མིན། སྟོན་སེམས་ཅམ་ཡིན། མཛའ་བོའི་བུ་མོའི་རྟོན་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་།
འཇུག་སེམས་ཀྱང་མིན། སྟོན་སེམས་དམ་བཅའ་ཅན་ཡང་མིན། སྟོན་སེམས་ཅམ་
ཡིན་གསུངས། དེད་རང་ཆོ་སྒྲིབ་སྐྱུངས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་གཞན་དང་མི་
འདྲ། གང་ལྟར་ཡང་མང་པོ་ཞུ་མི་དགོས། མི་གོ་མཁན་ཞིག་ལ་ནི་རི་ཅམ་བཤད་ཀྱང་
དོན་མེད་རེད། གོ་མཁན་ཞིག་ལ་འདི་ཆོ་སྒྲིབ་གཏམ་ཅམ་ཡང་མ་ཐོས་བར་ལོ་བཅུ་
གཉིས་སོང་བ་ལ། ད་ཁ་བཅུ་གས་ནས་འབྱུངས་པས་ཆོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པའི་གསུང་ཆོས་རྒྱས་པར་གནང་། ॥

༥ ཡང་རྒྱ་བ་དེའི་ཆོས་བཅུ་དགའི་ཉིན་ར་ཁ་བྲག་གི་སྤྱི་བ་རབ་འབྱམས་པ་བསོད་
ནམས་བཟང་པོས་ཐུགས་ཁུར་བཞེས་ནས། རིན་པོ་ཆེར་ཞབས་བརྟན་འབྱུལ་བ་ཆོགས་
འཁོར་བརྒྱ་མཆོད། སྤྱི་བ་སྤེལ་སུམ་ཀྱི་དགེ་འདུན་ནམས་ལ་བསྟེན་བཀྱར་ཕུན་སུམ་ཆོགས་

བ་མཛད་པའི་ཆེ་འདི་ལྷར་གསུངས་སོ། །

ལོ། དུས་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ལྷོ་སྤྱོད་དགོས། སྤྱིར་ཉིན་ལན་གསུམ་མཆན་ལན་གསུམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱོད་ས་གསུང་ཡོང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ལྷོ་སྤྱོད་བ་ལ་མཆམས་གཅོད་རྒྱ་ཅང་མེད། དུས་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་དགོས། སོ་ཐར་གྱི་མདོ་འདོན་པ་དང་འབྲ། གོ་རྒྱ་མ་བྱུང་ཡང་རྒྱན་ཏུ་འདོན་དགོས་པ། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་། གོ་རྒྱ་མ་བྱུང་ནའང་། རྒྱན་ཏུ་བཤད་དགོས། ག་ར་བས་གང་གསུངས་པ་དེ་ཡིན། སངས་རྒྱས་མི་འདོད་ན་པར་ཞོག །འདོད་ཕྱིན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་འགོ་ས་མི་འོང་། མདོར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་རྒྱ་ཆེ་དཔངས་མཐོ་བྱངས་མང་བསམ་གྱིས་བྱབ་དོགས་མེད་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོར་བསྟན་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན། དེ་ལ་ལྷོ་སྤྱོད་བའི་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལས་འགོ་ས་མི་འོང་། དེ་ཡང་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་སྐབས་སུ་ཐོག་མར་སྐབས་སུ་འགོ་བ་སེམས་བསྐྱེད་པ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པ། དལ་འབྱོར་གྱི་སྒོར་འཆི་བ་མི་ཉག་པ། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱལ་བསྐྱལ། སྐབས་འགོ་ལས་འབྲས། སྟོབས་བཞིའི་བཤགས་པ། སྤྱལ་བསྐྱལ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས། ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འདུག་རིམ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མར་ཤེས་པ། མ་བྱས་ན་རིན་ཆེ་བས་བྱབ་པ་ཡོད་པས་ན་རིན་པོ་མ་པ། རིན་པོ་མ་ན་རིན་གཙོ་དགོས་པས་ན་རིན་གཙོ་དེ་ཡང་རིན་གཙོ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པས་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བས་ཐོངས་ཚུལ་ལ་བསྟན་ནས་བྱམས་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱལ་

བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་ཚུལ་ལ་བལྟས་ནས་སྦྱང་༅། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་
ལྷན་སྦྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་ལྷག་བསམ་ནམས་
བསྐྱེད། དེ་ནས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྒྲ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་སྦྱ་མདོག་གསེར་བཙོ་
མ་ལྟ་བུ་མཆོན་བཟང་པོ་སྦྱུ་ཅུ་ཅ་གཉིས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་སྦྱས་པ་
དབུ་གཙུག་ཏིང་དང་ལྷན་པ་ན་བཟང་ཆོས་གོས་དུར་སྦྱིག་མདོག་ཅན་གསུམ་མཛེས་
པར་གསོལ་བ། དུག་གཡས་པ་ས་གནོན་གཡོན་པ་མཉམ་གཞག་གི་སྟེང་ན་བདུད་
ཅིས་གང་བའི་ལྷུང་བཟེད་བསྐྱམས་ནས་སྦྱ་ལས་སྦྱེས་པའི་འོད་ཀྱི་ཕྱང་པོའི་དབུས་
ན་ཞབས་རྩོམ་སྦྱིལ་ཁུང་གིས་བཞུགས་བ། དེའི་མཐའ་སྐྱོར་དུ་འདས་མ་འོངས་ད་
ལྟ་དུས་གསུམ་གྱི་སྦྱབས་ཡུལ་མ་ཆང་བ་མེད་པས་ནམ་མཁའི་སྐར་ཆོགས་བཞིན་
དུ་བསྐྱོར་བ། དེ་དག་གི་སྦྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམས་པས། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་ཐོབ་དགོས་པར་སོང་སྟེ་ནས་
སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་སྟོན་སེམས། སངས་རྒྱས་དེ་ཡང་རྒྱ་མེད་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་
རྒྱ་ལས་མི་འབྱུང་བས་ཆོགས་གསོག་སྒྲིབ་སྦྱོང་གིས་བརྒྱན་ནས་པར་བྱིན་ཐུག་ལ་
སྟོབ་དགོས་པར་སོང་སྟེ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་འབྲུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་
ཡིན། དཔེར་ན་རེད་རང་ཆོ་འདི་ནས་རྒྱ་གར་རྩོམ་གཏེན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་མཛུལ་
བར་འགྲོ་སྟེ་མ་པ་དེ་དང་སྟོན་སེམས་འདྲ། སེམས་དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་གོམ་པ་
འདེགས་འདོག་གི་བྱ་བས་ཟེན་པས་ལམ་ལ་འགྲོ་བ་དང་འབྲུག་སེམས་འདྲ། དེ་ལྟར་
སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྦྱོང་པ་པར་བྱིན་ཐུག་ལ་སྟོབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན། བསྐྱར་བ་ཐམས་

ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས། གསུང་རབ་མ་ལུས་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར། རྒྱལ་བའི་
དགོངས་པ་བདེ་ཐྲག་ཏུ་ཉིད། ཉེས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་རང་འགག་ཏུ་འགྲོ། དེ་རིང་འདི་ཁ་
ཅམ་ཆེག་ཅམ་མེན་ངེས་པ་རྟགས་ཅན་ཡིན། སྤྱིར་མི་བརྒྱ་སྟོང་ཅམ་སེམས་བསྐྱེད་
པ་ལ་བསྐྱལ་བ་ཡིན་ན་དེའི་ནང་ནས་སེམས་ངེད་རང་ཆོ་ད་ལྟ་བསྐྱེད་མཁན་གཅིག་
ཅམ་ཨེ་ཡོང་སྟམ་པ་ལས་མེད། དེ་རིང་སང་གི་གནས་སྐབས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་
ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་། ཉེན་མོའི་སྐར་མ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ལས་གྲང་རང་རྒྱལ་
ཀྱི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དཀོན་ན་ལྷན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། ལྷན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དཀོན་མི་དཀོན་ད་ལྟ་
ངེད་རང་ཆོ་ལ་བལྟས་པས་ཤེས། ལོ་རྒྱུ་བའི་བར་དུ་སྒོ་སྤྲངས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་
མཁན་ཡིན་མོད། རང་གི་གནས་ཁང་དུ་འདུག་པའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཤུག་བྱུང་པའི་གོ་
འཕང་དེ་ཐོབ་རྒྱ་ཞིག་བྱུང་ན། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་རྒྱད་ལ་སྟེ་རྒྱ་ཞིག་བྱུང་ན་སྟམ་
ནས་དུས་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་འདུན་པ་དུ་རུ་དགོས་པ་ལ་དེ་ཡོང་བ་མི་འདུག་པ། ཡིན་
ནའང་དཀོན་པ་ཅམ་གྱིས་རིན་ཐང་ཆེ་བ་ཡིན་པས་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐུག་ཐུགས་
ཀར་ཐལ་མོ་སྤྱར་ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་མ་ལན་གསུམ་གསུངས། གསེབ་
ཏུ་འཆངས་པ་ལ་ཐམས་ཅད་དགའ་མོ་ཡིན་ཏེ་ཁོ་ཡོང་བ་མེད། མགོ་བཀུག་ནས་མ་
འདུག་ཅིག་གོ་གསུངས། །

འདི་དག་རྗེ་ལྷ་མའི་གསུང་བཤད་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལས། རྒྱ་ཐེགས་ཅམ་རང་སྒོ་ལ་གང་
ངེས་ལྟར་རང་གི་བླ་བ་གསོ་ཕྱིར་བྲིས། རྗེ་ལྷ་མ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ངེས་ལྟར་ངེས་པ་བྱུང་ན་

ཆོག་གོང་འོག་གི་འབྲེལ་མཁས་སྐྱེན་ཀྱན་གྱིས་གོ་སྤྲོ་ཞིང་སྤྲེ་སྤོད་ཀྱི་དོན་དང་འབྲེལ་ཚུལ་
ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་མཇེད་པའི་གསང་འདུས་འཇམ་རྟེན་
སྐྱབ་ཐབས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་དགོངས་པ་
གསལ་བ་ངག་འདོན་བྱ་བྱ་ཚུལ་འདོད་
འཇོའི་བྱམ་བཟང་བཞུགས་སོ། །

༥ ཀྱན་རྟོག་སྤྱོད་པའི་བ་པ་ལུས་པ། །རྣམ་དག་འོད་གསལ་དྲི་རྩེས་མཐར་
མཇེད་པའི། །སྤྱིབ་བྲལ་བྱང་འཇུག་འཇམ་དཔལ་དྲི་རྩེ་ཞེས། །མཐའ་ཡས་རྒྱལ་བའི་
ཡབ་ལ་བྱག་འཆལ་སོ། །

འདིར་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་འདུས་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ངག་འདོན་བྱ་ཚུལ་
ཀྱི་སྐྱན་ཐབས་ཅུང་ཟད་བྲི་བ་ནི། འདི་ཡི་སྐྱབ་པ་པོ་ཚུལ་དང་མཐུན་པས། འདི་ནས་
བཤད་པའི་གནས་སུ་ཡོ་བྱད་རྣམས་ཆོགས་པར་བྱས་ལ། རང་ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་འཇམ་དཔལ་དྲི་རྩེ་སྐྱ་མདོག་དང་ཅ་ཞལ་གྱུར་གྱུམ་བཟང་པོ་ལྟར་
དམར་སེར། གཡས་ཞལ་སྟོ་བ། གཡོན་ཞལ་དཀར་བ། ཅ་བའི་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་
རང་དང་འབྲེལ་བའི་ཡུམ་ལ་འཇུད་པ། བྱག་གཡས་གཉིས་ཀྱིས་རལ་གྱི་དང་མདའ།
གཡོན་གཉིས་ཀྱིས་ལྷན་ལ་སྟོན་པོ་དང་གཞུ་འཇིན་པ། ཞལ་གསུམ་ཕྱག་བྱག་པ་

[illegible]

ནང་མཆོད་ལྱིན་རྒྱུ་ཡས་ནི། ཨོྲེ་ལྷ་མི་གླུ་བ་ཏ་ཤི་ཏ་ཕྱི་ཏྱི་ཏྱི། ཨོྲེ་ཤུ་བྱ་ཏ་+ཐོང་པ་འི་ངང་
ལས་ཡི་ལས་རྒྱུང་གི་དཀྱིལ་བཞོར་ཐོན་པོ་གཞུ་ལྟ་བུ་ལ་བྱུ་པ་མཁན་ཐོན་པོ་གཉིས་

གྲིས་མཚན་པ། དེའི་སྟེང་དུ་རི་ལས་མེད་དགྲིལ་འཁོར་བྱ་གསུམ་པ་དམར་པོ་ལ་
བྱ་གསུམ་དུ་མེ་འབར་བས་མཚན་པ། དེའི་སྟེང་དུ་ཨོ་ལྷ་ཚྭ་གསུམ་ལས་བྱང་བའི་མི་
མགོའི་སྤྱིད་བྱ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་ལྷ་མ་ས་ཐོད་པའི་སྟོང་གི་ནང་དུ་རྩ་བ་ དང་ཉི་མའི་
གདན་ལ། དབྱས་སུ་རྩྱུ་ལས་རི་རྩྱུ་གིས་མཚན་པ། ཤར་དུ་རྩྱུ་ལས་རི་ཆེན་རྩྱུ་གྲིས་
མཚན་པ། སྟོར་ཨི་ལས་རྟ་ཨི་གིས་མཚན་པ། རུབ་དུ་རྩྱུ་ལས་བྱང་སེམས་དཀར་
པོ་རྩྱུ་གིས་མཚན་པ། བྱང་དུ་ཁི་ལས་ཤ་ཆེན་ཁི་གིས་མཚན་པ། ཡི་གེ་ལྷ་ལས་འོད་
ཟེར་འཕྲོས་པས་རིགས་ལྷ་བཀུག་ས་བོན་སོ་སོ་ལ་ཐེམ་པར་གྱུར། རྒྱུང་གཡོས་མེ་
སྒར་བས་བདུད་རྩི་ལྷ་བཀོལ་བ་ཞུ་བའི་རྒྱངས་པ་ལས་བྱང་བའི་རྩྱུ་སྟོན་པོ། ལྷ་རྣམས་
པོ། ཨོ་དཀར་པོ་རྣམས་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་བཅེགས་ཏེ་གནས་པའི་རྩྱུ་ལས་བྱང་བའི་རྩྱ་
རྩེ་ཐོད་པར་ཞུ་བས་རི་མ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་གྱུར། ཡི་གེ་ལྷ་ཚོད་པར་ཞུ་བས་
ཁྲག་ཞུ་བ་ལྷ་བྱའི་བདུད་རྩིར་གྱུར། ཨོ་ཐོད་པར་ཞུ་བས་བདུད་རྩི་དཀར་པོ་བསིལ་
བའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར། ཨོ་ལྷ་ཚྭ། ལན་གསུམ།

དེ་ནས་མཚོན་པ་རྣམས་བསང་སྦྱངས། རང་གི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའི་ས་བོན་གྱི་འོད་
ཟེར་གྲིས་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དངས་ཤིང་བཀུག་ནས་རང་གི་ཞལ་དུ་
ཞུགས་རྗེ་རྩེའི་ལམ་ལས་ཡུམ་གྱི་བསྐྱའི་ནང་དུ་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་དུ་
འོད་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཆོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡུམ་གྱི་བ་སྤྱིའི་སྟོ་རེ་རེ་ནས་འོད་ཟེར་སྒྲ་
ཆོགས་པ་བྱིར་སློས་པའི་འོད་གྱི་རྩེ་མོ་ལས་བྱང་བའི་གཟུགས་རྗེ་རྩེ་མ་ལ་སོགས་
པ་དུག་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྲིས་བརྒྱན་པ། སྟེག་པའི་ཉམས་ཅན་རང་རང་གི་ཕྱག་

མཚན་འདིན་པ་ནམ་མཁའ་ཁམས་ཁྲབ་པ་དེ་དག་གྲང་བདེན་པས་སྟོང་བཞིན་དུ་སྒང་
བ་སྐྱ་མ་ལྟ་བུ་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱར་གྲུར། ཨོྩ་ཨཱྀྩྏྩྏྩྏ། སྒྲི་
ཨྩྏྩྏྩྏ་མོྩྏྩྏྩྏྩྏ། འུཤྩྏྩྏྩྏ་ནས་འཤྩྏྩྏྩྏྩྏ།

དེ་ནས་སྟོན་འཕྲོག་ཏོར་མ་ནང་མཚོད་ལྟར་བྱིན་རྒྱལ་ས་བྱས་ཏེ་དབུལ་བ་ཞི། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་མི་
དམར་མེར་གྱི་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་ལྟ་བུས་ཕྱོགས་སྟོང་བཅོ་ལྔ་འཁོར་དང་བཅས་པ་
བཀྲུག་སྟེ་བྱི་ཡི་ཕྱོགས་མཚམས་ནམས་སུ་འཁོད་བ་ཞི། འར་དུ་དོ་རྩེ་མཚོན་ཆ་མེར་
པོ་མིག་སྟོང་བ། ས་སྒྲུང་དཀར་པོ་ལ་ཞོན་བ། དོ་རྩེ་འདིན་བ། དེའི་གཡས་སུ་སྐྱ་
མ་རྩེ་རྩེ་ནག་པོ་ནམ་མཁའ་ལྷིང་ལ་ཞོན་བ། གཡས་གཉིས་འཁོར་ལོ་དང་དབྱུག་ཏོ།
གཡོན་གཉིས་དུང་དང་འོར་བུ་ཀྟོསྐྱ་ལྟ་ཐོགས་བ། མེར་རྩེ་རྩེ་མེ་དམར་པོ་སྟོན་མ་དང་
རལ་པའི་ཐོད་དང་སྒྲ་ར་འབར་ཞིང་འཁྲུག་བ། འིན་ཏུ་ཆོ་བ། ར་ལ་ཞོན་བ། གཡས་
གཉིས་སྐྱབས་སྟོན་དང་བགང་ཐེང་། གཡོན་གཉིས་རིལ་བ་དང་དབྱུག་གུ་འདིན་བ།
སྟོར་དོ་རྩེ་དུས་ནག་པོ་མ་ཉེའི་གདན་ལ་གཡས་བརྒྱུད་གིས་བཞུགས་བ། སྐྱ་གེན་དུ་
འབར་ཞིང་ཁྲོས་བ། གཡས་དབྱུག་པ་དང་། གཡོན་སྟེགས་མཛུབ་མཛད་བ། ལྟོ་ལུབ་
ཏུ་དོ་རྩེ་གཏུན་འིང་ནག་པོ་རོ་ལ་གནས་བ། གཅེར་བུ་མི་རུས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཅིང་མཆེ་
བ་གཅིགས་བ། གཡས་གྱི་གྲུག་དང་། གཡོན་ཐོད་པ་འདིན་བ། ལུབ་ཏུ་དོ་རྩེ་སྐྱ་དཀར་
པོ་གདངས་ཀ་བདུན་དང་ལྗན་བ། སྐྱལ་ཞགས་འདིན་བ། ལུབ་བྱང་དུ་དོ་རྩེ་རྒྱང་ལྗང་
གུ་ཨེ་ན་ཡ་མེར་པོ་ལ་གནས་བ། རྒྱང་རས་འདིན་བ། བྱང་དུ་དོ་རྩེ་འདིགས་བྱེད་
མེར་པོ་མི་ལ་གནས་འིང་སྟོན་བ། གཡས་ནེུ་ལེ་དང་། གཡོན་བི་རྩ་ར་འདིན་བ།

དེའི་གཡས་སུ་དྲི་རྩེ་སྒྲ་རིང་དཀར་པོ་སྒྲང་པོ་ཆེའི་གདོང་པ་ཅན་གྱི་བ་ལ་གནས་པ།
གཡས་གཉིས་ལ་སྤྱག་དང་དབྱུག་པ། གཡོན་གཉིས་ལ་དུ་དང་སྒྲང་བ་འཛིན་པ།
བྱང་ཤར་དུ་དྲི་རྩེ་ཁོ་བོ་དཀར་པོ་ཁྱུ་མཆོག་ལ་གནས་པ། རལ་པའི་ཐོར་ཚུགས་དང་
རུས་པའི་རྒྱན་དང་ལྷན་པ་གཡས་ཅེ་གསུམ་པས་མཆོན་པའི་ཁ་ལྷོ་ག་དང་། གཡོན་
ཅང་ཉེའུ་འཛིན་པ། དབང་ལྷན་དང་ཉེ་དབང་གི་བར་དུ་དྲི་རྩེ་འབྲིལ་བ་དམར་པོ་ཤིང་
རྟ་ལ་གནས་པ། བཟོད་པར་དཀའ་པའི་འོད་ཟེར་ཅན། བརྒྱ་འཛིན་པ། དྲི་རྩེ་འོད་དཀར་
པོ་འཁོར་ལོ་ལ་གནས་པ། གཡས་ཀྱི་སྤྱད་དང་གཡོན་བཟང་སྒྲང་འཛིན་པ། མི་སྤྱོད་
རྩེ་སེར་པོ་ངང་བ་ལ་གནས་པ། གཡས་གཉིས་བརྒྱ་དང་སྤྱབས་སྤྱིན། གཡོན་གཉིས་
བཟང་འཕྲེང་དང་དབྱིག་པ་འཛིན་པ། རྩ་སྤྱ་དང་བདེན་བཤམ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཐགས་
བཟང་རིས་ནག་པོ་ཤིང་རྟ་ལ་གནས་པ། རལ་གྱི་འཛིན་པ། སའི་ལྷ་མོ་སེར་མོ་བརྒྱ་
ལ་གནས་པ། བརྒྱ་འཛིན་པ། དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་འཛིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་སྐད་
ཅིག་གིས་འོད་གསལ་དུ་བརྟུག་པ་ལས་འཇམ་དཔལ་དྲོ་རྩེ་ཤེས་རབ་མ་དང་བཅས་
པའི་སྐྱར་བཞེངས་པའི་མགོན་ཐམས་ཀྱི་ལྷགས་རྩྱི་ལས་སྤྱེས་པའི་དྲོ་རྩེ་ཅེ་གཅིག་པ་
དམར་པོ་འོད་ཀྱི་སྤྱ་གུ་ཅན་ཐམས་སུ་གྱུར། ཨོྩ་ལྷ་སྤྱི་སྤྱི་མ་ར་སད་ཀ་རྩྱི་ལྷ་སྤྱི་ལྷ་སྤྱི་
རྩྱི་སྤྱི་ ཨོྩ་ལྷ་སྤྱི་སྤྱི་མ་ར་སད་ཀ་རྩྱི་ལྷ་སྤྱི་ལྷ་སྤྱི་རྩྱི་སྤྱི་ ཨོྩ་ལྷ་སྤྱི་སྤྱི་མ་ར་སད་ཀ་
རྩྱི་ལྷ་སྤྱི་ལྷ་སྤྱི་རྩྱི་སྤྱི་ ཨོྩ་ལྷ་སྤྱི་སྤྱི་མ་ར་སད་ཀ་རྩྱི་ལྷ་སྤྱི་ལྷ་སྤྱི་རྩྱི་སྤྱི་
ཨོྩ་ལྷ་སྤྱི་སྤྱི་མ་ར་སད་ཀ་རྩྱི་ལྷ་སྤྱི་ལྷ་སྤྱི་རྩྱི་སྤྱི་ ཨོྩ་ལྷ་སྤྱི་སྤྱི་མ་ར་སད་ཀ་
མཁའི་མཐས་ལྷས་པ། །རྒྱ་མཆོ་སྤྱིན་གྱི་བཀོད་པ་རབ་འབྱམས་ཀྱི། །ཤིན་ཏུ་སྤྱ་

བའི་རྩལ་སྤྲེས་དབྱིལ་འཁོར་ནི། །ཕན་ཚུན་གཅིག་གི་ནང་དུ་གཅིག་སོན་པ། །སྟོམས་
པར་འབྲུག་པ་ཀུན་ཏུ་གནས་པ་ཡི། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཡང་དག་པར་འདུ་
ཞིང་། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་མཐར་ཐུག་པའི། །དུས་གསུམ་སྤྲེས་པ་ཀུན་
དང་ཕྱོགས་བཅུ་ཡི། །འཛིག་ཉེན་ཁམས་རྣམས་མཐའ་ཡས་སྤྲིན་བཞོད་པ། །ནམ་
མཁའ་རབ་འབྲུམས་མཉམ་དང་འཛིག་ཉེན་སྦྱོང་། །ཀུན་དང་སེམས་ཅན་ཀུན་གྲང་
འདི་ལྟ་སྟེ། །དོན་མཆོན་ཆ་སྤྲུལ་དོན་དང་། །དོན་མེད་དོན་དུས་དང་ནི། །དོ་
ནི་གཏུན་ཤིང་དོན་སྤྲུལ་དག་དང་། །དོན་སྤྲུང་དང་དོན་འཛིགས་བྱེད་དང་། །དོན་སྤྲུ་
རིང་དོན་ཁོ་མོ་དང་། །དོན་འབྱེལ་བ་དོན་འོད་དང་ནི། །མི་སྤྲུ་དོན་དེ་ནི་ཐགས་
བཟང་རིས། །ས་ཡི་ལྟ་མོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ། །མེ་ཏོག་དག་དང་བདུག་པ་མར་
མེ་དང་། །བྱི་དང་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་ཡང་དག་ལྟ། །ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་དང་ནི་གཏོར་
མ་འདི། །སོ་སོར་བཞེས་ཤིང་ཉེ་བར་ཡོངས་སྤྲུད་ནས། །བདག་གི་དབྱིག་གསེར་
ནོར་འབྲུ་ལང་ཆོ་ཆོ། །ནད་མེད་པ་དང་བདེ་བ་དམ་པ་རྣམས། །འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་
བགེགས་དང་ལོག་འབྲེན་ཀུན། །སྤང་དང་རབ་ཏུ་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་དང་། །མི་དང་མི་
མ་ཡིན་རྣམས་སྔོངས་པར་མཛོད། །འཛམ་དང་བཅིངས་དང་རྣམ་པར་འཛིག་པར་
མཛོད། །བདག་ལ་དབྱིག་གསེར་ནོར་འབྲུ་ལང་ཆོ་ཆོ། །ནད་མེད་པ་དང་བདེ་བ་དམ་
པ་དང་། །བདེ་བ་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་འཕེལ་བ་རྣམས། །རི་སྤྱིད་བྱང་ཆུབ་སྟོང་པོའི་མཐར་
ཐུག་བར། །གནང་བར་མཛད་ཅིང་ཏྲག་ཏུ་སྟོང་གོགས་དང་། །ཞི་བ་དང་ནི་སྤང་བར་
མཛད་དུ་གསོལ། །རྩྱི་སྤྲུ། ཨོྩ་ཚྭ་ལྷ་ར་སང་ཀ་རི་ལྷ་མ་རྩྱི་ལྷ་རྩྱི་སྤྲུ།

ཨོྭ་ཨྲྀ་མ་ལ་ར་སད་ཀ་རི་ཨྲྀ་བ་ཁྲི་ཚུ་ཨྲྀ་སྤྲུ། ཨོྭ་བཟླ་ཏི་བྱ་ལ་ཡེ་སྤྲུ། ཨོྭ་ད་ཤ་
དེ་ཀ་ལོ་ཀ་སྤ་ལ་ས་བ་རི་སྤ་ར་བྱུ་ཤེ་བ་ཁྲི་ཚུ་ཨྲྀ་སྤྲུ། དེ་བཞེན་བྱ་སྤྲུ་ཏེ། ཤུ་བ་ཁྲི་
ཨྲྀ་སྤྲུ། ཞེས་པའི་བར་བཞིན། ཨོྭ་ད་ཤ་དེ་ཀ་ལོ་ཀ་སྤ་ལ་ས་བ་རི་སྤ་ར་ཨོྭ་ཨྲྀ་ཨོྭ་བཟླ་
སཏྱ་སོགས་ཡིག་བརྒྱ་ཚར་གཅིག་བཞིན། མ་ཆེད་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་དང་། །གང་ཡང་བྱས་པ་
མ་མཆིས་པས། །འདིར་ནི་བྱ་བ་གང་བཟིས་པ། །དེ་ཀྱན་ཁྱེད་ཀྱིས་བཞེད་མཛད་
རིགས། །ཨོྭ་ཨྲྀ་བཟླ་མུམ་ རྒྱགས་སྤྱོད་འཁོར་བཅས་རང་གནས་སུ་གཤེགས་
པར་གྱུར། ཅས་བཞིན།

བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་རྣམས་བསངས་སྤངས། རང་གི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཞེས་པ་ནས། བསྐྱེད་
པའི་རྒྱུར་གྱུར། ཨོྭ་ཨྲྀ་x སྤྱི་x རྒྱ་བ་ཨྲྀ་ཨྲྀ་ ལས་སྤྲུ་ཨྲྀ་ཨྲྀ་ བྱུ་ཤེན་ཤུ་ཨྲྀ་ཨྲྀ་
ཨོྭ་བཟླ་མུ་མི་ཨྲྀ་ཨྲྀ་ དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི། ཨོྭ་བཟླ་རེ་ཤེ་ཨྲྀ་ཨྲྀ་ བྱི་
སྤྲུགས་རི་ཤུ་ཁྱད། ཨོྭ་ཏི་སྤ་མ་རྒྱ་མ་ར་ཤེ་རྒྱ་མ། དབྱས་སུ་རི་རབ། ཨོྭ་ཡི་བྱ་རྒྱ་པི་
དེ་རྒྱ་ཡེ་རྒྱ་མ། ཤར་ལུས་འཕགས། ཨོྭ་རི་རྒྱ་རྒྱ་སྤ་ཡ་རྒྱ་མ། རྒྱ་འཛམ་བྱ་སྤྱིར། ཨོྭ་
ཡི་ཨ་བ་ར་གོ་ཅ་རྒྱ་མ། རྒྱ་བ་བ་སྤྱང་སྤྱོད། ཨོྭ་མི་ལྷ་ད་ཏ་ར་ཀྱ་ར་ཤེ་རྒྱ་མ། བྱང་
སྤ་མི་སྤྲུ། ཨོྭ་ཡི་ལྷ་བ་རྒྱ་སྤ་ཡ་རྒྱ་མ། ཞེས་པ་ལན་གཉིས། ལུས་དང་ལུས་འཕགས།
ཨོྭ་རི་ལྷ་བ་རྒྱ་སྤ་ཡ་རྒྱ་མ། ཞེས་པ་ལན་གཉིས། ར་ཡབ་དང་ར་ཡབ་གཞན། ཨོྭ་ཡི་ལྷ་
བ་རྒྱ་སྤ་ཡ་རྒྱ་མ། ཞེས་པ་ལན་གཉིས། གཡོ་སྤྲན་དང་ལམ་མཆོག་འགྲོ། ཨོྭ་མི་ལྷ་བ་
རྒྱ་སྤ་ཡ་རྒྱ་མ། ཞེས་པ་ལན་གཉིས། སྤ་མི་སྤྲན་དང་སྤ་མི་སྤྲན་གྱི་ཟླ། ཨོྭ་ཡི་ག་ར་
རྒྱ་ཡ་རྒྱ་མ། སྤང་པོ་རིན་པོ་ཆེ། ཨོྭ་རི་བྱ་རྒྱ་པ་རྒྱ་ཡ་རྒྱ་མ། ཁྱིམ་བདག་རིན་པོ་ཆེ།

ཨི་ལི་ཨ་ལུ་རྒྱ་ཡ་རྒྱ་མ། ཏ་ཤིན་པོ་ཆེ། ཨི་ཨྲི་སྤྲི་རྒྱ་ཡ་རྒྱ་མ། བཅུན་མོ་ཤིན་པོ་ཆེ།
ཨི་ཡི་ཁྲུ་རྒྱ་ཡ་རྒྱ་མ། དམག་དཔོན་ཤིན་པོ་ཆེ། ཨི་རི་ཅ་ག་རྒྱ་ཡ་རྒྱ་མ། འཁོར་ལོ་
ཤིན་པོ་ཆེ། ཨི་ལི་མ་ཉི་རྒྱ་ཡ་རྒྱ་མ། རོར་བུ་ཤིན་པོ་ཆེ། ཨི་ཨྲི་མཉུ་ནི་རྒྱ་ཡ་རྒྱ་མ།
གཏེར་ཆེན་པོ། ཨི་སུར་ཡ་རྒྱ་མ། ཉི་མ། ཨི་ཅ་ཐུ་ཡ་རྒྱ་མ། ཟླ་བ། བདག་གཞན་ལུས་
ངག་ཡིད་གསུམ་ལོངས་སྤྱོད་དུས་གསུམ་དག་ཆོགས་བཅས། །ཤིན་ཆེན་མཐུལ་
བཟང་པོ་ཀུན་བཟང་མཆོད་པའི་ཆོགས་བཅས་བ། །སྒྲོ་ཡིས་བསྐྱངས་ནས་སྒྲོ་མ་ཡི་
དམ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འབུལ། །ཐུགས་རྗེའི་དབང་གིས་བཞེས་ནས་བདག་
ལ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། ཨི་དྲི་གུ་རུ་རྒྱ་མཐུལ་ཀི་ནི་རྒྱ་ཏ་ཡ་མི།

ཡིད་ཀྱི་རོལ་བ་བྲི་མེད་ཟླ་འབྲས་བསྐྱབས། །སྤྱིང་རྗེ་དམ་པ་མཐས་ཡས་བ་ཡི་
ཐབས། །རང་གི་ཡིད་ལ་གནས་པར་གྱུར་བ་ཡི། །བདེ་གཤེགས་རྣམས་ལ་ཉག་ཏུ་
སྐྱབས་སུ་མཆི། །རྟོག་པ་མ་ལུས་བ་ལས་ངེས་གྲོལ་ཞིང་། །སེམས་དབང་དམ་
པ་རྣམས་ཀྱི་བུན་ཆོགས་གཞི། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྟོག་ཅིག་རོ་བོ་ཉིད། །དམ་
པའི་ཆོས་ལ་ཉག་ཏུ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །འཆིང་བ་རྣམས་ལས་ཡང་དག་གྲོལ་གར་
ཅིང་། །སྤྱིང་རྗེ་མཆོག་གིས་བསྐྱན་པའི་དཔལ་དང་ལྷན། །རབ་དགའ་ལ་སོགས་ས་ལ་
རབ་བཞུགས་བ། །བརྟུལ་ཞུགས་དབང་པོའི་ཆོགས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །བསམ་དང་
རྣམ་པར་སྤྲིན་བ་དག་གྱུར་པས། །སྤྲིབ་པ་ཀུན་གྱི་བག་ཆགས་ཡང་དག་འབྱིན། །ལྷག་
པར་མོས་པས་རྣམ་པར་བརྒྱན་པ་ཡི། །སེམས་ནི་བྱང་ཆུབ་དམ་པར་བསྐྱེད་པར་
བགྱི། །

རང་གི་སྤྱི་པོར་མི་ལས་བསྐྱོད་པ་ཨ་ལས་ཆེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྤྱི་པོར་དུ་སྤྱི་
ལས་དོན་དཀར་པོ་ཅེ་ལྷ་བ་ལྷེ་བ་ལ་སྤྱི་གིས་མཆོན་པ། དེ་ལས་འོད་འཕྲོས་འབུམ།
ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། དོན་སེམས་དབང་སྤྱི་མདོག་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་
གཉིས་ཀྱིས་དོན་དང་འིལ་བྱ་འཛིན་པ། ཡུལ་དོན་དཀྱིལ་གྱི་དབང་ཕྱག་མ་དཀར་
མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་དོན་དང་འིལ་བྱ་འཛིན་པས་འབྱུང་པ། གཉིས་ཀའང་
རེན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་སྒྲ་ཆོགས་པས་སྤྲས་པ། ཡལ་དོན་འོད་སྤྱི་ལ་མོ་གྱུང་གིས་བཞུགས་པ།
དེའི་ཐུགས་ཀར་ཆེ་བའི་སྤྱི་པོར་དུ་སྤྱི་ཡིག་དཀར་པོ། དེ་ལས་འོད་འཕྲོས། རང་འབྲེལ་
ཤེས་བ་སྤྱན་བྲངས། ཨོ་བཟླ་སར་ས་བ་རི་སྤྱར་ཨམྱི་བྲ་འྱིམ་སྤྱི་སྤྱན། ཞེས་བཞགས། འཕྱ་
བ་འྱིམ་སྤྱི་སྤྱན། རོ་སྤྱི་བའི་ཉེ་གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར། སྤྱར་ཡང་ཐུགས་ཀའི་སྤྱི་ལས་
འོད་འཕྲོས། དབང་གི་ལྷ་ཆམས་སྤྱན་བྲངས། ཨོ་བཟླ་ཀྱ་ལ་ས་བ་རི་སྤྱར་ཨམྱི་བྲ་འྱིམ་
སྤྱི་སྤྱན། ཞེས་བཞགས། འཕྱ་བ་འྱིམ་སྤྱི་སྤྱན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཛོན་
པར་དབང་བསྤྱར་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དེ་ཆམས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་བདུན་ཅིས་གང་བའི་བྱམས་པ་ཐོགས་ནས། ཨོ་སར་ཏ་སྤྱ་ག་ཏ་ཨམྱི་ཏེ་ག་ཏ་ས་མ་
ཡ་ལྷེ་ཡེ་སྤྱི། ཞེས་དབང་བསྤྱར། སྤྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུན་ཅིས་གང་། མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་
བརྒྱན་པར་གྱུར། བཅོམ་ལྷན་འདས་དོན་སེམས་དབང་བདག་གཞན་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིག་སྤྱིབ་དང་དམ་ཆོག་ཉམས་ཆགས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་པར་
མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཐུགས་ཀའི་སྤྱི་ལས་འོད་འཕྲོས། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིག་སྤྱིབ་སྤྱངས། སངས་རྒྱས་སྤྲས་བཅས་ལ་མཉམས་པའི་མཆོད་

བ་ཕུལ། དེ་ཆམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འོད་ཀྱི་ཆམ་པར་བསྐྱས་ནས་ཐུགས་
ཀའི་རྩྭ་ལ་ཐིམ་བས་གཟི་བཞིན་དང་མཐུ་སྟོབས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་གྱུར། ཨི་
བཟོ་སུ་ས་མ་ལ། མ་རུ་སྤ་ལ་ལ། བཟོ་སུ་ཏེ་ཙོ་པ་ཏེ་ཏུ་འི་ཆོ་མེ་བླ་ལ། སུ་ཏོ་ཏེ་མེ་
བླ་ལ། སུ་འོ་ཏེ་མེ་བླ་ལ། ཨ་རུ་ར་ཏེ་མེ་བླ་ལ། སམ་སིད་རྩི་མེ་པ་ཡལ་ཆོ་སམ་ཀམ་སུ་ཅ་
མེ། ཅི་ཏོ་ཤི་ལ་ཀུ་རུ་མྱོ། ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏོ་ཆ་ག་སྟལ། སམ་ཏ་སྤ་ག་ཏ་བཟོ་མེ་མེ་སུ་ཆུ་
བཟོ་བླ་ལ། མུ་ས་མ་ལ་སུ་ཨྲ་ཚྭ་པལ། བདག་ནི་མི་ཤེས་མོངས་པ་ཡིས། །དམ་
ཆོག་ལས་ནི་འགལ་ཁིང་ཉམས། །སྤ་མ་མཐོན་པོས་སྐྱབས་མཛོད་ཅིག །གཙོ་བོ་དོན་
འཛིན་པ་སྟེ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན། །འགྲོ་བའི་གཙོ་ལ་བདག་སྐྱབས་
མཆི། །དོན་མེམས་དཔའི་ཞལ་ནས། དེགས་ཀྱི་བྱ་ཁོད་ཀྱི་ཕྱིག་སྟོབ་དང་དམ་ཆོག་
ཉམས་ཆགས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཁིང་དག་གོ། །ཞེས་གསུངས་ནས་རང་ལ་ཐིམ་བས་
རང་གི་སྟོ་གསུམ་དང་དོན་མེམས་དཔའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་གྱུར།

རང་ཉིད་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་སུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་ཆོ་བའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ལ་ཆམ་ཐར་གསུམ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཀྱི་མི་ཡིག་དམར་སེར་འོད་ཟེར་
ཆམ་པ་ལྷ་འགྲོ་བ། མི་ཡིག་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་དུས་གསུམ་ཀྱི་སངས་རྒྱས་
དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱོགས་བརྩའི་ཁིང་ན་བཞུགས་པ་ཆམས་གསལ་བར་
བྱས་པའི་མདུན་དུ་འདུག་པར་གྱུར། ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི་གཟུགས་
དོན་མ་དང་། མེ་ཏོག་མ་ལ་སོགས་པས་མཆོད་པར་གྱུར། ཨི་སམ་ཏ་སྤ་ག་ཏ་རུ་
བ་སུ་འོ་མེ་ཆ་ས་སུ་བྱ་སྤ་ཏ་ས་མ་ལ་ཤི་ཡེ་ཨྲ་ཚྭ། ཞེས་བཞགས། སྤ་ཞེས་བཞགས་

འདོད་ཡོན་ལྷ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། བྱུང་ནས་འདྲ་བུ་རྩ་མེ་རྣམས་ཀྱི། ཞེས་བརྒྱུག་པས་རོལ་མོའི་བར་གྱི་
མཆོད་པ་འབྲུལ་ལོ། དེ་ནས། གང་ཞིག་ཐོག་མེད་སྤྱི་དཔེ་ཆུ་སྤྲང་དུ། །མ་ལུས་ཀྱན་རྟོག་
གིས་བསགས་རྟོག་པ་ནམས། །ཐུགས་རྩེ་ཆེ་ལྷན་སྦྱུན་སྤར་དེ་དག་ནི། །ཆོ་ག་བཞེན་
དུ་ཐམས་ཅད་བཞགས་པར་བགྱི། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་དང་། །འཕགས་པ་གཞན་གྱིས་དགེ་བ་གང་མཛད་པ། །དེ་དག་ཀྱན་ལ་ཡང་
དག་ཡི་རང་ཞིང་། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པར་བགྱི། །ཡིད་ཀྱི་རོལ་བ་རྩི་
མེད་ཆེ་འབྲས་བསྐྱབས། །སྤྱིང་རྩེ་དམ་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཡི་ཐབས། །རང་གི་ཡིད་ལ་
གནས་པར་གྱུར་བ་ཡི། །བདེ་གཤེགས་ནམས་ལ་རྟག་ཏུ་སྦྱབས་སུ་མཆི། །རྟོག་
པ་མ་ལུས་པ་ལས་ངེས་གྲོལ་ཞིང་། །སེམས་དཔའ་དམ་པ་ནམས་ཀྱི་སྦྱོར་ཆོགས་
གཞི། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རོ་གཅིག་ངོ་བོ་ཉིད། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་རྟག་ཏུ་སྦྱབས་སུ་
མཆི། །འཆིང་བ་ནམས་ལས་ཡང་དག་གྲོལ་གྱུར་ཅིང་། །སྤྱིང་རྩེ་མཆོག་གིས་བསྐྱབ་
པའི་དཔལ་དང་ལྷན། །རབ་དགའ་ལ་སོགས་ས་ལ་རབ་ལྷགས་པ། །རྒྱལ་ལྷགས་
དབང་པོའི་ཆོགས་ལ་སྦྱབས་སུ་མཆི། །བསམ་དང་ནམ་པར་སྦྱིན་པ་དག་གྱུར་
པས། །སྦྱིབ་པ་ཀྱན་གྱི་བག་ཆགས་ཡང་དག་འབྱིན། །ལྷག་པར་མོས་པས་ནམ་པར་
བརྒྱན་པ་ཡིས། །སེམས་ནི་བྱང་ཆུབ་དམ་པར་བསྐྱེད་པར་བགྱི། །བདེ་གཤེགས་
སྤྱི་བཅས་ནམས་ཀྱི་ལམ་གཅིག་ལུ། །སྦྱིན་སོགས་ནམ་བུ་དཀར་པོའི་ཡོན་
ཏན་ཚུལ། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་བདག་མ་ལུས་ངོ་བོའི་སྒོས། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་ད་
ནི་གནས་པར་བགྱི། །སྦྱོན། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀྱན། །བདག་ལ་

དགོངས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །བདག་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །དུས་འདི་ནས་ནི་
བཟུང་ནས་ནི། །བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་མཆིས་ཀྱི་བར། །རི་ལྟར་དུས་གསུམ་མགོན་པོ་
ནམས། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་ངེས་མཛད་པའི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ཁྲ་ན་མེད། །དམ་པ་
བདག་གིས་བསྐྱེད་པར་བགྱི། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནི་བསྐྱབ་པ་དང་། །དགོ་བའི་ཆོས་ནི་
སྤྱད་པ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ། །སོ་སོར་བརྟན་པོར་བདག་
གིས་བཟུང་། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགོ་འདུན་ཏེ། །ཁྲ་ན་མེད་པའི་དགོན་མཆོག་
གསུམ། །སངས་རྒྱས་ནལ་འབྱོར་ལས་སྐྱེས་པའི། །སྟོན་པ་དེར་ནས་བདག་གིས་
བཟུང་། །རྡོ་རྗེ་རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་ཡི། །རྡོ་རྗེ་འུ་བྱ་བྱ་བྱ་བྱ་ཡང་། །ཡང་དག་ཉིད་
དུ་བཟུང་བར་བགྱི། །སྟོན་དཔོན་དག་ཀྱང་བཟུང་བར་བགྱི། །རིན་ཆེན་རིགས་མཆོག་
ཆེན་པོ་ཡི། །དམ་ཆོག་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ། །ཉིན་རེ་བཞིན་ནི་དུས་བྱ་བྱ། །སྤྱིན་པ་
ནམ་བཞི་རྟག་ཏུ་སྤྱིན། །བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལས་བྱང་བའི། །བསྐྱེད་རིགས་ཆེན་དག་པ་
ལ། །བྱི་དང་གསང་བ་ཐེག་པ་གསུམ། །དམ་ཆོས་སོ་སོར་བཟུང་བར་བགྱི། །ལས་ཀྱི་
རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་ལ། །སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ལྟན་པར་ནི། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་སོ་སོར་
བཟུང་། །མཆོད་པའི་ལས་ནི་ཅི་རུས་བགྱི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ཁྲ་ན་མེད། །དམ་
པ་བདག་གིས་བསྐྱེད་པར་བགྱི། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །བདག་གིས་
སྟོན་པ་མ་ལུས་བཟུང་། །མ་བསྐྱལ་བ་ནམས་བདག་གིས་བསྐྱལ། །མ་གྲོལ་བ་ནམས་
བདག་གིས་དགོལ། །དབུགས་མ་ཕྱིན་པ་དབུགས་དབྱུང་ཞིང་། །སེམས་ཅན་ལྟ་
ངན་འདས་ལ་འགོད། །ཞེས་རིགས་ལྗེ་སྟོན་པ་བཟུང་།

དེན། གྱེ་མ་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤངས་ལས་འདས་པའི་
རོ་པོ་ཡིན་ཡང་རང་གིས་ཉོགས་པར་མ་གྱུར་པ་ཡིན་ན། བདག་གིས་འདི་དག་གི་དོན་
རི་ལྟར་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱ་ན། ལྟོང་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་
བསྐྱེམ་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་རོ་བོ་དང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ལ་སྟོན་
པ་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལྟོང་པ་ཉིད་དང་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་
འོད་གསལ་དུ་བསྐྱེད་པའི་ལྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། ཨོ་ལྷ་ཅུ་རྒྱ་རྒྱ་ན་བཟོ་སྤྲུལ་ལྷ་སྤྲུལ་
གོཅུ་ཉི། རང་གི་སེམས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་རོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་
དེ་ངའོ། །འདི་ནི་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱར་འཁྲེང་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལོ། །

ལྟོང་པའི་རང་ལས་རང་གི་སེམས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་རྒྱ་བ་ལ་གནས་པའི་ཨོ་
དཀར་པོ། ལྷ་རྣམས་པོ། ལྷ་སྟོན་པོ། ཉོ་ཡིག་དམར་སེར་གཉིས་གྱིས་མཐའ་བརྟེན་པ་
གཅིག་ཏུ་གྱུར། འདི་ནི་བར་དོ་མོངས་སྐྱར་འཁྲེང་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལོ། །

ལྟོང་པའི་རང་ལས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར། དེའི་སྟེང་དུ་ལྷ་སྟོན་པོ་ལས་བྱུང་བའི་
སྤྲ་ཆོགས་རྩོུ་མེའི་ལྟེ་བ་ལ་ལྷ་སྟོན་པོ་ལས་མཆན་པ་ལས་འོད་ཟེར་འོག་ཏུ་འཕྲོས་པས་རྩོུ་མེའི་
ས་གཞི། རོས་སྤྲ་འཕྲོས་པ་ལས་རྩོུ་མེའི་ར་བ། ལྟོང་དུ་འཕྲོས་པ་ལས་རྩོུ་མེའི་གྲུ། ལྷ་
རོལ་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱན་ཏུ་དུས་མཐའི་མེ་ལྷ་བུའི་མེ་འབར་བས་བསྐྱོར་བར་གྱུར། འགལ་
ཆེན་འགོག་པའི་སྤང་འཁོར་ལོ། །

སྤྲ་ཆོགས་རྩོུ་མེའི་ལྟེ་བའི་སྟེང་དུ་ལྷ་སྟོན་པོ་ལས་རྩོུ་མེའི་ལྟེ་བ་ལ་ལྷ་སྟོན་པོ་ལས་མཆན་པ་ལོངས་
སྤྲ་གྲུང་པ་ལས་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་པའི་རྩོུ་མེའི་འཆང་སྤྲ་མཛེག་དཀར་པོ་ཅ་ཞལ་

དཀར་བ། གཡས་ཞལ་སྟོ་བ། གཡོན་ཞལ་དམར་བ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་ལྗན་བ།
ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རང་དང་འདྲ་བའི་རིག་མ་ལ་འབྱུང་བ། ལྷག་མ་གཡས་
གཉིས་རྟེན་དང་རལ་གྱི། གཡོན་ཡོག་མ་གཉིས་བསྐྱུ་དང་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱམས་བ། དེ་
ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་ཆོས་འབྱུང་དཀར་པོ་ཟུར་གསུམ་པ་གྲེན་དུ་ལངས་བ། ཟུར་
གཅིག་ནི་མ་ལ་གནས་ཤིང་། གཉིས་ནི་སྟེང་ན་གནས་པ་སྟེ་གནས་ཀྱི་གཞུགས་ཅན་
འོད་ཟེར་ཁ་དོག་སྣ་ཆོགས་པ་སྟོགས་བཅུར་འཕྲོ་བའི་ཁོང་སྟོང་དང་བཅས་བ། བྱང་
ཅུབ་ཀྱི་སེམས་རྟེན་འཛིན་པའི་དོ་བོར་གྱུར། ཆོས་འབྱུང་གི་དབུས་སུ་པི་ལས་བྱང་
བའི་སྣ་ཆོགས་བསྐྱུ། དེའི་ཉེ་བར་སྤྱི་ལས་བྱང་བའི་སྣ་ཆོགས་རྟེན་ཤར་གྱི་རྩ་དཀར།
སྟོ་ཡི་རྩ་སེར། ཅུབ་ཀྱི་རྩ་དམར། བྱང་གི་རྩ་ལྗང་། དབུས་སྟོ་བ། དེའི་དབུས་སུ་སྤྱི་
ལས་འཁོར་ལོ་ཅིགས་བརྒྱད་པ་སྤྱི་གིས་མཆན་བ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་བྱང་
བའི་རྣམ་སྟངས་སྟེ་མདོག་དཀར་པོ་དཀར་སྟོ་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དུག་བ།
ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རང་འདྲའི་ཡུམ་ལ་འབྱུང་བ། ལྷག་མ་གཡས་གཉིས་ན་
འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་དང་རལ་གྱི། གཡོན་གཉིས་ན་རིན་པོ་ཆེ་དང་བསྐྱུ་དམར་པོ་
བསྐྱམས་བ། རལ་བའི་ཅོད་པན་ཅན། སྣ་ཆོགས་བད་ཆེ་ལ་རྟེན་སྤྱིལ་གྱུར་གིས་
བཞུགས་པར་གྱུར། རྣམ་སྟངས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་མཆན་ཉིད་
ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་དུ་རྟེན་གས་པར་གྱུར་བ་ནི་གྲ་བཞི་བ་སྟོ་བཞི་བ་ཕྱི་ནས་རིམ་པ་
བཞིན་དཀར་སེར་དམར་ལྗང་སྟོ་བའི་རིམ་པ་ལྗང་དང་ལྗན་བའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཅིག་པས་
བསྟོར་བའི་སྟེང་ན། རིན་པོ་ཆེའི་པ་གྲུ་གཞི་དམར་པོ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ཟུར་གསུམ་པ་དང་

བྱ་བཞི་པ་ལ་སོགས་པས་སྤྲས་པ། དེའི་སྟེང་ན་གནས་པའི་གསེར་གྱི་སྐར་གསུམ་
བཞིའི་ཕྱི་ངོས་སུ་ཚུ་སྟོན་གྱི་ཁ་ནས་སུ་ཉིག་གི་དོ་ཤལ་དང་དོ་ཤལ་སྟེང་པ་འཕྲང་བ།
དེའི་ཕྱི་ངོས་སུ་བྱ་འདབ་ལས་འཕྲང་བའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཤར་བྱ། དེའི་སྟེང་ན་བརྒྱ་འདབ་
མ་སྟེང་པའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་མདའ་ཡབ་ལ་གནས་པའི་གསེར་གྱི་བྲམ་པ་ནས་འཛོན་
པའི་རྒྱལ་མཆོན་དང་། བ་དན་བརྒྱད་བརྒྱད་ཀྱིས་མཛེས་པར་བྲས་པ། ཕྱིའི་སྟེང་གི་
ཟུར་བཞི་ལ་གདུགས་བཞིས་བརྒྱན་པ། ཅིག་པའི་འགྲམ་ནས་འདོད་ཡོན་གྱི་སྤྲམ་བྱ་
དམར་པོས་བསྐྱོར་བ་ལ་བཞུགས་སྐབས་དང་། ཁ་དོག་སྤྲ་ཆོགས་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་
ཀྱིས་མཆོད་བ་སྟེང་བཞིན་པ། སྐོ་དང་སྐོ་ཁྱུད་ཀྱི་ཕྱིའི་མཆོམས་དང་ཅིག་པའི་ཕྱི་ནང་
གི་ཟུར་བཞིར་ལྷ་བ་སྟེང་པ་ལ་གནས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་དམར་པོའི་སྟེང་དུ་རྫོང་རྫོང་ས་
བརྒྱན་པ། སྐོ་བཞི་སོ་སོའི་མདུན་དུ་སྟེགས་བྱ་བྱ་བཞི་པའི་སྟེང་དུ་བྲམ་པ་ལ་གནས་
པའི་ཀ་བ་བཞི་བཞིས་བཏེག་པའི་རྟ་བབས་གསེར། ཤར་བྱ། རིན་པོ་ཆེ། རྟ་མིག་། ལུན་
སྤྲམ། བ་རྒྱ། ལུན་པ། ཤར་བྱ། རིན་པོ་ཆེ། མིག་པ། མདའ་ཡབ་སྟེ་སྤྲམ་བྱ་བ་ཅུ་
གཅིག་དང་ལྷན་པའི་ཅེ་མོར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་གཡས་གཡོན་དུ་རི་དྲགས་སོ་སོ་དང་
བཅས་པ། རྟ་བབས་ཀྱི་གཡས་གཡོན་དུ་བྲམ་པ་བཟང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་དཔག་
བསམ་གྱི་ཤིང་ལ་རྒྱལ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲ་བདུན་དང་། བར་བར་དུ་བྱུབ་པ་ཐོབ་པ་དང་
སྤྲོན་གྱི་གསེབ་ནས་བྱུང་བའི་ལྷ་མོ་ཉིག་གི་སྟེང་བ་བཟུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱུན་ནས་
མཛེས་པར་བྲས་པའོ། །གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་གི་ཆོད་དུ་
རྫོང་རྫོང་སྟེང་བས་ལྷུས་པོར་བསྐྱོར་བའི་ཅིག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤར་དུ་འཁོར་ལོ། ལྷོར་

རིན་པོ་ཆེ། ལུབ་ཏུ་བསྒྲ། བྱང་དུ་རལ་གྱིས་མཆན་པའི་ཀ་བ་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་
བཏེག་པའི་རྡོ་རྗེའི་གདུང་གིས་མངེས་པར་སྤྱབས་པའི་ཅེ་མོ་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཏོག་
གིས་སྤྲུས་པ། རིམ་བ་གཉིས་པའི་གྲའི་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་བདུད་ཅིས་བཀང་
བའི་རིན་པོ་ཆེའི་བྱམ་བ་གཉིས་གཉིས་ཏེ། བྱམ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་མངེས་པར་བྱས་པ།
ལྷ་དང་མི་ལས་ཡོན་ཏན་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་ཁང་བཟང་དམ་བ་སྤྱི་བལྟས་ནང་
གསལ་བ། རང་བལྟས་སྤྱི་གསལ་བའི་ནང་གི་སྟེང་དང་འོག་གི་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་
ཤར་དཀར། རྩོ་སེར། ལུབ་དམར། བྱང་ལྗང་། དབུས་སྟོ་བར་གྱུར་པའི་ནང་གི་དབུས་
དང་། རྩོགས་མཆོམས་ནམས་སུ་སྣ་ཆོགས་བསྐྱེད་གདན་བཅུ་དགྲ། དཀྱིལ་འཁོར་
ནང་མའི་སྟོ་དང་ལུབ་དང་བྱང་དང་སྟོ་བཞི་སྟེ་བདུན་དུ་ཉི་མའི་གདན། རང་མའི་དབུས་
དང་ཤར་དང་ནང་མའི་གྲ་བཞི་དང་། སྤྱིའི་གྲ་བཞི་དང་། ཤར་སྟོའི་གཡས་གཡོན་
གཉིས་ཏེ་བཅུ་གཉིས་སུ་སྒྲ་བའི་གདན་རེ་རེ། དེ་ནི་གང་དུ་འཆང་བྱ་བའི་གནས་
སོ། །གདན་དབུས་མའི་སྟེང་དུ། ཨ་ཨ། ཨི་ཨྱ། ཨུ་ཨྱ། རི་རྩ། ལི་ལྱ། ཨེ་ཨྱ། ཨོ་ཨྱ།
ཨི་ཨུ། བཅུ་དྲུག་པ་ཁ་དོག་དཀར་པོ་སྤྲག་གཉིས་གཡས་དང་གཡོན་སྟོར་དུ་གནས་པ་
མཆན་བཟང་པོ་སོ་གཉིས་ཀྱི་རོ་བོར་གྱུར། དེའི་སྤྱི་རོལ་ནས། ཀ་ཁ་ག་སྟང་། ཅ་ཆ་ཇ་
ཉི་ཉ། ཉ་ཐ་ཏ་ཏ་ཉི་ཉ། ཏ་ཐ་ད་ད་ཉི་ཉ། པ་པ་བ་ཉི་མ། ཡ་ཡ་ར་ཡ་ཡ་ལ། ཤ་ཤ་
ས་ཏ་ཤ། ཁ་དོག་དམར་པོ་བཞི་བཅུ་པ་སྤྲག་གཉིས་གཡས་དང་གཡོན་སྟོར་དུ་གནས་
པ་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་རོ་བོར་གྱུར། དབྱངས་སོ་གཉིས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སྒྲ་
བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དཀར་པོ་གཅིག་དུ་གྱུར། ཨོ་ཅི་ཏྲ་ཉི་བེ་རྩྱ་ཀ་རོ་མི། གསལ་བྱེད་

བརྒྱད་ཅུ་ཡོངས་སུ་གྲུར་པ་ལས་ཁྲ་བ་སྤྲ་མའི་སྤྲེང་དུ་ཁྲ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་དམར་པོ་
གཅིག་དུ་གྱུར། ཨི་པོ་རྩི་ཅིན་ལྷན་ཏ་ཡ་མི། ཁྲ་བ་གཉིས་བསྐྱེད་པ་ནི་མེ་མོང་ལྷ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་
རྩལ་པལོ། །དེ་ནས་ཁྲ་བ་གཉིས་འབྲེས་པས་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་གྱི་ཁྲ་བ་
གཅིག་དུ་གྱུར་པ་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་རྩལ་པལོ། །དེ་ནས་ཁྲ་བའི་སྤྲེང་དུ་རྩྱུ་ཡིག་
ལས་བྱང་བའི་རྩི་རྩི་ཅེ་ལྷ་བ་དམར་པོ་གཅིག་དུ་གྱུར། ཨི་ཏིལ་བཟླ། སོ་སོར་རྩོག་པའི་ཡེ་
ཤེས་ལས་བྱང་རྩལ་པལོ། །དེ་ནས་རྩི་རྩི་དེ་ལས་ཕྱོགས་བཅུར་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པའི་ཅེ་མོ་ལས་
བྱང་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུས་སུ་
བྱས་པ་དེ། ཐམས་ཅད་ཚུར་འདུས་ནས་རྩི་རྩི་ལ་ཞུགས་ཏེ་རྩི་རྩི་ལྟེ་བར་རྩྱུ་གིས་
མཆན་པར་གྱུར། ཨི་བཟླ་ལྷན་གཉིས་ཀྱི། བྱ་བ་བྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་རྩལ་པལོ། །ཁྲ་བ་དང་རྩི་
རྩི་རྩྱུ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུར་པ་ལས་རྩི་རྩི་སེམས་དཔའ་སྤྲུལ་མདོག་དཀར་པོ། ཅ་
ཞལ་དཀར་བ། གཡས་ཞལ་སྟེ་བ། གཡོན་ཞལ་དམར་བ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་ལྷན་
པ་བྱལ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རང་དང་འབྲེས་པའི་རིག་མ་ལ་འབྱུང་བ། ལྷག་མ་གཡས་
གཉིས་རྩི་རྩི་དང་རལ་གྱི། གཡོན་གཉིས་པ་རྒྱ་དང་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱམས་བ། སྤྱིའི་བ་སྤྱིའི་
བྱ་ག་ཐམས་ཅད་ལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཅེ་མོ་ལས་བྱང་བའི་བྱལ་བའི་ཆོགས་
རྣམས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་བྱལ་བར་མཛད་པ། རྩི་རྩི་སྤྱིལ་གྱུར་གིས་
བཞུགས་པར་གྱུར། ཨི་ཡ་སྤྲ་སྤྲ་ཏ་སྤྲ་ག་ཏ་སྤྲ་སྤྲ་ལྷན་ཀྱི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་
རྩལ་པལོ། །འདོད་ཆགས་ཆེན་པོས་འདུལ་བར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་
གཟིགས་ནས། ཡབ་ཡུམ་སྟོན་པར་ཞུགས་པའི་དགའ་བའི་སྤྲས་རྒྱལ་བའི་ཆོགས་

[illegible]

མ་ནམས་སུ་གྱུར། ས་ལ་སོགས་པའི་འབྲུང་བ་བཞི་རེམ་པ་བཞིན་དུ་ལི་ལྷི་པི་ཏྲི།
ནམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། སྤྱན་མ་སྒྲ་མ་གྱི་གོས་དཀར་མོ་སྒྲོལ་མ་ནམས་སུ་
གྱུར། གཟུགས་སོགས་ཕྱང་པོ་ལྷ་རེམ་པ་བཞིན་དུ། སྤྱི་ཨི་རྩོ་ཁི་སྤྱི། རྣམས་ཡོངས་སུ་
གྱུར་པ་ལས། རྣམ་སྤང་རིན་འབྲུང་འོད་དཔག་མེད་དོན་གྲུབ་མི་བསྐྱོད་པ་ནམས་སུ་
གྱུར་ནས་རང་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་གཤེགས་ཏེ། བརྒྱའི་དབུས་ཀྱི་རྟེན་དང་
བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་མི་དམིགས་པར་གྱུར། དེ་ནས་ནམ་མཁའ་བཞུགས་པའི་ཡི་
གོ་ལྷས་མཆོན་པའི་བར་སྤིད་ཀྱི་དོ་རྩེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་སྟོན་མས་པར་འཇུག་པ་མཐོང་
ནས་ཡུམ་ཀྱི་ཆོས་འབྲུང་གི་ཕྱག་རྒྱའི་ནང་འདྲིར་སེམས་ཅན་གང་གིས་ཞུགས་པ་དེ་
ཞུགས་པ་ཅམ་གྱིས་འཆང་རྒྱ་བ་ཡིན་པས་ན། ངས་ཀྱང་ཀུན་དུ་བཟང་པོ་ཐོབ་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་འབྲུང་དུ་འཇུག་པ་བྱའོ་སྟུང་དུ་བསམས་ནས་རྟོ་ཕྱིག་གཉིས་ཀྱི་
བར་དུ་རྒྱད་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་ཡབ་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཞུགས། རེམ་གྱིས་བརྒྱད་དེ་དོ་རྩེའི་
ལམ་ནས་ཡུམ་ཀྱི་བརྒྱར་ཞུགས་ནས་ཤེས་རབ་མའི་ཆགས་པའི་རྟེན་གྱིས་རྩ་བ་ཞུ་
བའི་གཟུགས་བཞིན་དུ་ཞུ་བའི་འོད་ཟེར་གྱི་གཟི་བུན་གྱི་མཐུས་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀ་
རྩ་བ་ཞུ་བའི་གཟུགས་བཞིན་དུ་ཞུ་བའི་ཐེག་ལེར་གནས་པར་གྱུར། དེ་ནས་དེའི་རྒྱད་
ཀྱི་ཆད་མེད་བཞིའི་ངོ་པོ་ལྷ་མོ་ཕྱོགས་བཞིར་གནས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ལས་གཟུགས་
ཀྱི་སྤྱར་བཞེངས་པའི་དོན་དུ་སྤྱུས་བསྤྱུལ་བ་ནི། སྤྱན་མས། སེམས་ཅན་ཁམས་ན་
གནས་ཀྱི་དབང་ལྷག་ཁྱོད་ནི་དོ་རྩེའི་ཐུགས། །དགའ་བ་ཡིད་འོང་དོན་ཆེན་འདོད་པས་
བདག་ལ་བསྐྱབ་དུ་གསོལ། །མགོན་པོ་གལ་ཏེ་དེ་རིང་བདག་ནི་གསོན་པར་མཆིས་

བཞེད་ན། །སེམས་ཅན་ཡབ་ཆེན་གཉེན་མཆོག་བདག་ལ་དགུས་པར་མཛད་ཏུ་
གསོལ། །མ་མ་གྲིས། རྫོང་ལྷོ་སྐྱོད་བཀའ་ཡི་འཁོར་ལོ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་
པན། །སངས་རྒྱས་དོན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་དོན་དམ་ཆེས་སུ་པན་སྟོན་པ། །མགོན་པོ་གལ་ཏེ་
×། འདོད་ཆགས་དམ་ཆོག་ཆགས་པས་བདག་ལ་དགུས་པར་མཛད་ཏུ་
གསོལ། །གོས་དཀར་མོས། རྩོད་ནི་རྫོང་ལྷོ་གསུང་སྟེ་ཀུན་ལ་པན་ཞིང་ཐུགས་བརྩེ་
པ། །འཛིག་ཉེན་དག་གི་དགོས་པའི་དོན་མཛད་པ་ལ་ཉག་ཏུ་བཅོན། །མགོན་པོ་གལ་ཏེ་
×། རབ་དགའི་སྐྱོད་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་བདག་ལ་དགུས་པར་མཛོད། །སྒྲོལ་མས།
རྩོད་ནི་རྫོང་ལྷོ་འདོད་པ་དམ་ཆོག་མཆོག་གི་པན་དོན་ཆེ། །ཡང་དག་ཆོགས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གདུང་མཆོག་མཉམ་པ་ཉིད་གཟིགས་པ། །མགོན་པོ་གལ་ཏེ་དེ་རིང་བདག་ནི་
གསོན་པར་མཆིས་བཞེད་ན། །ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་མང་པོའི་གཉེར་གྱུར་བདག་ལ་
དགུས་པར་མཛོད། །དེ་ལྟར་ལྟ་མོ་བཞིས་བསྐྱལ་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་
རྟོགས་ནས་ཆོ་བ་ཞུ་བ་ལྟ་བུའི་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རལ་གྱི་འཆང་
བཟུང་ལ་མི་གྲིས་མཆོན་པ་གཉིས་སུ་གྱུར་ཏེ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་སྣ་ལྡན་འཕྲོས་
པས་སྒྲོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་སྐྱུན་བྲངས་
ཏེ། རལ་གྱིའི་ནང་ཏུ་བཅུག་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རང་ཉིད་བཅོམ་ལྷན་འདས་
འཇམ་དཔལ་རྫོང་ལྷོ་སྐྱོད་མདོག་དང་ཅ་ཞལ་གྱུར་གྱུམ་བཟང་པོ་ལྟར་དམར་སེར།
གཡས་ཞལ་སྟོ་བ། གཡོན་ཞལ་དཀར་བ། ཅ་བའི་ཐུག་གཉིས་ཀྱིས་རང་དང་འབྲུ་བའི་
ཡུམ་ལ་འབྱུང་བ། ཐུག་གཡས་གཉིས་ཀྱིས་རལ་གྱི་དང་མདའ། གཡོན་གཉིས་ཀྱིས་

ལྷན་ལ་སྒོན་པོ་དང་གཞུ་འཛིན་པ། ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་གཞོན་ནུ་ལོ་བརྒྱད་
ལོན་པའི་རྣམ་པ་ཅན། རལ་པའི་བྱར་ཕྱད་ལྷ་དང་ལྷན་པ། མཚན་བཟང་པོ་སོ་གཉིས་
དང་། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུས་བརྒྱན་ཅིང་། མྱེག་པའི་ཉམས་དང་ལྷན་པ། རིན་པོ་ཆེའི་
ཕྱག་གཏུབ་དང་། དབྱང་རྒྱན་དང་། སྐར་གས་དང་། ལྷ་ཉིག་གི་དོ་ཤལ་དང་། ཞབས་
གཏུབ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པས་བརྒྱན་པ། སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་དང་རྒྱ་
པའི་དབྱས་ན་སེམས་དཔའི་སྦྱིལ་མོ་གྲུང་གིས་བཞུགས་ཤིང་། ཉི་མ་ལྷར་སྤང་བའི་
གཟེ་བརྟེན་མཐའ་ཡས་པ་དང་ལྷན་པ། སྦྱུ་ལས་བྱུང་བའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཅེ་མོ་ལས་
སངས་རྒྱས་དང་། ལྷ་མོ་དང་། སེམས་དཔའ་དང་ཁྱོ་བའི་ཚོགས་སྦྱོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་འགོངས་པར་བྱེད་པས་མཛེས་པར་གྱུར། བྱིན་པ་གི་
གཟུང་འཛིན་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་
གྱིས་སྟོང་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་དོན་རྟོགས་པ་ཉིད་འཇམ་དབྱངས་གྱི་སྦྱར་ཤར་བས་
སྟེན་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་ངོ་ཐོར་གྱུར། ཨོ་རྩམ་རྒྱ་ཏུ་སྤྱ་ན་མ་ལྷོས་ཀོའི་ཉི་
འདི་ནི་སྦྱེ་བ་སྦྱལ་སྦྱར་འཁྲེང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པོ། །རང་གི་མིག་གཉིས་སུ་རྒྱ་བ་རེ་རེ་
ལ་གློ་དཀར་པོ་རེ་གནས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་འཁོར་ལོ་གློ་གིས་མཚན་པ། དེ་
ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སྦྱན་བྱངས་ཏེ། འཁོར་ལོ་ལ་
བརྟུག་པ་ལས། ས་སྟོང་དཀར་པོ་དཀར་སྟོང་ཐར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་དང་
པོ་གཉིས་ཀྱིས་རང་འབྲའི་ཡུམ་ལ་འཁྱུད་ཅིང་། གཡས་ལྷག་མ་གཉིས་འཁོར་ལོ་
དཀར་པོ་དང་རལ་གྱི། གཡོན་འོག་མ་གཉིས་བརྒྱ་དང་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་པ། རྣ་བ་

གཉིས་སུ་ཆ་བ་རེ་རེ་ལ་རྩོམ་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་དོན་རྩོག་གིས་མཆན་པ། དེ་
ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམས་སྤྱན་དངས་ཏེ་དོན་ལ་བརྟུག་
བ་ལས། དུག་དོར་སྤོན་པོ་སྤོད་ཀར་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དུག་གི་དང་པོ་
གཉིས་གྱིས་རང་འབྲའི་ཡུམ་ལ་འབྱུང་ཅིང་། གཡས་ལྷག་མ་གཉིས་དོན་དང་རལ་གྱི།
གཡོན་འོག་མ་གཉིས་བརྒྱ་དང་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་པ། ལྷ་ཕྱག་གཉིས་སུ་ཆ་བ་རེ་རེ་ལ་
ཁྱི་སེར་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་རིན་པོ་ཆེ་ཆ་དགྲ་བ་ཁྱི་གིས་མཆན་པ། དེ་ལས་
འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམས་སྤྱན་དངས་ཏེ། རིན་པོ་ཆེ་ཆ་དགྲ་
བ་ལ་བརྟུག་བ་ལས་ནམ་སྟེང་སེར་པོ་སེར་སྤོད་ཀར་བའི་ཞལ་གསུམ་xxགཡས་
ལྷག་མ་གཉིས་རིན་པོ་ཆེ་ལྷང་གྲུ་དང་རལ་གྱི། གཡོན་འོག་མ་གཉིས་བརྒྱ་དང་འཁོར་
ལོ་འཛིན་པ། ལྷའི་དབུས་སུ་ཆ་བ་ལ་གླིང་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་བརྒྱ་གླིང་གིས་
མཆན་པ། དེ་xxབརྒྱ་ལ་བརྟུག་བ་ལས། འཛིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་དམར་པོ་དམར་སྤོད་
དཀར་བའི་xxགཡས་ལྷག་མ་གཉིས་བརྒྱ་དམར་པོ་དང་རལ་གྱི། གཡོན་འོག་མ་
གཉིས་འཁོར་ལོ་དང་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་པ། དབུལ་བའི་ཐོད་པའི་ནང་དུ་ཆ་བ་ལ་གནས་
པའི་གླིང་ལྷང་གྲུ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་རལ་གྱི་གླིང་གིས་མཆན་པ། དེ་xxརལ་གྱི་ལ་
བརྟུག་བ་ལས། སྤྱི་བ་སེལ་ལྷང་གྲུ་ལྷང་སྤོད་ཀར་བའི་ཞལ་xxགཡས་ལྷག་མ་གཉིས་
རལ་གྱི་དང་འཁོར་ལོ། གཡོན་འོག་མ་གཉིས་བརྒྱ་དང་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་པ། ལྷེ་བར་ཆ་
བ་ལ་གནས་པའི་སྤོད་ཀར་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་དོན་རྩོག་གིས་མཆན་པ། དེ་
xxདོན་ལ་བརྟུག་བ་ལས། གུར་བཟང་དཀར་པོ་དཀར་སྤོད་མར་བའི་ཞལ་xxགཡས་

ལྷག་མ་གཉིས་དོན་དང་རལ་གྱི། གཡོན་ཡོག་མ་གཉིས་བརྒྱ་དང་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་
པར་གྱུར། རང་གི་སྤྲོད་ཁར་ཆོ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྤྲོད་དུ་རྩྱུ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་
སྟོན་པོ་ཅེ་ལྷ་པའི་ཉླེ་བའི་ནང་དུ་རྩྱུ་གིས་མཆོན་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་སྤྲུགས་དོ་
ནི་མི་བསྐྱོད་བ་སྟོན་པོ་སྟོ་དཀར་དམར་བའི་ཞལ་xxགཡལས་ལྷག་མ་གཉིས་དོན་དང་
རལ་གྱི། གཡོན་ཡོག་མ་གཉིས་བརྒྱ་དང་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་བ། དེའི་སྤྲུགས་ཀར་ཆོ་བ་
ལ་གནས་པའི་དོན་སྟོན་པོའི་ཉླེ་བ་ལ་རྩྱུ་ཡིག་སྟོན་པོ། ས་བོན་དེའི་འོད་ཟེར་ལས་བྱུང་
བའི་ཤེས་རབ་དམ་པ་གཟུགས་དོན་མ་ལ་སོགས་པའི་རིག་མ་བཅུས། རྟོགས་བཅུའི་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྲུགས་ཀར་བཞུགས་པའི་སྤྲུགས་དོན་ནམས་ལ། རིག་
མ་དང་འདུས་ཏེ་མཉམ་པར་སྐྱར་བའི་མཆོད་པས་མཆོད་ནས། རང་གི་སེམས་
སྤྲུགས་དོན་དེར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དོན་དུ། དཔལ་ལྷན་དོན་སྤྲུགས་འཆང་བ། །དོན་
མི་བྱེད་གསུམ་བསྐྱོམས་པས། །དེར་བདག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་སྟ། །དོན་
སྤྲུགས་གྱིས་མཛད་དུ་གསོལ། །རྟོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནམས། །དོ་
ནི་མི་བྱེད་གསུམ་བསྐྱོམས་པས། །དེར་བདག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་སྟ། །དོན་
སྤྲུགས་གྱིས་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་བྱིན་པའི་སྤྲུགས་དོན་ལ་གསོལ་བ་བཅུབ་པས།
རང་གི་སེམས་སྤྲུགས་དོན་དེར་མཛད་པར་གྱུར། ཚི་སར་ཏ་སྤྲ་ག་ཏ་ཅི་ཏ་བརྩ་སྤྲ་ལ་
ཞུས་ཀོ་ཉླ། རང་གི་མགྱིན་པར་ཆོ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྤྲོད་དུ་ཞུས་སྤྲུང་བའི་
བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་ཉླེ་བ་ལ་ཞུས་མཆོན་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་
གསུང་དོན་འོད་དཔག་མེད་དམར་པོ་དམར་སྟོ་དཀར་བའི་xxགཡལས་ལྷག་མ་གཉིས་

བརྒྱ་དམར་པོ་དང་རལ་གྱི། གཡོན་ལོག་མ་གཉིས་འཁོར་ལོ་དང་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་པ།
དེའི་ཐུགས་ཀར་རྒྱ་བ་ལ་གནས་པའི་བརྒྱ་དམར་པོའི་ལྷོ་བ་ལ་ཨྲཱིཤིག་དམར་པོ། ས་
པོན་དེའི་འོད་ཟེར་ལས་བྱུང་བའི་གཟུགས་དོ་རྩེ་མ་ལ་སོགས་པས་ཕྱོགས་བཅུའི་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགྲིན་པར་བཞུགས་པའི་གསུང་དོ་རྩེ་རྣམས་ལ་རིག་མ་
དང་འདུས་ཏེ་མཉམ་པར་སྦྱར་བའི་མཆོད་པས་མཆོད་ནས། རང་གི་དག་གསུང་དོ་
རྩེར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དོན་དུ། ཆོས་ཀྱི་གསུང་ལམ་དཔལ་ལྷན་པ། དོ་རྩེ་མི་བྱེད་
××དང་བདག་××དོ་རྩེ་གསུང་གིས་××ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་××དོ་རྩེ་མི་བྱེད་××
དང་བདག་××དོ་རྩེ་གསུང་གིས་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་བྱི་ནང་གི་གསུང་དོ་རྩེ་ལ་
གསོལ་བ་བཏབ་པས། རང་གི་དག་གསུང་དོ་རྩེར་མཛད་པར་གྱུར། ཨོ་སྐྱ་ཏ་ལྷ་ག་
ཏ་ལྷ་ག་བཟོ་སྤྲུལ་ལྷ་ཨྲཱི་ཀོཏྟ། རང་གི་སྤྱི་པོར་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྤྱིང་དུ་ཨོ་
ལས་བྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་ཅིབས་བརྒྱད་པ་ལྷོ་བ་ལ་ཨོ་གྱིས་མཆོན་པ་ཡོངས་
སྤྱི་བྱུང་བ་ལས་སྤྱི་དོ་རྩེ་རྣམས་སྤང་དཀར་པོ་དཀར་སྤྱོད་དམར་བའི་ཞལ་×གཡས་ལྷག་
མ་གཉིས་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་དང་རལ་གྱི། གཡོན་ལོག་མ་གཉིས་བརྒྱ་དང་རིན་པོ་ཆེ་
འཛིན་པ། དེའི་ཐུགས་ཀར་རྒྱ་བ་ལ་གནས་པའི་འཁོར་ལོ་དཀར་པོའི་ལྷོ་བ་ལ་ཨོ་ཡིག་
དཀར་པོ། ས་པོན་དེའི་འོད་ཟེར་ལས་བྱུང་བའི་གཟུགས་དོ་རྩེ་མ་ལ་སོགས་པས།
ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་པོན་བཞུགས་པའི་སྤྱི་དོ་རྩེ་རྣམས་ལ་
རིག་མ་དང་འདུས་ཏེ་མཉམ་པར་སྦྱར་བའི་མཆོད་པས་མཆོད་ནས། རང་གི་ལུས་སྤྱི་
དོ་རྩེར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དོན་དུ། དཔལ་ལྷན་སངས་རྒྱས་སྤྱི་འཆང་པ། དོ་རྩེ་མི་

[illegible]

བང་ན་ཡུམ་འཇམ་དཔལ་རྫོང་མ་སྐྱ་མདོག་དང་ཅ་ཞལ་གྱུར་གྱུམ་བཟང་པོ་ལྟར་
དམར་སེར་གཡས་ཞལ་སྟོ་བ། གཡོན་ཞལ་དཀར་བ། ཅ་བའི་བྱག་གཉིས་ཀྱིས་རང་
དང་འབྲེལ་བའི་ཡབ་ལ་འཁྱུད་པ། གཡས་འོག་མ་གཉིས་རལ་གྱི་དང་མདལ། གཡོན་
འོག་མ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷན་ལ་སྟོན་པོ་དང་གཞུ་འཛིན་པ། གཞོན་རུ་ལོ་བརྒྱད་ལོན་པའི་
ནམ་པ་ཅན། རུ་མ་རྒྱས་ཤིང་ཞེད་པ་སྤྲ་བ། དབུ་སྐྱ་རལ་པ་སྤེད་བཅིངས་སུ་བྱས་
ཤིང་། སྐྱེག་པའི་ཉམས་ཅན་མེདོག་གི་ཅིད་པན་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་བྱག་གདུབ་དང་།
དབྱང་རྒྱན་དང་། སྐེ་རགས་དང་། ལྷ་ཉིག་གི་དོ་ཤལ་དང་། ཞབས་གདུབ་ལ་སོགས་
པའི་རྒྱན་ནམ་པ་སྤྲ་ཆོགས་པས་བརྒྱན་པ། ཞབས་གཉིས་ཡབ་ཀྱི་བརྒྱའི་སྟེང་ན་
བརྒྱའི་སྒྲིལ་གྱུང་གིས་བཞུགས་ཤིང་། ཉི་མ་ལྟར་སྤང་བའི་གཟེ་བརྟེན་མཐའ་ཡས་པ་
དང་ལྗན་པ། སྐྱ་ལས་འོད་ཟེར་གྱི་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོ་བ། ཡུམ་གྱི་མིག་
གཉིས་སུ་རྒྱ་བ་རེ་རེ་ལ་ཁྲིའི་དཀར་པོ་རེ་གནས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་འཁོར་ལོ་ཁྲི་
གིས་མཚན་པ། ཞེས་པ་ནས། བརྒྱ་དང་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་པར་གྱུར། ཅེས་པའི་བར་སྐྱེ་
མཆེད་གྱི་ལྷ་བྱག་ཡབ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནས། བསྐྱ་ན་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་འཁོར་ལྟར་
བྲ། ཡུམ་གྱི་སྟེང་ཁར་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་རྩྱ་ལས་བྱུང་བའི་རྫོང་སྟོན་པོ་
ཅེ་ལྷ་པ་ཞེས་པ་ནས། རྫོང་སྟོན་པོའི་ལྷ་བ་ལ་རྩྱ་ཡིག་སྟོན་པོ། མགྱོན་པར་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ཞེས་པ་ནས། ལྷ་བ་ལ་ལྷ་ཡིག་དམར་པོ། སྐྱ་བོར་རྒྱ་བའི་ཞེས་པ་ནས། འཁོར་ལོ་
དཀར་པོའི་ལྷ་བ་ལ་ལྷ་ཡིག་དཀར་པོ། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་མི་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་
པས་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞེས་པ་ནས། མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན་ཅིང་དབང་གི་ལྷ་ནམས་གྱུང་།

ཡུམ་གྱི་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་ཐེམ་པར་གྱུར། ཡུམ་གྱི་སྤྱི་པོ་ནས་བྱ་མའི་བར་དུ་ནམ་སྐར་གི་ངོ་བོ་ཨི་དཀར་པོ། ལུ་མ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་སྤྱིང་ག་ནས་ཉེ་བའི་བར་དུ་མི་བསྐྱོད་པའི་ངོ་བོ་རྩྱུ་ལོ། ཉེ་བ་ནས་གསང་བའི་བསྐྱའི་བར་དུ་རིན་འབྱུང་གི་ངོ་བོ་སྤྱ་སེར་པོ། གསང་བའི་བསྐྱ་ནས་བསྐྱའི་རྩ་བའི་བར་དུ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྷ་རྒྱལ་པོ། བསྐྱའི་རྩ་བ་ནས་ཀར་མཐེལ་གྱི་བར་དུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་དུ་ལྡང་བུ་ཉེ་ཡི་གེ་ལྷ་ལས་རིགས་ལྡེའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཚོགས་འཕྲོ་བས་ས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཁྲབ་པར་བྱེད་པས་ལུས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པར་གྱུར། ཡབ་ཀྱི་གསང་གནས་མི་དམིགས་པའི་ངང་ལས་རྩྱུ་ལས་བྱུང་བའི་དོ་རྩེ་རྩེ་ལྷ་པ་ལོར་བུ་མི་ལས་སྤྱེས་པའི་བུ་ག་པཎ་གྱིས་བཀག་པ། ཡུམ་གྱི་གསང་གནས་མི་དམིགས་པའི་ངང་ལས་རྩྱུ་ལས་སྤྱེས་པའི་སྤྱ་ཚོགས་བསྐྱེད་པར་མ་བརྒྱུད་པ། ལྷ་ལས་སྤྱེས་པའི་བསྐྱའི་ཉེ་བའི་བུ་ག་པཎ་གྱིས་བཀག་པ། ཚ་སྤྱོད་དང་འབྱུང་བ་སོགས་སྤོན་དུ་འགོ་བས་དགའ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས། དོན་དམ་པའི་ཡུལ་ལ་ཀུན་ཏུ་ཆགས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱེད་པར་གྱུར། ཨི་སཐ་ཏ་ཐ་ག་ཏ་ཨ་བྱ་རྩ་ག་ཏ་བཟླ་སྤྱ་ཐ་ལྷ་ཐ་ལྷ་ཐ་ཀོཏྟཿ། དང་པོ་སྦྱར་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནོ།

རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་མི་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་ཐྱོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་བྱངས་ཏེ་རང་གི་ཞལ་དུ་ཞུགས་པ་ནམས་ཞུ་བ་དོ་རྩེའི་ལམ་ནས་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་ཞུགས་ཏེ་གནས་པའི་ཐེག་ལེ་རང་གི་སྤྱིང་པོ་མི་དམར་སེར་དུ་གྱུར། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་མི་བསྐྱོད་པས་གཙོ་

བྱས་པའི་སྣ་བཙུ་དགའི་གཟུགས་རྫོགས་པར་གྱུར། བརྩ་རྒྱུ་ཀློག་མེད་པ་སྤོང་པ་
སྤོང་ཀར་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཐུག་དུག་གི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རང་འབྲེལ་ལ་
འབྱུང་ཅིང་། གཡས་སྣག་མ་གཉིས་དྲེ་དང་རལ་གྱི། གཡོན་ཡོག་མ་གཉིས་བརྒྱ་དང་
རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་པ། བརྒྱ་ནས་སྤྱང་ཕྱོགས་བཙུར་འཕྲོས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་
ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་ཞེ་སྤང་སྤྱངས། སྤྱལ་བ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདུས་ཏེ་མི་བསྐྱོད་པ་
ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བ་རང་གཙོ་པོ་ཡབ་ཡུམ་ལ་ཚུ་དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་
བཞིན་དུ་ཞུགས་པར་གྱུར། རིན་རྒྱུ་ཀློག་སྤང་དཀར་པོ་དཀར་སྤོང་མར་བའི་ཞལ་
གསུམ་xགཡས་སྣག་མ་གཉིས་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་དང་རལ་གྱི། གཡོན་ཡོག་མ་
གཉིས་རིན་པོ་ཆེ་དང་བརྒྱ་འཛིན་པ། བརྒྱ་ནས་སྤྱང་ཕྱོགས་བཙུར་འཕྲོས། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུགས་སྤང་དང་གཉི་ཐུག་སྤྱངས། སྤྱལ་བ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་
འདུས་ཏེ། རྣམ་སྤང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བ་གཞལ་ཡས་ཁང་ནང་མའི་ཤར་
དུ་བད་ཆེའི་གདན་ལ་དྲོ་ཆེ་སྤྱལ་གྱུང་གིས་འཁོད། རྩ་རྒྱུ་ཀློག་མེད་པ་སྤོང་པ་
སྤོང་ཀར་བའི་ཞལ་xགཡས་སྣག་མ་གཉིས་རིན་པོ་ཆེ་ལྷུང་གྲུ་དང་རལ་གྱི། གཡོན་
ཡོག་མ་གཉིས་བརྒྱ་དང་འཁོར་ལོ་འཛིན་པ། བརྒྱ་ནས་xཚེར་སྤང་དང་ར་རྒྱལ་དང་
སེར་སྤྱ་སྤྱངས། སྤྱལ་བ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདུས་ཏེ་རིན་འབྱུང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱ་གཅིག་
ཏུ་གྱུར་པ། ལྷོར་བད་ཉིའི་གདན་ལ་དྲོ་ཆེ་སྤྱལ་གྱུང་གིས་འཁོད། ཨ་རི་ལིག་ཤོད་
དཔག་མེད་དམར་པོ་དམར་སྤོང་ཀར་བའི་ཞལ་xགཡས་སྣག་མ་གཉིས་བརྒྱ་དམར་
པོ་དང་རལ་གྱི། གཡོན་ཡོག་མ་གཉིས་འཁོར་ལོ་དང་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་པ། བརྒྱ་ནས་

xx འདུ་ཤེས་དང་འདོད་ཆགས་སྦྱངས། སྤྱལ་བ་xxའོད་དཔག་མེད་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྦྱ་
གཅིག་ཏུ་གྱུར་བ། ལུ་བ་ཏུ་བད་ཉིདེ་གདན་ལ་དོ་ཇེ་སྤྱིལ་གྱང་གིས་འཁོད། བ་རྩ་
རྩི། །དོན་གྲུབ་ལྗང་གྲུ་ལྗང་སྟོ་དཀར་བའི་ཞལ་xxགཡས་སྟག་མ་གཉིས་རལ་གྱི་དང་
འཁོར་ལོ། གཡོན་ལོག་མ་གཉིས་བརྒྱ་དང་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་བ། བརྒྱ་ནས་xxའདུ་བྱེད་
གྱི་ཕུང་པོ་དང་ཐག་དོག་སྦྱངས། སྤྱལ་བ་xདོན་གྲུབ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་xxབྱང་དུ་བད་ཉིདེ་
གདན་ལ་དོ་ཇེ་སྤྱིལ་གྱང་གིས་འཁོད། ནམ་སྤང་ནི་རྩ་བའི་འོད་དང་ལྷན་ཞིང་། རིན་
འབྱུང་སོགས་གསུམ་ནི་ཉི་མའི་འོད་ཅན་ནོ། །མོ་ཏྱ་ར་ཉི། སྦྱ་ན་མ་དཀར་མོ་དཀར་སྟོ་
དམར་བའི་xx རང་འབྲའི་ཡབ་ལ་འབྱུང་ཅིང་། གཡས་སྟག་མ་གཉིས་འཁོར་ལོ་དང་
རལ་གྱི། གཡོན་ལོག་མ་གཉིས་བརྒྱ་དང་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་བ། བརྒྱ་ནས་xxསེམས་
ཅན་ནམས་གྱི་སའི་ཁམས་སྦྱངས། སྦྱིང་ཇེ་ཆད་མེད་ལ་བཀོད། སྤྱལ་བ་ནམས་གཅིག་
ཏུ་འདུས་ཉི། སྦྱ་ན་མ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྦྱ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བ་ཤར་ལྗོངས་གྱར་འཁོད། དེ་ཤར་
ཉི། སྤྱ་མ་གྱི་སྟོན་མོ་སྟོ་དཀར་དམར་བའི་ཞལ་xx། གཡས་སྟག་མ་གཉིས་ལྷན་ལ་
དམར་པོ་དང་རལ་གྱི། གཡོན་ལོག་མ་གཉིས་བརྒྱ་དང་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་བ། བརྒྱ་ནས་
xxཚུའི་ཁམས་སྦྱངས། བྱམས་པ་ཆད་མེད་ལ་བཀོད། སྤྱལ་བ་xxསྤྱ་མ་གྱི་ཡབ་ཡུམ་
xxསྟོ་ལུ་བ་གྱི་གྱར་འཁོད། རྩ་ག་ར་ཉི། གོས་དཀར་མོ་དམར་མོ་དམར་སྟོ་དཀར་བའི་
xxགཡས་སྟག་མ་གཉིས་བརྒྱ་དམར་པོ་དང་རལ་གྱི། གཡོན་ལོག་མ་གཉིས་འཁོར་ལོ་
དང་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་བ། བརྒྱ་ནས་མའི་ཁམས་སྦྱངས། དགའ་བ་ཆད་མེད་ལ་བཀོད།
སྤྱལ་བ་xxགོས་དཀར་མོ་ཡབ་ཡུམ་xxལུ་བ་བྱང་གི་གྱར་འཁོད། བརྩ་ར་ཉི། སྟོལ་མ་

སེར་མོ་སེར་སྟོ་དཀར་བའི་ཞལ་མཁུག་མ་གཡས་གཉིས་ཟུངས་ལ་སེར་པོ་ཁ་བྱེ་བ་
དང་རལ་གྱི། གཡོན་ལོག་མ་གཉིས་བརྒྱ་དང་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་པ། བརྒྱ་ནས་མཁུང་
གི་ཁམས་སྦྱངས། བཏང་སྟོམས་ཆད་མེད་ལ་བཀོད། སྤྱལ་བ་མཁུག་མ་ཡབ་ཡུམ་
མཁུང་ཤར་གྱི་གྲར་འཁོད། ཨོྫ་ཨྫ་ཨྫ། གཟུགས་དྲེ་མ་དཀར་མོ་དཀར་སྟོ་དམར་
བའི་མར་འབྲེལ་ལ་སྟེང་ལ་འབྱུང་པ། གཡས་མཁུག་མ་གཉིས་མེ་ལོང་དང་རལ་
གྱི། གཡོན་ལོག་མ་གཉིས་བརྒྱ་དང་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་པ། བརྒྱ་ནས་མཁུངས་ཅན་
ནམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་སེར་སྟོ་སྦྱངས། སྤྱལ་བ་མཁུགས་དྲེ་མ་
ཡབ་ཡུམ་མཁུང་མེ་མཆམས་ཀྱི་གྲར་འཁོད། ཨོྫ་ཨྫ་ཨྫ། སྟོ་དྲེ་མ་སྟོན་མོ་སྟོ་དཀར་
དམར་བའི་མཁུག་དྲོར་ལ་འབྱུང་པ། གཡས་མཁུག་མ་གཉིས་མི་ཁང་དང་རལ་གྱི།
གཡོན་ལོག་མ་གཉིས་བརྒྱ་དང་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་པ། བརྒྱ་ནས་མཁུང་སྐྱེ་མཆེད་དང་
ཚུལ་འཆལ་སྦྱངས། སྤྱལ་བ་མཁུག་དྲེ་མ་ཡབ་ཡུམ་མཁུང་ལྷ་བྱ་གྱི་གྲར་འཁོད། ཨོྫ་
ཨྫ་ཨྫ། དྲེ་དྲེ་མ་སེར་མོ་སེར་སྟོ་དཀར་བའི་མཁུང་ལ་འབྱུང་པ། གཡས་མཁུག་མ་
གཉིས་དེའི་དྲུང་པོར་དང་རལ་གྱི། གཡོན་ལོག་མ་གཉིས་བརྒྱ་དང་འཁོར་ལོ་འཛིན་པ།
བརྒྱ་ནས་མཁུང་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁོང་ཁོསྦྱངས། སྤྱལ་བ་མཁུང་དྲེ་དྲེ་མ་ཡབ་ཡུམ་
མཁུང་ལྷ་བྱ་གྱི་གྲར་འཁོད། ཨྫ་ཨྫ། རོ་དྲེ་མ་དམར་མོ་དམར་སྟོ་དཀར་བའི་
མཁུང་ཁྱེན་དབང་སྦྱག་ལ་འབྱུང་པ། གཡས་མཁུག་མ་གཉིས་བདུད་ཅིས་གང་
བའི་ཐོད་བ་དང་རལ་གྱི། གཡོན་ལོག་མ་གཉིས་འཁོར་ལོ་དང་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་པ།
བརྒྱ་ནས་མཁུང་སྐྱེ་མཆེད་དང་ལེ་ལོ་སྦྱངས། སྤྱལ་བ་མཁུང་དྲེ་དྲེ་མ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་

xxབྱང་ཤར་གྱི་གྲར་འཁོད། ཨོྫ་ཨྫ་ཨྫ། རེག་བྱ་དྲོ་རྩེ་མ་ལྷང་གྲུ་ལྷང་སྡོ་དཀར་བའི་
xxསྒྲིབ་སེལ་ལ་འབྱུང་བ། གཡས་སྒྲག་མ་གཉིས་གོས་ཁ་དོག་སྒྲ་ཆོགས་བ་དང་རལ་
གྱི། གཡོན་འོག་མ་གཉིས་བསྒྲ་དང་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་བ། བསྒྲ་ནས་xxརེག་བྱའི་སྒྱེ་
མཆེད་དང་རྣམ་གཡེང་སྤྱངས། སྤྱལ་བ་xརེག་བྱ་དྲོ་རྩེ་མ་ལབ་ཡུམ་xxཤར་སྒྲིབ་བྱང་
དུ་འཁོད། ཨོྫ་ཨྫ་ཨྫ། ཆོས་དབྱིངས་དྲོ་རྩེ་མ་དཀར་མོ་དཀར་སྡོ་དམར་བའི་xxརང་
འབྲེལ་ལབ་ཀྱན་བཟང་ལ་འབྱུང་ཅིང་། གཡས་སྒྲག་མ་གཉིས་ཆོས་འབྱུང་གི་མཆན་
མ་དང་རལ་གྱི། གཡོན་འོག་མ་གཉིས་བསྒྲ་དང་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་བ། བསྒྲ་ནས་
xxཆོས་གྱི་སྒྱེ་མཆེད་དང་ཤེས་འཆལ་སྤྱངས། སྤྱལ་བ་xxཆོས་དབྱིངས་དྲོ་རྩེ་མ་ལབ་
ཡུམ་xxཤར་སྒྲིབ་ལྟར་འཁོད། ཡུམ་རྣམས་སེམས་དཔའི་སྤྱིལ་གྱུང་གིས་བཞུགས་
བ། ཐམས་ཅད་གྲང་སྤྱི་པོའི་རལ་པའི་ཆོགས་གྱི་སྤྱིང་ན་མ་གྲོད་དང་། ཨི་ཐུ་ཁྱི་ལ་དང་།
བསྒྲ་རྩ་ག་ལ་སོགས་བ་ཞོར་བུས་སྤྱས་པའི་ཅོད་པན་དང་། རྩ་ཆུ་པོའི་གསེར་དང་།
ལྷ་ཉིག་དང་། ཞོར་བུས་སྤྱས་པའི་དོ་ཤལ་དང་། དབྱང་བྱན་དང་། སྐར་ལགས་དང་།
བྲག་གཏུབ་དང་ཞབས་གཏུབ་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་སྒྲ་ཆོགས་བ་དང་།
དར་གྱི་ན་བཟའ་སྤྱི་ལ་བརྒྱན་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཕྱོགས་ཀྱན་ཏུ་འགོངས་པར་མཛད་
པའོ། །ཡ་མྱ་རྩ་གྱི་ཏ། གཤིན་རྩེ་མཐར་བྱེད་སྡོན་པོ་སྡོ་དཀར་དམར་བའི་xxདང་པོ་
གཉིས་གྱིས་རང་འབྲེལ་ཡུམ་རོ་ལངས་མ་ལ་འབྱུང་ཅིང་། གཡས་སྒྲག་མ་གཉིས་ཐོ་བ་
དང་རལ་གྱི། གཡོན་འོག་མ་གཉིས་བསྒྲ་དང་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་བ། བསྒྲ་ནས་xx
སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་མ་དད་བ་དང་ཕྱང་པོའི་བདུད་བཙོམ། སྤྱལ་བ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་

འདུས་ཏེ། གཤེན་རྩེ་མཐར་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ། ཤར་སྒྲིའི་སྐྱ་
ཆོགས་པ་སྐྱ་དང་ཉི་མའི་གདན་ལ་གཡོན་བརྒྱུད་གི་སྐབས་ཀྱིས་འཁོད། བ་རྒྱ་ཉི་ཏེ།
ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད་དཀར་པོ་དཀར་སྟོང་མར་བའི་ཞལ་མམ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རང་
འབྲའི་ཡུམ་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་མ་ལ་འཁྱུད་ཅིང་། གཡས་སྟག་མ་གཉིས་དབྱུག་པ་
དང་རལ་གྱི། གཡོན་ལོག་མ་གཉིས་པ་སྐྱ་དང་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་པ། བསྐྱ་ནས་མམ་ལོ་ལོ་
དང་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་བཅོམ། སྐལ་པ་མམ་ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་མམ་སྟོ་
སྒྲིའི་མམ་སྐབས་ཀྱིས་འཁོད། བ་རྒྱ་ཉི་ཏེ། བསྐྱ་མཐར་བྱེད་དམར་པོ་དམར་སྟོང་དཀར་
བའི་མམ་རང་འབྲའི་ཡུམ་ཁོ་གཉིར་ཅན་མ་ལ་འཁྱུད་ཅིང་། གཡས་སྟག་མ་གཉིས་པ་སྐྱ་
དམར་པོ་དང་རལ་གྱི། གཡོན་ལོག་མ་གཉིས་འཁོར་ལོ་དང་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་པ། བསྐྱ་
ནས་མམ་བརྩེད་ངས་དང་འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅོམ། སྐལ་པ་མམ་བསྐྱ་མཐར་བྱེད་
ཡབ་ཡུམ་གྱི་མམ་ལུ་སྒྲིའི་མམ་སྐབས་ཀྱིས་འཁོད། བ་རྒྱ་ཉི་ཏེ། བདུད་ཅི་འབྲེལ་བ་
སྟོན་པོ་སྟོང་དཀར་དམར་བའི་མམ་རང་འབྲའི་ཡུམ་རལ་གཅིག་མ་ལ་འཁྱུད་ཅིང་།
གཡས་སྟག་མ་གཉིས་སྐྱ་ཆོགས་རྩེ་རྩེ་དང་རལ་གྱི། གཡོན་ལོག་མ་གཉིས་པ་སྐྱ་དང་
རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་པ། བསྐྱ་ནས་མམ་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་
གཡོང་དང་། ལྷའི་བྱའི་བདུད་བཅོམ། སྐལ་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདུས་ཏེ། བདུད་ཅི་
འབྲེལ་བ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་བྱང་སྒྲིའི་སྐྱ་ཆོགས་པ་སྐྱ་དང་ཉི་མའི་
གདན་ལ་གཡོན་བརྒྱུད་གི་སྐབས་ཀྱིས་འཁོད། ཁོ་པོ་དང་། ཁོ་མོ་ཐམས་ཅད་གྲང་
འཛིགས་པའི་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོ་ཞིང་བྲག་པོའི་རིགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོ་

བ། དབུ་སྒྲ་ཁམ་སེར་གྱིན་དུ་བརྗེས་པ། གསུམ་པ་འབྱུང་བ། སྤྱན་དམར་ཞིང་རྒྱམ་
བ། སྤྱིན་མ་དང་སྒྲ་ར་དམར་སེར་འབར་བ། སྤྱག་གི་བགས་པའི་ཤམ་ཐབས་ཅན།
སྤྱལ་མཐའ་ཡས་སྤྱོན་པོས་དབུ་སྒྲ་བཅིངས་ཤིང་། འཛོག་པོ་དམར་པོས་ན་རྒྱན་བྱས་
བ། རིགས་ལྡན་ཁྲི་པོས་དབྱུང་པ་བརྒྱན་ཅིང་། བསྐྱ་དཀར་པོས་མགུལ་རྒྱན་བྱས་པ།
དུང་སྤྱོད་སེར་པོས་ལག་གདུབ་བྱས་ཤིང་། སྟོབས་རྒྱ་ལུང་གུས་མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་
བྱས་པ། འོར་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བདུད་ཅིའི་ཁ་དོག་ལྟ་བུས་སྒྲ་རགས་བྱས་ཤིང་། བསྐྱ་ཆེན་
པོ་དཀར་པོས་རྒྱང་གདུབ་བྱས་པ། ཞལ་མཆེ་བ་གཅིགས་ཤིང་ལྷགས་བསྐྱོད་པ། ལྟ་
ཐམས་ཅད་ཞལ་རེ་རེ་ལ་སྤྱན་གཉིས་གཉིས་དང་ལྡན་ཞིང་ཁོ་མོ་རྣམས་སྒྲ་ར་མེད་
བའོ། །རང་གི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀའི་མི་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱུ་ལྟ་
བྱ་འཕྲོས་བ་དང་། ཡ་སྒྲ་ཤིང་རྩེ་གཤིན་རྩེ་གཤིན་གྱི་ཐུགས་ཀ་ནས། རང་འབྲེལ་ཁོ་
པོ་སྤྱོས་བས། འཇམ་དཔལ་རྩེ་རྩེའི་དཀྱིལ་འཁོར་མདུན་དུ་བཀྲལ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
བ་རྣམས་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་བར་ཞུགས་པའི་བདེ་བ་དམ་པས་གང་བར་གྱུར། ཚི་
ཞུམ་སྒྲ་ཤིང་ཁྱི་ཁྱི། ཚི་ཞུམ་སྒྲ་ཤིང་ཁྱི་ཁྱི། ཚི་ཞུམ་སྒྲ་ཤིང་ཁྱི་ཁྱི། ཚི་ཞུམ་སྒྲ་ཤིང་
ཤིང་ཁྱི་ཁྱི། ཞེས་ཁོ་པོ་བཞིའི་ཐུགས་བརྩོད་པས་བགལས་སྒྲ་ཡོད་བསྐྱེད་བར་བསམ། ཚི་ཞུམ་སྒྲ་ཤིང་ཁྱི་ཁྱི་
ཁྱི། གིས་མཆོད་ཡོན་ལུག། བ་སྒྲ་ཤིང་ཁྱི། བ་སྒྲ་ཤིང་ཁྱི། བེས་སྒྲ་ཤིང་ཉོམ་ཡེ་ཤེས་བ་རྣམས་
དམ་ཆོག་པ་སོ་སོ་དང་གཉིས་སུ་མེད་བར་གྱུར། རྣམ་སྒྲ་ནས་བདུད་ཅི་འབྱིལ་བའི་
བར་འཁོར་གྱི་ལྟ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་གཉིས་དང་། རྣ་བ་གཉིས་དང་། ལྟ་བུག་གཉིས་
དང་། ལྟའི་དབུས་དང་། དཔལ་བའི་ཐོད་པའི་ནང་དང་། ལྟེ་བའི་ནང་དུ་རྒྱ་བའི་གདན་རེ་

ཅེ། གདན་དེ་ནམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྒྲིལ་ས་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་སྒྲིལ་ས་མཆན་པ། རྩི་ལས་
རྩི་རྩི་སྟོན་པོ་རྩི་གིས་མཆན་པ། ཁྲི་ལས་རིན་པོ་ཆེ་ཆ་དབྱ་བ་ཁྲི་གིས་མཆན་པ། གྲི་
ལས་བརྒྱ་གྲི་གིས་མཆན་པ། གྲི་ལས་རལ་གྲི་གྲི་གིས་མཆན་པ། སྒྲི་ལས་རྩི་རྩི་སྒྲི་
གིས་མཆན་པ། དེ་ནམས་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམས་
སྟུན་བྲངས་ཏེ་བྱག་མཆན་སོ་སོ་ལ་བརྟུག་པ་ལས་མིག་གཉིས་སུ་ས་སྟེང་དཀར་པོ་
ཞལ་གསུམ་བྱག་དུག་པ་ཡབ་ཡུམ། རྩ་བ་གཉིས་སུ་བྱག་རྩོད་སྟོན་པོ་xxལྟ་བུ་གྲག་
གཉིས་སུ་ནམ་སྟེང་སེར་པོ་xxལྟའི་དབྱས་སུ་འཛིག་རྟེན་དབང་བྱག་དམར་པོ་
xxདབྱལ་བར་སྒྲིབ་སེལ་ལྟར་གྱུ་xxལྟེ་བར་ཀུན་བཟང་དཀར་པོ་ཞལ་གསུམ་བྱག་
དུག་པ་ཡབ་ཡུམ་ནམས་སུ་གྱུར། འཁོར་གྱི་ལྟ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་གར་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་སྒྲིལ་ས་བྱང་བའི་རྩི་རྩི་སྟོན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ། ཞེས་བཞགས། དེའི་ཐུགས་ཀར་
རྒྱ་བ་ལ་གནས་པའི་རྩི་རྩི་སྟོན་པོའི་ལྟེ་བ་ལ་སྒྲིལ་གྱི་སྟོན་པོ། མཐོན་པར་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ལྷ་མས་བྱང་བའི་བརྒྱ་དམར་པོ་ཞེས་བཞགས། ལྟེ་བ་ལ་ལྷ་མཐོན་ག་
དམར་པོ། སྒྲི་བོར་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ། ཞེས་བཞགས། དེའི་ཐུགས་ཀར་རྒྱ་བ་
ལ་གནས་པའི་འཁོར་ལོ་དཀར་པོའི་ལྟེ་བ་ལ་ལྷ་མཐོན་ག་དཀར་པོ། འཁོར་ལ་ཡེ་ཤེས་
སེམས་དབང་མི་དགོས་སོ། །རང་གི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབང་ཐུགས་ཀའི་མི་ལས་འོད་
ཟེར་འཕྲོས་པས་བྱོགས་བརྟུའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱལ་ནས་སྟུན་བྲངས། ལྷ་སྐུ་
ཏ་ལྟ་ག་ཏ་སོགས་ཀྱིས་མཆོད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཛོན་པར་
དབང་བསྐྱར་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱི་སྒྲིལ་ས་

སྐྱེས་པའི་འོད་ཟེར་ལས་བྱུང་བའི་སྦྱན་མ་ལ་སོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་གང་
བའི་བྱམས་པ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོ་ནས་དབང་བསྐྱར།
ཆུའི་ལྷག་མ་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་གནས་པ་ཡོངས་སུ་བྱུར་པ་ལས་འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་བཞི་དང་། ལྷ་མ་གྱི་ཡབ་ཡུམ་དང་། སྤྱོད་རྩིས་ཡབ་ཡུམ་དང་། ཆོས་
དབྱིངས་རྩིས་ཡབ་ཡུམ་དང་། ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་རྣམས་ལ་མི་བསྐྱོད་
པ་དང་། སྦྱན་མ་ཡབ་ཡུམ་དང་། གཟུགས་རྩིས་ཡབ་ཡུམ། གཤེག་རྩིས་མཐར་བྱེད་
ཡབ་ཡུམ་རྣམས་ལ་རྣམ་སྣང་དང་། གོས་དཀར་མོ་ཡབ་ཡུམ་དང་། རོ་རྩིས་ཡབ་
ཡུམ་དང་། བསྐྱེད་མཐར་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་རྣམས་ལ་འོད་དཔག་མེད། སྤྱོད་མ་ཡབ་ཡུམ་
དང་། རེག་བྱ་རྩིས་ཡབ་ཡུམ་དང་། བགཟུགས་མཐར་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་རྣམས་ལ་དོན་
བྱུང་དང་། རི་རྩིས་ཡབ་ཡུམ་ལ་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྷན་གྱིས་དབུ་བརྒྱན་པར་གྱུར།

དེ་ནས་མཆོད་པ་འབུལ་བཞི། རང་གི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ས་ཐོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་
གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་བྱངས་ཤིང་བཀྲལ་ནས་རང་གི་ཞལ་དུ་ཞུགས་
རྩིས་ལས་ནས་ཡུམ་གྱི་བསྐྱེད་ནང་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་འོད་གྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོགས་སུ་བྱུར་པ་ཡུམ་གྱི་བ་སྤྱིའི་སྒྲོ་རེ་རེ་ནས་འོད་ཟེར་སྒྲ་ཆོགས་
པ་བྱིར་སྤྱོད་པའི་འོད་གྱི་རྩིས་ལས་བྱུང་བའི་གཟུགས་རྩིས་ལ་སོགས་པ་དུག་
རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ། སྤེག་པའི་ཉམས་ཅན་རང་རང་གི་ཕྱག་མཆོན་
འཛིན་པ། ཉམས་མཁའའི་ཁམས་བྱུང་བ་དེ་དག་ཀྱང་བདེན་པས་སྦྱོར་བཞིན་དུ་སྣང་བ་
སྤྱི་མ་ལྷ་བྱུང་དང་ཐག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུར་བྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་དང་

དགྲིལ་འཁོར་བ་ལ་མཆོད་པར་གྱུར། ཡོ་སར་ཏ་སྤྲ་ག་ཏ་ཨ་རྒྱུ་བྱ་ང་མེ་ལྷ་ས་མུ་
བ། དེ་བཞིན་དུ། བླའི་མཁུ་རྩ་བ་མཁུ་སོགས་དང་། བུའེ་ནས་འཁྲུ་བྱ་ང་མེ་ལྷ་ས་མུ་
བ་སྤྲ་ར་ཏ་ས་མ་ལ་ཕྱི་ཡེ་ཨ་རྒྱུ་ ཡབ་གྲི་གསང་གནས་མི་དམིགས་པའི་ངང་ལས།
ཞེས་པ་ནས། བདེ་སྟོང་དབྱར་མི་བྱེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱེད་པར་གྱུར། ཡོ་སར་ཏ་
སྤྲ་ག་ཏ་བྱ་ང་བཟོ་སྤྲ་ལ་ཨ་རྒྱུ་ཀོ་ཉྱའི། ཞེས་པས་མཆོད་ལ། དེ་ནས་སྤྲ་ལུལ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་
པའི་སྤྲ་དང་། དེའང་ཐག་ཆ་ལྟ་བུར་བྱས་ལ་རང་དང་དགྲིལ་འཁོར་བ་ལ་བསྐྱེད་པར་བསམ་ལ། མི་བསྐྱེད་དོ་
རྩེ་ཡེ་ཤེས་ཆེ། རྩོམ་དབྱིངས་ནི་མཁས་པ་ཆེ། རྩོམ་གསུམ་མཆོག་དགྲིལ་འཁོར་
གསུམ། གསང་བའི་དབྱངས་ལ་བྲག་འཆའ་ལོ། རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད་དག་པ་ཆེ། རྩོ་
རྩེ་ཞི་བ་དགའ་བ་ཆེ། རང་བཞིན་འོད་གསལ་མཆོག་གི་མཆོག་ རྩོན་པ་དོར་བྲག་
འཆའ་ལོ། རིན་ཆེན་རྒྱལ་པོ་རབ་ཏུ་ཐུབ། རྩོམ་ཁལ་འབྲུ་བྱི་མ་མེད། རང་བཞིན་
དག་པ་གོས་པ་མེད། རྩོམ་སྤྲ་ལ་བྲག་འཆའ་ལོ། རྩོམ་དབང་མེད་རྒྱལ་པོ་ཆེ། མི་
རྩོག་ནམ་མཁའ་དོར་འཛིན། འདོད་ཆགས་པ་རོལ་བྱིན་པ་བརྟེས། རྩོམ་གསུང་ལ་
བྲག་འཆའ་ལོ། རོན་ཡོད་དོར་འཛིན་གས་སངས་རྒྱས། བསམ་པ་ཐམས་ཅད་རྩོགས་
མཛད་པ། དག་པ་རོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་། རྩོམ་སེམས་དབང་བྲག་འཆའ་ལོ། ཞེས་ནོ་
ཟེལ་འཛིན་པའི་བདེ་བའི་དབྱངས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའོ།

དེ་ནས་བདུད་ཅི་མུང་བཞི། རང་གི་སྤྲིང་ཁར་སྤྲ་བ་ལ་འཇམ་དཔལ་དོར་ལྷ་བཙུང་བྱའི་
དགྲིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་བཞུགས་པར་གྱུར་པའི་མགོན་ལྷན་གྱི་ལྷགས་
རྩུ་སྤྲོན་པོ་ལས་བྱུང་བའི་དོར་སྤྲོན་པོ་ཅེ་གསུམ་པས་མཆོན་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་

བདུད་ཅི་བྱངས་ནས་གསོལ་བར་གྱུར། ཨོ་མཆོད་དོ་ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་གྱི་
xxཙ་བའི་ལྷ་མ་རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་དུ་ཨོ་ཨྲཱ་ཧྲཱི། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་གཉིས་
མེད་ཨ་མ་རྒྱ་ཏྲི་བའི་ཞལ་དུ་ཨོ་ཨྲཱ་ཧྲཱི། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་གྱི་
xxགྲུབ་ཆེན་མར་མེ་མཛད་བཟང་པོའི་xxསློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོའི་ཞལ་དུ་
xxཐ་ག་ནའི་xx འུ་རྟེ་པའི་xxརྩོ་བོ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷ་གཅིག་དྲི་པི་ཀྲ་རའི་xxའབྲེམ་
སྟོན་པ་རྒྱལ་བའི་འབྲུང་གནས་གྱི་xxའཤད་རྟ་ཀ་རའི་xxལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་
པོའི་xxརྒྱུང་(སོ་པོ་)ཆོས་སློའི་xxདགོ་བཤེས་སྐྱབས་སའི་xxརྩོ་རྩེ་སྤ་བརྟན་གྱི་xx
དགོན་མཆོག་འབར་གྱི་xxདགོ་བཤེས་དབང་རིན་གྱི་xxཁམས་པ་འུ་གྲུ་རྩོ་རྩེའི་xx
རོང་བ་ཆོས་མགོན་གྱི་xxམཆོག་ལྷན་ལེགས་པའི་སློ་གྲོས་གྱི་xx ལྷ་མ་དཔལ་ལྷན་
སེང་གའི་xxཆོས་རྩེ་བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་གྱི་xམཁན་ཆེན་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་
xxཀུན་མཁྱེན་ཤེས་རབ་དཔལ་བཟང་པོའི་xxཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་
ཞལ་དུ་ཨོ་ཨྲཱ་ཧྲཱི། གཞན་ཡང་དབང་བསྐྱར་རྒྱུད་བཤད་མན་ངག་གནང་བའི་ཞེས་སོགས་
བརྒྱུད་པའི་ལྷ་མ་རྣམས་གྱི་མཆོད་གྱི་མཐར། ཨོ་ཨྲཱ་ཧྲཱི། བཏགས་པ་དང་། བརྟ་རྒྱི་ཀ་ཨོ་ཨྲཱ་ཧྲཱི། ཇི་ན་
རྩི་ཀ་xཅས་པ་ནས། བེ་རྒྱུ་རྟ་ཏྲི་ཨོ་ཨྲཱ་ཧྲཱི། གཞན་ཡང་རྒྱུད་རྟེ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ནས། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟར་གྱུར་པ་རྣམས་གྱི་ཞལ་དུ་xxཨོ་ཨ་མི་ཏྲ་xxམགོན་ཐམས་ཅད་
ཡེ་ཤེས་གྱི་བདུད་ཅིས་མཉེས་ཤིང་ཆོམ་བར་གྱུར། དེ་ནས་གསལ་སྤང་དང་རྒྱལ་བསྐྱོམ་ཚུལ།
རྩོ་རིན་པོ་ཆའི་སྐྱབ་ཐབས་ནས་འབྲུང་བ་ལྟར་བསྐྱབས་ལ། རང་གི་ཡེ་ཤེས་སེམས་
དཔའི་ཐུགས་ཀའི་རལ་གྱིའི་འཆང་བཟུང་ལ་གནས་པའི་མི་ཡིག་ལས་འཕྲོས་པའི་

འོད་ཟེར་གྱི་ཚེ་ལས་སྐབ་པའི་ཚོགས་ནམ་མཁའ་གང་བ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱི་མ་སྦྱངས་སངས་རྒྱས་སུ་བྱས། དེ་ཐམས་ཅད་ཚུར་འདུས་ཏེ་
མི་ལ་ཞུགས་ཤིང་མི་འོད་འབར་བ་ལས་བདུད་ཅི་འཛག་པར་གྱུར། མི་ཡིག་གི་འོད་
ཟེར་གྱིས་རང་གི་རྟེན་མཆན་མ་དང་། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་དོ་རྩེ་གསུམ་གསལ་
བར་བྱས་ཏེ་མཐར་མི་ལ་འདུས་ཤིང་། རང་གི་བ་སྦྱུང་བྱ་ག་ལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་
གྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱས་ནས་ས་བོན་ལ་ཐེམ་པར་གྱུར། ཐེག་ལའི་རྣལ་འབྱོར་
དང་སྤྱོད་མའི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་རྩེའི་སྦྱབ་ཐབས་ལས་ཤེས་པར་བྱལོ། །

དེ་ནས་བརྒྱུས་བ་བྱ་བ་ནི། རང་གི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་སྤྱགས་ཀའི་ས་བོན་དང་། ལྷ་
གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱགས་ཀའི་སྤྱགས་དོ་རྩེའི་ས་བོན་གྱི་མཐར་བརྒྱས་བྱའི་སྤྱགས་ཀྱི་
འབྲེང་བ་མགོ་བྱེན་དུ་བསྟན་བ་དེ་ལས་སྦྱུ་དོ་རྩེ་སོགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་གཅིག་ཅར་དང་
རིམ་གྱིས་སྦྱོས་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་ནས་སྤྱར་ཡང་སོ་སའི་ས་བོན་ལ་
ཐེམ་པར་གྱུར། དེ་ནས། འོ་ལྷ་མཛུ་རྩི་ཀ་ལྷ་ཏྲུ། འོ་ལྷ་མཛུ་ན་རི་ཀ་འོ་ཏྲུ། འོ་ལྷ་མཛུ་
རྩི་ཀ་སྤྲུ་ཏྲུ། འོ་ལྷ་མཛུ་རྩི་ཀ་ལྷ་ཏྲུ། འོ་ལྷ་མཛུ་རྩི་ཀ་ལྷ་ཏྲུ། འོ་ལྷ་མཛུ་རྩི་ཀ་ལྷ་ཏྲུ།
འོ་ལྷ་མཛུ་ཁ་རྩི་ཀ་ལྷ་ཏྲུ། འོ་ལྷ་མཛུ་ཁ་རྩི་ཀ་ལྷ་ཏྲུ། འོ་ལྷ་མཛུ་ཁ་རྩི་ཀ་ལྷ་ཏྲུ། འོ་ལྷ་མཛུ་ཁ་
བཟུ་ལྷ་ཏྲུ། འོ་ལྷ་མཛུ་ཁ་བཟུ་ལྷ་ཏྲུ། འོ་ལྷ་མཛུ་ཁ་བཟུ་ལྷ་ཏྲུ། འོ་ལྷ་མཛུ་ཁ་བཟུ་ལྷ་ཏྲུ།
འོ་ལྷ་མཛུ་ཁ་བཟུ་ལྷ་ཏྲུ། འོ་ལྷ་མཛུ་ཁ་བཟུ་ལྷ་ཏྲུ། འོ་ལྷ་མཛུ་ཁ་བཟུ་ལྷ་ཏྲུ། འོ་ལྷ་མཛུ་ཁ་
བཟུ་ལྷ་ཏྲུ། འོ་ལྷ་མཛུ་ཁ་བཟུ་ལྷ་ཏྲུ། འོ་ལྷ་མཛུ་ཁ་བཟུ་ལྷ་ཏྲུ། འོ་ལྷ་མཛུ་ཁ་བཟུ་ལྷ་ཏྲུ།
འོ་ལྷ་མཛུ་ཁ་བཟུ་ལྷ་ཏྲུ། འོ་ལྷ་མཛུ་ཁ་བཟུ་ལྷ་ཏྲུ། འོ་ལྷ་མཛུ་ཁ་བཟུ་ལྷ་ཏྲུ། འོ་ལྷ་མཛུ་ཁ་
བཟུ་ལྷ་ཏྲུ། འོ་ལྷ་མཛུ་ཁ་བཟུ་ལྷ་ཏྲུ། འོ་ལྷ་མཛུ་ཁ་བཟུ་ལྷ་ཏྲུ། འོ་ལྷ་མཛུ་ཁ་བཟུ་ལྷ་ཏྲུ།
འོ་ལྷ་མཛུ་ཁ་བཟུ་ལྷ་ཏྲུ། འོ་ལྷ་མཛུ་ཁ་བཟུ་ལྷ་ཏྲུ། འོ་ལྷ་མཛུ་ཁ་བཟུ་ལྷ་ཏྲུ། འོ་ལྷ་མཛུ་ཁ་
བཟུ་ལྷ་ཏྲུ། འོ་ལྷ་མཛུ་ཁ་བཟུ་ལྷ་ཏྲུ། འོ་ལྷ་མཛུ་ཁ་བཟུ་ལྷ་ཏྲུ། འོ་ལྷ་མཛུ་ཁ་བཟུ་ལྷ་ཏྲུ།

བསྐྱུ་ན། གཙོ་མོ་ལ་འབུམ་འཁོར་རྣམས་ལ་གྲི་བེ། ཡི་ཤེས་འཕེབས་མཁས་ཀྱི། བགཟས་མཐར་བྱེད་གྱི་མིང་མཁས་ཀྱི་
བརྒྱ་བར་གསུངས་སོ། །སྤར་ཚུ་གཉིས། འདོད་ཡོན་ལྷ། ཉེར་སྦྱོང་ལྷ་སྤལ་ལ། མི་བསྦྱོང་དོན་རྗེ་སོགས་གྱིས་བསྟོད། ལྷ་སོ་
སོའི་མཁས་མཐར་ཡི་གེ་གསུམ་བཏགས་ལ་ནང་མཚོད་འབུལ།

ཉེར་བསྐྱུ་ན། ཇི་ཞུ་མྱོ། རང་གི་གནས་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་སྤང་
འཁོར་དང་བཅས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་འཁོར་རྣམས་ལ་ཐེམ། དེ་ནས་རྣམ་སྤང་ཡབ་
ཡུམ། སྤྱན་མ་ཡབ་ཡུམ། གཟུགས་རྗེ་རྗེ་མ་ཡབ་ཡུམ། གཤམ་རྗེ་མཐར་བྱེད་ཡབ་
ཡུམ་རྣམས་འོད་ཟེར་གྱིས་བྲངས་ཏེ་རང་གི་སྤྱི་པའི་སྤྱོད་རྗེའི་ཐུགས་ཀའི་ཇི་ལ་ཐེམ་
བར་གྱུར། དེན་འབྱུང་ཡབ་ཡུམ། འོག་དབག་མེད་ཡབ་ཡུམ། རོན་བྱུབ་ཡབ་ཡུམ།
གོས་དཀར་པོ་ཡབ་ཡུམ། སྒྲོལ་མ་ཡབ་ཡུམ། དེ་རྗེ་རྗེ་མ་ཡབ་ཡུམ། རོ་རྗེ་རྗེ་མ་ཡབ་
ཡུམ། དེག་བྱ་རྗེ་རྗེ་མ་ཡབ་ཡུམ། བརྒྱ་མཐར་བྱེད་ཡབ་ཡུམ། བགཟས་མཐར་བྱེད་
ཡབ་ཡུམ་རྣམས་འོད་ཟེར་གྱིས་བྲངས་ཏེ་རང་གི་མགོན་པའི་གསུང་རྗེ་རྗེའི་ཐུགས་
ཀའི་ཞུ་མྱོ་ཐེམ། སྤྱི་མ་གྱི་ཡབ་ཡུམ། སྤྱོད་རྗེ་མ་ཡབ་ཡུམ། ཚས་དབྱིངས་རྗེ་རྗེ་མ་
ཡབ་ཡུམ། ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་རྣམས་འོད་ཟེར་གྱིས་བྲངས་ཏེ་རང་གི་
སྤྱིང་ཁའི་ཐུགས་རྗེ་རྗེའི་ཐུགས་ཀའི་སྤྱི་ལ་ཐེམ་བར་གྱུར། དེ་ནས། འཁོར་བ་ཐོག་མ་
མེད་པ་ཡི། །སྤོན་གྱི་མཐའ་མི་རི་སྤྱིང་བ། །དེ་སྤྱིང་སེམས་ཅན་པན་དོན་བྱ། །སྤྱོད་པ་
དབག་ཡས་སྤྱད་པར་བགྱི། །སྤོགས་བཅུ་ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི། །སེམས་
ཅན་ཀུན་དོན་སྤྱབ་བྱའི་བྱིར། །རི་ལྗར་འཇམ་དབྱངས་སྤྱོད་མཛད་བ། །བདག་གི་སྤྱོད་
པའང་དེ་འདྲར་ཤོག །ཅས་དང། བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྤོན་ལམ་ཡང་བྱའོ། །ཐུན་མཚམས་

ཀྱི་ནལ་འབྱོར་ཡང་། རྗེའི་སྤྱབ་ཐབས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐུན་མཚུག་གས། ཐུན་
མཚམས་སུ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་གཏོར་མ་འབྱུང་ཚུལ་ནི། འདུས་པ་
འཕགས་ལུགས་ལ་རུང་ཟད་འདོན་པ་བསྐྱར་བར་བྱའོ། །

དེའི་ཚུལ་ནི། འདས་མ་འདས་ཀྱི་གཏོར་མ་གཉིས་ནང་མཆོད་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། མཆོད་པ་ཡང་སྤར་ལྟར་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ལ། རང་གི་བྱུགས་ཀའི་མི་དམར་སེར་གྱི་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་བྱས་
འཁོར་ལོ་སེར་པོ་རྩེབས་བཅུ་པའི་ལྷེ་བའི་ནང་དུ་འཇམ་དཔལ་དོ་རྩེ་ལྷ་བཅུ་དགུའི་
རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་དུ་ཕྱོགས་སྦྱོང་
བཅོ་ལྷ་འཁོར་དང་བཅས་པ་དང་། ལྷ་རྣམས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཀྱག་
པར་གྱུར་པ་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབུས་སུ་འཇམ་དཔལ་དོ་རྩེ་ཡབ་ཡུམ། ལང་གི་
ཤར་དུ་རྣམ་སྤང་ཡབ་ཡུམ། ལྷོར་རིན་འབྱུང་མ། ལུབ་ཏུ་འོད་དཔག་མེད་མ། བྱང་དུ་
དོན་བྱུང་མ། ཤར་ལྷོར་སྤྱན་མ་མ། ལྷོ་ལུབ་ཏུ་སྤྲ་མ་གྱི་མ། ལུབ་བྱང་དུ་གོས་དཀར་མོ་
མ། བྱང་ཤར་དུ་སྦྱོལ་མ་མ། རིམ་པ་གཉིས་པའི་ཤར་ལྷོར་གཟུགས་དོ་རྩེ་མ་ཡབ་ཡུམ།
ལྷོ་ལུབ་ཏུ་སྦྱ་དོ་རྩེ་མ་ཡབ་ཡུམ། ལུབ་བྱང་དུ་རི་དོ་རྩེ་མ་མ། བྱང་ཤར་དུ་རི་དོ་རྩེ་མ་མ།
ཤར་ལྷོར་བྱང་དུ་རིག་བྱ་དོ་རྩེ་མ་མ། ལྷོར་ཆོས་དབྱིངས་དོ་རྩེ་མ་མ། ཤར་ལྷོལ་གཤེན་
རྩེ་མཐར་བྱེད་ཡབ་ཡུམ། ལྷོ་ལྷོར་ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད་མ། ལུབ་ལྷོར་བརྒྱ་མཐར་
བྱེད་མ། བྱང་ལྷོར་བཞེགས་མཐར་བྱེད་མ། ཕྱི་ཡི་ཤར་དུ་དོ་རྩེ་མཆོན་ཆ་སེར་པོ། ཞེས་
པ་ནས། ས་ཡི་ལྷ་མོ་སེར་མོ་བརྒྱ་ལ་གནས་པ་བརྒྱ་འཛིན་པ། དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་
འཛིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་གིས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པ་ལས་འཇམ་དཔལ་

དོན་ཤེས་རབ་མ་དང་བཅས་པའི་སྐྱར་བཞེངས་པའི་མགྲོན་ཆམས་ཀྱི་ལྷགས་རྩི་ལས་
སྦྱིས་པའི་དོན་ཅེ་གཅིག་པ་དམར་པོ་འོད་ཀྱི་སྒྲ་གྲུ་ཅན་ཆམས་སུ་གྱུར། ཨི་ལྷ་མྱོང་
ཞེས་སོགས་ཚུ་བཞི་ཐུན་མོང་དུ་འབུམ། ཨི་ལྷ་མྱོང་རྒྱིག་མི་རྩི། ཇི་ན་ཇི་ག་ཨི་རྩི། ཞེས་བ་ནས། རྩ་
ས་བཟོ་ཉོ་རྩི། སྤུ་བཟོ་ཁྱི་རྩི། རྩ་སྤུ་རྩི་བཟོ་རྩི། ཡ་སྤུ་རྩི་ཁྱི་རྩི། ཞེས་བ་ནས།
བེ་སྤུ་རྩི་ཁྱི་རྩི། སར་དུ་རྩི་ས་སྤུ་ཡ་ས་སྤུ་བཟོ་རྩི་རྩི་ཇི་ག་མ་མ་ཤི་རྩི་རྩི་ཅ་གྲུ་རྩི་
སྤུ། ཨི་ལྷ་མྱོང་ས་གསུམ་སྦྱིས་པ་གྲུན་དང་ཕྱོགས་བཅུ་ཡི། ཞེས་བ་ནས། བསྐྱེད་བར་
མཛད་དུ་གསོལ། རྩི་སྤུ། ཞེས་པའི་བར་དང་། ཨི་ལྷ་མྱོང་སོགས་ཀྱིས་ཞལ་བསྐལ་དང་། མཚོད་
ཡོན་དང་། མོ་ཅི་དང་། ཨི་སར་ཏ་ཐ་ག་ཏ་ཤུལ་ནས་ཤུལ་ཤི་རྩི་རྩི་སྤུ། ཞེས་བ་དང་། ཨི་
ལྷ་མྱོང་རྒྱིག་ཨི་ལྷ་རྩི། ཞེས་སོགས་ནང་མཚོད་འབུམ། ཨི་དཔེ་དེ་ག་ཡོ་ག་བ་ལ་ས་བ་རི་མ་
ར་ཤུལ་ནས་ཤུལ་འི་བར་བཏགས་པ་དང་། ཨི་ལྷ་རྩི། བཏགས་པ་ནང་མཚོད་འབུམ། ཕྱོགས་སྦྱོང་
འཁོར་དང་བཅས་པ་ཆམས་ཀྱིས་བདག་གི་དགེ་བའི་བྱ་བ་ཆམས་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་།
དེ་ཡི་བར་ཆད་ཞི་བའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད་ཅིག །ཡིག་བརྒྱ་བརྒྱས་ཤིང་། མ་རྟེན་ཡོངས་སུ་
མ་ཤེས་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཟོད་པར་གསོལ། ཕྱོགས་སྦྱོང་འཁོར་བཅས་རང་གནས་སུ་
གཤེགས་ཤིང་། འདུས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རང་ཉིད་ལ་ཐེམ་པར་
གྱུར། ཨི་ཡོ་ག་ཤུལ་སར་རྩི་ཡོ་ག་ཤུལ་ཉི། ཞེས་བཟོད་པར་བྱལ། །འདིར་ཚོག་ངག་འདོན་ཅམ་
བདེ་བར་བཞོད་པ་ཡིན་པས་འདི་ཡི་ཐབ་གནད་ཆམས། རྩི་རྩི་མོ་ཆེས་མཛད་པའི་སྐུབ་ཐབས་དང་དམ་པའི་ཞལ་ལས་
ཤེས་དགོས་སོ། །

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལྟར་དོན་ཐབ་རྒྱ་ཆེ་བའི། །འཇམ་དོར་སྐུབ་ཐབས་འཇམ་

དབྱངས་དགོངས་གསལ་གྱི། །ཡང་སྙིང་བདུད་ཅིའི་བྱམ་བཟང་འདྲོད་འཇོ་
འདྲི། །ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་ལེགས་པའི་བསམ་བས་བྲིས། །འདི་ཡི་དགེ་བས་
མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བ་ཀུན། །འཇམ་དཔལ་དྲེངས་འབྲལ་མེད་རྫིས་བཟུང་སྟེ། །འཇམ་
དཔལ་དྲེངས་ཅིའི་རིམ་གཉིས་མཐར་ཐྱིན་ནས། །འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལྟར་འགྲོ་བའི་
མགོན་གྱུར་ཅིག། །བྱད་པར་རྒྱལ་བའི་འབྲུང་གནས་རྩ་སྤྱོད་འདིར། །འཇམ་དཔལ་
དྲེངས་ཅིའི་བསྟན་སྐབ་ཡན་ལག་བཞི། །ཚུལ་བཞིན་སྐབ་པའི་ཁྲིམས་ལྡན་འདུས་པའི་
སྟེ། །ཐུགས་མཐུན་བཤད་སྐབ་དབྱར་མཆོ་ལྟར་འཕེལ་ཤོག།

ཅས་པ་འདི་ནི་གདན་ས་ཆེན་པོ་རྩ་སྤྱོད་གི་འདུས་པ་རྒྱ་མཆོའི་ཞལ་འདོན་རྒྱན་འཁྲུང་
དུ། དག་དབང་བྱམས་པ་ཞེས་པའི་རི་ཁྲོད་པ་ཞིག་གིས་ལྷག་བསམ་དག་པས་རྩ་སྤྱོད་གི་
གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་མོར་བྲིས་པ་འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་
རིང་དུ་གནས་པར་བྱེད་ཀུས་པར་གྱུར་ཅིག །།

༥ ན་མཐུའི་མར་ཀླ་ལ་ཡེ། དག་པ་གཉིས་ལྡན་དབྱངས་ལས་མ་གཡོས་
ཀྱང་། །མ་ལུས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་བསྐྱང་བའི་ཕྱིར། །འཇིགས་རུང་སྤོང་པོ་
ཁྲིས་པའི་གར་མཛད་པ། །དཔལ་ལྡན་མཐར་སྐྱེས་མགོན་པོ་གནས་འདིར་
གཤེགས། །རབ་བརྟན་བྲག་གི་རི་པོ་བཅེགས་པའི་སྟེང་། །སྤྲེལ་པ་བསྐྱེད་ཅིའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ལ། །རོ་ཡི་སྟེང་དུ་བརྒྱུང་བསྐྱུམ་ཞབས་གཉིས་ནི། །བདེགས་པས་ས་
གསུམ་གཡོ་ཞིང་བཞུགས་སུ་གསོལ། །བསྐྱེད་པའི་ལྷན་པོ་ལྟར་བཞེད་ཅིང་། །ཞལ་
གདངས་མཆེ་གཅིགས་སྐྱོན་གསུམ་སྟོག་ལྟར་འབྱུག །སྤྲེལ་སྤོང་མ་དབྱ་སྐྱེལ་ཁམ་

སེར་ནི། །དུས་མཐའི་མེ་ལྷར་འབར་བ་ཁྱོད་ལ་བསྟོད། །བྱག་གཡས་གི་གྲག་བདུང་
དབུང་མྱེད་ལ་འཕྱར། །གཡོན་པས་སྤྱིང་ཁྲག་གིས་བཀང་ཐོད་བ་དང་། །གཞོད་བྱེད་
མགུལ་ནས་ཞགས་པས་རབ་བཅིངས་ཏེ། །རབ་རྩ་འཛིན་མཛད་དཔའ་པོ་ཁྱོད་ལ་
བསྟོད། །འཛིགས་རུང་ཐོད་སྐྱམ་ལྷ་ཡི་དབུ་རྒྱན་དང་། །ཁྲག་འཛག་མི་མགོ་ལྷ་བཙུའི་
དོ་ཤལ་ཅན། །སེན་མོའི་འོད་ཟེར་བཞད་ལྷན་སྟག་ལྷགས་ནི། །གསར་པའི་ཤམ་
ཐབས་འཆང་བ་ཁྱོད་ལ་བསྟོད། །གསང་ཡུམ་སྤྱོད་མོ་མཆོ་གྱི་ཏ་ནི། །བྱག་གཡས་དག་
སྟག་གཡོན་བ་ཐོད་ཁྲག་འཛིན། །མཁའ་འགྲོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ཆོགས་དང་བཅས། །སྐྱབ་
ལ་དངོས་བྱུང་ཆར་ཆེན་འབེབས་ལ་བསྟོད། །ལས་བྱེད་བཀའ་ཉན་བཤུ་བ་ར་
མགོ་ནི། །འབར་བའི་གི་གྲག་དམ་ཉམས་སྟོ་སྤྱིང་འཛིན། །གཞོད་སྤྱིན་ལྷ་ར་སྤྱིང་ཐན་
ཁྲོས་པའི་གཟུགས། །དུག་ཤིང་སྤྱི་གི་ཐོད་ཁྲག་འཛིན་ལ་བསྟོད། །དཔལ་ལྷན་མར་མེ་
མཛད་དཔའ་ཡབ་སྲས་ཀྱི། །བསྟན་སྲུང་ཡེ་ཤེས་སྟོལ་མ་བཙུག་ཉིས་དང་། །དཀར་
པོ་བརྒྱད་རྩ་ས་དང་བར་སྤང་ཀྱུན། །གང་བའི་འཁོར་ཆོགས་དང་བཅས་རྣམས་ལ་
བསྟོད། །ཡེ་ཤེས་སྤྱན་ལྷན་སྲུང་མ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས། །རི་ལྷར་སྲུངས་པའི་ཤ་ཁྲག་
གཏོར་མ་དང་། །ཟག་མེད་བདུང་ཅིའི་བརྩུང་བ་མཆོ་ལྷར་བསྐྱེལ། །ནམ་མཁའ་གང་
བའི་སྤྱན་གཟིགས་འདི་བཞེས་ལ། །སྤྱོན་ཆོ་ཁྲབ་བདག་དོ་རྩེ་འཆང་དབང་དང་། །རྒྱལ་
བ་ཡབ་སྲས་སྤྱན་སྲུང་ཞལ་བཞེས་བཞེས། །བསྟན་ལ་གཞོད་པའི་དག་བགེགས་ཆར་
ཆོད་ལ། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་བ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛོད། །བྱེད་པར་རྩ་སྤྱིང་དཔལ་
གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་། །དགོ་འདུན་སྤེ་དང་བཅས་བ་འདི་ཉིད་དང་། །བཀའ་གདམས་

གསར་ཉིད་བསྟན་དང་བསྟན་འཛིན་བཅས། །སྟོབས་ལྡན་སྤང་མ་ཁྱོད་ལ་གཉེར་དུ་
གཏད། །ཕྱི་ནང་བར་ཆད་ཉེར་འཆེ་ཞི་བ་དང་། །ཆེ་དང་བསོད་ནམས་བཤད་སྒྲུབ་བྱ་
བ་ནམས། །ཆེས་ཆེར་རྒྱས་ཤིང་ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བ་ནམས། །སྐད་ཅིག་ཅམ་ལ་
དབང་དུ་བསྐྱ་བར་མཛོད། །བཀའ་གདམས་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་འདི་ཉིད་ལ། །ལོག་
པར་འཁྱབ་པའི་དག་དང་བག་གས་ནམས་ཀྱི། །སྙིང་ཁྲག་འཁྱུང་ལ་སྦྱར་དུ་ཆར་ཆོད་ལ།
བསམ་དོན་ཡིན་བཞིན་འབྱུང་བའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད། །

ཅེས་དཔལ་ལྡན་མགོན་པོ་ལྷ་རྒྱལ་བ་ལ་བསྟོད་ཅིང་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི་སྡེ་སྟོད་འཛིན་པ་
དཀའ་བཅུ་བ་ཆོས་བཟང་གཤམ་པས་བསྐྱེད་པའི་དོར་བཀའ་གདམས་ཀྱི་བཅུན་པ་དག་
འདུན་རྒྱ་མཆོའི་དཔལ་གྱིས་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་དུ་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་
འབྱོར་ལེགས་པའོ། །མཆོལ། །

༄༅། །གསང་འདུས་འཇམ་རྫོང་གི་བུམ་པ་དང་དགེལ་འཁོར་
 བསྐྱབ་པ་དང་བདག་འཇུག་རག་འདོན་གི་རིམ་པ་དངོས་
 བྱལ་འདོད་འཛེམས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༥ ལྷ་མ་དང་བཙུག་ལྷན་འདས་འཇམ་དཔལ་དོ་རྩེ་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་ལ་དུས་
 ཐམས་ཅད་དུ་བྱུག་འཆལ་སོ། །འདིར་གསང་འདུས་འཇམ་དཔལ་དོ་རྩེའི་བུམ་པ་དང་
 དགེལ་འཁོར་བསྐྱབས་ནས་བདག་འཇུག་ལེན་ཚུལ་རག་འདོན་གོ་བདེ་བར་གྲིས་པ་
 ཡིན་གྱི། ཆོ་གའི་བྱུག་ལེན་གོ་དོན་སོགས། རྩེ་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་ལྟར་རྒྱལ་ཆབ་རིན་
 པོ་ཆེས་བཀོད་པ་དང་། རྩེའི་དངོས་སྟོབ་འབྲོམ་ཤར་འབྱུང་སྟོ་བྲོས་གྲིས་མཛད་པའི་
 དགེལ་ཆོག་ལས་ངས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟེགས་བུའི་སྟེང་དུ་དགེལ་འཁོར་
 བཟུམ། རྣམ་རྒྱལ་བུམ་པ་ཤར་སྟེའི་གཡས་དང་། ལས་བུམ་གཡོན་ངོས་སུ་བྱུག་
 ལེན་ལྟར་བཀོད། མཆོད་པ་ལྷ་གངས་སམ། མ་མཐའ་ཆར་བཟུ། བུམ་པའི་མཆོད་པ།
 བར་དུ་འདས་མ་འདས་དང་། བྱི་རོལ་དུ་འཛིག་རྟེན་པ་ལ་འབྲལ་རྒྱུའི་མཆོད་གཏོར་
 རྣམས་ཆགས་སུ་ཚུད་པར་བུས་ལ། རང་ཉིད་དགེལ་འཁོར་གྱི་ཤར་སྟོ་ལ་སྟོགས་
 པར་འདུག་ནས། བདག་བསྐྱེད་ཉིར་བསྐྱ་དང་བཅས་པ་ཟེན་ནས།

བུམ་བསྐྱེད་ནི། ཨོྭ་ཨྭ་མི་གླུ་རྩྱ་འྱི་འྱི། ཨོྭ་འྱི་ཐུ་ཏྭ་རྩྱ་ལྷ་བཟོ་སྤྱ་ལྷ་ཨྭ་
 ཀོལྱི། བུམ་པ་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། སྟོང་པའི་རང་ལས་བློ་བློ་ལས་བྱུང་བའི་

རིན་པོ་ཆེའི་བྱམ་པ་སྟོ་བ་ཡངས་ཤིང་མགིན་པ་རིང་བ་མཆུ་འབྱུང་བ་སོགས་མཆན་
ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པར་གྱུར། ཨོྲ་ཉལྟེ་ཉལྟེ་མཐུ་ཉལྟེ་སྒྲུ། ལན་གཉིས། ལྷའི་
ཆུ་བོ་གང་གྲ་དང་བྱམ་པའི་ཆུ་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་གྱུར། རྣམ་རྒྱལ་བྱམ་པ་བྱི་བྱམ་
(པའི་ནང་དུ་བ་ལ་ནང་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གྱུར་
པའི་)རང་རང་གི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་ནང་གི་དབྱས་དང་སྟོགས་བཞིར། མི་བྱི་ཨོྲ་ཁྱི་
མཆམས་བཞིར་ལི་སྒྲི་པི་ཏྲི། བྱིའི་མཆམས་བཞིར། ར་རྫོང་བི་རོཾ་ ཤར་སྒྲིའི་གཡས་
གཡོན་གཉིས་སུ་ཁྱི་ཁྱི་སྒྲི་བཞི་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རལ་གྱི་
སྟོན་པོ། འཁོར་ལོ་དཀར་པོ། རིན་པོ་ཆེ་ལྡར་གྲ། བསྐྱ་དམར་པོ། རལ་གྱི་ལྡར་གྲ།
འཁོར་ལོ་དོ་རྩེ། བསྐྱ། ལྷུང་ལ་སེར་པོ། མེ་ལོང་དཀར་པོ། བི་ཡང་སྟོན་པོ། རིའི་དུང་
ཆོས། རེའི་སྟོང། བོས་ཁ་དོག་སྒྲ་ཆོགས་པ། ཆོས་འབྱུང་དཀར་པོ། དོ་རྩེ་ཐོ་བ། དོ་རྩེ་
དབྱུག་པ། བསྐྱ་དམར་པོ། ཁོ་ཐའི་སྒྲ་ཆོགས་དོ་རྩེ་ནག་པོ་རྣམས་རང་རང་གི་ས་ཐོན་
གྱིས་མཆན་པ་འོད་ཟེར་འཕྲོ་ཞིང་འདུ་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། དབྱས་སུ་བཅོམ་
ལྡན་འདས་འཇམ་དཔལ་དོ་རྩེ་ཡབ་ཡུམ་སྒྲི་མདོག་དང་རྩ་ཞལ་གྱུར་གྲུམ་བཟང་པོ་
ལྟར་དམར་སེར། གཡས་ཞལ་སྟོ་བ། གཡོན་ཞལ་དཀར་བ། རྩ་བའི་བྱག་གཉིས་གྱིས་
པན་ཚུན་དུ་འབྱུང་བ། བྱག་གཡས་གཉིས་(གྱིས་)རལ་གྱི་དང་མདའ་ཞེས་པ་ནས།
མཛེས་པར་བྱེད་པའོ། རང་གི་ཤར་དུ་རྣམ་སྒྲུང་དཀར་པོ། དཀར་སྟོ་དམར་བའི་ཞལ་
གསུམ་བྱག་བྱག་པ་དང་པོ་གཉིས་རང་འབྲའི་ཡུམ། ཞེས་པ་ནས། གཞན་རིན་ཆེན་
འབྱུང་ལྡན་སོགས། གསུམ་ཉི་མའི་འོད་ཅན་ནོ། རང་གི་ཤར་སྟོར་སྒྲིན་པ་དཀར་པོ།

ཞེས་སོགས། རིམ་བ་གཉིས་པའི་ཤར་སྒྲོར་གཟུགས་དོ་རྩེ་མ། སོགས་དང་། ཤར་
སྒྲོའི་སྒྲོར་ཆོས་དབྱིངས་རྩེ་རྩེ་མ་ཞེས་སོགས། ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱི་བོར་རལ་པའི་ཞེས་
བ་ནས། རྩོགས་ཀྱན་ཏུ་འགོངས་པར་མཛད་པ། ཤར་སྒྲོར་གཤེན་རྩེ་མཐར་བྱེད་ཅེས་
བ་ནས། ཁྲིམ་ཆམས་སྤྲ་ར་མེད་པའོ། །རྣམ་རྒྱལ་བྱམ་པའི་མཆན་(མའི་མ་ལྷའི་)གཙོ་
བོ་དང་། རྣམ་སྒྲུང་གི་མཆན་མ་ལ་རྒྱ་གདན་དང་། མཆན་མ་གཞན་གསུམ་གྱི་གདན་
ལ་ཉི་གདན་རེ་རེ། གདན་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ། མི་ལས་རལ་གྱི་མི་གྱིས་མཆན་པ།
ཞེས་བ་ནས། རལ་གྱི་ཁྲི་གིས་མཆན་པ། དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ལྷར་གྱུར་བ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་འཇམ་དཔལ་དོ་རྩེ་ཞེས་བ་ནས། ཉི་
མའི་འོད་ཅན་འོ། །ལྷ་ཀ་ཡབ་རྒྱུད་ཡིན། ལས་བྱམ་གྱི་ནང་དང་མཆན་མའི་གནས་སུ་
སྤྲ་ཆོགས་བརྒྱ་དང་ཉི་མའི་གདན་རེ་རེ། གདན་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྩྱུ་ལས་ཁྲི་བའི་
སྤྲ་ཆོགས་དོ་རྩེ་རྩྱུ་གིས་མཆན་བ་རེ་རེ། དེ་གཉིས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་བདུད་ཅི་
འབྲིལ་བ་གཉིས་སུ་གྱུར་བ་ནི། སྤྲ་མདོག་སྒོན་པོ་སྒོ་དཀར་ཞེས་བ་ནས། བརྒྱ་དང་
རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་པ། རང་གི་སྤྱགས་ཀའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་དཀྲིལ་འཁོར་བ་
རྣམས་དང་། མཆན་མའི་སྤྲའི་ཡེ་ཤེས་བ་རྣམས་སྤྱན་བྱངས། ཚི་སམ་ཏ་ཐ་ག་ཏ་རྩ་
བ་སྤྱ་རྩ་མེ་ཟླ་ཞེས་བ་ནས། སྤྲ་རྩ་རྩ་མེ་ཟླ་ས་སྤྱ་རྩ་ཐ་ས་མ་ཡ་སྤྱི་ཡེ་ལྷ་སྤྱི་
རྩ་སྤྱི་བི་རྩ་ལེ་ཤེས་བ་རྣམས་རང་རང་གི་དམ་ཆོག་བ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་
གྱུར། གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་གཉིས་དང་། རྣ་བ་གཉིས་དང་། སྤྲ་བྱག་གཉིས་
དང་། ལྷའི་དབུས་དང་། དཔལ་བའི་ཐོད་པའི་ནང་དང་། ལྷ་བར་རྒྱ་གདན་ལ་རིམ་བ་

[illegible]

འབྲུག་ འུ་ཆོས་ཀྱི་ཆུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུན་ཅིང་བྱས་པའི་དོན་རྒྱུ་ལ་ལྟ་བུར་
 རྩི་བརྩེ་ཨ་མི་ཏ་ཨུད་ད་ཀ་སྤྱི། རང་གི་སྤྲུགས་ཀ་ནས་སྤྲུགས་ཀྱི་འཕྲེང་བ་གཟུངས་
 ཐག་ལ་འཁྲིལ་དེ་སོང་བས་སྤྲུགས་བརྒྱད་བསྐྱུལ། ལྷ་སོ་སོའི་སྤྲུགས་ཀའི་སྤྲུགས་
 ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུན་ཅིང་བཀྲུག་ནས་བྱས་པའི་ཆུ་ལ་ཐེམ་པར་
 གྱུར། ཅས་བརྩོད་ཅིང་བསམས་ལ་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲུགས་བརྒྱ་ཙུ་སོགས་
 དང་། ལས་བྱམ་ལ་ལས་སྤྲུགས་དང་། ཐེང་སྤྲུགས། བ་མཉམ་མཆོག་ལ་ལྷ་གཙོ་
 བརྩེ་ཤི། བ་སོ་བརྩེ་ཤོ་རྒྱུ་ལ། མཐུ་དྲི་ཏུ་འོ་ཀ་འ་རྩི་ར་སྤྱུ་ལ། ལྷ་སི་སྤྱ་ས་ལ་པ་ར་ཤུ་
 སྤྱེ་ལ་ཏ་སྤྱུ་ལ། རྩི་ཨ་མི་ཏ་ཀྱུ་ལི་ཁ་ཁ་ཁ་དེ་ཁ་དེ། ཏཱི་ཏཱི་བརྒྱ་བརྒྱ། ཏ་ན་ཏ་ན། ད་
 ཏ་ད་ཏ། གར་གར། བེ་སྤོ་འ་ཡ་བེ་སྤོ་འ་ཡ། སར་བེ་སྤོ་འ། བེ་རྒྱ་ཡ་ཀུ་ན། མཐུ་ག་ཁ་
 པ་དེ། རྩི་ཐེ་ཏ། ཨ་རྒྱ་ག་རྒྱ་ཡ་སྤྱུ་ལ། ཨུད་ད་ཀ་དང་། ཡེ་གེ་གསུམ། ཡིག་བརྒྱ་བདུན་
 རྩིས་བརྒྱས་ནས། རྩི་ལྷ་མཚན་རྩི་ག་མི་སྤྱི། སྤྱི། ལན་བདུན་བརྒྱས་ནས་འུ་ཆོས་ཀྱི་
 མཚོད་ཡོན་སྤུལ། ལས་སྤྲུགས་བརྩོད་ཅིང་མེ་ཏོག་དཀར་པོ་གསུམ་གསུམ་དཔུལ།
 སར་ཏ་སྤྱུ་ག་ཏ་བྱུ་ཤེ་ཞེས་བ་ནས་འཕྲུའི་བར་གྱིས་མཚོད། (བྱམ་པའི་)ལྷ་རྩིས་
 ཆགས་པ་ཆེན་པོའི་ཐེས་ཞུ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐེམས་ཀྱི་འོ་ཐོར་བྱམ་པའི་ཆུ་དང་འོ་
 གཅིག་ཏུ་གྱུར། (གཞལ་ཡས་ཁང་བྱམ་པ་ལ་ཐེམ་ཞིང་།) མཚན་མའི་ལྷ་རྩིས་ཀྱང་
 ཞུ་ནས་ལྷ་རང་རང་གི་སྤྲུག་མཚན་ཀྱི་རྩིས་པར་གྱུར། རྩིས་པར་ན་བརྒྱས་གཏོར་
 འབྲུག་ ལས་བྱམ་གྱིས་ཆུས་བསང་ཞིང་། རི་སྤིད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བྱ་བ་རྩིས་མ་
 རྩིགས་པ་དེ་སྤིད་དུ་བཞགས་རྩིས་པར་བརྩོག་པའི་འཕྲོན་ལས་མཛོད་ཅིག །

དེ་ནས་དགྲིལ་འཁོར་བསྐབ་པ་ནི། རང་ཉིད་གྲིལ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་
སུ་འདུག་པར་མོས་ལ། ཨོྫ་ཨྫ་ཨྫ་ཨྫ་གྱི་དྲིལ་བསངས། སྤུ་བྱ་ཏ་ཞེས་སོགས་
བརྗོད་ལ། གྲིལ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། སྟོང་པའི་རང་ལས་ཉི་མའི་
གདན་ལ་རྩྱུ་ལས་སྣ་ཚོགས་རྗོལ་རྩྱུ་གིས་མཆན་པ་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འོག་དུ་འཕྲོས་
པས་རྗོལ་འོད་ས་གཞི་ཞེས་པ་ནས། ཚོས་འབྱུང་སྣ་ཚོགས་པར་སྣ་སྣ་ཚོགས་རྗོལ་རྩྱུ་
སྟོང་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་བཅས་བསྐྱེད་པ་ནམས། བཅུ་གཉིས་སུ་ཆོ་བའི་
གདན་རེ་ལ། ཞེས་པའི་བར་བདག་བསྐྱེད་ལྟར་བྱས་ནས། གདན་དེ་ནམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་
ནང་གི་དབུས་དང་ཞེས་པ་ནས། ཁོ་མོ་ནམས་སྤྱི་ར་མེད་པའོ། ཞེས་པའི་བར་བྱས་
བསྐྱེད་རིམ་བ་བཞེན་དུ་བྱས་ལ། རང་དང་རས་གྲིལ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཐ་མི་
དད་པར་གྱུར། དུམ་གྱི་སྤྱི་མཆོམས་ནས་བྱ་མ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་སྟོང་ཁའི་བར་དུ་
ནམ་སྟོང་གི་རོ་བོ་ཨོྫ་དཀར་པོ་ཞེས་པ་ནས། ཚུ་སྤྱི་ན་དང་པན་ཚུན་འབྱུང་པ་སོགས་
སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་དགའ་བའི་སྤྱི་མཆོམས་ཀྱི་དེ་བཞེན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་ན་བྱངས་ཏེ་རང་གི་ཞལ་དུ་ཞུགས་པ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་
སུ་ཞུ་ནས་རྗོལ་ལས་ནས་དུམ་གྱི་བརྒྱའི་ནང་དུ་བབས་པ་རང་གི་ས་འོན་མི་དམར་
སེར་དུ་གྱུར། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སྣ་བཅུ་དགུ་རྗོགས་པར་གྲུབ་པ་ནི། དབུས་
སུ་འཇམ་དཔལ་རྗོལ་ཡབ་ཡུམ། ནང་གི་ཤར་དུ་ནམ་སྟོང་ཡབ་ཡུམ་ཞེས་པ་ནས།
བྱང་སྟོར་བདུད་རྩི་འབྲེལ་བ་ཡབ་ཡུམ། བརྗོལ་གྱི་འཇམ་དཔལ་རྗོལ་ཡུམ་གྱི་བརྒྱ་
ནས་སྤྱང་། སྤྱིགས་བཅུར་འཕྲོས། སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་ཞེ་

སྤང་སྤངས། སྤྱལ་བ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདུས་འཇམ་དྲོང་ཡེ་ཤེས་པ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་
འདྲེས་པ་སྤྲར་བྱོན་ནས་རང་འདྲའི་དམ་ཆོག་པ་ལ་ཐེམ་པར་གྱུར། ཇི་ན་ཇི་ཀ ། རྣམ་
པར་སྤང་མཛད་བརྒྱ་ནས་སྤྱང་། རྩོགས་བརྩུར་འཕྲོས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
གཟུགས་སྤང་དང་གཉི་ཐུག་སྤངས། སྤྱལ་བ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདུས། རྣམ་སྤང་ཡེ་
ཤེས་པ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་པ་སྤྲར་བྱོན་ནས་རང་འདྲའི་དམ་ཆོག་པ་ལ་ཐེམ་
པར་གྱུར། ཅེས་པ་ནས། བེལླུ་ཉི་ཉ། བདུད་ཅི་འབྲིལ་བ་བརྒྱ་ནས་སྤྱང་། རྩོགས་
བརྩུར་འཕྲོས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་གཤེད་དང་ལྗེའི་བྱའི་བདུད་བཅོམ། སྤྱལ་བ་
རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདུས། བདུད་ཅི་འབྲིལ་བ་ཡེ་ཤེས་པ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་པ་
སྤྲར་བྱོན་ནས་རང་འདྲའི་དམ་ཆོག་པ་ལ་ཐེམ་པར་གྱུར། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་མི་ཡིག་
ལས་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་བྱ་འཕྲོས་པ་དང་། ཡ་ལྷ་ཉི་ཉ་ཇོ་གཤེན་ཇེ་གཤེད་ཀྱི་
ཐུགས་ཀ་ནས་རང་འདྲའི་ཁོ་བོ་སྤྲོས་པས་འོག་མེན་ནས་རང་འདྲའི་འོངས་སྤྱུ་ཡེ་ཤེས་
པའི་དཀྱིལ་འཁོར་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྤྱན་དྲངས། མ་ལུས་འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་
མཛོན་དུ་མཛད། །མི་བཟད་བདུད་ཀྱི་དཔུང་གིས་ཐུག་བྱས་པ། །རང་བྱུང་མཐའ་ཡས་
འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་ཏེ། །སེམས་ཅན་སྣང་བོ་གཅིག་གྱུར་འདྲིར་གཤེགས་ཤིག །ཡབ་
ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བདེ་བ་དམ་པས་གང་བར་གྱུར། ཨོྲཱ་མྱ་ལྷ་ཉི་ཉ་ཨྱི་
ཨྱི་ དེ་བཞིན་དུ། བ་རྣྣ་ཉི་ཉ་ཨྱི་ཨྱི་ བ་རྣྣ་ཉི་ཉ་ཨྱི་ཨྱི་ བེལླུ་ཉི་ཉ་ཨྱི་
ཨྱི་སྤྲ་ཉ་སྤྲ་ག་ཉ་རྩ་བ་ཞེས་སོགས་འདོད་ཡོན་ལྡན་མཆོད་ལ། བ་རྣྣ་ཉི་ཉ་ཨྱི་
བ་རྣྣ་ཉི་ཉ་ཨྱི་ བེལླུ་ཉི་ཉ་ཨྱི་ རང་རང་གི་དམ་ཆོག་པ་སོ་སོ་དང་དབྱེར་མེད་པར་

ལྷ་ལ། གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་གཉིས་དང་། རྩ་བ་གཉིས་དང་། དེ་བཞིན་དུ། རྩ་
 བ་རྣམས་སུ་རྒྱ་བའི་གདན་རེ་རེ། གདན་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་ཕྱོགས་འཁོར་ལོ་དཀར་
 བོ་ཕྱོགས་མཆན་པ། ཞེས་སོགས་བདག་བསྐྱེད་ལྟར། རྩ་བར་ཀུན་བཟང་དཀར་པོ་
 ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་ཡབ་ཡུམ། གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱགས་ཀར་རྒྱ་བའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་རྩྱུ་ལས་ལྷུང་བའི་དོན་རྩིས་ལོ་ཅེ་ལྷ་བའི་ལྷེ་བ་ལ་རྩྱུ་གིས་
 མཆན་བ་ཡོངས་སུ་ལྷུང་བ་ལས་སྤྱགས་རྩིས་ལོ་སྤྱིང་བ་སྤྱིང་པོ་སྤྱི་དཀར་ཞེས་བ་
 རས། དོན་རྩིས་ལོ་ལྷེ་བ་ལ་རྩྱུ་ཡིག་སྤྱིང་པོ། མཁྱིན་པར་ཞེས་སོགས་དང་། སྤྱི་པོར་
 ཞེས་བ་ནས་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་ལྷེ་བ་ལ་ལྷོ་ཡིག་དཀར་པོ། རང་གི་སྤྱགས་ཀའི་མི་
 ཡིག་ལས་འདྲེ་ཟེར་འབྲོས། སྤྱགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ནས་སྤྱིང་
 བངས་པར་ལྷུང་། ལྷོ་སྐྱོད་ཏ་ལྷ་ག་ཏ་ཞེས་བ་ནས་འདྲེ་ལྷ་ལ་འཁྱིན་འབྱུང་གིས་དབུ་
 བརྒྱན་ཅིང་། དབང་གི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ལྷ་རྣམས་ལ་ཐེམ་པར་ལྷུང་།
 རང་ཉིད་གཙོ་པོ་ལས་མར་མེ་གཅིག་ལས་གཉིས་ཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱེན་ས་ཤར་
 སྤྱིའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མཆོད་པའི་ལས་ལ་གནས་པར་ལྷུང་། བེལ་རྒྱ་གྱི་ཏ་གྱིས་བསངས། རང་
 གི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་གསུགས་ཞེས་སོགས་ཚུ་བཞི་
 འདོད་ཡོན་ལྷ། ཉེར་སྤྱོད་རོལ་མོ་དང་བཅས་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ལ། དག་ཅིང་བྱི་
 མེད་ཡིད་འོང་བའི། །སྤྱགས་ཀྱི་ཡོན་ཆབ་མཆོག་འདི་དག་། །བདག་གི་དད་པས་འབྲུལ་
 ལགས་ཀྱིས། །བཞེས་ནས་བདག་ལ་བཀའ་འདྲིན་སྟོལ། །ལྷོ་ལྷ་རྩྱུ་མ་ཕ་ར་སང་ཀ་རི་
 །ལྷ་རྩྱུ་ཕ་རྩྱུ་རྩྱུ་སྤྱུ་དེ་བཞིན་དུ། །ཞབས་བསེལ་མཆོག་འདི་དག་། །ཞལ་བསེལ་

མཆོག་འདི་དག །བསང་གཏོར་མཆོག་འདི་དག །ཞེས་བསྐྱར་ཞིང་། སྐགས་ལ་ཡང་།
སྤྱི་ལྟོ །ཞུགས་ཤིང་། རྩོམ་ཤིང་། ཞེས་བསྐྱར་། རིན་ཆེན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་བེད་ཅུའི། རྩོན་
པོ་ལ་སོགས་ཁ་དོག་དབྱིབས་ཀྱི་གཟུགས། །རྣམ་གསུམ་གཟུགས་ཀྱི་དོན་མར་བྱས་
ནས། །དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ཡི་སྦྱོན་ལ་དབུལ་བར་བྱ། །ཞི་ཞུམ་ཇ་རྩིག་། རིན་ཇིག་། རྩ་
རྩིག་། ཞུམ་ཇིག་། དཀྱིལ་རྩིག་། ཞེས་བ་ནས། བེ་སྦྱོན་གྱི་རྩ་བ་ལ་བྱེད་ཆུང་སྦྱོང་སྦྱོང་། མ་ཟེན་
འབྱུང་བའི་ཆོགས་བ་ལས་བྱུང་བའི། །བརྗོད་བྲལ་དབྱངས་ལ་སོགས་བ་སྦྱ་ཡི་
ཆོགས། །རྣམ་གསུམ་སྦྱ་ཡི་དོན་མར་བྱས་ནས། །དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ཡི་སྦྱོན་ལ་དབུལ་
བར་བྱ། །ག་བྱར་ཨ་ཀར་རྩ་ཉི་ལ་སོགས་བ། །ལེགས་བར་སྦྱར་ལས་བྱུང་བའི་ཡི་
ཆོགས། །རྣམ་གསུམ་དེ་ཡི་དོན་མར་བྱས་ནས། །དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ཡི་འངས་ལ་
དབུལ་བར་བྱ། །ལུས་མཆོག་བཏྲས་བྱེད་བདུད་ཅིའི་ཟས་སོགས་ཀྱི། །མངར་སྦྱར་ཁ་
དང་བསྐྱལ་ལ་སོགས་པའི་པོ། །རྣམ་གསུམ་དེ་ཡི་དོན་མར་བྱས་ནས། །དཀྱིལ་འཁོར་
ལྷ་ཡི་ལྷགས་ལ་དབུལ་བར་བྱ། །ལུས་ལ་རེག་བ་ཅམ་གྱིས་བདེ་སྟེར་བ། །དཔག་
བསམ་གོས་ལ་སོགས་པའི་རེག་བྱའི་ཆོགས། །རྣམ་གསུམ་རེག་བྱའི་དོན་མར་བྱས་
ནས། །དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ཡི་སྦྱ་ལ་དབུལ་བར་བྱ། །ཞི་ཞུམ་ཇ་རྩིག་། །ཅེས་བ་ནས།
བེ་སྦྱོན་གྱི་རྩ་བ་ལ་བྱེད་ཆུང་སྦྱོང་སྦྱོང་། །ཞེས་བས་བྱའི་འདོད་ཡོན་དང་། འདོད་པའི་སྦྱ་ཅལ་
བྱག་རྩ་བཞེ་ལ་མཁས། །ཡིད་འཕྲོག་གཟུགས་མཛེས་ལང་ཆོའི་དཔལ་ཡོན་
ཅན། །བསྐྱེད་སོགས་བྱག་རྩའི་གཟུགས་མཆོག་རྣམས། །འངས་དཔལ་དོན་མཛེས་ལྷ་
ཆོགས་མཉེས་བྱིང་འབུལ། །ཞི་སྦྱོར་ཉ་སྦྱ་ག་ཉ་རྩ་བ་ལ་བྱེད་ཆུང་སྦྱོང་སྦྱོང་། །ཟུར་གྱིས་བལྟ་

[illegible]

རྗེའི་ཕ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབུས་གནས་བདེ་བའི་དངོས། །རྩྱུ་ཡིག་ཉི་མ་གསལ་
བའི་འོད་ཟེར་ཅན། །མི་ཤེས་སུན་འཛོམས་སྤྲགས་ཀྱི་མར་མེ་འདྲི། །འཇམ་དཔལ་རྩོ་
རྗེའི་ཕ། །བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་དབུས་ན་ལེགས་གནས་པ། །ཀུན་ད་ལྟར་དཀར་བྲི་ཡི་
བྱུག་པ་ཡིས། །ལུས་ཀུན་བྲབ་པས་བདེ་བའི་མཆོག་སྟེར་བ། །འཇམ་དཔལ་རྩོ་རྗེའི་
ཕ། །མི་ལམ་ཡུལ་ལ་རོལ་བ་རྩི་བཞིན་དུ། །གང་གང་དབང་བའི་ལམ་ནས་བྱུང་ནས་
ནི། །དེ་དང་དེ་ཡི་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྟོང་ཟས། །འཇམ་དཔལ་རྩོ་རྗེའི་ཕ། །སྟོམས་འབྲུག་
དགའ་བའི་རོལ་བ་ལས་བྱུང་བ། །མི་ཤེགས་ཡི་གེ་མཆོག་གི་རོལ་མོའི་སྒྲ། །ཞུ་ལི་ཀླ་
ལོའི་གདངས་སུ་ཤར་བ་ནམས། །འཇམ་དཔལ་རྩོ་རྗེའི་ལྷ་ཆོགས་མཉེས་བྱིར་
འབུལ། །ཞི་སར་ཏ་སྤྲ་ག་ཏ་ཤར་པ་རྩྱུ་རྩྱུ་སྤྲ། །ཞིང་འདི་འཁོར་ལོ་རིན་ཆེན་
གྱིས། །ཞེས་པ་ནས། །ཞིང་འདི་དམག་དཔོན་རིན་ཆེན་གྱིས། །མཁས་པ་དག་གིས་
ཡོངས་བཀའ་ལ། །དངོས་བྱུབ་འདོད་པ་སྤྱིན་པའི་བྱིར། །ཉིན་རེ་ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་
དབུལ། །ཞི་སར་ཏ་སྤྲ་ག་ཏ་ཤར་པ་རྩྱུ་རྩྱུ་སྤྲ། །རང་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་
དུ་ཞུགས། །ཡབ་ཀྱི་གསང་གནས། །ཞེས་པ་ནས། །དོན་དམ་པའི་ཡུལ་ལ་ཀུན་ཏུ་
ཆགས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ནམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པས་གསང་
བ་དང་། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པས་མཉེས་པར་གྱུར། །མི་བསྐྱོད་རྩོ་རྩོ་ཡེ་ཤེས་
ཆེ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟོད། །སྟོན། །བྲབ་བདག་དཔལ་ལྷན་རྩོ་རྩོ་སེམས་དཔལ་
དང་། །དབྱེར་མེད་སྒྲ་མ་སྐྱ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཅན། །དངོས་བྱུབ་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་
ཡིད་བཞིན་ནོར། །བསམ་འཕེལ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ལ་བྲུག་འཆལ། །གཉིས་སྤངས་སྟོས་

པའི་ཀུན་རྟོག་དབྱིངས་སུ་ཐེམ། །སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་རྒྱུད་གི་རྒྱ་བ་བཅད། །ཐམས་
ཅད་སྟོང་བ་ལྟན་སྐྱེས་དགའ་བའི་མཆོག། །བདེ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་བྱུག་འཆལ་
ལོ། །སློག་འཛིན་ཆེས་ཐུགས་བྱ་རྒྱུ་ཤེལ་ནི། །ནམ་དག་འོད་གསལ་ལྷ་ཡི་ལམ་ལས་
འོངས། །རབ་དཀར་རྩེ་ཐེར་བྱེ་བས་འཁྲུད་པའི་སྐྱེ། །ཟུང་འཇུག་དང་པོའི་མགོན་པོ་ལ་
བྱུག་འཆལ། །མགོན་དེས་སྤྲལ་པའི་གར་མཛད་རྡོ་རྗེ་འཛིན། །ཞི་རྒྱ་ནི་ལའི་ལྷན་པོ་
དབང་པོའི་གཞུས། །ཀུན་ནས་སྤྲལས་པ་རི་བཞིན་ཡིད་འཕྲོག་པ། །ཞི་ཞིང་འཇུ་མ་ལྟན་
མི་བསྐྱོད་ལ་བྱུག་འཆལ། །རང་རིགས་བྱུག་རྒྱ་མཆོག་གི་མཛེས་མ་དང་། །སྟོམས་
འཇུག་ལྟན་སྐྱེས་དགའ་བའི་རོལ་བ་ལས། །ཉིད་སྐྱེའི་ཆ་ཤས་བཅུ་ལྔ་གཅིག་དང་
དབྱེ། །འཁོར་ལོ་མཆོག་ཏུ་སྐྱེ་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ། །ཞི་འཇུ་མ་སྐྱེག་པའི་ཉམས་ལྟན་
གཞོན་ནུའི་སྐྱེ། །ཀླུ་ཀུམ་མདོག་ཅན་ཉི་མ་འབྲུམ་གྱི་འོད། །མཆོན་དཔེ་ལ་འགྲན་
རིན་ཆེན་རྒྱན་མང་མཛེས། །དཔལ་ལྷན་འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་ལ་བྱུག་འཆལ། །དེ་ཉིད་
ཐུགས་ལ་དགའ་བསྐྱེད་ཡིད་འཕྲོག་མ། །རྒྱ་མ་མདོན་དགའ་རིན་ཆེན་དོ་ཤལ་
དགོད། །ཀུན་ཏུ་བཟང་མོ་ལི་ཁྲིའི་མཛེས་པ་འཕྲོག། །མཛེས་སྐྱུག་ལྷ་མོ་ཁྱོད་ལ་བྱུག་
འཆལ་ལོ། །གཟུགས་སྤང་ནམ་དག་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་དངོས། །ནམ་བུ་འཇའ་ཆོན་
གོས་ཀྱིས་འཁྲུད་བ་ཡི། །རྩེ་བའི་ཕྱང་པོ་ལྷ་བྱེའི་སྐྱེ་མངའ་བའི། །རྒྱལ་བ་རྣམ་སྤྲང་
མཛད་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ། །ཆོར་བ་རྣམ་དག་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དངོས། །ཉིན་བྱེད་བྱེ་
བའི་མདངས་ལྟན་གསེར་གྱི་རི། །ནམ་མང་རྒྱ་སྐར་དོ་ཤལ་འཕྱང་བ་བཞིན། །རབ་
མཛེས་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྟན་ལ་བྱུག་འཆལ། །འདུ་ཤེས་རྣམ་དག་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་

དངོས། །ཡི་ཁྲིའི་རྒྱ་མཆོ་ལྷ་བྱའི་འོད་མངའ་བ། །འཛིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་མིག་གི་དགའ་
སྟོན་མཆོག། །མཐའ་ཡས་འོད་དཔག་མེད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །འདྲུ་བྱེད་རྣམ་དག་གྱ་
གྱལ་ཡི་ཤེས་དངོས། །མར་གད་ཕྱང་པོ་ཉི་འོད་དང་འགྲོགས་པས། །ཐུབ་ཀུན་ཡིད་ནི་
ཆགས་པར་བྱེད་པ་བཞིན། །རབ་གསལ་དོན་ཡོད་དོན་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་། །ཁམས་བཞི་
རྣམ་དག་ཆད་མེད་བཞི་ཡི་དངོས། །ལྷན་ལ་མིག་ཅན་བེམ་པའི་མཆུ་སྟོས་ཅན། །ཐུར་
གྱིས་བལྟ་ཞིང་བདེ་སྟར་བཅོམ་ལྡན་མ། །འཛོ་སྟེག་ལྷ་མོ་བཞི་ལ་ཕྱག་འཆའ་
ལོ། །རྒྱལ་སྤྱི་དགའ་མ་གཟུགས་སོགས་རྣམ་དག་ཅིང་། །དབང་པོའི་བདེ་སྟར་
ཆགས་པའི་ཉམས་ལྡན་མ། །རོལ་ཅེད་གར་གྱིས་རོལ་པའི་རྗེ་རྗེ་ནི། །དགའ་བསྐྱེད་ལྷ་
མོ་དྲུག་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ནང་གི་སྤྱི་མཆེད་དྲུག་རྣམས་རྣམ་དག་ཅིང་། །སྟོགས་
བཞི་བདེ་གཤེགས་འོད་གྱིས་འཁྱུང་པའི་སྒྱ། །ལྷ་ཡི་གོས་དང་རིན་ཆེན་རྒྱན་མང་
འཆང་། །སྟོ་ཆེན་རྒྱལ་སྤྱི་དྲུག་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །བཞད་པའི་གད་རྒྱངས་འབར་
པའི་མཆེ་བ་ཅན། །སྟོ་འགྲོའི་དོ་ཤལ་སྒྱུན་ཅ་སྟོག་ལྷར་འཁྱུག། །བདུད་བཞིའི་གཉེན་པོ་
དུས་མཐའ་མེད་དུང་འོད། །སྟོབས་ཆེན་ཁྲི་བོ་བཞི་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །རྒྱལ་བའི་ལྷ་
སྤྱིས་དགའ་བའི་རོལ་པ་ལས། །དུ་མར་སྟོ་ཞིང་ཅིག་ཅར་སྤུད་པ་དང་། །གཉིས་མེད་
གཉིས་བྲལ་བདེ་སྟོང་ལྷ་ཡི་སྒྱ། །རྟེན་དང་བརྟེན་པར་ཤར་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །དེ་ལྷར་
བསྟོད་པའི་རབ་དཀར་དགའ་བའི་ཆོགས། །རི་སྟེང་ཐོབ་དེས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི། །སྟིང་
གི་བུམ་པ་བདེ་ཆེན་བདུད་ཅིའི་ཆུས། །བདེ་སྒྲག་ཉིད་དུ་གང་བ་ཐོབ་གྱུར་ཅིག། །ཞི་
ལྷ་བཟོ་རྒྱུ་ཞི་ལྷ་རྒྱུ། །ཞེས་པ་ནས། །བུ་རྒྱ་གྱི་ཞི་ལྷ་རྒྱུ། །བདུད་ཅི་ལྷ་ཡི་བཟའ་བ་

ནི། །དངོས་གྲུབ་ཀྱི་བྱེད་དེ་ཉིད་མཆོག་ །དཀྱིལ་འཁོར་མཆོད་པ་བགྱིད་པར་
འཆོལ། །ཐུགས་ནི་བཅེ་བས་ཉེར་དགོངས་ལ། །མགོན་པོ་མཆོད་པ་འདི་བཞེས་
ཤིག་ །ཨོ་སངས་ཏ་སྤྲ་ག་ཏ་བརྩ་ཨ་མི་ཏ་པ་རྩྭ་རྩྭ་རྩྭ་སྤྲ་སྤྲ་ །བདག་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བས་
འདིར། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྲོང་། །ཡོ་བྱང་ཅི་འབྱོར་པ་ཡིས་ནི། །དཀྱིལ་
འཁོར་མཆོད་པ་བགྱིད་པར་འཆོལ། །ཐུགས་ནི་བཅེ་བས་ཉེར་དགོངས་ལ། །མགོན་
པོ་མཆོད་པ་འདི་བཞེས་ཤིག་ །ཨོ་སངས་ཏ་སྤྲ་ག་སྤྲ་རྩ་ལ་སྤྲ་རྩ་ལ། །ཡུལ་རྩྭ་རྩྭ་རྩྭ་ཏ་
ཡུ་མི་ཨོ་ཡུལ་ །ཨོ་སངས་ཏ་སྤྲ་ག་ཏ་སྤྲ་རྩ་རྩ་སྤྲ་ལ་ཨ་ལྷ་ཀོ་ཉྱ་ །སྤྲ་ཆོགས་དབང་
པོའི་གཞུ་ལྷ་རབ་བཀྲ་ཞིང་། །གང་ལ་རེག་ན་བདེ་བའི་རྒྱུར་འབྱུར་བ། །གོས་བཟང་
རིན་ཆེན་བདག་སྤྲ་སྤྲ་བྱིར་འབུལ། །བཟོད་པ་དམ་པའི་གོས་ཀྱིས་བརྒྱན་པར་
ཤིག་ །ཨོ་བཟླ་མཐུ་ཡེ་ཡུལ་སྤྲ་ །རྒྱལ་བ་མཆོན་དཔའི་རང་བཞིན་རྒྱན་ལྷན་
བྱིར། །རྒྱན་གཞན་དག་གིས་བརྒྱན་པར་མི་འཆོལ་ཡང་། །རིན་ཆེན་རྒྱན་མཆོག་
ལུལ་བས་འགོ་ཀྱན་གྱིས། །མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྤྲ་ལུས་ཐོབ་པར་ཤིག་ །ཨོ་བཟླ་
ཨ་ལྷ་རྩ་ལ་སྤྲ་པ་ཞི་ཡུལ་སྤྲ་ །བཅེ་བའི་ཁོར་ལུག་སྤྲ་བའི་བ་དན་དང་། །ཉིང་
འཛིན་སྤྲ་རེ་སྤྲ་བས་པའི་འོད་གསལ་བ། །མཆོག་རྒྱུན་འོས་པའི་ཉེར་མཁོ་འདི་དག་
འབུལ། །སྤྲ་ཐོས་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་ཤིག་ །ཨོ་བཟླ་མཐུ་སྤྲ་རྩ་མེ་ལྷ་ཡུལ་
རིན་ཆེན་མཛེས་པའི་བཀྲ་ཤིས་བུམ་པ་འདི། །སྤྲ་ཆོགས་བརྒྱད་ཀྱིས་བཀང་སྟེ་ལུལ་བ་
ཡིས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཤི་མ་ཀྱན་དག་ནས། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་གྱིས་
བརྒྱན་པར་ཤིག་ །ཨོ་བཟླ་ཀ་ལ་ཤ་ཡུལ་སྤྲ་ །ཨོ་སངས་ཏ་སྤྲ་ག་ཏ་སྤྲ་རྩ་རྩ་སྤྲ་ལ་

ལྷན་གྱི་ཉེ་མཐུ་ར་ཏ་སུ་འི་རྩ་སུ་ཏི་ཏོ། སུ་སུ་ཤོ། བཟླ་སུ་ལྷ་རྩ་སི་རྩ་མི། ལན་གསུམ། ལོ་བླ་ན་མ་མི་སུ་ཏ་སྤྱ་ག་ཏན། རང་གི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་མི་ཡིག་གི་མཐའ་སྐྱོར་དང་། ལྷ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱགས་རྩི་རྩེའི་ཞེས་སོགས་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ཅི་འབྱུང་བ་བྱ་སྟེ། གཏོར་མ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས། སྤྱགས་སྐྱོང་བཀུག་ལ་ལྷགས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས་འདས་མ་འདས་གཉིས་ཀའི་གཏོར་མ་འབུལ་བར་བྱ་ལ། གྲུབ་ན་ཆོགས་མཆོད་ཀྱང་བྱའོ། དེ་ནས་སྤྱི་རོལ་ཏུ་སོང་ནས་སྤྱི་རོལ་མཆོད་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའམ། དེ་ཅས་མ་འབྱུང་ན། འཛིག་རྟེན་པའི་མཆོད་གཏོར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས། རང་གི་སྤྱགས་ཀའི་མི་ཡིག་གི་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱུ་ལྟ་བུས་སྤྱགས་སྐྱོང་བཙོ་ལྷ་འཁོར་དང་བཅས་པ་བཀུག་ནས་སྤྱགས་མཆོམས་རྣམས་སུ་འཁོད་པ་ནི། ཞེས་སོགས་དཀྱུས་ལྟར་ལ། རི་སྤྱིད་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་བྱ་བ་རྣམས་མ་རྩོགས་ཀྱི་བར་དུ་སྤྱགས་དང་མཆོམས་སུ་འཁོད་ནས་བཞགས་རྣམ་པར་བསྐྱོག་པར་མཛོད་ཅིག །ཅེས་བཞོད། དེ་ནས་ནང་དུ་འོངས་ནས་ཉེ་རེག་བཤད་པ་ལྟར་བྱས་ལ། རང་ཉིད་ཁྱོ་བོ་འཛིག་རྟེན་གསུམ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཞལ་གཅིག་བྱག་གཉིས་པ་རྩྱུ་མཛད་ཀྱི་བྱག་རྒྱས་རྩི་རྩེ་དང་དེའི་བྱ་བའི་ན་པར་གྱུར། ལོ་བཟླ་བེ་ག་ཨ་ཀ་མ་རྩྱུ། རྩི་རྩེ་ཤྱགས་ཀྱི་འཇུག་པས་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་འོག་ནས་འཇུལ་ཏེ་ནང་དུ་ཞུགས་ནས་ལྷ་(རྣམས་ཀྱི་སྤྱམ་ཀྱི་)སྤྱང་ནས་ལན་གསུམ་བསྐྱོར་བར་གྱུར། དེའི་བྱ་བའི་ལེའི་རྩི་རྩེའི་རྐང་པས་བསྐྱོར་བར་བསམ། ལོ་སུམ་ལྷ་ནི་སུམ་ལྷ་ནི་སྤྱུ། ཞེས་སོགས་དང་། ཡིག་བརྒྱ་བཞོད་ལ་མེ་ཏོག་གི་འཕྲེང་བ་སྦྱངས་ཏེ། ལོ་མཆོག་ཏུ་བདེ་

བའི་སེམས་ཀྱི་རོལ་བར་ལྷན། །སྒྲིག་པའི་བྱག་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་
འཁྲིལ། །རྩྱུ་པ་ཉི་ཉི་ཉི་ཉི་ཉི་ཉི། །མགོན་པོ་སྤྱི་བའི་མེ་ཉོག་བཞེས་སུ་གསོལ།
ཨི་ཤ་རྒྱུ་བཟླ་རྟོ། མེ་ཉོག་སྒྲེང་བ་གཙུག་པོ་ལ་ཤུལ། །ཁོ་པའི་ལྷ་བས་བལྟ་ཞིང་གཡས་
བསྐྱོར་དུ་སོང་ནས། ལུབ་ནས་གཡས་བརྒྱུད་གཡོན་བསྐྱམ་དང་རྩྱུ་མཛོད་ཀྱི་བྱག་རྒྱ་
འཛིང་ཞིང་། ཨི་བརྩོད་ཟུ་ཏ་ས་མ་ཡ་ཤ་བེ་ཤ་ཡ་རྩྱ། བྱག་(རྒྱ) དེ་བཞུལ་ནས་ཤར་
སྒོ་ཕྱེ། དེ་བཞེན་དུ་བྱང་ནས་སྒོ་སྒོ། ཤར་ནས་ལུབ་སྒོ། སྒོ་ནས་བྱང་སྒོ་ཕྱེ་བར་
བསམས་ལ་སྤྲལ་དེ་ཆར་རེ་བརྩོད། ཨི་ས་མ་ཡ་ཤ་བེ་ཤ་ཡ་མི། ཞེས་བརྩོད་ཅིང་
གར་དང་བཅས་ཉི་མེ་ཉོག་གི་སྒྲེང་བ་རང་གི་མགོ་ལ་བཅིངས་བར་མོས་ལ། ཨི་ཤ་ན་
མ་མི་སར་ཏ་ལྷ་ག་ཏན། ཞེས་བྱག་བྱས་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་བྱུབ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཀའ་བྲིན་སྦྱོལ་ཅིག །ཅེས་གསོལ་བ་གདབ་བར་བྱལོ། །དེ་ནས་བདག་
འབྲུག་དངོས་གཞི་ནི། རང་ཉིད་ལྷས་བྱས་ལ། ལྷ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙུག་པོ་ཐ་
མི་དད་པ་ལ་མཆོད་ཤུལ་ལ། དགའ་ཆེན་ཁྲིད་བདག་སྟོན་པ་སྟེ། སྦྱོབ་དཔོན་ཁྲིད་ནི་
དགོངས་སུ་གསོལ། །བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཆུལ་བསྐྱན་པ། །མགོན་པོ་ཆེན་པོ་བདག་
འཆོལ་ལོ། །དམ་ཆོག་དེ་ཉིད་བདག་ལ་སྦྱོལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་བྱང་བདག་ལ་
སྦྱོལ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཉི། །སྐུ་བས་གསུམ་བདག་ལ་སྦྱོལ་དུ་
གསོལ། །ཐར་པ་ཆེན་པོའི་གྲོང་མཆོག་ཏུ། །མགོན་པོས་བདག་ནི་འབྲུག་པར་
འཆོལ། །ལན་གསུམ། རང་ཉིད་ལས་བྱམ་གྱི་རྒྱས་བསངས། བེམ་རྩྱ་གྱི་ཉི་མེག་
དར་བསངས། ཨི་ཅ་ལྷ་བརྒྱ་བ་ར་མ་ན་རྩྱ། ཞེས་མིག་དར་བཅིངས། ལྷ་ཁྱི་རྩྱ་རྩྱ།

ཞེས་མེ་ཏོག་གི་ཐེང་བ་བཟུང་། ཡོ་སར་ཏ་སྤྲ་ག་ཏ་ཨ་བྱུང་ར་པོ་རྟེ་ཨ་ལི་ཀུ་ར་ལསྤ་བྱ་
ང་མེ་ལྷ་ས་མུ་བྲ་སྤྲ་ར་ཏ་ས་མ་ཡ། ཞེས་སྤད་གཡོགས། ཡོ་བཟླ་རྟུ་རྟེ། ཞེས་པས་
སྤྲ་གཡོགས། ཡོ་བཟླ་མུ་ཐྱི་ཏ་ཕྱི་པེ། ཅེས་གཙུག་ཏོར་བཅེངས་ལ། རང་ཉིད་
བསངས། སྤྲ་བའི་ངང་ལས་རང་ཉིད་སྤྲ་ཅིག་གིས་རྣམ་སྤང་དཀར་པོ་དཀར་སྤྲ་
དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་བྱག་བྱག་གི་དང་པོ་གཉིས་བྱགས་ཀར་འཁྱུང་བའི་བྱག་རྒྱ་
མཛད་ཅིང་། གཡས་སྤྲ་མ་གཉིས་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་དང་རལ་གྱི། གཡོན་ལོག་མ་
གཉིས་བསྤྲ་དང་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་པར་གྱུར་བའི་སྤྲ་ཁར་རྩོམ་ལ་སྤྲ་སྤོན་པོ། མགྱིན་
པར་བསྤྲ་ལ་ཞུ་རྣམས་པོ། སྤྲ་པོར་འཁོར་ལོ་ལ་ཡོ་དཀར་པོ། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་འོད་
ཟེར་གྱིས་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྤྲིབ་པ་དང་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་བསལ་
ནས་ལུས་འོད་གསལ་བར་གྱུར། ལྷ་མས་གསུང་པར་མོས་ལ། གྲེ་ཁྱོད་སྤྲ་ཡིན་ཅི་ལ་
དགལ། རང་གིས། སྤྲ་ལ་བཟང་བདག་བདེ་ཆེན་ལའོ། ཞེས་ལན་གདབ། རང་གི་སྤྲ་
ཁར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྤྲ་བའི་སྤོན་པའི་
སེམས་དེ་ཉིད་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སྤྲ་རྩོགས་པའི་རྣམ་པ་དང་དེའི་སྤྲ་དུ་
རང་གི་སེམས་སྤྲ་བ་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་དུ་གྱུར་བའི་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་
སེམས་དེ་ཉིད་རྩོམ་པོ་ཅེ་ལུ་བ་འོད་འཕྲོ་བའི་རྣམ་པར་གྱུར། ཡོ་སར་ཡོ་ག་ཅི་རྟེ་
མུ་ཏ་ཏ་ལྷ་མི། རྩོམ་མེ་ཏོག་དང་བཅས་པ་སྤྲ་ཁར་བཟུང་ལ། ཡོ་སྤྲ་ར་ཏེ་ས་མ་ཡ་སྤྲ་
རྟེ་མི་རྟེ་བཟླ་ཡ་ཐ་སྤྲ་ཁྱི། དེང་ཁྱོད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱུ་བར་འགྱུར་གྱི་ཁྱོད་གྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་མཆོག་དུ་

[illegible]

ཉ་སྒོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་དཀྱིལ་འཁོར་མ་མཛོང་བ་ནམས་ཀྱི་མདུན་
དུ་སྤྲ་བར་མི་བྱ་སྟེ་ཁྱོད་དམ་ཚིག་ཉམས་པར་གྱུར་ཏེ་དེ། འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་དམ་ཚིག་གི་
རྟོ་རྩེ་སྟེ་གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཚུལ་འདི་སུ་ཡང་རུང་བ་ལ་སྤྲས་ན་འདིས་ཁྱོད་ཀྱི་མགོ་པོ་
འགེམས་པར་འགྱུར་རོ། ཡོ་དེ་རིང་རྟོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་རང་། ཁྱོད་ཀྱི་སྦྱང་ལ་ཡང་
དག་ཞུགས། །གལ་ཏེ་ཚུལ་འདི་སྤྲས་ན་ནི། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཐལ་ཏེ་གཤེགས། །ཁྱི་བཟང་
བདུད་ཅི་ལྟ་བུ་སེམས་པ་ལ། ཡོ་ཨྲཱ་ཨྲཱི། ལན་འགའ་བརྗོད་པ་ཁྱོར་བར་བཟུང་ལ། འདི་ནི་
ཁྱོད་ཀྱི་དཔུལ་བའི་ཚུ། །དམ་ཚིག་འདས་ན་བསྟེན་པར་འགྱུར། །དམ་ཚིག་བསྐྱངས་
པས་དངོས་གྲུབ་སྟེ། །རྟོ་རྩེ་བདུད་ཅིའི་ཚུ་འཐུངས་ཤིག །ཡོ་བཟླ་ལྷ་ད་ཀ །ཐ་ཐ་ཐ།
ཞེས་བརྗོད་ལ་འཐུང་། རྣམས་རང་གི་ལག་པ་ནས་བཟུང་བར་མོས་ལ། དེང་ཕྱིན་
ཆད་ཁྱོད་ཀྱི་བྱག་ན་རྟོ་རྩེ་ང་ཡིན་གྱི་ངས་འདི་ཕྱོས་ཤིག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱ་
དགོས་སོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ལ་བརྟན་པར་མ་བྱེད་ཅིག །མི་བདེ་བ་མ་སྤངས་པར་ཁྱོད་
དུས་བྱས་ནས་དཔུལ་བར་ལྟུང་བར་གྱུར་ཏེ་དེ་ལྟར་དམ་ལ་བཞག་ནས་ཡེ་ཤེས་
འབེབས་པ་ནི། སྒོ་བ་དཔོན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་
རྒྱོབས་ཤིག །རྟོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་བདག་ལ་དབབ་ཏུ་གསོལ། ལན་གསུམ་གསོལ་བ་
གདལ། ཡོ་ཨྲཱ་ཨྲཱི་གྲག་གྱི་ཏེ་ཀྱིས་རང་ཉིད་བསངས། སྦྱང་བའི་ངང་ལས་རང་ཉིད་འོད་
དཔག་མེད་དམར་པོ་དམར་སྟོང་ཀར་བའི་ཞལ་གསུམ་བྱག་དུག་པ་དང་པོ་གཉིས་
ཐུགས་ཀར་འཁྱུད་བའི་བྱག་རྒྱ་མཛད་ཅིང་། གལ་ས་སྟག་མ་གཉིས་བརྒྱ་དམར་པོ་
དང་རལ་གྱི། གཡོན་འོག་མ་གཉིས་འཁོར་འོ་དང་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་པ། གལ་ས་བརྒྱང་

པའི་སྐབས་ཀྱིས་བཞུགས་པར་གྱུར་པའི་སྙིང་ཁར་ལོ་ལས་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱ་བཞི་
པ་བྱར་བཞིར་རྟོ་རྟེས་མཆོན་པའི་ལྟེ་བར་རྩྱ་ཕྱོན་པོ། མགོ་བོར་བོ་ལས་བྱར་བའི་ཆུང་
དཀྱིལ་འཁོར་དཀར་ཞིང་རྒྱུ་པ་བྱམས་པས་མཆོན་པ་ལ་ཏུང་དཀར་པོ། མགྱེན་པར་ཡི་
ལས་ཆུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱོན་པོ་གཞུ་ལྟ་བུ་བ་དན་གཡོ་བ་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་པར་རྒྱ་
བ་ལ་ལྷན་མར་པོ། ཀར་བ་གཉིས་ཀྱི་འོག་ཏུ་ཡི་ལས་ཆུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱོན་པོ་
གཞའི་དབྱིབས་ཅན་བ་དན་གཉིས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་སྙིང་ཏུ་རྩ་ལས་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་
དམར་པོ་གྱ་གསུམ་འབར་བའི་སྙིང་ཏུ་ཡི་གེ་རྩྱ་ལམར་པོ་བཅོད་པར་དཀར་བའི་མའི་
རང་བཞིན་ཅན། རྩྱ་མེ་འོད་རབ་ཏུ་འབར་བ་གྱེན་ཏུ་སོང་བས་སྙིང་ཁའི་ས་དཀྱིལ་
རབ་ཏུ་བསྐྱེད་པ་པའི་མེ་འོད་ཀྱིས་སྤྱི་པོའི་ཆུ་ཁོལ་བ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས་
པས་ལུས་ཐམས་ཅད་གང་ཞིང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྒྱས་པར་གྱུར། རྟོ་རྟེས་གསོར། དེལ་གྱ་
བསིལ་ཞིང་། ལྷ་མའི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་མཁའ་ཁུབ་ཀྱི་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གསང་བ་འདུས་པའི་ལྷ་ཆོགས་དབག་ཏུ་མེད་པའི་རྣམ་པར་
སྤྱན་དྲངས་ཏེ་རང་གི་ལུས་ལ་ཆར་བཞིན་ཏུ་བབས་པར་གྱུར། རུས་ཀྱིས་བདུག་ལ།
ཨོྩ་ལྷ་མཚན་རྩྱིག་མི་སྤྱི། ཨ་པེ་ཤ་ཡ་སྐྱུ་ཡ་ར་ར་ར་ཅ་ལ་ཡ་ཅ་ལ་ཡ་སྤྱི་ཏུ་མཐུ་རྩྱི་
ཞེས་དག་ཏུ་བཅོད། དེ་ནས་སྤྱི་པོར་རྟོ་རྟེས་བཞག་ལ། ཉིལ་བཟ། ཞེས་བརྟན་པར་བྱས་
ནས། ལྷ་མས་གསུང་པར་མོས་ལ། ཡང་དག་པ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་འདིར། །བདག་གི་
སློབ་མ་བཅུག་པ་འདི། །རྩྱ་རྣམས་རིགས་ཀྱི་རིམ་པ་འདི། །བསོད་ནམས་རི་ལྟར་དེ་
ལྟར་ཤོག །འདི་ཡི་དངོས་གྲུབ་རི་ལྟར་འབྱུར། །རིགས་ནི་གང་གི་སྣོད་ཏུ་

འགྱུར། །བསོད་ནམས་མཐུ་ཡང་ཇི་ལང་བ། །དེ་ལང་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་
བདེན་སྟོབས་བརྗོད་ལ། སྤར་བཟུང་བའི་མེ་ཉླ་གི་འབྲང་བ་ལས། མེ་ཉླ་གཅིག་
རིན་པོ་ཆའི་ཐང་བར་མོས་ལ་ལྷག་པའི་ལྷ་གང་ཡིན་པའི་དབུ་ལ་འབབ་པར་ཤོག་སྟེ་
ཏུ་བསམས་ནས། བ་ཁྱིམ་བརྗོད་ཅིག ཞེས་མེ་ཉླ་གཏོར། དེ་ནས་མེ་ཉླ་དེ་སྤར་གྱི་
འབྲང་བ་དང་ལྷན་ཅིག་བཅངས་ནས་ལྷ་མས། ཨོ་བ་ཏི་གི་རྩ་སྟོ་ཨི་མི་མཐུ་བྲ་ལ། ཞེས་
བརྗོད་ཅིང་རང་གི་མགོ་ལ་བཅིངས་ཏེ། སེམས་དཔའ་སྟོབས་པོ་ཆེ་བདག་བྱང་ཆུབ་མ་
ཐོབ་གྱི་བར་དུ་རྗེས་སུ་བཟུང་མཛོད་ཅིག །རང་ཉིད་ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་གཏད་པས་བྱང་
ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ལྷག་པའི་ལྷ་ས་རྗེས་སུ་བཟུང་བར་གྱུར། རང་གི་མིག་གཉིས་སུ་
ཨོ་འོད་ཟེར་འབར་བ་རེ་རེ། བསམས་ལ། ཨོ་རྟོ་རྟོ་སེམས་དཔའ་དེང་ཁྱོད་གྱི། མིག་
འབྱེད་པར་ནི་བཙོན་པར་མཛད། །ཕྱེ་བས་ཐམས་ཅད་མཐོང་འགྱུར་བ། །རྟོ་རྟོ་མིག་
ནི་ལྷ་ན་མེད། །ཅེས་མིག་དར་མ་རིག་པའི་སྤྱིབ་གཡོགས་དང་ལྷན་ཅིག་བསལ་བར་
གྱུར། མིག་དར་བསལ་ལ། དནི་དད་པའི་འུགས་གྱིས་སུ། །དཀྱིལ་འཁོར་འདི་དེ་ཉིད་
ལ་ལྟོས། །ཁྱོད་ནི་སངས་རྒྱུ་རིགས་སུ་སྦྱེས། །ཕྱག་རྒྱ་སྤགས་གྱིས་བྱིན་གྱིས་
རྒྱོབ། །དངོས་གྲུབ་ཀུན་ནི་ཕུན་སུམ་ཆོགས། །དམ་ཆོག་མཆོག་ཏུ་ཁྱོད་འགྱུར་གྱི། །རྟོ་
རྟོ་པར་ཅེ་རོལ་བས། །གསང་སྤགས་རྣམས་ལ་སྦྱབ་པ་གྱིས། །ཉེ་བརྗོད་སྤྱ་བྱ། དེ་ཡང་
ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྟོ་རྟོ་རྟོ་བ་མེ་རི་དང་བཅས་པས་བསྐྱོར་བའི་ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་སྤྱ་
ཆོགས་པར་སྤེལ་དུ་སྤྱ་ཆོགས་རྟོ་རྟོ་ལྟེ་བར་གཞལ་ཡས་ཁང་གྲུ་བཞི་སྟོ་བཞི་རྒྱ་
རྟོ་བབས་ཤོགས་མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའི་དབུས་སུ་བཙོན་སྤྱན་འདས་

འཇམ་དཔལ་དྲེ་ཡབ་ཡུམ་ཞེས་པ་ནས་བྱང་སྒོར་བདུད་ཅི་འབྲིལ་བ་ཡབ་ཡུམ་སྟེ།
རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་གྱུར། ཨི་ཙམ་
འབྱོར་དགྲིལ་འཁོར་དགྲིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་བདག་ཞུགས་སོ། །ཨི་དྲེ་རྟེན་དགྲིལ་
འཁོར་དགྲིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་བདག་གིས་མཐོང་། ཨི་གསང་བའི་དགྲིལ་འཁོར་དགྲིལ་
འཁོར་ཆེན་པོར་བདག་དབང་བསྐྱར། ས་མ་ཡ་ཉོ་ཚོ་ཚོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ལྟར་
དགྲིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ནས་མཐུལ་བུལ། མེ་ཏོག་གི་སྟེང་པས་ཐལ་མོ་སྐྱར་ལ། བྱང་
ཚུབ་དྲོ་རྩེ་སངས་རྒྱས་ལ། །མཆོད་ཆེན་རི་ལྟར་སྦུལ་བ་ལྟར། །བདག་གྱུང་རབ་དུ་
བསྐྱལ་བའི་བྱིར། །ནམ་མཁའ་དྲེ་རྩེ་སྒྲིབ་དེར་བདག་སྦྱོལ། །ལན་གསུམ། ལས་བྱམས་
གྲིས་རང་ཉིད་བསངས་ཤིང་། ཨི་པེ་གྲུ་ཞེས་སོགས་དང་། ལྷ་མ་དང་གཙོ་པོ་ཐ་མི་
དད་པའི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྲིས་རང་ཉིད་བྱངས་པ་ཞལ་ནས་ཞུགས་
སྤྱིའི་དབྲིབས་བརྒྱད་དྲེ་རྩེའི་ལམ་ནས་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་འཕྲོན་པ་སྐྱད་ཅིག་གིས་སྟོང་
བར་གྱུར། སྟོང་པའི་རང་ལས་རྩྱི་ལས་དྲོ་རྩེ་རྩྱི་གིས་མཆོན་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་
རང་ཉིད་མི་བསྐྱོད་པ་སྟོན་པོ་སྟོ་དཀར་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་བྱག་བྱག་གི་དང་པོ་
གཉིས་གྲིས་རང་འབྲའི་ཡུམ་ལྷ་མ་གྱི་ལ་འཁྱུད་ཅིང་། ལྷག་མ་གཡས་གཉིས་དྲེ་རྩེ་དང་
རལ་གྱི། གཡོན་ཡོག་མ་གཉིས་བསྐྱར་དང་རེན་པོ་ཆེ་འཛིན་པ། དེའི་མིག་གཉིས་སུ་ཁྲི།
ན་བ་གཉིས་སུ་རྒྱ། ལྷར་ཁྲི། ལྷེར་རྒྱ། དཔལ་བར་ཀླ། ལྷེ་བར་སླ། ལྷི་བོར་ཨོ། མགོན་
བར་ཞུ་ཞུ། ཐུགས་ཀར་རྩྱི་གིས་མཆོན་པར་གྱུར། ལྷ་མ་དང་གཙོ་པོ་ཐ་མི་དད་པའི་
ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྲིས་ཕྱོགས་བརྒྱའི་རྒྱལ་བ་ཡབ་ཡུམ་ཐམས་ཅད་

ནམ་མཁར་སྤྱན་དངས། ཨི་སཱ་ཏ་ཐ་ག་ཏ་རྩ་བ་ཞེས་པ་ནས་སྤྱན་རླབ་སོགས་
བརྗོད་ལ། རྟོ་རྟོ་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་ལ། །འགྲོ་བ་སྦྱོབ་པའི་ཆེད་དུ་དབང་། །ཡོན་ཏན་
འབྱུང་གནས་རི་རྩེ་ལྷུ་ལ། །དེ་རྩེ་འདི་ལ་སྦྱེལ་དུ་གསོལ། །ཞེས་དེ་རྣམས་དང་སྦྱབ་
པའི་དགྲིལ་འཁོར་བ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། རྣམ་མཁའི་རྒྱལ་བ་ཡབ་ཡུམ་
རྣམས་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་མེས་ཞུ་བར་གྱུར་ནས་སྤྱི་པ་
ནས་ཞུགས་རྟོ་རྟོ་འཕམ་ནས་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་རང་ཉིད་མི་བསྐྱོད་
པར་བྱས་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་ཡུམ་གྱིས་བསྐྱར་ནས་བྱུང་སྟེ་རང་གནས་སུ་འཁོད་པར་
གྱུར། རྣམ་རྒྱལ་བྱམ་པའི་ཆུ་བསངས། ཨི་ཞུ་ཐ་སྤྱན་གྱི་ནས་ཀོལ་ཉྱེ། དབང་ཟུམ་
བྱམ་ཆུ་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར། སྟོང་པའི་ངང་ལས་རྩྱི་ལས་རྟོ་རྟོ་ལྷོ་གིས་མཆོག་པ་ཡོངས་
སུ་གྱུར་བ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་ཞེས་པ་ནས། ཐུགས་ཀར་རྩྱི་ཐོན་པོ། གླ་མ་དང་གཙོ་བོ་
ཐ་མི་དད་པའི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྟོམས་པ་དང་འབྲུ་བའི་ཡེ་ཤེས་
པ་དང་དབང་གི་ལྷ་རྣམས་སྤྱན་དངས། ར་རྩྱི་པོ་རྟོ་ ཡེ་ཤེས་པ་དང་དམ་ཆོག་པ་
གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར། དབང་གི་ལྷས་དབང་བསྐྱར་མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན་པར་
གྱུར། ཨི་སཱ་ཏ་ཐ་ག་ཏ་རྩ་བ། སོགས་ཀྱིས་མཆོད། མི་བསྐྱོད་པ་ཡབ་ཡུམ་ཞུ་བ་
ལས་བྱུང་བའི་བྱམ་ཆུར་གྱུར། གླ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་
གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཕྱོགས་བརྒྱའི་རྒྱལ་བ་ཡབ་ཡུམ་ཐམས་ཅད་སྤྱན་དངས་ཏེ། རྣམ་
མཁར་བཞུགས་པར་གྱུར། བསྐྱབས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་
བསྐྱར་བའི་དགོངས་པ་མཛད། སྤྱན་མ་ལ་སོགས་པའི་རིག་མ་དང་བཅས་པ་ནས་

མཁར་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་ལ་སོགས་པ་རང་གི་སྤྱིང་
ཕྱོགས་སུ་འཛིན། ལྷ་གར་མཛད་ཅིང་རོལ་མོ་བརྟུང་། མེ་ཉོག་དང་གྲུང་ཀུམ་ལ
སོགས་པའི་ཆར་འབེབས། དུག་གིས་རྩུང་ཟད་ཡོ་བར་བཟུང་བའི་བུམ་པ་དཀར་པོ་
བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བདུན་ཅིས་གང་བ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱུར། གཟུགས་དོན་
མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟ་ཤིས་ཀྱི་ལྷ་དབྱངས་ཀྱིས་ཤིས་པ་བཟོད། ཁྲོ་པོ་
རྣམས་ཕྱོགས་མཚམས་སུ་གནས་ནས་བགལས་རྣམས་བསྐྱུར་པར་གྱུར། བུམ་པ་
བཏེག་ལ། བཟ་ཤིས་གང་ཞིག་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྤྱིང་ལ་གནས། ཀུན་གྱི་བདག་
ཉིད་དམ་པའི་རིགས་རྣམས་ཀུན་གྱི་ཇེ། །མ་ལུས་སེམས་ཅན་བསྐྱེད་བྱེད་བདེ་བ་ཆེན་
པོ་སྟེ། །བཟ་ཤིས་དེས་ནི་དེ་རིང་ཁྱོད་ལ་དབང་རབ་བསྐྱར། །དབང་བསྐྱུར་དོན་ཆེ་ཆེན་
པོ་ནི། །ཁམས་གསུམ་པ་ཡིས་ཕྱག་བྱས་པ། །སངས་རྒྱུ་ཀུན་གྱི་གསང་གསུམ་
པའི། །གནས་ལས་བྱུང་བ་སྤྱིན་པར་བྱ། །ཨོྲཱ་ཤཱཾ་ཨུཏ་ད་ཀ་ཨ་ཞི་ཤི་རྩཱ་ཧྱཱ་ར་ཏ་
ཧྱཱ་ཨ་ཏྟ། བུམ་རྩུ་འཕྱང་ཞིང་བུམ་པ་མགོ་ལ་བཞག །དེ་ལྟར་དབང་བསྐྱུར་བས་བདེ་
བ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་། དེ་མ་ཐམས་ཅད་དག །ཆུའི་ལྷག་མ་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་འབྱེལ་བ་ལས་མི་
བསྐྱེད་པས་དབུ་བརྒྱན་པར་གྱུར། ལྷ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དང་པའི་ཐུགས་ཀའི་ས་
བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་ནམ་མཁར་བཞུགས་པའི་དབང་གི་ལྷ་རྣམས་སྤྱོད་པར་སྤྲོས།
རྩམ་པོ་ཉོར་རང་གི་བ་སྤྱི་ལྷོ་ནམ་ཐམ་པས་མི་བསྐྱེད་པའི་ངོ་བོར་གྱུར། ཨོྲཱ་ཤཱཾ་ཨུ་
ག་ཏ་ཨ་ཁྱི་ནས་ཤུག་པ་ཉི་མཱ་སྤྱ། དེ་ལྟར་མི་བསྐྱེད་པ་ཆུའི་དབང་ཐོག །ཞེས་དག་དེ་
མ་སྤྱངས། རྣམ་པར་ཤིས་པའི་སྤང་པོ་གནས་བསྐྱུར། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་

མངོན་དུ་བྱས། མི་བསྐྱོད་པ་དང་དེའི་རིགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པ་ལ་དབང་བར་
བྱས་སོ། །རང་ཉིད་བསངས། ཁྲ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་གྱི་
འོད་ཟེར་གྱིས་རང་ཉིད་བླངས་པ་ཞལ་ནས་ཞུགས། ཞེས་པ་ནས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་
ཨི་ལས་རིན་པོ་ཆེ་ཨི་གིས་མཆོན་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རང་ཉིད་རིན་འབྱུང་སེར་
བོ་སེར་སྟོ་དཀར་པའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་དང་བོ་གཉིས་ཀྱིས་རང་འབྲེལ་ཡུམ་
རིན་ཆེན་སྟོལ་མ་ལ་འབྱུང་ཅིང་། ལྷག་མ་གཡས་གཉིས་ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་མིག་
གཉིས་སུ་ཤྲོ། ཞེས་པ་ནས། ཐུགས་ཀར་རྩྱི་གིས་མཆོན་པར་གྱུར། ཁྲ་མ་དང་གཙོ་བོ་
ཐ་མི་དད་པའི་ཞེས་པ་ནས། རང་ཉིད་རིན་འབྱུང་དུ་བྱས་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་ཡུམ་
གྱིས་པར་ཆ་ནས་སྤྱང་སྟེ་རང་གནས་སུ་འཁོད་པར་གྱུར། རིགས་ལྔ་དར་དབྱངས་
བསངས། དབང་རྩས་ཅོད་པན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཨི་ལས་རིན་
པོ་ཆེ་ཨི་གིས་མཆོན་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རིན་འབྱུང་སེར་བོ་ཞེས་པ་ནས་
དབང་བསྐྱར་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྗན་གྱིས་དབྱ་བར་བརྒྱན་པར་གྱུར། འདོད་ཡོན་ལྔས་
མཆོད། རིན་འབྱུང་ཡབ་ཡུམ་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཅོད་པན་དུ་གྱུར། ཁྲ་མ་དང་གཙོ་
བོ་ཐ་མི་དད་པའི་ཞེས་པ་ནས་བགེགས་བསྐྱད་པར་གྱུར། ཅོད་པན་བཏེག་ལ། བཟ་
ལེས་གང་ཞིག་མ་ལུས་རིན་ཆེན་རིགས་དང་ལྗན། །སོགས་དང་། དབང་བསྐྱར་དོན་རྩེ་
སོགས་བརྗོད་ལ། ཨི་བརྗོད་རྒྱ་ཁྱུ་ལ་སུ་ཀྱང་ཨ་རྩི་ཤིལ་མི། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་དབྱ་
རྒྱན་བསྐྱོན་ཞིང་དར་དབྱངས་བཅིངས། དབང་བསྐྱར་དོན་རྩེ་ཆེན་པོ་ནི། ཞེས་སོགས་
དང་། ཨི་སྐར་ཏ་སྐ་ག་ཏ་ཨ་རྩི་ཤིལ་ཏ་ས་མ་ལ་ཤྲི་ཡེ་ཨ་རྩི། ཞེས་བྱས་པའི་ཚུས་སྤྱི་

ཐོན་ས་དབང་བསྐྱར་བས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མྱོང་། ཇི་མ་ཐམས་ཅད་དག །ཆུའི་ལྷག་མ་
སྤྱི་གཙུག་ཏུ་འབྱུང་བ་ལས་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གྱིས་དབུ་བརྒྱན་པར་གྱུར། ལྷ་མ་
དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དང་པའི་ཐུགས་ཀའི་ཞེས་པ་ནས། བ་སྤྱིའི་སྒོ་ནས་ཐེམ་པས་རིན་
ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར། ཨོ་ཨ་ཁྱི་སོགས་གྱིས་མཆོད། དེ་ལྟར་རིན་ཆེན་འབྱུང་
ལྡན་ཅོད་པན་གྱི་དབང་ཐོབ། ར་རྒྱལ་དང་། སེར་སྤའི་དྲི་མ་སྤྱངས། ཆོར་བའི་ཕྱང་པོ་
གནས་བསྐྱར་མཉམ་པ་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་དང་དེའི་
རིགས་གྱི་དངོས་གྲུབ་སྤྱབ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས་སོ། །ཨོ་བི་རྒྱལ་གྱི་ཏུ་གྱིས་བསངས།
ལྷ་མ་དང་ཞེས་སོགས་སྟོང་པའི་རང་ལས་རྩོེ་ལས་བརྒྱ་རྩོེ་གིས་མཆོན་པ་ཡོངས་སུ་
གྱུར་པ་ལས་རང་ཉིད་འོད་དཔག་མེད་དམར་སོ། ཞེས་སོགས། རང་འདྲའི་ཡུམ་གོས་
དཀར་མོ་ལ་འབྱུང་ཅིང་། ལྷག་མ་གཡས་ཞེས་པ་ནས། རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་པ། དེ་ཡི་
མིག་གཉིས་སུ་ཞེས་པ་ནས་རང་ཉིད་འོད་དཔག་མེད་དུ་བྱས་པ་ལ། ཞེས་པ་ནས།
རང་གནས་སུ་འཁོད་པར་གྱུར། རྟོ་རྟོ་བསངས་སྤྱངས། རྩོེ་ལས་བརྒྱ་རྩོེ་གིས་ཞེས་
སོགས་དང་། འོད་དཔག་མེད་གྱིས་དབུ་བརྒྱན་པར་གྱུར། ཞེས་དང་། མཆོད་ནས།
འོད་དཔག་མེད་ཡབ་ཡུམ་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོ་རྟོར་གྱུར། ལྷ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཞེས་པ་
ནས། བགོགས་བསྐྱད་པར་གྱུར། བཀ་ཤིས་གང་ཞིག་མ་ཡུས་བརྒྱའི་རིགས་དང་
ལྡན། ཞེས་སོགས། དབང་བསྐྱར་རྟོ་རྟོ་ཆེན་པོ་ནི། ཞེས་སོགས་གྱི་མཐར། སངས་
རྒྱུ་ཀུན་གྱི་རྟོ་རྟོ་ཡི། །དབང་གིས་དེ་རིང་ཁྱོད་དབང་བསྐྱར། །འདི་དེ་སངས་རྒྱུ་
ཐམས་ཅད་ཉིད། །ཤེས་པར་གྲུབ་ཕྱིར་རྟོ་རྟོ་བཟུང་། །རྟོ་རྟོ་གནས་གསུམ་དུ་རིག་

བྱེད། དབང་བསྐྱར་དོན་མོགས་དང་། ཨ་ཟླ་ཤེ་ཀ་བརྗོད་ཅིང་། བྱམ་པའི་རྒྱུས་དབང་
བསྐྱར་ཞེས་སོགས་དང་། དོན་ཡོད་གྲུབ་པས་དབུ་བརྒྱན་པར་གྱུར། ལྷ་མ་དང་ཞེས་
པ་ནས། ཐེམ་པས་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་ངོ་བོར་གྱུར། སྤར་ལྟར་མཆོད། དེ་ལྟར་དོན་ཡོད་
གྲུབ་པ་བྱེད་བྱེད་དབང་ཐོབ། སྤག་དོག་གི་བྱི་མ་སྤྱངས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་གནས་
བསྐྱར། བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་མཛོན་དུ་བྱས། དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་དང་དེའི་རིགས་ཀྱི་
དངོས་གྲུབ་བསྐྱབ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས་སོ། །རང་ཉིད་བསངས། ལྷ་མ་དང་གཙོ་བོ་
ཞེས་སོགས་ལ། ལྟོང་པའི་རང་ལས་རྩྭ་ལས་འཁོར་ལོ་བྱི་གིས་མཆོན་པ་ཡོངས་སུ་
གྱུར་པ་ལས་རང་ཉིད་རྣམ་སྤྱང་དཀར་པོ་དཀར་སྟོ་དམར་པའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་ཐུག་
གི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རང་འབྲའི་ཡུམ་སྤྱན་མ་ལ་འབྱུང་ཅིང་། ལྷག་མ་གཤམ་གཉིས་
འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་དང་རལ་གྱི། གཡོན་ལོག་མ་གཉིས་བསྐྱར་དང་རིན་པོ་འཛིན་པ། དེའི་
མིག་གཉིས་སུ་ཞེས་སོགས་དང་། རང་ཉིད་རྣམ་སྤྱང་དུ་བྱས་པ་ལ། ཞེས་དང་། རང་
གནས་སུ་འཁོད་པར་གྱུར། འདི་ལ་དབང་ཇ་ས་མེད་པས། ལྷ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་
དད་པའི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞེས་པ་ནས། བགེགས་
བསྐྱད་པར་གྱུར། བཀའ་ཤིས་གང་ཞིག་མཐའ་དག་འཁོར་ལོའི་རིགས་དང་ལྷན། །ཞེས་
སོགས་དང་། དབང་བསྐྱར་དོན་མོགས་དང་། །ཞེས་སོགས་བརྗོད། རང་གི་མགོ་བོར་དོ་
བྱིལ་མཉམ་དུ་བཟུང་ལ། ཨོ་བཟླ་སཏྲ་སྟོ་བཟླ་ཨ་ཟླ་ཤེ་ཉི་ཧུ་མི་བཟླ་རྒྱ་མ་བཟླ་ཨ་ཟླ་ཤེ་
ཀ་ཏ། གྱེད་པལ་མི་བསྐྱོད་དོན་མོགས། སྤང་མཛད་དོན་མོགས་བྱ་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའོ། །དབང་བསྐྱར་དོན་མོགས་དང་། ཨོ་སཏྲ་ཏ་སྟོ་ག་ཏ་སོགས་བརྗོད་ཅིང་། བྱམ་

པའི་རྒྱས་དབང་བསྐྱར་བས་ཞེས་སོགས་དང་། རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱིས་དབུ་བརྒྱན་
པར་གྱུར། ལྷ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཞེས་པ་ནས། བ་སྤྱི་སྒོ་ནས་ཐིམ་པས་རྣམ་པར་སྤང་
མཛད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར། ཨ་ཁྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཆོད། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་
མིང་གི་དབང་ཐོབ། གཉི་ལྷག་གི་དྲི་མ་སྤྱངས། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གནས་བསྐྱར། མེ་
ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས། རྣམ་པར་སྤང་མཛད་དང་དེའི་རིགས་ཀྱི་དངོས་
གྲུབ་བསྐྱབ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆུ་ལ་སོགས་པའི་དབང་ལྡན་ནི། ཆུ་
ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ལྟ་སྤྱོད། མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ལྟ་མངོན་དུ་བྱེད་
པའི་རྒྱས་པ་འཛོག་ཅིང་། རིག་མ་ལྟ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་བུམ་པའི་རྒྱས་སྤྱི་བོ་ནས་དབང་
བསྐྱར། མ་རིག་པ་ཉོན་མོངས་པ་ལྟ་སྤྱོད་ཞིང་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བསྐྱོད་པའི་ཕྱིར་འདི་
དག་ལ་རིག་པའི་དབང་ཞེས་བྱའོ། །

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྗེ་རྗེ་སྒོ་བ་དཔོན་ཀྱི་དབང་གི་དོན་དུ་མཐུལ་སྤུལ་ནས། བྱང་
ཆུབ་རྗེ་རྗེས་སངས་རྒྱས་ལ། །ཞེས་སོགས་ལན་གསུམ་ཀྱིས་གསོལ་བ་གདབ། རང་
ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་སྒོར་བད་དཀར་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་དབུས་སུ་སང་ཁྲི་ལ་
འདུག་པར་གྱུར། རང་ཉིད། བེམ་རྩྭ་གྱི་ཉ། ཀྱིས་བསངས། ལྷ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐམ་མི་དད་
པའི་ཞེས་པ་ནས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་རང་ཉིད་མི་ལས་རལ་གྱི་འཆང་བཟུང་ལ་མི་
ཀྱིས་མཆོན་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཇམ་དབལ་རྗེ་རྗེ་ཡབ་
ཡུལ། ཞེས་པ་ནས། རྩོགས་ཀྱན་ཏུ་འགོངས་པར་མཛད་པས་མཛེས་པར་བྱེད་པ།
དེའི་མིག་གཉིས་སུ་ཞེས་པ་ནས། རྩགས་ཀར་རྩྭ་སྒོན་པོས་མཆོན་པར་གྱུར། ལྷ་མ་

དང་གཙོ་བོ་ཞེས་པ་ནས། རང་ཉིད་འཇམ་དབལ་རྡོ་རྗེར་བྱས་པ་ལ་དབང་བསྐྱར།
 ཞེས་དང་། ཡུམ་གྱིས་བསྐྱབས་སུ་སྟེ་ཤར་སྟོར་སེང་ཁྱིའི་སྟེང་དུ་སྒྲ་ཚོགས་བསྐྱར་དང་
 རྒྱ་བའི་གདན་ལ་བཞག་པའི་སྟེང་དུ་གདུགས་དཀར་པོ་གསེར་གྱི་ཡུ་བ་ཅན་གཡས་
 སུ་རྒྱལ་མཚན། གཡོན་དུ་བ་དན། རྩོགས་ཐམས་ཅད་དུ་མཚན་པའི་སྟོན་བསམ་
 གྱིས་མི་ཁྲབ་བས་བསྟོར་བར་བྱས། རྡོ་རྗེ་བསངས་སྦྱངས། སྟོང་པའི་རང་ལས་རྩྱ་
 ལས་བྱང་བའི་རྡོ་རྗེ་དེ་ཡོངས་སུ་བྱུར་བ་ལས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དབའ་དེ་ཞུ་བ་ལས་བྱང་
 བའི་རྡོ་རྗེར་བྱས། འདི་དེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། རྡོ་རྗེ་སེམས་དབའི་བྱག་ན་
 གནས། ཁྱོད་གྱིས་ཀྱང་ནི་རྟག་ཏུ་བཅང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དབའི་བརྟུམ་ཞུགས་
 བརྟག་ཁྱོའི་སར་ཏ་སྤྱ་ག་ཏ་སི་རྟེ་བརྟ་ས་མ་ཡ་ཏིལ་ཨེ་ཏ་སྟོ་རྟེ་ར་ཡུ་མི་བརྟ་ས་ཏ་ཉི་ཉི་
 ཉི་ཉི། སྤགས་དོན་འབྲས་པར་བྱས་ལ་གཡས་སུ་རྡོ་རྗེ་བཟུང་ནས། ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་
 སེམས་དབའ་ལྟེ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དབའ་དགའ་བ་ཆེ། ཀྱུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཀྱུན་བདག་
 ཉིད། རྡོ་རྗེ་སྟེམས་མའི་བདག་པོའི་བདག། དཔལ་མཚོག་དང་པོའི་སྟེས་བྱའོ། སྟོང་
 པ་ཉིད་དང་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་བའི་སྤྱགས་ཀྱི་རོ་བོ་ནི་གསང་བའི་རྡོ་རྗེ་
 ཡིན་ལ་དེ་འབྲས་པའི་དོན་དུ་རྡོ་རྗེ་འཇིག་པར་བྱེད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ནས་རྡོ་རྗེ་བྱངས་
 ཤིག། རྡོ་རྗེ་གསོར་བར་བྱའོ། ཁྱིལ་བྱ་བསངས་སྦྱངས། སྟོང་པའི་རང་ལས་ཞུམས་
 རྡོ་རྗེ་སྟེམས་མ། དེ་ལས་སྟེས་པའི་ཁྱིལ་བྱར་བྱས། འདི་དེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི། ཤེས་རབ་སྤྱི་ཡི་རྗེས་འཁོར་བཤད། ཁྱོད་གྱིས་ཀྱང་ནི་རྟག་ཏུ་བཅང་། བྱང་ཆུབ་
 མཚོག་ཏུ་རྒྱལ་བ་བཞེད། ཚེས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྤྱི་ཁྱིལ་བྱས་སྟོག་

བར་ངེས་པའི་སྒོ་ནས་ཟེལ་བྱ་འཛིན་པ་ཟེལ་བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱངས་ཤིག །ཨ་
 སྲིད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དག །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྲིད་བྲལ་བྱས། །རང་བཞིན་དག་པའི་
 སེམས་དཔའ་མཆོག །སྲིད་པ་མཆོག་གིས་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཕྱག་རྒྱའི་དམ་ཆོག་ནི།
 བསྟོན་སོགས་སྟིང་པོར་བཤད་པ་ཡི། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་བྱིན་བརྒྱབས་ལ། །གཟུགས་
 སོགས་འདོད་པའི་དམ་ཆོག་གིས། །གསང་སྤྱགས་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་བརྟ། །ནང་
 རིག་པ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། །ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་བཞུགས་པ་སྟེ། །རང་གི་ལྷ་ཡི་སྦྱོར་བ་
 ཡིས། །བདག་དང་གཞན་ལ་མཆོད་པ་བྱ། །དཀའ་སྟབས་སྟོམ་པ་མི་བཟད་པས། །བསྟོན་
 བ་མི་སྤང་མངོན་ཤེས་དང་། །མཁའ་ལ་རྒྱ་དང་ལུས་ངག་ཡིད། །ལས་བྱུང་དངོས་གྲུབ་
 འགྲུབ་མི་འགྱུར། །དེ་བས་སངས་རྒྱས་སེམས་དཔའ་མཆོག །སྤྱགས་ཀྱི་སྦྱོད་མཆོག་
 སྦྱོད་པ་རྣམས། །འདོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྟོན་པ་ཡིས། །ཆོས་ཀྱི་ཡི་གེ་མཆོག་བརྟེས་
 སོ། །བདེ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་དེའི་བདག་མིན། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་རྣམས་
 བསྟོན། །ཡེ་ཤེས་དོན་གཉེར་འདོད་ཆགས་ཅན། །སྦྱོར་བས་བསྐྱབས་ན་སྦྱར་དུ་
 འགྲུབ། །སྦྱ་གསུང་ཐུགས་ནི་ཡང་དག་འགྲུབ། །གང་གཞན་དམན་པར་བཤད་པ་
 བྟེ། །སྤྱགས་ཀྱི་བརྒྱས་པས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །སྦྱ་གསུང་ཐུགས་ནི་བསྟོམ་པའོ། །དེ་
 ཉིད་ཀྱི་ནི་དོན་བཟུང་། །ཆོས་ཀྱི་ཟེལ་བྱ་དཀོལ་བར་བྱ། །དམ་ཆོག་ཆོག་ནི་ཕྱག་རྒྱ་
 ཆེད། །བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་སྟིང་པོ་བརྟ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 ཕྱག་རྒྱ་འདུ་བྱས་ལ་འདོད་ཡོན་ལ་ཡོངས་སྦྱོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་གྲུབ་ཐམས་
 ཅད་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དམ་ཆོག་གསུམ་བཟུང་བའི་སྒོ་ནས། །ལག་པ་དོན་ཤིག་

བཟུང་ནས་འཁྱུད་པའི་ཕྱག་རྒྱས་རང་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ། འཁྱུད་པར་
བསམས་ལ། འཁྱུད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་དེ་ཉིད་དོན་རྒྱུ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་
དངོས་གཞི་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་སྒར་བུམ་དབང་གི་སྐབས་ལྟར་བུམ་ཚུ་བསངས་སྦྱངས།
སྟོང་པའི་རང་ལས་རྩྱུ་ལས་རྩྱུ་ལས་རྩྱུ་གིས་མཆན་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། ཞེས་པ་
ནས། མི་བསྐྱོད་པ་ཡབ་ཡུམ་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་བུམ་ཚུར་གྱུར། དབང་བསྐྱར་དོན་
ཆེན་པོ་ནི། །སོགས་དང་། ཨོ་ཨྲཱཱཿ་ཨུ་ད་ཀ་ཞེས་པ་ནས། ཞེས་དབང་བསྐྱར་བས་
རང་ཉིད་མི་བསྐྱོད་པའི་ངོ་བོར་གྱུར། ཅེས་དང་། དེ་ནས་ཅོད་པན་བསངས། དེན་
འབྱུང་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྐྱེད། ཞུ་བ་ལས་ཅོད་པན་དུ་མོས། དབང་བསྐྱར། སོགས་དང་།
ཨོ་བཱཿ་རྩྱ་ཀུ་ལ་ཐུ་ཀུ་ཏུ་ཨ་ཞི་ཉི་མེ་ཞི། ཞེས་དབང་བསྐྱར་བས་རང་ཉིད་རིན་འབྱུང་
གི་ངོ་བོར་གྱུར། དོན་བསངས་སྦྱངས་སོགས་བྱས་ལ། དབང་བསྐྱར་སོགས་དང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་དོན་ཡི། །སོགས་འོད་དཔག་མེད་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར། ཟེལ་བུ་
བསངས་སྦྱངས་སོགས་བྱས་ལ། དབང་བསྐྱར་སོགས་དང་། ཨོ་བཱཿ་ཨ་ཉི་པ་ཉི་
སོགས་དང་། རང་ཉིད་དོན་ཡོད་བྱུང་པའི་ངོ་བོར་གྱུར། དབང་བསྐྱར། སོགས། གྱི་
དཔལ་ཞེས་སོགས་དང་། རང་ཉིད་ནམ་སྐར་གི་ངོ་བོར་གྱུར། ལྷ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་
དད་པའི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་གྱིས་ཕྱོགས་བཅུ་ཞེས་པ་ནས། བགེགས་བསྐྱད་པར་
གྱུར། དབང་བསྐྱར་ཞེས་སོགས་དང་། ཨོ་སཱ་ཏ་ཐུ་ག་ཏ་ཞེས་སོགས་བརྗོད། བུམ་
ཚུས་སྒར་བཞིན་དབང་བསྐྱར་བས། དབང་གི་ཚུས་ལུས་ཐམས་ཅད་གང་བདེ་བ་ཆེན་
པོ་མྱོང་། ཟེལ་ཐམས་ཅད་དག་ཚུའི་ལྷག་མ་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་འབྱེལ་བ་ལས་བྱུང་པའི་མི་

བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན་པར་གྱུར། རྣམ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་བྱགས་ཀའི་ས་
བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་དབང་གི་ལྷ་ཆམས་སྤྱན་བྲངས། རང་གི་བ་སྤྱི་སྒྲོ་ནས་ཐིམ་
པས་རིགས་བྱག་ཀ་འདུས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར། ཨོ་སུ་པ་ཉིལ་བརྩ་ཡེ་སྤྲུ། ཨོ་སར་ཉ་
སྤྲུ་ག་ཉ་རྩ་པ་ཞེས་སོགས་དང་། རྗེ་ཆེ་དང་བེལ་བྱ་ཆ། །བྱངས་ཤིག་རྗེ་རྗེ་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས། །དེ་རིང་རྗེ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་འགྲུར། །སྟོབ་མའི་ཆོགས་ཆམས་བལྟ་བར་
གྱིས། །བཟ་ཤིས་གང་ཞིག་སོགས་རྒྱས་པའམ། ཤོ་ལོ་ཀ་དང་པོས་ཤིས་པ་བརྗོད་ལ།
མེ་ཉོག་གི་ཆར་དབབ་པོ། །དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དེ་ཉིད་ནི། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་སངས་
རྒྱས་མ་ཡིན་པ་གཉིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་མི་མཉམ་པ་མེད་པས་ཟུར་བཞི་པ། དན་པ་ཉེར་
བཞག་བཞི་དག་པ་ཤར་སྟོ། ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞི་དག་པ་སྟོ་སྟོ། རྩ་འབྲུལ་ཤར་པ་
བཞི་དག་པ་རུབ་སྟོ། དད་པ་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་ལྷ་དག་པ་བྱང་གི་སྟོའོ། །བསམ་
གཏན་བཞི་དག་པ་རྟ་བབས་བཞི། ཉིང་ངེ་འཛིན་བཞི་དག་པ་ཁ་ཁྱེར་བཞི། ཆོགས་ལ་
སོགས་པའི་གཟུངས་བཞི་དག་པ། ཁ་ཁྱེར་ལ་འཁོད་པའི་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ། འགྲོ་བ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་རྗེ་གས་པར་བྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་རྒྱན་
ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པ། གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུ་དག་པ་བ་དན་དང་རྒྱལ་མཆོན་
གྱི་ཅེ་མོར་བེལ་བྱའི་སྤྲ་སྟོག་པ། བྱང་རྩལ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་དག་པ་བ་བ་བ་བྱེད་ཉི་
ལྔ་སོགས་གྱིས་བརྒྱན་པ། ཆམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དག་པ་འཁོར་ལོ་སོགས་གྱིས་
མཆོན་པའི་ཀ་བ་བརྒྱད་གྱིས་སྤྲས་པ། རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱན་མི་འཆད་
པར་བསྐྱོར་བ་ནང་ཏུ་རྗེ་རྗེའི་བྱེད་བས་རྒྱུ་པོར་བསྐྱོར་བ། སངས་རྒྱས་ལྷ་(དག་

མཆོན་) པའི་ཆོན་ཁ་དོག་ལྷ་བ། ཡེ་ཤེས་དང་ཐུགས་རྗེས་བརྒྱན་པའི་བུམ་པ་བདུང་
ཅིས་གང་བ། མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་ལྷ་དང་རོལ་སོ་རྣམས་ནི་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཡན་ལག་
ཡིད་རབ་ཏུ་ཆོམ་བ། ཆོས་གྱི་སྒྲུང་བ་དང་ཟས་དང་། བདེ་ཆེན་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་
མཆོན་པའོ། །མི་དགོ་པའི་འདམ་སྒྲེམ་ཞིང་དགོ་པའི་སྤྱ་གྲུ་གསོ་བས་ཉི་མའི་གདན།
ཉོན་མོངས་པའི་ཆ་གདུང་དང་མ་རིག་པའི་སྤྱན་བ་སེལ་བས་ཆོ་བའི་གདན། ཞེས་
དགྱེལ་འཁོར་གྱི་དག་པ་བརྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལྟའི་དེ་ཉིད་ནི། དད་པ་བཙོན་འབྱས་
བན་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་སྒོ་སྤྱང་བཞི། གཟུགས་སོགས་སྦྱེ་མཆེད་
དུག་རྣམ་པར་དག་ཅིང་སྤྱིན་སོགས་པར་ཕྱིན་དུག་གི་རང་བཞིན་གཟུགས་རྗེ་རྗེ་མ་
ལ་སོགས་པ་དུག །ས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་བཞི་རྣམ་པར་དག་ཅིང་ཐབས་སོགས་
པར་ཕྱིན་ཕྱི་མ་བཞི་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣམ་ཐར་བཞིའི་ངོ་བོ་ནི་སྤྱན་མ་ལ་
སོགས་པ་ཡུམ་བཞིའོ། །ཀྱན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་དང་བརྗོད་བྱ་རྗེ་དེ་གྱི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་འབྱུག་ཤེས་དུག་དང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་
རྣམ་པར་དག་པ་ནི་རྣམ་སྤང་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ལྟའོ། །དེ་ལྟར་གཙོ་བོའི་ཡེ་ཤེས་
གཅིག་ཉིད་རྟོན་དང་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་སྤྲ་ཆོགས་པར་སྤང་བ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གུད་ན་
མེད་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་གྱི་བདག་ཉིད་དོ། །སྟོབ་དཔོན་གྱི་ལས་རིམ་ནི། དེ་
ནས་རྣལ་འབྱོར་དམ་ཆོག་མཆོག །གཟུགས་དང་ལང་ཆོ་ཡོན་ཏན་ལྟ། སྟོར་བྱས་
སྟོབ་དཔོན་དེར་འདུག་ལ། །ཡེ་ཤེས་དབབ་པ་རབ་ཏུ་བརྟག །རྗེ་རྗེ་ཆུ་སྦྱེས་ཁ་བྱེ་
ལ། །སངས་རྒྱས་རང་ནང་བཞུགས་པར་བྱ། །བསྐྱེད་ལ་གནས་བརྟན་བྱས་ཏེ། །རིགས་

བདག་གནང་བ་ཐོབ་བྱ་དང་། རྫོང་འཛིན་བདག་ཉིད་རང་མིང་བརྟུན། འཁོར་ལོའི་སྒྲིབ་
བས་སྒོ་བར་བྱ། རྫོང་ཆུ་སྐྱེས་སྐྱུ་ས་སངས་རྒྱ་ས། རྒྱུན་བྱངས་འཁོར་ལོའི་སྒྲིབས་
ལོགས་སུ། འབེགས་རྣམས་བསལ་ལ་ཡང་དག་བསྟུང་། མཆོད་ཡོན་ལུས་ལ་རབ་
ཏུ་མཆོད། ཡང་དག་བསྟོད་དེ་བསྒོ་བ་སྒོ། ལས་རྣམས་བྱས་ནས་བསྐྱབ་པར་
བྱ། མིག་དང་སྒྲ་སོགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། དབང་བསྐྱར་མཆོད་པ་ལ་སོགས་
བཟླ། དངོས་བྱུ་ཀུན་གྱིར་སེམས་ཅན་དོན། མཛོད་ཅིག་ཅེས་ནི་གསོལ་བ་
གདལ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་ཅིང་མཆོད་པ་སོགས་ནི་སྒོལ་
དཔོན་གྱི་ལས་ཀྱི་རིམ་པ་ཡིན་ལོ། ལྷ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པ་འཇམ་དཔལ་རྫོང་
སེམས་དཔལ་གསུམ་བཅེགས་སུ་གྱུར། ལྷ་མ་མེད་ཀྱི་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་བསངས།
རང་ཉིད་སྐད་ཅིག་གི་འཇམ་དཔལ་རྫོང་སེམས་དཔལ་གསུམ་བཅེགས་སུ་གྱུར། ལྷ་
མས་གསུངས་པར་མོས་ལ། བཙུན་ལྷན་བདག་གིས་སྒྲིན་ལགས་ཀྱི། འདི་ལ་ཉེ་བར་
མཛད་དུ་གསོལ། ལན་གསུམ། རང་གིས། བཙུན་ལྷན་འདག་གིས་བཟུང་ལགས་
ཀྱི། འབདག་ལ་ཉེ་བར་མཛད་དུ་གསོལ། ལན་གསུམ། ལྷ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་
པའི་སྐྱགས་ཀ་ནས་སྐྱགས་ཀྱི་འཕྲེང་བ་བྱུང་། ཞལ་ནས་བརྒྱུད། རང་གི་རྣ་བ་གཡས་
པ་ནས་ཞུགས་ཏེ། སྤྱིང་ཁའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔལ་མཐར་གཡས་བསྐྱོར་དུ་
འཁོད་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ལུས་ཐམས་ཅད་གང་པར་གྱུར། ལྷ་མ་མཛོད་རྒྱ་མི་སྒྲིབ་
བརྒྱ་ཅམ་མམ་གསུམ་བརྟུན། རང་གི་མིག་གཉིས་སུ་ཡི་གེ་(མི་མི) རེ་རེ། ལྷ་མ་མཛོད་
ཏུ་ཨ་(ས་པ་)ཏུ་ར་པ་ཏུ་ལི་མི། ཞེས་བརྟུན་ནས་མིག་འབྱེད་པའི་རྒྱལ་བྱས་ལ། རི་

ལྷར་མིག་མཁན་རྒྱལ་པོ་ཡིས། །འཛིག་རྟེན་མིང་རྟོག་བསལ་བ་ལྷར། །བུ་ཁྱོད་ཀྱི་ནི་
མི་ཤེས་པའི། །རབ་རིབ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསལ། །ཞེས་བྲེ་བས། མི་ཤེས་པའི་
རབ་རིབ་དང་བྲལ་ནས། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱན་བྲེ་བར་གྱུར། །ལྷ་ཆོས་རྣམས་གཟུགས་
བརྟན་ལྷ་བྱ་སྟེ། །གསལ་ཞིང་དག་ལ་རྩོག་པ་མེད། །བཟུང་དུ་མེད་ཅིང་བརྗོད་དུ་
མེད། །རྒྱ་དང་ལས་ལས་ཡང་དག་འབྱུང་། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་མེ་ལོང་བཞིན། །དེར་
ནི་གསལ་དག་རྩོག་པ་མེད། །སངས་རྒྱས་ཀྱན་བདག་རང་ཉིད་ནི། །བུ་ཁྱོད་ཀྱི་ནི་སྦྱོང་
ལ་ཞུགས། །རང་བཞིན་མེད་ཅིང་གནས་མེད་པར། །ཆོས་རྣམས་དེ་ལྷར་ཤེས་ནས་
ཁྱོད། །སེམས་ཅན་དོན་ནི་མཉམ་མེད་བྱོས། །སྟོབ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲས་སུ་སྟེ། །ཞེས་
བརྗོད་དེ། །སྤྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟུགས་བརྟན་ལྷ་བྱ་དང་ཁྱད་པར་དུ་རང་གི་སྦྱོང་
ལ་ཞུགས་པའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ནི་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་དང་འབྲ་བར་
ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །རྟོགས་སྟེས་པའི་མདའ་གཞུ་རྩི་ ལྷ་སྤྲ་ཏ་སྤྲ་ག་ཏ་ཨ་བུ་ར་
ག་ཡ་སྤྱ། །ཞེས་བྲིན་པ་རང་གིས་སྒྲངས་ལ། ལྷ་སྤྲ་ཏ་སྤྲ་ག་ཏ་ཨ་བུ་ར་ག་ཡ་མི།
ཞེས་བརྗོད་ལ་ཕྱོགས་བཞི་སྟེང་ལོག་ཏུ་མདའ་འཕང་ངོ། །རྩྭ་ལས་བྱུང་བའི་འཁོར་ལོ།
ལྷ་བརྗོད་ཏེ་དུ་མི། མདུན་དུ་འཁོར་ལོའི་སྦྱན་བྲིན་པར་གྱུར། །དབྱངས་ཐ་མ་ལྷ་མས་
བྱུང་བའི་དུང་། ལྷ་བརྗོད་རྩ་ཁྲི་ །དབྱངས་དང་པོ་ཨ་ལས་བྱུང་བའི་འདུས་པའི་རྒྱད་
ཀྱི་པོ་རྟེ། །ལག་པ་གཡོན་ཏུ་བཟུང་། །དེང་ནས་བརྩམས་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་པ། །ཅམ་
གྱིས་ཆོས་དུང་སྒྲ་མེད་པ། །ཀྱན་ནས་ཡོངས་སུ་བཀང་ནས་ནི། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
བསྐྱོར་བར་གྱིས། །དབྱངས་ཐ་མ་ལྷ་ལས་བྱུང་བའི་བྲིལ་བུ། །གཡོན་པས་དཀྲོལ་ཞིང་།

ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་མཆོན་ཉིད་དེ། །ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་མཆོན་ཉིད་མེད། །ནམ་
མཁའ་མཉམ་བ་(འདི་ཉིད་)སྒྲིབ་བས། །ཐམས་ཅད་མཆོག་ནི་མཉམ་ཉིད་
གསལ། །རང་ཉིད་འང་མ་དཔལ་རྫོང་མེད་ཀྱལ་ལ་གནས་པར་གྱུར། །འཛིག་རྟེན་
ཁམས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་པན་པའི་ཕྱིར། །རི་ལྷར་སྤྲོ་ཆོགས་
འདུལ་འགྱུར་བའི། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་གྱིས། །རང་ཉིད་མི་བསྐྱོད་པའི་ང་
ཀྱལ་ལ་གནས་པར་གྱུར། །འཛིག་རྟེན་ཁམས་ནི་ཞེས་སོགས་ལ། །རྫོང་མེད་འཁོར་ལོ་
བསྐྱོར་བར་གྱིས། །དེ་བཞིན་དུ། །ནམ་སྤང་། །རིན་འབྱུང་། །འོད་དཔག་མེད། །དོན་གྲུབ་
ཀྱི་ང་ཀྱལ་ལ་གནས་པར་གྱུར། །ཅས་དང་། །འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་མ་
མ། །འཁོར་ལོའི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་གྱིས། །ཞེས་དང་། །རིན་ཆེན། །བརྒྱལ། །ལས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་གྱིས། །ཞེས་བསྐྱུར། །དེ་དག་གིས་ནི་རིགས་ལྔ་སོ་སོའི་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་བ་དང་བཤད་པ་བྱེད་པའི་རྗེས་སུ་གནང་བ་བྱིན་པ་ཡིན་ཅོ། །དེ་ལྟར་བྱིན་ང་
གི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ལས་བྱིར་སྤྲོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །སྒོ་བ་དཔོན་དུ་བྱ་བའི་
ཆེད་དུ་ཆོས་ཀྱི་ཀྱལ་སྤྲིད་ལ་དབང་བསྐྱུར་བས་ན་སྒོ་བ་དཔོན་ཀྱི་དབང་དང་། །ཕྱིར་མི་
ལྷོག་པ་ནམས་ཀྱི་དབང་དང་འདྲ་ཞིང་། །ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ས་སོན་བྱུང་པར་ཅན་དུ་མ་
བསྐྱུན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དབང་ཞེས་པ་དང་། །དབང་དུག་ཀ་ལ་
བྱམ་པའི་རྒྱའི་བྱ་བ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་བྱམ་པའི་དབང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཐོབ། །གཙོ་བོར་
ལུས་ཀྱི་དྲི་མ་གསུམ་སྤར་བསགས་སྒྲིབ་ཞིང་བྱི་མ་སྒོམ་པ་དང་། །ལུས་མ་མལ་དུ་
འཛིན་པའི་སྤང་ཞེན་འབྱུང་པས་སྒྲིབ་རྫོང་སྒྲིབ་ཀྱི་ལམ་བསྐྱེད་རིམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་

བ་བསྐྱོམ་བ་ལ་དབང་། འབྲས་བུ་སྤྲུལ་པའི་སྤྱུ་འབྲུབ་པའི་རྩུ་བ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་
བཞག་བ་ཡིན་ནོ། །གསང་དབང་གི་དོན་དུ་རང་གི་རིག་མ་གཟུགས་དང་ལང་ཆོ་
སོགས་རྒྱད་ནས་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་ཆང་བ་དང་། མཐུལ་ཕུལ་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་
ཀྱི་བཀའ་བློན་གྱིས། །བདག་གིས་སྒྲ་མེད་བྱ་བ་ཐོབ། །དེ་བྱིར་གསང་བའི་དབང་གིས་
ནི། །མགོན་པོས་རྗེས་སུ་བཟུང་བར་མཛོད། །ཅེས་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་བཏབ་སྟེ་
གདོང་བཅེང་། བེསྒྲུག་གིས། ཀྱིས་རང་ཉིད་བསངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་སྤྱི་ལས་འཁོར་
ལོ་སྤྱི་གྱིས་མཚན་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་རང་ཉིད་ནམ་སྤང་དཀར་པོ་ཞེས་བ་ནས།
རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་པར་གྱུར། ཡབ་རྒྱུད་། གླ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་བ་འཇམ་དཔལ་རྟོ་
རྗེ་སེམས་དཔའ་གསུམ་བཅེགས་སུ་གསལ་བར་གྱུར། ཨོ་ཤུ་ཏ་ནས། རིག་མ་སྟོང་
བ་ཉིད་དུ་གྱུར། སྟོང་པའི་ངང་ལས་མི་ལས་རལ་གྱི་འཆང་བཟུང་ལ་མི་གྱིས་མཚན་བ་
ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་འཇམ་དཔལ་རྟོ་རྗེ་ཞེས་བ་ནས། ཉི་མ་ལྟར་སྤང་བའི་གཟི་
བརྗིད་མཐའ་ལས་བ་དང་ལྡན་པ། དེའི་མིག་གཉིས་སུ་ཁྱོའི་ཞེས་བ་ནས། ཐུགས་ཀར་
རྩོམ་པོས་མཚན་པར་གྱུར། དེའི་སྤྱུ་མཚམས་ནས་རྩ་མ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་སྟོང་ཁའི་
བར་དུ་ནམ་སྤང་གི་ངོ་བོ་ཨོ་དཀར་པོ་ཞེས་བ་ནས། བདག་བསྐྱེད་ལྟར། ཅུ་མ་ཟླ་ན་དང་
འབྲུད་བ་སོགས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་དགའ་བའི་སྤྱུས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་བ་ཡབ་ཡུམ་དཔག་རྩ་མེད་བ་སྤྱན་རླངས་ཏེ་ཞལ་ནས་ཞུགས་ཐུགས་ཀར་
རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་བྱ་སྟེ་དགའ་བ་བཞི་རིམ་གྱིས་ཉམས་སུ་
སྟོང་། རྟོར་བྱར་བྱང་སེམས་གཡོ་མེད་དུ་བཟུང་བས་ལྟན་སྤྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་བརྟན་

པར་བྱས་ནས། གླེང་སྤྲོད་ཕྱི་ལོ་ལྷ་མས་ཅན་ཞུ་བའི་ངོ་བོའི་ཐེག་ལེ། གཡོན་པའི་མཐེབ་
སྤྲོད་ཀྱིས་གྲངས་ཏེ། འདི་དེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། དམ་ཆོག་ཆེན་པོ་མཛད་བྱུང་
བ། །ཁམས་ལྡན་ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཀྱིས་ལེན། །བདེ་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་བར་གྱིས། །འདས་
པའི་དོན་རྗེ་འཆང་སོགས་ཀྱིས། །རྗེ་ལྷ་ར་སངས་རྒྱས་སྤྲོད་དབང་བསྐྱུར། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་ནི་བཟང་པོ་ཡིས། །དེ་ལྷ་ར་བྱ་ཁྱོད་དབང་བསྐྱུར་རོ། །ཨོྭ་ལྷ་མཚན་རྒྱ་མི་རྒྱ།
ཞེས་གསུང་ཞིང་རང་གི་ལྷ་ཐོག་ཏུ་བཞག་པ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་ངོ་
བོར་བལྟས་ནས་བྱུང་བས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པར་གྱུར། །ཨ་ཏོ་མཐུ་སུ་ཁ། དེ་བཞིན་
དུ་ཡུམ་ཡར་ལངས་ནས། སྐར་ཡང་ཡུམ་གྱིས་རང་གི་བསྐྱར་གནས་པའི་ལྷ་ཐམས་
ཅད་ཞུ་བའི་ངོ་བོའི་ཐེག་ལེ། (ཞེས་པ་ནས་)ཨ་ཏོ་མཐུ་སུ་ཁ། ཞེས་པའི་བར་འབྲ། དེ་
ལྷ་ར་གླེང་མ་ཡུམ་གྱི་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་བྱུངས་པ་ལས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་
ལ་བདེ་བ་དེས་སྟོང་བ་དེས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གསང་དབང་གི་
ངོ་བོར་གྱུར་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་གྱུར། དེ་ནས་གདོང་གཡོགས་བསལ། ཁྱོད་ཀྱིས་
དཀྱིལ་འཁོར་བཞེལ་སྤྲོད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་རྒྱས་གསང་བ་
ལས་བྱུང་བའི་དབང་ལ། གསང་བའི་དབང་བསྐྱུར་བ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཐོག། ཐུན་མོང་
བ་ངག་གི་བྲི་མ་རྒྱན་དུ་སྤྲོད་པ་སོགས་སྤྲོད་བསལས་འདག་ཅིང་བྲི་མ་བསྐྱོམ་པ་དང་།
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྒྱུད་ལ་ངག་ཏུ་གསུངས་པའི་བྲི་མ་རྒྱུད་སྤྲོད་སོ་སོར་ཞེན་པའི་
བྲི་མ་འབྱུང་བས་གསུང་དོན་རྗེ་སྟོང་། ལམ་ཀུན་རྗེ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ལས་ལྷ་ལག་
དང་བཅས་པ་བསྐྱོམ་པ་ལ་དབང་། འབྲས་བུ་ལོངས་སྟོང་རྗེ་གསུང་པའི་སྐྱེ་འབྱུང་བའི་

ནུས་པ་བྱུང་པར་ཅན་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གི་དོན་(དུ་)
མྱར་བཞིན་རིག་མ་དང་མཛུལ་ཕྱལ་ལ། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཕྱང་པོ་ཅན། སྤྱིད་པའི་
འཁོར་ལོ་ནམ་སྦྱོང་བ། །དེ་རིང་བཤད་པའི་རིན་ཆེན་གྱིས། །གཙོ་བོས་བདག་ལ་
བཀའ་ཤིན་མཛོད། །ཁྱོད་ཞབས་པ་སྒོ་སྤངས་ནས་ནི། །གཙོ་བོ་གཞན་ནས་སྐྱབས་མ་
མཆིས། །འགྲོ་བའི་དབང་པོ་ཐུབ་ཆེན་པོས། །དེ་བས་སྒོ་མཆོག་མཉེས་པར་
མཛོད། །ལན་གསུམ། མིག་དར་བཅིངས། སྒྲ་མས་མྱར་ཕྱལ་བའི་རིག་མའི་ལག་པ་
རང་གི་ལག་པར་བཞག་སྟེ། འདིར་ནི་བྱེད་ནམས་དབང་པོ་ཡིན། །བདག་གིས་འདི་ལ་
འདི་གཏད་དོ། །གཟུངས་མ་ཡིད་འོང་འདི་ཁྱོད་གྱིས། །བསྟེན་བྱར་སངས་རྒྱས་ནམས་
གྱིས་བཟླ། །འཁོར་ལོ་རིམ་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །བདེ་བ་དམ་པ་ཐུང་བར་གྱིས། །དྲོ་
ཇིའི་སྦྱིལ་གྱུང་གིས་སེམས་ནི། །ཁོར་བུའི་ནང་དུ་གནས་བལྟ་བས། །ཞེས་གསུངས་
ཤིང་གཏད་པས་རིག་མ་དེས་ཀྱང་ངི་ཞེས་པོས་བྱུགས། རྒྱ་ཐམས་ཅད་གྱིས་བརྒྱན་
ཏེ། གོས་མེད་པར་བསྒྲ་རྒྱས་པ་གསལ་པོར་སྟོན་ཅིང་། སྒྲོབ་མ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་
བཟོད་པར་གྱུར་པ་བསམས་ལ། ངི་ཆེན་ངི་ཆུ་བཟའ་བ་དང་། །ཁྲག་དང་ཁུ་བ་དེ་
བཞིན་ཤ། །བྱད་མེད་གྲུས་མཆོད་དེ་བཞིན་དུ། །རྩ་གའི་སྒྲར་ཙམ་རྩ་རྩ་(ནམ་ནི)། །བྱ་
ཁྱོད་སྒོ་བ་ཡིན་ནམ་ཅི། །རི་ལྷར་བདེ་བ་བྱས་སྒྲོས་ཤིག། ཅེས་འདི་བ་ལ། རང་གིས་
ཀྱང་། ངི་ཆེན་ངི་ཆུ་སོགས་ཟ་བ། །ལྷ་མོ་ཅི་ཕྱིར་བདག་མི་སྟོ། །བྱད་མེད་ནམས་ལ་
ཉག་གྲུས་བྱ། །རྩ་གཉིད་ལ་ཙམ་རྩ་ནི། །ཞེས་ལན་བཏབ་པས་རིག་མ་དེ་དགྱེས་ནས།
ཨེ་མ་བདག་གི་སྒྲ་འདི། །བདེ་བ་ཀུན་དང་ཡང་དག་ལྟ། །གང་ཞིག་ཆོ་གས་བསྟེན་

བྱེད་པ། །དེ་ཡི་མདུན་ན་བདག་གནས་སོ། །སངས་རྒྱས་བསྟེན་པ་ལ་སོགས་
པ། །པརྒྱར་བྱ་བ་ཇི་བཞིན་གྱིས། །བདེ་ཆེན་རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་ནི། །འདི་ཉིད་དུ་ནི་རྟག་
ཏུ་བཞུགས། །སྤྱོད་པོ་གང་ཞིག་འདི་སྤོང་བ། །དེ་ལ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་མེད། །རྩ་རྩ་
མོ་ཁྱ་ཉོེ་ ཞེས་བརྗོད་དེ་རང་གི་དབང་དུ་བྱོན་པར་གྱུར། །ཨོ་ཤུ་བྱ་ཏ། ཞེས་པ་ནས།
སྤོང་པའི་རང་ལས་རང་དང་རིག་མ་གཉིས་ཀ་མི་ལས་རལ་གྱི་འཆང་བ་བྱང་ལ་མི་
གྱིས་མཆོན་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་བཅོམ་ལྷན་འདས་འངས་དཔལ་དོ་རྩེ་ཡལ་
ཡུམ་དུ་གྱུར་པ་ནི། སྤྱི་མདོག་དང་རྩ་ཞལ་གྱུར་གྱུས་བཟང་པོ་ལྟར། ཞེས་པ་ནས།
མཛེས་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀའི་མིག་གཉིས་སུ་ཁྲོ། ཞེས་པ་ནས། སྤྱགས་ཀར་
རྩྱུ་སྟོན་པོ། ཡུམ་གྱི་སྤྱི་མཆོམས་ཞེས་པ་ནས། ཅུ་སྟུ་ན་དང་འབྲུད་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་
སྟོམས་པར་ཞུགས་པར་གྱུར། །ཨོ་ཤུ་ཤུ་ཤུ་ཏ་ཏ་ཏ་སྟུ་ཁྱ། །ཨོ་སྤྱ་ཏ་སྤྱ་ག་ཏ་ཨ་བྱ་
ར་ག་ཏ་བརྩ་སྤྱ་སྤྱ་ཨ་བྱ་ཏོ་ཏོ། ཞེས་ང་རྒྱལ་བ་བྱང་ཞིང་། སྟོམས་པར་ཞུགས་
པས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྤྱི་བོ་ནས་མགྱུན་པར་སླེབ་པ་ན་དགའ་བ། དེ་ནས་སྟོང་ཁར་
སླེབ་པ་ན་མཆོག་དགའ། དེ་ནས་ལྟེ་བར་སླེབ་པ་ན་ཁྲུད་དགའ། དེ་ནས་ནོར་བུའི་ཆེར་
སླེབ་པ་ན་ལྷན་ཅིག་སྤྱིས་པའི་དགའ་བ་དེས་བདག་མེད་པའི་ལྷ་བ་དེས་པར་བྱས་པའི་
བདེ་སྤོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གི་རོ་བོར་གྱུར་པ་
རྒྱད་ལ་སྤྱིས་པར་གྱུར། དམ་ཆོག་བྱིན་པ་ནི། དབང་བསྐྱར་འདི་ནི་རི་ལྷ་བར། །བྱང་
རྒྱལ་སྤོང་གཞན་དེ་བཞིན་དུ། །དགེ་བའི་རྩལ་ནི་གཞན་གསུངས་པས། །སངས་རྒྱས་
སྤྱི་སོགས་ཐོབ་མི་འགྱུར། །དམ་ཆོག་དགའ་ནི་བསྐྱར་བ་དང་། །རྟག་ཏུ་སྟོམ་པ་(བསྐྱེད་

བསྐྱར་)བར་བྲ། །བཙུ་བྱེད་སྒྲོན་མ་མི་འཆི་སྤྱད། །དམ་ཆིག་གཞན་ཡང་བསྐྱར་བ་
ནི། །(དཀོན་མཆོག་གསུམ་གཞི་དུ་བྱེད་མེད་ཀྱན། །དཀོན་མཆོག་གཞི་དུ་གཞོམས་
བྱེད་མེད་ཀྱན། །)མཆོག་སྤང་ལོག་པའི་ངག་མ་ཡིན། །འདི་དག་ཆོག་བཞིན་བསྐྱར་
བ། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དུ་གང་བཤད་བ། །བདག་གིས་དེ་རིང་ཡང་དག་བཤད། །སྐྱབ་
བ་པོ་ལ་རིག་མ་སྤྱིན། །བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
མཁུན་པར་གསོལ། །ཐབས་གཞན་གྱིས་ནི་འཆང་མི་རྒྱ། །དེ་བས་འདིར་ནི་རིག་མ་
མཆོད། །ཆོས་ཀྱན་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ། །དངོས་པོ་གཉིས་སུ་བརྟགས་པ་ཡིན། །དེ་
བས་འཁོར་བ་རྣམ་བཤམ་བར། །ཁྱོད་གྱིས་ནམ་ཡང་མི་བྱའོ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རིག་མའི་བརྟུལ་ཞུགས་སྒྲ་མེད་པའོ། །ཆོངས་པ་གང་ཞིག་འདའ་བྱེད་
བ། །དེ་ལ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་མེད། །མིག་དར་བསལ། །ཁྱོད་ཀྱི་ཟླ་གའི་དཀྱིལ་
འཁོར་དུ་ཤེས་རབ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་དབང་ལ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་
ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཐོབ། །ཐུན་མོང་བ་ཡིད་ཀྱི་ངེ་མ་བརྟན་མེམས་སོགས་སྤར་བསགས་
དག་ཅིང་ཕྱི་མ་བསྐྱོལ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གང་སྤང་ཀྱན་བདེ་སྤོང་དབྱེར་མེད་དུ་
འཆར་བ་ལ་སྐྱིབ་པའི་ངེ་མ་འབྱུང་བར་བྱེད་པས་ཡིད་དག་པར་བྱེད། །དོན་དམ་འོད་
གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་སྒྲོམ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས་འབས་བྱ་
ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་མཛོན་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བཞག་གོ། །དབང་བཞི་པའི་
དོན་དུ་མཐུལ་བུ་ལ་ཉེ། །ཁྱོད་ཞབས་བསྐྱོའི་བཀའ་ངེན་གྱིས། །གཙུག་པོ་དབང་བསྐྱར་
རྣམ་གསུམ་ཐོབ། །དེ་རིང་རིན་ཆེན་བཞི་པ་ཡང་། །བཀའ་ངེན་གྱིས་ནི་བསྐྱབ་དུ་

གསོལ། །ལན་གསུམ། དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་བ་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་ཟུང་འཇུག་ཏུ་
སྒྲིང་པའི་ཆོག་གིས་བསྐྱར་བ་ཡིན་པས། ཟུང་འཇུག་གི་གོ་བ་བསྐྱེད་དགོས་ལ། དེའི་
གོ་བ་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། བཞི་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཁྱོད་གྱིས་དབང་གསུམ་པ་
ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ། རང་དང་རིག་མ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་འདོད་ལྟ་ཡལ་ཡུམ་དུ་སྒྲང་
བཞིན་པའི་དུས་ན་སེམས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ངེས་པ་
གཉིས་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། དོན་འདི་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་མཐར་སྐྱབ་
སེམས་ཅམ་ལས་བྱུབ་པའི་ལོངས་སྒྲིང་རྫོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་རང་སྒྲང་གི་རིག་
མ་དང་ཁ་སྐྱོར་བའི་ལུས་ཅན་དང་། དེའི་དུས་ཉིད་ན་ཐུགས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་
དགའ་བ་དང་སྒྲིང་བ་ཉིད་གཉིས་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་འོད་གསལ་ཐམས་ཅད་སྒྲིང་
པ་ཉིད་རོ་ལོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་དེ། དེ་ནི་ཐོབ་བྱ་
དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་བལ་བ། །ཕྱང་པོ་ཁམས་དང་
སྐྱེ་མཆེད་དང་། །གཟུང་དང་འཇིན་པ་རྣམ་སྤངས་པ། །ཆོས་བདག་མེད་པ་མཉམ་ཉིད་
པ། །རང་སེམས་གཟོད་ནས་མ་སྐྱེས་པ། །སྒྲིང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་
དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བཞི་པ་ཆོག་དབང་རིན་པོ་ཆེ་
ཐོབ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པའི་བག་ཆགས་འཁྱུད་པའི་རྒྱས་པ་བཞག། །ལམ་
བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་རྫོགས་རིམ་སྒྲོམ་པ་སོགས་ལ་དབང་བར་
བྱས། །འབྲས་བྱ་ཟུང་འཇུག་དོན་རྫོགས་ཀྱི་སྐྱེ་མངོན་དུ་འགྱུར་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་
བྱས་སོ། །

ཕུར་སྟོན་ནི། སྐྱ་མ་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གྱུར། ཕྱག་གཡོན་
པའི་ཁུ་ཚུར་གྱིས་ཆོས་གོས་ཀྱི་གྲ་སོརྗེའི་རྣ་བ་ལྟར་ཐུགས་ཀར་འཛིན་ཅིང་། གཡམས་
མཆོག་སྦྱོན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་རང་གི་སྦྱི་པོར་བཞག་ནས། ཚིང་ཡིས་འདི་ལྟར་ཕུང་
བསྟན་ཏེ། རྟོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་གཤེགས། །སྲིད་པའི་མཐའ་ནི་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར། །སྲིད་པའི་ངན་འགྲོ་ཉིད་ལས་བཏོན། །ཀྱེ་དཔལ་མི་བསྐྱོད་རྟོ་རྩེ་ཞེས་བྱ་བའི་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སིཾ་ས་མ་ཡུ་སྟོ་སྟོར་སྟོ་སྟོ་སྟོ། །འདི་ཡིས་དབང་བསྐྱར་གྱུར་པ་
ཡིས། །ཐུགས་པ་འགྲོ་བ་ཀྱན་གྱི་བདག་། སྐྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ། །བདེ་གཤེགས་
རྣམས་ཀྱིས་ཕུང་བསྟན་མཛད། །གང་ལ་ཕྱག་རྒྱ་འདིས་ཕུང་བསྟན་པ་དེ་ལ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་དགྲིལ་
འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཕུང་སྟོན་པར་མཛད་དེ་ཕྱག་རྒྱ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཐུ་དང་ཐུགས་འདིའི་
སྟོབས་ཡིན་ནོ། རྩེས་གནང་ནི། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དོན། རི་ལྷ་རི་ལྟར་འདུལ་
འགྱུར་བ། དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཆགས་ལ་སོགས། །གཙང་བས་སེམས་ཅན་དོན་བྱལོ། ཉིན་
རེ་བཞིན་དུ་ཐུན་བཞི་བྱ། ཉིང་འཛིན་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་ལྡན་པར། །གྱུར་པས་ཐུན་
མོང་ཅིག་ཤོས་ཀྱི། །དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ། །མི་སྤང་བ་ནི་སྦྱོང་ཡིན་
ཏེ། །མཛོན་ཤེས་ལྡན་པ་ཉིས་སྦྱོང་ཡིན། །རིག་པ་འཛིན་པ་སུམ་སྦྱོང་ཡིན། རྟོ་རྩེ་ཅན་
ནི་འགྲོ་ཀྱན་བདག་། ཞི་དང་རྒྱས་སོགས་ལས་གང་དང་། །དེ་ལས་གཞན་པ་ཅི་འདོད་
པ། །འཁོར་ལོ་རྩེས་མཉེས་སྦྱོར་བ་ཡིས། །བསྐྱབས་ན་སྤྱད་དུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །

དབུགས་དབྱུང་ནི། མཆོག་གསང་དགྲིལ་འཁོར་དམ་པ་འདི། མཐོང་བ་དང་ནི་
ཞུགས་གྱུར་པས། སྤྲིག་པ་ཀུན་ལས་ངེས་ཤོལ་བར། ཁྱེད་རྣམས་དེར་ནི་ལེགས་
པར་གནས། བདེ་ཆེན་ཐེག་པ་འདི་ལ་ནི། སྦྲར་ཁྱོད་འཆི་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། མི་
ཚུགས་པ་དང་མ་བཅེངས་པ། གང་ལའང་འཇིགས་མེད་དགའ་བར་གྱིས། སྤིང་
པ་ལིན་ཏུ་དག་པའི་ཕྱིར། སྤིང་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་ཁྱོད་འདས། སྤིང་པ་ལིན་ཏུ་
འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན། དམ་ཆོག་བསྐྱག་པ་ནི། དངོས་
གྲུབ་དམ་ཆོག་སྒོམ་པ་འདི། ཁྱོད་གྱིས་ཉག་ཏུ་བསྐྱུང་བུ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་གྲུན་
གྱིས་མཐུན་པར་གསུངས། མཆོག་ཏུ་ཉག་པའི་བཀའ་ཡིན་ནོ། གང་ཞེག་བསྐྱེད་
པ་ཅམ་གྱིས་ནི། སངས་རྒྱལ་ཉིད་དུ་དོགས་མེད་པའི། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བཏང་
མི་བྱ། རྟོ་རྟེན་ཕྱག་རྒྱ་གང་ཡིན་པའོ། དམ་པའི་ཆོས་ནི་མི་སྤང་ཞིང་། རྣམ་ཡང་
འདྲོར་བར་མི་བྱའོ། མི་ཤེས་(བ་ཡི་པའམ་) མོངས་པ་ཡིས། ཚུལ་ཆེན་བསྟན་
པར་མི་བྱའོ། བདག་ཉིད་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་སུ། དཀའ་ཐུབ་གྱིས་ཀྱང་མི་གདུང་
ཞིང་། ཅི་བདེ་བར་ནི་བདེ་བར་བཟུང་། འདི་ནི་མ་གྱོན་རྩོགས་སངས་རྒྱལ། རྟོ་རྟེན་
ཟིལ་བུ་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས། རྣམ་ཡང་འདྲོར་བར་མི་བྱ་ཞིང་། སྟོབ་དཔོན་སྤྲད་པར་
མི་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་སངས་རྒྱལ་གྲུན་དང་འབྲ། སངས་རྒྱལ་གྲུན་མཚུངས་སྟེ་མ་
ཡི། སྟོབ་དཔོན་ལ་ནི་གང་སྟོད་པ། དེ་ནི་སངས་རྒྱལ་གྲུན་སྤྲད་པས། ཉག་ཏུ་སྤྱག་
བསྐྱལ་ཐོབ་པར་འགྱུར། རིམས་དང་དུག་དང་དབྱིག་དུག་དང་། མཁའ་འགྲོ་རྣམས་
གྱིས་གཙུག་པ་དང་། གཤོན་དང་ལོག་འཕྲེན་གཏུམ་པོ་ཡིས། བསད་ནས་སེམས་

དཔལ་ལྷུང་བར་འགྱུར། །དེ་བས་ནན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །དོན་སློབ་དཔོན་སློ་
གྲོས་ཆེ། །དགེ་བ་རབ་ཏུ་མི་སྦྱོམ་པ། །ནམ་ཡང་སྤང་པར་མི་བྱའོ། །ཁྲ་མ་ལ་ནི་གུས་
བཅས་ཡོན། །རྗེས་མ་ཐུན་ཁྱོད་ཀྱིས་སྦྱིན་པར་བྱ། །དེས་ནི་རིམས་སོགས་གཞོད་པ་
ནམས། །ཕྱིར་ཞིང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །རྟག་ཏུ་རང་གི་དམ་ཆོག་སྤངས། །རྟག་
ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཆོད། །རྟག་ཏུ་སྤྲོ་མ་ལ་གུས་བྱ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱན་
དང་འབྲ། །དེ་བྱིན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ། །རྟག་ཏུ་བྱིན་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར། །དེ་
བྱིན་བསོད་ནམས་ཆོགས་ཡིན་ཏེ། །ཆོགས་ལས་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། །གང་
ཕྱིར་འདིར་ནི་ལེགས་པར་གནས། །དེར་ཁྱོད་སྦྱེ་བ་འབྲས་བུར་བཅས། །དམ་ཆོག་
ལྷ་ནམས་དང་མཉམ་པར། །དེར་ཁྱོད་འགྱུར་བ་ཐེ་ཆོམ་མེད། །སངས་རྒྱས་དོན་རྗེ་
འཛིན་བཅས་པ། །ཀུན་གྱིས་དེར་ཁྱོད་དབང་བསྐྱར་བས། །ཁམས་གསུམ་ཀུན་གྱི་
རྒྱལ་པོ་ཆེ། །རྒྱལ་སྤིང་བདག་པོར་བསྟན་པ་ཡིན། །དེ་རིང་བདུད་ལས་ནམ་རྒྱལ་
ཏེ། །ཁྱོད་ཁྱེར་མཆོག་ཏུ་རབ་ཏུ་ཞུགས། །དེ་རིང་ཁྱོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཐོབ་
པ་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད། །དེ་ལྟར་ཡིད་ནི་རབ་དང་དོན་རྗེ་ཉིད་ཏུ་གྱིས། །རང་གི་དམ་
ཆོག་མི་ཟད་བདེ་སྟེར་བསྟེན་པར་གྱིས། །དེར་ནི་འགྲོ་བ་བདེ་སྦྱར་དོན་རྗེ་སེམས་དཔལ་
དང་། །མཚུངས་པར་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་ཁྱེད་ནམས་བྱིན་པར་གྱུར། །དེ་ལྟར་ལུང་བསྟན་
རྗེས་གནང་དབུགས་དབྱུང་དམ་བསྐྱག་བྱས་ནས། །དེ་ནི་ཁྱེད་ནམས་དཀྱིལ་འཁོར་
གྱི། །སློབ་དཔོན་སྤྲུགས་དང་རྒྱུད་འཛིན་པར། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
དང་། །ལྷ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ཐུན་པར་དགོངས། །སེམས་ཅན་ནམས་ལ་རྗེས་བརྟེ་

བས། །ཁྱིད་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་ཚོག་བཞིན། །རབ་ཏུ་འབད་དེ་བྲི་བར་བྱ། །སྐབ་པ་པོ་
ནམས་རྒྱད་ལ་སྒྲོད། །དེ་ནས་སྒྲ་མས་གསུངས་པའི་དམ་ཚིག་ནམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་
བསུང་བར་བྱ་སྟམ་དུ་ཡི་དམ་བཅས་ལ། གཙོ་བོས་རི་ལྟར་བཀའ་སྩལ་བ། །གསུང་
དེ་དེ་བཞིན་བདག་བགྱིད་དོ། །

དེ་ནས་གཏང་རག་ཏུ་མཐུལ་རྒྱས་པར་སྤལ་ནས། སྐབ་ན་ཞི་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱིན་
སྒྲེག་ཀྱང་བྱའོ། །མཚོད་པ་ནམས་བསངས་སྤྱངས་བསྐྱེད་ལ། གཏང་རག་གི་མཚོད་
བ། ཨོ་སར་ཏ་སྤྲ་ག་ཏ། སོགས་ཀྱིས་ཚུ་གཉིས་འདོད་ཡོན་ལ། ཉེར་སྒྲོད། རོལ་མོ་
བསྟོད་པ། རང་མཚོད་ནམས་སྤལ་ལ་ཚོགས་མཚོད་ཀྱང་བྱས་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་ཀྱིས་
ཕྱི་རོལ་དུ་ཕྱོགས་སྒྲོང་ལ་གཏོར་མ་སྤལ་ག་ཤེགས་གསོལ་བྱས། རང་དུ་དཀྱིལ་
འཁོར་ལ་བསྐྱོར་བ་གསུམ་བྱས་ཕྱག་བཅའ་ནས། ཤར་ནས་གཙོ་བོ་ལ་ཕྱོགས་པས་
བེལ་བྱ་དཀྱོལ་ཞིང་། ཡིག་བརྒྱ་ལན་བདུན་བརྗོད་མེ་རྟོག་དང་བཅས་པའི་ཐལ་
མོ་སྦྱང་ཁར་སྤྱར་ཏེ། གང་ཡང་བདག་སྟོ་སྟོངས་པ་ཡིས། །ཉིས་བྱས་ཅུང་ཟད་གང་
བགྱིས་བ། །གང་ཕྱིར་ལུས་ཅན་སྐྱབས་ཡིན་ཕྱིར། །མགོན་ཁྱིད་དེ་ཀུན་བཟོད་པར་
རིགས། །མ་རྟེན་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་དང་། །གང་ཡང་རུས་པ་མ་མཆིས་པས། །འདིར་
ནི་བྱ་བ་གང་བགྱིས་བ། །དེ་ཀུན་གཙོ་བོས་བཟོད་མཛད་རིགས། །ཞེས་བརྗོད་ལ་
འོངས་པ་བཟོད་པར་གསོལ་ལ་བསྟན་པ་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་འདོད་དོན་འབྲུག་
པར་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། འདི་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་ལས་བཅུམས་པའི་སྟོན་
ལམ་གདབ་པོ། །རས་བྲིས་ལ་ག་ཤེགས་གསོལ་མི་བྱེད་པར། འདིར་ནི་གཟུགས་དང་

ལྷན་ཅིག་ཏུ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཐར། ཨོ་སུ་བ་ཉཱི་བརྩ་ཡེ་སྤྲུ། དེ་ནས་རྩལ་ཚོན་
དང་བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དམ་ཚིག་པ་ཉིང་བསྐྱ་བདག་བསྐྱེད་ལྟར། ཨོ་
ལྷ་ལྷོ། ཞེས་པ་ནས། ཡོ་ག་ཤུ་རྩོམ་ཉི། ཞེས་པའི་བར་བྱས་ལ།

སྟོན་ལམ་ནི། གླ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་བྱག་འཆའ་ལོ། །ཀྱང་གྱུམ་ལྷན་
པོ་ཉིན་བྱེད་འབུམ་གྱི་འོད། །དཀྱིལ་འཁོར་བྱེ་བ་སྟོ་དང་སྤྱད་པ་པོ། །དཔལ་ལྷན་
གསང་བ་ཀྱན་འདུས་འཇམ་དཔལ། བསྐྱེན་ཞིང་བསྐྱེད་པས་པའི་རྣམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་
མཐུས། །བདག་དང་མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །གླ་མ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
ཀྱིས་རྗེས་བཟུང་སྟེ། །རྣམ་དག་ལམ་བཟང་སྐྱབ་པའི་མཐུན་རྒྱུན་ཀྱན། །རི་བཞིན་
ཆང་བའི་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པར་ཤོག། །དེ་ཆོ་མཆོན་ཉིད་ཆང་བའི་གླ་མ། ལྷལ་བཞིན་
བསྐྱེན་ནས་ངེས་འབྱུང་བྱང་སེམས་དང་། །ཡང་དག་ལྷ་བ་དབང་དང་དམ་ཚིག་
དང་། །རིམ་གཉིས་ལམ་རྣམས་ཅེ་གཅིག་སྐྱབ་པར་ཤོག། །སྐྱ་གསུམ་ལམ་འབྲེང་
ཆང་བའི་བསྐྱེད་རིམ་རྣམས། །བྲན་ཤེས་བརྟན་པོས་སྤྱན་བཞིར་བསྐྱོམས་བྱས་
པས། །ཐབ་གསལ་གཉིས་མེད་རགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །ཐ་མལ་སྤང་ཞེན་
བྱངས་ནས་འབྱིན་པར་ཤོག། །ཕུལ་བྱང་ཞིང་མཆོག་རྣམས་ལ་ཆོགས་བསགས་
པས། །ལམ་མཆོག་སྐྱབ་པའི་མཐུན་རྒྱུན་ཆང་ཞིང་། །བཀའ་ཡི་འཁོར་ལོ་
འབར་བའི་སྤྱང་འཁོར་གྱིས། །ཕྱི་ནང་བར་ཆད་གཡུལ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཤོག། །ཆོས་
འབྱུང་བསྐྱ་སྐྱ་ཆོགས་རྩི་རྩི་དང་། །མཆོན་ཉིད་ཀྱན་ཆང་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱོམས་
པས། །རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་སྐྱིབ་བྲལ་བདེ་ཆེན་གྱི། །རྣམ་རོལ་དག་པ་བཞི་ལྷན་འབྲུབ་

བར་ཤོག། མ་མལ་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་རིམ་བ་ལྟར། རྣམ་ཐར་སློ་གསུམ་ཆང་བའི་སྤྱད་
རིམ་དང་། ཉེ་ལས་ཉོ་ཡིག་གཉིས་བཅའ་ས་ཡི་གེ་གསུམ། རྒྱ་ཡི་རྩོ་མེ་འཛིན་བ་ཡབ་
ཡུམ་གྱི། འདཀར་དམར་ཐེག་ལའི་དབུས་སུ་ཞུགས་བ་ལས། གཟེ་བྱིན་ཉི་མ་ལྟར་
འབར་མ་བྱེན་བཅའི་གཏེར། བཅོམ་ལྡན་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱར་ལངས་བས། ལམ་
དང་འབྲས་བུའི་སྐྱ་གསུམ་སྐྱར་ཐོབ་ཤོག། མ་དག་འགོ་ལ་རྗེས་བཙེ་བྱགས་རྗེ་
ཡིས། རང་སྤང་དགའ་མར་རོལ་བའི་ཚུ་སྐྱེས་དབུས། ཞི་ཁོར་བ་འབྲམས་སྒྲོ་བསྐྱེའི་
ཉིང་འཛིན་གྱིས། མཐའ་ཡས་རྒྱལ་བའི་མཛད་བ་སྐྱབ་བར་ཤོག། གངས་དང་དུས་
དང་མཚན་མའི་བསྐྱེན་བ་ཡིས། རང་རྒྱད་ཡི་དམ་ལྟ་དང་རྒྱད་གཅིག་འབྲེས། ཞི་
རྒྱས་དབང་བྲག་རལ་གྱི་རིག་འཛིན་སོགས། དངོས་གྲུབ་འདོད་རྒྱར་བསྐྱར་བའི་མཐུ་
ཐོབ་ཤོག། རྫོགས་རིམ་གནད་རྣམས་མ་ལུས་དགའ་བ་བཞིར། བསྐྱས་པའི་ཅ་རྒྱང་
ཐེག་ལའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། འཁོར་འདས་ཅ་བ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་དངོས། ཡན་ལག་
བདུན་ལྡན་ལྟ་སྐྱར་འབྲུབ་བར་ཤོག། སྙིང་ཁའི་མི་ཤིགས་ཐེག་ལའི་སེམས་བཟུང་
བས། རོ་རྒྱང་རྒྱ་བ་རྒྱ་ཁྲིར་ཚུད་བ་དང་། གསང་བར་རྩས་ཀྱི་ཐེག་ལའི་མན་ངག་
གིས། འཕོ་མེད་མས་བཟན་ལྡན་སྐྱེས་འཆར་བར་ཤོག། གདོང་གི་སྒྲ་ཅེར་སྐྱལ་བའི་
ཐེག་ལའི་ཡིས། འརྲུག་ལྡང་ཨ་ཐུང་གནས་བ་གཅིག་གྱུར་ནས། རྒྱགས་ཀྱི་ངས་དོན་
དོར་བཟླས་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་གཉུག་སེམས་མཛོད་གྱུར་ཤོག། འོད་
ཟེར་ལྟ་ལྡན་སྙིང་དབུས་མི་ཤིགས་བར། བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་བཟན་གཡོ་ཀྱན་
བསྐྱས་བས། སྤྲ་རགས་རྒྱང་ཀྱན་ཐེག་ལའི་འོད་གསལ་ལས། སྐྱ་ལུས་ཡེ་ཤེས་

སྐྱེད་ངོས་ཐོབ་པར་ཤོག། དེ་ནས་ནམ་གསུམ་སྐྱོད་པའི་ཐོགས་འཕྱིན་གྱིས། དོན་གྱི་
འོད་གསལ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། །སྤངས་དང་རྟོགས་པའི་བྱང་འཇུག་མཐར་ཕྱིན་
ནས། །མཐར་ཐུག་ངེས་པ་ལྟ་ལྟོན་ཐོབ་པར་ཤོག། །སྐྱེད་ཕྱུལ་ཏུ་བའི་སྐྱེ་མཆོག་དེ་ཐོབ་
ནས། །སྐྱ་ཆོགས་གདུལ་བྱའི་མོས་པ་དེ་ལྟ་བུར། །ཆོལ་མེད་འཕྱིན་ལས་བྱེ་བས་སྣོད་
བརྩུད་ཀྱང། །ནམ་དག་ཡེ་ཤེས་འཁོར་ལོར་བསྐྱུར་བར་ཤོག། །འབགས་ཡུལ་མཁས་
པ་ནམས་ལ་ཉི་མཱ་ལྟར། །ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱི། །འདུས་
པའི་ལམ་བཟང་སྲིད་མཐར་མི་ཉམས་ཤིང་། །འགྲོ་ཀུན་བདེ་ལེགས་འབར་བའི་རྒྱར་
གྱུར་ཅིག། །ཚུལ་འདིར་འབད་བའི་སྐྱབ་པ་བོ་ནམས་ལ། །མཐར་སྐྱེས་མགོན་པོ་གྱི་
གྲག་རེ་མ་ཉི། །འཕྱིང་དཀར་དུང་སྐྱོང་འཛིན་པ་ལག་མང་སོགས། །མཐུ་ལྟན་བསྐྱུང་
མས་གཡེལ་མེད་གོགས་བྱེད་ཤོག།

ཤེས་བརྗོད་ནི། རབ་ཡངས་ནམ་མཁའ་ཉིལ་གྱི་གང་བྱ་བཞིན། །ཡོངས་སུ་གང་
བའི་འདུས་པའི་སྐྱ་ཆོགས་ནི། །ཁ་ཅིག་མེ་ཉོག་སྐྱ་ཆོགས་ཆར་འབབས་ཤིང་། །ལ་
ལ་བཀའ་ཤིས་གདངས་སྟན་སྐྱེ་བྱ་ལེན། །གཞན་དག་བགོགས་དཔྱང་འཛོམས་པའི་
འཕྱིན་ལས་ཀྱིས། །ཁྱེད་ལ་ཉག་ཏུ་དཔལ་གནས་མཛད་པ་འདི། །ཤེས་པར་གྱིས་ལ་
ཡིད་བདེ་སྐྱེད་ཅིག་དང་། །ཤེས་བརྗོད་སྤང་བ་བདག་གིས་བསྐྱུག་པར་བྱ། །མཛད་བྱང་
མཆོན་དཔེའི་དཔལ་འབར་ལོངས་སྐྱོད་རྫོགས། །ཁ་སྐྱོར་བདེ་སྟོང་རོ་ལ་ཉག་རོལ་
ཅིང་། །དམིགས་མེད་ཐུགས་རྗེས་ཞི་བའི་མཐའ་སྤངས་པ། །རྒྱལ་བ་ཡན་ལག་བདུན་
ལྟན་ལ་ཕྱག་འཆོལ། །གསང་བ་ཀུན་འདུས་སྐྱེད་མཛད་གསང་བའི་བདག་ །རྒྱུད་

ཀྱལ་འདུས་པའི་ལམ་གྱིས་མཆོག་བརྟེན་པ། །འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན་ཡེ་ཤེས་
ཞབས་ཡབ་སྲས། །(ཤཉི་ཤཉི་) བ་དང་ཨ་མ་ཡ་ཀླ་ར། །ཕུལ་བྱང་དྲི་པི་ཀླ་ར་
ཀྱལ་བ་འབྲོམ། །ཆོས་ཀྱི་ཀྱལ་པོ་ཀུན་མཁྱེན་སྟོ་བཟང་གྲགས། །བཀའ་བློན་རྒྱ་མེད་
ཙ་བའི་སྒྲ་མ་སོགས། །དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་ཐམས་ཅད་ལ། །ལེགས་ཆོགས་
རི་སྟེང་མཆིས་པའི་བཀའ་ཤེས་དེས། །ཁྱེད་ཀྱི་མི་མཐུན་རྒྱུད་བ་ཀུན་ཟད་ཅིང་། །བདེ་
ལེགས་ཡར་ངོའི་རྒྱ་བཞིན་འཕེལ་གྱུར་ནས། །ཕུན་ཆོགས་དཔལ་ལ་རོལ་པའི་བཀའ་
ཤེས་ཤོག །བདེ་གཤེགས་རིགས་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་སྐུན་སོགས་བཞི། །རྫོ་རྩེ་མ་དྲུག་ཁོ་
མོའི་དབང་པོ་བཞི། །དཔལ་ལྷན་འདུས་པའི་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ནི། །བཙུ་
དགྲའི་བདག་ཉིད་སྣ་ཡི་འཁོར་ལོ་ལ། །ལེགས་ཆོགས་རི་སྟེང་མཆིས་པའི་བཀའ་ཤེས་
དེས། །ཁྱེད་ཀྱི་མི་མཐུན་རྒྱུད་བ་མ། །བདེ་ལེགས་ཡར་ངོའི་རྒྱ་བཞིན་མ། །ཕུན་ཆོགས་
དཔལ་ལ་རོལ་པའི་མ། །ཁྱབ་བདག་དཔལ་ལྷན་རྫོ་རྩེ་སེམས་དབའ་ཡི། །ཞལ་གྱི་བསྟོ་
ལས་འོངས་རྒྱུད་སྟེང་གཞུང་། །སྟོང་ཐག་སུམ་ཅུ་གསུམ་གྱི་ཙ་བ་མཆོག་ །དཔལ་
ལྷན་འདུས་པའི་ཙ་བ་རྒྱུད་བཤད་རྒྱུད་དང་། །དབང་བསྐྱར་བཞི་དང་དམ་ཆོག་རྣམ་པ་
གསུམ། །བསྐྱེད་རིམ་སྐུན་མོང་བསྐྱེན་བ་རྫོ་རྩེ་བཞི། །རྫོགས་རིམ་མཆོག་གི་བསྐྱེན་བ་
ཡན་ལག་དྲུག་ །ཟབ་མོ་རིམ་པ་ལྷ་དང་སྟོད་བ་གསུམ། །དཔལ་ལྷན་འདུས་པའི་ཆོས་
ཀྱི་དཀོན་མཆོག་ནི། །ལུང་དང་རྟོགས་པའི་འཁོར་ལོ་རྣམ་གཉིས་ལ། །ལེགས་ཆོགས་
རི་མ། །ཁྱེད་ཀྱི་མི་མཐུན་མ། །བདེ་ལེགས་མ། །ཕུན་ཆོགས་མ། །ཕྱོགས་བཙུའི་རབ་
འབྲམས་ཞིང་ན་བཞུགས་པ་ཡི། །དཔལ་ལྷན་འདུས་པའི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་

ནི། །རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ལུང་རྟོགས་དམ་ཆོས་ཀྱི། །སྟོགས་གཅིག་ཡན་ཆད་འཛིན་
པ་ཐམས་ཅད་ལ། །ལེགས་ཆོགས་ཅི་སྟེད་མཆིས་པའི་བཀའ་ཤིས་དེས། །ཁྱེད་ཀྱི་མི་
མ་སྐྱུན་རྒྱུད་པ་ཀུན་ཟད་ཅིང་། །བདེ་ལེགས་ཡར་ངོའི་རྩ་ལྟར་འཕེལ་གྱུར་ནས། །ཕུན་
ཆོགས་དཔལ་ལ་རོལ་པའི་བཀའ་ཤིས་ཤོག །ནམ་མཁའི་ཁྱོན་ལྟར་ཡངས་པའི་པོ་བྱང་
མཆོག་ །ཉི་ཁྲའི་འོད་དང་མཉམ་པའི་འོད་འཕྲོ་ཁིང་། །གྲངས་མེད་རིན་ཆེན་རྒྱན་གྱིས་
མཛེས་པ་ལ། །དགེ་མཚན་ཅི་སྟེད་མཆིས་པའི་བཀའ་ཤིས་དེས། །ཁྱེད་ཅག་གང་དང་
གང་དུ་གནས་པ་དེར། །མི་ཤིས་མཚན་མ་འགའ་ཡང་མི་འབྱུང་ཁིང་། །ཁིང་གི་འབྲོར་
པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིས། །དགེ་ལེགས་རྒྱན་མི་ཆད་པའི་བཀའ་ཤིས་ཤོག །

རྒྱུད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་དཔལ་ལྷན་འདུས་པའི་དོན། །ཅི་བཞིན་གཟིགས་ནས་གོ་
འཕང་མཐོར་གཤེགས་ཏེ། །རྒྱུད་དོན་ཅི་བཞིན་འཕྲོ་ལ་སྟོན་མཛད་པ། །ཡེ་ཤེས་
ཞབས་དང་ཇི་བཅུན་ཅོང་ཁ་བའི། །ལེགས་བཤད་ཅི་བཞིན་རང་བཟོས་མ་བསྐྱད་
པར། །བདག་བསྐྱེད་བྱམ་སྐྱབ་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་པ་དང་། །རང་ཉིད་འཇུག་ཚུལ་ངག་
འདོན་བདེ་བ་འདི། །དུ་སྤྱོད་དཔལ་གྱི་འདུས་པ་རྒྱ་མཆོ་ཡི། །སྐྱབ་མཆོད་མ་སྐྱུན་རྒྱེན་
བཅས་ཏེ་འབད་པས་བསྐྱབས། །དེ་ལས་ཐོབ་པའི་རྣམ་དཀར་ཕྱང་པོ་རྣམས། །པན་
བདེའི་འབྱུང་གནས་སུ་བསྐྱུན་རྒྱས་པ་དང་། །བདག་གཞན་འཕྲོ་རྣམས་ནམ་མཁའ་
ཅི་སྤྱིད་བར། །འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་འཛིན་ཕྱིར་བསྟོ། །

ཞེས་གསང་འདུས་འཇམ་རྟོག་གི་བྱམ་པ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་པ་དང་། །བདག་
འཇུག་ངག་འདོན་གྱི་རིམ་པ་དངོས་སུ་བདོད་འཛོ་འདི་ཕུར་བུ་ཚུག་གི་རི་ཁྲིང་པ་ངག་

དབང་བྱམས་པས་ཇི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དངོས་སྟོབ་འགྲོམ་ཤེར་འབྱུང་སྟོ་བློས་གྲིས་
མཛད་པའི་ཆོག་རིལ་བ་བཞིན་བཀོད་པ་ཡིན་པས། སྐབས་འགའ་ཞིག་ན་རྒྱལ་ཆབ་རིན་
པོ་ཆེའི་དགྲིལ་ཆོག་དང་མི་མཐུན་ཅམ་རེ་ཡོད་ཀྱང་འདི་འདྲུག་པ་བདེ་བར་སྤང་རོ། །འདིས་
ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། ཁྱད་པར་རྩ་སྤེང་
དཔལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རྩོམ་ཡེ་ལས་སྤྲོས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་གཙང་མ་འཛིན་པའི་དགེ་འདུན་
རྣམས་ཐུགས་མཐུན་ཞིང་བཤད་སྟུབ་རྒྱས་པར་བྱེད་ཀྱས་པར་གྱུར་ཅིག །མཆོད། ॥

༡༡། །གསང་འདུས་འཇམ་དབལ་རྩ་རྩེའི་ཞི་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་ཤིག་
འདོད་འཛའི་བུམ་བཟང་བཟུགས་སོ། །

༥ རྒྱ་མ་དང་མགོན་པོ་འཇམ་དབལ་དབྱངས་དབྱེར་མེད་པའི་ཞབས་ལ་དུས་
ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱག་འཆའ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཀྱུན་ཏྱིག་སྟོས་པའི་སྟེག་རྩས་མ་
ལུས་པ། །རྣམ་ཐར་སྟོགས་མཆང་པའི་ལྷན་སྦྲེས་མེས། །ལྷག་མེད་བསྟེག་པའི་རྣམ་
དག་ཟུང་འཇུག་སྟུ། །མཛོན་གྱུར་འཇམ་དབལ་རྩ་རྩེ་ལ་ཕྱག་འཆའ། །འདིར་བཅོམ་
ལྷན་འདས་འཇམ་དབལ་རྩ་རྩེ་ལྷ་བཙུང་དགྲའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཀྱི་སྟོན་པ་ཞི་རྒྱས་ཀྱི་
ལས་སྐྱབ་པའི་སྦྱོར་སྟེག་ལག་ཏུ་ལེན་བདེ་བར་འགོད་པ་ཞི། མཁས་གྲུབ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པས་མཛད་པའི་མི་བསྟོད་པའི་ཞི་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱོར་སྟེག་ལ་འདོན་པ་ཅུང་
ཟད་བསྐྱར་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཞི་བའི་ཆོག་བརྟེན་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་རྒྱས་
པའི་བྱད་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་སྤར་སའི་ཆོག་མ་བུས་པའི་གཞིར་
སྟོན་དུ་ས་སྤང་བ་དགོས་པས། །ཉི་མ་བཟང་པོ་ལ་རང་གི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱས་པར་
བསྟོམས་ནས་ས་སྤང་བ་བྱ་བའོ། །འཇམ་དབལ་རྩ་རྩེ་ཆོག་གསུམ་བསྐྱེད་ཅམ་ཞིག་
བུས་ཏེ། ལག་པ་གཡས་པ་རྩེ་དང་བཅས་པ་ས་ལ་བཞག་ནས། ཨོྩྭ་ཨྩྭ། དང་། ཨོྩྭ་
ཏ་ན་ཏ་ན་བཟླ་གོ་ན་སྒྲིལ་ཤ། ཅེས་བརྟེན་ནས། རྩ་རྩེ་ཁོ་བོས་བགོགས་རྣམས་བཅོམ་
ཞིང་། རྩ་རྩེ་གསུམ་གྱིས་སའི་ཉེས་སྟོན་ཐམས་ཅད་སྤངས། པར་བསམ་པ་འཇུག་ཡང་

ན་རང་གི་ལྟའི་སྤྲུགས་བརྒྱ་ཙུ་བརྒྱད་བཞེད་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ། དེ་འབྲ་བའི་ཀུན་
རྫོབ་ཀྱི་དག་པ་དང་། སའི་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པས་སྟོང་པར་གྱུར།
པར་སྒོམ་པ་དོན་དམ་པའི་སྦྱང་བ་བྱས་ནས་ས་གཞི་རང་བཞིན་གྱིས་དཀར་པའམ།
ས་དཀར་པོ་སོགས་བྱུགས་པས་དཀར་པོར་བྱས་པའམ། བཞོས་པའི་ཐབ་བྱེད་ན།
སྟོ་འབྲེ་བརྟགས་པའི་མཆན་ཁུང་ནས་ཐོག་མར་བཞོས་ཏེ། དབྱིབས་རྒྱུ་པོ། ཐབས་
སུ་ཁྱ་བྱེད། རྒྱར་ཁྱ་གང་། དེའི་སྤྱ་རན་ཞེང་སོར་བཞི་པས་བསྐྱར་བ། དེའི་མཆན་ས་
ནས་སྟེང་དུ་སོར་བཞི། ཞེང་དུ་འང་སོར་བཞི་པའི་ཁ་བྱེར་བགས་ཀྱིས་ནང་དུ་གཞོལ་
བ། ཐབས་ཀྱི་ཙུ་བར་བྱོགས་བཞིའི་ཐད་སོར་ཞེང་དུ་སོར་གཉིས་རེ་བྱི་བསྐྱར་བའི་
སྤྲུགས་བྱ་བཞི་བ་བྱ་ཞིང་། འབྲི་བ་ཡིན་ན་ཐོག་མར་དབུས་བཅའ་ནས་ཆངས་ཟུར་
ཀྱི་ཐིག་བཏབ་སྟེ། དེ་ནས་ཐིག་སྐད་ཁྱ་བྱེད་པ་ཞིག་གིས་དབུས་ནས་རྒྱུ་པོར་བསྐྱར་
བར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཐིག་སྐད་ཁྱ་བྱེད་པ་དེ་ལ་སོར་བཞི་བསྐྱར་ནས། དབུས་ནས་རྒྱུ་
པོར་བསྐྱར་བར་བྱའོ། །དེའི་ཡང་སྟེང་དུ་སོར་བཞི་བསྐྱར་ནས་སྤར་ཡང་དབུས་ནས་
རྒྱུ་པོར་བསྐྱར་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཆངས་ཐིག་གི་སྟེང་ནས་སོར་གཉིས་གཉིས་ཕྱིར་
གཞལ་བའི་མཆན་སུ་བྱ་རྗེས་བཅའ་ཏེ། ཟུར་ཐིག་ནས་ཟུར་ཐིག་གི་བར་ལ་ཐིག་
སྐད་བརྒྱུད་ནས་བྱ་བཞིར་གདབ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་བྲིས་པ་དང་བཞོས་པ་དང་།
བརྟེན་པའི་ཐབ་གང་ཡིན་ཡང་། ཁ་བྱེར་ལ་རྩི་རྩེའམ་འཁོར་ལའི་འབྲེང་བས་བསྐྱར་
བར་བྱ་ཞིང་། ཕྱིའི་བྱ་བཞི་པའི་ཟུར་བཞིར་རྒྱ་བ་བྱེད་པའི་སྟེང་དུ་རྩི་རྩི་ཙེ་གསུམ་པ་
བྱེད་པས་མཆན་པ་དང་། ཐབ་ཀྱི་དབུས་སུ་པར་དཀར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་ལྟེ་

བར་རལ་གྱི་སྒོན་པོ། སྤེད་དུ་སོར་བརྒྱད་པ་དཔངས་སུ་སོར་གཅིག་པ་བྱའོ། །དེ་ནས་
བྲིས་པ་ཡིན་ན་རྒྱུ་ཐིག་ནང་མའི་སྤྲོད་ནས་བྱད་ཤིང་སྐམ་པོ་སྔོག་ཆགས་མེད་ཅིང་
དེ་མེ་ཞེས་པ་མེད་པས་རྒྱུ་པོར་བཅིགས་ཏེ། ཐབ་ཁུང་དང་བྱད་ཤིང་གི་ཅིག་པ་ལ་
ས་དཀར་པོས་བྱུག་ཅིང་། ཕྱི་རོལ་དུ་བའི་ལྷི་བ་དང་། བདུད་ཅི་དཀར་པོ་དང་ལྷན་
པའི་བྲི་དཀར་པོས་བྱུགས་ལ། མེ་ཏོག་དཀར་པོ་སེལ་མ་བཟམས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་
ཚུ་བཞི་དང་། བཟེད་ཞལ་གསུམ་དང་། བསང་གཏོར་གྱི་ཀྱུ་ཤའི་ཚུན་པོ་དང་བཅས་
པ་མཚྭ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོད་དུ་གཡོན་དུ་དགོད་པར་བྱ་ཞིང་། བསང་ཚུལ་ལས་
བྱམ་ཡང་གཡོན་དུ་དགོད། གཡས་སུ་ཐོག་མར་སྤྲེག་རྩས་རྣམས་འབྲུལ་བའི་རིམ་
པ་བཞིན་བསྐྱེག། དེའི་ནང་རོལ་དུ་འཛིག་རྟེན་པའི་མེ་ལྷའི་མཆོད་རྩས་རྣམས་རིམ་
པ་བཞིན་བཀོད་པའི་མཐར་འཛིག་རྟེན་པའི་མེ་ལྷའི་གཏོར་མ་ཡང་བཤམ། དེའི་ནང་
རོལ་དུ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལ་འབྲུལ་བའི་མཆོད་རྩས་ཚུ་བཞི་མ་གཏོགས་པ་
རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དགོད། མར་ཁུ་དང་། དགང་རྒྱགས་དང་། རྩི་རྩིལ་བྱ་མདུན་
དུ་བཞག། །ནང་མཆོད་ཀྱང་མདུན་དུ་བཞག་ཅིང་། མེ་གསོ་བའི་ཆས་དང་ཐབ་གྱི་ཁ་
ཁྲིར་ལ་དགོད་རྒྱའི་ཀྱུ་ཤ་ཡང་སྟོག་བྱས་ལ། རྩས་ཐམས་ཅད་ལ་བདུད་ཅི་རིལ་བྱ་
བཟབ་པའི་ནང་མཆོད་ཀྱིས་བཞན་པར་བྱའོ། །བྲུབ་ན་སྔོན་དོན་དང་མཆོད་ཡོན་དང་
གཟར་བྱ་ལ་སོགས་པའི་གདན་ཡང་ཐབ་ཁུང་དང་འབྲ་བཤམ། བསྐྱ་དཀར་པོ་འདབ་
མ་བརྒྱད་པ་ཅམ་ཡང་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཆོ་གའི་ཡན་ལག་རྣམས་ཆོགས་པར་བྱས་
ལ། སྐབ་མཆོད་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་གཞན་ཡང་རུང་སྟེ། སྤར་སྐབ་ཐབས་རྒྱས་

བསྐྱུས་གང་ཡང་རུང་བ་བསྐྱོམས་པའི་རྒྱན་ཡིན་ན་དེས་ཆོག དེ་མ་ཡིན་ན། སྐྱུ་
ཐབས་མཆོད་བསྟོད་བདུད་ཅི་མུང་བ་དང་བཅས་པ་རྫོགས་པར་བསྐྱོམས་ལ། འཇམ་
ཞིང་བདེ་བའི་སྟན་ལ། བསྐྱའི་འདུག་སྙངས་ཀྱིས་ཁ་ཤར་དུ་ཕྱོགས་པས་འདུག་སྟེ།
བསང་ཚུ་དང་ནང་མཆོད་བསྐྱུ་བ་ཅིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། ལས་བྱམ་ཡོད་ན་བསང་
ཚུ་སྐྱུ་བ་མི་དགོས། དེ་ནས་སྐྱ་བ་གཞན་བཅད་དེ། རྗེ་ཅི་ཐབས་དང་བྲིལ་བྱ་ཅི་ཤེས་
རབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀའང་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལོ། །སྐྱམ་
དུ་བསམས་ལ། ཨོ་སམ་རྟ་ལྷ་ག་ཏ་སི་རྩི་བརྩ་ས་མ་ཡ་ཏི་ཐུ་ཨེ་ཏ་ཏྲ་རྩ་རྩ་ལ་མི་ཏི་ཏི་
ཏི་ཏི་ཏི་རྩི་རྩི་རྩི་པའ་སྐྱུ། ཞེས་བརྗོད་དེ་ལག་པ་གཡས་པའི་མཐེ་བོང་དང་མིང་མེད་
ཀྱིས་རྗེ་རྩལ་གར་བཟུང་། ཨོ་བརྩ་རྩ་རྩི། ཞེས་བརྗོད་དེ་ལག་པ་གཡོན་པའི་
མཐེ་བོང་དང་མིང་མེད་ཀྱིས་བྲིལ་བྱ་གཡོན་གྱི་དཀར་ཁ་བྱེན་ལ་བསྐྱེད་ཏེ་བཟུང་། རྗེ་
རྗེ་སེམས་དབང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མཉེས་པར་བྱའོ། །སྐྱམ་དུ་བསམས་ལ། རྩི་
སེམས་ཅན་རྣམས་དང་འབྲལ་བ་ཡི། རྗེ་རྗེ་གསོར་བ་མཛེས་པ་ཡིས། རྣམ་ཐར་
ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་སྟེ། སྟོ་དང་བཅས་པས་རྗེ་རྗེ་བཟུང་། རྩི་རྩི་རྩི་ཏི་ཏི་ཏི། ཞེས་བརྗོད་
ཅིང་རྗེ་གསོར་བར་བྱའོ། དེ་ནས་རྗེ་རྗེ་གཡས་ཀྱི་དཀར་བཟུང་ལ། ཨོ་བརྩ་རྩ་
ར་ཏི་ཏ་ལ་ར་ཏི་ཏ་སི་ལ་ར་ཏི་ཏ་སམ་བུ་རྩི་ལྷེ་ལ་ལ་ཅ་ལི་ནེ་ལ་རྩི་ལ་ར་མི་རྩི་རྩི་ད་སྐྱ་
ལྷེ་ཐ་བརྩ་ས་རྩི་ད་ལ་སའོ་ཏ་ཏི་རྩི་རྩི་ཏི་ཏི་ཏི་སྐྱུ། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་བྲིལ་བྱའི་
ནང་གི་ཕྱོགས་བརྒྱད་དུ་སྟེ་བསྐྱོད་པས་དགོལ་བར་བྱའོ། །འདི་ནས་སྐྱིན་བསྟེན་
མ་ཆར་གྱི་བར་དུ་ལག་པ་རྗོང་བྲིལ་དང་མ་བྲལ་བར་བྱས་ལ། ཨོ་ལྷ་མི་སྐྱེན་ཏ་ཀྱིན་

སྒྱི། ཞེས་བརྗོད་དེ་ལག་པ་གཡས་པས་ཁ་རྒྱན་ནས་ཀྱང་ཤིང་ཅེ་མོས། ལས་བྱམ་
མམ། བསངས་རྒྱ་ནས་རྒྱ་མངས་ཏེ། ཐབ་དང་མཆོད་རྫས་སོགས་དང་། རང་ལའང་
རང་གི་གཡོན་ངོས་ནས་བརྩམས་ཏེ་གཡས་བསྐྱོར་དུ་བསང་གཏོར་བྱ་ཞིང་། ལག་པ་
གཡོན་པའི་མཐེབ་སྤོང་གིས་ནང་མཆོད་རྫས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བསང་གཏོར་
བྱའོ། །དེ་ནས་སྤྱང་ཡང་མེ་ལྷའི་མཆོད་རྫས་རྩམས་ལ་ནང་མཆོད་གཏོར་ལ། ཨི་
ཞུ་མི་གྲུག་གི་སྒྱི། རང་གི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་མི་ཡིག་གི་འོད་ཟེར་གིས་གཟུགས་
སོགས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བ་ནས། ཐག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱར་གྱུར།
ཨི་ཨའྱི་ཞུ་སྒྱི། ཞེས་བ་ནས། ཨི་ཤུ་ཞུ་སྒྱི། ཞེས་པའི་ཁར་རྒྱ་བཞི་དང་བཅས་པའི་
མཆོད་རྫས་རྩམས་ཐུགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། དེ་ནས་ལག་པ་གཉིས་
རྡོ་རྗེ་ཁུ་རྒྱར་ལས་གྲུང་མོ་གཉིས་ཅེ་སྤྱད་པའི་ཕྱག་རྒྱས་བསྐྱེད་རྫས་རྩམས་ལ་
རེག་ཅིང་། ཨི་(ཨི་)སྤྱུ་ ཞེས་བས་བཀྱས་པར་བསམས་ནས། ཨི་ཞུ་སྤྱུ་ལམ་
ཤིང་དང་། ཨི་ཤི་སྤྱུ་ས་ཁུ་མར་དང་། ཨི་རྩོ་སྤྱུ་འབྱ་དང་། ཨི་ཀྱ་རུ་ཀྱ་རུ་
སྤྱུ་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་རྫས་རྩམས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་དང་མི་ལྷན་པའི་ཉེས་སྒྲོན་
ཐམས་ཅད་སྤྱངས་ཤིང་དག་ནས་བདུད་ཅི་ལྷའི་ངོ་བོར་གྱུར། བར་བསམ་མོ། །དེ་
ནས་ཤིང་འོ་མ་ཅན་ལས་བྱུང་བའམ། གཙུབ་ཤིང་ལས་བྱུང་བའམ། མེ་ཐ་མལ་བའམ།
དགོན་པའི་མེ་རྩམས་གང་ཡང་རུང་བ། ཨི་ཞུ་སྒྱི། ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དེ་སྤོང་དུ་
བཞག་ལ་ཁུ་མ་བཞག་ལ་ཁུ་མར་གིས་སྒྲོན་མེ་སྤར་ཞིང་། ལས་ཐུགས་བརྗོད་ལ།
བསང་རྒྱ་དང་ནང་མཆོད་གིས་མེ་དེ་ལ་གཡས་བསྐྱོར་དུ་ལན་གསུམ་གསུམ་བསང་

ངོ། །དེ་ནས་སྒོན་མེད་གཙང་ཞིང་ཤིན་ཏུ་སྐྱམ་པའི་ཅའི་ཚུན་སོ་དང་བཅས་པས་ཐབ་
གྱི་ནང་དུ་བཅུག་ལ། ཨོ་བཟླ་རྩ་ལ་རྩ་ལ་རྩ། ཞེས་བཟླ་དེ་གཟི་བཟླ་བསྐྱེད། རྩ།
ཞེས་བཟླ་དེ་རྒྱང་གཡལ་གྱིས་མེ་སྦྲར། ལས་སྒྲགས་ལན་བདུན་བཟླ་ལ། མར་ཁ་
ཚུགས་གཟར་བདུན་གྱིས་ཀྱང་མེ་གསོ། དེ་ནས་ཀྱུ་ཤ་རྣམས་ལག་ཏུ་བཟུང་ལ། ཨོ་
བཟླ་སཏྲ་རྩ། ཞེས་ལན་བདུན་བཟླ་ལ་ཀྱུ་ཤ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། དེ་ནས། ཨོ་ཀྱུ་ཤ་
འདི་ནི་གཙང་ཞིང་དགོ། ཆངས་པའི་སྤྲ་རྣམས་དག་བྱེད་ཡིན། །དགོན་མཆོག་གསུམ་
སོ་མཉེས་བྱེད་པ། །ས་ལས་སྐྱེས་པའི་འདབ་མའི་སྤྱིང་། །བདག་གི་བགེགས་རྣམས་
ཐམས་ཅད་ནི། །ཞི་དང་བཀྲ་ཤིས་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་བཟླ་དེ་ནས་ཀྱུ་ཤ་སྡོ་ལྷང་
རི་མེད་པ་མ་གས་ཤིང་འདབ་མ་མ་གྲུགས་པ་ཏ་ཅང་ཡང་མི་རིང་བ་གཉིས་གཉིས་ཅེ་
མོ་གཤེགས་པ་རང་གི་གཡོན་ངོས་རྣམས་བརྩམས་ཏེ། ཐབ་གྱི་ཁ་ཁྱེར་ལ། རང་གང་
ལ་ཁ་བལྟས་པ་ངོས་ལ་ཤར་དུ་བྱས་པའི་ལུགས་གྱིས། ཅེ་མོ་ཤར་དང་སྡོ་དང་རུབ་
དང་བྱང་དུ་བསྐྱོན་ལ་སྤྲ་མའི་ཅེ་མོས་བྱི་མའི་རྩ་བ་ལོན་པར་དབྱམ་ཞིང་། ཐབ་ཁྱང་དུ་
ཅེ་མོ་ཤར་དུ་བསྐྱོན་པའི་ཀྱུ་ཤ་བ་ལང་གི་རྩ་བ་ལྷ་བྱ་ཏ་ཅང་ཡང་མི་རིང་བས་གཡོག་
གོ། །ཀྱུ་ཤ་བཀོད་ཆར་བ་དང་། རྩི་ལ་འཛིན་པའི་ལག་པ་ཐལ་མོ་སྦྲར་ནས། བཙམ་
ལྷན་འདས་རྩི་རྩེ་སེམས་དཔའ་བགེགས་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་དང་། བཀྲ་ཤིས་པར་མཛད་
དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་གདབ་སྟེ་དེ་དག་ནི་སྦྱོར་བཤོ། །

དངོས་གཞིའི་ཆོག་ལ། ཐོག་མར་འཛིག་རྟེན་པའི་མེ་སྤྲ་མཆོད་པ་ནི། བསང་
རྩས་ཐབ་བསངས་ཏེ། ཨོ་ལྷ་མི་བླ་ཏྲ་ཤི་རྩ། ཨོ་ཕུ་བྱ་ཏ་རྩྭ་ན་བཟླ་སྤྲ་མ་ལྷ་མྱ་སྤྲ་

ཀེལྟཱྱ། ཐབ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། སྟོང་པའི་ངང་ལས་ལས་བཞིའི་སྤྱན་སྟེག་དངོས་
གྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་ཐབ་དོན་འཛིན་པ་ཞུ་བ་ལས་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་ནི་གཤམ་ཆེ་
གཤམ་ཆེ་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པས། འདིར་ནི་འོད་སྟེ་ལས། དེ་
ནས་སྟེའི་བདག་ཉིད་རང་གི་སྟེའི་ས་བོན་གྱིས་ཐབ་ངེས་པར་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུ་དཀར་པོ་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐབ་ཁ་དོག་དཀར་ཞིང་
དབྱིབས་ལྡན་པ། སྤྱ་རན་དང་ཁ་ཁྱེར་དང་བཅས་པ། ཁ་ཁྱེར་ལ། འཁོར་ལོའམ། རྩོ་
རྩེའི་སྟེང་བས་བསྐྱོར་བ། གྲུ་བཞིར་སྒྲུབ་ཏེ་དོན་མཚན་པ། དྲངས་ཤིང་སྟོགས་པ་
མེད་པར་གྱུར། ལས་བཞིའི་སྤྱན་སྟེག་གི་ཚོགས་ཆེན་མོར། མེ་སྟེའི་བྱག་ཐ་མ་གཉིས་
གྱི་གྲག་དང་ཐོང་པ་འཛིན་པར་མཛད་པའང་། གཤམ་ཆེ་གཤམ་ཆེ་གི་དབང་དུ་མཛད་
པ་ཡིན་པས་འདིར་ནི་འོད་སྟེ་ལྟར་བྱ་དགོས་སོ། །ཐབ་ཀྱི་ནང་དུ་རྩི་ལས་སྐྱེས་པའི་མེ་
གྲུ་གསུམ་གྱི་དབྱས་སྤྱ་སྒྲུ་ཚོགས་པ་སྒྲུ་དང་ཉི་མའི་ལྟེ་བར་རྩི་ལས་བབས་སྟེང་། དེ་
ཡོངས་སྤྱ་གྲུར་པ་ལས་མེ་སྤྱ་སྒྲུ་མདོག་དཀར་པོ་དཀར་ནག་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་
བྱག་བྲུག་པ། གཉུག་མར་གནས་པའི་རང་འོད་ཀྱི་རིག་མ་དང་གཉིས་སྤྱ་མེད་པའི་
སྤྱ། བྱག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རང་གི་རིག་མ་ལ་འཁྱུད་ཅིང་སྤྱག་མ་གཡས་གཉིས་མི་
འཛིགས་པའི་བྱག་རྒྱ་དང་བབས་སྟེང་། གཡོན་གཉིས་དབྱུག་གྲུ་དང་རིལ་བ་འཛིན་པ།
རྣམ་སྤང་གི་དབྱ་རྒྱ་ཅན། སྤྱན་མ་དང་རལ་པའི་ཚོགས་འབར་ཞིང་སྟོ་བ་འབྱུང་བ།
སྟོམ་ཞིང་བྱུང་ལ་གཟི་བརྩིང་ཆེ་བ། གཡོན་བརྒྱུད་གིས་བཞུགས་པའི་བྱགས་ཀར་མེ་
གྲུ་གསུམ་པ་རྩི་མམ། ཡང་ན་རྒྱུ་གིས་མཚན་པར་གྱུར། དམ་ཚིག་པའི་བྱགས་ཀའི་ས་

བོན་གྱི་འོད་ཟེར་ལས་སྒྲོས་པའི་ཁྱོ་ལོ་འདོད་རྒྱལ་གྱིས་ཤར་སྒྲོན་པ་བསྒྲོམས་པ་དང་
འབྲ་བའི་མེ་ལྷ་བྲང་སྒོང་གི་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོར་བ་སྤྱན་བྲངས་པར་བསམ་ལ། ལག་པ་
གཡས་མི་འཇིགས་པ་སྤྱན་པའི་བྲག་རྒྱས་མཐེ་བོང་གཡོབ་ཅིང་། ཇི་ཚུར་སྤྱོན་ཚུར་
སྤྱོན་འབྱུང་བོ་ཆེ། །ལྷ་ཡི་བྲང་སྒོང་བམ་ཟེ་མཆོག་། སྲེག་སྒྲགས་ཞལ་ཟས་བཞེས་སྤྲང་
དུ། །འདིར་ནི་ཡང་དག་བསྟེན་པར་མཛོད། །ཇི་འགྲི་རྩྱུ་རོལ་ཐབ་གྱི་མེ་མཆོམས་གྱི་ཁ་
ཁྲིར་གྱི་ཀྱ་ཤའི་གདན་ལ་བཞུགས་པར་གྱུར། ཇི་ཡུལ་གྱི་རྩྱ་གྱི་རྩྱ། ཞེས་བཛོད་ཅིང་
བསང་ཆུ་གཏོར་ནས་བྱི་འབྲང་གི་བགེགས་བསྐྱད། འོག་ནས་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་འབྱུང་བ་
ལྟར་ཆུ་བཞེ་བུལ་ཏེ་རྩྱུ་བོ་རོལ་དམ་ཆོག་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར། ཇི་ཡུལ་གྱི་
བམ་ཕར་སང་ཀ་རྩྱུ་རྩྱུ་རྩྱུ་རྩྱུ་རྩྱུ་རྩྱུ་ ཞེས་པས་ཀྱ་ཤའི་ཆུན་པོས་ཞལ་བསེལ་
གྱི་སྤྲོད་ནས་བཟེད་ཞལ་དང་པོར་ལན་གསུམ་བསང་གཏོར་དབུལ་ལོ། །སྤྲོད་དེ་ཉིད་
ནས་མཇུ་བ་མོས་མེ་ཏོག་སྤངས་ཏེ། ཁུ་ཚུར་ཁ་འོག་ཏུ་བསྟན་ནས་མཐེུ་ཆུང་ནས་
རིམ་གྱིས་དཀོལ་བའི་བྲག་རྒྱ་དང་། སྤར་གྱི་རྩྱུ་རྩྱུ་གྱི་གནས་སུ། ཡུལ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ ཞེས་
བཟེད་ཞལ་དང་པོར་ཞལ་བསེལ་དང་། རོ་རོ་སྒྲིམ་པ་ཁ་བྱེ་བའི་བྲག་རྒྱ་དང་། །ཡུལ་གྱི་
ཞེས་སྤར་བས་བཟེད་ཞལ་གཉིས་པར་མཆོད་ཡོན་དང་། ཁུ་ཚུར་བཅངས་ཏེ་ཆུ་ནང་
ནས་མེ་ཏོག་སྤངས་ལ། ལན་གསུམ་བསྐྱོར་ཏེ་ཁུ་ཚུར་ཁ་བྱེན་དུ་བསྟན་པའི་མཇུ་བ་
མོ་ནས་རིམ་གྱིས་དཀོལ་བའི་བྲག་རྒྱ་དང་། སྤར་ཞེས་སྤར་བས་བཟེད་ཞལ་གསུམ་
པར་ཞབས་བསེལ་དབུལ་ཞིང་། ཇི་ཡུལ་ཡི་ཡུ་དེ་བྲུ་ཡུ་དེ་བྲུ་ཡུ་བེ་ཡུ་བེ་ཡུ་བེ་ཡུ་
བྲེ་ཡེ་ཏུ་བྲུ་ཀ་བྲུ་བྲུ་ལ་བཟོ་བྲུའི་ཡུ་རྩྱུ། དེ་བཞིན་དུ་སྤར་ཏེ། བྲུ་བྲུ་ལ་བཟོ་

ཤུག་ལྷོ་ལྷོ། ཨོ་ཨྲ་ཡེ་ཞེས་བ་ནས། བ་རྩ་རྩ་ཡ་ཨོ་ལྷོ་ལྷོ། ཞེས་བས་ཉིར་སྤྱོད་ལྷ་
དང་ནང་མཆོད་དབུལ། བེལ་སྟབས་དང་བཅས་པས། འཛིག་ཉེན་དབང་སྤྱག་ཆོངས་
དབང་མགོན་གྱི་སྤྲུལ། ཁེ་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་འགྲོ་ས་དབང་བསྐྱར་བ། །ཤེས་རབ་མཆོག་
གིས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད། །འཛིན་བྱེད་མེ་ལྷ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་འདུད། །ཆོངས་
བ་འཛིག་ཉེན་མགོན་གྱི་སྤྲུལ། ཁེ་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་དང་སྤོང་མཆོག་ །འབྱུང་པོ་ཡོངས་
སྤྱ་བསྐྱབ་པའི་བྱིར། །ཐུགས་རྗེའི་དབང་གིས་སྐྱ་སྐྱལ་བ། །རིག་སྤྲུགས་གྲུབ་པའི་
བྱང་སྤོང་ཚུལ། །ཉོན་མོངས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་རབ་འོད། །བསྐྱལ་པའི་མེ་བཞིན་གཟེ་
བརྗིད་འབར། །མཛོན་ཤེས་རྩ་འཕྱལ་ཞབས་དང་ལྷན། །ཐབས་གྱིས་སྐྱལ་པའི་ཐེག་
བ་བཅེབས། །རིགས་སྤྲུགས་གསུང་ཞིང་བགྲང་བྱེད་འཛིན། །བདུད་རྩིའི་བཅུད་ལྷན་
སྤྱུ་བསྐྱམས། །ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ཡོངས་ལ་བསིལ། །ཉེས་པའི་སྤྱོད་བྲལ་ཆོངས་པར་
སྤྱོད། །འཛིག་ཉེན་གནས་ཀྱང་ལྷ་འདས། །ཞི་བ་བརྟེས་ཀྱང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ། །དེ་
བས་བསྟོད་དེ་ཕྱག་ཀྱང་འཆོལ། །ཞེས་བས་བསྟོད། ཨོ་བཟླ་ཨ་ན་ལ་མརྩ་བྱ་ཏ་རྩ་
ལ་རྩ་ལ་ཡ་སར་ཟླེ་ཀྱ་རུ་སར་དུལྱན་རྩི་བའི་དེ་འུ་རྩི་བེ་ཏོ་སྤུ་མ་ཡ་སི་ས་མ་ཡ་
ཏྟ། ཞེས་ལན་གསུམ་གྱིས་དམ་ཆོག་བསྐྱེད་པོ། །དེ་ནས་ལྷའི་སྤྲུགས་རྗེ་རྩི་ཆེ་གཅིག་
བ་དམར་པོ་ལ་རི་ཡིག་དང་། དགང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཁ་ལ་རྩི་ཡིག་འོད་ཟེར་དང་བཅས་
པས་མཆོན་པར་གྱུར། བར་བསམས་ལ། ལག་བ་གཡོན་བ་ཁུ་རྩི་བཅངས་པའི་
སྤོང་ནས་མཐེ་བོང་བཀའ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁུ་རྩི་ཀྱིས་མཐུ་བ་མོ་བརྒྱང་
སྤེ་གན་རྒྱལ་དུ་བཞག་པས་དགང་གཟར་མར་གྱིས་བཀའ་བ་བརྒྱང་། གཡས་པ་

ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁུ་ཚུར་དུ་བྱས་པའི་མཛུ་བ་མོ་བརྒྱུད་པ་ཐུར་དུ་སྦྱབ་
པས་སྒྲགས་གཟར་གྱི་ཡུ་བ་བརྒྱུད། གཡོན་པའི་མཛུ་བ་མོའི་ཐད་ཀར་གཡས་པའི་
ཁུ་ཚུར་བཞག་ནས་དགང་གཟར་གྱི་ཁར་སྒྲགས་གཟར་གྱི་མགོ་བཞག་སྟེ་འཛིན་པ་
བྱང་ཚུབ་མཆོག་གི་བྱུག་རྒྱས། ལག་བ་གཉིས་གྱི་ཡུས་མོའི་ནང་ནས་སྤྱིར་མི་འདའ་
བར་གཡས་སུ་བསྐྱོར་ཏེ། མེ་ལྷའི་ཞལ་ཚུང་ཟད་གདངས་པར་དགང་སྒྲགས་གསུམ་
མི་བདུན་མེ་ལྷའི་སྒྲགས་སམ། དགང་སྒྲགས་གྱི་སྒྲགས་སམ། མར་གྱི་སྟེག་སྒྲགས་
གྱི་སྒྲགས་ལ་སྟེལ་ཆོག་བཏགས་ལ་དབུལ་ཏེ། སྒྲགས་དང་པོ་ནི། ཨི་ཨྲྀ་ཡེ་ཨྲྀ་དེ་
བྱུ་ཨྲྀ་དེ་བྱུ་ཨྲྀ་པེ་ཨྲྀ་པེ་མཉུ་བྱེ་ཡེ་ཏུ་བྱ་ཀ་བྱ་སྒྲ་རྒྱ་ཡ། བདག་ཅག་དཔོན་
སྟོབ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་སྦྱབ་པ་
ལ་བར་དུ་གཙོད་པ་དང་། སྟོམ་པ་གསུམ་དང་འགལ་བའི་བཅས་པ་དང་རང་བཞིན་
གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་། བཟ་མི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། བྱང་པར་དུ་ཡང་འབྱོར་བ་
ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པ་ཐམས་ཅད་ཤིལྷི་ཀུ་རུ་ཡེ་སྦྱུ། ཞེས་པ་
དང་། གཉིས་པ་ནི། ཨི་ན་མཉམ་མཉུ་བྱུ་རྒྱ་ཨྲྀ་ཡེ་སྦྱུ། ཞེས་པ་ལ་སྟེལ་ཆོག་
སྦྱར་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཨི་ཨྲྀ་ཡེ་སྦྱུ། ཞེས་པ་ལ་སྟེལ་ཆོག་སྦྱར་བའོ། །སྐབས་
འདིར་མེ་ལ་བགེགས་ཡོད་མེད་བཏགས་ནས་ཡོད་ན་སེལ་བའི་ཐབས་སྤྱིན་སྟེག་
ཆེན་མོར་གསུངས་པ་ལྟར་བའོ། །དེ་ནས་ངེ་ཞེས་ཞིང་ཆེར་མ་མེད་པའི་འོ་མ་ཅན་གྱི་
ཤིང་གི་ཅེ་མོའི་ཕྱོགས་སྤིང་དུ་སོར་བཅུ་གཉིས་པ། སྟོམས་སུ་མཐེུ་ཚུང་གི་ཆད།
ལོ་མ་མ་རྩིང་པ། རྒྱན་དང་བཅས་པ། མཉམ་པོར་བཅད་ཅིང་མ་གས་པ། ཅེ་མོ་གཉིས་

མར་དང་སྤང་རྩེར་བསྐྱབས་པ། གཉིས་གཉིས་སྤྱར་བའམ། ཡང་ན་རྒྱུང་བ་ལག་
བ་གཡས་པའི་མཐེབ་སྤྱོད་གྱིས་མཆོག་སྤྱོད་པའི་བྱུག་རྒྱས་ཅེ་མོ་ལྷ་ལ་བསྐྱབ་ནས་
དབུལ་ཞིང་། ཡམ་ཤིང་ནམས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཤིང་གི་རང་བཞིན་དུ་བྱུང་། ཡོ་ཨྲ་ཡོ་
ཡོ་དེ་བྱུ་ཡོ་དེ་བྱུ་ཡོ་བེ་ཡོ་བེ་ཡོ་མཐུ་བྱེ་ཡོ་ཏ་བྱ་བྱ་སྐྱ་མཐུ་ཡ། ཡོ་བོ་རྩི་བྱིས་
ཡ། བདག་ཅག་དཔོན་སློབ་ཅེས་བ་ནས། བཟ་མི་ཤིས་བ་དང་གཟི་བཟླ་དུ་སྤྱོད་སྤྱོད་
ཆོགས་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བ་ཐམས་ཅད་ཤྱོད་ཀྱ་རུ་ཡོ་སྤྱོད་། མར་ཁུ་ལ། ཡོ་ཨྲ་ཡོ་
ཡོ། ཞེས་བ་ནས། སྐྱ་མཐུ་ཡ། ཡོ་ཨྲ་ཡོ་ཡོ། བདག་ཅག་དཔོན་སློབ་ཅེས་བ་ནས། བཟ་
མི་ཤིས་བ་དང་འབྱོར་བ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོགས་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བ་ཐམས་ཅད་ཤྱོད་ཀྱ་
རུ་ཡོ་སྤྱོད་། ཉིལ་ལ། ཡོ་ཨྲ་ཡོ་ཡོ། ཞེས་བ་ནས། སྐྱ་མཐུ་ཡ། ཡོ་སྐྱ་སྐྱ་མི་ད་ཏ་
ན་བཟླ་ཡ། བདག་ཅག་དཔོན་སློབ་ཅེས་བ་ནས། བཟ་མི་ཤིས་བ་དང་སྤྱོད་བ་ཐམས་
ཅད་ཤྱོད་ཀྱ་རུ་ཡོ་སྤྱོད་། དེ་ནས་དུར་བ་གཉིས་གཉིས་སྤྱར་ནས་དབུལ་ཞིང་། ཡོ་
ཨྲ་ཡོ་ཡོ། ཞེས་བ་ནས། སྐྱ་མཐུ་ཡ། ཡོ་བཟླ་ཡོ་ཡོ། བདག་ཅག་དཔོན་སློབ་ཅེས་
བ་ནས། བཟ་མི་ཤིས་བ་དང་ཆེ་མཐར་ཤྱོད་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བ་ཐམས་ཅད་ཤྱོད་ཀྱ་
རུ་ཡོ་སྤྱོད་། དེ་ནས་འབྲས་མ་གྲུགས་བ་ལ། ཡོ་ཨྲ་ཡོ་ཡོ། ཞེས་བ་ནས། སྐྱ་མཐུ་ཡ།
ཡོ་བཟླ་ཡོ་ཡོ། བདག་ཅག་དཔོན་སློབ་ཅེས་བ་ནས། བཟ་མི་ཤིས་བ་དང་བསོད་
ནམས་རྒྱས་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བ་ཐམས་ཅད་ཤྱོད་ཀྱ་རུ་ཡོ་སྤྱོད་། དེ་ནས་ཞོ་ཐན་
ལ། ཡོ་ཨྲ་ཡོ་ཡོ། ཞེས་བ་ནས། སྐྱ་མཐུ་ཡ། ཡོ་སྐྱ་སྐྱ་མི་སྤྱོད་། བདག་ཅག་དཔོན་སློབ་
ཅེས་བ་ནས། བཟ་མི་ཤིས་བ་དང་བདེ་བ་མཆོག་ལ་བར་དུ་གཅོད་བ་ཐམས་ཅད་

ཤྱོད་ཀྱི་རྩ་ཡེ་སྤྲུལ། དེ་ནས་ཀྱི་ཤ་གཉིས་གཉིས་སྤྲུང་ནས་དབུལ་ཞིང་། ཡོ་ཨྲཱ་ཡེ་
ཞེས་པ་ནས། ལྷ་རྩ་རྩ་ཡ། ཡོ་ཨྲཱ་ཏི་ཏ་ཏ་བརྩ་ཡ། བདག་ཅག་དཔོན་སློབ་ཅེས་
པ་ནས། བཟ་མི་ཤིས་པ་དང་བསྐྱེད་པ་མཆོག་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་དང་གྲིབ་དང་མི་
གཙང་པ་ཐམས་ཅད་ཤྱོད་ཀྱི་རྩ་ཡེ་སྤྲུལ། དེ་ནས་ཡུངས་ཀར་ལ། ཡོ་ཨྲཱ་ཡེ་ཞེས་པ་
ནས། ལྷ་རྩ་རྩ་ཡ། ཡོ་སར་ཨར་སིརྩ་ཡ། བདག་ཅག་དཔོན་སློབ་ཅེས་པ་ནས། བཟ་
མི་ཤིས་པ་དང་བགེགས་ཐམས་ཅད་ཤྱོད་ཀྱི་རྩ་ཡེ་སྤྲུལ། དེ་ནས་སོ་བ་ལ། ཡོ་ཨྲཱ་
ཡེ་ཞེས་པ་ནས། ལྷ་རྩ་རྩ་ཡ། ཡོ་བརྩ་བི་རྩ་ཡ། བདག་ཅག་དཔོན་སློབ་ཅེས་པ་ནས།
བཟ་མི་ཤིས་པ་དང་ཞོར་དང་(འབྲས་བྱ་འབྲུ) རྒྱས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་ཐམས་
ཅད་ཤྱོད་ཀྱི་རྩ་ཡེ་སྤྲུལ། དེ་ནས་ནས་ལ། ཡོ་ཨྲཱ་ཡེ། ཞེས་པ་ནས། ལྷ་རྩ་རྩ་ཡ། ཡོ་
མརྩ་བེ་གྲ་ཡ། བདག་ཅག་དཔོན་སློབ་ཅེས་པ་ནས། བཟ་མི་ཤིས་པ་དང་སྤྲུང་བའི་
ཤྱགས་བྱམ་སྤུལ་ཆོགས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་ཐམས་ཅད་ཤྱོད་ཀྱི་རྩ་ཡེ་སྤྲུལ། དེ་
ནས་སྤུལ་པ་ལ། ཡོ་ཨྲཱ་ཡེ། ཞེས་པ་ནས། ལྷ་རྩ་རྩ་ཡ། ཡོ་མརྩ་བ་ལྷ་ཡ། བདག་
ཅག་དཔོན་སློབ་ཅེས་པ་ནས། བཟ་མི་ཤིས་པ་དང་སློབས་རྒྱས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་
ཐམས་ཅད་ཤྱོད་ཀྱི་རྩ་ཡེ་སྤྲུལ། དེ་ནས་གོ་ལ། ཡོ་ཨྲཱ་ཡེ། ཞེས་པ་ནས། ལྷ་རྩ་རྩ་
ཡ། ཡོ་བརྩ་ཟླ་ཟླ་ཟླ། བདག་ཅག་དཔོན་སློབ་ཅེས་པ་ནས། བཟ་མི་ཤིས་པ་དང་ནད་
ཐམས་ཅད་ཤྱོད་ཀྱི་རྩ་ཡེ་སྤྲུལ། གཞན་ཡང་ཞོ་འོ་མ་འབྲས་ཟན་འབྲས་ཡོས་ཅན་དན་
ཟི་ཡང་ཀྱ་ཐང་རྩ། དེ་ཞེས་པའི་མེ་རྟོག་རྣམས་ཀྱང་འདིར་མེ་ལྷའི་སྤྱགས་དང་། འདས་
པའི་སྐབས་སུ་ལྷ་གཙོ་འཁོར་རང་རང་གི་སྤྱགས་ཀྱིས་དབུལ་ལོ། །དེ་ལྟར་བསྟེན་

རྒྱལ་ཆུམས་སྟོན་པའི་གདངས་ཀྱིས་ཕུལ་ནས། ཨོ་ཨྲ་ཚྭ་ཐ་མ་ར་སང་ཀ་རྩི་ཨྲ་
མ་ཐོ་བ་ཀྱི་ཚུ་ཕྱི་སྟུ། ཞེས་པས་ཞལ་བསིལ་དང་། ཨོ་ཨྲ་ཚྭ་ཐ་མ་ར་སང་ཀ་རྩི་ཨྲ་
ཐོ་བ་ཀྱི་ཚུ་ཕྱི་སྟུ། ཞེས་པས་བསང་གཏོར་དབུལ་ལོ། །

དེ་ནས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མེ་ལྷ་མཆོད་པ་ལ། ཐོག་མར་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ནི་
དཀྱིལ་འཁོར་སྐབ་མཆོད་དང་འབྲེལ་བའི་སྐབས་ཡིན་ན། མེ་ལྷའི་ཐུགས་ཀར་མེ་གྲ་
གསུམ་འབར་པའི་དབུས་སུ། རྒྱུ་དཀར་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིན་གྱི་འོད་ཟེར་འསྟོ་བ་
ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། གཞལ་ཡས་ཁང་གྲ་བཞི་སྟོ་བཞི་ལ། ཞེས་པ་ནས། བཅུ་
གཉིས་སུ་རྒྱ་བའི་གདན་རེ་རེ། ཞེས་པའི་བར་སྐབ་ཐབས་ལྟར་བརྩོད་ཅིང་བསྟོམ། དེའི་
བར་ལ་ལས་ཀྱི་དོ་རྩེ་སྟོ་བ་མ་གཅིག་གིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་སྟོ་ནས་ཕྱག་འཆའ་
ལ། ལག་པ་གཡོན་པ་སྟོས་འཛིན་ཅིང་གཙོ་བོ་ནས་བདུད་ཅི་འབྲིལ་བའི་བར་གྱི་ལྷ་
ཆུམས་ཀྱི་ཐུགས་རིམ་བཞིན་བརྩོད་ཅིང་ཐུགས་རེ་བརྩོད་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ལག་
པ་གཡས་པས་མེ་ཏོག་རེ་སྤངས་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆུམས་ལས་ལྷ་གཉིས་པ་རེ་
མར་མེ་གཅིག་ལས་གཉིས་ཆད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྐྱོན་བྱངས། བར་བསྟོམས་ཏེ། མེ་ཏོག་
ཆུམས་སྟོ་བ་དཔོན་གྱི་ཕྱག་ཏུ་དབུལ། སྟོ་བ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་ལྷ་ཐབས་ཅད་གཞལ་
ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་རང་རང་གི་གདན་ལ་བཞུགས་པར་མོས་ལ། ཨོ་ཨྲ་མཚན་རྒྱིག་མི་
ཐུ། ཞེས་པ་ནས། ཨོ་ཨྲ་མཚན་རྒྱིག་མི་ཐུ་ཐུ་ཐུ། ཞེས་པའི་བར་ཐུགས་རེ་རེ་བརྩོད་པ་
དང་དུས་མཉམ་དུ། མེ་ཏོག་རེ་ཐབ་ནང་དུ་དོར་ནས། དབུས་ཀྱི་གདན་ལ་འཇམ་
དཔལ་དོ་རྩེ་ཡབ་ཡུམ། ཤར་དུ་ཆུམ་པར་སྤང་མཛད་ཡབ་ཡུམ། ཞེས་པ་ནས། བྱང་

སྒོར་བདུད་ཅི་འབྲིལ་བ་ཡབ་ཡུམ། ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱུ་ལས་འདྲ་ཟེར་གྱི་ཆོགས་
དཀར་པོ་འཕྲོ་བར་གྱུར། དེ་ནས། ཨོྲཱ་ཚྭི་བྲ་ཕ་ར་སང་ཀ་རི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཚུ་
བཞི་སྒར་ལྟར་དབུལ། ཨོྲཱ་ཐ་ཏ་ཐ་ག་ཏ་རྩ་བ་བྲ་ཏྲི་རྩ་ཏྲི་སྒྲུ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
འདོད་ཡོན་ལྷ་དང་། ཨོྲཱ་ཐ་ཏ་ཐ་ག་ཏ་བྲུ་བྲ་ཏྲི་རྩ་ཏྲི་སྒྲུ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཉེར་
སྒྱེད་ལྷ་དང་། མི་བསྐྱོད་དེ་རྩེ་ཡེ་ཞེས་ཆེ། ཞེས་བ་ནས། དེ་རྩེ་སེམས་དབང་ཕྱག་
འཆའ་ལོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟོད། བཟླ་རྒྱིག་ཨོྲཱ་ཚྭི། ཞེས་བ་ནས་བེ་རྒྱ་རྩ་གྱི་ཏ་
ཨོྲཱ་ཚྭི། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ནང་མཆོད་དབུལ། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་ཏྲི་ལས་སྐྱེས་
པའི་དེ་རྩེ་ཅི་གཅིག་བ་དམར་པོ་དང་། དགར་སྐྱགས་ཀྱི་ཁ་ལ་ཏྲི་ཡིག་འདྲ་ཟེར་འབར་
བ་དང་བཅས་པར་གྱུར། ཅེས་བརྗོད་ཅིང་བསམ་ནས་སྟེག་རྩས་རྣམས་དབུལ།
དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་མཆོད་དང་མ་འབྲེལ་ན་གདན་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ། རང་གི་དབུས་
དང་ཕྱོགས་བཞིར། མི་ཏྲི་ཨོྲཱ་ཚྭི་ཁྱི། མཆའ་བཞིར། ལི་ལྷི་པོ་ཏྲི། ཕྱིའི་མཆའ་ས་
བཞིར། རྩ་ཏྲི་པོ་ཏྲི་ འདྲ་སྐྱོའི་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་ཁྱི་པོ་ སྐོ་བཞིར་ཏྲི་བཞི་
རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་རལ་གྱི་སྟོན་པོ། འཁོར་ལོ་དཀར་པོ། རིན་པོ་ཆེ་ལྷང་ལྷ།
བསྐྱ་དམར་པོ། རལ་གྱི་ལྷང་གྲ། འཁོར་ལོ། དེ་རྩེ། བསྐྱ། ལྷ་ལྷ་ལ་སེར་པོ། མེ་ལོང་
དཀར་པོ། པི་ཕང་སྟོན་པོ། འི་འི་དུང་ཆས། རིའི་སྟོད། གོས་ཁ་དོག་སྐྱ་ཆོགས་པ། ཆོས་
འབྱུང་དཀར་པོ། དེ་རྩེ་ཐོ་བ། དེ་རྩེ་དབུག་པ། བསྐྱ་དམར་པོ། ཁྱོ་བའི་སྐྱ་ཆོགས་དེ་རྩེ་
ནག་པོ་རྣམས་རང་རང་གི་ས་བོན་གྱིས་མཆན་བ་འདྲ་ཟེར་འཕྲོ་ཞིང་འདུ་བ་ཡོངས་སུ་
གྱུར་བ་ལས། དབུས་སུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་འཇམ་དབལ་དེ་རྩེ་ཡབ་ཡུམ་སྐྱུ་མདོག་

དང་ཅ་ཞལ་གྱར་ཀྱམ་བཟང་པོ་ལྟར་དཔར་སེར། གཡས་ཞལ་སྟོ་བ། གཡོན་ཞལ་
དཀར་བ་ཅ་བའི་བྲག་གཉིས་གིས་པན་ཚུན་དུ་འབྱུང་བ། བྲག་གཡས་གཉིས་(གིས་)
རལ་གྱི་དང་མདའ་ཞེས་བ་ནས། མཛེས་པར་བྱེད་པའོ། །ནང་གི་ཤར་དུ་ནམ་སྒྲར་
དཀར་པོ་དཀར་སྟོ་དཔར་བའི་ཞལ་གསུམ་བྲག་བྲག་བ་དང་པོ་གཉིས་རང་འབྲེེ་
ཡུམ་ཞེས་བ་ནས་གཞན་རིན་འབྱུང་སོགས། གསུམ་ཉི་མའི་འོད་ཅན་ནོ། །ནང་གི་ཤར་
སྟོར་སྒྲུབ་མ་དཀར་མོ་ཞེས་སོགས། རིམ་བ་གཉིས་པའི་ཤར་སྟོར་གཟུགས་དེ་ཐོ་མ་
སོགས་དང་། ཤར་སྟོའི་སྟོར་ཆོས་དབྱིངས་དོ་ཐོ་མ་ཞེས་སོགས། ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྱི་
པོར་རལ་པའི་ཞེས་བ་ནས། བྲོགས་ཀྱན་དུ་འགོངས་པར་མཛད་བ། ཤར་སྟོར་གཤེན་
ཐོ་མཐར་བྱེད་ཅེས་བ་ནས། ཁོ་མོ་ནམས་སྒྲར་མེད་པའོ། །ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུ་ལས་
འོད་ཟེར་གིས་ཆོགས་དཀར་པོ་འསྟོ་བར་གྱུར། རང་གི་སྒྲགས་ཀའི་ས་པོན་གི་འོད་
ཟེར་གིས་དགྱེལ་འཁོར་པའི་ཡེ་ཤེས་བ་ནམས་སྒྲུབ་བྲངས། ཨོ་སྐྱ་ཏ་སྒྲ་ག་ཏ་རྩ་བ་
དུ་རྩ་མེ་ལྷ་ཞེས་བ་ནས། སྐྱ་རྩ་རྩ་མེ་ལྷ་ས་སྒྲ་བ་སྒྲར་ཏ་ས་མ་ཡ་ལྷེ་ཡེ་ལྷ་སྐྱ་ལྷེ་
རྩ་སྐྱ་པོ་ཉོེ་ ཡེ་ཤེས་བ་ནམས་རང་རང་གི་དཔལ་ཆོག་བ་དང་གཉིས་སྒྲ་མེད་པར་གྱུར།
གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་གཉིས་དང་། རྩ་བ་གཉིས་དང་། སྒྲ་བྲག་གཉིས་དང་།
ལྷེའི་དབུས་དང་། དབུལ་བའི་ཐོད་པའི་ནང་དང་། ལྷེ་བར་ཆེ་གདན་ལ་རིམ་བ་ལྟར། ལྷོ་
ལྷོ་ཁི་གི་ཀི་སི་ནམས་ལས། འཁོར་ལོ། དེ་ཐོ། རིན་པོ་ཆེ། བསྐྱར་ལ་གྱི། དེ་ཐོ་ནམས་ས་
པོན་སོ་སོས་མཆན་པ་ཡོངས་སྒྲ་གྱུར་བ་ལས། ས་སྟོང་བྲག་དོར་ནམ་སྟོང་འཛིག་ཉེན་
དབང་བྲག། སྒྲིབ་སེལ། ཀྱན་བཟང་ནམས་སྒྲ་གྱུར། ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲགས་ཀར་ཆེ་

གདན་ལ་རྩྱུ་ལས་དོན་རྩྱུ་གིས་མཆན་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། ཐུགས་དོན་མི་
བསྐྱོད་པའི་ཐུགས་ཀར་དོན་རྩྱུ་གིས་མཆན་བ། མགིན་པར་ཆོག་གདན་ལ་ཞུམས་
བསྐྱེ་ཞུམས་མཆན་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་གསུང་དོན་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཐུགས་
ཀར་བསྐྱེ་ཞུམས་མཆན་བ། སྤྱི་བོར་ཆོག་གདན་ལ་ཨོ་ལས་འཁོར་ལོ་ཨོ་གིས་མཆན་བ་
ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་སྤྱི་དོན་རྣམས་ལྷན་གྱི་ཐུགས་ཀར་འཁོར་ལོ་ཨོ་གིས་མཆན་བ།
རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གིས་སྤྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་བསྐྱེ་
ནས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྤྱན་དྲངས། ཨོ་སྐྱ་ཏ་སྤྱ་ག་ཏ་ཞེས་བ་ནས། ཚུའི་ལྷག་མ་
སྤྱི་གཙུག་ཏུ་གནས་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། གཙུ་བོ་དང་། དེ་བཞེན་ག་ཤེགས་བ་
བཞེད་དང་། ལྷ་མ་གྱི་ཡབ་ཡུམ་དང་། སྤྱི་དོན་མ། ཆོས་དབྱིངས་དོན་མ། ཤེས་རབ་
མཐར་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་རྣམས་ལ་མི་བསྐྱོད་བ། གཟུགས་དོན་མ། ཞེས་བ་ནས། དི་དོ་
རྩེ་མ་ཡབ་ཡུམ་ལ་རིན་འབྱུང་གིས་དབུ་བརྒྱན་ཅིང་། དབང་གི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་ལྷ་སོ་
སོ་ལ་ཐེམ་པར་གྱུར། དེ་ནས་ཆུ་བཞེ་འདོད་ཡོན་ལྷ་ཉེར་སྤྱོད་ལྷ་བསྐྱོད་བ་ནང་མཆོད་
རྣམས་སྤར་ལྟར་སྤུལ་ལ། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་རྩྱུ་ལས་སྤྱེས་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྩེས་
སུ་སྤེལ་རྩེས་རྣམས་དབུལ་ལོ། སྤེལ་རྩེས་རྣམས་དབུལ་བའི་ཐོག་མར། ཨོ་ཞུམ་རྩེ་
རྩྱིག་མི་རྩྱི། བདག་ཅག་དཔོན་སློབ་ཅེས་བ་ནས་བཀྲ་མི་ཤེས་བ་ཐམས་ཅད་ཤྱི་རྩྱི་ཀྱང་
ཡེ་སྤྱུལ། ཞེས་དགང་ལྷགས་བདུན་སྤུལ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་འཕྲིན་ལས་
མཛད་པར་ཞལ་གིས་བཞེས་པར་བསམ་མོ། །དེ་ནས་སྤེལ་རྩེས་རྣམས་འབུལ་བ་ལ་
བྱུང་ན་ལྷའི་ཐུགས་དང་སྤེལ་རྩེས་ཀྱི་ཐུགས་དང་སྤེལ་ཆོག་གསུམ་ཀ་སྤྱར་བ་དང་།

སྲེག་རྩམ་རེ་རེ་མཉམ་དུ་འབྲུལ། དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་ན། སྲེག་རྩམ་དང་པོ་ལ་གསུམ་ཀ་
སྦྱར། དེ་མན་ཆད་ལ་ལྟའི་སྲགས་རེ་རེ་དང་སྲེག་ཚིག་རེ་རེ་ནས་སྦྱར་ལ་དབྲུལ། དེ་
མ་གྲུབ་ན་བདུན་བདུན་གྱི་མཐར་ལན་རེ་སྦྱར་བ་དང་། དེ་ཡང་མ་གྲུབ་ན་ཐོག་མཐའ་
གཉིས་སུ་ལྟའི་སྲགས་སྲེག་རྩམ་གྱི་སྲགས་སྲེག་ཚིག་གསུམ་ཀ་སྦྱར་བ་རེ། གཞན་
ནམས་ལྟའི་སྲགས་རེ་དང་སྲེག་རྩམ་རེ་དུས་མཚུངས་སུ་བྱས་ནས་དབྲུལ། སྲེག་
རྩམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡམ་ཤིང་དང་། ལྷན་མར་འབྲུལ་ཐེབས་རེ་དང་སྲགས་རེ་སྦྱར་བ་
སྦྱོན་སྲེག་རེ་རེའི་གངས་སུ་བཅི་བ་ཡིན་ཞིང་། མར་ཁྱ་ལྷགས་གཟར་རེ་རེ་གངས་རེ་
རེ་བགང་བར་བྱ་ཡི། ལྷགས་གཟར་རེ་ལ་གངས་ཁ་ནས་ཐོན་ཆད་བྱས་ནས། ལྟ་ལ་
བསྐྱ་བའི་བསམ་པས་རང་རྣམས་མོང་བསྐྱབ་བར་མི་བྱ་ལ། སྲེག་རྩམ་འབྲུལ་བའི་
གངས་ནི། སྲེག་ལྷགས་གཅིག་གམ་གསུམ་མམ་བདུན་ནམ་ཉེར་གཅིག་གམ་བརྒྱ་
དང་སྟོང་ལ་སོགས་པ་དབྲུལ་བར་བྱཏོ། །ཞེས་ཤུནྱི་བས་བཤད་པ་ལྟར་ངེས་པ་ཐེད་
དེ། ཡམ་ཤིང་དང་མར་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་མང་བ་དང་། གཞན་ནམས་དེ་ལས་ཉུང་བ་
དང་། སྲེག་པ་ཞི་བ་དགོས་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་ན་ཉིལ་མང་བ་དབྲུལ་ཞིང་། ཆའི་བར་ཆད་
ཞི་བ་དོན་དུ་གཉེར་ན་དུར་བ་མང་བར་དབྲུལ་བ་སོགས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བོད་དག་
གིས་གངས་ངེས་མང་པོ་བྱེད་པ་ནི་སྟོང་པོ་ཐེད་པའི་རྟོག་བཟོ་འབའ་ཞིག་གོ། །ལྟའི་
སྲགས་དང་སྦྱོར་ཚུལ་ནི། ཨི་ཞུ་མཇུ་རྩི་ཀ་མི་རྩྱུ། ཨི་པོ་རྩི་བྲི་ལྷ་ཡ། བདག་ཅག་དཔོན་
སྟོབ་ཅེས་སོགས་སོ། །སྲེག་རྩམ་དབྲུལ་བའི་ཆོག་གཞན་ཐམས་ཅད་སྦྱར་རིམ་ལྟར་
བཞིན་ནོ། །འཁོར་ནམས་ཀྱི་སྲགས་ནི། ཨི་ཞུ་རྩི་ན་རིམ་ཨི་རྩྱུ། ཞེས་པ་ནས། ཨི་

ལྷ་མི་གྲུག་གི་དྲུག་ཀྱི་ཞེས་པའི་བར་དེ། སྟེག་རྩམ་རྣམས་ལྟ་རེ་རེ་ལ་གསུམ་མམ་
བདུན་ནམ་ཉེར་གཅིག་ལ་སོགས་པ་ཅི་འབྱོར་བ་དབུལ་ལོ། །དེ་ལྟར་སྟེག་རྩམ་རྣམས་
ལུལ་ཚར་བ་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བྱུགས་ཀ་ནས་སྒྲོམ་པའི་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་
བྱམ་པ་དཀར་པོ་བདུད་ཅིས་གང་བ་སོགས་ནས། བསྐྱབ་བྱ་ཆེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་
གནས་པ་ལ་ཁྲུས་བྱས་པས་སྟེག་སྒྲིབ་དང་ནད་གདོན་ལ་སོགས་པ་དག་ནས་ལུས་
ཤེལ་ལྟར་གྱུར། བར་བསམ། དེ་ནས་མར་དགང་ལྷུགས་གསུམ་མམ་བདུན་ལ་
སོགས་པ་གཙོ་བོའི་སྟེགས་ཀྱིས་དབུལ་ཞིང་། ཨོ་ལྷ་ཚྭ་ཆུ་མ་ར་སང་ཀ་རི་ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་མཆོད་ཡོན་བསང་གཏོར་ཞལ་བསེལ་གསུམ་དབུལ། ཨོ་བཟླ་མ་ས་སྟུ་
སྟོན། ཞེས་པས་གོས་གསར་པ་མེ་ནང་དུ་དབུལ་ཞིང་ལྟ་ལ་ན་བཟའ་དབུལ་བར་
བསམ། ཨོ་བཟླ་ཏུ་ལ་སྟོན། ཞེས་པས་སོ་ཅི་དབུལ། དེ་ནས་འདོད་ཡོན་དང་ཉེར་
སྟོད་ཆོགས་བཅད་དང་བཅས་པས་རྒྱས་པར་དབུལ། མི་བསྟོད་རྟོ་རྟེ་ཡེ་ཤེས་
ཆེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟོད་དེ་བྱུག་བྱས་ནས། བཟླ་ལྷ་ཨོ་ལྷ་ཚྭ་ ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་ནང་མཆོད་ལྟ་རེ་རེ་ནས་དབུལ། ཨོ་ལྷ་ཚྭ་ཆུ་མ་ར་སང་ཀ་རི་ལྷ་མི་བྱ་ཏི་རྩེ་སྟོན།
ཞེས་མཆོད་ཡོན་དབུལ། དེ་ནས་ལྷག་ཆད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཞི་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་མེ་ཏོག་
དང་བཅས་པའི་ཐལ་མོ་སྟོང་ཁར་སྐྱར་ནས། གང་ཡང་བདག་སྒྲོ་སྟོངས་པ་ཡིས། ཉེས་
བྱས་ཅུང་ཟད་གང་བཞིས་པ། །གང་བྱིར་ལུས་ཅན་སྐྱབས་ཡིན་བྱིར། །མགོན་ཁྱིད་དེ་
ཀུན་བཟོད་མཛད་རིགས། །མ་རྟེན་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་དང་། །གང་ཡང་བྱས་པ་མ་
མཆིས་པས། །འདིར་ནི་བྱ་བ་གང་བཞིས་པ། །དེ་ཀུན་ཁྱིད་ཀྱིས་བཟོད་མཛད་

རིགས། །ཨྀ་བརྩ་སྐྱུ་ཞེས་མང་དུ་བརྩོད་ནས་རྩོམ་མཁས་དཔའི་ཡི་གེ་བརྒྱ་བ་
 བརྒྱ་བར་བྱའོ། །དེའི་རྩེས་ལ། བདག་ལ་དངོས་བྱུང་མཆོག་སྦྱོལ་ལགས། །ཉིང་འཛིན་
 ཀུན་གྱི་འབྲས་ལུ་སྦྱོལ། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཅི་འདོད་བར། །དངོས་བྱུང་ལྷན་མེད་བ་
 སྦྱོལ། །སྤར་ཡང་ག་ཤེགས་བར་མཛད་པའི་བྱིར། །རང་གི་གནས་ག་ཤེགས་བརྩ་མུ་
 ལྷ་ཀླམས་མེ་ལྗེའི་བྱགས་ཀ་ནས་སྤར་ག་ཤེགས་ཉེ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་སོ་སོ་དང་
 གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར། །ཞེས་བརྩོད་ལ་སློབ་མ་ལས་གྱི་རྩོམ་པའི་ལག་ཏུ་མེ་ཉྱག་
 གཏད། དེས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་ལ་བྱག་ལུལ། མེ་ཉྱག་དང་སློབ་འཛིན་བས་དཀྱིལ་
 འཁོར་གྱི་བྱང་དུ་སོང་སྟེ་རྩལ་ཆོན་ཡིན་ན་ལྷ་ཀླམས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སྤྱན་
 བྱངས་པར་མོས་ལ། མེ་ཉྱག་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབྱས་སྒྲིགས་སུ་བྱར་བ་ཅན་བྱས་ལ་
 བདུན་དུ་བཞག། །རས་བྲིས་ཡིན་ན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་གཏོར་ལོ། །དེ་ནས་དཀྱིལ་
 འཁོར་ལ་བྱག་བྱའོ། །དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱབ་མཆོད་དང་མ་འབྲེལ་ན། ཡེ་ཤེས་བ་ཀླམས་
 རང་བཞིན་གྱི་གནས་སུ་ག་ཤེགས། དམ་ཆོག་གི་གཞལ་ཡས་ཁང་འཁོར་གྱི་ལྷ་
 ཀླམས་ལ་ཐིམ། ཀླམ་སྤང་ཡབ་ཡུམ་ཞེས་བ་ནས་སྤྱོད་རྩོམ་པའི་ལྷ་སོ་སོ་ལ་ཐིམ་
 བར་གྱུར། རིན་འབྱུང་ཡབ་ཡུམ་ཞེས་བ་ནས་ལྷ་མཁའ་ཐིམ། གཙོ་ལོ་ཡབ་ཡུམ། ལྷ་མ་
 ཀྱི་ཡབ་ཡུམ། ཞེས་བ་ནས་རྩྱི་ལ་ཐིམ་པར་གྱུར། ཨྀ་ཡོ་ག་འུ་རྒྱ་མཐོག་རྩམ་ཡོ་ག་
 འུ་རྩམ་ཉྱེ། ཞེས་བརྩོད་ཅིང་བསམ་ལ། བད་ཀོར་སྤྲོད་དུ་འབྱོར་བའི་འབྱུང་བའི་བྱག་ཁྱ་
 བྱའོ། །

དེ་ནས་ཐབ་གྱི་མེ་ལྷ་ལ། ཨོྲཱ་ཨྲཱ་ཡེ། ཞེས་བ་ནས། སྒྲ་རྒྲ་ཡ་ཤུའྲི་ཤ་འྲི་ཚྲ་འྲི་

སྤྲུལ་ཞེས་པ་ནས། བླ་རྒྱ་ཡ་ཤུག་པ་རྒྱུ་རྒྱ་སྤྲུལ་ བླ་རྒྱ་ཡ་ཨོ་ཨྲཱི་ཞེས་པས་
ཉེར་སྤྱོད་ལྷ་དང་ནང་མཆོད་འབུལ། དེ་ནས་བསང་གཏོར། ཞལ་བསིལ་སོ་ཅི་གོས་
གསར་པ་རྣམས་འབུལ། དེ་ནས་བསྐྱེད་ཅུས་ལྷག་མ་རྣམས་འདྲིལ་རྟེན་པའི་མེ་ལྷ་
ལ་སྤར་བ་ཞེན་དབུལ། དེ་ནས་བྲིལ་སྒྲབས་དང་བཅས་པས། འདྲིལ་རྟེན་དབང་ལྷག་
ཆོངས་དབང་མགོན་གྱི་སྤྲུལ། ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟོད། དེ་ནས་ཡང་ཞལ་བསིལ་
དང་བསང་གཏོར་ལུལ་ལ། མེ་སྒྲིའི་སྤྲུགས་ལ། དུལྱོ་སོགས་སྤྱར་བས་ཀྱང་མཆོད།
དེ་ནས་གཏོར་མ་ཆང་ཚུ་ནང་མཆོད་གྱིས་སྤྱངས་ཏེ། ཨོ་ཨྲཱི་ཨྲཱི་ཨྲཱི་ཨྲཱི་ ཨོ་ཤུ་
ཅུ་རྒྱ་ཞེས་པ་ནས། ཨྲཱི་ཀོཅཱི་ སྟོང་པར་གྱུར། སྟོང་པའི་རང་ལས་ཡི་ལས་རྒྱུད་གི་
དགྱེལ་འཁོར་ཞེས་པ་ནས། ཨོ་ཨྲཱི་ ཞེས་པ་བདུན་གྱི་བར་གྱིས་སྤྱབ་ཐབས་ལྟར་
བྱིན་གྱིས་བརྒྲབས། ཨོ་ཨྲཱི་ཡེ། ཞེས་པ་ནས། བླ་རྒྱ་ཡ་ཨ་ཀཱ་རོ་ཐུ་ཁྱི་སྤྲུལ་
རྒྱུ་ཨ་རྒྱ་རུ་ཨྲཱི་ཨྲཱི་ཨྲཱི་ཨྲཱི་ཨྲཱི་ཨྲཱི་ ཞེས་པ་གསུམ་གྱིས་གཏོར་མ་དབུལ། མེ་
སྒྲིའི་སྤྲུགས་གྱི་མཐར། དུལྱོ་སོགས་སྤྱར་བས་སྤར་ལྟར་ཉེར་སྤྱོད་ལྷ་དབུལ། དེ་
ནས་བྲིལ་སྒྲབས་དང་བཅས་པས། མེ་སྒྲིའི་བསྐྱེད་བྱ་བ་པའི་སྤྲུལ། དྲང་སྟོང་རྒྱལ་པོ་
གདོན་གྱི་བདག རྟེན་སྒྲིའི་སྤྲུལ་ཆོགས་བཅས་ལ། མཆོད་ཅིང་བསྟོད་དེ་ལྷག་
ཀྱང་འཆོལ། མཆོད་སྤྱིན་གཏོར་མ་འདི་སྟོམས་ལ། རྣལ་འབྱོར་བདག་ཅག་འཁོར་
བཅས་ལ། རྟེན་མེད་ཆེ་དང་དབང་ལྷག་དང་། དཔལ་དང་གྲགས་དང་སྐལ་བ་
བཟང་། འོངས་སྤྱོད་རྒྱ་ཆེན་ཀུན་འབྱུང་ཅིང་། ཞི་དང་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ཡི། ལས་
གྱི་དངོས་སྤྱབ་བདག་ལ་སྟོལ། དམ་ཆོག་ཅན་གྱིས་བདག་ལ་སྤྱངས། དངོས་

བྱུང་ཀྱན་གྱི་སྟོང་གོགས་མཛོད། །དུས་མེན་འཆི་དང་ནད་རྣམས་དང་། །གདོན་དང་
བགོགས་རྣམས་མེད་པར་མཛོད། །མི་ལམ་ངན་དང་མཚན་མ་ངན། །བྱ་བྱེད་ངན་པ་
མེད་པར་མཛོད། །འཇིག་རྟེན་བདེ་ཞིང་ལོ་ལེགས་དང་། །འབྲུ་རྣམས་འཕེལ་ཞིང་ཆོས་
འཕེལ་དང་། །བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དང་། །ཡིད་ལ་འདོད་པ་ཀྱན་འབྱུང་
ཤོག། །ཞི་ཞུ་ཚྭ་ཐ་ལ་ར་སད་ཀ་རི་ཨ་ཁྱི་བླ་ཏི་རྩ་ཏྲུ་སྒྲུ། གང་ཡང་བདག་སྒོ་སྤོངས་པ་
ཡིས། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཀྱན་བྱེད་ཀྱིས་བཟོད་མཛད་རིགས། །ཞི་བཟླ་སཏྲ་ལྷུང་རང་
གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན། །སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱེད་བྱ་བ་བར་གཤེགས། །རི་བཞིན་དུས་
སུ་ཚུར་སྟོན་ཞིང་། །བདག་གི་དངོས་བྱུང་ཐམས་ཅད་སྐྱབས། །ཞི་ཞུ་ཐམ་ཕྱུང་མེ་
ལྷ་ཡེ་ཤེས་པ་རང་གི་གནས་སུ་གཤེགས། །དམ་ཚིག་པ་མེ་འབར་བའི་རྣམ་པར་གྱུར།
དེ་ནས་འོ་ཐུག་སྐྱབ་ན་སྐྱབས་འདིར་བྱ། དེ་ནས་བསྟོར་བཤིས་བཛོད་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཞི་
བའི་ཆོ་ག་བཛོད་ཟིན་ཏོ། །

༥ རྒྱས་པའི་སྦྱིན་སྲེག་བྱེད་པར་འདོད་པས། ཐབ་ཀྱི་གཞི་སེར་པོ་ཐབ་ཀྱི་
དབྱིབས་བྱ་བཞི་རྒྱར་ནི་ཁྱེད་བཞོས་བའམ་བསྐྱང་བ་ལ་ཐབས་སུ་ཁྱེད་གང་ཡིན་ལ།
སྟོང་ནས་སུ་རན་སོར་བརྒྱད། དེ་ནས་རྒྱ་དང་དབངས་སོར་བརྒྱད་པའི་ཁ་ཁྱེད། དེ་
ལ། རིན་པོ་ཆེའི་འཕྲང་བས་བསྟོར་བ། ཐབ་ཀྱི་དབྱུས་སུ་འཁོར་ལོ་སེར་པོ་ཕྱིབས་
བརྒྱད་པའི་ལྷེ་བ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ཆ་དགྲུ་བ། དབངས་སོར་དུག་བ། རྩོུ་སྤྱི་མཚན་
བའམ་ཡང་ན་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱར་བ། ཐབ་ཁུང་ལ་ས་སེར་པོས་བྱག་ཅིང་བྱའི་སྲེགས་བྱ་
བྱ་བཞི་བ། བྱ་བཞིར་སྐྱེད་དོུ་སྤྱི་མཚན་བ། སྤར་བཞིན་བྱེད་ལོ་དུ་བའི་ལྷེ་བས་

བྱགས་ཏེ། དེ་དག་ལ་བདུད་ཅི་མེར་པོ་དང་ལྷན་པའི་དྲི་མེར་པོས་བྱགས་ལ་མེ་ཏོག་
མེར་པོ་གཙལ་དུ་དགམ། མཚོད་ཇུས་ནི་གསེར་དངུལ་ལ་སོགས་པའི་སྒོད་དུ།
ཉིལ་དང་། ཞོ་དང་། མེ་ཏོག་མེར་པོ་དང་། དྲི་མེར་པོའི་ཚུ་ལ་སོགས་པའོ། །སྟེག་ཇུས་
ཁྲད་པར་བ་ནི། ཡམ་ཤིང་གི་རྩ་ཞི་བ་དང་འབྲ་བའི་ཤིང་གི་དབུས་ཀྱི་ཆ་ལས་བྱུང་
བ། སྟིང་དུ་ཁྲ་གང་། སྒོམས་སུ་ཆངས་པའི་ཆད། བདུད་ཅི་དང་བཅས་པའི་དྲི་མེར་
པོའི་ཚུས་བྲན་ལ། ཞོ་དང་འོ་མ་དང་མར་དུ་བསྐྱགས་པ་མངར་གསུམ་གྱིས་སྐྱགས་
པའོ། །རྩས་པའི་སྟེག་ཇུས་ཁྲད་པར་གཞན་ཡང་། འབྲས་ཆེན་ཞོ་དང་བསྐྱེས་པ་ལ་
མངར་གསུམ་གྱིས་སྐྱགས་པའི་ཟས་མཚོག་དང་། ཞོ་དང་སྤང་ཅི་དང་ཉིལ་ནག་
དང་། ཞོ་བྲན་དང་ལྷན་མར་དང་བཅས་པའི་འབྲས་དང་། བརྒྱ་གོ་སར་དང་། ལྷ་གོ་
སར་དང་འབྲུ་ནམས་སོ། །མེ་ནི་རྩལ་པོ་འཕམ། རྩལ་རིགས་ཀྱི་བྱིམ་ནས་བྱུང་བའམ།
ནགས་མེས་ཆོག་པ་དང་། འོར་བུ་ལས་བྱུང་བ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་ཆང་མང་ལས་
བྱུང་བའོ། །ཀྱུ་ལ་ནམས་ཅེ་མོ་བྱང་དུ་བསྟན་ལ་དགོད། དགང་སྐྱགས་འཛིན་པའི་ཕྱག་
རྩ་ནི་ལག་པ་གཉིས་ཁུ་ཚུར་བཅངས་པའི་མཐེབ་མཇུ་བ་གཉིས་ཅེ་སྤྲད་པ་རིན་པོ་ཆའི་
ཕྱག་རྩའོ། །ཁ་བྱང་དུ་བལྟས་ལ་སྟན་མཐོན་པོ་ལ་གནས་ནས་རྒྱང་པ་འོག་ཏུ་བྱང་པོར་
བརྒྱང་པ་བཟང་པོའི་འདུག་སྐྱངས་བྱས་ཏེ། མེ་ལྷ་མེར་པོ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་ལྷ་ནམས་ཀྱང་འོད་ཟེར་མེར་པོ་འཕྲོ་བར་བསྒྲོམས་ལ། སྟེལ་ཆོག་ནི། བདག་
ཅག་དཔོན་སྟོབ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ནམས་ཀྱི་ཆེ་དང་བསོད་ནམས་དང་འབྱོར་བ་
དང་གཟི་བརྗིད་དང་། སྟེ་སྟོད་གསུམ་དང་རྩུད་སྟེ་བཞིའི་བ་ཤད་སྐྱབ་དང་། བསྐྱབ་པ་

གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བུལྱིར་བྱ་ཞོ་ ཞེས་སྦྱར་རོ། ཆོག་ལྷག་མ་པལ་ཆེར་
ནི་སྤར་བརྗོད་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཆོག་སོ་སའི་གོ་དོན། རྒྱ་མཚན།
གཞན་དོན་དུ་བྱ་ཚུལ། བགེགས་བརྟག་པ་དང་སེལ་ཚུལ། ཡམ་ཤིང་གི་སྦྱོན་ཡོན་
དང་། སྒྲིག་རྩ་སོ་སའི་བྱེད་ལས། རོ་ཐུག་བསྐྱབ་ཚུལ་སོགས་རྒྱས་པར་རྩེ་བཅུན་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྤྲོ་ནས་མཛད་པའི་སྦྱོན་སྒྲིག་གི་
ཆོག་ཆེན་མོ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཕུར་སོགས་ཆོས་རྣམས་རང་ཚུགས་སྦྱབ་པའི་དངོས། །ཡོད་པར་སྤང་ཞིང་ཞེན་
པའི་ཀྱན་རྟོག་གིས། །བསྐྱེད་པའི་ལས་དང་དེ་འབྲས་འཁོར་བ་རྣམས། །ལྷན་སྦྲེས་
དགའ་བའི་མེ་ཡིས་བསྒྲེགས་པ་ལས། །གནས་ལུས་ཡོངས་སྦྱོད་མཛད་པ་ཡོངས་
དག་པའི། །རྟེན་དང་བརྟན་པའི་འཁོར་ལོར་ཡོངས་ཤར་བ། །ངེས་དོན་འཇམ་དཔལ་རྩོ་
རྩེའི་སྦྱོན་སྒྲིག་འདི། །རྩ་སྐྱེད་དཔལ་གྱི་ཁྲིམས་ལྷན་འདུས་པའི་སྤྲེའི། །ངག་འདོན་ཅམ་
དུ་ངག་དབང་བྱམས་པས་བྲིས། །དགེ་བས་འགྲོ་བ་འདི་དག་མ་ལུས་པ། །ཀྱན་རྟོག་
སྦྱོས་པའི་རྒྱ་ལས་གྲོལ་རྒྱུར་ཅིག ། ། །

༩ ར་མོ་མཆོ་ལྷེ་ཡེ། དཔལ་ལྷན་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན། །སྦྱོར་བ་
ཡན་ལག་བྲལ་ཏུ་ལེགས་བསྐྱས་ནས། །ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
ཉིད་ཀྱིས། །ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལ་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་དོན། །མ་ཆང་མེད་པའི་ཆོག་
སྒྲིགས་འདོད་འཇོ་འདི། །བསོད་ནམས་བྲེ་བའི་རྒྱ་ལྷང་སྦྱོན་ལམ་འབུམ། །གཅིག་ཏུ་

འབྲིལ་ཞིང་སྟོང་སྟོབས་རབ་རྒྱས་པའི། །ཆུ་གཏེར་ལས་འབྱུངས་པར་ཡིག་རྟ་བདུན་
བདག། །གཟུགས་བརྟན་བཟང་ཡས་འཆར་འདི་བསྐྱན་པའི་མཐུས། །མར་གྱུར་འགོ་
བ་ཀྱན་རྟོག་གིས་བཅིངས་པ། །ཀྱན་གྲང་སྲིད་པའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་ཏེ། །ཡེ་ཤེས་
སྐྱུ་ཡི་སྐྱུན་སྟོང་རྒྱས་གྱུར་ཅིག། །འདི་ཡི་ཆེད་དུ་འབད་པ་ཐམས་ཅད་གྲང་། །འཇམ་
དབྱངས་སྒྲ་མས་དགེས་བཞེན་རྗེས་བཟུང་སྟེ། །རྣམ་མང་ཤེས་བྱའི་ཁྱོན་རྣམས་མ་
ལུས་པ། །ཅིག་ཅར་གཟེགས་པ་སྐྱུར་དུ་ཐོབ་གྱུར་ཅིག།

འདི་ཡང་ངག་དབང་བྱམས་པས་དཔལ་ཅིང་ཐང་གི་ཆོས་གྲ་ཆེན་པོར་བྲིས་པ་དག་
ལེགས་འཕེལ། །མཛྲ་ལྟོ། །

༡༡། ཁྲོ་བ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་གསང་
བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་རིན་ཆེན་
འཕྲིང་བ་བཟུགས་སོ། །

ཕྱིན་མོ་གུ་རུ་མཆོ་སྤྱི་ཡོ། དག་པ་གཉིས་ལྟན་ལྟན་སྤྱིས་དགའ་བའི་དངོས། ཟུང་
གསལ་གཉིས་མེད་ཁ་སྤྱོད་མཆོན་དཔེའི་དཔལ། མ་ལུས་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་གཞོན་
བུའི་སྤྱོ། རྒྱལ་ཀུན་ཡབ་གཅིག་ཏྟག་ཏུ་སྤྱིང་དབུས་བཟུགས། གང་གི་ཕུང་སོགས་
སྤྱིབ་བྲལ་དག་པའི་དབྱིངས། བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་ཡེ་ཤེས་སྤྱོ་མ་ཡིས། ཅིར་ཡང་
འཆར་བ་ནམ་མཁའི་ཆོན་རིས་ཅན། རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་ལ་ཐུག་འཆལ་
སོ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་བུང་ཀུན་གྱི་གཞི། ཀུན་གྱི་སྤྱིང་ལ་གནས་པ་སྤྱི་བའི་
དངོས། ཀུན་བྲལ་ཀུན་བཟང་སྤྱོ་འཕྲུལ་བྱ་བའི་སྤྱོད། ཀུན་ནས་བསྐྱེད་མཛད་སྤྱོ་
མའི་ཞབས་ལ་འདུད། རྒྱུད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་དཔལ་ལྟན་འདུས་པའི་གཞུང་། སྤྱོན་
བྱོན་པཎ་གྲུབ་དུ་མའི་དགོངས་པ་བཞིན། དཀྱིལ་འཁོར་གཙོ་བོ་གསུམ་ལྟན་དག་སྤོང་
ཚུལ། ཁྲོ་བཟང་སྤྱོན་གྲགས་འབར་བས་གསལ་བར་མཛད། དེ་ཡི་ལེགས་བཤད་རྟོ་
རྗེས་ཐུག་པའི་བྲལ། བདག་ཁྲོ་ཉམ་རྒྱུད་པས་བསྐྱོད་བྲས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཞབས་
ལུགས་རིམ་གཉིས་རིན་ཆེན་འཕྲིང་། གཟུང་གནས་དོན་གཉིར་མགུལ་དུ་འཆིང་བར་
བྱ། །

འདིར་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ནི། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ཡེ་ཤེས་
ཞབས་ཀྱི་ལུགས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཡིན་ལ། འདི་འཆད་པ་ལ་སྟོན་དུ་གདམས་པ་འདིའི་
ལོ་རྒྱུས་ཅུང་ཟད་བཤད་ནས། དེ་ནས་གདམས་པ་དངོས་ཀྱི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་
བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ལ། དང་པོ་ལོ་རྒྱུས་ནི། སྟོབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱི་མཛེས་པའི་མེ་ཉྱལ་
གི་ཐོག་མར། དབུས་ཀྱི་ཡུལ་ཆེན་ཁ་བི་ར་གྲོང་ཁྱེར་དོ་འཛོག་ཏུ། །ཞེས་པ་ནས།
འཇམ་དཔལ་དབངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱུལ་པ་ལ། །བདག་གི་དོན་འདི་སྤང་བྱིར་
གསོལ་བ་རབ་ཏུ་གདབ། །ཅེས་པའི་བར་གསུངས་པའི་དོན་འདིའི་འབྲེལ་པ་སྟོབ་
དཔོན་བི་ཉི་ཤུ་རས་མཛད་པ་ལྟར་བཤད་ན། སངས་རྒྱུ་མུ་ངན་ལས་འདའ་ཚུལ་
བསྟན་ནས་ལོ་དགུ་བརྒྱར་ཉེ་བ་ན་ཐོགས་མེད་སྐྱུ་མཆེད་བྱོན། །གཙུང་དབྱིག་གཉེན་
ལ་རང་མཁས་ཀྱི་སྟོབ་མ་བཞི་བྱོན་པའི་པར་བྱིན་རང་ལ་མཁས་པར་གྲགས་པ་གྲོལ་
སྟེ། དེའི་སྟོབ་མ་བཅུན་པ་གྲོལ་སྟེ། དེའི་སྟོབ་མ་མཆོག་གི་སྟེ། དེའི་སྟོབ་མ་དུལ་བའི་སྟེ།
དེའི་སྟོབ་མ་མཁན་པོ་ནམ་སྤང་མཛད། དེའི་སྟོབ་མ་སྟོབ་དཔོན་སང་གི་བཟང་པོ། དེའི་
སྟོབ་མ་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱུས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་བྱིན་གི་རིག་པའི་
གནད་དུ་མ་ལ་མཁའན་པ་རྒྱུས་པར་མཛད་ནས། །སྟག་པར་ཡུལ་དབུས་ན་ལེ་རྒྱར་ཡུལ་
ཁ་བི་ར་གྲོང་ཁྱེར་དོ་འཛོག་ཅེས་བྱ་བར་མང་བཀྱར་བའི་སྟེ་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས་
པ་ཐེག་པ་གོང་ལོག་གི་གཞུང་སྟེ། དང་། །བྱད་པར་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ།
ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་སྟོབ་དཔོན་སང་གི་བཟང་པོ་སྟོན་ཏུ་མ་ནས་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སོགས་གཞུང་མང་དུ་གསན་ཅིང་མཁས་པར་གྱུར་ནས་

དག་སྒོར་མ་ཡོན་ཉན་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་ཤེར་བྱིན་གྱི་བསྐྱེད་དོན་མཛད་
པ་སོགས་པར་བྱིན་ཐེག་པ་མཐའ་དག་ལ་སྦྱངས། དེ་ནས་ཡུལ་དབུས་ནས་བྱང་
ཕྱོགས་སུ་དབག་ཚད་ཉིས་བརྒྱ་སྟུང་ཅུ་ན་ཨོ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་
སྒོལ་དཔོན་འདོ་སྒྲིག་དོ་རྗེའི་བྱང་དུ་བྱ་བ་དང་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་མང་དུ་གསན་ནས་
སྦྱངས། ཡང་གནས་དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་ན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་མན་ངག་ཐོབ་པ།
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྟེན་པ་རྣལ་འབྱོར་མ་གྲུ་ནི་རུ་ཞེས་བྱ་བ་མཉེས་པར་བྱས་ནས་སྒྲ་ན་
མེད་པའི་རྒྱུད་མང་དུ་གསན་ནས། དམ་ཆིག་དང་སྒྲོམ་པ་དག་པར་བྱས་ཏེ་སྒྲ་མ་དེའི་
གསུང་བཞིན་བསྒྲོམས་པས་ལྟས་མི་ལམ་དུ། ཨོ་རྒྱན་གྱི་གནས་དེའི་བྱང་ཕྱོགས་གྱི་
ཆབ་སྒོལ་གཤོལ་པའི་རིགས་གྱི་བྱ་མོ་ཇ་ཐེག་ཇ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལོན་པ་
ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་མ་ལ་ཤི་ཆེན་མོ་ཡིན་པས། དེར་སོང་དང་འདོད་དོན་
འབྱུང་བོ། ཞེས་ཟེར་བས་འབྲལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་མཉེས་པར་བྱས་པས། སྤ་མོའི་ལུས་
སྟུང་བ་ཙམ་གྱིས་རྒྱ་ལའི་བྱུང་བ་ཐོབ། དེ་ནས་ཡུལ་ཇ་ལན་ཐར་ན་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་ཁོ་
རེར་ཞེས་བྱ་བ་ན་ཤེས་རབ་གྱི་རྒྱུད་ལ་བསམ་པ་ཆུ་མུང་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་གྱིས་པ་རྒྱུད་
པའི་ཞབས་མཉེས་པར་བྱས་ནས་མ་རྒྱུད་ལ་འབད་བས་སྦྱངས། དེ་ནས་ཡུལ་དབུས་
ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་དབག་ཚད་སྟུང་བརྒྱ་ཡོད་པ་ན་ཡུལ་གོང་ཀ་ན་ཞེས་བྱ་བར། མས་
མཁའི་ཤིང་ལྷན་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ན་ཐབས་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་རྒྱུད་ལ་
དགོངས་པ་ཆུ་མུང་ཆེན་པོ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་སྒྲིེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་བྱུང་པའི་
དབང་ལྷག་བསྐྱང་བའི་ཞབས་ཞེས་བྱ་བ་རྩལ་དང་ལྷན་པ་སྒོལ་མ་བས་ཟེ་ཙ་བྱ་བ།

བམ་ཟེ་གུ་ཏ་ས་ར་ཏ། རྒྱལ་རིགས་མཆོད་ཀྱི། རྗེ་འཇིགས་སུ་རྩེ་ན། དམངས་རིགས་
དྲི་བེ་ཀ་ར། དམངས་རིགས་ཁུ་སུ་ན། སྤང་འཛོང་མ་ལྷ་ལོ་གི། སྤང་འཛོང་མ་ས་དུ་
ལྷོ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ལྷ་མོ་ལོར་རྒྱན་མས་ཉི་མ་རེ་རེ་བཞེན་གསེར་གྱི་
མ་ལ་བཅུ་ལྷ་ཉིག་ཏ་ར་བྱེད། ཀུན་པ་ཏ་སུམ་བརྒྱ་རེ་སྤྱོད་བའི་བྱང་དུ་ལོ་དགུའི་བར་
དུ་བཏུད་ཅིང་སྤྱི་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པར་བྱས་ནས། འདུས་པའི་རྒྱད་ལེའུ་བཅོ་
བརྒྱད་པ་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པ་མེ་ལ་ཅན་གྱི་བྱ་མོ་བེ་མ་ལ་ལྷ་ཉི་དང་བཅས་པར་
ཉན་ནས་ཆོ་བ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱབས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པའི་ཆེ་ཆོ་མའི་
ཞལ་ནས་འདུས་པ་འདིའི་དོན་མ་ལུས་པ་བདག་གིས་ཀྱང་མ་ཉོགས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པས་ཐུགས་ཅུང་ཟད་ཆད་ནས་འདི་མ་གཏོགས་པར་གཞན་ནི་དོན་མེད་དོ་
དགོངས་ནས། རང་གི་བྱག་རྒྱ་འདུས་པའི་སྒྲེགས་བམ་དུ་བྱས་ནས། མགུལ་དུ་
བཏགས་ཏེ་དེ་ལས་བྱང་ཕྱོགས་སུ་བཞུད་དོ། །རྫོ་རྗེ་གདན་གྱི་རྒྱབ་ན་ཀྱ་བ་ཅ་ཞེས་བྱ་
བའི་ས་སྟག་དང་བྲེད་སོགས་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེར་བྱིན་ནས་སྟོང་པོ་བསྐྱལ་
བའི་སྐྱབ་པ་ཆོ་བ་དྲུག་མཛད་པས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོས་སྐྱལ་བའི་དགེ་སྟོང་
འཇམ་དཔལ་བཞེས་གཉེན་གྱི་བའི་ཤམ་ཐབས་དང་། ཆོས་གོས་ཀྱིས་ཐོང་བཅིངས་
ཤིང་། སྤང་ཁྲ་བོ་ལ་དོར་བྱས་ནས་ཞིང་མོ་བ་དང་། བྱད་མེད་ངན་མ་བྱ་རྩུང་དང་
བཅས་པ་དང་། བྱི་མོ་དཀར་མོ་མཆན་མ་གསལ་བར་སྟོན་ཅིང་འབྲས་ཆན་ཞོ་དང་
བཅས་པ་སྐྱུག་པ་ཞིག་གཟིགས་པས་ཅུང་ཟད་མ་དད་པའི་སྒོ་སྐྱེས་པའི་ཆོ། སྟོབ་
དཔོན་སྟགས་སྟོད་པའི་ཆོག་ལ་གནས་པར་མཁུན་ནས། སྟན་རས་ཀྱིས་བཅའ་བའི་

ཕྱིར། ཉོན་ལྷ་ར་བའི་ཡར་ངོའི་ཆེས་བརྒྱད་ཀྱི་ཐོ་རངས། སྐར་མ་མགོ་དང་ལག་གཉིས་
ཡོལ་བའི་ཆོ། སྤྱལ་པའི་དགེ་སློང་གིས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལྷ་བཙུ་དགའི་དགྲིལ་
འཁོར་དངོས་སུ་སྤྱལ་ནས། དེགས་དང་མོས་པ་དྲིས་པ་ལ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོས་ལན་
བཏབ་པ་ན། དགེ་སློང་དང་བྱད་མེད་ཁྱི་མོ་དང་བཅས་པ་ཁང་པ་རྩུང་བྱ་ཞིག་གི་ནང་
དུ་ཞུགས་ཏེ་གནས་པའི་ལྷ་མ་དགྲིལ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་དཔལ་
གསང་བ་འདུས་པའི་སྤྲས་པའི་དོན་དང་། མཐར་ཐུག་པའི་དོན་རྣམས་ཉོན་པའི་ཕྱིར་
དུ། ཁྱོད་ནི་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་ཡབ་སྟེ་ཡུམ་ཡང་ཡིན་ཞེས་པ་ནས། སྤྲས་པ་ཤོད་
ཅེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་འཇུ་མ་
ཞིང་དགྲིས་པའི་གར་དང་བཅས་ཏེ་བྲག་ཆ་ལྷ་བུའི་རྡོ་རྡེའི་སྤྱད་བྱངས་གྱིས། ཨ་བེ་ཡི་
རི་བོ་ཡི་རྩྱ། ཨ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་རྟོ། རྩེ་བཙུན་ཐུགས་རྩེ་ཆེ་རྣམས་གྱིས། །ཞེས་པ་ནས།
སྤྱབ་པ་ལ་ནི་ཕྱིན་ཏུ་འཕོད། །ཨ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་རྟོ། ཞེས་པའི་བར་གྱི་རིམ་པ་གཉིས་པ་
ཐབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་དང་། སྤྱབ་
ཐབས་སོགས་མཛད་པའི་ལུང་རྒྱས་པར་བཀའ་སྤྱལ་ནས། སྤྱལ་པའི་དགེ་སློང་བྱད་
མེད་ཁྱི་མོ་དང་བཅས་པ་རྣམས་མཁའ་ལ་སྤྱོན་དེངས་པ་བཞིན་དུ་ཡལ་བར་གྱུར་ནོ། །དེ་
ནས་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོས་དོན་དེ་རྣམས་ཐུགས་ལ་འཁྱུངས་ནས་འགོ་དོན་རྒྱ་ཆེན་
པའི་ཕྱིར་དུ། རྡོ་རྡེ་གདན་ནས་བྱང་ཤར་མཆོམས་ན་དཔག་ཆད་བྱག་དང་རྒྱང་བྲགས་
གཉིས་སོང་བར་སྤྲ་ར་ས་ཏའི་ཐུག་ཏུ་གནས་བཅས་ཏེ་བཞུགས་པའི་ཆེ་འཁོར་རྒྱ་
ཆེན་པའི་ནང་ན་རྒྱལ་ཆབ་གྱིས་སའི་གང་ཐག་བཙོ་བརྒྱད། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་

ཀྱང་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་སྤྱད་ན་ལས་འདའ་བའི་གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་མར་མེ་མཛད་
བཟང་པོ། རབ་ཏུ་ཞི་བའི་བཤེས་གཉེན་སྤྱ་གཅན་འཛིན་བཟང་པོ། རྫོཾ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་
ཞུས་ཀྱིས་མཐུན་པའི་ཡོ་བྱད། ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡོ་བྱད་ཞུས་གཉོན་སྤྱིན་
གཉོན་གནས་ཏེ་དཔལ་ཚལ་ལས་ཉིན་རེ་བཞིན་ཀར་གཤམ་ཏེ་བདུན་བརྒྱ་རེ་སྤྱོད་ཞིང་།
འཁོར་ཞུས་ལ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་ལུང་འདི་བཀོལ་ནས་བསྟན་ཞིང་མི་
བརྗེད་པའི་གཟུངས་ཀྱིས་གཟུང་བ། འཁོར་ཞུས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་ཡི་
གེར་བཀོད་ཅིང་བསྟུས་ལ། དེ་བས་ཁྱེད་ཀྱི་ཡང་དག་ལྟོས། །སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཀྱི་
འདུས་པའི་རྒྱད། །གསང་ཆེན་གསང་ལ་ཆེས་གསང་བ། །ཁོང་ན་མེད་པའི་ལུང་ཆེན་
པོ། །འདི་ཡི་རིམ་བ་དང་པོ་ཡི། །སྤྱི་བའི་ཐབས་དང་སྤྱིན་སྟེག་དང་། །གཏོར་མ་སྤྱ་
ཆོགས་འཁོར་ལོ་དང་། །བསྟུས་བ་དང་ནི་ཞུས་བཤད་དང་། །དཀྱིལ་འཁོར་ཆོག་ལ་
སོགས་པ། །མི་ཤེས་སྤྱན་སྤྱིབ་སེམས་ཅན་གྱི། །ཐུར་མ་ལྟ་བུར་བརྩམ་པར་
བགྱི། །ཞེས་བཀའ་གནང་བའི་བསྟན་བཅོས་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་བ་སྤྱི་བ་ཐབས་ཀྱང་
བཟང་སོགས་དང་། རྫོགས་རིམ་སྟོན་བ་གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེ་སོགས་མཛད་ནས་འཁོར་
ཞུས་ལ་བསྟན་ཞིང་། དེ་ནས་སྟོན་ཤོགས་ཀྱི་སྤྱ་མ་དམ་བ་བསྟུང་བའི་ཞབས་སམ་རྩ་
ལི་ས་ཏྲཱིའི་ཞལ་སྤྱ་ནས་ཀྱིས་སྤྱན་དངས་ནས་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་ཐབས་ལ་ངོ་མཆར་ཆེ་བ་
དུ་མས་སྤྱ་མ་དང་རྫོཾ་སྤྱན་ཞུས་ཞུས་མཉེས་པར་མཛད་དེ། བདོར་ན་ན་ལེ་རྩར་སྤྱ་
སྟེགས་བཏུལ་བ་དང་། རྫོཾ་གདན་དུ་མཆོད་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། རབ་ཏུ་གནས་པ་
མཛད་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་བ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཐའ་ཡས་བ་མཛད་དོ། །དེ་

ནས་མར་མེ་མཛད་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་མཁས་བྱའ་ཀྱི་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་
དཔོན་ཆེན་པོའི་གཞུང་རྣམས་ལ་འབྲེལ་བ་མཛད་པ་དང་དོན་ཉམས་སུ་བཞེས་པས་
ཁྱེད་ཀྱི་ལུ་ཁ་ཆེ་ལ་སོགས་པར་དཔལ་གསུང་བ་འདུས་པ་ཡི་ཤེས་ཞབས་
ལུགས་ ཞེས་ཉི་མཱ་ལྟར་གྲགས་པ་འདི་ལ་ཙུང་ལེའུ་དང་པོར་ཙུང་ཀྱི་དོན་མདོར་
བསྟན། ལེའུ་གཉིས་པ་ནས་བཅུ་བདུན་པའི་བར་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད། ལེའུ་བཙོ་
བརྒྱད་པའི་ཁྲིམ་ལན་དོན་ཆེན་ལྟ་བུ་དག་གིས་གསལ་བར་བཤད་པའི་སྟུང་།
བསྟེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞི་ལ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་
དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་དང་། སྒྲོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་སོར་སྤྱད་དང་བསམ་གཏན་
གཉིས་བསྐྱེད་རིམ་དང་སོག་ཚེལ་འཛིན་པ་རྗེས་བྲན་ཉིང་ངེ་འཛིན་བཞི་རྫོགས་རིམ་གྱི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ལྟ་བུ་དགུ་མ་དང་། རྫོགས་རིམ་ལ་ཐིག་ལེ་
བཞི་འཕ་དགའ་བ་བཞིའི་སྟོན་མ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གྱི་གནད་རྣམས། ལྟ་བུ་བ་
རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུ་དཔལ་ལྷ་གཅིག་དྲེ་པི་ཀ་རས་བྱའ་ཆེན་མར་མེ་མཛད་
བཟང་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་འཕྱི་པའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་ལུགས་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་
མཁས་པར་སྦྱངས་ནས་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐེལ་དུ་མཛད་པ་ལས། ལྷ་སྒྲ་མ་བྱང་ཚུབ་
འོད་ཁྱེད་པོན་གྱིས་པོད་དུ་གདན་པོངས། འཕྲོམ་རིན་པོ་ཆེས་སྤྲུལ་བ་སྤྲ་ཆོགས་ཀྱིས་
ལེའི་རྒྱལ་པོའི་མཆོད་གནས་འཇམ་དཔལ་རྩོལ་དུ་ལྟ་བུ་གི་ཉེན་གཙོ་འདི་སྤྲན་
པོངས་ནས་པོད་དུ་ཕེབས་པ་ན། ལྷ་སྒྲ་མ་བྱང་ཚུབ་འོད་གྱིས་བདག་རྒྱུད་གསུང་བ་
འདུས་པ་ལ་མོས། ཡི་དམ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པས་དེ་རི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་

ཚུལ་གྱི་གདམས་པ་གནང་དགོས་ཞུས་པའི་ཚེ། རྩོམ་རིན་པོ་ཆེས་འདིའི་དཀྱིལ་
འཁོར་བཞེངས་ཏེ་ཆས་འབྲུག་མཛད་ནས་ལྷ་སྒྲ་མ་བྱང་ཚུབ་འོད་གཅིག་ལ་འཛིག་
ཉིན་དབང་ལྷག་གཙོ་པོར་འཕྲོས་པའི་འདིའི་དབང་དང་གདམས་པ་མ་ལུས་པར་
གནང་། དེ་ནས་འཕྲོམ་རིན་པོ་ཆེ་ཁམས་ནས་ཐེབས་འཕྲལ་འདིའི་དབང་གནང་སྟེ་
འཇམ་དཔལ་རྩོམ་རྩི་རྒྱ་རང་བྱོན་ཡང་གནང་ནས་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀས་སྲས་པའི་
ཚུལ་གྱིས་འདིའི་ཉམས་བཞེས་ལ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་ཅིས་པོ་ཆེར་མཛད་ཅིང་།
སྲས་ཀྱི་བྱ་བོ་ནལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་མཆེད་ནས་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་བཀའ་
གདམས་གོང་མ་དེ་ནམས་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྤྲུགས་དམ་གྱི་གཙོ་པོར་མཛད་པས། རྩོ་
པོ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀའི་དབྱལ་གདུང་ལ་འདིའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་རང་
བཞེངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་བྱ་འདབ་ཤར་བྱབ་ཏུ་གྲགས་པའི་འཕྲོམ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེ་
བརྒྱན་ཏུ་སྐྱེང་བའི་ཉིན་གཙོ་དང་། གོང་མ་བགྲེས་པོ་དེ་ནམས་ཀྱི་སྤྲུགས་དམ་སྐྱེ་ཐང་
ལ་འཇམ་དཔལ་རྩོམ་རྩི་ལྷ་ཚོགས་རྒྱས་བསྐྱུས་ཅི་རིགས་པ་མ་བཞེངས་པ་ཆེར་མི་
སྤང་ཡང་། སྤྲུགས་ལ་དམ་དོག་ཆེ་བས་སྐྱེ་བརྒྱན་ཡང་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྒྲོར་གཏན་
ནས་མ་བཞེངས་ཤིང་འདི་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐྱད་ཆ་ཅམ་ཡང་མི་གནང་བ་ཡིན་ལ།
བཀའ་གདམས་ཐིག་ལེ་བཙུ་བྱུག་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་འགྲོ་ལུགས་སྤྱི་དང་། བྱད་པར་
ཐིག་ལེ་བཙུ་བྱུག་པ་བྱང་འབྲུག་གི་ཐིག་ལེ་ནི་འདིའི་རྩོགས་རིམ་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པ་
ཡིན་ནོ། །དེར་མ་ཐད་ལོ་རྒྱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་པཉེ་ཏ་ཤརྩ་ཀ་ར་ལ་གཏུགས་
ནས། སྐྱབ་ཐབས་ཀུན་བཟང་ཅ་འགྲེལ་བོད་སྐད་ཏུ་བསྒྱུར་ནས་དབང་དང་གདམས་

བ་དང་བར་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆའི་བར་བརྒྱད་པ་གྲོལ་བའི་
 ཐེག་ལེ་ཙ་འབྲེལ་སོགས་བསྐྱར་བ་དང་པཱེ་ཏ་སྤྱི་ཏི་རྩོམ་གཉིས་སྐབ་ཐབས་ཀྱན་
 བཟང་དང་། ལྷ་ལྷ་མ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོད་ཀྱིས་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་མཛེས་པའི་
 མེ་ཏོག་ཙ་འབྲེལ་དང་། གྲོལ་བའི་ཐེག་ལེ་ཙ་འབྲེལ་སོགས་བསྐྱར་བ་དང་པཱེ་ཏ་སྤྱི་ཏི་
 རྩོམ་གཉིས་སྐབ་ཐབས་ཀྱན་བཟང་བསྐྱར་ནས་འཆད་ཉན་མཛད་ལ། ས་ཆེན་ཀུན་
 དགའ་སྟེང་པོས་གྲང་མགོས་ཁྲག་པ་སྣས་བཅས་ལ་འདིའི་ཆོས་སྐོར་ཁྲུས་ནས་
 ཉམས་བཞེས་མཛད་པས་དེ་དག་གི་རྒྱན་ད་ལྟ་འདྲ་ས་སྐྱ། ལྷ་ལྷ། རོད། བོང་དགར་རྩོ་
 རྩོ་གདན་སོགས་ན་མ་ཆད་པར་བཞུགས་ཤིང་། ལྷག་པར་དུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཅོང་ཁ་
 བ་ཆེན་པོས་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆའི་སྟོབ་མ་ཐུགས་སྤྲས་རིན་ཆེན་ནམ་རྒྱལ་ལ་འདིའི་
 དབང་ལུང་མན་ངག་རྣམས་གསན་ནས་ཉམས་སུ་བཞེས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་
 པོས་དངོས་སུ་ཞལ་བསྟན་ནས་ཐུབ་པ་མཆོག་བརྟེས་ཏེ་སྐལ་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་དུ་མ་
 ལ་འདིའི་ཆོས་སྐོར་ལེགས་པར་བཀའ་སྩལ་ཞིང་། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐོར་སྐབ་ཐབས་
 ཀྱན་བཟང་ཙ་འབྲེལ་རྣམས་གྲང་བསྐྱིགས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དེ་བ་འཇམ་དཔལ་
 དབྱངས་ཀྱི་དགོངས་པ་གསལ་བར་གཏན་ལ་པག་ རྩོགས་རིམ་གྱི་སྐོར་རྣམས་
 མཛེས་པའི་མེ་ཏོག་ཙ་འབྲེལ་དང་། གྲོལ་བའི་ཐེག་ལེ་ཙ་འབྲེལ་རྣམས་གྲང་བསྐྱིགས་
 ནས་སྤྲགས་རིམ་ཆེན་མོ་ན་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་རྩོགས་རིམ་ཐུར་དུ་མཛད་ཅིང་
 དཀའ་བའི་གནད་དུ་མ་ཞིག་ནི་རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་སོགས་སུ་ཐོར་བྱ་ཐོར་བྱར་གཏན་
 ལ་འབེབས་པ་གནང་ནས་ཆོས་སྐོར་འདི་འཛིག་རྟེན་འདི་ན་ཉི་མ་ལྟར་གསལ་བར་

མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་ཤིང་ཁྲངས་བཙུན་པའི་
ལུགས་སྒོལ་བཟང་པོ་འདིར་ཞུགས་ནས་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཟུང་འཇུག་
ཆེ་འདི་ལ་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་འདོད་པའི་གང་ཟག་སློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་ནམས་
ཀྱིས་ནི། དེར་དུས་བསྐལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་ལ་མི་བཟློས་ལ། འདོད་ཡོན་ལ་ཅི་
དགར་སྤྱོད་ཅིང་རང་གིས་ཐོས་བསམ་ཅི་ཡང་བྱེད་མི་དགོས་པ་དང་། དམ་ཆོག་དང་
སྒོམ་པ་བསྐྱར་བ་གང་ཡང་མི་དགོས་པར་སྒྲ་མའི་མན་ངག་ཟབ་མོར་གྲགས་པའི་
བརྒྱད་པ་སངས་རྒྱུས་ལ་གཏུགས་མི་དགོས་པ་ཞིག་ལ་ཞག་ཤས་རེ་དང་སྒྲ་དུམ་
རེ་ཅམ་མི་དང་མ་འཕྲད་པར་བསྐྱད་པས། མདོ་རྒྱད་དུ་མ་ནས་ཤིན་ཏུ་ཐོབ་དཀའ་
བར་བཤད་པའི་སངས་རྒྱུས་ཟེར་བ་དེ་ཐོབ་འོང་སྟམས་པ་དང་། ཐོབ་པར་ཁས་ལེན་
པ་ནམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར། དཔལ་ལྡན་ཨ་ཉི་ཤས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་
པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་རྒྱ་གར་བཤུབ་དུ་མའི་ཐུགས་བཅུད་
བྱང་ཚུབ་ལམ་ཀྱི་སྒྲོན་མར་རི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་སློ་
ལེགས་པར་སྐྱེས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲ་མ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལ་ལུགས་འདིའི་
དབང་བཞི་རྫོགས་པར་ཞུས་ཏེ་དམ་ཆོག་དང་སྒོམ་པ་དག་པ་གཞིར་བཟུང་ནས་
ཅ་བཤད་ཀྱི་རྒྱད་ལེགས་པར་ཤུར་ནས་བཤད་པའི་སྙིང་པོ། འཇམ་དཔལ་ཞལ་
ལུང་ཅ་འབྲེལ་དང་། སྐབ་ཐབས་ཀྱན་བཟང་ཅ་འབྲེལ་དང་། གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེ་ཅ་
འབྲེལ་དང་། དཀྱིལ་ཆོག་འཛིག་རྟེན་སྤང་བྱེད་ཅ་འབྲེལ་སོགས་དང་། རྗེ་ཡབ་སྐས་

གྱི་མན་དག་རྣམས་ལ་དང་པོར་ཐོས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་རེ་བྱས་ནས་དེ་ནས་སྐྱུ་
པ་ལ་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་བདུན་སྒྲོལ་བ་ལས། རྣལ་འབྱོར་གླེ་མའི་བརྒྱན་
འཛིན་པས། །འབྲས་བུ་རྒྱ་ལ་རག་ལས་ཏེ། ས་བོན་ལྷ་བུའི་གང་ཟག་ལ། །སྤང་གྲང་
བྱེ་བྲག་ཤེས་པར་བྱ། །དེ་ནས་རིམ་པར་དབང་གྲངས་ཏེ། །ཐབས་གྱི་རྒྱད་ལ་འཇུག་
པར་བྱ། །དང་པོ་ཉན་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས། །ཆོག་གི་རྒྱད་ལ་ཐོས་པ་བསྐྱེད། །དེ་ནས་
བསམ་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས། །ཆོག་དང་དོན་དུ་འབྲེལ་བ་བསྐྱེད། །དེ་ནས་སྒྲོལ་པའི་
སྒྲོ་ཆལ་གྱིས། །དང་པོར་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྐྱེད། །དེ་རྗེས་རྫོགས་པ་མཐར་དབྱུང་
སྟེ། །ཁ་བྱབ་རྣམས་དང་དུག་ཅན་གྱི། །སྒྲོན་རྣམས་སྤངས་ཏེ་རྒྱན་གནས་ན། །ཚུ་ལུང་
རྒྱན་གྱིས་འབྲས་བསྐྱེད་བཞིན། །འབྲས་བུ་མཛོན་འགྱུར་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་དང་། གྱེ་རྣོ་གྱི་དགའ་འགྲེལ་སྤྱ་ཏིག་སྤང་བ་ལས། །སྒྲོ་གྲོས་མེད་ལ་ཐོས་
མེད་མ་ཐོས་ལ་འང་བསམ་པ་མེད། །གཉིས་བྲལ་རྣལ་འབྱོར་མེད་ཅིང་རྣལ་འབྱོར་བྲལ་
ལ་དངོས་བྱུབ་མེད། །ཅེས་སྒྲོད་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱས་ཐོས་བསམ་སྒྲོལ་གསུམ་ཀ་མ་
ནོར་བ་ལ་འབད་ན་འབྲས་བུ། དངོས་བྱུབ་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་རྣམས་ཐོབ་ལ། དེ་ལས་
སྒྲོག་ན་མི་ཐོབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེ་ཡང་གྲོལ་པའི་ཐེག་ལེ་ལས། སངས་
རྒྱས་རྣམས་གྱི་ཆོས་བསྟན་པ། །རིམ་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་གནས། །བསྐྱེད་པ་ཡི་
ནི་རིམ་ཉིད་དང་། །རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ཁོ་ནལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་
གྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་གྱི་སྟོང་པོ་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གཉིས་རིམ་གྱིས་
ཉམས་སྤྱ་ལེན་པ་ལ། །བསྐྱེད་རིམ་ཉམས་སྤྱ་ལེན་ཚུལ་དང་། །རྫོགས་རིམ་ཉམས་སྤྱ་

ལེན་ཚུལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི་འདིའི་སྐབ་ཐབས་བོད་ཀྱི་མཁས་པས་མཛད་པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་།
འདིར་ནི་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་དགོངས་
པ་གསལ་བ་ནས། རི་ལྷར་གསུངས་པ་ལྷར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། རི་ནིད་
ཀྱི་སྐབ་ཐབས་ལས། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་གྱི་གདམས་པ་ཡིས། །རྒྱུད་རྒྱལ་
འདུས་པའི་རིམ་པ་དང་པོའི་གནད། །རི་བཞིན་གསལ་བར་མཛད་པའི་སྐབ་ཐབས་
འདི། །སློབ་དཔོན་ནིད་ཀྱི་སྐབ་ཐབས་རྣམ་གཉིས་དང་། །ཆེ་འདིར་མཆོག་བརྟེན་མར་
མེ་མཛད་ཀྱི་གཞུང་། །ཐ་ག་ན་དང་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་དང་། །དཔལ་འབྱས་རྩོ་
རི་སྐྱོན་པའི་ཞབས་དང་ནི། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་གཞུང་གིས་ལེགས་བཤད་བ། །ཆོག་
ཁྲིག་རིམ་པ་དང་པོའི་གནད་རྣམས་ཀྱི། །དགོངས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་འདི་སྐྱར་
བས། །འགྲོ་ཀུན་འདུས་པའི་ལམ་དུ་ལེགས་ཞུགས་ནས། །འཇམ་པའི་རྩོ་རི་སྐྱར་དུ་
འབྱུབ་པར་ཤོག། །ཅེས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཡབ་སྐས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་གྲང་བསྒྲིགས་
ནས་སྐྱགས་དགོངས་བཟང་པོས་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཉམས་
སྲུ་ལེན་བདེ་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེས་ན་སྐབ་ཐབས་ཀུན་བཟང་ལས། དལ་
འབྱོར་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་གཡོ་བ་དང་། །འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་འཕྲད་རྟེན་དཀའ། །དེ་
བས་ཤེས་རབ་ཐབས་ལ་གཞིལ་བ་ཡིས། །ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་མཆོག་དེ་བསྐྱབ་པར་
བྱ། །ཞེས་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་ཞིང་རྟེན་དཀའ་བ་ལ་སྙིང་པོ་ལེན་ཚུལ་ལ། བསྐྱབ་པ་
པོ་གང་གིས་གནས་གང་དུ་ཚུལ་རི་ལྷར་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་གསུམ་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ཀུན་

བཟང་ལས། དེ་ལ་སྒྲགས་པ་སྤྱིང་རྗེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་
ནི་བསྐྱེད་པ་དང་། །གཏོང་བ་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱན། །ཟབ་མའི་ཚུལ་
དག་ལ་ནི་ལྷག་པར་མོས། །དཔལ་ལྡན་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆོག་ཡིས། །རང་
གི་དབང་བསྐྱར་བྱན་སུམ་ཆོགས་ལྡན་ཞིང་། །ཆོག་བཞིན་དུ་རྗེས་གནང་ཐོབ་པ་
ཡི། །ཁྲོ་དང་ལྡན་པས་རང་སྒྲགས་མཉེས་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་དོན་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་
འདིར་སྐྱབ་པ་པོ་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་། སྐྱོད་པ་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་བྱག་ལ་སློབ་པ། ཟབ་མོ་སྒྲགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཤིན་ཏུ་མོས་ཤིང་། །འཇམ་པའི་དོ་
རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་རྗེས་སུ་གནང་བ་ལེགས་པར་ཐོབ་ཅིང་དཔས་
ཆོག་དང་སྟོམ་པ་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱུང་བས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལས་སྟབ་
མོང་བ་ལ་སྐྱུངས་ཤིང་འདིའི་དབང་བསྐྱར་ལེགས་པར་ཐོབ་པ་སོགས་ཉེན་གྱི་སྐྱབ་པ་
པོ་མཆོན་ཉིད་ཆང་བས། །གནས་གང་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་ན། །ལ་ལར་དེ་མེད་ཚུ་ནི་
བྱན་ཆོགས་ཤིང་། །ཤིང་མཆོག་མཛེས་པས་རྣམ་པར་བརྒྱན་པ་ཡི། །དེ་མོའི་ཕྱོགས་
གཅིག་ཏུ་ནི་བཙོམ་ལྡན་འདས། །འཇམ་དབྱངས་ཞེས་བྱ་དེ་ལྟར་རབ་སྐྱབ་བྱ། །ཞེས་
པའི་དོན་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་རྗེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་གནས་སུ་བསམ་གཏན་གྱི་
ཁང་པར་ཅན་དན་དང་གྱུར་གྱུས་སོགས་ཀྱིས་བྱགས་ཤིང་དེ་ཞེས་པོའི་མེ་ཏོག་གཅུལ་
དུ་བཀྲ། །བསམ་གཏན་སྟོམ་པའི་མལ་སྟན་ནང་ཆངས་ཅན་དང་། །བྲིས་སྐྱ། ཕྱིན་
གི་མཆོད་པ། །འདས་མ་འདས་ཀྱི་གཏོར་མ། །དམ་ཆོག་གི་དོར་དེལ་སོགས་ཡོ་བྱང་
རྣམས་ཆོགས་པར་བྱས་ཏེ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ་སྤྱད་དངོས་དང་། སྤྱད་མཆམས་གཉིས་
གྱི། སྤྱད་དངོས་ལ། དང་པོ་སྦྱོར་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་
གི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
ཚུལ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ལ་ཡང་སྦྱོར་བ་དང་། དངོས་གཞི་མཛོན་རྟོགས་སྒྲོམ་ཚུལ་
དངོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་སྦྱོན་འགྲོ་གཏོར་མ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། རྟོར་སེམས་སྒྲོམ་
བརྒྱས། མ་སྤྱད་ཀྱིན་ཆོགས་བསག་བ། འགལ་ཀྱིན་འགོག་པར་བྱེད་པའི་སྤྱད་འཁོར་
སྒྲོམ་ཚུལ་དང་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། འདིའི་རྒྱ་གཞུང་རྣམས་དང་རྗེ་རིན་པོ་
ཆའི་གསུང་ལ་སྦྱོན་འགྲོ་གཏོར་མ་གསལ་བར་མ་བྱུང་ཡང་། གསང་འདུས་མི་བསྐྱོད་
པའི་ཆོག་ལ་རྗེ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོན་འགྲོ་གཏོར་མ་གནང་བའི་བྲག་བཞེས་
འདུག་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་བྱ་ལ། དེ་ཡང་རང་གི་ཐ་མལ་གྱི་སྤྱང་ཞེན་སྦྱེ་སའི་གཞི་
ལུང་པོ་དང་། དེ་ལ་བཏགས་པའི་ང་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བདེན་པར་བྱབ་པ་
མེད་པའི་ཚུལ་མཐའ་ཆོད་པར་བསམས་ནས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ལ་
སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་དབྱེར་མེད་པའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་བྱངས་ནས། དེ་འདྲ་བའི་
སྤྱང་ཉིད་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཡང་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དངོས་ཡིན་སྟམ་པའི་
རིག་པ་རང་དང་ལྡན་པས་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་རྣམ་འཇམ་དཔལ་རྟོ་རྗེ་ཡབ་ཡུམ་
དུ་ཕལ་གྱིས་གསལ་བཏབ་ནས་དེ་ངའོ་སྟམ་པའི་རང་ནས་རང་འདོད་ལྟ་ཡབ་ཡུམ་དུ་
གསལ་བཞིན་པས་རྟོ་རྗེ་དང་བྱིལ་བུའི་མཆོན་དོན་བླ་པས་རྟོར་བྱིལ་བྱིན་བརྒྱབས་
དང་། འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ནང་མཆོད་དང་། སྦྱོན་འགྲོའི་མཆོད་གཏོར་བྱིན་གྱིས་

བརྒྱབས་ནས་སྒྲིགས་སྒྲིང་སྒྲུབ་བྱངས་ཏེ། འཇམ་དྲོཌ་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བ་ལ་
གཏོར་མ་ཕྱལ་ལ་འཕྲིན་ལས་འཆོལ་བ་ནམས་འདོན་དགུས་ལྟར་དང་། དམིགས་རིམ་
ཆོག་དོན་ནམས་ནི་མི་བསྐྱོད་པའི་ཁྲིད་ཡིག་ན་ཟླ་མ་སྤྲ་མ་ནམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་
ལྟར་བྱ་ཞིང་། རྩོམ་མཁས་དཔའི་སྒྲོམ་བརྒྱས་ཀྱང་དེ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །བདག་
བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱིན་བརྒྱབས། འདོན་པ་དགུས་ལྟར་བྱས་ནས། མཐུན་ཆེན་
ཆོགས་བསོག་པ་ནི་འདི་ལྟར། དང་བར་ནང་བར་སྟོང་གའི་ཆེད་དབུས་སུ། ཁྲི་མེད་
འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འཕྲོ་བའི་མི། རྟེན་ཉིད་ཅེས་བྱ་ནམ་བཞོད་བཅེར་ལྟན་པས། སྒྲོ་ལ་
སོགས་པ་ཡང་དག་དག་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་འཇམ་དབལ་རྩོམ་རྩེར་
གསལ་བའི་བྱ་མ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ཀྱི་ནང་དུ། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ནམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་དོན་ཆང་བའི་ཡི་གེ་མི་དམར་སེར་འོད་ཟེར་ནམ་བ་
ལྷ་འཕྲོ་བ་ཞིག་བསྒྲོམས་ལ་དོན་བྱ་པར་བྱའོ། རྟེན་མ་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་དང་དེའི་སོག་
གི་ཨ་ནི་མཆོན་མ་མེད་པ་དང་། ཐིག་ལེ་ནི་སྟོན་པ་མེད་པའོ། རྟེན་ལྟར་ཡང་དཀྱིལ་
ཆོག་འཇིག་རྟེན་སྤང་བྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལ་གསལ་བྱེད་ཀྱིས་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་
དུ་སྟོན་ཏོ། །དབྱངས་ཀྱི་ཡི་གས་ནི་མཆོན་མ་མེད་པར་དོ། ཐིག་ལེ་ནི་སྟོན་པ་མེད་
པར་དོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །མི་སྟོང་ཁར་བསྒྲོམ་པའི་དགོས་པ་ནི། སྒྲོ་ལ་སོགས་པ་
ཡང་དག་དག་པར་བྱ། ཞེས་པ་སྟེ། འདིའི་དོན་མཐར་ཐུག་ཏུ་བཤད་ན། གསལ་བྱེད་
ཀྱི་ཡི་གེ་མ་ནི་ཤེས་རབ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། དབྱངས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཨ་ནི་ཐབས་ཀྱན་
རྩོམ་བཤེན་པ་དག་པའི་སྒྲུ་ལུས་དང་། ཐིག་ལེ་ནི་དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པ་ལྷུང་འཇུག་

སྟེ། ཡི་གེ་གཅིག་ལ་དེ་གསུམ་བསྐྱུས་པའི་མི་ཡིག་སྟོང་ཁར་བསྒྲོམས་པས་འོག་ནས་
འབྲུང་བའི་རྟེན་བརྟེན་བ་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་གསུམ་མི་བྱེད་པའི་རྣམ་འོ་ལ་ཏུ་བལྟ་བའི་
ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ལས། ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་
མདོར་བསྐྱུས་བ་ཉིད་ཀྱི་ཡི་གེ་གཅིག་པའི་སྐྱགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསུམ་རོ་གཅིག་
པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་ཉིད་དབྱེར་མི་བྱེད་པས་བྱ་བ་གཅིག་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་བ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། གཞན་ཡང་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དང་། སོགས་
ཁོངས་ནས་དྲན་བ་ཉིར་གཞག་སོགས་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་པོ་རྣམས་སྟོང་རྗེ་ཆེན་
པོས་ཟིན་པར་བྱས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་བསྒྲོམ་སྟེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་དེ་རྣམས་དང་པོ་
སྦྱོར་བ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་ཤར་བར་བསྒྲོམ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་
ཏེ། ཀུན་བཟང་གི་འགྲེལ་བ་ལས། སྒོ་ལ་སོགས་བ་ཡང་དག་དག་པར་བྱ། །ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་བ་ལ་སྒོ་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་སྟེ། སྟོང་བ་ཉིད་དང་། མཆན་
མ་མེད་བ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་སོགས་བ་ནི་དྲན་བ་ཉི་
བར་བཞག་བ་ལ་སོགས་བ་གང་ཡིན་བ་དེ་དག་ནི་སྒོ་ལ་སོགས་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་
ཡང་དག་པར་དག་བ་ནི་སྒོ་ལ་སོགས་བ་ཡང་དག་པར་དག་བ་སྟེ། དང་པོའི་སྦྱོར་བ་
ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོར་གྱུར་བར་བྱས་ནས་དེ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
ཏོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་མི་ཡིག་གི་དོན་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཡུན་རིང་དུ་
བསྒྲོམ་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། ཆོགས་ཞིང་མཆོད་པ་ལ་སོགས་བསོད་ནམས་
ཀྱི་ཆོགས་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ཡང་མདོར་བསྐྱུ་ན་ཡེ་

ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དེའི་དོན་དུ་སྟོང་ཁར་གནས་པའི་རྒྱ་བར་ཡི་
གོ་མི་འོད་ཟེར་གྱི་འཕྲེང་བ་འབར་བ་དང་ལྷན་པར་བསམས་ནས། དེའི་འོག་དུ་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་དོན་དུ་སྟེག་པ་བཤགས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རང་གི་སྟོང་ཁའི་མི་དམར་སེར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
གྱི་གསང་བ་གསུམ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ལས་འོད་ཟེར་སྣ་ལྔའི་ཚོགས་སྟོས་པས།
སྟོགས་བཅུ་དང་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞིང་
ཁམས་དང་བཅས་པ་གསལ་བར་བྱས་ནས། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདུན་ན་བདག་ཉིད་
མངོན་སུམ་དུ་གནས་པ་ལྟ་བུར་དམིགས་ནས་མཆོད་པ་འབུལ་བ་དང་། སྟེག་པ་
བཤགས་པ་སོགས་བྱ་སྟེ། བསམ་གཏན་གནས་སུ་བདེ་བའི་སྟན་ལ་ནི། །གནས་ནས་
དུས་གསུམ་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས། །དམིགས་ཏེ་སྣ་ཚོགས་མཆོད་
པའི་སྟོན་རྣམས་ནི། །དང་པོར་སྟོ་སོགས་སྟོ་ལྷན་གྱིས་བྱ་ཞིང་། །དགེ་བ་རྣམས་ནི་
འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །སྟེག་པ་དག་ནི་བཤགས་པ་ལ་སོགས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། འདིར་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆའི་བཞེད་པ་ལྟར། ཚོགས་ཞིང་ཐམས་ཅད་དཀྱིལ་
ལའོར་པའི་རྣམ་པར་མདུན་དུ་སྟུན་པས་ཀྱང་ཚོག་པར་མངོན་ནོ། །དེ་ནས་མི་ཡིག་
ལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་སྟེ་ལ་གཟུགས་རྫོང་མ་དང་མེ་ཏོག་མ་སོགས་སྟོས་
ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གཟུགས་ཀྱི་མཆོད་པའི་སྟོན་རྒྱ་མཆོ་འཕྲོ་བ་
དམ་ཚིག་གི་དཔལ་དུ་བཞེས་ཞེས་སོགས་སྟགས་དོན་པོར་ཞིང་དམིགས་པ་གསལ་
བས་འདོད་ཡོན་ལྷ་ཉར་སྟོད་རོལ་མོ་དང་བཅས་པ་ཕྱལ་ལ། དབྱེས་བཞིན་སྟུང་པར་

བསམ་མོ། །དེ་ནས་གང་ཞིག་ཐོག་མེད་ཅེས་སོགས་བརྗོད་ཅིང་། འཁོར་བ་ཐོག་མ་
མེད་པ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཚུ་སྤང་ཀྱན་རྩོམ་པའི་རང་བཞིན་དྲངས་པ་ལ། དུག་
གསུམ་གྱི་རྟོག་པས་བསགས་པའི་སྒྲིག་སྒྲིབ་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས། སྤྱགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་
རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་རྣམས་གྱི་སྤྱན་སྤར་སྟོབས་བཞི་ཆང་བའི་སྟོན་སྤྲུལ་གསུངས་པར་
བྱའོ། །དེ་ནས་རྩོགས་སངས་རྒྱས་དང་ཞེས་སོགས་བརྗོད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་དང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ཉན་རང་འཕགས་པ་དང་། གཞན་སོ་སོ་སྦྱོ་བོས་དགེ་བ་
གང་བསགས་པ་ལ་སྦྱང་ནས་ཡི་རངས་ཤིང་། དེས་མཆོན་པའི་དགེ་བ་ཅི་བགྲིས་པ་
ཐམས་ཅད་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་རྒྱུར་བསྟོབས་བགྲིལོ། །དེ་ནས་ཡིད་གྱི་རྩོམ་
པ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་ཅིང་། ཡིད་གྱི་རྩོམ་པ་འཕམ་གྲོམས་པ་སྒྲ་བའི་ཆ་ཤས་འཕེལ་བ་
ལྟར་ལས་དང་པོ་བའི་ས་ནས་རྗེ་འཕེལ་དུ་སོང་བས་སྦྱབ་པའི་སྦྱང་རྗེ་ཆེན་པོ་སོགས་
ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བྱང་དུ་འབྱུག་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་རང་གི་ཡིད་ལ་
གནས་པའི་བདེ་གཤེགས་རྣམས་ལ་དུས་ཉག་ཏུ་སྦྱབས་སུ་མཆིའོ། །འདིར་རང་གི་
ཡིད་ཅེས་པ་སངས་རྒྱས་ལ་སྦྱར་བ་དང་། སྦྱབ་པ་པོ་ལ་སྦྱོར་བ་གཉིས་ལས་སྦྱ་མ་
ལྟར་བྱས་སོ། །རྟོག་པ་མ་ལུས་པ་ལས་ཞེས་སོགས་བརྗོད་ཅིང་། རྟོག་པ་མ་ལུས་
པས་བསྐྱད་པ་མ་ཞུགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་སྤྲས་རྣམས་གྱི་ཡོན་ཏན་
ལུན་སུམ་ཆོགས་པའི་གཞི་ལམ་བདེན་དང་ལམ་བདེན་དེ་ཉིད་གྱི་ཆོས་ཉིད་དངོས་པོ་
ཀྱན་གྱི་རང་བཞིན་དང་དབྱེར་མེད་པ་འགོག་བདེན་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྦྱབས་སུ་
མཆིའོ། །

འཆིང་བ་རྣམས་ལས་ཞེས་སོགས་བརྗོད་ཅིང་། མཐོང་སྤངས་སོགས་རང་རང་གི་ངོ་སྤེལ་གྱི་འཆིང་བ་དེ་དང་དེ་ལས་གྲོལ་ཞིང་། ཐུགས་སྤྲོད་རྗེ་མཆོག་གི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བས་བསྐྱུན་པའི་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་དཔལ་དང་ལྡན་ལ། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཅན་ཉན་རང་འཕགས་པ་རྣམས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་དབང་པོ་སྟེ། ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སོགས་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆོད། །བསམ་དང་རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་ཅིང་། རྒྱའི་དུས་སུ་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པས་འབྲས་བུའི་དུས་སུ་རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་དག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། སྤྱི་བ་གཉིས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཅ་བ་ནས་འབྲེན་བར་བྱེད་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ། །སྙམ་པའི་འདུན་པ་དུ་རེ་བ་འདི་རང་ཉིད་ལྷག་པར་མོས་པས་རྣམ་པར་བརྒྱན་ནས་བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ། །བསམ་དང་ཞེས་པ་སྤྲོན་སེམས། རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་དག་པ་འཇུག་སེམས་ལ་བཞད་ཀྱང་ཆོག་གོ། །དེ་ནས་བདེ་གཤེགས་སྤྲས་བཅས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་གཅིག་ལ། ཞེས་སོགས་བརྗོད་ཅིང་། དུས་གསུམ་གྱི་བདེ་གཤེགས་སྤྲས་བཅས་གང་ནས་གཤེགས་པའི་ལམ་གཅིག་ལ་སྤྲོན་སོགས་པར་བྱིན་བཅུ་རྣམ་དཀར་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་ཆུ་ལ་ཅན་ཞེས་པའོ། །གཟུང་འཛིན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པས་རྣམ་པར་དཀར་ཞེས་པ་དང་། ཆུ་ལ་ཞེས་པ་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྟོང་ལ་ཡང་གསུངས་པས། དེ་རྣམས་པར་བྱིན་ཐེག་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣ་དེ་དང་དེའི་ཐོ་བོར་མོས་པའི་སྒོས་ད་ནས་བཟུང་སྟེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུང་བར་བགྱིའོ། །སྙམ་

དུ་བསམ་མོ། གློ་ན་རིགས་ལྡེ་སྒོམ་བཟུང་ཡང་བྱས་ན་དགོས་པ་ཆེའོ། དེ་ལྟར་
ན་མཆོད་པ། སྤྲིག་བཞགས། ཡི་རང་བསྡོམ་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད། ལམ་ལ་
བརྟེན་པར་ཡིད་དམ་འཆང་བ་རྣམས་ནི་མ་ཐུན་རྒྱུན་ཆོགས་བསག་པའོ། །འདི་ལ་རྩེ་
རིན་པོ་ཆེས། འདི་མན་སྟེ་ལྟར་ན། གནས་བཟང་པོར་ལུས་བཟང་པོ་ལེན་པའི་ལས་
བཟང་པོ་གསོག་པའི་རྟེན་དང་འབྲ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། དཔེར་ན་མི་ཞིག་གིས་
ཆེ་འདིར་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་བསྐྱང་བ་སོགས་ལས་བཟང་པོ་བསགས་ནས་སྒོན་
ལམ་རྣམ་པར་དག་པས་མཆོམས་སྦྱར་བས། ཆེ་འདིའི་མཐུག་ཏུ་འབྱུང་བ་རིམ་གྱིས་
ཐེམ་ནས་འཆི་བ་འོད་གསལ་མཛོན་དུ་གྱུར་ཏེ། དེ་མ་ཐག་བར་དེའི་ཡིད་ལུས་དབང་
པོ་ཀུན་ཆང་བྱུང་བ་དེ་འཛམ་བུ་གླིང་ལྟ་བུར་པ་མ་ཉལ་པོ་བྱེད་པའི་ཁུ་ཁྲག་གི་དབུས་
སུ་ཞུགས་པས་ལྷུང་ཁམས་རྣམས་འཕེལ་ནས་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ལྟར། འདིར་ཡང་སྐྱབ་བ་
པོ་མཆོན་ཉིད་ཆང་བས་ཆོགས་ཞིང་ལ་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་བསགས་ནས་འཇམ་
དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་འདུན་པ་ལྷགས་བྲག་པོ་བཏང་ནས། རྣམ་ཐར་
སློ་གསུམ་གྱི་དོན་བྲན་པའི་ཆོས་སྐྱའི་ལམ་འཁྲེར་དང་། ཡི་གེ་གསུམ་ཉོ་གཉིས་
གྱིས་བཅིངས་པར་བསྐྱེད་བ་བར་དེའི་ལམ་འཁྲེར་དང་། འཛམ་བུ་གླིང་དང་འབྲ་བའི་
གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབུས་སུ་པ་མ་དང་འབྲ་བའི་རྒྱ་རྩོུ་རྩེ་འཛིན་པ་ཡབ་ལུམ་གྱི་
མངལ་དུ་ཞུགས་པ་ལྷུས་བསྐྱལ་བས་སྐྱ་རྩོགས་པར་བསྐྱེད་བ་སྐྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱའི་ལམ་
འཁྲེར་སློམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་གཞིའི་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་མ་ཐུན་པའི་
ལམ་བསྐྱོམས་པས་སྐྱབ་བ་པོ་རང་ལ་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་བའི་སྐྱེ་ལི་བར་དོ་གསུམ་

མངོན་འགྱུར་བ་བསྐྱེད་མ་གྱིས་མགོ་མནན། དེ་གསུམ་རྫོགས་རིམ་གྱིས་ལམ་དུས་
གི་སྐྱ་གསུམ་དངོས་གནས་པར་བསྐྱར་བའི་རྒྱུ་འབྲས་དུས་གི་སྐྱ་གསུམ་དུ་ཆེ་
གཅིག་ལ་སྐྱར་བར་བྱེད་པ་ནི་གསང་སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་ཁོ་ནའི་བྱད་ཆོས་སྒྲ་ན་མེད་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་གཉིས་པ་དང་པོ་སྦྱོར་བའི་ནལ་འབྱོར་དངོས་ལ་འཆི་བ་ཆོས་
སྐྱར་འབྱེད་བའི་ཉམས་ལེན། བར་དོ་ལོངས་སྐྱར་འབྱེད་བའི་ཉམས་ལེན། སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་
སྐྱར་འབྱེད་བའི་ཉམས་ལེན། སྐྱ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་དེ་ཡང་འདྲ་ཆགས་ལམ་བྱེད་
གིས་སྐྱར་དུ་ཐོབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རིག་མ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་བཞིན།

དང་པོ་ནི། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱར་
ངེས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ཆོག་བྱང་བ་ཅམ་དང་དམིགས་པ་གསལ་བ་ཅམ་ཞིག་
གིས་མི་ཆོག་པར་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཤྱགས་དྲག་པོའི་ཅི་མ་
ཡལ་བའི་ངང་ནས་སྟོམ་པ་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། ལག་ན་རྗེ་རྒྱུ་འབྱེད་བའི་རྒྱུ་
ལས། གསང་བ་བའི་བདག་པོ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སྟོང་རྗེའི་རྩ་བ་
ལས་བྱུང་བ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། ཐབས་ཀྱི་མཐར་
ཕྱིན་པ་ཡིན་ཞེས་དང་། མདོ་སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
འདི་ཉིད་ལས་ཀྱང་། སྟོང་རྗེས་འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་མ་ལུས་པ། །ལྟ་བའི་བྱ་བས་བཅིངས་
ལ་དམིགས་ནས་ནི། །ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་མཉམ་མེད་པ། །སྤྲུགས་པས་ཆོ་
ག་དེ་ལྟར་བསྟོམ་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། འབྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་སྤྱུབ་

བ་ལ་སྙིང་རྩེ་གཙོ་པོ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་དང་ཡང་དེ་རྒྱ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར།
སྙིང་རྩེ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་མཉམ་
མེད་པ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར། དེས་ན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་པོ་ཉོ་བ་ཆེན་པོས། ངས་འདུས་པ་འཕགས་
ལུགས་ལ་བལྟ་རྟོག་རེ་བྱས་པས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་ལྟག་པར་དུ་དད་པ་ཞིག་བྱང་།
འདིའི་ཕག་ན་ལམ་མང་པོ་གཤམ་ནས་འདུག །ནུ་ཏར་ན་ལམ་ངང་པོ་ཁོ་ནར་སྟོན་པ་པ་
རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། རྩེ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་། བསམ་གཏན་པ་རྣམས་
ཀྱང་ངེས་འབྱུང་དང་སེམས་བསྐྱེད་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཙ་བར་འདུག་
པ་ལ། དེ་གཉིས་དགོས་ཟེར་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་གོ་བ་ཙམ་ལ་སྤྱོད་བ་ཐོན་པར་བསམས་
ནས། འདི་གཉིས་སྟོན་ལ་སྤྱོད་བ་ཐོན་པ་རེ་མི་བྱེད་པར། འདི་གཉིས་ལས་ཙ་རྒྱང་
སོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཁ་ཅིག་ལ་ཟབ་ཟབ་པོར་འབྲུལ་ནས་གཙོ་པོར་མི་བྱེད། ཅས་
གསུངས་སོ། །དེའི་བྱིར་ལམ་ཐུན་མོང་བའི་ངེས་འབྱུང་དང་སྙིང་རྩེ་དང་། བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་དང་། ལྟ་བ་རྣམས་སྤྱོད་བ་ལ་བསྐྱོར་ནས། སྤྱབ་ཐབས་ཀྱི་ཆིག་ལ་བརྟེན་
ནས་དོན་བསམ་པ་ལ། དེ་ནས་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོས་ཞེས་སོགས་བརྗོད་ཅིང་། སྙིང་རྩེས་
བངས་ཏེ་འཇུག་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། སྤྱི་གནས་བཞི་དང་རིགས་དྲུག་གིས་བསྟུས་
པའི་མར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་ལ་དམིགས་ནས། འདི་རྣམས་སྤྱག་བསྐྱེད་
གསུམ་གྱིས་མཁར་བ་ནི་རྒྱ་ལས་ཉོན་གཉིས་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཉོན་མོངས། དེའི་
ནང་ནས་འཛིག་ལྟ་ཙ་བར་གྱུར་པའི། ཏྲག་ཆད་ཀྱི་བ་བ་དྲུག་ཅུ་ཙ་བཞི་ནི་རྒྱལ་མང་།

བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེས་བཅིངས་པས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་འཁོར། ད་
དུང་ཡང་རང་གི་གཉེན་པོ་མ་བསྐྱོམས་ན་ཕྱི་མའི་མཐའི་བར་དུ་འཁོར། འཁོར་ཚུལ་
ནི་གྲེ་མ་ནི་ངོ་མཆར་བའམ་ཉམ་ཐག་པའི་ཆོག་སྟེ། སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ནི་སྤང་
པོ་ལྡེའམ་བཞི་ལ་བཏགས། དེ་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་གཙོ་བོར་བཏགས། རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་ཀུན་རྫོང་པའི་ངོ་བོ་གསལ་ཞིང་རིག་པ། རོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་སྤྲོས་པའི་
མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་
དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པ། གཉེན་པོ་བསྐྱོམ་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་
པའམ་བདེན་པར་བྱུབ་པས་བདེན་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་
པ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཡང་སེམས་ཅན་རང་རང་གི་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རང་ཉིད་གྱིས་
མ་ཤེས་པས་འཁོར་ཞིང་། རང་རང་གི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་རང་ཉིད་གྱིས་
རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་ན། སེམས་ལས་སྦྱེས་པའི་སྒོ་བྱུང་གི་ཇི་མ་བག་ཆགས་
དང་བཅས་པ་ཟད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཟད་པ་ལ་ཐར་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཞེས་
བརྗོད་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་སངས་རྒྱས་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རིགས་སམ་རྒྱ་
རང་ལ་གནས་བཞིན་དུ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཐུ་མཐའ་མེད་པ་སྤྱོད་བཡིན་ན། ད་བདག་གིས་
རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་དོན་འདི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རི་ལྟར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་
སྟམ་དུ་བསམས་ལ། དེ་ནས་སྡོན་ལ་རང་ཉིད་ལྟ་བུའི་བྱ་བས་བཅིངས་པ་ལས་ཐར་
པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་དགོས། དེ་ལ་ཡང་སྡོན་དུ་སྤྱོད་པའི་མཆན་
ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། ཁོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་ཕྱིར་སྤོང་པ་

སྟེ། རང་བཞིན་རྒྱ་དང་བྲལ་བས་མཚན་མ་མེད། རྟོག་པ་རྣམས་དང་བྲལ་བྱིང་
དངོས་སོན། ར་ལུས་སྟོན་པ་ལས་ནི་ངེས་པར་གྲོལ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལྟར་
བསྟོམ་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཡིན་པས། སྟོན་པོ་
སོགས་གཟུང་བ་རྣམས་རང་འཛིན་པའི་ཚད་མ་དང་ཇུས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པས་བྱི་དོན་
མེད་པ་དང་། གཅིག་དང་དུ་མ་སོགས་དབུ་མའི་རིགས་པས་དབུད་ན་ཤེས་པ་རྣམས་
ཀྱང་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་། རང་བཞིན་དང་།
གཙོ་བོ་དང་། བདག་ཉག་པ་དང་། དབང་ལུག་སོགས་ཀྱི་རྒྱས་མ་བྱས་ཤིང་། དོན་
དམ་པར་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་དངོས་སོ་རྣམས་མ་བྱས་པས་མཚན་མ་མེད་
པ་དང་། རོ་བོ་དང་རྒྱ་བདེན་པར་མ་བྱལ་པའི་འབྲས་བུ་བདེན་པར་བྱལ་པ་མེད་པས་
འབྲས་བུ་ལ་སྟོན་པ་མེད་པ་སྟེ། མདོར་ན་བྱི་ནང་གི་དངོས་སོ་དང་འཁྱེད་ལྷང་ཞིང་
ཞེན་པའི་གཞི་འདི་རྣམས་རང་ཅག་སོ་སོ་སྟེ་བོ་ལ་རོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་སུ་བདེན་པར་ཞེན་
པ་ལྟར་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མེད་དོ་སྟུམ་དུ་ངེས་པ་འཁྱགས་བྲག་བྲངས་ནས་བསྟོམ་
པར་བྱའོ། རྟེ་ལྟར་ཡང་ཀུན་ཏུ་བཟང་མོའི་འགྲེལ་བ་ལས། བསྟོམ་པའི་ཆོ་ག་བརྗོད་
པ་རོ་བོ་བྲལ་བྱིང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དང་གཅིག་དང་
དུ་མ་ལ་སོགས་པའི་རོ་བོ་དང་བྲལ་བའི་བྱིང་། དངོས་སོ་མ་ལུས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་
ནོ། རྟེ་བཞིན་དུ་དབུད་ཅིང་ཟེན་པའི་རྒྱ་དང་མི་ལྟན་པའི་བྱིང་ན་མཚན་མ་མེད་པ་
ཡིན་ནོ། ར་སྟངས་པའི་རྒྱ་ནི་མ་བཟག་གོ་ཞེས་ནིའི་སྒྲས་བསྟན་ནོ། རབྱུང་པ་ནི་ལྟ་
དང་མི་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་དང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། དེ་དང་

བལ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ལུས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་སྒོན་པ་ལས་ནི་ངེས་པར་གྲོལ་ཏེ།
ཞེས་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་རྣམ་པ་འདི་གསུམ་ཀ་ཡང་ཆིག་གིས་དོན་ཐམས་
ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ནས་འབྱུང་བོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་
གྱི་དོན་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་བྱངས་ནས་རང་འཇམ་དཔལ་
རྗེ་རྒྱུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀའི་མི་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་སྟོན་བཅུད་ཐམས་
ཅད་གསལ་བར་བྱས་ཏེ། སྟོན་རྣམས་བཅུད་དང་། བཅུད་རྣམས་རང་དང་། རང་
ཡང་མི་ཡིག་དང་། དེ་ཡང་རྗེ་ཐར་གྱུར་ནས་སྟོང་པར་མོས་ཤིང་དེ་མ་ཐག་སྤར་ནས་
རྟོགས་ཟིན་པའི་ལྟ་བ་བྲན་བར་བྱས་ལ། རང་གི་སེམས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རོ་གཅིག་ཏུ་
སོང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ངོ་སྤྲུལ་དུ་བསམས་ལ། འབས་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱུ་ལ་ང་
རྒྱལ་བཞག་སྟེ། དེ་བརྟན་བྱེད་དུ་ཨོ་སྤྱ་བྱ་ཏའི་སྤྲུལ་ས་མཛོད་བར་བྱའོ། །སྤྲུལ་དོན་
ནི་རང་གི་སེམས་དང་ཞེས་སོགས་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ཉིད་དེ། འདིར་ལྟ་བ་བསྟོམ་པ་
དང་། ལྟར་བ་རྣམས་སྤྱད་པ་གཉིས་སྤྲུལ་ནས་ཆོས་སྤྱའི་ང་རྒྱལ་འཛོག་པ་ནི། གཞི་
ལ་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ནས་འཆི་བ་འོད་གསལ་འཆར་བ་དང་
མཚུངས་ཤིང་། ལས་ཉོན་གྱིས་འཆི་བ་སྤྱོད་། རྟོགས་རིམ་གྱིས་དཔེ་དང་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་། མཐར་ཆོས་སྤྱུ་མཛོད་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་
བྱེད། འོག་ནས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ལྟའི་འཁོར་ལོ་བསྟོམ་པ་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་
འགོག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་འོད་གསལ་འཆི་བ་དང་མཐུན་
པར་སྟོམ་པ་གནས་གྱུར་པའི་རྣམ་འབྱོར་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བར་དོ་མོངས་སྐྱར་འབྱེར་བའི་ལམ་འབྱེར་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་
ཆོས་སྐྱའི་ང་རྒྱལ་གྱི་ངང་ནས་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པའི་རང་གི་སེམས་མདུན་གྱི་
ནམ་མཁར་རྒྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ། དབུས་སུ་རྩྱུ་སྟོན་པོ། དེའི་གཡས་སུ་
ཨོྩ་དཀར་པོ། རྩྱུ་གི་གཡོན་དུ་ལྷ་རྒྱལ་པོ། རྟོ་ཡིག་དམར་སེར་གཉིས་ཀྱིས་མཐའ་
བརྟེན་བ་སྟེ། རྟོ་ཨོྩ་རྩྱུ་ལྷ་རྟོའི་རྣམ་པ་ཅན་ནམ། ཡང་ན་ཨོྩ་ལྷ་རྩྱུ། ཞེས་འབྲེང་ལ་
བསྒྲིགས་པ་དང་། བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པ་འདྲའོ། །དེ་འདྲ་
བའི་ཡི་གེ་ལྷ་ངོ་སྟེན་དུ་བསམ་པོ། །འདི་ནི་གཞི་ལ་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་བར་
དོའི་ཡིད་ལུས་ཆགས་པས་བཅིངས་པ་འབྲུབ་པ་དང་རྣམ་པ་མ་ཐུན་ཞིང་། རང་ལ་མ་
འོངས་པ་ན་ལས་ཉོན་གྱིས་བར་དོ་འབྱུང་བ་སྟོང་། རྫོགས་རིམ་པའི་དག་པ་དང་མ་
དག་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་འབྲུབ་པའི་དགེ་ཅ་སྟོན་པར་བྱེད། འབྲས་བུ་མོངས་སྟོན་རྫོགས་
པའི་སྐྱུ་མའོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་བྱེད་དོ། །འདི་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། བར་དོའི་ལུས་ངག་
ཡིད་གསུམ་རང་གི་ཆགས་པས་བཅིངས་པ། རྫོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་སྐྱུ་མའི་
སྐྱུ་སྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བས་བཅིངས་པས་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་སྟོན་པ་
བར་སྲིད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པོ། །ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཡབ་སྐས་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་རྫོ་རྗེ་འཛིན་པ་
ཡབ་ཡུམ་རྫོགས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་འོག་ཏུ་ཡི་གེ་
མངལ་དུ་འཇུག་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་པ། སྐབས་འདིར་བར་སྲིད་མཆོན་པར་བྱེད་
པའི་ཡི་གེ་ལྷ་ནམ་མཁའ་ལ་འཛིག་པ་གསལ་བར་མ་བཤད་ཀྱང་། དཔལ་འབྲས་རྫོ་
རྗེ་དང་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་སྐབས་འདིར་བཤད་པ་ནི་ལེགས་ཏེ། སྐྱེད་གཞི་དང་མ་ཐུན་

པའི་ཕྱིར་དང་། རོག་ཏུ་ཡི་གེ་ལྡ་མངལ་དུ་འབྲུག་པ་ལ་སྟོན་དུ་མངལ་དུ་འབྲུག་རྒྱ་
སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་འགལ་རྒྱུན་འགོག་པར་བྱེད་པའི་སྤྱང་འཁོར་ནི། དེ་ལོག་རྩྱི་གིས་རྩོ་
རྩོར་བྱས་པའི་སར། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཞེས་པ་ནས། མེ་
འབར་བས་བསྐྱོར་བར་བསམ་སྟེ། ཞེས་པའི་བར་བརྗོད་ཅིང་གོང་གི་ཆོས་སྤྱིའི་ང་
རྒྱལ་མ་དོར་པའི་ངང་ནས་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཟུང་ནས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དམར་
པོའི་སྟེང་དུ་རྩྱི་སྟོན་པོར་གྱུར། དེ་སྣ་ཆོགས་རྩོ་རྩོ་བའི་ནང་གི་དབུས་སུ་རྩྱི་གིས་
མཆན་བར་གྱུར། དེ་ནས་འོད་ཟེར་སྣ་ལྡ་ལོག་ཏུ་འཕྲོས་པས་རྩོ་རྩོའི་ས་གཞི་དང་།
ལོགས་སུ་འཕྲོས་པས་རྩ་བ་དང་། སྟེང་དུ་འཕྲོས་པས་གྱུར་དང་། གྱུར་གྱི་ནང་གི་ལོག་
ཏུ་སྒྲ་རེ་སྟེ། རྩོ་རྩོ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་བར་མཆོམས་ཐམས་ཅད་ཚུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་
གཏམས་པས་བར་མཆོམས་མེད་པ། བལྟས་ན་རྩོ་རྩོ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་གསལ་བ་
ལ། དེག་ན་ཞལ་བ་ལ་དེག་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཕྱོགས་མཆོམས་སྟེང་ལོག་ཀྱང་ཏུ་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་བསྐལ་བ་འདྲིག་པའི་ཆེ་ཆངས་པའི་འདྲིག་ཏེན་མན་ཆད་མེ་འབར་བའི་
སྤྱང་པོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་ཕྱར་སྒྲ་དང་ཆེག་སྒྲས་སྒྲ་ད་སྟོན་གཡོ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུར་
གྱུར་པས། བགོགས་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲགས་ལྟ་བར་མི་ལུས་པའི་རིག་པ་ངར་དང་ལྡན་
པར་བྱའོ། །འདི་ལ་རྩོ་རྩོ་པོ་ཆེས། འགལ་རྒྱུན་འགོག་པའི་ཕྱིར་སྤྱང་འཁོར་བསྐྱོས་
པའོ། །ཀྱན་བཟང་ལས། རྩྱི་གིས་རྩོ་རྩོའི་བྱས་པའི་སར་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་མི་གསལ་
བ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་ངང་གི་སྟེང་ཁར་ཉི་མ་ལ་གནས་པའི་རྩྱི་ལས་བྱུང་བའི་རྩོ་རྩོ་པོ་

ཁ་གྲུས་པའི་ཉེ་བར་གནས་པའི་རྩྭ་ལས་དོ་རྩེ་པ་མོ་སྒྲོས་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་
ལས་རྩ་གྲུང་སོགས་བསྒྲོམ་པར་བཤད་ཀྱང་། ཐ་ག་ན་དང་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་བཤད་
པ་ལོགས་པར་སྤང་བས་དེ་ལྟར་བཀོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། ཡང་བགཏགས་འཚུ་བ་ཆེ་
ན་འཁོར་ལོ་སེར་པོ་ཅིབས་བཅུ་བ་རྩྭ་མཛད་གཙུག་པོར་གྲུང་བའི་ཁོ་བོ་བཅུ་བསྒྲོམས་
ནས་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་འབྲེང་སྤྲུགས་འབྲེན་པར་བཤད་པས་སྒྲོ་ན་དེ་ལྟར་ཡང་
བྲ། ཡང་ར་གྲུང་གི་ཕྱི་རོལ་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་སྒྲོམ་པ་ཡང་ཐ་ག་ནས་འབྲེལ་
བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལས་གཤེད་ཏེ་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བགཏགས་
ཀྱི་དོགས་པ་འབྱུང་བར་གྲུང་ན། དེའི་ཆེ་དོ་རྩེ་པ་མོའི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཡི་ལས་དབང་ཆེན་
ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱར་བཞེས་མཆོམས་བཞེར་དོ་རྩེ་ཅེ་གསུམ་པས་མཆོན་པ་ཁ་དོག་
སེར་པོ་བསམ་པར་བྱཏོ། །དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཡི་ལས་རྒྱར་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གཞུ་ལྷ་བྱ་བ་
དན་གྱིས་མཆོན་པ་སྒྲོན་པོ་བསམ་པར་བྱཏོ། །དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་རྩི་ལས་རྒྱར་བའི་མེའི་
དཀྱིལ་འཁོར་གྲུ་གསུམ་པ་འབར་བ་འཕྲོ་བར་སྤང་བ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་སྤྱིའི་
སྤྱང་བའི་འཁོར་ལའི་ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་སྐྱེ་བ་སྐྱུལ་སྐྱར་འབྲེར་བའི་ལམ་འབྲེར་ལ། གང་དུ་སྐྱེ་བའི་གནས་
ཆོས་འབྱུང་གི་དབུས་སུ་གཞུལ་ཡས་ཁང་གདན་བཅས་བསྐྱེད་ནས་སྒྲོད་ཀྱི་ཞིང་
སྐྱོང་བ། གང་གི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་ཡབ་ཡུམ་བསྐྱེད་ནས་སེམས་
ཅན་རྣམས་ལ་དབང་བསྐྱར་ཏེ་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་སྐྱོང་བ། དེར་སྐྱེ་བ་རྒྱངས་པའི་སྐྱུ་དངོས་
བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་ཆོས་འབྱུང་བསྐྱེད་པ་དང་། དེའི་དབུས་སུ་

གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཀུན་ཏུ་བཟང་ལས་བྱུང་བ་བསམ་
པ་ནི། །ཞེས་པ་ནས། ཆོས་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བྱུག་རྒྱའི་དབུས་གནས་པ། །ཞེས་པའི་དོན།
སྣ་ཆོགས་དྲེ་རྩེའི་ལྷོ་བའི་སྟེང་དུ་རྩྱུ་ལས་ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དྲེ་རྩེ་འཛིན་
པའི་ངོ་བོར་བསམ་མོ། །ཞེས་པའི་བར་བརྗོད་པའི་ཆོ། ར་བའི་དབུས་སུ་སྣ་ཆོགས་
དྲེ་རྩེའི་ལྷོ་བའི་སྟེང་དུ་རྩྱུ་ཡིག་དཀར་པོ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་
དཀར་པོ་དཀར་སྟོང་མར་བའི་ཞལ་གསུམ་བྱུག་བྱུག་པ་ཡུམ་བཅས་བྱུག་དང་པོ་
གཉིས་ཀྱིས་ཡུམ་ལ་འཁྱུང་ཅིང་བྱུག་མཆན་མེད་པ། ལྷག་མ་གཡས་གཉིས་དྲེ་རྩེ་དང་
རལ་གྱི། གཡོན་གཉིས་བསྐྱེད་དང་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱམས་པ། རྒྱན་སྣ་ཆོགས་པས་སྤྲས་
པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། དེ་འོད་དུ་ཞུ་ནས་ཆོས་འབྱུང་དཀར་པོ་བྱུར་གཅིག་འོག་དང་གཉིས་
སྟེང་དུ་གནས་པ་ཤེས་རབ་མའི་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་དབྱིབས་ལྟ་བུ་འོད་ཟེར་སྣ་ཆོགས་པ་
ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོ་བ་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཀྱི་བདག་
ཉིད་ངེས་དོན་ཀྱི་དྲེ་རྩེ་འཛིན་པ་དངོས་ཡིན་སྟམ་དུ་བསམ་མོ། །འདིར་དྲེ་རིན་པོ་ཆེས་
ཆོས་འབྱུང་གི་བཤད་པ་བཀའ་སྩལ་པ། ཆོས་འབྱུང་གི་འོག་ཕྱོགས་སྤྱ་བ་ནི་ལས་
དང་པོ་བའི་སར་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཆོགས་ཆུང་བ་དང་། སྟེང་རེ་རྒྱས་སུ་སོང་བ་ནི་མོས་
སྒྲིད་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་། བྱ་གསུམ་ཀྱིས་རྣམ་
པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་མཆོན་པར་ཤེས་པས་བཤད་ལ། ཡང་བྱུར་གསུམ་ཀྱིས་
ཨེ་ཡིག་གི་དོན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་གནས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མཆོན་
ལ། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པ་ཐམས་ཅད་དེའི་ནང་དུ་ཆུད་པར་བསྐྱོམ་པ་

ནི། འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་སྒོམ་བ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲུབ་པར་
བསྟན་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དེའི་དབྱས་སུ་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་བཅས་བསྐྱེད་པ་ལ། བརྒྱ་
ལྷ་ཆོགས་རྩོམ་མཛེས་པ་དེར། ཞེས་བ་ནས། གཞལ་ཡས་ཁང་པ་དེར་ནི་བསམ་
པར་བྱ། ཞེས་པའི་དོན། ཆོས་འབྱུང་གི་དབྱས་སུ་ཞེས་བ་ནས། ཤར་སྒྲིའི་གཡས་
གཡོན་གཉིས་ཏེ་བཅུ་གཉིས་སུ་ཆོས་པའི་གདན་བསམས་ཏེ་རྟེན་བསྐྱེད་པའོ། ཞེས་
པའི་བར་བསྒོམ་ཚུལ་ནི། སྤར་ཆོས་འབྱུང་བསྐྱེད་པའི་སྤྱན་མཆོས་འབྱུང་གི་དབྱས་
སུ་པོ་སེར་པོ་ལས་སྤྱ་ཆོགས་བརྒྱ། དེའི་ལྟེ་བའི་སྟེང་དུ་ཁི་ལྷར་གྲུའམ་རྩྱི་སྟོན་པོ་ལས་
སྤྱ་ཆོགས་རྩོམ་རྩ་ལྷའམ་གསུམ་པ་སྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་བ་ལས། དེའི་དབྱས་
གནས་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་བསྐྱེད་པ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་པོ་སེར་པོ་ལས་
བསྐྱེད་པའི་སྤྱ་ཆོགས་བརྒྱའི་སྟེང་དུ། སྤྱ་ཆོགས་རྩོམ་བརྒྱན་ཞེས་པ་ནི་ཁི་ལྷར་
གྲུ་ལས་བསྐྱེད་ལ། ཁ་དོག་སྤྱ་ཆོགས་པའི་རྩོམ་ཀྱི་གུམ་གྱིས་བརྒྱན་པ་བསྒོམ་པར་
བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱ་ཆོགས་རྩོམ་ལྟེ་བར་རྩྱི་དཀར་པོ་ལས་འཁོར་
ལོ་དཀར་པོ་ཅིབས་བརྒྱད་པའམ་བཅུ་གཉིས་པ་ལྟེ་བར་རྩྱི་གྱིས་མཆོན་པ་དང་། དེ་
ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རྣམ་སྤང་ཡུམ་བཅས་པ་ད་ཆོས་ཀྱི་ལ་རྩོམ་སྤྱར་
གིས་བཞུགས་པར་བསྒོམས་ལ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་
དང་བཅས་པར་སྐད་ཅིག་གིས་གྱུར་པ་རིམ་གྱིས་གསལ་འདེབས་པ་ནི་དག་པ་ཅན་
པ་དང་སྤྱར་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་སོ་སོ་སྐྱེ་

བོ་ནམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མཉམ་པ་ལས་བྱ་བ་ཞི། བྱས་ཆོར་སེམས་ཆོས་དྲན་པ་ཉི་
བར་བཞག་པ་བཞི་ཤར་སྟོ། མི་དགེ་བ་མ་བསྐྱེད་པ་མི་བསྐྱེད་ཅིང་སྐྱེས་པ་ནམས་
སྟོང་བ་དང་། དགེ་བ་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད། སྐྱེས་པ་ནམས་སྤེལ་བ་བཞི་ལྟ་སྟོ། འདུན་པ་
བཙུན་འབྲས་སྟོད་པ་སེམས་དཔའི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་བཞི་ལྟ་བུ་སྟོ། དད་པ་བཙུན་
འབྲས་དྲན་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་ཤེས་རབ་གྱི་དབང་པོ་ལྟ་དང་། སྟོབས་ལྟ་བུ་སྟོ། བསམ་
གཏན་བཞི་རིམ་བཞིན་ཤར་ལ་སོགས་པའི་རྟ་བབས་བཞི། དཔའ་བར་འགོ་བ་ནམ་
མཁའ་མཛོད་རྩི་མ་མེད་པ་སང་གོ་ནམ་པར་རོལ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བཞི་འདོད་སྤུས་
བཞི། བཟོད་པ་ཆོས་དོན་སྒྲགས་གྱི་གཟུངས་བཞི་ནི་འདོད་སྤུས་ལ་གནས་པའི་
མཛོད་ལྟ། འགོ་བའི་རེ་བ་ཡོངས་སུ་སྟོང་བ་ནི། དེན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ནམ་པ་སྤྲ་ཆོགས་
པས་སྤུས་པ། མདོ་སྤེད་བྱངས་བསྟན་ལུང་བསྟན་ཆོགས་བཅད་ཆེད་བཟོད་སྤེང་
གཞི་དེ་ལྟར་བྱང་སྐྱེས་རབ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་སྟེ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུ་འགོ་བའི་
ཡིད་ལ་བསྐྱེད་པ་ནི། རྒྱུད་གིས་བསྟོད་པའི་བ་དན་དང་རྒྱལ་མཆོན། མཉམ་པ་
ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ནི་མེ་ལོང་། དྲན་པ་དང་ཆོས་རབ་ཏུ་ནམ་པར་འབྱེད་པ་
དགའ་བ་ཤིན་ལྟར་ཉིང་དེ་འཛིན་བཙུན་འབྲས་བཏང་སྟོམས་ཡན་ལག་བྱང་ཆུབ་
གྱི་ཡན་ལག་བདུན་ནི་མེ་ཉླ་གི་སྤང་བ་དང་བ་བ་བ་བྱེད། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་
ལ་བལྟ་བ་དང་གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་དང་སྤྱག་པའི་ནམ་ཐར་ནམ་མཁའ་
མཐའ་ཡས། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས། ཅི་ཡང་མེད། འདུ་ཤེས་མེད་མིན་འགོག་པའི་རྣམ་
ཐར་བརྒྱད་ནི་ཀ་བ་བརྒྱད། རྫོང་ཐེག་པའི་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྟོར་བ་ནི་ཀ་བ་བརྒྱད་

ཀྱི་སྟེང་གི་གདུང་རྒྱུ། འདོད་ཡོན་ལྡན་འོ་ལོ་གཟུགས་དོ་རྩེ་དོ་རྩེ་མ་ལ་སོགས་
པ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཁ་དོག་ལ། སྟོབས་བཅུ་མི་འཛིགས་པ་བཞི་སོ་སོ་ཡང་དག་
པར་རིག་པ་བཞི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་
པ་རྣམས་ནི་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཕྱག་གི་མེ་ཏོག་བདུག་སྟོས་མར་མེ་བྲི་ཆབ་ཞལ་
ཟས། འགྲོ་བ་སོ་སོའི་གཟུགས་སུ་སྟོན་ཀྱང་དེའི་ཉེས་པས་མ་གོས་པ་བསྐྱའི་གདན་
བཅུ་དགུ། མ་རིག་པའི་ཐུན་པ་སེལ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་འདམ་སྟེམས་པར་བྱེད་ཅིང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྒྲ་བྱ་སྟོན་པར་བྱེད་པས་ཉི་མའི་གདན་བདུག། ཉོན་མོངས་
པའི་ཆ་གདུང་ཞི་བར་བྱེད་ཅིང་དགོ་བའི་སྒྲ་བྱ་སྟོན་པར་བྱེད་པས་རྒྱ་བའི་གདན་བཅུ་
གཉིས། ཆོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་སྟོང་རྩེ་སེམས་ཅན་བརྒྱན་པའི་
ཕྱིར་བུས་པ་བདུད་ཅིས་གང་བས་བརྒྱན་པའོ། །འདིར་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཆད་བྲི་
ཆ་དང་རྫོས་བསྐྱང་དང་རྫོས་དོན་ལ་རི་ལྟར་འོང་བ་རྣམས་ནི་པལ་ཆེར་མི་བསྐྱོད་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་དང་འབྲུ་ཞིང་། རྒྱལ་ཆབ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འབྲོམ་ཤེར་འབྱུང་རྫོ་བྲོས་ཀྱིས་
མཛད་པའི་འདིའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལ་ལེགས་པར་གསུངས་འདུག་པས་དེར་བལྟ་ཞིང་
ཤེས་པར་བྱ་ལ་འདིའི་ནང་ཟིག་གི་གདུང་རྒྱུ་ཀྱི་བྱ་རོལ་དུ་འོད་ཤེང་མི་དགོས་པར་
གསུངས་ལ། གར་བུ་རྒྱུ་པོ་མི་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཐོག་དང་རྒྱ་ཕིབས་འབྲུབས་
ཚུ་ལ་འཛིགས་བྱེད་ལྟར་བུས་པས་ཆོག་པ་འབྲུ་བས་དབྱེད་པར་བྱའོ། །འདིར་རྩེ་
རིན་པོ་ཆེས་མཆོན་དོན་གསུངས་པ། སྤང་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ཆོས་འབྱུང་དང་དེའི་
དབུས་སུ་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། སྤང་གཞི་ལ་སྤར་

བཞད་པའི་ལས་བཟང་པོ་བསགས་པ་ཤིན་པ་བར་དོ་བྱུང་བ་གང་དུ་སྐྱེ་བའི་གནས་
དང་འབྲེལ། ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་ཚོགས་ཞིང་ལ་ཚོགས་བསགས་ཤིང་འཆི་སྤྱིད་
དང་བར་སྤྱིད་དང་མ་ཐུན་པར་བསྐྱོམ་པའི་སྐྱུབ་པ་པོ་གནས་གང་དུ་ལྷའི་ལུས་སུ་སྐྱེ་
བ་ལེན་པ་དང་། ཞིང་དག་པ་གང་དུ་འཆང་རྒྱ་བའི་གནས་དང་འབྲེལ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །

གཉིས་པ་གང་གི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་དང་མ་ཐུན་པར་རྒྱ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་བསྐྱེད་པ་ལ།
མངོན་བྱང་ལྷ་ལས། རྒྱ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། བཅུད་ཀྱི་ཞིང་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་
སེམས་ཅན་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྐྱུབ་ཐབས་ཀྱན་བཟང་ལས།
བཅུ་དྲུག་ཆ་དང་ཚོགས་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །རྩེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དག་གི་དབུས་ཉིད་
དུ། །ཞེས་པ་ནས། རྒྱལ་བ་སྐྱེད་བྱེད་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་བསམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་
རྩེ་རིན་པོ་ཆེས་སྐྱུབ་ཐབས་སུ་བཀོད་པ་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་ནི། གདན་དབུས་མའི་སྤྱིང་
དུ། །ཞེས་པ་ནས། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་རྒྱབ་པའོ། །ཞེས་པའི་
བར་གྱིས་བསྟན་ལ། དེའི་ཆེ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་གདན་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་
དབུས་ཀྱི་གཙོ་བོ་གང་དུ་བསྐྱེད་པ་དེར་རྩེ་གདན་ཡོད་པ་དེའི་སྤྱིང་དུ་མདུན་ནས་མགོ་
བརྩམས་ཏེ། གཡས་སྒྲོར་དུ་དབྱངས་བཅུ་དྲུག་ཆར་གཅིག། །མདུན་ནས་བརྩམས་
ཏེ་གཡོན་སྒྲོར་དུ་དབྱངས་བཅུ་དྲུག་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཆར་གཅིག་སྟེ་གཉིས་ཀ་རིམ་
པ་གཅིག་དུ་འཁོད་པ་ནི་མཆན་བཟང་པོ་བྱས་ཞབས་འཁོར་ལོས་མཆན་པ་སོགས་
ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་གསལ་བྱེད་སོ་བཞི་ཡོངས་གྲགས་ལ། ༡་རྩེ་དྲུག་ཡ་

ལ་བྱག་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་དམར་པོ་བཞི་བརྩ་བ་ཕྱག་གཅིག་གཡས་སྐྱོར་དང་།
ཕྱག་གཅིག་གཡོན་སྐྱོར་དུ་རིམ་བ་གཅིག་གིས་འཁོད་བ་ནི་སེན་མོ་བྱངས་མདོག་ལ་
སོགས་བ་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་ངོ་པོར་བསམས་ལ། དེ་ནས་དབྱངས་ཡོངས་སུ་
གྱུར་བ་ལས་ཁྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་དཀར་པོར་གྱུར་སོང་སྟེ་མ་པས་ཨོ་ཅི་ཏྲ་སོགས་
བརྗོད་ལ། ཀུན་རྗེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོགས་ཐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བསམ།
ཁྱ་བ་དེའི་སྟེང་དུ་གསལ་བྱེད་བརྒྱད་ཅུ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་ཁྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་
དམར་པོ་བསམས་ལ། ཨོ་རྩོ་རྩོ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་ཅིང་ལྷགས་དོན་དོན་དམ་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བསམ་མོ། །ཁྱ་བ་གཉིས་བསྐྱེད་
བ་ནི་མེ་ལོང་ལྷ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཆུབ་བཤོ། །འདིར་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
ཞལ་ནས་ལུགས་འདི་ལ་གསལ་བྱེད་ལ་ཡི་གེ་སྟོན་ལུགས་མི་འདྲ་བ་འགའ་རེ་ཡོད་
ཀྱང་། འདིར་འགྲི་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་སོ། །ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་གཞུང་ལས་དབྱངས་
གསལ་ཉིས་འགྱུར་བྱེད་མི་བྱེད་མི་གསལ་ཡང་། མར་མེ་མཛད་ཀྱིས་དབྱངས་
རྣམས་མཚན་སོ་གཉིས་དང་། གསལ་བྱེད་རྣམས་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུར་གསུངས་
བ་བྱངས་ནས་ཉིས་འགྱུར་བྱ་དགོས་པར་དཔལ་འབྱས་རྗེ་རྗེས་འཆད་བ་ནི་ལེགས་
བ་ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་དེས་དབྱངས་གསལ་གཉིས་ཀ་ལས་ཁྱ་བ་གཅིག་བསྐྱེད་བ་
ཡིན་ཞེས་བ་ནི་དེའི་ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འགྲེལ་བ་ལས། དབྱངས་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་
གསལ་བྱེད་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཀྱི་ཁྱ་
བའི་དགྲིལ་འཁོར་ཅན་དུ་རྣམ་པར་བསྟོན་པར་བཤོ། །ཞེས་དབྱངས་གྱུར་བ་ལས་

ཤེས་རབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཆོ་བ་དང་གསལ་བྱེད་གྱུར་བ་ལས་ཐབས་ཀྱི་ངོ་བོའི་
ཆོ་བ་བསྐྱེད་པར་བཤད་པས་སོ། །ལུགས་འདི་ལ་ཉི་མ་མི་བསྐྱེད་པར་ཆོ་བ་གཉིས་
བསྐྱེད་པ་ནི་ཆོ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཁ་དོག་འདྲ་མི་འདྲ་མི་གསལ་ཡང་དཔལ་འབྲས་རྗེ་རྗེས་
ས་བོན་གཉིས་དཀར་དམར་དུ་བཤད་པས། ཆོ་བ་གཉིས་ཀྱང་དཀར་དམར་དུ་བྱ་སྟེ།
འདི་འདྲའི་རིགས་ལ་ཆོ་བ་གཅིག་དམར་པོར་བྱེད་པར་མན་ངག་སྟེ་མ་ལས་བཤད་
དོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ནས་ཆོ་བ་གཉིས་འདྲེས་པས་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་
ཅན་གྱི་ཆོ་བ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པར་བསམ་སྟེ། དེ་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་
ཚུབ་པའོ། །འདིར་ཡང་རྗེས། འདི་གཞུང་གཉིས་སུ་མི་གསལ་ཡང་དཔལ་འབྲས་རྗེ་
རྗེ་དང་། ཀུན་ཏུ་བཟང་བོའི་འགྲེལ་བ་གཉིས་སུ་མན་ངག་གསལ་བར་བསྟན་པ་ལྟར་
དོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ནས་ཆོ་བ་དེའི་སྟེང་དུ་རྩྱུ་ཡིག་ལས་བྱང་བའི་རྗེ་རྗེ་ཅེ་ལྟ་བ་
དམར་པོ་བསམས་ལ། ཨྱི་ཉིལ་སོགས་བརྗོད་ལ་སྤྲུགས་དོན་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་
དུ་བཟན་པར་བྱས་པར་བསམ་པ་ནི། སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཚུབ་པའོ། །དེ་ནས་
རྗེ་རྗེ་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པའི་སྟེ་ལ་སངས་རྒྱས་སྟོས་པ་ནམས་ཀྱི་འོད་དང་བདུད་
ཅིས་སྟེག་སྟེབ་སྟུངས། ཆོས་བསྟན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་
ལ་བཀོད་ནས། སངས་རྒྱས་སྟོས་པ་དང་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་སུ་བྱས་པ་ཐམས་
ཅད་ཚུར་འདུས་ནས་རྗེ་རྗེ་ལ་ཐེམ་པས། རྗེ་རྗེའི་སྟེ་བའི་དབྱས་སུ་རྩྱུ་གིས་མཚན་པར་
བསམས་ལ། ཨྱི་བཟླ་སོགས་བརྗོད་ཅིང་རྗེ་དེ་དེ་འོ་སྟམ་དུ་བསམ་པ་ནི། བྱ་བུ་ཡེ་
ཤེས་ལས་བྱང་ཚུབ་པའོ། །དེ་ནས་དབྱངས་གསལ་ལས་གྱུར་པའི་ཆོ་བ་དང་། རྗེ་རྗེ་

དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔལ་འདོན་དུས་ལྟར་བསྐྱེད་
ལ། ཨོ་སར་སོགས་བརྗོད་ཅིང་འོག་ནས་བསྐྱེད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ངོ་སྤྲོད་ཏུ་བསམ་པ་ནི། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་
ཚུབ་པའོ། །འདི་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། དེ་ནི་སྤྱང་གཞི་ལ་བར་དོ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་པ་མ་
ལྟ་བུ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་ཡབ་ཡུམ་ཐབས་ཤེས་
གཉིས་སུ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ།

གཉིས་པ་ནི། སྤར་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པས་སྣོད་ཀྱི་ཞིང་དག་པར་བྱས་
ནས། དེ་ནི་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་དག་པར་བྱེད་པ་ནི་ཀུན་བཟང་ལས། མཆོག་ཏུ་རྗེས་ཆགས་
ཕུན་ཆོགས་དཔག་མེད་ཀྱིས། །གདུལ་བའི་འདྲིལ་རྟེན་ཐམས་ཅད་དམིགས་ནས་
ནི། ཞེས་པ་ནས། རིམ་པ་རྗེ་བཞིན་བརྟག་པ་ལ་སོགས་པའི། ཞེས་པའི་དོན་སྐྱབ་
ཐབས་འདི་ཉིད་ལས། འདོད་ཆགས་ཆེན་པོས་གདུལ་བར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་
ཁམས་ལ་གཟིགས་ནས། ཞེས་པ་ནས། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་མི་དམིགས་
པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དམིགས་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་ནི་རང་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔལ་ཡབ་
ཡུམ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་པའི་འབྲས་བུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས། དེ་
ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་མིང་གིས་བརྟགས་པའི་ཉིང་རེ་འདྲིན་གྱིས་
གདུལ་བྱའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལ་བལྟས་པས། ཐབས་དེས་འདུལ་བའི་བྱིར་ཡབ་
ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་གསང་གནས་བསྐྱེད་པའི་སྤྲུལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
སྐྱབ་བྱངས་པ་རང་གི་བ་སྤྱིའི་བྱ་ག་རྣམས་ནས་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་

གནས་འགྲུར་ནས་ལྷ་མོ་དགྲར་གྲུར་བ་རྣམས་རང་གི་ལུས་ལས་ཕྱིར་བྱུང་ནས་ལུས་
ཆོས་དབྱིངས་རྗེ་རྗེ་མའི་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་ཞུགས་པར་བསམ་མོ། །འདིར་ཡང་རྗེ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པས། དེ་ནི་ཙ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། རྗེ་རྗེ་འཆང་སྟོམས་འཇུག་གི་
བདེ་བས་མཉེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་རིག་མ་དགྲུར་སྦྱལ་
བ་འདིར་ཡང་མཛད་བཞི། །དེའི་ཕྱིར་འདིར་ལྷ་མ་གི་དོར་ནས་ཆོས་དབྱིངས་རྗེ་རྗེ་མ་
དང་བཅས་པའི་ལྷ་མོ་དགྲ་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཡབ་སྐས་ཀྱི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། ཙ་རྒྱུད་ལས། རིག་མ་དགྲ་སྦྱལ་བ་ལ་ཆོས་དབྱིངས་རྗེ་རྗེ་མ་མེད་ཅིང་ལྷ་མ་གི་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་རང་ཡབ་ལུས་སྟོམས་པར་ཞུགས་
པས་རྒྱལ་བའི་ཆོགས་སྦྱན་བྱངས་པ་དང་ཕྱང་པོ་དང་ཁམས་རྣམས་ཀྱི་བྱངས་མ་བྱང་
སེམས་ཞུ་བ་རྗེ་རྗེའི་ལམ་ནས་ལུས་ཀྱི་བསྐྱར་ཞུགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལུས་ཀྱི་བསྐྱའི་
དབུས་སུ་གནས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུར་བ་ལས། གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་སྒྲ་ཆོགས་རྗེ་རྗེ་
དང་བཅས་པ་དང་། དེའི་ནང་དུ་འཇམ་དཔལ་རྗེ་རྗེ་མེ་མི་བསྐྱོད་པ་གང་རུང་གིས་
གཙོ་བོ་བྱས་པའི་ལྷ་བཅུ་དགྲའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱུང་བར་བསམ། ལྷ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱ་
ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཀྲ་གསྟེ། སྟོབ་མ་འཇུག་པ་བཞིན་
དུ་ལུས་ཀྱི་བསྐྱའི་ནང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྒོ་ནས་སྟོབ་མ་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་ཞུགས་
ནས་དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བར་བྱམས་རྣམས་སུ་གནས་པར་བསམས་ལ།
རང་འཇམ་རྗེར་རམ་མི་བསྐྱོད་པར་གསལ་བའི་སྦྱ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱན་བྱངས་པ་རང་གི་ཞལ་དུ་ཞུགས་པ་ཐུགས་ཀར་

ཆགས་པ་ཆེན་པོའི་མེས་ཀྱི་བའི་བྱང་མེས་ས་དཀར་པོ་དོན་རྒྱུ་ལམ་ནས་ཡུམ་གྱི་
བསྐྱར་སོང་བས་མེས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐྱར་བས་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་
དག་ནས་དོན་མེས་དཔར་གྱུར་སོང་སྟུང་བས་མ། དེ་ནས་དེ་ནམས་གྱི་དབང་པོ་
ཏུག་ཁྲམས་བཞི། ཡུལ་ཏུག་ཁྲམས་པོ་དུ་མེར་གྱིས་ཀྱི་ནས་ས་བོན་
ཉེར་གཅིག་ཏུ་གྱུར། དེ་ནས་བྱག་མཆན་ཉེར་གཅིག་ཏུ་གྱུར། དེ་ནས་ལྷ་ཉེར་གཅིག་ཏུ་
གྱུར་པར་བསམས་པས་ཆོག་གི། ལུས་དགྱིལ་གྱི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་མི་དགོས་པར་བྱ་སྟོན་
རིན་པོ་ཆེས་བཞེད་ཅིང་རྒྱུ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་བཞེད་པ་འདྲའོ། དེ་ནས་དེ་ནམས་རང་
རང་གི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་དུ་གཤེགས་པར་བསམ་སྟེ། བསྐྱའི་ནང་གི་ལུས་ཉེན་དང་
བཞེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་མི་དམིགས་པར་བསམ་པར་བྱའོ། འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་
ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་བའི་བཤད་པ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས་པ། དེ་རྗེས་ས་
བོན་གྱིས་ནི་དབྱུང་བར་བྱ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དབང་བསྐྱར་བའི་རྗེས་སུ་སོ་སོའི་
ས་བོན་གྱིས་དབྱུང་བ་སྟེ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ལྷ་ཉེར་གཅིག་བསྐྱེད་ཟེན་པའི་
འོག་ཏུ་སོ་སོའི་ས་བོན་གྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱུང་བའི་དོན་མིན་ཞེས་སྟན་ཞབས་
འཆད་པ་ལྟར་ལེགས་སོ། དེ་ཡང་དབྱུངས་གསལ་གཉིས་དང་ཆེ་བ་དཀར་དམར་
གཉིས་ཀྱིས་ནི་བྱང་མེས་ས་དཀར་དམར་གཉིས་མཆོན་ལ། ཆེ་བ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་
གྱུར་པས་ནི་བྱང་མེས་འབར་འཇག་གི་སྟོན་ནས་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པར་མཆོན་
འོ། བྱག་མཆན་དང་ས་བོན་གཉིས་ཀྱིས་ནི་རྒྱུང་མེས་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་
མཆོན་ནོ། དེ་ནམས་ལས་རྒྱ་དོན་འཆང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱར་ལངས་པས་ནི། བྱང་

སེམས་གཉིས་ཀྱི་འབར་འཛག་གི་མ་བྱ་ལས་རྒྱང་དང་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་སེམས་ལྟན་
སྦྱེས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་གི་ངོ་བོར་སྦྱེས་པ་མཆོན་ཏེ། དེ་ནི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་སངས་རྒྱས་
དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་ཡབ་ཡུམ་སོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་
མཆོན་བྱེད་རིམ་པ་དང་པོ་བསྐོས་ས་པས་ནི། མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་ཚོགས་པའི་རིམ་པ་
ནམས་རྒྱད་ལ་སྦྱེ་བའི་དགོ་ཅ་སྟོན་བྱེད་དུ་འགྱུར་པོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་
སྟོད་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་དག་པ་དེར་རི་ལྟར་སྦྱེ་བའི་སྦྱ་དངོས་འབྲས་བྱ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་ཡབ་
ཡུམ་བསྐྱེད་པ་ལ། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀ་ཐུན་མོང་དུ་ཁྱ་བ་སྦྱས་བསྦྱལ་ནས་བྱག་
མཆན་དུ་ལྷང་བ་དང་། བསྟེན་སྦྱབ་ཡན་ལག་བཞིའི་སྟོན་ལབ་བསྐྱེད་པ་དང་། དེའི་
སྟོན་ལུམ་བསྐྱེད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཨོ་ཨྲ་ཙྰ། ཞེས་བྱ་བའི་སེམས་ཉིད་
ནི། འོད་ལྡན་ཉི་དང་སྤེལ་བ་ཆོ་ག་བཞིན། ཞེས་པ་ནས། རང་གི་སྤྲགས་ཀྱི་ལུས་སུ་
རང་ཉིད་གྱུར། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ལ། དེའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་སྦྱབ་ཐབས་
ལས། དེ་ནས་ནམ་མཁར་བཞག་པའི་ཡི་གེ་ལུས་མཆོན་པའི་བར་སྤིང་གིས། ཞེས་པ་
ནས། རལ་གྱི་འཆང་བ་བྱུང་ལ་མི་གྱིས་མཆན་པ་གཉིས་སུ་གྱུར། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་
ཆོག་རིས་ལྟར་བསམ་པ་ལ། བོད་དུ་འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འབྱེད་པའི་མཁུག་ཐོག་ཏུ་ཟབ་
གསལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རང་གི་སེམས་ཡི་གེ་ལྷའི་རྣམ་པར་ལངས་པ་དེ་ཉིད་ལ་ང་
རྒྱལ་བཞག་བཞིན་པས་སེམས་ཀྱི་རྒྱར་གཅིག་གིས་སྐུང་འཁོར་ནས་བཟུང་སྟེ།
སེམས་ཅན་ལ་དབང་བསྐྱུར་ནས་མི་དམིགས་པའི་བར་གསལ་བཏབ་ནས། དེ་ནས་
རང་སེམས་བར་སྤིང་མཆོན་པའི་ཡི་གེ་ལྷ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་གཏུང་རྒྱས་ཀྱི་

འོག་ཅམ་དུ་གནས་པ་དེས་གདན་དབུས་མའི་སྟེང་གི་རྒྱ་རྩེ་འཛིན་པ་ཡབ་ཡུམ་
སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་མཐོང་ནས། སྤྱབ་ཐབས་ནས་བཤད་པ་ཁོན་ལྟར་ཡབ་ཀྱི་ཞལ་
ནས་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་ཞུགས་པ་ནས། ཤེས་རབ་མའི་ཆགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཡི་གེ་ལྷ།
མར་གསར་གྱི་གོང་བྱ་མེས་བཞུ་བ་ལྟར་ཞུ་བའི་ཐེག་ལེ་དཀར་ལ་དམར་བའི་
མདངས་ཆགས་པ་མིག་གིས་བལྟ་བར་མི་བཟོད་པའི་གཟེ་བེད་ཅན་དུ་སྤྱུང་། དེ་ནས་
ཡི་གེ་ཞུ་བའི་ཐེག་ལེ་དེའི་གཟེ་བྱེན་གྱི་མཐུས་རྒྱ་རྩེ་འཛིན་པ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱང་
ཟླ་བ་ཞུ་བའི་གཟུགས་བཞིན་དུ་ཞུ་ནས་ཐེག་ལེ་སྤྱི་གཉིས་ཀ་འདྲེས་ནས་ཐེག་ལེའི་
གཟུགས་སུ་གདན་དབུས་མའི་སྟེང་དུ་གནས་པར་བསམ་མོ། དེ་ནས་རང་སེམས་
ཆོས་སྐྱ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཐེག་ལེར་གནས་པ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱམས་པ་སྟིང་རྩེ་དགའ་
བ་བཏང་སྟོམས་ཆད་མེད་བཞིའི་རོ་པོ་སྤྱན་མ་སོགས་བཞི་ཐེག་ལེ་དེ་ཉིད་ལས་བྱུང་
སྟེ་དེའི་ཕྱོགས་བཞིར་གནས་པས་ཆོས་སྐྱ་ལས་གཟུགས་སྐྱར་བཞེངས་པའི་སྐྱས་
བསྐྱལ་བར་བསམས་ལ་སྐྱ་ཆོག་རང་གིས་བཟོད་པ་ཡིན་ལ། སྤྱི་དག་གི་ཆོག་དོན་
ནི་ཀུན་བཟང་གི་འགྲེལ་བ་ལྟར་བཤད་ན་སྤྱན་མས་ཁམས་གསུམ་ན་གནས་པའི་
སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དབང་ལྷག་སྟེ་གཙོ་བོ་ཆོས་དབྱེངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་པོ་ཀྱི་ཐུགས་
རྩེ་རྩེ་ཞེས་པོས་ནས་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བས་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པས་ཡིད་དུ་འོང་བ་
དོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་བྱེད། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་སྤྱན་མ་བདག་གི་
གཟུགས་སྐྱ་སོགས་ལྷ་ལ་འོངས་སྟོང་པས། བདག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལྟ་
མའི་གཟུགས་སུ་བསྟན་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་གསོལ། གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ལས་ཟབ་

གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱར་མ་བཞེངས་ན་བདག་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་སྤྱན་
མ་ལི་བ་དང་འབྲ་བས་བདག་གསོན་པོར་གནས་པ་བཞེད་ན། སངས་རྒྱས་དང་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡབ་དང་གཉེན་གྱི་མཆོག་ཁྱོད་བདག་ལ་དགུས་པར་
མཛོད་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་གཟུགས་སྐྱར་བཞེངས་སུ་གསོལ། ཞེས་
པའོ། །སྤྲ་མ་གྱིས། གྱེ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྐུ་རྩི་རྩེ་ཞེས་བོས་ནས། བསྟོད་པ།
བཀའ་འཁོར་ལོར་ཆོས་བསྟན་པས་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་པར་མཛོད་པ། དེ་ཡང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དོན་དམ་པ་གནས་ཚུལ་དང་རྩེས་སུ་
མ་སྤྱན་པར་བསྟན་པས་ཕན་པར་མཛོད་པ། མགོན་པོ་བདག་བྱམས་པ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་
སྤྱན་མ་དེ་རིང་གསོན་པར་བཞེད་ན། མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དམ་ཆོག་སྟེ།
འདི་ལས་འདའ་བར་མི་བྱ་བའི་ཆགས་པ་ཆེན་པོ་བདག་སྤྲ་མ་གྱི་ལ་དགུས་པར་
མཛོད་ཅེས་པའོ། །གོས་དཀར་མོས། གྱེ་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་གསུང་རྩི་རྩེ་ཞེས་
བོས་ནས། བསྟོད་པ། ཁྱོད་ནི་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བྱམས་པས་ཕན་པར་མཛོད་ཅིང་
སྙིང་རྩེས་སྤྱགས་བཅེ་བ། སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་དག་གི་དགོས་པ་བདེ་བ་སྤྱན་
སུམ་ཆོགས་པ་དང་། དོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་དོན་ལ་རྟག་ཏུ་བཙོན་
པར་མཛོད་པའི་མགོན་པོ། གལ་ཏེ་དགའ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་བདག་གསོན་པར་མཆིས་
པར་བཞེད་ན། རབ་ཏུ་དགའ་བའི་སྟོད་པ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དམ་ཐབས་ཤེས་
དབྱེར་མེད་རྣམ་པ་ཉེས་པ་སྣང་སྣང་ཡང་ཉེས་པས་ཀུན་ཏུ་མ་གོས་པས་ཀུན་ཏུ་བཟང་
བོས་བདག་ལ་དགུས་པར་མཛོད་ཅེས་པའོ། །སྟོལ་མས། གྱེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་

ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྗེ་ངོ་བོ་རྗེ་འདོད་པ་ཞེས་སོས་ནས། བསྟོད་པ།
ཁྱོད་ནི་བྱ་བ་བྱུབ་པའི་དམ་ཆོག་མཆོག་དོན་ཡོད་བྱུབ་པ་བྱ་བ་བྱུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་
བོ་ཉིད། བན་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་སླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་དོན་འབྱུང་བ་
དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་མཆོག་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
རིགས་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཐེག་ལེ་ལས་དང་པོའི་ས་ནས་རིམ་གྱིས་སྐྱབ་པ་
དག་པའི་མཐར་སོན་པར་གྱུར་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གཟེགས་པས་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྟོང་རྗེའི་
བདག་ཉིད་མགོན་པོ། གལ་ཏེ་བདག་བཏང་སྟོམས་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་སྟོལ་མ་གསོན་པར་
མཆིས་པར་བཞེད་ན། སྟོབས་དང་མི་འདིགས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་མང་པོའི་
གཏེར་དུ་གྱུར་པ་བདག་ལ་དགུས་པར་མཛོད་ལ། འཁྲོ་བའི་དོན་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་
ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱར་བཞེངས་སུ་གསོལ། ཞེས་བསྐྱེད་ནས་ལྟ་
མོ་རྣམས་ཐེག་ལེ་ལ་ཐེག་པར་བསམ་མོ། །འདིར་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། སྐྱུབ་
ཐབས་ཀྱན་བཟང་དང་། བཞི་བརྒྱ་ལྟ་བུ་པ་ལས། ཆོགས་བཅད་བཞི་ལྟ་མོ་བཞི་དང་
སོ་སོར་སྐྱར་བ་མི་གསལ་ལ། འབྲེལ་བ་པལ་ཆེ་བས་རྗེ་རྗེའི་ཐུགས་ཞེས་པ་དང་། རྫོ་
རྗེའི་སྐྱེ་ཁྱོད་ཅེས་པ་ལ་བསམས་ནས། ཆོགས་བཅད་དང་སོ་སྣ་མ་གྱི་དང་། གཉིས་པ་
སྐྱན་མ་ལ་སྦྱོར་མོད་ཀྱང་ཅ་རྒྱུད་ལས། ཆོགས་བཅད་གཉིས་པ་སྣ་མ་གྱི་དང་སྐྱར་བ་
དང་། སྐྱུབ་ཐབས་ཀྱན་ཏུ་བཟང་སོ་ལས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་སྐྱན་མ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་
མོའི་དབྱངས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིས་བསྐྱེད་པར་བསམ། སེམས་ཅན་ཁམས་ན་གནས་པའི་

དབང་ཕྱག་ཁྱིད་ནི་དོན་དེའི་ཐུགས། །ཞེས་བསྐྱེད་བ་ལ་སྤྱན་མ་དང་པོར་གསུངས་པས་
འཕགས་ཕྱགས་དང་མ་སྤྱན་པར་བྱས་པས་ཚོག་གས་སྟུང་མོ། །ཞེས་གསུངས་
མོ། །དེ་ལྟར་སྟུང་མོ་བཞིའི་སྤྱི་བསྐྱེད་བས་སྤྱན་གྱི་སྤྱོད་ལས་དང་། ཚད་མེད་བཞིའི་
མ་སྤྱན་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་ནས་ཆེ་བ་ཞུ་བ་ལྟ་བུའི་ཐེག་ལེ་དེ་ཉིད་
ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། རལ་གྱི་འཆང་བ་བྱུང་ལ་མི་གྲིས་མཚན་བ་གཉིས་སུ་གྱུར་
པར་བསམ་མོ། །

གཉིས་པ་ཡབ་བསྐྱེད་བ་ལ། བསྐྱེད་བ། ཉེར་སྤྱོད་སྤྱོད་བ། སྤྱོད་ཆེན་བཞི་ལས།
དང་པོ་ནི། ཀུན་བཟང་ལས། དེ་ཡི་འོད་ཟེར་མ་ལུས་བ་རྣམས་ཀྱིས། །ཞེས་བ་ནས།
ཞུ་བ་ཀོལ་ཉི། ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན། སྤྱོད་ཐམས་འདི་ཉིད་ལས། དེ་ལས་འོད་ཟེར་ཁ་
དོག་རྣམ་བ་ལ། །ཞེས་བ་ནས། ཀོལ་ཉི། ཞེས་བཟོད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ཡིད་
ལ་བྱེད་ཚུལ་ནི། ཕྱག་མཚན་ལས་འོད་ཟེར་སྤྱོད་བསྐྱེད་དང་། དེ་ལས་རང་ཉིད་འཇམ་
དཔལ་དོན་དེ་ཡབ་ལུས་གཉིས་སུ་གྱུར་པའི་ཡབ་དང་པོར་གསལ་འདེབས་བ་དང་ཞལ་
ཕྱག་རྒྱ་དང་ན་བཟལ། ཕྱག་མཚན། འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་རྣམས་སྤྱོད་ཐམས་ཉིད་ལས་
གསལ་བ་བཤད་རྒྱ་མེད་ཅིང་། འདིར་ལུས་གྱི་ཁུངས་(ཡོད་ཡོངས་)རྩ་བའི་ཕྱག་
གིས་རྟོག་འཕྲོ་འཕྲོ་པར་འདོད་པ་ལ་འགྲེལ་བར་དགག་བ་འབྱུང་ཞིང་འབྱུང་པའི་
ཕྱག་རྒྱའི་མཐེའུ་རྒྱུད་གཉིས་ལུགས་ཀྱི་ལྟར་གྲག་བ་ཡིན་གསུང་ལ། ཡང་ཤེས་རབ་
རྣམ་པར་དག་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ནི་རལ་གྱི། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འཕྲིགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་
ནི་མདལ། རང་བཞིན་གྱི་ཉེས་པའི་འདམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་གོས་པ་ནི་ཞུ་བ་སྤྱོད་

སྟོ། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་
མ་ལུས་པའི་གཞིར་གྱུར་བ་ཉིད་ནི་གཞུང་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
སྟོ། །དེ་ནས་སྤྱིའི་གཞུང་བ་རྣམས་ནང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་སེམས་ཅམ་པའི་
གཞུང་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་དང་། ནང་གི་སེམས་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དབྱེ་མ་
རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་བསྐྱོམས་ནས། ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་
པོའི་གཞུང་འཛིན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པར་མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་
གྱིས་སྣོད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་དོན་རྟོགས་པ་ཉིད་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྐྱར་ཤར་བས་
སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་འཛིན་པ་
དེ་རའོ་སྙམ་དུ་བསམས་ལ་སྒྲགས་བརྗོད་ལ་སྒྲགས་དོན་བསམ་སྟོ། །འདི་ནི་བསྟེན་
པའི་ཡན་ལག་ཆུང་དུ་དང་རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བྱ་ཆུང་དུ་ལོ། །འདིར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས།
དེ་ལ་ནམ་མཁའི་ཡི་གེ་ལྷ་ཡུམ་གྱི་མངལ་དུ་འཇུག་པས་ནི། གཞི་ལ་བར་སྲིད་མའི་
མངལ་དུ་འཇུག་པ་དང་། འབྲས་བྱ་ལ་མེད་སྐྱེ་མ་དག་པའི་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་
དོན་དུ་སྐྱལ་སྐྱེ་འཛིན་པར་མཛད་པ་མཆོན་པ་ལྟར་བསྐྱོམ་པའོ། །ཡི་གེ་དང་ཡབ་ཡུམ་
ཞུ་བའི་ཐིག་ལེ་ནི་འོད་གསལ་གྱི་དབྱིངས་ལ་ཞུགས་པའི་ཆོས་སྐྱེ་དང་། དེ་ལས་ལྷ་
མོའི་སྐྱུས་བསྐྱལ་ནས་འབྲས་བྱ་རྗེ་རྗེ་འཛིན་པའི་སྐྱར་བཞེངས་པ་ནི། གཞི་ལ་མངལ་
དུ་ཞུགས་པ་དེ་འབྱུང་བ་བཞིས་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། འབྲས་བྱ་ལ་ཆད་མེད་
བཞིས་ཞི་རྒྱུད་གི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་འགོག་པ་མཆོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སྟོ། །

གཉེས་པ་ཉིད་སྐྱབ་ནི། དེ་ལོག་རང་སྐྱོང་ས་བོན་འོད་རྣམས་ཀྱིས། །རང་གི་མིག་

སོགས་ས་སྟོང་ལ་སོགས་པས། །རྩི་བཞིན་བཀའ་ནས་ཞེས་པའི་དོན། སྐྱབ་ཐབས་
ལས། དེ་ནས་རང་གི་མིག་གཉིས་སུ་གྲོ་དཀར་པོ་ཞེས་པ་ནས། རྩ་བ་སོགས་བྱིན་
བྱིས་བརྒྱབ་པའོ། །ཞེས་པའི་དོན། རང་འཇམ་རྟེན་དུ་གསལ་བའི་ཅ་ཞལ་གྱི་མིག་
གཉིས་ཀྱི་དབུས་སུ་ཆེ་གདན་ལ་མིག་དབང་གི་ངོ་བོ་གྲོ་དཀར་པོ་ནས། ཉེ་བའི་དབུས་
སུ་ཡིད་དབང་གི་ངོ་བོ་སྤྲི་དཀར་པོ། ས་བོན་དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རང་
རང་གི་བྲག་མཆན་ས་བོན་སོ་སོས་མཆན་པ། དེ་རྣམས་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ནས་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སྐྱབ་བྱངས་ནས་བྲག་མཆན་རྣམས་ལ་བརྩལ་པས་དེ་
རྣམས་གནས་གྱུར་ནས་ས་སྟོང་སོགས་ཡུམ་དང་བཅས་པར་གྱུར་པ་དེ་རྣམས།
དབང་པོ་དེ་རྣམས་ལྟ་དེ་རྣམས་སུ་གྱུར་སོང་སྟམ་དུ་གསལ་གདབ་ཉེ་རྩ་བ་སོགས་
བྱིན་བྱིས་བརྒྱབ་པའོ། །འདི་ནི་ཉེ་བར་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་དང་རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་
བུས་ཆུང་དུའོ། །

གསུམ་པ་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ནི། རི་མེད་རང་རྒྱ་ཡིས། །རྩི་རྩེ་ཉེ་བའི་དབུས་
སུ་ཡི་གེ་རྒྱ། །ཞེས་པ་ནས། མཆན་ཉིད་དག་དང་བྲལ་བར་དམིགས་ནས་ནི། །ཞེས་
པའི་བར་གྱི་དོན། འདི་ཉིད་ལས། དེ་ནས་རང་གི་སྟོང་གར་ཆེ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་
གྱི་སྟེང་དུ། ཞེས་པ་ནས། མི་དམར་མེར་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་བསམ་སྟེ། ཞེས་པའི་བར་
གྱི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་ནི། རང་འཇམ་དཔལ་རྩི་རྩེར་གསལ་བའི་ཐུགས་
ཀ །མགྲིན་པ། སྐྱི་བོ་རྣམས་སུ་ཆེ་བའི་གདན་ལ་ས་བོན་སོ་སོ་ལས་གྱུར་པའི་རྩི་རྩེ་
སྟོན་པོ་ཅེ་ལྟ་པ། བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ། འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་ཅིབས་བརྒྱད་

པ། དེ་ཆམས་ཀྱི་ཉེ་བར་རང་རང་གི་ས་བོན་གྱིས་མཆོན་པ་ཆམས་ལས། ཐུགས་དྲོ་
རྩེ་མི་བསྐྱོད་པ་ལྟ་བུ་ཡུམ་བཅས། གསུང་དྲོ་རྩེ་འོད་དཔག་མེད་ལྟ་བུ་ཡུམ་བཅས།
སྐྱེ་དྲོ་རྩེ་ཆམས་སྒྲ་ལྟ་བུ་ཡུམ་བཅས་ཆམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཆེ་བ་ལ་གནས་པའི་རང་
རང་གི་ཐུག་མཆོན། རང་རང་གི་ས་བོན་གྱིས་མཆོན་པ་གསལ་བཏབ་ལ། ས་བོན་
དེ་ཆམས་ལས་གཟུགས་དྲོ་རྩེ་མ་སོགས་དང་། མེ་ཏོག་མ་སོགས་སྒྲོས་ནས། ཐུགས་
བརྩེའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་། དེ་ཆམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་སོགས་གནས་གསུམ་ན་
བཞུགས་པའི་དྲོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་ལྟ་ལ་མཆོན་པ་དེ་ཆམས་ཕུལ་ཏེ། ལྟ་མོ་ཆམས་ཐུགས་
ཁྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ཆེ་ལྟ་མ་གྱི་དང་། གསུང་ཁྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ཆེ་བོས་དཀར་དང་། རྒྱ་
ཁྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ཆེ་སྐྱེ་མར་གྱུར་ནས་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ལྟ་སོ་སོ་དང་སྒྲོམས་པར་
ཞུགས་པས་བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཐུགས་དབྱེས་པར་བྱས་ཏེ། རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་
གསུམ་དྲོ་རྩེ་གསུམ་དུ་ཁྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཆེད་དུ་རང་གིས་གསོལ་བ་འདེབས་
པའི་ཆོག་དོན་ནི། འབྲེལ་བ་ལས། དཔལ་ལྷན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོ་
ཡིན་པའི་བྱིར་པོ། དྲོ་རྩེ་ཐུགས་འཆང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དྲོ་རྩེ་ལྟར་མི་བྱེད་ཅིང་གཡོ་བ་
མེད་པའི་ཐུགས་གང་ལ་མངའ་བ་དེ་ནི་དྲོ་རྩེ་ཐུགས་འཆང་བ་སྟེ་མི་བསྐྱོད་པའོ། །སྐྱེ་
གསུང་ཐུགས་གསུམ་སོ་དྲོ་རྩེ་ལྟར་མི་བྱེད་ཅིང་མི་གཡོ་བ་སྒྲོམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
དྲོ་རྩེ་མི་བྱེད་གསུམ་བསྒྲོམ་པས་སོ། །འདིས་ནི་དོན་དམ་པར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་ཏོ། །དེང་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
ལ་བདག་ཐུགས་དྲོ་རྩེ་ཆམས་འབྱོར་པ་རང་བཞིན་གྱིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་བྱིར་ཆོས་

གྱིད་བྱིངས་སྤྱི་བྱིས་ཆོས་པ་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་པ་སྟེ། བདག་གི་སེམས་
སྤྱུགས་དོན་རྒྱུ་མཉམས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱ་བའི་བར་དུལོ། །སྤྱུགས་དོན་རྒྱུ་
ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་གྱི། བྱིས་པ་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སྤྱི་དང་གསུང་དང་སྤྱུགས་དོན་རྒྱུ་
ནལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལ་བྱིས་བྱིས་བཞུགས་པར་མཛོད་ཅིག་པའོ། །ཞི་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྱུགས་དོན་རྒྱུ་བྱིས་བྱིས་བཞུགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱིས་བྱིས་བཞུགས་པས་བདག་གི་སེམས་སྤྱུགས་དོན་རྒྱུ་འདྲ་
བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་ཞི་བྱིས་ངེས་པར་བྱས་པའོ། །ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་བྱིས་
བྱིས་བཞུགས་པ་ཡང་རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བྱའོ། །གསུང་དོན་རྒྱུ་གསོལ་བ་གདབ་
པའི་ཆོགས་སྤྱི་བཅད་པ་གསུངས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་གསུང་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ནི་དོན་རྒྱུ་ཆོས་ཉི་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའོ། །གསུང་ལམ་
ནི་གསུང་གི་ངོ་བོ་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ལ་དབང་དུ་གྱུར་པའི་བྱིར་པོ། །དེ་ཉིད་
ཀྱིས་ན་དཔལ་ལྡན་ལོ། །གསུང་ནི་དོན་རྒྱུ་བདག་ལ་གསུང་གི་བྱིས་བྱིས་ཆོས་
མཛོད་ལ་བདག་གི་དག་དེ་དང་འདྲ་བར་གྱུར་ཅིག་ ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཞི་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྱི་མ་བཞིན་ལོ། །སྤྱི་དོན་རྒྱུ་གསོལ་བ་གདབ་པའི་ཆོགས་སྤྱི་
བཅད་པ་གསུངས་པ་ནི། དཔལ་ལྡན་དོན་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སྤྱི་དོན་ནི་
རྣམས་པར་སྤྱང་མཛད་དོ། །དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་
གྱི་སྤྱི་ཆེན་པོ་མངའ་བས་དཔལ་ལྡན་ཏེ། དེས་བདག་གི་ལུས་བྱིས་བྱིས་བཞུགས་པར་
མཛད་དེ། བདག་གི་ལུས་སྤྱི་དོན་རྒྱུ་གྱུར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱ་བའི་བར་དུལོ། །ཞི་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་སྤྲ་མ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལུགས་འདི་ལ་སྐབས་འདིར་ཀུན་
ཏུ་བཟང་པོའི་ཐུགས་གང་ཡིན་ཞེས་སོགས། མི་བཟློན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་
དོན་བླ་བས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཐུགས་གྲིས་མཛད་དུ་གསོལ། གསུང་གིས་
མཛད་དུ་གསོལ། སྐུ་མཛད་དུ་གསོལ་ནམས་གཉིས་རེ་བཟློན་པའི་གཉིས་པའི་
ཆོ། ཐུགས་རྩོམ་ལ་སོགས་པ་གསོལ་བ་འདེབས་ཡུལ་དེ་ནམས་མཆོག་ཏུ་དགའ་
བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་ཤོར། འད་ཟེར་སྲོན་པོ་དམར་པོ་དཀར་པོའི་ནམ་པར་ལྷ་
ནས། རང་གི་སྤྱིང་ག་མགོན་པ་སྤྱི་པོའི་རྩོམ་གསུམ་སེམས་དཔའ་སུམ་བཅེགས་སུ་
གནས་པ་སོ་སོར་ཐེམ་པས་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་རྩོམ་གསུམ་དུ་མཛད་པར་
བསམ་ལ། ཐུགས་དོན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས། གསུང་། སྐུ་རྩོ་
རྩོམ་ངོ་ཤོར་སྤྲུམ་དུ་ང་རྒྱལ་བྱ་སྟེ། རྩོམ་པོ་ཆེས། འདིར་རྩོམ་གསུམ་སྤྲུམ་བླངས་
ནས་བསྐྱེམ་པ་སོགས་ནི། ཤུལ་པ་དང་ཐ་ག་ན་དང་དཔལ་འབྲས་རྩོམ་པ་སོགས་པས་
བཤད་པ་ལྟར་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་རྩོམ་གསུམ་ཡང་དོན་དམ་པར་
མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསམ་སོ། །དེ་ནས་ཐུགས་རྩོ་
རྩོམ་དང་གསུང་རྩོམ་པར་དུ་རྒྱ་གདན་ལ་མི་ལས་རལ་གྱི་མི་གྲིས་མཆོན་པ་ལས་
རང་ཉིད་དམ་ཆོག་པ་རི་ལྟ་བུར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཡུམ་བཅས་ཞལ་གསུམ་
ཕྱག་རྒྱལ་པའི་ཐུགས་ཀར་རལ་གྱི་མི་གྲིས་མཆོན་པའི་སེམས་དཔའ་སུམ་བཅེགས་
བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །སྐུ་ཐབས་ཀུན་བཟང་ལས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་གསལ་བར་
མ་གསུངས་ཀྱང་། མར་མེ་མཛད་གྱིས་གསལ་བར་གསུངས་པས་བསྐྱོམ་དགོས་

ཏེ། འགྲེལ་བ་ལས། དེ་བས་ན་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་མེད་པར་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་
འཁོར་ལོར་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཆོགས་
སུ་བཅད་པར་མ་གསུངས་པའི་སོམ་ཉི་མི་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་ཡེ་ཤེས་སེམས་
དཔའ་དང་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དོན་ལྟ་བུམ་བཅས་དགོས་པ་ཡང་། འགྲེལ་བ་
ལས། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཞི་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་ལྟར་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་
བདག་ཉིད་དུ་བསམ་པར་བྱུང་། །ཐུགས་དོན་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་
གསུངས། གཞན་ཡང་འགྲེལ་བ་འདི་ལྟར་ན། དགྲིལ་འཁོར་བཞི་ཡང་གནས་བཞིར་
སྒྲོམ་དགོས་ཏེ། དཔལ་འབྱས་དོན་ལྟ་བུམ་འགྲེལ་བར། དེ་ལྟར་ན་སྤྱིར་གར་མའི་དགྲིལ་
འཁོར་གྱི་སྤྱིར་དུ་ཐུགས་དོན་ལྟ་བུམ་འཁོར་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྤྱིར་དུ་
ཡེ་ཤེས་པ། སྒྲོག་མར་རྩེའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྤྱིར་དུ་གསུང་དོན་ལྟ་བུམ་
ནང་དུ་རྒྱང་གི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྤྱིར་དུ་སྐྱེ་དོན་ལྟ་བུམ་སེམས་མོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ཡེ་ཤེས་
སེམས་དཔའི་མི་ལས་གཟུགས་དོན་ལྟ་བུམ་སྒྲོམ་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། དེ་
རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལ་མཆོད་པ་དང་། ཐུགས་དོན་ལྟ་བུམ་གསོལ་འདེབས་
འདིར་ཡང་བྱས་པས། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཞུ་ནས་རང་གི་ཡེ་ཤེས་སེམས་
དཔའ་ལ་ཐེམ་པས་རང་ཉིད་དོན་ལྟ་བུམ་ཀ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ང་རྒྱལ་འཛིན་དགོས་
ཏེ། གོང་དུ་བྱངས་པ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ཡང་རིམ་བ་
འདི་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིན། འོན་ཀྱང་དགྲིལ་འཁོར་བཞི་སྒྲོམ་པ་
དང་། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་གསལ་འདེབས་ལ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེས་བཤད་པ་མ་མཛད་

དོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་རྒྱལ་ས་དང་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བསྐྱོམ་པ་
ནི། སྐྱུ་པའི་ཡན་ལག་དང་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་རྩེད་པོ། །བཞི་པ་སྐྱུ་པ་
ཆེན་པོའི་ཡན་ལག་ནི། རྩོགས་བརྩུར་ཀུན་བཞུགས་པ་ཡི་སྐྱུ་པའི་ཆོགས། །ཞེས་
པ་ནས། རང་གི་རིགས་ཀྱི་གཙོས་བརྒྱན་ཅོད་པན་གྱུར། །ཅེས་པའི་དོན། དེ་ནས་
ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཞེས་པ་ནས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་ཐིམ་པར་གྱུར། ཅེས་པའི་
བར་གྱིས་དབང་བསྐྱར་རྒྱས་འདེབས། སྐྱུ་པ་པ་ཆེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་དབང་གི་
འབྲས་བུ་རྩེད་པོ། །སྐྱུ་པས་འདིར་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ནི་འདི་ལྟར།
བསྐྱེན་སྐྱུ་པ་ཡན་ལག་བཞི་ཆར་གཅིག་ཆར་པའི་བསྐྱེད་ཆོག་ལ་སྐྱར་བ་དང་། ལྷ་རེ་
རེ་ལ་སྐྱར་བ་གཉིས་ལས། འདིར་ནི་བྱི་མ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཡབ་ཀྱི་གཞི་རྩེད་
ཏུ་དང་། ཡུམ་ཀྱི་གཞི་འབྲིང་དང་། འཁོར་གྱི་གཞི་ཆེན་པོར་མཛད་པ་ནི། ཡབ་རྒྱུང་
པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ནི་ཐ་མལ་པའི་སྤང་ཞེན་འགོག་པ་ལ་རྒྱས་པ་རྒྱུང་བ་དང་།
དེའི་སྤྲེང་དུ་ཡུམ་ཀྱི་(བཞི་གཞི་)བསྐྱར་པས་རྒྱས་པ་འབྲིང་དང་། དེའི་སྤྲེང་དུ་འཁོར་
ཀྱི་(བཞི་གཞི་)བསྐྱར་པས་རྒྱས་པ་ཆེ་བའི་དོན་ནོ། །བསྐྱེན་པའི་དོན་ནི་ཉེ་བ་ཡིན་ལ།
དེ་ཡང་ཡབ་ཡུམ་དང་འཁོར་བསྐྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་ཟབ་གསལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་བསྐྱུ་པ་ལ་ཉེ་བར་བྱེད་པས་བསྐྱེན་པའོ། །ལྷ་གསུམ་པོ་རང་རང་གིས་
སྤྱེད་དེ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དུག་པའི་ལྷ་དང་རིགས་མཐུན་པས་རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་
བུའོ། །སྤྱི་མཆེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་གསུམ་ནི་སྐྱུ་པ་དང་ཉེ་བས་ཉེ་བར་བསྐྱུ་བ་
པའོ། །སྤྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྱོད་སོགས་གྲུབ་པ་དང་འདྲ་བས་རྣམ་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲས་

བུར་བཏགས་སོ། །སྤྱ་གསུང་ཐུགས་བྲིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་
 ཚོས་ཁོངས་སྤྱལ་གསུམ་གྱི་སྤྱི་ལོ་བོ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱབ་པས་སྐྱབ་པའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་
 རོན་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་བསྐྱབ་པས་ན་སྤྱིས་བུ་བྱེད་འབྲས་སོ། །གཞན་རོན་སྐྱབ་པ་དེ་
 ཡང་སངས་རྒྱུ་མ་བྱུང་སེམས་གྱིས་དབང་བསྐྱར་ན་ཡིན་གྱི་མ་བསྐྱར་ན་མ་ཡིན་པས་
 དབང་བསྐྱར་རྒྱུ་གདབ་གསུམ་ནི་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོའོ། །ཡན་ལག་ཅེས་པ་བཞིའི་རོན་
 ནི་གསུམ་པོ་དེར་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པའི་ཆ་ཤས་རེ་རེའོ། །

གསུམ་པ་བསྐྱེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞི་འབྲིང་གི་ཡུམ་བསྐྱེད་པ་ནི། དེ་བཞིན་
 རང་གི་ལྷ་འབྲ་རང་སྣང་པོས། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པར་བཀོད་པས་ལུས་ནི་འོད་དང་
 ལྷན། །ཞེས་པའི་རོན་ལ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེས་འདི་ལྟར་གསུང་སྟེ། ཡུམ་གྱི་བསྐྱེན་སྐྱབ་
 ཡན་ལག་བཞིའི་བསྐྱེན་པའི་ཡན་ལག་གྲུང་ཀུན་བཟང་ལས། དེ་བཞིན་རང་གི་ལྷ་འབྲ་
 རང་སྣང་པོས། །སྤྱལ་པའི་རིག་མ་ཉིད་ནི་ཡང་དག་ལྟ། །ཞེས་སྣང་པོ་མི་གྱིས་ཡབ་
 བཞིན་ཏུ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤྱ་མདོག་སོགས་ཡབ་དང་འབྲ་བར་བསྐྱེད་པ་གསུངས་ལ།
 ཀུན་ཏུ་བཟང་མོ་དང་བཞི་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་པ་ལས་གྲུང་དེ་ལས་གསལ་བར་མ་གསུངས་
 སོ། །དེ་བཞིན་ཞེས་པའི་རོན་ལ་འབྲེལ་བ་གཞན་མང་པོས་སེམས་ཅན་ལ་དབང་
 བསྐྱར་བ་མ་གཏོགས་པ་རྒྱ་རྩི་རྩི་འཛིན་པ་མཛོན་བྱང་ལྷ་ལས་བསྐྱེད་པ་དང་། བར་
 རོའི་ཡི་གེ་ཞུགས་ནས་ཞུས་སྤྱལ་ནས་འདིར་བསྐྱེད་པར་བྱེད། འབྲེལ་བ་
 ཁ་གཅིག་གིས་སྤར་འཇམ་རྩོར་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་སུ་བྱག་གཉིས་གྱིས་རིག་མ་ལ་
 འབྱུང་པ་ཞེས་གསུངས་པས། སྤར་ཡབ་དང་མཉམ་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་འདིར་སྤར་ཡང་

གེ་ལྷའི་རྣམ་པར་བསམས་ཏེ་དེ་རྣམས་ལས་རང་མདོག་ཅན་གྱི་འོད་ཟེར་རིགས་
ལྷའི་ངོ་བོ་འཕྲོས་ནས་ས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཁྲབ་པར་བྱས་ནས། རང་གི་རྟོ་རྩེ་མི་
དམིགས་པར་སྦྱངས་ཏེ་ཡི་གེ་རྩྱུ་ལྔ་པོར་གྱུར། དེ་ལས་རྟོ་རྩེ་ལོ་ཅེ་གཅིག་
པར་གྱུར། རྟོ་རྩེ་དེའི་ལོར་བྱ་ལྷོ་དང་མི་གང་བདེར་གྱུར། དེ་ལས་ལོར་བྱར་གྱུར་པའི་
བྱ་གར་པཎ་སེར་པོ་མགོ་ནང་དུ་བསྟན་པས་དམ་པོར་བཀག་པ། དེ་ནས་ཡུམ་གྱི་
གསང་གནས་མི་དམིགས་པར་སྦྱངས་ནས་ཡི་གེ་ལྷ་རྟུང་རྩྱུ་དམར་པོར་གྱུར་པའི་
ལྷ་མས་པརླའི་ལྟེ་བ་དང་། རྩྱུ་ལས་འདབ་མ་བརྒྱད་དུ་གྱུར་པའི་ལྟེ་བའི་བྱ་ག་པཎ་
སེར་པོས་བཀག་པར་བསམས་ལ། འོ་དང་པན་ཚུན་འབྱུང་བ་སོགས་བྱས་པས།
བྱང་སེམས་ལྷ་བ་གསང་གནས་ཀྱི་ཅེར་སྟེབ་བ་ན་སྟན་སྟེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡབ་
ཡུམ་གཉིས་ཀ་ལ་སྟེས་པའི་ཆེ་པཎ་ཡིག་གིས་བྱང་སེམས་བྱིར་འཕོ་བ་བཀག་པའི་
དབང་གིས་བདེ་བས་སྟོང་བ་ངེས་པའི་བདེ་སྟོང་རྒྱན་རིང་པོར་བསྟོམས་ལ། ཐབས་
འདིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་མཉེས་པར་བྱའོ་སྟུམ་དུ་བསམས་ནས། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་ཡུལ་ལ་རྩེས་སུ་ཆགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
དེ་འདི་ཡིན་སྟུམ་བ་དང་དེ་ལ་ངའོ་སྟུམ་དུ་ང་རྒྱལ་བཟོན་པོ་བཟུང་བར་བྱ་སྟེ། འདི་
ནི་རྟོན་དང་བཟོན་པ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་ཐོལ་དུ་འཆར་བ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་
གྱི་ལས་བཞེས་བ་དང་། རྟོགས་རིམ་གྱི་དགེ་ཅ་སྟོན་བྱེད་སོགས་ལམ་འདིའི་སྟོང་
པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། ཆོག་བཏོན་པ་ཙམ་ལ་སྟོང་པོར་མ་འཛིན་ཅིག །དང་པོ་སྦྱོར་པའི་
ཉིང་ངེ་འཛིན་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་དགྲིལ་འཁོར་
རྒྱལ་མཆོག་བསྐྱོམ་པ་ལ། དབྱུང་བའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་ཕྱིར་
དབྱུང་ནས་མཛད་པ་མཛད་ནས་གདན་ལ་འཁོད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་པ་དགྲུག་གཞུག་
དང་། སྤྱི་མཆོད་དང་སྤྱི་གསུང་སྤྲུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། དབང་བསྐྱར་ཞིང་
རྒྱས་གདབ་པ་དང་། མཆོད་ཅིང་བསྐྱོད་པ་དང་། ལྷ་སྐྱོམ་ཚུལ་གྱི་གནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་
བཤད་པ་དང་བདུན་ལས། དང་པོ་ནི། ཀུན་བཟང་ལས། སྤྲུགས་ཀའི་རྒྱ་བའི་སྤྲུགས་
ཀྱི་འོད་རྣམས་ཀྱིས། །ཞེས་པ་ནས། རང་གི་དགྲིལ་འཁོར་པ་ཡི་གཞུགས་བསམ་
ལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་སྤྱོད་ཐབས་ལས། དེ་ནས་རང་གི་སྤྲུགས་ཀའི་ཡེ་ཤེས་
སེམས་དཔའི་ཞེས་པ་ནས། ལྷ་བཅུ་དགྲའི་གཞུགས་རྫོགས་པར་བསམ་མོ། །ཞེས་
བརྗོད་པའི་ཆེ་དམིགས་པ་ནི། བོད་གི་རྗེས་ཆགས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་གྱི་སྤྲུགས། སྤྲུགས་
གའི་མི་ལས་འོད་ཟེར་ལྷ་ནས་མཁའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་བྱུང་བར་འཕྲོས་པས།
ཕྱོགས་བཅུའི་རྣམ་སྒྲུང་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྤྱན་དྲངས་པ་
རྣམས་རང་གི་ཞལ་ནས་ཞུགས་སྤྲུགས་ཀའ་སྤྱོད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་ཞུ་
བ་རིམ་གྱིས་འོར་བུར་སྤྱོད་པའི་ཆེ་ཡང་བདེ་སྟོང་སྤྱར་ནས་ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱོམ་སྟེ།
མཐར་ཐུག་ཡིག་གི་བར་ཅུང་ཟད་བྱེ་བ་ནས་བྱང་སེམས་སྤྱོད་མོ་ཞིག་ཡུམ་གྱི་བརྒྱར་
བྱང་བའི་ཐེག་ལེ་མི་(དམར་)སེར་འོད་ཟེར་ལྷ་འཕྲོ་ཞིང་འཆེར་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། དེ་
ནས་མི་ལ་རྣམ་ཐར་གསུམ་གྱི་དོན་ཆང་དང་ཐབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་དོན་ཆང་
ཚུལ་བསམས་ལ། གཙོ་བོར་ཐམས་ཅད་གཙོ་བོ་གཅིག་ཤུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་རིལ་

དུ་ལྟ་བའི་ཆེད་དུ། གཙུག་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་མི་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། མི་བསྐྱོད་
བ་གཙུག་པོར་བྱས་པའི་ལྟ་བུ་དགུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཡུམ་དང་བཅས་པར་དུས་གཅིག་
དུ་གྱུར་བ་ལ་དམིགས་ནས་རྩེ་ཐད་མཉམ་པར་བཞག་གོ། །འདིར་རྟེན་གཞལ་ཡས་
ཁང་སྒོམ་མི་དགོས་པས་ལྟ་བུ་དགུའི་གཟུགས་རྫོགས་པར་བསམ་ཞེས་དམིགས་
སུ་བཀར་ནས་གསུངས་ལ། དང་པོ་མངལ་དུ་ལྟ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་
གསལ་རིམ་གྱིས་བཏབ་ཟིན་རྗེས་དབྱུང་བ་དང་། ལྟ་རེ་ནས་མངོན་རྟོགས་གསལ་
བཏབ་ནས་དབྱུང་བ་གང་བྱས་ཀྱང་མངལ་དུ་བསྐྱེད་བ་གསལ་བཏབ་ཟིན་ནས་དབྱུང་
བ་ལ་བྱུང་མེད་པས་འདིར་ཕྱི་མ་ལྟར་རྟོ། །

གཉིས་པ་དབྱུང་ནས་མཛད་པ་མཛད་དེ་གདན་ལ་འཁོད་པ་ནི། ཚོག་འདི་ཡི་
སེམས་ནི་བརྟན་པོ་དང་། །འཛིག་རྟེན་རྣམས་ལ་པན་ཕྱིར་ཡང་དག་དབྱུང་། །ཞེས་
བ་ནས། དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
གྱིས་ནི་བལྟས་ནས་ཀྱང་། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་རྩེ་
རིན་པོ་ཆེས། དོགས་གཙུག་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་པ་ནི། དེ་ནས་བརྗོད་རྒྱུ་། ཅེས་
བརྗོད་པས་མི་བསྐྱོད་པ་ཞེས་བ་ནས། འདོད་པ་ནི་ལུགས་འདིའི་དོན་གཏན་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་པའི་བར་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྐྱབ་ཐབས་བཅད་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཡིད་
ལ་བྱེད་ཚུལ་ནི། རང་གཙུག་པོའི་རྒྱལ་ལ་གནས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
བྱམས་པ་དང་། ལྷོད་རྗེ་ལུགས་དྲག་པོ་བསྐྱེད་ལ་སེམས་ཅན་ཞེ་སྒང་ལ་སོགས་པ་
གང་དང་གང་ཤིང་ཆེ་བ་དེ་དང་དེ། མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་དེས་སོ་སོའི་

སྤང་བྱ་དེ་རྣམས་སྤངས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོན་རྒྱུ་འདྲིན་པའི་ས་ལ་ད་ལྟ་
ཉིད་ཏུ་འགོད་པར་བྱའོ་སྤངས་ཏུ་བསམས་ལ། མོག་མར་བརྩོག་ཅེས་བརྗོད་ནས་
མི་བསྐྱོད་པ་སྤོང་པོ། སྤོང་ཀར་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་བྱག་བྱག་གི་དང་པོ་གཉིས་
རང་འབྲེལ་ལྷུ་ལ་འབྱུང་ཅིང་། གཡས་ལྷག་མ་གཉིས་ན་དོན་དང་རལ་གྱི། གཡོན་
འོག་མ་གཉིས་ན་བརྒྱ་དང་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱབས་པ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་མི་བསྐྱོད་
པའི་སྤྱི་མདོག་ཞལ་བྱག་རྣམ་པ་ཤར་ངེས་སུ་བསྐྱོམས་ལ། དེ་འདྲ་བའི་མི་བསྐྱོད་
པ་བརྩོག་ཅེས་མིང་ནས་བོས་པ་ལྟར་བསྐྱལ་བས་ཡུམ་གྱི་མངལ་ནང་ནས་བརྒྱའི་
སྐྱོར་བྱོན་པ་དེ་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྩོགས་
དང་། ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྐྱོར་དང་། ཡབ་རྒྱུང་ལ་སོགས་པ་སྤྱོགས་བཅུའི་ནམ་མཁའ་
གང་བར་སྤོས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། འོད་དང་བདུན་
ཅི་སྤོ་བ་དང་། ཆོས་བསྟན་ནས་སེམས་ཅན་ཞེས་ཆེ་བ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དང་ཞེས་སྤངས་ནས་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་ངོ་བོ་མི་བསྐྱོད་པའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད། དེ་ནས་མི་བསྐྱོད་པ་མར་སྐྱལ་པ་ཐམས་
ཅད་གཅིག་ཏུ་འདུས་ཏེ་མི་བསྐྱོད་པ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་རང་གི་མདུན་
ན་བཞུགས་པ་དེ། རང་འཇམ་དཔལ་རྩི་རྩི་ཡབ་ཡུམ་ལ་ཐེམ་པས་རྩུ་དང་འོ་མ་འཕྲེས་
པ་ལྟར་གྱུར་པ་འཇམ་དཔལ་རྩི་རྩི་ལེ་རྣམ་པ་མ་དོར་བར་གནས་པ་ལ་མི་བསྐྱོད་པའི་
ང་རྒྱལ་བཞག་པར་བྱའོ། །བྱག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རང་འབྲེལ་ལྷུ་དང་ཡབ་ལ་
འབྱུང་པ་དང་། བརྒྱ་ནས་སྤང་སྤེ་སྤྱོགས་བཅུར་འཕྲོ་བ་དང་། སྤྱལ་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་

གྱུར་པ་སོགས་ནི་ལྷག་མ་ཀུན་ལ་སྦྱར་ཞིང་། རྣམ་སྤང་ཚུར་འདུས་པ་རང་གི་མདུན་
ཤར་གྱི་རྒྱ་གདན་ལ་རྩོམ་སྤྱོད་གིས་འཁོད་པ་ནས། བདུན་ཅི་འབྲེལ་བ་བྱང་སྒྲོར་
ཉི་གདན་ལ་གཡོན་བརྒྱུད་གིས་འཁོད་པའི་བར་སྦྱབ་ཐབས་ངག་འདོན་ལ་གསལ་
བ་ལྟར་བསྒྲོམ་སོ། །འདིར་བྲག་མཆོན་ལ་དོགས་གཅོད་ནི། ས་སྤྱིང་སོགས་བྲག་ལ་
དཔལ་འབྲས་རྩོམ་ས་སྤྱིང་གི་གཡས་གཉིས་པས་ཁོར་བྱའི་རྒྱལ་མཆོན་དང་། སྤྱིབ་
སེལ་གྱི་གཡས་གཉིས་ཁྱེ་བའི་བྲག་རྒྱ་མཛད་པར་བཤད་ཀྱང་། འབྲེལ་བ་གཞན་
རྣམས་ཀྱི་ལུགས་རྣམ་སྤང་མི་བསྐྱོད་པ་རིན་འབྱུང་འོད་དཔག་མེད་དོན་གྱུབ་དོར་
སེམས་བྲག་དང་འབྲ་བར་བཞེད་པས་འདིར་དེ་བཞིན་དུ་བྲས་སོ། །ཞེས་དང་། ཡང་
སྤྱི་མཆེད་སོགས་བྱིན་རྒྱལ་ས་དང་ཡེ་ཤེས་པ་བསྐྱེམ་པའི་གོ་རིམ་ལ། འདིར་ཀུན་
བཟང་ལས། དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
གྱིས་ནི་བལྟས་ནས་ཀྱང་། །ཞེས་འབྱུང་བས་རྒྱུད་པ་གཉིས་པའི་དོན་སྐབས་འདིར་
སྤྱི་མཆེད་བྲག་དང་སྦྱགས་སུ་བྲག་སྤྱི་བྱིན་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་ལ་དཔལ་འབྲས་རྩོ་
རྩེས་འཆད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་ཀུན་ཏུ་བཟང་མོ་གཉིས་སུ་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབ་པ་མི་གསལ་ཡང་། མར་མེ་མཛད་བཟང་པོས་ཡེ་ཤེས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་
དམ་ཚིག་པ་དང་བསྐྱེ་བའི་འོག་ཏུ། མིག་དང་སྦྱ་སོགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ས། །སྤོན་
བཞིན་དབང་བསྐྱར་དེ་ལ་བསམ། །རྒྱ་མཐུན་ལ་སོགས་ཆེན་པོ་ཉིད། །ཅེས་གསལ་
བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་དང་། བསྐྱེན་པའི་ཡན་ལག་མ་རྩོགས་པར་
ཉེར་སྦྱབ་དང་སྦྱབ་པའི་ཡན་ལག་བྱེད་པ་གོ་རིམ་འགལ་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ནས་

དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དཀྱིལ་ཚོག་ལས། རྫོགས་པའི་
འཁོར་ལོར་བལྟས་ནས་ཀྱང་། །ཀུན་ནས་རང་གི་དངོས་པོ་ཡིས། །ཞེས་གསུངས་
པའི་དོན་ཤེད་པས། །ཀུན་ནས་ནི་རང་རང་གི་གནས་དང་། དངོས་པོ་ཡིས་ཞེས་པ་ནི་
རང་རང་གི་ཚུལ་གྱིས་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ལྟ་སོ་སོའི་གནས་ན་རང་རང་གི་སྐྱེ་མདོག་
ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་པར་བལྟ་བའི་དོན་ནི་ཞེས་དང་། འདིར་ཡུམ་གྱི་
མངལ་དུ་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་སོགས་ཀྱི་ལྟ་
རང་ཆས་མི་འཐད་པ་ཡང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་ཅིང་སྐྱེ་མཆེད་དང་སྐྱེ་
གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པའི་ལྟ་རང་ཆས་སུ་ལྟན་པར་བསྐྱོམ་པར་འདོད་པ་
ནི་ཐུགས་འདིའི་དོན་གཏན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་
པ་ཡེ་ཤེས་པ་བསྐྱེམ་པ་ནི། སྐྱིང་པོའི་སྤྲགས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱུ་ཡིས། །ཞེས་པ་
ནས། ཅན་དན་བཟང་སོགས་མེ་རྟོག་གིས་མཛེས་དབུལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་
ལ་འགྲེལ་བས་མང་དུ་བཤད་ཀྱང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འགག་བསྐྱུས་པ་ལ། རྗེ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པས། དེ་ནས་རང་གི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་མི་གྱི་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱུ་ལྟ་
བུ་འཕྲོས་པ་དང་། ཡ་སྐྱོད་ཀྱི་རྩ་རྩེས་བརྗོད་པས། གཤམ་རྗེ་གཤམ་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་
ནས་རང་འདྲའི་ཁྱོ་པོ་སྤྲོས་པས་འཇམ་པའི་རྩི་རྩིའི་དཀྱིལ་འཁོར་མདུན་དུ་བཀྱག་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་པ་རྣམས་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བདེ་བ་དམ་པས་གང་
བར་བསམ་སོ། །དེ་ནས་ཁྱོ་པོ་བཞིའི་སྤྲགས་བརྗོད་པས་བགེགས་སྤར་ཡོད་བསྐྱེད་
ཅིང་བྱིས་མི་འཇུག་པའི་དོན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་བསམ་ལ། ཅན་དན་དང་མེ་

ཏྲག་སོགས་དང་བཅས་པའི་མཆོད་ཡོན་གཙོ་བོའི་སྲགས་ཀྱིས་དབུལ་ལོ། །དེ་ནས་
བརྒྱ་ཉིད་རྩྱུ་གིས་དམ་ཆོག་པ་རྣམས་ལ་གཞུག། །བརྒྱ་ཉིད་པོ་གྱིས་དམ་ཆོག་པ་
དང་དབྱེར་མེད་དུ་བཅིངས། བེག་ཉིད་ཉེས་མཉེས་པར་བྱས་པ་ནི་བསྟེན་པའི་ཡན་
ལག་དང་རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བྱ་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེས་ན་རྩེ་ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཤེན་རྩེ་གཤེད་ཀྱིས་སྤྱན་བྲངས་པའི་ཡེ་ཤེས་པའི་རྟེན་བརྟེན་
པའི་དགྲིལ་འཁོར་དམ་ཆོག་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་བཞུགས་པ་
རྣམས་སྟོམས་འཇུག་གི་བདེ་བས་སྤྱགས་རྒྱུད་གང་བར་གྱུར་པར་བསམས་ནས། ཁོ་
བོ་བཞིའི་སྲགས་བརྩོན་པའི་ཆེ་དེ་བཞི་ལས་རང་འབྲའི་ཆོགས་དུ་མ་སྟོས་ནས་ཡེ་
ཤེས་པའི་ཕྱི་འབྲང་གི་བགེགས་རྣམས་ཞལ་དུ་གསོལ་བ་དང་། མཆོན་ཆས་གཏུབ་
པ་དང་། མེས་བསྟེན་པ་དང་། རྒྱུད་རིང་དུ་བསྐྱད་པས་བགེགས་སྤར་ཡོད་བསྐྱད་
ཅིང་། ཕྱིས་སྐྱབ་པ་པོ་རང་ལ་བགེགས་མི་འཇུག་པར་བྱིན་གྱིས་བཟླ་བ། མཆོད་ཡོན་
ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ལམ་ཕྱག་ཏུ་ཕུལ། དེ་ནས་བརྒྱ་ཉིད་རྩྱུ་ཞེས་པའི་ཆོ།
ཡེ་ཤེས་པའི་གཙོ་བོ་རང་གི་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་རང་དང་ཞལ་སྟོགས་མཐུན་པར་ཞུགས་
པ་ནས། བགེགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་བར་འདྲ་བ་དང་། རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་ཡེ་ཤེས་
པ་ཡང་དམ་ཆོག་གི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྟེང་དུ་བཞུགས། བརྒྱ་ཉིད་པོ་ཞེས་པའི་
ཆེ་རང་རང་གི་དམ་ཆོག་པ་དང་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་ནས་འདྲེས་ཏེ་དབྱེར་མེད་དུ་
གྱུར། བེག་ཉིད་རྩེ་ཞེས་པའི་ཆེ་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་དམ་ཆོག་པ་སོ་སོ་ལ་དབྱེས་
བཞིན་བརྟན་པར་བཞུགས་པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱས་ཏེ་སྤར་བསྟོམས་པའི་དགྲིལ་

འཁོར་ལ་དམ་ཆིག་པ་ཅམ་དུ་འཛིན་པ་བརྒྱུག་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་སྤྱི་མཆེད་སོགས་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། དེ་ནས་སྤར་ཡུམ་གྱི་སྤྱི་མཆེད་དང་། སྤྱ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལྟར་འདྲིང་ཡང་བྱ་སྟེ། རྩེ་རིན་པོ་ཆེས། འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་གྱི་
སྤྱི་མཆེད་དུག་སྤར་བཞིན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། ཉེར་སྤྱབ་གྱི་ཡན་ལག་དང་རྣམ་
སྟོན་གྱི་འབྲས་བྱ་ཆེན་པོའོ། །སྤར་བཞིན་སྤྱ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནི་
སྤྱབ་པའི་ཡན་ལག་དང་། སྤྱིས་བྱ་བྱེད་པའི་འབྲས་བྱ་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་གསུངས། ལྷ་
པ་དབང་བསྐྱར་རྒྱས་གདབ་ནི། རང་ལ་བྱས་པ་ལྷ་བྱར་དབང་བསྐྱར་ཞིང་། ཞེས་
གསུངས། དེའི་དོན་རྩེ་རིན་པོ་ཆེས། སྤར་བཤད་པ་བཞིན་བྱམས་པའི་རྒྱས་དབང་
བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་ལྷ་མ་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་འབྲིལ་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། འཁོར་གྱི་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞི་དང་། ཞེས་པ་ནས། རྩེ་དོ་རྩེ་མ་ཡལ་ཡུམ་ལ། རིན་ཆེན་
འབྲུང་ལྷན་གྱིས་དབུ་བརྒྱན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རིགས་བདག་གིས་དབུ་
བརྒྱན་པ་ནི་སྤྱབ་ཆེན་གྱི་ཡན་ལག་དང་དབང་གི་འབྲས་བྱ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལོ། །འདྲིང་
རྩེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་ཤུན་པ་དང་དཔལ་འབྲས་རྩེ་རྩེས་འཁོར་རྣམས་ལ་ཡེ་ཤེས་
སེམས་དཔལ་འཁོད་པར་བཤད་ལ། ཡལ་སྲས་གཉིས་གྱི་གཞུང་ནས་མ་བཤད་
པ་བཞིན་དུ་བརྩེ་ཏ་གཞན་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་མ་བཤད་དོ། །ལྷ་འབྲིན་པའི་སྐབས་ཁོ་
མོ་བཞི་ལ་རིགས་བདག་བཤད་ཀྱང་། རིགས་བདག་གིས་དབུ་བརྒྱན་པ་དབང་
བསྐྱར་བའི་འོག་ཏུ་བྱེད་པ་སྤྱབ་ཆེན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པར་ཐ་གནས་བཤད་ཅིང་།
དཀྱིལ་ཆོག་དག་ལས་འབྲིན་པའི་སྐབས་སུ་མ་བཤད་པར་དབང་བསྐྱར་བའི་འོག་

དུ་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས།

དུག་པ་ལ་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་མཆོད་པས་མཆོད་ནས་ང་རྒྱལ་འཛིན་པ་དང་།
རིགས་ལྗེ་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། ནང་གི་མཆོད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོ་ག་
ཡིས་ནི་མངོན་པར་མཆོད་པར་བྱ། །ཞེས་བ་ནས། དེ་ལྟར་ཐ་དད་རྟོག་ལས་ངེས་
གྲོལ་བྱ། །ཨོ་སཐ་ཏ་ཐ་ག་ཏ་ལྷ་ཇ་བཟོ་སྤྲུལ་མ་ཨུ་ཀོའི་ཏྲི། ཞེས་པའི་བར་གྱི་
དོན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། དེ་ནས་མཆོད་པ་བསངས་སྦྱངས་སོགས་བྱས་ལ། ཞེས་པ་
ནས། ལྷ་མ་དུ་ང་རྒྱལ་བཟུང་སྟེ་མཆོད་པའོ། །ཞེས་པས་འཆད་པར་མཛད་པ་ལྟར་
ཡིན་པས། འདི་ལ་སྟོན་དུ་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་དེ་ནས་འབུལ་བར་
བྱེད་པ་ནི། ཚུག་ཉིས་དང་། འདོད་ཡོན་ལྷ་དང་། ཉེར་སྦྱོང་རོལ་མོ་དང་བཅས་པ་བྲག་
ལེན་བཞིན་དུ་བཞུགས་ལ་ནང་མཆོད་གྱིས་བསངས་ནས་ཨོ་ཞུ་མི་སྒྲིལ་གྱི་ཏྲི་
སྤྲུགས་བཟོད་པའི་ཆེ་རང་གི་སྟོང་གའི་མི་ལས་ཁྲོ་བོ་བདུད་ཅི་འབྱེལ་བ་དུ་མ་སྟོས་
ནས་བགོགས་བསངས། སྤྲུལ་མའི་ཆེ་མཆོད་པ་དེ་དག་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཐམས་
ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་སྦྱངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་མཆོད་ཇས་དེ་རྣམས་སྤང་ཡང་བདེན་
མེད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ངང་ནས་གཟུགས་སྒྲིབ་རྩི་རོ་རིག་བྱ་མེ་རྟོག་སོགས་དབང་པོ་དུག་
གི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་རང་གི་སྟོང་གའི་མི་ཡིག་གི་འོད་ཟེར་གྱིས། དཔེར་ན་ཁབ་ལེན་
གྱི་རྟོས་ལྷགས་རང་དབང་མེད་པར་འབྲེན་པ་ལྟར་བྱངས་ཤིང་བཀྲུག་ནས་རང་གི་
ཞལ་དུ་བཅུག་པ་རིམ་གྱིས་རྟོ་རྗེའི་ལམ་ནས་ཡུམ་གྱི་བརྒྱར་སྟེབ་པ་ན། བདེ་བ་ཆེན་
པོའི་རྟོན་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཁྱུ་བ་འོད་གྱི་གོང་བུའམ་དཀྱིལ་

འཁོར་གྱི་ཚོགས་ཏེ་མང་པོར་གྱུར་པ་ངོ་བོའི་བྱང་པར་དང་། དེ་དག་འོད་ཟེར་གྱི་
ནམ་པས་ཡུམ་གྱི་བ་སྤྱ་སུམ་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་པོ་དེ་དེའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་། འོད་ཟེར་དཀར་
དམར་སོགས་སྤྲ་ཚོགས་པའི་ནམ་པར་བྱིར་སྒྲོས་པའི་འོད་ཟེར་དེ་དེའི་ཅེ་མོ་ལས་
ཀྱང་གཟུགས་དོན་རྩལ་སོགས་དྲུག་དང་། མེ་ཏོག་མ་ལ་སོགས་པ་གཞོན་ཅུ་མ་ལོ་
བཅུ་གཉིས་སམ་བཅུ་དྲུག་ལོན་པ་ལང་ཆོ་དར་ལ་བབ་པ་ལུས་གྱི་དབྱིབས་དང་ཁ་
དོག་མངེས་ཤིང་བརྒྱ་དང་ལྷུན་ལ་ཅན་དན་གྱར་ཀྱུམ་ལ་སོགས་པའི་འི་བློ་བ། རིན་
པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་དར་གྱི་ན་བཟང་མངེས་པར་གསོལ་བ། རྟོན་པ་དང་ཅེ་བ་དང་ཟུར་
གྱིས་བཟླ་བ་སོགས་ནམ་འགྱུར་སྤྲ་ཚོགས་པས་ཡིད་ཆགས་པར་བྱེད་པས་སྒྲེག་
པའི་ཉམས་ཅན། མེ་འོང་དང་མི་མྱོ་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་ཕྱག་མཆན་འཛིན་པའི་
ཕྱག་སོར་དང་གཏུ་བྱ་དང་ཕྱག་མཆན་ནམས་ལས་ཀྱང་འོད་ཟེར་མཐའ་ཡས་པ་དང་
མཆོད་པའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་སྒྲོ་བ་ནམ་མཁའ་གང་བ་ནི་ནམ་པའི་བྱང་པར་དང་།
བྱེད་ལས་གྱི་བྱང་པར་ལྷ་ནམས་གྱི་ཐུགས་རྒྱད་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲིང་ཡང་བདེན་
མེད་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ལྷན་སྒྲེས་གྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་
པའི་རྒྱར་གྱུར་པར་བསམ་མོ། །ཀུན་བཟང་ཅེ་འགྲེལ་དང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། འདིར་
མཆོད་པ་བྱིན་རྒྱལ་པའི་ཅན་ལས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ལ། མཁས་བྱུང་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པས། རྟོན་པའི་ནང་དུ་རང་རང་གི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ལས་བསྐྱེད་དེ་མིང་
སྤྱགས་འབྲུ་གསུམ་དང་སྟེལ་བ་ཡང་བཤད་པས་དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཆོག་ལ། འདིར་
བྱང་པར་གསུམ་ལྷན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱན་མི་སྤྱོད་དོན་སྟེ་དག་པའི་སྒྲུ་མའི་སྤྱི་ས་བོན་

ནམ་ངོ་བོ་དང་། ལྷ་མི་གསུང་དོན་ལྟོ་དོན་གི་ལྷན་སྦྲེས་གི་བཞོན་པ་རྒྱུད་འོད་ཟེར་ལྔ་
པའི་ངོ་བོ་དང་། རྩོམ་ལྷན་སྦྲེས་གི་བདེ་བས་སྤོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
དོན་དམ་འོད་གསལ་གི་ངོ་བོ་ལས་ས་བོན་དང་། དེ་གསུམ་དང་མཆོད་པ་སོ་སོའི་མིང་
སྤྲུགས་སྤེལ་བས། མིང་གིས་པར་བཏགས་དང་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་པའི་མཆོད་
པ་དེ་དག་སྦྱབ་པ་པོ་རང་ཉིད་འཇམ་པའི་རྟོག་རྟོག་པས་པའི་རྟོག་གསུམ་དབྱེར་མི་
བྱེད་པའི་ཐུགས་གི་རྣམ་ཐོལ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བལྟ་བའི་ཆེད་དུ་ཨོ་མྱོ་ལྷ་མྱོ་སོགས་འབྲུ་
གསུམ་དང་སྤེལ་ནས་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་བོ། །འདི་ནི་སྟོན་འགྲོ་གཏོར་མའི་སྐབས་
སོགས་མཆོད་པ་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱང་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
ནས་འབྲུལ་པའི་ཆེ་ཡང་བྱེད་པར་གསུམ་ལྷན་དོན་ལྟོ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ངོ་
བོར་གསལ་བཏབ་ནས། རང་གཙོ་བོར་གསལ་བ་དང་འཁོར་རྣམས་ལ་ལྷ་མོ་རྣམས་
གྱིས་མཆོད་ཆེ་མཆོད་ཡོན་མཁུན་ནམ་ཕྱག་། ཞབས་བསིལ་ཞབས་གི་ལོང་བུ་མན་
དང་། གཟུགས་སོགས་སྦྱན་སོགས་དང་། མེ་རྟོག་དབྱུ་ བདུག་སྟོས་ཤངས། མར་
མེ་སྦྱན། ཇི་བཟང་གི་ཕྱེ་བུ་ཐུགས་ཀ་ ཞལ་ཟས་ལྷགས། རོལ་མོ་སྦྱན་དུ་ཕྱལ་བས།
མཆོད་རྩས་རྣམས་ངོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་སོ་སོ་ལ་འོངས་
སྦྱད་པའི་བདེ་བའི་སྦྱ་རིས་མི་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་པ་མཆོད་ཡུལ་རྣམས་གི་རྒྱུད་ལ་
འབྱུངས་སོ། །སྦྱམ་དུ་བསམས་ལ་དལ་བུས་དམིགས་རྣམ་སྦྱོར་ཞིང་སྦྱར་སྦྱར་ཡབ་
ཡུམ་གི་གསང་གནས་བྱིན་གྱིས་རྒྱབ་པ་གསལ་བཏབ་ལ། མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་
རང་དང་དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ལྷ་རྣམས་གི་ཡུམ་ལ་ཐེམ་པ་དང་སྦྱོར་པར་ཞུགས་པས་

གསང་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་མཆོད་ལ། མཆོད་ཡུལ་མཆོད་རྫས་མཆོད་བ་པོ་
རྣམས་བདེན་བར་བྱུབ་པའི་ཐ་དད་མེད་བར་བལྟས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་མཆོད་པའི་རྫོང་འེེ་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་ངའོ་ཞེས་ང་རྒྱལ་བ་བྱུང་སྟེ། ཨོ་སྐྱ་
ཏ་ལྷ་ག་ཏ་སོགས་བརྗོད་དོ། །

གཉིས་བ་བསྟོད་བ་ནི། སྤྱི་ཡི་ཡུལ་རྣམས་མ་ལུས་བ་རྣམས་ནི། །ཞེས་བ་ནས།
རྫོང་མེམས་དབར་བྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་ལ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེས་
ཀྲང་། དེ་ནས་སྤྱི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བ་ནས། བསྟོད་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་
གསུངས་པ་འདིའི་སྐབས་སུ་རང་གི་ཡིད་ལྟག་པའི་ལྟ་འཇམ་དཔལ་རྫོང་མེམས་གསལ་
བ་ལ། འཁོར་འདས་ཀྱི་སྤྱི་རྩེ་སྟོད་ཡོད་བ་ཐམས་ཅད་སྟོགས་པ་པོ་བདག་ཏུག་
པ་སོགས་རང་དབང་ཅན་མེད་ཀྲང་རྒྱུན་ཆོགས་ཙམ་ལས་འབྱུང་བ་བྲག་ཆ་ལྟ་བུ་
དང་། དེ་ཡང་བསྟོད་པའི་ཆོག་གི་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་ཏུ་མོས་བ་བྱས་ནས་གཙོ་བོ་
ལ་བསྟོད་པས་འཁོར་རྣམས་ལ་ཡང་བསྟོད་བར་བསམས་ལ། མི་བསྟོད་རྫོང་མེམས་
ཀྱིས་བསྟོད་དོ། །བསྟོད་པའི་ཆོག་དོན་ཐ་ག་ནའི་འགྲེལ་བ་ལྟར་ཅུང་ཟད་བཤད་ན།
ཉོན་མོངས་དང་བདུད་ཀྱིས་དཀྱུགས་པར་མི་བྱས་པས་མི་བསྟོད་བ་དང་དོན་དེ་ཉིད་
མི་བྱེད་པས་རྫོང་མེམས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་མངའ་བས་ཡེ་ཤེས་
ཆེ་བ་དང་རྫོང་མེམས་དབྱིངས་སམ་རིགས་ཞེས་བོས་ནས། མཁྱེན་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་
བ་མཁས་བ་ཆེ། སྤྱི་གསུང་བྱགས་རྫོང་མེམས་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པས་རྫོང་མེམས་
གསུམ་མཆོག་ །དེ་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་

བ་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ། དེ་ལྟར་བསྐྱུས་པའི་དོན་རྗེ་གསུམ་གྱི་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་
པས་གསང་གསུམ་གྱི་དབྱིངས་དེ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་
ཚུལ་གྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་སྤང་བར་མཛད་ཅིང་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཏུ་གྱུར་
པས་དག་པ་ཆེ་ཞེས་བོས་ནས། ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བ་དང་། ཞི་བའི་ལས་ལ་མངའ་
བརྟེས་པས་རྗེ་རྗེ་ཞི་བ། བདེ་བ་ཆེན་པོ་མཐར་ཐུག་པ་མངའ་བས་དགའ་བ་ཆེ། རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་
རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ཡང་ཡིན་ལ། མཆོག་གྲང་ཡིན་པས་རང་བཞིན་འོད་གསལ་
མཆོག་གི་མཆོག །ཡེ་ཤེས་དེས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་
མཛད་པའི་དོན་རྗེ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འགྲོ་བའི་དོན་
ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པས་རྒྱལ་པོ་ཆེ་ཞེས་བོས་ནས། རབ་ཏུ་ཟབ་པ་མཉམ་
པ་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྗེ་རྗེ་ནམ་མཁའ་བྱི་མ་མེད་པ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་རང་བཞིན་
གྱིས་དག་ཅིང་སྒྲོ་བྱར་གྱི་བྱི་མ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་བག་
ཆགས་གྱིས་གོས་པ་མེད་པ། སྐྱ་དོན་རི་རིགས་སུ་གྱུར་བ་དེ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །རྗོ་
རྗོ་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཁམས་གསུམ་གྱི་བདག་པོའི་འཕྱོར་བ་མངའ་བས་རྒྱལ་པོ་ཆེ་
ཞེས་བོས་ནས། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་གྲང་འཁོར་འདས་གྱི་ཆོས་རྣམས་
མ་འདྲེས་པ་སོ་སོར་མཁུན་པའི་ནམ་མཁའ་རྗེ་རྗེ་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་རང་གི་བདག་
ཉིད་ཏུ་འཛིན་ཅིང་འདོད་ཆགས་རྣམ་དག་གི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་རྗེ་རྗེ་གསུང་ལ་བྱག་
འཆལ་ལོ། །མཐོང་ཐོས་སོགས་འབྲེལ་བ་དོན་ཡོད་པ་མི་བྱེད་པས་རྗེ་རྗེ་སྟེ། དོན་ཡོད་

དོ་རྩེ་ཞེས་པོས་ནས། ཡང་དག་པ་དང་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྣམ་པས་རྫོགས་པར་
སངས་རྒྱས་པ། བྱ་བ་སྦྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་བས་བསམ་པ་ཐམས་
ཅད་རྫོགས་པར་མཛད་པ། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བ།
གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོ་རྩེ་སེམས་དཔལ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་དོར་
བྲིལ་འཛིན་པའི་བདེ་བའི་དབྱངས་ཀྱིས་བསྟོད་པར་བྱ་སྟེ་བསྟོད་པ་ལོ། །

གསུམ་པ་ནང་མཆོད་འབུལ་ཚུལ་ནི། དེ་ནས་བདུད་ཅི་མུང་བར་བྱ་སྟེ་དེ་ཡང་
ཀུན་ཏུ་བཟང་ལས། འབར་བའི་རྒྱང་ནི་བྱིན་རྒྱབས་རྒྱང་དང་མེད། ཞེས་པ་ནས།
རྒྱལ་བའི་འཁོར་ལོ་དེས་ནི་ཆོམ་པར་བྱ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་ལ་རྩེ་རིན་པོ་
ཆེས། རང་མཆོད་སྟོད་དང་བཅས་པ་མི་དམིགས་པར། ཞེས་པ་ནས། དེ་ནས་ཆོས་
སྟོང་དང་གཞི་བདག་སོགས་ཀྱང་ལྟར་བསྐྱེད་ལ་དབུལ་ལོ་ཞེས་གསུངས། འདིར་
ནང་མཆོད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ་དང་། འབུལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་
གི་མདུན་དུ་ཐོད་པ་དབྱེད་པ་དང་མཐུན་པའི་ནང་ཆང་གིས་ལེགས་པར་བཀང་བ་
དབྱལ་བ་རང་ལ་བསྟན་ནས་བཞག་པ་ལ་དམིགས་ནས་རང་ལྟར་གསལ་བའི་རང་
ནས་བཞགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་སྒྲགས་ཀྱིས་བསངས། སྤ་སྒྲ་མའི་སྒྲགས་དོན་ལྟར་ནང་
མཆོད་སྟོད་དང་བཅས་པས་མཆོན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་བསམས་ལ་
ཆོས་སྐུའི་ར་རྒྱལ་བསྟོམ། དེ་ནས་རང་གི་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་
རྣམ་ལས་ནང་མཆོད་ཀྱི་གོ་ས་དེར་ཡི་སྟོན་པོ་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་བར་བསམ། ཡི་
དེ་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱེན་སྒྱུར་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་པོ་གཞུང་དབྱིབས་ལྟ་བུ་སྟེ་

བཅད་ཁ་རང་ལ་བསྟན་ཞིང་སྒོར་མོ་རྒྱ་བ་ཏུ་བསྟན་པའི་གཡས་གཡོན་གྱི་མཆོག་
མ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྒྱ་པ་མཆོན་སྟོན་པོ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོན་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར།

དེའི་སྟེང་དུ་རྩི་དམར་པོ་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་དེ་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱེན་ས་མེའི་
དྲེལ་འཁོར་དམར་པོ་གྲུ་གསུམ་པ་གྲུ་གསུམ་དུ་མེ་འབར་བས་མཆོན་པ་ཞིག་ཏུ་
གྱུར། དེ་ནས་མི་བསྐྱོད་པའི་ཆོག་སོགས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་གྲུ་གསུམ་དུ་ཨོྩ་ཨྩ་
གསུམ་ལས་མི་མགོ་ཚོན་པའི་སྐྱེད་བྱ་གསུམ་བསྐྱོམས་ཀྱང་མི་རུང་བ་མེད་ལ། ཡང་
འདིའི་སྐྱབ་ཐབས་ཅ་འགྲེལ་རྣམས་དང་ཇེ་རིན་པོ་ཆེས་སྐྱེད་བྱ་གསུམ་མ་བཤད་པས་
བཞག་ཀྱང་ཆོག་པས་མེའི་དྲེལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཨ་དཀར་པོ་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་
བ་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱེན་ས། ཐོད་པ་བྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་པའི་ནང་དུ་རྩི་བའི་དྲེལ་
འཁོར་དང་ཉི་མའི་དྲེལ་འཁོར་ཉིས་བཅེགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དབུས་སུ་རྩྱུ་སྟོན་པོ། ཤར་
དུ་རྩྱུ་དཀར་པོ། སྟོར་ཨོྩ་མེར་པོ། ལུབ་ཏུ་རྩི་དམར་པོ། བྱང་དུ་ཁྱི་ལྔ་དྲུག་ལྔ་རིགས་
ལྔ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་རོ་བོ་འོད་འབར་བ་རེ་བསམ། དེ་ནས་ཡི་གེ་དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་
གྱུར་བ་ལས། མེའི་བྱི་ཚུ་བྱི་ཆེན་ཁྲག་ཁུ་བ་ཤ་རྣམས་རྣམས་པ་གསལ་བ་ལ་སྟེང་དུ་ས་
བོན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོན་པ་རེ་བསྐྱོམས་ལ། དེ་རྣམས་པ་བྱི་ཚུ་སོགས་སུ་སྦྱང་ཡང་
མིང་གིས་བཏགས་པ་ཅུ་མ་དང་། རིགས་ལྔའི་རང་བཞིན་ཡིན་སྟུང་དུ་བསམ། དེ་
ནས་ས་བོན་དེ་རྣམས་ལས་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བརྒྱུད་འཕྲོས་པས་རིགས་ལྔའི་ལྷ་ཆོགས་
བཀྲུག་ནས་མི་བསྐྱོད་པ་རྣམས་རྩྱུ་ལ་ཐེམ་པ་སོགས་རིགས་ལྔ་པོ་ས་བོན་སོ་སོ་ལ་
ཐེམ་པར་བསམ། དེ་ནས་རང་གི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་འཕྲོས་པ་རྒྱལ་མཆོན་གཉིས་ལ་

མོག་པས་རྒྱལ་མཆན་གཉིས་གཡལས་པས་རྒྱང་གཡོས་དེས་སྟེང་གི་མེ་སྤར། དེས་
མོད་པའི་ནང་གི་རྩས་ཡི་གེ་གདན་དང་བཅས་པ་ཞུ་བས་ཡོང་ཡོང་བསྐོལ་བའི་རྒྱངས་
པ་གྲེན་དུ་འབྱུར་བ་ལ། རྩྱུ་ཞུ་མི་གསུམ་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་བཅེགས་པའི་རྩྱུ་ཡོངས་
སུ་གྱུར་བ་ལས་དོ་རྩེ་སྟོན་པོ་ཅེ་ལྷ་པ་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་མོད་པར་ལྷུང་ནས་རྩ་ས་རྣམས་
དང་རོ་མཉམ་དུ་ཞུ་བས་ཁ་དོག་བྲི་རོ་རུས་པའི་སྟོན་ཐམས་ཅད་སྤངས། ཞུ་ལྷུང་སྟེ་
ཞུ་བས་བདུད་ཅིའི་ཁ་དོག་དམར་མེར་ཁག་ཞུ་བ་ལྷ་བུའི་བདུད་ཅིར་གྱུར། ཡོ་ལྷུང་
སྟེ་ཞུ་བས་བདུད་ཅིའི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་རེག་བྱ་བམིལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་བྱས་
པར་བསམས་ལ་རྩས་ལས་འོད་འཕྲོ་བ་དང་། དུ་བ་འབྲལ་བ་མེ་འབར་བ་སོགས་
ཀྱི་ཉགས་མ་བྱུང་བར་དུ་དམིགས་པ་དང་བཅས་ཏེ་ཡོ་ལྷ་ལྷུ་བཟླ། དེ་ཅམ་མ་རུས་
ཀྱང་ཉེར་གཅིག་བདུན་གསུམ་ཅམ་བཟླས་ནས་ནང་མཆོད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་
སྟེ། དང་དོན་བསྐྱེད་རིམ་ལ་འདི་ལྟར་བཤད་པའི་ངེས་དོན་རྣམས་ནི། རྩོགས་རིམ་གྱི་
གནད་རྣམས་རྩེ་ལྷ་བ་བཞིན་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་འདུག་པས་ཆོག་ཅམ་ལ་སྟོང་པོར་
མ་འཛིན་ཅིག །འདི་ནི་གཏོར་མ་དང་ནང་མཆོད་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱན་ཏུ་ཤེས་
པར་བྱའོ། །འབུལ་བ་ནི་རང་གི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་ཅ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་
དང་། རང་གི་སྟེང་གར་སྒྲ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་པ་རྣམས་སྤྲད་
ཅིག་གིས་གསལ་བཏབ། ཆོས་སྟོང་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡིད་ངོ་ན་
གསལ་བཏབ་ལ། ཆོས་སྟོང་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་འངམ་དཔལ་དོ་རྩེ་ཡབ་ཡུམ་
དུ་མོས་ནས། བཟོན་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྩྱུ་སྟོན་པོ་ལས་བྱུང་བའི་དོ་རྩེ་

ཅི་གསུམ་པ་སྟོན་པོ་སོགས་ལས་གང་སྐྱབ་དང་མ་བྱུན་པའི་མདོག་ཅན་གྱི་འོད་ཟེར་སྐྱ་
གུའི་རྣམ་པས་བདུད་ཅི་བྱངས་ཏེ་གསོལ་བས་དབྱེས་པར་བསམས་ལ། གླ་མ་རྣམས་
གྱི་མཆན་གྱི་མཐའ་དང་། ལྷ་རྣམས་གྱི་སྒྲགས་གྱི་མཐའ་དང་། ཆོས་སྦྱོར་སོགས་གྱི་
མིང་གི་མཐར་འབྲུག་གསུམ་བཏགས་ལ་ནང་མཆོད་དབུལ་བར་བྱའོ། །

བདུན་པ་ལྷ་སྟོམ་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། དང་པོ་སྦྱོར་བ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་
རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་སྟོམ་ཚུལ་ནི། མདོན་རྟོགས་ཐིགས་ཆགས་སུ་བསྟོམ་པ་ན། རྟེན་
དང་བརྟེན་པ་གང་བསྟོམས་པའི་རྣམ་པ་དེ་མ་ཤར་བར་དུ་བྱི་མ་མི་བསྟོམ་པ་དང་བྱི་མ་
བསྟོམ་པ་ན་སྐྱ་མ་སྐྱ་མའི་རྣམ་པ་རེ་རེ་ཤར་བར་བྱས་ནས་སྤང་བ་དང་རྒྱལ་བསྟོམ་
པ་གཉིས་ཀ་བྲ། སྐབས་འདིར་སྟེབས་པ་དང་། གཙོ་བོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པའི་
རྣམ་པ་ལ་བསྐབ་སྟེ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསལ་བཏབ་པ་མ་མཐའ་གཅིག་ཤར་བྱུང་བ་
དང་། དེ་གཉིས་ལ་དམིགས་ནས་བྱིང་ཆོད་དང་བྲལ་བར་སེམས་བཟུང་། མི་གསལ་
བར་སོང་ནས་སྦྱར་མ་གསལ་བཏབ་ལ་སེམས་བཟུང་སྟེ། མིག་གིས་མཐོང་བ་དང་
འདྲུ་བའི་གསལ་བ་དང་། ཟུང་ཟད་རེ་གནས་པ་གཉིས་ཆོགས་སུ་བྱུང་བྱུང་དུ་
བསྟོམས་ལ། དེ་ནས་ཞལ་ཕྱག་ལྷག་མ་དང་། ར་བཟའ་དང་རྒྱན་དང་ཕྱག་མཆན་
སོགས་ལ་ཞིབ་པར་བསྐབ་པོ། །དེ་ལ་བརྟེན་པ་ན་དེའི་སྟེང་དུ་ཡུམ་དང་འཁོར་རྣམས་
རིམ་གྱིས་བསྐྱབ་ལ། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་གསལ་གསལ་དུ་བསྐབ་སྟེ།
སྐབས་འདིར་གཙོ་ཆེར་རྣམ་པ་གསལ་བ་དང་། ང་ལྷ་དེའོ་སྟམ་པའི་རྒྱལ་ལྷགས་
ཅན་བསྐྱེད་དེ་ལྷ་དེར་རྒྱལ་འགྱུར་བ་ལ་བསྐབ་པོ། །དེ་བརྟེན་པ་ན་དམིགས་པ་རྟེན་

དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་བདེན་པས་སྟོང་པར་ངེས་པའི་
རྣམ་པ་ཅན་དུ་བྱས་ལ། ཟབ་གསལ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་གོམས་པར་བྱལོ། །འབྲིན་
པའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ་ནས་འདྲིའི་བར་ནི་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གོ། །ཞེས་
ཇི་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ་ལ། ཐེག་ལའི་རྣལ་
འབྱོར་བཤད་པ་དང་། ས་མའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ་དང་། བསྐྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་
བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཡང་ཐེག་ལའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སེམས་བརྟན་པར་བྱ་བ་
དང་། འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་པའི་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཡང་སེམས་བརྟན་
པར་བྱ་བ་དངོས་དང་། དེའི་ཐབས་སུ་དོན་དམ་པའི་གནས་ཚུལ་གཏན་ལ་དབབ་
པ་དང་། ལྷའི་དག་པ་བྲན་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྲིང་པོའི་འོད་ཟེར་དཔག་
མེད་ཀྱིས་སྐྱལ་པའི། ཞེས་པ་ནས། རང་གི་གསང་སྤྲུགས་ནང་དུ་ཚུད་པར་བྱ། ཞེས་
གསུངས། དེའི་དོན་ཇི་རིན་པོ་ཆེས། རང་གི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀའི་རལ་
གྲིའི་འཆང་བརྒྱང་ལ་གནས་པའི་མི་ཡིག་ལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཅེ་མོ་ལས་
ཐུབ་པའི་ཆོགས་རྣམ་མཁའ་གང་བ་རྒྱང་བ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
བྲི་མ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་བྱས། དེ་ཐམས་ཅད་ཚུར་འདུས་ཏེ་མི་
ལ་ཞུགས་པར་བསམ་ཞིང་། རང་གི་ཡིད་མི་ཡིག་འོད་འབར་བར་གྱུར་པ་བདུད་ཅི་
འཛག་པ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་ལ་བསྐྱོམ་པར་བྱལོ། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་དོན་དམ་པའི་གནས་ཚུལ་སྐྱོམ་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་

བ་དང་བྲལ་བས། །ཞེས་བ་ནས། དེས་ན་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཐམས་ཅད་མིན། །ཞེས་
པའི་བར་གྱིས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀ་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་འཁོར་བ་དང་
སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་དང་། འཁོར་བ་དང་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་
བ་གཉིས་དོན་དམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་དབྱེ་བ་ཡོད་ཚུལ་རྒྱས་པར་
གསུངས་ཀྱང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་འདིར་མ་
གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་སྣ་ཡི་དག་པ་ཡང་། དད་དང་བརྩོན་འགྲུས་རྣམ་པར་དག་
པ་དང་། །ཞེས་བ་ནས། དེ་བཞིན་བྱེ་བྲག་ལ་སོགས་རྟོག་བྲལ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་
གྱིས་དད་པ། བརྩོན་འགྲུས། ཟན་པ། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་བཞི་སྟོ་བ་བཞི་དང་།
གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དུག་དང་པར་ཕྱིན་དུག་དག་པ་ནི་རྟོ་རྟོ་མ་དུག་དང་། །ལམས་
བཞི་དང་ཆོད་མེད་བཞི་དག་པ་ཡུམ་བཞི་དང་། སྤང་སོ་ལྷ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྷ་དག་པ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷ་སྟེ། མདོར་ན་དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་བསྟོམ་པ་ནི་ཐབ་
པའི་ཉམས་ལེན་ཡིན་པས་དེས་རྣམ་རྟོག་གི་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་རང་དོན་
ཕུན་ཚོགས་སྐྱབ་པར་བྱེད། གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་རྒྱ་ཆེ་
བ་ལྟའི་འཁོར་ལོ་བསྟོམས་པས་གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་
ངེས་པ་བྱངས་ནས་འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་པའི་ལས་རྒྱལ་མཆོག་བསྟོམ་པར་བྱེད་པའི་
དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་པའི་ལས་རྒྱལ་མཆོག་ནི། དེ་ལྟར་བརྟགས་ན་རང་
སྤྱང་བྱི་མེད་པ། །ཞེས་བ་ནས། ཆོགས་ཀྱིས་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱན་དུ་གད་བར་བྱ། །ཞེས་པའི་

བར་གྱི་དོན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། ཉན་མི་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་རང་གི་རྟེན་མཆན་མ་དང་། ཡེ་
ཤེས་སེམས་དབའ་དང་། རྗེ་རྗེ་གསུམ་གསལ་བར་བྱས་ཏེ་སྤར་མི་ལ་འདུས་བར་
བསམ་ཞིང་སེམས་བརྩུང་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་བ་སྤྱིའི་བྱ་ག་ལས་འཕྲོས་པའི་
འོད་ཟེར་གྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱས་ནས་ས་བོན་ལ་བསྟུས་པ་ལ་སེམས་བརྩུང་
སྟེ། མི་ལས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ་ནི་འཕྲིན་ལས་སྦྱབ་པའི་ལས་རྒྱལ་མཆོག་ལ་
དགོངས་ཏེ། ཐེག་ལའི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་སྤྱི་མའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། ཡང་ན་རང་གི་མཆན་མ་སྤྱི་མའི་ནི། ཞེས་པ་
ནས། རྫོང་དང་ལྗན་པས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྟོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བདག་ཉིད་
ཆེན་པོས་སྤྱི་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྟོམ་པ་ལ་ཀུན་བཟང་དང་དགྱིལ་མཆོག་ལས། ཡང་
ན་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། སྤན་ཞབས་ཀྱིས་ཡང་ནི་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་
ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ནས་མི་ཡིག་གི་འོད་གྱིས་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་སྦྱུན་བྱངས་
རང་གི་ཞལ་དུ་བརྩལ་པ་ཞུ་བ་རྗེ་རྗེའི་ལམ་ནས་ཡུམ་གྱི་གསང་བའི་སྤྲ་ཅིར་ཆོ་བ་
ལ་གནས་པའི་ཐེག་ལེ་ཡུངས་འབྲུ་ཅམ་མི། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་རལ་གྱི་ནས་འབྲུ་
ཅམ་གྱི་ནང་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསམ། དེ་
ལ་བརྟེན་པའི་མཆན་མ་རྟེན་པ་ན་སྤྱི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ལས་ལྟ་དང་བྱལ་མཆན་
རྒྱ་རྗེ་ཆེར་སྟོ་བ་དང་། སྤར་སྤྱད་པ་ལ་བྱང་བར་བྱ་སྟེ། སྟོ་བསྤྱིའི་འཕྲིན་ལས་སྦྱབ་
པའི་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གོ། །མཆན་མ་ནི་ཐ་ག་ན་དང་། ཤེན་པ་དང་། དཔལ་འབྲས་
རྗེ་རྗེ་དང་། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་སྟོག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་མཆན་མ་ལྟ་ལ་བཤད་པ་ནི་

འོག་སྒྲིའི་སྤ་མོ་སྒྲོམ་པའི་སྟེང་ནས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པའི་རྫོགས་རིམ་
པའི་སྤ་མོ་ལ་བསྒྲོམ་སྟོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཡང་ཐེག་ལའི་ནལ་འབྱོར་དང་། སྤ་མོའི་
ནལ་འབྱོར་སྒྲོམ་པའི་དུས་ལ་དོགས་གཅོད་གསལ་བར་གསུངས་པ། སྟེང་གར་མི་
ཡིག་གི་ཐེག་ལའི་དང་གསང་གནས་ཀྱི་ཐེག་ལའོ། །ཕྱག་མཆན་སྤ་མོ་སྒྲོམ་པ་སེམས་
གནས་བརྟན་པའི་ཐབས་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གཅོ་བོར་གནས་ཆ་སྐྱབ་པ་
ཡིན་ནོ། །འོག་སྒྲོར་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་ནི། འདིའི་ལྷགས་
ལ་ཡེ་ཤེས་ལ། ལས་དང་པོ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཅུང་ཟད་བབ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་ཅུང་
ཟད་དབང་ཐོབ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དག་པར་དབང་ཐོབ་བ་དང་བཞི་གསུངས་
པའི། བཞི་བའི་སྐབས་ནི་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་ནས་རྫོགས་རིམ་ལ་བྱས་པ་རྟེན་
པའི་སྐབས་ཡིན་ལ། དང་པོའི་སྐབས་ནི། བསྐྱེད་རིམ་བསྒྲོམ་པ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་
ཀྱི་ལྷ་རགས་པ་ལ་གསལ་སྤང་མ་ཐོབ་ཚུན་ཆད་དོ། །གཉིས་པའི་སྐབས་ནི་རགས་པ་
ལ་གསལ་སྤང་ཐོབ་ནས་སྤྱི་མཆེད་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ལ་གསལ་སྤང་མ་
ཐོབ་ཚུན་ཆད་དོ། །

གསུམ་པའི་སྐབས་ནི་ལྷ་དེ་དག་ལ་གསལ་སྤང་བརྟན་པོ་ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་
ནི་རིམ་བ་དང་པོའི་སྐབས་སོ། །དེ་གསུམ་(ནི་ཀྱི་)དང་པོ་གཉིས་(ནི་ཀྱི་)སྐབས་སུ་
སྤ་མོའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ལྷ་བསྒྲོམ་པ་མིན་གྱི། གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་གསུངས་སོ། །གནས་སྐབས་བཞིའི་ངོས་འཛིན་འདི་ལྷ་ར་གསུངས་པའི་ཤེས་
བྱེད་ནི། དཀྱིལ་ཆོག་ལྷ་བཅུ་པའི་འགེལ་བ་ལས། འདིར་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བས་

ནལ་འབྱོར་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ལས་དང་སོ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་རྩུང་ཟད་དབང་
བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་ཐོབ་བ་དང་། ཡང་དག་པ་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའོ། །འདི་
རྣམས་གང་གི་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་གོ་རིམ་རིམ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཆོག་པ་སུ་བཅད་པ་བཞི་
སྟོན་ཏོ། །ལྷང་ཆེན་གཉིད་སང་པ་ནའོ། །ལྷ་མོའི་སྤྱི་ལོ། སེམས་ཅན་ཁམས་ན་གནས་
གྱི་དབང་སྤྱུག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འོ། །ལེགས་འོང་དང་སོའི་ལས་ཅན་ཡིན་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ལས་དང་སོ་བས་ཆོག་མ་ལུས་པ་ཡང་དག་པར་བཟླས་པར་བྱ་བ་སྟེ། ཉིང་
རེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ཆེར་མངོན་དུ་བྱས་ལ་བཟླས་བརྗོད་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན་
ཏོ། །གང་རགས་པའི་སྤྱིའི་དགྲིལ་འཁོར་ནི་ཡུད་ཅམ་གྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་རྒྱས་
ལ། སྤྱ་བའི་སའི་སྤྱིང་སོ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྤྱ་རྩི་རྩི་ལ་སོགས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་
མི་རྒྱས་ལ། སྤྱགས་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྒྱལ་ཞུགས་དང་ཡང་ལྷན་པ་དག་ནི་དེའི་
མཐུ་ཐོབ་པས། དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྩུང་ཟད་དབང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་མཐུན་མཆོམས་
ཐམས་ཅད་ལ་ཡུད་ཅམ་གྱིས་དགྲིལ་འཁོར་མངོན་དུ་བྱས་ལ། དེ་ལ་མིག་ལ་སོགས་
པ་དང་སྤྱ་ལ་སོགས་པ་བྱིན་གྱིས་བཟླབ་པ་བྱས་ཏེ། རྗེས་སུ་མཉེས་པར་བྱ་བ་དང་།
མཆོད་པ་དང་བསྟོད་པ་དང་། བདུད་ཅི་སྤང་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། བག་ཡོད་པས་
བཟླས་པ་བྱའོ། །གང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རབ་ཏུ་རྩོགས་པར་སྟོོ་བ་དང་སྤྱད་པར་
བྱེད་པའི་སྟོར་བས་དགྲིལ་འཁོར་ཡུད་ཅམ་གྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་རྒྱས་པ་དེ་ནི་
ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ཡང་ཡེ་ཤེས་འབེབས་པ་ཐོབ་པ་ཉིད་ལས་
གྱུར་གྱིས། མ་ཐོབ་པ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་གྱིས་ན་རྩུང་ཟད་ཅེས་སྟོན་པ་ཡིན་

ནོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་ནི་འབྲས་བུའི་མཐར་ཐུག་པར་བསྐྱོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྣལ་
འབྱོར་དེ་ཉིད་ཉིན་དང་མཚན་དུ་བྱའོ། །རང་གཞན་གྱི་དོན་མཐར་ཐུག་པར་སོན་པའི་
རྣལ་འབྱོར་ནི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དག་པར་དབང་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་བསམ་གཏན་
ཅམ་གྱིས་འགོ་བའི་དོན་བྱེད་པར་འོས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་བྱེད་ཅེན། འཛིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྱོད་པ་གྱི་ནང་དུ་རྒྱུད་པའི་སྦྱོར་དང་གསུང་དང་ཐུགས་གྱི་
དགྱིལ་འཁོར་གཟུགས་བརྟན་བདག་ཉིད་གཟུགས་གྱིས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྦྱལ་བའི་རང་
གི་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལོ། །དེས་ན་གནས་སྐབས་
དང་པོ་གཉིས་གྱི་ཆེ་བྱིང་རྒྱུད་གཅིད་པའི་ཕྱིར་ཐེག་ལེ་དང་ཐུག་མཚན་སྐབས་སྐབས་
བསྐྱོམ་པ་ནི་དམིགས་བསལ་ལོ། །

གསུམ་པ་བརྒྱུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ་ལ། བརྒྱུས་པ་དངོས་དང་། ཏུབ་ན་
ངལ་གསོ་བ་དང་། ལུས་བརྟན་པར་བྱེད་པ་དང་། བརྒྱུས་པའི་མཐར་ཉིར་བསྐྱུ་བ་
དང་། གཏོར་མའི་ཆོག་དང་། བསྟོ་སྟོན་གྱི་རྒྱས་གདབ་པ་དང་དུག་ལས། དང་པོ་ནི།
ཡང་ན་བརྒྱུས་པ་ཅེ་གཅིག་སེམས་ཉིད་ནི། །ཞེས་པ་ནས། མཐར་ནི་རང་གི་ལུས་ལ་
གཞུག་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་ལ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། དེ་ནས་
བརྒྱུས་པ་བྱ་བ་ནི། རང་གི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་དང་། ལྷ་གཞན་
རྣམས་གྱི་ཐུགས་རྫོང་འཛིན་ས་བོན་གྱི་མཐར། བརྒྱུས་བྱའི་ཐུགས་གྱི་སྤེང་བ་མགོ་བྱེན་
དུ་བསྟན་པ་དགོད་ལ། དེ་ལས་སྦྱོར་རྗེ་སོགས་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཅིག་ཅར་རམ་རིམ་གྱིས་
སྟོས་པ་རྣམས་གྱིས་འགོ་བའི་དོན་མཛད་ནས། སྤང་ཡང་སོ་སོའི་ས་བོན་ལ་བསྐྱུ་བའི་

སྟེག་ཀྱང་མང་དུ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དུབ་ན་ངལ་གསོ་བ་ནི། རང་གི་སྙིང་
པོའི་དེ་ཉིད་ངེས་ཉེགས་པ་འི། །ཞེས་པ་ནས། རབ་ཏུ་བསྐྱལ་ནས་ཡོངས་སུ་མཆོད་པར་
བྱ། །ཞེས་པའི་དོན་འགྲེལ་བ་ལས། བཟླས་པ་དང་བསྐྱོམ་པས་ཡོངས་སུ་དུབ་ནས།
གང་གི་ཆེ་རྒྱལ་འཕྱོར་པའི་སེམས་ཁུམ་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ། སྤྱན་མ་ལ་སོགས་པའི་
རིག་པའི་ལྷ་མོའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་སྤྱ་ཁྲངས་པས་རབ་ཏུ་བསྐྱལ་
ཞིང་སད་པར་བྱས་ནས། ད་ཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་སྤྱ་མ་བཞིན་དུ་མཆོད་པ་རྣམས་
ཀྱིས་ཡོངས་སུ་མཆོད་ལ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལུས་བརྟས་པར་བྱ་བ་ནི། སེམས་བཟང་པོ་ཡི་ཚུ་རྒྱན་སྟེག་དང་
ནི། །ཞེས་པ་ནས། སྤགས་པའང་ཀུན་ཏུ་ཆགས་པ་མེད་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་
དོན་མེ་རིན་པོ་ཆེས། རང་གི་སྤྱི་བོར་མཐོག་པར་ཅན་གྱིས་འཕགས་པའི་རྒྱ་བའི་སྙིང་དུ་
བདུད་ཅི་ལྟའི་ས་པོན་ཨོ་ཡིག་དཀར་པོ་འོད་ཟེར་ལྷ་འཕྲོ་བ་གཅིག་བསམས་ལ། དེ་
ལས་འོད་འཕྲོས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
བདུད་ཅི་བཀྲག་སྟེ། དེ་ལ་བསྟེན་པ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་འཛག་པ་སྤྱི་བོ་ནས་ཐབ་
པས་ཆོམ་པར་བསམ་སྟེ། ལུས་བརྟས་པར་བྱེད་པའི་ཆོག་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། །བཞི་པ་ཉིད་བསྐྱ་བྱ་ཚུལ་ནི། བསྟོད་དང་མཆོད་སོགས་གཤེགས་སུ་གསོལ་བ་
དང་། །ཞེས་པ་ནས། སྤྱི་ལ་སོགས་པ་བརྟག་པ་དག་ཏུ་བྱ། །ཞེས་པའི་དོན་མེ་རིན་པོ་
ཆེས། དེ་ནས་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་མཆོད་པ་དང་བསྟོད་པ་དང་བདུད་ཅི་སྤང་བ་
དང་། །ཡི་གེ་གསུམ་བཟོད་ནས་རྣམ་སྤང་དང་དེའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་སྤྱན་མ་སོགས་སྤྱི་

བྱུག་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྱན་དངོས་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་ཚོགས་སྐབ་ཐབས་
རི་ལྟ་བ་བཞིན་བསྒྲོམས་པའི་དགོ་ཅ་སེམས་ཅན་ལ་བསྟོན་པ་ནི། དེ་ལྟར་དེ་ཉིད་མཐོང་
བས་ནས་གོལ་བ། །ཞེས་པ་ནས། སྟོན་ལམ་ནས་མ་ཉི་མ་འཛིན་སུམ་ཉིད་དུ་བྱ། །ཞེས་
པའི་དོན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། དེ་ནས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས། །སྟོན་གྱི་མཐའ་ནི་རི་
སྤྱིད་པ། །དེ་སྤྱིད་སེམས་ཅན་པན་དོན་དུ། །སྟོན་པ་དབག་ཡས་སྤྱད་པར་བགྱ། །ཞེས་
པ་དགོན་བཅེགས་ལས་འབྱུང་བའི་འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྟོན་སྤྱགས་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་
ལམ་དང་། བྱོགས་བཅུ་ནས་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི། །སེམས་ཅན་ཀུན་དོན་སྐབ་
བྱའི་བྱིར། །རི་ལྟར་འཇམ་དབྱངས་སྟོན་མཛད་པ། །བདག་གི་སྟོན་པའང་དེ་འདྲར་
ཤོག། །ཅེས་རྒྱལ་བའི་སྤྱས་པོ་ཞི་བ་ལྷས་སྟོན་འབྲུག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་། བཟང་པོ་
སྟོན་པའི་སྟོན་ལམ་ཡང་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་སྤྱན་མཆོམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ལ། སྤྱན་སྤྱི་བར་དུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་
དང་། སྤྱན་གཞན་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ། བྱ་བ་གཞན་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ལ་སྤྱན་མཆོམས་གྱི་བྱ་བ་སྤྱིར་བཤད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། ལངས་ནས་དག་པའི་སེམས་དཔའ་རང་གི་ལྷའི། །ཞེས་པ་ནས།
མཆོད་པ་འདི་ནི་ཀུན་ཏུ་མཆོག་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པའི་དོན་ལ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། དེ་ནས་
སྤྱན་གྱི་སྤྱི་བར་དུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ནམ་པ་གཉིས་གསུངས་པ་
ལ། སྤྱིར་ནས་གཞག་འཁྱེར་བདེ་བས་གང་སྤང་ཐམས་ཅད་འཇམ་པའི་དོན་ཉིད་དུ་
ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་ཤར་ནས། ཡུལ་གྱིས་མཆོད་པ་དབྱལ་བར་བསམས་ཏེ། རང་ལ་

མཆོད་པ་དང་གཞན་ལ་སྟེར་བ་ན་ཡང་དེ་ལྟར་བསམས་ཏེ་ཡོངས་སྟོང་དག་པའི་རྣལ་
འབྱོར་རྟོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། བད་གི་སྦྱིན་སྲེག་ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་
སྟོང་ལས་དག་པའི་རྣལ་འབྱོར། དམ་ཚིག་དག་པའི་རྣལ་འབྱོར། ལྷན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་
དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། བཟའ་ཟའི་ཆེན་སྦྱིང་གའི་ལྷ་བ་ལ། ཞེས་པ་ནས། ཡེ་ཤེས་
འབར་བ་ལྷ་ན་མེད་པར་བཤད། །ཅེས་པའི་དོན་ལ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེས། བད་གི་སྦྱིན་སྲེག་
བྱ་བ་ནི། བཟའ་བརྒྱུད་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སྟོང་པ་ན། བཟའ་བརྒྱུད་ནང་མཆོད་ལྟར་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། སྦྱིང་ཁར་རྩི་ལས་མེ་བྱ་གསུམ་གྱི་ཐབ་དང་དེའི་གནས་སུ་དཀྱིལ་
འཁོར་རྫོགས་པར་བསམ། ལག་པ་གཉིས་དགང་ལྷགས་དང་བཟའ་བརྒྱུད་སྲེག་རྩས་
སུ་བྱས་ཏེ། ལྷེ་སྒར་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ལ། སྦྱིན་སྲེག་འབུལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་
ཡོངས་སྟོང་པ་ནི་ཁ་ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རྟོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་མ་ལུས་བ་ཡི་འདོད་པ་ཡིས། ཞེས་པ་ནས། སེམས་ནི་
ནག་པོའི་ལས་སུ་ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ལ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེས། ཆོས་
སྦྱོན་པ་དང་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་སོགས་ཀྱི་ལུས་དག་གི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་ན་ལྷའི་
རྣལ་འབྱོར་ལས་མ་ཡོངས་པའི་དང་ནས་བྱས་ན་ལུས་ཀྱི་སྦྱུལ་བསྟོད་གང་ཡིན་གྱིས་
བྱག་རྒྱ་འཆིང་བ་དང་འབྲ་བའི་བསོད་ནམས་སོག་པ་དང་། དག་གི་སྦྱ་བརྩོད་རྣམས་
གྱིས་ཀྱང་སྒྲགས་བཏོན་པ་དང་འབྲ་བའི་བསོད་ནམས་སྟུང་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་
གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དམ་ཚིག་ཉམས་ལ་སྦྱིང་གའི་ལྷ་བར་ནི། ཞེས་པ་ནས། སྒར་

གྱི་རིམ་པས་དབང་བསྐྱར་ཀྱན་ཏུ་སྒྲང་། །ཞེས་གསུང་པའི་དོན་ནི་རིན་པོ་ཆེས། དོན་
ཡོད་བྱུང་པའི་སྒོ་ནས་གཙོ་བོ་འཕོས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱོམས་པའི་སྤྲུགས་ཀར་
སྤྲ་ཆོགས་བསྒྲའི་དབུས་སུ་སྒྲ་བ་ལ་ཁྱིམ་ལས་རྩོམ་ཞིག་གིས་མཆན་བ་ལས་འོད་ཟེར་
འཕོས་པས་སྤར་བཞིན་དབང་ལྷ་སྤྱན་བྲངས་ཏེ་དབང་བསྐྱར་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་
ལ་གནས་ནས་སྤྲིག་པ་དག་པའི་མོས་པ་བྱ་བ་ནི་དམ་ཆོག་གསོ་བཤོ། །ཞེས་གསུངས།
བཞི་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡང་ཁུས་ཀྱི་ཆོག་ལ། །རིམ་འདི་བྱད་པར་དུ་ཡང་བསམ་པར་
བྱ། །ཞེས་པའི་དོན་ལ་ནི་རིན་པོ་ཆེས། ཁུས་བྱེད་པ་ཡི་ཆེ་ཡང་དབང་བསྐྱར་བ་ལྟར་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་སྤྲུག་གཞན་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། སྤྲུག་མཆོམས་སུ་ཡང་ཞེས་སོགས་
ཀར་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལ་ནི་རིན་པོ་ཆེས། སྤྲུག་གཞན་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི་ཆོགས་
ཞིང་མཆོད་ནས་བསྐྱས་བརྩོད་ལ་སོགས་པའི་བར་སྤར་བཞིན་རྩོགས་པར་བྱས་
ལ། གལ་ཏེ་གྲེལ་ན་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པ་བྱས་ནས་སྤྲུགས་ཀར་ནས་
དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་རྣམས་སྟོས་ཏེ་སྤྲེམ་ཆེད་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་སོགས་
རྩོགས་པར་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་རུང་ངོ། །

གསུམ་པ་བྱ་བ་གཞན་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ལ། ཉལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ལྷང་བའི་
རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལྷིང་གི་ནང་དུ་འཁོར་ལོ་ཚུད་བྱས་ལ། །སྤྲིང་རྩེ་
དང་ནི་ཤེས་རབ་ལྷན་པར་ཉལ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི་རིན་པོ་ཆེས། ཉལ་བའི་ཆེན་རང་
གི་སྤྲིང་གའི་ནང་དུ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཚུད་པར་བྱས་ལ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་

དང་ལྷན་པར་ཉལ་ཞིང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། གུན་བཟང་ལས། ལྷང་བའི་དུས་
སུ་དམ་ཚིག་ལྟ་མོ་ཡི། །ཡང་དག་སྒྲ་ཡིས་དཔལ་ལྷན་བསྐྱལ་བས་ན། །ལངས་ནས་
སྤུང་བས་བསྐྱས་བཟོད་ལ་སོགས་པ། ཚོགས་ལྷན་བཞིན་དུ་བྱ་བ་ཡིན། །ཞེས་པའི་
དོན་ལ་རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། སང་ལྷང་བའི་དུས་སུ་ལྟ་མོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུས་བསྐྱལ་
ནས་ལྷང་བར་བྱས་ལ། སྤུང་གི་བྱ་བ་རྣམས་བྱ་བ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་
སྤུང་དངོས་གཞི་དང་སྤུང་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་རྣམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འབད་
ནས་དངོས་བྱ་བ་ཐོབ་པའི་མཚན་མ་མཐོང་ནས་ལས་གང་ལ་ལྟ་གང་བསྐྱགས་བ་དེ་
གཙོ་བོར་འཕོས་ནས་དངོས་བྱ་བ་སྤུང་ཚུལ་སྟོན་བ་ལ། དངོས་བྱ་བ་ཐོབ་པའི་མཚན་
མ་མཐོང་ནས་ནི། ཞེས་པ་ནས། འཁོར་ལོ་དེ་ཡང་དེ་ཡི་ཡིན་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་
བར་གསུངས། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམས་པས་བདེན་འཛིན་ལ་ཐ་
མལ་གྱི་རྣམ་རྟོག་དུ་བྱས་པ་དང་ཕྱང་སོགས་ལ་རང་ག་བར་འཛིན་པའི་ཐ་མལ་གྱི་
རྣམ་རྟོག་གཉིས་ཀ་རྩ་བ་ནས་སྤོང་བྱས་ཚུལ་འབད་བ་དང་བཅས་ཏེ་སྟོན་བ་ལ། ཐ་
མལ་རྣམ་རྟོག་རྒྱུན་ལས་གཞན་པ་ཡིས། ཞེས་པ་ནས། རང་གི་མི་མ་སྤུང་ལིན་དུ་
འགག་པར་བྱེད། །ཅེས་པའི་བར་གསུངས། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
ཟེན་པའི་སྤྱིན་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་བསྐྱབས་ཀྱང་མཚོག་གི་སྤང་བ་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་
སྤྱགས་སྤྱོད་པ་མེད་ན་འཁོར་རྒྱ་བའི་སྤྱར་ལམ་བྱུང་བར་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
སྟོན་བ་ལ། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་བདག་མེད་ལྷན་པས་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་བཞི་
གསུང་། དེ་ལྟར་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམས་ཀྱང་། རྟོགས་

རིམ་རིམ་པ་གཉིས་པ་སྒྲོམ་པ་མེད་ན་མཆོག་མི་འབྱུང་བ་སུ། སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོས་ཡིད་
ཆེས་ཆེར་བསྐྱོད་ནས་འགྲོ་བའི་སྤྱད་བསྐྱལ་མི་བཟོད་པར་དེ་སེལ་བའི་ཐབས་སུ་
མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐབ་པ་དང་། དེ་དང་འོ་བོ་དབྱེར་
མེད་པའི་དག་པའི་སྤྱུ་མའི་སྤྱུ་གཉིས་སྟིགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་མུང་གཅིག་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་
བུའི་གང་ཐག་ལ་ངེས་པར་སྟེར་བ་དཔལ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་རང་གི་འོ་བོ་ཐབ་གསལ་
གཉིས་མེད་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་སུ་ཞིག་བསྒྲོམ་པར་མི་བྱེད་དེ། སྒྲོམ་ཤིན་ཏུ་རིགས་
སོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལྟར་རྟོགས་ན་སྙིང་རྩེར་ལྷན་པ་དག །ཡེ་ཤེས་བསམ་ཡས་
རྟེན་ཅིག་གིས་སྦྱབ་པ། དཔལ་ལྷན་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་རང་གི་ནི། །འོ་བོ་སུ་ཞིག་ངེས་
པར་སྒྲོམ་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། སྦྱབ་ཐབས་འདོད་འཛིའི་བྱམ་
བཟང་འདི་ནི་རྩེ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་དགོངས་གསལ་
ཉིད་གཞིར་བཞག་ནས་ངག་འདོན་ཅམ་ཟུར་དུ་བཀོལ་བ་ཡིན་ཞིང་། རྩེ་རིན་པོ་ཆེས་
མཛད་པའི་སྦྱབ་ཐབས་འདི་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཀྱན་
ཏུ་བཟང་པོའི་འགྲེལ་བ་རྣམས་དང་གྲུང་བསྐྱིགས་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཆང་ལ་
མ་ཁོར་བ་ཡིན་པས་སྒོ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་མཛོང་ནས་
ཐུགས་དམ་གྱི་སྙིང་པོར་འཛིན་རིགས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས། དེ་
ལྟར་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་ལུགས་སུ་གྲགས་པའི་འཇམ་པའི་རྩེ་རིན་པོ་ཆེས་སྦྱབ་ཐབས་འདི་ནི།
ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་རང་གར་མཛད་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྩེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་
ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལ་མཛོན་སུ་དུ་བཤད་པའི་ལུགས། རྒྱ་གར་མཁས་པ་རྣམས་

ལ་རྩོད་མེད་དུ་གྲགས་པའི་ལམ་སྒོལ་ཆེན་པོར་སྦྲང་བས། འདིའི་སྐོར་གྱི་གཞུང་
ཁྲངས་མ་དུ་མ་དང་ལེགས་པར་བསྟུན་ནས་བགྱིས་པ་ཡིན་པས་ཡིད་ཆེས་པའི་
གནས་སུ་བཟུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་གདོད་ནས་རྣམ་དག་ཡུང་། །སྒོ་བྱར་བྲི་མས་རིང་
ནས་བསྐྱབ་པའི་མཐུས། །རྣམ་རྟོག་རྒྱ་བས་འབྲུག་སྤྱིད་པའི་མཆོར་འབྲུམས་
ནས། །སྤྱི་འཆི་བར་དོའི་འཛིན་ཁྲིའི་འཛིགས་པ་རྣམས། །སྤྱི་ཅིག་ཉིད་ལ་ཐབ་གསལ་
བྱང་འཇུག་གི། །རིན་ཆེན་སྤྱིད་དུ་བདེ་ལྷག་འཁྱིད་པའི་ཐབས། །འདུས་པ་ཡེ་ཤེས་
ཞབས་ཕྱགས་བསྐྱེད་པའི་རིམ། །རང་བཞོས་མ་བསྐྱད་མཁས་པའི་གཞུང་བཞིན་
བཤད། །འདིར་ནི་ཁོངས་གང་སྐྱ་མ་ལྟ་ལ་བཤགས། །ཁོངས་པ་རྒྱ་བཅས་རྩ་ནས་
དག་པར་མཛོད། །འདི་ཡི་ཆེད་དུ་འབད་པའི་བསོད་ནམས་མཐུས། །བཀའ་གདམས་
བསྟན་པ་ཕྱོགས་བརྩུར་རྒྱས་ཡུར་ཅིག །གནས་གསུམ་མཁའ་འགྲོ་རྟག་ཏུ་འདུ་བའི་
གནས། །སྤྱིར་རྗེ་བྱང་སེམས་ལྷོན་པ་རྒྱས་པའི་ས། །རིམ་གཉིས་བྱང་འཇུག་འབས་
བྱ་སྤོན་པའི་ཆལ། །དཔལ་གྱི་དུ་སྤྱིར་དར་ཞིང་རྒྱས་ཡུར་ཅིག །དག་གི་དབང་ལྷག་
འཇམ་པའི་རྩོུ་ཡི། །རིམ་གཉིས་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བའི་གཟེ་འོད་གྱིས། །འགྲོ་ཀྱན་
བྱམས་པ་གསུམ་ལ་གནས་པ་དང་། །པན་བདེ་ལེགས་པའི་ཆོགས་རྣམས་གོང་འཕེལ་
ཤོག །དཀར་པོ་བརྒྱད་ཅུ་སྒོལ་མ་བཅུ་གཉིས་དང་། །གྲི་གྲག་དམར་ནག་དུང་སྒྲིང་
ལག་མང་དང་། །ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་རྩོུ་པོ་འཕྱིང་དཀར་བས། །ཆོས་འདིའི་བདག་
མཛོད་ཕྱོགས་བརྩུར་དར་རྒྱས་མཛོད། །

ཅེས་པ་འདི་ནི་དཔལ་རྩ་སྒྲིབ་གི་འདུས་ཚོགས་ནམས་དང་རང་གི་སྒྲོབ་མ་གཞན་
ནམས་གིས་ཀྱང་བསྐྱལ་ནས་དག་དབང་བྱམས་པས་བྲིས་པ་ལས་རིམ་པ་དང་པོ་རགས་
རིམ་ཞིག་རེ་ཞིག་རྫོགས་ཏེ་འདིས་ཀྱང་རྫོ་བོ་ཡབ་སྲས་གི་བསྟན་པ་དང་ཞིང་རྒྱས་པར་
བྱེད་ཀྱས་པར་གྱུར་ཅིག །མཛུ་ལོ། །

༡༡། སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལྷགས་ཀྱི་གསང་
བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིན་ཆེན་
འབྲང་བ་བཟུགས་སོ། །

༩ ཉ་མོ་གྲུ་རུ་མཆུ་རྫོ་ལ། འདོད་ཆགས་ཚོས་གིས་ཆགས་བྲལ་
མཛད། །དམིགས་མེད་སྤྱགས་རྗེའི་འགྲོ་ལ་དམིགས། །སྒྲོས་མེད་སྒྲོས་པའི་རྫོས་གར་
མཁན། །འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལུ་སྙིང་དབུས་བཞུགས། །དེ་ཉིད་ནམ་པ་གཞན་འཛིན་
པ། །སྤྲེག་པའི་རྫོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ཞབས། །ཡབ་སྲས་བརྒྱད་པར་བཅས་པ་ལ། །བྱང་ཆུབ་
བར་དུ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ། །ཨ་ཏི་ཤ་དང་རྒྱལ་
བ་འབྲོམ། །སྒྲོ་བཟང་གྲགས་པའི་བ་དན་དཀར། །ལམ་འདི་གསལ་མཛད་ནམས་
ལ་འདུད། །རྫོ་རྗེ་འཇམ་པའི་ཉིང་འཛིན་གིས། །ལུས་དག་ཡིད་གྱི་རྫོ་རྗེ་གསུམ། །རྫོ་
རྗེ་འཇམ་པར་སྐྱབ་པའི་ཆུལ། །རྫོ་རྗེ་འཆང་གི་བཀའ་བཞིན་འཆད། །གང་དག་འདི་
དང་བྲི་མའི་དོན། །སྤྲེགས་རེ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་པར། །སྤྲེགས་ལས་ནམ་རྒྱལ་ཟབ་

གསལ་སྒྲ། །དོན་དུ་གཉེར་ནམས་གྲས་པས་ཉོན། །

དེ་ལ་འདིར་གོང་གི་ས་བཅད་གཉིས་པ་རྫོགས་རིམ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལ། གང་
བསྐྱོམ་པར་བྱ་བའི་རྫོགས་རིམ་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ལམ་གྱི་ལུས་བཤད་པ་
དང་། དེས་པ་ཉིད་པ་ལྟར་དམིགས་ནམ་རིམ་བཞིན་སྐྱོང་ཚུལ་དང་། ལམ་མཐར་མ་
ཕྱིན་པར་འཆི་ཆེ་འཕོ་བ་རི་ལྟར་བྱ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་
པ་ཆེན་པོས་སྤགས་རིམ་དུ་བཀའ་སྩལ་བ་ཉིད་དོན་འདུས་ཆོག་ཉུང་གནད་གསལ་
བས་དེ་ཉིད་འདིར་འགྲི་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་དོན་འཆང་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་
ལས། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་དངོས་
སུ་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་གདམས་པའི་བདུད་ཅི་སྩལ་བ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་གྱི་ལུང་
དང་། གསུང་གི་གནད་བ་བྱུང་བ་ལ་བཞེན་ནས་སློབ་དཔོན་དེས་མཛད་པའི་གྲོལ་བའི་
ཐེག་ལེ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་གཏན་ལ་འབེབས་སོ། །ལུགས་འདི་ལ་
འཕགས་ལུལ་གྱི་བཏུབ་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་དུ་མ་ཞིག་བྱུང་ཞིང་། ཉི་ཟླ་ལྟར་གྲགས་པའི་
ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་སྒོལ་རྒྱུན་སྤང་བས་དེའི་ལུགས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མདོ་
ཙམ་དུ་བརྗོད་ན། གྲོལ་བའི་ཐེག་ལེ་ལས། དེས་ན་ཟབ་གསལ་བྱང་ཆུབ་ནི། གཉིས་
མེད་རྫོགས་པས་དེ་གྲོལ་ལོ། །ཟབ་མོ་ཁོ་ན་རྫོགས་པས་མིན། གསལ་བ་དག་ཀྱང་དེ་
བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཐབས་བྱང་ཟབ་མོ་ཡིས། གྲོལ་འདོད་དེ་ལ་ང་མ་དད། །དེ་བས་
གཉིས་མེད་རང་བཞིན་དུ། རྫོགས་པས་ཆེ་འདིར་འབྲས་སོབ་དེས། རྣམ་པར་རྫོག་པ་
ཀུན་བྲལ་བས། །བསམ་བརྗོད་ལུལ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས། །མཁའ་བཞིན་བྲི་མེད་ཀུན་

འབྱུང་བ། །བརྟགས་བྲལ་ཐབ་མོ་ཉིད་ཅེས་བྲ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གཟུགས་འཆང་
བ། །སྐྱུ་མ་འཇའ་ཆོན་ལྟ་བུ་རུ། །རང་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་སྦྱོང་བས། །ཡང་དག་
གསལ་བ་ཞེས་བྲལོ། །ཞེས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ལྟ་སྐྱུ་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལུས་དང་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ལ་ཞུགས་པའི་ཐུགས་གཉིས་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་ཐབ་གསལ་གཉིས་སུ་
མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་གཙོ་བོའོ། །བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལྟ་སྐྱུ་ནི་སྤྲགས་གྱི་སྐྱུ་
དང་རྫོགས་རིམ་པའི་ལྟ་སྐྱུ་ནི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱུ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཡེ་ཤེས་དང་དག་པའི་
སྐྱུ་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། རིམ་བ་གཉིས་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །སྤྲགས་གྱི་སྐྱུ་དང་ཡེ་
ཤེས་སྐྱུ། །ཡེ་ཤེས་སྐྱུ་ལ་ཡེ་ཤེས་དང་། །ནམ་པར་དག་པའི་སྐྱུ་གཉིས་སོ། །ཞེས་
སོ། །དེའི་འགྲེལ་བས་ཡེ་ཤེས་ནི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཅུང་ཐད་དབང་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་བས་
རྫོགས་པའི་ཅུང་ཐད་དག་པའི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྐྱུ་དང་། དག་པ་ལ་མཆོན་ཉིད་གྱི་ཚུལ་དུ་
གནས་པ་མི་བསྐྱུ་བའི་སྐྱུ་དང་། དེ་རི་བཞིན་པའི་འབྲས་བུའི་སྐྱུ་གཉིས་སུ་བཤད་
དོ། །སྤ་མ་ནི་སྐྱུ་ལུས་དང་། གཉིས་པ་ནི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་དང་གསུམ་པ་ནི་མི་
སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་དང་འབྲ་བའོ། །དེ་དག་གྲང་ཞལ་ལུང་ལས། ཆོས་རྣམས་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡིས། །ཀུན་མཁྱེན་བར་གྱི་རང་བཞིན་ནི། །ནམ་མཁའི་དགྱིལ་
ལྟར་རྣམ་དག་པའི། །ཐབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །ཞེས་དང་། རྫོགས་པ་ཀུན་
ལས་རབ་དབེན་ལ། །ཕུན་སུམ་ཆོགས་རྒྱ་དཔག་དཀའ་བ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་རབ་
སྒྲུང་བ། །ཟེར་གྱིས་རང་གཞན་སྦྲིན་བྱེད་པའི། །དེ་གཉིས་མེད་པའི་རང་བཞིན་
མཆོག་ །ཅེས་རྫོགས་པ་ཞེས་པའི་རྟངས་པ་གཉིས་གྱིས་ཐབ་པ་དང་། དེ་ནས་གཉིས་གྱིས་

གསལ་བ་བསྟན་པའི་དགོངས་པའོ། །དེས་ན་རྫོགས་རིམ་གྱི་གནད་མཐར་གཏུགས་
པ་ན་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་དམ་ཟེའ་གསལ་གཉིས་མེད་དམ་བདེ་སྟོང་གཉིས་མེད་
ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་དབྱེར་མེད་ལུགས་སྤར་བཤད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་སངས་
རྒྱུ་གྱི་ཉེ་རྒྱ་བྱེད་པ་འདི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་རྫོགས་རིམ་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་དགོས་
སོ། །དེའི་གནད་ཀྱིས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་སྤྱ་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་ཉིད་
དུ་ཞུགས་པའི་ངང་ནས་སྤེལ་སྤྱད་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ཡིན་ལ། རྫོགས་རིམ་
གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་བསྐྱབ་དགོས་པས་དེ་
སྐྱབ་པའི་ཐབས་སུ་ངེ་ལྟར་འགྲུང་ཚུལ་བསམས་ནས་རྫོགས་རིམ་གྱི་གནད་རྣམས་
ཟེན་པར་བྱའོ། །སྤྱགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེའི་རྣམ་གཞག་དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་ལུགས་
པས་ཀྱང་བཞེད་དོ། །དེ་འདྲ་བའི་མཐའི་རྫོགས་རིམ་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་
ལ་ཐེག་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་བར་མཐར་ཕྱིན་པ་རྣལ་འབྱོར་གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་ལ་ཅུང་
ཟད་དབང་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་རྫོགས་རིམ་བསྐྱོམས་ནས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་
སྟོམ་པར་བྱ་བའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་དགའ་བ་བཞིའི་སྒྲོན་པ་དོན་ཆེན་བཞིར་བསྐྱུས་པའི་
ལམ་ཞིག་གོ། །དེ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བའི་དབང་དུ་བྱ་བའི་རྫོགས་རིམ་ནི་སྟོང་གའི་
ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་མཆན་མའི་དབུས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་བསྐྱོམ་པ་
སྤར་བསྐྱེད་རིམ་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་བྱས་པའི་གཙོ་བོའི་དེའི་ཕྱགས་ཀའི་མི་ཤིགས་
པའི་ཐེག་ལེ་ལས་སྐྱེས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྟོང་བཅུད་དང་དཀྱིལ་འཁོར་བ་རྣམས་
རིམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་མཐར་ཐེག་ལེ་ལ་སེམས་རྒྱས་ཆད་དུ་འཛིན་ཅིང་། སྤར་བསྐྱུས་

པའི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤར་ཡང་དེ་དག་གསལ་བཏབ་ནས་སྤར་སྟོགས་ཀྱི་ཉིང་རེ་
འཛིན་སྟོམ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པས་ས་ཚུལ་ཐིམ་
པ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ལྟ་འཆར་ཞིང་དེ་དག་གི་མཐར་ཐབ་གསལ་གཉིས་སུ་མེད་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་འབྱུང་ལ། དེ་ནས་སྟོན་པ་བྱས་ཏེ་འཆར་རྒྱ་བར་ཞལ་ལུང་ལས་
གསུངས་སོ། །འོད་གསལ་དུ་འཇུག་ཚུལ་ལ་རིམ་ལྔ་ལས། མགོ་བོ་ནས་ནི་རྒྱུ་པའི་
བར། །རི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་གར་ཕྱིན་ཀྱི་བར། །རྣལ་འབྱོར་ཡང་དག་མཐའ་ལ་འཇུག །རིལ་
མོར་འཛིན་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །རྒྱ་བ་དང་ནི་མི་རྒྱ་ཉིད། །དང་པོ་འོད་གསལ་བར་བྱས་
ཏེ། །ཕྱི་ནས་དེ་བཞིན་བདག་ཉིད་བྱེད། །རྗེས་སུ་གཞིག་པའི་རིམ་པ་ཡིན། །དབྱུགས་
ཀྱི་རྒྱུད་ནི་མེ་ལོང་ལ། །རི་ལྷར་ཀུན་ནས་ཐིམ་འབྱུང་བ། །དེ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་ཡང་
དག་མཐར། །ཡང་དང་ཡང་དུ་འཇུག་པར་བྱེད། །ཅེས་བསམ་གཏན་གཉིས་གསུངས་
པའི་རྗེས་གཞིག་གི་རིམ་པ་དང་ཞལ་ལུང་ནས་གསུངས་པ་གཉིས་འདྲའོ། །འོན་ཀྱང་
མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐྱུས་ཚུལ་ལ་བྱད་བར་མང་པོ་སྤར་
ངོ། །ཞལ་ལུང་ལས། །འོད་གསལ་ལས་སེམས་དང་དེ་ལས་རྒྱུད་མེ་རྒྱུ་ས་ལ་སོགས་
པ་འཁོར་བར་འཇུག་པའི་རིམ་པ་དང་། །ཕྱོག་པ་ནའང་ས་ཚུལ་ཐིམ་པ་ལ་སོགས་པ་
འཕགས་ལུགས་པ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་ལ། །མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ནི་ཞལ་ལུང་གི་
འགྲེལ་བ་ལས། །གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པ་ནི། །ཐབ་མོ་དང་གསལ་བ་གཉིས་སུ་མེད་
པའི་ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའ་ལྟར་དག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཟུགས་སུ་རི་
ལྷར་གནས་ཞེ་ན། །ཐིག་ལེ་ཁ་དོག་ལྟ་བུ་ཅ་ན་ཀའི་འབྲུ་ཅམ་དུ་རྣམ་པར་གནས་ཏེ་དེ་

བརྟེན་ནས་ཞེས་པ་ནི་དེ་ལས་རྒྱང་ལ་སོགས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱང་ནས་ཞེས་འབྱུང་
བ་བཞིན་དུ་ཅ་བར་ཡང་བཤད་པས་རྒྱང་འོད་ཟེར་ལྷ་དང་དབྱེར་མེད་པར་འབྲུག་པའི་
སེམས་མཆོན་པའི་ཐེག་ལེ་ཡིན་པས་སྐྱེ་བ་ན་དེ་ལས་རྒྱང་མེ་ཚུ་ས་སོགས་སྐྱེ་བ་
བཞིན་དུ་སྤྱད་པ་ན་འང་དེ་ལ་འདུ་བས་སྤྱང་གཞི་དང་མ་ཐུན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ།
སེམས་དཔའ་གསུམ་བཅེགས་བྱས་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་སྐྱབས་ཀྱི་འོད་
གསལ་དུ་འབྲུག་ཚུལ་འཕགས་ལུགས་པ་དང་བསྐྱུན་ནས་གོ་དགོས་སོ། །འདི་སྟོང་
བཅུད་བསྐྱེད་པའི་གཞི་ཡིན་པས་རིམ་པ་དང་པོའི་སྐྱབས་སུ་འདི་ཉིད་ཡི་གེའི་
གཟུགས་སུ་གནས་པར་ཡང་གསུངས་ཏེ། ཞལ་ཕྱང་ལས། རང་ཉིད་དམ་ཚིག་བྲུག་
རྒྱ་ཡི། །ཐུགས་ཀར་མཆོན་མ་ལ་གནས་པ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ཀྱན་ཡེ་ཤེས་
མཆོག་།རིམ་པ་དང་པོ་པ་རྣམས་ལ། །ཡི་གེའི་གཟུགས་སུ་རབ་སྒྲུང་བས། །གཞོམ་དུ་
མེད་པ་རང་ལྟ་ཡི། །ས་པོན་འོད་ཟེར་ལྷ་འབར་བས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་
ཐུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བསྐྱེད་པ་པལ་ཆེ་བའི་རྒྱར་ཡི་གེ་རེ་བསྐྱོམས་
ནས་བསྐྱེད་པའི་གནད་ཀྱང་འདིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་གང་གིས་ཀྱང་དེ་མི་
ཆོམས་པས་ན་མི་ཤེགས་པ་དང་མ་སྟོས་པས་ན་ཐེག་ལེ་ཞེས་གསུངས་ལ་དེ་ནི་སྟོང་
གར་གནས་ཏེ། ཞལ་ཕྱང་ལས། གང་གིས་ཀྱང་ནི་མི་ཤེགས་པ། །རི་སྤྱིད་དེ་ཡིས་
ལུས་གནས་པ། །ལས་དང་ལས་མིན་རབ་བྱེད་པས། །ཞེས་གསུངས་པའི་འབྲེལ་བར་
རི་སྤྱིད་འདི་ནི་ལུས་གནས་པས་ཞེས་པ་ནི་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་པའི་འཁོར་བ་ལྷོག་
འབྲུག་གི་རིམ་པ་དང་འཆི་རིམ་བཞིན་དུ་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པའི་སྤྱད་ལུགས་དང་།

ནམས་ཀྱི་སྤྲིང་གའི་བརྒྱ་ཁ་སྤྲུང་གི་དབུས་ན་ཐིག་ལེ་གནས་པའོ། །ཞེས་བཤད་དེ་
འདིས་ནི་སྤྲིང་གར་ཡི་གའི་ཐིག་ལེ་བཀོད་ནས་བསྟོམ་པ་ནམས་ཀྱི་གནད་ཀྱང་ཤེས་
པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྲུལ་མེད་མ་ཡིན་པའི་འཁོར་བ་སྟོག་འདུག་གི་རིམ་པ་དང་འཆི་
རིམ་བཞིན་དུ་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པའི་སྤྱད་ལུགས་དང་། དེའི་སྟོབས་ལྷན་མང་དུ་བྱས་
པའི་མཐར་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེའི་དོན་རྒྱུད་འོད་ཟེར་ལྷ་དང་བཅས་པའི་གཞི་ལས་
ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་བསྐྱུ་བས་ན་རྟོགས་རིམ་ཀྱི་གནད་མཐར་
གཏུགས་པ་ནམས་འཕགས་ལུགས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་ནོ། །ཟབ་གསལ་གཉིས་
མེད་སྤྱོད་པའི་ལྷན་སྟེས་ཀྱི་དགའ་བའི་རྟོགས་རིམ་དེའི་སྟོན་དུ་སྤྱུ་བའི་ཐིག་ལེ་
བསྟོམ་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་རྒྱུད་རྟོགས་བརྒྱས་པའོ། །འདི་ལ་ཡང་འཕགས་ལུགས་པ་དང་མི་
འབྲ་བའི་བྱད་པར་མང་པོ་ཡོད་ལ་དེ་བསྟོམས་པའི་མཐུས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་ལ་
སོགས་པ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་སྟོན་དུ་གསལ་བའི་ཐིག་ལེ་སྟོམ་སྟེ་
སྤྲིང་གའི་ཐིག་ལེ་གསལ་གནས་སུ་བབས་ནས་ལོར་བྱར་བཟུང་བའི་ནང་དུ་རྟེན་དང་
བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྟོགས་པར་བསྟོམས་པའི་གཙོ་བོའི་སྤྱུགས་ཀར་ཐིག་ལེ་ལ་
སེམས་འཛིན་པ་དང་སྟོབས་ལྷན་བྱད་པར་ཅན་མང་པོ་ཡོད་པས་དེ་ནམས་བྱེད་
པའོ། །འདིར་ཡང་རྟགས་ལྷ་འཆར་བར་གསུངས་ལ་རྟགས་ལྷ་རི་ལྟར་སྤང་བ་ནི་ཞལ་
ལུང་གི་འགྲེལ་བ་ལས། ཐིག་ལེ་དེའི་འོད་ཟེར་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བའི་དཔེ་སྟོག་
རྒྱུ་དང་འབྲ་བ་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་དང་། དུ་བ་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་ནི། སྟོག་རྒྱུ་ལས་གསལ་བ་སྟེ་
སྟོབས་འཕམ་དཀར་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོག་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་སྤྱད་བ་འབྱུང་

བ་མ་ཡིན་གྱི། སྲ་མ་སྲ་མ་ལས་བྱི་མ་བྱི་མ་གསལ་བའི་དབེར་བཤད་དོ། །སེམས་
དངོས་པོ་མེད་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་བ་ནི་གཟུང་བའི་ཡན་ལག་དང་དེའི་མཐར་ཐུག་
མཆན་དང་ལྷ་ལ་སོགས་པ་སྟོ་བ་ནི་རྗེས་བྱོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་ཐེག་ལེ་ལ་སེམས་
འཛིན་པ་ཉིད་དུ་དབུགས་འགོག་པའི་ཡན་ལག་དུ་གསུངས་ཏེ་དེར་སེམས་བཟུང་
བས་རྒྱང་དབུ་མར་ཚུད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །དེའི་སྟོན་དུ་སྟིང་གར་སྲར་བཤད་པ་
བཞིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དབུས་སུ་གཙོ་བོའི་ཐུགས་ཀར་མི་ལེགས་
པའི་ཐེག་ལེ་ལས་སྟོ་བ་སྟུ་བྱུང་པར་ཅན་མང་དུ་བྱས་ནས་ཐེག་ལེ་ལ་སེམས་འཛིན་
པར་བཤད་དེ་ཡུང་རྣམས་ནི་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །རྫོགས་རིམ་གྱི་
རྒྱལ་ས་སུ་ཡང་སྟོན་པའི་ཐེག་ལའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ལ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཕྱ་ཐེག་དང་
མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཐུགས་ཀྱི་གཞན་རྣམས་ཀྱི་
རིམ་པ་དང་པོའི་རྒྱལ་ས་ཀྱི་ཕྱ་ཐེག་ལ་རྫོགས་རིམ་དུ་བྱེད་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་ཐུགས་དེའི་
རྒྱས་ཞིབ་པོ་མེད་བཞིན་དུ་སྟོ་བའོ། །སྟིང་གར་མི་ལེགས་པའི་ཐེག་ལེ་དང་ཞོར་བྱར་
གསང་བའི་ཐེག་ལེ་དང་སྟེང་གི་སྟེང་སྟེང་སྟེང་སྟེང་སྟེང་སྟེང་སྟེང་སྟེང་སྟེང་སྟེང་
པ་བཞིན་དུ་དགའ་བ་དང་མཆོག་དགའ་དང་དགའ་བཤལ་གྱི་དགའ་བའི་དབང་དུ་བྱས་
ལ། སྒྲར་ཡང་མི་ལེགས་པའི་ཐེག་ལེ་བྱུང་པར་ཅན་བསྟོན་ནས་རྗེས་གཞིག་གི་རིམ་
པ་བཞིན་དུ་སྟུང་པ་དང་སྟོ་བ་བྱེད་པ་ནི་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་དགའ་བ་བསྟོན་པའོ། །དོན་བསྟུ་
ན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་ལའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། གསུམ་པས་རྒྱང་གི་རྣལ་འབྱོར་
སྒྲུངས་ནས་རྒྱང་དང་ཐེག་ལེ་ལས་རྒྱང་དུ་བྱས་པའི་དབང་གིས་འོད་གསལ་དུ་

ལུགས་འབྱུང་གིས་སྤྱད་པ་དང་། ལུགས་ཐོག་ཏུ་ལྡང་བ་ཡང་ཡང་གོམས་པས་ཟབ་
གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་བསྐྱབས་ཏེ་དེའི་རིགས་འབྲེན་ཏེ་
འབྲས་བུ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དམིགས་རྣམ་སྦྱོང་ཚུལ་ལ། སྟོན་འགོ་དང་དངོས་གཞི་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ལ་སྤྱན་མོང་དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལམ་སྤྱན་མོང་
བས་རྒྱུད་སྤྱངས་ཏེ་དབང་དུས་སུ་ཁས་ལྗངས་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྟོན་པ་དག་པ་
སོགས་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱིས་བཞེད་པ་ལྟར་བྱ།

གཉིས་པ་ནི། འདིའི་བསྐྱེད་རིམ་ཏིང་འཛིན་གསུམ་ལ་སྤྱན་བཞིར་བཅད་ནས་
སྤྱངས་པས། ལམ་དང་པོ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་རྩུང་ཟད་བབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་རྩུང་ཟད་
དབང་ཐོབ་པ་སྟེ་སྤྱི་ཐོག་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་དག་པར་བྱེད་
པ་དོན་མེས་པ་དཔའི་སྟོན་བསྐྱེད་སམ་དམ་ཆོག་དོན་མེས་བསྐྱེད་པ་བྱ་ཚུལ་ཡིག་ཚུང་
ཉེར་གཅིག་ལྟར་བྱ། བྱིན་རྒྱལ་ལ་འབྲུག་པ་སྤྲུལ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡང་དེ་རིན་པོ་ཆེས་
རིམ་ལྡན་དམར་ཁྲིད་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྲུལ་པ་དོན་མེས་འཆང་དུ་བསྐྱེད་ནས་བྱེད་ཚུལ་མི་
བསྐྱེད་པའི་ཁྲིད་རྣམས་སུ་རྒྱས་པར་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཆོག་ལ། ལུགས་འདི་ཀ་
ལྟར་བྱེད་ན། རྒྱབས་འགོ་མེས་པ་བསྐྱེད། ཡིད་ཀྱི་རོལ་པ་ཞེས་སོགས་ལྟར་དང་ནང་
མཆོད། མཆོད་པ་གཏོར་མ་རྣམས་དཀྱུས་ལྟར་བྱིན་བརྒྱབས་བྱས་ནས། མདུན་
ཀྱི་ནམ་མཁར་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབུས་སམ། ཡང་ན་ནམ་མཁའ་རང་དུ། སེམྱེ་
ཆེན་པོ་བརྒྱུད་ཀྱིས་བཏེགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་སྤྲུལ་ཆོགས་བརྒྱ་འདབ་པ་

བརྒྱད་པའི་ཉེ་བར་ཉི་མ་དང་ཆེ་བའི་གདན་ལ། ཅ་བའི་སྒྲ་མའི་སྤྲུགས་ཀྱི་དོ་བོ་རྣམ་
ཐར་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་མི་ཡིག་དམར་སེར། དེ་ཡོངས་སུ་གྲུར་བ་ལས་རལ་གྱིད་
འཆང་བ་བྱུང་གི་དབུས་སུ་མི་གྱིས་མཆན་བ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས། རྒྱལ་བ་
མཆོད་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གཉིས་བྱས་ཚུར་འདུས་རལ་གྱི་ལ་ཐེམ། དེ་ཡོངས་
སུ་གྲུར་བ་ལས་སྒྲ་མ་རྩེ་བཅུན་འཇམ་པའི་རྩེ་ལྷུ་ལྷུ་གྲུར་བ་ནི། སྤྱི་མདོག་
དང་ཅ་ཞལ་གྱར་ཀྱམ་བཟང་པོ་ལྟར་དམར་སེར་ཞེས་བ་ནས། འགོངས་པར་བྱེད་
པས་མཛེས་པར་བྱེད་པར་གྱུར། དེའི་མིག་གཉིས་དང་། རྣ་བ་གཉིས་དང་། ཞེས་
བ་ནས། སྤྲུགས་ཀར་འཁོར་ལོ་དཀར་པོའི་ཉེ་བ་ལ། མི་དཀར་པོ་ཞེས་པའི་བར་སྤྱི་
མཆོད་དང་སྤྱི་གསུང་སྤྲུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། སྤྲུགས་རྩེ་རྩེ་དང་། གསུང་རྩེ་རྩེ་
བར་དུ་ཞེས་བ་ནས། མི་དམར་སེར་འོད་འཕྲོ་བར་གྱུར། རང་དང་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་སེམས་དཔའི་མི་ཡིག་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱལ་བུང་སེམས་
ཉན་རང་དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་ཆོས་སྦྱོང་སྤང་མའི་ཆོགས་དང་བཅས་བ་སྤྱན་བྲངས།
མ་ལུས་འགོ་བའི་རང་བཞིན་མདོན་དུ་མཛད། །ཅེས་བ་ནས། འདིར་གཤེགས་
ཤིག །བཟླ་ས་མ་ཡ་རྩེ་རྩེ་ལྷོ་བོ་ཉོམ་གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར། སྤར་ཡང་མི་ལས་
འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་སྤྲུགས་བཅུའི་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ནས་སྤྱན་བྲངས། ཞེས་བ་
ནས། མི་བསྐྱེད་པས་དབུ་བརྒྱན་པར་གྱུར། དེ་ནས་རང་གི་སྒྲ་མ་ཆོས་འབྲེལ་ཡོད་པ་
རྣམས་ལ་སྦྱོན་རྩེ་ལྟར་སྤང་ཡང་དེ་རང་གི་སྦྱོན་དུ་ངེས་ཤིང་སྤྲུགས་བསྐྱེད། བན་བཏགས་
བ་དང་འདོགས་པར་འགྱུར་བའི་བཀའ་བྱིན་བཅས་དང་། དངོས་སྤྱབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་

དང་། ཚོགས་བསོག་པའི་ཞིང་གོང་ན་མེད་པར་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་ལ། དཔལ་ལྷན་བདེ་
རྫོགས་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་འོད་ཟེར་ལྷན། །དེ་ཡི་རང་བཞིན་ནི་བ་བཅུ་བྲག་གྱེད་
ཆ་འབར། །དོན་དམ་སྙིང་པོ་དེ་སྟོན་ལྷ་མ་གསུམ་པོ་རབ། །དེ་ལ་བྱ་བྱེད་གསུམ་
མཉམ་པ་ཡིས་རྟག་ཏུ་འདུད། །དཔལ་ལྷན་འཁྲལ་བ་བསལ་བས་རི་མ་མེད། །འོད་
ཟེར་མཐའ་ཡས་རིགས་ཀྱི་སྤྲལ་འཕྲོ་བ། །ཤེས་རབ་ཡན་ལག་གིས་འཁྲུད་འབར་
ཞིང་མངོས། །འཇམ་དཔལ་དེ་ལ་དངོས་ཀྱན་རབ་ཏུ་འདུད། །དེ་ཡི་སྙིང་དབུས་
གཞོམ་དུ་མེད་པ་ཡིས། །དངོས་ཀྱན་རོ་གཅིག་མི་ཤིགས་ཐིག་ལའི་གཟུགས། །མི་
གསལ་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ། །རྒྱུད་རིམ་ལས་བྱུང་དེ་ཉིད་ལ་འདུད་
བྱ། །དེ་འབྲས་སྟོན་བྱེད་ལྷ་མ་གསུམ་རབ་མཆོག་ །འཛིག་རྟེན་གསུམ་ཁོང་ནང་གནས་
རི་མ་སེལ། །དེ་ལ་མེ་ཏོག་སྟེན་བཀའ་མགྲིན་དཔའ་བས། །མཐའ་མེད་འཁོར་བ་ཡན་
ཆད་བར་དུ་འདུད། །ཅེས་བྲག་བྱ། དེ་ནས། རྩ་གཉིས། འདོད་ཡོན་ལྷ། ཉེར་སྦྱོང་རོལ་
མོ། རྒྱལ་སྤྱི་སྤྲུལ་བདུན། མི་བསྐྱོད་དོ་རྩེ་སོགས་བསྟོད་པ། རང་མཆོད་རྣམས་རྒྱས་
པར་ན་མདུན་བསྐྱེད་ལྟར་དང་། བསྐྱེད་པ། ཨོྃ་གྱུ་བྱ་རྩྭ་ས་བ་རི་ལྷ་ར་རྩ་བ་བྱ་ར་མེ་
ལྷ་ས་སྤྱ་བྱ་ར་སྤྱ་ར་ཁ་ལ་ཤྱི་ཡི་ལྷ་རྩྱུ་ལྷ་བྱ་སོགས་ཀྱིས་སྤུལ་ལ། གང་ཞིག་ཐོག་
མེད་ཅེས་སོགས། སྤྱིག་བཤགས་སོགས། བྱང་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བར་བགྱ། ཞེས་
པའི་བར་རལ། འདོད་ན་སྐྱབས་སེམས་སྟོམ་བཟུང་རྣམས་ཀྱང་བྱས་ཏེ། མཐུལ་ཉེར་
གསུམ་མ་དམིགས་པ་བརྟན་པོས་སྤུལ་ལ། །ཁྱོད་ནི་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་ཡབ་སྟེ་ཡུམ་
ཡང་ཡིན། །ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ལ་སོགས་ཏེ་འཛིགས་པ་ཆེ་ལས་སྦྱོབས། །འགོ་བའི་

དབང་པོ་རྗེ་བཙུན་ཁྱིད་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་སེལ། །ཁམས་གསུམ་སྟོངས་བྱེད་ཆེ་བ་ཆེ་
ཁྱིད་སྐྱེ་བོ་སྐྱོང་། །ཐོག་མ་མེད་ཁྱིད་ར་རོ་ཐོག་པའི་སྟོང་ཆ་མེད། །རྗེ་བཙུན་ཡིག་མེད་
བདུད་ཅི་རབ་དགའ་བདེ་སྟོང་བྱེད། །འགྲོ་ལ་པན་ཕྱིར་བདེ་བས་སངས་རྒྱས་རྣམ་
ཀུན་ལ། །རབ་དབྱེས་བདེ་བའི་མགོན་ཆེན་ཁྱིད་ཀྱིས་གཏོང་བར་མཛོད། །སྐྱོན་ཀྱིས་
མ་གོས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ། །སྤྱ་ཆོགས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཞི་མཛད་སྒྲོམ་པ་
ངོམས་མཛད་ཅིང་། །འཁོར་བ་སྤྱོད་ཐབས་མཛད་བདེ་ལ་འགོད་མཛད་པ། །དངོས་
ཀུན་རྒྱལ་བས་མི་དཔོག་ལམ་འདི་བསྟན་པར་མཛོད། །ཞི་བའི་ཞི་བ་རྒྱལ་དང་རབ་
བྲལ་འབྱུངས་པ་སྤངས། །བསྒྲོམ་པ་ལས་འདས་མཁའ་འདྲ་རྗེ་མས་མ་གོས་པ། །སྤྱ་
མ་ཀུན་འདས་འདོད་པ་ཀུན་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་སྒྲུགས། །དེ་འདྲའི་རྗེ་བཙུན་ཁྱིད་ལ་བདག་
ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི། །

ཞེས་སྟོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པའམ། གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཆོག་
རི་ལྟར་རིགས་པས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྒྲ་མའི་སྤྱི་བོའི་སྤྱོད་རྗེའི་སྤྱགས་ཀའི་ཨོ་
ལས་འོད་དང་བདུད་ཅི་དཀར་པོའི་ཆོགས་བྱུང་བ་རང་གི་སྤྱི་བོར་ཐིམ་པས་བྱམ་པའི་
དབང་ཐོབ་པ་དང་། མགྱེན་པའི་གསུང་རྗེའི་དང་། སྤྱགས་ཀའི་སྤྱགས་རྗེའི་དང་། ཡེ་
ཤེས་སེམས་དབང་རྣམས་ལས། འོད་དང་བདུད་ཅི་དམར་པོ་དང་། སྐྱོན་བོ་དང་། སྤྱ་
ལྷ་པ་རྣམས་བྱུང་བ། རང་གི་མགྱེན་པ། སྤྱིང་ག། ཡེ་ཤེས་སེམས་དབང་རྣམས་ལ་ཐིམ་
པས། གསང་བ་ཤེས་རབ། ཆོག་དབང་རྣམས་ཐོབ་ཅིང་། དག་བྱ་རྣམས་དག་པར་
བྱས་ནས། ལམ་དེ་དང་དེ་བསྒྲོམ་པ་ལ་དབང་། འབྲས་བྱ་དེ་དང་དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱས་པ་

བཞག་པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱས་པའི་མཐར། གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་ཡོད་ན་ཡོད་དུ་
ཁྱེད་བ་དང་། མེད་ན་ཁྱིའོད་དུ་ཁྱེད་ནས་པད་ཉིད་གདན་ལ་བསྐྱུས་ནས། ལྷ་མ་རང་གི་སྤྱི་
པོ་ནས་བྱོན། སྤྱིང་གའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལ་ཐེམ་པས་རང་གི་ཤིན་ཏུ་ལྷ་པའི་རྒྱང་
སེམས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ངོ་བོར་གནས་པ་དང་ལྷ་མའི་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་
མི་བྱེད་བར་སོང་བ་དེ་མེ་ལོང་ལ་ཉ་ས་བཏབ་པ་ལྟར་ཡོད་དུ་ཁྱེད་ནས་ཤིན་ཏུ་དག་པའི་
ཡོད་གསལ་གྱི་ངང་དུ་སོང་བ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ། ཡོད་གསལ་དེ་ལས་ལྷང་བ་
ན་ཟབ་གསལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ལྷ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷའི་སྤྱིར་སྤྱིར་དབྱས་དེ་ག་
རང་དུ་ལྷང་བར་མོས་ནས། ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་ལྷ་མས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་བསྐྱོ་སྐྱོན་
བྱའོ། །རྫོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བསྐྱོམ་པ་དང་། ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཐུན་དངོས་གཞི་དང་
སྤྱེལ་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ། གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ། ལམ་བསྐྱོད་པའི་
རིམ་ལ། འབྲས་བྱ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ལུས་དང་སེམས་
དང་། དེ་གཉིས་ཐུན་མོང་པའི་གནས་ཚུལ་རྣམས་ནི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་
མོ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་དང་། དེ་དག་གི་དཀའ་གནད་དུ་མ་མཁས་བྱུང་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་སྤྱི་མཆེད་ཀྱིས་ཡིག་རྒྱུད་དུ་གསལ་བར་མཛད་ཅིང་། མི་བསྐྱོད་པའི་ཁྱིད་
ཡིག་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལམ་བསྐྱོད་པའི་རིམ་པ་ལ། སྦྱོར་བ་དང་། དངོས་གཞི་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། ཞལ་ལུང་ལས། དེ་བས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱིས། །སྤྱོམ་པ་

མཆོག་ལ་གནས་བྱས་ནས། འདོ་སྣམ་པའི་གཟི་བསྐྱེད་ལ། རིམ་བ་གཉིས་བ་དེ་
ཉིད་སྒྲུབ། འདོམ་པའམ་ཡང་ན་གྲོང་གི་མཐར། ཞེས་བ་ནས། སངས་རྒྱལ་རྣམས་
ཀྱི་སྐྱོད་ཡུལ་མཆོག་ མཐའ་ཡི་དེ་ཉིད་བསྐྱོམ་བར་བྱ། ཞེས་པའི་བར་དང་། གྲོལ་
བའི་ཐེག་ལེ་ལས་ཀྱང་། དེ་བས་དེ་ཉིད་ཐོབ་བྱས་ནས། སྦྱིང་རྗེས་སེམས་ཅན་
ཀུན་དམིགས་ནས། འདོམ་པ་ལ་སོགས་གནས་ནས་ནི། རྟག་ཏུ་གཉིས་མེད་དོན་
བསྐྱོམ་བྱ། ཞེས་བ་ནས། དེ་དག་ལ་གནས་རྣལ་འབྱོར་བས། སྦྱིང་པོ་སངས་རྒྱལ་
སྐྱོད་ཡུལ་མཆོག་ གང་དེ་ཀུན་བདག་ལ་གནས་པའི། མཐའ་ཡི་དེ་ཉིད་བསྐྱོམ་བར་
བྱ། ཞེས་བ་ཙ་འབྲེལ་རྣམས་ལས་རི་ལྟར་གསུངས་བ་ལྟར། ཆད་མེད་བཞི་ལམ་གྱི་
སོག་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་འུགས་དག་ཏུ་བསྐྱོམ་བ་ནས། སྦྱོར་བ་
ཆོགས་བསགས་ནས་བཟུང་སྟེ། མཐར་ཉེར་བསྐྱེད་པར་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་རྟོག་བ་སྤ་
རགས་མཐར་ཕྱིན་བ་ཡིན་ན། རྟོགས་རིམ་གྱི་ཐུན་སྦྱོད་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ཡུད་ཅེས་གྱིས་
གསལ་བཏབ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་རིམ་གྱིས་བསྐྱོམ་བ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས། རྩ་མའི་
རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྩ་མ་རང་ལ་བསྐྱེད་པའི་བར་བྱས་ཏེ། དངོས་གཞིའི་དམིགས་རྣམས་སྦྱོང་
བ་ལ་ཐེག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། རྒྱུད་གི་རྣལ་འབྱོར་དང་། དེ་གཉིས་གོམས་ནས་ཟབ་
གསལ་གཉིས་མེད་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་། དགའ་བའི་ཡེ་
ཤེས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྦྱིང་གར་མི་ཤིགས་བ་སྐྱོམ་ཚུལ་དང་། དགའ་བའི་གྱི་
ཡེ་ཤེས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསང་བའི་ཐེག་ལེ་སྐྱོམ་ཚུལ་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ནི། རང་
བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྟོན་དང་བརྟན་པའི་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་ཐུན་ནས། ལུས་

ནམ་སྒྲིབ་གི་ཆོས་བདུན་ལྟན་དུ་བྱས་པའི་ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་
ཀྱི་དབྱུས་སུ་རྩ་རྩོུང་དབྱུ་མ་གསུམ་འཁོར་ལོ་བྱུག་དང་བཅས་པ་གསལ་བཏབ་
པའི་སྒྲིབ་ག་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབྱུས་སུ་རལ་གྱིའི་འཆང་བཟུང་གི་ནང་དུ་ཡེ་ཤེས་
སེམས་དཔལ་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡོངས་རྫོགས། དེའི་ཐུགས་ཀར་རལ་གྱིའི་འཆང་བཟུང་
ལ་མི་ཡིག་འོད་འཕྲོ་བ་དེ་ལས། རང་གི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཐེག་ལེ་དཀར་ལ་དཔར་བའི་
མདངས་ཆགས་པ་ཡུངས་ཀར་ཅམ་ཞིག་འཕྲོས་ཏེ། གྲེན་དུ་སོང་ནས་སྒྲིན་མཆམས་
ཀྱི་དབྱུ་མ་ནས་རང་གི་ལུས་དང་། འཁོར་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་བལྟས་པས་གསལ་བར་
མཐོང་། དེ་ནས་སྤྱི་བོར་ལོག་ནས་རྩ་འདབ་སོ་གཉིས་ཀྱི་བྱུག་པ་རྣམས་ནས་བལྟས་
པས་གསལ་བར་མཐོང་། དེ་ནས་དབྱུ་མའི་ནང་མར་བལྟས་པས་གསལ་གནས་ཀྱི་
བར་གསལ་བར་མཐོང་། དེ་ནས་མགྲིན་པའི་རྩ་འཁོར། དེ་ནས་སྒྲིབ་གའི་རྩ་འཁོར་
དེ་ནས་གསང་གནས་ཀྱི་རྩ་འཁོར་རྣམས་སུ་བྲིན་ནས་རྩ་འདབ་རྣམས་ཀྱི་ནང་
ནས་བལྟས་པས་གསལ་བར་མཐོང་ངོ། །དེ་འདྲ་ལན་འགའ་ཞིག་བྱས་ནས། རྩ་ལམ་
སྤངས་ཏེ། ཐེག་ལེ་མི་ཡིག་ལ་ཐེམ་པར་བསམ་མོ། །དེ་ནས་ཞལ་ལུང་ལས། རང་སྒྲིབ་
དམ་ཆོག་བྱུག་བྱ་ཡི། །ཐུགས་ཀར་མཆན་མ་ལ་གནས་པ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
ཀུན་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ །རིམ་བ་དང་པོ་བ་རྣམས་ལ། །ཡི་གའི་གཟུགས་སུ་རབ་སྒྲིབ་
བ། །གཞེས་དུ་མེད་པ་རང་ལྟ་ཡི། །ས་བོན་འོད་ཟེར་ལྷ་འབར་བ། །ཞེས་པ་ནས།
འགོག་པའི་རྫོང་མེའི་སེམས་ཉིད་དུ། །ནམ་ཞིག་དེ་ལ་རེག་འཁྱུར་བས། །སངས་རྒྱས་
ཀུན་ཀྱི་མཆོག་འཛིན་པ། །ཡིད་བྲིན་དཔལ་དང་འདྲ་བ་ཡི། །རྟགས་རྣམས་ཡང་དག་

སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་དམིགས་པ་སྦྱོང་ཚུལ་ནི། རང་གི་སྦྱིང་གར་རལ་
གྱིའི་འཆང་བ་བྱུང་གི་དབྱས་སུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པ། དེའི་གཙོ་བོའི་སྤྲུགས་ཀར་རལ་གྱིའི་འཆང་བ་བྱུང་ལ་མི་ཡིག་དེ་ལས་འོད་ཟེར་སྒྲ་
ལྗེའི་ཆོགས་འཕྲོས་པ་རང་གི་སྒྲ་སྒྲོ་གཡས་ནས་འཕྲོན་པའི་རྩེ་མོར་འངས་པའི་དོ་རྩེའི་
དགྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ནམ་མཁའི་ཁྱོན་ཐམས་ཅད་གང་བར་སྒྲོས་པས་སྤྱོགས་
བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གང་བར་བྱས། དེ་ནམས་རྩྭ་བ་ལྟ་བུའི་བདུད་རྩིའི་ངོ་བོར་ཞུ་ནས་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐེམ་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགྱིལ་འཁོར་པའི་ནམ་
པར་སངས་རྒྱས་པར་བསམ། སངས་རྒྱས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩེ་
ལྟར་དྲངས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་བདུད་རྩིའི་ངོ་བོར་ཞུ་ནས། རང་གི་སྒྲ་བྲུག་གཡོན་པ་ནས་
ཞུགས། དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཤངས་བྲུག་གཡོན་ནས་ཞུགས་ཏེ་ས་བོན་ལ་
ཞུགས་པས་ས་བོན་དེ་ལྟམ་གྱིས་ཞུ་ནས་ཡོན་ཏན་ཀུན་བསྐྱེད་པས་རིན་པོ་ཆེ་དང་
མི་ཤིགས་པ་དང་མ་སྒྲོས་པའི་ཐིག་ལེ་སྒྲན་མ་རྩུང་དུའི་ཆད་ཅམ་འོད་ཟེར་ལྷ་འཕྲོ་བ།
འཁོར་འདས་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་རིག་པས་རྩུལ་བཞིན་དབྱུང་ན་དོན་དམ་
པ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ལ་སེམས་ཡུན་ཅི་རིང་བ་བྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་ཡང་ཐིག་ལེ་དེ་
ཡི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཐིག་ལེ་རང་གི་གནས་རལ་གྱི་འོད་གསལ་བར་བྱས། དེ་ལས་འོད་
འཕྲོས་པས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ལུས་གྱི་ནང་དང་། དེ་ནས་སྤྱོ་གསལ་བར་བྱས།
དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དེའི་འཁོར་རྣམས་དང་དགྱིལ་འཁོར་གསལ་བར་བྱས།
དེ་ནས་ཀྱང་འོད་ཟེར་ཕྱིར་བྱུང་བས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་རྟེན་གྱི་གནས་རལ་གྱི་

གསལ་བར་བྱས། དེ་ནས་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་རང་དཔེ་ཆོག་སེམས་དཔའི་
ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་བར་བྱས་པས། རང་གི་བྱང་སེམས་དཀར་པོའི་
ངོ་བོ་དབྱངས་ཡིག་བཙུག་འོད་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱས། བཙུག་པོ་གང་ཞེ་ན་
ཞལ་ལུང་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་གཟུགས་བཙུག་པོ། །མཐེ་བོའི་རྩ་བར་ཡི་གེ་
ཨ། །རྩེ་རར་གཉིས་ལ་དེ་བཞིན་ཨ། །བརྒྱ་གཉིས་ལ་ནི་ཨི་ཡིག་གཟུགས། །གསང་བ་
ལ་ནི་ཨི་ཡི་གཟུགས། །ཉེ་བའི་རྩ་བུ་ཨུ་གཟུགས་གནས། །དེ་བཞིན་གསུམ་པར་ཨུ་
ཡི་གཟུགས། །རྩ་མ་གཉིས་སུ་རི་གཟུགས་གནས། །དེ་བཞིན་ལག་པར་རི་གཟུགས་
ཏེ། །མགོན་པ་ལ་ནི་ལི་ཡི་གཟུགས། །དེ་བཞིན་མ་མཆུར་ཡི་གེ་ལྷོ། །འགྲམ་པ་གཉིས་
སུ་ཨེ་གཟུགས་སོགས། །དེ་བཞིན་མིག་གཉིས་ཡང་ནི་ཨི། །རྩ་བའི་རྩ་བར་ཨོ་ཡིག་
གཟུགས། །སྤྱི་བོར་ཨོ་གཟུགས་ཡང་དག་གནས། །ཨོ་ཨམྱེ་གཟུགས་ཆོགས་ཀྱུན་
ལ། །བཙུག་དུས་སུ་རྫོགས་འབྱུང་བ། །གོང་མའི་འོད་ཀྱིས་རྣམ་བཀུག་སྟེ། །ཐིག་
ལེ་རུ་ནི་གཞུག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འོད་ཟེར་གྱིས་ཡི་གེ་དེ་དག་གནས་
སོ་སོ་ནས་བཀུག་སྟེ་རིམ་གྱིས་ནང་དུ་སོང་ནས་རང་གི་སྟོང་ག་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་
དབུས་ན། རྒྱག་མཆན་སྤྱོད་མེད་དུ་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡོངས་རྫོགས། དེའི་གཙོ་བོའི་
ཐུགས་ཀར་ཡང་རྒྱག་མཆན་སྤྱོད་མོ། དེའི་ལྟེ་བར་ཐིག་ལེ་ཡོད་པ་དེ་མ་ཐིམ་པས། སྤྱར་
ཡང་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་གནས་སྐྱུར་ནས་ཆོས་འབྱུང་ནས་བཟུང་སྟེ་དཀྱིལ་འཁོར་རྟེན་
བརྟེན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གཙོ་བོའི་ཐུགས་ཀར་རྒྱག་མཆན་ཤིན་ཏུ་ནས་ཀྱང་
སྤྱོད་མེད་ལྟེ་བར་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་དཀར་ལ་དཔར་བའི་མདངས་ཆགས་པ་ཡུངས་

ཀར་ཕ་མོའི་ཆད་ཅམ་བསྐྱེམས་ལ་སེམས་ཡུན་རིང་དུ་བརྩུང་ངོ། །དེ་ནས་ཡང་རིམ་
གྱིས་ཐིག་ལེ་དེ་ལས་འོད་ཟེར་སྣ་ལྔ་ནང་ནས་ཕྱིར་འཕྲོས་བས། ཐིག་ལེ་རང་གི་རྟེན་
རལ་གྱི་དང་། དེ་གང་ལ་གནས་པའི་གཙོ་བོའི་སྤྱིའི་ནང་དང་། དེའི་འཁོར་དང་། དེའི་
རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། དེ་གང་ལ་གནས་པའི་མཚན་མ་རལ་གྱི་དང་། དེ་གང་ལ་
གནས་པའི་གཙོ་བོའི་སྤྱི་ལུས་ཀྱི་ནང་དང་། དེའི་འཁོར་དང་། དེའི་རྟེན་གཞལ་ཡས་
ཁང་ཆོས་འབྱུང་དང་བཅས་པ་འོད་གསལ་བར་བྱས། དེའི་རྟེན་རལ་གྱི་རྣམས་འོད་
གྱིས་གསལ་བར་བྱས། དེ་ནས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་གནས་བརྩུ་བྱག་ཏུ་དབྱངས་ཡིག་
བརྩུ་བྱག་སྒར་ལྟར་ཡོད་པར་བསམས་ནས། དེ་རྣམས་ལས་འོད་ཟེར་སྣ་ལྔ་འཕྲོས་
བ་བ་སྤྱིའི་བྱ་ག་རྣམས་ནས་ཕྱིར་འཕྲོས་བས་རང་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའི་སྤྱི་
དང་། འཁོར་བཙོ་བརྩུད་དང་། རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་ཆོས་འབྱུང་སྤྱང་འཁོར་དང་
བཅས་པ་གསལ་བར་བྱས་ནས། འོད་ཟེར་དེ་རྣམས་ཕྱོགས་བརྩུའི་བདེ་བར་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཞུགས། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱགས་ཀའི་མི་ཤིགས་
པའི་ཐིག་ལེ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩི་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་བ་མྱངས་ནས། དེ་རྣམས་
ཀྱི་རྩི་རྩེའི་ལམ་ནས་འོང་བ། འོ་མའི་རྒྱན་ལྟ་བུ་ནམ་མཁའ་བྲབ་བ་བྱུང་བ་རང་གི་སྣ་
བྱག་གཡས་ནས་ཞུགས་ཏེ་སོང་ནས། སྤྱགས་ཀའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཤངས་སྤྱག་
གཡས་ནས་ཞུགས་ཏེ། དེའི་སྤྱགས་ཀའི་སྤྱག་མཚན་ཀྱི་ལྟེ་བའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་
ལེ་ལ་ཞུགས་བས། དེ་ནི་དབྱང་རྩུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་བདུད་རྩི་འཛག་པ་

དཀར་ལ་དམར་བ། ཡེ་ཤེས་ལྗེའི་དོ་མོའི་འོད་ཟེར་སྣ་ལྔ་འཕྲོ་བ་ལ་སེམས་གཞན་དུ་
མི་གཡོ་བར་ཡུན་རིང་དུ་བཟུང་བར་བྱའོ། །ཡང་སྒར་ལྟར་ཕྱིར་སློབ་དང་། ཉང་དུ་
སྤྱད་པ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་པས་ས་ཆུ་ལ་ཐེམ་པ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་
ལྟ། སྒང་བ་མཆེད་པ་ཉེར་ཐོབ་བཅས་པ་ཤར་ནས་དངོས་པོ་མེད་པའི་གནས་འོད་
གསལ་འཆར་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞལ་ལུང་གི་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལས་གོང་མའི་རིས་
བ་ལྟར་ཞེས་པ་ནི་མཐར་ཐུག་པ་ནས་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་བྱུང་ནས་
སློབ་སྟེ། དཔེ་བདུད་ཅི་ཆེད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ནས། རིས་པས་འདུ་ཞིང་མཐའ་
ལ་བསྐྱ་བ་དང་། ཡང་དེ་ལ་སེམས་གོང་མ་ལྟར་བཟུང་བ་ཡང་དག་པར་བྱས་པས་
སེམས་དངོས་པོ་ཀུན་ལས་འགོག་པའི་དོ་རྗེར་གྱུར་ནས་བཟོན་པའི་རྟགས་སྟེ་བ་སྟེ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །འདིའི་སྐབས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་ལ་བྱང་ནས། བསྐྱོར་
དགྲའི་རྣམ་གཞག་གྲང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་འདིར་མངས་དོགས་ནས་མ་བྲིས་པས་གཞན་
ལས་ཤེས་པར་མཛོད། དེ་རྣམས་ཞལ་ལུང་རི་ལྟ་བ་བཞིན་གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེ་ལས་གྲང་
གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་མཆོག་དགའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསང་བར་འཇག་པའི་ཐིག་ལེ་སྟོམ་
པ་ལ། གཟུང་བའི་ཡན་ལག་དང་། འཛིན་པའི་ཡན་ལག་དང་། རྗེས་པོ་གྱི་ཡན་
ལག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་གི་སྙིང་གར་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་བསྟོམ་པའི་
ཐུ་ནས་བསྟོམས་ན་སྙིང་གི་ཐིག་ལེ་བསྟོམ་བཞིན་པ་དེས་ཆོག་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་
ན་སྟོར་བ་རྩ་ལས་སྤྱང་བའི་བར་བྱས་ནས། རང་གི་སྙིང་གའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་

ཐུགས་ཀར་བྱག་མཆན་གྱི་དབུས་སུ་དགྲིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་རིམ་བ་གཉིས་
སམ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རང་གི་ཐུགས་ཀར་རལ་གྱིའི་དབུས་སུ་ཐིག་ལེ་སྤྲོ་
བསྐྱོམས་ཀྱང་ཆོག་པ་འདྲ་བས་དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་སྤྲོ་ནས། ཞལ་ལུང་ལས། བོད་
མའི་ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེ་ལས། འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་འདྲ་བ་རྣམས། ཞེས་པ་ནས། ཐུག་
དགག་སྟོང་པའི་ཡན་ལག་གོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། རང་གི་སྟོང་
གའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀའི་རལ་གྱིའི་དབུས་ཀྱི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་དེ་
ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པ་རིམ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཤངས་ཐུག་ནས་བྱུང་རང་
གི་སྤྱི་ཐུག་གཡས་ནས་འཕྲོས་པ་རྣམས་ལྷགས་ཀྱིའི་རྣམ་པ། ཐུགས་བརྩའི་འཛིག་
ཉེན་གྱི་ཁམས་གསུམ་དུ་སྒྲོས་པས། དེས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་འཇམ་
པའི་རྫོ་རྫེའི་དགྲིལ་འཁོར་བའི་རྣམ་པར་བཀྱག་ནས་དེ་རྣམས་ལྷག་པའི་སྤྱི་དང་བྱང་
ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུན་ཅིའི་རྣམ་པར་ཁུ་ནས། རང་གི་སྤྱི་ཐུག་གཡས་ནས་
འགྲོ་བ་རྩལ་དང་གཡོན་ནས་འགྲོ་བ་ཐུན་པ་དང་དབུས་ནས་འགྲོ་བ་སྟོང་སྟོབས་ཀྱི་
ཚུལ་དུ་བབས་ནས་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ་པས་སྟོང་གའི་ཉེན་བཟེན་བ་དེ་
རྣམས་ཐིག་ལེའི་རྣམ་པར་ཁུ་བ་དབུ་མའི་ལམ་ནས་རང་གི་རྫོ་རྫེའི་ཁོར་བའི་དགྲིལ་
དུ་གནས་པ་འབྱུང་བ་ལྟའི་གཟུགས་ལས་བྱུབ་པ་ལྟ་བུ་ཡེ་ཤེས་ལྟའི་རོ་བོ་ཉིད་
འོད་ཟེར་ལྷ་རབ་ཏུ་འབར་བར་བསམ། དེ་ནས་ཐིག་ལེ་དེ་གནས་འབྱུང་ནས་རལ་གྱི་
ནས་བརྩམས་པའི་འཆང་བ་བྱུང་གི་དབུས་སུ་ཆོས་འབྱུང་ནས་བརྩམས་པའི་གཞལ་
ལས་ཁང་ཡུངས་ཀར་ཅོམ་གྱི་ནང་དུ་ལྷ་བརྩུ་དགྲ། གཙོ་བོའི་ཐུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་

སེམས་དཔའ་དེ་ཡི་སྤྱགས་ཀར་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་བསྒྲོམས་ལ་རྒྱན་
བསྐྱིད། དེ་ནས་ཐིག་ལེ་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་རང་གི་གནས་རལ་གྱི་དང་། ཡེ་ཤེས་
སེམས་དཔའ་དང་། དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་དང་། འཁོར་ནམས་དང་། གཞལ་ཡས་
ཁང་དང་། དེའི་གནས་སྤྱག་མཚན་ནི་སྤྲ་མོ་ནམས་གསལ་བར་བྱས། དེས་རང་གི་
ཅ་ནང་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་བྱས་ནས། རང་གི་སྤྱིང་གི་སྤྲ་སྒོ་གཡས་ནས་བྱིར་
སྒྲོས་པས་དམ་ཚིག་གི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལྟ་དང་བཅས་པ་གསལ་བར་བྱས་ནས།
ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱན་ལྔར་གཤེགས་ཏེ་དེ་ནམས་ཀྱི་ཞལ་
ནས་ཞུགས། སྤྱགས་ཀའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལས་བདུད་ཅི་སྒྲངས་རིམ་གྱིས་དེ་
ནམས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་ལམ་ནས་བདུད་ཅི་འོ་མའི་མདོག་ལྟ་བུ་ནམས་འོངས་ནས་རང་གི་
སྤྲ་བྱག་གཡས་ནས་ཞུགས་ཏེ་དབུ་མའི་ལམ་བརྒྱད། རྡོ་རྗེའི་འོར་བུའི་དབུས་ཀྱི་
དགྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོའི་ཤངས་བྱག་གཡས་ནས་སོང་སྟེ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་
སྤྱགས་ཀའི་ཐིག་ལེ་སྤྲ་མོ་ལ་ཐིམ་པས་འོད་འཆེར་ཞིང་བདུད་ཅི་འཇག་པ་བདེ་བ་ཆེན་
པོའི་ངོ་བོར་མེར་གྱིས་སོང་བར་བསམས་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སེམས་བརྩུང་ངོ། །དེ་ནི་
ཡང་ནས་ཡང་དུ་བྱ་སྟེ། དབུགས་འགག་པ་སྟེ་སྟོག་ཚེལ་གྱི་ཡན་ལག་གོ། །གཟུང་
བའི་ཡན་ལག་ནི། ཞལ་ལུང་ལས། དེ་ན་གསང་བའི་ཐིག་ལེ་ཆེ། །ཞེས་བ་ནས། རྣལ་
འབྱོར་པས་ནི་འདི་ལ་འབད། །གཟུང་བ་ཡི་ནི་ཡན་ལག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་
ནི། གོང་གི་དམིགས་པ་འོད་ཟེར་སྒྲོ་བ་དང་། བདུད་ཅི་བཀྱག་པའི་མཐར་ཐིག་ལེ་
ལ་སེམས་དཔལ་བྱས་བརྩུང་པས་ས་རྒྱ་ལ་ཐིམ་པ་སོགས་ཀྱི་རྟགས། སྟོག་རྒྱ། དུ་བ་

མཁའ་སྒྲུང་། མར་མེ་ལྷར་འབར། ཉམ་མཁའ་སྤྱིན་མེད་ལྟ་བུ་རྣམས་ཤར་ནས། དངོས་
པོ་མེད་པའི་གནས་འོད་གསལ་འཆར་བར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཆེ་བདེ་སྟོང་སྒྲུར་ནས་ཡུན་
ཅི་རིང་མཉམ་པར་འཛོག་སྟེ་དེ་ནི་བརྒྱུད་པའི་ཡན་ལག་གོ། །འོད་གསལ་དེ་ལས་ལྷང་
བར་ཚོམ་པ་ན། ཕུར་པོ་རྩིང་པ་ལས་ལོགས་སུ་རྟེན་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་ལྷང་བ་དང་།
དེ་སྤར་ཕུར་པོ་རྩིང་པ་ལ་འཇུག་པའི་སད་དུས་ཀྱིས་བསྐྱེ་བ་དང་། དེས་མཆོན་ནས་
གཉིད་དུས་དང་། འཆི་དུས་ཀྱི་བསྐྱེ་བ་གསུམ་ཡང་ཉམས་སུ་སྒྲང་བར་བུལ། །

གསུམ་པ་རྩེས་བྲན་གྱི་ཡན་ལག་ནི། ཞལ་ལྷུང་ལས། དེ་ལྷར་དེ་ལ་མཆོན་པ་
ལ། །མཐོང་བྱས་དོན་དེས་བྱབ་བུའི་བྱིར། །ཞེས་པ་ནས། སྟོ་བསྐྱེ་ལས་ནི་གསལ་
བྱེད་པའི། །རྩེས་སུ་བྲན་པའི་ཡན་ལག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དམིགས་རྣམ་
སྟོང་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་དུ་མར་ཐེམ་པའི་རྟགས་ལཱའི་མཐར་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་
ཉིད་ངེས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དོན་དེས་ཡུལ་སྤང་ཀུན་ལ་བྱབ་པར་བྱ་བའི་
བྱིར་རྩེས་བྲན་བཅུ་དྲུག་བསྐྱོམ་པ་ནི། ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་དོ་རྩེའི་
དབུས་ཀྱི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་ལས། སངས་རྒྱུས་
རྩེས་སུ་བྲན་པ་སོགས་ལཱ་ནི། རྣམ་སྤང་འོད་དཔག་མེད། མི་བསྐྱོད་པ། རིན་འབྱུང་།
ཁོ་བོ་གཤེན་རྩེ་གཤེད་སོགས་སྐྱ་རྒྱུད་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་
བྱས་པའི་འཁོར་ལོ་གསང་བའི་ཐིག་ལེ་ལས་སྟོ་བ་དང་བསྐྱེ་བ་བྱས་ནས་དེ་རྣམས་
བདེ་སྟོང་གི་ཤེས་པའི་རྣམ་རོལ་དུ་བྲན་པའོ། །དམ་ཆོག་རྩེས་སུ་བྲན་པ་ཡབ་ཡུམ་
གྱི་མཁའ་གསང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་རྩེས་ཆགས་ཀྱིས་སྤགས་བརྒྱ་བ་དང་། དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་ཞལ་དུ་ཞུགས་པ་ཆེ་བར་ཞུ་བ་དང་།
དགྲིལ་འཁོར་རྗེས་སུ་བྱ་བ་ནི། དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་གཙུག་པོའི་ས་བོན་དང་།
དེ་ལས་ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་དབྱུང་བ་དང་། འཁོར་ལོ་དམ་ཆོག་པ་དང་སྤེལ་བ།
དེ་ལ་བསྐྱེན་སྦྱབ་ཡན་ལག་བཞི་ཆང་བ་རྣམས་པར་སྤོལ་བ་དང་། སྦྱ་གསུང་
ཐུགས་རྗེས་སུ་བྱ་བ་ནི། ཡབ་དང་ཡུམ་དང་འཁོར་གྱི་སྦྱ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་རྒྱལ་ས་
གྱི་ལྷ་རྗེས་སུ་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་བྱ་བ་ནི་སྦྱ་གསུང་ཐུགས་གྱི་རྟོག་
གསུམ་བསྐྱོམ་པ་དེ་དང་འབྲེལ་བར་རང་ཡང་སྤོལ་བྱིན་བྱ་བ་ནི། ཐུགས་ཐམས་ཅད་གྱི་
སྦྱི་གཟུགས་རྗེས་སུ་བྱ་བ་ནི། རྒྱ་རྟོག་འཛིན་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། བར་དུ་ཞུགས་པ་
ནས་རང་གཙུག་པོའི་བསྐྱེན་སྦྱབ་ཡན་ལག་བཞི་དང་ཐུན་པ་སྤོལ་བ་སྦྱ་ལས་རྗེས་སུ་བྱ་བ་
པའོ། །ཡང་དམ་ཆོག་རྗེས་སུ་བྱ་བ་ནི། བདུད་རྩི་སྤྱང་བ་དང་། གསང་བའི་མཆོད་
པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་མཆོད་པ་རྗེས་སུ་བྱ་བ་པའོ། །(ཤེས་ཤེས་) བྱིན་དང་། མ་
སྤྱེས་པ་རྗེས་སུ་བྱ་བ་ནི་སྤོལ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་དེ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་རང་
བཞིན་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་མ་འབྲེས་པ་སོ་སོར་སྤྱང་བ་རྗེས་སུ་
བྱ་བ་པའོ། །ཞེ་སྤང་གི་རིགས་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པ་རྗེས་སུ་བྱ་བ་ནི། རིགས་
དན་གྱི་བྱ་མོ་ལ་སོགས་པ་རིགས་སོ་སོ་དང་མཐུན་པའི་བྱ་མོ་བསྐྱེན་སྦྱབ་ཡན་ལག་
བཞིས་དག་པ་རིགས་ལྡན་རྒྱུས་བཏབ་ནས། རྗེས་སུ་ཆགས་པས་མཉེས་པར་བྱ་བ་
རྗེས་སུ་བྱ་བ་སྟེ། མདོར་བསྟུན་གོང་གི་ཐེག་ལེ་ལས། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་རི་
ལྷར་གོམས་འབྲེས་སུ་བྱས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱེད་ཚུལ་ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་ཆང་

བ་པར་སློཾཞིང་ཚུར་བསྐྱུས་ནས་ཐེག་ལེ་ལ་བསྐྱེམ་ཞིང་། དེ་ཐམས་ཅད་སྤར་ས་ཚུ་ལ་
ཐེམ་བ་སོགས་གྱི་མཐར་རང་གིས་ཉམས་སུ་སྤྱོང་བའི་བདེ་སྣང་དབྱེར་མེད་གྱི་རོལ་
པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བལྟ་བ་ནི་སྤར་མཐོང་བའི་དོན་ལ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་ནམས་ཐོན་བ་ནི་
རྗེས་ཐོན་གྱི་ཡན་ལག་གོ། །དེ་དག་ནི་ཞལ་ལུང་ལས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར། གོལ་
བའི་ཐེག་ལེ་ལས་ཀྱང་། ཡང་ནི་འཛིག་པའི་ཐེག་ལེ་ལས། །བྱུང་བ་ལོར་ལུང་ནམ་པར་
གནས། །རང་གི་མཚན་མའི་དབྱས་གནས་པ། །གོང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟར་བསྐྱོམས་
ཏེ། །དེ་ལ་སྤང་བའི་ཐེགས་པ་ལས། །གོང་གི་རིམ་པས་སློབ་སྤྱོད་བས། །གཟུང་སྟེ་དེ་ལ་
རེག་འགྱུར་བས། །རྒྱུད་གསུང་ལྔ་པོ་ཡང་དག་འབྱུང་། །དེ་བྱུང་རྗེས་ཐོན་རབ་བསྐྱོམ་
བས། །དོན་དེས་ཀྱན་ལ་བྱབ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བསྐྱུས་ནས་བསྐྱེམ་བ་
ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དགའ་བལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྒྱུད་གི་ནལ་འབྱོར་སྤྱུལ་
བའི་ཐེག་ལེ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ནི། ཞལ་ལུང་ལས། རང་གི་སྤྱི་བོའི་དབྱས་སུ་ནི། །སྤྱི་
ཡི་དོ་རྗེ་སྤྱགས་ཀ་རུ། །ཞེས་པ་ནས། རང་བཞིན་བཞུས་པ་འདི་ལ་ནི། །ནལ་འབྱོར་
པས་ནི་རབ་ཏུ་འབད། །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། གསང་བའི་ཐེག་ལེ་
བསྐྱོམ་པ་གོམས་ནས་སྤྱུལ་བའི་ཐེག་ལེ་བསྐྱོམ་པ་ལ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་ལྟར་
དཀྱིལ་འཁོར་རྗེས་པར་བསྐྱོམས་ནས། ལུས་ནམ་སྤང་གི་ཆོས་བདུན་ལྟར་ཅ་
གསུམ་འཁོར་ལོ་དྲུག་དང་བཅས་པ་གསལ་བཏབ་པའི་རང་གཙུག་པོ་ཡལ་ལུམ་དུ་
གསལ་བའི་སྤྱི་བོ་མྱད་རྒྱས་གྱི་དབྱས་ཏེ། བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་དབྱས་སུ་སྤྱི་གདན་

ལ་སྐྱོད་ཤིང་། དེའི་ཐུགས་ཀར་རྒྱ་བ་ལ་གནས་པའི་འཁོར་ལོའི་ཉེ་བ་ལ་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་
འཁོར་དུང་ཀ་གཞུའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་དབྱས་སུ་ཨོྲ་དཀར་པོ་འོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་
དང་། མགྲིན་པར་ལོངས་སྤྱོད་འཁོར་ལོའི་དབྱས་སུ་བསྐྱའི་ཉེ་བ་ལ་གསུང་དོ་རྗེའི་
ཐུགས་ཀར་བསྐྱའི་ཉེ་བར་རྒྱ་གདན་ལ་རྒྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱུ་པོའི་དབྱས་སུ་
ཞུན་མར་པོ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དང་། སྤྱིང་ག་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབྱས་སུ་
དོ་རྗེ་ཅེ་ལྷ་པའི་ཉེ་བར་ཐུགས་དོ་རྗེའི་ཐུགས་ཀར་དོ་རྗེ་སྤོན་པོ་ཅེ་ལྷ་པའི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་
ལ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དམར་པོ་བྱ་གསུམ་པའི་དབྱས་སུ་རྩྭ་སྤོན་པོར་འགོ་བའི་མཚན་
ཉིད་ཅན་དང་། མགྲིན་པའི་འོག་སྤྱིང་གའི་གོང་ཅམ་གྱི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབྱས་སུ་རང་དང་
འབྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་མེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀར་རྒྱ་བ་ལ་རལ་གྱི། དེའི་དབྱས་སུ་རྒྱ་བ་ལ་
སའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱ་བཞི་བའི་སྤྱིང་དུ་འབྱུང་བ་དང་འབྱུག་པ་དང་གནས་པ་ལས་
གོལ་བའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་མི་ཡིག་བསམས་ལ་རང་
ཉིད་ཐུག་རྒྱ་བཞི་དང་འབྲེལ་བར་བྱས་ནས་དོ་རྗེའི་བརྒྱས་པ་བྱའོ། །དེའི་ཚུལ་ནི་ཡེ་
ཤེས་ལ་ཅུང་ཟད་དབང་དུ་གྱུར་བ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ན།
ཉིན་ཞག་ཐུགས་གཅིག་ལ་དོར་བརྒྱས་བར་མ་ཆད་པར་བྱེད་པས་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་
ཐུན་བཅུ་གཉིས། ཐུན་བྱེད་པ་ཉེར་བཞི་ཡོད་པའི་ཐུན་བྱེད་པ་རེ་རེ་ལ་འབྱུང་བ་བཞི་
རྒྱུད་སོ་སོས་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་དགུ་བརྒྱ་བ་སྤྱག་རེ་རྒྱ་བའི་ཐོག་མར་སྤྱག་གཡལས་
ནས་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་དུང་ཀ་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་དགུ་བརྒྱ་རྒྱ་བ་དེའི་ཆེ་གཡལས་ནས་རྒྱ་བ་
དེ་ལ་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྷ་བ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་རྒྱ་བའི་

ཆོ། ཡང་གཞན་གསུམ་འཁོར་གྱི་ཚུལ་དུ་རྒྱ་ཁིང་། དེ་ལ་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ། དེ་ནས་
ཚུའི་རྒྱང་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ། དེ་ནས་མེ་རྒྱང་དང་། དེ་ནས་ས་རྒྱང་
གཙོ་བོ་བྱས་ནས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་ལྔ་བྲག་གཡས་ནས་རྒྱ་ཁིང་དེ་བཞིན་བསྐྱོམས་
པས་དགུ་བརྒྱ་ཐམ་པ་ལྔ་བྲག་གཡས་ནས་རྒྱ། དེ་ནས་སྐྱབ་བྱེད་པ་གཉིས་པ་ལ་ལྔ་
བྲག་གཡོན་ནས་ཚུ་རྒྱང་རྒྱ་བའི་ཆེ་སྟོན་ལ་ཚུ་རྒྱང་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་
ལྔ་རྒྱ་བ་ལ་སོགས་བསྐྱོམས་ན་དགུ་བརྒྱ། དེ་བཞིན་དུ་ལྔ་བྲག་གཉིས་ཀ་ནས་མེ་རྒྱང་
དལ་བྱས་རྒྱ་བའི་ཆེ་དགུ་བརྒྱ་གཉིས་ཀ་ནས་ས་རྒྱང་དག་དུ་རྒྱ་བའི་ཆེ་དགུ་བརྒྱ་
ཐམ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་སྐྱབ་བྱེད་པ་རེ་ལ་རྒྱང་དགུ་བརྒྱ་རེ་རྒྱ་བའི་རྒྱང་ནམས་
བསྐྱོམས་ན་ཞག་གཅིག་ལ་རྒྱང་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་བྲག་བརྒྱ་རྒྱ་བའི་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྒྱང་
ཕྱིར་རྒྱ་བ་དང་ནང་དུ་འཇུག་པ་དང་གནས་པ་དང་དེ་གསུམ་མ་འདྲེས་པ་བཞི་བཞི་
ཡོད་པས་རྒྱང་རེ་རེ་ཡང་བྲག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སོགས་བཞི་རེ་ཆང་བ་ཡིན་ལ། ཕྱིར་རྒྱང་
རྟེན་དང་བཅས་པ་ནི་ལས་ཀྱི་བྲག་རྒྱ། ཚུ་རྟེན་དང་བཅས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བྲག་རྒྱ། མེ་
རྟེན་དང་བཅས་པ་ནི་བྲག་རྒྱ་ཆེན་པོ། ས་རྟེན་དང་བཅས་པ་དམ་ཆིག་གི་བྲག་རྒྱ་སྟེ་
བྲག་རྒྱ་བཞི་པོ། །དེ་ལྟར་འབྲུང་བ་བཞི་པོ་རྒྱང་གང་གི་གཙོ་བོ་བྱས་རྒྱ་བ་དེའི་ཆེ་
དམིགས་པ་གཙོ་བོར་རང་རང་གི་རྟེན་ལ་དམིགས་ཤིང་ཞག་རེ་བཞིན་རྒྱང་གི་གྲངས་
ཆད་ལྟག་མེད་པར་བརྒྱས་པས་སེམས་དབེན་འཛོམ། སྐུ་ལུས་འབྲུབ་པའི་མཆོན་མ་
མཐོང་། དེ་ནས་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱེན་གཉིས་ལ་རྟེན་ནས་རྟོ་རྟོའི་བརྒྱས་པ་བྱས་པས་མཐར་
རྒྱང་ཐམས་ཅད་ནང་དུ་ཞུགས་ཏེ་གནས་པའི་མཐར་བྲག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དབེན་

འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་པ་འཆར་ཞིང་། དེ་ལས་ལྡང་བ་ན་མ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུ་
དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཙམ་གྱི་རྣམས་པ་དང་མི་ལྟན་
པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་སྤར་ལྟར་གནས་བཞིན་བྱུག་རྒྱ་བཞི་བསྟོམ་བཞིན་པའི་སྤྱི་
ནས། རྒྱུང་ཕྱིར་རྒྱ་བའི་ཆོ། གནས་བཞིའི་ཡི་གེ་བཞི་ལས་རང་རང་གི་རྒྱུང་སྟོན་རེར་
གི་དུ་བ་ལྟ་བུ་རེ་དལ་བྱས་ཅ་དབུ་མའི་ནང་ནས་མཉམ་དུ་འཇམ་ཆོན་ལྟར་ཕྱིར་སོང་
བའི་རྒྱུང་གི་རང་གདངས་རྩྱུ་ཞེས་པའི་གདངས་ཀྱིས་སྤྱ་བྱུག་གཡས་པ་སོགས་རྒྱུང་
གང་ན་རྒྱ་བའི་དུས་ཡིན་པ་དེ་ནས་སོང་སྟེ་(ནང་སྤང་) སྤིད་ཀྱི་ཆོས་དག་པ་དང་མ་
དག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱུང་དེས་བྱུག་བར་བྱས་པས། མ་དག་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱངས་
ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་བདུན་ཅི་འོ་མའི་མདོག་ལྟ་བུར་གྱུར། དེ་ནས་རྒྱུང་
བདུན་ཅི་དང་བཅས་པ་རྒྱུང་འོངས་པའི་རང་གདངས་ཨོྲི་གྱི་རང་གདངས་སྤྱ་ཤར་
ནས་སྤྱ་བྱུག་རེ་རེའི་མཉམ་དུ་པར་གང་སྟོན་པའི་ལམ་ནས་དབུ་མ་བརྒྱུད་ནས་འོངས་
པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའི་གོགས་བག་ཆགས་ངན་པ་
ཐམས་ཅད་སྤྱངས་ནས། གནས་པའི་ཆེ་རྒྱུང་སོ་སོའི་ཆ་ཤས་རེ་སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་པ་
ལ་གནས་ཀྱང་ཤས་ཆེར་རྒྱུང་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་མི་ཡིག་དང་། རྩྱུ་
ཡིག་ལ་གནས་པའི་རང་གདངས་ལྷུང་ཞེས་པའི་རང་གདངས་ཀྱིས་གནས་པའི་མཐར་
འོད་གསལ་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་མི་ཡིག་ལ་གནས་པར་བསམ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་
ཀྱིས་རྒྱུང་ཕྱིར་འཕྲོ་བའི་རང་གདངས་རྩྱུ་དང་ནང་དུ་འཇུག་པའི་གདངས་ཨོྲི་དང་
གནས་པའི་གདངས་ལྷུང་དང་འཇུག་ལྡང་གནས་པ་གསུམ་འདྲེས་ནས་རྣམ་ཐར་སྟོ་

གསུམ་གྱི་དོན་ཚང་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངོ་བོར་སོང་བ་དེའི་ཆེ་བ་དེ་སྟོང་
སྟུང་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྦྱངས་པས། ཅ་དབུ་མའི་མདུད་པ་གཞན་ནམས་དང་།
བྱང་པར་དུ་སྟོང་གའི་ཅ་མདུད་ལེགས་པར་གྲོལ་ནས་སེམས་དབེན་ཐོབ། དེ་ནས་
ཀྱང་འབད་པས་སྦྱ་ལུས་འབྱུང་བའི་མཚན་མ་མཐོང་བའི་ཆེ། ཕྱིའི་རྒྱལ་ཕྱག་རྒྱ་མ་
བསྟེན་ཚུལ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཉན་གྱི་རྒྱལ་རྩེ་རྩེའི་བསྐྱུར་བ་རྒྱལ་བསྐྱུངས་པས།
འཆི་དུས་རི་ལྟར་སྟོང་སྟོང་གྱི་རྒྱུད་སྦྱི་དང་བྱང་པར་དུ་ལུས་གྱི་ཆོག་མཚན་ལ་
གནས་པའི་བྱང་བྱེད་གྱི་རྒྱུད་ཡང་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའི་ས་བོན་
མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལའི་ངོ་བོ་ལ་ཐིམ་པར་གྱུར་ཅིང་། དེའི་ཆེ་རྒྱུད་རགས་པ་ཐིམ་པའི་
རྟགས་སྟོན་རྒྱ་ལྟ་བུ་སོགས་བཞེད་དང་། རྒྱུད་ཕྱ་བ་ཐིམ་པའི་རྟགས་དཀར་ལམ་པ་
དམར་ལམ་པ་ནག་ལམ་པ་ནམས་ཤར་ནས་བྲན་མེད་གྱི་མཐར་སེམས་དབེན་དབའི་
འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་པ་ཤར་ནས། ཡེ་ཤེས་དེའི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུད་འོད་ཟེར་
ལྷ་པས་ཉེར་ལེན་དང་། འོད་གསལ་དེའི་སེམས་གྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་དང་། འོད་
གསལ་ལས་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྦྱར་ལྷང་བར་བྱའོ་སྟུང་པའི་འཕེན་པ་ཡང་ཡང་བཏང་བ་
དང་། ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བའི་རྒྱུད་མཚན་དབའི་སྦྱར་བསྦྱར་ཏུས་པའི་ཆོག་སྟོན་པ་ལ་བརྟེན་
ནས། རྣམ་འབྱོར་པ་རང་གི་འཕེན་པའི་དབང་གིས་ཕྱང་བོ་རགས་པའི་ཕྱི་ནང་གང་
རིགས་སུ། འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ལྟོག་གི་ཉེར་ཐོབ་ཤར་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་
འཇམ་དབལ་རྩེ་རྩེ་ལྟ་བུ་དགའའི་རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་
ཡེ་ཤེས་གྱི་སྦྱ་སྦྱ་མ་ལ་སོགས་པ་དབེ་བུ་གཉིས་མཚན་པར་དངོས་གནས་ལ་

ལངས་པ་དོན་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ས་བཅའི་དབང་ལྷག་ནམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་
དེ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞལ་ལུང་ལས། རྣལ་འབྱོར་དབང་ལྷག་ཆེན་པོ་ཡི། ཉིན་
མཆན་བཟླས་བཞིན་གངས་བྱེད་དོ། །འདི་ཡི་རྣམ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད། ལྷུ་མ་དང་
ནི་སྒྲིག་རྒྱ་དང་། བྲག་ཆ་འགལ་མེད་འཁོར་ལོ་དང་། །འབྲུལ་པ་བྱི་བའི་གྲོང་ཁྱེར་
དང་། ལྷ་བྱར་དང་ནི་མིག་འཕྲུལ་དང་། །གཟུགས་བརྟན་ལྷ་ལ་སོགས་
པར། རམས་ཅད་ཤེས་ཤིང་ས་བཅུ་པའི། །དབང་ལྷག་ནམས་དང་སྐལ་མཉམ་
སྟེ། །རང་བཞིན་བཟླས་པ་འདི་ལ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་རབ་ཏུ་འབད། །ཅེས་
གསུངས་ཤིང་། ལྷ་མའི་ལུས་སམ་ཡེ་ཤེས་གྱིས་སྐྱེ་དེ་ཐོབ་ནས། དེ་ཉིད་གའི་སྤྱད་
རིམ་དང་བཅས་ཏེ་བསྐྱོམས་པས་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་འཁོར་འདས་གྱི་
བྱེད་པ་སོ། སེམས་མཐར་ཐུག་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། ལྷང་མཐར་ཐུག་པ་དག་
པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱེ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་
གཉིས་སྐྱེ་ཐུགས་སུ་དངོས་པོ་བྱང་གཅིག་ཏུ་དབྱེར་མེད་པ་མེད་ཆ་བ་ལྟ་བུ་ལྷ་དང་
གཤེར་བ་ལྟ་བུར་རོ་གཅིག་པའི་ཐབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཅེས་ཡང་ཡང་བསྐྱགས་པའི་
བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱང་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། གྲོལ་བའི་ཐེག་ལེ་ལས། དེ་བས་
ཐབས་དེས་དངོས་ཀུན་གྱི། །དེ་ཉིད་བདེན་པས་སྐྱབ་པའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བ་
ལས་ཀྱང་། དེ་བས་ན་ཐབས་དེས་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི། །དེ་ཉིད་བདེན་པས་བསྐྱབ་པར་
བྱའོ། །དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་དེ་ཉིད་དེ་ཡང་རི་ལྟ་བུ་ཞེན། གཉིས་སུ་མེད་ཅེས་པ་ནི་བདེན་
པ་གཉིས་བྱང་དུ་འཇུག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐབས་འདིའི་ཞལ་ལུང་དང་གྲོལ་

བའི་ཐེག་ལེ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་སྤྱི་སྤྱོད་མ་སོགས་ཀྱི་དཔེ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་
ཀྱན་སྤང་སྟོང་ཆོགས་པའི་སྤྱི་མ་ལྟ་བུ་སོགས་པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལྟར་སྟོན་པར་
གསུངས་པ་འདྲ་ཞིག་འདུག་ནའང་དཔེས་མཆོན་ཚུལ་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། རྗེ་ལྷ་
མས་རིམ་ལྡན་གསལ་སྟོན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་དགོས་པས། དེ་ཉིད་ལས། དེ་
འདྲ་བའི་སྤྱི་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་རྗེ་རྗེ་ཀྱན་ལས་བརྒྱུ་མའི་དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་
མཆོན་པར་གསུངས་ལ། བཅུ་གཉིས་ནི། སྤྱི་མ་དང་། རྩ་རྒྱ་དང་། མིག་ཡོར་དང་།
སྤྱི་གུ་རྒྱ་དང་། མི་ལམ་དང་། བྲག་ཆ་དང་། བྱི་ཐའི་གྲོང་བྱེད་དང་། མིག་འབྱུལ་དང་།
འཇའ་ཆོན་དང་། རྟོག་དང་། རྩེ་རྩེ་བྱར་དང་། མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་
ལོ། །སྤྱི་མ་དཔེར་སྤངས་པ་གཅིག་ལས་མེད་ཀྱང་སྤྱི་མའི་དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཞེས་
གསུངས་པ་ནི་དཔེའི་ཐོག་མས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་མཆོན་པའི་སྤྱི་མའི་ལུས་ཀྱི་དཔེ་
ཡིན་པ་ལ་དགོངས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱང་སེམས་ཅམ་ལས་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་སྤྱི་བསྐྱེད་པ་ན།
ཡན་ལག་དང་། ཉིང་ལག་ཆང་ཡང་རྒྱང་སེམས་ཅམ་ལས་མེད་པས་སྤྱི་མའི་མི་ལྟ་
བུའོ། །གར་ཡང་ཁུབ་པ་ནི་རྩ་རྒྱ་ལྟ་བུའོ། །འུ་རུས་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བས་མིག་
ཡོར་ཏེ་མའི་གྲིབ་མའི་ལུས་ལྟ་བུའོ། །སྤྱི་ཅིག་གིས་གཡོ་བ་ནི་སྤྱི་གུ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱང་
སེམས་ཅམ་ལས་བྱུང་བའི་ལུས་ཡིན་པ་ནི་མི་ལམ་དུ་ལུས་རགས་པ་ལས་བྱུང་བུ་བྱེ་
བའི་མི་ལམ་གྱི་ལུས་ལྟ་བུའོ། །རྣམ་སྤྱིན་གྱི་ལུས་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་ཀྱང་
གཞན་དུ་སྤང་བ་ནི་བྲག་ཆ་ལྟ་བུའོ། །སྤྱི་དཔེ་རྟོན་དང་བརྟོན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པ་ནི་བྱི་
ཐའི་གྲོང་བྱེད་ལྟ་བུའོ། །ཁ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་དུ་མར་སྤང་བ་ནི་མིག་འབྱུལ་ལྟ་

བུལོ། །སྤྱི་ཁ་དོག་ནམ་པ་ལྷ་ཐོགས་པ་མེད་ཅིང་མ་འདྲེས་པར་སྤང་བ་ནི་འང་འཆོན་
ལྷ་བུལོ། །ནམ་སྤེན་གྱི་ལུས་ཀྱི་སྤང་བའི་ནང་ནས་གནས་པ་ནི་སྤེན་གྱི་གསེབ་ན་སྒོག་
འགྲུ་བ་ལྷ་བུལོ། །སྤྱིང་བའི་ངང་ནས་ཐོལ་གྱིས་བཞེངས་པ་ནི་ཤེན་ཏུ་དྲངས་པའི་ཆུ་
ལས་ཆུ་བྱར་དོལ་བ་ལྷ་བུལོ། །ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པ་ནི་མེ་ལོང་ལ་དོ་རྩེ་འཆང་གི་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལྷ་བུལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྷར་ལོ། །སྤྱི་ལུས་སམ་མ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱི་དེ་ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། རིམ་ལྷ་
ལས། གཙུ་པོ་བདེ་བ་ཀུན་རང་བཞིན། །སེམས་དབང་ཆེན་པོ་འགྲོ་དང་
བཞུགས། །གནས་དང་གོས་དང་ཟས་ལ་སོགས། །མཁའ་ལ་སྐྱད་ཅིག་དག་གིས་
རྟོད། །སྤིང་བ་གཙུང་ཕར་འགྲུར་བ་དང་། །འགྲོ་ན་རབ་མཆོག་སྟོན་ཕར་འགྲུར། །ལྷ་
དང་བཅས་པ་ཀུན་གྱིས་མཆོད། །ཡང་དང་ཡང་དུ་ཕྱག་བྱེད་འགྲུར། །ཞེས་དང་། ཅ་
རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། ལུས་དང་དག་སེམས་རྩི་ལ། །རྩི་རྩི་འངས་པ་རབ་ཏུ་བསྐྱོམ། །ལུས་
དང་དག་སེམས་ལ་སྒྲོས་བས། །རྩི་རྩི་འངས་པ་འདྲ་བར་འགྲུར། །དཔག་ཆད་བརྒྱ་ཡི་
ཁྲོན་ཅམ་དུ། །རྩི་རྩི་འབར་བའི་འོད་དག་གིས། །རྒྱན་ནམས་ཀུན་གྱིས་བརྒྱན་བ་
ཡིས། །དག་པ་བའི་བདག་ཉིད་སྤང་བར་འགྲུར། །ཆངས་པ་དྲག་པོ་ལ་སོགས་
ལྷས། །ནམ་ཡང་མཐོང་བར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་ལོ། །

གསུམ་པ་ཐིག་ལེ་དང་རྒྱུང་གི་ནལ་འབྱོར་གཉིས་ལ་བྱང་ནས་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་
དག་པ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤང་ཡང་སྤྱིང་གའི་མེ་ཤེགས་པའི་ཐིག་ལེ་
བསྐྱོམ་ཆུ་ལ་ནི། ཞལ་ལུང་ལས། དེ་ནི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཉིད། །ཀུན་རྫོབ་གཟུགས་

ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་། །མི་གཡོ་ལ་སོགས་གཡོ་དང་བཅས། །ཞེས་པ་ནས། མི་ཤིགས་
ཐིག་ལེ་བསྐྱོམ་པར་བཤད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་གཡོ་བ་
བཅུད་གྱི་སེམས་ཅན་དང་། མི་གཡོ་བ་སྟོད་གྱི་འཛིག་རྟེན་ཀྱན་གྱི་ཅ་བ་ཡིན་པས།
སྐྱབ་གཞི་འདི་རང་ལ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་གནད་དུ་བསྐྱེན་ནས་
འཁོར་བར་འབྱུག་རིམ་དང་སྟུད་རིམ་གཞི་ལ་གནས་པ་དང་འབྲ་བར་སྟོང་གའི་སྟོ་
བསྟུ་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་བསྐྱོམ་པ་གནད་ཆེ་བར་གསུངས་ནས། བསྐྱོམ་ཚུལ་
དངོས་སྟོན་པ་ལ། ཆངས་པའི་སྟོད་པ་བཞི་པོ་དང་། ཕྱི་རོལ་སྟོད་བྱས་ལ་སོགས་
པ། །རང་གི་ལྟ་དུ་བསྐྱེད་ནས་ཀྱང་། །བྱག་ཀྱ་བཞིས་ནི་རྒྱས་བཏབ་པ། །སྔ་མ་བཞིན་
དུ་ཤེས་བྱས་ནས། །རིམ་པ་འདི་ཡི་ཐིག་ལེ་ལ། །རང་གི་སེམས་ནི་ཡང་དག་
གཟུང་། །ཞེས་པ་ནས། རིམ་པས་བཅུག་ནས་ཐིམ་བྱས་ལ། །སེམས་ནི་ཐིག་ལེར་
བཞག་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་དམིགས་རྣམ་སྟོང་ཚུལ་ནི། སྐྱ་ལུས་ཐོབ་ནས་
ཀྱང་བསྐྱེད་རིམ་ལྟར་སྐྱབ་ཐབས་གྱི་ཐོག་མར་ཆད་མེད་བཞི་དང་། རྣམ་ཐར་སྟོ་
གསུམ་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། བརྟེན་པ་ལྟ་བསྐྱེད་ཚུལ་རྒྱ་རྩོ་
རྩོ་འཛིན་པ་དང་། ལྷ་བ་སྐྱས་བསྐྱལ་ནས་འབྲས་བུ་རྩོ་རྩོ་འཛིན་པ་ལ་བསྐྱེན་སྐྱབ་ཡན་
ལག་བཞི་ཆང་བ་དང་། ལུས་གྱི་བསྐྱེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞི་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་
མཆོག་དང་། ལས་རྒྱལ་མཆོག་རྣམས་བསྐྱེད་ནས། དེ་ནས་ཅ་འཁོར་བསྐྱོམ་སྟེ་མི་
ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་ལ། འོན་ཀྱང་ལྟ་བསྐྱེད་ཚུལ་ཡུད་ཅུམ་གྱིས་
བསྐྱོམ་ཞིང་། དེ་ཡང་ཡིད་དོ་ཅུམ་མ་ཡིན་པར་སྐབས་འདི་ནས་དངོས་གནས་ལ་

བསྐྱེད་བྱས་པས་བྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་དགྲིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་
བསྐྱོམས་ནས་རྩ་གསུམ་འཁོར་ལོ་བྱག་དང་བཅས་པ་བསྐྱོམས་ལ། རང་ཉིད་གཙོ་
བོར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་ཁྲ་བ་ལ་བྲག་མཚན། དེའི་འཆང་བཟུང་གི་ལྟ་བར་རྟེན་
བརྟེན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡི་ཤེས་སེམས་དཔལ་དེའི་ཐུགས་ཀར་ཡང་རལ་
གྱིའི་འཆང་བཟུང་གི་དབྱས་སུ་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལའི་ངོ་བོ་མི་དམར་སེར་འོད་ཟེར་
རྣམ་པ་ལྔ་འཕྲོ་བ་ལ་སེམས་དཔལ་བྱས་བཟུང་བའི་ངང་ནས། ས་བོན་དེ་ལས་འོད་ཟེར་
རྣམ་པ་ལྔ་འཕྲོས་པ་ནང་ནས་རིམ་གྱིས་ཕྱིར་འབྱུང་བ་རང་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའི་སྣ་
བྲག་གཡས་ནས་འཕྲོན་པའི་རྩེ་མོ་ལ། དཔལ་བྱས་བཟུང་བའི་ངང་ནས། དགྲིལ་འཁོར་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱལ་པས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་
རྟེན་ཀུན་བྱབ་པར་བྱས་ཏེ། དེ་རྣམས་ལས་ཀྱང་འོད་ཟེར་སྒྲོ་བ་བདུད་ཅིའི་རྒྱུན་
འབབས་པ་སོགས་བྱས་པའི་མཐར་འོད་དུ་ལྷུ་ནས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐེམ་པས་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་ཀྱི་ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་གསལ་
ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགྲིལ་འཁོར་ཀྱི་འཁོར་ལོར་བྱས། དེ་ནས་དེ་
ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་ལྷུ་ནས་ཚུར་འདུས་པ་རང་གི་སྣ་
བྲག་གཡས་ནས་སོང་བ་རྩ་དབྱུ་མའི་ལམ་བརྒྱད་དེ། ཐུགས་ཀའི་རལ་གྱིའི་འཆང་
བཟུང་གི་དགྲིལ་འཁོར་ཀྱི་གཙོ་བོའི་ཤངས་བྲག་ནས་སོང་བ་དེའི་ཐུགས་ཀའི་རལ་
གྱིའི་འཆང་བཟུང་གི་དབྱས་ཀྱི་མི་ཡིག་ལ་ཐེམ་པས་མི་ཡིག་དེ་ཉིད་མདོ་རྒྱད་ཀུན་ཀུན་
ལས་གསུངས་པའི་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་སོགས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་མི་ཤིགས་

པའི་ཐིག་ལེ་ཡུངས་འབྱུང་ཅན་དཀར་ལ་དམར་པའི་མདངས་ཆགས་པ། ཁ་དོག་སྒ་
ཆོགས་པའི་འོད་ཟེར་ལྷ་འབར་བར་གྱུར་པ་ལ་སེམས་བཟུང་། དེ་ནས་ཐིག་ལེ་དེ་ལས་
འོད་འཕྲོས་པས་ནང་ནས་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་འོད་གསལ་བར་བྱས། དེ་ཡང་ཐོག་མར་
ཐིག་ལེ་རང་གི་རྟེན་རལ་གྱི་དང་། དེ་ལས་ཕྱིར་བྱུང་ནས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ལྷས་
གྱི་ནང་དང་། དེའི་ཕྱི་དང་། དེའི་འཁོར་བཙེ་བརྒྱད་དང་། རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་ཆོས་
འབྱུང་དང་བཅས་པ་དང་། དེའི་རྟེན་རལ་གྱི་དང་བཅས་པ་གསལ་བར་བྱས། དེ་ལས་
ཀྱང་ཕྱིར་བྱུང་བས་རང་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའི་ལྷས་གྱི་
ནང་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་བྱས་ཏེ། མཐེ་བའི་རྩ་བ་ལ་སོགས་པ་གནས་བཅུ་དྲུག་ན་
གནས་པའི་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་སྤྲུལ་བཅུ་དྲུག་གི་གཟུགས་སུ་གནས་པ་བཀྲལ་
ནས། གནས་སོ་སོ་ནས་རྩའི་ལམ་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་གཙོ་བའི་ཐུགས་ཀའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་ཐིམ་
པར་བསམས་ལ་སེམས་བཟུང་། དེ་ནས་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་གྱི་ནང་དུ་ཆོས་འབྱུང་བསྐྱེད་
པ་ནས་བཟུང་སྟེ་བདུད་རྩི་བྱང་པའི་བར། ཉིང་འཛིན་གྱིས་སྐད་ཅིག་མ་བསྐྱོམས་ནས།
དེའི་དབུས་གྱི་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀར་ཡང་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་
དེའི་ཐུགས་ཀར་ཐུག་མཆན་གྱི་འཆང་བཟུང་གི་དབུས་སུ་ཆེ་གདན་ལ་རང་སྤྱང་གི་
ཐིག་ལེ་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་རང་བཞིན་འོད་ཟེར་ནམ་པ་ལྷ་འབར་བ་མཆན་མ་ཐམས་ཅད་
གྱིས་མ་སྒྲོས་པའི་རོ་བོར་བསྐྱོམས་ལ་སེམས་བཟུང་། དེ་ནས་ཡང་ཐིག་ལེ་དེ་ལས་
འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་རང་གི་རྟེན་དང་། དེ་གནས་པའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ནང་དང་།

བྱི་དང་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དེ་གནས་པའི་དམ་ཆོག་གི་སེམས་དཔའ་དང་། དེའི་
འཁོར་དང་། རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་ཆོས་འབྱུང་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་གནས་པའི་མི་
ཤེགས་པའི་ཐེག་ལེ་དང་རལ་གྱི་དང་། དེ་གནས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་བར་མའི་གཙོ་བོ་
དང་། དེའི་འཁོར་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བཅས་པ་དང་། དེའི་རྟེན་རལ་གྱི་རྣམས་དང་།
དེ་ནས་རང་གི་གནས་བཅུ་བྱག་པོ་གསལ་བར་བྱས་ནས་ཡི་གེ་བཅུ་བྱག་ཟུར་ལྟར་
བཞག་པའི་འོད་ཟེར་རང་གི་ལུས་ལས་བྱིར་བྱུང་བས། རང་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའི་
ལུས་ཀྱི་བྱི་དང་། འཁོར་བཙོ་བརྒྱད་དང་། རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་ཆོས་འབྱུང་ར་བ་མེ་
རི་དང་བཅས་པ་གསལ་བར་བྱས་ཏེ། ཟློགས་བཅུ་ཀུན་གྱི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱོན་སྦྲར་གཤེགས་ཏེ་བདུད་ཅི་ཞུས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གནང་
བས། འོད་ཟེར་དེ་རྣམས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཞུགས་ཏེ། དེ་
རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་མི་ཤེགས་པའི་ཐེག་ལེ་ལས། ཆ་ཤས་ལྡེའི་ཡི་གེ་ལྷོ་གྱི་
གཟུགས་སུ་གནས་པའི་བདུད་ཅི་མྱངས་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོ་མེད་ལམ་ནས་བྱུང་སྟེ།
བདུད་ཅི་འོ་མའི་མདོག་དང་རྒྱུན་ལྟ་བུ་ཟློགས་བཅུ་ཀུན་ནས་འོངས་བ་དེས། ཁམས་
གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བྱང་སེམས་དང་ཉན་རང་
ཐམས་ཅད་ལ། ལྷོད་ཀྱི་འདྲིལ་རྟེན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དོ་བོདི་བདུད་
ཅིར་ཞུ་བར་བྱས་པ། དམ་ཆོག་སེམས་དཔའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་བསྐྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་
ལ་ཐེམ། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་བྱུ་ཞུ་ནས་ཆོས་འབྱུང་དང་། དེ་ཡང་རྟེན་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་།
དེ་ཡང་འཁོར་བཙོ་བརྒྱད་པོ་དང་། དེ་ཡང་བདག་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བྱུ་

འོད་དུ་ཞུ་ནས་མི་སྣང་བར་གྱུར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་གནས་
ཕྱག་མཚན་དང་། དེའི་ནང་གི་རྟེན་དང་། བརྟེན་པ་འཁོར་གྱི་ལྷ་དང་། དེའི་གཙོ་བོ་ཡེ་
ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་དེ་ཐུགས་ཀའི་རལ་གྱི་ལ་བསྐྱས་ཏེ། རལ་གྱི་དེ་དང་དེའི་ལྟེ་
བའི་མི་ཤེས་པའི་ཐེག་ལེ་ལ་སེམས་བཟུང་ཞིང་མཐར་ཕྱག་མཚན་དེ་ཡང་བསྐྱས་ཏེ་
མི་ཤེས་པའི་ཐེག་ལེ་འབའ་ཞིག་ལ་སེམས་བཟུང་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཡང་མི་ཤེས་པ་
པའི་ཐེག་ལེ་དེ་ཉིད་ཀྱང་། དེའི་ནང་གི་ཚོས་འབྱུང་། གཞལ་ཡས་ཁང་འཁོར་དེ་རྣམས་
ཀྱང་གཙོ་བོ་དང་། དེ་ཡང་དེའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་། དེ་ཡང་དེའི་ཐུགས་ཀའི་
ཕྱག་མཚན་དང་། དེ་ཡང་དེའི་འཆང་བཟུང་གི་དབུས་ཀྱི་རང་སྣང་གི་ཐེག་ལེ་ཤིན་ཏུ་
སྒ་བ་ལ་བསྐྱས་ཏེ། དེ་འབའ་ཞིག་ལ་སྒྲ་མའི་མན་ངག་གིས་སེམས་ཡང་དང་ཡང་དུ་
བཟུང་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཡང་ནང་ནས་རིམ་གྱིས་ཕྱིར་སྒྲོས་ཏེ་སྒར་ལྟར་མི་ཤེས་པ་
པའི་ཐེག་ལེའི་ནང་གི་རྟེན་བརྟེན་པ་དང་། མི་ཤེས་པའི་ཐེག་ལེ་གང་ལ་གནས་པའི་ཡེ་
ཤེས་སེམས་དཔའི་རྟེན་བརྟེན་པ་དང་། རང་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའི་རྟེན་བརྟེན་པ་
དང་། སྒོད་དང་བཅུད་ཐམས་ཅད་སྒར་ལྟར་བྱུང་བར་བྱས་ནས། བདེར་གཤེགས་
རྣམས་ཀྱི་བདུད་ཅི་ཞུ་བ་དང་། དེས་སྒོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
བདུད་ཅི་ཞུ་བ་ཕྱི་ཡི་སྤང་འཁོར་ནས་བརྩམས་ཏེ། དམ་ཚིག་པའི་རྟེན་བརྟེན་པ་དང་།
ཡེ་ཤེས་པའི་རྟེན་བརྟེན་པ་དང་། མི་ཤེས་པའི་ཐེག་ལེའི་ནང་གི་རྟེན་བརྟེན་པ་ཐམས་
ཅད་བསྐྱས་ནས་རང་སྣང་གི་ཐེག་ལེ་ལ་སེམས་འཛིན་པའི་བར་ལུགས་འབྱུང་གིས་
སྤྱད་བ་དང་། ལུགས་སྒྲོག་གིས་སྒྲོས་པ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་གསང་འདུས་

འཕགས་ལུགས་ལ་རྗེས་གཞིག་དང་། (རིག་རིལ་)འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་མ་དག་པའི་སྐུ་
མའི་སྐུ་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པ་དང་གནད་གཅིག་ཡིན་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མི་ཞིགས་
པའི་ཐིག་ལེ་འདི་བསྐྱོམ་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་ཡང་ལས་ཀྱི་དང་སྟོམས་
པར་འབྱུག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་བྱ་དགོས་ལ། ལྷག་ཀྱི་མ་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་དང་
ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྟོན་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཆོ་བ་བཙུག་པ་སོགས་པ་སྟོན་ཚུལ་རི་ལྟར་
བཤད་པ་དེ་ལྟར་བྱས་པས་ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་རྣམས་དང་འོད་གསལ་
ཡང་ཡང་འཆར་མོད་ཀྱང་། དེ་ཞིག་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་མི་
བྱས་ལ། རྣམ་ཞིག་ན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་ཏུ་ཉེ་བའི་མཚན་མ་མཐོང་བ་ན། ཆེས་
བཙུན་ལྟ་བུའི་སྟོན་ལ་སྒྲ་མ་ལ་ཆོགས་ཀྱི་མཚོད་པ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བས། མཚན་བྱེད་ན་
དབང་གསུམ་པ་དངོས་དབང་ཞས་ནས་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་པ་ཉན་ནས་
བསྐྱོམས་པས་ཐོ་རངས་ནམ་མཁའ་(སྟོན་སྟོན་) བྱེད་ཀྱི་སྟོན་གསུམ་དང་བལ་བའི་
དུས་སྟུ། རྣམ་འབྱོར་པ་དེས་ཀྱང་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྟོང་གའི་སྤྱད་རིམ་བསྐྱོམས་
པས། ཐོག་མར་ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་ནས་བཟུང་མཚན་མ་ལྟ་དང་། ལྷང་བ་
དཀར་ལམ་དམར་ལམ་ནག་ལམ་གསུམ་གྱི་མཐར་དཔའི་འོད་གསལ་ཅུང་ཟད་ཤར་
པའི་རྗེས་སྐུ་འོད་གསལ་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐའི་གནས་ལུགས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་
གཉིས་སྤྱང་ལྷ་མོས་ཀྱང་བར་མ་ཆོད་པར་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་ལྟར་སོང་ནས་ཡང་དག་
པའི་མཐའ་མཐོན་སྐུ་དུ་རྟགས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་མ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་དེ་
ཡང་མེ་ལོང་ལ་ཏྲ་བཏབ་པའམ། ལྷང་ཀའི་འབྲུགས་རོམ་ཆུར་ཞུ་བ་ལྟར་སྟོན་སྤྱང་

ཁྱབ་མདུན་ཐམས་ཅད་ནས་འོད་དུ་བྱ་སྟེ་སྤང་བའི་ཐེག་ལའི་སེམས་དང་རྒྱུད་དོན་གྱི་
འོད་གསལ་གྱི་སེམས་དང་བཞོན་པར་གྱུར་པ་དེ་ལ་ཐིམ་ནས་ནམ་མཁའ་དྲངས་པ་ལ་
སྤྱོད་དེངས་པ་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ནས་མཉམ་བཞག་དེ་ལས་ལྷང་བར་རྩོམ་པ་
ན། བླགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་ཤར་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་མཉམ་བཞག་དེའི་བཞོན་པར་
གྱུར་པའི་རྒྱུད་འོད་ཟེར་ལྡ་པས་ཉེར་ལེན་དང་། འོད་གསལ་གྱི་སེམས་དེས་ལྷན་ཅིག་
བྱེད་རྒྱུན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དག་པའི་སྦྱ་མའི་སྦྱའམ་ཤིན་ཏུ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་
སྦྱའམ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་ཡི་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་
བཅས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྫོལ་སྤྱུ། བྱང་པོ་རྟིང་པའི་བྱི་ནང་གང་རུང་དུ་འབྱུབ་
པར་འགྱུར་ཏེ། ཞལ་ལུང་ལས། རང་གི་དབང་པོ་དེར་བཟུང་ནས། །ས་ཡི་དགྲིལ་
འཁོར་ཆུ་ལ་ཁྱགས། །ཞེས་པ་ནས། འདི་ནི་ཡང་དག་གོམས་བྱས་པས། །མི་གནས་
ལྷ་ངན་འདས་པ་ཆེ། །ཐབས་ཀྱན་གྱི་ནི་བསྐྱབ་བྱ་མཆོག་ །རྫོལ་འཆང་བ་ཆེན་པོར་
ཐོབ། །འདི་ནི་ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་པ་ཡིས། །ཡེ་ཤེས་འབའ་ཞིག་དབང་བྱས་ནས། །རིམ་པ་
གཉིས་པ་བསྒོམ་པའི་ཐབས། །མི་ཤིགས་ཐེག་ལེ་བསྒོམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
པོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཐབས་པོ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། གསལ་བ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྦྱ་
རྒྱུད་དུ་འཇུག་པ་དེ་གཉིས་སོ་སོ་དང་རྒྱུད་དུ་འཇུག་པ་དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི།
འདི་ཉིད་ལས། རྣམ་གྲངས་དག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་བསྟན། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་
མཐའ། །ཞེས་པ་ནས། དེར་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དག་ལས། །གཞན་ནི་ཅི་ཡང་མ་གསུངས་
སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་པོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། ཞལ་ཕུང་ལས། བདག་ཉིད་
ཅན་དེས་སྒྲུབ་པའི་མཆོག་། རི་སྐད་གསུངས་པ་བཅུ་པར་བྲ། །ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་གནོད་
སྒྲིན་མོ། །མི་མོ་མིའམ་ཅི་མོའམ། །མཁའ་འགྲོ་མ་ལ་སོགས་པ་ནམས། །རང་གི་རུས་
པས་བཅུ་པར་བྲ། །སྒྲིན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་སོགས་པས། །ཆེ་བྱག་སོགས་པར་
རབ་རྟུ་འབད། །དེ་ཡི་རྩེ་བཅུན་ཡིག་མེད་པ། །དཔལ་ལྷན་སངས་རྒྱས་ཀྱན་རོ་
མོ། །རྡོ་རྩེ་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་གནས། །ཞེས་པ་ནས། འདི་ནི་རང་བྱུང་བཅོམ་ལྷན་
འདས། །གཅིག་བྱ་རབ་རྟུ་ཆེ་བའི་ལྷ། །ལྷག་པའི་ལྷ་ཞེས་བྲ་བ་ནི། །བཅུ་གསུམ་
པ་ཞེས་བྲ་བར་བཤད། །ཅེས་པའི་བར་དང་། མོལ་བའི་ཐིག་ལེ་ལས་ཀྱང་། དེ་འབྲའི་
སྒྲོད་པ་ལ་གནས་པ། །ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་བསྐྱབ་བྲལོ། །ཞེས་དང་།
དེའི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་འབྲའི་སྒྲོད་པ་ཞེས་པ་ནི། ལོང་དུ་གསུངས་པའི་སྒྲོད་པ་
དང་། རིག་པ་གསང་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་མཆོན་མ་བཞི་མངོན་དུ་གྱུར་བའི་ནལ་
འགྲོར་པ་དེས་ཆེ་བྱག་ལ་སོགས་པར་གནས་པས་སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཞེས་པ་ནི་རང་
གི་རིགས་ཀྱི་བྲ་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་རྟུ་ཅེ་ཞིང་རོལ་པའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བའི་
ཡན་ལག་དང་བཅས་པའི་དུས་ཞེས་སོ། །སྒྲོར་བ་བདུན་རྟོགས་ནས་ཞེས་པ་ནི་དགའ་
བའི་སྒྲོར་བ་གཉིས་དང་། དགའ་བ་བར་མའི་སྒྲོར་བ་གཉིས་དང་། དགའ་བལ་གྱི་
སྒྲོར་བ་གཅིག་དང་། གསུམ་གྱི་སྒྲོར་བ་གཉིས་ཏེ་བདུན་རྟོགས་པའོ། །དེ་རྟོགས་ནས་
འཁོར་བ་རི་སྐད་ཡོད་པ་དེ་སྐད་ཀྱི་བར་དུ་རོ་ཐུང་བའི་མཆོན་ཉིད་བརྒྱད་བརྟག་པ་
དང་གཅིག་པ་དང་བསིལ་བ་དང་མི་གདུང་བ་དང་། བདེ་བ་དང་བྲི་མ་མེད་པ་དགའ་བ་

དང་ཡིད་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་དེས་ལ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དབང་དུ་གྱུར་
པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་སྟེ་མཐར་ཐུག་པའོ། །རི་ལྷ་བྱ་ཞེན། བྱ་བ་བྱས་པའི་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐབ་གསལ་གཉིས་མེད་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་
ལ་གནས་པ་དེས་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དབང་དུ་གྱུར་པ་མཐར་ཐུག་པའི་མི་སྟོབ་
པའི་བྱང་འཇུག་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བྱ་བ་བྱས་པ་ནས། བདག་པོ་དོན་འཆང་ཞེས་
པའི་བར་དང་ལྡན་པ་དེ་མཛོན་དུ་བྱ་བའི་བྱིར་རི་དྲགས་གཤོར་བ་དང་བྲག་རྒྱ་དང་
སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྟོང་
བ་ཆེ་བ་དྲག་ལ་སོགས་པ་སྤྱད་པས་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་མཛོན་དུ་འགྱུར་བའི་
མཚན་མ་བརྟན་པོ་མཐོང་བ་ན། ཆོས་བཙེ་ལྷ་ལྷ་བྱའི་ཐོ་རངས་རིག་མ་དང་སྟོམས་
པར་འཇུག་བཞིན་པའི་ཐུ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་མཉམ་
པར་བཞག་པས་སྐད་ཅིག་གིས་སྟོར་བ་བདུན་ཉོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོབ་པ་མཐའི་དོན་
གྱི་འོད་གསལ་དེས་ཤེས་སྟོབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱས་ནས་དེའི་མཇུག་ཐོག་དུ་རོ་ཐུང་
གི་མཚན་ཉིད་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་མཐར་ཐུག་པའི་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་སྐྱེ་གསུམ་
གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཐོབ་ནས་སྐྱལ་སྐྱེ་བྱེ་བ་ཐེར་འབུམ་ལ་སོགས་པའི་གྲངས་ཀྱིས་མི་
ཆོད་པ་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོབ་སོགས་ལྟན་གྱིས་བྱུབ་ཅིང་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་འཕྲིན་ལས་
ཀྱིས་ནམ་མཁའ་རི་མིད་གནས་ཀྱི་བར་དུ་འགོ་བའི་རེ་བ་སྐོང་བ་ལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་
ཁོར་བྱ་ལྟར་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། །དེ་ལྟར་ལུགས་འདིའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྐོང་ཚུལ་གྱི་རོ་བོ་ཅན་བསྐྱུས་ནས་བསྟན་པ་འདི་ནི་རྗེ་བཙུན་

རང་གི་བཀའ་སློབ་དཔོན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཞལ་ལུང་ཅ་འབྲེལ་དང་། གྲོལ་པའི་ཐེག་ལེ་
ཅ་འབྲེལ་ལས་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟར་རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་རབ་སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོ་
དང་རིམ་ལྔ་གསལ་སློན་དང་། སྒྲ་མ་རྣམས་ལས་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་མན་ངག་རྣམས་
བསྐྱེད་ནས་འགོད་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་འདྲིར་ཅ་འབྲེལ་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་ཐེན་ལ་སློང་
བ་སྒྲ་བ་དུག་ལ་སློང་བ་ཡེ་ཤེས་ཅུང་ཟད་དབང་བའི་སྐབས་ལ་བཤད་པ་འདི་ནི་སློབ་
པའི་བྱང་འཇུག་པས་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་ཉི་རྒྱའི་སློང་བ་ལ་བཤད་པ་དང་།
ཅ་འབྲེལ་དུ་སློང་བ་བདུན་རྟོགས་ནས་རོ་ཐུང་བརྒྱད་དང་ལྷན་པ་སོགས་མཆན་གྱི་
རྣམ་གངས་ཡེ་ཤེས་པ་ཡང་དག་པར་དབང་བ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཐོབ་པའི་
སྐབས་ལ་བཤད་པ་སོགས་འདི་ན་འབྲས་བུའི་སྐབས་ལ་བཤད་པ་རྣམས་འགལ་བ་
མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་ལུས་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཆེད་དུ་སློང་བ་བྱེད་པ་དང་། སློབ་པའི་
བྱང་འཇུག་པས་ནི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་ཆེད་དུ་སློང་བ་བྱེད་ཚུལ་མཚུངས་པའི་
ཕྱིར་དང་། མཆན་གྱི་རྣམ་གངས་དོན་རྗེ་འཆང་སོགས་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པའི་བྱང་
འཇུག་གཉིས་ཀ་ལ་འབྲས་བུར་ཡང་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །སྤྱིར་ཐག་པ་ནས་
ཆོས་འདི་ལ་སློབ་གཏང་ནས་སློང་རྒྱ་ཡིན་ན་ནི་འདྲིར་ཡི་གེར་བྲིས་པ་ཅམ་ཞིག་གིས་
གར་ཡང་མི་བྱིན་པས་སྒྲ་མ་མཁས་པ་ལས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་གདམས་པ་ཡང་དང་ཡང་
དུ་ཉན་པ་དང་། རིམ་ལྔ་གསལ་སློན་སོགས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཡབ་སྤྲུགས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་
རྣམས་ལས་ཞིབ་ཆ་མཐའ་དག་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་རྫོགས་རིམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཆེ་དེ་ལ་བསྒྲོམ་མི་ལུས་པས་འཕོ་བ་

ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ནི། ཞལ་ལུང་ལས། དནི་རང་ཉིད་བྱིན་བརྒྱབས་པའི། རིམ་པ་
འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་གྱི། བྱ་བས་བསྐྱལ་བ་འགའ་ཞིག་ལ། ཡང་དག་ཏུ་ནི་བཤད་པར་
བྱ། ཞེས་པ་ནས། གལ་ཏེ་སྐྱུ་གསུམ་མ་བྱུ་ན། རིག་པ་འཛིན་པའི་གཙོར་འབྱུར་
ཏེ། རིམ་གྱིས་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོར་འབྱུར། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཕོ་བ་ཉམས་སུ་ལེན་
པའི་གང་ཟག་དང་། ཏུས་ནས་གྱི་ཆེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱོག་
འགྲོ་དངོས་གཞི་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་སྟོན་པ་རྣམས་མདོར་བསྡུས་ནས་བཤད་ན།
རྫོགས་རིམ་གྱི་སྟོན་པ་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དག་པར་དབང་བའི་རྫོགས་པ་ཆེ་དེར་རྒྱད་
ལ་སྐྱེ་མི་བྱས་ལ། འདིའི་བྱམ་དབང་སོགས་ཐོབ་ཅིང་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་
ཆ་འགའ་ཞིག་ཉམས་སུ་ལེན་བྱས་པ། དམ་ཆོག་དང་སྟོན་པ་དག་ཅིང་ཐུན་བཞིའི་
རྣལ་འབྱོར་ལ་འབད་པའི་སྐྱབ་པ་པོས་རང་ཉིད་འཆི་བའི་མཆན་མ་ལྟ་འབྲུགས་
པ་དང་འབྱུང་བ་འབྲུགས་པ་སོགས་མཐོང་ནས་འཆི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པས་བརྒྱུག་མ་
བྱས་ཤིང་། ཏ་ཅང་ནད་ཀྱིས་བྱུངས་ཟད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་འཕོ་བའི་ལས་ལ་སྐྱར་
བར་བྱལོ། རྟེ་ཡང་དབང་པོའི་སྟོན་པ་རྣམ་ཤེས་འཕོས་ནས། འགྲོ་བ་གང་དུ་སྐྱེ་
བ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྟོང་ན་པ་ནས་འཕོ་བ་བཀག་དགོས་པས། དཔལ་བ་ནས་
རྣམ་ཤེས་འཕོ་ན་གཟུགས་ཁམས་པའི་ལྷར་སྐྱེ། ལྷེ་བ་ནས་འཕོ་ན་འདོད་ལྟ་དང་།
གཙུག་ནས་འཕོ་ན་གཟུགས་མེད་ཁམས་དང་། ལྷ་བྱུག་གཉིས་ནས་འཕོ་ན་རི་རབ་གྱི་
བང་རིམ་ལ་གནས་པའི་རྣམ་ཐོས་སྤྲས་ལ་སོགས་པ་གཞོད་སྦྱིན་དང་། རྣ་བའི་བྱུག་
པ་གཉིས་ནས་འཕོ་ན་རིག་པ་འཛིན་པ་དང་མིག་སྒྲན་སོགས་བྱུང་ཆེན་བརྒྱད་འབྲུབ་

པའི་རིག་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་འབྱོར་བ་དང་། མིག་གཉིས་ནས་འཕོན་མིའི་རྒྱལ་པོ་དང་། ཁ་
ནས་འཕོན་ཡི་དྲགས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱལ་མ་པོ་མའི་མཆན་མ་ནས་འཕོན་དུད་འགོ་
དང་། བཤང་བའི་ལམ་ནས་འཕོན་ཡང་སོས་ལ་སོགས་པའི་དབྱལ་བར་སྐྱེ་བས་
དབྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་དྲུག་ནི་སྒོ་བཟང་པོ་དང་། རྒྱའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི་
ངན་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐོག་མར་རང་ཉིད་བསྐྱེད་རིམ་ཆང་བར་བསྐྱོམས་ནས་རང་གི་
ཕུང་པོ་ལྔ་ཁམས་བཞི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤྲང་ཞེན་
བསལ་ནས། ཕུང་སོགས་རྣམས་ལྟའི་བདག་ཉིད་དུ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་དབང་པོའི་སྒོ་
རྣམས་གསལ་བཟབ་ལ། རང་གི་སྤྲང་གའི་རྒྱུ་ཡིག་ལས་སངས་རྒྱས་ལྟའི་རང་བཞིན་
རྒྱུ་ཡིག་འཕྲོས་པས་གོང་དུ་སྒོས་པའི་དབྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་བདུན་བཀག །རྒྱ་
སྒོར་སྤྱི་དཀར་པོ་དང་། བཤང་སྒོར་རྒྱུ་མེར་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཀག་ལ། དེ་ནས་རང་
གི་སྤྱི་པོར་སངས་རྒྱས་ལྟའི་ངོ་པོ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ལས་བྱལ་བའི་རྫོང་ཆེ་ལྔ་བ་ཆེ་ཆུང་
རི་ལྟར་འཆམ་པ་ཞིག་བསྐྱོམ་ལ། དེའི་ཡར་གྱི་ཆེ་ལྔ་རིགས་ལ། མར་གྱི་ཆེ་ལྔ་ལྟ་
མོ་ལྟའི་ངོ་བོ། དེའི་ལྟེ་བའི་དབྱུས་སུ་རྒྱ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་སྤྲང་དུ། ཤིན་རྒྱ་སྤྲ་བའི་
རྒྱང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཐོག་ལ་སེར་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་བདུད་ཅི་
འཇག་པ་འོད་འཆར་བ་ཅ་ན་ཀའི་འབྲུ་ཆད་ཅམ་ཞིག་བསྐྱོམས་པ་ལ་སེམས་བཟུང་
བར་བྱའོ། །དེ་ནས་སྤྲོད་བརྒྱད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲང་བ་ཉིད་དུ་བསམ་པ་སྤོན་དུ་
འགོ་བས་རང་ཉིད་ལྟར་གསལ་བ་ལ་བསྟུ། རང་ལྟར་གསལ་བ་ཡང་གཟུང་འཛིན་གྱི་
རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་གཉུག་མའི་སེམས་སུ་བསྟུས་ལ། ཤིན་རྒྱ་སྤྲ་བའི་

རྒྱུ་སེམས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དེ་ཡང་འདའ་འཕངས་པ་བཞིན་དུ་སྟེང་དུ་སོང་
ནས་སྤྱི་བོའི་དོ་རྩེ་ཅེ་ལྟ་བུའི་འོག་གི་དུ་དབྱས་མའི་བྲག་པ་ནས་ཞུགས་ཏེ་དོ་རྩེའི་ལྟེ་
བའི་རྒྱ་བ་ལ་གནས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ་པས་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
རྣམས་དང་ལྟ་མོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བསམ་ལ་དེར་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་
བཟུང་ངོ། །དེ་ནས་དཔེར་ན་རིང་བསྐལ་འཕར་བ་ལྟར་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་འཕར་བ་དོ་
རྩེ་དེའི་ཡར་ཀྱི་དུ་དབྱས་མའི་སྤྱ་གུ་ནས་འཕྱོར་ཏེ། དེའི་ཅེ་མོར་སྐྱབ་པ་ན་ཐིག་ལེ་
དེ་གནས་འགྱུར་ནས། ལྷ་ཆོགས་པར་རྒྱ་བའི་གདན་ལ་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་སྤྱི་
མདོག་དཀར་པོ་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ན་བཟའ་མེད་པ་མཆོན་
བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་མོ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུས་སྤྱས་པ། ཡུམ་དང་བཅས་པ་སྤྱི་
དང་སྟོར་མཆོམས་ནས་སངས་རྒྱས་དང་བྱད་ཅུབ་སེམས་དཔའི་ཆོགས་འཕྲོ་ཞིང་
འདུ་བར་བསམ་མོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་ནས་འདིའི་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལྟར་འཆི་ཀ་མའི་
སེམས་བདེན་པ་གཉིས་སྤྱ་མོས་པ་ནི། རྣམ་པར་བསྐྱོམ་པ་མཆོག་སྟེ་ཁོ་ན་བཞིན་
དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་འཆི་ཀའི་དུས་སྤྱི་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཅི་ཅུས་སྤྱི་བསྐྱོམ་
ཞེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པའི་པན་ཡོན་ནི་སེམས་ཅན་
རྣམས་འཆི་བ་དང་བརྒྱལ་བ་དང་གཉིད་ལོག་པ་དང་སྤྱལ་བ་དང་འཁྲིག་པའི་དུས་སྤྱི་
རྒྱུ་དབྱ་མར་འདུས་ནས་མི་རྟོག་པ་ཅུང་ཟད་རེ་སྤྱི་བ་དེ་ཉིད་གཞིར་བྱས་ནས་བླ་མའི་
མན་ངག་གིས་ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱས་པས། འཆི་དུས་སྤྱི་ལམ་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱི་
དང་། བར་དོ་བྱུང་ཆེ་ལམ་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱི་དང་། སྤྱི་བ་ལེན་པའི་ཆེ་ལམ་དུས་ཀྱི་

སྤྱལ་སྤྱུ་མངོན་དུ་བྱེད་རྒྱས་པ་དང་། དེ་ལྟར་མ་རྒྱས་ཀྱང་རིག་པ་འཛིན་པར་སྦྱེས་
ནས་རིམ་གྱིས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་འཛོལ་པར་གསུངས་སོ། །

གང་གི་མཆོན་ཅམ་ཐོས་པའང་ཆེས་དཀའ་བ། །ནལ་འཁྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་མཐར་
ཐུག་གསང་འདུས་ཞེས། །ས་གསུམ་འགོ་བ་ཀུན་གྱི་སྦྱོན་མེ་གཅིག་ །དཀྱིལ་འཁོར་
བདག་པོས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལ་སྦྱལ། །དེ་ཉིད་ལྗོངས་འདིར་དྲི་པི་ཀ་ར་དང་། །འཛིག་
ཉེན་མིག་གཅིག་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་སོགས། །སྦྱོན་བྱོན་མཁས་གྲུབ་དུ་མས་རྒྱས་
མཛད་པ། །སྤར་ཡང་ཡབ་ཇེ་དམ་པས་གསལ་བར་མཛད། །དེ་ཉིད་རྒྱབ་ལ་མངོན་
དུ་བྱོགས་པའི་ཆོ། །རྫོ་རྫོ་འཆང་དངོས་ཤི་ལའི་མཆོན་ཅན་སོགས། །ཡོངས་འཛིན་
དུ་མ་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པའི་མཐུས། །ལུགས་འདིའི་གནད་དོན་བྱོགས་ཅམ་གོ་བ་
ཉིད། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཉམས་སྤྱོད་སྤྱོད་པོས་དབེན། །དེ་བྱིར་ཆིག་སྤྱིའི་འཕྲེང་བས་ཅི་
ཞིག་འགྲུབ། །དེར་དུས་ལེགས་བཤད་སྟེགས་བམ་སྟན་མཆོམས་བསྟུམས། །གསང་
སྟགས་ལྟར་སྤང་བཅོག་རྒྱས་འཛིག་ཉེན་གང་། །མཁས་རྣོ་མ་པལ་ཆེར་ང་རྒྱལ་རི་
པོས་ནོན། །བཙོན་ལྷན་པལ་ཆེར་སྟོ་མིག་སྟན་པས་བསྐྱིབས། །ཆོས་འདོད་པལ་ཆེར་
ལོག་པའི་བཤེས་ཀྱིས་བསྐྱུས། །རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་དངོས་སུ་བྱོན་གྱུར་ཀྱང་། །བྱི་མེད་
བསྟན་པ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་དཀའ། །དེ་བྱིར་ལང་ཆོ་སྟོན་པའི་ཐ་མ་འདིར། །གཅིག་
ལུང་དབེན་པའི་གནས་སུ་གནས་པར་སྟོ། །སྤྱུ་མེད་རིན་ཆེན་ནམ་གསུམ་གཙུག་ཏུ་
ཁྱུ། །དཀར་ནག་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་གནས་རྒྱལ་དང་། །མི་རྟག་བསྐྱེད་ཆོས་འཁོར་
བའི་ངང་རྒྱལ་དང་། །པ་མ་མགོན་མེད་ནམས་ཀྱི་བདེ་སྤྱག་ནམས། །བསམས་ནས་

རིན་ཆེན་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད་ལ་སྟོན། །ཐུན་མོང་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ལུས་མངོས་
ལ། །དམ་ཆོག་སྟོན་པའི་དབང་པོ་མ་ཉམས་ཤིང་། །རིམ་གཉིས་ཟབ་མེད་རྒྱན་གྱིས་
ལེགས་སྤྲས་ནས། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་མགོན་སྤྱད་པར་སྟོན། །སྟོན་གྱི་སྟོན་གསུམ་
ལྷན་པའི་འགྲོ་བ་ལ། །ལེགས་པར་བཤད་པས་པན་པར་ཆེས་དཀའ་ཡང་། །རང་སྟོ་
མཁས་པའི་གཞུང་ལ་གོམས་པ་དང་། །དོན་གཉེར་སྟོབ་མས་བསྐྱལ་བྱིར་ཚུལ་འདིར་
འབད། །འདི་ན་མ་བཤད་ལོག་བཤད་ཏེ་ཅང་བཤད། །ཁོར་འཁྱལ་ཉེས་པའི་ཆོགས་
རྣམས་ཅི་མཆིས་པ། །ཐམས་ཅད་དགྱིལ་འཁོར་ལྷ་ཆོགས་ཆོས་སྤང་དང་། །དབང་
གྲུང་མཁས་པའི་ཆོགས་ལ་སྤྱིང་ནས་བཤགས། །འདིས་མཆོན་དུས་གསུམ་དགེ་བའི་
འབས་བྱ་ཀུན། །བསྟན་དང་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་པན་བྱིར་བསྟོ། །དེ་ཡི་མཐུ་ལས་མཁའ་
མཉམ་ལུས་ཅན་ཀུན། །ཀུན་མཁྱེན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་སྤྱར་ཐོབ་ཤོག །བདག་ཀྱང་
དེང་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །བདེ་ལེགས་ཅ་བ་རྗེ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས། །དགྱེས་
བཞིན་རྗེས་སུ་བརྒྱང་བའི་བཀའ་བློན་མཐུས། །མདོ་སྤྲུགས་ལམ་རྣམས་སྦྱབ་པ་
མཐར་ཕྱིན་ཤོག །རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཆོད་གནས། །དུ་སྐྱེད་དཔལ་
གྱི་སྐྱེད་ཆལ་ཉམས་དགའ་བར། །བསྐྱབ་གསུམ་བསྟོད་ཆལ་རབ་རྒྱས་པ་ལ། །རྣམ་
དག་འདུས་སྡེ་དགའ་བས་རྟག་རོལ་ཤོག །འཇམ་དཔལ་རྩྱེ་རྩེའི་རིམ་གཉིས་རིན་ཆེན་
འབྲེང་། །རིས་མེད་མཁས་པའི་མགྱིན་པར་གཟེ་འབར་ཞིང་། །གཟུར་གནས་སྟོ་ལྷན་
ཡིད་གྱིས་དགའ་བསྐྱེད་ལ། །སྤིང་ཞིའི་རྒྱད་པ་རྟག་ཏུ་སེལ་བར་ཤོག །ཆོས་འདིའི་
གཉེར་ཁ་རྩོམ་ལ་སྤྲས་ཀྱི། །བཀའ་སྤྱང་དགུ་བརྒྱ་ཅ་གཉིས་གྱི་གྲུག་གཉིས། །ལག་

འགྲོའི་དབང་པོ་གཉིས་དང་འཕྲིང་དཀར་བར། །གཏད་དོ་མ་གཡེལ་དར་ཞིང་རྒྱས་
པར་མཛོད། །གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྒྲིང་པོ་བསྐྱབ་པ་གསུམ། །རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་གྱི་ཡང་
སྒྲིང་རིམ་པ་གཉིས། །མ་ནོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཞུ་སེར་བསྟན། །ཕྱོགས་དུས་ཀུན་
ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛོད། །སྲིད་ན་དཀོན་པའི་དམ་པ་ཞབས་བརྟན་ཞིང་། །སྲིད་
པའི་མིག་གཅིག་མི་དབང་བསོད་ནམས་མཆོན། །སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་ཁྱོན་ལ་དབང་
བསྐྱར་ཞིང་། །སྲིད་པའི་སྤྱི་མཐའ་རི་སྲིད་ཞབས་བརྟན་མཛོད། །རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱེད་
མེད་པའི་རྒྱས་པ་དང་། །ལྟོས་བྱུང་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་བྱིན་རྒྱལ་པ་གྱིས། །སྤང་
སྟོང་ཟུང་འཇུག་སྟོན་པའི་གནས་རྣམས་ཀུན། །མི་འགྱུར་བདེ་ཆེན་ངར་དུ་བྱུང་བྱུར་
ཅིག །

ཅས་པ་འདི་ནི་དཔལ་དུ་སྦྱང་གི་འདུས་ཆོག་ས་སྤྱི་དང་། །ཁྱད་པར་དུ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་
གྱིས་རྒྱུད་ལྷག་པ་སྐྱེ་མ་སྒྲོ་བཟང་ཤེས་རབ་དང་། །རྫོ་བོ་ཡལ་སྤྲས་གྱི་རྣམ་ཐར་ལ་མི་བྱེད་
པའི་དད་པ་ཅན་གཉིས་པ་ངག་དབང་བསམ་འཕེལ། །དཔལ་ལྷན་སྦྱང་རྒྱུད་སྦྱ་ཆང་གི་རིག་
པ་འཛིན་པ་སྤྲགས་རམ་པ་ལྷན་བྱུང་དཔལ་འབར་དང་། །སྒོ་བཟང་དོན་བྱུང་རྣམ་པ་གཉིས་
གྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། །བྱག་ན་པད་དཀར་འཛིན་པ་འཕགས་པ་སྟ་
རྒྱལ་པ་རྒྱ་མཚོའི་བཀའ་བློན་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་། །སྤང་བ་མཐའ་ཡས་དུར་སྤྲིག་གར་གྱི་
རྣམ་པར་རོལ་པ་པཌ་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤུ་ནས་ལས་བསྟེན་
པར་རྫོགས་ཏེ། །འབྲོམ་སྟོན་པ་གཉིས་པ་རྗེ་བཙུན་བྱུང་པའི་དབང་ལྷག་དགེ་ལེགས་རྒྱ་
མཚོ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞབས་རྒྱལ་ཡུན་རིང་དུ་སྤྱི་བོར་བསྟེན་པས་རྫོ་བོ་བཀའ་གདམས་
པའི་རྣམ་ཐར་ལ་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་ཐོབ་ཅིང་། །རྗེ་རྗེ་འཆང་མི་ཡི་ཐོལ་ཅན་དཔལ་དོན་ཡོད་

མཁས་གྲུབ་དཔལ་བཟང་པོ་དང་། དག་དབང་མཆོག་ལྡན་དཔལ་བཟང་པོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་
བཀའ་ཤིན་དང་། ལྷག་པར་དུ་འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་བདག་པོ་ཆེན་པོའི་གཙུག་གི་འོར་བུ་
དོ་རྩེ་འཇིན་པ་སློབ་ཐང་ཚུལ་ཁྲིམས་སམ། བཀའ་འགྱུར་ཏུ་སྒྲུ་མ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་
རྣམས་ཀྱི་བཀའ་ཤིན་གྱིས་གསང་བ་འདུས་པ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་སྤྲིན་བྱེད་དབང་དང་། གྲོལ་
བྱེད་ལམ་རིམ་བུ་གཉིས་ཀྱི་གཟབས་བཤད་དང་མན་དག་དུ་མ་ཐོབ་པའི་དོན་དབེན་པའི་
གནས་སུ་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་ཞིང་དམ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལ་ཁ་མིག་ཡར་ལྷ་བ་དག་
དབང་བྱམས་པ་ཞེས་པས་རང་བཟོ་སྤངས་ཏེ་དབེན་གནས་ཕུར་བུ་ཚུག་ཏུ་ཡོས་བུའི་ལོ་
ཆོ་འབྲུལ་ཆེན་པོའི་སྒྲོལ་བའི་ཆེས་བཙོ་བརྒྱད་ལ། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྤྲུག་གིས་སུ་བཀྱིས་
པ་འདིས་ཀྱང་བསྟན་པའི་གནད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་བ་ཙུང་ཁ་བ་
ཆེན་པོའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཕྱོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་
གནས་པར་བྱེད་ཀྱས་པར་གྱུར་ཅིག །མཛྲ་ལྟོ། །

༄༅། །དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་
ཀྱ་མཚའི་སྤྱོད་པོ་བརྒྱགས་སོ། །

༥ རབ་འདུས་འཁོར་ལོའི་རྩ་བ་བདེ་ཆེན་ཐུགས། །ཐབས་མཁས་མཛད་པས་
ཐ་མལ་ཚུལ་འཛིན་པ། །བཀའ་འཛིན་གསུམ་ལྷན་སྐྱེས་པ་ཕྱག་འཆལ་ནས། །རིམ་
གཉིས་སྒྲོམ་འགའ་བརྟེན་དོགས་གྲི་བར་བྱ། །

འདིར་སྟིགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་མུང་གཅིག་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལྷ། སྐྱ་
དག་པ་སྐྱ་མའི་སྐྱ་དང་། ཐུགས་དག་པ་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་
པའི་ཟུང་འཇུག་རྟོ་རྟེ་འཆང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཐབས་སུ། མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཟ་མ་
ཏོག་དང་། རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་
བ་གསུམ་འདུས་པའི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ཐོག་མར། སྐྱབ་ཐབས་ཀྱན་བཟང་
ལས། དལ་འབྱོར་འདི་ནི་རྟེན་པར་དཀའ་བ་དང་། །འཛིག་རྟེན་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་འབྲུད་
རྟེན་དཀའ། །དེ་བས་ཤེས་རབ་ཐབས་ལ་གཞོལ་བ་ཡི། །ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་མཆོག་དེ་
བསྐྱོམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གསང་སྟགས་སྐྱ་ན་མེད་པའི་ལམ་ཉམས་
སུ་ལེན་པའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་འཛམ་བུ་སྤྱིར་པའི་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དུག་ལྷན་པ་
ཐོབ་ནས། བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་གོ་རིམ་མ་ནོར་བ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེས། དལ་
འབྱོར་རྟེན་དཀའ་ཆེ་ལ་ལོང་མེད་ཚུལ། །ཡང་ཡང་བསམས་པས་ཆེ་འདིའི་སྤྱང་ཤས་

ཐོག་། ལས་འབྲས་མི་བསྐྱེད་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས། ། ཡང་ཡང་བསམས་བས་
ཕྱི་མའི་སྤང་ཤས་ཐོག་། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱེས་བྱ་ཆུང་འབྲིང་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ལ་
ལེགས་པར་སྦྱངས། དེ་ནས། རང་ཉིད་སྲིད་མཆོར་ལྟར་བ་རྩི་བཞིན་བྱ། ། མར་གྱུར་
འགོ་བ་ཀུན་ཀྱང་དེ་འདྲ་བར། ། མཐོང་ནས་འགོ་བ་སྒྲོལ་བའི་ཁྱར་འཁྱེར་བའི། ། བྱང་
ཆུབ་སེམས་མཆོག་འབྱོངས་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱིང་རྩེ་
ཆེན་པོས་ཡིད་རང་དབང་མེད་པར་བསྐྱོད་ནས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ།
རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱི་སྐྱོད་པ་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་ཞི་ལྷག་གཉིས་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་
བས་ངེས་པ་རྟེན་པར་བྱས། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཉག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དབྱ་
མའི་ལྟ་བ་ལ་མཐའ་ཆོད་པར་སྦྱངས། དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་
པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སྤྱར་ལས་ཀྱང་ཤུགས་དྲག་པས་སངས་རྒྱས་ལྟར་དུ་ཐོབ་པར་
འདོད་པ་ན། པར་བྱིན་ཐེག་པ་ལས་རྩི་རྩེ་ཐེག་པ་ལམ་སྦྱར་ཆུང་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་
གསང་སྤྲུགས་སྒྲོན་མེད་པ་དོན་དམ་འོད་གསལ་ཅུལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པ་མ་རྒྱད་
དང་། ཀུན་རྩིབ་བདེན་པ་སྤྱི་མའི་སྤྱི་སྤྱི་ཆུང་ཅུལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པ་མ་རྒྱད་
གཉིས་ལམ་སྦྱར། དེ་ལས་ཀྱང་མ་རྒྱད་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱད་ནས་གཞིའི་སྤྱི་འཆི་
བར་དོ་གསུམ་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་སྤྱི་གསུམ་དུ་བསྐྱར་ཆུང་ལ་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པ་
འདྲ་བ་རྒྱད་གཞན་ལས་མི་འབྱུང་བས། གྲུབ་ཆེན་ནག་པོ་སྐྱོད་པས། དེས་པ་གཉིས་
ཀའི་ངོ་བོ་ལ། ། དཔལ་ལྷན་འདུས་པ་ལྷག་ཡིད་འོང་། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ།
དེ་ལྟར་ན་ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་བདེ་སྟོང་སྐྱོར་ཆུང་དང་། ཐབས་སྤྱི་མའི་སྤྱི་དང་

དོན་གྱི་འོད་གསལ་དབྱེར་མེད་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་གོ་འཕང་སྟིགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་སྒང་
གཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན། བཤད་
རྒྱུད་དུག་གིས་བཤད་པའི་རྒྱུད་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ། ཟུན་མོང་ལམ་སྤངས་
སྟོན་དུ་བཏང་ནས་འདིའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་སྤངས་ནས་དམ་ཆིག་དང་སྟོན་པ་
དག་པར་བྱས་ཏེ། ཅ་རྒྱུད་ལས། དགོན་པ་ཆེན་པོའི་ས་ཕྱོགས་སུ། །མེ་ཏྲོག་འབྲས་
བུ་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱན། །རི་བོ་དཔེན་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ། །དངོས་བྱུང་ཐམས་ཅད་
བསྐྱས་པ་བསྒྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པའི་གནས་སུ་བྱི་བཟང་དང་བ་བྱང་
ལྷ་བདུད་ཅི་ལྷས་ཆག་ཆག་གདབ། བྲིས་སྒྲ། རྟོར་བྲིལ། རང་མཆོད། འཛིག་རྟེན་ལས་
འདས་མ་འདས་ཀྱི་མཆོད་གཏོར་རྣམས་ཕྱག་ལེན་བཞིན་དུ་བཤམས། བདུད་ཅི་རིལ་
བུས་ཁ་དག་པར་བྱས་ལ། ཁ་ཤར་དུ་ཕྱོགས་པས་འདུག་ཤི། སྤྱིང་རྩེ་དང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་གསལ་བཏབ་ནས། རྒྱུད་བྱི་མ་ལས། གང་ཞིག་ཟུན་བཞིའི་ནལ་
འབྱོར་དག་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་ཅིང་། །མི་སྤང་ལ་སོགས་སྤྲེལ་དམན་དང་མཆོག་འབྲུབ་
ཅིང་། །སྤང་པའི་བྲིན་གྱིས་འདི་ན་མཁོར་ལམ་རྟོགས་པ། །བྱང་ཆུབ་དོ་རྩེ་འབྲར་བལྟ་དེ་
ལ་རྟག་བྱག་འཆོལ། །ཞེས་སོགས་པན་ཡོན་བྲན་པའི་སྟོན་ལུགས་ཆེན་པོས་ཉམས་སུ་
ལེན་པ་ལ་སྟོན་འགོ་དང་དངོས་གཞི། མཇུག་ཏུ་རྩེ་ལྷར་ཉམས་སུ་ལེན་ཆུ་ལ་གསུམ།
དང་པོ་ལ་སྟོན་དུ་བྱ་བའི་རིམ་བ་དང་། སྟོན་འགོ་དངོས་གཞིས། དང་པོ་ལ། རྟོར་བྲིལ་
བྲིན་རྒྱབས། རང་མཆོད་བྲིན་རྒྱབས། སྟོན་འགོ་གཏོར་མ་འབུལ་ཆུལ། བདག་བསྐྱེད་
ཀྱི་མཆོད་པ་བྲིན་རྒྱབས། རྟོར་སེམས་སྟོན་བསྐྱས་དང་ལ།

དང་པོ་ནི། རང་ཞེ་སྤང་རྡོ་རྗེར་སྐྱད་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་པ་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་གང་
བསྐྱོམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་བ་འོད་གསལ་དུ་སྤངས་ནས་འབྲས་དུས་ཀྱི་
ཆོས་སྤྱོད་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱོད་གཟུང་ནས་དག་པའི་སྤང་བ་དེ་དང་
དེར་བསྐྱེད་ནས། གསལ་སྤང་དང་ང་རྒྱལ་འཛིག་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། ཐ་མལ་པའི་ཤ་
དུས་སོགས་ལྟ་ལ་སོགས་པར་གྱུར་སོང་སྟམས་དུ་བསྐྱོམ་པ་གཏན་ནས་མིན་ཏེ། རྗེ་
རེན་པོ་ཆེས། རྣམ་འབྱོར་དག་རིམ་ལས། དེ་ལྟར་ལྟ་དང་གཅིག་ཏུ་བྲན་པའམ། གཅིག་
ཏུ་ལྟ་བྲན་པས་བྲན་པ་གཅིག་པའི་རྣམ་འབྱོར་ལ་སྟོབ་པའི་གནད་བསྟུན། ཐ་མལ་གྱི་
སྤང་བ་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་བསྟུས་པའི་འོག་ཏུ། ལྷག་པར་མོས་པ་དང་ས་མོན་ལ་
སོགས་པ་ལས་སྤྱོད་གནས་ལུས་འོངས་སྟོང་མཛད་པ་རྣམས་སུ་བསྐྱེད་པ་ན། རྒྱ་
དེ་དག་ལས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་སུ་དངོས་སུ་སྐྱེས་པར་མོས་པའི་
ངེས་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་རེ་བསྐྱེད་པ་དང་། རྫོམ་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཁ་དོག་དང་
དབྱེབས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམས། ཡིད་ཀྱིས་རྗེ་ལྟར་གསལ་བཏབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཆར་
བའི་རྣམ་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་གཉིས་ལ་སེམས་མི་གཡོ་བར་གནས་པའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་བརྟན་པོ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རྡོ་རྗེ་
འཆང་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཆོའི་འཁྲིད་ཡིག་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་དེ་(ལ་ལས་)ཤེས་
དགོས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ང་དང་ཕུང་པོ་སྤྲ་རགས་མ་སྤེལ་བར་དང་
ཕུང་པོ་འོད་སྟོན་པོ་ཁྱ་གང་ཅམ་དུ་སོང་། དེ་ཡང་ལྟ་བུ་བྲན་པའི་སྟོན་མི་དམིགས་
པར་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རང་སེམས་སྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་

བ་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་པ་ལྟར་གྱུར་པའི་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐུར་གྱུར་པ་དེ་ངོ་སྟོན་དུ་
མཉམ་པར་བཞག །མཉམ་གཞག་དེའི་གཟུང་ནས་སྐྱད་ཅིག་གིས་ཞེ་སྒང་དོ་རྩེ་ཡུས་
བཅས་སུ་སྐྱབ་ཐབས་ལྟར་བསྐྱེད་ལ། རྒྱན་དང་ན་བཟའ་སོགས་རིམ་གྱིས་གསལ་
བ་ནི་སྐྱེ་བྱུག་རྒྱའི་དམ་ཆོག་དང་། རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ལྡེའི་བདག་ཉིད་ཅན་
མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ལས་དུས་ཀྱི་ཐབས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་མཆོན་པའི་དམ་
ཆོག་གི་དོ་རྩེ་ཅེ་ལྷ་པ་འཛིན་པ་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་དང་། དེ་འབྲས་བའི་ཐུགས་ཀྱིས་
ཀུན་ནས་སྒྲངས་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་སྐྱས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཀུན་
གཡོ་ཞིང་སེམས་ཅན་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་གསུམ་ཀྱི་དོན་བྱའོ་སྟོན་ནས་ཐེལ་བྱ་དགོལ་
བ་གསུང་གི་དམ་ཆོག་སྟེ། དམ་ཆོག་གསུམ་དང་མ་བྲལ་བའི་རང་ནས་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་
དོན་ནམས་བསྟོན་པར་བྱའོ །

དེ་ནས་ནང་མཆོད་བྱིན་རྒྱབས་ནི། རང་གི་མདུན་དུ་ནང་མཆོད་སྟོང་དང་བཅས་
བ་བཞག་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལས་སྐྱུགས་ཀྱིས་བསངས། སྟོང་པར་སྐྱུངས། ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་གཟུང་ནས་རྒྱུང་མེ་ཐོད་པ་གདན་བཅས་ཐོད་པའི་ནང་དུ་བད་མ་དམར་པོ་འདབ་
མ་བརྒྱད་པའི་ལྟེ་བར་ཞུཤ། རྩོགས་བཞིར་རིགས་ལྡེའི་ས་པོན་ལས་བྱུང་བའི་ཤ་ལྷ་
དང་། བདུད་ཅི་ལྷ་དང་། ཤ་ཆེན་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཨོ་དཀར་པོའི་འོག་ནས་འོད་ཟེར་དཀར་
པོ་བདུད་ཅི་ལྷ་ལ་ཐུག་པ་ལས་བདུད་ཅི་འབབ་བཞིན་པ། དེའི་སྟེང་གི་བར་སྐྱང་ལ་ཉི་
གདན་ལ་དོ་རྩེ་དཀར་པོ་རྩྱི་གིས་མཆན་པ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་རྒྱུང་གཡོས་ཏེ་
རྩྱི་གིས་སྐྱུངས། ཞུམ་རྩོགས་པར་བྱས། ཨོ་གྱིས་སྤར་ནས་ཨོ་ཞུམ་རྩྱི་ལན་གསུམ་

བརྗོད་པའི་ཆེ་རང་གཞན་གྱི་ཕུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒྲིག་བ་རྣམས་བདུད་ཅི་དང་
རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པར་བསམ་མོ། །དེ་ནས་སྔོན་འགྲོའི་མཆོད་པ་བསངས་སྦྱངས། རྩོ་
རྩེ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་མཆོད་པ་མགོན་རྣམས་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་
ཅན་དུ་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་སྤྲུགས་དང་སྤྲུག་ཆུ་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། དེ་ནས་
སྔོན་འགྲོའི་གཏོར་མ་ནང་མཆོད་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ། །དེ་ནས་སྦྱབ་པ་པོ་རང་
གི་བྱི་ནང་གི་བར་ཆད་ཞི་ཞིང་འདོད་པའི་དོན་འགྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་སྔོན་རྩོམ་འཆང་གི་
སྦྱན་པར་བསྟན་པ་བསྦྱང་བར་ཁས་སྦྱངས་པའི་ཕྱོགས་སྦྱོང་བཙོ་ལྷ་འཁོར་དང་
བཅས་པ་སྦྱན་བྱངས་པ་འོད་གསལ་དུ་སྦྱངས་ནས་འདུས་པའི་ལྟར་བསྐྱེད་ནས་
སྤྲུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་ཆུ་བཞི་ཕུལ་ཏེ། ཚཱི་ཤུལ་ཞེས་སོགས་གྱིས་ཉེར་སྦྱོང་
གཏོར་མ་བཅས་པ་ཕུལ་ནས། བདག་གི་དབྱིག་གསེར་ཞེས་སོགས་གྱིས་འཕྲིན་
ལས་བཙོལ་བཟོད་པར་གསོལ་ནས་གསལ་གསལ། དེ་ནས་བདག་བསྐྱེད་གི་མཆོད་པ་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། དེ་ནས་རྩོར་སེམས་བསྐྱོམ་བསྐྱས་སྟོབས་བཞི་ཆང་བའི་སྟོན་ནས་
བྱེད་ཚུལ་རྩོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པ་ལྟར་བྲ། དེ་ནས་སྦྱབ་ཐབས་ཀྱི་སྔོན་
འགྲོ་དངོས་ལ། མཐུན་སྦྱེན་སྦྱབ་པ་སྦྱོར་བ་ཆོགས་གསོག་དང་། འགལ་སྦྱེན་བསྐྱོག་
པ་སྦྱང་འཁོར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་འབྱོར་དག་རིམ་ལས། དེ་ནས་བདག་
གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་བག་ཆགས་གྱིས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས། འགྲོ་བ་གསུམ་
པོ་མ་རིག་པའི་སྤྱན་པས་སྐྱོངས་པར་བྱས་པ་རྣམས་ལ་བལྟས་ལ། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་
སེམས་བསྐྱེད་དེ། རང་མི་བསྐྱོད་པར་གསལ་བའི་སྤྲུགས་ཀར་སྦྱ་ཆོགས་བརྒྱ་དང་ཉི་

མ་ལ་གནས་པའི་རྒྱ་སྒོ་པོའི་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་འཛུལ་པ་ཅན་གྱིས། ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་ལྟར། འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྒྲིང་རྩེ་བྱ་ཏུ་བསྐྱེད་ནས། དེ་
རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྲུབ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲུག་པའི་གོ་འཕང་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞིང་
གི་མཆོག་སྒྲུབ་མའི་ཐུགས་བདེ་སྒྲོང་དབྱེར་མེད་ཉིད་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་ཤར་བའི་
རྒྱ་ཆེ་བ་ལྟ་འཁོར་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རྒྱ་ཆེར་གསོག་པར་བསྐྱེད་སྒྲུབ་དུ་
བསམས་ལ། ཆོགས་ཞིང་སྒྲུབ་བྱངས་པ་ལ་ཚུགས་ཉིད་སྒྲོང་རྩེ་མོ་འདོད་ཡོན་
ལྷ་དང་བཅས་པ་ཕུལ་ནས། གཟུགས་སོགས་ཕྱང་པོ་ལྷ་རྣམས་པར་དག་པ་རིགས་ལ།
སྐྱེ་མཆེད་བྱུག་རྣམས་པར་དག་པ་རྩི་རྩེ་མ་ལྷ་དང་ཀུན་བཟང་། དབང་པོ་བྱུག་རྣམས་པར་
དག་པ་ས་སྒྲིང་སོགས་ལྷ་དང་བྱམས་པ། འབྱུང་བ་བཞི་དང་ནམ་མཁའི་ཁམས་རྣམ་
པར་དག་པ་ཡུམ་བཞི་དང་འཇམ་དབྱངས། གཏི་ཐུག་། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་གཤིན་རྗེ་
གཤེད། ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད། ཏྲ་མགིན། བགེགས་མཐར་བྱེད། སྤྱད་དང་། ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་འདོད་རྒྱལ། དབྱུག་སྒོན་ཅན། སྒྲོབས་པོ་ཆེ། མི་གཡོ་བ། རྒྱ་དང་འབྲས་
བུའི་རང་བཞིན། ཞེས་པས་གཞོད་མཛེས་དང་གཙུག་ཏྲར་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བ་སྟེ།
ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྩི་སྟེ། རྩི་རྩེ་འཆང་དང་སྤངས་རྟོགས་འབྲེལ་བ་
གསལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷའི་འཁོར་ལོར་ཤར་བ་དེ་དག་
ལ་བྱུག་འཆོལ་ལོ། །ཞེས་བྱུག་འཆོལ། གང་ཞིག་སྟོན་མེད་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་
བཤགས། རྩོགས་སངས་རྒྱས་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡི་རང་དང་བསྟོན་བ། ཡིད་ཀྱི་
རོལ་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱབས་འགོ། བསམ་དང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཞེས་སོགས་

གྲིས་སེམས་བསྐྱེད། བདེར་གཤེགས་སྤྲས་བཅས་ནམས་གྲིས་ཞེས་སོགས་གྲིས་
ལས་ལ་ཡིད་དམ་བཅའ་བ། སངས་རྒྱལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཀྱན། ཞེས་སོགས་
གྲིས་རིགས་ལྡེ་སྤྲོས་བཟུང་ནམས། གོ་དོན་འཕྲོད་ངེས་གྲིས་ཚིག་སྤྱི་ཙམ་མིན་
པར་སློ་ལེགས་པར་སྤྱངས་ནས་ཚོགས་བསགས་ཏེ། ཚོགས་ཞིང་རང་གནས་སུ་
གཤེགས་སུ་གསོལ།

དེ་ནས་འགལ་རྒྱུན་འགོག་པའི་སྤྱང་འཁོར་བསྐྱོམ་བ་ནི། སྤྲགས་དོན་བྲན་པའི་
སློན་མཆོས་སྤྱིའི་ར་རྒྱལ་བཞག་སྟེ། ར་རྒྱལ་དེའི་རང་ནས། སྤྱི་ལས་བསྐྱེད་དང་། ཨ་
ལས་ཉི་མའི་དཀྲིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་སྤྱི་སེར་པོ་སློ་ཆད་ཙམ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་
ལས་འཁོར་ལོ་སེར་པོ་སྟེང་ལོག་གི་ཅིབས་གཉིས། སྤྲགས་དང་མཆོམས་གྱི་ཅིབས་
བརྒྱད་དང་ཅིབས་ནམས་རྣོང་ར་དང་ལྷན་པ། གཡས་བསྐྱོར་དུ་མགྲོགས་པར་འཁོར་
བ་སྤྱུར་བས་མི་འཁོར་བ་ལྟ་བུར་སྤྲང་བ། དལ་པའི་རྩོུ་མེ་དང་ལོད་ཟེར་འབར་བ་
སྤྲགས་བཟུར་སྤྱིན་ལྟར་འཕྲོ་བས་གདུག་པ་ཅན་ནམས་ཆར་གཅོད་པ། དེའི་ལྟེ་བ་སྤྱུབ་
སྟེང་གི་དབུས་སུ་བད་ཆེ། དེའི་སྟེང་ལོག་གི་སྤྱབ་ནང་དུ་བད་ཉི། སྤྲགས་མཆོམས་གྱི་
ཅིབས་ནམས་གྱི་ཅི་མའི་སྟེང་དུ་ཅིབས་ལ་ཅུང་ཟད་མ་རེག་པར་བད་ཉིའི་གདན་རེ་
རེ། དབུས་གྱི་བད་ཆེའི་གདན་ལ་རང་ཉིད་སྐྱད་ཅིག་གིས་རྩོུ་འཆང་རྩོུ་དབྱིངས་གྱི་
དབང་ལྷག་མ་དང་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་སེམས་དཔའ་སྤྲུལ་བཅེགས་ཅན། རྩོུ་རྩོུ་
གསུམ་དང་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་སྟེ་ལོངས་སྤྱོད་བཞི་ལྷན། དེའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་
དཔའི་ལོད་ཟེར་གྲིས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་ཁྲི་བོ་བཟུ་སྤྱན་བྲངས་རང་གི་ཞལ་དུ་བཟུག་པ་

ཐུགས་ཀར་ཡོད་དུ་ཞུ། ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་སྤེལ་པར་ལྟ་རང་རང་གི་མདོག་ཅན་རྒྱུ་རིང་
པོ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་གྱུར། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་མི་བསྐྱོད་པ་ཕྱིར་ནས་མཛད་པ་མཛད་
དེ་རང་ལ་བཅུག་པས་ཆེ་བའི་གདན་དང་རང་ཉིད་ཞེ་སྒྲུང་རྩོམ་རྩོམ་དང་། ཡུམ་རེག་བྱ་རྩོ་
རྩོ་མར་གྱུར། དེ་ནས་ཁོ་པོ་བཅུ་རེ་རེ་ནས་ཕྱིར་སྤེལ་རང་རང་གི་གདན་ལ་འཁོད། དེ་
ནས་ཡོག་གི་གཞོན་མཛེས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་ལ་རང་ཞེ་སྒྲུང་རྩོམ་ཞིང་བཅུ་ཆང་བའི་དག་
བགེགས་རྣམས་ཁྲག་ཅིག་། ཅེས་བཀའ་བསྒྲོས་པས་དེས་བགེགས་རྣམས་བཀྲལ་སྟེ་
ཁྲེང་ཡོངས་པ་རྣམས་ཁོ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་རོལ་དང་། ཤར་གྱི་ཤར་དང་། ལུབ་ཀྱི་ལུབ་
ཏུ་རྒྱུ་རིང་པོ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲུག་ཁྲེང་རྣམས་སུ་བཅུག་པ་ན། འཁོར་རྣམས་ཀྱང་རང་
དབང་མེད་པར་འབྲུག་ཁྲེང་གི་ནང་དུ་ཞུགས་ཏེ་ཁ་སྤྱིར་བཏུས་ནས་ཡོད་པར་བསམ།
དེ་ནས་ཕྱིར་གྱི་བདུད་ཅི་འབྲིལ་པས་སྒྲུལ་པའི་བདུད་ཅི་འབྲིལ་པ་ཕྱིར་བྱ་བཅུར་གྱུར་
པ་རྣམས་བགེགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་པོར་བགེགས་རྣམས་དང་ཁ་བརྟ་སྤྱོགས་མ་ཐུན་པར་
བཞུགས་པ་ལ། སྒྲུལ་པའི་གཞོན་མཛེས་བྲག་གཡས་ཀྱིས་རྩོམ་རྩོམ་གྱུ། རྩོམ་
བ་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བར་གྱུར་པ་ཐོགས་པ་དེས་ཤར་ནས་བཅུམས་ཏེ་སྤྱོགས་བཞེ་
དང་། མེ་ནས་བཅུམས་ཏེ་མཆམས་བཞེའི་ཕྱིར་བྱ་རྣམས་ལ། ཇོ་ལྷ་ལྷ་ཞེས་སོགས་
ཀྱི་སྤྱགས་དོན་རྩོམ་རྩོམ་ཞེས་པོས་ནས། བགེགས་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ངག་ཡིད་
གསུམ་ཕྱིར་བྱས་ཐོབ་ལ་མི་འགྲུལ་བར་གྱིས་ཤིག་། རྩོམ་འཆང་གི་བཀའ་ཉོན་ཅིག་
ཅེས་བཀའ་བསྒྲོས་ནས་བྲག་གཡས་ཀྱིས་ཐོབ་གདེངས་ཅམ་གདེངས་ཅམ་བྱས་
པས་ཕྱིར་བྱ་བགེགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་པོ་ནས་རིམ་གྱིས་རྒྱུ་མཐིལ་གྱི་བར་དུ་བྲག་

བས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གཡོ་འགྲུལ་མེད་པར་གྱུར་པར་བསམ་མོ། །བརྒྱུག་པ་
གཙོ་བོར་བྱེད་ན། གཙུག་ཏྱར་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་གཙོ་བོར་འཕོས་ནས། བགེགས་
ནམས་བཀུག་པ་འཁོར་ལོའི་ཅིབས་ཀྱི་ཉེ་སར་སླེབ་པ་ན་འཁོར་ལོ་གཡོན་དུ་འཁོར་
ཞིང་ཁྱོ་བོ་ནམས་ཞལ་ཕྱིར་གཟིགས། བགེགས་ནམས་ཀྱི་རྒྱང་མཐིམ་དུ་ལྷགས་ཀྱི་
མཆོད་རྟེན་སོར་བཞེ་བ་རེ་ཡོད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། དེ་ནམས་མགོ་མཐུག་ལྟོག་ནས་
ཅིབས་ལ་བསྐྱོན་པས། གནོད་བྱེད་ནམས་འཁོར་ལོའི་ཅིབས་ཀྱིས་དུམ་ཕྱར་གཏུབས་
པའི་རོ་མ་ནམས་ཉེ་གདན་གྱིས་བསྐྱེགས་པ་དང་། གཙུག་ཏྱར་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་
པའི་ཕྱིང་ལྷགས་བརྒྱའོ། །གཞན་ཡང་རང་དང་བསྐྱབ་བྱ་སྟོང་གར་སྤ་ཞིང་ཞི་རྒྱས་
དབང་བྱ་གི་དམིགས་པ་གང་ལོས་བྱ་ཞིང་། དེ་ནས་སྤུལ་པའི་གནོད་མཛེས་ལོག་གི་
གནོད་མཛེས་ལ་ཐེམ་པ་སོགས། ལྷག་མ་རྩོམ་ཁྲིའི་ར་གྲུ། ཟུ་མེ་རྒྱུད་གི་ར་བ་དང་།
མདའ་ཡི་བྲ་བ། རྩོམ་གསུམ་གྱི་གོ་བགོ་བ་སོགས་སྐྱབ་ཐབས་བཞེན་བྱའོ། །འགལ་
རྒྱུན་འགོག་པའི་སྤང་འཁོར་ལ། འཁོར་ལོ་སེར་བོ་དང་། འཁོར་ཚུལ་གྱི་ཁུངས་རྒྱད་
ཕྱི་མ་དང་། མན་ངག་སྟེ་མ་དང་། ཁྱོ་བོ་བཙུ་མངལ་འབྲིན་གྱི་ཁུངས་མདོར་བྱས་ལས་
འབྱུང་བ་བཞེན་ཆོ་ག་ལྟར་བྱེད་པ་གནས་བསྐྱར་བ་དང་། རང་གི་གནས་གསུམ་དུ་རྩོ་
རྩོམ་གསུམ་བཞོད་ནས་རྩོམ་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་བཞེན་བགོ་བ་ནི་རང་བསྐྱར་བ་ཡིན།
སྤང་འཁོར་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་བགེགས་བརྒྱུག་པ་དེ་ཡང་ནང་དུ་རང་གི་སེམས་ལས་སྤུ་
མི་དུང་པའི་རྟོག་པ་ངན་པ་ཆོས་བརྒྱད་སོགས་བརྒྱུག་པ་ལ་ལྟོས་པས་ངན་རྟོག་སྤྱི་
དང་ཁྱད་པར་ཆོས་བརྒྱད་ཁྱོ་བོ་ལ་དབྱར་བལྟས་ནས་ན་སོ་གཞོན་དུས་སྤུ་སྐྱབ་པ་ལ་

བཙེན་དགོས་ཚུལ་ནན་ཆེ་བ་དང་པོར་ཆང་ལ་གཙར་ནས་གསུངས། །

དངོས་གཞི་ལ་དང་པོ་སྒྲིབ་བའི་ཉིང་འཛིན་ལ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། འཆི་བ་ཆོས་
སྒྲིབ་འབྲེར་བའི་ལམ་འབྲེར་ལྷག་མོས་ཡོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པ། བར་དོ་ཡོངས་སྒྲིབ་
འབྲེར་བའི་ལམ་འབྲེར་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ། སྐྱེ་བ་སྤྱུལ་སྒྲིབ་འབྲེར་བའི་ལམ་
འབྲེར་སྤྱུལ་སྒྲིབ་རྩེ་མཚས་ལུས་དགྲིལ་དང་བཅས་པ། སྐྱ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་དེ་ཡང་
འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་འཛོལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ། གཉིས་པ་
དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། གསུམ་པ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་
རེ་འཛིན་ནམས་སུ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ལ་ས་བཅད་གསུམ་ཡོད་པ་ནམས་རིམ་
བཞིན་སྟོད་སྔ་མ་ཞིག་ནས་རྗེས་མ་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་
བསྐྱོམས་ནས། གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱོམས་ཏེ། ཁམས་དུག་ལྷན་
པའི་མི་འཆི་རིམ་དང་མཐུན་པར་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱུས་ནས་ཆོས་སྤྱི་ལ་ང་རྒྱལ་
འཛིག་དགོས་པས། ཆོས་མཐུན་ཡུལ་སྟོད་སྔ་མ་འཛིག་ཚུལ་སྤྲུལ། ཆོས་མཐུན་པ་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལ་ཁ་ཅིག་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ལྷ་བ་མི་བསྐྱོམ་པར་
ཐ་མལ་གྱི་སྒྲིབ་བ་འགོག་པའི་ཕྱིར་དུ། ཐ་མལ་གྱི་སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཅེ་མེད་
ཅང་མེད་དུ་བསྐྱོམ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྟོད་བཅུད་ཡོད་བཞིན་མེད་པར་བལྟ་བ་ཆད་
ལྷ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་ཀྱི་ལུང་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་མལ་གྱི་སྒྲིབ་
བ་འགོག་དགོས་པར་ཁས་སྦངས་ན་ཆད་ལྷ་ནན་གྱིས་བསྐྱེད་པས་ཁས་སྦངས་དང་
འགལ་བའི་ཕྱིར་ལོ། །འདིར་ལྷ་བ་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པའི་ལུང་དུ་མ་དང་འགལ་བའི་

ཕྱིར་དོ།

རང་ལུགས་ནི། ཡིག་དོན་ཆོས་ནམས་ཀྱི་དོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་གསུམ་སྤྱ་བཞི་སྟེ་
འགོག་གི་རིགས་པས་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟོམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བའི་
ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་མཆོམས་ཟེན་པར་བྱས་ནས། ང་དང་རི་ར་བ་སོགས་གཅིག་
དུ་བྲལ་དང་མཐའ་བཞི་སྟེ་འགོག་སོགས་ཀྱིས་ངེ་ལྟ་བ་ངེས་པར་བྱས་ནས་སྟོང་། སྤྱི་
དོན་ནམ་ཐར་སྟོགས་ཀྱི་དོན་ངེས་པར་བྱས་ནས་སྟོང་བ་ཡིན་ལ། ཡང་པར་བྱིན་
ཐེག་པར་ལྟ་བ་ངེས་ནས་ལྟ་ཐོག་དུ་འཛོག་སྟོམ་ཁོན་བྱེད་པ་ནི་གནས་སྟོང་ཚུལ། ཞི་
གནས་ཀྱི་ཅིས་ཟེན་པར་བྱས་ནས་དབྱེད་འཛོག་སྟེལ་མ་བྱེད་པ་ནི་ལྟག་མཐོང་སྒྲུབ་
ཚུལ་ཡིན་ཡང་རྫོགས་རིམ་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྒྱུད་དབྱེད་མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་
བྱས་པའི་བདེ་ཆེན་གྱིས་རྒྱུད་མ་གཡོས་ཀྱི་བར་དུ་འཛོག་སྟོམ་ཁོན་བྱེད་པ་ཡིན་ལ།
འདིར་ནི་རང་ཞེ་སྤང་རྟོ་རྟེན་གསལ་བའི་ངང་ནས་བདག་གི་ཆོས་སྤྱི་མཛོན་དུ་བྱས་
ལ་རྟེན་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་སྤུལ་བར་བྱའོ་སྤུམ་པའི་འཕེན་པ་བཏང་སྟེ། སྟོང་
མཆོམས་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་སྟོན་བཅུད་སྤྱུངས་པའི་མཐར་ཡིག་དོན་དང་སྤྱི་དོན་
ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་ནས། ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་
དབྱེར་མི་བྱེད་པ་དེ། འབྲས་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱི་དངོས་སུ་མོས་ནས་ཆོས་སྤྱི་དེ་རའོ་སྤུམ་
དུ་བསྟོམ་དགོས་ཏེ། ཐ་མལ་པ་ལ་ལུས་དང་ཡིད་དང་གཙཱོ་བོ་དང་འཁོར། གནས་
དང་གང་ཟག་རྒྱུད་སོ་སོར་སྤང་བ་ལྟར་འབྲས་དུས་སུ་མི་འབྱུང་བར། འབྲས་དུས་
སུ་གཙཱོ་བོའི་ཐུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྤང་མི་སྤང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་

པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ནམ་དེ་དང་དེར་ཤར་བ་ཡིན་ལ། དེ་དང་མཐུན་པར་དེ་ལྟ་བུའི་
ཆོས་སྒྲིའི་ང་རྒྱལ་ཡུན་མི་སྤང་ཅམ་བསྐྱོམས་ནས་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་རྟེན་བརྟེན་པ་
ཐམས་ཅད་དེའི་རྣམ་འོང་འབའ་ཞིག་ཏུ་འཆར་བ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་
སོ། །བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམས་པས་སྤིང་པའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་སྤོང་
རྒྱས་པ་ཡང་། རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་ལྟ་བུའི་རྒྱན་སྤོང་བ་ཡོད་ན་རྒྱས་ལ་
དེ་མེད་ན་མི་རྒྱས་པས། དམིགས་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ལྷའི་འཁོར་(ལ་ལོ་ལ་)དམིགས་ནས་
རྣམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་འཛིན་སྤངས་ཅན་དུ་བསྐྱོམས་པས། ལྷའི་སྒྲིལ་དམིགས་
པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གསོག། རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཆོགས་གསོག་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་ལྟ་བུས་བདག་འཛིན་སྤོང་
བ་ལ་མཐུ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མ་བཟུང་བ་ཅམ་གྱིས་བདག་འཛིན་
སྤོང་ན། རམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་དངོས་གཞིས་ཀྱང་སྤོང་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ་བདག་
འཛིན་དང་འཛིན་སྤངས་དངོས་འགལ་དུ་སོང་བ་ཅམ་གྱིས་དེ་སྤོང་རྒྱས་ན། བདག་
འཛིན་ཡང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་འཛིན་སྤངས་དངོས་འགལ་དུ་སོང་
བས། དེས་ཀྱང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྤོང་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས། ཤེས་
རབ་ཀྱིས་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་རིགས་པ་ཡང་དག་གི་རྒྱབ་རྟེན་ཡོད་ལ། བདག་
འཛིན་ལ་དེ་མེད་པས་མི་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྤར་གྱི་ཆོས་སྒྲིའི་ང་རྒྱལ་གྱི་
ངང་ནས་སྤར་གྱི་འཕེན་པ་བྲན་པར་བྱས་ཏེ། སྤོང་བྱི་མ་ཆགས་པ་དང་མཚུངས་པར་
རྟོ་རྩེའི་ས་བསྐྱེད་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་ན། སྐད་ཅིག་གིས་རྟོ་རྩེའི་ར་གྱར་

གྱི་དབུས་སུ་ཆོས་འབྱུང་བྱུང་གཅིག་འོག་དང་། གཉིས་སྟེང་དུ་བསྟན་པ་ཤེས་རབ་
མའི་སྐྱེ་གནས་གྱི་དབྱིབས་འདྲ་བའི་དབུས་སུ་སྣ་ཆོག་གས་བསྐྱེད་འདབ་མ་རེ་བཞིའམ་
སོ་གཉིས་སོགས་གྱི་ཉྱེ་བར་འབྱུང་བཞི་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལས། སྣ་ཆོག་སྟེང་རྩ་
ལྷའམ་རྩ་གསུམ་རྩ་ཁའམ་སྟོགས་མདོག་ཅན་གྱི་ཉྱེ་བར་སྐྱེ་དཀར་པོ་གཞལ་ཡས་
ཁང་གི་རྒྱ་ཁྱོན་ཅམ་དུ་ནམ་སྤང་གི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་
བ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་མཆན་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་བ་བསྐྱེད་ནས་རིམ་གྱིས་
གསལ་གདབ་དགོས་པ་ཡིན་ལ། ཆད་ནི་བསྐྱེད་འདབ་མའི་ཕྱི་མཐའ་ནས་ཕྱི་མཐའི་
བར་སྐོ་ཆད་ཉིར་གཅིག་ཁྱེ་བ་ལ་ཉི་ཤུ། སྣ་ཆོག་སྟེང་རྩ་ཅེ་ནས་རྩ་ཅེ་འི་བར་
ལ་ཡང་ཉི་ཤུ། ཉྱེ་བ་ལ་བཅུ་གཉིས། ཉྱེ་བའི་དབངས་རྩ་ལྷ་མ་ལ་ལྷ། རྩ་གསུམ་མ་
ལ་གཅིག་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་ཆོས་འབྱུང་གིས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དང་། སྣ་ཆོག་ས་
བསྐྱེད་འཁོར་བའི་སྐྱོན་གྱིས་མ་གོས་པ་དང་། འབྱུང་བཞི་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་སྣ་
ཆོག་སྟེང་རྩ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྟེན་བྱེད་པ་ནི། རྩ་གསུམ་རིམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་ལྷ་མོ་
བཞིའི་རྒྱང་མ་ལུས་བར་ཐེམ་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་རང་བཞིན་ཅན་
གྱི་བྱུང་འབྱུག་གི་རྟེན་བཞེན་པའི་གཞི་བྱེད་པ་མཆོན་ཞིང་། སྐྱེ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་
བསྐྱེད་པ་ནི། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྐྱུང་བྱ་མ་དག་པའི་ཞིང་གཟུགས་སྤང་ཡིན་པས།
དེ་ནམ་བར་དག་པའམ་སྐྱོང་བྱེད་ནམ་སྤང་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཡིན་ལ། སྤྲུགས་
བ་ལ་དང་པོར་མཆན་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྐྱེ་བཞིའི་ས་པོན་ཐེབ་ངེས་
གྱི་དབང་གིས་རྒྱུད་སྤོང་དགོས། བར་དུ་རྟེན་བཞེན་པའི་ནམ་པ་ཅན་གྱིས་ལམ་བཟོད་

དགོས། མ་མར་སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་བྱུང་འབྱུག་གིས་རྟེན་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་འཛང་རྒྱ་
དགོས་པས། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཚད་མཚན་ཉིད་སོགས་སྤྲ་མའི་གསུང་ནི་ལྟ་བུ་སྤྲ་
ཞིང་སྤྲ་བ་དེས་དེས་ཨི་ཐེ་བ་སློབ་བྱུང་པོ་དགོས་པས་ཐང་སག་བ་དངོས་བྱུབ་རྒྱ་
མཚའི་ཐེན་བྲིས་ལས་ཞིབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ལྟར། ཅིག་པ་ནས་གདན་རྣམས་ཀྱི་བར་ཡོད་
ཚུལ་ཚད་ཁ་དོག་དབྱེབས་བྱངས་ལ་སོགས་པ་དེ་དེ་བཞིན་ནས་མ་ཞོར་བ་རྣམས་པ་
གསལ་བར་བསྟོམ་པ་ལ་ཅིག་པ་པ་བྱུ་གསེར་སྟམ་རྣམས་དང་དེ་དག་སྟོ་གདོང་ལ་
ཡོད་ཚུལ་བྱི་བྲམས་བྱུ་བཞི་པ་རྒྱ་བྱེད་དབངས་མཉམ་འབྲུབ་ཚུལ་བྱུ་འདབ་མདའ་
ཡབ་ཤར་བྱུ་གདུགས་དང་བ་དན་འདོད་སྟམ། ཏྲ་བབ་བཞི་པོའི་སྟམ་བྱུ་རྣམས་དང་
སྟོགས་རྒྱན་མདའ་ཡབ་འཁོར་ལོ་དེ་དྲགས་གདུགས་དང་ཁ་དན། དཔག་བསམ་
ཤིང་བྱུབ་ཐོབ་ལྟ་རྣམས་དང་། ཐོ་བྲང་ནང་མ་རྒྱ་མཉམ་དབངས་མཉམ་ལ་གར་བྱུ་
རྒྱམ་པོ་དང་དེའི་སྟེང་དུ་དོ་རྩེ་སྟེང་བ་ཀ་བ་གདུང་རྒྱམ་དང་གདུང་བཞི། དེའི་སྟེང་དུ་རྒྱ་
ཕིབས་སྟོན་པོ་འབྲུབ་ཚུལ། རྒྱ་ཕིབས་ཀྱི་ཅེར་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོགས་བམ་བཞུགས་པ་དང་།
དོ་རྩེ་ཞོར་བྱའི་ཉོག་གི་བར་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྒྱ་དང་མཉམ་པ། དེ་ནང་དུ་ལྟ་སྟམ་
དང་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མེན་པའི་གདན་སོ་སོ་ལྟའི་གོས་ལ་ཆེས་བྱུབ་ལྟ་བུ་ཡོད་
ཚུལ་རྣམས་ཐིག་ཅེ་དང་སྟོས་བསྐྱང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

དེའི་སྟེང་དུ་བཟུང་ཆགས་པ་དང་མཐུན་པར་ལྟག་མོས་ཀྱི་ལྟ་སྟེན་ཅིག་གིས་
བསྐྱེད་ཚུལ། འདིའི་སྐབས་སུ་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་པོ་དོ་
རྩེ་འཛང་གིས་ལྟ་རྣམས་སྤུལ་པར་གསུངས་པ་བྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཆངས་པ་དང་དབང་

ལྷག་གི་སྒོ་སྒྲོན་ཏུ་བཏང་ནས་རྩ་མཁན་གྱིས་རྩ་བཙས་པ་ལྟར་སྒྲོན་བཅུད་ཐམས་
ཅད་བྱས་པར་འདོད་པ་དང་། བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བྱས་སྒྲོན་བཅུད་ཐམས་ཅད་
བྱས་པར་འདོད་པ་ལྟར། རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་སྒྲོན་བཅུད་ཐམས་ཅད་སྐྱལ་བ་
ཡིན་པས་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་ཐོག་མ་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་། བཅུད་ཐམས་ཅད་ཐོག་མ་
ནས་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟར་མི་བརྒྱུད་བར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་
འཆང་ཞེས་པ་སེམས་ཅན་དང་། སངས་རྒྱས་སུ་ཡིན་ཡང་རང་རང་གི་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་
བའི་རྒྱུད་སེམས་ངོ་བོ་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་དེ་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེས་རང་རང་གི་སྒྲོན་བཅུད་
ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པས། བྱེད་པ་པོ་ནི་སེམས་ཅམ་ཡིན་པར་རྟོགས་ཞེས་དང་། ལས་
ལས་འདིག་རྟེན་སྣ་ཆོགས་སྐྱེས་ཞེས་གསུང་བ་བཞིན་ཡིན་པས། འདིར་ཡང་སྐྱུ་བ་
པ་པོ་རང་གི་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བའི་སེམས་སྒྲོང་བ་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པ་དེས་རྟེན་བརྟེན་བའི་
དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱལ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་གཙོ་འཁོར་སོ་སོའི་སྐྱུ་མདོག་ཞལ་
ལྷག་རྒྱན་ན་བཟའ་བཞུགས་ཚུ་ལ་རྣམས་སྐྱབ་ཐབས་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་གསལ་
གདབ་པར་བྱའོ། །འཕགས་ལྷགས་ལ། ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རིགས་ལྷག་པ་རྡོ་རྗེ་
འཆང་ཏུ་དེས་པ་ཅན་བྱེད་པ་ནི་བར་དོ་དང་སྐྱེ་བ་སྐྱོང་བའི་ལམ་འཁྱེར་རིགས་གཞན་
ལས་རྒྱས་པ་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། འདིའི་གཙོ་བོ་ལྷག་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡིན་པས། འོག་གི་
དང་པོའི་མགོན་པོ་འདིའི་ཁོངས་སྐྱུ་དང་། སྐྱལ་སྐྱེད་སེམས་འདིའི་སྐྱལ་སྐྱེར་ཤེས་
དགོས་པ་ཡིན་ཞིང་། རྡོ་རྗེ་འཆང་སྟོ་སངས། མི་བསྐྱོད་པ་སྟོ་ནག་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་
སྐྱུ་མདོག་གྲང་བྱེད་ཡོད་ལ། འདིའི་གཙོ་བོ་ལ་དང་པོ་ནས་རིགས་བདག་མི་བསྐྱེད་

པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་དེའི་བསྐྱེད་ཚོགས་མ་རྫོགས་པས་ཡིན་པས། བསྐྱེད་ཚོགས་རྫོགས་
མཚམས་སུ་ལུས་དཀྲིལ་གྱི་ལྷ་འགོད་པ་དང་། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་ཚར་
ནས་རིགས་བདག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱེད་ནས་དེའི་མཛད་པ་ནི། རང་གཙུག་པོ་དང་། རྣམ་སྣང་
སོགས་བཞིའི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཀྲུག་སྟེ་
འཇུག་ཚུལ་བཞི་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྟོང་འོག་ཐམས་ཅད་ནས་རྡོ་རྗེ་སེམས་
དཔའི་འཇུག་པས་ཞུགས་ནས་གཙུག་པོ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞི་པོའི་མདུན་དུ་
འདུག་པ་ལ། རང་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སྦྱོར་མཚམས་ནས་འོད་ཟེར་
འཕྲོས་པའི་སྣ་ལ་རྣམ་སྣང་ཡབ་ཡུམ་སེམས་ཅན་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པ་སྦྲོས་ནས་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྦྱི་པོར་ཞུགས་པའི་སྦྱོར་མཚམས་ནས་འོད་ཟེར་དང་བདུན་
ཅའི་རྒྱན་བབས་པས་ལུས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་སྦྱངས། སྦྱོར་རྡོ་རྗེ་རྣམ་སྣང་གི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་
ནས་སྦྲོས་པའི་རྣམ་སྣང་རྣམས་རང་གི་སྦྱིང་གར་བསྟུ། དེ་བཞིན་དུ་འོད་དཔག་མེད་
དང་། མི་བསྐྱེད་པ་སྦྲོས་ནས་གསུང་རྡོ་རྗེ་དང་། ཐུགས་རྡོ་རྗེར་བྱུང་། སྦྲོས་པ་རྣམས་
བསྟུ། སོ་སོར་མི་བྱེད་ན། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་སྦྲོས་ནས་དེའི་གོ་འཕང་ལ་
བཀོད་ནས། རྣམ་སྣང་གི་མདུན་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམ་སྣང་སོགས་སུ་བྱུར་པ་རྣམས།
རྣམ་སྣང་གི་དང་རིན་ཆེན་འབྱུང་དང་འོད་དཔག་མེད་དོན་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་
ཀར་བསྟུ་བ་ནི་རང་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་གཤེགས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། འདི་
སྦྱང་གཞི་དང་མི་སྦྱོར་ཡང་སྦྱོན་བྱུང་ལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་གསུངས་དཀྲིལ་སྦྱལ་ནས་

སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྡོན་བྱུང་སྡོན་པའི་རྣམ་ཐར་གདུལ་བྱས་
ཉམས་སུ་གྲངས་བས། མ་འོངས་པ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་གདུལ་བྱར་
འགྱུར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་དོ། །དེ་ནས་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྐྱད་པའི་གཞི་འགོད་
བ་ལ། བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་འཛུལ་བྱ་གྲིང་པའི་མི་རྩུས་སྐྱེས་ཟས་རགས་བ་ལ་སྦྱོད་པའི་
མ་ཐུས་ཐ་མལ་བ་ཁམས་དུག་ལྷན་བར་གྱུར་བ་འཆི་རིམ་དང་མ་ཐུན་བར་ལྷག་མོས་
འོད་གསལ་དུ་སྐྱད་བ་ཡིན་ཡང་། འདིའི་སྐྱད་གཞི་ནི་སྐྱབ་བ་པོ་རང་གི་མ་འོངས་པའི་
འཆི་བ་སྦྱོང་བ་ཡིན་གྱི། བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མིའི་འཆི་བ་སྦྱོང་བ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
རང་གི་སྦྱིང་གའི་རྩྭ་ལས་འོད་ཟེར་ལུས་ལ་ལྷ་རི་ཅམ་འགོད་བ་དང་གྲངས་མཉམ་བ།
དཔེར་ན་ས་སྦྱིང་དང་བྲག་རྡོར་ལ་གཉིས། ཀྱན་བཟང་ལ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་གྲངས་
དང་མཉམ་བ་སྦྱོས་ནས། ལྷ་རྣམས་སྦྱིང་རྣམ་པ་མ་དོར་བའི་རང་ནས་རེ་ཆུང་རེ་ཆུང་
དུ་སོང་བ་རྣམས་གནས་སོ་སོར་འཁོད་ནས་གཟུགས་ལུང་སོགས་དང་འོ་བོ་དབྱེར་
མེད་དུ་མོས་དགོས། རྣམ་སྤང་སྦྱི་བོའི་རྩ་འཁོར་གྱི་ཐད་དུ་ཞལ་རང་དང་མ་ཐུན་བར་
མདུན་དུ་གཟིགས། དེ་བཞིན་དུ་འོད་དཔག་མེད་མགྱིན་བ་དང་། མི་བསྦྱོད་བ་སྦྱིང་
ག་དང་། རིན་འབྱུང་ཉྩེ་བ། རོན་བྱབ་གསང་གནས་ཀྱི་རྩ་འཁོར་གྱི་ཐད་དུ་བཞུགས།
སྦྱན་མ་རིན་འབྱུང་གི་མདུན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོལ་མ་རྣམ་སྤང་གི་མདུན་དུ་ཞལ་
པར་གཟིགས་ནས་བཞུགས་བ་ཡིན་གྱི་འདི་དག་ཞལ་སྦྱོར་མིན་ལ། ས་སྦྱིང་སོགས་
སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་དང་ཁྱོ་བོ་པལ་ཆེར་ཆུར་རང་གི་མདུན་དུ་གཟིགས་ལ།
གཟུགས་རྫོང་མ་སོགས་ས་སྦྱིང་སོགས་དང་ཞལ་སྦྱོར་དང་། བས་སྦྱིང་སྐྱ་བྱག་

གཉིས་སུ་རེ་རེ་དང་། འཇམ་དཔལ་མི་བསྐྱོད་པའི་རྒྱལ་ནས་ཚུར་གཟིགས་ལ་བྱམས་
པ་གཅིག་སུ་སྒྲོལ་མའི་རྒྱལ་ནས་ཞལ་པར་གཟིགས་པ། ཀླང་ལག་གི་མཐེལ་གྱི་ཁྲོ་
མོ་ནམས་མཐེལ་ཆེན་ལ་དབུ་བསྟན། མཐེལ་ཚུང་ངོས་ལ་ཞལས་བསྟན་པ་སྟེ། མདོར་
ན་བྱམས་པ་མ་གཏོགས་ལྟ་མོ་ནམས་ཞལ་ཚུར་བསྟན། མོ་ནམས་པར་བཟླ་བ་ཡིན་
ཞེས་རྗེ་དངོས་བྱུང་རྒྱ་མཚོས་གསུངས་སོ། །

སྤྱད་རིམ་དངོས་ནི་བྱུགས་ཀའི་འོད་ཟེར་ལྟ་ནམས་ལ་འཕྲོག་བཞེན་པ་དེ་ཀའི་སུ་
ནས། འོད་ཟེར་ནམས་སྤང་དུ་སོང་བ་དང་མཉམ་དུ། སྤྱི་བོའི་ནམ་སྤང་། ལྟེ་བའི་སྤྱན་
མ། མིག་གཉིས་ཀྱི་ས་སྤྱིང་དང་གཟུགས་རྗེ་རྗེ་མ། སྤྱི་བོའི་བྱམས་པ། ལག་མཐེལ་
གཡས་ཀྱི་གཤིན་རྗེ་གཤེད། དབྱང་པ་གཡས་ཀྱི་རྩ་བའི་མི་གཡོ་བ་ནམས་འོད་ཟེར་
གྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་བྲངས་པ་ནམས་རྗེ་ཚུང་རྗེ་ཚུང་ལ་སོང་ནས་རྩྭ་ཡིག་གི་རྒྱ་དུ་ལ་
ཅིག་ཅར་དུ་ཐེམ་པའི་ཆེ་དེ་ནམས་བདེ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་ཐེམ་སོང་སྟམ་པ་
དང་། དེའི་ཆེ་གཟུགས་སྤང་དང་ས་ཁམས་ཀྱིས་ནམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་
ཐེམ་པའི་བྱི་རྟགས་ཡན་ལག་སྤང་སོང་། བྲང་རྟགས་སྟོག་རྒྱ་ལྟའི་སྤང་བ་འཆར་
བ་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་རང་བཞེན་མེད་པའི་ལྟ་སྟོག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག །དེ་བཞེན་
དུ་སྤྲེ་ཆན་གཞན་བཞི་པོ་སོ་སོའི་སྐྱབས་ཀྱི་དམིགས་ནམ་སྐྱོང་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་
བྱ་ལ། སྤྱི་བོའི་གཙུག་ཏྲར་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བ་ཐེམ་པའི་ཆེ་སྤང་བ་དང་། ཀླང་མཐེལ་
གྱི་གཞོད་མངོས་ཐེམ་པའི་ཆེ་མཆེད་པ་དང་། སྤྱིང་གའི་འཇམ་དཔལ་ཐེམ་པའི་ཆེ་
ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་སྤང་བ་འཆར་བ་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ལ་ལྟ་བ་སྐྱོང་། དེ་ནས་གཙོ་བོ་ཡང་

ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་ནས། རྒྱ་ད་ཡང་འོད་གསལ་དུ་སོང་བའི་ཆེ་ལྷ་བ་བྲན་པར་བྱས་ནས་
འཆི་བ་ཆོས་སྒྲིའི་ལམ་འབྲེང་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲིལ་ང་རྒྱལ་བཞག་ནས་ཤུ་བྱ་
ཏའི་ཐུགས་དོན་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་བཏན་པར་བྱ། དེ་ལྷ་བུའི་ཐེམ་རིམ་ལ་མཁས་
པར་བྱས་ན་འཆི་དུས་སུ་བྱུང་ཆེན་པོ་འོང་། དགོ་ལྷན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་དག་རྩོ་
རྩེས། རྒྱུད་པ་དཔོན་སློབ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་མཚོ་ལ། གཞན་གྱིས་བདེན་པར་མི་
འཇིག། ཁྱོད་ལ་བཤད་ན་ངས་ཆེར་མ་བསྐྱོམས་འཆད་ཉན་སྐབས་སྤུད་རིམ་ལ་འདི་
ལྷར་འོང་རྒྱར་འདུག་སྟུམ། ཡང་ཡང་བསམ་པས་ངའི་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ནང་དུ་ཁ་
ལོག་འདུག །པར་ལ་དགོ་ལྷན་དགུན་ཆོས་རེད་གིས་མི་སྤྲུག་པ་འབྲེག་གསུངས་པ་ལྷར་
གཤེགས་པ་ཡིན་གསུངས། འདི་ནི་གཞི་དུས་སུ་ཐ་མལ་བ་འཆི་བ་ན་རགས་པ་ཉེར་
ལྷ་རིམ་གྱིས་ཐེམ་ནས་རྒྱུང་དང་ཤེས་པ་རགས་པ་རགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རུས་པ་སྤྲ་བ་
སྤྲ་བ་རྣམས་ལ་ཐེམ། ལས་དབང་གིས་སྒྲིང་གའི་ཅ་མདུད་ཁོལ་ནས་སྤང་མཆེད་
ཐོབ་གསུམ་གྱི་མཐར་འཆི་བ་འོད་གསལ་འཆར་བ་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང་། རང་གི་མ་
འོངས་པའི་འཆི་བ་སྤྱོད་། རྩོགས་རིམ་གྱི་ཆེ་བསྐྱོམས་སྒྲོབས་གིས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུང་
སྤྲ་མོ་ཚུན་འཆི་རིམ་རྩི་ལྷ་བ་བཞིན་མི་ཤེགས་པའི་ཐེག་ལའི་ནང་དུ་ཐེམ་པའི་ལམ་དཔེ་
དོན་གྱི་འོད་གསལ་འཆར་བའི་རྒྱུད་སྒྲིན་པར་བྱེད། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་
སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་སྤྲར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆོས་སྒྲིལ་འབྲུབ་པའི་
རུས་པ་འཇོག་པས། འདི་ཡི་སྤྱོད་ཉིད་ལ་ང་རྒྱལ་འཇོག་སྐབས་རང་བཞིན་མེད་པ་
ལ་ངེས་པ་བྲངས་ནས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆེ་ངེས་འོར་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་

ལ་གཉིས་སྤང་མེད་ཀྱང་སྤང་ངོར་ཡོད། དཔེ་ཡི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་གི་ཆེ་ཡང་
སྤང་ངོར་གཉིས་སྤང་ཡོད། རོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཆེ་ངེས་ངོ་དང་སྤང་ངོ་གཉིས་ཀའི་
ཆེ་གཉིས་སྤང་མེད་པས་སྤྱོད་ཉིད་མངོན་སུམ་ཏོགས་པ་ཡིན། འདིར་གཉུག་སེམས་
མངོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྤང་ལོ་སྤང་རགས་སོ་སོར་འབྱེད་ཐབས་ལ་སྤྲ་མ་ནས་སྤྱང་
དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱེད་བ་ལ་མ་བྱང་བ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཐབ་པའི་
རྫོགས་རིམ་དུ་གྲགས་པ་ཙ་སྤྱང་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་ནས་མན་ངག་ལྟར་བསྐྱོམས་
བ་དང་། སྤྲ་མ་ནས་དེ་ལ་བྱང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ཐབ་པའི་རྫོགས་རིམ་ཚུ་མ་རྫོགས་ན་
དུངས། མར་མེ་མ་བསྐྱོད་ན་གསལ་ཟེར་བ་ལྟར། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཅིར་ཡང་མ་བྱུབ་བ་
ལ་སྤྱོད་ཅིར་ཡང་མ་བཟུང་བས་སེམས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་ཏེ་སྤྱང་དབུ་མར་ཞུགས་
གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་ནས་གཉུག་སེམས་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་བཀའ་རྒྱུད་གོང་
མའི་བཞེད་པ་ཡིན་པས་བཀའ་དགེ་དགོངས་པ་གཅིག་ཡིན་ཞེས་མཁས་བྱུང་ཞོར་
བཟང་ཞབས་གསུང་ཡང་ད་དུང་དབྱེད་པ་བྱ་གསུང་། ལས་དབང་དང་བསྐྱོམས་
སྟོབས་ཅི་རིགས་ཀྱིས་སྤྱང་སེམས་རགས་པ་ཐམས་ཅད་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེའི་ནང་
དུ་ཐིམ་པའི་སྤྱང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་སྤྱང་སེམས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དེ་ཉིད། འཁོར་བ་
ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཁྱི་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེས་ཀྱང་ཁྱི་མའི་ངོ་བོར་མ་གྱུར་བ་དཔེར་
ན་གསེར་གཡའ་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་གཡའ་ཡི་ངོ་བོར་མ་གྱུར་བས། མེས་
བསྐྱེད་པའི་ཆུས་བཀྱས་ན་གཡའ་མེད་པར་སོང་ཡང་གསེར་མེད་པར་མི་འགྱུར་
ཞིང་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དོ་རྒྱས་ཀྱིས་གོས་ཁྱི་མ་ཅན་མེ་ལ་

བསྐྱེད་པ་ལ་ན་རྩི་མ་འཆིག་ཀྱང་གོས་མི་འཆིག་པ་ལྟར། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་ལམ་བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་སྒོ་བྱུང་གི་རྩི་མ་རྣམས་རིམ་གྱིས་དག་ནས། དེ་
ལྟ་བུའི་སེམས་དེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་དང་། རྒྱུད་དེ་ལོངས་སྐྱུའི་སྐྱུ་མཆོན་དཔེས་སྤྲས་
པར་འགྱུར་བྱུང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་མེད་པར་ཡོད་པས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རིགས་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་འབྲུ་བའི་རྒྱུད་སེམས་
དབྱེར་མེད་པ་དེ་ལ། གཉུག་མའི་སེམས་། ལྷན་ཅིག་སྤྲེས་པའི་སེམས་། སེམས་ཀྱི་
རྩི་རྩེ་ལ་སོགས་པ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས། དེ་ནི་སྤྲེས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་
རྒྱུད་གཞི་མཐར་ཐུག་པ་འདི་ལ་བཞད་པར་བྱ་བ་དང་དབྱུད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་ཡོད་
དོ། །འགའ་ཞིག་རྒྱུད་སེམས་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་ལ་བསམས་ནས་དེ་འབྲུ་བའི་རྒྱུད་གིས་
ཡུལ་འཛིན་པ་དང་། སེམས་དེ་ཉིད་རིགས་ལྟ་དང་ཡུལ་ལྟ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་
སོགས་སྤྱི་འདོད་པ་ལ། མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་ནས་སེམས་ནི་གཟུགས་མེད་པ་བཟུན་དུ་
མེད་པ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སོགས་མེད་པ་དང་། སེམས་ཞ་བོ་མིག་ཅན་དང་། རྒྱུད་
ལོང་བ་རྒྱུད་ཅན་དང་འབྲུ་བར་གསུངས་པ་རྣམས་དང་འགལ་ལོ། །རང་ལུགས་སྟོང་
པོ་ནི་བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་གཉུག་སེམས་མདོན་དུ་འགྱུར་ཐབས་མ་ནོར་བ་ལ་འབད་
ནས་དེ་མདོན་དུ་གྱུར་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རོ་བོར་སོང་བ་དེས་ལྟ་བུ་མ་ནོར་བ་འཛིན་
སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱོམས་པས་ཤེས་པ་གཅིག་བྱ་དེ་ཉིད་ཆོགས་གཉིས་
ཀའི་རོ་བོར་འགྱུར་བས་པར་བྱིན་ཐེག་པ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་ལམ་སྤྱར་
བ་ཡིན་ནོ། །

བར་དོ་ཡོངས་སྐྱར་འབྱེར་བའི་ལམ་འབྱེར་ལ་ཆོས་མཐུན་ཡུལ་བར་དོ་ནི། མ་
མལ་བ་རྣམས་ལ་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ལྟོག་གི་ཉིར་ཐོག་གྲུབ་བ་དང་དུས་
མཉམ་དུ་བར་དོའི་ཡིད་ལུས་དབང་པོ་ཀྱན་ཆང་སོགས་བྱད་ཆོས་དུ་མ་དང་ལྡན་
བ་འགྲུབ་ལ། འདིར་འགའ་ཞིག་བར་དོའི་ལུས་ཆེ་སྡེ་མ་དང་བྱི་མའི་ལུས་བྱེད་མར་
འདོད་བ་ནི། གང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་བར་དོ་དང་སྐྱེ་སྤིང་གི་འགྲོ་བ་གཉིས་ལས་གཅིག་
གིས་འཕངས་པར་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ནས་གསུངས་བ་དང་འགའ་ལ། ཡང་འགའ་
ཞིག་ཆེ་སྡེ་མའི་དབྱིབས་ཅན་དུ་མཐོང་བ་ནི་ཆེ་འདས་དེའི་སྒྲོག་གཙོད་མཁན་དེས་
ཆེ་འདས་གྱི་ཆ་བྱད་དུ་བརྩམས་བ་ལ་བར་སྤིང་དུ་འབྱུངས་ལ། འགའ་ཞིག་ལྟའི་བར་དོ་
བསྐྱལ་བའི་བར་དུ་གནས་པར་འདོད་བ་སོགས་ནི་སྤྱིང་པོ་མེད་བ་སྤྱི་བཤོ། །ཞིབ་བ་མ་
བྲིས་ལ། དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་ཚུལ་དངོས་ནི། སྤྱིང་གི་ཆོས་སྤྱིའི་ང་རྒྱལ་
ལ་གནས་བཞིན་པའི་ཕྱ་ནས་གཟུགས་སྤྱིའི་རྣམ་པར་འཕངས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་བྱའོ་སྤྱིམ་པའི་འཕེན་བ་བཏང་ནས་སེམས་བྱིངས་ལྟ་བ་ལས་མ་གཡོས་པའི་ཕྱ་
ནས་རང་གི་གོ་སར་རྩྱུ་ལས་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་འོད་ཟེར་ཐམས་ཅད་སྤྱིང་དུ་འགྲོ་བ།
དེའི་སྤྱིང་དུ་ཞུལ་ས་ཆེ་བ། དེའི་སྤྱིང་དུ་ཞུམ་ས་བཞྲ། དེའི་ལྟེ་བར་ཨོ་འོག་དེའི་སྤྱིང་
དུ་ཞུལ་དེའི་སྤྱིང་དུ་རྩྱུ་བསམ། དེ་ནས་ཡི་གེ་གསུམ་དང་བཞྲ་ཆེ་བ་ལ་ཐིམ་ཞིང་། ཉི་མ་
ཡར་ཆེ་བ་ལ་ཐིམ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་ཆེ་དགྱིལ་ཡོངས་རྩོགས། དེ་ལས་འོད་
ཟེར་འགྲོས་བས་སྤོད་རྣམས་རྩེ་དྲུངས་ལ་སོང་ནས་བཅུད་དང་། དེ་རྩེ་དྲུངས་ལ་སོང་
ནས་ཆེ་བ་ལ་ཐིམ་པར་བསམས་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་ནས་སྤྱགས་བརྩོད། འདིའི་ཉི་

ཆ་པད་གསུམ་གྱིས་གཞི་དུས་དང་ལམ་གྱི་བར་དོ་དང་སྐྱུ་ལུས་གྱི་ཐོག་མའི་ལུགས་
ལྟོག་གི་སྒྲིང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དང་། ཡི་གེ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས། དེ་གསུམ་གྱི་རྒྱར་
གྱུར་པའི་རྒྱར་དང་། བྱི་མ་བསྐྱའི་ལྟེ་བར་བཀོད་པ་གསུམ་གྱིས། དེ་གསུམ་གྱི་བཞོན་
བར་གྱུར་པའི་རྒྱར་གསུམ་མཆོན་ལ། འབྲས་བུའི་སར་སྒྲིང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་མེད་
པས་མི་སྟོབ་པའི་རྒྱར་འཇུག་གི་དེ་མ་ཐག་གི་སྒྲིང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དང་ཡི་གེ་སྐྱ་
བྱིས་རྒྱར་མཆོན་ཚུལ་སྤར་བཞིན་འོ། །དེ་ནས་ཆ་བ་ལས་ཚུལ་སྤར་དོལ་བའི་
ཚུལ་དུ་གྱུར་བའི་ཨོྲ་གཡས། ལྷག་ཡོན། རྩྱི་དབུས་སུ་བསམས་ནས། དེ་ལས་འོད་
ཟེར་འཕྲོས་ནས། རྩོགས་བཅུ་ནས་སྤྱན་དངས་པའི་ནམ་སྒྲིང་དང་རིན་འབྱུང་ཨོྲ་
དང་། སྒྲིང་མཐའ་དང་དོན་གྲུབ་ལྷ་རྒྱུད། མི་བསྐྱོད་བ་རྩྱི་ལ་ཐེམ་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་
བ་ལས་རྩི་རྩེ་དཀར་པོའི་ལྟེ་བ་ལ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་མཆོན་པ་ལ་ད་རྒྱལ་བཞག། །དེ་
ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་དང་པོའི་མགོན་པོ་ཞལ་གསུམ་བྲག་བྲག་བར་བསྐྱོམ། འདིའི་
དང་པོའི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་བར་དོ་དང་སྐྱུ་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱིའི་གསུང་དང་། རྩི་སྐྱ་
ཐུགས་དང་། ལྟེ་བའི་ཡི་གེ་གསུམ་བར་སྤྱིད་པས་སྐྱེ་སྤྱིད་འཆོལ་བའི་བྱ་བ་མཆོན་
ལ། དང་པོའི་མགོན་པོས་བར་དོ་སོགས་གྱི་ལུས་རྩོགས་པ་མཆོན་པ་ཡིན་འོ། །བར་
དོ་སོགས་གྱི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་དུས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པས་གོ་རིམ་མཆོན་དོན་མི་
སྐྱོར་བས་འདྲ་མི་དགོས་སོ། །འདི་ནི་གཞི་ལ་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་བར་དོ་འབྲུབ་
བ་དང་མཚུངས་ཤིང་རང་གི་མ་འོངས་པའི་བར་དོ་སྦྱོང་། ལམ་དུས་སུ་དག་མ་དག་
གི་སྐྱུ་ལུས་འབྲུབ་པའི་རྒྱད་སྟེན་བྱེད་ཁྲད་པར་ཅན་དུ་འབྱུང། འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱིད་

རྫོགས་སྐྱར་འཆང་རྒྱ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང་། དེ་འབྲུག་པའི་རྩས་པ་བྱུང་བར་ཅན་
འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །འདུས་པ་འདི་ལ་ལྟ་བུ་སྐྱེད་ཚུལ་ལྟག་མོས་ཀྱི་ལྟ་ལྟ་བུ་སྐྱེད་ཅིག་
ཀྱང་བསྐྱེད་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ལྟ་བུ་སྟོ་བདུན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ།
འདིར་དང་པོའི་མགོན་པོ་ནི། མངོན་བྱང་ལྟ་བུ་སྐྱེད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལྟག་མོས་འོད་
གསལ་དུ་བསྐྱེད་ནས་ཆོས་སྐུ་ལ་ང་རྒྱལ་འཛོག་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ།
རྩྱུ་ལས་ཉི་མ་བསྐྱེད་པ་ནས་རྒྱ་བ་ལ་ང་རྒྱལ་འཛོག་པའི་བར་རྒྱ་བ་ལས་དང་། དེ་ནས་
ཚོ་སྤྱོད་བསྐྱེད་པ་གསུང་ཡི་གེ་ལས་དང་། དེ་ནས་རྫོཾ་བསྐྱེད་པ་སྤྲུགས་བྱུག་མཆོན་
དང་། དེ་ནས་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་ནི་སྐུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ། འདི་
ལ་བྱུག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་འདེབས་ཀྱང་ཆང་བ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བ་སྐྱུལ་སྐྱར་འབྱེར་བའི་
ལམ་འབྱེར་ལ་ཆོས་མཐུན་ཡུལ་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་བར་སྤྱིད་པ་བདག་ཆད་
གྱིས་རྟོགས་ནས་སྐྱེ་སྤྱིད་འཆོལ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་པའི་ལུས་དང་ལྷན་པས་འདི་
མིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན་པ་དེས། ས་མ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་མཐོང་ནས་མ་ལ་ཆགས་པ་
སྐྱེས་ནས་པའི་སྐྱེ་བོའམ་ཁ་ནས་ཞུགས་ཏེ། པའི་ཁྱ་བ་དང་མཉམ་དུ་སོང་ནས་པ་མ་
གཉིས་ཆགས་པ་བྲག་པོའི་མཐུག་ཏུ་ཁྱ་ཞུགས་གི་ཐེགས་པ་བསྐྱེད་པ་རེ་དེས་པར་འབྱུང་
བ་དེའི་དབུས་སུ་ཞུགས་པ་དང་མཉམ་དུ་བར་སྤྱིད་པ་དེ་ཆེ་འཕོས་ནས། རིམ་གྱིས་
མངལ་གྱི་སྤང་བོ་རྫོགས་ནས་ཞག་བདུན་སྤྲུག་སོ་བརྒྱད་སོང་བ་ན་ཕྱིར་བཅས་ནས།
ཐ་མལ་པའི་འདི་མིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་འབྱུང་ལ། དེ་དང་མཐུན་པར། རང་བཞིན་གྱི་
གནས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། རྫོཾ་འགྲུང་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་མི་བསྐྱེད་པ་ཡབ་ཡུམ་

སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྦྱོར་མཆོམས་ནས་སྦྱོས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་གྲུབ་
པའི་མི་བསྐྱོད་པ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་། དེ་དག་
ལས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་གང་བ་སྦྱོས་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱི་བོར་མི་བསྐྱོད་
པ་ཡབ་ཡུམ་བྱང་རེ་བ་ཞུགས་ནས་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་
བབས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱི་བོ་ནས་ཞུགས་པས་སྡིག་སྡིབ་ཐམས་ཅད་དག་
ནས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་ས་ཐོབ་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་བསྐྱོད་
པར་གྱུར། དེ་ནས་མི་བསྐྱོད་པ་དེ་ནམས་སྦྱོས་པའི་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། དེ་ནམས་ཀྱང་
གཅིག་ལ་གཅིག་ཐེམ་ནས་མཐར་མི་བསྐྱོད་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ་ཁད་ཀྱི་ཆེ། རང་
དང་པོའི་མགོན་པོ་སྦྱིལ་གྱང་དང་བཅས་ཏེ་གདན་གྱི་ཁ་ནས་འཕགས་ཏེ་གདུང་
འཁོར་གྱི་འོག་ཙམ་ལ་འདུག །དེ་ནས་མི་བསྐྱོད་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་
གདན་དབུས་མའི་སྟེང་དུ་འདུག་པ་ལ། དང་པོའི་མགོན་པོས་བདག་གིས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་གྲུབ་པའི་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་ཞུགས་
ནས་རགས་པའི་སྦྱལ་སྦྱུ་མངོན་དུ་བྱས་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱའོ་སྦྱུ་དུ་འཕེན་པ་
བཏང་ནས་དེ་ལ་ཞུགས་པས་རང་སྦྱལ་སྦྱུ་རྡོར་སེམས་སུ་གྱུར་པར་བསམས་ལ་ར་
རྒྱལ་བཞག །འདིའི་སྦྱང་གཞི་ནི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེམ་གཞོན་རྟོ་རྩེ་རྩལ་བཞིར་བཤད་པའི་
འདོད་ཆགས་ཆོས་སྤྲས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དང་པོའི་མགོན་པོ་དང་། སྦྱལ་སྦྱུ་
རྡོར་སེམས་གཉིས་ཀ་སྐབས་འདིར་ཡིད་ངོ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དངོས་གནས་ལ་མེད་པས་
ཐ་རགས་མེད་ཀྱང་། དང་པོའི་མགོན་པོའི་སྐབས་སོ་སོ་སྦྱེ་བོ་དང་འདི་མིག་གི་སྦྱོད་

ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་མོངས་སྤྱིའི་ར་རྒྱལ་འཛོག་ལ། སྤྱུལ་སྤྱོད་སེམས་ཀྱི་སྐབས།
མོངས་སྤྱོད་སེམས་རྒྱ་རགས་པ་བཟུང་ནས་སོ་སྤྱོད་ལས་དག་ཡན་དང་། ཤེའི་མིག་གི་སྤྱོད་
ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱུལ་སྤྱོད་རྒྱ་རགས་པའི་ར་རྒྱལ་འཛོག་དགོས་སོ། །

འདི་གཞི་དང་མཐུན་ཚུལ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་
ཞུགས་པ་ནི་པ་མ་ཉལ་སོ་བྱེད་པ་དང་ཆོས་མཚུངས། དེའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་
བྱུབ་པའི་མི་བསྐྱོད་པས་ནས་མཁའ་ཁམས་གང་བ་ནི། པ་མ་གཉིས་ཀྱི་གཏུམ་མོ་
པལ་བ་འབར་ཏེ་བྱང་སེམས་ཞུ་ནས་ཁམས་དཀར་དམར་གྱིས་ལུས་ཀྱི་རྩ་སྟོང་སྤྲག་
དོན་གཉིས་གང་བ་དང་། བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ནི། པ་མ་གཉིས་འབྲིག་པའི་
བདེ་བ་རྒྱས་པ་དང་། མི་བསྐྱོད་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ནི་པ་མའི་ཁྱེའམ་
གི་དྲངས་མ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་དང་། དེ་ལ་དང་པོའི་མགོན་པོ་ཞུགས་པ་ནི།
ཁྱེའམ་འདྲེས་པའི་དབུས་སུ་སྤར་གྱི་བར་དོ་ཞུགས་པ་དང་། དེ་ནས་སྤྱུལ་སྤྱོད་ར་
སེམས་སུ་བསྐྱར་ནས་ལུས་དཀྱིལ་དང་། སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་
ནི། མངལ་དུ་ལུས་རྫོགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན། རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་པ་
ནི། མངལ་གྱི་ལུས་རྫོགས་ནས་ཕྱིར་བཅས་ཏེ་ཤེའི་མིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དང་
ཆོས་མཐུན་ནོ། །ལམ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་དག་མ་དག་གི་སྤྱོད་མའི་སྤྱུས་ལུས་
རགས་པ་འཛིན་པ་དང་མཚུངས། འབྲས་བུ་སྤྱུལ་སྤྱོད་འབྲུབ་པ་དང་མཐུན་ཞིང་དེའི་
བྱས་པ་བྱེད་པར་ཅན་འཛོག་གོ། །འདིར་སྤྱོད་འཛོག་ཆགས་དང་བཅུད་འཛོག་ཆགས་
བསྐལ་པ་དང་པོ་དང་སྤྱོད་ཞིང་བསྐལ་པ་དང་པོའི་འཛམ་བུ་སྤྱིའི་པའི་མི་རྩལ་སྤྱེས་

རིམ་གྱིས་འཆི་བ་དང་བར་དོ་དང་དེས་སྐྱེ་བ་ལེན་བ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་ནས་སྦྱ་
གསུམ་ལམ་འཁྱེར་བསྐྱོམ་ལ། འགྲོ་བ་གཞན་དང་གླིང་གཞན་གྱི་མི་དང་མི་སྦྱོར་བའི་
རྒྱ་མཚན་ནི་སྤྲལ་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་སོ་སོ་སྦྱེ་བའི་ས་ནས་བཟུང་སྟེ་ཆེ་དེ་ལ་
འཆང་རྒྱ་བ་འཛུལ་བྱ་གླིང་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་རྒྱ་མཚན་མང་དུ་ཡོད།
རྟོ་རྟེན་ས་བསྐྱེད་བ་སྟོད་ཆགས་བ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བས། ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་
བསྐྱེད་པ་ཡང་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་སྐྱེ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བར་བྱལ་ལ། དེ་ལྟར་
ན་འཆི་བ་དང་བར་དོ་དང་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་ཡང་དེ་དང་སྦྱོར་བར་བྱལ། ཆོས་མཐུན་
སྦྱར་བའི་རྒྱ་མཚན་ལ། བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་སྟོད་བཅུད་འཛིག་ཆགས་དང་། རྟེན་
བརྟེན་བ་བསྐྱེད་ཚུལ་ཆ་ཐམས་ཅད་དང་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཡང་
མིན་ལ། བྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟེན་བརྟེན་པའི་སྤང་བས་ཐ་མལ་པའི་སྤང་ཞེན་འགོག་པ་ལ་
དེའི་སྟོན་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་མཐུན་རྟོགས་དགོས་ཞེས་སྦྱ་བ་ཡང་མིན་ཅིང་། བསྐྱལ་བ་
དང་པོའི་མིའི་འཆི་བ་སོགས་རང་གིས་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པའི་སྦྱང་གཞིར་འདོད་པ་
ཡང་མིན་ནོ། །འོ་ན་གང་ཡིན་ན། བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་བ་ཁམས་
དུག་ལྷན་པར་སོང་བ་འཆི་རིམ་སོགས་དང་། རང་ལ་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་བའི་འཆི་
རིམ་སོགས་འབྱུང་ཚུལ་འདྲ་བས་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་ཡང་། སྦྱང་གཞི་ནི་རང་
གི་འཆི་བ་སོགས་ཡིན་པས་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་ཡུལ་དང་སྦྱང་གཞི་མི་གཅིག་གོ། །འོ་
ན་འཆི་བ་སོགས་སྦྱོར་ཚུལ་གང་ཡིན་ན། རྟོ་རྒྱས་ཀྱིས་གོས་མེ་ལ་བསྟེགས་པའི་
དཔེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་སེམས་ཀྱི་སྟོང་གི་བྱི་མ་སྦྱངས་ཀྱང་སེམས་རྒྱན་མི་ཆད་པ་

ཉམས་ཡང་མིན། ཞེན་ཡུལ་སུན་ཕྱང་སྟེ་འཛིན་སྐྱངས་དངོས་འགལ་དུ་སོང་བའི་སྒོ་
ནས་ཀྱང་མིན་ཞིང་། ཚོས་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་སྦྱོང་བ་ལ་ཚོས་ཉིད་སྦྱོང་ཞེས་
བ་ཉམས་ཡང་མིན་ནོ། །འོ་ན་གང་ཡིན་ན། འཆི་བ་སོགས་དང་ནམས་བ་འདྲ་བའི་ལམ་
བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐྱབས་གྱི་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་བ་དང་། དང་པོའི་མགོན་པོ་
དང་། སྤུལ་སྤྱུ་རྩེར་སེམས་བསྐྱོམས་ནས་ལས་ཉོན་གྱི་འཆི་བ་སོགས་སུན་དབྱུང་།
རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་ངག་དབེན་དང་སེམས་དབེན་གྱི་དང་པོ་ནམས་གྱི་སྐྱབས་
སུ་འོད་གསལ་བསྐྱོམ་བ་དང་། ཡིད་རོར་སྤྱུ་ལུས་སུ་ལྷང་བ་དང་། དེ་ཕྱང་པོ་ཉིད་བ་
ལ་འཇུག་བ་ནམས་གྱིས་མགོ་མཚོན། སེམས་དབེན་དབེའི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་
དང་མ་དག་པའི་སྤྱུ་ལུས་དང་དེས་རགས་པའི་སྤྱུ་འཛིན་བ་ནམས་གྱིས་ལས་ཉོན་གྱི་
འཆི་བ་རགས་བ་སོགས་དངོས་སུ་སྦྱོང་། རོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་དག་པའི་སྤྱུ་མའི་
སྤྱུ་དང་དེས་ལུས་རགས་བ་འཛིན་བ་ནམས་གྱིས་ཕིན་ཏུ་བྲ་བའི་འཆི་བ་སོགས་སྦྱོང་
ཞིང་། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་ཚོས་འོངས་སྤུལ་གསུམ་མཛོན་དུ་བྱེད་བ་
ཡིན་པས། རང་ལ་མ་འོངས་བ་ན་འབྱུང་རྒྱའི་འཆི་བ་བར་དོ་སྤྱེ་བ་གསུམ་དང་ནམས་བ་
འདྲ་བའི་ལམ་བསྐྱོམ་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་གྱི་གནད་ལ་ཞིང་བྲ་བ་སེམས་ལ་བསྐྱོར་ནས་
ཨི་ཐེ་བ་རོ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་ཡིད་སྟོན་ཅམ་ལ་མ་བཞག་པར་ཉམས་སུ་ལེན་བ་གནད་
གྱི་དོན་པོར་བརྒྱང་ཞིག །

དེ་ནས་ལུས་དཀྱིལ་བསྐྱོམ་བ་ལ་ལུས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱོམ་བ་དང་།
རྟེན་བ་ལྟ་བསྐྱོམ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འགལ་ཞིག་འདོད་བ་ཉམས་རང་གི་ལུས་

དང་པོ་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བྱལ་བ་ཡང་མིན་ལ། སྤར་ནས་བསྐྱེད་པའི་གཞལ་
ཡས་ཁང་བསྐྱས་ནས་དེའི་ཤུལ་དང་། སྤར་མའི་ནང་དུ་བྱི་མ་འཁོ་ནང་དུ་བྲེ་བཅུག་པ་
ལྟར་ཡང་མིན་ནོ། །འོ་ན་རི་ལྟར་ཡིན་ན། རང་གི་ལུས་ཀྱི་མདུན་རྒྱལ་གཡས་གཡོན་
རྣམས་ལས་རང་འདྲ་གཉིས་པ་རེ་ཆད་ནས་བྱི་དཀྱིལ་གྱི་ཟུར་བཞི་དང་དབྱེར་མེད་དུ་
སོང་བས། བྱི་དཀྱིལ་གྱི་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་ལུས་ཀྱི་ཆ་དེ་དག་དང་འབྲེས་པས་ལུས་
དཀྱིལ་དུ་འབྱུར་ལ། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་སྐྱབ་གཞི་དེ་དག་རྩལ་ཚོན་དང་རས་བྲིས་ལྟར་
གསར་དུ་མ་བཅོས་པར་སྐྱེས་ཅམ་ནས་ལུས་ལ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པས། ལུས་
དཀྱིལ་ལ་མ་བཅོས་པ་དང་གཞན་གཉིས་ལ་བཅོས་མའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་ན་གཞན་རྣམས་ཆོ་གའི་ཆོག་རིས་ལྟར་དང་། རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་
ལས་ཆོས་འབྱུང་གི་ཟུར་གསུམ། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ལས་ཆོས་འབྱུང་གི་བསྐྱེད་
དབུས་ཀྱི་བསྐྱེད་ཀྱི་ལུས་པའི་ཆོག་ས་རྣམས་རྩི་རྩི་དེ་དུ་གྱུར། བ་སྐྱ་རྣམས་བྱིའི་མེ་རི་
འབར་བར་བསམས་ལ་ལུས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱོམ་མོ། །ལུས་རྟེན་གྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་གཞི་དང་ཆོས་མ་ཐུན་མི་སྦྱོར་བར། ལམ་དུས་སུ་
དག་མ་དག་གི་སྐྱེ་ལུས་པས་སྐྱེ་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྐྱལ་བ་དང་། འབས་དུས་སུ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྐྱལ་བ་དང་མ་ཐུན་ནོ། །

བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པ་ནི། རང་གི་སྤྱི་བོའི་ཅ་འཁོར་གང་དུ་ཡོད་པའི་ཐད་དུ་
གཟུགས་ཤུང་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཨྱི་ཡིག་ །དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་རྣམ་སྣང་
མངོན་རྟོགས་ལྟར་བསྐྱེད། དེ་བཞིན་དུ་མགིན་པར་ལྷན་པས་འོད་དཔག་མེད་བསྐྱེད་

བ་ནས། ཀྱང་མཐེལ་གཉིས་སུ་དེ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་རྩྱུ་ལས་གཞོད་མཛེས་
བསྐྱེད་པའི་བར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། ལྷ་ཀླམས་གང་དུ་ཚུལ་རི་ལྟར་བཞུགས་པ་ནི།
ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་ལུས་ལ་སྤྱད་པའི་སྐྱབས་བཞིན་ནོ། །འདིར་ལུས་ཀྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་སྐྱབ་
གཞིར་བྱས་ནས་དེ་ལས་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ལུས་ལ་བཀོད་པས་ལུས་དཀྱིལ་དུ་འཛོལ་གྱི།
ལུས་ལ་ལྷ་བཀོད་པ་ཅམ་གྱིས་འཛོལ་ན་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱང་
ལུས་དཀྱིལ་དུ་ཐལ་ལོ། །འདིར་ལྷ་བསྐྱེད་པ་འདི་དག་ནི་མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་
ཡུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་རྫོགས་པར་བྱལ་བ་དང་མཐུན་ནོ། །དེ་ནས་
དམ་ཚིག་པ་ཅམ་དུ་ཞེན་པ་བརྒྱུག་པའི་བྱིར། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལས་
པ་ལ། རང་གི་སྤྱི་བོར་ཨོ་ལས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོ། རང་གི་སྤྱི་བོར་ཨོ་ལས་བྱུང་བའི་
རྒྱ་བའི་སྟེང་གི་ཨོ་དཀར་པོ་ལས་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྷ་འཕྲོས་པའི་སྤྱ་ལ་སྤྱན་མ་བཅུ་
གཅིག་སྟོས། དབུས་ཀྱི་རྩི་རྩེའི་གདུང་རྒྱུམ་གྱི་རེ་མིག་དབུས་མའི་སྟེང་དུ་སྤྱན་མ་
གསུམ་སྟེང་ལོག་ཏུ་བཅེགས་ནས་བཞུགས། གཞན་བརྒྱད་ཚུགས་དང་མཚམས་
ཀྱི་རེ་མིག་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་སྟེང་དུ་ཐམས་ཅད་ཞལ་བྱིར་གཞིགས་ནས་བཞུགས་པ་ན།
ཚུགས་བཅུའི་སྤྱི་རྩི་རྩེ་རྣམ་སྟངས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱལ་བ་པོ་འདིས་བདག་ཅག་སྤྱན་
འཛེན་པར་འདུག་སྟེ་ནས་ནས་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་གང་བར་བྱོན་པ་རྣམས་
གཅིག་ལ་གཅིག་ཐིམ་ནས་མཐར་ཀླུང་བཅུ་གཅིག་ཏུ་སོང་བའི། དབུས་དང་སྟེང་
དང་ལོག་ཚུགས་ཀྱི་རྣམ་སྟངས་རྣམས་གཅིག་ཏུ་སོང་བ་གསུམ་པོ་རེ་མིག་དབུས་མའི་
སྤྱན་མ་གསུམ་དང་ཞལ་སྟོར། རྣམ་སྟངས་གཞན་བརྒྱད་པོ་ཚུགས་དང་མཚམས་ཀྱི་

སྤྱན་མ་སོ་སོ་དང་ཞལ་སྒྲོར། དེ་ནས་རང་ཉིད་རྟོག་སེམས་ལས་རང་འབྲུག་ཉིས་པ་
ཞིག་སྒྲོས་ནས། རྣམ་སྤྲང་ཡབ་ཡུམ་དབྱུང་མའི་མདུན་དུ་འདུག་ནས། དཔལ་ལྷན་
སངས་རྒྱལ་སྐུ་འཆང་བ་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་དང་པོས་གཙོ་བོ་དང་། རྩོགས་བཅུར་
བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་སོགས་གཉིས་པས་རྩོགས་མཆའས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲང་
གཞན་རྣམས་ལ་འཁོར་ཟེར་བས་དེ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དེ་ལྟ་བུའི་
རྣམ་སྤྲང་ཡབ་ཡུམ་རྣམས་པན་ཚུན་འཁྱུད་པ་སོ་དང་སེན་མོ་འདེབས་པ་འོ་བྱེད་པ།
ཡང་དག་པར་བསྐྱོད་པ། སིད་ཀྱི་སྐྱ་འབྲིན་པ་སོགས་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་སྒོན་དུ་
འབྱོབས་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་མཆོག་དུ་དགའ་བའི་བདེ་བ་སྦྱང་། འོད་ཟེར་དཀར་པོའི་
ངོ་བོར་ཞུ་བ་ཐིག་ལེ་ཆེན་པོ་གཅིག་དུ་གྱུར་ནས་གདུང་འཁོར་གྱི་འོག་ཙམ་དུ་སྦྲེབས་
པའི་ཆེ་སྒྲོས་པའི་མི་བསྐྱོད་པའམ་རྟོག་སེམས་རང་ལ་ཐིམ། ཐིག་ལེ་ཆེན་པོ་རང་གི་
སྤྱི་བོར་སྦྲེབས་པ་ན་ཆ་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར་ཏེ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་
བོ་ནས་ཞུགས་ལུས་ཐམས་ཅད་བཀའ་སྟེ་ཆོམ་ནས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་ས་ཐོབ། རྩོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུའི་དབང་ལྷག་རྣམ་སྤྲང་གི་གོ་
འཕང་ཐོབ་ཐུང་སྟམ་ནས། སངས་རྒྱལ་ཀྱན་གྱི་སྐུ་གང་ཡིན་ཞེས་སོགས་དང་།

སཐ་ཏ་རྩ་ག་ཏ་སོགས་བརྗོད་ནས་སྐུ་རྟོ་རྟེན་དང་རྒྱལ་བརྟན་པར་བྱས། སྐུ་བྱིན་
རྒྱབས་འདི་ལུས་དབེན་དང་སྐྱོར་དགོས་པས་འདིའི་སྐྱབས་རང་རྣམ་སྤྲང་གི་རྣམ་
པར་གྱུར་ནས་དེའི་དང་རྒྱལ་འཛིན་ལ་དེ་བཞིན་དུ་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་ཆེ་འོད་དཔག་
མེད་དང་མི་བསྐྱོད་པའི་རྣམ་པར་གྱུར་ནས་དེའི་དང་རྒྱལ་འཛིན་དགོས་པར་བཞེད་པ་

ཡང་ཡོང་གསུང་། དེ་བཞིན་དུ་གསུང་དང་། ཟུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཀྱི་ཆེ་ལྷན་དང་།
རྩི་ལས་གོས་དཀར་མོ་དང་ལྷ་མ་གྱི་བཙུ་གཅིག་སྒྲོས་ནས་འོད་དཔག་མེད་དང་མི་
བསྐྱོད་པ་སྤྱན་དངས་ལ། གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་དང་འོད་དུ་ཁྱེ་བ་དང་། ཟུགས་
ཚུལ། ང་རྒྱལ་འཛོག་ཚུལ་སྐྱབ་ཐབས་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིའི་
ཡི་གེ་གསུམ་འགོད་པ་ནི། རྣམ་སྤྱང་སོགས་ཀྱི་ཟུགས་ཀའམ་མདུན་གང་བདེ་ཡིན་
ལ། ལྷ་མི་འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷག་གི་གནས་སུ་བཀོད་ཀྱང་ཆོག་གསུང་། དེ་ནས་ཡང་།
མི་བསྐྱོད་པ་དང་གཙུག་རྟོར་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བ། གཞོད་མཛེས་གསུམ་ལས་རེག་
བྱ་རྟོལ་མ་གསུམ་སྒྲོས་ནས། རེ་མིག་དབུས་མའི་ཁར་སྟེང་འོག་ཏུ་འཁོད། རེག་བྱ་རྟོ་
རྟོལ་མ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་གཅིག་སྒྲོས་ནས་རེག་བྱ་རྟོལ་མ་དབུས་མའི་རྒྱབ་ཏུ། དེ་དང་
ཞལ་བལྟ་ཕྱོགས་མཚུངས་པར་བཞུགས། སྤྱན་མ་སོགས་ལས་རྣམ་སྤྱང་སོགས་བཞི་
སྒྲོས་ནས་མཆོམས་བཞི་ནས་ཞལ་ཕྱིར་གཟིགས། རྣམ་སྤྱང་སོགས་ལས་སྤྱན་མ་
སོགས་སྒྲོས་ནས་ཤར་གྱི་རེ་མིག་སོགས་སུ་ཞལ་ཕྱིར་གཟིགས། བྱམས་པ། ས་
སྟོང་། གཤིན་རྟེན་གཤེད། མི་གཡོ་བ་རྣམས་ལས་གཟུགས་རྟོལ་མ་རེ་རེ་དང་། ཟུག་
རྟོར་སོགས་ལས་སྤྱོད་རྟོལ་མ་རེ་རེ། འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷག་སོགས་བཞིས་བྱ་རྟོལ་མ་རེ་
རེ། སྐྱབ་སེལ་སོགས་ལས་རྟོལ་མ་རེ་རེ་སྒྲོས་ནས་རང་རང་གི་ས་ནས་ཞལ་ཕྱིར་
གཟིགས། གཟུགས་རྟོལ་མས་ས་སྟོང་ནས། རྟོལ་མས་འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷག་གི་
བར་སྒྲོས་ནས་ཞལ་ཕྱིར་གཟིགས། ཡང་ལུགས་གཅིག་ལ། རེག་བྱ་རྟོལ་མ་ལས་རེག་
བྱ་རྟོལ་མ་གསུམ། མི་བསྐྱོད་པ་ལ་རང་འདྲ་གཅིག །སྤྱན་མ་ལས་སྤྱན་མ་སྒྲོས་ནས་

ཤར་དང་། རྣམ་སྒྲུང་ལས་རྣམ་སྒྲུང་སྒྲོས་ཤར་སྒྲོང་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གསུམ་ཡང་
འབྲ་ལ། གཟུགས་དྲོ་རྩེ་མ་སོགས་བཞེས་རང་འབྲ་བཞི་རེ་དང་། ས་སྒྲིང་ཐུག་རྩོར་
ནམ་སྒྲིང་འཛིག་རྟེན་དབང་ཐུག་བཞི་ལས་རང་འབྲ་རེ་རེ་སྒྲོས་ནས། དབུས་ཀྱི་རེག་
བྱ་དྲོ་རྩེ་མ་གསུམ་གྱིས་མི་བསྐྱོད་པ། གཙུག་རྟོར་འཁོར་བསྐྱར་དང་གཞོད་མཛེས།
མི་བསྐྱོད་པས་རེག་བྱ་དྲོ་རྩེ་མ། དུམ་བཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞི། གཤེགས་པ་
བཞེས་ཡུམ་བཞི། གཟུགས་དྲོ་རྩེ་མ་སོགས་བཞི་བཞེས་རང་སྐྱོགས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་
གཉིས་རེ་དང་ཁོ་བོ་གཉིས་རེ་སྟེ་བཞི་བཞི། ས་སྒྲིང་སོགས་རེ་རེས་གཟུགས་དྲོ་རྩེ་མ་
སོགས་བཞི་པོ་རེ་རེ་སྐྱན་བྲངས་ལ་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་པར་མོས།

མདོར་ན་ཡུམ་གྱིས་ཡུམ་དང་། ཡབ་གྱིས་ཡབ་རང་སྒྲོ་བ་ནི་ལུགས་ཕྱི་མ་དང་།
ཡབ་གྱིས་ཡུམ་དང་། ཡུམ་གྱིས་ཡབ་སྒྲོ་བ་ནི་ལུགས་སྐྱ་མ་ཡིན་ལ། སྐྱན་འབྲེན་པའི་
ཆེ་ཡུམ་གྱིས་ཡབ་སྐྱན་འབྲེན་ལ། ཡབ་གྱིས་ཡུམ་སྐྱན་འབྲེན་པ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་འབྲ།
ཞལ་བྱིར་སྐྱོགས་པ་ནི་རང་རང་གིས་གང་སྐྱན་བྲངས་པ་དང་ཞལ་སྐྱོར་དགོས་པའི་
གནད་གྱིས་ཡིན་ལ། བཞུགས་གནས་འཇུགས་པ་ཡང་དེའི་དོན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །འདི་
ནི་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་ཞེབ་པར་ཞུས་ནས་ངེས་པས་མ་ཞོར་བར་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
གཙུ་འཁོར་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྐྱོར་པའི་མདུན་དུ་རྩོར་སེམས་ལས་རང་འབྲ་སྒྲོས་པ་
དེས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་དྲོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་རང་
བཞིན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་ལན་གཉིས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དང་
པོས་གཙུ་འཁོར་དང་། གཉིས་པས་འཁོར་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས།

དེ་རྒྱལ་ས་པན་ཚུན་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་བས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
ཐེག་ལའི་ངོ་བོར་འོད་དུ་ཞུ་བ་གདུང་འཁོར་ཀྱི་འོག་ཙམ་སླེབས་པ་ན་དོར་སེམས་རང་
འབྲ་རང་ལ་བསྟུ། རང་གི་སྤྱི་བོར་སླེབས་པ་ན་ཆ་སོ་གཉིས་སུ་སོང་བ་སོ་སོར་ཐིམ་
བས་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ས་བོའ་བས་ཆིམ་པར་བསམས་
ལ། སམ་ཏ་ཐུག་ཏའི་སྤྲུགས་དོན་ཐུན་ནས་ང་རྒྱལ་འཛིན་པ་ཡིན་པས། སྤྱི་གསུང་
ཐུགས་སོ་སོ་དང་ཐུན་མོང་བའི་བྱིན་རྒྱབས་བྱས། དེ་ལྟར། སྤྱི་བོར་གཟུགས་ཕྱང་
དང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱང་འགོད་པ་སོགས་ནི། མངལ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཀྱི་ཕྱང་བོ་ལྷ་
འབྱུབ་པ་དང་མཐུན་ལ། དུམ་བཞི་འབྱུང་བ་བཞི་དང་། སེམས་དཔའ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྤྱི་
མཆེད་དང་ཆོགས་དང་ཅ་རྒྱས་དང་། དོ་རྗེ་མ་ལུས་དུག་དང་། ཁོ་བོ་བཅུ་བཞེད་
བས་ཡན་ལག་དང་། སྤྱི་གསུང་ཐུགས་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱིས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་བྲུབ་
པ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །ཐེན་ཐིམ་མང་པོར། སྤྱི་བོར་རྒྱལ་སྤྱང་འགོད་པ་ནི་
རྒྱལ་སྤྱང་གི་སྤྱང་གཞི་གཟུགས་ཕྱང་དང་། དེའི་དྲངས་མ་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་གཙོ་
བོར་བོར་གནས་པས་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་སྤྱིར་དུ་རྒྱང་ཙམ་སྤྱང་མོད་ཀྱང་སྤྱིར་
ལུགས་ཏ་ལས་རང་ནི་མིན་པ་འདྲ་གསུང་ངོ། །དེ་ནས་སེམས་དཔའ་སུམ་བཅེགས་
ལ་རྒྱད་དང་རྒྱ་གཞུང་གི་ཁྱད་ས་དང་བཅས་ངེས་པར་དྲངས་ནས། རང་གི་སྤྱིང་གར་
ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དམར་པོ་ལུམ་བཅས་ནས་ཙམ་སྤྱང་། སྤྱི་བའི་དོན་ཡང་བོངས་
ཆོད་རྒྱུང་བ་དང་། དོས་བཅས་མིན་པར་རྒྱང་སེམས་ཙམ་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་མོས།
དེའི་ཐུགས་ཀར་རྒྱ་བ་ལ་དོ་རྗེ་སྡོན་པོ་ཅེ་ལྷ་བ་ཁ་བྱེས་པའི་ལྷེ་བར་ཉིང་ངེ་འཛིན་

སེམས་དཔའ་རྒྱུ་ཡིག་སྟོན་པོ་འོད་ཟེར་འབར་བ་བསྟོམ། འདིའི་དམ་ཆོག་སེམས་
དཔས་གཞིའི་འབྱུང་ལུས་རགས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔས་སྟོག་འཛིན་ཕྱ་བའི་
གཉུག་མའི་ལུས་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔས་སྟོག་འཛིན་ཕྱ་བ་དང་དབྱེར་མེད་
པའི་སེམས་མཆོན་པ་ཡིན། གཞིའི་གཉུག་མའི་ལུས་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པར་ལངས་
པ་ནི། ཕུང་པོ་རགས་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་བྱེ་བའི་མི་ལམ་གྱི་ལུས་ཁྱད་པར་བ་
དང་། བར་དོའི་ལུས་གཉིས་ཡིན་ལ་འདི་ལ་དོགས་གནས་མང་དུ་ཡོད་དོ། །ལམ་དུས་
གྱི་སྒྲིབ་བ་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཐེམ་པའི་དཔེ་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་
སེམས་དཔའ་དང་། དེ་ལས་བཞེངས་པའི་སྐྱུ་ལུས་གཉིས་ནི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་
དང་། དེ་གཉིས་གྱི་དགོས་པའི་དབང་གིས་བཟུང་བའི་འབྱུང་ལུས་རགས་པ་ནི་དམ་
ཆོག་སེམས་དཔའ་ཡིན་པ་དཔེར་ན་མགོན་པོ་སྐྱུ་བ་གྱིས་བྱུང་འབྱུག་གི་སྐྱུ་བརྟེན་
ཀྱང་འབྱུང་ལུས་རགས་པ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་བཞུགས་པའི་ཐུགས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
དང་། དེ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་སྐྱུ་ལུས་དང་། འབྱུང་ལུས་རགས་པ་གསུམ་སེམས་
དཔའ་གསུམ་དུ་འཛོག་པ་བཞིན་ནོ། །འབྲས་དུས་སུ། འོངས་སྐྱའི་ཐུགས་དང་། དེའི་
སྐྱུ་དང་། དེས་བཟུང་བའི་སྐྱལ་སྐྱུ་རྣམས་སེམས་དཔའ་གསུམ་ཡིན་པས། ལམ་བསྐྱེད་
རིམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྟེན་པ་བསྟོམས་པས། གཞིའི་སེམས་
དཔའ་གསུམ་གྱི་རིམ་འཁྱད། རྟོགས་རིམ་པའི་སེམས་དཔའ་གསུམ་འབྲུབ་པའི་དགེ་
ཅ་སྟོན་ནས་འབྲས་བུའི་སེམས་དཔའ་གསུམ་དངོས་གནས་ལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ནས་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་རྒྱས་པ་ནི། རང་གི་སྤྱི་བོའི་རྣམ་སྣང་

གི་སྤྱི་པོའི་ཨོ་དཀར་པོ་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྤྲོས་སྤྲུགས་བཅུའི་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱེན་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ནས་སྤང་གི་ནས་པར་སྤྱན་
བྲངས། དེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐེམ་ནས་རང་གི་སྤྱི་པོར་སྤེལས་པ་ན་བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཀར་པོའི་ངོ་བོར་ཞུ་ནས་རང་དང་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་སྤྲོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་
པོ་ནས་ཐེམ་པས་ལུས་ཐམས་ཅད་གང་། ལུས་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་བདེ་བ་
ཆེན་པོ་སྤྲུས། བདེ་བས་སྦྱང་བ་ངེས་པའི་བདེ་སྦྱང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ས་ཐོག། བྱང་སེམས་
ལྷག་མ་ཡར་ལུད་པ་ལས་རང་གི་རལ་པའི་ཐོར་ཅོག་དང་གོ་ས་གཅིག་ཏུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་
ཡབ་ཡུམ་དུ་གྱུར་བ་ནི་ལུས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ལུས་རྒྱས་པའི་བྱེད་ལས་
ལ་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་པ་དེ་བྱུང་བ་ཡིན་གསུང་། ཡང་མགྱིན་པའི་
འོད་དབག་མེད་ཀྱི་མགྱིན་པའི་ཨྲཱཾམ་འོད་ཟེར་དམར་པོ་འཕྲོས་ནས་གསུང་རྡོ་རྗེ་
ཐམས་ཅད་འོད་དབག་མེད་ཀྱི་ནས་པར་སྤྱན་བྲངས། མགྱིན་པ་ནས་ཐེམ། དག་གི་འི་
མ་སྦྱངས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ཐོག། ཡར་ལུད་པ་ལས། རྡོར་སེམས་ཀྱི་སྤྲུགས་ཀར་རྒྱ་
བའི་གདན་ལ་རྩྭ་ཡིག་དཀར་པོར་གྱུར་བ་ནི་དག་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་བྱེད་
ལས་ལ་དེ་བྱུང་བ་ཡིན། ཡང་སྤྱིང་གའི་མི་བསྐྱོད་པའི་སྤྲུགས་ཀའི་རྩྭ་ལས་འོད་ཟེར་
སྤྱན་པོ་འཕྲོས་སྤྲུགས་ཀྱི་ཁྱེན་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་མི་བསྐྱོད་པའི་ནས་པར་སྤྱན་བྲངས།
རང་དང་ལྷ་ནམས་ཀྱི་སྤྲུགས་ཀ་ནས་ཞུགས་སེམས་ཀྱི་འི་མ་སྦྱངས། ཤེས་ཀྱི་ས་ཐོག།
ཡར་ལུད་པ་ལས་རྡོར་སེམས་ཀྱི་སྤྲུགས་ཀའི་རྒྱ་བའི་སྤྱིང་དུ་རྩྭ་ཡིག་དཀར་པོ་ཞིག་
ཏུ་གྱུར་བ་ནི། སེམས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་བྱེད་ལས་ལ་དེ་བྱུང་བ་ཡིན་

གསུང་། ཡང་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཕྱོགས་བཅུའི་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དྲུག་པ་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་སྤྱན་དྲངས། རང་དང་
ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་པོ་ནས་ཞུགས། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྤྱན་མོང་གི་བྱི་མ་སྤྱངས། ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ས་ཐོབ། ཡར་ལུད་པ་ལས་རྒྱ་ཡིག་གི་མཐར་ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་
བསྐྱོར་བར་གྱུར་པ་ནི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་བྱེད་
ལས་ལ་ཡིག་བརྒྱ་འགོད་པ་དེ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་འདིར་དམིགས་རིམ་འདི་ལྟ་བུས་
ཡིག་བརྒྱ་བཏོན་པ་ནི་སྤྱན་མཆོམས་སུ་འདོན་པ་ལས་བན་ཡོན་ལྷག་པར་ཆེ་བ་ཡིན།
མདོར་ན་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་པ་ནི་ལྟའི་རིགས་གང་ཡིན་ཤེས་པའི་ཕྱིར་
དང་། གཙོ་བོ་ནི་ལྷ་རྣམས་ཆོམ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ལུས་ལ་ལྷ་འགོད་པ་ནས་སེམས་དཔའ་གསུམ་བཅེགས་ཀྱི་བར་མངལ་
ཀྱི་སྐབས་དང་སྐར་ལ། རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་པ་ནས་མངལ་ནས་ཕྱིར་
བཅོས་པ་དང་ཆོས་མ་ཐུན་སྐྱོར་བ་རྗེ་ཡབ་སྐུ་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ལ། ལྷ་སྤྱོན་རིན་
པོ་ཆེ་སེམས་དཔའ་གསུམ་བཅེགས་ནས་བཅོས་པ་དང་སྐྱོར། རྗེ་རེ་མདའ་བ་སྐྱུ་
གསུང་ཐུགས་ཀྱིན་རྒྱབས་ནས་སྐྱོར་བར་འདུག་གསུང་། དེ་ཡན་ཀྱིས་འགལ་སྤྱོད་
དང་བལ་ཞིང་མ་ཐུན་སྤྱོད་ཆང་བས། གང་དུ་འཆང་རྒྱ་བའི་གནས་སུ་རྗེ་ལྟར་འཆང་
རྒྱ་ཚུལ་སྐྱུ་གསུམ་ལམ་འབྲེར་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་དང་སྐར་བའི་གནད་རྣམས་
སོང་ནས། འདི་ནས་མར་གཞི་དང་མི་སྐྱོར་བར་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཁོན་དང་སྐྱོར་
བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱུ་གསུམ་ཀྱི་གོ་འཕང་ཡང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འཕྲོག་

བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འཆང་གིས་གཟུངས་དཀྱིལ་སྐབས་རིག་མ་དགུ་སྤྱུལ་ནས།
དེ་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱུལ་ནས་སེམས་ཅན་
གྱི་དོན་མཛད་པ་ལྟར་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་ལ། དངོས་གྱི་བྱ་ག་རྒྱ་བསྟེན་པ་ཡིན་ན་
ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་འདོད་ཆགས་
འདོད་ཆགས་རང་དགའ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་ཐབས་མཁས་པས་སྦྱར་ལམ་ཟབ་མོར་
བསྐྱར་བྱས་པའི་གདེངས་དང་ལྡན་པ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་བུ་འོང་བ་ལ་དང་པོ་ནས་ཡིད་
ངོའི་ལྟ་མོ་ལ་བལྟ་བ་དང་ཚོད་པ་དང་ལག་བཅངས་གྱི་བདེ་བ་ལམ་དུ་བྱེད་བྱས་
པ་དང་། ཡིད་ངོའི་ལྟ་རང་དང་ཡིད་ངོའི་བྱ་ག་རྒྱ་མ་གཉིས་ཀ་ལ་གསལ་སྤྲང་དང་ང་
རྒྱལ་བཟན་ལ། དེ་དང་ཡིད་ངོར་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་ཁམས་ཞུ་བ་ཕྱིར་མི་འཕོ་
བར་ཡུན་རིང་དུ་ནོར་བུའི་ཅེར་འཛིན་བྱས་པ་དང་། སོ་སྤྱེ་ལ་དབང་ཤེས་གིས་སྟོང་
ཉིད་རྟོགས་པ་མི་འོང་བས། དེའི་དུས་སུ་སྤྱེས་པའི་ཡིད་ཤེས་བདེ་བ་ཆེན་པོར་སྤྱེས་
པ་དེས་སྤར་ནས་ངེས་ཟེན་པའི་ལྟ་བ་མཐའ་གཉིས་སུ་མ་ལྟར་བ་ངེས་ཤེས་གྱི་ཡུལ་
དུ་བྱས་ནས་སྟོང་ཤེས་པ་དགོས་གྱི། དེ་ལྟ་མིན་པར་སྤྲགས་ལ་མོས་སྟོལ་གྱིས་
དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་ལ་དགའ་ཞིང་མི་གཞོད་པ་སྐྱད་དུ་སྤྱོད་བཞི། དུག་འཛོམས་པའི་
རིག་སྤྲགས་ལ་བྱས་པ་མ་ཐོན་པར་བཅན་དུག་བསམས་བཞིན་ཐོས་ན་འཆི་བ་ལྟར་
ངེས་པར་དཔྱུལ་བར་ལྟར་བར་སྟོམ་འབྱུང་ལས་གསུངས་པས་སྟོང་ལྡན་པ་ནམས་
གནད་འདི་ལ་གཟབ་དགོས་སོ། །བྱ་ག་རྒྱ་བསྟེན་ཚུལ་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་གིས་
དབང་པོ་གཉིས་སྦྱར་བའི་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་པ་

གསུམ་རིམ་གྱིས་ཐེམ་པའི་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཡོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཤེས་
སྒྲིབ་བླ་མོ་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་སྟོང་མི་རྒྱས་པའི་གནད་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་པས། བར་
ཕྱིན་ཐེག་པའི་རང་ལམ་གྱི་ས་བཙུ་བ་བར་བཞོད་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱང་མཐར་
ངེས་པར་སྒྲགས་ལ་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་ལ། སོ་སྒྲུའི་ས་ནས་ཆེ་དེ་ལ་བྱང་འཇུག་
མཛོན་དུ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྟོག་ཀྱང་འདི་ཡིན་པས། སྐྱེ་མ་དག་ནི་ཐམས་
ཅད་ལས། །བྱང་མེད་སྐྱེ་མ་བྱུང་པར་འཕགས། །ཞེས་སོགས་སྒྲགས་སྒྲ་མེད་ནས་
འདི་ལ་བསྒྲགས་བརྗོད་རྒྱ་ཆེར་མཛོད་པ་ཡིན་པས་འདི་ལྟ་བུ་ལ་མི་མོས་པར་མི་བྱ་
བར་རྒྱས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་བདེ་བ་ལམ་དུ་བྱེད་ཐབས་ལ་བཙོན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་
ཡིད་ངོའི་བྲག་རྒྱ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྲག་རྒྱ་དང་། ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་སྐྱ་དང་བྱ་མར་
ལྷན་པ་ལ་ལས་ཀྱི་བྲག་རྒྱར་བཞག་པ་དང་། འཇུག་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་དངོས་སུ་
བྱེད་པ་ལས་རྒྱར་བཞག་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ལ། འདིར་དངོས་ཀྱི་རིག་མ་ཡིན་ན་
སྐྱབ་པ་ལོ་མི་བསྟོད་པའི་རིགས་ཀྱིས་རིགས་ངན་གདོལ་པའི་བྱ་མོ་མཆོན་ཉིད་དང་
ལྷན་པ་བསངས་སྐྱངས་རིག་བྱ་དོ་རྗེ་མར་བསྐྱེད་ནས་ལུས་ལ་ལྷ་སྐྱབ་ཐབས་ནས་
འབྱུང་བ་ལྟར་འགོད་ཅིང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། ད་ལྟ་རང་ཅག་ཡེ་རྒྱ་བསྟེན་
དགོས་པས་རང་གི་སྟིང་ག་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་རིག་མ་ཡིད་ཀྱིས་སྐྱང་ནས་རིག་བྱ་དོ་
རྗེ་མར་བསྐྱེད་ནས་ལུས་ཀྱི་གནས་སོ་སོར་ལྷ་རྣམས་སྐྱབ་ཐབས་ལྟར་འགོད་ལ། ཁོ་
མོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་མཛོད་སོགས་ནི་རོ་ལངས་མ་གཤེན་རྗེ་གཤེད་དང་འབྲ་བ་ནས། ས་
འཛིན་ལྷ་མོ་གཞོད་མཛེས་དང་འབྲ་བའི་བར་རོ། །ལྷ་མོ་དངོས་ཡིན་ན་ལུས་ཀྱི་ལྷ་དེ་

ནམས་ལུས་དཀྱིལ་དུ་འགྱུར་ཡང་། འདིར་ཡིད་རྩོམ་ཡིན་གྱི་ལྷ་དེ་དག་གི་སྒྲུབ་གཞི་
དངོས་གནས་ལ་མེད་པས་ལུས་དཀྱིལ་མིན་ནོ། །དེ་ནས་རང་དང་ལྷ་མོ་གཉིས་ཀ་ལ་
གསལ་སྒྲུང་དང་རྒྱལ་བརྟན་པོའི་རང་ནས་རང་གི་གསང་གནས་སྟོང་པར་བསམ།
དེའི་རང་ནས་དཔེར་ན་རྒྱ་མ་ལྷ་བྱའི་ནང་དུ་རྫོང་ཆེ་བཅུག་ན་ཕྱི་དབྱིབས་མི་འདོར་ཞིང་
ནང་གི་རྫོང་ཆེ་གསལ་བར་མཐོང་བ་བཞིན་ཕྱི་རྟགས་ཀྱི་རྫོང་ཆེ་ལ། ནང་རྫོང་ཆེ་ཅེ་ལྷ་པ་
སྟོན་པོ་བྱེད་པ་དུ་དབུས་མ་ཁོང་གསེང་དུ་ཡོད་པའི་བྱག་པའི་ནང་དུ་ཨོ་དཀར་པོ་
མགོ་ཕྱི་ནང་གང་དུ་བསྟན་ཀྱང་འབྲུ་ཞིང་བྱག་པའི་ཅེར་པའི་ཡིག་སེར་པོ་མགོ་ནང་
བསྟན་དང་། ལུས་ཀྱི་བརྒྱ་ཡང་ཕྱི་དབྱིབས་སྐྱེ་གནས་ལ། ནང་དབྱིབས་བརྒྱ་དམར་
པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་ཟེའུ་འབྲུ་ལ་ལྷ་མ་མཆན་ཞིང་ཟེའུ་འབྲུའི་བྱ་ག་པའི་ཡིག་
གིས་བཀག་པའི་རྫོང་དང་པད་མའི་ནང་འོད་ཟེར་ནམ་པ་ལུས་གང་བར་བསམས་ལ།
རང་ཉིད་རིན་འབྲུང་གི་ནམ་པ་དང་རྒྱལ་གཉིས་ཀར་འཕྲོས་ནས་པན་ཚུན་འོ་བྱེད་
པ་སོགས་རྗེས་ཆགས་ཀྱི་རྒྱལ་དང་། དེ་ནས་རྫོང་ཆེ་འཆང་དུ་རྒྱལ་འཕྲོས་ནས་
འདུ་ཤེས་གསུམ་དང་ལྷན་པས་རྩྱ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། རྫོང་དང་བརྒྱ་འབྱེད་བཅིངས་
ཤིན་ཏུ་དམ་པ་རྒྱུང་པ་མོ་ཙམ་ཡང་མི་ཐར་པའི་ལྷ་ནས་རྫོང་དང་བརྒྱ་ཡང་དག་པར་
བསྐྱབས་པས་བྱང་སེམས་སྤྱི་པོ་ནས་མགྲིན་པ་དང་། མགྲིན་པ་ནས་སྤྱིང་ག་དང་། ལྷ་
པ་དང་། གསང་གནས་དང་། འོར་བྱའི་ཅེར་སྤེབས་པ་ན་ལྷན་སྤྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་སྤྱི་བས།
དེའི་ཆེ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་ཡབ་ལུས་ཞལ་སྤྱོར་ནམས་ཀྱི་སྤྱོར་མཆོམས་དང་། རྒྱང་
པ་ནམས་ཀྱི་སྤྱོ་སྤྱད་ནས་བྱང་སེམས་དབུལ་ཚུའི་ཐིག་པ་ལྷར་བབས་པ་ནམས་པའི་

ཡིག་གིས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཕྱིར་མི་འཕོ་བར་བཟུང་ནས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་སྟན་སྟེས་
གྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྟེས། དེས་སྟོང་ཉིད་འཛིན་སྟངས་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་
སྟོང་དགོས་ཏེ་འདི་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྟོག་དམ་པ་རྟེན་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་
བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་རྣམ་རོལ་དུ་འཆར་མི་འཆར་ཐམས་ཅད་འདི་ལ་རག་ལས་
པས། འདི་འབྲེལ་གནད་འགག་མི་ཤེས་ན་ཆོག་བྱང་བ་ཅེས་གྱིས་གསང་འདུས་ཤེས་
པར་མི་འཛོག་གོ། །ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་བྱང་སེམས་ལུས་གྱི་སྟོང་ནས་གེན་དུ་སྟོག་
ཐབས་ལ་མ་འབད་ན་མི་འཛོག་གོ།

ནོར་བུར་བབ་ནས་གེན་དུ་སྟོག་མི་བྱས་པར་ངེས་པར་ཕྱིར་འཆོར་ལ། དེ་ཤོར་
ན་བདེ་བའི་རྟེན་ཉམས་པས། ལུས་གྱི་མཐོ་ས་ནས་ཡང་ཕྱིར་སྟོག་ཅིང་རིམ་གྱིས་རིམ་
གྱིས་གོམས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་དོན་གྲུབ་ཏུ་ང་རྒྱལ་འཕོས་ནས་པཌ་ཅེས་བརྗོད་ཅིང་།
པཌ་ཡིག་ཅུང་ཟད་བྱེ་བའི་བར་ནས་བྱང་སེམས་ཅུང་ཟད་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་བྱུང་བའི་
རྒྱལ་མ་རབ་ཐམས་ཅད་གསང་བ་འདུས་པ་ལྟ་སོགས་གྱི་རྣམ་པར་གྱུར་པ་རྣམས་
གྱིས་སྟོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ལྟ་སོགས་གྱི་རྣམ་པར་
སྟན་བྱངས་ལ། དེ་ཡང་ཡབ་རྣམས་གྱིས་ཡུམ་དང་། ཡུམ་རྣམས་གྱིས་ཡབ་སྟན་
བྱངས་པ་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་བདེ་སྟོང་སྦྱར་བའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་བདེ་བས་ཆོམ་
པར་བསམས། སྤར་ཡང་པཌ་གཅིག་བརྗོད་ནས་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྟ་རྣམས་ལས་
བབས་པའི་བྱང་སེམས་ནོར་བུའི་ཅེ་ནས་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་པབ་པའི་ཐེག་ལེ་ཆ་གཅིག་
ཡུམ་གྱི་ཐུགས་ཀར་སྦྱི་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་སྒྲ་ཆོགས་དོ་རྗེ་དང་བཅས་པ་འདི་ལ་

ཚོས་འབྱུང་སོགས་མི་དགོས་ལ་གདན་དང་བཅས་པར་གྱུར་ཐིག་ལེ་ཆ་གཅིག་གདན་
དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤེང་དུ་ཆ་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར་པ་ལས། ལྷ་རང་རང་གི་ས་བོན་དབུས་དང་
གཡས་སུ་ཨོ་ལྷ་རྒྱུད་། གཡོན་དུ་རྩུ་དང་བཅས་པར་གྱུར་པར་བསམ། གཡས་གཡོན་
ནི། ལྷ་རང་རང་གི་ཞལ་བལྟ་ཕྱོགས་དང་མཚུངས་ལ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཤར་སྒོ་
ཚུར་ཡབ་ལ་བལྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་རིམ་གྱིས་ཕྱག་མཆན་
སོ་གཉིས་སུ་གྱུར། དེ་དག་ལས་རང་འདྲའི་ཕྱག་མཆན་པར་སྒྲོས། སངས་རྒྱས་བྱང་
སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་ཕྱག་མཆན་སོ་སོའི་རྣམ་པར་ཚུར་བསྐྱུས་ཐིམ་པ་
ལས་ལྷ་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར་པ་རིམ་གྱིས་གསལ་གདབ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་གོ། །འདིར་
ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཁྱེ་བ་འདྲ་ཞིག་འདུག་ཀྱང་མི་ཁྱེ་བར་བཞུགས་ནས་སྒྲོར་
མཆོམས་དང་སྐྱ་སྤྲད་ནས་བྱང་སེམས་བབས་པ་ཡུམ་གྱི་བརྒྱུར་འབྱོན་ལ། དབང་
དང་བདག་འདུག་གི་སྐབས་གསང་དབང་གི་དུས་དང་། མདུན་བསྐྱེད་བསྐྱབ་ན་
གསང་བ་སྒྲོམས་འདུག་གི་སྐབས་དང་། བདག་བསྐྱེད་རྒྱུང་པའི་སྐབས་ཕྱི་དཀྱིལ་གྱི་
ལྷ་རྣམས་ལུས་ལ་སྤྱད་པའི་དུས་སུ་ཁྱེ་བ་ཡིན་གསུང་དོ། །དེ་ནས་བདག་གིས་ལྷ་
རྣམས་སྤྱང་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཞེ་སྤང་སོགས་སྤྱང་བྱ་ཐམས་ཅད་སྤྱང་བར་
བྱའོ་སྐམ་པ་སྦྱི་དང་། བྱེ་བྱག་ཏུ་ལྷ་དེ་དང་དེ་སྒོ་བའི་ཆེ་དེ་དང་དེ་སྤྱངས་ལ། དེ་དང་དེ་
ལ་འགོད་པར་བྱའོ་སྐམ་པའི་འཕེན་པ་ཕྱགས་པ་ཏུ་གཏོང་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་
འཕེན་པ་པྲག་པོའི་ངང་ནས། ཡུམ་གྱི་ཕྱགས་ཀའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབུས་ནས་མི་
བསྐྱེད་པ་ཡུམ་གྱི་བརྒྱུད་དང་རང་གི་དོ་རྩེའི་ལམ་ནས་རང་གི་ཕྱགས་ཀར་བྱངས། བརྒྱ་

རྒྱུ་ཅེས་བརྗོད་པ་དང་མཉམ་དུ་ཕྱིར་སློབ་ནས་གཅིག་ལས་གཅིག་སློབ་ནས་མཁའི་
ཁམས་ཐམས་ཅད་གང་བར་བྱས། སྤྱི་མཇུག་ཆོས་འཁོར་བ་སྐོར་བ་སོགས་མཇུག་པ་
བཅུ་གཉིས་དང་། སློབ་མཇུག་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ནམས་
དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་ནས་དབང་བསྐྱར་རིམ་གཉིས་ཟབ་མོས་རྒྱད་སྟེན་ནས་མི་
བསྐྱོད་པའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད། དེ་བཞིན་དུ་ཡབ་ཡུམ་རྩུང་གིས་འདུལ་བ་ལ་སེམས་
ཅན་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་ཡབ་ཡུམ་རྩུང་སློབ་ནས་དེ་ནམས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་
བཞུགས་ཏེ་སྤྱོར་མཆོམས་ནས་བྱང་རྩུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཡབ་རྩུང་གིས་འདུལ་བ་
ལ་སྤྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས་པས་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་སྤྲངས་
ནས་མི་བསྐྱོད་པའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་ལ། སློབ་མཇུག་བྱུང་བར་དུ་སེམས་ཅན་
ནམས་ཀྱི་ཞེ་སྤངས་སྤྲངས་ནས། མི་བསྐྱོད་པའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད། སྤྱལ་བ་ནམས་
གཅིག་ལ་གཅིག་ཐིམ་ནས་རྩ་བའི་མི་བསྐྱོད་པ་གཅིག་ཕྱར་གྱུར་པ་ལ། རང་བཞིན་གྱི་
གནས་ནས་མི་བསྐྱོད་པ་ཡེ་ཤེས་བ་སྤྱན་བྲངས་པ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲས། རིགས་
བདག་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་དེ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་རྩུབ་སེམས་ཀྱིས་དབང་
བསྐྱར་རང་གི་མདུན་དུ་འདུག་ནས་ཞེ་སྤང་རྗེ་རྗེ་དེ་རའོ་སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་བཞག །དེ་
ནས་སྤྱི་གཟུགས་ཆང་མ་ཕྱིས་ཀྱིས་རང་གི་སྤྱིང་གར་ཞུགས་པས་སྤྱར་གྱི་རྒྱ་གདན་ཉི་
གདན་ལ་ཐིམ་པའི་སྤྱིང་དུ་རང་ཉིད་སྤྱལ་སྤྱོད་སེམས་དེ་ཞེ་སྤང་རྗེ་རྗེར་གྱུར་པར་
བསམ་མོ། །འདིའི་རྗེ་རྗེ་ཅེད་གྲུ་བ་ནི་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་མིན་གྱི་རྗེ་རྗེ་ནག་པོ་ཅེ་ལྟ་བུ་
རྩ་རྩུང་ཟད་གདངས་པ་ཡིན་ལ་སྤྱིང་འོག་གི་ཕྱོགས་རྩ་བརྒྱད་དང་དབུས་རྩ་ཡན་མན་

གཅིག་ཏུ་བཅེས་པའི་ཅེ་དགུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་རེག་བྱ་དོན་མ་ལྟར་ནས་སྤྱི་མཇད་མི་
མཇད་པར་སྒོས་མཇད་རེག་བྱ་ལ་ཞེན་པ་ནམས་སྤྱོད་བ་དང་། རྒྱལ་བ་ནམས་རེག་
བྱའི་བདེ་བས་མཆོད་པ་ཡིན་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷ་མ་གཏོགས་པས་སྤྱི་མཇད་
མི་མཇད་པ་ནི། འདིའི་སྤྱི་མཇད་སྤྱུལ་སྤྱུ་གང་ཡིན་གྱི་མིན་ལ་སྤྱུལ་སྤྱུ་ཤུག་བྱལ་བ་ལྟ་
བྱའི་ཡིན་ལ། མཇད་པ་བརྟུ་གཉིས་ལྷ་མོ་དང་སེམས་དཔའ་དང་ཁྱོ་བོའི་རྣམ་པས་མི་
མཇད་པའི་རྒྱ་མཆོག་གིས་ཡིན་ཞེས་རྗེ་འོར་བཟང་ཞབས་གསུང་བ་ལྟར་འཐད་དམ་
སྣམ་གསུང་ངོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞོད་མཇེས་གྱི་བར་སྒོས་ནས་མཇད་པ་དཀྱིལ་འཁོར་
ཡོངས་རྗེགས་གྱིས་འདུལ་བ་ལ་གཙོ་བོ་འཕྲོ་ནས་རེག་བྱ་དོན་མ་ནས། གཞོད་
མཇེས་གཙོ་བོར་འཕྲོ་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། ཡབ་ཡུམ་བྱང་དང་། རྒྱུང་པས་འདུལ་
བ་སྒོས་མཇད་མཇད་ནས་སྟན་ལ་འཁོད་པའི་བར་ནམས་སྤྱུབ་ཐབས་རང་ལས་
གསལ་བར་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཁྱོ་བོ་རྣམས་གྱི་ཞི་བླ་གཉིས་གཉིས་མཇད་པས།
གཞོད་བྱེད་དེ་རྣམས་གྱི་སྤྱི་བོར་བཞུགས་ནས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས་གདོན་དེ་
རྣམས་གྱི་གཞོད་སེམས་སོགས་ཞི་ནས་ལྷའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་པ་ནི་ཞི་བ་དང་། ཞི་
བས་མི་བྱལ་བ་རྣམས་འོད་ཟེར་མེ་འོད་ལྟ་བུ་འཕྲོས་ནས་བསྐྱེད་པ་དང་། མཆོཅ་ཆ་
སྒོས་ནས་བཅད་ཅིང་གཏུབས་པ་དང་། ཤ་ཁྲག་གི་རྣམ་པར་ཞལ་དུ་གསོལ་བར་
བསམས་མོ། །དེ་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་སྒོ་བ་ནི་སྤྱུབ་ཐབས་ན་གསལ་བ་བཞིན་
ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་ལ་སྒོ་བདུན་དང་། དུག་རྒྱ་བཞིའི་
རྒྱས་འདེབས་ཆང་ལ། ལྷ་ཐམས་ཅད་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་ཕྱག་པར་རེས་པ་ནི། རྗེ་རྗེ་

ཐལ་མེད་ངེས་དོན་ལག་བ་གཡས་པའི་སོར་མོ་ལྷ་ས་རྩ་བའི་རྒྱང་ལྷ་དང་། དབང་པོ་ལྷ་
མཆོན་ལ། ལག་བ་གཡོན་པའི་སོར་མོ་ལྷ་ས། ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ལྷ་དང་། ཡུལ་ལྷ་
མཆོན། སོར་མོ་སྤྱིང་གར་པན་ཚུན་བསྐྱོལ་བས་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་དང་།
དབང་པོ་ལྷ་དང་ཡུལ་ལྷ་ས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་རུས་བ་སྤྱིང་གའི་མི་ཤིགས་
པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ་པའི་དབེ་དང་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་མཆོན་ལ། ཡང་ལག་བ་གཡས་
བས་དག་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་མཆོན། གཡོན་བས་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་མཆོན། པན་ཚུན་
བསྐྱོལ་བས་སྐྱུ་ཐུགས་སུ་དངོས་པོ་གཅིག་པའི་བྱང་འཇུག་མཆོན་ལ། གཡས་ཞལ་
ཀྱིས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་མཆོན། གཡོན་ཞལ་ཀྱིས་ཤེས་རབ་སྤྱོད་བ་ཉིད་
དང་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་མཆོན་ལ། དབུས་ཞལ་ཀྱིས་བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་བ་དང་བྱང་
འཇུག་མཆོན་བས་ཞལ་གསུམ་བར་ངེས་བ་ཡིན་ལ། གཡས་ཀྱི་བྱག་གསུམ་ཀྱིས་
ལུགས་འབྱུང་གི་སྒྲིབ་བ་གསུམ་དང་། གཡོན་ཀྱི་བྱག་གསུམ་ཀྱིས་ལུགས་ལྡོག་གི་
སྒྲིབ་བ་གསུམ་མཆོན་པའི་བྱིར་བྱག་དུག་བར་ངེས་བ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་སོ་གཉིས་སུ་བྱེད་
བ་ནི་རྩ་རྒྱད་ལས་གསལ་བར་མ་བཤད་ཀྱང་། བཤད་རྒྱད་རྗེ་རྗེ་ཐེང་བ་ལས་ལུས་
དཀྱིལ་ལ་ལྷ་ཉར་བདུན་འགོད་བར་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་འུགས་ལ་རྗེ་རྗེ་མ་ལྷ་
འགོད་བར་བསྟན་བས། ལྷ་དང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡང་ལྷ་སོ་གཉིས་འགོད་བ་ཡིན་
ནོ། །འདི་སྐབ་པའི་རྟགས་སྤྱོད་འགོད་ཚུལ་ལ་མི་མཐུན་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད་
དོ། །དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱའི་མཛད་བ་དང་ཆོས་མཐུན་བ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་རྣམས་སྤྱོད་བསྐྱུ་བྱས་ཆར་ནས་

གསལ་སྒྲིང་དང་རྒྱལ་ལ་བསྐབ་ཚུལ་ནི། སྐབ་ཐབས་ཀྱི་མགོ་ནས་འདིའི་བར་སྐྱ་མ་
སྐྱ་མ་མ་གསལ་བར་དུ་བྱི་མ་བྱི་མ་མི་སྒྲོམ་ལ། བྱི་མ་གསལ་བའི་ཆེ་སྐྱ་མ་མ་བརྟེན་
པ་རེ་དང་། དེ་དང་དེ་དངོས་ཡིན་སྐྱ་མ་པ་རེ་བྱས་ནས་འདིར་སྐྱབས་པ་ན་དང་པོ་ནས་
རྟེན་བརྟེན་པ་ཡོངས་རྫོགས་གསལ་བྱུང་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཀྱང་། དེ་དཀའ་བས་དང་
པོར་གཙོ་བོ་ཞལ་གཅིག་བྱུག་གཉིས་ལྟ་བུ་ལ་གངས་ཁ་དོག་དབྱིབས་ཆེ་ཆུང་གི་ཆད་
བཞུགས་ཚུལ་ངེས་པ་ཅན་ལ་གསལ་སྒྲིང་འདོན། དེ་ལ་གསལ་སྒྲིང་ཐོན་པ་ན་ཞལ་
བྱུག་ཡོངས་རྫོགས་དང་། དེ་ལ་ཐོན་པ་ན་ཡུམ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཤེགས་པ་ལྟ་ཡུམ་
བཞི། རྟོ་རྟོ་མ་བཞི། སེམས་དཔའ་བརྒྱད། ཁྲོ་བོ་བཅུའི་བར་སྐྱ་མ་ལ་གསལ་སྒྲིང་ཐོན་
པ་ན་སྐྱ་མ་མ་དོར་བར་བྱི་མ་རེ་བསྒྲོན་ཞིང་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་
གསལ་བ་ལ་བསྐབ། དེ་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་ཆོས་འབྱུང་ནས་མེ་རིའི་བར་ལ་
གསལ་སྒྲིང་འདོན། དེ་བརྟན་པ་ན་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྟ་རྒྱུ་ནས་དང་བཅས་པ་དུས་གཅིག་
ཏུ་གསལ་བ་བྱུང་རེའི་བར་དུ་བྱིང་རྟོད་ཀྱིས་བར་མ་བཅད་པར་གནས་སྐབ་ན་རགས་
པ་མཐར་བྱིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་རྒྱ་ཆེ་བ་ལྟའི་འཁོར་ལོ་བསྒྲོམས་པའི་ཆེ་ཡང་
དམིགས་པ་ལྟ་སྐྱུ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱན་སྒྲིང་བའི་ཐབ་
གསལ་གཉིས་མེད་དང་། དེ་ཡང་གཙོ་འཁོར་དང་རྟེན་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་
གཅིག་གི་གཟུང་རྣམ་ཉིད་ལྟ་སོ་སོར་ཤར་བ་ཡིན་པས་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་མོས་པ་གལ་
ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ལོ། །དེ་ནས་སྐྱ་མོ་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་ལ། རགས་པ་ལ་བསྐབ་པའི་ཆེ་
ཡང་། བྱིང་བ་ཤས་ཆེན་བྱུག་མཚན་དང་། རྟོད་པ་ཆེན་ཐེག་ལེ་ལ་དམིགས་ན་བྱིང་

ཚོད་གཅོད་སྒྲ་བ་ཡིན་ཞིང་། སྤ་མོ་རང་ལ་བསྐྱེལ་བའི་ཆེ། སྟེང་གི་སྒྲ་ཅེ་ཡོངས་གྲགས་
སམ། སྟོན་དབུས་སུ་ཅ་ཨ་བ་རྟ་ཉིདེ་ཡར་སྒྲེ་ཡོད་པས། དེའི་ནང་དུ་ཉི་གདན་སྟན་མ་
བྱེད་གཤགས་ཅ་མ་གྱི་སྟེང་དུ་རང་གི་སྟོང་གའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ལས་རྩོམ་
སྟོན་པོ་ཅེ་ལྷ་བ་ཡུངས་ཀར་རམ། དེ་མི་གསལ་ན་ནས་འབྲིང་པོའི་ཆད་ཅམ་བ་རོ་བོ་
ལྷག་པའི་ལྷ། རྣམ་བ་རྩོམ་སྟོན་པོ་ཡོད་གསལ་ཞིང་འཆར་བ་ཞིག་སྟོས་ལ་དེ་ལ་རང་གི་
སེམས་ཁྱུགས་བ་བཞིན་བྱས་ནས་བྱིང་ཚོད་སྤ་མོས་ཀྱང་མ་ཆད་པར་བྱས་ལ་
བསྟོམས་པས་རེག་མཐོང་གི་མཆན་མ་བརྟན་པོ་རྟེད་བ་རྒྱན་བསྐྱེད་ས་པས་ལུས་
སེམས་ཤིན་སྐྱེད་ས་ཀྱི་དགའ་བདེ་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་ཞི་གནས་འབྱུང་པར་འབྱུང་ལ།
དེ་ནས་རྩོམ་དེ་ལས་རྩོམ་གཉིས་དང་བཞི་དང་། བརྒྱད་དང་བཅུ་བྱུག་དང་། སོ་གཉིས་
དང་། རེ་བཞི་དང་། བརྒྱ་ཉེར་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་མཐར་ནམ་མཁའ་གང་བ་སྟོ་ཞིང་
སྐྱེད་པའི་ཆེ་རྩེས་ལ་གང་སྟོས་བ་དེ་དེའི་སྟོན་མ་ལ་གོ་རིམ་མ་ཁོར་བར་བསྐྱེད་ནས་
མཐར་ཅ་བའི་རྩོམ་གཅིག་བྱ་ལ་བསྐྱེད་ནས་སེམས་བཟུང་། དེ་ནས་རྩོམ་རྟེན་ལྷའི་སྐྱེ་
ཡང་སྟོ་ཞིང་སྐྱེད་ཅིང་སྐྱེན་འཛོག་བ་ན་རྩོམ་སྟོང་གའི་རྩྱུ་ཡིག་ལ་སྐྱེད། དེ་ནས་རང་
དང་ལུས་གྱི་གསང་གནས་སྐྱེད་པའི་རྩོམ་དེ་དུས་མའི་སྟེའི་པཌ་ཡིག་ཉི་གདན་
སྟན་མ་བྱེད་གཤགས་ཅ་མ་གྱི་སྟེང་དུ་སྟོང་གའི་རྩྱུ་ཡིག་ལས་ཐིག་ལེ་སྟོན་པོ་དང་ལུས་
གྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་བ་འདྲེས་ནས་ཆད་ཡུངས་འབྱུ་ཅ་མ། རོ་བོ་
ལྷ་རྣམ་བ་ཐིག་ལེ་ཡོད་འཆར་བ་ལ་སེམས་ཁྱུགས་བ་བཞིན་བྱས་ནས་བསྟོམས་པས་
བརྟན་བ་ན། དེའི་ནང་དུ་རྟེན་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཡོངས་རྩོགས་ཐིག་ལེ་ཆེ་བུ་མ་

སོང་དགྲིལ་འཁོར་ཚུང་དུ་མ་སོང་བར་གསལ་སྤང་འདོན་པ་བྱའི་ཚུལ་དང་། དེ་བཞུན་
པ་ན། དེའི་གཙུག་པོའི་ཡང་གསལ་བའི་སྒྲ་ཅིའི་ཐིག་ལའི་ནང་དུ་ཉེན་བཞེན་པའི་དགྲིལ་
འཁོར་གསལ་བར་བསྐྱོམས་པ་ཆ་བའི་ཚུལ་དུ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་པས་འདིའི་སྐབས་སུ་
གང་ཟག་དབང་པོ་རྣོ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་ཁམས་དཀར་དམར་ཁྱེ་བདེ་ལ་བཞེན་པའི་ལྷན་
སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་མཆོན་ཉིད་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ལ། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་ལམ་བསྐྱེད་རིམ་པ་ཡིན་
ཡང་རྟོགས་པ་རྫོགས་རིམ་པར་འཛོག་པ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །དེ་ལྟ་བུའི་སྐོ་བསྐྱེད་ལ་བཞུན་
པ་ཐོབ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་སྤྱོད་མཐའ་ཁྱེན་པ་ཡིན་པས། དེ་ནས་ཞི་ཁྱུས་དབང་བྲག་གི་
ལས་རབ་འབྱམས་བསྐྱུབ་པ་ལ་ཆེགས་མེད་ངོ་། །སྤྱི་ཐིག་བསྐྱོམ་པ་ནི་སངས་རྒྱུས་
ནང་དུ་ཡང་དག་འཛོག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱོམ་པ་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་མཚུངས་
པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནས་བརྒྱུས་པ་བྱ་བ་ལ་སྤེང་བའི་རྒྱ་དང་གངས་སོགས་ཤེས་པར་བྱས་ལ་
ཅ་སྒྲགས་སམ་སྤང་སྒྲགས་བརྒྱ་བའི་ཆེ་ནམ་མཁའ་ནས་སྒྲགས་སྤང་བྱུང་བ་ཞི་ཞིང་
སྟོད་པ་རང་གི་ཞལ་ནས་སྐྱའི་དབྱིབས་བརྒྱུད་ནས་རྡོ་རྗེའི་ལམ་ནས་ཡུམ་གྱི་གསང་
གནས་དང་། ཡུམ་གྱི་ཞལ་ནས་རང་གི་ཞལ་དུ་འཁོར་བར་བསམས་ལ་བརྒྱ་བ་ནི་
འཁྱོག་གི་བརྒྱས་པ་དང་། དང་པོར་ཡུམ་གྱི་ཞལ་ནས་ཁྱེགས་བདེ་མ་ནས་རང་གི་རྡོ་
རྗེའི་ལམ་ནས་བརྒྱུད་རང་གི་ཞལ་ནས་ཡུམ་གྱི་ཞལ་དུ་ཁྱེགས་ཉེ་བྲག་ཅིང་རྒྱབ་པའི་
ནམ་པས་འཁོར་བ་ནི་ཁྱོས་པའི་དང་། སྤྱི་ཆེན་པོས་བརྒྱ་བ་ནི་ཁྱོ་བའི་དང་། ལྟ་རང་
རང་གི་ཐུགས་ཀར་ཆ་གདན་ལྟ་བུའི་དབྱས་དང་འདིར་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་

ནས་རིགས་བདག་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་ནམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་ཡིག་བརྒྱ་ལས་བདུང་
ཅིའི་རྒྱན་བྱང་བས་ལྷ་སོ་སའི་སྐྱ་གང་བས་ཐུགས་མ་དག་པ་དང་ལྷག་ཆད་ཀྱི་ཉེས་
པ་ཐམས་ཅད་དག་པར་བསམ་ལ་ཡིག་བརྒྱ་ཆར་གཅིག་བརྗོད་པར་བྱའོ། །བརྒྱས་པ་
ནི་སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་ཆོས་གསུང་པའི་གསུང་གི་མཛད་པ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ནས་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་ཡུམ་ཡབ་ལ་ཐེམ་པ་ནས། ལྷ་ད་
ཡང་འོད་གསལ་དུ་གྱུར་པར་བསམས་པ་ལ་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱའི་ང་རྒྱལ་ལ་
གནས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་ནས་སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་ཐུང་ན་ལས་འདའ་
ཚུལ་སྟོན་པ་དང་མཐུན་ནོ། །དེ་ནས་སྐུན་མ་སོགས་བཞི་བོ་ནམ་མཁའ་གང་བར་
སྐྱོས་པ་ནམས་ཀྱིས་ཞུ་བ་སྐྱུ་ལ་བསྐྱུ་ཀྱི་གདངས་དུག་ལ་སོགས་པའི་དབྱངས་
སྟན་པོས་བསྐྱུ་ཞིང་། ཆོག་གི་དོན་སྟོན་གསལ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ངེས་པར་བྱས་
ནས་བསྐྱུ་བས། རྟོན་གྱི་འཕེན་པ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་མཐུས་ཆོས་སྐྱ་ལས་གཟུགས་
སྐྱ་སེམས་དཔའ་གསུམ་བཅེགས་སུ་བཞེངས་པ་ནི། སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་ཐུང་ན་ལས་འདའ་
ཚུལ་བསྟན་གྱང་ཆད་མེད་པ་བཞིས་ཞི་བའི་དབྱིངས་ལས་ཞིང་གཞན་དུ་གཟུགས་
སྐྱའི་ནམ་པར་བཞེངས་པ་དང་མཐུན་ལ། དེ་ནས་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་གྲིན་
གཅིག་དུ་མི་བསྐྱོད་དོན་སོགས་ལྷའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྟོན་པ་བསྟོད་པར་མོས་
ལ་ཆོགས་བཅད་སོ་སའི་དོན་ངེས་པར་བྱ། དེ་ནས་མཆོད་ཡོན་མདུན་ནམ་ཞལ།
ཞབས་བསེལ་ཞབས་ཀྱི་ཤུས་མོའམ་མཁྱིག་མ་མན་དང་། མེ་ཉོག་དབུ་ལ། བདུག་
སྟོས་འདས་ལ། མར་མེ་མདུན། རི་ཆབ་ཐུགས་ཀ། ཞལ་ཟས་ཞལ་ལམ་ཤུག། རོལ་

མོ་སྟན་ལ་འབུལ། གཞུགས་སྤྱི་རོ་རེག་བྱ་ནམས་ལྟ་མོ་རང་རང་གི་ཕྱག་མཆན་
འཛིན་པ་ཕྱི་འདོད་ཡོན། ལྟ་མོ་རོ་རེ་ལ་ཡང་། གཞུགས་མཛེས་པ། སྤྱི་སྟན་པ། ལུས་
ལ་སྟན་སྤྱིས་ཀྱི་ལྷན་ལའི་རྩེ་ལ་སོགས་པ་ཞིམ་པ། མ་མཆུང་སྤྱང་ཅིའི་རོ་མངར་
པ། སྤྱི་ལུས་སྤྱི་དང་བྱད་པར་ཆོས་འབྱུང་གི་རེག་བྱ་པད་མའི་འདབ་མ་ལྟར་འཇམ་
པ་ནམས་ནང་གི་འདོད་ཡོན། ནང་མཆོད་སྤྱབ་ཐབས་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་
ནས། རྒྱ་ཐེབས་ཀྱི་འོག་གཏུང་འཁོར་གྱི་སྤྱིང་དུ་རང་གི་རིན་ཅན་ཅ་པའི་སྤྱི་མ་སེང་
ཁྱིའི་སྤྱིང་དུ་བྱི་པཎ་བྱུང་གྱི་ནམ་པ་ནང་ལྟ་མོ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ལ་འདིའི་མན་
ངག་བརྒྱད་པ་དང་རྒྱད་ཀྱི་བཤད་པའི་བརྒྱད་པའི་སྤྱི་མ་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་
བཞུགས་པར་མོས་ལ། ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐེ་བོང་ས་གཞི་དང་། སྤྱིན་མཛུ་བ་
རི་རབ་ཏུ་མོས་ནས་རི་རབ་ཀྱིས་རྒྱ་མཆོའི་བརྒྱད་སྤྱང་ཞིང་། ཡང་མཐེ་བོང་ཡུམ་གྱི་
པད་མ་དང་། མིང་མེད་ཡབ་ཀྱི་རྩོ་རྩེར་མོས་ནས་རྩོ་རྩེས་པད་མ་ནས་བྱང་སེམས་
སྤྱངས་ཏེ་ལུལ་བར་མོས། དངོས་སུ་ནང་མཆོད་ནས་མཐེབ་སྤྱིན་གྱིས་སྤྱི་བའི་ཐད་
ནས་ཅ་པའི་སྤྱི་མ་དང་། དབྱལ་བའི་ཐད་ནས་བརྒྱད་པའི་སྤྱི་མ་ནམས་དང་། སྤྱིང་གའི་
ཐད་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་སྤྱི་ཆོགས་ནམས་ལ་འབུལ། འདི་ལ་བདག་བསྐྱོད་ཀྱི་སྤྱི་
ཆོགས་ལ་འབུལ་བ་དང་། མེ་མོང་ལ་རེ་མིག་དགུ་པ་གྲིས་ནས་དེའི་ནང་དུ་དཀྱིལ་
འཁོར་པ་སྤྱན་བྱངས་པ་ལ་འབུལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། ཅ་པའི་སྤྱི་མས་བསྐྱེན་པའི་
ཡི་དམ་ནམས་ལ་སྤྱི་བོར་ནང་མཆོད་ཀྱི་ཐེག་ལེ་སོགས་གསུངས་པ་མ་བྱས་ཀྱང་
ཆོག་གསུང་། དེ་ནས་ཆོས་སྤྱོད་ནམས་ཤར་སྤྱོད་བྱི་སྤྱོད་འབྲམ་གྱི་ནང་ངམ། དུར་ཁྱོད་

དུ་བཞུགས་པའི་ཞལ་བཞི་པ་སོགས་དང་ཡུལ་ཉེར་བཞི་གནས་སོ་གཉིས་ཀྱི་དཔལ་
སོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ལ་ལྟེ་བའི་ཐད་ནས་འབྱུལ། གཞི་བདག་སོགས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱས་མའི་ཐད་ནས་འབྱུལ། དེ་ནས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་མཁའ་གསང་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བདེ་བ་བྱངས། དེ་ནས་དེས་སྟོང་
ཉིད་ངེས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་དགྲིལ་འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་བ་དང་། དེའི་ན་
ཉིད་ཀྱི་མཆོད་བ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་མོས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བསྟོད་བ་དང་མཆོད་
བ་ནི་སངས་རྒྱུས་འཛིག་ཉེན་དུ་བྱོན་པ་ན་བསྟོད་བ་དང་མཆོད་བ་བྱེད་བ་དང་མཐུན་
བ་ཡིན་ལ། མེ་ཉོག་ལ་སོགས་པ་བྱི་བྱམ་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་བ་དང་། རང་
མཆོད་ནང་གསང་དབང་། ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བདེ་བ་ཤེས་རབ་ཡེ་
ཤེས་དང་། བདེ་བ་དེས་སྟོང་ཉིད་ངེས་པར་བྱས་པ་དབང་བཞི་བ་དང་འབྲེལ་བའི་
མཆོད་བ་ཡིན་རྟོ། །

དེ་ནས་བདག་བསྐྱེད་ཉེར་བསྐྱེད་བྱེད་བ་ན་རང་གི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་
ནས་ལྷག་མོས་ཀྱི་སྐྱབས་བཞིན་རྣམ་སྤང་ནས་གཞོད་མཛེས་ཀྱི་བར་ལུས་ཀྱི་གནས་
སོ་སོར་སྐྱབ་བྱངས་ནས་ལུས་དགྲིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་སོང་བ་རྣམས་
ཀྱང་ཞུ་ནས་ལུས་ཀྱི་ཆ་སོ་སོ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པར་བསམ། མདུན་བསྐྱེད་
སྐྱབ་ན་གསང་བ་སྟོམས་འབྲུག་སྐྱབས་དང་སྟོབ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་ན་གསང་
དབང་གི་སྐྱབས་སུ་ལུས་དགྲིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཞུ་བར་མོས་པ་ཡིན་རྟོ། །དེ་ནས་གཞལ་
ཡས་ཁང་གི་ཆ་སོ་སོ་ཡང་ལུས་ཀྱི་ཆ་སོ་སོ་ལ་བསྐྱུ། རང་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གཅིག་

ཕ་གནས་པའི་སྤྱིར་མཆམས་བྱང་ཚུབ་གི་སེམས་གི་རང་བཞིན་གི་འོད་ཟེར་འཕྲོས་
པའི་སྒྲེ་ལ་དགྲིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་དང་། ཡབ་ཡུམ་བྱང་དང་། ཡབ་རྒྱུ་སྒྲ་
ཆོགས་སྤྱོད་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གི་སྤྱི་པོར་བཞུགས་ནས་སྤྱིར་མཆམས་དང་
སྤྱི་ལས་བབས་པའི་འོད་ཟེར་དང་བདུད་ཅིས་སྒྲིབ་པ་སྤྱངས་ཏུ་ཡིག་ཏུ་གྱུར་པས་
ནམ་མཁའ་གང་། དེ་ཐམས་ཅད་རྫོང་ཆེ་འཆང་ཏུ་གྱུར་པ་ནམས་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐིམ་
གི་ཚུལ་གིས་ཐམས་ཅད་རང་ལ་ཐིམ་པར་བསམ། ཨོ་ཡོ་ག་འུ་རྫོ་སོགས་གི་སྤྲུགས་
དོན་བཞུགས་པའི་སྤྱོད་ནས་མཉམ་པར་འཛོག་གོ།

ཐུན་མཆམས་སུ་གཏོར་མ་འབུལ་བ་དང་། ཟས་ལ་འོངས་སྤྱོད་བ་དང་། ཉལ་བ་
དང་། ཐུང་བ་དང་། ལུས་དང་། ལུས་བཏས་པར་བྱེད་ཚུལ་ནམས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་
པོས་ནལ་འབྱོར་དག་རིམ་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལྷང་བར་བྱ་སྟེ། མདོར་ན་
ལམ་འདི་ལ་སྒྲིང་ནས་སྤྱབ་པ་བྱེད་འདོད་པའི་གདུལ་བྱ་སྤྱོད་གི་མཆན་ཉིད་ཆང་བས་
ཅ་བ་དང་བཤད་པའི་རྒྱུད་ཤུག་སྤྱར་ནས་མགོན་པོ་སྤྱབ་ཡབ་སྤྱོད་གི་མན་ངག་
བཞིན་འཆད་ཤེས་པའི་བརྒྱུད་ལྡན་ལྷ་མ་དམ་པ་ཡུན་རིང་དུ་མཉེས་པར་བྱས་ནས།
སྤྱབ་ཐབས་གི་ཆ་སྤྱོད་ཚུན་ཆད་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བ། མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་
རྟོག་པ་ལུང་རིགས་བྲི་མ་མེད་པས་སུན་འབྲེན་པར་བྱས་པ། སྤྱབས་གི་དམིགས་པ་
ནམས་བཤད་ཡམས་ལ་མ་སོང་བར་སེམས་ཐོག་ཏུ་འཐིམ་པའི་གདམས་པ་རྒྱས་
པར་བྱས་ནས་དལ་འབྱོར་དང་མི་རྟོག་པ་དང་ངེས་འབྱུང་དང་། ཀྱན་རྫོབ་བྱང་ཚུབ་
གི་སེམས་དང་དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་གི་སེམས་གིས་ཡིད་རང་དབང་མེད་པར་བསྤྱུལ་

ནས་སྐྱབ་བ་སྙིང་པོར་བྱས་ན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་དེ་དང་དེས་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་དེ་
དང་དེའི་རྒྱད་སྟེན་བར་འགྲུར་ལ། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་དེ་དང་དེས་སྐྱད་བ་སྐྱོ་བྱར་
གྱི་འི་མ་དེ་དང་དེ་དག་དངོས་སུ་སྐྱད་ས་ནས་སྟེགས་དུས་གྱི་ཆེ་མུང་གཅིག་ལ་སོ་
སྐྱེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་བདེ་ཆེག་ཏུ་བཞུགས་པར་བྱེད་བ་ཡིན་ནོ། །ཚུ་ལ་
འདི་ལྟ་བུའི་བཤད་སྐྱབ་གནས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་གནས་ལ་མི་གནས་ན་
མི་གནས་པ་དང་། རྒྱད་འདིའི་ཕྱོགས་ཅམ་འཛིན་པའང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་དང་མཆོད་པའི་འོས་སུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པས།
ལམ་མ་ཞོར་བ་ཆང་བ་སྐྱར་བ་བདེ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ཉམས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་ཆོགས་ཐམས་
ཅད་ཆང་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འབྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་མི་འབྲལ་བར་གྱུར་
ཅིག་མི་འབྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །

ཉམ་ཐག་འགྲོ་བ་ཀྱན་ལ་བཅེ། །ཁྱད་དོར་གནས་ཀྱན་མ་འདེས་མཁུན། །སྤངས་
རྫོགས་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་རྫོགས། །ཁྲ་མ་དོ་རྩེ་འཆང་ལ་འདུད། །དེ་ཡིས་གདུལ་བྱ་
རབ་རྣམས་ལ། །སྐྱར་ལམ་སྤགས་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུངས། །དེ་ཉིད་དེད་དུས་སྐྱན་རྣམས་
ཀྱིས། །སྐྱབ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྐལ་བྱས། །ཀྱེ་ཏུད་དབང་གྱུར་སྐྱེ་བོ་ཟད། །ལྟར་
སྤང་ཆོས་ཀྱིས་ས་སྟོང་བྱུང། །མ་འདེས་མ་སྤགས་ཆོས་ལུགས་བྱུང། །སྐྱབ་པོས་
ཚུ་ལ་ལྟན་མཁས་རྣམས་སྟོད། །ཐོག་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མགོན་སྐྱབས་བྱེད། །སྙིང་རྩེ་
མེད་པས་རྒྱ་ལ་པོ་བྱེད། །ཁྱིམ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འདུལ་བ་འཆད། །ཚུ་ལ་ལྟན་ཆོས་པ་
གཞན་ས་འཆོལ། །ད་ནི་བསྟན་པ་འཛིག་ལ་ཉེ། །ཆོ་འདིའི་སྤང་བ་བྱུང་ལ་ཉེ། །འཛིག་

རྟེན་པ་རོལ་གཡང་ས་མང་། །དེ་བས་ད་རེས་བརྩོན་འགྲུས་ཚྭ་མས། །ཆེ་མཐུག་
འཇིག་རྟེན་བྱ་བ་ཐོང་། །གཏན་གྱི་བདེ་བ་ལྷུང་དུ་སྐྱབས། །དཔལ་ལྷན་དོན་ཡོད་
མཁས་བྱ་བ་ཀྱི། །བཀའ་བཞེན་སྒྲ་མའི་ནམ་ཐར་སྦྱོངས། །ཆེ་འདིའི་ཆེ་ཐབས་ཟེན་པ་
མེད། །མི་ཡི་རོ་སྤང་ཡིད་སྤང་སུན། །འཁོར་བའི་བདེ་བས་རེས་པར་བསྐྱུ། །དེ་ཕྱིར་
དམ་ཚེས་ཚུལ་བཞེན་མཛོད། །ཕྱི་ནང་ཆོས་ཀྱི་མཐུན་ཁྱེན་ཆང་། །ཆེ་སྟོད་ཐོས་པ་
མང་དུ་བྱས། །བར་དུ་བསམ་བས་གོ་བ་རྟོད། །དཀྱི་ཆེ་མཐུག་སྐྱབ་ལ་སྒྲིལ། །མང་
དུ་ཐོས་པའི་སྐྱེ་བོ་ནམས། །ལང་ཚོ་ཡོལ་ནས་དབེན་གནས་སུ། །སྐྱབ་པ་སྦྱིང་པོར་
བྱེད་པ་ལ། །རྒྱལ་བ་ནམས་དང་ལྷ་ནམས་མཉེས། །འདི་ལྟར་བྱེད་པའི་འདུན་མ་
ནམས། །འབད་མེད་སྐྱེན་གྱིས་བྱུབ་པ་ཡི། །དངོས་བྱུབ་ལྷ་དང་སྒྲ་མས་སྦྱོལ། །བར་
ཆད་ཆོས་སྦྱོང་སྤྱང་མས་སོལ། །

ཞེས་པ་འདི་ནི་ཞོག་གྲུར་སྟོན་རི་ཁོད་དུ་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་དོན་ཡོད་མཁས་བྱ་བ་
དཔལ་བཟང་པོས་ཆོས་སྐྱེན་བཅུ་དགུ་དགྱེས་བཞེན་དུ་སྦྱལ་སྐྱབས་ཟེན་གྱིས་རགས་རིམ་
གྱིས་པ་སྒྲར་ཡི་གེར་འགོད་ཆོག་པའི་གནང་བ་ཞུས་ཏེ་གང་དེའི་བཀའ་འབངས་དག་དབང་
བྱམས་པས་རང་གི་བླ་བ་གསོ་ཕྱིར་ཕུར་བུ་ཚུག་དུ་གྱིས་པ་དགོ་ལེགས་འཕེལ། །བཟ་
ཞེས། །

༡༡། འདལལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱལ་མ་རིམ་རིམ་ལྔ་ གདན་རྒྱལ་གྱི་སྤྱིང་པོ་བཟུགས་པོ།

རྒྱལ་མ་རིམ་ལྔ་གསལ་ཐུགས་དང་དབྱེར་མེད་སྒྱུ། འཁྱུང་བྱུང་སྒྱུ་མཆོག་དང་
 རོའི་མགོན་པོ་ཡིས། རྟིང་སྒྱའི་ཆ་ཤས་སོ་གཉིས་ལྟར་སྒྱུལ་བ། རྩ་མལ་ཚུལ་འཛིན་
 མཁས་གྲུབ་ལ་ཐུག་འཆོལ། འདིར་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་བཤག་གཉིས་པའི་
 (སྤྱིང་དམར་)ཁྱིད་ཟབ་མོ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་སྔོན་འགོ་དངོས་གཞི་གཉིས། སྔོན་འགོ་
 ལ་སྤྱིའི་སྔོན་འགོ་ཐུན་མོང་ལམ་སྤྱངས། དབང་། དམ་སྔོན། བསྐྱེད་རིམ་ཐ་རགས་
 རྣམས་སྔོན་དུ་འགོ་དགོས་པའི་ཁྱངས། གོ་རིམ་དེས་ཚུལ་རྣམས་ལ་དེས་པ་ལེགས་
 པར་བྱངས་ནས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྔོན་འགོ་ལ་དོར་སེམས་སྒྲོམ་བཞུས། ཟླ་
 མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། མཐུལ་གྱི་འཁྱིད་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་རྩོམ་
 འཆར་དུ་གསལ་པའི་རྩ་འཁོར་གསལ་བཏབ་ལ། ཡིད་གྱི་རོལ་བ་སོགས་གྱི་སྒྱུབས་
 སེམས་བྱེད་པ་རྟེན་གྱི་སྟོབས་དང་། རང་གི་སྤྱི་བོར་པོ་ལྟར་གྱུ་ལས་བསྐྱེད་དཀར་ལ་
 དམར་པའི་མདངས་ཅན་འདབ་བརྒྱུད་ལྟེ་བ་ལྟར་གོ་སར་སེར་བོས་བསྐྱོར་བའི་སྟེང་དུ་
 ཨ་ལས་ཟླ་དཀྱིལ་ཁམ་ཐུག་གོ་བ་འོ་མའི་མདོག་ལྟ་བུ། དེའི་སྟེང་དུ་རྩྱི་དྲུང་གི་མདོག་
 ཅན་འོད་ཟེར་འཕྲོ་འདུ་ཅན་ལ། རྩོམ་ཅེ་ལྟ་ཤེས་ལྟ་བུའི་སྟེ་བར་རྩྱི་དཀར་པོ་སྒྱུས་བྲིས་
 པ་ལྟ་བུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཀྱིས་བསྐྱས་བཅས་ལ་བྱི་ནང་གསང་བའི་མཆོད་པ་

ཕུལ། མར་འཕྲོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་ནས་འོད་
ཟེར་ཚུར་འདུས་པ་ལས་རྫོང་མེ་སེམས་དབང་སྦྱུ་མདོག་གངས་རི་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟ་
བུ་ཡབ་རྫོང་མེ་སྦྱིལ་ཀྱང་དང་ཡུམ་པད་མའི་སྦྱིལ་ཀྱང་དག་གིས་བཞུགས་པ་རིན་པོ་
ཆའི་རྒྱན་དང་། ལྷའི་གོས་པར་ལི་ཀའི་སྟོད་གཡོགས་སྦྱང་གཡོགས་ཅན་ཀྱི་སྦྱི་བོའི་
ཙམ་འཁོར་ཀྱི་དབུས་སུ་ཨོྲ་དཀར་པོ། མགྲིན་པར་ཞུན་མར་པོ། སྤྲུགས་ཀར་རྩྱ་ཐོན་
པོ། དེ་པས་འོད་འཕྲོས་པས་ངོ་བོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲུགས་བདེ་
སྟོར་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་པ་རྫོང་སེམས་ཡབ་ཡུམ་ནམ་མཁའ་
གང་བ་སྦྱན་བྱངས་བ་རྣམས་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐིམ་ནས་མཐར་ཡབ་ཡུམ་ཟུང་གཅིག་
ཏུ་གྱུར་བ་ལ་མཆོད་ཡོན་སོགས་ཕུལ། རུལ་ཞེས་པའི་ཆེ་སྦྱི་བོའི་རྫོང་སེམས་ཀྱི་སྟེང་
ཏུ་བཞུགས། རྩྱ་ཞེས་པས་ཐིམ། བི་ཞེས་པས་འབྲེས། རྩྱ་ཞེས་པས་དགྲེས་བཞིན་
ཏུ་བཞུན་པར་བཞུགས། དབང་ལྟ་སྦྱན་བྱངས། དབང་བསྦྱར། ཡབ་ལ་མེ་བསྟོད་པ་
དང་། ཡུམ་ལ་རྫོང་མེ་སེམས་དབང་རྒྱས་གདབ་སྦྱར་ཡང་མཆོད་ནས་རང་གི་སྟེང་
གའི་རྩྱ་ཡིག་གི་ཐིག་ལའི་ནང་ཏུ་ཆེ་གདན་ལ་རང་གི་འཁོར་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་དམིགས་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སོགས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་
པས། རྫོང་སེམས་ཀྱི་སྤྲུགས་ཀའི་རྩྱ་ཡིག་ཡིག་བརྒྱ་དང་བཅས་པ་ལས་འོད་འཕྲོས་
སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱུ་གསུང་སྤྲུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་
བྱིན་རྒྱལས་ཐམས་ཅད་ཉི་ཟེར་ལ་རྩལ་ཆགས་པ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་ཐིམ་པས།
དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་མོས་

པས། ཐུགས་ཀའི་ཐུགས་ཐེང་དང་དེའི་སྐྱེ་ལས་འོ་རྒྱལ་མདུང་གིས་ཐུག་པ་ལྟར།
བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས་པ་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་བོན་ས་ཁྱུགས་པས་སྤྲིག་
སྤྱིབ་ནད་གདོན་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ཉམས་ཆགས་ཐམས་ཅད་འོག་
སྒོ་སོགས་ནས་ཐོན་ཏེ་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་འོག་ཏུ་སོང་བར་བསམས་ན་
བསམས་ནས་ཡིག་བརྒྱ་གང་མང་བསྐྱས་མཐར། འདོད་ན་དབང་བཞི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་
རྩལ་དུ་མན་ངག་བཞིན་ལོ། དེ་ནས་བདག་ནི་མི་ཤེས་སྒོངས་པ་ཡིས་ཞེས་སོགས་
བརྗོད་ནས་མན་ངག་བཞིན་དོར་སེམས་སྦྱིང་གར་སྤྱན་བྱངས་ལ། མཐུག་ཏུ་དགེ་བ་
འདི་ཡི་སྦྱར་དུ་བདག་སོགས་སྒོན་ལམ་གདབ་བོ། །

གཉིས་པ་སྐྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལ། རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ལ་མི་འགྱུར་བའི་གཟེར་ཐེབས་
པའི་ཆེད་དུ་ཞར་བྱང་ཨེ་ཨྱི་དོན་བཤད་པ་དང་། སྐྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། ལམ་གང་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་ཐོས་པའི་དོན་ལ་བསམ་བྱུང་གི་ངེས་
ཤེས་རྙེད་པར་བྱས་ནས་བསྐྱོམ་དགོས་པས། རྒྱུད་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཨེ་ཨྱི་དོན་
བཤད་པ་ལ་མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐོབ་བྱ་འབྲས་
བྲ། ཐོབ་བྱེད་ལམ། དེ་འདེན་བྱེད་ཉུགས་ཀྱི་ཨེ་ཨྱི་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ལ་བྱང་དོན་དང་
ངེས་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྟོན་པ་གང་དུ་བཞུགས་ནས་རྒྱུད་གསུང་བའི་
གནས་ལྟ་ག་སོགས་ནི་ཨེ་ཡིག་གི་དོན་དང་། སྟོན་པ་ནི་མ་དང་ཆོས་ནི་ཐེག་ལའི་དོན་
ལོ། །ངེས་དོན་ལ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དང་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དེ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི་དག་པ་གཉིས་ལྟན་གྱི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཨེ་དང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་ཐུགས་

བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཟ་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་ཡུལ་དེ་ལ་རྩ་ལ་རྩ་བཞག་པ་ལྟར་གཉིས་
སྒྲུང་རྒྱབ་པ་ཐེག་ལའི་དོན་ཡིན། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་
ཤེས་ཨེ་དང་། མཚན་དཔེས་སྤྲུལ་པའི་སྤྱུ་ཟ་དང་། སྤྱུ་བྱུགས་སུ་དངོས་སོ་གཅིག་
པ་ཐེག་ལའི་དོན་དང་། ལམ་གྱི་དེ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཆང་བའི་
མཐའ་བྲལ་གྱི་ལྟ་བ་ཨེ་དང་། རྒྱུང་དབྱེ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་སྒྲུང་
མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པའི་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་སོང་
བ་ཟ་དང་། བདེ་བ་དེ་ཡུལ་དེ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་རྒྱབ་པ་ཐེག་ལའི་དོན་དང་། ཡང་དོན་གྱི་
འོད་གསལ་ཨེ་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་བཞེངས་པའི་དག་པའི་སྤྱུ་བྱུག་ཀྱང་
རྫོབ་བདེན་པ་ཟ་དང་། དེ་གཉིས་སྤྱུ་བྱུགས་སུ་དངོས་སོ་གཅིག་པ་ཐེག་ལའི་དོན་ཡིན་
ལ། རྒྱུད་གྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་པ་ཡང་འདི་ཡིན།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་འབྲས་དུས་གྱི་ཨེ་ཨྲི་གྱི་རྩུ་ལམ་དུས་གྱི་ཨེ་ཨྲི་གཉིས་
རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་རྩ་རྒྱུང་ཐིག་ལའི་གནད་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་དགའ་བཞི་འདྲེན་
དགོས། དེ་ལ་བྱུག་རྩུ་བསྐྱེན་དགོས་པས། ཡུམ་གྱི་ཟླ་ག་ནི་ཨེ་དང་། ཡབ་གྱི་རྩོ་རྩོ་
ཟ་དང་། དེ་གཉིས་འདུས་པ་ཐེག་ལའི་དོན་ཡིན། རྩུས་པར་བཤད་པ་ལ། སྟོང་པ་རྩུས་
པར་བཤད་པ་དང་བདེ་བ་རྩུས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་སོ་ནི། འདིར་འཁོར་
བའི་རྩ་བ་ངོས་བཟུང་བ། དེའི་གཉེན་སོ་བདག་མེད་ལ་སྤྲ་རགས་མི་འབྲ་བ་བཞི་ལས།
རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པའི་དགག་བྱ་སྤྲ་མོ་བདེན་གཉིས་གང་དུ་ཡང་མ་བྱུབ་པ་ནི་བདེ་
སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཨེ་ཡིག་གི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་དང་། བདེ་བ་རྩུས་པར་བཤད་པ་ལ།

འདིའི་བདེ་བ་ལ་སེམས་ཅན་རང་ག་བའི་འཁྲིག་པའི་བདེ་བ་དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་ཤིན་
སྤངས། ས་འོག་མ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྲལ་བ། བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བས་སྟོང་ཉིད་
བསྟོམ་བ། བར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་འཕགས་པས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་སྐབས།
རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོག་ཚོལ་བསྟོམ་བ། ལྷ་
མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་པས་ཁྱེད་བདེ་བྱངས་པའི་བདེ་བ་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཆོག་པར། ཕྱི་
ནང་གི་རྒྱུན་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་དབུ་མར་ཁྱེད་གསུམ་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྲལ་
ནས་དབུ་མའི་ནང་གི་གཏུམ་མོ་བྱུང་པར་ཅན་འབར་བའི་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་
འདྲ་འཕྲོད་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པའི་སེམས་
བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རོལ་རྒྱུས་པ་དགོས་ལ། དེ་འབྲེལ་བའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་འགྲོ་
ཚུལ་ཡང་། བདེ་བ་ལྟ་བུས་ཟིན་པ་དང་། ལྟ་བ་བདེ་བས་ཟིན་པ་དང་། བདེ་སྟོང་གཉིས་
རོལ་དབྱེར་མེད་ཡིན་པ་ཅམ་ལ་མི་བྱེད་པར་བདེ་ཆེན་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་སྐྱེས་པའི་
ཆེ་བདེ་བ་དེས་སྤར་ངེས་ཟིན་པའི་ལྟ་བ་ངེས་ལུལ་དུ་བྲས་ནས་བསྐྱེད་དགོས་ལ། དེ་
ལྟར་བསྐྱེད་སྒྲུབ་ན། ལུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་། ལུལ་ཅན་སྟོང་རང་ག་བས་
སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པ་དང་མི་འབྲེལ་བར་གཉིས་སྤང་ལོག་པ་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་
ཀྱང་རྫོགས་པའི་གནད་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་པ་ཡིན། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཨེ་
མི་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་བཅས་
པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་སྐྱེ་ལུས་སྐྱེ་བ་ཚུལ་གྱི་གནད་རྒྱས་པར་བཤད་པ། གཞི་
ལ་རིམ་ལྔ་དང་། སྐྱེ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་བྲས་པ་ལ་སྤང་གཞི་སྟོང་བྱེད་རོལ་སྟོང་པའི་

གནད་ཡོད་ཚུལ་རྣམས་སོ་སོའི་སྐབས་ཀྱི་ལུང་བྲངས་ནས་དོན་རྒྱས་པར་གསུངས་
སོ། ། སྤྱི་མཐོང་ལྟར་འབྱོར་ནི་སྐབས་སེམས་སྡོན་དུ་བཏང་ནས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་
སེང་གོས་བཏེགས་པའི་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་བསྐྱོད་པ་སྟོང་ཉི་མ་སྐྱོད་པའི་སྟེང་དུ་ཅ་བའི་སྐྱ་མ་
དོ་རྩེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་བཤམ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པའི་
གནས་གསུམ་གྱི་ཅ་འཁོར་ལ་ཡི་གོ་གསུམ། རྩི་ལས་འོད་འཕྲོས་ཡེ་ཤེས་བ་སྤྱན་
བྲངས་བསྟེན། སྤྱི་སྐབས་གནས་ཐམས་ཅད་སྤྱན་བྲངས་ནས་སྤྱི་མཐོང་ལྟར་བ་མ་བསྐྱུས་
པར་སྐྱ་མའི་སྤྱི་མཐོང་དུ་བཞུགས་པ་ལ། ཕྱག་འཆའ་བ་ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ཉིད་
ཀྱི་མཆོད་པ། མཐུལ་གྱི་འཁྲིད་ཀྱང་འདིར་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་མཐུལ་ཆོས་བྱ་ཉིད་
གསུམ་མའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས་ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ཉིད་ཀྱི་མཐུལ་རྣམས་
ལུལ་ནས། ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྣམས་དང་རིགས་ལྡེའི་སྟོན་བཟུང་ཆར་ནས་གསོལ་
འདེབས། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དབང་བཞི་རྒྱས་བསྐྱུས་གང་རུང་བྲངས་ནས། སྐྱ་མ་སྟེང་
གར་མན་དག་བཞིན་བསྐྱུས་ནས་བསྟོ་བ་སྟོན་ལམ་རྣམས་སྐྱ་མས་རྩེས་སུ་འཛིན་པའི་
རྟགས་དངོས་དང་མི་ལམ་དུ་འཁྱུལ་མེད་མ་བྱུང་བར་འབད་པ་ཆེན་པོས་སྤྱན་བཞིར་
བཅད་ནས་བྱུང། །

གཉིས་བ་དངོས་གཞི་ལ། གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ། ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་
པ། འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ལུས་དང་སེམས་དང་
ལུས་སེམས་སྤྱན་མོང་པའི་གནས་ཚུལ་གསུམ། ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རགས་པ་
སྤྱི་བ་ཤིན་ཏུ་སྤྱི་བ་གསུམ་གྱི་སྤྱི་བ་ལ་ལུས་ཀྱི་ཅ་ཆགས་ཚུལ། ཐིག་ལེ་ཆགས་ཚུལ།

སེམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཡང་གསུམ། ལུས་སེམས་སྤྱན་མོང་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་
རྒྱང་སེམས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱིས་བྱང་གྲོལ་དང་འཁོར་བའི་གཞི་བྱེད་ཚུལ་རྣམས་
རྒྱས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ལམ་བསྐྱོད་པའི་རིམ་བཤ་དབེན་བ་གསུམ་གྱི་
རྫོགས་རིམ། བདེན་བ་གཉིས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ། བདེན་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་
རྫོགས་རིམ་རྣམས་ལས། དང་པོ་ལུས་དབེན་སྤྱོད་རྫོགས་རིམ་བསྐྱོམ་བ་ལ།
རྒྱད་ནས་བཤད་པའི་གནས་སྟེ། དུས་ལ་སོགས་པའི་གནད་ཤེས་པར་བྱས་ནས།
སྟན་ལ་འདུག་ལུགས་བརྒྱད་ལྔ་དུ་འཁོད་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་
པས་བྱབ་པར་བྱས་ལ། རང་རྫོང་འཆང་དུ་གསལ་བའི་ལུས་སྤྱོད་ལ་ལུས་བཏབ་བ་ལྟ་
བུའི་ནང་དུ་རྩ་གསུམ་འཁོར་ལོ་དུག་དང་བཅས་ལ། རྩ་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་སྤྲ་མདའ་སྟེག་
འབྲིང་པོ་ཅམ་མཐུ། གོ་སོག་ཅམ་དང་འདབ་མ་རྣམས་ཀྱང་དེའི་འགྲོས་ཀྱིས་སྤྲ་སྒྲོམ་
གསལ་བཏབ་ལ། རྒྱང་ར་དགུ་བྲགས་སུ་བྱས། སྤྱིང་གའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལས།
རང་གི་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་ཐམས་ཅད་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཐིག་ལེ་སྟོན་སོ་ཞིག་ཆད་ནས།
མགྲིན་ལ། སྤྱི་བོ་སྤྱིན་མཆམས། ཡང་མར་ལོག་ནས་སྤྱིང་ག། །ཞེ་བ། གསང་གནས།
ཁོར་བུའི་དབུས་ཀྱི་རྩ་འཁོར་རྣམས་སུ་བྱིན་ནས་འདབ་མ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་བཞུས་
པས་བྲག་པ་ཉ་རེ་མཐོང་། འོད་ཟེར་གྱིས་གསལ་བར་བྱས་པས་རྩའི་སྟོན་ཐམས་ཅད་
སྤྱངས་ནས་ལས་སུ་དུང་བར་བྱས་པར་བསམས་ལ། ཡར་མར་ཡང་ཡང་སྤྱངས་པ་
ཞག་ཞག་བྱ་སྟེ། དེས་རྒྱང་དབུ་མར་འདུ་སྒྲ་རྩ་རྒྱང་གི་གོགས་མི་འབྱུང་བའི་དགོས་
པ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་རྩ་ལམ་སྤྱངས་ནས། ལུས་དབེན་བསྐྱོམ་བ་ལ། ལུས་དབེན་

བསྐྱེད་རྫོགས་གང་དུ་གཏོགས་པ་ལ། དེ་དེ་བར་འདོད་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆར་
འདོད་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། རང་ལུགས་སྤྱང་པོ་ནི། སྤྱང་ཉིད་མ་རྟོགས་ཀྱང་ལྷ་སྐྱུ་ལ་
གསལ་སྤང་དང་ང་རྒྱལ་ཐོན་པ་དང་། ཤེས་པ་རང་ག་བས་སྤྱང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གཟུང་
ནས་ལྷ་སྐྱུར་ཤར་བ་དང་། གཏུམ་མོ་པལ་པ་འབར་བའི་ཁྱུ་བདེས་སྤྱང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
གཟུང་ནས་ལྷ་སྐྱུར་ཤར་བ་ནམས་ལས་བྱི་མ་འདི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལུས་དབེན་དང་།
བྱི་ནང་གི་སྤྱོད་གཉིས་ལ་བཞེན་ནས་རྒྱུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་
ནས་དབུ་མའི་ནང་གི་གཏུམ་མོ་བྱང་པར་ཅན་འབར་བའི་ཁྱུ་བདེས་སྤྱང་ཉིད་རྟོགས་
པའི་གཟུང་ནས་ལྷ་སྐྱུར་ཤར་བ་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་ཡིན་པས་ལུས་དབེན་
ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀྱི་ཆ་འབྱེད་ཚུལ་འདི་རྗེའི་བཞེད་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན། འདིར་
རྗེའི་གསུང་ལས་ཐོག་མར་དབེན་བཞིའི་ལུས་ངོས་བཟུང་། དེ་ནས་དབེན་ཚུལ་དམ་
པ་རིགས་བརྒྱ་སོགས་ཀྱི་ལུས་དབེན་བཤད་ནས། ཐེག་ལའི་རྣལ་འབྱོར་གསུངས་པ་
བཤད་པའི་རིམ་པ་ཡིན་པས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་ཆེ་ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་གནད་བཞི་
ལ་མཁས་པས། ལུས་རྣམས་སྤང་གི་ཆོས་བདུན་ལྟན་དུ་བྱས་པའི་རྩ་ལམ་སྤྱངས་པའི་
བར་སོང་ནས། རང་གི་སྤྱིང་གའི་རྩྱུ་ལས་ཐེག་ལེ་འབྱུང་བ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཡེ་ཤེས་
ལྷའི་རང་བཞིན་ཟླ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷའི་ངོ་བོ་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྷ་འཕྲོ་བ་ཆེ་ཆུང་གི་
བྱང་པར་སྤན་མ་འབྱེད་པོ་འཕུངས་ཀར་སྤོམ་པོ། ཁ་དོག་སྤོམ་པོ། དབྱིབས་ཟླ་མ་པོ་
ཞིག་སྤོས་པ། རང་གི་དོ་རྗེའི་ཁོར་བུའི་དབུས་སམ། རྒྱ་ཉིའི་མར་སྤར་ཉི་གདན་སྤན་མ་
བྱེད་གཤགས་ཅམ་གྱི་སྤྱིང་དུ་གནས་པ་ལ་རང་སེམས་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་

བསྐྱེད་སྒྲུབ་པས། ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་དྲུག་ཆའི་བར་གཡོ་མེད་དུ་གནས་ཐུབ་པ་བྱུང་
ན་དེའི་རྒྱན་བསྐྱེད་སྒྲུབ་པས་རོ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་དབྱེ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་
པའི་རྟགས་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུད་རགས་པ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སྟེག་
རྒྱ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་ཆེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་གསར་པ་ཐུར་སེལ་གྱི་རྒྱུད་ཅུང་ཟད་གཡོས་
ནས་རིམ་གྱིས་གསར་གནས་དང་ལྟེ་བའི་ངེས་དོན་གྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་བསྐྱེད་ནས་
སྟོང་གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་ཐད་ནས་འདབ་མ་ལ་བརྒྱས་ཏེ། སྤྱི་ཐོའི་བྱང་སེམས་དཀར་
པོ་བཞུས་ནས་མགིན་པ་སྟོང་ག་ལྟེ་བར་སྟེབས་པ་དང་མར་མེ་སྟོང་འབར་གྱི་བར་གྱི་
རྟགས་ཤར་བ་དུས་མཉམ། དེ་ནས་རྒྱུད་ལྔ་བ་ཐིམ་རྟགས་སྟོང་བ་དཀར་ལམ་པ་འཆར་
བ་དང་བྱང་སེམས་དོ་རྩའི་རྩ་བར་སྟེབས་པ་དུས་མཉམ། དེ་ནས་བྱང་སེམས་ནོར་
བུའི་ཆེད་པར་སྟེབས་པ་དང་མཆེད་པ་དམར་ལམ་པ། བྱང་སེམས་དོ་རྩའི་མགིན་
པར་སྟེབས་པ་ཉིར་ཐོབ་ནག་ལམ་པ་དང་། བྱང་སེམས་ནོར་བུའི་དབྱུས་སུ་སྟེབས་པ་
འོད་གསལ་དང་། བྱང་སེམས་ནོར་བུའི་ཅེར་བརྟན་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་
བས། ཡས་བབས་ལྷན་སྟེས་ལས་ཕྱེ་བའི་དགའ་བཞི་དང་། ལྷོང་པ་བཞི་དོ་རྩའི་རྩ་བ་
ནས་བཟུང་སྟེ་བར་སྟོན་གྱི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་བས་ཡས་བབས་ཀྱི་ལྷན་སྟེས་ལ་བཞིར་
ཕྱེ་བའི་དགའ་བ་སོགས་དང་སྟངས་བ་སོགས་དུས་མཆུངས་སུ་འབྱུང་བའི་དགའ་
བཞི་སོ་སའི་དུས་སུ་བདེ་བ་སོ་སོས་སྟོང་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་བདེ་སྟོང་སྦྱར་ནས་
བསྟོམ། ནོར་བུའི་ཅེར་བྱང་སེམས་བརྟན་པར་བཟུང་བའི་ལྷན་སྟེས་ཀྱི་འོད་གསལ་
ལས་མ་གཡོས་པར་ཐུགས་སྟོག་གི་ཉིར་ཐོབ་མ་ཤར་བའི་ཐུ་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱིན་

དུ་ཕྱོག་ནས་རིམ་གྱིས་སྤྱི་ཐོར་སླེབས་པ་ན་བདེ་སྟོང་སྤྱར་ནས་ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱོམ།
ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བཞི་ཐོག་མར་སྐྱེ་མཚམས་མི་མ་ཐུན་པ་མང་ཡང་སྐབ་པ་
དཔལ་ལྷར་བྱས་ན་མ་ཐུན་ཚབས་ཆེ་ཞེས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་གསུང་། དེ་ལྷར་བསྐྱོམས་
པས་ཡས་བབས་དང་མས་བརྟེན་གྱི་དགའ་བཞི་འདྲན་ཅུས་ལ། འོད་གསལ་དེ་ལས་
ལྷང་བར་ཚུམ་པ་ན་འཕེན་པའི་དབང་གིས་ཡིད་རྩོད་ཕྱང་པོ་རྩིང་བ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་
རྗེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱར་ལངས་པ་ལ་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྤྲང་འདོན། སྤྲར་ཕྱང་པོ་
རྩིང་བ་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་རྩལ་གྱིས་འཇུག་པ་ཡིན་ལ་འདི་དག་ལ་སད་དུས་
གྱི་བསྐྱེ་བ་ཞེས་པའི་བསྐྱེ་རྒྱ་ནི་རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་སྐྱ་གསུམ་དང་། དེ་དང་དེའི་
ཆེ་དེ་དག་གི་ང་རྒྱལ་འདྲིན་པ་ནི་བསྐྱེ་བའི་དོན་ཡིན། འདི་ཡི་སྐྱབས་ཟིན་ཟིས་མང་
པོར་ཐིག་ལེ་སྤྱོད་མོ་ལ་རྒྱང་ཐིམ་པའི་འོད་གསལ་ཤར་བའི་ཆེ་རྩ་འཁོར་གསལ་འདེབས་
པ་བྱང་སེམས་དབབ་ཕྱོག་གི་དམིགས་པ་སྐྱོང་བ་སོགས་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྷ་བྱའི་
འོད་གསལ་གྱི་ཆེ་དབྱེད་སྐྱོམ་གཞན་པར་ཞོག་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་དེས་སྟོང་ཉིང་
ལ་ཡང་འཛིག་སྐྱོམ་ཁོ་ན་བྱེད་གྱི། དབྱེད་སྐྱོམ་བྱས་ན་རྒྱང་འདུས་པ་བྱིར་བྱས་
ནས་འོད་གསལ་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་སྟོང་ཉིང་བསྐྱོམ་པའི་ལོགས་སུ་འགྱུར་བར་གསུངས་
པའི་གནད་དང་། རྒྱང་དབྱེད་མར་ཐིམ་པའི་རང་སྟོབས་གྱིས་གཏུམ་མོ་འབར་གསུང་
བ་དང་དགའ་བཞི་སྟོང་བཞིའི་ངོ་ཐོར་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་གནད་མ་གོ་བར་ཟད་
དོ། །དཔེན་གཞིའི་ལུས་ནི་ཕྱང་པོ་ལྷ་ཀ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཀྱི་སྐྱད་དོད་ཀྱ་ཡ་ཞེས་པ་
བསགས་པ་དང་སྤྲངས་པ་ལ་འཇུག་པས་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱང་པོ་བཞི་ཀ་

ཡང་རང་རང་གི་ཆ་གས་དང་སྐད་ཅིག་སྡེ་དུ་མ་བསགས་པ་དང་སྤངས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དོ། །དབེན་པའི་དོན་ནི་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་གྱིས་དབེན་པ་ཡིན་པས། དེ་
ལྟར་ན་སྤང་བ་ཤད་པ་བཞིན་སྤྱད་དངོས་གཞིའི་སྐབས་བདེ་སྤོང་སྤྱར་ནས་ཡུན་རིང་
དུ་བསྐྱོམས་པའི་རྗེས་ཐོབ་དུ་དབང་པོ་དུག་གི་ཡུལ་དུ་གང་ཤར་བ་ཐམས་ཅད་དོན་
སྤང་ནས་བྱུང་བ་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ངེས་པར་བྱས། དེ་ནས་སྤང་གི་ཡུལ་ཅན་
བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཡུལ་སྤོང་བ་ལ་མ་བྱུང་བ་མེད་པས་གང་སྤང་སྤོང་པ། སྤོང་བ་བདེ་
བ། བདེ་བ་ཆེན་པོ་དམ་པ་རིགས་བརྒྱ་ལ་སོགས་པའི་ལྷའི་རྣམ་རྟེན་དུ་བལྟས་ནས་
བསྐྱེད་པས་གང་སྤང་ཐམས་ཅད་བདེ་ཆེན་འབར་བའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་ལ་འདི་ལ་
སོར་བསྟུད་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ཆང་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ངག་དབེན་གསུང་རྗེ་རྗེའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལ། ངག་དབེན་
ཞེས་པ། ངག་གི་ཙ་བ་ཐ་མལ་པའི་རྒྱང་འཇུག་གནས་ལྷང་གསུམ་གྱི་རང་གདངས་རྗེ་
རྗེ་གསུམ་གྱི་རང་གདངས་སུ་དང་པོར་མོས་པས་བསྐྱོམས་པས། མཐར་དེ་གསུམ་
གྱི་གདངས་རྗེ་རྗེ་གསུམ་གྱི་རང་གདངས་སུ་དངོས་གནས་ལ་འགྱུར་ནས་ངག་ལ་
ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་ལོག་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལྷ་སྤྱོད་ལ་གསལ་
སྤང་དང་ང་རྒྱལ་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་ན་དེའི་སྤྱགས་བཞུས་པས་ཞི་སོགས་གྱི་ལས་
རབ་འབྲམས་བསྐྱབ་པ་ལ་རྒྱས་པ་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་འབྱུང་བ་ལྟར། ལུས་དབེན་གྱི་
སྐབས་སུ་རྒྱང་དབྱ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་ལྷན་སྤྱོད་གྱིས་སྤོང་
ཉིད་རྟོགས་པའི་གཟུང་རྣམ་ལྟར་ཤར་བའི་རྗེ་རྗེའི་སྤྱོད་ལ་གསལ་སྤང་དང་ང་

ཀྱལ་བརྟན་པོ་ཡོད་ན། ངག་དབེན་གྱི་སྤྲུགས་ཀྱང་རྒྱས་པ་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བ་འབྱུང་བ་
དཔེར་ན་བི་ཤང་ཁོག་པ་ཕྱན་སྤྲུམ་ཆོགས་པའི་རྒྱུད་ལས་སྤྲ་སྤྲན་པ་འབྱུང་བ་བཞིན་
ཡིན། སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས་ངག་དབེན་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཡུལ་མིན་པར་གསུངས་པ་
ནི་སྐབས་དེར་ངག་དབེན་གྱི་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་མི་རྒྱས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེས་ངག་
དབེན་ལ་གོ་བ་ཆགས་མི་རྒྱས་པའི་དོན་མིན་ནོ། །དངོས་ཀྱི་དོན་ལ། སྤྱིང་གའི་སྤྲ་
ཅེར་སྤྲུགས་གྱི་ཐེག་ལེ་དང་། གདོང་གི་སྤྲ་ཅེར་འོད་གྱི་ཐེག་ལེ། གསང་བའི་སྤྲ་ཅེར་
རྫས་གྱི་ཐེག་ལེ་བསྐྱོམ་ཚུལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་། བསྐྱུས་པ་མི་ཤིགས་པ་ཨ་
མུང་གཅིག་ཕུ་བསྐྱོམ་པ་དང་། རྒྱས་པ་སྤྲུགས་འཁོར་དང་བཅས་པ་གཉིས་སྤྱི་འབྲ་
ཞིང་གང་རུང་རེས་ཀྱང་ཆོག་ནའང་ཐོག་མར་བསྐྱུས་པ་བསྐྱོམ་ན། རང་དོ་རྗེ་འཆང་
དུ་གསལ་བའི་སྤྱིང་གའི་ཅ་འཁོར་གྱི་དབྱས་སྤྲ་མ་ལས་ཐོབ་པའི་ཐེག་ལེའི་དྲངས་མ་
དམར་པོ་འོག །པ་ལས་ཐོབ་པའི་དཀར་པོ་སྤྱིང་དུ་གཏུ་ཁ་སྤྱར་གྱི་དབྱས་སྤྲ་ཤིན་ཏུ་
སྤྲ་བའི་རྒྱུང་སེམས་ཨ་མུང་ཤད་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ་དབྱ་ཆེན་གྱི་ཤད་ཅེ་མོ་སྤྲ་བ་གྲེན་
དུ་བསྟན་པ་སྤྱོན་པོ་ཐེག་ལེ་རྒྱ་ད་དང་བཅས་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་བྱང་སེམས་བ་
མོ་ཉྩ་བུ་འཛུག་བཞིན་པ་ལ་རང་སེམས་ཞུགས་པ་བཞིན་བྱས་ནས་བསྐྱོམས་པས་
རྒྱུང་དབྱ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་སྤྱོད་བཞི་དགའ་བཞིའི་ངོ་བོར་
འབྱུང་ཞིང་། དེ་དག་གི་ཆེ་ལུགས་འབྱུང་དང་ལུགས་ལྟོག་གི་སྤྱོད་བཞི་དེ་དང་དགའ་
བཞི་སོ་སོའི་དུས་སྤྱི་བདེ་སྤྱོད་སྤྱར་ནས་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱས་ལ་བསྐྱུངས་
ནས། མཉམ་གཞག་ལས་ལྷང་ཆད་ཆད་པའི་ཆེ་འཕེན་པའི་དབང་གིས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་

རྒྱུང་སེམས་དང་པོའི་མགོན་པོ་ཡབ་ཡུམ་རྟེན་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་སྐྱུར་ཕུང་པོ་རྟིང་
བ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་ཕུང་པོ་རྟིང་པའི་བྱི་ནང་གང་རུང་དུ་ལངས་ནས་གསལ་སྒྲང་
དང་ར་རྒྱལ་འཛིན་ཅིང་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྐྱུང་རིམ་བསྟོམ། ཡང་སྟིང་གའི་ཨ་
ཐུང་ལ་དམིགས་ནས་རྒྱུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་པའི་ཆེ་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྟོག་
གི་བདེ་བས་བདེ་སྟོང་སྐྱུར། ཡང་ལོངས་སྐྱུར་ལྡང་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཁོར་མར་
བསྟོམས་ནས་མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་འདོད་ན། བདག་གི་ཕ་བའི་ལུས་ཐ་མལ་
པའི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་བ་འདིས་རགས་པའི་ལུས་བཟུང་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་སྟུང་
པའི་འཕེན་བ་བཏང་ནས། ཕུང་པོ་རྟིང་བ་དམ་ཆོག་པར་གསལ་བའི་སྤྱི་པོ་ནས་སྟིང་
གར་ཞུགས་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་ལྟའི་རྣམ་
རོལ་དུ་བལྟ་བ་ལུས་དབེན་ལྟར་བོ། ཉིན་པར་དེ་ལྟར་བསྟོམས་ནས་གཉིད་ལ་འགྲོ་
ཁར་སྟིང་གའི་ཨ་ཐུང་ལ་དམིགས་ནས་བསྟོམས་པས་ཉིན་པར་བསྟོམས་པའི་རྒྱས་བ་
དང་གཉིད་ཀྱི་དུས་སུ་རྒྱུང་རགས་བ་རང་བབས་ལ་སྟིང་གར་ཐིམ་བ་གཉིས་སྒྲགས་
ནས་བསྟོམས་པས་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་སད་དུས་ལས་ལྷག་བ་འབྱུང་བས་དེ་
དང་དེའི་ཆེ་བདེ་སྟོང་སྐྱུར་ནས་བསྟོམ་བ་དང་། གཉིད་སད་པར་ཚུམ་བ་ན་མི་ལམ་
ཀྱི་ལུས་ལོངས་སྐྱུར་ལྡང་བ་དང་། སྐར་ཡང་སྟིང་གའི་ཨ་ཐུང་ལ་དམིགས་ནས་བསྟོམ་
བ་དང་། ལོངས་སྐྱུར་ལངས་བ་འཁོར་མར་བསྐྱུངས་ནས་སད་པར་འདོད་ན་སད་ཚུལ་
ཁྱད་པར་ཅན་བྱས་ནས་ཕུང་པོ་རྟིང་བ་ལ་འཇུག་པ་སོགས་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །འདི་
ལ་གཉིད་དུས་ཀྱིས་སད་དུས་ལ་སོགས་འདོན་བ་དང་། སད་དུས་ཀྱིས་གཉིད་དུས་

གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་སོགས་འདོན་བ་གཉིས་ཡོད་དོ། །རྒྱས་བ་བསྐོམ་ན་བརྒྱ་འདབ་
བརྒྱད་བསྐོམ་བ་དང་། ཅ་འདབ་བརྒྱད་གང་རུང་བསྐོམ་བ་ལ་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་
གེ་འགོད་ལུགས་བད་འདབ་བྱི་མ་བཞི་ལ་ཤར་སོགས་ཕྱོགས་བཞི་ལ། ཨ་ཨྱ། ཨི་
ཨྱ། ཨུ་ཨྱ། ཨེ་ཨྱ། མཛམས་བཞི་ལ། ཨོ་ཨྱོ། ཨི་ཨེ་རྣམས་དཀར་པོ། བད་འདབ་
བར་བ་བརྒྱད་ལ་ཕྱོགས་བཞིར། ཀ་ཁ་ག་ཟ། ཅ་ཆ་ཇ་ཟ། ཉ་ཐ་ཌ་ཟ། ཏ་ཐ་ད་ཟ།
མཛམས་བཞིར། བ་པ་བ་ཟ། ཡ་ར་ལ་ཟ། ཤ་ཌ་ས་ཟ། ང་ཉ་ཉ་ཟ། རྣམས་དམར་
པོ། བད་འདབ་ནང་མ་བཞི་ལ། རི་རྩི། ལི་ལྷི། བཞི་ནག་པོ་འབྲེང་ལ་འགོད། ཅ་འདབ་
བསྐོམ་ན་བྱི་ནས་ནང་ལ་འགོད་བ་དང་། དབྱས་གྱི་མི་ཤིགས་བ་གསལ་བཏབ་ནས།
རྒྱང་འདུ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་ཡོད་བས། ཐོག་མར་དབྱངས་གྱི་ཡི་གེ་ཅ་འདབ་
དང་བཅས་བ་ལ་སེམས་བཟུང་། དེའི་ཡུན་ཉིས་འགྱུར་ཅམ་གསལ་བྱེད་དང་། དེའི་
ཉིས་འགྱུར་རི་ལི་དང་། དེའི་ཉིས་འགྱུར་ཅམ་ཐིག་ལེ་ཨ་ཐུང་དང་བཅས་བ་ལ་སེམས་
བཟུང་ནས་བདེ་སྟོང་སྟུར་ནས་སད་དུས་དང་གཉིས་དུས་གྱི་དགེ་སྟོར་སྟོང་ཚུལ་
སྟར་བཞིན་ཡིན་ལ། ཆེ་འདིར་དེ་ལྟར་བསྐྱངས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་འཆི་བར་ཉེ་བའི་
ཆེ་ལྟར་བ་བྱིར་བཅོས་བ་དང་ཡོ་བྱད་ཆོགས་སུ་གཏོང་བ་སོགས་བྱས་ལ་འཆི་ཁར་
ཟླ་མ་ལ་གསོལ་བ་བྲག་ཏུ་འདེབས་ཤིང་། སྟིང་གའི་སྤྲུགས་གྱི་ཐིག་ལེ་རྒྱས་བསྐྱུས་
གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱངས་བས། དེའི་ཆེ་ལས་གྱི་དབང་གིས་རང་དབང་
མེད་པར་རྒྱང་ཐིམ་ནས་སྟིང་གའི་ཅ་མདུད་གྲོལ་འགྲོ་བས་དེ་དང་ཆེ་འདིར་གོམས་
པའི་དབང་གིས་འབྱུང་བ་ཐིམ་རིམ་སོ་སོའི་དུས་སུ་བྲན་ཤེས་སྟོབས་དང་ལྷན་བ་སྟེ་

བས། རིམ་རིམ་སོ་སོ་ངོས་ཟེན་པར་བྱས་ལ་སྟོང་བ་བཞི་ཀ་དང་ཁྱད་པར་ཐམས་ཅད་
སྟོང་བ་འོད་གསལ་གྱི་དུས་སུ་བདེ་སྟོང་སྤྱར་ནས་གཞིའི་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལམ་གྱི་
འོད་གསལ་དང་བསྐྱེད་ནས་བསྟོམ། འོད་གསལ་དེ་ལས་ལྷང་བར་རྩོམ་བ་ན་བར་
དོའི་ལུས་ལོངས་སྤྱར་ལྷང་བའི་འཕེན་བ་བཏང་ནས་བར་དོའི་ལུས་ཡིད་རྩོད་ལྟ་སྤྱར་
ལངས་ནས་སྤྱད་རིམ་བསྟོམ། སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཆེ་གང་དུ་སྐྱེ་བའི་པ་མ་གཉིས་དང་དེ་
གཉིས་ཀྱི་ཁམས་དཀར་དམར་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤྱང་ཞེན་ལྟོག་ནས་བསམས་བཞིན་དུ་
སྲིད་པ་བཟུང་ནས་ལམ་ལྷག་མ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་ལ། སད་དུས་དང་གཉིད་
དུས་དང་འཆི་དུས་ཀྱི་བསྐྱེད་བསྟོར་དགྲ་དཔེན་པ་གསུམ་ཀ་ལ་འཁྱེར་ཤེས་དགོས་ལ།
འདི་དག་དཔྱད་མཉམས་ནས་སྟོང་ཚུལ་མདོར་བསྟུས་ཅམ་ཡིན་བས། རིམ་པ་ལྟའི་ཞིབ་
ཆ་མཐའ་དག་གསལ་སྟོན་དང་གདན་ཇོགས་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །

གདོང་གི་སྒྲ་ཅེར་འོད་ཀྱི་ཐེག་ལའི་སྟོག་རྩོམ་བསྟོམ་པ་ལ། ཐོག་མར་རྒྱང་གི་
ནམ་གཞག་རྒྱས་པ་དང་། སྤྱགས་བཏུ་བའི་གཞི་ལ་སོགས་པ་སྤྱགས་ཀྱི་ནམ་གཞག་
རྒྱས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ། མདོ་སྤྱགས་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་བདག་འཛིན་འཁོར་
བའི་རྩ་བར་འདོད་པ་དང་དེའི་གཉིན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་འདོད་
པར་འབྲེལ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་ཐེག་པ་འདི་ལ་རྒྱང་གིས་ཐ་མལ་པ་ལ་འཁོར་བའི་རྒྱ་བྱེད་
ཅིང་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྩ་བ་བྱེད་ཚུལ། རོ་རྒྱང་གི་
རྒྱང་དབྱ་མར་བཟུང་ནས་སྟེང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་འཆི་རིམ་རིམ་བ་བཞིན་ཞུགས་
གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རོ་བོར་གྱུར་པ་

དེས་རང་བཞིན་མེད་པ་འདྲིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
ལས་དག་མ་དག་གི་སྒྲུ་མའི་སྒྲུ་འབྲུབ་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་བཅའ་ནས་དམིགས་
པ་དངོས་ཀྱི་ཆེ། གནད་བཞི་ཆང་བའི་སྒྲོ་ནས། རང་གསང་ཆེན་ཇོ་རྩེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་
དུ་གསལ་བའི་རྩ་གསུམ་འཁོར་ལོ་བཞི་དང་བཅས་པའི་སྤྱིང་གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབྱས་
སུ་ཐིག་ལའི་དབྱས་སུ་ཨ་མ་མུང་སྟོན་པོ་འོད་འཆར་ཞིང་བྱང་སེམས་བ་མོ་ལྟ་བུ་འཛུགས་
པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ལ་དམིགས་པ་བརྟན་པ་ཡུན་རིང་བར་བསྐྱུངས་ནས། དེའི་རྒྱ་དུ་ལས་
སྟོག་འདྲིན་སྟོས་རེད་གི་དུད་བ་ལྟ་བུ་དལ་བྱས་རྒྱ་ཉི་ནས་ཡར་སོང་བ་ཡར་སྐྱེ་སྐྱེན་
དབྱས་སུ་སྒྲེབས་པ་ན། རྒྱང་དེའི་རང་གདངས་ཨོྲཱི་གྱི་རང་གདངས་སུ་ཤར་བ་ནང་དུ་
འུགས། ཨྲཱི་གདངས་གྱིས་ཨ་མུང་ལ་སིབ་གྱིས་ཐེམ་ནས་གནས། རྒྱི་གི་གདངས་
གྱིས་བྱིར་ལྡང་བ་དང་། ཡང་དེའི་ཞབས་ནས་མུར་སེལ་སེར་པོ་སྟོས་རེད་གི་དུ་བ་ལྟ་
བུ་བྱང་བ་རྒྱ་ཉིའི་མར་སྒྲར་སྒྲེབས་པ་ན་ཨོྲཱི་གྱིས་འཇུག །ཨྲཱིས་གནས། རྒྱི་གིས་ལྡང་
བ། ཡང་དེའི་རྒྱ་དུ་ནས་སྟོག་འདྲིན་ཡར་འགོ་བ་དང་། ཞབས་ནས་མུར་སེལ་མར་
འགོ་བ། ཨོྲཱི་གྱིས་འཇུག་བ། ཨྲཱིས་གནས་བ། རྒྱི་གིས་ལྡང་བ་རྣམས་དུས་མཉམ་དུ་
བྱེད། དེ་ལྟར་ཡང་ཡང་གོམས་པས་གཞི་ལ་འཇུག་ལྡང་གཉིས་ལས་གནས་པ་བྱར་དུ་
མེད་ཀྱང་། དང་པོར་འཇུག་ལྡང་གང་རུང་གི་ཡུན་གྱི་གནས་པ་རྩོལ་བས་བཅས་ནས་
བསྐྱོམས་པས་མཐར་འཇུག་ལྡང་རྩེ་མུང་དང་གནས་པ་རྩེ་རིང་དུ་སོང་ནས་གནས་པ་
འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེའི་ཆེ་ལུས་ཀྱི་སྟོད་སྟངས་ཀྱི་རྒྱང་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་མི་
ཤིགས་པ་ལ་ཉེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་ནང་དང་རྒྱང་རགས་པ་འགའ་རེ་མི་ཤིགས་པ་རང་

ལ་ཐེམ་པར་འགྱུར་བས། དེ་དག་གི་ཆེ་སྒྲིར་དགའ་བ་བཞི་དང་། ཁྱད་པར་སྙིང་གའི་
རྒྱང་དང་བྱང་སེམས་འདུ་བའི་དགའ་བཞི་སྟོང་བཞིའི་ཆེ་བདེ་སྟོང་སྦྱར་ནས་སད་པ་
དང་གཉིད་དང་འཆི་བའི་བསྐྱེད་པ་དང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་རྣམས་ལ་མཁས་པར་
བྱལོ། །ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ལ་དོར་བརྒྱས་བྱེད་ན། དབང་པོ་དེ་དང་དེའི་རྩ་ཡི་རྩ་བ་མི་
ཤིགས་པ་ལ་ཟུག་པར་མོས་ནས་དོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་བརྒྱས་པ་བྱལོ། །

གསང་བའི་སྤྲ་ཅེར་རྗེས་ཀྱི་ཐིག་ལའི་སྟོག་ཚེལ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། རང་དོ་རྗེ་འཆང་
ཡུམ་བཅས་ཀྱི་རྩ་གསུམ་འཁོར་ལོ་བཞི་དང་བཅས་པའི་ཡུམ་གྱི་རྒྱ་ཉིའི་མར་སྤྲ་རང་
གི་རྒྱ་ཉིའི་ནང་དུ་ཚུར་བྱངས། རང་གི་སྙིང་ག་ནས་རྒྱང་ཐིག་ལའི་གཟུགས་ཅན་སྟོས་
ནས་རྒྱ་ཉི་ཐང་མཆོམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཉི་གདན་ལ་གནས་པའམ། ཡང་ན་སྦྱིལ་ཀྱང་བཞི་
ཕྱན་དུ་བྱས་ནས་དམིགས་པ་བསྐྱངས་པས་རྒྱང་ཐིམ་ཉགས་བྱང་བ་ན་སྙིང་གའི་ཨ་
མུང་ལ་དམིགས་པ་གཏད་པས་ཕྱིའི་སྐྱེན་བྲག་རྒྱ་དང་སྦྱར་བའི་བྱས་པས་སྟོག་ཚེལ་
སྤྲ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབས་ལས་ཀྱང་རྒྱང་དང་བྱང་སེམས་སྙིང་གར་འདུ་བུལ་ཆེ་བས་
ལུགས་འབྱུང་དང་ལུགས་ལྟོག་གི་དགའ་བཞི་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་འཆང་བས་དེ་དག་
གི་ཆེ་ཡང་བདེ་སྟོང་སྦྱར་ནས་སད་པ་དང་གཉིད་དང་འཆི་དུས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་བསྐྱོམས་
པས་འདི་སྟོག་ཚེལ་སྤྲ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཐོགས་འདོན་དུ་འགྱུར་རོ། །ངག་དབང་གི་མཇུག་
ཏུ་ཁབ་བྱེད་ལ་དོར་བརྒྱས་བྱེད་ན་ལུས་ཀྱི་སྟོང་སྟངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བ་སྤྱིའི་བྲག་ཚུན་
ཀྱི་རྩ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་མི་ཤིགས་པའི་ཐང་གི་རྒྱ་ཉི་ལ་ཟུག་པའི་ནང་ནས་རྒྱང་སྟོ་
བུན་བུན་དལ་བུས་སོང་བ་རྩ་སོ་སོའི་ཅེར་སྟེབས་པ་ན་ཨོྲིས་ནང་དུ་འཇུག་པ་

སོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་སྤྱོད་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སེམས་དབེན་སྤྱགས་རྫོང་འི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱོམ་པ་ལ། དབེན་གཞིའི་
སེམས་ནི་སྤང་བ་གསུམ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ལ། དེ་མཆོད་འཛིན་ལས་མ་དབེན་ཞིང་
བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་མ་སོང་བ་ལས་མ་དབེན་པ་དེ་སྐྱབས་འདིའི་དམིགས་པ་
བསྐྱེད་ས་པས་མཆོད་འཛིན་དང་བྲལ་ཞིང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་སོང་
བ་ལ་སེམས་དབེན་ཞེས་བྱ་ལ། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་མཐོང་བ་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་འཇུག་
དགོས་པར་གསུངས་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་བདག་མེད་སྤྱོད་མོ་རྟོགས་པ་ལ་དེ་
དགོས་པར་སྟོན་པ་མིན་ཀྱི་རྒྱུ་རྗེ་ཉིའི་ནང་དུ་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་པའི་
སྤང་བ་གསུམ་ཀྱི་མཐར་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་ཀྱི་སེམས་མཛོན་དུ་འགྱུར་བ་
ལ་འདུས་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་འཇུག་དགོས་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤང་བ་གསུམ་
ཀྱི་མིང་ལ་ཀུན་བཏགས་སོགས་ཀྱིས་བཏགས་པའི་མིང་པར་བྱིན་ཐེག་པ་དང་ཐུན་
མོང་བ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་གསུམ་ལ་དེ་དག་གི་མིང་གིས་བཏགས་པ་དང་། བཏགས་
པའི་དོན་པར་བྱིན་ཐེག་པ་ལ་མ་གྲགས་པས་ཐུན་མོང་བ་མིན་ནོ། །བསྐྱོམ་ཚུལ་དངོས་
ནི། འདི་ལ་རེན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་དབང་ཚོན་འགའ་ཞིག་བྱག་རྒྱ་ལ་མ་སྟོས་པར་སེམས་
དབེན་བསྐྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ཚུལ་སྟོན་པ་
ཡིན་པས་གནད་བཞི་ཆང་བའི་རྫོང་འཆང་སེམས་དབང་སུམ་བཙེགས་ལུམ་བཅས་
ཀྱི་ལུམ་ཀྱི་རྒྱ་ཉིའི་མར་སྤྲོ་བཞོས་ནས་རང་གི་རྒྱ་ཉིང་བྲངས་ནས་སྟིང་གའི་སྤྱགས་
འཁོར་རྒྱས་པའམ། མི་ཤིགས་པའི་ཨ་ཐུང་གཅིག་བྱ་ལ་སེམས་བརྟན་པར་བཟུང་སྟེ།

ཨ་ཐུང་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་སོག་པས་ལན་ཚུ་
ཚུ་ལ་ཁྱ་བའམ་རྡོ་ཆོན་ལ་ཁ་བ་བབས་པ་ལྟར་ཁྱ་ནས་བཅུད་དང་། དེ་རང་དང་། རང་
ཡང་སྟོད་སྟོད་རྒྱབ་མདུན་ཐམས་ཅད་ནས་མེ་ལོང་ལ་ཏ་བཏབ་པ་བཞིན་དུ་ཁྱ་ནས་
ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དེ་ཨ་ཐུང་དང་། དེ་ཡང་རྒྱ་དཔེ་
བར་དང་། དེ་ཡང་མི་དམིགས་པར་བསམ། ཡང་ན་རང་ནས་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱས་
པས། ཕྱིའི་རྒྱུན་ལྷག་རྒྱ་དང་། བད་གི་རྒྱུན་བསམ་གཏན་གཉིས་དང་འབྲ་བའི་སྟུང་
རིམ་བསྐྱོམས་པས་སྔ་མ་ནས་རྡོར་བཞུས་ཀྱི་སྟིང་གའི་ཅ་མདུད་གྲོལ་བའི་དབང་
གིས་ལུས་ཀྱི་སྟོད་སྟོད་ནས་རྒྱུང་དང་བྱང་སེམས་སྟིང་གར་འདུ་བའི་ཆེ། སྟིང་གའི་ཅ་
འདབ་ཕྱི་མའི་ནང་དུ་སྟེབས་པའི་ཆེ་ལུགས་འབྱུང་གི་ལྷན་སྟེས་ལས་ཕྱེ་བའི་དགའ་
བ་དང་སྤང་བ། བར་བར་མཆོག་དགའ་དང་མཆེད་བ། བད་མར་བྱུང་དགའ་དང་ཉེར་
ཐོབ། མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐེམ་པའི་ཆེ་ལྷན་སྟེས་དང་འོད་གསལ་འཆར། ཡང་ཕྱིར་གྲེས་
ནས་འདབ་མ་དང་པོར་སྟེབས་པ་ན་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ། བར་བར་མཆེད་བ།
ཕྱི་མར་སྤང་བ། ཕྱི་བོ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུང་དང་ཐིག་ལེ་རང་རང་གི་གནས་སུ་སྟེབས་པ་
ན་ལུགས་ལྡོག་གི་ལྷན་སྟེས་འཆར་བས་དེ་དག་གི་ཆེ་བདེ་སྟོང་སྦྱར་ནས། འོངས་
སྦྱར་ལངས་པ་དང་། བྱང་པོ་རྟིང་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་དགོ་སྦྱོར་བསྦྱང་
བར་བྱའོ།

གཞིའི་སྐབས་སུ་གཉིད་དུས་སུ་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་
པ་འཆར་ཡང་མཆོན་ཉིད་རྡོགས་པར་མི་འཆར་ལ། འཆི་དུས་སུ་རྡོགས་པར་འཆར་

བ་ལྟར། ལམ་དུས་སུ་ཡང་ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་འོག་སྒོར་ཐེག་ལེ་བསྒྲོམ་
བ་ནས་དག་དབེན་གྱི་བར་དུ་དེ་དག་འཆར་ཡང་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པར་མི་འཆར་
ལ། སྙིང་གའི་ཙམ་དུད་རྫོགས་པར་གྲོལ་བའི་སེམས་དབེན་ནས་དེ་དག་པལ་ཆེར་
རྫོགས་པར་འཆར་ཞིང་དཔེའི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་ནས་འཆི་དུས་ལྟར་མཚན་
ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འཆར་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་དགེ་སྦྱོར་ཆོ་བ་བྱུག་
དང་བཙོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པར་བསྐྱངས་པས་སྦྱུ་ལུས་འབྱུང་བའི་མཚན་མ་སངས་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་ལ་འོད་ཟེར་གྱི་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། ཆངས་བ་སོགས་
ཀྱིས་བྱུག་བྱེད་པའི་ལྟས་བྱུང་ནས། དཔེའི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་འཆར་བའི་ཕྱིར་དུ་
དབང་གསུམ་བ་དངོས་དབང་དུ་བསྐྱར་ནས་སྤར་བཞིན་སེམས་དབེན་གྱི་དམིགས་
བ་བསྐྱངས་པས་འཆི་དུས་རི་ལྟ་བུའི་ལུགས་འབྱུང་གི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དཔེ་
ཡི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་གི་བར་ལེགས་པར་འཆར་རྟོ། །

དེ་ལྟར་དབེན་བ་གསུམ་གྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་མོས་ནས། བདེན་བ་གཉིས་སོ་སོ་བ་
དང་། དེ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲུག་པའི་རྫོགས་རིམ་དང་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི།
ཀུན་རྫོབ་བདེན་བ་བདག་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་རིམ་བ་ལ་སྒྲོབ་པ་ལ། བདག་བྱིན་རྒྱབས་
ཞེས་པའི་བདག་ནི་སེམས་ཅན་དུ་གདགས་པའི་གཞི་ལ་རགས་པ་གནས་སྐབས་
བ་རྒྱུའི་ཆ་བ་ལྟ་བུ་དང་། གཉུག་མ་ལྟན་སྤྱེས་ཀྱི་ལུས་ཤིན་དུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱང་སེམས་
རྒྱུའི་གཤེར་བ་ལྟ་བུ་གཉིས་ལས་བྱི་མ་འདི་ཡིན་ལ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དོན་
ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ལྟ་བུ་རྒྱུད་དོན་ལ་མཁས་པའི་སྒྲ་མའི་མན་དག་ལ་བརྟེན་

ནས་ཕྱང་པོ་ཕྱ་རགས་སྒོམ་སྒྲོབས་ཀྱིས་བྱེན་ས་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བའི་སེམས་ཀྱི་བཞོན་པར་
གྱུར་པའི་རྒྱང་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པའི་སྤྱུ་མའི་སྤྱར་དངོས་གནས་ལ་བཞེངས་པའི་
དོན་ཡིན། འདི་འདྲ་བའི་སྤྱའི་སྤྱབ་གཞི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱད་པར་མེད་པར་
ཡོད་ཀྱང་ཐོས་པ་མང་བ་དང་རྟོག་གའི་རིག་པས་མངོན་སུམ་དུ་ངེས་མི་ལུས་ལ།
ཟླ་མའི་མན་རག་གིས་དེ་ངེས་ནས་དེ་ལས་རང་གི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡོངས་སྟོན་
རྟོགས་པའི་སྤྱུ་སྤྱབ་ཚུལ་ཤེས་ནས་དལ་འབྱོར་ལ་སྙིང་པོ་ལེན་དགོས་པས་ཉམས་
སུ་ལེན་ཚུལ་དངོས་ནི།

སྤྱར་བཤད་ཟེན་བ་ལྟར་རང་གསང་ཆེན་རྟོ་རྟོ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་སེམས་དཔའ་
སུམ་བཅེགས་ཅ་འཁོར་ཨ་ཐུང་དང་བཅས་པ་གསལ་བཏབ་ནས་ཡབ་ཡུམ་སྦྱིལ་
ཀྱང་བཞི་ལྟར་དུ་བྱས་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་དང་འདྲ་བའི་སྤྱད་རིམ་བསྐྱོམས་
པས་བྱིན་པའི་སྤྱེན་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་འཆི་རིམ་རི་ལྟ་བུའི་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་ཕྱ་མོ་
ཚུན་ཆད་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐེམ་པའི་དཔེའི་འོད་གསལ་
མཐར་ཐུག་པ་ཤར་བའི་ཆེ་བདེ་སྟོང་སྤྱར་ནས་བསྐྱོམས་ཏེ་འོད་གསལ་དེ་ལས་ལྷང་
བར་ཚོམ་པ་ན། ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བའི་རྒྱང་སེམས་སྤྱུ་མའི་སྤྱར་ལྷང་བར་བྱའོ་སྤྱམ་པའི་
འཕེན་པ་བཏང་བས། དཔེའི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་འགགས་པ། ལུགས་ལྟོག་གི་ཉེར་
ཐོབ་འཆར་བ། མ་དག་པའི་སྤྱུ་མའི་སྤྱར་དངོས་གནས་ལ་བྱབ་པ་གསུམ་དུས་མཉམ་
དུ་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐེག་ལེ་དམར་པོ་གདན་དང་དཀར་
པོ་གོས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱས་ནས་སྙིང་གའི་ཅ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ཐོག་མར་བཞེངས་

ནས་ལུགས་ཐོག་གི་ཉེར་ཐོབ་མཆེད་པ་སྤང་བ་གསུམ་རྫོགས་ནས་སྤྱོད་རུམ་ནས་
སྒོག་འབྲུག་པའམ། རྩ་ལས་ཉ་ལྔར་བ་ལྟར་ཕྱང་པོ་ཉིང་པའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འབྱུང་བ་དེས་
བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱད་རིམ་བསྐྱོམས་པས་རྒྱང་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་
བར་དོ་བ་ལ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱུ་དེ་ནི་སྐྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་ལ་སོགས་
པ་དཔེ་བཅུ་གཉིས་དང་འབྲེལ་བ། རྒྱ་གང་ལས་སྐྱུ་དེ་དངོས་སུ་འབྱུང་ན་སྐྱོས་བཅས་
དང་སྐྱོས་མེད་དང་། ཤིན་ཏུ་སྐྱོས་མེད་སོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་མ་
བའི་རྒྱང་མཆོན་དཔེའི་སྐྱར་བསྐྱར་བུ་བ་(ངོས་ངེས་)ཤེས་པ་དང་། དཔེའི་འོད་གསལ་
མཐར་ཐུག་གི་བཞོན་པའི་རྒྱང་ལས་འབྱུང་པའམ་ལྟར་། རྒྱུན་ནི་ལུས་དཔེན་ནས་
བཟུང་སྟེ་འོད་གསལ་ཀྱི་མཐར་འོངས་སྐྱར་ལངས་པའི་འཕེན་པ་ཡང་ཡང་བཏང་ཞིང་
གོམས་པའི་མཐུ་དང་། དཔེའི་འོད་གསལ་ཀྱི་སེམས་དང་དེ་ལས་འོངས་སྐྱར་ལྟར་
བར་བྱའོ་སྐྱམ་པའི་འཕེན་པའི་དབང་གིས་ལྟར་ལ། སྐྱུ་དེ་བྱུང་ན་དཔག་ཆོད་བརྒྱའི་
བར་འོད་ཀྱིས་འགོངས་པ་དང་། ལྟ་ཆངས་པ་སོགས་ཀྱིས་བྱག་བྱེད་པ་དང་། ནམ་
མཁའ་མཐོན་ལ་མངའ་བཞེས་པ་དང་། ཆེ་དེ་ལ་སངས་རྒྱ་བས་བྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་
པན་ཡོན་དང་ལྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་པར་བྱང་རྩལ་པའི་རིམ་པ་
ནི། སྐྱུ་ལུས་པ་དེས་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུན་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་མ་དག་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དོན་
ཀྱི་འོད་གསལ་དུ་དག་ནས་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་
པ་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེ་ཡང་དེ་འབྲེལ་བའི་རྟོགས་པ་དེ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་དུས་ཁྲུང་པར་ཅན་སོ་
རངས་ཀྱི་དུས་སུ་སྐྱེ་བས་ཕྱི་ཡི་མངོན་པར་བྱང་རྩལ་པ་དང་། ནང་གི་དུས་ཁྲུང་པར་

ཅན་ལུགས་འབྱུང་གི་སྒྲུབ་བ་གསུམ་འགགས། ལུགས་ཐོག་གི་དེ་གསུམ་མ་སྦྱེས་
པའི་མཚམས་དེར་མངོན་དུ་འགྱུར་བས་ནང་གི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཟེར་རོ། དེ་
ལྟ་བུའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་ལམ་གཞན་གྱི་མཐར་འོང་ཚུལ་ནི། བར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་
ས་དང་པོ་ཐོབ་ནས་ས་བརྩ་པའི་བར་རང་ལམ་དུ་རིགས་ངེས་པས་སྤྲུགས་ལ་འཇུག་
བ་མི་སྲིད་ལ། དེའི་སྲིད་བ་ཐ་མའི་བྱང་སེམས་སྤྲུགས་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ་དང་པོར་དོན་
གྱི་འོད་གསལ་ནས་འཇུག་ཅིང་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་ལུན་བྱང་ཅམ་ཐོབ་ནས་མི་སློབ་
པའི་བྱང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་ལ། རྗེ་ཞོར་བཟང་ཞབས་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ས་དང་པོ་
ནས་བརྩ་པའི་བར་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྲུགས་ལ་འཇུག་བ་ཡོད་པ་དང་། སྲིད་བ་ཐ་མའི་
བྱང་སེམས་སྤྲུགས་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་སྤྲུལ་སློབ་པའི་བྱང་
འཇུག་བསྐྱོད་མི་དགོས་པར་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པར་བཞེད་བ་
ལས། དེ་འདྲ་བ་དེ་སྤྲུགས་གྱི་ལམ་གང་ནས་འཇུག་བཞག་དཀའ་བས་ལུགས་སྤྲུལ་
ལེགས་ཤིང་། དེ་འདྲ་བའི་བྱང་སེམས་གྱིས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་
དུས་ནི་མཚན་བྱེད་དང་། སངས་རྒྱ་བའི་དུས་ཐོ་རངས་ཡིན་ནོ། །མ་དག་པའི་སྦྱ་
ལུས་པས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི་རྩ་རྒྱུད་གྱི་དོན་མན་ངག་
དུ་ཐོན་པ་རྗེ་འགོས་གྱི་གདམས་བ་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་སེམས་དཔའ་སྤུམ་བཅེགས་
གྱི་རྗེས་གཞིག་དང་། རིལ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་དུ་བྱེད་པས། དེའི་ཚུལ་ནི་མ་
དག་པའི་སྦྱ་ལུས་བྱུབ་པ་ནས་བཟུང་མཉམ་གཞག་གི་སྦྱ་མའི་ཉམས་ལེན་སེམས་
དཔའ་སྤུམ་བཅེགས་གྱི་རྗེས་གཞིག་དང་རིལ་འཛིན་གྱི་སྤྲུད་རིམ་བསྐྱོམ་ཞིང་།

ལྷག་པར་སང་མོ་རངས་ལྷ་བྱ་ལ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་དོ་རྒྱལ་ཉི་མ་
དམར་ཐག་ཚོད་ནས་ལྷ་མ་ཆོགས་གྱིས་མཉེས་པར་བྱས་ནས་མཚན་བྱེད་ཤེས་རབ་
ཡེ་ཤེས་གྱི་དབང་དངོས་དབང་དུ་ཞུས་ཏེ་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་ཐོག་ནས་ཡབ་
ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་སྐུ་ལུས་པ་དེས་རང་གི་ལུས་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་གྱི་ལུས་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་སྐུ་དོ་མེ་ནམ་སྤང་དུ་བསྐྱོམ་པ་སྐུའི་དམ་ཆོག་
སེམས་དཔའ་དང་། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཨོ་བསྐྱོམ་པ་སྐུའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་།
དེའི་ཐེག་ལའི་ནང་དུ་ཨ་མ་སྤང་ཤོད་གྱི་ནམ་པ་ཅན་བསྐྱོམ་པ་སྐུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་
དཔའ་དང་། དེ་བཞིན་གསུང་དོ་མེ་འོད་དཔག་མེད་དང་། ཐུགས་དོ་མེ་མི་བསྐྱོད་པར་
བསྐྱོམ་པའི་ཐུགས་གྱི་སེམས་དཔའ་སྐུ་བརྟེགས་བསྐྱོམ། ཡང་ན། སྐུའི་ཡེ་ཤེས་
སེམས་དཔའི་ལྷན་ཀོར་གྱི་ནང་དུ་གསུང་གི་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་དང་། གསུང་གི་
ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཆོག་བྲག་གི་ནང་དུ་ཐུགས་གྱི་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་སོགས་
བསྐྱོམས་པའི་སེམས་དཔའ་དགུ་བརྟེགས་བསྐྱོམ། དེ་ནས་རང་གི་སྙིང་གའི་ཨ་མ་སྤང་
ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཕྱི་སྟོད་གྱི་འཛིག་ཏེན་ལ་ཐོག་པས་འོད་དུ་ཞུ་ནས་སྐུ་གསུང་
ཐུགས་སོ་སོའི་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་ལ་ཐེམ་ནས་རིམ་གྱིས་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་
དཔའ་དང་། དེ་རང་ལ་ཐེམ། ཡང་ན་སྐུའི་དམ་ཆོག་ལ། ཡེ་ཤེས་ལ། ཉིང་རེ་འཛིན། དེ་
གསུང་གི་སེམས་དཔའ་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས། དེ་ཐུགས་གྱི་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་
ཐེམ་ནས་ཐུགས་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་རང་ལ་ཐེམ། རང་ཡང་སྟོད་སྟོད་
རྒྱལ་མདུན་ཐམས་ཅད་ནས་མེ་ལོང་ལ་ཏྟ་བཏྟབ་པ་བཞིན་ཐེམ་པར་བསམ་པ་ནི་རྗེས་

གཞིག་དང་། ཡང་ན་རང་ཉིད་ཁོ་ན་མེ་མོང་ལ་ཉ་བཏབ་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་པར་བསྐྱོམ་
པའི་རིལ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤར་ནས་རྒྱང་དབྱ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་ལ་
བྱང་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཆི་རིམ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་འོད་གསལ་གྱི་དུས་སུ་མ་དག་པའི་སྐྱུ་
ལུས་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྱན་དངས་པ་བཞིན་ལྷག་མེད་དུ་དག་པའི་འོད་གསལ་གྱི་སྟོད་
ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེས་སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་སྐད་ཅིག་
གཉིས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་ཉོན་སྤྱིབ་གྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་
མེད་ལམ་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་པ། རང་རྒྱད་ལྡན་ཐེག་ཆེན་འབགས་པར་གྱུར་པ་གསུམ་
དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་། ཟུང་འཇུག་གི་རིམ་པའི་རིམ་པ་ལྟ་བུ་ནི། འོད་གསལ་དེ་ལས་
ལུགས་ལྟོག་གི་ཉིར་ཐོབ་ཤར་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་དུས་དེར་འཕེན་པ་བཏང་བ་ལ་མ་
སྟོས་པར་སྟོན་ནས་གོམས་པའི་དབང་གིས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱང་སེམས་དབྱེར་མེད་པ་
དེ་ཉིད་ཐོག་མར་སྟོང་གའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐེག་ལེ་དམར་པོ་གདན་དང་དཀར་པོ་གོས་
གྱི་ཚུལ་དུ་བྱས་ནས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དག་
པའི་སྐྱུ་ལུས་སུ་ལྷང་བ་དང་། ཉོན་སྤྱིབ་སྤངས་པའི་ནམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་
དུ་འབྱུང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱུ་ལུས་མཆོན་དཔེས་སྤྱས་པ་ནི་དུས་ནམ་ཡང་རིགས་འདྲ་
རྒྱན་མི་ཆད་ལ། སྐྱེ་དེ་ནམ་ཐོབ་པ་ནས་སྐྱུ་ལུགས་སུ་དངོས་པོ་གཅིག་པས་དེ་ལ་
སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་རྟོ་རྟེའི་སྐྱུ་མཆོན་ཉིད་པ་ཞེས་བྲ། དེ་ཡང་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ལངས་
པའི་ཆེ་བྱང་དུ་འཇུག་རྒྱུའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྤང་བ་ལ་དེ་མེད་
ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་དེའི་རྒྱན་ཉོན་སྤྱིབ་སྤངས་པ་དང་བྱང་དུ་འཇུག་པས་སྤངས་པ་བྱང་

འབྲུག་དང་། སྐར་མཉམ་གཞག་ཏུ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་རྟོགས་པ་བྱང་
འབྲུག་ཅེས་བྲ་ལ། འོད་གསལ་ལས་བཞེངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་
སྟོང་པའི་སྒྲུལ་དུ་བསྐྱོམས་པས་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་གྱི་བར་འཆར་ལ།
རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཕུང་པོ་རྟིང་པ་ལ་ཞུགས་ནས་བཟའ་བཏུང་ལ་འོངས་སྟོང་། ལས་རྒྱ་དང་
སྟོམས་པར་འབྲུག་།གདུལ་བྲ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ། དེ་དྲགས་གཤེར་བ་སོགས་ཀྱི་སྟོང་
བ་ཆེ་བ་གསུམ་མཐ་དྲུག་གམ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་སྟུང་བས། མི་སྟོབ་པའི་བྱང་
འབྲུག་འབྲུབ་པའི་མཆོན་མ་བརྟན་པོ་རྟིང་ནས་སྟོས་བཅས་སྟོས་མེད་ཤིན་ཏུ་སྟོས་
མེད་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱོམས་པས་
སྟོབ་པ་མཐའི་འོད་གསལ་གྱི་སྤང་བ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པའི་
བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་བྱངས་སྤང་ནས། དེ་ལྟ་བུའི་འོད་གསལ་དེའི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་
པར་སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྤང་མ་ལུས་པར་བྱ་བ་པའི་མཉམ་གཞག་ལས་དུས་ནམ་
ཡང་མི་ལྡང་བཞིན་དུ་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོང་བ་པ་ཐམས་ཅད་ལག་མཐེལ་དུ་སྦྱར་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱ་
བ་བཞག་པ་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ། ཤེས་སྤྱོད་སྤངས་པའི་ནམ་གྲོལ་ལམ་
ཐོབ་པ། སྟོབ་པ་མཐའི་འོད་གསལ་ནམ་མཁུན་དུ་གྱུར་པ། སྟོབ་པའི་བྱང་འབྲུག་གི་སྟུ་
མཆོན་དཔེས་སྟུས་པ་ཁ་སྦྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྟན་གྱི་འོངས་སྟུར་གྱུར་པ། གདུལ་
བྲ་ལ་སྟུལ་སྟུ་བྲེ་བ་ཐེར་འབུམ་འབད་ཚོལ་མེད་པར་སྟོན་བྱས་པ་ནམས་དུས་མཉམ་
དུ་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ནས་ཕུང་པོ་རྟིང་པ་དང་འབྲེལ་ཐག་བསྐྱོམས་སྟོབས་
གྱིས་ཆད་ཀྱང་དགོས་པའི་དབང་གིས་ད་དུང་ཕུང་པོ་རྟིང་པ་ལ་ཞུགས་ནས་ཆོས་སྟོན་

པའི་སྤྱལ་སྤྱོམ་ཐང་ཡས་པ་བཞུགས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་པ་འབྲས་བུའི་ཟུང་འཇུག་དེ་ནི་རང་དང་རིགས་
འདྲ་བའི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ལས་བྱུང་ལ། ཟུང་འཇུག་དེ་ཐོབ་པ་ལ་ཟུང་དུ་འཇུག་
རྒྱའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། སྤྱོད་ལུས་གཉིས་སྟོན་དུ་ཐོབ་དགོས། དེ་ཡང་མ་དག་
པའི་སྤྱོད་ལུས་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་མ་སྦྱངས་པར་དོན་གྱི་
འོད་གསལ་མི་ཐོབ་པས་སྟོན་ལ་སྤྱོད་ལུས་ཐོབ་དགོས། བར་དོ་རི་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་ལུས་
ཡུང་ལོ་རྟིང་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་བྱེ་བ་འབྲུབ་པ་ལ་འཆི་དུས་རི་ལྟ་བུའི་རྒྱུང་ཤ་
རགས་ཐམས་ཅད་མི་ཕྱིགས་པ་ལ་ཐིམ་པའི་སྟོང་པ་གསུམ་དཔེའི་འོད་གསལ་
དང་བཅས་པ་ཐོབ་དགོས། དེ་ལ་སྟིང་གར་གནད་དུ་བསྐྱལ་བའི་རྟོག་བཞུས་ཀྱིས་
སྟིང་གའི་ཅ་མདུད་རྩོགས་པར་གྲོལ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལ་རྒྱ་ཉིའི་མར་སྤྲེལ་
སོགས་པར་གནད་དུ་བསྐྱལ་ནས་རྒྱུང་དབྱ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་
པའི་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་སྟོང་ཉིད་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་
གཟུང་ནས་ལྟར་ཤར་བའི་ལུས་དཔེན་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལ་ཤ་བརྟོག་པའི་རྣལ་
འབྱོར་དང་། རགས་པ་བྲན་པ་གཅིག་པའི་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལ་དམ་
ཆིག་དང་སྟོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྤྱོད་པའི་ས་བོན་ཐེབས་ངེས་ཀྱི་དབང་ཐོབ་
པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ཐུན་མོང་ལམ་
སྦྱངས་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ལ། དེ་ལ་ནང་གི་རྒྱུན་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་དང་། ཕྱིའི་རྒྱུན་
ལམ་ཆང་ལ་མ་ཞོར་བ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉན་བསམ་སྦྱོར་

གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་ཚང་
ལ་མ་ཁོར་བ་ལ་སྒྲ་མའི་གསུང་བཞིན་དུ་སྟོབ་པ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གདུལ་བྱས་
དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒོ་ནས་སྟོགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་སྤང་གཅིག་ལ་ལས་དང་པོ་
བའི་ས་ནས་རྩོམ་འཆང་གི་སར་བསྟོད་ཚུལ་སྒྲ་ན་མེད་པ་དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མ་དམ་པའི་
གསུང་རིམ་ལྟ་བུ་བསྟེན་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གོང་གི་དམིགས་པ་རྣམས་
ཀྱི་གོགས་སེལ་དང་། བོགས་འདོན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཙ་གོགས་
སེལ་ཚུལ་ནི། ལུས་བསྟོད་པའི་ཆེ་བྲག་གཟེར་གྱིས་བཅབས་པ་ལྟ་བུ་འབྱུང་ལ་མ་
བསྟོད་པའི་ཆེ་མི་འབྱུང་ན་སྐབས་གང་ཡིན་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་ཙ་ཙ་ཙ་བྲག་པ་ལྟ་
ལ་རིང་བའི་ནང་ནས་འོད་འཕྲོས་ནས་ཙ་ཙ་ཙ་བ་བསྐྱངས་འཁུམས་པ་བརྒྱུད་རིངས་
པ་མཉེན་པོར་བྱས་པར་ཡང་ཡང་བསམ། རྒྱུད་གོགས་ལ་འདུམ་འདོད་པ་དང་འདུ་
ལུགས་མ་ལེགས་པ་གང་བྱུང་ཡང་སྐབས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་ལས་ཙ་ནང་
སོ་སོར་རྒྱུད་སྟོས་རིང་གི་དུ་བ་ལྟ་བུ་ལ་རིང་བ་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བུས་བྱངས་ནས་ཡང་
ཡང་དམིགས་ཉེན་ལ་བསྟེན་ནོ། །འཇག་གོགས་གྲིབ་ལ་བཏེན་པ་ཡིན་ན་རང་གི་
རྟགས་ཀྱི་རྩོམ་དམིགས་པས་ལུ་དུང་ཕྱི་ནང་བསྐྱར་བ་ལྟར་བྱས་ཏེ་སྤྱི་པོ་ནས་འབྱུང་
ངེ་ཡོད་པར་བསམ། གཏུམ་མོ་པལ་པ་འབར་བས་ཁམས་ཁྱུ་བ་ཡིན་ན་ལུས་ཀྱི་མཐོ་
ས་ནས་བསྐྱོག་ཅིང་། རྩོམ་ཉི་ཅེ་ནས་བསྐྱོག་ན་ཐིག་ལེ་ཁོར་བུའི་ཅེ་ནས་དབྱས་དང་།
གསང་གནས་དང་ལྟེ་བར་བྱངས། ལུས་ཀྱི་རྩོམ་སྤྱི་ལྟར་། ལག་པ་ཁུ་ཚུར་དམ་པར་
བཅངས་པའི་སོར་མོ་རྣམས་མཐེ་བོས་མནན་པས་བྱུ་མ་གཉིས་མནན། མིག་གྲིག་

དུ་ཕྱོག་། ཁྱེ་ཡ་ཀན་ལ་སྒྱར། ཁྱོ་བ་སྐལ་ཆོགས་ལ་སྒྱར་ནས་སྙིང་གའི་རྩི་ལས་རྩི་
ཡིག་ཞབས་ཀྱི་གཉིས་ཡོད་པ་སྐམས་པ་ལྟ་བུས་ཐིག་ལེ་བཟུང་ནས་ངག་ཏུ་རྩི་ཞེས་ཉེར་
གཅིག་བརྗོད་ནས་རིམ་གྱིས་སྙིང་ག་། མགྱིན་པ་སྦྱི་ཐོར་བྲངས། དེ་ནས་ལུས་ཀྱི་ཆ་
ཐམས་ཅད་ལ་གྲམ་པར་བསམས་ལ་ལངས་ནས་ཡན་ལག་རྣམས་སྦྱག་གོ། ། བོགས་
འདོན་ལ་གསལ་བའི་བོགས་འདོན་ནི་འོག་གི་སྣ་ཅེའི་ཐིག་ལེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་དེ་ལས་འོད་
ཟེར་གྱི་ཆོགས་སྒྲོས་པས་གསང་གནས་སོགས་ཀྱི་ཅ་ནང་ཁེངས་ཤིང་མཐར་ལུས་
ཐམས་ཅད་གང་ནས་ཤེལ་གྱི་ཁང་པར་མར་མེ་སྤར་བ་བཞིན་དུ་བསམ་མོ། ། བདེ་བའི་
བོགས་འདོན་ནི། རོ་རྒྱུང་གཉིས་ཀྱི་མར་སྣ་རྩུ་ཉིའི་མར་སྤེའི་ནང་དུ་སྤྱད་མཆུ་གཅིག་
གི་ནང་དུ་ཤག་མཆུ་གཉིས་བཅུད་པ་བཞིན་བྱས་པའི་རྩུ་ཉིའི་མར་སྤེའི་ནང་དུ་
དབྱས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ལ་རོ་རྒྱུང་གི་རྒྱུང་གིས་བསམ། དེ་ལས་གཏུམ་མའི་མེ་སྤེལ་
རིང་ཞིང་ཚོ་བ་འབར་ནས་སྦྱི་ཐོའི་བར་སོང་སྟེ་སྦྱི་ཐོའི་རྩི་ཡིག་དཀར་པོ་མགོ་བྱར་
དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་རེག་པས་དེ་ཉིད་གཡོ་ཞིང་འགྲལ་ནས་བའི་བྱ་མ་ལྟ་བུ་བྱང་སེམས་
འཛིག་པར་གྱུར་ནས་དེ་ལས་བྱང་སེམས་བབས་པས་ཅ་ནང་ནས་ཐིག་ལེའི་ནང་དུ་
སྦྱང་བ་ལས་སྤར་མེ་ཆེར་འབར་བས་བྱང་སེམས་ཆེར་བཞུས་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོས་
བརྒྱལ་འགོ་བ་ཅན་དུ་བསམ་མོ། །

སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་གཏུམ་མོ་བྱད་པར་ཅན་བསྐྱོམ་ན་རང་སྤྱར་གསལ་བའི་
ཅ་གསུམ་འཁོར་ལོ་བཞི་དང་བཅས་པ་གསལ་བཏབ་པའི་སྟེ་བའི་འོག་ཅན་ན་རྩུ་ཉིའི་
མར་སྣ་ཡོད་པའི་ནང་དུ་རོ་རྒྱུང་གཉིས་ཀྱི་མར་སྤེ་བཅུག་པའི་རྩུ་ཉིའི་ནང་དེར་ཨ་

ཐུང་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དམར་པོ། སྙིང་གར་རྩྱི་ཡིག་སྟོན་པོ་མགོ་ཐུར་དུ་བསྟན་པའི་
ཐེག་ལའི་ནང་དུ་འཇམ་དཔལ་རྩེ་རྩེའི་ངོ་བོ་སྤྱི་སེར་པོ། མགིན་པར་ཨ་ཐུང་། སྤྱི་བའི་
ཅ་འཁོར་ལ་རྩྱི་ཡིག་དཀར་པོ་མགོ་ཐུར་དུ་བསྟན་བ་གསལ་བཏབ། སྟོ་བྱག་གཉིས་
ནས་རྒྱང་ནང་དུ་རྒྱབས་པས་རོ་རྒྱང་ཉིར་གྱིས་གང་། རྒྱ་ཉིའི་མར་སྟོན་ནས་ནང་དུ་
ཞུགས་ཨ་ཐུང་ལ་སེབ་གྱིས་ཐེམ་པར་བསམས་ལ་རྒྱང་བརྒྱང་མི་ཐུབ་པའི་ཆེ་ཕྱིར་
སངས་གྱིས་འབྲུད་པ་ཡང་ཡང་བསྟོམས་ནས། ཨ་ཐུང་ལས་མེ་ཕྲ་མོ་འབར་བས་
སྙིང་གའི་ཡི་གེ་ལ་གཡོན་དུ་སྟོར་བ་བྱས་ནས་མགིན་པར་སོང་། དེའི་ཨ་ཐུང་ལ་སྟོར་
བ་བྱས་ནས་སྤྱི་བའི་རྩྱི་ཡིག་ལ་གཡོན་དུ་བསྟོར་བས། དེ་ལས་བྱང་སེམས་བབས་
བ་རིམ་གྱིས་ལྟེ་བའི་ཨ་ཐུང་གི་སྟེང་ལྟེང་བས་མེ་འབར་བའི་ཁར་མར་ཁུ་རྒྱགས་པ་
བཞིན་སྒར་ཡང་གཏུམ་མོ་རྩེ་ཆེར་འབར་བ་རིམ་གྱིས་སྤྱི་བའི་བར་སོང་། དེ་ནས་
སྟོ་བྱག་གཡམས་ནས་ཕྱིར་ཐོན་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སོག་པས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་དཔའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མར་བསྐྱུར། སྟོན་ནས་བྱུང་བའི་དཔའ་བོ་དང་
རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་ཐམས་ཅད་བྲངས་ཉེ་རང་གི་སྟོ་
བྱག་གཡོན་ནས་ཞུགས་ཉེ་སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཅ་འཁོར་ཐམས་ཅད་གང་ནས་བདེ་
བ་ཆེན་པོ་རྒྱས་པར་ཡང་ཡང་བསྟོམས་པས་བདེ་བའི་སོགས་འདོན་ཤུལ་དུ་བྱུང་
བ་ཡིན་ནོ། །འབྲུལ་ཅ་བཤད་རྒྱུད་དོན་སྟོ་ལ་རྒྱ་མེད་པ། །འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་ས་
གཞུང་གི་མན་ངག་ལ། །འབྲུལ་བྲལ་རྟོན་གཤམས་དང་མར་པའི་ལུགས། །རི་བཞིན་
གསལ་མཛད་འཇམ་མགོན་རྒྱ་མར་འདུད། །དེ་ཡི་ལུགས་བཟང་བསྟེ་བསྟེད་དང་བྲལ་

བ། །ཆང་ལ་མ་ཞོར་སྒྱུད་ལྷགས་འཛིན་མཆོག་ །དཔལ་ལྷན་དོན་ཡོད་མཁས་
གྲུབ་ལ་བྱག་འཆོལ། །དེ་ཡི་ཞབས་བད་ལྷན་དུ་བསྐྱེན་བྱས་བས། །དབྱེས་བཞིན་
སྦྱལ་བའི་གདམས་བ་རིན་ཆེན་དབང་། །རིམ་གཉིས་ལམ་བཟང་སངས་རྒྱས་ལས་
དཀོན་པ། །འདི་འབྲུ་ཐོས་པའི་བསོད་ནམས་ཨེ་མ་ཏྲོ། །འདིར་འབད་བསོད་ནམས་ཇི་
སྟེད་བསགས་བ་དེས། །འདི་ནས་ཕྱི་མའི་དུས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་བར། །དངོས་གྲུབ་ཅ་བ་
ལྷ་མ་མཉེས་བྱེད་ཅིང་། །དེ་ཡི་དམ་ཆོས་འཛིན་ལ་ལྷ་མེད་ཤོག །ཐུན་མོང་ཐུན་མོང་
མིན་པའི་ལམ་བཟང་གིས། །མར་གྱུར་མ་རིག་འཁྲལ་པའི་འགྲོ་བ་ཀུན། །རིམ་གྱིས་
རིམ་བཞིན་ས་ལམ་ལ་བྱངས་ནས། །དཔལ་ལྷན་དཔལ་མངའ་བྱང་འཇུག་ལ་འགོད་
ཤོག །འཇམ་མགོན་ལྷ་མའི་ཐུགས་བསྐྱེད་བྱིན་རྒྱལ་བ་དང་། །བཀའ་སྲུང་ནག་པོ་ཆེན་
པོའི་མ་ཐུ་ཉུས་དང་། །འདུན་ལྷན་རྒྱ་མཆོའི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་མ་ཐུས། །ཞུ་སེར་
ལྷགས་བཟང་ཕྱོགས་མཐར་རྒྱས་པར་ཤོག །

ཅེས་རིམ་ལྡེའི་(སྤར་དམར་) །ཁྱིད་འདི་ནི་ཞོག་གྲུར་སྟོན་རི་ཁོད་དུ་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་
པོ་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་དཔལ་བཟང་པོས་ཆོས་ཐུན་དགུ་དབྱེས་བཞིན་དུ་སྦྱལ་སྐྱབས་
ཟེན་གྱིས་རགས་རིམ་གྱིས་བ་སྤར་ཡང་ཡི་གེར་འགོད་ཆོག་པའི་གནད་བ་ཉུས་ཏེ་གང་དེའི་
བཀའ་འབངས་ངག་དབང་བྱམས་པས་རང་གི་བླ་བ་གསོ་བྱིར་ཕུར་བུ་སྦྱོག་ཏུ་གྱིས་བ་དགོ་
ལེགས་འཕེལ། །སུ་མ་ལྟོ།། །

༡༡། འདམལ་རྩི་རྩི་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་

ཟེ་མ་ཏོག་གི་སྒྱིང་པོ་བཟུགས་སོ། །

ཕྱི་ནང་གསལ་བའི་གསལ་རྩི་མཐའ་བྱེད་པ། འཛིགས་པ་མཐའ་དག་འཛིགས་བྱེད་དཔའ་བོ་ཆེ། གླ་མ་ཡི་དམ་དབྱེད་མེད་ལ་བྱུག་འཆལ། རྣམ་འབྱོར་གླ་མེད་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྱིང་བོའི་དོན། རི་བཞིན་གཟིགས་ནས་འགྲོ་ལ་སྒྲུང་མཛད་པ། ལུ་ལི་ཏ་དང་རྩ་ལོ་ཙོང་ཁ་བའི། བཞིན་དོན་རིམ་པ་དང་བོའི་རྣམ་གཞག་འཆད། རེ་ལ་འདིར་རྣམ་འབྱོར་གླ་མེད་པའི་པ་རྒྱུད་དང་མ་རྒྱུད་གཉིས་ཀའི་གནད་ཆང་བ་དཔལ་རྩི་རྩི་འཛིགས་བྱེད་སྒྲ་བཟུགས་སུ་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཟེ་མ་ཏོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་བྱང་ཚུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྒྲིང་པ་བྱིན་བྱུག་ལ་སྒྲོབ་པའི་ཐུན་མོང་ལམ་སྒྲུངས་སྒྲིན་བྱ་བཏང་ནས། རྩི་རྩི་སྒྲོབ་དཔོན་མཆོན་ཉིད་དང་ལུན་པ་ཚུ་ལ་བཞིན་བྱ་བསྐྱེན་ནས་འདིའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱ་ཞུགས་ཏེ་དབང་བསྐྱར་ལེགས་པར་སྒོམ་ཅིང་། དམ་ཆོག་དང་སྒྲོམ་པ་མིག་འབྲས་ལྟར་བསྐྱར་ཞིང་གཞན་དོན་བྱ་རྩི་རྩི་ཐེག་པའི་ཉེ་ལམ་ཟབ་མོས་ཆོ་གཅིག་ཉིད་ལ་རྩི་རྩི་འཆང་གི་གོ་འཕང་མཛོན་བྱ་བྱེད་པ་ལ་རིངས་པ་ཞིག་གིས། དུར་ཁྲོད་སོགས་ཡིད་དང་མཐུན་པའི་གནས་སུ་དང་པོ་ཁྱུས་བྱ་ཞིང་། གནས་ཁང་བྱི་དོར་བྱས་ཏེ་མེ་ཏོག་གཙལ་བྱ་བ་ལྟམ་བྱིས་སྒྲུ་མདུན་བཞགས་ལ་འཛིག་རྟེན་

ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་གཏོར་མ་དང་ནང་མཆོད་རྟོག་རྩིས་སོགས་ཡོ་བྱད་རྣམས་
ཆོགས་པར་བྱས་ཏེ། ལྷན་བདེ་བ་ལ་ཁ་སྐྱོར་ཕྱོགས་ཏེ་འདུག་པའམ་འདུག་པར་མོས་
ནས། བདུད་ཅི་རིལ་བྱས་ཁ་དག་པར་བྱས་ཏེ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་ཐུན་
དངོས། ཐུན་མཚམས། སྐབས་གཞན་ཀྱི་ཆོ་ཆོག་རྒྱས་བསྐྱུས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་
གསུམ། དང་པོ་ལ། ཐུན་ཀྱི་མགོར་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། ཐུན་དངོས་དང་། མཐུག་ཏུ་ཇི་ལྟར་
བྱ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། བུང་མཆོད་བྱིན་རྒྱལས། ཐོན་འགྲོ་གཏོར་མ། བདག་བསྐྱེད་
ཀྱི་མཆོད་བ་བྱིན་རྒྱལས། རྟོག་སེམས་བསྐྱོམ་བསྐྱས་དང་བཞི།

དང་པོ་ནི། ཀུན་སྒྲོང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྷན་པས་རང་ཉིད་སྐྱད་ཅིག་གིས་
ཞེས་སོགས་བརྗོད་ཅིང་། དེའི་ཆོ་རང་ཉིད་ཐ་མལ་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་
པར་ངེས་པའི་འབྲས་ཏུས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེལ་ང་རྒྱལ་བཞག་སྟེ། རོ་བོ་ཆོས་སྐྱེད་ཉིད་ཡིན་
པ་ལ་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་བསྐྱེད་ཅི་མའི་གདན་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྟོ་རྟེ་འཇིགས་བྱེད་ཡུམ་བཅས་
སུ་བསྐྱེད་ལ། གསལ་སྤང་དང་ང་རྒྱལ་འདོན། རྟོག་རྩིས་བྱིན་རྒྱལས་བྱས་ཏེ། རྗེ་རྗེ་མི་
སྤྲགས་བརྗོད་ཆོ་རང་གི་སྟེང་ག་ནས་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོགས་སྒྲོས་ཏེ་ནང་མཆོད་ལ་
གནས་པའི་བཤེགས་བསངས། ལྷ་སྐྱེ་མའི་སྤྲགས་དོན་བྲན་ནས་ཐ་མལ་ཀྱི་སྤང་ཞེན་
སྤངས། འབྲས་ཏུས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེའི་གཟུང་རྣམ། ཡི་ལས་རྒྱུང་། དེའི་སྟེང་དུ་རྩི་ལས་
མ། དེའི་སྟེང་དུ་མི་མགོའི་སྐྱེད་བྱ། དེའི་སྟེང་དུ་ཨ་ལས་ཐོད་པའི་ནང་དུ་དབུས་དང་
ཕྱོགས་བཞིར་རྒྱུ་སོགས་གཤེགས་པ་ལྗེའི་ས་བོན་དང་། མཚམས་བཞི་དང་དབུས་
སུ་ལི་སོགས་གཤེགས་མ་ལྗེའི་ས་བོན་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་སྤང་བོ་ཆེའི་ག་ནས་

བྲི་ཆུའི་བར། ག་ལྔ་དང་བདུད་ཅི་ལྔ་སོ་སོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྤྲོད་དུ་རང་རང་གི་མིང་
ཡིག་དང་པོ་(ད་གོ་)ནས་སྤྲིའི་བར་གྱིས་མཆོན་པ་གསལ་བར་དམིགས་ཏེ། དེ་དག་
གི་སྤྲོད་དུ་ཨོྫཱ་ཨླུྃ་གསུམ་མས་རིམ་ནས་བཅེགས་ཏེ་གནས་པ་ལས་འོད་ཟེར་འསྐྱོས།
དོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་བཀུག་སྟེ་སོ་སོར་ཐེམ་པ་རིམ་གྱིས་རྩས་རྣམས་ལ་
ཐེམ་པས་སྤྲངས་ཏོགས་སྤར་གསུམ་བྱས་ཏེ་སྤྲབ་ཐབས་གྱི་ཆོག་རིས་ལྟར་བསྐྱོས། དེ་
ནས་ནང་མཆོད་གྱིས་སྟོན་འགྲོའི་མཆོད་གཏོར་བསངས། སྟོང་བར་སྤྲངས། མཆོད་
པའི་སྟོད་དང་རྩས་རྣམས་སྤགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཏིང་འཛིན་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་རྣམ་པ་
ཁྱད་པར་གསུམ་ལྟན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། གཏོར་མ་ཡང་ནང་མཆོད་ལྟར་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབས།

དེ་ནས་རང་གི་སྤྲོད་ག་ནས་འོད་ཟེར་སྟོས་ཏེ་ཕྱོགས་སྟོང་བཙོ་ལྔ་བཀུག་སྟེ་སྤྲོད་
འོག་ཕྱོགས་མཆོམས་རྣམས་སུ་འཁོད་པ་དང་། རང་གི་མདུན་དུ་ཆོས་རྒྱལ་ནང་སྤྲབ་
ལ་ལྷ་མོ། ཅ་ལུ་ཐྱི། ལས་བཞིའི་གཤེན་རྩེ་རྣམས་གྱིས་བསྐྱོར་བ་སྤྱན་དངས། ཕྱོགས་
སྟོང་རྣམས་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤྲང་ཞེན་སྤྲངས་ཏེ་འཛིགས་བྱེད་ཡུམ་བཙས་སུ་བསྐྱེད་
སྤགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། ཐོག་མར་ཡ་མ་ར་རྩ་ཆར་གཅིག་གིས་སྟོན་འགྲོ་གཏོར་
མའི་སྤྲད་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་འཛིགས་བྱེད་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་པ་རྣམས་སྐྱད་ཅིག་
གིས་གསལ་བ་ལ་སྤལ་བས་ལྷག་མ་འབྱུང་བོ་རྣམས་གྱིས་འོངས་སྟོད་དུ་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབས། དེ་ནས། ཨོྫཱ་ཅ་ར་ཎི། ཞེས་པ་ནས། ལྷ་ཏ་ཏ་ར་ཏི་གྲ་ཡ་ཞེས་པའི་
བར་གྱིས་ཏེ་སྤྲོད་ཡི་གེ་བདུན་པ་དང་། གཤེན་རྩེ་འཁོར་བཙས་གྱི་མིང་ཡིག་སྟེལ་ནས་

འབུལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྩ་ཙུ་ཅ་ར་ཤི། ཆོས་རྒྱལ། སྤ་རྩ་ལ་ཙུ་ཙ་ལ་ཞི། ཙ་ལྷོ། ཤེ་ཙ་
ར་ལ་ཞི། མ་མོ་ཆེན་མོ་འདོད་ཁམས་དབང་སྤྱག་མ། སུར་བ་ནི་གྲ་ཤི། ཞི་བའི་གཤེན་
ཇི། དཔྱེ་རྩི་གྲ་ལ་ཞི། རྒྱས་པའི་གཤེན་ཇི། པལྱེ་མ་ཤི་ཞི། དབང་གི་གཤེན་ཇི། ལྷ་ཏ་
ར་ཏི་གྲ་ལ་ཞི། རྒྱག་པའི་གཤེན་ཇི་སྟེ་དེ་རྣམས་ལ་གཏོར་མ་འབུལ་སྤྱགས་དང་། ཡོ་
ནས། རྩོ་པེ་གི་བར་ཡི་གེ་བརྩ་བ་དང་དབང་པོ་སོགས་གི་མིང་ཡིག་སྟེལ་བ་ཡིན་ལ།
དེ་ཡང་རིམ་བ་བཞིལ། །ཡ། ཨ། རྩ། ཀོ། ཨ། ཨ། ཨ། དེ། རྩོ་རྣམས་དབང་པོ། གཤེན་
ཇི། རྩ་ལྷ། གཞོད་སྤྱི་ན། ཆངས་བ། མེ་ལྷ། སྤིན་པོ། རྩྱང་ལྷ། སའི་ལྷ་མོ་རྣམས་གི་མིང་
ཡིག་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་སྐབས་དང་། དངོས་སུ་མ་ཐེན་བ་རྣམས་ལ། སར་རྩ་ཏི་རྩེ་
ཞེས་པས་གཏོར་མ་ལན་གསུམ་བར་དུ་སྤུལ། དུ་ཤ་དྲི་ག་སོགས་གིས་རྩ་གཉིས་ཉེར་
སྟོད་ནང་མཆོད་དང་བཅས་བ་སྤུལ་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་ཆོས་ཇི་ཞེས་སོགས་གིས་འཕྲིན་
ལས་བཅོལ། གཤེན་ཇི་གཤེན་གི་ཡིག་བརྒྱ་བརྗོད་དེ་བཞོད་བར་གསོལ། དེ་རྣམས་
གིས་རང་རང་གི་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཆོམས་སུ་འཁོད་ནས་སྦྱབ་ཐབས་བསྟོམ་པའི་
བར་ཆད་བསྐྱང་བར་ཞལ་གིས་བཞེས་བར་བསམས། དེ་ནས་བདག་བསྟེད་མཆོད་
བ་ཡང་སྤར་ལྷར་བྱིན་གིས་བརྒྱབས། རོར་སེམས་བསྟོམ་བརྒྱས་སྟོན་སྦྱབ་ཐབས་
ལྷར་བྱ།

གཉིས་བ་སུན་གི་དངོས་གཞི་ལ། དང་པོ་སྟོར་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན། དཀྱིལ་འཁོར་
རྒྱལ་མཆོག་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་འཆི་བ་ཆོས་
སྦྱར་འཁྱེར་བའི་ལམ་འཁྱེར། བར་དོ་ལོངས་སྦྱར་འཁྱེར་བའི་ལམ་འཁྱེར། རྩེ་བ་སྦྱུལ་

སྐྱར་འབྲེར་བའི་ལམ་འབྲེར་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་
བ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་བ། སྐྱར་བའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་
པོ་ནི། རང་ཉིད་འཛིགས་བྱེད་དུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། འཛིགས་
བྱེད་ཀྱི་རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་གཙུག་པོའི་རིགས་བདག་ཏུ་རྩ་
བའི་སྤྲ་མ་དོ་རྩེ་འཆང་གི་རྣམ་པ་ཅན་བཞུགས་བ། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་
སེམས་ཁྲོ་པོ་རིགས་པའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་སྤྱན་དྲངས་ལ་བྱག་འཆལ་བ་དང་།
རྩི་རྩི་རྩི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་པ་འབུལ་བ་དང་། སྤྲིག་བཤགས། ཡི་རང་། བསྟོ་
བ། སྐྱབས་སེམས། ལུས་འབུལ་བ། ལམ་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་སྟོན་དུ་བཏང་ནས།
སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས། །ཞེས་པ་ནས། བྱང་ལྡན་ལ་འགྲོད་
ཅེས་པའི་བར་ཀྱིས་རིགས་ལྷའི་སྟོན་པ་བཟུང་སྟེ། ཆད་མེད་བཞི་རྒྱད་དང་འབྲེས་
ངེས་པ་བསྐྱོམ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས། དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་
གསོག་པ་དང་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱར་འབྲེར་བའི་ལམ་འབྲེར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམ་པ་
ནི། ལྷ་མེད་ཀྱི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཐ་མལ་ཀྱི་སྤྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་ལམ་དང་
འབུས་བུའི་སྐྱབས་ཀྱི་སྤྱེ་གསུམ་དངོས་གནས་པར་བསྐྱར་ཏེ་སྤྲིགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་ཐུང་
གཅིག་ལ་བྱང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་ཟབ་གནད་པར་བྱིན་ཐེག་པ་
དང་། རྒྱད་སྟེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་མེད་པའི་ཐབས་མཁས་བྱེད་པར་ཅན་ཡིན་པས། དེ་
སྐྱར་ན་རང་ཉིད་ལ་མ་འོངས་པ་ན་འོང་རྒྱུའི་ལས་ཉོན་ཀྱིས་འཆི་བའི་ཆེ། ས་རྩ་མེ་
རྒྱང་། སྤང་མཆོད་ཐོབ་གསུམ་རིམ་ཀྱིས་ཐིམ་པའི་མཐའ། གཞིའི་འཆི་བ་འོད་གསལ་

དང་། དེའི་མཐར་བར་དོ་གྲུབ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་དུ་ཉིང་མཆམས་སྒྲིབ་བ་ཡིན་པས།

དེའི་དང་པོ་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱར་འབྲེར་བའི་ལམ་འབྲེར་ནི། རང་འཇིགས་བྱེད་ཡུམ་
བཅས་སུ་གསལ་བའི་སྒྲིབ་མཆམས་ནས་འོད་ཟེར་དམར་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་
གྱུར་པ་འཕྲོས་ཏེ། སྟོང་བ་ཅུད་ཐམས་ཅད་འོད་དུ་ཞུ་བ་རང་ལ་ཐེམ་པས་སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་
བུའི་སྒྲུང་བ་ཤར། རང་ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་ལ་ཐེམ་པས་དུ་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྩྱུ་གི་ཞབས་
རྒྱ་ལྟ་ཏ་ལ་ཐེམ་པས་མེ་ཁྲིར་ལྟ་བུ་དང་། ཏ་ཏའི་མགོ་པོ་ལ་ཐེམ་པས་མར་མེ་ལྟར་
འབར། མགོ་པོ་ཆེ་ཆོས་ལ་ཐེམ་པས་སྒྲུང་བ་དཀར་ལམ་པ། ཆེ་ཆོས་ཐེག་ལེ་ལ་ཐེམ་
པས་མཆེད་བ་དམར་ལམ་པ། ཐེག་ལེ་རྒྱ་ད་ལ་ཐེམ་པས་ཉིར་ཐོབ་ནག་ལམ་པ་ཤར་
བའི་མོས་པ་བྱེད། དེ་ནས་ཐུགས་དོན་ལྟར་རང་དང་ཆོགས་ཞིང་གི་ལྟ་སོགས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། སྟོང་བ་ཉིད་དེ་ལ་
རང་གི་ཕྱིན་དུ་བྲ་བའི་སེམས་རྒྱ་ལ་རྒྱ་བཞག་གི་རྒྱ་ལ་དུ་གཉིས་སྒྲུང་བུ་བའི་འབྲས་
དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་ཐོབ་པར་མོས་ནས། ཆོས་སྐྱེ་དེ་ངོ་སྟོན་པའི་ང་རྒྱལ་བཞག་སྟེ་
ཡུན་ཅི་རིང་བསྟོམ་པ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཐུགས་དོན་རང་དང་ཆོགས་ཞིང་གི་ལྟ་
དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསལ་བར་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་གཙུག་པོ་ཆོས་སྐྱེའི་
ང་རྒྱལ་མ་དོར་བའི་ངང་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་སྟོན་ལམ་བྲན་པར་བྱས་
ཏེ། སྟོང་པའི་ངང་ལས། འབྲུང་བཞེ་རིམ་བཞེགས། ཐུན་མོང་པའི་སྒྲུང་འཁོར་ཆོག་
རིས་ལྟར་བསྟོམས་པའི་དབུས་སུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུང་འཁོར་འཁོར་ལོ་སེར་པོ་
ཅིབས་བརྩུ་བ་སྟེང་འོག་གི་ཅིབས་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སྒྲུང་པའི་མཆམས་ནས་ཐོགས་

མཆམས་ཀྱི་ཅིབས་བརྒྱད། རལ་གྱི་སོ་གཉིས་ལྟ་བུ་ནོར་དང་ལྗན་པ། སྤུངས་
སྟོང་གི་དབུས་སྟེང་འོག་ཕྱོགས་མཆམས་ཀྱི་ཅིབས་ཀྱི་ཅི་མོ་ནམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གདན་
སུམ་བཅེགས་རེ་རེ། དབུས་སུ་རང་ཉིད་གཞོད་མཛེས་ཡབ་ཡུམ་བསྐྱེད་པའི་ཡུམ་
ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཁོ་ལོ་བཅུ་བསྐྱེད་དེ་རིམ་གྱིས་བརྒྱན་སྤངས་སྟེ་རང་རང་གི་གདན་ལ་
འཁོད་ནས་རྡོ་རྗེ་འབར་བའི་འོད་ཟེར་སྒྲོས་ཏེ་གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆར་བཅད་
པར་བསམ། །

གཉིས་པ་བར་དོ་ཡོངས་སྐྱར་འབྱེར་བའི་ལམ་འབྱེར་ལ། རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་
བསྐྱེད་པ། བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འཁོར་ལའི་ལྟེ་བའི་དབུས་ཀྱི་རང་
ཉིད་གཞོད་མཛེས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྡོར་སེམས་དང་། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་
ལས་ཆོས་འབྱུང་བྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བ། སྟེང་གི་རྒྱབ་མདུན་གྱི་ཟུར་གཉིས་དང་།
འོག་ཏུ་ཟུར་གཅིག་སྟེ་ཤེས་རབ་མའི་སྐྱེ་གནས་འབྲ་བའམ། ཡང་ན་དམར་གཏོར་མགོ་
མདུག་སྒོག་པ་ལྟ་བུ་གང་བདེ་བསྟོམ། དེའི་ནང་དུ་སྒྲ་ཆོགས་བརྒྱ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་སྒྲ་
ཆོགས་རྡོ་རྗེ་དུ་གསུམ་མའམ། དུ་ལྔ་མ། དུ་ནམས་དུ་ཁའམ་ཕྱོགས་མདོག་ལྟེ་བ་སྟོན་
པོ་གྲུ་བཞི་པའི་སྟེང་དུ་སྐྱིད་དང་འཁོར་ལོ་ལས་ནམ་སྤང་དཀར་པོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དུག་
པ་བཞེངས་པ་དང་བཞུགས་པ་གང་བདེ་བསྟོམ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གཞལ་
ཡས་ཁང་དུར་ཁྱིམ་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་ལ་རིམ་གྱིས་གསལ་འདེབས་བཞི། གཞལ་
ཡས་ཁང་གྲུ་བཞི་སྟོན་བཞི་རྟ་བབས་བཞི་དང་བཅས་པ། དེ་ཡང་ཅིག་པ་བྱིན་ས་ནང་
དུ་དཀར་སེར་དམར་ལྗང་སྟོ་བའི་རིམ་པ་ལྟ། དེའི་སྟེང་དུ་རིན་པོ་ཆའི་ས་གྲུ། བཅད་དུ་

དོ་རྗེའི་མེད་བས་རྒྱལ་པོར་བསྐྱོར་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེགས་པའི་
གཤུང་རྒྱུ། དེའི་སྤྱིང་དུ་གཤུང་བཞི་མིག་མངས་རིས་སུ་བྲེས་པ། རེད་མིག་དབྱས་
མའི་སྤྱིང་དུ་རྒྱ་ཕེབས་འགོལ་ཕྱགས། སྒོ་བྱུང་སྒོ་འགམ་ནམས་ཀྱི་ཐོག་འབྲུབས་ཚུལ་
དང་། ཅིག་རྒྱན་པ་གྲ། གསེར་གྱི་སྐར་རགས་བཞི་རིམ་ལྷན་ཡོད་པ་དང་། གསེར་སྐྱམ་
གོང་མའི་སྤྱིང་དུ་ལྷམ་སྟེ་ཕྱིར་ཐལ་བའི་ཚུ་སྤྱན་ཁ་ནས་བ་བ་བ་བྱེད་འབྲུང་ཚུལ། དེའི་
སྤྱིང་དུ་ཤར་བུ་མདའ་ཡབ་གཤུགས་རྒྱལ་མཆོན་སོགས་ཡོད་ཚུལ། འདོད་སྐྱམ་དང་
རྒྱ་བྱེད་དོ་རྗེ་གང་དུ་ཡོད་པ། སྒོ་བཞི་སོ་སོའི་མདུན་དུ་སྟེགས་བུ་བྲུ་བཞི་པའི་སྤྱིང་
ན་ཀ་བ་བཞི་བཞིས་བཏེགས་པའི་རྟ་བབས་སྐྱམ་བུ་བརྒྱ་གཅིག་གི་རྒྱ་དཔངས་ཀྱི་
ཆད་ནམས་ཐེག་ཅ་དང་། སྒོས་བསྐྱངས་བཅིགས་པའི་ལག་ཁྲིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ནམ་པ་
སྒོ་ལ་འཆར་ངེས་སུ་བསྐྱབས་ཏེ་བསྒོམ། རྟ་བབས་ཀྱི་གཡས་གཡོན་ན་དཔག་བསམ་
ཀྱི་ཤིང་དང་། བྲུབ་ཐོབ་དང་། དོ་རྗེའི་རྩ་གྲུབ། མེ་ཤི། དུར་ཁོད་བརྒྱད་ཀྱི་ནམ་པ་
སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་ཆིག་ཟེན་ལྷར་བསྒོམ་པར་བྱའོ། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རེད་མིག་དབྱ་
པའི་དབྱས་སུ་རྒྱུད་དཀྱིལ། དེའི་སྤྱིང་དུ་བད་ཉི། སྟོ་སོགས་བྱོགས་གསུམ་དང་། སྒོ་
བཞིར་སྐྱ་ཆོགས་པད་ཉི་ནང་གི་ཤར་དང་བྲུ་བཞི་དང་། ཕྱིའི་བྲུ་བཞིར་སྐྱ་ཆོགས་པད་
རྒྱའི་གདན་རེ་རེ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་བར་དོ་ལོངས་སྐྱར་འབྱེར་བའི་ལམ་འབྱེར་ནི། ཐ་མལ་པ་ལ་འཆི་བ་
འོད་གསལ་ལས་བར་དོའི་ལུས་དབང་པོ་ཀྱན་ཆང་ཞིག་ཏུ་སྐྱད་ཅིག་གིས་འབྲུབ་
པ། དེ་དང་ནམ་པ་མཐུན་པར་གོང་གི་ཆོས་སྐྱའི་ར་རྒྱལ་གྱི་ངར་ནས་གདན་དབྱས་

མའི་སྟེང་དུ་ཨ་ཡིག་དང་པོ་ལས་ཁྱེད་པའི་དགྲིལ་འཁོར། དེའི་དབུས་སུ་རང་གི་གཉུག་
སེམས་སྒྲིམ་ཡིག །དེ་ལས་རལ་གྱི་རྩིས་མཚན་པ། དེ་ལས་འོད་འཕྲོས། བདེ་བར་
གཤེགས་པ་ནམས་སྤྱན་དངས་ཐེམ་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་འཇམ་དབྱངས་སུ་
བསྐྱེད་ལ་གསལ་གདབ། དེས་ལམ་དུས་ཀྱི་སྦྱུ་མའི་སྦྱ་དང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་ལོངས་
སྦྱ་འབྲུག་པའི་རྒྱད་སྟེན་བྱེད་ཁྲད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སྟེ་བ་སྦྱལ་སྦྱར་འཁྲེང་བའི་ལམ་འཁྲེང་ནི། ཐ་མལ་པའི་བར་དོ་པ་
མའི་ཁྲ་ཁྲག་གི་དབུས་སུ་སྟེ་བ་ཁྲངས་པ་མངལ་དུ་ཕྱང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་ནམས་
རིམ་གྱིས་བྱུབ་ཉྟེ་ཕྱིར་བཅའ་བ་དང་ནམ་པ་མཐུན་ཏེ་དེ་སྦྱོར་བྱེད་དུ་མཛོན་བྱང་
ལྷ་ལས་འབྲས་བུ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། འཇམ་དབལ་གྱི་ཐུགས་ཀར་ཨ་
ལས་བྱང་བའི་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་རིགས་ལྷ་སོགས་སྤྱན་
དངས། འཇམ་དབལ་དང་བཅས་པ་ཉི་མ་ལ་ཐེམ་པ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་རྩྱ་ཡིག་མཐེང་
ག་ལས་འོད་ཟེར་སྒྲོ་བསྒྱུ་བྱས་ནས་ཐེམ་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཁྲོ་བའི་དོ་རྩེ་ལྟེ་བ་
ལ་རྩྱ་གིས་མཚན་པ་ལས་རྩྱ་གི་རང་སྦྱ་སྒྲོག་བཞིན་པ། དེ་ལས་ཉི་མ་ལ་གནས་པའི་
དོ་རྩེ་དང་། འཛིགས་བྱེད་ཡུམ་བཅས་དང་། དགྲིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་སྒྲོས་
ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད། དེ་ནམས་དང་སྒྲོས་
པའི་འཛིགས་བྱེད་ནམས་ཚུར་འདུས་ཏེ་དོ་རྩེ་ལ་ཐེམ། ཁྱེད་དོ་རྩེ་དང་བཅས་པ་
ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་དབུས་ཀྱི་གདན་ལ་རང་ཉིད་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཡུམ་བཅས་
སུ་བསྐྱེད་ནས་རིམ་གྱིས་གསལ་གདབ་པར་བྱཏོ། །དེ་ནི་ལམ་དུས་སུ་དག་མ་དག་

གི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུས་ལུས་རགས་པ་འཛིན་པ་དང་། མོངས་སྐྱུས་སྐྱུལ་སྐྱུ་རགས་པ་བཟུང་
བ། སོ་སྐྱེས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་ནམ་པ་མ་བྱུན་ཞིང་དེའི་རྒྱད་མིན་གྱི་དུ་
འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་རྩ་ལུགས་པ་ནམས་ཞལ་གསུམ་གསུམ་བཅེགས་ཞལ་དང་། རྩོ་
ལུགས་པ་ནམས་གཡས་ཀྱི་གསུམ་དང་གཡོན་ཀྱི་གསུམ་མཐར་ཆགས་སུ་འདོད་
པ་ལ་ཐེ་རིན་པོ་ཆེས་རྩ་ཡི་རྩ་བའི་གཡས་ཞལ་གསུམ་དང་། གཡོན་ཞལ་གསུམ་གྱི་
དབུས་མ་རེ་ལ་ཞལ་དང་པོའི་ཐ་སྙད་མཛད་ཅིང་། དུག་གི་གྲེས་རྒྱལ་ཡང་གཡས་
གཡོན་དུ་མདུན་ཕྱག་བརྒྱད་རེ་དང་། རྒྱབ་ཕྱག་བརྒྱད་རེ་སྟེང་ནས་ལོག་ཏུ་བསྒྲིགས་
པའི་སྟེང་གི་མཆོམས་ནས་ཕྱག་རེ་རེ་ཐོན་པ་དེས་སྤང་ལྷགས་འཛིན་པར་བཞེད་པ་
སོགས་མདོར་ན་ཞལ་ཕྱག་༡རྒྱུ། ཕྱག་མཆོན། ཞབས་མནན་ནམས་མངོན་རྟོགས་
ལྟར་བསྟོམ་ཞིང་། དེའི་ཕྱགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་
དཔའ། བང་ན་ལུམ་རོ་ལངས་མ་བསྟོམས་ནས་མཁའ་གསང་གིན་གྱིས་བརྒྱབས་
ཏེ། ཡས་བབས་མས་བརྟན་གྱིས་དགའ་བཞི་བསྐྱེད་ནས་རྟེན་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་
བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ནམ་རོལ་ཏུ་བསྟོམས་ལ་ཐེས་ཆགས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་བྱ་སྟེ། དེ་
ནི་སྤར་བཤད་པའི་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་ལྷུ་དུ་འགྱུབ་པའི་ཉེ་རྒྱ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་
གྱི་སྟེང་པོ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྟོམ་པ་ལ། ལྷ་བསྐྱེད་
ནས་མཛད་པ་མཛད་དེ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འགོད་པ། རྩོ་མཆེད་དང་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་
འབྱེད་གྱིས་བརྒྱབ་པ། ཡེ་ཤེས་པ་བཙུག་ནས་དབང་བསྐྱར་རྒྱས་གདབ་པའོ། །དང་

མོ་ལ། ལྟ་བུ་སྐྱེད་པ། མཛེད་པ་མཛེད་ནས་དགྲིལ་འཁོར་ལ་འགོད་པ་གཉིས། དང་པོ་
ནི། རང་གི་སྤྱགས་ཀའི་རྩྱུ་ཡིག་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་མཁའ་ཁྲབ་གི་སངས་རྒྱལ་ཐམས་
ཅད་བཀྲག་ནས་རང་གི་ཞལ་དུ་བཅུག། །སྤྱགས་ཀའ་རྗེས་ཆགས་གི་མེས་ཀྱི་ནས་རྟོ་
རྗེའི་ལམ་ནས་ཡུམ་གི་བསྐྱར་བབས་པའི་ཐིག་ལེ་ཆ་གཉིས་སུ་གྱུར་པའི་ཆ་གཅིག་
ལྟུང་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་བཅས། ཆ་གཅིག་
གདན་དེ་རྣམས་གི་སྟེང་དུ་ཆ་བཅུ་བདུན་དུ་གྱུར་པའི་དབུས་དང་ཕྱོགས་མཆམས་
བརྒྱད་དང་། སྒོ་བཞིའི་ཐིག་ལེ་དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་རིམ་བཞིན། རྩྱུ་
ཁྲི། མ། མེ། དྲ། ཡ། ཅ། བ། ར། ས། རོ། རྩ། དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་རྗེ་རྗེ་
སོགས་ཕྱག་མཆན་བཅུ་གསུམ་ས་བོན་དེ་རྣམས་གིས་མཆན་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་
ལས་ལྟ་བུ་གསུམ་སྟུ་མདོག་ཕྱག་མཆན། རུས་རྒྱལ། སྤྱལ་རྒྱལ་རྣམས་སྤྱབ་ཐབས་
བཞིན་བསྒོམ། བྱེ་ཡི་བྲ་བཞིའི་གདན་སྟེང་གི་ཐིག་ལེ་བཞི། ༡༥ལོ་རིམ་ཡོངས་སུ་གྱུར་
པའི་ཐོད་པ་བདུད་རྩིས་གང་བ་བཞིར་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་སྟོས་ནས་མཛེད་པ་མཛེད་དེ་གདན་ལ་འཁོར་པ་ནི། ཐོག་མར་
རྩྱུ་རྩྱུ་མཛེད་པས། མངལ་དུ་བསྐྱེད་པའི་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གི་མིང་ནས་བོས་པ་
ལྟར་བསྐྱལ་ཏེ་ཡུམ་གི་བ་སྤྱིའི་སྟོངས། བསྐྱེད་ལམ། བསྐྱེད་ནས་ཀྱང་ཡབ་གི་སྤྱགས་
ཀའ་བྱངས། དེ་ནས་བྱིར་སྟོས་དགྲིལ་འཁོར་ཡོངས་རྗེས་དང་ཡབ་ཡུམ་ཟུང་
སོགས་ནམ་མཁའ་གང་བ་སྟོས་པས་སེམས་ཅན་ཞེ་སྤང་གས་ཆེ་བ་རྣམས་གི་ཐོར་
བཀྲགས། བྱང་རྩལ་གི་སེམས་གིས་དབང་བསྐྱུར། ཞེ་སྤང་གི་བྱི་མ་སྤྱངས། ཆོས་

གྱི་དབྱིངས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཀོད། སྤྱལ་བ་དེ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ཏེ་རང་གཙོ་
མོ་ཡབ་ཡུམ་ལ་ཐེམ། དེ་བཞིན་དུ་རྩི་རྩི་ཀ་སོགས་སྤྲུགས་རྣམས་བརྫོང་བས་ལྷ་དེ་
རྣམས་བསྐྱལ། རང་རང་གི་མཛད་པ་མཛད། སྤྱལ་བ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདུས། བྱིའི་
གཞལ་ཡས་ཁང་གི་གདན་སོ་སོའི་སྤྱིང་དུ་འཁོད་མོ་ལྷ་མྱོ་བརྫོང་།

ཐོད་པ་བཞི་བསྐྱལ་སེམས་ཅན་ག་ཟུགས་སྤྱི་དེ་རོ་བཞི་ལ་ཆགས་པ་རྣམས་
སྤྱངས། དེག་བྱ་དང་ཆོས་གཉིས་སྤྲ་མ་བཞི་ལ་ཆང་བས་ཟུར་དུ་སྤྱང་མི་དགོས་པ་
ཡིན། ཐོད་པ་གངས་མེད་པ་རྣམས་སོ་སོ་ནས་བཞིར་འདུས་ཏེ་སྤྱི་བཞིའི་གདན་ལ་
འཁོད། ཡི་གེ་གསུམ་བརྫོང་ཅིང་མངལ་ནང་གི་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱལ། མ་དག་
པའི་སྣོད་སྤྱངས། གཅིག་ཏུ་འདུས། བྱིའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་ཐེམ་པར་གྱུར། དེ་ལྟར་
དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ནི་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་མི་སྦྱོར་གྱིང་། ལམ་དང་འབྲས་
བུའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་ཡས་དང་ཡོངས་སྦྱོད་རྩོགས་སྤྱིས་གཞན་དོན་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་
པའི་དགྱིལ་འཁོར་སྤྱལ་ནས་མ་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་སྦྱོང་བ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་།
མཐར་དེ་ལྟ་བུ་དངོས་གནས་ལ་འབྱུང་པའི་རྒྱས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྤྱི་མཆོད་སོགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། གཙོ་འཁོར་ཡབ་ཡུམ་
ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་ཞལ་གྱི་མིག་འབྲས་གཉིས་གྱི་དབུས་སུ་མིག་དབང་དང་དབྱེར་
མེད་པའི་ཁྲོ་ལས་འཁོར་ལོ་ཁྲོ་གིས་མཆོན་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྩི་རྩི་མིག་དང་།
དེ་བཞིན་དུ་རྩ་ཞལ་གྱི་རྣ་བ་གཉིས་དང་། ལྷ་བུག་གཉིས་དང་། བྱིའི་རྩ་བ། དབུལ་པའི་
དབུས། ལྷེ་བ་རྣམས་སུ་རྣ་དབང་སོགས་དང་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ས་བོན་ལས་

བྱག་མཚན། དེ་ལས་དོན་རྒྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་ཐབས་ལྟར་བསྐྱོམ། དེ་ནས། སྐྱ་
གསུང་བྱགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། གཙོ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྐྱགས་ཀ་དང་། མཁའ་པ་དང་། སྐྱི་པོ་རྣམས་སྐྱེ་སྐྱོ་སོགས་ལས། དོན་པར་འཁོར་
ལོ། །ཡི་གེ་དེ་དག་གིས་མཚན་པ་ཡོངས་སྐྱ་གྲུར་པ་ལས་སྐྱགས་དོན་སོགས་ཀྱི་
སྐྱགས་ཀར་སྐྱར་ཡང་བྱག་མཚན་ས་བོན་གྱིས་མཚན་པ་རང་གི་ལུས་དག་ཡིད་
གསུམ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་ཏེ། རང་གི་སྐྱགས་ཀའི་རྩྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སྐྱ་དོ་
རྒྱ་རྣམས་སྐྱར་གི་ལྷ་ཚོགས། གསུང་དོན་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ལྷ་ཚོགས། སྐྱགས་དོན་མི་
བསྐྱོད་པའི་ལྷ་ཚོགས་སྐྱུན་བྱངས་ཏེ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་བཞུགས་པ་ལ་མཆོད་པ་
ལུལ། འོད་ཟེར་གྱིས་བཀྱག་ནས་སྐྱགས་དོན་འོད་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱགས་
དོན་ལ་ཐེམ་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱགས་དོན་འོད་བདག་ཉིད་དེ་
དཔོ་སྐྱམ་དུ་ད་ཀྱུ་ལ་འཛིག་ཅིང་། སྐྱ་ཏ་སྐྱ་ག་ཏ་ཅི་ཏ་བཟོ་སོགས་བཟོད། དེ་བཞིན་དུ་
གསུང་དོན་རྣམས་སོ་སོར་ཐེམ་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་དང་
སྐྱ་དོན་འོད་བདག་ཉིད་དེ་དཔོ་སྐྱམ་དུ་བསམས་ལ་སྐྱགས་དོན་བྱར་པར་བྱལོ། །

གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག་སོགས་ནི། ཇི་སྒྲིཙ་སྒྲིཙ་སོགས་ཀྱི་
སྐྱགས་དོན། ཇི་ཚུར་སྐྱོན་ཚུར་སྐྱོན་མཐུ་ཆེན་གྱི། །བདག་གི་མཆོད་པ་སོ་སོར་
བཞེས། །འདིར་བདག་སྐྱོད་དང་ལྷན་པར་མཛོད། །རྩྱུ་སྐྱ་སྐྱ། ཞེས་པ་ཡིན་པས་སྐྱགས་
དེ་བཟོད་པས་རང་བཞིན་གྱི་གནས་བདེ་སྐྱོང་དབྱེར་མེད་ཆོས་སྐྱའི་དང་ནས་དཔལ་དོ་
རྒྱུ་འཛིགས་བྱེད་ལྷ་བཙུག་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་

བཅས་པ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྤྱན་དངས། རྗེ་མཆོད་ཅིང་། རང་མཆོད་གཏོར་
ནས་ཕྱི་འབྲང་གི་བགེགས་བསྐྱད། ལྷ་ར་ང་སོགས་སྒོ་བ་བཞིའི་སྤྲུལ་སྤྱོད་
པས། སྤྲུལ་དང་པོའི་ཆེ་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་དམ་ཆོག་པ་སོ་སོའི་སྤྱིང་དུ་བྱོན། གཉིས་
པའི་ཆེ་བསྟོན། གསུམ་པའི་ཆེ་འདྲེས། བཞི་པའི་ཆེ་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་དགུས་བཞིན་
དུ་བཞུགས་པར་མོས། དེ་ནས། སྤྱིང་ཡང་གོང་གི་སྤྲུལ་སྤྱོད་པས་དབང་ལྷ་སྤྱན་
དངས། མཆོད་ཅིང་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱུར། དེགས་སོ་
སོལ་དེགས་བདག་སོ་སོའི་རྒྱས་འདེབས་སྐྱབ་ཐབས་བཞིན་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་བཞད་པ་ལ། མཆོད་བསྟོད་བྱ་
ཚུལ། ལྷ་བསྐྱོམ་ཚུལ། དག་པ་འཛན་ནས་བསྐྱུར་པ་རི་རྩེ་བྱ་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ་ནི།
རྒྱས་པར་ན་ཆོགས་བཅད་དང་། བསྐྱུ་ན། སྤྲུལ་ཅམ་གྱི་སྒོ་ནས་མཆོད་པ་འབུལ་
བ་ལ་མཆོད་སྤྲུལ་སོ་སོའི་ཨོ་ཞེས་བརྟེན་པ་དང་མཉམ་དུ་མཆོད་ལྷ་སྒྲོས། མཆོད་
སྤྲུལ་དང་། བ་རྒྱུ་འཛིན་སྐབས་སུ་ལུལ། རྒྱ་གི་སྐབས་སུ་བསྐྱུ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
མཆོད་ཡོན་ཞལ་དང་། ཞབས་བསིལ་ཞབས་ཀྱི་ལོང་བྱ་མན་འཁྱུ་བ། རི་ཆབ་ཐུགས་
ཀ། མེ་ཏོག་དབྱ། བདུག་སྒོས་ཤངས། ལྷང་གསལ་སྤྱན། ཞལ་ཟས་ལྷགས། རོལ་
མོ་སྤྱན། འདོད་ཡོན་ལྷ་དང་རྒྱལ་སྤིད་སྤྱ་བདུན་འབུལ་བ་ཕྱི་བུམ་དབང་དང་འབྲེལ་
བའི་མཆོད་པ། ཤ་ལྷ་བདུད་ཅི་ལྷ་སྤྱངས་ཏོགས་སྤར་གསུམ་བུས་ཏེ་གཙོ་བོའི་དེགས་
བདག་གི་ཐུགས་ཀར་ཅ་བརྒྱད་ཀྱི་ཁྱ་མ་རྣམས་བཞུགས་པ་ལ་ནང་མཆོད། རང་གི་
སྤྱི་བོའི་ཐད་ནས་མཐེབ་སྤིན་གྱིས་འབུལ་བ་སོགས་ནི་གསང་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་

མཆོད་པ། རང་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་
བསྐྱེད་པ་ནི། ཤེར་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ། བདེ་བ་དེས་སྟོང་ཉིད་ངེས་ཡུལ་
དུ་བྱས་ཏེ་བདེ་སྟོང་སྦྱར་བ་དབང་བཞི་པ་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ་རྣམས་ལུལ་
ཏེ། འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་ལ་བྲག་ཆའི་དབྱངས་ཀྱིས་བསྟོད་པར་བསམས་ལ།
འཇམ་དཔལ་གསེར་མདོག་མཁམ། གཉིས་མེད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་སོགས་ཀྱི་དོན་
བན་པའི་སྟོན་པ་བསྟོད། དེ་ནས་གཤེན་རྩེ་གཤེད་པོ་རབ་འཛིགས་པ་སོགས་ཀྱིས་
གཤེགས་པ་བཞི་དང་དེའི་རིགས་རྣམས་ལ་བསྟོད། སྤར་ཡང་གཙོ་བོ་ལ། སངས་
རྒྱུ་ཀུན་གྱི་དངོས་པོ་བྱིད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་བསྟོད།

གཉིས་པ་ལྷ་བསྟོམ་པའི་ཚུལ་ནི། རང་མཆོད་བྱིན་རྒྱབས་ནས་བཟུང་སྟེ་བསྟོད་
པའི་བར་གྱི་ཆིག་དེ་རྣམས་བརྗོད་པའི་ཆེ་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་བ་བཀག་ནས་མཆོག་གི་
སྤང་བ་བྱུང་པར་ཅན་བསྐྱེད་དེ། སྤྱབས་དེ་དང་དེའི་ལྷ་དེ་དངོས་ཡིན་སྟུང་པའི་མོས་པ་
འཁྱགས་བྲག་པོ་རེ་བྱས་ནས་འདིར་སྤེབས་པ་ན། དང་པོར་གཙོ་བོ་ཞལ་གཅིག་བྲག་
གཉིས་པ་ལ་གསལ་སྤང་འདོན་ཞིང་རིམ་གྱིས་རྒྱ་བསྐྱེད་ནས་མཐར་ཉེན་བཟུང་བའི་
དགྱིལ་འཁོར་སྐྱེ་མཆོད་ཀྱི་ལྷ་དང་བཅས་པ་ལ་རེག་མཐོང་གི་མཆོན་མ་བཟླ་པོ་མ་
ཉིད་བར་དུ་བསྟོམ། རྒྱུ་ལ་སྟོན་ཚུལ་ནི། རང་ཉིད་ཐ་མལ་པ་འདི་འཛིགས་བྱེད་
དངོས་ཡིན་སྟུང་དུ་བསྟོམ་པ་མིན་གྱི། རྒྱུ་དགས་གཞི་དང་བཅས་པ་རང་བཞིན་
མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ངེས་པར་བྱས་ཏེ་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱོབ་པར་མོས་
ནས་ཆོས་སྐྱེད་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ཉེན་བཟུང་བའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བ་

དེ་རེ་སྟུང་དུ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན། སྤྱོད་ལ་བསྐྱུང་ཚུལ་ནི། སྤྱིང་གི་སྤྱ་ཅེར་ཕྱག་མཆོན་
དང་། རོག་གི་སྤྱ་ཅེར་ཐེག་ལེ་སྤྱོད་ལ་སོགས་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བསྐྱུང་
གསུམ་པ་དག་པ་བྱ་ནས་བསྐྱུང་པ་བྱ་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་ཕྱག་
ཡོངས་རྫོགས་བསྐྱོམས་པས་གདུལ་བྱ་ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་
འདི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་བརྟེན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོན་པོ་བར་བྱེད་པ་ལ། ཐོས་བསམ་གྱི་གཞི།
གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུ་ཞལ་དགུ། དེའི་དོན་བདེན་པ་གཉིས་དྲ་གཉིས་སོགས་པོ་
བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱུང་པ་རིམ་ལྔར་བྱ་བ་ལ། སྤོང་བ་གསུང་རྟོག་རྒྱུ་ཐབས་
ལྟར་བསྐྱེད། དེ་ནས་རང་གི་སྤྱིང་གར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ཉིང་རེ་འཛིན་
སེམས་དབང་རྒྱུ་ཡིག །དེའི་མཐའ་སྐྱོར་དུ། ཡ་མ་རྩ་ཇ། དེའི་ནང་དུ་རྩི་རྩི་དེའི་ནང་
དུ་ཡ་མ་རྩ་ཀ་རྣམས་ཁ་དོག་ནག་པོ་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འབར་བ་ལ་དམིགས་ནས་གཙོ་
འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཡོད་ནས་འུར་གྱིས་སྒྲོག་པར་བསམས་ལ། ཁྱོ་མོའི་སྤྱོད་
བསྐྱུ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་བྱ། འཁོར་གྱི་སྤྱ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱུང་པའི་ཆེ་ཡང་རང་རང་
གི་ཕྱགས་ཀར་རང་རང་གི་སྤྱགས་སྤོང་གིས་བསྐྱོར་བ་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱུང་བར་
བྱ། །བསྐྱུང་པའི་གངས་ནི། ལས་རུང་ཅམ་ལ་རྩི་རྩི་མཐུམ། འཁོར་རྣམས་དང་ཡེ་
ཤེས་འབེབས་སྤྱགས་ལ་ཁྱིའི་བསྐྱུང་། སྤྱིར་བཏང་ཅེ་སྤྱགས་འབུམ། ལས་སྤྱགས་སུམ་
འབུམ། ཉེ་སྤྱིང་བདུན་འབུམ། གཞན་རྣམས་སྤར་ལྟར་བསྐྱུང་བར་གསུངས།

གསུམ་པ་སྤྱན་གྱི་མཐར་རིམ་ལྔར་བྱ་བ་ནི། སྤྱན་བཞི་ཀའི་མཐའ་འམ། སྤྱན་ཐ་
མའི་མཐར་འདས་མ་འདས་ཀྱི་གཏོར་མ་བྱིན་རྒྱབས་བྱས་ལ། གཏོར་མ་གྱོན་དམ་

ཆོག་པ་བསྐྱེད་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག། བྲོགས་སྐྱོང་དང་ལས་གཤེན་ཡང་བསྐྱེད་ལ་
སྦྱབ་ཐབས་རང་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་གཏོར་མ་སྤུལ་ནས་གཏང་རག་གི་མཆོད་པ་
མདོར་བསྟུས་བྱས་ནས་བསྟོ་སྟོན་གྱི་མཐུག་ཏུ་དྲུང་ཁོད་སྦྱང་འཁོར་དང་བཅས་པ་
གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་ཐེམ་ཞེས་སོགས། ཉེར་བསྟུ་བྱས་རྗེས་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་
བྱག་གཉིས་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ལངས་ཏེ། དེ་དང་མ་བྲལ་བའི་ངར་ནས་ཡུལ་དང་སྣང་
བ་ཀྱན་ཀྱང་དོན་འཛིགས་བྱེད་དུ་བཏྲ་བ། སྟོགས་མ་གྱི་བྱ་བ་ཀྱན་སྟགས་གྱི་བདག་
ཉིད་དུ་བསམས་ནས་བྱ་བ་ལ་འབྱུག་པ་ནི་སྟོད་ལམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་རྟོ། །བཟའ་བརྟུང་
གཏོར་མ་སྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ལ་ཁ་ཐབ་ཁུང་དང་། ལག་པ་གཉིས་དགང་སྟགས་
དང་། བཟའ་བརྟུང་སྟག་རྩས་སྟ་མོས་ནས་སྟ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་སྟོང་
གའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ལ་འབྱུལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཟ་ཞིང་འཐུང་བ་ནི་ཁ་ཐས་
གྱི་རྣལ་འབྱོར་རྟོ། །ཉལ་བའི་ཆེ་སྟར་བཞིན་རིམ་གྱིས་བསྟུས་ནས་ཐབས་ཤེས་དང་
སྟན་པར་ཉལ་བ་ནི་ཉལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་རྟོ། །ནང་པར་ལྡང་བའི་ཆེ་ཅ་ཅི་ཀ་ལ་སོགས་
པ་སྟ་མོའི་དབྱངས་གྱིས་འོད་གསལ་ལས་བཞེངས་པའི་དོན་དུ་བསྐྱུལ་བར་མོས་ནས་
ལྡང་བ་ནི་ལྡང་བའི་རྣལ་འབྱོར་རྟོ། །ཁྱུས་གྱི་ཆེ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྐབས་བཞིན་བྱེད་
པ་ནི་ཁྱུས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་རྟོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཞག་རེ་ལ་སྟན་གསུམ་མཉམ། བཞི་
བཞེར་མ་ཆག་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་སྟོབ་ཚུལ་ཡིན་པས་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་གིས་སྟོགས་དུས་གྱི་ཆེ་
སྟར་གཅིག་ལ་དོན་འཆང་གི་གོ་འཕང་བདེ་སྟག་ཏུ་སྟོར་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ཆང་ལ་

མ་ཞོར་བ་འདི་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་ལ་སྦྱང་པོ་སྦྱང་བར་བྱལོ།

གསུམ་པ་སྐབས་གཞན་གྱི་ཆེ་ཆོ་ག་རྒྱས་བསྟུས་ཅི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། རས་ཐེས་
སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་མདུན་འཇུག་པ་གཅིག་པ་བྱེད་ན། རོར་ཅིལ་བྱིན་
བརྒྱབ། ལས་གྱི་དོ་རྗེས་སྟོན་གསན་འབུལ་བ། མེ་ཏོག་བཞེ་བསྟུ། མཐུལ། རོར་
སེམས་སྒོམ་བརྒྱས། ཆོགས་ཞིང་གི་མཇུག་ཏུ་བུམ་བསྐྱེད། དེ་ནས་ལས་བུམ་གྱིས་
དགྱིལ་འཁོར་བསངས་ཏེ་བདག་མདུན་ཐ་མི་དང་དུ་བསྟུབ། སྟོ་བསྟུའི་སྐབས་
གཅིག་ཏུ་འདུས། ཤར་གྱི་མཆན་མ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར། ཅེས་སོགས་ནས། དེ་
ནས་ཕྱོགས་སྟོང་བཀྱག་ཅིང་། ཕུར་གདབ་ལྟར་བསྐྱེད། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་
འདས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་མཆོད་སོགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། འཇམ་དཔལ་རང་
བཞིན་མའི་སྟུན་འཕེན་དང་། མཆོད་པའི་སྐབས་རང་ཉིད་གཙོ་བོ་ལས་བྱེ་ནས་ཤར་
སྟོའི་ནང་ཅམ་ནས་མཆོད་པ་འབུལ་ཁར་བསམས་ལ། མཆོད་འབུལ་ཆོགས་བཅད་
རྒྱས་པར་བྱ། གསང་མཆོད་སྐབས་རང་ཉིད་གཙོ་བོ་ལ་ཐེམ་པར་བསམས། མཇུག་
ཏུ། གཏོར་འབུལ་སྐབས་གཏོར་མཐོན་གསར་དུ་བསྐྱེད་མི་དགོས་པ་ཡིན། བསྟེན་
པ་སོགས་གྱི་ཆེ་བྱན་གཞན་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཤིན་ཏུ་བསྟུན་རང་ཉིད་འཛིགས་བྱེད་
ཞལ་གཅིག་ཐུག་གཉིས་པར་གསལ་བའི་ཞེས་པ་ནས། རབ་ཏུ་དང་བས་བསྟེན་པར་
བྱ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་ནས། མེ་
དབུང་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོ་བར་གྱུར། ར་བའི་དབུས་སུ་རང་ཉིད་དོ་རྗེ་སེམས་དཔལ་
ཞེས་པ་ནས། གཞལ་ལས་ཁང་ལ་ཐེམ་པར་གྱུར། གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་གྱི་མིག་

གཉིས་སུ་མྱོ། ཞེས་བ་ནས། ཅི་ཏྲ་བརྩ་སྣ་རྩ་ཨ་ལྷ་ཀོའུ་ཉི། རྩི་ཆ་རྩོམ་དབང་གི་ལྟ་
རྣམས་རང་ཉིད་ལ་ཐིམ་བར་གྱུར། དེ་ནས་བདག་བསྐྱེད་མཆོད་པ་དང་། རང་མཆོད་
བྱིན་གྱིས་བཟུངས། རྩི་ཆ་རྩོམ་སོགས་དང་། མཆོད་དོ་ཞེས་བ་ནས། མཉེས་ཤིང་
ཆོམ་བར་གྱུར། གཉིས་མེད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་སོགས་གྱིས་བསྟོད། དག་པ་བླ་
ནས་བཟུངས་པ། མཐུག་མཆོད་བསྟོད། ཐུན་བཞི་བྱེད་ན། ཐུན་དང་པོ་ལ་སྟོན་འགྲོ་
དང་རྟོག་སེམས་སྟོན་བཟུངས་བྱེད་ཅིང་། བྱི་མ་གསུམ་ལ་མི་དགོས། ཐུན་ཐ་མའི་
མཐར་གཏོར་མ་ཕུལ་ཞིང་། སྤྲ་མ་གསུམ་ལ་མི་དགོས། ཉེར་བསྟུ་ཐུན་རེ་རེ་བཞིན་
ནས་བྱས་ན་བཟང་གསུང་། བདག་བསྐྱེད་རྒྱུང་པའི་ཆེད་གྱིས་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་
མཐུག་ཏུ་སྟོགས་སྟོང་བསྐྱེད་པ་འདི་རྩི་དགོངས་པ་མིན་ཞེས་གསུང་མཁན་མང་བ་
འདུག་ཀྱང་། བཤ་ཆེན་སྟོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་བསྐྱེད་རིམ་དང་། ཨེ་ཨི་
དུ་འགལ་བ་མེད་ཅེས་གསུངས་འདུག་པ་བཞིན་ད་ལྟ་སྟོད་སྟོད་ཀྱང་ཏུ་འདི་ཉིད་དར་
རྒྱས་ཆེ་བར་སྤང་དོ། །བདེ་སྟོང་རྩི་རྩི་ཉིང་འཛིན་ངམ་ནག་ཅིང་། །དམིགས་མེད་བཅེ་
བའི་རྩ་རྒྱལ་མཁའ་ལ་འབྱུང་། །དངོས་བྱུང་གཉིས་ཀྱི་རིན་ཆེན་བྱེ་བའི་གཏོར། །རྣལ་
འབྱོར་རྩ་མེད་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུ་གཏོར་ལས། །རིམ་གཉིས་གདེངས་ཅན་དབང་པོའི་གཙུག་
གི་ནོར། །སྟོ་བཟང་བྲགས་སྟན་འབར་བའི་དེད་དཔོན་གྱིས། །སྟིང་སྟོབས་སྟོ་གོས་རྩལ་
གྱིས་ལེགས་ཐོབ་ནས། །སྐལ་ལྷན་ཡོངས་ལ་དངོས་བྱུང་ཆར་དུ་བསྟེལ། །དེ་ལྟ་མེད་
ཀྱི་སྟོན་པོའི་གོང་བྱེད་དུ། །མཁས་པ་རྣམས་ལས་སྟེལ་འཛིན་བྱེད་པར་འཕགས། །དེ་
བཞིན་སྟོད་མན་ཐག་དོག་ལུག་རྩ་ཅན། །མང་པོས་ཆོས་མིན་ཆོས་ལས་མཆོག་ཏུ་

འཛིན། །དེ་ཕྱིར་འདི་འདྲའི་ལེགས་བཤད་རྩོམ་པ་ལ། །ངལ་བ་བྱས་ཀྱང་འབྲས་བྱ་ཆུང་
མོད་ཀྱི། །བསྟན་དང་བསྟེན་ལ་མི་བྱེད་གྲས་པ་ཅན། །ཐུ་ཤལ་གྲུང་གིས་ཐོལ་མེད་
དད་པ་ཡིས། །བསྐྱལ་ཆེ་དམ་པ་མང་པོའི་བཀའ་བློན་གྱིས། །ཆོས་ཚུལ་འདི་ལ་རིང་
དུ་སྦྱངས་པ་ཅན། །ངག་དབང་བྱམས་པ་ཞེས་པའི་རི་ཁོད་པས། །རྗེ་ཅམ་གོ་བ་དེ་
ལས་སྟོགས་ཅམ་སྦྱས། །འདིར་འབད་བསོད་ནམས་སྟོན་ཆེ་ལྟར་བསེལ་བས། །མོངས་
ཆད་པས་གདུངས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས། །སྟན་སྟེས་བདེ་ཆེན་བསེལ་བའི་དངོས་ཐོབ་
སྟེ། །དག་པ་རབ་འབྱམས་ལྟ་ཡི་འཁོར་ལོར་ཤོག །སྒྲ་མདྲུལ། ༥

༄༅། །དཔལ་རྩ་རྩེ་འཕྱོགས་བྱེད་ཀྱི་རྩོགས་རིམ་རྣལ་
འབྱོར་བཞི་ཉམས་སུ་ལེན་རྩལ་མདོར་བཟུངས་
བྱང་འབྱུག་གསལ་བ་བཟུགས་སོ། །

༥ ར་མོ་བཟླ་རྩེ་ར་སྦྱ་ལ། །ཉིལ་ལ་ཉིལ་མར་རི་བཞིན་འགྲོ་ཀུན་ལ། །སྦྱ་གསུང་
ཐུགས་ཀྱི་རྩོ་རྩེའི་ཁམས་གནས་པ། །ཆེ་མའི་མན་ངག་གནད་ཀྱིས་བྱང་འབྱུག་
སྦྱར། །དངོས་སུ་ལྡང་བྱེད་རྣལ་འབྱོར་བཞི་རིམ་འཆད། །དེ་ལྟར་རིམ་པ་དང་པོ་ལ་
ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པས་རགས་པ་བྲན་པ་གཅིག་པ་དང་། །ཐ་བ་རྟོགས་
པའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའམ། །མཐར་མ་ཕྱིན་ཀྱང་ལས་དང་པོ་

བས་སྤྱན་རེ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་གནད་ཆང་བ་རྒྱས་བསྐྱས་གང་རུང་རེ་སྤྱན་དུ་བཏང་
ནས་རྫོགས་རིམ་རྣལ་འབྱོར་བཞི་མོས་བ་ཡིད་བྱེད་ཅམ་གྱིས་གོམས་པར་བྱེད་ཚུལ་
ལ། གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ། ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་ལ། འབྲས་བྱ་མཛོན་དུ་བྱེད་
ཚུལ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ལུས་སེམས་སོ་སོའི་གནས་ཚུལ་དང་། སྤྱན་མོང་བའི་
དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ལུས་རགས་བ་ཤ་རུས་རྫོས་
བཅས་དང་། སྤ་བ་ཅ་རྒྱུང་ཐེག་ལ། ཤིན་ཏུ་སྤ་བ་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་
གྱི་བཞེན་པའི་རྒྱུང་ལྟ་བུ། གཉིས་བ་ནི། རགས་བ་སྒོ་ལའི་དབང་ཤེས། སྤ་བ་དུག་
གསུམ་གྱི་རྟོག་ལ། ཤིན་ཏུ་སྤ་བ་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་ཤེས་བ་ལྟ་བུ། གཉིས་
བ་ལུས་སེམས་སྤྱན་མོང་བའི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ནི། འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་
རྒྱུང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤ་བ་རྒྱུང་དང་སེམས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་བ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་པས་ཐོག་
མར་འདི་དག་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་བ་ལ་སྤྱོར་དངོས་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་རྫོང་སེམས་བསྒྲོམ་བསྐྱས་དང་། རྒྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་
རྒྱས་བསྐྱས་གང་རུང་རེ་སྤྱན་དུ་བཏང་ནས། དངོས་གཞི་ནི། སྤྱན་བདེ་བ་ལ་ལུས་
རྣམ་སྤང་གི་ཆོས་བདུན་ལྟན་གྱི་ངང་ནས་དུས་ཐོ་རངས་སམ། ཕྱི་ངོ་མེ་ཁམས་ཤས་
ཆེ་བའི་དུས་སུ་རང་ཉིད་འཇིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་བྱུག་གཉིས་བ་ལུམ་བཅས་ནས་
མཁའ་འཇམ་ཆོན་ལྟ་བུ་དྲངས་ཤིང་གསལ་བའི་ལུས་གྱི་དབུས་སྒྲལ་ཆོགས་ལ་ཉེ་བ་
ན། དབུས་སུ་ཅ་དབུ་མ་ཁ་དོག་སྤྱན་པོ། གཡས་སུ་རོ་མ་དམར་མོ། གཡོན་དུ་རྒྱང་མ་
དཀར་མོ། དབུ་མའི་ཡར་སྤེ་གདོང་གི་སྤྱ་ཅེ་དང་། རོ་རྒྱུང་གཉིས་གྱི་ཡར་སྤེ་སྤྱ་བྱུག་ཏུ་

ཟུག་པ། དབུ་མའི་མར་སྟེ་ཏྲགས་ཀྱི་ཅེ་མོར་ཟུག་པ། རོ་རྒྱང་གཉིས་ཀྱི་མར་སྟེ་ལོག་སྟོ་
གཉིས་སུ་ཆ་ཤས་རེ་ཟུག་པ། དེ་ཡང་སྟིང་གའི་ཐད་དུ་དབུ་མ་ལ་རོ་རྒྱང་གཉིས་ཀྱིས་
ལུ་གུ་རྒྱད་དུ་འབྱུང་བའི་མདུད་མཆོམས་ནས་དབུ་མ་ལས་ཕྱོགས་བཞིར་རྩ་འདབ་
བཞི། དེ་རེ་རེ་ལ་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་པས་བརྒྱད་ཁ་དོག་དཀར་པོ། །མགྲིན་པ་ན་རྩ་
མདུད་ཀྱི་ཐད་ནས་རྩ་འདབ་བཞི་དང་། དེ་ལས་བརྒྱད། དེ་ལས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གྲེས་པ་
ཁ་དོག་དམར་པོ། སྤྱི་པོར་རྩ་མདུད་ཀྱི་ཐད་ནས་དང་པོར་བཞི། དེ་ནས་བརྒྱད། དེ་
ནས་བཅུ་དྲུག་། དེ་ནས་སོ་གཉིས་སུ་གྲེས་པ་ཁ་དོག་སྒྲ་ཆོགས་པ། ལྟེ་བའི་ཐད་དུ་རྩ་
མདུད་ཀྱི་ཐད་ནས་དབུ་མ་ལས་ཕྱོགས་བཞིར་བཞི། དེ་ལས་བརྒྱད། དེ་ལས་བཅུ་
དྲུག་། དེ་ལས་སོ་གཉིས། དེ་ལས་རེ་བཞི་གྲེས་པ་ཁ་དོག་དམར་པོ། །གསང་གནས་
སུ་ཡང་རྩ་འདབ་སོ་གཉིས་པ། ཁོར་བུའི་དབུས་སུ་ཡང་རྩ་འདབ་བརྒྱད་པ་རྣམས་
གསལ་བཏབ། དེ་ནས་སྟིང་གའི་རྩ་མདུད་ཀྱི་དབུས་སུ་རང་གི་གཉུག་སེམས་ཤིན་
ཏུ་སྤྲ་བ་ཐེག་ལེ་ཡུངས་ཀར་ཅམ་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པ་དེ་ཉིད་
དབུ་མའི་ལམ་ནས་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་ཀྱི་དབུས་སུ་ཕྱིན་ནས་རྩང་ཐད་བསྐྱད། དེས་རྩ་
འཁོར་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་བལྟས་པས་བྱག་པ་ཏ་རེ་མཐོང་ཞིང་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་
རྩ་ནང་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་བྱས། དེ་ནས་གསང་གནས་དང་། ཁོར་བུའི་དབུས་
དང་། ཡར་ལོག་སྟེ་སྟིང་གའི་རྩ་འདབ་རྣམས་དང་། མགྲིན་པ་དང་། སྤྱི་པོའི་རྩ་འདབ་
རྣམས་ཀྱི་དབུས་སུ་ཕྱིན་ནས་རྩ་སྤྲ་བས་རྣམས་འོད་གསལ་བར་བྱས། དེ་ནས་སྟིན་
དབུས་སུ་ཕྱིན་ནས་རང་ལུས་སྟར་གསལ་བ་དེ་ཉིད་ལ་བལྟས་པས་འཇའ་ཆོན་ལྟ་

བྱ་སྒྲུང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་མཐོང་སྟེ་སྒྲུང་ལོག་ནས་སྒྱག་སྒྲུབས་ཀྱི་ནང་དུ་སྒན་མ་
བསྒྲུར་བ་བཞིན་དུ་ཉེ་བའི་ཅ་འཁོར་གྱི་དབྱས་སུ་བྱིན་ཏེ། དེ་ཉིད་འོད་དུ་ལྷ་བ་ལས་
ཉི་གཏན་སྒན་མ་བྱེད་གཤགས་ཅམ་གྱི་སྟེང་དུ་རྩོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ནས་འབྲུ་ཅམ་
སྒྱུ་མདོག་དཀར་པོ་ཡུམ་བཅས་སུ་གྱུར་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ཅན། དེའི་
ཐུགས་ཀར་རྒྱུ་ཡིག་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་སྒྲུས་བྲིས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཅེ་
གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག། དེ་ནས་ལྟེ་བའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་
པར་ཞུགས་པའི་སྒྲོར་མཆོམས་ནས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་བྱང་
སེམས་དམར་པོ་ཐོམ་ཐོམ་གྱིས་འཕྲོས་པས་རང་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའི་སྒྱའི་ཆ་
ཐམས་ཅད་མེད་གྱིས་གང་། དེ་ལས་འོད་ཟེར་བ་སྒྱའི་སྟོ་ཐམས་ཅད་ནས་བྱིར་འཕྲོས་
པས་སྟོང་གྱི་འཛིག་རྟེན་སྒྲུངས་ནས་དག་པའི་ཁིང་དུ་བསྒྱུར། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་
རྣམས་རྩོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད། སྟོང་རྣམས་འཛིགས་བྱེད་རྣམས་ལ་
ཐེམ། དེ་རྣམས་རང་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་ལ་ཐེམ། དེའི་ཡུམ་ཡབ་ལ། དེ་ཡང་ལྟེ་
བའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལ། དེ་ཡང་སྟོང་སྒྲུང་རྒྱབ་མདུན་ཐམས་ཅད་ནས་འོད་དུ་
ལྷ་སྟེ་ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ལ་ཐེམ། དེའི་ཞབས་ཀྱ་ནས་རིམ་གྱིས་རྒྱ་དའི་བར་
དུ་ཐེམ། རྒྱ་དག་སྒྲུམ་འཁྲུག་དཀར་ལ་དམར་བ་ཤིན་ཏུ་སྤ་བ་ལ་སེམས་ཞུགས་པ་
བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ་བྲན་ཤེས་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་བྱིང་གོད་ཀྱི་སྟོན་དང་བལ་བ་ལ་ཅེ་
གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་ལ་བསྟོམ། ཐུན་རི་ལྟར་འཆོམས་པ་མེད་པར་རྣམ་རྟོག་
གཞན་གྱིས་བར་མི་ཆོད་པའི་གནས་པ་བརྟན་པོ་རྟེན་པ་ན་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་བསྟོམ་

པའི་མཐུས་ཐོག་མར་རྒྱུད་དབུ་མར་ཞུགས་པའི་རྟགས། ལྷ་བྱག་གི་རྒྱུད་མཉམ་རྒྱ་
ངེས་ཅན་དུ་ཐེངས་པ་དང་། གནས་པའི་རྟགས་ལྷ་བྱག་གི་རྒྱུད་རྒྱ་བ་ཆད་ཅིང་ལྷོ་བ་མི་
འགྲུལ་བ་འབྱུང་། དེ་ནས་རྒྱུད་དབུ་མར་ཐེམ་རྟགས་རགས་པ་སྒྲིག་རྒྱ་ལྷ་བྱ་དུ་བ་
ལྷ་བྱ། སྒྲིན་བྱ་མེ་ཁྲིར་ལྷ་བྱ་མར་མེ་ལྷ་ར་འབར་ལྷ་བྱ་རྣམས་འབྱུང་། དེ་ཡང་རྒྱུད་དབུ་
མར་ཐེམ་པའི་མགོ་བརྩམས་པ་ནས། གསང་གནས་ཀྱི་ཐུར་སེལ་རང་གཡོས་ཀྱིས་
ལྷོ་གསང་ནས་གཏུམ་མོའི་མེ་རིམ་བཞིན་འབར་བས་བྱང་སེམས་བཞུས་ཏེ། བྱང་
སེམས་སྐྱེ་བོ་ནས་མགྲིན་བར་སླེབས་པའི་ཆེ་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་། ཐེམ་
རྟགས་ལྷ་བྱ། ལྷ་བ་དཀར་ལམ་པ། ལྷོ་གར་སླེབ་པ་ན་མཆོག་དགའ་དང་། མཆོད་
པ་དམར་ལམ་པ། ལྷོ་བར་སླེབ་པ་ན་བྱུང་དགའ་དང་། ཉེར་ཐོབ་ནག་ལམ་པའི་སྟོན་ན་
བཞན་བཅས་དང་སྤྲང་ལ་བཞན་མེད་འབྱུང་། དེ་སངས་ནས་ནོར་བུའི་ཅེའི་བར་དུ་སླེབ་
པ་ན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་། ཐོ་རངས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་རང་མདངས་ལྷ་བུའི་འོད་
གསལ་སྟོང་སང་ངེ་བ་འཆར་བས་དེའི་ཆེ་སེམས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་
བོར་སྐྱེས་པ་དེས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་བདེ་སྟོང་སྐྱར་
ནས་ཆེ་གཅིག་དུ་བསྐྱོམ། མཉམ་བཞག་དེ་ལས་མ་གཡོས་པར་བྱང་སེམས་ནོར་བུའི་
ཅེ་ནས་སྐྱེ་བོའི་བར་དུ་ཡར་ལོག་པའི་མས་བརྟན་ཀྱི་དགའ་བ་བཞི་དང་། སྤར་ཡང་
སྐྱེ་བོ་ནས་མར་ལོག་པས་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བ་བཞི་སྟེ། བྱགས་འབྱུང་བྱགས་
སྟོག་གི་དགའ་བཞི་འཁོར་མར་བསྐྱོམ་པའི་ལྷོ་བའི་རྗེས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་དེ་རི་ལྷ་བ་
བཞིན་མ་བསྐྱོམས་ན་རྣལ་འབྱོར་བཞི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཐབས་མེད་པས་འདི་ལ་ནན་ཏན་བྱ།

འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་མཆོན་ཉིད་པ་སྟོར་རྒྱས་པའི་མཆོམས་ནས།
སད་དུས་ཀྱི་བསྐྱེད་བསྐྱོར་གསུམ་དང་། གཉིད་དུས་ཀྱི་བསྐྱེད་བསྐྱོར་གསུམ་དང་། འཆི་
དུས་ཀྱི་བསྐྱེད་བསྐྱོར་གསུམ་རྣམས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་ཡང་དང་
ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱའོ། །

དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་དང་པོ་སྤྲགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བྱམས་པ་ཅན་དང་རྟོར་
བརྒྱས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤར་ལྷར་རང་འཛིགས་བྱེད་ཡལ་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་
ཅ་གསུམ་འཁོར་ལོ་དུག་དང་བཅས་པ་གསལ་བཏབ་པའི་ལྟེ་བའི་ཅ་འཁོར་གྱི་དབྱས་
སུ་རང་སེམས་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཨ་མུང་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཐིག་ལེ་རྒྱ་ད་དང་
བཅས་པ་གསལ་བཏབ་སྟེ། སྤ་བྲག་ནས་རྒྱུང་འཇམ་ལ་རིང་བ་དལ་བྱས་བརྟུབས་
པས་རོ་རྒྱུད་གཉིས་གང་། དེ་ནས་མཆིལ་མ་སྐྱ་མེད་དུ་མིད་པ་དང་མཉམ་དུ་རྒྱུད་དེ་
ཐམས་ཅད་ལྟེ་བའི་ཨ་མུང་ལ་ཐིག། དེ་དང་མཉམ་དུ་འོག་རྒྱུད་ཡར་ཐེན་ཨ་མུང་ལ་
ཐིག་པར་བསམས་ལ། སྟིང་འོག་གི་རྒྱུད་ཁ་སྦྱར་བྱམས་པ་ཅན་ལ་གནས་ཅི་ཐུབ་བྱ།
མ་ཐུབ་པའི་ཆེ་རྒྱུད་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་སངས་ཀྱིས་བྱིར་བྱས། སྤར་ཡང་སྤར་ལྷར་
བསྐྱོམས་པས་རྒྱུད་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིག་གསུམ་གྱི་ཉགས་རྣམས་སྤར་བཞིན་
འབྱུང་བས་དེའི་ཆེ་བདེ་སྟོང་སྦྱར་ནས་བསྐྱོམ།

དེ་ནས་རྟོར་བརྒྱས་ནི། སྟིང་གའི་ཅ་མདུད་ཀྱི་དབྱས་སུ་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་
ཨ་མུང་རྒྱ་ད་དང་བཅས་པ་གསལ་བཏབ་ལ་སྤ་བྲག་ནས་རྒྱུང་ནང་དུ་བརྟུབ་པའི་
ཆེ་སྟིང་རྒྱུད་སྟོག་འཛིན་དཀར་པོ་དབྱ་མའི་ནང་ནས་སྟིང་གར་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་གི་

རང་གདངས་ཨི་གི་རང་གདངས་དང་། དེ་དང་མཉམ་དུ་རྟགས་གི་ཅེ་མོ་ནས་འོག་
རྒྱང་ཐུང་སེལ་སེར་པོ་དབྱ་མའི་ནང་ནས་ཨ་ཐུང་ལ་ཐིམ་པའི་རང་གདངས་ཨི་
གི་རང་གདངས་དང་། རྒྱང་དེ་གཉིས་ཨ་ཐུང་ལ་འཇུག་ལྗང་གང་རུང་གི་ཡུན་ཆད་
གཅིག་གནས་པའི་རང་གདངས་ལྷུ་མི་རང་གདངས་དང་། ཕྱིར་ལྗང་བ་རྩྱི་གི་རང་
གདངས་སུ་མོས་ནས་བསྐྱོམས་པས་མཐར་འབྱུང་འཇུག་གི་རྒྱ་བ་ཆད་ནས་ལྷུ་མི་
རང་གདངས་ཀྱིས་གནས་པ་གཅིག་ཕྱར་འབྱུར་ལ། དེའི་ཆེ་ཡང་རྟགས་རྣམས་སྤར་
བཞིན་འབྱུང་བས་བདེ་སྟོང་སྤར་ནས་ཅེ་གཅིག་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྤགས་
གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིང་གའི་རྩ་མདུད་རྩོགས་པར་གྲོལ་བ་ན། དམ་ཆོག་
གི་རྣལ་འབྱོར་ནི། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མ་རིགས་བཞི་གང་རུང་ཐུན་མོང་ལམ་སྤངས་
ནས་དམ་ཆོག་གི་རྣལ་འབྱོར་གི་བར་སྟོན་དུ་སོང་བེན་པ་སྦྱབ་པ་པོ་རང་དང་རྟོགས་
པ་མཉམ་པ་ཞིག་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བྱེ་ཡི་རྒྱུན་དང་། རང་གི་རྒྱུན་རྩོད་བསྐྱས་
དང་བྱམ་པ་ཅན་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་དང་སྤགས་ཏེ་
བསྐྱོམས་པས་རྒྱང་དབྱ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་འོད་གསལ་གི་བར་རྣམས་
འབྱུང་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པས་ནམ་ཞིག་ན་ཚུལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཐ་མལ་པ་ལ་འཆི་དུས་སུ་ལས་དབང་གིས་རྩ་མདུད་ཐམས་ཅད་གྲོལ་ཏེ་རྒྱང་ལྷག་མ་
མ་ལུས་པ་མི་ཕྱིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ་པའི་འཆི་བ་འོད་གསལ་འབྱུང་བ་རི་བཞིན་
དུ་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཁྲབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་པ་མོ་རྩྱུན་ཆད་མི་ཕྱིགས་
པ་ལ་ཐིམ་པས་དཔའི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་པ་འཆར་རོ། །

དེ་ནས་དབྱིབས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི། འོད་གསལ་དེ་ལས་ལུགས་ཐོག་གི་ཉེར་ཐོབ་
ཤར་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་དང་། དེའི་
བཞེན་པར་གྱུར་པའི་སྤྱད་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བས་ཉེར་ལེན་བྱས་ཏེ་རྒྱ་ལས་ཉ་ལྔར་བ་བཞེན་
དུ་མ་དག་པའི་སྤྱུ་མའི་སྤྱུ་འཛིགས་བྱེད་དཀར་པོ་ཡུམ་བཅས་སམ། རྟེན་བརྟེན་པའི་
དགྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་འཕེན་པ་རི་ལྟར་བཏང་བ་ལྟར་ཕྱང་པོ་རྩིང་བ་ལས་གོ་ས་
ལོགས་སུ་དངོས་གནས་ལ་ལྟར་བ་དེ་འབྱུང་། སྤྱི་དེ་ནི་དོན་མེས་དཔའི་གཟུགས་
བརྟན་མེ་ལོང་ལ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་སོགས་དཔེ་ལྗོངས་སྤྱི་ནས་ཤེས་པར་བྱ་ལ། སྤྱི་དེ་ཉིད་
སྤྱང་ཡང་ཕྱང་པོ་རྩིང་བ་ལ་ཞུགས་ནས་རྗེས་གཞིག་དང་རིལ་འཛིན་གྱི་སྤྱད་རིམ་
གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་འོད་གསལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱོམས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་མཚན་མ་མཐོང་བ་ན་སྤར་ལྟར་བྱི་ནང་གི་རྟེན་གཉིས་
དང་། སྤྱད་རིམ་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་ནས་འོད་གསལ་གྱི་བར་གྱི་རྟགས་
རྣམས་རྫོགས་པར་འཆར་ལ། འོད་གསལ་དེའི་སྤྱད་ཅིག་དང་པོར་རྩིང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་
རྒྱལ་གྱི་རྟོགས་པ་དང་། སྤྱད་ཅིག་གཉིས་པར་འོད་གསལ་དེས་རྩིང་ཉིད་མཛོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་པ། མ་དག་པའི་སྤྱུ་མའི་སྤྱུ་ནས་མཁར་སྤྱོན་དངས་པ་བཞེན་དུ་རྒྱན་ཆད་
པ། ཉན་སྤྱོད་གྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་པ། གང་ཟག་དེ་ཐེག་ཆེན་
འཕགས་པར་གྱུར་པ་རྣམས་དུས་མཉམ། འོད་གསལ་དེ་ལས་ལུགས་ཐོག་གི་ཉེར་
ཐོབ་བྱུང་བ་དང་། དག་པའི་སྤྱུ་མའི་སྤྱུ་འབྱུང་པ། སྤངས་པ་ཕྱང་འབྱུག་ཐོབ་པ་

ནམས་དུས་མཉམ། དེས་སྦྱར་ཡང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་། ཉྱགས་
པ་བྱང་འཇུག་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ། དེ་འདྲ་བའི་དག་པའི་སྦྱ་མའི་སྦྱ་དེ་ནི་འཁོར་བ་ཇི་
སྲིད་བར་རིགས་འདྲ་རྒྱན་ཆད་པ་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་པ་དེས་
མཉམ་རྗེས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་རྒྱན་བསྐྱངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོག་གི་དངོས་བྱུབ་
ཐོབ་པའི་མཆན་མ་མཐོང་བ་ན། ཆོས་བཙུ་ལྟ་བུའི་ཐོ་རིངས་ཀྱི་དུས་སུ་བྱིན་ང་
གི་རྒྱན་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་དུ་མཐོང་དེ།
འོད་གསལ་དེའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ནི་ཤེས་སྤྱིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་
དང་། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཤེས་སྤྱིབ་སྦྱངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ། སྦྱང་ཉིད་ལ་མཉམ་
པར་བཞག་པའི་ངར་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་ཉྱགས་པ་
དང་། སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྦྱ་དེ་ཉིད་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྦྱ་ཁ་སྦྱོར་ཡན་
ལག་བདུན་ལྟ་ལོངས་སྦྱོང་རྫོགས་པའི་སྦྱར་འགྱུར་བ་ནམས་དུས་མཉམ་དུ་བྱུང་
བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཐོབ་པ་ལ་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་སྟོན་དུ་
འགྲོ་དགོས། དེ་ལ་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་ལ་དབྱིབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། དེ་ལ་
དམ་ཆིག་གི་རྣལ་འབྱོར། དེ་ལ་སྤྲུགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། དེ་ལ་ལྷེ་བའི་རྗེས་གཞིག་། དེ་
ལ་བསྐྱེད་རིམ་སྤྲ་རགས། དེ་ལ་དབང་ཐོབ་ནས་དམ་ཆིག་དང་སྟོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་
དུ་སྦྱང་བ། དེ་ལ་སྤྱན་མོང་ལམ་སྦྱངས་པ་ཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་བར་སྤྲ་མ་སྤྲ་
མ་རྣམས་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆང་ལ་མ་ནོར་བ་འདི་ནི་ཁྱིའི་པོ་

ཆེ་ཆོ་བཟང་དར་རྒྱས་པའི་བྱང་ནས་དཔེན་ས་བཀའ་རྒྱུད་ཀྱི་རིམ་གཉིས་དང་། སྤང་
རྒྱུད་པའི་ཁྱིད་རྒྱུན་གཉིས་ཀ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་དང་། རྟོ་རྩེ་འཆང་དོན་ཡོད་མཁས་
གྲུབ་པའི་ཞབས་བྱང་ནས་སྤང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་རིམ་བ་གཉིས་ཀྱི་དམར་ཁྱིད་
ལག་རྩེས་གོགས་སེལ་བོགས་འདོན་དང་བཅས་པ་ཞིབ་པར་ཐོབ་པ་གཞན་ལ་སྦྲེ་བའི་
འོས་མིན་གྲང་། མི་རྩེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སྤྲས་ཀུན་ལ་ཕན་སེམས་ཆེ་ཞིང་མདོ་
སྤྲགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཀུན་ལ་མཐུན་པའི་སྤྱན་དབྱུངས་རིང་བ་ཐུ་ཤལ་ཐུ་གྲང་ཡེ་
ཤེས་ཆེ་བརྟན་གྱིས་ནང་མདོད་བྲི་མེད། གསེར་སྤང་གང་བཅས་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་
བསྐྱལ་བར་བརྟེན་རིམ་བ་གཉིས་ཀའི་གནད་ཞིབ་ཆ་ཟིན་བྲིས་གཞན་དང་། ལྷ་མའི་
ཞལ་ལས་ཤེས་དགོས་ལ་བསམས་ནས་མདོར་བསྐྱུས་པ་འདི་ནི་རི་ཁྱོད་པ་དག་དབང་
བྱམས་པས་བྲིས་པ་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཕན་ཐོགས་པར་གྱུར་ཅིག །

ཤེན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་རིམ་གཉིས་ཟབ་མའི་གནད། རྟོག་གའི་ཆོག་ལ་ཞེན་པའི་
ཡུལ་མིན་གྲང་། །རྒྱུད་དོན་མདོན་ཏུ་གྱུར་པ་ལྷ་མའི་གསུང་། །ཆད་མར་གྱུར་པ་
མདོར་བསྐྱུས་ཅམ་ཞིག་སྦྲས། །འདི་ལ་མ་བཤད་ལོག་བཤད་ཏུ་ཅང་བཤད། །ཉེས་
ཆོགས་ཅི་མཆིས་མཁས་པ་རྣམས་ལ་བཤགས། །རྣལ་བསམ་དཀའ་བའི་དགེ་བ་
ཅི་བསགས་དེས། །འགོ་ཀུན་ལམ་འདིས་སྦྱིན་ཅིང་གོལ་བར་ལོག། །ཐུབ་པའི་ལེགས་
བཤད་གོ་འབྱེད་ཡངས་པའི་མཁས། །མཁས་བརྩན་བཟང་པོ་གྲགས་པའི་གཟེ་བྱིན་
གྱིས། །འདིག་རྟེན་བདེ་ལེགས་པད་ཆལ་རྒྱས་མཛད་པ། །སྟོ་བཟང་གྲགས་བསྟན་
ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །མཉམས། ॥

༩ འདིའི་བརྒྱད་རིམ་གསོལ་འདེབས་ནི། དཔའ་པོ་མཆོག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་
ཟུང་འཇུག་སྒྲ། །ཕྱི་ནང་གསང་བའི་གཤེན་རྗེ་ཀུན་གྱི་གཤེད། །གཞི་ལམ་འབྲས་
བུ་ཀུན་མཆོན་པའི་པོ་འུ་གཟུགས། །རྡོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །རྣམ་དག་འོད་གསལ་མཛེས་སྒྲུག་མཁའ་འགོ་མ། །གང་དེར་རྟག་རོལ་ལྷ་
ལི་ཏ་བརྒྱ། །དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་སྤྲས་བ་དང་། །བརྒྱ་བརྒྱའི་ཞབས་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས། །དྲི་པི་ཀ་ར་རྩ་ལོ་རྡོ་རྗེ་གྲགས། །ཆོས་རབ་ཡེ་ཤེས་སེང་གེ་འབུམ་
སེང་དང་། །ཆུ་ལོ་ཤེས་རབ་སེང་གེ་ཡེ་ཤེས་དཔལ། །དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་རྣམས་
ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འཇམ་དབྱངས་མི་ཡི་རྣམ་རོལ་སློབ་བཟང་གྲགས། །གསང་
བདག་དྲར་སྤྲིག་འཛིན་པ་ཤེར་སེང་ཞབས། །ཁྱབ་བདག་དཔལ་ལྷན་བཟང་པོ་དགེ་
འདུན་འཕེལ། །བཀྲ་ཤིས་འཕགས་བ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བསམ་འབྲུབ་
རྒྱ་མཆོ་བརྩོན་འགྲུས་འཕགས་བ་དང་། །རྡོ་རྗེ་བཟང་པོ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཆོའི་
ཞབས། །དཀོན་མཆོག་རྒྱ་མཆོ་དཀོན་མཆོག་ཡར་འཕེལ་དང་། །དངོས་གྲུབ་རྒྱ་
མཆོ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེའི་དཔལ་མངའ་མཁས་གྲུབ་
མཆོན། །གང་དེས་དབྱེས་བཞིན་རྗེས་བཟུང་བྱམས་པའི་དཔལ། །བཀའ་རིན་མཉམ་
མེད་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་སྟེ། །དངོས་བརྒྱད་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མཐའ་
མེད་སྤྱིད་པར་འབྲམས་པའི་ངང་ཚུལ་ལ། །སྤྱིང་ནས་སྤྱོད་བའི་དེས་འབྱུང་ལྷགས་པའི་
དང་། །རིན་ཅན་མ་རྣམས་སྤྱིབ་གཉིས་འཆིང་བ་ལས། །སྤྱོལ་བའི་སྤྱིང་སྤྱོལས་སྤྱེ་བར་
བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །འཁོར་འདས་རྟེན་འབྱུང་ནམ་མཁའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །སྤྱིད་པའི་

ཅ་བ་བྱང་ནས་འབྱེན་པ་དང་། རྣམ་དག་དབང་ཐོབ་དམ་ཆིག་སྒོམ་པ་རྣམས། །མིག་
འབྲས་ལྟ་བུར་བསྐྱང་བར་བྱིན་གྱིས་ཆོབས། །སྟོད་བཅུད་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་
འཁོར་ཀྱན། །བདེ་སྟོང་ལྟ་ཡི་འཁོར་ལོར་ཉག་འཆར་བའི། །ཕ་རགས་ལྟ་ཡི་ནལ་
འབྱོར་མཐར་བྱིན་ནས། །ཞི་སོགས་ལས་ཀྱན་འབྱུང་བར་བྱིན་གྱིས་ཆོབས། །སྲིད་
པའི་འཁོར་ལོ་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ། །ལམ་དང་འབྲས་བུའི་སྐྱེ་གསུམ་དུ་བསྐྱར་
བའི། །མད་བྱང་ཐབས་མཁས་ནལ་འབྱོར་རྣམ་པ་བཞིས། །ཆེ་འདིར་དྲི་རྩེ་འཛིན་པ་
ཉིད་ཐོབ་ཤོག །

ཅེས་པ་འདི་ནི་དཔལ་སྤྲད་རྒྱུད་གྲགས་ཆ་གི་མདོ་སྒྲགས་རབ་འབྱམས་པ་རྣམས་གྱིས་
བསྐྱེད་པའི་དོར་བྱམས་པས་བྲིས་པའོ། །སྐུ་མཚན་ལོ། །

༡༡། །དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ལྷ་མི་བའི་རིམ་པ་དང་ཕྱི་
 དམར་འབྲིད་ཟབ་མོ་དཔལ་ལྷན་ཡུད་རྒྱད་པའི་མན་
 རག་ཟིན་གྱིས་ལྷ་བཀོད་པ་བདེ་ཆེན་གསལ་བའི་
 དཀོངས་རྒྱན་ཞེས་བྲ་བ་བཟུགས་སོ། །

ཕ ན་མོ་གུ་རུ་ཅ་ག་ཤི་ལ་རྩ་ཡ། ལུ་བ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཁྱད་པར་སྒྲ་མེད་
 རྒྱད། །འཕགས་ལུལ་མཁས་གྲུབ་སོ་སའི་མན་རག་ལྷར། །མ་འདྲེས་གསལ་བར་སྟོན་
 མཛད་དེ་རྩེ་འཛིན། །འངས་དཔལ་དབྱངས་དངོས་སྒྲོ་བཟང་གྲགས་པར་འདུད། །གང་
 གི་ལུགས་བཟང་བྱི་མེད་ལུ་ཉིག་འཕྲེང་། །དཔྱོད་ལྡན་མཁས་པ་དུ་མའི་ལེགས་བཤད་
 གྱི། །སྤང་བྱར་སྒྲེལ་ནས་སྐལ་ལྡན་གཞིན་རུ་ནམས། །དགའ་བ་བསྐྱེད་མཛད་ཅ་
 བའི་སྒྲ་མར་འདུད། །བདེ་ཆེན་ལམ་གྱི་གནད་ནམས་མཁའ་འགྲོའི་བཅས། །དམ་
 དུ་བཅིངས་པ་ཡབ་རྩེ་སྒྲ་མ་དེས། །ཤིན་རུ་གསལ་བར་མཛད་པའི་རྩེས་འབྲངས་
 ཉ། །རང་སྟོགས་མཁས་པས་མ་བསྒྲས་གང་ཞིག་ཡོད། །སྤུང་བྱིན་བསྐྱབ་ལ་དགོས་
 པ་མ་མཆིས་ཀྱང་། །དེ་རྩེ་སྒྲོ་བ་དཔོན་བཀའ་ཡི་ཁུར་ཆེན་གྱིས། །ཕྱི་བར་ལོན་པ་སྒོ་
 ཡི་ལོར་འཛིན་མ། །རུལ་བའི་བྱིན་གྱིས་གསྒྲའི་ཆུ་ལྱུང་འདི། །སྒོ་ལྡན་པད་དཀར་མིག་
 ནམས་དང་དུ་ལོངས། །

འདིར་འཇོམ་བྱའི་གྲིང་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་སོགས་ན། དཔའ་བོ་དང་
དཔའ་མོའི་དབང་ལྷག་མའི་སྤྱལ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་སྤྱལ་བ་ད་དུང་ཡང་བཞུགས་
པས། རྒྱས་བ་དང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྤྱར་དུ་འཐོབ་ཅིང་། དུས་ཀྱི་མཐར་ཡང་
རྒྱས་བ་མི་ཉམས་པར་སོགས་བ་མེད་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཕྱིན་ཆུབས་ཅན་དུ་
གྲགས་པའི་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པར་བརྗོད་བ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷག་ལུ་ཨི་
པའི་སྤྱབ་ཐབས་རྒྱས་བ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གྱི་(སྤྱར་དམར་)འཁྲིད་ནི། གང་བཤད་
པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ་དེ་འཆད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་བདེ་མཆོག་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང་།
སྤྱབ་ཐབས་ཀྱི་གཞུང་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞུང་འདི་གང་ལས་
བཅུས་པའི་གཞི་ཙུ་བ་དང་། བཤད་པའི་རྒྱུད་རིམ་ལྟར་གནས་པ་དང་། དེ་ལས་བཅུས་
པའི་གཞུང་འདིས་ཙུ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་རིམ་ལྟར་འཆད་པ་འཛོམས་དང་བཅས་པ་དང་། ལྷག་
ཆེན་གསུམ་གྱི་གཞུང་འབྲེལ་པའི་གཞུང་གཞན་རིམ་ལྟར་བྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་
ཙུ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་ངོས་བཟུང་བ་དང་། བཤད་རྒྱུད་ཀྱིས་ཙུ་རྒྱུད་རིམ་ལྟར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི་སྤྱིར་བཙུན་ལྟར་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་བསྟན་ན། ཐེག་པ་
ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་སུ་འདུ་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་ནི་རྒྱུ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་པར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་
དང་། འབྲས་བུ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་སྤྲགས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གཉིས་སུ་འདུ་བ་དང་། དེ་དག་གི་
སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པར་དང་། ཕྱི་མ་ནི་བྱ་བ་དང་སྦྱོད་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་དང་
རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་བཞིར་གྱུར་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ངེས་པ་དང་། དེ་
རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པར་ནི་དོན་རིམ་གྱི་རིམ་པ་དང་། མཐའ་གཅོད་རིན་པོ་ཆའི་

ལྷ་གྲ་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་པས་དེར་གཤམ་པར་བྱཏོ། རྣམ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ལ་པ་
མའི་རྒྱད་གཉིས་ལས། བདེ་མཆོག་མ་རྒྱད་ཡིན་ལ། ཅ་རྒྱད་ལེའུ་ར་གཅིག་པ་འདི་
མངོན་བརྗོད་རྒྱས་པ་འབྲུམ་ཐལ་གསུམ་པ་དང་། བསྐྱུས་པ་འབྲུམ་ཐལ་གཅིག་
པ་ལས་བརྒྱས་ཤིང་། ཉམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱད་འབྲུམ་ཐལ་གཅིག་པ་ལས་
ཀྱང་བརྒྱས་པར་བཤད་པས་བརྒྱ་གཞིའི་རྒྱད་དེ་རྣམས་བདེ་མཆོག་གི་ཅ་རྒྱད་ཡིན་
ཀྱང་མོད་དུ་མ་འབྱུང་ལ། ད་ལྟ་མོད་ན་འབྱུང་བའི་ཅ་རྒྱད་ནི་ཉུང་དུ་འཛིན་ཅ་རྒྱད་ཁོ་
ནཏོ། །བཤད་རྒྱད་ནི། དོན་མཁའ་འགྲོ། སྒོམ་པ་འབྱུང་བ། མངོན་བརྗོད་སྒྲ་མ་གྲུབ་
སྟོང་། ཁ་སྐྱོར་དང་ལྷ་ཡིན་ལ། བཀ་མོ་མངོན་འབྱུང་མངོན་བརྗོད་ལས་ཟུར་བ་མིན་
པས་མི་བགང་ངོ། །སྟོགས་མ་ཐུན་གྱི་རྒྱད་ནི་ཉེ་དུ་ཀ་མངོན་འབྱུང་དང་། མཁའ་འགྲོ་
རྒྱ་མཆོ། རྣམ་འབྱོར་མ་བཞི་ཞལ་སྐྱོར་བའི་རྒྱད་རྣམས་སོ། །བདེ་མཆོག་གི་རྒྱད་ནི་
མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཆོ་ལས། ཚོད་པའི་དུས་ཀྱི་སའི་ནང་དུ། བཅོམ་ལྷན་མཐའ་ཡས་
པས་འདི་གསུངས། །ཤུ་ཀྱ་མེད་གཤམ་གསུངས་པའི་རྒྱད། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
ཚོད་ལྷན་གྱི་དུས་སུ། ཤུ་ཀྱ་མེད་གཤམ་གསུངས་ཤིང་། ལྷ་བ་པོ་ནི་མག་མོ་དང་། ལྷག་
ན་དོན་མེད་ལྷས་ནས། ལྷ་རྒྱན་གྱི་གནས་སུ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་འདུས་ནས་བསྐྱུས་
སོ། །

གཉིས་པ་ནི་ཅ་རྒྱད་ར་གཅིག་པར་སྐྱས་པའི་དོན་གང་བཤད། རྒྱད་གང་གིས་
དི་ལྟར་གསལ་བར་འཆད་སྟམ་ན། བཤད་བྱ་ཅ་རྒྱད་ཀྱི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་བསྐྱུ་ན་
གསུམ་སྟེ། རྒྱད་སྟོད་དུང་དུ་བྱེད་པ་དབང་གི་སྟོར་དང་། ལམ་རིམ་གཉིས་བསྟོན་

བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི་དོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོ་དང་། སྒོམ་འབྱུང་གིས་
འཆད། གཉིས་པ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ནི་སྒོམ་འབྱུང་དང་ཀུན་སྐྱོད་ནས་འཆད་ལ། ཉན་
གྱི་དྲིལ་འཁོར། སྦྱིན་སྒྲིག་ །མཆོད་སྦྱིན་དང་། སྐགས་བརྟ་བ་སོགས་ནང་ལ་སྦྱར་
བ། སམ་རྩུ་ཅ་དང་། མངོན་བརྗོད་ལས་གསུངས་པ་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ནམ་
གཞག་ཀྱང་འཆད། རྩོགས་རིམ་ལ་ཅ་གནད་དང་། གཏུམ་མོ་རྩོར་བརྒྱས་སོགས་
ནི་དོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོ་སམ་རྩུ་ཅ་མངོན་བརྗོད་ནམས་ལས་འཆད་ལ། རྩོར་བརྒྱས་སྦྱུ་
ལུས་མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་པ་བྱང་འཇུག་གི་རིམ་པ་ནམས་སྒོམ་འབྱུང་གིས་འཆད།
གསུམ་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་དོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོ་དང་། རྩོགས་
རིམ་བསྐྱོམས་པས་མཆོག་གི་དངོས་བྱུབ་འབྱུབ་པའི་ཉགས་ནི། ཁ་སྦྱོར་ལས་རྒྱ་པར་
གསུངས་ཏེ་ཞིབ་པ་རྒྱད་འགྲེལ་ལས་ཤེས་པར་བུའོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་འདིས་ཅ་རྒྱད་རི་ལྟར་འཆད་པ་ནི། ཅ་རྒྱད་ཀྱི་ལེའུ་དང་པོས་
མདོར་བསྟན། གཉིས་པ་ནས་ལྷ་བཅུ་པའི་བར་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད། ད་གཅིག་
པས་མདོ་རྒྱས་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནམས་དེ་ཉིད་བཅུ་བཞིར་བསྐྱས་ནས་བསྟན་ལ།
ཆེད་ས་དེའི་སྟེང་ནས་རིམ་གཉིས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་འཆད་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ཉིད་
བཅུ་བཞི་ནི། ཅ་རྒྱད་ལས། བོས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ལྷ་ལ་སོགས། །ཤེས་རབ་ཡན་
ལག་ཕྱར་བུ་བྱར། །ཞུ་ལི་ཀུ་ལི་ཞེས་བརྗོད་ནས། །རྒྱ་སོགས་སྟོང་པ་སྟོན་འགྲོ་
བ། །འཇུག་པ་སྦྱ་ལ་སོགས་པ་ནས། །རི་སྟོང་བསྐྱས་པའི་སྦྱོར་ལྟན་བ། །བདུད་
ཅི་ཆོམ་བྱེད་ལྱ་དན་འདས། །ལག་པའི་མཆོད་པ་དབང་བསྐྱར་བ། །གོ་ཆ་ཆེན་པོས་

ཡང་དག་བསྐྱུང་། །སྤྲུག་རྣམས་ཀྱན་གྱིས་མཆོད་པར་བྱ། །དེ་ལྟར་དེ་ཉིད་བཅུ་
བཞི་ནི། །མདོར་བསྡུས་ནས་ནི་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་དངོས་སུ་ཟེན་པ་ལྟར་ཡིན་
ལ། ཆེངས་འདིས་ཅ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་འཆད་པ་ལ། བཅུ་བཞི་པོ་འདིས་
རྒྱུད་ཀྱི་དབུ་ཞབས་ཀྱི་དོན་ཀྱན་སྤྱད་པ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། ཉག་པོ་བའི་སྦྱབ་ཐབས་
ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། ལྷ་མི་པའི་སྦྱབ་ཐབས་ལྟར་བྱ་ངན་འདས་ཞེས་པ་
རྫོགས་རིམ་ལ་སྦྱར་ཞིང་ལྷག་མ་རྣམས་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། དེར་མ་ཟད་དེ་
ཉིད་བཅུ་བཞི་བཤད་བྱར་བཀོད་ནས་མཐའ་དྲུག་དང་ཚུལ་བཞིའི་སློན་སློབ་བཤད་
དང་། ཆོགས་བཤད་གཉིས་ཀྱི་སློན་སློབ་འཆད་ཅིང་། དེ་ཡང་གདུལ་བྱ་དམན་པ་དང་
འབྲིང་ལ་མཐའ་དྲུག་གི་ནང་ནས་སྦྱ་རི་བཞིན་པ་དང་། དགོངས་མིན་དང་། བར་དོན་
གསུམ་ཚུལ་བཞིའི་ནང་ནས་ཡིག་དོན་དང་། སྤྱི་དོན་གཉིས་ཏེ་ལྷའི་སློན་སློབ་འཆད་
པ་ལ་ཆོགས་བཤད་དང་། དེར་མ་ཟད་མཐའ་དྲུག་གི་སྦྱ་རི་བཞིན་མིན་པ་དང་། དེས་
དོན་དང་། དགོངས་ཏེ་བཤད་པ་དང་། ཚུལ་བཞིའི་སྦྱས་བཤད་དང་། མཐར་ཐུག་
གི་བཤད་པ་སྟེ་མཐའ་དྲུག་དང་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་རྒྱུད་
དོན་མཐའ་དག་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་དབང་ལྡན་ལ་འཆད་པ་ལ་སློབ་བཤད་དུ་ཡེ་ཤེས་
དོན་རྫོགས་ལས་བདུས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བཤད་ན་བཤད་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་ཅ་རྒྱུད་
འཆད་ཚུལ་གྱི་རྣམས་པ་རྫོགས་པར་ཐོན་པ་ཡོང་བས་འཆད་ཚུལ་དེས་སློབ་སློབ་ཅན་ལ་
དགའ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། དོན་རྫོགས་འཆད་དབང་སྤྲུང་ཡང་རང་གཞུང་འཆད་པ་ལ་
ཐ་མལ་དགོ་སློང་གི་ཚུལ་འདྲིན་པ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ལེགས་བཤད་བསྐྱེད་

རིམ་འདྲིང་འདྲོ། རྫོགས་རིམ་དངོས་བྱུང་སྟེ་མ། རྒྱུད་འགྲེལ་སྤྲུལ་དོན་ཀྱན་གསལ་
རྣམས་ལ་འོལ་ཅི་ཙམ་མིན་པར་བརྒྱུད་ལྷན་སྒྲ་མའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཞིབ་པར་
སྤྲུངས་ཏེ། དེ་ནས་ཆེ་འདི་སྒྲོས་བཏང་ནས་སྟོང་རྩ་ཆེན་པོས་དཔལ་འཁོར་ལོ་
སྒྲོམ་པའི་གོ་འཕང་མའོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་བཙོན་པར་བྱ་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟར་མིན་པར།
ལམ་སྟེན་མོང་བ་དང་། དབང་དང་དམ་ཆོག་གང་ལ་ཡང་མཛུབ་མོ་འཛུགས་ས་མེད་
པར་ཆོག་བྱང་བ་ཙམ་དང་། བདེ་སྟོང་གི་གནད་གང་ཡང་མེ་ཤེས་པའི་ཅ་རྒྱུད་ཐེག་
ལེ་བསྒྲོམ་པ་དང་། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་འཁོར་བའི་སྐྱབ་ཐབས་དང་
འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ཞོར་བ་ཡིན་པས་སྐྱབ་པ་བྱེད་ལུགས་མ་ཞོར་བ་ལ་
འབད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི་དཔལ་བྱུག་ན་རྫོ་རྗེས་བྲམ་བེ་ས་ར་ཏ་རྗེས་སུ་བཟུང་། དེ་དང་
བྱང་མེམས་སྒོ་བྲོས་རིན་ཆེན་གྱིས་མགོན་པོ་སྐྱབ་རྗེས་སུ་བཟུང་། སྐྱབ་དང་
སྒོ་བྲོས་རིན་ཆེན་གྱིས་ཤུ་བ་རི་བ་རྗེས་སུ་བཟུང་། དེས་ལྷ་རྒྱན་དུ་འཁྱུངས་པ་
བྱུང་ཐོབ་ཀྱང་ཏུ་དགེ་བ་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པའི་དབང་བསྐྱར་རྒྱུད་
བཤད་མན་ངག་གནད་ནས་བསྒྲོམས་པའི་ཆོ། ལྷ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ་གྱི་དྲར་ཁོད་དུ་ཡུལ་
ཉེར་བཞིའི་དཔལ་བོ་དང་དཔལ་ལོས་ཆོགས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་ཆོགས་རྗེས་ལ་རོལ་
བའི་རྗེས་སུ་དཔལ་བོ་དང་དཔལ་ལོ་རྣམས་འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་
པར་དངོས་སུ་བཞེངས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བརྟུག་ཅིང་དབང་བསྐྱར་བས་དཔེ་ཡི་
ཤེས་རྒྱུད་ལ་འཁྱུངས་པར་བྱུང་། དེ་ནས་སྤར་གྱི་རྫོགས་པ་བརྟན་ཞིང་ཆེ་འདིར་

མཆོག་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་བཙོན་འགྲུས་བཙོམ་པར་བསྐྱལ་བའི་ཆོག་། ཀླང་པ་བརྒྱུད་བ་
སྤངས་ནས་ནི། །འཁོར་བའི་མངག་གཞུག་དོར་ནས་སྟ། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་
པོ་ཆེ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱལ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ནས་མི་སྣང་བར་གྱུར། དེའི་
དོན་ལ་བསམས་པས་སྐྱབ་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་དགོས་པར་གཟིགས་ནས།
ཆོས་ཀྱི་བར་ཆད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་འཆོ་བ་འཆོལ་ཞིང་རིམ་གྱིས་ཤར་བྱོགས་རྩྭ་ག་
ལར་བྱོན་པས་དེ་དང་ཉེ་བ་རྒྱ་བོ་གང་གྲའི་འགྲམ་དུ་ཉ་པ་མང་པོས་ཉ་བསད་ནས་
རྒྱ་མ་སོགས་རང་མ་སོགས་རང་གར་དོར་བ་བྱ་བྱིས་ཟ་བ་གཟིགས་ནས། བདག་པོ་
མེད་ཅིང་ཅོལ་བ་རྒྱུད་བར་དགོངས་ནས་དེའི་བྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་ནས་འཆོ་བ་
ཉའི་རྒྱ་མ་ལ་མཛད་ཅིང་གཡེལ་མེད་དུ་བསྐྱབས་པས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་
ཏེ་གསོལ་ཟས་ལ་མཆོན་དུ་བཏགས་པ་ལྟ་མི་བ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེས་རྒྱལ་
པོ་དུ་རི་ཀ་པ་དང་། རྒྱུ་པོ་རྩི་བེ་བ་གཉིས་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ལུས་
ནས་སྐྱབ་ཐབས་འདི་མཛད་ལ། དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་སྐྱབ་ཐབས་རྒྱུད་བ་གཅིག་གྱུང་
མཛད་དོ། །སྐྱབ་ཐབས་རྒྱས་པ་དེ་ལ་ལྷ་བ་པའི་འགྲེལ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི། གཞུང་
འདི་འཆད་པའི་བྲ་རྩྭ་རྩྭ་ཏེ་ལ་སོགས་པ་རྗེས་འབྲངས་ཐམས་ཅད་དང་། རྒྱད་པར་
དུ་མར་དོ་མལ་གྱི་ཕུ་རངས་ལོ་རྒྱུད་སོགས་ཀྱི་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱད་ས་
འཆའ་ས་ཡིན་ནོ། །དུ་རི་ཀ་པའི་སྐོབ་མ་རྗེ་རྗེ་བེལ་བྱ་བ་དང་། རྒྱ་པོ་སྐྱོད་པའི་སྐྱབ་
ཐབས་དང་། རྗེགས་རིམ་གྱི་ཡིག་ཆ་རྣམས་དང་། དེ་དག་སོ་སོའི་ལུགས་སྟེལ་ནི་
བོད་དུ་བསྟན་པ་ལྟ་དར་ལ་མ་འགྱུར་ཞིང་། ཕྱི་དར་ལ་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་

བདེ་མཆོག་གི་སྒྲོར་ཅི་རིགས་བསྐྱར་ཞིང་འཆད་ཉན་མཛད་ཀྱང་རྒྱན་ཅུབ་ནས་བྱ་
སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་དུས་སུ་མེད་པར་གསུངས་ལ། རོ་བོ་རྗེ་ལྷ་གཅིག་ནས་བརྒྱད་པ་
དང་། མལ་གྲོ་མར་དོ་ལོ་རྒྱུད་སོགས་ནས་བརྒྱད་པ་མཐའ་དག་མཁས་པ་བྱ་སྟོན་རིན་
པོ་ཆེར་བཞུགས་པ་རྣམས་རྒྱལ་བ་གཉིས་པས་བྱ་སྟོན་གྱི་སྒོ་བ་མ་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་བ་
ཁྱུང་ལྷས་པ་སྤྲ་ཆད་པ་སོགས་ལ་གསན་ནས་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་གཞུང་དངོས་ཀྱི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་
གཉིས། ལམ་བསྟོམ་པའི་རིམ་བ་དངོས་དང་། དེ་ལྟར་བསྟོམས་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་
པོ་ལ་གསུམ། གང་གིས་བསྟོམ་པའི་རྟོན། གང་དུ་བསྟོམ་པའི་གནས། རི་ལྟར་བསྟོམ་
པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤགས་དང་པར་བྱིན་གྱི་ཐེག་པ་གཉིས་ཐུན་མོངས་པའི་
ལམ་གྱི་རིམ་པས་རྒྱད་སྐྱེད་ཤིང་། འདིའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་ལེགས་
པར་ཐོབ་ལ། དེའི་དུས་སུ་ཁས་བླངས་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་ཚུལ་བཞེན་དུ་
བསྐྱེད་པ་ལ་བཙོན་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པས་བསྟོམ་པར་བྱལོ། །

གཉིས་པ་ནི་རང་གི་བྱིས་མམ་རི་སྐལ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཡིད་དུ་འོང་བ་རྣལ་
འབྱོར་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་སྐྱབ་ཁང་བདུད་ཅི་ལྷས་ལེགས་པར་བྱུགས་ཤིང་། མེ་
ཏོག་གཅེས་དུ་བཀྲམ་པར། བཙོན་ལྷན་འདས་ཀྱི་བྲིས་སྐྱ་དགུམ་པ་དང་། ཉང་མཆོད་
རྟོན་བྲིལ་ཅང་ཉེའུ་ལ་སོགས་པ་དམ་ཆོག་གི་རྩས་རྣམས་ཆོགས་པར་བྱས་པའི་
གནས་སུ་བསྟོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རི་ལྟར་བསྟོམ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཐུན་གྱི་རོ་བོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ་

དང་། ཐུན་སྲ་ཕྱིའི་བར་དང་ཐུན་གཞན་ལ་ངེ་ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཐུན་
གྱི་འགོར་ངེ་ལྟར་བྱ་བ་དང་། དངོས་གཞི་ལ་ངེ་ལྟར་བྱ་བ་དང་། མཐུག་ཏུ་ངེ་ལྟར་བྱ་
བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐུན་དུ་བྱ་བའི་རིམ་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཡན་ལག་སྐྱབ་
ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་དྲུག །ཐོག་མར་རང་ཉིད་ལྷག་པའི་ལྟར་ལྟར་བའི་ཚུལ། རྟོར་བྱིལ་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཚུལ། རང་མཆོད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཚུལ། ཐུན་འགོ་མཆོད་
གཏོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ས་ཏེ་འབུལ་བའི་ཚུལ། བདག་བསྐྱེད་གྱི་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་པའི་ཚུལ། རྟོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་བརྒྱས་ངེ་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་
ནི། སྐྱ་བཅེངས་པ་ཅན་ཡིན་ན་བཤོལ། ཁ་ལྟོར་བལྟས་རོ་གདན་དངོས་སམ་བཅོས་
མ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་ལུས་རྣམ་སྤང་གི་ཆོས་བདུན་ལྟར་དུ་གནས་ཏེ་བདུད་ཅི་རིལ་
དུ་ཁར་གཞུག་པའམ་མེད་ན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ས་པའི་ནང་མཆོད་ལྟེ་ཐོག་ཏུ་བཞག་
སྟེ། ཁ་དག་པར་བྱས། དགོ་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རང་ནས་རང་ཉིད་ལ་ཐ་མལ་
གྱི་སྤང་ཞེན་བསལ་ནས་ལྟའི་སྤྱར་ལྟར་བའི་ཚུལ་ནི། རང་སེམས་རྩྱི་ཡིག་གི་རྣམ་
པར་ཡོད་པ་དེ་ལས་འོད་ཟེར་དམར་པོའི་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོས་སྟོད་བཅུད་
ཐམས་ཅད་ལ་འཕྲོག་པས་དེ་རྣམས་བདེ་བའི་ངོ་ཐོར་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱེན་ས་རང་
ལ་ཐེམ། རང་ཡང་ཕུང་པོ་ལ་སྤྲ་རགས་མ་བྱེ་བར་བཏགས་པའི་ང་གདགས་གཞི་དང་
བཅས་པ་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱེན་ས་འོད་སྟོན་པོ་ཁྱེན་གང་བ་ལ་སོགས་པ་ཆེ་ཆུང་ངེ་
ལྟར་འཆོམས་པ་གཅིག་ཏུ་གྱུར། དེ་ཡང་རྩེ་སྤྲ་རྩེ་སྤང་སོང་ནས་མཐར་མི་དམིགས་
པར་གྱུར་པའི་ཆོ། ཏྲག་ཆད་གྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་གྱི་ལྟ་བ་བྲན་པར་བྱས་

འཁོར་ལོ་ཅིབས་བརྒྱད་པ་ལྟེ་བར་རིན་པོ་ཆེ་ཆ་བརྒྱད་པའམ་དགུ་པའི་ཅེ་མོར་དོ་རྩེ་
ཅེ་ལྷ་པ་རྩོགས་པས་མཆན་བ། ཅིབས་གསུམ་མདུན་དང་སྟན་གཡས་གཡོན་གྱི་
ཐད་དུ་ཅིབས་རེ་རེ་རྒྱ་བ་དུ་ཅིབས་གསུམ་མཐའ་སྤྲུང་དང་བཅས་པའི་མདུན་གྱི་
ཅིབས་ལྷའི་སྤྲུང་གྱི་སྤྲེང་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷའི་ངོ་བོ་མི་མགོའི་ཐོད་སྐྱམ་ཅེ་
མོར་ལྷ་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཅེ་ཐན་དང་བཅས་པ་སྟོད་སྤྲུང་དུ་གནས་པའི་དོ་རྩེ་ནག་པོའི་
ཐོང་བ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱད་པ། ཐོད་སྐྱམ་གཅིག་ནས་གཅིག་གི་ཁའི་བར་དུ་རུས་
པའི་བྲ་བ་གཉིས་གཤིབས་ཀྱི་བྲ་བ། ཐོད་སྐྱམ་རེ་རེའི་ཁའི་དབུས་ནས་རུས་པའི་བྲ་
བྲེད་གསུམ་གཤིབས་སྤྲུང་བའི་སྤྲེ་མོར་ཞོར་བྲ་སྤྲེམ་པོ་གསེར་གྱིས་བསྐྱམས་པ་
དང་རྩ་ཡབ་ཞོར་བྲའི་ཡུ་བ་ཅན་དང་གསེར་གྱི་བྲིལ་རྒྱུང་རྣམས་སྤེལ་མར་བཏགས་
པ་སྤྲན་དབུས་མར་སྤེབ་ཅམ་དང་བཅས་པའི་དབུ་རྒྱན་གྱིས་འཁོར་ལོ་མི་སྤྲིབ་པ།
དབུ་སྤྲན་ནག་པོ་གྲེན་དུ་བཅིངས་པའི་ཅེ་མོ་ནང་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་འཆིང་བྲེད་གཉིས་གྱིས་
བཅིངས་པའི་སྤྲེང་དུ་དོ་རྩེ་ཞོར་བྲ་ཏོག་དང་བཅས་པའི་དབངས་མོར་བརྩུ་གཉིས་པ་
མདུན་ལོགས་ལ་སྤྲ་ཆོགས་དོ་རྩེ། དབུའི་གཡོན་དུ་ཅུང་ཟད་ཡོ་བའི་རྩྭ་བ་བྲེད་པ་
འཆང་བ། སྟན་རྒྱན་ནི་སྟན་གཡས་གཡོན་གཉིས་སྤྲུས་པའི་འཁོར་ལོ་རུས་པའི་དོ་
རྩེ་ཅེ་གསུམ་པས་མཆན་པའི་སྤྲེ་མོར་རུས་པའི་བྲ་བ་གཉིས་གཉིས། བྲེད་གསུམ་
གསུམ་ཏེ་ལྷ་ལྷས་བརྒྱན་པ། མགུལ་བརྒྱན་ནི་མགྲིན་པའི་དབུས་གཞུང་དུ་མགྲིན་
པའི་ཅ་འདབ་བརྩུ་བྲག་མཆོན་པའི་རུས་པའི་དོ་རྩེ་རྩ་བརྩུ་བྲག་པ། གཡས་གཡོན་
དུ་རྩ་གངས་ངེས་མེད་ཀྱི་མཐའ་བརྟེན་ལ། བར་བར་དུ་རུས་པའི་ཐོང་བ་བརྒྱད་གྱིས་

ཀུ་རུ་ཁར་བསྐྱམས་པའི་སྒྲེ་མོར་བ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་རུས་པའི་ཤར་བུ་དུ་མས་
མཛེས་པར་བྱས་པ། མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་ནི་སྤྱིང་ཁའི་དབུས་གཞུང་དུ་སྤྱིང་གའི་ཅ་
འདབ་བརྒྱད་མཆོན་པའི་རུས་པའི་རྩོམ་ཅེ་བརྒྱད་པ་རྒྱབ་ཏུ་གཅིག་རུས་པའི་སྤང་
བ་ཉིས་གཤེབས་སམ་གསུམ་གཤེབས་དབྱང་མགོ་གཡོན་ནས་མཆན་འོག་གཡལས་
དང་། དབྱང་མགོ་གཡལས་ནས་མཆན་འོག་གཡོན་དུ་ཀུ་རུ་ཁར་འཆང་བའི་སྒྲེ་མོ་རྒྱབ་
མདུན་གྱི་རྩོམ་ལ་བཏགས་པ། རྩེ་ཅེ་མོ་ནས་རུས་པའི་བྱེད་གསུམ་གཤེབས་སྐྱ་
ཉིལ་ཉིལ་འབྱང་བ། རོ་ཤལ་ནི་མའི་རྒྱ་མ་ལ་བརྒྱས་པའི་མི་མགོ་ཚོན་པ་ལྔ་བཅུའི་
སྤང་བ་མགུལ་བ་ནས་བརྒྱ་ཕྱ་སྤོམ་གྱི་མཆོམས་སུ་འབྱང་བ། སྐར་གས་ནི་སྤྱེ་བའི་ཅ་
འདབ་བྱག་ཅུ་ཅ་བཞི་མཆོན་པའི་གཞུང་གཅིག་། གཡལས་གཡོན་དུ་རྩ་གངས་ངེས་མེད་
ཀྱི་གཞུང་གཉིས་མཐའ་བརྟེན་གཉིས་ཏེ་ལྔའི་བར་དུ་རུས་པའི་སྤང་བ་བཅུ་བྱག་གིས་
ཀུ་རུ་ཁར་བསྐྱམས་པ་ལས་འབྱང་བའི་བ་ལྔ་བྱེད་བཅུ་གསུམ་སྟེ་བཙོ་བརྒྱད་
ཀྱི་གཡལས་གཡོན་གྱི་གསུམ་གསུམ་གྱི་དབུས་མ་བྱིན་པར་སྤེབ་ཅིང་། དེའི་གཡལས་
གཡོན་གཉིས་ཀྱི་ཕྱས་མོ་ནོན་ཅ་མ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རུས་པའི་ཤར་བུ་གཡེར་
ཁ་འིལ་བུ་དང་རྩ་ལ་བ་ནོར་བུའི་ཡུ་བ་ཅན་སོགས་དུ་མས་མཛེས་པར་བྱས་པ། གཏུ་
བུ་ནི་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་གཏུ་བུ་བཞི་དང་། དབྱང་རྒྱན་གཉིས་ཏེ་བྱག་ནི། ཕྱག་ཞབས་
ཀྱི་མཁྱིག་མ་བཞི་དང་དབྱང་བ་གཉིས་ཀྱི་ཐད་དུ་མཐའ་གཉིས་དང་དབུས་མ་དང་
གསུམ་དུ་རུས་པའི་རྩོམ་སྐྱས་པ་འོད་ཟེར་འབར་བས་བརྒྱན་པའི་གཞུང་དང་
མཐའ་བརྟེན་བྱས་པའི་བར་དུ་རུས་པའི་སྤང་བ་ལྔ་ལྔས་ཀུ་རུ་ཁར་བསྐྱམས་པའི་

སྤང་ངོས་ལ་རུས་པའི་བ་དང་བ་བྱེད་ལ་ཤར་བྱ་གཡེར་ཁ་དུ་མས་མངེས་པར་བྱས་
པ། ཐལ་ཆེན་ནི་མི་རུས་ཀྱི་ཐལ་བས་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུགས་པ་སྟེ་ཡབ་བྲག་རྒྱ་
དུག་དང་ལུས་ཐལ་ཆེན་མ་གཏོགས་པས་བྲག་རྒྱ་ལྷས་བརྒྱན་པ། དེ་འདྲ་བའི་བདེ་
སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ངེས་དོན་གྱི་ཉེ་རུ་ཀ་དེ་ཉིད་བར་དོན་ལྟ་སྟེ་བཞིན་ལག་གི་
རྣམ་པ་ཅན་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམ་མཁའི་འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུ་འོད་དང་འོད་
ཟེར་གྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞགས་པ་ལ་གདགས་གཞིར་བྱས་ནས་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་
སྤང་བརྟན་པོ་བསྐྱོམ་གསུངས། གླུ་པ་འདིར་མ་ཐད་ལྟའི་ང་རྒྱལ་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་
འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས། དེ་ཡི་ཚུལ་ནི་གཙུང་བ་སོ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་དུས་
ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྫོགས་རིམ་ལས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྤང་བྱ་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་གཉིས་
ཡིན་ལ། ཐ་མལ་གྱི་སྤང་བ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་བར་སྤང་བ་དེས་སྤོང་
ཞིང་། ཐ་མལ་གྱི་ཞེན་བ་རྟེན་བ་རྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ང་རྒྱལ་འཕྲོས་པས་སྤོང་བ་
ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་ཐ་མལ་གྱི་ཞེན་བ་ཉིད་སྤང་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། ང་རྒྱལ་བརྟན་པ་
ལ་གཙོ་བོར་བསྐྱབ་དགོས་ཤིང་། དེའི་སྤོབ་ཚུལ་ནི་ད་ལྟའི་མ་དག་པའི་ཕུང་སོགས་
འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་ཐ་མལ་བ་འདི་དམིགས་ལུལ་དུ་བྱས་ནས་ང་རྫོ་
རྩེ་འཆང་ངོ་སྟུམ་དུ་བསྐྱོམ་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ལོག་ཤེས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། ཐག་པ་ལ་སྦྱལ་དུ་བཟུང་ནས་
སྦྱལ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །རང་ཉིད་ལམ་བསྐྱོམས་པའི་མཐར་སངས་

ཀྱས་པའི་དོན་མཆང་དེ་དཔོ་སྙམ་དུ་བསྐྱོམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་
པས་ད་ལྟའི་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་འགོག་པ་ལ་མི་ཐན་པའི་བྱིར། དེས་ན་ད་ལྟའི་དུས་
དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་
དུ་མི་བྱེད་པར། དང་པོར་ཤུ་བྱ་ཉ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲགས་དོན་བློན་པར་བྱས་ནས་
ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོ་ཤོར་སྐྱེས་
པར་མོས་ཏེ་ཆོས་སྐྱའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་སྙམ་དུ་ཆོས་སྐྱེ་ལ་ད་ཀྱི་ལ་འཛོལ། །དེའི་རང་
ནས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དེའི་གཟུང་རྣམ་རྟེན་བཟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་
ལངས་པའི་རྣམ་པ་གསལ་བ་དང་། དེ་ཉིད་གདགས་གཞིར་བྱས་ནས་དཔོ་སྙམ་དུ་
ཞེན་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་དེ་ཞེན་གཞིར་བྱས་ནས་ད་དོན་མཆང་དཔོ་སྙམ་དུ་བསྐྱོམ་པ་
ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྤང་གཞི་ལ་མ་དག་པའི་ཤུང་སོགས་གདགས་གཞིར་བྱས་པའི་
སྟོང་དུ། དུས་ཀྱི་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་དཔོ་སྙམ་པའི་སྒྲིལ་བུ་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་དེ་
ཞེན་གཞིར་བྱས་ནས། ད་ལྟས་བྱིན་ལོ་སྙམ་པའི་སྒྲིལ་བུ་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། དེ་ཉིད་
འགོག་པའི་དག་པའི་སྤང་ཞེན་དུ་འཕོ་ཚུལ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། རྩེ་ཡབ་སྐས་
གསུམ་ཀ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་མི་མ་ཐུན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་ཞེས་དགག་
སྐབ་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་པ་འདི་ཁོན་ལྟར་བྱ་དགོས་སོ། །

གཉེས་པ་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ། བཟུང་ཚུལ། དོན་གསོར་ཚུལ། རིལ་བུ་
དགོལ་ཚུལ་བཞི་ལས་དང་པོ་ནི་མཆོན་བྱེད་དཔེའི་དོན་མགོ་བཤེས་གཉེན་
བསྟེན་ཚུལ་ནས་བཟུང་སྟེ་མཐུག་བྱུང་འཐུག་གི་བར་གྱི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་མཐའ་དག་

དང་ཁྱད་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྲུགས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་མཆོན། མཆོན་གྱི་དཔེའི་
བྱིས་བྱ་དེས་མགོ་བཤེས་གཉིན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་བཟུང་སྟེ་མཐུག་ཟུང་འཇུག་གི་
བར་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་མཐའ་དག་དང་། ཁྱད་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྲུགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་
ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མཆོན། རྟོང་བྱིས་དེ་གཉིས་ཀའང་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་འབྲས་དུས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མོས་ཤིང་
བསྟོམ་པ་ནི་མཆོན་དོན་བྲན་ཅིང་དོན་དམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་ནས་རྟོང་བྱིས་བྱིས་
བརྒྱབ་ཚུལ་ལོ། །དམ་ཆིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྟོཾ་སྤྲུགས་ཀྱི་དམ་ཆིག་ །བྱིས་བྱ་
གསུང་གི་དམ་ཆིག་ །རང་ཉེ་དུ་ཀ་ཡབ་ཡུམ་བསྟོམ་པ་སྤྱིའི་དམ་ཆིག་སྟེ་གསུམ་པོ་
དེ་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་དང་། ཁྱད་པར་ཆོག་འཛིན་མཐུག་བར་གསུམ་དུ་རྟོར་
བྱིས་འཛིན་རེས་ཀྱིས་བྲན་པར་བྱ་དགོས་ལོ། །

གཉིས་པ་བྱིན་བརྒྱབས་ཅན་ཀྱི་རྟོང་བྱིས་བཟུང་བའི་ཚུལ་ནི། མི་ཞེས་པ་ནས་
རྩྱ་གི་བར་ངག་དུ་བརྟེན་པ་དང་མཉམ་དུ་བྲག་རྒྱ་བྲག་ལེན་ལྟར་དང་བཅས་པས་རྟོ་
བྱིས་འཛིན་ཅིང་སྤྲུགས་དོན་ནི་ཉི་ལྟེ་ཡེ་ཤེས་ལྟ་དང་། རྩྱ་གསུམ་གྱིས་རྟོཾ་གསུམ་
དབྱེར་མེད་པ་མཆོན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་དང་སྤྱི་
གསུང་སྤྲུགས་ཀྱི་རྟོཾ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་བྲུབ་པས་རྟོཾ་དང་
བྱིས་བྱ་ཉེ་བར་མཉམས་པས་དམ་ཆིག་འདི་ལས་མི་འབྲལ་བར་བདག་གིས་བཟུང་བར་
བགྱིའོ་ཞེས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་མོས་ནས་འཛིན་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་དང་སྤྱི་གསུང་
སྤྲུགས་ཀྱི་དག་པ་བྲན་པའི་སྟོན་ནས་རྟོང་བྱིས་འཛིན་ཚུལ་ལོ། །

གསུམ་པ་དོན་གསོར་བའི་ཚུལ་ནི། དོན་སེམས་དཔལ་ཞེས་པ་ནས་ཉོ་ཉེས་
པའི་བར་དག་ཏུ་བརྗོད་པ་དང་མཉམ་དུ་ཡིད་ལ་དོན་དམ་ཆོག་བཞིན་ཏུ་བསྐྱར་ནས་
དོན་སེམས་དཔལ་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་སྤྱགས་མཉེས་པར་བྱས་པའི་
སློན་སྐུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སྤྱགས་སད་པར་བྱའོ་སྤྲུལ་དུ་
བསམས་ནས་ཡེ་ཤེས་ལྷ་མཆོན་པའི་རྩྭ་རིང་པོ་སྤྱར་བྲངས་ཤིང་རྩྭ་གསུམ་གྱིས་དོ་
ནི་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་དང་། ཉོ་གསུམ་གྱིས་རྒྱང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་ལ་སད་པར་མཆོན་པས་སེམས་ཅན་ཚོངས་པ་མ་རིག་པ་དང་སྤལ་
ནས་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་པས་རྣམ་པར་ཐར་བར་བྱས་ཏེ་སྤྱི་གསུང་སྤྱགས་དོན་
གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པས་ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་སྟེ་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་བྱའོ་སྤྲུལ་དུ་དོ་
ནི་གསོར་བའི་པན་ཡོན་ཤུགས་བསྐྱེད་དེ་དོན་ཚུལ་མཐུན་གྱིས་གསོར་བར་མཛེས་
པར་བྱེད་དེ། གསོར་ཚུལ་ལ་ལག་པས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་
དོན་ཕྱོགས་བརྒྱད་དུ་བསྐྱོར་ཏེ་གསོར་བཤོ། །

བཞི་པ་བྲིལ་བུ་དགོལ་བའི་ཚུལ་ནི། ཨོ་བཟླ་རྣམས་པ་ནས་སྤྲུལ་ཞེས་པའི་
བར་དག་ཏུ་བརྗོད་ཅིང་ཡིད་ལ་རྩྭ་གསུམ་དང་ཉོ་གསུམ་གྱི་མཆོན་དོན་སྤར་བཞིན།
སྤྱགས་དོན་དངོས་གཞི་ནི་དོན་སེམས་དཔལ་སྤྱགས་ཀྱན་ཏུ་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་
སློན་སྐུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱི་གསུང་སྤྱགས་ཀྱི་དོན་གསུམ་
དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པའི་བྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་
གཡོ་བར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་

སྒྲ་སྒྲོག་གོ། རབ་ཏུ་སྒྲོག་གོ། ཤིན་ཏུ་རབ་ཏུ་སྒྲོག་གོ། ཞེས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་མོས་
ནས་ཟིལ་བུའི་ལྗེ་ཕྱོགས་བརྒྱད་དུ་བསྐྱོད་དེ་དགོལ་བའོ། །སྐུ་བས་འདིར་བཞད་མ་
ཐག་པ་ལས་རྟོ་རྩེ་གསོར་བ་དང་ཟིལ་བུ་དགོལ་བ་ལྷག་ཆད་དུ་མི་རུང་ངོ། །

གསུམ་པ་ནང་མཆོད་ཀྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི། བསང་བ་སྦྱང་བ་
བསྐྱེད་པ་ཀྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་མདུན་གྱི་བདུད་ཅིའི་
རྩམ། སྟོད་དང་བཅས་པ་ལ་དམིགས་ཏེ་ལས་སྒྲགས་བརྟེན་པ་དང་རང་གི་སྟོང་ཁའི་
ཉི་གཏན་གྱི་དབུས་སུ་རྒྱ་ཡིག་གི་མཐར་ཁར་རྟོ་རྩེ་སྒྲགས་འཕྲེང་ཁ་དོག་དམར་པོས་
གཡོན་དུ་བསྐྱོར་བའི་དབུས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིག་གི་རྒྱ་དལ་ས་ངོ་མོ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་དུམ་སྦྱེས་མ་དམར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་གྱི་ཐོང་འཛིན་
པ་ཉི་ཐེར་གྱི་རྒྱལ་བཞེན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པ་སྟོས་ཏེ་རྩམ་དེ་རྣམས་ལ་གནས་པའི་
བགེགས་རྣམས་ཀྱི་འཁྲུག་ལས་དེད་པ་ལྟར་མཐའི་རྒྱ་མཆོའི་པ་རོལ་ཏུ་བསྐྱེད་དེ་ཕྱིར་འོང་
མི་རུས་པར་བསམས་ལ་ཁྲོ་མོ་རྣམས་སྟོང་ཁའི་རྒྱ་ཡིག་གི་རྒྱ་དལ་བསྐྱེད། ཁྲོ་མོ་
རྣམས་རྒྱ་ཡིག་ལས་སྟོ་བ་ནི་རྒྱ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་ཡིན་ལ།
བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེས་ངེས་དོན་གྱི་བགེགས་སྦྱིབ་གཉིས་ཀྱང་སེལ་
རུས་ན་བྱང་དོན་གྱི་བགེགས་སྒྲ་མོ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྟོས། སྟོང་ཁ་ནས་སྟོ་བ་ནི། འཁོར་
འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅ་བ་མཐར་གཏུགས་ན་ཤིན་ཏུ་སྒྲ་བའི་རྒྱང་སེམས་ཡིན་
ལ་དེའི་གནས་སྟོང་ཁ་ཡིན་པས་བགེགས་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་སྒྲ་བའི་རྒྱང་སེམས་
གྱིས་བཏགས་ནས་བཞག་པ་ཅམ་དུ་གོ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྦྱང་པ་ནི། ཨི་སྤ་རྩ་ལ་བརྟེན་པ་དང་མཉམ་དུ་མདུན་ན་གནས་པའི་
བདུན་ཅིའི་རྩ་མོད་པ་དང་བཅས་པ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་བྲན་པའི་སྟོན་པ་འོད་དུ་མེར་
ཏེ་ལྷ་བ་སྦྱབ་པ་པོ་རང་གི་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བའི་རྒྱང་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་གྱུར་
པའི་སྟོས་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་རོ་གཅིག་ཏུ་
གྱུར་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་རྩ་ས་
དེ་རྣམས་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྦྱང་ཞེན་སེལ་བའོ། །གསུམ་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། འོད་གསལ་དེའི་
རང་ལས་སྦྱབ་པ་པོ་རང་གི་སྟོན་ཡུལ་དུ་ཤར་བའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
གཟུང་རྣམ་དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་ནང་མཆོད་ཀྱི་གོ་སར་ཡི་ཡིག་སྟོན་པོ་ཞིག་གི་རྣམ་
པར་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་། དེ་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ལྷ་བ་ལས་རྒྱང་དཀྱིལ་གཞུ་དབྱིབས་ཏེ་
ཆེ་བ་བྱེད་པ་ལྷ་བུ་སྟོར་པོ་རྒྱབ་དང་བཅད་ཁ་རང་ལ་བསྟན་པ། དེའི་གཡས་གཡོན་
གཉིས་སུ་རྒྱལ་མཆོན་དར་ལྷེ་གསུམ་པ་རྒྱང་གིས་ལྷ་བ་ལྷ་བ་བསྐྱོད་པས་མཆོན་
པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། དེའི་སྟེང་ན་ངོ་བོ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་
རི་ཡིག་དཔར་པོ་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་། དེ་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ལྷ་བ་ལས་མེད་ཀྱིལ་
བྱར་གསུམ་པ་བྱར་གཅིག་རང་ལ་བསྟན་པ། བྱ་གསུམ་དང་ཁར་མེད་པར་ལྷ་བ་ལྷ་བ་
འབར་བས་མཆོན་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། བྱ་གསུམ་དུ་སྦྱ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་རྟོག་གསུམ་
ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་ཨི་དཀར་པོ། ཞུ་རྒྱལ་པོ། རྩ་སྟོན་པོ་གསུམ་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་། དེ་
རྣམས་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ལྷ་བ་ལས་སྦྱབ་པ་པོ་རང་གི་ཡུས་དག་ཡིད་གསུམ་མཆོན་
པའི་མི་མགོའི་སྦྱེད་བྱ་མགོ་ད་ལྷ་རང་བཅད་པ་ལྷ་བུ་སོ་མ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དཀར་

དམར་མཐེང་གསུམ་ལྷག་པ་སྤྲད་ནས་གནས་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། དེའི་དབུས་སུ་རང་
བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མཆོན་པའི་ཨ་དཀར་པོ་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱུང། དེ་འོད་དུ་
མེར་གྱིས་ཁྱ་བ་ལས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་ཐོད་པ་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་
མཆོན་པའི་བྱི་དཀར་བ། བདེ་བ་ཆེན་པོ་མཆོན་པའི་ནང་དམར་བ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་
མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཆོན་པའི་དུམ་བུ་གཅིག་པ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དཔལ་བ་རང་ལ་
བསྟན་བ། དེའི་ནང་དུ་ཤར་ནས་ཕྱོགས་གཡོན་སྟོར་དང་དབུས་སུ་རིམ་པ་བཞིན་
དག་བྱེད་ཡེ་ཤེས་ལྗེ་རང་བཞིན། ཨོྫ་དཀར་པོ། ཁི་ལྗང་གྲ། ཨོྫ་དམར་པོ། ཧྲི་མེར་
པོ། ཧྲི་མཐེང་ཁ་བྱེན་འབྲེང་གི་ཚུལ་དུ་ཐོལ་གྱིས་བྱུང། དེ་ནམས་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱ་
བ་ལས་སྐྱབ་པ་པོ་རང་གི་མ་དག་པའི་བྱུང་པོ་ལྷ་མཆོན་པའི་གསང་བའི་སྟོན་ངེ་ཆེན་
མེར་པོ། ལྷང་བ་དཀར་པོ། བྱང་མེམས་དཀར་པོ། རང་བྱུང་མེ་ཉླག་རྒྱ་དམར་པོ།
ངེ་ཆུ་མཐེང་ཁ་ནམས་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པ་མར་བཞུ་འབྱེད་པ་ལྷ་བུ་ཡི་གེ་དེ་ནམས་
བྱེན་འབྲེང་དུ་གནས་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པར་བསམས། མེ་མཆོམས་ནས་གཡས་སྟོར་
དང་དབུས་སུ་རིམ་པ་བཞིན་དག་བྱེད་ཆོད་མེད་བཞི་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་ལྗེ་རང་བཞིན་ཨོྫ་དཀར་པོ། ཨོྫ་སྟོན་པོ། ཨོྫ་དམར་པོ། ཧྲི་ལྗང་གྲ། ཧྲི་དམར་
པོ་ནམས་བྱེན་འབྲེང་གི་ཚུལ་དུ་ཐོལ་གྱིས་བྱུང། དེ་ནམས་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱ་བ་
ལས་སྐྱབ་པ་པོ་རང་གི་མ་དག་པའི་བྱུང་བའི་ཁམས་མཆོན་པའི་བ་ལང་གི་ཤ་ནག་
པོ། ཁྱིའི་ཤ་དམར་པོ། ལྷང་པོ་ཆེའི་ཤ་དཀར་པོ། ཉིའི་ཤ་ལྗང་གྲ། མེའི་ཤ་དམར་པོ་
ནམས་ཤ་རུས་པགས་གསུམ་དུམ་བུ་དུམ་བུ་གཉེན་སྤངས་པའི་སྟེང་དུ་ལྷར་

གྲི་ཡི་གེ་དེ་རྣམས་གྲིན་འབྲེང་བྲེང་བྱ་བ་ཏུ་གནས་པར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་བ་བྲིན་གྲིས་བརྒྱབ་ཚུལ་དངོས་ལ་སྤྱང་རྟོགས་སྤར་གསུམ་ལས། དང་པོ་
སྤྱང་བ་ནི། དེ་ནས་སྤྱང་དགྲིལ་གྱི་གཡས་གཡོན་གྱི་རྒྱལ་མཆན་གཉིས་སྤྱང་གིས་
ལྟ་བ་ལྟ་བ་བསྐྱོད་པས་སྤྱང་བྲག་ཏུ་གཡོས་ཏེ་མེ་དགྲིལ་གཏུངས། མེ་དམར་ཉར་
གྲིས་འབར་བའི་བྲོད་གྲིས་ཐོད་པ་གཏུངས་ནང་གི་རྩས་རྣམས་ཟངས་ཆེན་གྱི་ནང་དུ་
མར་བཞུ་བ་ལྟར་འོད་སྟོན་སྟོན་ཁོལ་བས་རྩས་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་རོ་མཉམ་དུ་གྱུར་
ཅིང་མ་དག་པའི་བྲི་མ་རྣམས་སྤྱངས་ནས་དག་པའི་རྩས་ཉི་མ་འཆར་ཀའི་མདོག་ལྟ་
བུའི་ཁ་དོག་དམར་སེར་གྱི་བདུད་ཅིའི་རྣམ་པར་གྱུར་པར་བསམ། གཉིས་བརྟོགས་
པ་ནི་བདུད་ཅིའི་སྤྲེང་དུ་ཉེ་དུ་ཀའི་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་
ཉིད་རྒྱ་ཡིག་དཀར་པོ་མགོ་སྤར་དུ་བསྟན་པ་ཞིག་གི་རྣམ་པར་ཐོལ་གྲིས་སྤྱང་། དེ་འོད་
དུ་མེར་གྲིས་ཞུ་བ་ལས་ཉེ་དུ་ཀའི་ཐུགས་སྤྱད་གྲིས་དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་
གྱི་རང་བཞིན་ཁ་རྒྱ་ག་དཀར་པོ་མགོ་སྤར་དུ་བསྟན་པ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱི་བདུད་
ཅིའི་རྒྱན་སྐྱ་སྟོན་སྟོན་འཇག་བཞིན་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། དེ་འོག་གི་སྤྱངས་པས་རེག་པའི་
རྒྱན་གྲིས་ནར་གྲིས་ཐོད་པར་སྤྱང་ནས་གཡོན་སྟོར་དུ་ལན་གསུམ་དགྲགས་ཏེ་རྩས་
རྣམས་དང་རོ་མཉམ་དུ་གྱུར་པ་ལས་རྩས་རྣམས་ཁ་དོག་དབུལ་ཚུ་ཤིན་ཏུ་དྲངས་
པའི་མདོག་ལྟར་དཀར་ཞིང་རེག་བྱ་ཤིན་ཏུ་བསིལ་བ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱི་བདུད་
ཅིའི་རང་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི་རྒྱ་
ཡིག་ཉེ་དུ་ཀའི་ཐུགས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ས་བོན་ཡིན་པ་དང་། ཁ་

རྒྱ་ཉེ་རུ་ཀའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་
རྣམ་དེ་རྣམས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་
ནོ། །གསུམ་པ་མང་པོར་སྤར་ཞིང་སྤེལ་བ་ནི། འགོར་ཨི་དང་མཐར་སྟོ་སྟོ་པའ་སྤར་
བའི་དབྱངས་གསལ་ཆང་མ་ངག་ནས་ལན་གཅིག་བརྗོད་པ་དང་མཉམ་དུ་བདུད་ཅིའི་
སྟེང་དུ་དབྱངས་གསལ་ཆང་མ་ཁ་དོག་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་བཅེགས་པའི་
ཚུལ་དུ་གནས་པ་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་། དེ་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱ་བ་ལས་འོག་ཏུ་ཨི་
དཀར་པོ་ལྷ་རྒྱུ་མར་པོ་སྟོ་སྟོ་པོ་གསུམ་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་གནས་པ་ལས་འོད་ཟེར་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོས། འོད་ཟེར་ལ་ལས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ན་གནས་པའི་བདུད་ཅི་
བཀུག། འོད་ཟེར་ལ་ལས་ཡུལ་ཉེར་བཞི་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་ན་བཞུགས་པའི་དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མོའི་དབང་སྤྲུག་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་
ཀར་བཏབ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་བདུད་ཅི་འོད་ཟེར་དཀར་པོའི་
རྣམ་པར་བཀུག། འོད་ཟེར་ལ་ལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སོག་
པས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་བག་
ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱངས་ཏེ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དཔའ་བོ་དང་དཔའ་
མོ་ཉེར་བཞི་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་འཇུག་བཞིན་པའི་རྣམ་པར་བཀུག་སྟེ་ཡི་གེ་དང་
ཉེ་བ་ན་རྗེས་ཆགས་ཀྱི་སེམས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལའི་ངོ་བོར་ཁྱ་ནས་ཡི་གེ་
གསུམ་ལ་ཐེམ། དེ་གསུམ་ཡང་རིམ་གྱིས་ཁྱ་བ་ཐོད་པར་ལྷུང་བས་དམ་ཆོག་གི་རྣམ་
དེ་རྣམས་ལ་ཡེ་ལེས་ཀྱི་རྣམ་བཀུག་ནས་བསྐྱན་པས་མགོན་རྣམས་ཀྱིས་རི་ཅམ་

མོངས་སྤྱད་ཀྱང་ཟད་པ་མེད་པའི་བདུད་ཅི་མང་པོར་སྤར་ཞིང་སྤེལ་བར་བསམ་
ལ་རང་གི་སྤོང་གའི་རྩྱ་ཡིག་གི་ཁྲད་ཀོར་གྱི་ནང་དུ་པ་མ་སོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་གསལ་བཏབ་ནས་འབྲུག་གསུམ་ལན་གསུམ་བཞི་དང་པོའི་ཆེ་དེ་ནམས་གྱི་
ལུས་གྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་དང་། གཉིས་པའི་ཆེ་ངག་དང་། གསུམ་པའི་ཆེ་ཡིད་གྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་
ཐམས་ཅད་བདུད་ཅི་ལ་ཐིམ་པས་རོ་མཉམ་དུ་གྱུར་པར་བསམ་ལ་ཡི་གེ་གསུམ་ལན་
གསུམ་བཞི་དེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་སྟོན་འགྲོའི་མཆོད་གཏོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ། འབྲུལ་བའི་ཚུལ་ལ་
གསུམ། མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ། གཏོར་མ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཚུལ།
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་མཆོད་གཏོར་ལུལ་ནས་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་ཏེ་གཤེགས་སུ་
གསོལ་བཤོ། །

དང་པོ་ནི། པ་རྒྱུད་ལ་མཆོད་འགོ་གཡས་ནས་བརྩམས་པས་ནི་ཐབས་སྐྱུ་མའི་
སྐྱུ་དང་། མ་རྒྱུད་ལ་མཆོད་འགོ་གཡོན་ནས་བརྩམས་པས་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཙོ་
བོར་སྟོན་པ་མཆོན་པས། བདུན་དུ་བྱི་ནས་ནང་དུ་མཆོད་ཡོན་སོགས་ཆར་བརྒྱད།
ཡང་ན་མཆོད་ཡུལ་གྱི་གཡོན་ནས་གཡས་སུ་ཆར་བརྒྱད་དམ། གཅིག་དངོས་སུ་
བཤམས་པའམ་ཡིད་གྱིས་སྤྲུལ་པ་གང་ཡང་རྩང་བ་ལ་དམིགས་ནས་ལག་པ་
གཡོན་པའི་མཐེབ་སྤྲིན་གྱིས་ནང་མཆོད་གཏོར་ཏེ་ལས་སྤྲུགས་བཞི་དང་པས། ནང་
མཆོད་ཀྱི་རྩལ་སྤར་བ་ནམས་དུམ་སྤྲེས་མའི་ཆོགས་དབག་ཏུ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ་རྩས་
དེ་ནམས་གྱི་ཁ་དོག་རོ་རུས་འཕྲོག་པའི་བགཤགས་ནམས་མཐའི་རྒྱ་མཆོའི་པ་རོལ་ཏུ་

བསྐྱད་པར་བསམས་པ་ནི་བསངས་པའོ། །སྤང་བ་ནི་ནང་མཆོད་ཀྱི་སྐབས་བཞིན་
ནོ། །བསྐྱེད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཚུལ་ནི། འོད་གསལ་དེའི་རང་ལས་བདེ་སྤོང་
དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ནམ་དེ་ཉིད་མཆོད་ཇུས་ནམས་ཀྱི་གོ་སར་མཆོད་
ཇུས་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ཀླི་ཡིག་དཀར་པོ་རེ་རེའི་ནམ་པར་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་། དེ་
འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཞུ་བ་ལས་ཐོད་པ་བྱི་དཀར་ལ་དེ་ནམས་ནང་དམར་བ་ཡངས་ཤིང་
རྒྱ་ཆེ་བ་དབྱལ་བ་མགོན་ལ་བསྟན་པ་རེ་རེར་གྱུར་པར་བསམ། དེ་ནམས་ཀྱི་ནང་དུ་
བདེ་སྤོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རྒྱུ་ཡིག་སྟོན་པོ་རེ་རེའི་ནམ་པར་ཐོལ་གྱིས་
བྱུང་། དེ་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཞུ་བ་ལས་ཇུས་བདུན་དང་ལྔན་པའི་ལྷ་མའི་ཕུན་སུམ་
ཆོགས་པའི་མཆོད་ཡོན། ཞབས་བསིལ། ཞལ་བསིལ། བསང་གཏོར། བརྒྱ་ཀུ་མུ་
ཏ་དང་མུ་དུམ་ལ་ར་ལ་སོགས་པའི་མེ་ཏོག། །ཨ་ཀ་རུ་དང་དུ་རུ་ཀ་ལ་སོགས་པའི་
བདུག་སྟོས། སྟོས་མར་གྱི་མར་མེ། ལྷ་མའི་བྲི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྦྱར་བའི་འདག་
ཇུས། ལྷའི་ཞལ་ཟས་རོ་བརྒྱ་བ། ཀླང་གླིང་ཐོད་རྩ་སོགས་འབྲུད་དགོལ་བྱེད་པའི་
རོལ་སོ་ནམས་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་བདེ་སྤོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་བ། ནམ་པའི་
ཁྱད་པར་མཆོད་ཇུས་སོ་སོའི་ནམ་པར་ཤར་བ། བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མགོན་
ནམས་ཀྱི་དབང་པོ་དུག་གི་ཡུལ་དུ་ཕུལ་བས་མད་དུ་བྱུང་བའི་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་
ཁྱད་པར་ཅན་སྟེར་བའི་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ལྔན་དུ་གྱུར་པར་བསམས་ལ་མཆོད་ཡོན་
སོགས་རང་རང་གི་མིང་སྟགས་འབྲུ་གསུམ་དང་སྟེལ་ནས་བརྗོད་པ་སྟགས་སོ་སོའི་
ཕྱག་རྒྱ་ཕྱག་ལེན་ལྟར་འཆིང་བ་ཕྱག་རྒྱ། ཇུས་དེ་ནམས་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤྱང་ཞེན་

བསལ་ནས་གཟུགས་ཐམས་ཅད་དག་པའི་སྐྱེ་ཤིང་། སྐྱ་ཐམས་ཅད་དག་པའི་གསུང་
ཤིང་། དེ་ཐམས་ཅད་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཉེ་རུ་ཀའི་སྤྲུགས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་རང་བཞིན་དག་པའི་སྤྲུགས་རྫོང་ར་མོས་བ་ཉིང་དེ་འཛིན་ཉེ། ཉིང་དེ་འཛིན་སྤྲུགས་
དང་ཕྱག་རྒྱས་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་དུ་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་བ་གཏོར་མ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བ་ནི། ལས་མ་སྤུན་གྱིས་གཏོར་མ་ཚུལ་
བཞིན་བཤམས་བ་ནང་མཆོད་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ནོ། །གསུམ་བ་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པའི་མཆོད་གཏོར་ཕྱལ་ནས་འཕྱིན་ལས་བཅོལ་ཉེ་གཤེགས་སུ་གསོལ་བ་
ལ། ཐོག་མར་གཏོར་མ་གྲོན་སྤྲུན་འཕྲེན་བ་ནི། ལག་བ་གཉིས་ཀྱི་འབར་བའི་ཕྱག་རྒྱ་
དབལ་བའི་དབྱིངས་སུ་གཡོན་དང་གཡས་སུ་བསྐྱོར་ཉེ་དག་དུ་པོ་ཞེས་བརྗོད། དེའི་
ཆོ་དམིགས་བ་ནི་རང་ཉིད་ཉེ་རུ་ཀར་གསལ་བའི་སྤྲུགས་ཀར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཀྱི་དབུས་སུ་རྩྭ་ཡིག་གི་རྒྱ་དུ་ལས་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་བརྒྱད་སྟོས་ཉེ་གཏུམ་
དག་ལ་སོགས་པའི་དུར་ཁྱིམ་བརྒྱད་ན་གནས་པའི་ཕྱོགས་སྟོང་གཙོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིང་
ཁར་བཏབ་ནས་བཀྲ་གཤམས་འཁོར་གཞན་རྣམས་ཀྱང་རང་དབང་མེད་པར་འདུས་ཉེ་
དུར་ཁྱིམ་དེ་དེ་ནས་ལྷ་ལ་སོགས་བ་མགྲོན་རིགས་བཅུ་གཅིག་སྟེ་ཆོན་ཆང་བ་དེ་
སྤྲུན་དངས་ཉེ་རང་གི་མདུན་རྒྱབ་གཡས་གཡོན་རྣམས་སུ་སྐྱོར་གྱིས་འཁོད་པར་
བསམས། དེ་ནས་དེ་རྣམས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་སྟེ་རུ་ཀ་
ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ལུམ་བཅས་ཀྱི་སྐྱར་བསྐྱེད་ལ་དེ་རྣམས་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྒྲིང་
ཞེན་བསལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་རྩྭ་དཀར་པོ་ནས་འབྲུ་ཅམ་རེ་ཐོལ་གྱིས་བྲུང་། དེ་

དུ་བྱལ། །བཅུད་ཐམས་ཅད་འོད་ཟེར་གྱིས་བྱངས་ཏེ་གཏོར་ལྷགས་བརྗོད་པ་དང་དུས་
མཉམ་དུ་རང་རང་གིས་གསོལ་བས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བས་སྤྱགས་རྒྱུད་ཚིམ་པར་
བསམ། དུལ་ཟེན་པ་དང་ལྷ་མོ་ནམས་སྟོང་ཁར་བསྟུ། དེ་ལྟར་བསྟུས་པའི་དགོས་པ་ནི་
ལམ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་རྒྱུད་ནམས་འཆི་རིམ་བཞིན་སྟོང་ཁར་མི་ཞིགས་པའི་
ཐིག་ལེ་ལ་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་དངོས་གནས་ལ་བྱེད་པ་དེ་འབྲུག་པའི་དགེ་ཅ་
སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །དེས་ཆོགས་ཞིང་སོགས་ཀྱི་ཆེ་འོད་ཟེར་སྟོང་ཁར་
བསྟུ་བ་དང་མཆོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་ལྷ་མོ་ནམས་སྟོང་ཁན་སྟོ་བསྟུ་བྱེད་པའི་དགོས་
པའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །མཆོད་པ་འབུལ་བའི་ཆེ། ཨོ་ཞེས་པའི་ཆེ་རང་གི་སྟོང་ཁན་
ངོ་བོ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ལ་ནམ་པ་ལྷ་མོ་དཀར་མོ་དཔག་ཏུ་མེད་
པ་སྟོས། སྤར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་མཆོད་ཡོན་སྤྱག་ཏུ་ཐོགས་ནས་ཨ་ཁྱི་ཞེས་པའི་
ཆེ་མཆོད་ཡོན་སྤྱག་ཏུ་བུལ། བ་ཀྱི་རྩ་ཞེས་པས་སོ་སོར་བཞེས། རྩ་ཞེས་པའི་ཆེ་ལྷ་མོ་
ནམས་སྟོང་ཁར་བསྟུ། དེས་འོག་མ་ཀུན་ལ་རིགས་འགྲ། དེ་ནས་ཨོ་ཨྲ་ཙྰ་ཞེས་བརྗོད་
དེ་ནང་མཆོད་ཀྱང་ཚུལ་བཞིན་དུ་བུལ་བས་སྤྱགས་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཁྱད་
པར་ཅན་སྟེས་པར་བསམས་ལ། ལྷ་ཡི་ཆོགས་ནམས་མ་ལུས་དང་། ཞེས་སོགས་
མགོན་རིགས་ངོས་བཟུང་ནས་སྤྱག་བྲ། བདག་ཅག་འཁོར་བཅས་ལ་ཞེས་སོགས་
གྱིས་འདོད་དོན་སྟེ་དང་ཁྱད་པར་སྤྱབ་ཐབས་བསྟོམ་པ་ལ་བར་ཆད་མི་འབྱུང་བའི་
འཕྲིན་ལས་བཅོལ་ཞིང་གསོལ་བ་གདབ་སྟེ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་བསམ། དེ་ནས་
ལག་པ་གཡོན་པའི་རྒྱབ་པར་བསྟན་པའི་མཐེབ་སྟོན་གྱིས་སེ་གོལ་ལན་གསུམ་བྱས་

ནས། ཨི་རྒལ་འབྱོར་བརྩ་སྤྱེས་བརྩོད་པ་དང་། མགྲོན་རྣམས་སྤར་གྱི་གནས་ནས་
གཤེགས་ཏེ་འོག་ཏུ་རྟེན་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པ་ལ་མི་འཛོགས་པའི་ཆོད་
ཅམ་དུ་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་བར་ཆད་བསྐྱང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་པའམ། ཡང་ན་སོ་
སོའི་གནས་སུ་གཤེགས་ཏེ་བར་ཆད་བསྐྱང་བའི་བསམ་པས་བཞུགས་པར་བསམ།
དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་དགོས་པ་ནི་སྐྱབ་ཐབས་དངོས་གཞི་སྒྲོམ་པ་ལ་བར་ཆད་མི་འབྱུང་
བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།

ལྷ་པ་བདག་བསྐྱེད་གྱི་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ་ནི། རང་གི་མདུན་དུ་
མཆོད་ཡོན་སོགས་ནང་ནས་བྱི་ལ་ཆར་དུག་ཅུ་རེ་གཉིས། ཡང་ན་སྐྱབ་པ་པོ་རང་གི་
གཡོན་ནས་གཡས་སུ་ཆར་དུག་ཅུ་རེ་གཉིས་སམ། ཆར་གཅིག་དངོས་སུ་བཤམས་
ལ་སྒྲོན་འགྲོའི་མཆོད་པ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ། །

དུག་པ་རྩོམ་སེམས་དཔའི་བསྐྱོམ་བརྒྱས་རིམ་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། སྒྲོན་
འགྲོ་དངོས་གཞི་མདུག་གི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་དང་།
སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱབས་ཡུལ་གསལ་གདབ་པ་དང་། དེ་
ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་སྒྲིན་མཆོམས་གྱི་ཐད་མདུན་གྱི་ནས་
མཁར་ཏེ་རུ་ཀའི་རྟེན་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོགས་གཙོ་བོའི་རིགས་བདག་
ཏུ་སྤྲོ་མ་རྩོམ་འཆང་གི་རྣམ་པ་ཅན་བཞུགས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སྐྱོབ་པ་དང་མི་སྐྱོབ་པའི་ཉན་རང་གི་དགེ་འདུན། ཡུལ་ཉར་བཞིར་བཞུགས་
པའི་དཔའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་བདུན་ཅིས་གང་བའི་ཐོད་པ་

དང་རྒྱུ་མ་རུ་འཛིན་པའི་དབང་གི་སྣ་མོ་དང་བཅས་པས་བསྐྱོར་བ། དེ་དག་རང་རང་གི་
མདུན་དུ་གདན་ཁྲི་སྤྱན་སྤུངས་ཆོག་པ་པ་ལ་རང་རང་གིས་གསུངས་པའི་ལུང་གི་ཆོས་
རྣམས་འོད་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་པོ་ཏིའི་རྣམ་པར་ཡོད་པ་ཆོག་པ་ཞིང་རྣམས་ཀྱང་
རང་ཉིད་ལ་དགུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་པའི་མཁའ་ཁྲབ་ཀྱི་སྐྱབས་ལུལ་གསལ་
བཏབ་པ་དེ་རྣམས་ལ་དགོན་མཆོག་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་གོ།

གཉིས་པ་ནི། རང་གི་མཐའ་བསྐྱོར་དུ་ཆེ་འདྲིའི་པ་མས་ཐོག་དངས་རིགས་དུག་
གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་ཤེས་དོན་གོ་བའི་མའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ས་ཆེན་པོའི་དེག་
པ་བཞིན་དུ་སྤྲུག་ཤིག་གི་འཁོད་པར་བསམས་ལ་རང་གིས་གཙུག་ལྷན་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་ལྷུངས་ཏེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་གསུམ་
དང་བརྒྱད་དང་དུག་ལ་སོགས་པ་བརྒྱ་ལྷག་ཐོག་ཏུ་བབས་ཏེ་མནར་བའི་ཚུལ་ལ་
གཤེད་མ་རལ་གྱི་གདེངས་པ་ལྟ་བུའི་འཛིགས་པ་ཤུགས་དག་པོ་དང་དེ་ལས་སྐྱོབ་
པའི་རྒྱས་པ་མདུན་གྱི་སྐྱབས་གནས་མ་གཏོགས་གཞན་སྤྲུལ་ཡང་མེད་སྟེ་པའི་
ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་དང་སྤྲིད་སྤྲུག་ལེགས་ཉེས་ཅི་བྱུང་ཡང་ཁྱེད་ཤེས་སྟེ་པའི་སྐྱོ་
ལེངས་བསྐྱུར་གྱི་གྲུས་པ་དང་བཅས་ཏེ་བདག་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་
བ་དང་བར་སོང་གི་འཛིགས་པ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ་སྟེ་པའི་
འདུན་པ་དུང་རེ་བ་དང་བཅས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་ཞེས་པ་ནས།
རྟག་ཏུ་སྐྱབས་སྤྲུལ་མཆི་བར་བཀྱི། །ཞེས་པའི་བར་ལན་གསུམ་མཁའ་བདུན་ནམ་ཉེར་
གཅིག་སོགས་རྒྱད་དང་འབྲེས་རེས་པ་བྱའོ།

གཉིས་པ་ནི་རང་གི་མཐའ་བསྐྱོར་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དམིགས་
ཏེ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཆེ་རབས་མང་པོར་རང་གི་མ་བྱས་ཚུལ་བསམས་ཏེ་མར་ཤེས་པ་
དང་། མ་ནམ་བྱས་རེས་ཀྱིས་ཆེ་འདིའི་མ་བཞིན་པན་བཏགས་ཚུལ་བསམས་ཏེ་བྲིན་
བན་པ་དང་། དེ་རྣམས་ལ་བྲིན་ལན་དུ་པན་བཏགས་དགོས་སྟུང་པའི་བྲིན་དུ་གཞོ་བ་
དང་། དེ་རྣམས་བདེ་བས་འཕོངས་ཤིང་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་མནར་ཚུལ་བསམས་ཏེ་
བདེ་བ་དང་འཕྲད་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་དང་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྙིང་རྩེ་
དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བདག་གིས་རེས་པར་བྱའོ་སྟུང་དུ་ཐག་བཅད་པའི་ལྷག་བསམ་
རྣམ་དག་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་ནས། དེས་ན་བདག་གི་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་
དུ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ཏེ་རྩ་ཀའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱ། དེའི་སྤྱིར་དུ་རིམ་པ་དང་པོའི་ལམ་
ཐབ་མོ་ཉམས་སུ་ལེན་སྟུང་པའི་སློ་མངོན་གྱུར་དང་བཅས་ཏེ་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་
ཞེས་པ་ནས་འགོད་པར་བགྱི་ཞེས་པའི་བར་ཅི་རུས་བརྗོད་དེ་རྒྱད་དང་འབྲེས་རེས་པ་
བྱ་སྟེ་འདི་གཉིས་ནི་རྟེན་གྱི་སྟོབས་སོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི། རང་གི་སྤྱི་བོར་པོ་དཀར་པོ་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་། དེ་
འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱེ་བ་ལས་བརྒྱ་དཀར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་ཙ་བ་དམར་མདངས་
ཆགས་པ། ཉེ་བ་ལྡང་སེར། གེ་སར་དམར་སེར་དང་བཅས་པ་ཞིག་དུ་གྱུར། དེའི་
སྟེང་དུ་དབྱངས་ཀྱི་ཨ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ཚུ་ལས་ཚུ་བྱར་དོལ་བའི་ཚུལ་དུ་ཐོལ་གྱིས་
བྱུང་། དེ་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱེ་བ་ལས་རྒྱ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་དཀར་བསེལ་ཉ་གང་བ་
ཤེས་དཀར་གྱི་མཆུལ་ཁ་སྐབ་བ་ལྟ་བུ། དེའི་སྟེང་དུ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་ཐུགས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རྒྱ་ཡིག་དཀར་པོ་ཞིག་གི་ཆས་
པར་སོལ་གྱིས་བྱང་། དེ་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱ་བ་ལས་རྡོ་རྗེ་ཅེ་ལྷ་པ་དཀར་པོ་ལྟེ་བར་
རྒྱ་དཀར་པོ་ཤེལ་སྤང་ལ་ཐག་པ་བརྒྱས་པ་ལྟ་བུས་མཆན་པ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོས། འོད་ཟེར་ལ་ལའི་སྣེ་ལ་མཆོད་པའི་སྣ་མོ་ཕྱག་ན་མཆོད་རྩིས་
སྣ་ཆོགས་པ་ཐོགས་པ་སྟོས། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པ་
ལུལ་བས་དེ་ཆམས་ཀྱི་ཐུགས་ལ་ཐག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་བྱུང་བར་ཅན་བསྐྱེད་པར་བྱས།
འོད་ཟེར་ལ་ལའི་སྣེ་ལ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་བྱུང་རེ་སྟོས། ཁམས་གསུམ་གྱི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་པོར་འཁོད། སྟོར་མཆོམས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བདུད་
ཅིའི་རྒྱན་བབས་སེམས་ཅན་རང་རང་གི་སྤྱི་པོ་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་ཆེ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་
པ་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དབང་པོའི་སྣོ་
དང་བ་སྤྱའི་བུ་ག་ཐམས་ཅད་ནས་ནག་ཀླུ་ཀླུ་ཐོན་ལུས་ཐམས་ཅད་བདུད་ཅིའི་
རྒྱན་གྱིས་གང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་དེ་ཆམས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རང་རང་
གི་སྤྱི་པོ་ནས་སིབ་གྱིས་ཐིམ་སེམས་ཅན་དེ་ཆམས་ཀྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་རྡོ་
རྗེ་སེམས་དཔའི་སྣུ་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ཏེ་རྡོར་སེམས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་
བཀོད། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྡོར་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱན་
བཅས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སེམས་ཅན་རྡོར་སེམས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་པ་རྣམས་ཀྱང་
སྤྱན་བཅས་ཏེ་རྡོ་རྗེ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལ་ཐིམ་ཞིང་གཅིག་ཏུ་འབྲེས། དེ་འོད་དུ་མེར་
གྱིས་ཁྱ་བ་ལས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱར་ལམ་གྱིས་གྱུར་བར་བསམས་

ལ། རིམ་གྱིས་གསལ་འདེབས་པ་ནི་ཡབ་དོན་རྗེ་སེམས་དཔལ་སྐྱ་མདོག་དཀར་པོ་ཞལ་
གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་གཡས་པས་དོན་ཅེ་ལྷ་པ་དང་གཡོན་པས་བྲིལ་བྱ་བསྐྱམས་པ་
ཡུམ་རྗེ་རྗེ་སྟེམ་མ་དཀར་མོ་གྲི་གྲག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པས་ཡབ་ལ་འཁྱུད་པ། ཡབ་
ཕྱག་རྒྱ་བྱག་དང་ཡུམ་ཐལ་བ་མ་གཏོགས་ཕྱག་རྒྱ་ལྷས་བརྒྱན་པ། ཡབ་དོན་རྗེ་སྐྱིལ་
གུང་དང་། ཡུམ་བསྐྱེད་སྐྱིལ་གུང་གིས་འཁྱུད་སྐྱབས་གྱིས་བཞུགས་པ། དེ་གཉིས་
ཀའི་སྐྱི་པོར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐྱོད་རྗེ་འོ་པོ་ཨོ་དཀར་པོ། མགྲིན་པར་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་གསུང་རྗེ་རྗེ་འོ་པོ་ཨོ་དམར་པོ། ཐུགས་ཀར་སངས་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐུགས་རྗེ་རྗེ་འོ་པོ་སྐྱོ་སྟོན་པོ། ཐུགས་ཀར་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་
གྱི་སེམས་གྱི་འོ་པོ་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོ་མའི་མདོག་ལྷ་བྱ་ཁམ་ཐུག་གེ་བ། དེའི་
སྟེང་དུ་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱི་འོ་པོ་དོན་རྗེ་དཀར་པོ་ཅེ་ལྷ་པ་ལྷེ་བར་རྒྱ་བའི་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་སྐྱོ་ཡིག་དཀར་པོ་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་རང་བཞིན་ཆོས་
སྐྱེད་གནས་ནས་བསྐྱོམས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཡེ་ཤེས་པ་གཟུགས་སྐྱེད་རྣམ་པར་སྐྱུན་
བྲངས། རྩི་ཞེས་པའི་ཆེ་ཐད་ཀར་བཀྱག་། རྩི་ཞེས་པའི་ཆེ་སིབ་གྱིས་ཐིམ། བི་ཞེས་
པའི་ཆེ་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེས། རྩི་ཞེས་པའི་ཆེ་ཡེ་ཤེས་པ་དམ་ཆོག་པ་ལ་དབྱེས་
བཞིན་དུ་བརྟན་པར་བཞུགས་པར་བསམ། སྐར་ཡང་འོད་ཟེར་འཕྲོས་རིགས་ལྷ་
འཁོར་བཅས་སྐྱུན་བྲངས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་མདོན་པར་དབང་
བསྐྱར་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དེ་རྣམས་གྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་སྐྱོས་པའི་
ལྷ་མོ་རྣམས་གྱིས་ཡེ་ཤེས་གྱི་བདུད་རྩིས་གང་བའི་བྱམ་པ་ཐོགས་ནས། ཨོ་སྐར་ཏ་ལྷ་

ག་ཏ་ཞེས་སོགས་གསུང་ཞིང་དོན་ཅེ་སེམས་དཔའི་སྤྱི་བོན་ས་དབང་བསྐྱར་བས་སྤྱི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅིས་གང་ཚུ་ལྷག་མ་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་ལྷུང་གིས་ལུང་བ་མེར་གྱིས་ཁྱ་བ་
ལས། མི་བསྐྱོད་པ་སྤོན་པོ་ཞལ་གཅིག་བྱག་གཉིས་པ་དོན་འཇིག་པས་དབུ་བརྒྱན་
པར་བསམ། དེ་ནས་རྒྱས་པར་ན་ལས་འབྲས་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ཤིང་བསྐྱུ་ན་སྤོན་གྱི་
སྤྲིག་པ་ལ་དུག་ཁོང་དུ་སོང་བ་ལྷ་བུའི་འགྲོད་སེམས་དུག་པོ་དང་བཅས་ཏེ་བཙོམ་ལྷན་
འདས་དོན་ཅེ་སེམས་དཔའ་ཞེས་སོགས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྤྱི་པོའི་དོན་ཅེ་སེམས་
དཔའི་ཐུགས་ཀའི་སྤྲགས་འཕྲེང་རྩྱི་དང་བཅས་པ་ལས་འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
འཕྲོས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ལ་སོག་པ་ཙམ་
གྱིས་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཆེ་རབས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་
པའི་སྤྲིག་སྤྱིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་སྟེ་དོན་ཅེ་སེམས་
དཔའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་པའམ། ཡང་ན་སྤྲགས་འཕྲེང་རྩྱི་དང་བཅས་པ་ལས་འོད་
ཟེར་འཕྲོས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་བོར་ཐུག་དེ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས་
པ་འོད་ཟེར་ལ་འབྲིལ་ཏེ་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོན་ཁྱུགས། ལུས་ཐམས་ཅད་
བདུད་ཅིའི་རྒྱན་གྱིས་མེར་ཏེ་གང་། ཆེ་རབས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་
པའི་སྤྲིག་སྤྱིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་སྟེ་དོན་ཅེ་སེམས་
དཔའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་པའམ། ཡང་ན་གོང་གི་དོན་གཉིས་བྱས་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་
སེམས་ཅན་གྱི་སྤྲིག་སྤྱིབ་སྤྱོད་པའི་དམིགས་པ་འདིར་ཡང་སྤང་བ་སྟེ་གཞན་དོན་གྱི་
དམིགས་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་རེ་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་སྤྲས་བཅས་ལ་མཆོད་པ་ལུས་

ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྤྱི་བོར་རྟོག་ཅེ་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀའི་སྐགས་འཕྲེང་རྩྱི་
དང་བཅས་པ་ལས་འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོས་པའི་སྒྲེ་ལ་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་ཐུག་
ན་མཆོད་ཇེས་སྒྲ་ཆོགས་པ་སོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྒྲོས་ཏེ་སངས་རྒྱས་སྐུས་
དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པ་ཕུལ་བས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་
ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པར་བྱས། འོད་ཟེར་ཚུར་བསྐྱུ་བ་དང་མཉམ་དུ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་
གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱ་བས་རྒྱས་མཐུ་ཐམས་ཅད་འོད་ཟེར་དཀར་པོའི་
རྣམ་པར་བཀྲལ་སྒྲེ་སྐགས་འཕྲེང་རྩྱི་དང་བཅས་པ་ལ་ཐེམ་བས། སྤྱི་བོར་རྟོག་ཅེ་སེམས་
དཔའ་དེ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྱི་བ་སྤྱོད་པ་ལ་སྤར་ལས་ཀྱང་གཞི་བཟེད་དང་
མཐུ་སྤྲོ་བས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་གྱུར་པར་བསམ། རང་གི་སྤྱིང་གར་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ཀྱི་སྤྲེང་དུ་རང་གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་པའི་དམིགས་པ་སོགས་སྤྱོ་
ན་ཞལ་ཤེས་ལྟར་བསྐྱོམ་མོ།

དེ་ནས་སྐགས་དོན་བྲན་བཞིན་པའི། ཨོྫ་རྒྱ་རྟོག་ཏེ་བཟླ་རྟོག་ཏེ་བྱ་ག་
རྒྱ་ཁག་འཕྲེང་ཏེ་ས་མ་ཡ། རྒྱ་དམ་ཆོག་ཏེ་མ་རུ་སྤྲ་ལ་ཡ། རྒྱ་ཇེས་སུ་སྤྲེང་ས་ཏེ་བྱ་ག་ཏེ་མོ་བ་
ཏིལྱ་རྒྱ་ཁག་འཕྲེང་ཏིང་ཀྱིས་ཏེ་བར་གནས་པ་མཛོད། རྟོག་ཏེ་མོ་རྩ་མ་རྒྱ་ལ་བདག་ལ་བཟླ་བའི་དངོས་
པོར་མཛོད། རྟོག་ཏེ་ཏེ་མོ་རྩ་བ་རྒྱ་ལ་བདག་ལ་དཀྱིས་པའི་དངོས་པོར་མཛོད། རྟོག་ཏེ་རུ་རྟོག་ཏེ་མོ་རྩ་
མ་རྒྱ་ལ་བདག་ལ་ཇེས་སུ་ཆགས་པའི་དངོས་པོར་མཛོད། རྟོག་ཏེ་སྤྱོ་མོ་རྩ་མ་རྒྱ་ལ་བདག་ལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་
པའི་དངོས་པོར་མཛོད། རྟོག་ཏེ་སྤྱོ་མོ་རྩ་མ་རྒྱ་ལ་དངོས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་སྤུལ་དུ་གསོལ་
ཏེ་སྤྱོ་གསུ་ཅ་མོ་རྒྱ་ལས་ཀྱན་ལ་ཡང་བདག་གི་ཏེ་ཅི་རྩི་སྤྱི་ཡ། རྟོག་སེམས་ཀྱི་དཔལ་དུ། རྟོག་

ཐམས་ཅད་དག་པར་བསམས་པ་ཕྱང་འདྲེད་ཀྱི་དམིགས་པ་སྟེ་གསུམ་པོ་གང་རུང་
བྱས་ནས་སྤྱན་རེ་ལ་ཡིག་བརྒྱ་རིམ་ལྡོད་པ་བསྒྲུབ། །

གསུམ་པ་ནི། བསྒྲུས་པའི་མཐར་ཕྱིན་ཆད་སྟོག་ལ་བབས་ཀྱང་སྟེག་པའི་ལས་
མི་བྱེད་སྟམ་པའི་ཉེས་པ་ལས་སྦྱར་སྟོག་པའི་བསྟོམ་སེམས་དང་བཅས་ཏེ། བདག་ནི་
མི་ཤེས་ཚོངས་པ་ཡིས། །ཞེས་པ་ནས་བདག་སྐྱབས་མཆི་ཞེས་པའི་བར་བརྗོད་པས།
སྤྱི་པའི་རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔའ་དེ་དབྱེས་པ་ཆེན་པོས་རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁྱོད་ཀྱི་སྟེག་སྟེབ་དང་
དམ་ཆོག་ཉམས་ཆགས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་གོ་ཞེས་གསུངས་ནས་རང་ལ་ཐིམ་
པས་རང་གི་སྟོ་གསུམ་དང་རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔའི་སྐྱ་གསུང་སྟགས་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་
བཞུགས་པར་བསམ། མངོན་རྟོགས་བསྒྲུས་པ། མཐུག་སྟེག་པའི་འཁོར་གསུམ་རང་
བཞིན་གྱིས་མ་བྱུབ་པའི་སྟོང་པའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་བྱངས་ཏེ་འཁོར་གསུམ་རང་བཞིན་
གྱིས་མེད་པར་བསམས་པ་ནི་གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྟོད་པའི་སྟོབས་སོ། །སུན་མཆམས་
ལྟ་བུར་བྱེད་ན་གང་སྤང་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་དང་རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔའི་གསང་བ་
གསུམ་གྱི་ནམ་རེལ་ཏུ་འཆར་བ་སོགས་གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྟོད་པའི་སྟོབས་གཞན་
ཡང་ཅི་སྟོགས་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་སྤྱན་བཞེར་ལེགས་པར་བསྟོམས་ཏེ་སྟེག་པ་དག་པའི་
མཆན་མ་བརྟན་པོ་བྱང་བྱང་གི་བར་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འབད་དོ། །

གཉེས་པ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཡན་ལག་སྐྱབ་ཚུལ་ལ་བཞི། སྟོ་གསུམ་དག་པར་བྱས་
ནས་ཆད་མེད་བཞི་སྟོམ་པ། ཕྱང་ཁམས་སྤྱི་མཆེད་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ། འགལ་རྒྱུན་
འགོག་པའི་ཕྱིར་སྤང་འཁོར་སྟོམ་པ། མཐུན་རྒྱུན་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་ཆོགས་བསགས་

པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒོ་གསུམ་དག་པར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པ་དང་། ཚད་
མེད་བཞི་སྒོམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཡིད་དག་པར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར། ལུས་
དག་པར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར། དག་དག་པར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱི་ཉེ་རུ་ཀ་ཞེས་བརྗོད་ལ་དེའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ། ཉེ་ཞེས་བརྗོད་
པའི་ཆེ་གནད་བཞིའི་དབྱེད་པས་རང་གི་སེམས་སོགས་སྤང་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་གྱི་དོན་སྤྱི་ཡིད་ལུལ་དུ་ངེས་པར་བྱ། རུ་ཞེས་
བརྗོད་པའི་ཆེ་གནད་བཞིའི་དབྱེད་པས་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གྱི་དོན་སྤྱི་ཡིད་ལུལ་དུ་ངེས་པར་བྱ། ཀ་ཞེས་བརྗོད་པའི་
ཆེ་ལུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྒོ་ལུལ་བདག་མེད་གཉིས་ངེས་པའི་འཛིན་སྤངས་ཅན་
དུ་བསྐྱེད་ལ། སྤྱི་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་དེ་འདྲ་བའི་ལུལ་ཅན་གྱི་སྒོས་ལུལ་བདག་མེད་
གཉིས་གཟུང་འཛིན་གྱིས་ཆོག་གས་པ་མ་ཡིན་པར་ལུལ་ལུལ་ཅན་གཉིས་ཚུ་
ལ་ཚུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་དབྱེར་མེད་རྟོག་ཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་
ཤེས་ངེས་དོན་གྱི་ཉེ་རུ་ཀ་དེ་རའོ་སྟམ་དུ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་ཡིད་དག་
བྱེད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། ས་འོག་ས་སྟངས་སྒྲའི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ཕན་
བདེ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་གཟུང་ནམ་དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་ཉེ་
རུ་ཀ་སྟོན་པོ་ཞལ་གཅིག་ཐུག་གཉིས་པ་ལུམ་བཅས་གྱི་སྐར་བསྐྱེད་ལ་འཛིག་རྟེན་
གསུམ་གྱི་དོན་སྐྱབ་པར་བྱའོ་སྟམ་པའི་སྟོན་ས་སྤྱི་ཉེ་རུ་ཀོཅྱོེ། ཞེས་ལན་གསུམ་དུ་

བརྗོད་དེ་ལུས་དག་བྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རྟོ།

གསུམ་པ་ནི། རང་གི་དག་ནས་དབྱངས་གསལ་ཆར་གསུམ་བརྗོད་པའི་དང་
པོའི་ཆེ་རང་གི་ལྟེ་བའི་ཕྱོགས་སུ་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཐེང་བ་དཀར་པོ། གཉིས་པའི་
ཆེ་དེའི་ནང་དུ་དམར་པོ། གསུམ་པའི་ཆེ་དེའི་ནང་དུ་སྟོན་པོ་གསུམ་གཡོན་བསྐྱོར་དུ་
གནས་པར་བསམས། དཀར་པོ་ལས་སྐྱུ་འཁོར་གྱི་ལྟ་དང་། དམར་པོ་ལས་གསུང་
འཁོར་གྱི་ལྟ་དང་། སྟོན་པོ་ལས་ཐུགས་འཁོར་གྱི་ལྟ་རྣམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོས་
ཏེ་རང་གི་སྣ་བྱག་གཡས་པ་ནས་ཐོན། ས་ལོག་ས་སྟེང་ས་སྒྲའི་བགོགས་ཐམས་ཅད་
བསྐྱད་དེ་སྦྲར་བྱོན་རང་གི་སྣ་བྱག་གཡོན་པ་ནས་ཞུགས་ཏེ་ལྟེ་བའི་སྣ་གསལ་ཐེང་སོ་
སོ་ལ་ཐེམ་པར་བསམས་ལ་སྐྱུ་ཐམས་ཅད་ཨ་མི་ཀ་མིའི་བདག་ཉིད་དུ་སོས་པར་བྱ།
འདི་ནི་དག་ཐ་མལ་དུ་འཛིན་པའི་སྣང་ཞེན་སྦྱོང་བྱེད་ཡིན་པས་དག་དག་བྱེད་ཀྱི་རྣལ་
འབྱོར་ཞེས་བྱའོ།

གཉིས་པ་ཆད་མེད་བཞི་བསྐྱོམ་པ་ལ་གཉིས། གོམས་པ་ཆེ་བའི་དབང་པོ་རྣོན་
པོས་བསྐྱས་ཏེ་བསྐྱོམ་པ་དང་། གོམས་པ་ཆུང་བའི་རྒྱལ་པོས་སོ་སོར་བྲེ་སྟེ་བསྐྱོམ་
པའོ།

དང་པོ་ནི། བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ཏེ་རུ་
ཀའི་གོ་འཕང་མཛོན་དུ་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་དེའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་སྟེ་པའི་སྟོན་ས།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྣ་བསྐྱལ་ལས་བཀོན་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་
རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་འགོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་བརྗོད་དེ་དམིགས་

བྱེད་པར་བསྐྱོམ།

གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པའི་
ཕྱིར་དུ་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཉེ་དུ་ཀའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་
བྱ་སྤྲུལ་པའི་སྐོན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་
ཅེས་སོགས་རྒྱུད་དང་འདྲེས་ངེས་པར་བསྐྱོམ། དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་དགོས་པ་ནི་འོག་
ནས་འབྱུང་བའི་ལམ་ཉམས་ལེན་ས་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་
རོ་གཅིག་པའི་ཆད་མེ་བཞིའི་ཅིས་ཟེན་པ་དང་། དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་ལས་བསྐྱུང་
བའི་ཆད་དུ་ཡིན་ནོ། །ལམ་ཐུན་མོང་བ་དང་། ངེས་འབྱུང་བྱང་སེམས། མཐའ་བྲལ་
ཀྱི་ལྟ་བ་རྣམས་ལ་ནན་ཏན་མ་བྱས་པར་སྤྲུགས་ལ་ངན་འཆོངས་བྱས་ན་སྐབས་འདི་
དང་། འོག་གི་སྤྱི་དོན་ཀྱི་སྤྱིང་རྩེ་གཉིས་དང་། སྤྱ་རྒྱ་ཏའི་སྤྲུགས་དོན་བསྐྱོམ་པ་དང་།
བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་སོགས་སྤྱིན་མ་ཟེང་ཟེང་རིམ་བྱས་ཀྱང་ཚུལ་
མཐུན་འོང་བ་མི་འདུག་སྟུང་པ་ལགས་པས་སྤྲུགས་ལ་དད་ན་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་
འབད་པར་ཞུ།

གཉིས་པ་སྤྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་གསུམ། སྤང་པོ་ལྔ་དང་
དེའི་དེ་བཞིན་ཉིད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ། སྐྱེ་མཆེད་བྱུག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ། ཁམས་
ལྔ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི་གཟུགས་སྤང་གི་རྟེན་ཀྱང་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་
ཀྱི་གནས་དབྱལ་བའི་ཐེག་ལའི་ཐད་དུ་སྦྱོང་ཀར་པོ་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་། དེ་འོད་དུ་
མེར་གྱིས་ཞུ་བ་ལས་རྣམ་སྤང་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་བྱུག་གཉིས་པ་ཞལ་མདུན་

གཟེགས་རང་གི་གཟུགས་ཕྱང་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་བསྟོམ། ཆོར་
ཕྱང་གི་རྟེན་གཏུམ་མའི་མའི་བྱོད་གྱི་གནས་ལྟེ་བའི་ཅ་འཁོར་གྱི་ཐད་དུ་ཨ་ཡིག་
སེར་པོ་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་། དེ་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ལྷ་བ་ལས་རྩི་རྩི་མ་སེར་པོ་ཞལ་
མདུན་གཟེགས་རང་གི་ཆོར་ཕྱང་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་བསྟོམ། འཇུག་
ཤེས་དུག་ཡུལ་ལ་གཡོ་བར་བྱེད་པ་ཚོས་པའི་གནས་མགྱོན་པའི་ཅ་འཁོར་གྱི་ཐད་
དུ་སྒྲིམ་ཡིག་དམར་པོ་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་། དེ་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ལྷ་བ་ལས་བརྒྱ་གར་
གྱི་དབང་ལྷག་དམར་པོ་ཞལ་མདུན་གཟེགས་རང་གི་འདུ་ཤེས་གྱི་ཕྱང་པོ་དང་ངོ་བོ་
དབྱེར་མེད་དུ་བསྟོམ། ཅ་ཉོན་དུག་དང་ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་སོགས་མཚུངས་ལྡན་འདུ་བྱེད་
རྣམས་ཡུལ་ལ་གཡོ་བར་བྱེད་པའི་རྟེན་རྒྱུད་གི་གནས་རྒྱུད་པ་གཉིས་གྱི་ལོང་བུའི་འོག་
ཏུ་ཉི་ཡིག་ལྡང་གུ་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་། དེ་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ལྷ་བ་ལས་རྩི་རྩི་ལྱལ་
པོ་ལྡང་གུ་དབུ་ལོང་བུའི་ཕྱོགས་དང་ཞལ་རྒྱུད་འགོར་གཟེགས་པ་རང་གི་འདུ་བྱེད་
གྱི་ཕྱང་པོ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་བསྟོམ། རྣམ་ཤེས་གྱི་ཕྱང་པོའི་རྟེན་སོག་
འཛིན་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་གནས་སྤྱིང་གའི་ཅ་འཁོར་གྱི་ཐད་དུ་རྩྱ་དཀར་པོ་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་
བྱུང་། དེ་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ལྷ་རྩི་རྩི་སེམས་དཔའ་དཀར་པོ་ཞལ་མདུན་གཟེགས་རང་
གི་རྣམ་ཤེས་གྱི་ཕྱང་པོ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་བསྟོམ། རང་གི་སྤྱི་གཙུག་
ཏུ་ཉི་ཡིག་ནག་པོ་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་། འོད་དུ་མེར་གྱིས་ལྷ་རང་གི་ཆོས་ཅན་ཕྱང་
པོ་ལྡེའི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་བསྟོམ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྦྱེ་མཆེད་དུག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། རང་གི་མིག་གཉིས་གྱི་མིག་

འབྲས་ཀྱི་དབྱས་སུ་ཨོྲ་དཀར་པོ་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱང་། དེ་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ལྷ། གཉི་
ཐུག་ཟད་པར་བྱེད་པའི་གཉི་ཐུག་དོ་རྩེ་དཀར་པོ་ཞལ་མིག་སྒྲོར་གཟིགས་པ་རང་གི་
མིག་གི་སྒྲེ་མཆེད་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱོམ། རྣ་བ་གཉིས་ཀྱི་བྲག་
པའི་ནང་དུ་རྩྭ་ཡིག་ནག་པོ་རེ་ཐོལ་གྱིས་བྱང་། དེ་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ལྷ། ཞེ་སྤང་
ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཞེ་སྤང་དོ་རྩེ་ནག་པོ་ཞལ་རྣ་བའི་སྒྲོར་གཟིགས་པ་རང་གི་རྣ་བའི་སྒྲེ་
མཆེད་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱོམ། ལྷའི་བྲག་པའི་ནང་དུ་རྩྭ་ཡིག་མེར་
པོ་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱང་། དེ་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ལྷ། སེར་སྤྲ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་སེར་
སྤྲ་དོ་རྩེ་སེར་པོ་ཞལ་སྤྲ་སྒྲོར་གཟིགས་པ་རང་གི་སྤྲའི་སྒྲེ་མཆེད་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་
དུ་བྱས་ནས་བསྐྱོམ། ལྷའི་རྩ་བར་ཨོྲ་ཡིག་དམར་པོ་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱང་། དེ་འོད་དུ་
མེར་གྱིས་ལྷ། འདོད་ཆགས་ཟད་པར་བྱེད་པའི་འདོད་ཆགས་དོ་རྩེ་དམར་པོ་ཞལ་ཁ་
སྒྲོར་གཟིགས་པ་རང་གི་ལྷའི་སྒྲེ་མཆེད་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱོམ།
རེག་བྱེད་ལུས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་དབྲལ་བའི་རྣམ་སྤྲང་གི་རྒྱབ་ཏུ་ཁྱི་ཡིག་སྤང་གྲུ་ཞིག་
ཐོལ་གྱིས་བྱང་། དེ་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ལྷ། ཐུག་དོག་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཐུག་དོག་དོ་
རྩེ་སྤང་གྲུ་ཞལ་རྣམ་སྤྲང་དང་བཟླ་ཕྱོགས་མ་ཐུན་པར་རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་དང་
ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱོམ། ལྷིང་ཁར་དོར་སེམས་ཀྱི་རྒྱབ་ཏུ་རྩྭ་ཡིག་
དཀར་པོ་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱང་། དེ་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ལྷ། དབང་བྲུག་ཐམས་ཅད་སྤྱིན་
པར་བྱེད་པའི་དབང་བྲུག་དོ་རྩེ་དཀར་པོ་ཞལ་དོ་རྩེ་སེམས་དཔལ་དང་བཟླ་ཕྱོགས་
མ་ཐུན་པར་རང་གི་སྒྲེ་མཆེད་དེ་དག་གི་རྩེས་སུ་འབྲུག་པའི་ཡིད་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་དང་ངོ་

བོད་བྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱོམ།

གསུམ་པ་ཁམས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། རང་གི་ལྟེ་བར་དོན་རྗེ་ཉི་མའི་མདུན་
དུ་ས་དཀྱིལ་སེར་པོ་གྲུ་བཞི་ཆུང་དུ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་འི་ཡིག་སེར་པོ་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་
བྱུང་། དེ་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཞུ། ལྷུང་བྱེད་མ་སེར་མོ་ཞལ་དོན་རྗེ་ཉི་མ་ལ་ཕྱོགས་པ་རང་
གི་སའི་ཁམས་དང་དོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱོམ། སྟེང་ཁར་དོར་སེམས་ཀྱི་
མདུན་དུ་ཆུ་དཀྱིལ་དཀར་པོ་རྒྱུ་པོ་ཆུང་དུ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་འི་ཡིག་ནག་པོ་ཞིག་ཐོལ་
གྱིས་བྱུང་། དེ་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཞུ། གསོད་བྱེད་མ་ནག་མོ་ཞལ་དོན་རྗེ་སེམས་དབང་
ལ་ཕྱོགས་པ་རང་གི་ཆུ་ཁམས་དང་དོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱོམ། མཐིན་
པའི་བརྒྱ་གར་དབང་གི་མདུན་དུ་མེ་དཀྱིལ་དམར་པོ་གྲུ་གསུམ་ཆུང་དུ་ཞིག་གི་སྟེང་
དུ་འི་ཡིག་དམར་པོ་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་། དེ་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཞུ། འགྲུགས་བྱེད་མ་
དམར་མོ་ཞལ་བརྒྱ་གར་དབང་ལ་ཕྱོགས་པ་རང་གི་མེ་ཁམས་དང་དོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་
བྱས་ནས་བསྐྱོམ། རྣམ་སྒྲུབ་གི་མདུན་དུ་ཆུང་དཀྱིལ་ལྗང་གྲུ་རྒྱ་གམ་ཆུང་དུ་ཞིག་གི་
སྟེང་དུ་ཉི་ཡིག་ལྗང་གྲུ་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་། དེ་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཞུ། གར་གྱི་དབང་
ལྷག་མ་ལྗང་གྲུ་ཞལ་རྣམ་སྒྲུབ་ལ་ཕྱོགས་པ་རང་གི་ཆུང་ཁམས་དང་དོ་བོ་དབྱེར་མེད་
དུ་བྱས་ནས་བསྐྱོམ། གསང་གནས་ཀྱི་རྩ་འཁོར་གྱི་ཐད་དུ་ཚོས་འབྱུང་མཐིང་ནག་
གྲུ་གསུམ་ཆུང་དུ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་འི་ཡིག་དུད་ཁ་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་། དེ་འོད་
དུ་མེར་གྱིས་ཞུ། བརྒྱའི་བ་ཅན་དུད་ཁ་ཞལ་མདུན་གཟིགས་ནམ་མཁའི་ཁམས་
དང་དོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱོམས་ལ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་

གཟུང་ནམ་དེ་ཉིད་ལྟ་བུ་བདུན་པོར་ཤར་བར་མོས་ནས་རང་གི་ཕུང་སོགས་དང་ངོ་
བོ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ལྟ་དེ་དང་དེ་ངོ་སྟམ་དུ་རེ་རེ་ནས་ང་རྒྱལ་བྱགས་དྲག་པོ་དང་།
སྤྱི་མདོག་ཕྱག་མཆན་སོགས་སྤྱབ་ཐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་རེ་རེ་ནས་གསལ་བཟུང་
ཅིང་སྤྱགས་བརྗོད་པའི་ཆེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དེ་ངོ་སྟམ་དུ་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྤྱང་བཟུན་པོས་
ཕུང་ཁམས་སྤྱི་མཆོད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ། །དེའི་དགོས་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་
སུ་གཟུགས་སོགས་དག་པའི་ལྟའི་རྣམ་རོལ་དུ་འཆར་ཞིང་དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་
པའི་མཆོད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་མཆོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྫོགས་རིམ་
གྱི་སྐབས་སུ་རྫོགས་ཐོབ་ཏུ་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་ལྟ་མོ་སོགས་དག་པའི་རྣམ་རོལ་དུ་
འཆར་བ་དང་། མཉམ་བཞག་ཏུ་དེ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གི་ངོ་བོར་
བསྐྱེད་པའི་རྫོགས་རིམ་པའི་གྲོལ་བྱེད་གྱི་ལམ་པ་རྒྱུད་ལ་སྤྱི་བའི་དག་ཅ་སྟོན་བྱེད་
ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། འབས་དུས་སུ་ཕུང་སོགས་རྣམས་རིགས་ལྡེ་སོགས་
ལྟ་དང་སྤྱན་མ་སོགས་ལྟ་མའི་རྣམ་རོལ་དུ་དངོས་གནས་ལ་ཡོད་པ་དེ་འགྲུབ་པའི་
ལག་རྫོགས་ཁྱད་པར་ཅན་འཛོག་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་འགལ་རྒྱུན་འགོག་པའི་ཕྱིར་སྤྱང་འཁོར་བསྐྱོམ་པ་ལ་གཉིས། ར་
བ་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱང་བ་དང་། ཁྲོ་མོ་བསྐྱེད་ནས་བགོགས་ལ་ཕུར་བྱ་གདབ་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་ཉེ་རུ་ཀ་ལུས་ལ་ལྟ་བུ་བདུན་དང་བཅས་པའི་ང་རྒྱལ་
གྱིས་ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐེབ་མཇུ་བ་གྱིས་ཤར་དུ་སེ་གོལ་གཏོག་ཅིང་སྤྱགས་

ཆན་དང་པོ་བརྗོད་པའི་ཆེ། ཤར་དུ་སྤྲུགས་དེ་ཉིད་ཁ་དོག་ནག་པོ་གཟུགས་ཤིན་ཏུ་
ཆེ་བ་ཡི་གོ་དབུ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འགྲེང་འགྲེང་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གཡོན་
སྒྲོར་དུ་གནས་པ་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་བར་བསམས། བྱང་དུ་སྤར་བཞིན་སེ་གོལ་
གཏོག་ཅིང་སྤྲུགས་ཆན་གཉིས་པ་བརྗོད་པའི་ཆེ། བྱང་དུ་སྤྲུགས་དེ་ཉིད་ཁ་དོག་ལྗང་
ཁུ་སྤར་བཞིན་བྱུང་བར་བསམས། ལུབ་ཏུ་སེ་གོལ་སྤར་བཞིན་གཏོག་ཅིང་སྤྲུགས་
ཆན་གསུམ་པ་བརྗོད་པའི་ཆེ་ལུབ་ཏུ་སྤྲུགས་དེ་ཉིད་ཁ་དོག་དམར་པོ་སྤར་བཞིན་བྱུང་
བར་བསམས། ལྟོར་སེ་གོལ་སྤར་བཞིན་གཏོག་ཅིང་སྤྲུགས་ཆན་བཞི་པ་བརྗོད་པའི་ཆེ་
ལྟོར་སྤྲུགས་དེ་ཉིད་ཁ་དོག་སེར་པོ་སྤར་བཞིན་བྱུང་བར་བསམས། དེ་ནས་ཤར་གྱི་
སྤྲུགས་ལས་འོད་ཟེར་ནག་པོ། བྱང་གི་སྤྲུགས་ལས་འོད་ཟེར་ལྗང་གྲུ། ལུབ་ཀྱི་སྤྲུགས་
ལས་འོད་ཟེར་དམར་པོ། ལྟོའི་སྤྲུགས་ལས་འོད་ཟེར་སེར་པོ་འཕྲོས་པས་སྤྲོང་ཆངས་
པའི་འཛིག་རྟེན་ནས་འོག་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་ཐུག་པའི་བར་དུ་འོད་ཟེར་འབར་བའི་
གཟུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་གྱུར་བར་བསམས། སྤྲུགས་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པ་གཅིག་
ཏུ་འབྲེས་པ་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱབ་ལས། ཤར་དུ་རྫོང་ཅེ་ལྷ་བ་ནག་པོ། བྱང་དུ་ལྗང་
གྲུ། ལུབ་ཏུ་དམར་པོ། ལྟོར་རྫོང་ཅེ་ལྷ་བ་སེར་པོ་སྟེ་སྤྲོ་ཆོགས་རྫོང་མེའི་ར་བ་གྲུ་བཞི་
པ། རྒྱར་རི་ལྟར་འདོད་པ། དབངས་སྤྲོང་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་ནས་འོག་གསེར་གྱི་
ས་གཞི་ལ་ཐུག་པ། དེ་ཡང་རྫོང་ཅེ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁོང་གསེར་རྩེད་བ་རྣམས་ཀྱིས་བར་
མཆམས་སྤྲ་མོ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་གཏམས་པ། བལྟས་ན་རྫོང་མེའི་རྣམ་པ་སོ་སོར་
གསལ་ཞིང་། རེག་ན་ཞལ་བ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་འཇམ་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་དུས་བྱ་གཅིག་

ཏུ་གྱུར་བ་ར་བ་བྱུབ་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ར་བའི་འོག་གི་གཞིའི་སྟེང་དུ་རྩྭ་ཡིག་སྟོན་
པོ་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་། དེ་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱ་བ་ལས་སྣ་ཆོགས་དྲོ་ཆེའི་སྟེང་བ་སྟོན་
པོ་གྱུ་བཞིར་མཉམ་བཞག་ རྩ་ཆམས་ཤར་ནག་ །བྱང་ལྗང་། ཏུབ་དམར། སྟོ་སེར་བའི་ཁ་
དོག་སྣ་ཆོགས་པ་སྟེ་བའི་དབུས་སུ་རྩྭ་ཡིག་ལངས་པ་སྟེང་པོ་ལྟར་མཆོན་བ་ལས་འོད་
ཟེར་འོག་ཏུ་འཕྲོས་པས་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་ཐུག་གི་བར་དྲོ་ཆེ་དཀར་སེར་སྟོ་ལྗང་
སོགས་དྲོ་ཆེའི་དུལ་ཕྱ་རབ་གྱིས་བར་མཆོམས་མེད་པར་གཏམས་པའི་འོག་གི་ས་
གཞི་སྣ་ཆོགས་དྲོ་ཆེའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར། འོད་ཟེར་སྟེང་དུ་གདུགས་བཏེག་པ་ལྟར་
འཕྲོས་པས་དྲོ་ཆེའི་ར་བ་གྱུ་བཞི་བའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྟེང་དང་ལོགས་ཀྱན་ཏུ་བྱུབ་པར་
དྲོ་ཆེ་ཅེ་ལྷ་པ་ཁ་གྱིས་པའི་རྣམ་པའི་མདེུ་ཅན་གྱི་མདལ། སྟེང་ནས་འོག་ །འོག་ནས་
སྟེང་། བར་ནས་ཕྱིར་བསྐོལ་མར་འབྱུག་ཅིང་བྱ་ཡུག་འཚུ་བ་པ་ལྟར་འཆོ་བ་བགེགས་
རྣམས་གྱི་སྤྱི་བོ་ནས་ཀྱང་མཐེལ་གྱི་བར་ཐལ་བྱུང་དུ་འཕྲིགས་པའི་མདའི་བྱ་བ། དེའི་
འོག་ཏུ་ར་བ་དང་རྒྱ་མཉམ་པའི་སོག་གྱུར་གྱི་སྟེང་གྱུ་བཞིར་བྱས་པ་ཅེ་ཆེ་སྤར་སོང་
བ་ལྟ་བུའི་དྲོ་ཆེའི་གྱུར་དང་ར་བ་འཕྲད་མཆོམས་ནས་དྲོ་ཆེ་ཆེ་བའི་ཁོང་གསེར་རྣམས་
ཆུང་བ་རྣམས་གྱིས་བར་མཆོམས་མེད་པར་གཏམས་པའི་དྲོ་ཆེའི་བྲ་རེ་རྒྱགས་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤར་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཕྱི་རོལ་དུམ་བྱ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཁོང་
གསེང་མེད་པར་བསྐོལ་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་དྲོ་ཆེ་དེ་དག་ལས་འཕྲོས་པའི་ཡེ་
ཤེས་གྱི་མེ་དབང་ལྷན་ནས་བཅམས་ཏེ་དཀར་སེར་དམར་ལྗང་སྟོ་བའི་རིམ་པ་དུག་
ཅུ་རེ་བཞི་སྟེང་འོག་སྟོགས་མཆོམས་རྣམས་སུ་གཡོན་སྟོར་དུ་འབྲིལ་ཞིང་འབར་བ།

ནག་ཕྱོགས་པ་རྣམས་འོང་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་མིག་གིས་བལྟ་བ་
ཅོམ་ཡང་མི་རུས་པ། དཀར་ཕྱོགས་པ་རྣམས་གིས་འཇལ་འོད་གི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་
བ་དེ་ལྟ་བུའི་སྤང་འཁོར་དུ་གྱུར་པར་བསམ་ལ། ཨི་མེ་དེ་རྒྱེ་ཞེས་སོགས་སྒྲགས་ཆན་
དུག་བརྗོད་ལ། སྒྲགས་དོན་ནི་རིམ་བུ་བཞིན་ས་གཞི་དོ་རྗེའི་རང་བཞིན་དུ་འཆིང་བ་
དང་། དོ་རྗེའི་ར་བ་གྱུར་ལྷ་བྱེ་མདའི་བྱ་བ་མེ་རི་ཞེས་པ་དང་། སྤྱི་གཉིས་དང་སྤྱི་དང་
ཁྱི་གྱུར་དང་མདའི་བྱ་བ་དང་། ར་བ་དང་ལྷ་བྱེ་རྣམས་གི་མིང་ཡིག་དང་པོ་སྟེ་དེ་
རྣམས་ལ་བདེ་སྟོང་གིས་རྒྱས་བཏབ་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའོ། །

གཉིས་པ་ཁྱོ་མོ་བསྐྱེད་ནས་བགེགས་ལ་ཕུར་བུ་གདབ་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཁྱོ་མོ་
བསྐྱེད་དེ་བགེགས་འགྲུག་པ་དང་། བཀྲུག་པའི་བགེགས་ལ་ཕུར་བུ་གདབ་ཚུལ་འོ། །

དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་སྤང་འཁོར་གི་དབུས་སུ་ཉེ་དུ་ཀའི་ར་རྒྱལ་ལ་གནས་
བཞིན་པའི་རང་ནས་ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐེབ་མཇུ་བ་གིས་ཤར་དུ་སེ་གོལ་ལན་
གཉིས་གཏོག་ཅིང་སྒྲགས་ཆན་དང་པོ་ལན་གཉིས་བརྗོད་པའི་ཆེ་མདའི་བྱ་བ་དང་མེ་
རིའི་མཆོམས་གི་ཤར་དང་སྟེང་དུ་སྒྲགས་ཆན་དེ་ཉིད་ཁ་དོག་ནག་པོ་འོད་ཟེར་ནག་
པོ་འཕྲོ་བ་གཡོན་བསྐྱོར་འཕྲེང་བསྐྱེགས་གི་ཚུལ་དུ་ཐོལ་གིས་བྱུང་། དེ་འོད་དུ་མེར་
གིས་ཞུ་བ་ལས་ཁྱ་གདོང་མ་གཉིས་སྟེང་གི་ཁྱོ་མོ་ཞལ་རུབ་གཟེགས། བྱུང་དུ་སེ་གོལ་
ལན་གཉིས་གཏོག་ཅིང་སྒྲགས་ཆན་གཉིས་པ་བརྗོད་པའི་ཆེ་བྱུང་དུ་སྒྲགས་དེ་ཉིད་
ཁ་དོག་ལྗང་གྱུ་འོད་ཟེར་ལྗང་གྱུ་འཕྲོ་བ་གཡོན་སྐྱོར་འཕྲེང་བསྐྱེགས་གི་ཚུལ་དུ་ཐོལ་
གིས་བྱུང་། དེ་འོད་དུ་མེར་གིས་ཞུ་བ་ལས་ཁྱ་གདོང་མ་ལྗང་གྱུ། རུབ་དང་འོག་ཏུ་

སེ་གོལ་སྤར་བཞིན་ལན་གཉིས་གཏོག་ཅིང་སྤགས་དེ་ཉིད་ཁ་དོག་དམར་པོ་འོད་ཟེར་
དམར་པོ་འཕྲོ་བ་སྤར་བཞིན། དེ་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱ་བ་ལས་ཁྱི་གདོང་མ་དམར་མོ་
གཉིས་འོག་གི་ཁྲོ་མོ་ཞལ་ཤར་གཟིགས། ལྷོར་སེ་གོལ་སྤར་བཞིན་གཏོག་ཅིང་སྤགས་
ཚན་དེ་ཉིད་ཁ་དོག་སེར་པོ་འོད་ཟེར་སེར་པོ་འཕྲོ་བ་སྤར་བཞིན་བྱུང་བར་བསམས།
དེ་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱ་བ་ལས་ཕག་གདོང་མ་སེར་མོ། ཤར་ལྷོར་སེ་གོལ་སྤར་བཞིན་
ལན་གཉིས་གཏོག་ཅིང་། སྤགས་ཚན་དང་པོ་དང་བཞི་བ་བརྗོད་པའི་ཆེ། ཤར་ལྷོར་
སྤགས་དེ་ཉིད་དང་པོ་སྟོན་པོ། བཞི་བ་གསེར་པོ། འོད་ཟེར་སྟོ་སེར་འཕྲོ་བ། དེ་གཉིས་
འདྲེས་པ་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱ་བ་ལས་གཤམ་རྩེ་བརྟན་མ་ལུས་བྱེད་གཡས་སྟོ་གཡོན་
སེར་བ། ལྷོ་ཁུབ་དུ་སེ་གོལ་སྤར་བཞིན་གཏོག་ཅིང་སྤགས་ཚན་བཞི་བ་དང་གསུམ་པ་
བརྗོད་པའི་ཆེ་སྤགས་དེ་ཉིད་བཞི་བ་སེར་པོ། གསུམ་པ་དམར་པོ་འོད་ཟེར་སེར་དམར་
འཕྲོ་བ། དེ་གཉིས་འདྲེས་པ་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱ་བ་ལས་གཤམ་རྩེ་བརྟན་མོ་ལུས་བྱེད་
གཡས་སེར་གཡོན་དམར་བ། ཁུབ་བྱང་དུ་སེ་གོལ་སྤར་བཞིན་ལན་གཉིས་གཏོག་
ཅིང་། སྤགས་གསུམ་པ་དང་གཉིས་པ་བརྗོད་པའི་ཆེ་སྤགས་དེ་ཉིད་གསུམ་པ་དམར་
པོ་གཉིས་པ་སྤར་ཁྱ་འོད་ཟེར་དམར་སྤར་འཕྲོ་བ། དེ་གཉིས་འདྲེས་པ་འོད་དུ་མེར་
གྱིས་ཁྱ་བ་ལས་གཤམ་རྩེ་མཆེ་བ་མ་ལུས་བྱེད་གཡས་དམར་གཡོན་སྤར་བ། བྱང་
ཤར་དུ་སེ་གོལ་སྤར་བཞིན་ལན་གཉིས་གཏོག་ཅིང་སྤགས་ཚན་གཉིས་པ་དང་དང་
པོ་བརྗོད་པའི་ཆེ་སྤགས་དེ་ཉིད་གཉིས་པ་སྤར་གྱ་དང་པོ་སྟོན་པོ་འོད་ཟེར་སྤར་སྟོ་འཕྲོ་
བ། དེ་གཉིས་འདྲེས་པ་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱ་བ་ལས་གཤམ་རྩེ་འཛོམས་མ་ལུས་བྱེད་

གཡས་ལྡང་གཡོན་སྡོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཡས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་ཐོ་བ་གདེངས་ཅམ་
དང་། གཡོན་གྱི་ཕུར་བུ་འདེབས་སྟངས་ཀྱིས་བཞུགས་པ་སྐྱབ་ཐབས་ནས་འབྱུང་
བ་བཞིན་བསྐྱེད་ལ། དེ་རྣམས་ལས་རང་འབྲ་ལྷགས་ཀྱི་དང་ཞགས་པ་ཐོགས་པ་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་ནས་བགོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དབང་བོ་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་ཁ་ནས་ལྷགས་ཀྱིས་བཟུང་། མགྱིན་པ་ནས་ཞགས་པས་བཅིངས་
ཏེ་བཀྲལ་པས་འཁོར་རྣམས་ཀྱང་རང་དབང་མེད་པར་འོངས་ཏེ་རྡོ་རྗེ་ར་བའི་ཕྱི་རོལ་
དང་ཉེ་བར་སླེབ་པ་ན་སྡོམ་གཞིའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་རྩྱུ་རིང་པོའི་སྐྱ་འབྲུག་སྟོང་དུས་
གཅིག་ལ་གླིང་བ་ལྟར་བརྗོད་པས་བགོགས་རྣམས་སྒྲག་ཅིང་བརྒྱལ་བར་བསམ། དེ་
དང་དུས་མཉམ་དུ་འོག་གཞིའི་ཕྱོགས་མཆམས་བརྒྱད་དུ་རྩྱུ་རིང་པོ་ནག་པོ་བཅུ་ཡང་
ཐོལ་གྱིས་བྱུང་། དེ་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁུ་བ་ལས་ཁྲོན་པ་འབྲུབ་ཁུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཁ་
དོག་ནག་ཅིང་གཏིང་ཟབ་པ་བཅུར་གྱུར་པར་བསམ། དེ་ཡང་སྟེང་གི་ཁྲོན་པ་ཤར་གྱི་
ཤར་དང་། འོག་གི་ཁྲོན་པ་བྱུབ་ཀྱི་བྱུབ་ཏུ་བསྐྱེད་ལ་བགོགས་དེ་རྣམས་ཁྲོན་པ་དེ་དག་
དུ་བཅུག་པར་བསམ་པའོ།

གཉིས་པ་བཀྲལ་པའི་བགོགས་ལ་ཕུར་བུས་གདབ་ཚུལ་ནི། རང་ཉིད་སྤྱང་
འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པོས་ཁྲོ་མོ་རྣམས་ལ་ཕུར་བུ་ཐོབ་ཅིག་
པར་བཀའ་བསྐྱོ་བར་བསམས་ལ་སྐྱགས་དོན་དན་བཞིན་པའི་ཨོྭ་ལྷ་ཞེས་སོགས་
ལན་གསུམ་བརྗོད་ཅིང་། དང་པོའི་ཆེ་ཤར་གྱི་ཁ་གདོང་མ་ཞལ་ཕྱིར་བསྐྱུར་ཏེ་ཕྱག་
གཡོན་པའི་ཕུར་བུ་བགོགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་བཏབ་པར་བསམས། དེས་གཞན་

ལའང་རིགས་འགྲ། ཨོ་བཟླ་མུན་ར་ཞེས་སོགས་ལན་བཅུ་བརྗོད་ཅིང། དང་པོའི་ཆེ་
ཤར་གྱི་ཁྲ་གདོང་མས་གཡས་གྱི་ཐོ་བ་གདེངས་ཅམ་དང་གཡོན་གྱི་ཕུར་བུ་བགེགས་
ནམས་གྱི་སྦྱི་བོར་རིག་ཅམ་བྱས་པས་ཕུར་བུའི་དབལ་རྩོན་པོས་བགེགས་ནམས་གྱི་
སྦྱི་བོ་ནས་རྒྱང་མཐིལ་གྱི་བར་སོན་པ་སྟེ་ཕྱིན་པར་ཕུར་བུས་བཏབ་པས་བགེགས་
དེ་ནམས་གྱི་སེམས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཏེ་རུ་ཀའི་ཐུགས་གཉིས་
སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་རོ་གཅིག་རུ་འབྲེས་ཏེ་ཏེ་རུ་ཀའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་པར་
བསམ། ཁྲ་གདོང་མ་ལ་སོགས་པ་ནམས་གྱིས་ཁྲོན་པར་མ་རྒྱུད་པའི་བགེགས་ལྷག་
མ་ནམས་སྐྱང་བོ་ཆེའི་ཁྲ་སེང་གས་དེད་པ་ལྟར་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་རུ་བསྐྱད་དེ་ཕྱིན་
རུ་ཕུར་པའི་འུགས་གྱིས་རྒྱར་ཕྱོན་པ་རྟོ་རྟེའི་ར་བ་ལ་ཐེམ་པས་ཕུ་རྒྱ་བྲག་པོའི་རྒྱུན་
བྲག་ལོགས་ལ་བརྒྱབས་པས་ཐེགས་མ་ཕྱིར་འཐོར་བ་བཞིན་རུ་འོད་ཟེར་ཕྱིར་འཕྲོས་
པ་ལས་རྟོ་རྟེ་སྟོན་པོ་ཅེ་ལྷ་པ་ཆེ་བ་ནམས་གྱི་ཁོང་གསེང་རྒྱུད་པ་ནམས་གྱིས་བར་
མཆམས་མེད་བར་གཏམས་པའི་རྟོ་རྟེའི་ར་བ། དེའི་ཕྱི་རོལ་རུ་བསྐྱེད་པར་པོ་འདབ་མ་
བརྒྱད་པ་འདབ་མ་ནམས་པན་རྩོན་བསྟོལ་མར་འཁྲུག་ཅིང་བར་མཆམས་མེད་པར་
གཏམས་པའི་བསྐྱེའི་ར་བ། དེའི་ཕྱི་རོལ་རུ་མཚོན་ཆའི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བརྒྱད་པ།
ཅིབས་ནམས་རྩོ་ཞིང་གཙོད་པའི་ནམ་པ་ཅན་བསྟོལ་མར་འཁྲུག་ཅིང་བར་མཆམས་
མེད་པར་གཏམས་པའི་འཁོར་ལོའི་ར་བ། དེའི་ཕྱི་རོལ་རུ་དེ་དག་ལས་སྦྱེས་པའི་རྟོ་རྟེའི་
མེ་དབང་ལྷན་ནས་བརྩམས་ཏེ་དཀར་སེར་དམར་ལྗང་སྟོ་བའི་རིམ་པ་བྲག་རྩ་རེ་བཞི་
སྟེང་འོག་ཕྱོགས་མཆམས་ཀུན་རུ་གཡོན་སྒོར་རུ་འབྲེལ་ཞིང་འབར་བའི་སྐྱང་འཁོར་

དུ་གྲུང་བས་འགྲོ་བ་རྣམས་འདི་ནས་བརྩུང་སྟེ་ཉེ་རུ་ཀའི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་
བགེགས་དང་བར་དུ་གཙོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་བསམ་བ་སྟེ་སྤང་འཁོར་བྱང་
ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྩིས་ཟེན་པའི་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་གསུང་།

བཞི་པ་མ་ཐུན་རྒྱན་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ཚོགས་བསལ་བ་ལ་གཉིས། སྤངས་གཞི་
འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དུག་ལྡན་པ་ཞིག་སྐྱེས་གནས་ཐྱོང་འགྲུང་
ཀྱི་ལས་གསོག་པ་དང་ཚོས་མ་ཐུན་པར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་པ་དང་
དེའི་འོག་ཏུ་འཆི་བ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་ཚོས་མ་ཐུན་པར་འཆི་བ་ཚོས་
སྤྱང་འབྱེར་བའི་ལམ་འབྱེར་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསལ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚོགས་ཞིང་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལ་ཚོགས་བསལ་བའོ། །དང་
པོ་ནི། སྤང་འཁོར་ཀྱི་དབུས་སུ་རང་ཉིད་ཉེ་རུ་ཀར་གསལ་བའི་སྤྲུགས་ཀ་སྟེ་སྟོང་
ཁའི་རྩ་འཁོར་ཀྱི་ཐད་དུ་པོ་ཡིག་སེར་པོ་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱང་། དེ་འོད་དུ་མེར་གྱིས་
ཁྱེ་བ་ལས་སྟོང་ཁའི་རྩ་འཁོར་མཚོན་པའི་སྤྲ་ཚོགས་བསྐྱེད་པ་མ་བརྒྱད་པ་ཞིག་ཏུ་
གྱུར། དེའི་སྟེང་དུ་ཨོ་ཡིག་དཀར་པོ་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱང་དེ་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱེ་བ་
ལས་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་མཚོན་པའི་རྩ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ཆུང་དུ་
ཞིག་ཏུ་གྱུར། དེའི་སྟེང་དུ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱང་སེམས་ཀྱི་རོ་བོ་ཡིན་པའི་ཉེ་རུ་ཀའི་
སྤྲུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རྒྱ་རྩྭ་འཛིན་པའི་
རང་བཞིན་ཅན་ཀྱི་ཨོ་ཡིག་དབུལ་ཆུ་དྲངས་མའི་མདོག་ལྷར་དབུས་སྟོ་ལ་མཐའ་སྤྱི་
བ་ཡེ་ཤེས་ལྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱང་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ལྷར་འཛོག་ཚུལ།

ལུ་དོན་གྱུ་བ། ཏ་སྒང་མཐའ། མགོ་བོ་རིན་འབྱུང་། རྒྱ་ཆེས་ནམ་སྒང་། ཐེག་ལེ་རྒྱ་ད་
དང་བཅས་པ་མི་བསྐྱོད་པར་མཆོན་པ་དངོས་སུ་བཤད་པའི་བྲགས་ལ་ལུ་བྱ་གྲུབ་ཡེ་
ཤེས། ཏ་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས། མགོ་བོ་མཉམ་ཉིད། རྒྱ་ཆེས་མེ་ལོང་། ཐེག་ལེ་རྒྱ་ད་
དང་བཅས་པ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་མཆོན་པར་དོན་གྱིས་འབྲུབ་པས། རྩི་གི་ཆ་དེ་
དང་དེ་རིགས་ལྟ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྟ་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་མོས་ཏེ་ཐེག་ལེ་ན་ད་དང་བཅས་པ་
ལས་རིམ་པ་བཞིན་འོད་ཟེར་སྟོ། དཀར། སེར། དམར། ལྗང་བ་སྟེ་ཁ་དོག་སྣ་ཆོགས་
པས་རང་གི་སྤྱི་བོ་ནས་རྒྱུ་མཐེལ་གྱི་བར་གང་། ཐེག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་
པའི་སྟོ་གསུམ་གྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བྱ་ཞིང་དག་ནས་ལུས་ཤེལ་
སྟོང་བྱིས་པ་བཞིན་དུ་གྱུར། བ་སྤྱི་སྟོ་ནས་བྱིར་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་ལྷགས་ལྷའི་
ནམ་པ་ཅན་གྱིས་དང་པོ་ཏེ་རུ་ཀ་གང་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་གནས་སམ། འོག་མིན་
ནས་ཕྱོགས་བརྒྱའི་སངས་རྒྱས་སྤྲིབ་དང་བཅས་པ་ནམས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐྱེལ་
ཆོས་འདིའི་དབང་བཞི་བསྐྱར་བའི་རྒྱ་མ་གཙོ་བོའི་རྩ་ཞལ་གྱི་དབྱའི་སྟེང་དུ་པད་རྒྱའི་
གདན་ལ་རྩོམ་ཆེ་འཆང་གི་ནམ་པ་ཅན་ལོངས་སྤྱིའི་རྒྱན་གྱིས་སྤྲིབ་ཏེ་བཞུགས་པའི་ཏེ་
རུ་ཀའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་སྣ་ཆོགས་དང་། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་
སྟེ་དང་སྟེ་མོ་ཁོ་བོས་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཉིལ་གྱི་གང་བྱ་བཞིན་དུ་གང་བ་རང་དང་ཉེ་
བའི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་བྱུང་བར་སྤྱན་བྱངས་འོད་ཟེར་རང་གི་
སྟེང་ཁར་བསྐྱུ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དང་པོར་ཕུག་འཆལ་བ་ལ། གང་གི་རིན་གྱིས་ཞེས་སོགས་གྱིས་

སྤྲུལ་དང་། ཉེ་རུ་ཀ་དཔལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་ཡལ་ཡུམ། གནས་དང་ཉེ་བའི་
གནས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
ཆོགས་བཅད་དང་པོའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ་ཕྱག་འཆའ་བའི་ཚུལ་ནི། སྤྲུལ་གང་གི་
བཀའ་འཁོར་ལས། བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉེ་རུ་ཀ་འདི་གནས་སམ། སྐྱབས་ལུགས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་
ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་ཏེ་སྒྲིགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་སྤང་གཅིག་ལ་འཛོལ་བར་མཛད་པའི་སྤྲུལ་
རེན་པོ་ཆེ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་བུ་དང་ཆོས་མཚུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཐ་མལ་གྱི་རྣམ་
བ་ཅན་མ་ཡིན་པ། རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣམ་པར་བལྟས་ཏེ་སྐྱའི་ཆ་དམའ་ཤོས་ཞབས་ཀྱི་
པ་རྩོལ་སྤེ་སོར་སོ་ལ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཆ་མཐོ་ཤོས་མགོ་བོས་གཏུགས་ཏེ་སྐྱོ་གསུམ་
གུས་པས་འདུད་དེ་ཕྱག་འཆའ་བ་ཡིན་ནོ། །ཆོགས་བཅད་གཉིས་པའི་དོན་ཡིད་ལ་
བྱས་ཏེ་ཕྱག་འཆའ་བའི་ཚུལ་ནི་ཉེ་རུ་ཀ་དཔལ་ནི། དཔལ་ཁྲག་འཕྱང་ཞེས་བ་ཡིན་
ལ། དེ་ཡང་ཁྲག་གི་དམར་ཆས་མཆོན་པའི་ཤེས་རབ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། དེ་འཕྱང་བ་
ནི་སྐྱོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ལ་ལོངས་སྟོང་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ངེས་
དོན་གྱི་ཉེ་རུ་ཀ་དང་། དབང་ཕྱག་སོགས་ཕྱི་དང་སྒྲིབ་གཉིས་སོགས་ནང་གི་བདུད།
མདོར་ན་མི་མ་སྐྱབས་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱལ་བའི་དཔའ་བོ། ཡེ་ཤེས་དེ་དེའི་
ངོ་བོ་ལ་བྱི་མའི་བསྐྱེད་པས་མ་གོས་པའི་རྣམ་དག་དེ་གཉིས་སྤང་གི་སྒྲོས་པས་མི་བྱེད་
པའི་རྡོ་རྗེ། ཡེ་ཤེས་དེ་འདོད་དགྲུང་དབང་བསྐྱར་བའི་དབང་ཕྱག་སྤེ་གཙོ་བོ་དང་། དེ་
ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་སྤེ་ཐུགས་རྒྱད་ལ་ཆགས་པ་ཆེན་པོ་སྤྲན་སྤྲེས་ཀྱི་ཐག་མེད་
གྱི་བདེ་ཆེན་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ལྷ་མ་སོགས་ལ་རྡོ་རྗེ་སྤེ་ཤེས་རབ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་།

པག་མོ་སྟེ་པག་གིས་མཆོན་པའི་གཏི་ཐུག་ནམ་པར་དག་པ་ནམ་སྤང་གི་རིགས་ཀྱི་ལྟ་
མོ་དེ་ལ་སློབ་གསུམ་གྲུས་པས་འདུད་ཅིང་ཐུག་འཆའ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ་ཐུག་འཆའ་བའི་ཚུལ་ནི། གནས་དང་ཉེ་བའི་
གནས་དང་། ཞིང་དང་ཉེ་བའི་ཞིང་དང་། ཆུ་དོ་ཉ་དང་ཉེ་བའི་ཆུ་དོ་ཉ་དང་། འདུ་
བ་དང་ཉེ་བའི་འདུ་བ། དུར་ཁྱོད་དང་ཉེ་བའི་དུར་ཁྱོད་ནམས་ན་བཞུགས་པའི་དཔའ་
བོ་དང་དཔའ་མོའི་དབང་ཐུག་སྟེ་འཁོར་གྱི་ལྟ་གཞན་ཀུན་ལ་གྲུས་པས་ཐུག་འཆའ་
བའོ། །མཆོད་པ་ནི། སྤྱི་ཏེ་རུ་ཀ་ཨ་རྒྱུ་ཞེས་བརྗོད་ལ། སྤྱི་ཞེས་པའི་ཆེ་རང་གི་སྤྱིང་
ཁ་ནས་ངོ་བོ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ལ། ནམ་པ་ལྟ་མོ་དཀར་མོ་ཐུག་
དང་པོ་གཉིས་དྲོ་བྱེད་འཛིན་ཅིང་ལྟག་མ་གཉིས་མཆོད་ཡོན་ཐོགས་པ་ནམ་མཁའ་
གང་བ་སྟོས། སྤྱི་ཏེ་རུ་ཀ་ཨ་རྒྱུ་ཞེས་པའི་ཆེ་མཆོད་ཡོན་ཐུལ། སྤྱི་རྒྱུ་ཞེས་པའི་ཆེ་
མོ་མོར་བཞེས་ནས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་བདེ་བ་བྱུང་པར་ཅན་བསྐྱེད། རྒྱུ་ཞེས་པའི་ཆེ་
ལྟ་མོ་ནམས་སྤྱིང་ཁའི་རྩྱ་ཡིག་གི་རྒྱ་དལ་བསྐྱུ་ཞིང་། དེ་ཞབས་བསེལ་ལའང་རིགས་
འགྲ། དེ་ནས་ཨོ་བརྩ་སྤྱུ་ཞེས་སོགས་སྤྲགས་ཆོན་ལའི་སྐབས་སུ་མེ་ཏོག་མ་དཀར་
མོ། བདུག་སྟོས་མ་དུད་ཁ། མར་མེ་མ་དམར་མེད། ཐུག་པ་མ་ལྡང་གྲ། ཞལ་ཟས་
མ་སྤྱ་ཆོགས་མདོག་ནམས་ཐུག་དང་པོ་གཉིས་དྲོ་བྱེད་དང་ལྟག་མ་གཉིས་རང་རང་
གི་མཆོད་སྤྱིན་འཛིན་པ་སྟོས་ནས་རང་རང་གི་མིང་སྤྲགས་བརྗོད་པའི་ཆེ་ཐུལ། སྤྱི་
དང་རྩྱ་གི་ཆེ་ལྟ་མོ་སྤྱིང་ཁར་བསྐྱུ་བ་འོག་མ་ཀུན་ལ་རིགས་འགྲ། དེ་ནས་བརྩ་སྤྱི་
ཏེ་ཞེས་སོགས་སྤྲགས་ཆོན་བཞི་པའི་སྐབས་སུ་མི་མི་མ་སྤོན་མོ། སྤྱིང་བྱ་མ་སེང་མོ།

ར་རྒྱུ་མ་དམར་མོ། ར་ར་མ་ལྡང་གྲུ་རྣམས་ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རང་རང་གི་
ཕྱག་མཚན་འཛིན་ཅིང་། ལྷག་མ་གཉིས་རྫོང་འཛིན་པ། ཨོ་བཟླ་རྩ་སྤེལ་སོགས་
ལྷགས་ཚན་བཞི་པའི་སྐབས་སུ། བཞད་མ་དཀར་མོ། སྒྲིག་མ་སྤོན་མོ། ལྷ་མ་སེར་མོ།
གར་མ་ལྡང་གྲུ་རྣམས་ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དང་པོས་བཞད་སྐངས་དང་། གཉིས་
པས་རྫོང་འཛིན་བཟུང་ནས་སྒྲིམས་པའི་ཚུལ་དང་། གསུམ་པས་ཉིང་ཤགས་བརྒྱུ་
བ། བཞི་པས་བསྐྱོར་བའི་གར་མཛད་ཅིང་། ལྷག་མ་གཉིས་རྩ་མ་རུ་དང་། ལ་རྩ་
ག་འཛིན་པ། ཨོ་བཟླ་སྤེལ་སོགས་ལྷགས་ཚན་བཞིའི་སྐབས་སུ། མེ་ཉོག་མ་
དཀར་མོ། བདུག་སྒྲོས་མ་རུད་ལ། མར་མེ་མ་དམར་སེར། རི་ཆབ་མ་དམར་མོ་
རྣམས་གཡས་ཀྱི་དང་པོས་རེམ་པ་བཞིན་མེ་ཉོག་གི་སྒོད། བདུག་སྒྲོས་ཀྱི་སྒོད། མར་
མེའི་ཀོང་བྲ། རིའི་དུང་ཚོས་རྣམས་འཛིན་པ། གཡས་ཀྱི་གཉིས་པས་རྩ་མ་རུ་དང་།
གཡོན་གཉིས་ཐོད་པ་དང་ལ་རྩྱི་ག་འཛིན་པ། ལྷ་མ་བཞི་ཞེས་པའི་ལྷགས་ཚན་བཞིའི་
སྐབས་སུ་གཟུགས་མ་དཀར་མོ། རོ་མ་དམར་མོ། རེག་མ་ལྡང་གྲུ། ཚོས་དབྱིངས་
རྫོང་མ་དཀར་མོ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་གཡས་ཀྱིས་དང་པོས་རེམ་པ་བཞིན་སྒོང་གསུམ་
གསལ་པའི་མེ་མོང་རོས་གཉིས་པ། སྒྲང་ཆང་གིས་གང་བའི་སྒོད། གོས་ལ་དོག་སྒྲ་
ཚོགས་པ། ཚོས་འབྱུང་མཐིང་ནག་གྲུ་གསུམ་འཛིན་ཅིང་། གཡས་ཀྱི་གཉིས་པས་རྩ་
མ་རུ་དང་། གཡོན་གཉིས་ཐོད་པ་དང་ལ་རྩྱི་ག་འཛིན་པ། ལྷ་མོ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་
ཞལ་རས་རྒྱ་བ་ལྟར་རྒྱས་པ། ལྷ་ན་ལྷ་ཏ་པ་ལ་ལྟར་མཛེས་པ། མཆུ་བེམ་པའི་མེ་ཉོག་
ལྟར་དམར་ཞིང་། ཚོམས་སུ་ཉོག་བསྐྱར་ལ་བརྒྱས་པ་ལྷ་བྱའི་ཁོད་ན་ལྷགས་ཀྱི་བྱང་

བ་འབྲུག་པ། ཡན་ལག་རྣམས་དཔག་བསམ་ཤིང་གི་ལྷག་ཐུན་ལྟར་མཉེན་ཞིང་རུ་མ་
གཉིས་མཁའ་ཞིང་བར་དོག་པ། རྟེན་པ་ཐ་ཞིང་རོ་སྤྲད་རྒྱས་པ། འདོམས་སྤྲུག་པ།
ཞལ་གཅིག་མ་སྤྱོད་གསུམ་གཅེར་མོ་སྤྲོ་གྲོལ་ཞིང་ཞབས་གཡས་བརྒྱུང་ཞིང་གཡོན་
བསྐྱུམ་པའི་གར་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་མཆོད་ལུལ་དེ་རྣམས་
ཀྱི་སྤྲུགས་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་བྱུང་བར་ཅན་བསྐྱེད་པར་རུས་པའི་བྱུང་ཆོས་
དང་ལྷན་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་རྣམས་སོ་སོར་ཕུལ་ནས། ཕུལ་ཆར་རིམ་གྱིས་
ལྷ་མོ་རྣམས་སྟིང་ཁར་བསྐྱུ་བའོ། །ཡབ་ལུམ་གྱི་རྟེན་བརྒྱུད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟོད་ནས།
དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི། །ཞེས་པའི་ཆོག་རྟེན་གཉིས་ཀྱིས་སྤྲུག་
བ་བཞགས་པ་དང་། འགྲོ་བའི་དགེ་ལ་རྗེས་ཡི་རང་། །ཞེས་པས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་
དང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཆོགས་མཆོག་ལ། །ཞེས་པའི་ཆོག་རྟེན་གཉིས་ཀྱིས་
སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ། རང་གཞན་དོན་ནི་རབ་བསྐྱབ་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་ཆོག་རྟེན་གཉིས་
ཀྱིས་སྟོན་སེམས། བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སེམས་ནི་བསྐྱེད་བགྱིས་ནས། །ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་འཇུག་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྟེ་བདུན་རྣམ་དག་གི་སྟོན་སེམས་ཆོགས་བསགས། དེ་ནས་
ཆོགས་ཞིང་གསལ་བར་དམིགས་ནས་ཡིག་བརྒྱ་ལན་གཅིག་བརྗོད་པ་དང་མཉམ་དུ་
ཆོགས་ཞིང་རྣམས་དགྱེས་ཏེ་དུས་གཅིག་ཏུ་རང་ལ་སིབ་ཀྱིས་ཐིམ། ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
པའམ། ཡང་ན་མཐའ་ནས་རིམ་བཞིན་བསྐྱུས་ཏེ་གཙོ་བོ་ལ་ཐིམ། གཙོ་བོ་ཡང་སྤྱི་ཐོའི་
ལྷ་མ་དོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་ཐིམ། ལྷ་མ་ཡང་རང་གི་སྤྱིན་མཆོམས་ནས་ཐིམ་
པས་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་སྟེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་

བསག་པའོ། །

གཉིས་པ་དེའི་འོག་ཏུ་འཆི་བ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་
པར། འཆི་བ་ཆོས་སྐྱར་འབྱེད་བའི་ལམ་འབྱེད་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་གས་བསག་པ་
ནི། སྐབས་འདིར་ཟུགས་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཅན་པའི་སྒོ་ནས་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་སྟེ། སྐྱར་
གཞི་འཛུམ་བུ་གྲིང་པའི་མི་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དུག་ལྟན་པ་ཞིག་ཕྱང་སོགས་རིམ་
གྱིས་ཐེམ་ནས་འཆི་བ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང་། དེ་འདྲ་
བའི་རྟོག་པ་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བའི་དགེ་ཅ་སྟོན་པར་བྱའོ། །ལམ་དུས་སུ་རྒྱང་ཐམས་ཅད་སྟོང་
གའི་རྒྱ་ཉིར་ཐེམ་པའི་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་ནམ་པ་མཐུན་ཞིང་དེ་འདྲ་བའི་དགེ་
ཅ་སྟོན་པར་བྱའོ། །འབྲས་བུ་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ཆོས་སྐྱེད་དང་ནམ་པ་མཐུན་ཞིང་། དེ་
ལྟར་འབྲས་བུ་ལམ་བུའི་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྒྲོམས་པས་ཆོས་སྐྱེད་དོས་གནས་ལ་འབྲལ་
པའི་རྒྱས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བཞག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཆོས་སྐྱེད་འབའ་ཞིག་ལ་མི་སྟོང་
པར་ཉེ་བུ་ཀའི་གཟུགས་སྐྱར་བཞེངས་ཉེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱའོ་སྟམ་པའི་འཕེན་
པ་གསུམ་དང་བཅས་ཉེ་ཆོགས་ཞིང་སོགས་མཆོད་ཡུལ་དང་མཆོད་མཁན་རང་ཉིད་
དང་། མཆོད་ཇུས་ནམས་ནམ་པར་རིག་པའི་སེམས་ཀྱིས་བཏགས་ནས་བཞག་པ་
ཅམ་གྱིས་རྟེན་འབྲེལ་བདེན་སྟོང་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའོ་སྟམ་པའི་ངང་ནས། རང་གི་སྤྱི་བོའི་ཅ་
འཁོར་གྱི་ཐད་དུ་ཉེ་དཀར་པོ། མགོན་པའི་ཅ་འཁོར་གྱི་ཐད་དུ་བུ་དམར་པོ། སྟོང་ཁའི་
ཅ་འཁོར་གྱི་ཐད་དུ་ཀ་མཐིང་ཁ་ནམས་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཉེ་བུ་ཀའི་
ཟུགས་དོན་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡིད་ཡུལ་དུ་ཅན་པར་བྱས་ཉེ། གཟུང་

འཛིན་རྒྱུ་གཞན་དུ་བདེན་པས་སྟོང་ཡང་གཟུང་འཛིན་བདེན་པར་གཟུང་ནས་ལས་
བསགས། དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱུ་ཆོགས་སྟོང་བས་བྱང་བར་དུ་
བྱས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས། དེ་རྣམས་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདོད་
གྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ཤུགས་དྲག་པོ་བསྐྱེད་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་ཞེས་
བ་ནས་ཐར་བར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་བརྗོད་དེ་སྤྱི་དོན་གྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་
རྗེ་དངོས་སུ་བསྐྱེད། དེའི་འོག་ཏུ་མཆོད་ཡུལ་སོགས་གཟུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་
པར་དག་བ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་བ་པོ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་
ཉིད་དེ་དངོས་སྤྱུ་པའི་སྤྱགས་དོན་དཔྱད་བཞིན་པའི་ཨི་སྤྱ་ལྷ་མ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་དེ་
ཁམས་གསུམ་སྟོང་བཅུད་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བས་སྟོང་བཞིན་དུ་སྤང་
ཆ་མ་དོར་པའི་བདེན་སྟོང་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུར་བསྐྱོམ། དེ་ནས་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་སྟེ་འཕེན་
པའི་དབང་གིས་རང་གི་སྤྱི་པའི་ཅ་འཁོར་གྱི་ཐད་སོགས་སུ་བཞོད་པའི་ཉེ་དུ་ཀའི་ཡི་
གོ་གསུམ་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཞུ་བ་ལས་ངོ་བོ་རང་གི་ཤིན་ཏུ་སྤྱ་བའི་རྒྱུང་སེམས་ཡིན་
བ་ལ་རྣམ་པ་རང་གི་སྤྱི་པའི་ཅ་འཁོར་གྱི་ཐད་དུ་ཨི་དཀར་པོ། མགིན་པའི་ཅ་འཁོར་གྱི་
ཐད་དུ་ཨྲ་མར་པོ། སྟོང་ཁའི་ཅ་འཁོར་གྱི་ཐད་དུ་རྩྱ་སྟོན་པོ་རྣམས་སུ་བྱུང། དཀར་
པོ་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོས་པའི་སྟེ་ལ་སྤྱུ་འཁོར་གྱི་སྤྱུ་ཆོགས་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་ས་འོག་གི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་བྱུང་བར་བྱས། སྟོང་གི་མ་དག་
བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཉེ་དག་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བྱས། བཅུད་གྱི་སེམས་ཅན་
རྣམས་གྱི་སྤྱི་པོར་སྤྱུ་འཁོར་གྱི་སྤྱུ་ཡབ་ཡུམ་བྱུང་རེ་འཁོད་པའི་སྟོང་མཆོམས་ནས་

བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས། སེམས་ཅན་རང་རང་གི་སྤྱི་བོན་ས་ཁྲགས་བས་ཆེ་འཁོར་
བ་ཐོག་མ་མེད་བ་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་
ཅད་སྤངས་ནས་སྤྱི་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོགས་ནམས་གྱི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད། དེ་དག་གྲང་
སྟོམས་པར་འཇུག་བཞིན་པར་བཀྲལ་སྟེ་ཡིག་འབྲུ་དང་ཉེ་བ་ན་རྗེས་ཆགས་གྱི་མེས་
བྱང་རྒྱུབ་གྱི་སེམས་གྱི་ཐིག་ལའི་ངོ་བོར་ཞུ་ནས་ཨོ་ལ་ཐིམ། དེ་བཞིན་དུ་མགིན་པའི་
ཞུམས་གསུང་འཁོར་གྱི་ལྷ་དང་། སྟིང་གའི་རྩྱ་ལས་ཐུགས་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོགས་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོས། ས་སྟེང་དང་མཐོ་རིས་གྱི་འཛིག་རྟེན་སྤར་བཞིན་སྤངས་བསྐྱར་
བྱས་ཏེ་རིམ་བཤུ་བཞིན་དུ་ཞུ་རྒྱུ་ལྟེ་ལ་ཐིམ་ཞིང་། དེའི་ཆེ་སྤང་བ་དཀར་ལམ་བཤུར་
བའི་མོས་བཤུ། ཨོ་ཞུམས་ཐིམ་པའི་ཆེ་མཆེད་བཤུར་ལམ་བཤུར་བའི་མོས་བཤུ་
བྱེད། ཞུ་རྩྱ་ལ་ཐིམ་པའི་ཆེ་ཉེར་ཐོབ་ནག་ལམ་བཤུར་བའི་མོས་བཤུ། རྩྱ་ཡང་
ཞབས་ཀྱི་ཞུ་ནས་རིམ་བཞིན་བསྐྱར་ཏེ་རྩྱ་དཔ་ལ་ཐིམ་ཞིང་། རྩྱ་དཔ་ཡང་སྤྱིའི་ཅེ་མོ་བརྒྱ་
སྟོང་དུ་གནས་པ་ལ་སེམས་བཟུང་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བས་
སྟོང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བར་བཟུང་ནས་ལས་བསགས། ལས་དེའི་དབང་གིས་
འཁོར་བར་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྟེ་ཆོགས་སྟོང་བས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་
དམིགས་ནས་དེ་ནམས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་བསྐྱེད་འདོད་གྱི་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་
པའི་སྟིང་རྗེ་བྲགས་ཅན་ཞིག་བསྐྱེད་ལ་སེམས་ཅན་ནམས་གྱིས་ཆོས་ཉིད་མཛོགས་
བས་ཞེས་བཤུ། ཐར་བར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་ངག་ཏུ་བརྗོད་དེ་སྤྱི་དོན་གྱི་དམིགས་
མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྟིང་རྗེ་དངོས་སུ་བསྐྱེད། དེ་ནས་སྤྲུག་དོན་བཞིན་པས་

ཕུ་ཅུ་ཉ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་དེ་ན་ད་ཅམ་གྱི་སྤང་བ་ཡང་བསྐྱས་ཏེ་རང་གི་སེམས་
ལྷན་སྦྲེས་གྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྣང་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི། ཡུལ་
ཡུལ་ཅན་གཉིས་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་བདེ་སྣང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་གྱི་སྐྱེ་དེ་
ངའོ་སྤྲུལ་པའི་ང་རྒྱལ་བཞག་སྟེ་སེམས་བྱིང་ཚོད་དང་བྲལ་བར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་
པར་བཞག་ནས། ལྷན་སྦྲེས་གྱི་བདེ་བས་སྣང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མོས་པ་
ལྷགས་བྲག་པོ་བྱས་ལ་སེམས་དབེན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་ལྟ་བུ་སྤྲས་དོན་དང་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་ལ་ལྟ་བུ་མཐར་ཐུག་གི་སྤྱིང་ཇེ་ཆེན་པོ་སྟེ། སྤྲས་མཐར་གྱི་སྤྱིང་ཇེ་བསྐྱེད་དོ། །རིམ་
བ་དང་པའི་སྐྱབས་འདིར་དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་རིམ་བ་གཉིས་པའི་སྐྱབས་སུ་ལུས་ལ་
གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་བྱིན་དང་གི་ཐབས་མཁས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུང་ཐམས་ཅད་སྤྱིང་ཁར་
བསྐྱས་ཏེ། དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
བཅད་དེ་ཆོས་སྐྱ་མངོན་དུ་འགྱུར་བས་འདི་ལྟ་བུའི་མན་ངག་དང་མི་ལྷན་པའི་གང་
ཟག་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ལ་འཆི་བ་རང་དགའ་བ་ཤར་ཏེ་འཁོར་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ། ད་
འདི་ལྟ་བུའི་ཐབས་མཁས་གྱི་མན་ངག་དང་ལྷན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ལམ་གྱི་ཆོས་
སྐྱར་བསྐྱར་ནས་འབྲས་བུའི་ཆོས་སྐྱ་མངོན་དུ་འགྱུར་བས་འདི་ལ་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱར་
འབྱེར་བའི་ལམ་འབྱེར་བསྐྱོམ་པ་ཞེས་བྲལོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབ་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་རྩལ་ལ་གསུམ། བར་དོ་ལོངས་
སྐྱར་འབྱེར་བའི་ལམ་འབྱེར་ནམ་མཁར་རྣུ་ད་བཞག་པ། གཞལ་ཡས་ཁང་གང་དུ་
གནས་པའི་རྟེན་བསྐྱེད་པ། རྣལ་འབྱོར་བཞི་སྟོན་ཅུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྐབས་

འདིར་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱར་འབྱེར་བའི་འོད་གསལ་ལས་ལངས་མ་ཐག་རྒྱ་དྭ་ནམ་མཁར་
བཞག་པ་ནི། གཞི་ལ་རང་ཉིད་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་ལངས་མ་ཐག་སྤང་མཛད་
མཐོ་དམའ་བཞིན་ཆོས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་
བ་གང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་བར་སྤིད་འགྱུར་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་ཤིང་། སྐྱར་གཞི་དེ་
སྐྱར་བར་བྱའོ། །ལམ་དུས་སྤུ་རང་གི་བྱང་པོ་རྟིང་བ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་དག་མ་
དག་གི་སྐྱེ་མའི་སྐྱར་ལངས་བ་དང་ནམ་བུ་མཐུན་ཞིང་དེ་འབྲ་བའི་དགེ་ཅ་སྤྲིན་པར་
བྱའོ། །འབྲས་དུས་སྤུ་ཤིན་ཏུ་སྤེལ་བའི་རྒྱུང་སེམས་ཅན་ལས་གྲུབ་པའི་ལོངས་སྐྱེད་
ནམ་བུ་མཐུན་ཞིང་དེ་འགྲུབ་པའི་ལག་རྩེས་ཁྱད་པར་ཅན་བཞག་པར་བྱའོ་སྤྲུལ་པའི་
འཕེན་བ་དང་བཅས་ཏེ། སྤྱོད་པའི་རང་ལས་ཚུ་ལས་ཉ་ལྡང་བ་ལྟར་རོ་བོ་རང་གི་ཤིན་
ཏུ་སྤེལ་བའི་རྒྱུང་སེམས་དང་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཉེ་རུ་ཀའི་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ནམ་ཡིན་བ་ལ། ནམ་བུ་རྒྱ་དྭ་གྱེན་དུ་འབྱེདས་བ་སྤྱི་ཅེ་ལྟར་སྤེལ་
བ་ཁ་དོག་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་བ་གསུམ་དུ་འཁྱེག་བ་ནམ་མཁའི་
དབྱིངས་སུ་གནས་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པར་བསམས་ལ། དེ་ལ་གདགས་གཞི་བྱས་ནས་
པ་རི་ནས་ཚུ་རིར་བལྟ་བ་ལྟར་མ་ཡིན་པར། རང་གི་སེམས་ཞུགས་བ་བཞིན་བྱས་
ལ་ང་རྒྱལ་བཞག། །དེ་ཡང་བར་དོའི་སྐྱུབ་གཞི་ཤིན་ཏུ་སྤེལ་བའི་རྒྱུང་སེམས་དེ་གཞི་
དུས་སྤུ་བར་དོའི་གདགས་གཞི་དང་། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་རྒྱ་དའི་གདགས་གཞི་
དང་། ལམ་དང་འབྲས་བྱའི་སྐབས་སུ་ལོངས་སྐྱེད་གདགས་གཞིར་བྱས་ནས་བསྐྱོམ་
སྤྲུལ་བ་དང་། སྐབས་འདིར་རོ་བོ་འབྲས་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྐྱེད་ཡིན་བ་ལ། ནམ་བུ་རྒྱ་དང་

གདགས་པ་དེ་ངོ་སྤྲོད་ཏེ་རྒྱལ་བཞག་སྟེ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ། །རིམ་བཤང་པོའི་
སྐབས་འདིར་དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་རིམ་བཤཉིས་པའི་སྐབས་སུ་འཆི་བ་དང་མ་སྟན་
པའི་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལངས་མ་ཐག་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་གཉིས་འབྲུབ་པ་དངོས་
གནས་ལ་ཡོད་པ་དེ་འབྲུབ་པའི་དགོ་ཅ་སྒྲིན་གྱི་དུ་འབྱར་ཞིང་། འདི་ལྟ་བུའི་མན་
ངག་དང་མི་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཐ་མལ་པ་ལ་བར་དོ་རང་དགའ་བ་འོང་བ་དེ་མན་ངག་
དང་ལྡན་པའི་ནལ་འབྱོར་པ་ལ་ལམ་གྱི་འོངས་སྐྱར་བསྐྱར་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་གོམས་པར་
བྱས་པ་ལས་འབྲས་བྱ་འོངས་སྐྱུ་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་འདི་ལྟ་བུ་ལ་བར་དོ་འོངས་སྐྱར་
འབྱོར་བའི་ལམ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་གཞལ་ཡས་ཁང་གང་དུ་གནས་པའི་རྟེན་བསྐྱེད་པ་ནི། རང་ནམ་མཁའི་
ནྤ་དའིང་རྒྱལ་ལ་གནས་བཞིན་པའི་ངང་ནས། འོག་གི་ས་གཞིའི་ཐད་ཀྱི་གོ་སར་ངོ་བོ་
ཏེ་དུ་ཀའི་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ལ་ནམ་བུ་ཡི་ཡིག་སྒྲིན་པོ་ཞིག་
ཐོལ་གྱིས་བྱུང་། དེ་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཞུ་བ་ལས་རྒྱུད་དཀྱིལ་རྩ་བུད་ལྟ་བུ་གཡས་
གཡོན་གཉིས་སུ་རྒྱལ་མཆན་དར་ལེ་གསུམ་པ་རྒྱུད་གིས་ལྷབ་ལྷབ་བསྐྱོད་པས་
མཆན་པ། དེའི་སྟེང་དུ་རྩི་ཡིག་དམར་པོ་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་། དེ་འོད་དུ་མེར་གྱིས་
ཞུ་བ་ལས་མེ་དཀྱིལ་རྩར་གསུམ་པ་གྲ་གསུམ་དུ་རྩི་ཡིག་མེ་འབར་བས་མཆན་པ།
དེའི་སྟེང་དུ་བེ་ཡིག་དཀར་པོ་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་། དེ་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཞུ་བ་ལས་རྩ་
དཀྱིལ་དཀར་པོ་དབུས་སུ་བུམ་པ་རྩུས་གང་བ་རྩ་ནང་དུ་བུག་པ་ལྟ་བུས་མཆན་
པ། དེའི་སྟེང་དུ་ལི་ཡིག་མེར་པོ་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་། དེ་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཞུ་བ་ལས།

ས་དཀྱིལ་གྱ་བཞི་བ་རྩུང་བཞེར་དོན་ཅེ་གསུམ་པས་མཆན་བ། དེའི་སྟེང་དུ་སྤྱི་ཡིག་
སེར་པོ་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱང་། དེའོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱ་བ་ལས་འི་རབ་ལྷན་པོ་གྱ་བཞི་
བ་ཤར་ཤེལ། ལྷོ་བོ་རྒྱུ། ལུབ་བརྒྱ་རྩ་ག །བྱང་གསེར་ལས་གྲུབ་པའི་རིན་པོ་ཆའི་
རང་བཞིན་ཅན། དེའི་སྟེང་གི་ཕྱོགས་བཞིའི་དབུས་དང་རྩུང་བཞི་ཅུང་ཟད་མཐོ་བའི་ཅེ་
མོའམ་ལྷོག་བརྒྱད་གྱིས་མཛེས་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་བར་བསམ་བཤོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེའི་སྟེང་དུ་སྤྱི་ཡིག་སེར་པོ་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱང་། དེའོད་དུ་མེར་
གྱིས་ཁྱ་བ་ལས་སྤྲ་ཆོགས་བརྒྱ། ལྷོ་བ་ལྷང་། གེ་སར་སེར་བ། འདབ་མ་ཁ་དོག་སྤྲ་
ཆོགས་བ། དབང་ལྷན་ནས་བཅུམས་ཏེ་དཀར་སེར་དམར་ལྷང་བའི་རིམ་བ་བྱག་ཅུ་རེ་
བཞེདམ་སོ་གཉིས་སམ། བཅུ་བྱག་གང་རུང་བྱ། འདབ་མའི་བྱི་མཐའ་ནས་བྱི་མཐའི་
བར་ལ་ཐིག་སྐྱད་རིང་བའི་ཕྱོགས་ལྟར་ན་སྒོ་ཆད་ཉེར་གཅིག །ཐུང་བའི་ཕྱོགས་ལྟར་
ན་བཅུ་བདུན། ལྷོ་བའི་བྱི་མཐའ་ནས་བྱི་མཐའི་བར་ལ་ཐིག་སྐྱད་རིང་བའི་ཕྱོགས་ལྟར་
ན་སྒོ་ཆད་ཉི་ཤུ། ཐུང་བའི་ཕྱོགས་ལྟར་ན་བཅུ་བྱག །དེའི་སྟེང་དུ་སྤྱི་ཡིག་སྤོན་པོ་ཞིག་
ཐོལ་གྱིས་བྱང་། དེའོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱ་བ་ལས་སྤྲ་ཆོགས་དོན་ལྷོ་བ་སྤོན་པོ་གྱ་བཞི་
མཉམ་བ་ལྷོ་བའི་བྱི་མཐའ་ནས་བྱི་མཐའི་བར་ལ་སྒོ་ཆད་བཅུ་གཉིས། དབངས་ལ་རྩ་
ལྷ་བ་ལྟར་ན་སྒོ་ཆད་ལྷ། གསུམ་མ་ལྟར་ན་སྒོ་ཆད་གཅིག །དུའི་སྤྱི་ལ་ཐིག་སྐྱད་རིང་
བ་ལྟར་ན་སྒོ་ཆད་བཞི་དང་། ཐུང་བ་ལྟར་ན་སྒོ་ཆད་གཉིས། དབུས་རའི་ཅ་བའི་སྒོམ་
ལ་ཆ་ཐན་གསུམ། བར་གྱི་སྒོམ་ལ་སྒོ་ཆད་གཅིག །ཅེ་སོ་ལ་ཆ་ཐན་གཉིས། དབུས་
དུའི་ཆངས་ཐིག་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་ཐན་བརྒྱད་རེ་ནས་ཕྱོགས་དུ་གཉིས་གྱི་

ཕྱི་དང་། དྲུག་ནས་ནང་ཐེག་ཐོན་པའི་ཕྱོགས་རྩེ་རྩེ་སྒྲོམ་ལ་ཆ་ཐན་གཉིས། བར་གྱི་
ཐྲིང་ལ་ཆ་ཐན་གསུམ། ཅེ་མོར་ཆ་ཐན་གཅིག་། དབུས་རྩེ་རྩེ་ཆ་ཐན་གཉིས་ཀྱིས་
མ་སྒྲིབ་པར་མཆོམས་སུ་བྱག་པ་ནི་གྲུག་པའི་ཆ་ལ་སོང་བ་ཡིན། རྩ་ཅམས་ཕྱོགས་
མདོག་བྱེད་ན་དུས་ལྟར་གོ་སྒྲ། རྩ་ཁྱབ་ན་དབུས་རྩེ་བཞི་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་མདོག་། འོག་རྩེ་བཞི་རང་རང་གི་ཐད་དངས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་མདོག་། གཤམས་གཤོན་གྱི་རྩ་ཅམས་རང་རང་གི་སྒྲིལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
མདོག་། རྩེ་རྩེ་ཐམས་ཅད་གཙོ་བོའི་མདོག་སྒྲོན་པོ་དེའི་སྒྲིང་དུ་པི་ཡིག་ལྡང་གྲུ་ཞིག་
ཐོལ་གྱིས་བྱུང་། དེ་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱུ་བ་ལས་སྒྲ་ཆོགས་པ་སྒྲ་སྒྲ་ཆོགས་རྩི་རྩི་ལྟེ་
བ་དང་རྒྱ་ཁྱོན་མཉམ་པ་ལྟེ་བ་ལྡང་། གེ་སར་སེར། ཕྱོགས་བཞིའི་འདབ་མ་དམར།
མེ་རླུང་གཉིས་སེར། སྒྲིན་པོ་ལྡང་། དབང་ལྡན་ནག་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པར་བསམ་པའོ། །

གསུམ་པ་རྣམས་འབྱོར་བཞི་བསྒྲོམ་ཚུལ་ལ་བཞི། བར་དོའི་རྣམ་ཤེས་གང་དུ་སྒྲེ་
བའི་གནས། ས་མའི་ཁྱུ་ཞིག་གི་ཐེག་ལེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྒྲོམ་པ་རྣམས་འབྱོར།
ཁྱུ་ཞིག་གི་དབུས་སུ་རྣམ་ཤེས་ཁྱེགས་ནས་མངལ་དུ་ལུས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བ་དང་
མཐུན་པར་བསྒྲོམ་པ་རྩིས་སུ་རྣམས་འབྱོར། མངལ་ནས་ཕྱིར་བཅས་པ་དང་མཐུན་པར་
བསྒྲོམ་པ་སྒྲེ་བ་སྒྲུལ་སྒྲུའི་ལམ་འབྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཞིན་ཏུ་རྣམས་འབྱོར། རྩིགས་རིམ་རྣམས་
འབྱོར་ཆེན་པོ་བསྒྲོམ་ཚུལ་ཅུང་ཐད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རྩེ་དའི་རྒྱལ་ལ་
གནས་བཞིན་པའི་རང་ནས་འོག་གི་སྒྲ་ཆོགས་པ་སྒྲ་རྩེ་དབུས་སུ་རང་ཉིད་ཀྱི་
ཐོབ་བྱའི་སངས་རྒྱུས་དེའི་མཆོན་སོ་གཉིས་ཀྱི་དོ་བོ་དབངས་ཡིག་དཀར་པོ་སྤྲེག་བཅུ་

དུག་པ་ཐག་གཅིག་གཡས་བསྐྱོར་དུ་འཁོད་ཅིང་རྫོགས་པར་འཁོར། སྐར་ཡང་ཐག་གཅིག་གཡོན་སྐྱོར་དུ་རྫོགས་པར་འཁོར་བ་གཉིས་ཡི་གེ་རྣམས་སྒེལ་ཏེ་གནས་པའི་འཁོར་རིམ་གཅིག་གིས་གྲེན་འགྲེང་གི་ཚུལ་དུ་ཐོལ་གྱིས་བྱང་། དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཐོབ་བྱ་སངས་རྒྱས་དེའི་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་ངོ་བོ་གསལ་བྱེད་དམར་པོ་བཞི་བརྩ་ཐག་གཅིག་གཡས་བསྐྱོར་དང་། གསལ་བྱེད་དམར་པོ་བཞི་བརྩ་བ་ཐག་གཅིག་གཡོན་སྐྱོར་དུ་སྐར་བཞིན་གྲེན་འགྲེང་གི་ཚུལ་དུ་བྱང་བར་བསམ། དེ་གཉིས་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱ་བ་ལས་ཁྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བསྐྱེད་ཏེ་བ་དང་རྒྱ་ཁྱོན་མཉམ་པ་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པ། ཁོང་གི་དབྱངས་གསལ་གཉིས་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་བཞིན་དུ་གྱུར་པར་བསམ། དེ་ཡང་ལྷ་ལི་དང་རྒྱ་བའི་ཁ་དོག་དཀར་བའི་ཆ་ནི་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་དང་། ལྷ་ལི་དང་རྒྱ་བའི་ཁ་དོག་དམར་བའི་ཆ་ནི་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་ཞེས་གསུངས་ལ། ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་ལ་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ལྷ་ལི་ལྷ་ལི་གཉིས་རྒྱ་བ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱོར་བ་དང་། རྒྱ་བ་གཅིག་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱོར་བས་ན། དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཁྱ་ཐག་གི་དབྱས་སུ་རྣམ་ཤེས་ཁྱགས་ནས་མངལ་དུ་ལུས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བ་དང་མཐུན་པར་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་ནི། རང་ནམ་མཁའི་རྒྱ་དས་རྒྱ་བ་དཀར་ལ་དམར་བ་མཐོང་བའི་མོས་པ་བྱས་ལ། བདག་གི་སངས་རྒྱས་ཡབ་ལུས་ཀྱི་བྱང་མེམས་དཀར་དམར་གྱི་དབྱས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་འབྲུ་བར་སྐྱེ་བ་སྐྱེད་ལ་

སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱའོ་སྙམ་པའི་འཕེན་པ། གཞི་ལ་བར་དོའི་རྣམ་ཤེས་ཁྱ་ཁྱལ་གྱི་དབྱས་སུ་སྒྲེ་བ་ལེན་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་རང་ཉིད་ལས་དབང་གིས་མངལ་དུ་
ཉིང་མཆམས་སྒྲུང་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་ཤིང་། སྒྲུང་གཞི་སྒྲོང་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་
འཕེན་པ། ལམ་དུས་སུ་དག་མ་དག་གི་སྒྲུ་མའི་སྒྲུ་གཉིས་ཀྱིས་རགས་པའི་སྒྲུལ་སྒྲུ་
འཛིན་པ་དང་ཆོས་མཚུན་ཞིང་། དེ་འབྲུབ་པའི་དགེ་ཅ་སྟོན་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་འཕེན་
པ། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་སྐབས་སུ་ཕྱ་བའི་འོངས་སྒྲུས་རགས་པའི་སྒྲུལ་སྒྲུ་
འཛིན་པ་དང་ཆོས་མཚུན་ཞིང་། དེ་འབྲུབ་པའི་ལག་རྒྱུ་ལག་ལུགས་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་
འཕེན་པ་དང་ལྷན་པའི་སྟོན་པ་རྒྱ་ད་ནམ་མཁའ་ལས་པལ་སྟེ་རྒྱ་བའི་དབྱས་སུ་སིབ་
ཀྱིས་ཞུགས་པར་བསམ་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ནས་རྩྭ་ཡིག་རྫོགས་ཚུལ་ནི་རྒྱ་ད་ལས་ཐེག་
ལེ་སོགས་ལས་རིམ་ནས་བྱལ་སྟེ་དོ་བོ་ཉེ་དུ་ཀའི་ཐུགས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་རྩོད་
རྩོད་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་པ་དཀར་ལ་དམར་པའི་མདངས་ཅན་གྱི་རྩྭ་
ཡིག་ཏུ་གྱུར་པར་བསམ་པ་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཚུབ་པའོ། །དེ་ནས་རྩྭ་ཡིག་
ལས་འོད་ཟེར་སྒྲ་ལྷ་འཕྲོས་པའི་སྟེ་མོ་ནས་འཁོར་ལོ་ལྷའི་ལྷ་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་
སྒྲོས་ཏེ་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་བྲལ་པར་བྱས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྒྲི་བོར་སྒྲ་ལའ་ཡུམ་རྩུང་རེ་འཁོད་པའི་སྒྲོར་མཆམས་ནས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
བདུན་ཅིའི་རྒྱན་བབས་པ་སེམས་ཅན་རང་རང་གི་སྒྲི་བོ་ནས་ཞུགས་ཆེ་འཁོར་བ་
སོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་སྒྲིག་སྒྲིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་
སངས་ཀྱིས་དག་སྟེ་འཁོར་ལོ་ལྷའི་ལྷ་ཆོགས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད། འོད་ཟེར་རྒྱུར་

བསྐྱ་བ་ན་སྤོན་ཐོག་མ་མེད་བ་ནས་གྲུབ་པའི་དབའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་ལ་སོགས་
པ་སྤོགས་བཅུའི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་ན་བཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྱགས་ཀར་འོད་
ཟེར་གྱི་ལྷགས་ཀྱི་བཏབ་སྟེ་བཀྲག་པ་རྣམས་དང་བཅས་པ་ཡིག་འབྲུ་དང་ཉི་བ་ན་རྗེས་
ཆགས་གྱི་མེས་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱི་ཐེག་ལའི་ངོ་བོར་ཞུ་ནས་རྩྱུ་ཡིག་ལ་ཐེམ་པས་
རྩྱུ་ཡིག་དགའ་བ་བཞི་བ་ལྟན་སྟེས་གྱི་དགའ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པར་བསམ་པ་
སྟེ། དེ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཚུབ་པའོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་ལ་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་
ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྗེས་སུ་དོན་འབྲ་བ་ལ་ཤུཌི་པས་བཤད་ཅིང་། འབྲ་
ཚུལ་གོང་དུ་ཆེ་བ་དཀར་དམར་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱི་བདུད་ཅིའི་རྒྱར་གྱུར་པ་དེ་
བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་གྱི་རྩྱུ་ཡིག་བྱང་ཚུབ་སེམས་
གྱི་བདུད་ཅིའི་རང་བཞིན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱར་གྱུར་པ་འབྲ་བའམ་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་
པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་སྐད་ཅིག་མའི་སྤྱགས་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ཨོ་
ཞུ་རྩྱུ་གསུམ་གྱི་འབྲུང་འབྲུང་ལ། ང་རྒྱལ་བྱེད་པའི་འོག་ནས་བསྐྱོམ་པའི་དབའ་བོ་
དང་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་གྱི་སྐྱེ་གསུང་སྤྱགས་གསུམ་མདོར་བསྟན་ནས། ཨོ་སར་
སྤེ་ར་ཞེས་སོགས་གྱིས་རྒྱས་པར་སྤོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་ན་བཞུགས་པའི་དབའ་
བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐྱེ་གསུང་སྤྱགས་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་
བོར་བསྐྱོམས་པའི་བདག་ཉིད་ངའོ་སྟུམ་པའི་གཟུགས་སྐྱེ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག། །ཨོ་བརྗོད་
བྱུང་ན་ཞེས་སོགས་གྱིས་རང་སེམས་ལྟན་སྟེས་གྱི་བདེ་བས་རང་བཞིན་མེད་པའི་
སྟོང་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ངེས་དོན་གྱི་ཉི་ཅུ་ཀར་

བསྐྱེམས་པ་རྗེ་ལྷ་མི་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ངོ་སྟོན་དུ་ཆོས་སྤྱོད་ལ་ར་རྒྱལ་བཞག་
ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་མངལ་ནས་བྱིར་བཅས་པ་དང་མ་ཐུན་པར་བསྐྱོམ་པ་སྤྱི་བ་སྤྱོད་
སྤྱོད་འབྱེད་པའི་ལས་འབྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏུ་རྣམ་འབྱོར་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལ་དུག །རྟེན་
བརྟེན་པ་རྗེ་གསུམ་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ། གསལ་བཏབ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། རྟོགས་
མ་ཐུན་ཀྱི་དག་པ་དང་ལུས་དཀྱིལ་བསྐྱོམ་ཚུལ། གོ་བོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་ནས་
དབང་བསྐྱར་པ། ལྷ་ལ་མཆོད་ཅིང་བསྟོད་པ། ལྷའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་ཞིང་དག་པ་བྲན་
ཚུལ་ལོ། །དང་བོ་ནི། ཟླ་བ་དང་དེ་ལ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་བཞེན་དུ་སྤྱང་བའི་
དབྱངས་གསལ་ས་བོན་ཏེ་རྩྭ་ཡིག་དང་བཅས་པ་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱུ་བ་ལས་རྟེན་
གཞལ་ཡས་ཁང་དུར་ཁྱོད་བརྒྱད་དང་བཅས་པ་དང་བརྟེན་པ་ལྷ་དུག་ཅུ་རེ་གཉིས་
དང་བཅས་པ་ཅིག་ཆར་དུ་སྐད་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ལྷར་བསྐྱེད་པ་ནི་
གཞི་ལ་མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་བྱིར་བཅས་ནས་མ་དག་པའི་སྟོད་བཅུད་ལ་འོངས་
སྟོད་པ་དང་ཆོས་མ་ཐུན་ཞིང་། དེ་སྟོད་བྱེད་ལས་དུས་སྤྱོད་པ་དག་མ་དག་གི་སྤྱོད་མའི་སྤྱོད་
གཉིས་ཀྱི་རྟེན་བརྟེན་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་པ་དང་ཆོས་མ་ཐུན་ཞིང་དེ་འབྱུང་བའི་
དགེ་ཅ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། འབྲས་དུས་སྤྱོད་སངས་རྒྱས་རང་སྤྱང་ལས་བྱུང་བའི་
རྟེན་བརྟེན་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བ་པ་དང་རྣམ་པ་མ་ཐུན་ཞིང་དེ་འབྱུང་བའི་ལག་རྩེས་
ཁྱད་པར་ཅན་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། གསལ་བཏབ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྟེན་གཞལ་ཡས་

ཁང་གསལ་གདབ་བ། བརྟེན་བ་སྣ་གསལ་གདབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཅིག་པ་
སོགས་ཕྱིའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གསལ་གདབ་པ་དང་། ཉང་གི་འཁོར་ལོ་གསལ་གདབ་
ཚུ་ལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་སྣ་ཚོགས་རྫོང་འཁྱེ་བའི་དབུས་ཀྱི་ཆངས་ཟུར་གྱི་ཐིག་འབྲུད་
མཆམས་ནས་ཕྱོགས་བཞིར་ཆ་རྒྱུད་བཅུ་དྲུག་རེའི་མཆམས་སུ་ཕྱི་ནས་རིམ་པ་
བཞིན་དཀར་སེར་དམར་ལྗང་སྤྱིའི་ཅིག་པ་རིམ་པ་ལྟ་སྟགས། ཅིག་པ་རེ་རེའི་ཞེང་ལ་
སྒྲིའི་ཉི་ཤུ་ཆ་རེ་དང་ལྟ་ཀ་བསྟོམས་པའི་ཞེང་ལ་ཆ་སྟོན་གཅིག་དབངས་ལ་ཆ་སྟོན་
བཅུ་གསུམ་ངོས་བཞིའི་དབུས་སུ་རང་རང་གི་བརྒྱད་ཆ་ཕྱིས་པའི་སྒོ་དང་། ཉང་གི་
ཅིག་སྟེ་ནས་ཆ་སྟོན་བཞི་ཕྱིར་སོང་བའི་སྒོ་ལྟར་དེ་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་སྟོན་
གཉིས་རེ་སོང་བ་སྒོ་འབྲམ། དེ་ནས་ཕྱིར་ཆ་སྟོན་གཉིས་རེ་སོང་བས་སྒོ་ལོགས། སྒོ་
ལོགས་ཀྱི་ཅིག་སྟེ་ནས་སྣ་ཚོགས་རྫོང་འཁྱེ་བའི་ཐང་མཆམས་བར་དུ་ཆ་སྟོན་གཅིག་
ཡོད། ཅིག་སྟེ་ནང་དུ་ཆ་སྟོན་རེ་འོང་བའི་སྟེ་མོ་བསེགས་ཀ་ཡོད། དེའི་སྟེང་དུ་ཅིག་སྟེང་
དུ་ཆ་སྟོན་གཅིག་ལྟག་པའི་མཆམས་སུ་ཡ་ལུགས་འདེགས་པའི་གདུང་ཡང་དབངས་
ཆ་སྟོན་གཅིག་། སྤྱིད་ཕྱི་ལ་ཆ་སྟོན་བཅུ་ཅུང་མེད་གཅིག་དང་། ཉང་ལ་ཆ་སྟོན་བརྒྱད་
ཡོད་པ་བསེགས་ཀའི་རྣམ་པ་ཅན་ལོག་གི་ཅིག་པའི་བསེགས་ཀ་དང་སྤྱད་དེ་བཏང་།
དེའི་ལོག་གྲུ་བཞི་པ་ལ་སྒོ་བཞི་བ། ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཉེ་བར་མཛེས། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་གྱི་ཀ་བ་བསེགས་ཀ་ཅན་ཞེང་ཆ་སྟོན་གཅིག་སྤྱིད་ཆ་སྟོན་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པ།
ཅིག་པའི་བསེགས་དང་སྤྱད་དེ་བཅུ་གས་པའི་ཀ་བ་ཕྱོགས་རེར་གཉིས་གཉིས་ཉེ་
བརྒྱད་ཀྱིས་མཛེས་པ་གདུང་གི་སྟེང་དུ་ཡ་ལུགས་ཀྱི་ཅིག་པ་རིམ་པ་ལྟ་སྟགས་

དབངས་ཆ་ཐན་བཞི་ཡོད་པ། བཏང་བའི་ཅིག་རྒྱན་ཁོར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་བར་མ་ཆད་
པའི་སྟེང་དུ་རིན་པོ་ཆའི་པ་གྲུ་དབངས་ཆ་ཐན་གཅིག་དང་ཞེང་ཆ་ཐན་བྱེད་དང་
གཉིས། ཆ་ཐན་གཅིག་ཅིག་པ་ལས་བྱིར་ཐལ་བའི་བྱིངས་སུ་གཞི་རིན་པོ་ཆེ་དམར་
པོ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོན་པོ་བྲུ་བཞི་པ་དབྱས་སུ་ཡོད་ན་རྒྱུ་པོ་དཀར་པོ། རྒྱ་གམ་མེར་
པོ། ཕྱར་གསུམ་དམར་པོ། རིན་པོ་ཆའི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་སྒྲ་ཆོགས་པས་བསྐྱར་ཏེ་
འབྱར་དུ་དོད་པའི་ཐ་བཏབ་པ། དེའི་སྟེང་དུ་བྱི་ནང་དུ་ཆ་ཐན་རའི་མཆ་མས་སུ་དོ་སྟུག་
པའི་ཀ་བ། དེའི་སྟེང་དུ་སྟུ་ཏིག་དམར་པའི་བྲེ། དེའི་སྟེང་དུ་སྟུག་གི་གཞུ། དེའི་སྟེང་དུ་
མཆོག་མ་གཉིས་སུ་ཤེལ་གྱི་ཀ་ཚུང་། དེའི་སྟེང་དུ་བྷི་རྩུ་སྟོན་པའི་བྲེ། དེའི་སྟེང་དུ་
དབྱལ་གྱི་གཞུ། ཅིག་པའི་ཕྱར་ནམས་ལ་དོ་སྟུག་པའི་ཀ་བ། དེའི་སྟེང་དུ་སྟུ་ཏིག་
དམར་པའི་བྲེ། དེའི་སྟེང་དུ་སྟུག་གི་གཞུ་བསྐྱལ་མར་བཏང་བ། དེའི་མཆོག་མ་བཞིར་
ཤེལ་གྱི་ཀ་ཚུང་དེའི་སྟེང་དུ་བྷི་རྩུ་སྟོན་པའི་བྲེ། དེའི་སྟེང་དུ་དབྱལ་གྱི་གཞུ། དེའི་
སྟེང་དུ་གསེར་གྱི་སྒྲེ་རགས་ལེབ་མོ་ཞེང་ཆ་ཐན་གཅིག་ཡོད་པ། དེ་འབྲ་བ་བཞི་
བཅེགས་སུ་ཡོད་པའི་གསེར་གྱི་སྒྲེ་རགས་བཞི་ཀའི་དབངས་ལ་ཆ་ཐན་གཅིག་། ཀ་
ཚུང་བྲེ་ཕུལ་དང་བཅས་པ་བཞི་ཀའི་དབངས་ལ་ཆ་ཐན་གཅིག་ཡོད་པ། འྱོགས་སོ་
སའི་སྒྲོ་ལོགས་གཡས་གཡོན་གྱི་ཅིག་སྟེའི་བར་དུ་བཏང་བ། ཅིག་པའི་རྩ་བ་ནས་
གསེར་གྱི་སྒྲེ་རགས་གོང་མའི་བར་ལ་ཆ་ཐན་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ། ཉང་གི་རྒྱ་བྱེད་ལ་ཆ་
ཐན་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་དང་མཉམ་པས་རྒྱ་བྱེད་དབངས་མཉམ་གྱི་འབྲུབས་ཚུལ་
པོ། །སྒོ་བྱེད་གྱི་ཅིག་སྟེའི་གསེར་གྱི་སྒྲེ་རགས་གྱི་གཏུང་ཐུང་བྱི་ནང་གཉིས་འཕྲེད་ལ་

བཏང་བ། དམ་ཚིག་འཁོར་མེད་ཕུར་བཞིའི་སྟེང་དུ་ཅུང་ཟད་འཁྱོག་པའི་གཏུང་གྲུ་ཆོད་
ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཏང་བའི་སྒྲེ་མོ་སྒྲོ་ཁྱུང་གི་གཏུང་ནང་མ་ལ་མ་ཐུད་པ། སྒྲོ་ཁྱུང་གི་ཅིག་
གདོང་ཕྱི་མའི་གཏུང་ལོག་དུ་སྒྲོའི་ཡ་ཐེམ་མ་ཐེམ་འབྲས་པ་པན་ཚུན་ནམས་གི་ཞེང་ལ་
ཆ་སྟན་བྱེད་རེ་དེ་ལ་སྒྲོ་སྟེགས་ཞེང་ལ་ཆ་སྟན་བྱེད་གཉིས་ཡོད་པ་འབྱེད་སྒྲོམས་ནང་
ནས་བྱེད་ཅིང་སྒྲེ་བ་ན་སྒྲེར་གྱིས་ནས་འགོ་བ་སྟོགས་མདོག་། སྒྲོའི་ཡ་ཐེམ་དང་གཏུང་
གི་བར་དུ་དཔངས་ཞེང་ཆ་སྟན་གཉིས་རེ་ཡོད་པའི་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ། རིན་པོ་ཆེ་
མེར་པོ། བརྒྱ་དཔར་པོ། སྒྲ་ཚོགས་རྫོ་རྩེ་ལྷང་གྲུ་ནམས་སྟེང་ལོག་དུ་ཉིས་བཅེགས་
ཉིས་གཤེབས་སུ་ཡོད་པ། ཕུར་ནམས་སུ་ཕུར་ལྷམ་ཁ་བོ་སྒྲེ་སྒྲེ་ལ་ཚུ་སྟོན་མ་ག་རའི་
ཁ་ཡོད་པ་གསེར་གི་སྒྲ་རགས་ལ་བཀལ་བའི་སྒྲེ་མོ་ཆ་སྟན་བྱེད་གཉིས་སྒྲེར་ཐལ་བ་
ནང་སྒྲེ་གཏུང་གྲུ་ཆོད་ལ་བཀལ་བ་སྒྲེ་མོ་ཆ་སྟན་གཅིག་ནང་དུ་ཐལ་བའི་སྒྲེ་མོར་ནོར་
བྱ་འབར་བ་འོད་གི་རང་བཞིན་ཅན་གྱིས་མཆོན་པ། རེ་འུ་མིག་སྟོགས་རེར་ལྷམ་ཉི་ཤུ་
ཅ་གཉིས་སྒྲེ་སྒྲེ་ལ་ཚུ་སྟོན་མ་ག་རའི་ཁ་ཡོད་པ་གསེར་གི་སྒྲ་རགས་དང་ནང་སྒྲེར་ནོར་
བྱ་འབར་བ་འོད་གི་རང་བཞིན་ཅན་གྱིས་མཆོན་པ། གདོང་གྲུ་ཆོད་ལ་བཀལ་བ་སྒྲོ་
ཁྱུང་གི་སྟེང་དུ་སྒྲེ་གཉིས་ཀར་ཚུ་སྟོན་གི་ཁ་ཡོད་པའི་ལྷམ་གཉིས་འབྲེད་ལ་བཏང་བ་
སྒྲོ་ཁང་གི་ལྷམ་ནམས་གཞུང་ལ་བཏང་བའི་ནང་སྒྲེ་སྒྲོ་ཁྱུང་གི་གཏུང་སྒྲེ་མ་དང་སྒྲེ་སྒྲེ་
ཡ་ལུབས་གི་སྟེང་དུ་འགོ་བ་ཚུ་སྟོན་གི་ཁ་མི་བྱ་ཞེང་། སྒྲོ་འབྲས་གཤམས་གཤོན་གི་
སྟེང་དུ་འགེལ་བའི་ནང་སྒྲེ་ནམས་ལ་ཚུ་སྟོན་གི་ཁ་ཡོད་པ། སྒྲོ་ལོགས་གི་གཤམས་
གཤོན་གི་སྟེང་སྒྲེ་ལ་ཚུ་སྟོན་གི་ཁ་ཡོད་པ་ལྷམ་སྒྲུང་བད་སྒྲུང་བཙུགས་པ་དེའི་

སྟེང་དུ་གྲལ་མ་རིམ་ལྟར་འཆ་མས་པ་བཀའ་པའི་སྟེང་དུ་རིན་པོ་ཆའི་འཛིན་པའི་ཐོག་
ཁོད་སྟོམས་པར་ཕྱབས་པའི་དབངས་ལ་ཆ་སྟན་གཅིག །དེའི་སྟེང་དུ་བྱ་འདབ་
འདེགས་པའི་ལུས་སྤང་ཆ་སྟན་གཉིས་པ་ཚུ་སྟོན་གྱི་སྟེ་ལ་བཀའ་པའི་སྟེ་མོ་ཆ་སྟན་
བྱེད་བྱིར་ཐལ་བ། དེའི་སྟེང་དུ་གསེར་གྱི་བྱ་འདབ་ཞེང་ཆ་སྟན་གཉིས་ཡོད་པ་ཕྱབས།
སྟོ་ཁྱུད་སྟོ་འགམ་ཅིག་པ་ལངས་པའི་བར་ཆ་སྟན་གཉིས་ཡོད་པའི་ས་དེར་བྱ་འདབ་
སུམ་འཛིངས་སུ་བྱུང་བ་གཅིག་པག་ཏུ་གཅིག་སོང་བའི་ཅི་མཛེས་སུ་བྱ། བྱ་འདབ་གྱི་
སྟེ་མོར་ཤར་དུ་གཞི་སྟོན་པོ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་དཀར་པོའི་སྤྱི་སྒྲགས་མཚུ་མེད་མགོ་སྤར་དུ་
བསྟན་པ་བསྐྱེགས་པ་ལྟ་བུ་འབྱུང་དོད་སྤར་དུ་འབྱུང་བའི་དབངས་ལ་ཆ་སྟན་
གཅིག །ཚུ་སྟོན་གཅིག་ནས་གཅིག་གི་ཁར་རིན་པོ་ཆའི་བྱེད་བྱེད་གཉིས་གཞིབས་སུ་
འབྱུང་བ་ཁའི་དབྱས་ན་རིན་པོ་ཆའི་བྱེད་བྱེད་གསུམ་གཞིབས་སུ་འབྱུང་བའི་སྟེ་མོར་
ཁོར་བྱ་སྟོམ་པོ་གསེར་གྱིས་བསྐྱམས་པ་རྩ་ཡབ་ཁོར་བྱའི་ཡུ་བ་ཅན་དང་བྱིལ་རྒྱར་
རྣམས་སྟེལ་མར་འབྱུང་བའི་སྟེ་མོ་པ་གྱའི་མཆ་མས་སུ་སྟེལས་པ་བྱ་བའི་ཁྲག་པ་བྱི་
མའི་དབྱས་སུ་ཁོར་བྱ་སྟོམ་པོ་གསེར་གྱིས་བསྐྱམས་པ་ཆེ་བ་གཅིག །དེའི་གཡས་
གཡོན་གཉིས་སུ་དེ་ལས་རྒྱུད་ཅམ་རེ་ཚུ་སྟོན་གྱི་ཁའི་འགམ་དུ་དེ་འདྲ་བ་ཆེ་བ། དེའི་
འོག་ཏུ་དེ་ལས་རྒྱུད་ཅམ་རེ་བྱ་བའི་ཁྲག་པ་ནང་མའི་དབྱས་སུ་ལ་ལར་ཆེ་བྱེད་བསྐྱེད་
རིན་པོ་ཆེ་དོན་ཅེ་ལྟ་བུ་བྱེད་བ། ལ་ལར་རིན་པོ་ཆེ། ལ་ལར་ཉི་མ་ལ་གནས་པའི་དོན་
རྩོགས་པས་མཆན་བ། དེའི་ཐད་གྱི་སྟེང་བྱ་འདབ་གྱི་འོག་ཏུ་གསེར་གྱི་མེ་མོང་ལ་
བཀྲགས་པའི་གོས་ཁ་དོག་སྒྲ་ཆོགས་པ་བྱེད་བྱེད་ཁར་བསྐྱེགས་པའི་འཕན་རྒྱུད་སྟེ་

མོ་ཆེ་བྱེད་དོན་ལ་རེག་ཅིང་། གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་མེ་ཏོག་ཁ་དོག་སྒྲ་ཆོགས་པའི་
སྤང་བ་དེ་ལས་སྤང་ཅིང་འབྱུང་བ། བྱ་འདབ་ཀྱི་ཅ་བའི་སྤྲང་དུ་མདའ་ཡབ་དཀར་པོ་
དབངས་ཞེང་གཉིས་ཀར་ཆ་སྤན་རེ་ཡོད་པ་དབུས་མཐོ་ཞེང་དབྱང་པ་རྩེ་ཟད་དམའ་
བ་བསྐྱལ་ཏེ་གོང་མཆུའམ་བྱ་བྱ་ལྟར་བྱེད་དུ་ལངས་བ། བྱོགས་བཞིར་མདའ་ཡབ་
ཀྱི་སྤྲང་དུ་གསེར་ཀྱི་བྱམ་པ་དབངས་ཞེང་གཉིས་ཀར་ཆ་སྤན་བྱེད་རེ་ཡོད་པ་ནས་ཐོན་
པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཡུ་བ། ཅེ་མོ་ཆེ་བྱེད་དཀར་པོ། དེའི་སྤྲང་དུ་རིན་པོ་ཆེ་སེར་པོ། དེའི་
སྤྲང་དུ་དོན་མོ་སྤོང་པོ་ཅེ་ལྟ་བུ། དེ་གསུམ་ཏོག་དང་ཡུ་བའི་མཆོམས་ནས་ལྟ་མུ་མུ་ཀྱི་
གོས་སྤྲང་ཡུག་གཅིག་སྤྲང་ལྟེ་གསུམ་གཤགས་བྱས་པ་རྒྱུད་གིས་བྱོགས་གསུམ་དུ་
བསྐྱོད་ཅིང་འབྱུང་བ་དང་ལྟན་པའི་སྤྲ་མོར་སེང་གེ་རྒྱུད་པ་བརྒྱད་བ། ཉ་སྤྲ་སྤྲེས་བ།
ལུས་དྲུང་ལ་ལུ་སྤྲ་ཀྱི་མགོ་ཡོད་པའི་སྤོག་ཆགས་ཀྱིས་མཆོན་མ་ཡོད་པ་ནི་རྒྱལ་
མཆོན་དང་། མེད་པ་བ་དན་དུ་བྱས་པ་སྤེལ་ཏེ་བརྒྱགས་པ་བྱོགས་རེ་རེར་གཉིས་རེ་
སྤྲེ་བ་དན་བརྒྱད་དང་རྒྱལ་མཆོན་བརྒྱད། ཟུར་བཞི་ལ་མདའ་ཡབ་ཀྱི་སྤྲང་དུ་སྤྲེལ་
མཐུག་མ་མདའ་ཡབ་ཀྱི་བྱི་ལ་འབྱུང་ཞེང་ཁ་ནང་དུ་བསྐྱན་ནས་གདུགས་འཛིན་བ།
གདུགས་ཏོག་དང་བཅས་པའི་དབངས་ལ་ཆ་སྤན་གསུམ། གདུགས་གཡོགས་ལ་ཆ་
སྤན་བྱེད་དང་གཉིས། གདུགས་གཡོགས་ཀྱི་བྱི་ལ་བ་བ་བྱེད་ཉི་ལེ་ལེ་འབྱུང་བ་ཅིག་
པའི་ཅ་བར་དབངས་ཞེང་རེ་རེ་ལ་ཆ་སྤན་གཉིས་རེ་ཡོད་པའི་འདྲོད་སྒྲུམ་དམར་པོ་
བཞི་ལ་མཆོད་པའི་སྤྲ་མོ་བརྒྱག་ཞལ་ནང་དུ་བྱོགས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་སྤྲ་ལ་
མཆོད་པ་བྱེད་བཞིན་བ། ཅིག་པའི་ཅ་བར་སྤོད་དང་སྤོད་ཀྱི་བྱིའི་ཟུར་དང་བྱིའི་ཅིག་

ཕུར་གྱི་འདོད་སྣམ་གྱི་སྟེང་དང་ནང་ཕུར་གྱི་ཅ་བར་ཆུ་ཕྱེད་ལ་རིན་པོ་ཆེ་དམར་སྟོ་
ལྗང་བ་སོགས་སྣ་ཚོགས་པ་ལ་གནས་པའི་དོ་རྩེ་ཕྱེད་པས་མཚན་བ་སྟེ། དེ་འབྲ་བའི་
ཆུ་ཕྱེད་དོ་རྩེ་གྱེན་དུ་བསྐྱེད་བ་བཅུ་དྲུག། ཉ་བབས་ནི་སྣ་ཚོགས་དོ་རྩེའི་དུ་བར་ནས་
ཐོན་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཐེམ་སྐྱས་བང་རིམ་བཞི་བའམ་ལྟ་བུ། ཐེམ་སྐྱས་གོང་མའི་སྲིད་
ལ་ཆ་སྟན་བཅུ་དྲུག་དང་བང་རིམ་འོག་མ་ནམས་སུ་རྩེ་ཆེར་སོང་བ་མཚོད་ཉེན་གྱི་
བང་རིམ་གྱི་དབྱིབས་ལྟ་བུ་ཐེམ་སྐྱས་རེ་རེའི་ཞེང་ལ་ཆ་སྟན་གསུམ་དང་དབངས་ཆ་
སྟན་བཞི་ཐེམ་སྐྱས་རེ་རེའི་དོས་ལ་སངས་སྐྱས་བཞི་བ་རེ་རེ་ཐེམ་སྐྱས་གོང་མའི་གཡས་
གཡོན་དུ་སྟེགས་སུ་དབངས་འདོད་སྣམ་དང་མཉམ་བ་བྱ་བཞི་བ་རེ་རེས་མཚན་བ།
དེའི་སྟེང་དུ་ཉ་བབས་ཀྱི་འོག་གི་ཕུར་བཞིར་གསེར་གྱི་བྱམས་པ་དབངས་ཞེང་ལ་ཆ་སྟན་
ཕྱེད་རེ་ཡོད་བ་ནས་ཐོན་པའི་ཀ་བ་རྩ་ལྟ་བུ་དབྱས་ལྷིང་ཞིང་སྟེ་མོ་གཉིས་སྟེ་བ་བྱམས་
བ་ཀ་བ་བཅས་ཀྱི་དབངས་ལ་ཆ་སྟན་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་གསེར་སྣམ་རང་གི་སྲིད་ལ་ཆ་
སྟན་ཕྱེད་གསུམ། གྱི་མཐའ་ནས་གྱི་མཐའི་བར་ལ་ཆ་སྟན་བཅུ་དྲུག། བང་མཐའ་ནས་
ནང་མཐའི་བར་ལ་ཆ་སྟན་བཅུ་གཅིག་ཕྱེད་བའམ། ཡང་ན་གསེར་སྣམ་མེད་བར་དེའི་
གོ་སར་བྱེ་ལུམ་གྱི་སྟེང་དུ་ཉ་བབས་ཀྱི་གདུང་སྲིད་ཆ་སྟན་བཅུ་དྲུག་བ་གཉིས་གཡས་
གཡོན་དུ་ཐལ་མར་བཏར་བ་ནི་ཉ་བབས་ལ་གདུང་ཡོད་བར་འདོད་པའི་ལུགས་
སོ། །དེའི་སྟེང་དུ་ཤར་བྱ་དང་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་ཀྱི་སྣམ་བྱ། རང་གི་སྲིད་ལ་ཆ་སྟན་
གསུམ་ལ། བང་མཐའ་ནས་ནང་མཐའི་བར་ལ་ཆ་སྟན་བཅུ་གཉིས། ཤར་བྱ་གཞི་སྟོན་
པོ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་དཀར་པོ་སྤྱི་སྤྱགས་མཚུ་མེད་མགོ་མཚུག་ཕྱོག་ནས་བསྐྱིགས་བ་ལྟ་

བྱ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་གཞི་དམར་པོ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ཁ་དོག་སྒྲ་ཚོགས་པས་སྤ་བཏབ་པ།
དེའི་སྟེང་དུ་རྟ་མིག་ནི་རང་གི་སྲིད་ལ་ཆ་སྟན་ཟུ། རྟང་མཐའ་ནས་རྟང་མཐའི་བར་ལ་ཆ་
སྟན་བརྒྱད། རྟ་མིག་ལྗང་གྲ། རྟ་མིག་ལྟ་བུའི་རི་མོས་མཆན་པ། སྒྲུམ་བྱ་འདི་གསུམ་
ཀྱི་སྲིད་ཀྱི་བྱི་མཐའ་ནས་བྱི་མཐའི་བར་ལ་ཆ་སྟན་བཅོ་བརྒྱད། དེའི་སྟེང་དུ་ཐུན་སྒྲུམ་
འོག་མའི་ཀ་བ་དབངས་ཆ་སྟན་བྱེད་གཉིས། ཐུན་སྒྲུམ་རང་གི་སྟེང་ངོས་ཀྱི་སྲིད་ཆ་
སྟན་བྱེད་ལྔ་དང་འོག་མ་ལ་ཆ་སྟན་བཞི། རྟང་མའི་བར་སྟེང་ལ་བདུན་དང་འོག་མ་ལ་
བརྒྱད། དེའི་སྟེང་དུ་ཐ་རྒྱ་རང་གི་སྲིད་ལ་ཆ་སྟན་ཟུ། རྟང་མཐའ་ནས་རྟང་མཐའི་བར་
ལ་ཆ་སྟན་བྱུག །བྱི་མཐའ་ནས་བྱི་མཐའི་བར་ལ་ཆ་སྟན་བཅུ་བྱུག །གཞི་སྒྲ་ཚོགས་པ་
དར་སྟེ་གསུམ་བཅད་ནས་བསྐྱེགས་པ་ལྟ་བུ་འབྱར་དུ་དོད་པ། དེའི་སྟེང་དུ་ཐུན་སྒྲུམ་
འོག་མའི་ཀ་བ་དབངས་གོང་མཚུངས་ལ་དེའི་བྱི་མཐའ་དང་ཐུན་སྒྲུམ་གོང་མའི་ཀ་
བའི་ནང་ཁ་གདངས་སུ་འོང་བ། ཐུན་སྒྲུམ་རང་གི་ངོས་སྟེང་སྟ་པན་ཚུན་འབྲེལ་བས་
བྱི་མཐའ་ནས་བྱི་མཐའི་བར་ལ་ཆ་སྟན་བཅུ་བཞི། འོག་གི་སྲིད་ལ་ཆ་སྟན་གསུམ།
དེའི་སྟེང་དུ་ཤར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་རྟ་མིག་གསུམ་ཀྱི་སྒྲུམ་བྱ་གཡས་གཡོན་ཆ་སྟན་བཅུ་
བཞི། ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་གོང་མཚུངས། དེའི་སྟེང་དུ་མདའ་ཡབ་ཀྱི་སྒྲུམ་བྱའི་
གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་སྟན་ལྔ་ལྔ་བྱི་མཐའི་བར་བཅུ། དེའི་གཡས་གཡོན་ཀྱི་སྟེ་མོ་
གཉིས་སུ་དབངས་ཞེང་གཉིས་ཀ་ལ་ཆ་སྟན་རེ་ཡོད་པའི་བད་འདབ་བྱེད་པའི་
དབྱིབས་ཅན་ཀྱི་མདའ་ཡབ་གཉིས་གཉིས་བྱི་ནང་དུ་བསྐྱེགས་པ། དེའི་ནང་གི་ཆ་སྟན་
བྱུག་གི་བར་སྟོང་ལ། མདའ་ཡབ་ཀྱི་སྒྲུམ་བྱ་དཀར་པོ་མདའ་ཡབ་དང་དབངས་མཉམ་

དུ་བཏང་བ་སྣམ་བྱ་བཅུ་གཅིག་པོ་འདི་ལྟ་བུ་བ་བདུན་བ་གཉིས་ལ་དཔངས་ཆ་སྟན་ཐུང་གཉིས་རེ་དང་། དགྲུ་ལ་དཔངས་ཆ་སྟན་རེར་མཉམ་པས་གཉིས་མཉམ་དགྲུ་མཉམ་ཞེས་བྱའོ། །སྣམ་བྱ་བཅུ་གཅིག་པོ་འདིའི་སྟེ་མའི་ངོས་ལ་ཆ་སྟན་གསུམ་པའམ་བཞི་རེ་ཡོད་པ་སྟན་སྣམ་གོང་མའི་སྟེང་ནས་ཆ་སྟན་རེ་སོང་བའི་མཆམས་ན་ནང་གི་སྣམ་བྱའི་སྟེ་ནམས་ཇི་ལྟར་ཀྲོག་པའི་སྣམ་བྱ་ཆ་སྟན་ཐུང་བ་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་ཆོགས་ཀྱི་སྟེ་བཏབ་བ་སྟངས་ཀྱི་འོག་ཏུ་ཁ་དོག་སྟེ་ཆོགས་བ་བཟ་བའི་སྟེ་སྟེ་ཆ་སྟན་བྱུག །ཞེང་ཏྲ་བབས་ཀྱི་འོག་ཀྱང་དང་མཉམ་པ། དར་ཤམ་གྱི་ཕྱི་ལ་རིན་པོ་ཆེ་བ་བྱ་བྱེད་ཉི་ལེ་འབྱུང་བ་ཏྲ་བབས་ཀྱི་སྟེང་གི་མདའ་ཡབ་ཀྱི་སྣམ་བྱའི་དབུས་སུ་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་དཔངས་ཞེང་གཉིས་ཀར་ཆ་སྟན་གསུམ་རེ་ཡོད་པ་དེའི་གཡས་གཡོན་དུ་རི་དྲགས་པོ་མོ་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་ཉལ་སྟབས་སུ་གནས་པ་མགིན་པ་སྟེ་ཞིང་མིག་འཁོར་མའི་ཅེ་མོར་བལྟ་བ་མགིན་པ་དང་བཅས་པའི་དཔངས་ལ་ཆ་སྟན་གཅིག །དེའི་མཇུག་མའི་ཕྱི་ལོགས་ཀྱི་མདའ་ཡབ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་ནང་མའི་སྟེང་དུ་སྟེ་འབྱུགས་འཛིན་པ་རེ་དང་། ཕྱི་མའི་སྟེང་དུ་གསེར་གྱི་བྱམ་པ་ཞེང་ཆ་སྟན་རེ་ནས་ཐོན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་དང་བ་དན་སྟེ་ལ་ཏེ་བཅུགས་པ། ཏྲ་མིག་གོང་འོག་གཉིས་ལ་རྒྱུའི་སྣམ་བྱའི་སྟེ་གཉིས་ནམས་སུ་ཡང་རྒྱལ་མཆོན་དང་བ་དན་སྟེ་ལ་མ་བཅུགས་ཏེ། ཏྲ་བབས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྒྱལ་མཆོན་བཅུ་བྱུག་དང་བ་དན་བཅུ་བྱུག་སྟེ་སོ་གཉིས། བུགས་བཅུ་དྲུག་ནམས་འབྱུང་ངོ། །སྟན་སྣམ་གོང་མའི་ཀ་བའི་ངོས་ལ་སེང་གེ་མ་བྱ་ངང་བ་མེའམ་ཅི་པོ་མོ་བཅེགས་ནས་གནས་པ་གདོང་དོ་དུ་ཕྱོགས་སུ་ལྟ་བ། ཀ་རྒྱན་གྱི་ངོས་སེང་གའི་སྟེང་མོ་གཅིག་

སྒྲུང་པོ་ཆེའི་མགོ་དང་སྒྲུང་མོ་གཅིག་གསེར་སྒྲུམ་ལ་འབྱར་བ། ཏྲ་བབས་གྱི་གཡས་གཡོན་དུ་གསེར་གྱི་བྱམས་པ་དཔངས་ཞིང་གཉིས་ཀར་སྒྲོ་ཆད་རེ་ཡོད་པ་ནས་ཐོན་པའི་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ཡལ་ག་བདུན་ལྡན་ལ་དབུས་སུ་བྱིས་བདག་དམར་པོ་མཛོད་དང་ལྡན་པ། མདུན་ངོས་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཁོར་ལོ་སེར་པོ་ཅིབས་བརྒྱད་པའམ་བཅུ་གཉིས་པ། སྒྲུང་པོ་ཆེ་དཀར་པོ་མཆེ་བ་དུག་ལྡན། བྱད་མེད་སྡོ་སངས་ལོ་བཅུ་དུག་མ། ཏྲ་མཆོག་ལྡང་ཁྲ། དཔག་དཔོན་ནག་པོ་རལ་གྱི་དང་ལྡན་པ། འོར་བུ་སྡོན་པོ་ཟུར་བརྒྱད་པ་རྣམས་གྱིས་བསྒྲོར་ཏེ་གནས་པའི་གདོང་བྱིས་བདག་ལ་ལྟ་བུ། དེའི་སྤྱིང་དུ་སྤྱོན་གྱི་སྤྱབས་ནས་ལུས་བྱེད་འཛོན་པའི་སྤྱིང་བུ་རྣམས་གྱིས་མེ་ཏོག་གི་བྲེང་བ་བཟུང་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མེ་ཏོག་གི་ཆར་འབབས་པ། དེའི་བར་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་རང་ཕྱོགས་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བྲུབ་ཆེན་དེ། དེའི་ཕྱི་ངོས་སུ་སྒྲ་ཆོགས་རྫོང་མེའི་ར་བ་རྒྱུམ་པོ་སྤྱང་འཁོར་གྱི་ར་བ་ལྟ་བུ། དེའི་ཕྱི་ངོས་སུ་རྫོང་མེའི་མེ་དབང་ལྡན་ནས་བརྩམས་ཏེ་རིམ་པ་དུག་ཅུ་ཙུ་བཞི་གཡོན་སྒྲོར་དུ་འབྲེལ་ཞིང་འབར་བའི་བསྐྱང་བའི་འཁོར་ལོ། །དེའི་ཕྱི་ངོས་ཏུ་གཏུམ་དག་ལ་སོགས་པའི་དུར་ཁྲོད་བརྒྱད་དེ། དེ་ཡང་དུར་ཁྲོད་གྱི་སྐད་དོད་ལྷ་ལྷ་ན་ཞེས་པ་ལ་ཡི་གེ་བྱིས་བསྐྱེན་གྱི་མཆོམས་སྤྱར་བས་ས་སྤྱོད་ན་ཞེས་པ་རོ་གནས་པར་བྱེད་པའོ། །རོས་གནས་པའི་བྲ་བ་བྱེད་ཚུལ་ནི། རོ་མགོ་མེད་གྱིས་འཆག་པ་དང་། འགགས་ཏེ་དབྱངས་བས་ནི་ལངས་པ་དང་། འབྲེལ་བས་ནི་ཉལ་པ་དང་། གསལ་ཤིང་ལ་བསྐྱོན་པས་ནི་འདུག་པའི་བྲ་བ་བྱེད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རོས་སྤྱོད་ལམ་བཞི་བྱེད་པའི་གནས་ནི་དུར་ཁྲོད་དངོས་དང་། ཤིང་དང་ཞིང་སྤྱོད་

སོགས་ནི་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་ཙམ་ཡིན་གསུང་། དུར་ཁྱོད་དེ་ནམས་ལ་རྒྱ་ག་གེ་
སར་ལ་སོགས་པའི་ཤིང་བརྒྱད། ཅ་བར་བརྒྱ་གྲིན་ལ་སོགས་ཕྱོགས་སྐྱོང་བརྒྱད།
སྟོང་གྱི་ཡལ་གའི་གསེབ་ནས་འོག་གི་ཕྱོགས་སྐྱོང་གི་བཞོན་པའི་གདོང་ཅན་གྱི་ཞིང་
སྐྱོང་བརྒྱད། ལྷགས་རྗེའི་ཆུ་བརྒྱད། དེ་ལ་གནས་པའི་སྤྱ་བརྒྱད་ནི་ཤར་ཆུར་ནོར་
རྒྱས་དཀར་པོ་གདེངས་ཀ་ལ་ཁུཊ་ལ་སྟོན་པོས་མཆན་པ། བྱང་ཆུར་འཛོག་པོ་དམར་
པོ་གདེངས་ཀ་ལ་དཔལ་པེའུས་མཆན་པ། ལུབ་ཆུར་ཀ་ཤོ་ཤ་སྟོན་པོ་མཁྱིན་པ་རི་མོ་
གསུམ་པ་ཅན། སྟོ་ཆུར་པརྒྱ་དཀར་པོ་དབུ་ལ་ཐིག་ལེས་མཆན་པ། དབང་ཆུར་པརྒྱ་
ཆེན་པོ་དཀར་པོ་དབུ་ལ་ཅེ་གསུམ་གྱིས་མཆན་པ། མེ་ཆུར་མཐའ་ཡས་སྒྲ་ཆོགས་
མདོག་དབུ་ལ་པརྒྱས་མཆན་པ། སྟོན་ཆུར་རིགས་ལྷན་དཀར་པོ་གདེངས་ཀ་ཆེ་བྱེད་
གྱིས་མཆན་པ། ཆུང་ཆུར་དུང་སྐྱོང་མེར་པོ་དབུ་ལ་ཐིག་ལེས་མཆན་པ། དེ་དག་
ཐམས་ཅད་སྟོད་སྟེའི་ལུས་ལ་སྤྲད་སྤྲུལ་མཁུག་ཏུ་འབྲིལ་བ་ལག་པ་གཉིས་ཐལ་མོ་
སྤྲར་བའི་དབུས་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་བསྐྱམས་པ། དེའི་སྟེང་དུ་སྒྲོགས་པ་ལ་
སོགས་པའི་སྟོན་བརྒྱད་དམ། ཡང་ན་སྟོན་གྱི་བདག་པོ་བརྒྱད་དེ་སྟོད་སྤྲུལ་མགོ་
གཅིག་པ་ལ་སྤྲད་སྟོན་འབྲིགས་པ་ཆར་གྱི་རྒྱུན་ཅན་ཁ་དོག་སྒྲ་ཆོགས་པ། ཡང་ན་
རང་རང་གི་སྤྱིའི་ཁ་དོག་ཅན་འབྲུག་སྤྲ་སྒྲོག་ཅིང་སྒྲོག་འཕྲང་འབྲུག་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རང་
བཞིན་ཅན་སྤྱན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རི་བརྒྱད། དེ་ན་གནས་པའི་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་ནི་
ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་མཆོད་རྟེན་གྱི་དབྱིབས་སྟོ་བུ་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ལམ།
ཡང་ན་ཤར་དུ་དོ་རྗེ་དཀར་པོ་དཀར་པོ། བྱང་དུ་དོ་རྗེ་ནག་པོ་ནག་པོ། ལུབ་ཏུ་དོ་རྗེ་

ཆགས་པ་དཀར་པོ། རྟོར་དོན་འདུས་བྱས་མེད་པོ། དབང་ལྡན་དུ་རིན་ཆེན་སྤྱགས་དོ་
རྩེ་དཀར་པོ། མེད་སྤྱོད་དོན་འདུས་པོ། བདེན་བྲལ་དུ་རིན་པོ་ཆེ་དོན་འདུས་པོ། རྒྱུང་དུ་
ཆོས་དོན་ལྡང་ཁུ་རྣམས་དང་། སྤྱབ་ཐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་གྱི་ཆ་ལུགས་དང་ལྡན་
པའི་བྱུང་ཆེན་བརྒྱུད་རྣམས་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་
པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་རང་བཞིན་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཆེན་པོ། ཤེས་རབ་ཆེན་པོའི་
རང་བཞིན་སྤྱག་ག་ཆེན་པོའི་ངེས་དོན་གྱི་བཙུམས་ལྡན་འདས་ཏེ་དུ་ཀ་དུར་ཁྲིད་དེ་
རྣམས་སྤྱོད་ལ་བར་གསུངས་པའི་ངེས་དོན་ནི། དེ་ཡང་དུར་ཁྲིད་གྱིས་ཆོས་གྱི་བདག་
མེད། དེ་ན་གནས་པའི་རོས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད། དེ་ཡུལ་བདག་མེད་གཉིས་དང་།
རྣམ་པར་བ་པ་དང་། རྣམ་པར་འབྱས་བཞིག་པ་དང་། རྣམ་པར་གནག་པ་དང་། ཀེང་
དུས་རྣམས་འཁོར་བ་སོགས་གྱིས་མི་སྤྱུག་པ་དང་། མི་གཙང་བ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་།
སྤྱུག་བསྐྱལ་བ་རྣམས་བསྐྱོམ་དགོས་པ་མཆོན་པ་དང་། རྒྱ་རྣམས་གྱིས་སྤྱིན་སོགས་
པར་ཕྱིན་དང་། དེའི་ལག་པའི་ཁོར་དུས་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི། དེ་གཉིས་གྱིས་འགྲོ་
བའི་རེ་བ་སྐྱོང་བ་མཆོན། བྱུང་ཆེན་གྱིས་ཉམས་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་དང་། མཆོད་
རྟེན་གྱིས་ལམ་ཉམས་སྤྱོད་པའི་འབྲས་བུས་ཆོས་སྤྱོད་མཆོན་ཏེ་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བ་
ལྟར་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལྟར་ན་བྱུང་ཆེན་གྱིས་ལམ་ཉམས་སྤྱོད་པའི་གང་
ཟག་དང་། ཤིང་རྣམས་གྱིས་ཅ་དབུ་མ་དང་། ཅ་བའི་ཕྱོགས་སྐྱོང་གིས་སྤྱར་སེལ་གྱི་
རྒྱུང་དང་། རྟོད་གྱི་ཡལ་གའི་གསེབ་གྱི་ཞིང་སྐྱོང་གིས་སྒོག་འཛིན་གྱི་རྒྱུང་དང་རྟེན་གྱི་
སྤྱིན་རྣམས་གྱིས་ཀུན་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་དང་། འོག་གི་མེས་གཏུམ་པོའི་མེ་རྣམས་

མཆོན། གཏུམ་མེའི་མེས་ཀྱི་རྩ་ཉ་བུའི་བྱང་མེམས་ཁྱེ་བ་ལས་བྱང་བའི་ཡས་བབས་
དང་མས་བརྟེན་གྱི་དགའ་བ་བཞི་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ནི་དུར་ཁྱོད་བརྒྱད་ཆན་དུ་བྱེ་བ་དེས་
མཆོན། དེས་ནི་དགའ་བ་བཞི་བ་སྟོན་སྟེ་གྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་བདེ་སྟོང་
གི་ཡེ་ཤེས་དེ་བདག་འཛིན་སོགས་གཉིས་སྤང་གི་སྤྲོས་པས་མི་གཡོ་བ་དེ་མཆོན།
མཆོད་རྟེན་གྱིས་ནི་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤང་བའི་འབྲས་བུ་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཏེ་རུ་
ཀའི་གོ་འཕང་རྣམས་མཆོན། མདོར་ན་ཏེ་རུ་ཀའི་ཐུགས་རྒྱུད་གྱི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་
དེ་དུར་ཁྱོད་གྱིས་དེས་དོན་དེ་རྣམས་བསྟན་པའི་བྱིར་དུ་དུར་ཁྱོད་དང་། དེའི་བྱང་པར་
ཤིང་སོགས་ལ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་ཤར་བར་མོས་ཏེ་བསྟོམ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནང་གི་འཁོར་ལོ་གསལ་གདབ་ཚུལ། ནང་གི་འཁོར་ལོ་བཤད་པ་
དང་། ཀ་བ་དང་སྟེང་གི་ཐོག་འབྲུབས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དམ་ཚིག་འཁོར་ལོའི་
ལོག་གཞི་ཐམས་ཅད་ཤར་དཀར། བྱང་ལྗང་། ལུབ་དམར་བ། སྟོ་མེར་བ། དཔུས་
སྟོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། ཐུགས་འཁོར་གྱི་ཉྟེ་བར་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱེད་པ་
མ་བརྒྱད་པ་སྟོགས་བཞིའི་འདབ་མ་དམར། མེ་རྒྱུང་མེར། བདེན་བལ་ལྗང་། དབང་
ལྷན་ནག །གེ་སར་མེར། ཉྟེ་བ་ལྗང་བ། ལུ་བྱུང་སྟོན་པོ་གྱི་གྲག་གི་ཐོང་བས་བསྟོར་
བ། དེའི་བྱི་མ་གསུང་འཁོར་གྱི་ཉྟེ་བར་ཐུགས་འཁོར་སྟོན་པོ་ཅིབས་བརྒྱད་པ་ལུ་
བྱུང་ལ་རྟོ་རྟེ་སྟོན་པོའི་ཐོང་བས་བསྟོར་བ། ཅིབས་རྣམས་ཀྱི་བར་སྟོང་རྣམས་གསུང་
འཁོར་གྱི་ཉྟེ་བ་ཡིན་པས་དམར་པོ། དེའི་བྱི་ལ་སྐྱུ་འཁོར་གྱི་ཉྟེ་བར་གསུང་འཁོར་
དམར་པོ་ཅིབས་བརྒྱད་པའི་ལུ་བྱུང་ལ་བསྐྱེད་པར་པོའི་འཕྲང་བས་བསྟོར་བ། ཅིབས་

ཀྱི་བར་སྟོང་རྣམས་སྐྱུ་འཁོར་གྱི་ཉྩེ་བ་ཡིན་པས་དཀར་པོ། དེའི་ཕྱི་ལ་དམ་ཚིག་གི་
འཁོར་ལོའི་ཉྩེ་བར་སྐྱུ་འཁོར་དཀར་པོ་ཅིབས་བརྒྱད་པའི་སྤྱུ་ཁྱུད་ལ་འཁོར་ལོ་དཀར་
པོའི་ཐོང་བས་བསྐྱོར་བ། ཅིབས་ཀྱི་བར་སྟོང་རྣམས་དམ་ཚིག་འཁོར་ལོའི་ཉྩེ་བ་ཡིན་
པས་ཤར་དཀར། བྱང་ལྗང། ལུབ་དམར། ལྷོ་སེར་པོ། རང་གི་འཁོར་ལོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་
ཚད་བྱུ་བ་ཆེན་ལཱའི་ལུགས་གྲུང་བསྐྱིགས་ནས་འདོད་འཛོའི་དགོངས་པ་བཞིན་བྱས་
ན། བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་ཉྩེ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཆ་ཚུང་ཕྱེད་གཉིས་དང་བཞི་ཆ་
བད་འདབ་གེ་སར་དང་བཅས་པ་ལ་ཆ་ཐུན་ཕྱེད་བཞི། དེའི་སྤྱུ་ཁྱུད་ལ་ཆ་ཐུན་གཅིག་
གི་བཞི་ཆ། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཅིབས་ལ་ཆ་ཐུན་གསུམ་གསུམ། སྤྱུ་ཁྱུད་ལ་ཆ་ཐུན་
ཕྱེད་ཕྱེད་དེ་ཆ་ཐུན་བཅུ་དྲུག་དེས་རྫོགས་སོ། །འཁོར་ལོ་འདི་རྣམས་གཅིག་སྟེང་དུ་
གཅིག་བཅིགས་པའི་ཚུ་ལ་གྱིས་ཡོད་པས་དམ་ཚིག་འཁོར་ལོའི་ཉྩེ་བ་ཆ་ཐུན་གཉིས་
འཕགས་པའི་སྟེང་དུ་སྐྱུ་འཁོར་གྱི་ཅིབས་དང་། །སྤྱུ་ཁྱུད་རྣམས་དེ་ལས་མཐོང་བ་མིན་
པས་ངོས་མཐོང་ཅན་དང་། སྐྱུ་འཁོར་གྱི་ཉྩེ་བ་ཆ་ཐུན་གཅིག་འཕགས་པའི་སྟེང་དུ་
གསུང་འཁོར་གྱི་ཅིབས་དང་སྤྱུ་ཁྱུད་རྣམས་ངོས་མཐོང་ཅན་དང་། གསུང་འཁོར་གྱི་
ཉྩེ་བ་ཆ་ཐུན་ཕྱེད་འཕགས་པའི་སྟེང་དུ་ལུགས་འཁོར་གྱི་ཅིབས་དང་སྤྱུ་ཁྱུད་རྣམས་
ངོས་མཐོང་ཅན་དང་། ལུགས་འཁོར་གྱི་ཉྩེ་བ་ཆ་ཐུན་གཅིག་གི་བཞི་ཆ་འཕགས་པའི་
བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་བརྒྱ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་དང་སྤྱུ་ཁྱུད་རྣམས་ངོས་མཐོང་ཅན་གྱ།
དཔེར་ན་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུ་ཚད་ཆ་ཆེན་རེ་རེ་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་མཉམ་པས་དམ་
ཚིག་འཁོར་ལོའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབུ་དང་། གཙོ་བོའི་ཞབས་ཐང་དངས་སྐྱུ་འཁོར་གྱི་ལྷ་

ནམས་གཙོ་བོའི་ཉྱེ་བའི་ཐད། གསུང་འཁོར་གྱི་ལྷ་ནམས་གཙོ་བོའི་སྤྱིང་ཁ། ཐུགས་
འཁོར་གྱི་ལྷ་ནམས་གཙོ་བོའི་མགིན་པ། བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྣལ་འབྱོར་མ་བཞི་
གཙོ་བོའི་དབྱལ་བ་དང་མཉམ་པའི་ཆོད་ཅམ་ལ་བསྐྱའི་ཟེའུ་འབྱུ་འཛིགས་བྱེད་དུས་
མཆན་དང་བཅས་པའི་ཆས་གཙོ་བོའི་གཙུག་ཏྱར་ལྷག་པའི་དབངས་ཆད་དུ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ཀ་བ་དང་སྟེང་གི་ཐོག་འབྱུགས་ཚུལ་ནི། སྐྱུ་འཁོར་ཅིབས་གྱི་བར་
སྟོང་ཉྱེ་བའི་ཐད་མཆམས་སུ་ཀ་བ་དཀར་པོ་ཞིང་ལ་སྐྱོ་ཆད་དེའི་ལྷ་ཆ་དེའམ་ཆ་ཐན་
དེ། དབངས་ལ་ཆ་ཐན་བཙུག་སུམ་ཡོད་པ་བརྒྱད་དེའི་སྟེང་དུ་བློ་ལ་གཞུ་སྤྱང་
གཞུ་རིང་གཞུང་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ། ཆ་ཐན་གསུམ་སྟེ་ཆ་ཐན་བཙུག་ཡོད་པ་
འཁོར་ལོ་དཀར་པོའི་སྤང་བས་མཆན་པ་བཙུགས། དམ་ཆོག་འཁོར་ལོའི་ཁ་གདངས་
ལ་དབངས་ལ་ཆ་ཐན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཀ་ཚུང་བློ་ལ་གཞུང་འཁོར་དང་བཅས་པ་
བཙུགས། ལུས་ཐན་བཞི་ལྷག་ཅམ་གྱི་སྟེ་ལ་ཚུ་སྟེན་མ་ཀ་རའི་ཁ་ཡོད་པ་དམ་
ཆོག་འཁོར་ལོའི་གཞུང་ལ་བཀལ་ནང་སྟེ་སྐྱུ་འཁོར་གྱི་ཀ་བས་འདེགས་པའི་གཞུང་
ལ་བཀལ། དེའི་སྟེང་དུ་གལ་མ་དང་རིན་པོ་ཆའི་འཛིམ་པས་མཉམ་པོར་སྐྱུ་འཁོར་གྱི་
ཐོག་འབྱུག་ཅིང་ཚུ་སྟེན་གྱི་ཁ་ནས་རིན་པོ་ཆའི་བ་བ་བྱེད་ཉི་ལེ་ལི་འབྱུང་བ། གསུང་
འཁོར་གྱི་ཅིབས་གྱི་བར་སྟོང་ཉྱེ་བའི་ཐད་མཆམས་ནམས་སུ་དབངས་ཞིང་སྤར་ལྷ་
བྱའི་ཀ་བ་དམར་པོ་བློ་ལ་གཞུང་འཁོར་དང་བཅས་པ་མེ་ཏྱག་དམར་པོའི་སྤང་བས་
མཆན་པ་བཙུགས། སྐྱུ་འཁོར་གྱི་ཁ་གདངས་ལ་དབངས་ཆ་ཐན་གཅིག་ཡོད་པའི་ཀ་
ཚུང་བློ་ལ་གཞུང་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་ལུས་སྟེ་བྱི་མ་དང་ནང་སྟེ་གསུང་འཁོར་

གྲི་ཀ་བས་བཏེག་པའི་གདུང་ལ་བཀལ་ཏེ་གསུང་འཁོར་གྱི་ཐོག་འབུབས། ཐུགས་
འཁོར་གྱི་ཅིབས་གྱི་བར་སྟོང་ལྟེ་བའི་ཟད་མཆོམས་རྣམས་སུ་དཔངས་ཞིང་སྤར་
ལྟ་བུའི་ཀ་བ་སྟོན་པོ་བྲེ་ཕུལ་གདུང་འཁོར་དང་བཅས་པའི་དོ་རྩེ་སྟོན་པོའི་སྤང་བས་
མཆོན་པ་བཙུགས། གསུང་འཁོར་གྱི་ཁ་གདངས་ལ་དཔངས་ཆ་སྟན་གཅིག་ཡོད་
པའི་ཀ་རྩུང་བྲེ་ཕུལ་གདུང་འཁོར་དང་བཅས་པ་བཙུགས་པ་ལ་ཕུམ་སྟེ་བྲེ་མ་དང་ནང་
སྟེ་ཐུགས་འཁོར་གྱི་ཀ་བས་བཏེག་པའི་གདུང་ལ་བཀལ་ཏེ་ཐུགས་འཁོར་གྱི་ཐོག་
འབུབས། བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་ལྟེ་བ་ཟད་མཆོམས་སུ་ཀ་བ་བརྒྱད་བཙུགས་ནས་
དབུས་གྱི་རེ་ལྷ་མིག་རྒྱུ་པོ་ལ་རི་ལྟར་འཆོམས་པའི་རྒྱ་མིབས་བྱས་ཀྱང་ཆོག་མོད།
དེ་ལྟར་བྱས་ན་གཙོ་བོའི་གོ་ས་དེར་མཆོམས་རྣམས་སུ་ཀ་བ་བརྒྱད་འཛོམ་པས་གཙོ་
བོ་བསྐྱེབས་པའི་སྟོན་འབྲུང་བས། བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་བརྒྱ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་
འདབ་མའི་མཆོམས་སུ་ཁྱུད་གྱི་སྟེང་དུ་དཔངས་ཞིང་སྤར་ལྟ་བུའི་ཀ་བ་སྟོན་པོ་བྲེ་
གདུང་འཁོར་དང་བཅས་པ་གྲི་གྲུག་གི་སྤང་བས་མཆོན་པ། བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་ནང་
དུ་གདུང་བཞི་མིག་མངས་རིས་སུ་བཏང་བའི་ཕུམ་སྟེ་བྲེ་མ་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་ཀ་
གདུང་ལ་བཀལ་ཞིང་ནང་སྟེ་མིག་མངས་རིས་གྱི་རེ་ལྷ་མིག་གྲུ་བཞིར་བཀལ་ཏེ་བདེ་
ཆེན་འཁོར་ལོའི་ཐོག་འབུབས། རེ་ལྷ་མིག་གྲུ་བཞི་པའི་ཁ་གདངས་ལ་ཀ་རྩུང་བྲེ་ཕུལ་
དང་བཅས་པ་ལ་དཔངས་སྟོ་ཆད་གཅིག་ཡོད་པའི་སྟེང་དུ་གདུང་བཞི་བསྟོལ་མར་
བཏང་། རེ་ལྷ་མིག་གྲུ་བཞི་པའི་ཐུར་བཞིའི་ལྷུ་མ་བཞི་ནང་དུ་ཆ་སྟན་བྱེད་གཉིས་ཙམ་
རེ་ལྟག་པའི་སྟེང་དུ་ཀ་བ་མེགས་ཁ་ཅན་དཔངས་ཆ་སྟན་བདུན་ཡོད་པ་བཞི་བཙུགས་

ལ་སྒྲིག་གཏུང་བཞི་བཏང་བའི་ཅེ་མོར་གཏུང་ལེབ་ཞེང་ཆ་ཐུན་གསུམ་དང་དབངས་
སུ་ཆ་ཐུན་གཅིག་དང་ཆ་ཐུན་གྱི་བཞི་ཆ་གཅིག་ཡོད་པ་བཏང་ཀ་བ་སེགས་ཁ་ཅན་
གྱི་ཆ་ཐུན་ལྟེ་མཆམས་ནས་འཕྲེད་གཏུང་བསྒྲོལ་བྱམ་ཚུ་སྲིན་གྱི་ཁ་ཡོད་པ་རེའུ་
མིག་བྱ་བཞི་པའི་ཁ་གདངས་ཀྱི་སྟེང་གི་གཏུང་བསྒྲོལ་མཆམས་ཀྱི་བྱར་ལ་བཀལ།
བྱམ་སྟེ་བྱི་མ་ལ་ཚུ་སྲིན་མ་ཀ་རའི་ཁ་ཡོད་བ། རེའུ་མིག་བྱ་བཞི་པའི་ཁ་གདངས་ཀྱི་
གཏུང་ལ་བཀལ་ཞིང་། རང་སྟེ་འཕྲེད་གཏུང་དང་ཀ་བ་སེགས་ཁ་ཅན་གཏུང་ལེབ་ཅི་
རིགས་པར་བཀལ་ཏེ་བཏང་། དེའི་སྟེང་དུ་གསེར་གྱི་རྒྱ་ཕིབས་ཁང་བུ་བཅེགས་པའི་
དབྱིབས་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་འཁོར་ལོ་སྟོན་པའི་ཅ་བཤད་བྱོགས་མཐུན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་པོ་ཏི་
ནམས་བཞུགས། དེའི་སྟེང་དུ་རིན་པོ་ཆེ་བརྒྱ་རྩ་ག་ལས་བྱབ་པའི་བརྒྱ་དམར་པོ་ལྟ་
བུའི་ཏོག །དེའི་སྟེང་དུ་ཡིད་བཞིན་གྱི་འོར་བུ་ཆ་དགུ་པ་སེར་པོའི་ཏོག །དེའི་སྟེང་དུ་
རྩ་རྩེ་སྟོན་པོ་ཅེ་ལྟ་བུའི་ཏོག་སྟེ་འདི་གསུམ་གྱི་དབངས་ལ་སྟོ་ཆད་གཅིག་སྟེ་ཏོག་གི་
ཅེ་ནས་དམ་ཆིག་འཁོར་ལོའི་འོག་གཞིའི་བར་དུ་ཆ་ཐུན་སོ་གཉིས་ཡོད་བ། རང་གི་
རྒྱ་དང་མཉམ་པས་རྒྱ་མཉམ་དབངས་མཉམ་གྱི་འབྲུབས་ཚུལ་ལོ། །འདི་ལྟར་བྱས་
ན་འོག་གཞི་ནམས་རི་ལྟར་མཐོ་བ་ལྟར་སྟེང་གི་ཐོག་ནམས་ཀྱང་རི་མཐོ་རི་མཐོར་
སོང་བས་ཤིན་ཏུ་མཐོས་ཤིང་དཀར་ཆ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་དེ་འདོད་པ་འདྲོ་བའི་དགོངས་
པ་དབྱིས་བྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲགས་པ་ལ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནམ་གཞག་ཤེས་པ་
ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། རྩ་རྩེ་སྟོན་དཔོན་གྱི་མཆན་ཉིད་དུ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བའི་ལས་
ལ་མཁས། །ཞེས་གཞན་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ཆད་ལྟན་བྱིས་ནས་

སྒྱུ་ཕེང་མཆོད་ནས་རང་ཉིད་འཇུག་ཅིང་དབང་བསྐྱར་དགོས་ལ། སྒྲོབ་མས་དབང་
ཐོབ་པ་ལ་ཡང་དགྲིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་དགོས་ཤིང་། ལམ་སྒྲོམ་པ་ན་ཡང་དགྲིལ་
འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་གསལ་སྒྲུང་བརྟན་པོ་བསྒྲོམ་དགོས་ལ། མཐར་འཁོར་རྒྱ་བའི་
ཆོ་ཡང་རྟེན་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྣམ་པར་འཁོར་རྒྱ་བའི་
ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱ་བོད་ཀྱི་བྱུང་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོད་ལ་གཞལ་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་
གི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་པར་གསུངས། མན་ངག་འདིའི་སྒྲ་མ་སྟངས་རྒྱ་ད་དགོན་མཆོག་
ཡར་འཕེལ་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་གྲངས་ལ་ཕེབས་པའི་ཆོ་ཡང་། འཁོར་ལ་འཁྲིད་
གཏོང་སྐབས་ཕྱག་འདར་ཕྱི་ལི་ལི་ཅ་འཇག་མ་སོགས་ལ་ཐུག་གི་གསེར་སྒྲུལ་སོགས་
ཀྱི་རྣམ་པ་བསྒྲུན་ནས་འཁྲིད་པར་མཛད། འཕན་ཡུལ་དུ་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་ཉིད་ཀྱིས་འཁྲིད་
གསལ་སྐབས་ཀྱང་ས་ཐག་རིང་པོ་ནས་སྒྲངས་ཏེ་སྒྲོས་བསྐྱངས་བཅེགས་ནས་ཞིབ་
པར་སྐྱངས་པ་ཡིན། ཁྱེད་རང་རྣམས་ཀྱང་པོ་ཆོད་དང་འོལ་སྤྱི་ཅ་མ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་
མ་མཛད་པར། ཐེག་ཅ་དང་སྒྲོས་བསྐྱངས་བཅེགས་ཤིག་གསུངས། དེ་ནས་རྒྱལ་བ་
འཕགས་པ་ལྷ་དང་རྒྱལ་སྐུ་འཕགས་པ་འོ་ཆོད་དཔོན་སྒྲོབ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་མའི་གསུང་ལྟར།
སྤྱི་མའི་ཁྲིམ་ནས་ས་དམར་ཉོས་ཏེ་དགྲིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲོས་བསྐྱངས་
བཅེགས་ནས། ཅ་བའི་སྒྲ་མ་གདན་ཐངས་ཏེ་དོ་སྤྱོད་ཞིབ་པར་མཛད་ནས། འདི་ལྟ་
དུ་ཕྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན། བ་ལེ་རྒྱའི་ཆོས་རྗེ་བཙུང་བ་རྗེ་རྗེ་སྒྲེང་
བ་སོགས་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱ་མཆོའི་མངའ་བདག་ཏུ་གྲགས་པ་ལ། དགའ་ལྡན་ཁྱི་རིན་
པོ་ཆེ་སྤྱིན་པ་རྒྱ་མཆོས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཐེག་ཅ་སྒྲོས་བསྐྱངས་ཀྱི་སྒྲོང་རིས་པར་

གསུང་རྒྱ་མ་བུར་བས། ཕུའུ་ཁྱོད་ལྟ་བུའི་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱ་མཚོའི་མངའ་བདག་
དང་གསུངས་པ་ལྟར་འོང་བ་ཡིན་གསུངས།

གཉིས་པ་བརྟེན་པ་ལྟ་གསལ་འདེབས་པ་ལ་གཉིས། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གསལ་
འདེབས་པ་དང་འཁོར་གྱི་ལྟ་གསལ་འདེབས་པ་ལོ། །དང་བོ་ལ་གཉིས། གསལ་
འདེབས་པ་དངོས་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་དག་པ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་བོ་ནི།
དབུས་ཀྱི་སྤྲེལ་གས་བསྐྱེད་ལྟེ་བར་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་དམར་འབྲིལ་ལེ་བ་བསྐྱེད་
ལྟེ་བ་དང་མཉམ་པ། དེའི་སྟེང་དུ་འཛིགས་བྱེད་དུས་མཚན་དང་བཅས་པའི་སྟེང་དུ་
རང་ཉིད་འབྲས་བུ་ཉེ་དུ་ཀམས་སྟོར་བདེ་སྟོང་རོལ་ཏྲག་ཏུ་རོལ་བའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་
ལས་ནམ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་པའི་སྐྱེ་མདོག་མཐེང་ནག་བདེན་སྟོང་མཚན་མེད་སྟོན་
མེད་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པ་བཞིའི་རང་བཞིན་གྱི་ཞལ་བཞི་པ། ཅ་ཞལ་ཆར་སྤྱིན་
ལྟར་གནག་པ། གཡོན་ཞལ་མར་གད་ལྟར་ལྡང་བ། རྒྱ་བ་ཞལ་བུ་དུ་ལྟར་དམར་བ།
གཡས་ཞལ་ཡུངས་བ་ལྟར་སེར་བ། དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པའི་
ཞལ་རེ་རེ་ཡང་སྤྱན་གསུམ་པ། མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་
གཉིས་འགོག་པའི་བྲག་བཅུ་གཉིས་ཉེ། དེ་ཡང་དབྱང་མགོའི་དཀར་ཡོལ་ཁ་རེ་རེའི་
ནང་ནས་གཡས་གཡོན་གྱི་བྲག་རྣམས་ཆོགས་མགོ་ཚུད་མཚམས་ནས་གོང་ལོག་ཏུ་
བྱེས་པ། དབྲལ་བར་ཐོད་སྐྱམ་གྱི་ལོག་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ལཱའི་རང་བཞིན་གྱི་དྲོ་རྩེ་ཅེ་ལྟ་བུའི་
ཐེང་བ་འཛིན་པ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་འགོ་བ་ཀུན་ཟེལ་གྱིས་གཏོན་པ། དེ་རྣམས་
སྟོང་ཉིད་ལས་མི་འདའ་བ་མཚན་པའི་གཡོན་བསྐྱམ་པས་ལས་ཉོན་ཆད་ཅམ་གྱི་སྤང་

འདས་སམ་ཞི་མཐའ་གཞོན་པའི་དུས་མཚན་མ་དམར་མོ་གན་རྒྱལ་དུ་བསྐྱེལ་བའི་
བྱ་མ་མནན་པ། ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་སྣང་བ་ཉིད་ལ་སྦྱོར་བའི་བརྟུང་
ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཡུམ་ལ་འཁྱུད་པའི་གཡས་བས་ཡེ་ཤེས་ལྗེའི་རང་བཞིན་
མཚོན་པའི་དོན་ཅེ་ལྟ་པ། གཡོན་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྣང་བ་
ཉིད་མཚོན་པའི་བྲིལ་བུ་བསྐྱམས་པ། དེའི་འོག་མ་གཉིས་ཀྱིས་གཏི་མུག་དང་བྲལ་ཏེ་
རྣམ་པར་དག་པ་མཚོན་པའི་ཚོགས་བདག་སྤྱང་པོའི་གཟུགས་སུ་གནས་པའི་བགས་
བ་བལྟས་ཏེ་ཕྱག་གཡས་བས་ལག་བ་གཡོན་བ་དང་། གཡོན་བས་རྒྱུ་བ་གཡོན་
པའི་བགས་བ་སྒྲིགས་མཛུབ་དང་བཅས་ཏེ་བརྒྱུད་ཏེ་འཛིན་པའི་སྒྲིགས་མཛུབ་ཀྱི་
ཅེ་གཉིས་སྒྲིན་མའི་ཐད་སོར་གནས་པ། གཡས་གསུམ་བ་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་མཚོག་ཏུ་དགའ་བའི་སྐྱམ་བསྐྱལ་བའི་རྩ་མ་རུ། བཞི་བ་ན་སྒོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་ཏོག་
གཙོད་པའི་དབྱ་སྟ། ལྟ་བུ་ན་མཐར་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཏོག་གཙོད་པའི་གྱི་གྲུག །དུག་བ་ན་
ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་བ་འབྲིགས་བར་བྱེད་པའི་མདུང་ཅེ་གསུམ་བ་བསྐྱེད་
པ། གཡོན་གྱི་ཕྱག་གསུམ་བ་ན་དོན་ཅེས་མཚན་པའི་ཁ་ཤི་ག་མཚོད་ཕྱིར་ཐོགས་
དང་འབྲེལ་བ་འཛིན་པ། དེ་ཡང་ཅེ་མོར་དོན་ཅེ་ལྟ་པ། དེའི་འོག་ཏུ་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་
གསུམ་མཚོན་པའི་མི་མགོ་སྐྱམ་པོ་དཀར་པོ། ཉིད་བ་དམར་པོ། ཚོན་བ་ནག་པོ།
དེའི་འོག་ཏུ་འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞི་མཚོན་པའི་སྣ་ཚོགས་དོན་ཅེ། དེའི་འོག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བདུད་ཅིས་གང་བའི་བྱམ་བ་སེར་པོ་བྲིལ་ཆུང་དང་འཕན་ཅེ་གསུམ་
བ་འབྱུང་པ། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་མཚོན་པའི་ཡུ་བ་དཀར་པོ་བརྒྱད་གཞོགས་དང་ལྟན་

པས་ཁ་ལྷོ་ག་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱི་བདུད་ཅིའི་རང་བཞིན་ཅན།

བཞི་པ་ན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཐོད་པ་སྤྱིང་ཁྲག་གིས་གང་བ། ལྷ་པ་ན་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་འཆིང་བའི་ཞགས་པ་དྲོ་ཇེ་བྱེད་པས་མཆོན་པ། རྩལ་པ་ན་སྤྱིབ་གཉིས་ཟད་པའི་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་མཆོན་པའི་ཆངས་མགོ་སེར་པོ་གདོང་བཞི་བ། དགོ་ཅ་མཐར་གྱིས་འཕེལ་བ་ཆེ་མཆོན་པས་རལ་པའི་ཐོར་ཅོག། །འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་མཆོན་པས་སྣ་ཆོགས་དྲོ་ཇེ། ཆོས་གྱི་དབྱིངས་ལས་གཟུགས་སྐྱར་བཞེངས་པ་མཆོན་པའི་དྲོ་ཇེ་ནག་པོའི་བྱང་བ་སྟོད་སྤང་དུ་གནས་པ་གཉིས་ལ་བརྒྱས་པའི་ཅེ་སོར་ལྷ་པའི་ཆང་གྱི་ཐོད་སྐྱམ་ལྷའི་དབུ་རྒྱན་ཅེ་སོར་རིན་པོ་ཆའི་ཅ་ཕན་ཅུང་ཟད་འཆང་བ། དབུའི་གཡོན་དུ་ཅུང་ཟད་ཡོ་བའི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་འབབ་པ་མཆོན་པའི་རླབ་བ་བྱེད་པ་འཆང་བ། ལས་འབྲས་མེད་པར་བལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལོག་ལྟ་ཀྱན་ལས་ལོག་པའི་ཞལ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ། བདུད་བཞི་འཛོམས་པར་མཆོན་པའི་མཆེ་བ་བཞི་གཅིགས་ཤིང་འཛིགས་སུ་རུང་བ། རྣམ་སྤང་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ལྷའི་རང་བཞིན་ཞི་གནས་མི་རྟོག་པའི་ཆ་ལྷ་དང་། སྤྱན་མ་ལ་སོགས་ཡུམ་བཞིའི་རང་བཞིན་ལྷག་མཐོང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཆ་བཞི་སྟེ་དགུ་དང་ལྷན་པའི་ཉམས་དགུ་སྟེ། དེ་ཡང་སྐྱེ་འགྱིང་སྐྱབས་སུ་བཞུགས་པས་སྟེག་པ་དང་། ཞབས་ལོག་ཏུ་འཛིགས་བྱེད་དང་དུས་མཆོན་མནན་པས་དཔའ་བ་དང་། དབལ་བར་ཁོ་གཉེར་ཅུང་ཟད་བསྐྱུས་པས་མི་སྤྱལ་བ་སྟེ་སྐྱའི་ཉམས་གསུམ་དང་། ཞལ་བཞད་པའི་རྣམ་(ཐར་པར་)ཡོད་པས་རྟོད་པ་དང་། མཆེ་བ་བཞི་གཅིགས་

བས་ངག་ཤུལ་དང་། ལྷགས་གྲེན་དུ་འབྲིལ་བས་འཛིགས་སུ་རུང་བ་སྟེ་གསུང་གི་ཉམས་གསུམ་དང་། སྤྱན་བསྐྱེད་འདབ་མ་ལྟར་དུས་རིང་བས་སྟིང་ཟེའི་ཉམས་དང་། སྤྱན་གདངས་ཏེ་རུང་གིས་གཟིགས་བས་རམས་པའི་ཉམས་དང་། སྤྱན་ཟུར་གིས་ཡུམ་ལ་གཟིགས་བས་ཞི་བ་སྟེ་ཉམས་དགུ་དང་ལྷན་པ། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་སྟོང་བ་མཆོན་བས་སྟག་སྟགས་ཀྱི་ཤམ་ཐབས། ལྷ་ལི་ཀྲ་ལི་ལྷ་བཅུའི་རང་བཞིན་གྱི་མིའི་རྒྱ་མ་ལ་བརྒྱས་པའི་མི་མགོའི་དོ་ཤལ་མགྲིན་པ་ནས་ཞབས་ཀྱི་བརྒྱ་མ་སྟོམ་གྱི་མཆམས་སུ་འབྱུང་བ། སྤྱན་སོགས་པར་བྱིན་དུག་མཆོན་པའི་རིམ་པ་བཞིན་མགུལ་རྒྱ། གདུ་བྲ། རྟ་རྒྱ། སྤྱི་བའི་རུས་པའི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བརྒྱད་པའི་སྟེ་བར་བཅུགས་པའི་ནོར་བུའི་ཏོག་གི་སྟེང་དུ་དོ་རྩེ་ཅེ་ལྷ་པ་རྫོགས་པས་མཆན་པ། མཆོད་སྤྱིར་ཐོགས་ཏེ་སེ་རལ་ཁ་དང་། ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཁྲབ་པར་མཆོན་བས་མི་རུས་ཀྱི་ཐལ་བས་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུགས་པ་སྟེ་བྱུག་རྒྱ་དུག་དང་ལྷན་པ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡབ་ཀྱི་བང་ན་ཡུམ་དོ་རྩེ་པག་མོ་མངོན་ཏོགས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བསྐྱེད་ལ། དེ་ཡང་ཁྲག་ལ་དབྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་སྟོང་བ་ཉིད་སྟོར་བ་ལ་མོས་པ། དེ་ཡང་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་སྟོན་པར་མཆོན་པའི་ཆེ་མཆན་དང་ལྷན་པ་སྟེ། རྩ་གནས་ཁྲག་གི་རྒྱན་དམར་ཆེལ་ཆེལ་འབབ་པ། བྱིན་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཡབ་ཀྱི་བརྒྱའི་སྟེང་དུ་ལེགས་པར་འབྲིལ་བ། ལྷག་མཐོང་སྟེ་ཡུམ་ཤེར་བྱིན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མོས་པར་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་དག་པ་སྟོམ་ཚུལ་ལ་གཉིས། ལམ་གྱི་དག་པ་

བསྐྱོམ་ཚུལ་དང་འབྲས་བུའི་དག་པ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཡབ་ཡུམ་པན་ཚུག་
དུ་འབྱུང་བས་ནི་ཡུལ་ཅན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་། ཡུལ་སྤྱོད་བ་ཉིད་འོ་བོ་
དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་དོན་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་འཕྲེན་བ་ཡང་ཕྱི་
རྒྱུན་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སྟོན་དགོས་པོ་ཞེས་གོ་བར་བྱ་བ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་རང་ག་
བས་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པ་རྒྱུད་སྤེལ་མ་མན་ཆད་ལའང་ཡོད་བས་རྟོགས་བའི་ཡུལ་
སྤྱོད་བ་ཉིད་ལ་བྱུང་བར་མེད་ཀྱང་། རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ལ་བྱུང་བྱུགས་བས་ལྷན་
སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པ་སྒྲ་མེད་ཀྱི་བྱུང་ཆོས་མཐར་ཐུག་པར་གོ་བར་
བྱ་བ་དང་། དཔུང་སྒྲ་བས་ཀྱུན་ལྟ་བུའི་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཆོན་ཞིང་། དེ་ཉིད་ཕྱི་
རྒྱུན་ཕྱག་རྒྱ་དང་ནང་གི་རྒྱུན་གཏུམ་མོ་སོགས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པའི་ཐབས་
ལ་བརྟེན་ནས་ཁུ་བདེས་ལུས་ཀྱན་ལ་བྱུང་བ་ནི་ཐལ་ཆེན་གྱིས་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་
བྱུགས་བས་མཆོན། དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ལས་བྱུང་བས་སེམས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བའི་འོ་
བོར་སྐྱེས་པ་ནི་ཁ་ལྷོ་ག་དང་ཐོད་བས་མཆོན། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་དེའི་ཡུལ་སྤྱོད་
ཉིད་ཤེས་ཕྱིན་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་བྲིལ་བུས་མཆོན། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་དེས་ཡུལ་སྤྱོད་
ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་ལྟོག་ཆས་བྱེ་ན་ནམ་ཐར་སྟོ་བཞིར་ཡོད་པ་ནི་ཞལ་བཞིས་མཆོན།
ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡུལ་སྤྱོད་ཉིད་གཉིས། རྒྱ་ལ་རྒྱ་བཞག་པ་བཞིན་དབྱེར་མེད་
པའི་བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཁྲ་ལི་དང་ཀྲ་ལིའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱིས་མཆོན།
དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ལྟོག་ཆས་བྱེ་ན་ལམ་དུས་ཀྱི་ཆོས་
དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་སོགས་ལྟར་ཡོད་པ་ནི། རྟོ་རྩེ་ཅེ་ལྟ་བས་མཆོན་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་

ན་དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་སྤྱོད་གི་ཡེ་ཤེས་དེས་ལམ་དུས་སུ་བྱེད་ལས་རིེ་འབྲུ་ཞིག་བྱེད་སྟུང་
ན། བསྐྱེད་རིམ་དང་དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་སྐྱབས་སུ་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་
མཛོན་གྱུར་མགོ་གཞོན་པར་བྱེད། རྫོགས་རིམ་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་སྐྱབས་སུ་
ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤོང་བར་བྱེད། རྫོགས་རིམ་
གྱི་སྐྱབས་སུ་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་ཅ་བ་ནས་སྤོང་བར་བྱེད་
དོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ཞིང་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་དང་། གཞན་ཡང་མཐར་
འཇིག་གྱི་རྣམ་རྟོག་ཁམས་གསུམ་གྱི་སས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་འཛོམས་པར་
བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་རིམ་པ་བཞིན་སྟག་ལྷགས། གླང་ལྷགས། རྩ་མ་རུ་ལ་སོགས་
པ་གཡས་གྱི་བྱག་མཚན་བཞིས་མཆོན། ཞབས་འོག་ཏུ་འཇིགས་བྱེད་དང་དུས་
མཚན་མནན་པས་ནི་བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེས་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
རྟག་ཆད་གྱི་མཐའ་གཉིས་མནན་ནས་མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པ་ལས་
མི་འདའ་བ་མཆོན། དེས་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་སྒོ་སྒོ་བས་གྱིས་ཟེལ་གྱིས་མཐོན་པ་ཡང་
མཆོན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་དག་པ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་གླངས་པས་
འབྲས་བུ་རིེ་འབྲུ་ཞིག་ཐོབ་སྟུང་ན། མི་སྟོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཁ་སྤྱོར་ཡན་ལག་བདུན་
ལྟན་གྱི་གོ་འཕང་དང་། སྤྱིབ་བཞི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་མི་གནས་
པའི་མུང་འདས་ཐོབ་ནོ། །ཞེས་མཆོན་པ་ནི་ཆངས་མགོ་མེར་པོ་གདོང་བཞི་པ་
དང་། མུང་འདས་དེ་ཡང་ཞིབ་ཕྱོགས་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ནམ་མཁའ་རིེ་སྤིང་

གནས་ཀྱི་བར་དུ་ཡོད་གསལ་ལས་གཟུགས་སྐྱར་བཞེངས་པ་ནི་ཐོད་སྐྱམ་དང་། སྤྱལ་
པའི་སྤྱལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་རོལ་པ་སྤྱོད་གསལ་པས་འཁོར་བར་གནས་ནས་འགོ་
དོན་མཛད་ཀྱང་འཁོར་བའི་སྤྱོད་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱིས་མ་གོས་ཤིང་
སྤངས་པ་ནི་བྲག་བརྩུ་གཉིས་དང་། སྤྱི་བ་སྤྱི་བྱི་དང་ལས་འབྲས་མེད་པར་བལྟ་བ་ལ་
སོགས་པའི་ལོག་ལྟ་ཀུན་ལས་ལོག་པ་ནི་ཞལ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ། བྱི་ནང་གི་བདུད་
བཞི་འཛུམས་པས་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ནི་མཆེ་བ་བཞི་གཙུགས་
ལ། ཡོན་ཏན་དེ་ཡར་ལྡན་དུ་ཡོད་པ་ནི་རལ་བ་གྱེན་དུ་བཅིངས་ལ། ཡོན་ཏན་དེ་མཐར་
བྱིན་པས་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཆོས་དབྱིངས་སོགས་ལྡར་ཡོད་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་
ཅེ་ལྟ་པའི་མེད་ལ། ཡེ་ཤེས་དེས་རི་ལྟ་རི་སྟེང་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལག་མཐེལ་དུ་
སྤྱུ་དུ་ར་རྫོན་པ་བཞག་པ་བཞིན་གསལ་ལེར་གཟིགས་པ་ནི་སྤྱན་གསུམ། རང་ཉིད་
གཟིགས་པ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བག་ལ་ཉལ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཞི་ཀྲས་
དབང་དྲག་གི་འཕྲིན་ལས་སྤྱོད་གསལ་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ཐོན་མཛད་པ་ནི་སྤྱོད་གསལ་
རྡོ་རྗེ། བྱིན་དུག་གིས་ལམ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་མཛད་དེ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཆོའི་
པ་རོལ་དུ་སོན་པ་ནི་བྲག་རྒྱ་དུག་གིས་མཆོན་ནོ། །

མདོར་ན་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་ནི་ལྟག་གི་འབྲས་
བྱར་འདུ་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་རིགས་རྣམས་ཀྱང་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་ངེས་དོན་ཀྱི་ཉེ་དུ་ཀར་ཡར་ལྡན་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་ལ། རྣམ་སྤང་སོགས་
རིགས་ལྟའི་ངོ་མོར་གྱུར་པ་ནི་གནས་མི་རྟོག་པའི་ཆ་ལྟ་དང་། སྤྱན་པ་སོགས་ལུས་

བཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་བ་ལྷག་མཛོད་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཆ་བཞི་སྟེ་དགྲ་དང་ལྷན་བ་ནི་
སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཉམས་དགུས་མཛོན། མདོར་ན་ངེས་དོན་གྱི་ཉེ་རུ་ཀ་བདེ་སྟོང་
དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་གི་གདུལ་བྱ་ལ་ལས་དང་འབྲས་བུའི་གནད་དེ་དག་
བསྟན་ནས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་བྱང་དོན་ལྷ་སྐྱེ་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་སྐྱེ་
མདོག་ཐུག་མཛོན་རྒྱན་ཆ་ལུགས་སྣ་ཚོགས་པར་ཤར་བ་ཞིག་གོ་སྟམ་དུ་བསྐོས་
བ་ནི་དག་པ་བྱས་པའོ།

དེ་ནས་མཁའ་གསང་གིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་སྟོམས་འཇུག་གི་དགའ་བ་ཙོམ་
བ་ནི་ཡབ་ཀྱི་གསང་གནས་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱ་བ་ལས་སྤྱི་ཡིག་དཀར་པོ་ཞིག་ཏུ་
གྱུར། དེ་ཡང་འོད་དུ་ཁྱ་བས་བྱི་རྟགས་ཀྱི་དོ་རྗེའི་རྣམ་པ་ལ་ནང་དོ་རྗེ་དཀར་པོ་ཅེ་ལྷ་
བ་རྩ་དབུས་མ་སྐབས་སྟོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་ཏུ་གྱུར། དེའི་ཅེ་མོར་བྱ་དམར་པོ་
ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་། དེ་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱ་བ་ལས་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་འབབ་
པའི་ཆ་ལ་དམར་པོ་ཅུང་ཟད་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མཛོན་པའི་ནོར་བུ་དམར་པོ་ཅེ་མོ་བྲག་
པའི་ནང་དུ་བྱར་སེལ་གྱི་རྒྱང་མཛོན་པའི་བྱ་སེར་པོ་མགོ་ནང་དང་མཇུག་ཕྱིར་
བསྟན་པ། འོད་ཟེར་སེར་པོ་མཐུག་པོ་འཕྲོ་བས་བར་མཚམས་མེད་པར་བཀག་པར་
བསམ། ལུམ་གྱི་གསང་གནས་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱ་བ་ལས་ལྷ་མིག་དམར་པོ་ཞིག་
ཏུ་གྱུར། དེ་ཡང་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱ་བ་ལས་བྱི་རྩ་གའི་རྣམ་པ་ལ་ནང་བརྒྱ་དམར་པོ་
འདབ་མ་གསུམ་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། དེའི་ཅེ་མོར་བྱ་དཀར་པོ་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་། དེ་
འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱ་བ་ལས་བྱང་སེམས་དམར་པོ་འབབ་པའི་ཆ་ལ་དཀར་པོ་ཅུང་

ཟད་རེ་ཡང་ཡོད་པ་མཆོན་པའི་ལྟེ་བ་དཀར་པོ་ཟེའུ་འབྲུ་བྲུག་པའི་ནང་དུ་ཐུར་སེལ་
གྱི་རྒྱུང་མཆོན་པའི་དྲུ་སེར་པོ་མགོ་ནང་དང་མཐུག་མ་ཕྱིར་བསྟན་པ། འོད་ཟེར་སེར་
པོ་འཕྲོ་བས་བར་མཆོམས་མེད་པར་བཀག་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པར་བསམ། ཡབ་གྱི་
སྙིང་ཁ། ལྟེ་བ། མགྱིན་པ། སྤྱི་བོའི་རྩ་འཁོར་གྱི་ཐད་དུ་རྒྱ་བ་དང་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་
མེ་འོང་གུན་དུ་ལངས་པ་ལྟ་བུའི་ངོས་ལ་ཡུམ་གྱི་སྙིང་པོ་དང་ཉི་མེད་། ཡབ་གྱི་སྙིང་པོ་
དང་ཉི་མེད་གི་སྤྲལས་ཐེང་རྣམས་ཁ་དོག་དམར་པོ་གཡོན་སྐྱོར་དུ་གནས་པ་འོད་ཟེར་
དམར་པོ་འཕྲོ་བ། ཡུམ་གྱི་གནས་བཞིར་ཡང་ཉི་མ་དང་རྒྱ་བའི་དགྱིལ་འཁོར། ཡབ་
ཡུམ་གྱི་སྙིང་པོ་ཉི་མེད་རྣམས་ཆོག་བཞིན་དུ་འཁོད། དེ་ནས་ཡབ་ཡུམ་པན་ཚུན་དུ་
འཇུག་པ་དང་། ཅུམ་རྩ་ན་དང་། ཀླ་རུ་ཤའི་སྦྱོར་བས་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་མོས་
པ་དང་། སྤགས་རྣམས་ཀྱང་པན་ཚུན་ཞལ་སྦྱོར་ཞིང་འོད་ཟེར་དམར་པོ་ལྷགས་ཀྱུ་ལྟ་
བུ་པན་ཚུན་དུ་འཇུག་པར་བསམ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་རྩེས་ཆགས་གྱི་མེས་སྤྱི་
བོ་ནས་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་བབས་པས་དགའ་བཞི་མོས་པ་ཚུན་ཆད་གྱིས་བསྐྱེད་ལ།
མཐར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཞོར་བུའི་ཅེར་སྤེབས་པ་ན་ཐུར་སེལ་གྱི་རྒྱུང་མཆོན་པའི་
ཡིག་འབྲུ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པས་སྤྱི་ངོལ་ཏུ་འཕྲོ་མེད་དུ་བརྒྱུད་ནས་སེམས་བདེ་
བ་ཆེན་པོ་མི་རྟོག་པའི་འཛིན་སྟངས་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཁྱེར་གྱིས་གྱུར་པར་བསམ་ལ་བདེ་
བའི་ཉམས་ཅི་ཐོན་བྱ། དེ་ནས་དེ་འདྲ་བའི་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རུལ་ཅམ་ཡང་
མེད་པའི་རྒྱལ་ལ་ངེས་པ་བྱངས་ཉེ་རྩི་ཅམ་བཏགས་ཤིང་དབྱེད་ནས་བཅའ་ཀྱང་མ་

རྟེན་པར་སྟོང་ཆས་གྱིས་སོང་བ་མེད་དགག་གི་དོན་སྤྱི་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བཅུག་ནས་
སྟོང་པའི་ཉམས་ཅི་ཐོན་བྲ། དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཅེ་གཅིག་
ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བརྟེན་པ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་སྟོང་
བཅུད་ཐམས་ཅད་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རེས་ཏུ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་འཁོར་གྱི་ལྟ་གསལ་གདབ་པ་ནི། བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོའི་བསྐྱའི་
འདབ་མ་ལ་ཤར་ནས་ཕྱོགས་གཡོན་སྟོར་དུ་མཁའ་འགྲོ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞི་སོ་སོར་
རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱེད་ཅིང་རེ་རེ་ནས་གསལ་བཏབ་ཏེ། སྟོན་དབང་ལྷག་གི་
ཚུང་མ་བཞི་འདུལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་མ་གྲི་ལ་སོགས་པ་བཞི་དངོས་ཡིན་སྟེ་མ་དུ་མོས་པ་
ལྷགས་ཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ་བསྐྱོམ། མཆམས་བཞིའི་འདབ་མ་ལ་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱ་
ཁྱིལ་ལེ་བ་རེ་རེའི་སྟེང་དུ་ཐོན་པ་བྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བ་དབྱལ་བ་གཙོ་བོ་ལ་བསྟན་
པ། གྲི་ཆེན་གྲི་ཆུ། བྱང་སེམས་དཀར་དམར་ཁྲད་པ་སྟེ་བདུད་ཅི་ལྟས་གང་བ་བཞི་མེ་
ནས་མཆམས་གཡས་སྟོར་དུ་གསལ་བཏབ། ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཤར་ཅིབས་ལུ་
ལྷེ་ར་མ་ཡར་ལ་སོགས་པར་ཕྱོགས་གཡོན་སྟོར་དང་མཆམས་གཡས་སྟོར་དུ་
དཔའ་བོ་ཁརྟ་ག་སྒྲ་ལ་དང། དཔའ་མོ་རབ་གཏུམ་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྐྱབ་ཐབས་
ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་རེ་རེ་ནས་གསལ་བཏབ་ཅིང། ཅིབས་བརྒྱད་པོ་དེ་ལ་ཡང་གནས་
དང་ཉེ་བའི་གནས་ཏེ་ལྷུ་ལྷེ་ར་མ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་དངོས་ཡིན་སྟེ་མ་དང།
དེ་ན་བཞུགས་པའི་དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མོ་རྣམས་ཀྱང་གནས་དེ་རྣམས་ན་བཞུགས་
པའི་སྟོན་ལྟ་བཞི་དང་གྲི་ཟ་བཞི་འདུལ་བྱེད་ཀྱི་དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མོ་དངོས་ཡིན་

སྣམ་དུ་མོས་པ་བྲགས་ཐག་ཏུ་བྱས་ཏེ་བསྐྱོམ། གསུང་གི་འཁོར་ལོའི་ཤར་ཅིབས་ཀྱི་
མ་རྩུ་བ་སྟེ་འདོད་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་ཕྱོགས་གཡོན་སྐྱོར་དང་མཆོམས་
གཡས་སྐྱོར་དུ་དཔའ་བོ་སྟུ་གྱ་ཅན་དང་དཔའ་མོ་ས་སྤང་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
སྦྱབ་ཐབས་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་རེ་རེ་ནས་གསལ་གདབ་ཅིང་། ཞིང་དང་ཉེ་བའི་ཞིང་
དང་། ཆེན་ཏུ་དང་ཉེ་བའི་ཆེན་ཏུ་སྟེ་མ་རྩུ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་དངོས་ཡིན་
སྣམ་པ་དང་། དེ་ན་བཞུགས་པའི་དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མོ་རྣམས་ཀྱང་གནས་དེ་རྣམས་
ན་བཞུགས་པའི་གཞོན་སྦྱིན་བཞི་དང་སྤྱི་པོ་བཞི་འདུལ་བྱེད་ཀྱི་དཔའ་བོ་དང་དཔའ་
མོ་བརྒྱད་པོ་དེ་དང་དེ་དངོས་ཡིན་སྣམ་དུ་མོས་པ་བྲགས་ཐག་ཏུ་བྱས་ཏེ་བསྐྱོམ།
སྤྱི་འཁོར་ལོའི་ཤར་ཅིབས་སྟེ་ཏུ་བྱ་རེ་ལ་སོགས་ཕྱོགས་གཡོན་སྐྱོར་དང་མཆོམས་
གཡས་སྐྱོར་དུ་དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་སྟོབས་པོ་ཆེ་དང་དཔའ་མོ་འཁོར་ལོའི་བྲགས་ཅན་
མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྦྱབ་ཐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་རེ་རེ་ནས་གསལ་བཏབ་སྟེ།
ཅིབས་བརྒྱད་པོ་དེ་ཡང་འདུ་དང་ཉེ་བའི་འདུ་བ་དང་། དུར་ཁྲོད་དང་ཉེ་བའི་དུར་ཁྲོད་
དེ་སྟེ་ཏུ་བྱ་རེ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་དངོས་ཡིན་སྣམ་པ་དང་། དེ་ན་བཞུགས་པའི་
དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མོ་རྣམས་ཀྱང་གནས་དེ་རྣམས་ན་བཞུགས་པའི་སྟོན་ལྟ་མིན་
བཞི་དང་སྦྱ་བཞི་འདུལ་བྱེད་ཀྱི་དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མོ་བརྒྱད་པོ་དེ་དང་དེ་དངོས་ཡིན་
སྣམ་དུ་མོས་པ་བྲགས་ཐག་ཏུ་བྱས་ཏེ་བསྐྱོམ། དེ་ནས་ཤར་སྐོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་
གཡོན་སྐྱོར་དང་མཆོམས་གཡས་སྐྱོར་དུ་སྐོ་མཆོམས་མ་བརྒྱད་སྦྱབ་ཐབས་ནས་
འབྱུང་བ་བཞིན་རེ་རེ་ནས་གསལ་བཏབ་ཅིང་སྐོ་བཞི་དང་མཆོམས་བཞི་ཡང་འཐུང་།

གཙོད་དང་ཉེ་བའི་འཕྲང་གཙོད། གྲོང་མཐའ་དང་ཉེ་བའི་གྲོང་མཐའ་བརྒྱད་པོ་དངོས་
ཡིན་སྟམ་པ་དང་། གློ་མཚམས་མ་བརྒྱད་ཀྱང་གནས་དེ་ནམས་ན་གནས་པའི་སྒོན་མ་
མེན་མ་བཞི་དང་མིའམ་ཅེ་མོ་བཞི་འདུལ་བྱེད་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་འཛིག་ཉེན་གསུམ་རྒྱལ་དང་ལྷ་
མོ་གློ་རྩི་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་དང་དེ་དངོས་ཡིན་སྟམ་དུ་མོས་པ་ཤུགས་བྲག་ཏུ་
བྱས་ཏེ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཁྲ་གདོང་མ་སོགས་ཀྱི་དབུ་རིལ་པོ་ཁྲ་ཏ་སོགས་
ཀྱི་གདོང་པ་མ་ཡིན་པར་མཆུ་ཅམ་ཞིག་སྟོག་ཆགས་དེ་དག་གི་ནམ་པ་ཅན་དུ་བསྒྲོམ་
པ་ཡིན་ནོ་གསུངས།

གསུམ་པ་དག་པ་བྲན་ཞིང་ལུས་དཀྱིལ་བསྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་
མ་ཐུན་ཀྱི་དག་པ་བྲན་པ་དང་། ལུས་དཀྱིལ་བསྒྲོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
དབང་པོ་རྣམས་པོས་བསྒྲོམ་ཚུལ་དང་རྟུལ་པོས་བསྒྲོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་
སྤར་བཤད་པའི་མཁའ་གསང་བྱེན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། གནས་བཞེར་སྤགས་འཁོར་
བཀོད་པ་རྣམས་འདིར་ཡང་བྲན་པར་བྱས། སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་རྗེས་ཆགས་ཀྱི་
མེས་བྱང་སེམས་ཁྱེ་བས་དགའ་བཞི་རིམ་གྱིས་བྲངས་པའི་མཐར་ལྷན་སྦྱེས་ཀྱི་བདེ་
བས་ཆོས་ཅན་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་དམིགས་པ་
དང་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐོག་ཆས་བྱེ་བས་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་པོ་ལྷ་སོ་བདུན་
དུ་ཤར་བའོ་སྟམ་དུ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི་སྤྱབ་ཐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་དམིགས་རྣམ་མི་མ་ཐུན་པའི་བྲན་པ་

ཉེར་གཞག་སོགས་སོ་བདུན་པོ་དེ་ལྟ་མོ་སོ་བདུན་པོ་དེ་དང་དེར་ཤར་བའོ་སྙམ་དུ་རེ་
རེ་ནས་བསྒོམ་པར་བྱཏོ། །འོ་ན་ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞི་གཞན་ནམས་ལས་འབྱུང་བ་
དང་མི་མ་སྙན་པར་འདིར་མཐའ་མར་འབྱུང་བ་རི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་
ནི་བྱང་ཕྱོགས་སུ་མ་ནམས་ཀྱིས་མི་མ་སྙན་ཕྱོགས་སྟོང་བ་དང་མ་སྙན་ཆེན་སྐྱབ་པ་
ནམས་ཉེ་དུ་ཀ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དག་
བྱ་ལྟ་རེ་གཉིས་ཡོད་པ་ལ་དག་བྱེད་སོ་བདུན་ལས་མ་བྱུང་བ་རི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་
ནི་དག་བྱ་ལྟ་ཡབ་ཡུམ་སྤང་རེ་དང་དག་བྱེད་རེ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ། སྦྱོར་ཚུལ་ཡང་དག་
པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཉེ་དུ་ཀ་དང་སྤྱར་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་དག་བྱེད་སུ་མ་ནམས་ཀྱང་
དཔའ་ལོ་དང་སྦྱོར་བ་དོན་གྱིས་འབྱུབ་ཅིང་། དེས་ཡང་དག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་པག་མོ་
དང་སྦྱོར་བ་ཡང་དོན་གྱིས་འབྱུབ། དག་པ་འདི་དག་ནི་ཡབ་ཡུམ་སྙན་མོང་གི་དག་
པཏོ། །

གཉིས་པ་ལུས་དཀྱིལ་བསྒོམ་ཚུལ་ལ་གཉིས། ལུས་རགས་པ་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་དུ་བསྒོམ་ཚུལ་དང་། སྤ་བ་ཅ་དང་ཁམས་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྒོམ་
ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤར་གྱི་ཕྱི་དཀྱིལ་བསྒོམ་པའི་རྒྱན་བསྐྱར་ཉེ་དེའི་འོག་དུ་ལུས་
དཀྱིལ་སྒོམ་པ་ཡང་མིན་ལ། ཕྱི་དཀྱིལ་གྱི་ནང་དུ་འཁོར་དུ་བྲེ་བ་ཅུག་པ་ལྟར་སྒོམ་
པ་ཡང་མིན་ནོ། །འོ་ན་རི་ལྟར་སྒོམ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤར་བསྒོམས་པའི་ཕྱི་དཀྱིལ་གྱི་ཆ་
དེ་དང་དེ་ནམས་དང་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་ནམས་ཚོགས་པ་ལས་ཕྱི་དཀྱིལ་
གྱི་རྒྱན་དེ་དང་དེས་སྙན་ཅིག་བྱེད་ཆེན་དང་། རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཆ་དེ་དང་དེས་ཉེར་

ལེན་བྱས་པ་ལས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་ལུས་དཀྱིལ་
ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཆ་དེ་དང་དེར་གྱུར་པར་བསམ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྲུམ་
བུ་དཀར་པོ་དང་ཁྱ་སྤྲུམ་པ་ན་སྤྲུམ་བུ་སྐད་ཅིག་སྤྲུམ་པ་ཉར་ལེན་དང་། ཁྱ་
སྤྲུམ་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མས་ལྟན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་བྱས་པ་ལས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་
སྤྲུམ་བུ་ཁྱ་སྤྲུམ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་རེ་རེ་ནས་གསལ་འདེབས་བ་ནི།
རང་གི་རྒྱུ་པ་གཉིས་བསྐྱད་པ་གཞུང་དབྱིབས་སུ་ཡོད་པ་དེ་ལས་རང་འབྲས་གཉིས་པ་
ཞིག་ཆད་དེ། སྤར་བསྐྱོམས་པའི་ཕྱི་དཀྱིལ་གྱི་རྒྱུད་གི་རྒྱན་གྱིས་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་
དང་ཆོགས་པ་ལས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཆ་དེས་ཉར་ལེན་དང་། ཕྱི་དཀྱིལ་གྱི་རྒྱུད་དཀྱིལ་
གྱིས་ལྟན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་བྱས་པ་ལས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཆ་དེ་
ལུས་དཀྱིལ་གྱི་རྒྱུད་དཀྱིལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེས་གཞན་རྣམས་ལ་འང་རིགས་
འགྲོ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་པ་བསྐྱད་ལས་ཀ་བ་བསྐྱད་ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་རང་གི་རྒྱུ་
པའི་རྒྱུ་པ་བཞི་དང་ཅ་བྱུག་གི་རྒྱུ་པ་བཞི་སྟེ་བསྐྱད་ལས་རང་འབྲས་གཉིས་པ་ཞིག་ཆད་
ནས་སྤར་བསྐྱོམས་པའི་ཕྱི་དཀྱིལ་གྱི་ཀ་བ་བསྐྱད་དང་ཆོགས་པ་ན་དེས་ལྟན་ཅིག་
བྱེད་ཀྱིན་དང་། རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཆ་དེས་ཉར་ལེན་བྱས་པ་ལས་སྐད་ཅིག་གཉིས་
པར་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཆ་དེས་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ཀ་བ་བསྐྱད་དུ་གྱུར་པར་བསམ་བ་ཡིན་
ནོ། །

གཉིས་པ་ཐ་བ་ཅ་དང་ཁམས་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱོམ་པ་ལ་གསུམ།
གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་སོགས་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོའི་ལུས་དཀྱིལ་བསྐྱོམ་པ། དཔེར་བོ་

ཉེར་བཞིའི་ལུས་དགྲིལ་བསྐྱོམ་པ། སྐྱོ་མཆམས་མ་བརྒྱད་ཀྱི་ལུས་དགྲིལ་བསྐྱོམ་
པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་སྤྲང་ཁའི་ཅ་འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྲིའི་ནང་གི་དབྱིང་མི་
ཤེགས་པའི་ཐེག་ལེ་དཀར་པོ་ཤེན་ཏུ་ཕྱ་བ་རྩྱུ་ཡིག་གི་གཟུགས་ཡུངས་ཀར་སྐྱོམ་
པའི་ཆད་ཅམ་དུ་གནས་པ་དེ་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱ་བ་ལས། ཡབ་ཉེ་དུ་ཀ་སྐྱབ་ཐབས་
ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་གྱི་ཞལ་བྱག་ཡོངས་རྫོགས་ཡུངས་ཀར་སྐྱོམ་པའི་ཆད་ཅམ་མི་
ཤེགས་པའི་ཐེག་ལེ་དཀར་པོ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱོམ། ལྷེ་བའི་ཅ་
འཁོར་གྱི་ནང་གི་བག་མོ་ཉི་ལ་ཀ་ཞེས་པའི་སྐྱས་བསྐྱན་པའི་དམར་ཆ་གཏུམ་མའི་
མའི་ཨ་ཐུང་ཤད་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་དུ་གནས་པ་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱ་བ་ལས། ཡམ་
རྩོུ་ཐག་མོ་དམར་མོ་ཡུངས་དཀར་སྐྱོམ་པའི་ཆད་ཅམ། ཐེག་ལེ་དེ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་
མེད་དུ་བྱས་ནས་གནས་དེར་བསྐྱེད་དེ་སྤྲང་ཁར་བྱོན་ནས་ཡབ་དང་འབྱུང་བས་ནི་
དབྱིང་དང་ཐེག་ལའི་ངོ་བོ་གཉིས་སྤྲང་ཁར་ཐད་ནས་སྐྱོམས་པར་འབྲུག་པར་མཆོན་
པའོ། །དེ་ནས་སྤྲང་ཁའི་ཤར་གྱི་ཅ་འདབ་གསུམ་སྐྱོར་མ། བྱང་གི་གཏུམ་མོ། ལུབ་ཀྱི་
བྲིམ་མ། ལྷོའི་འདོད་མ་ལྷེ་བཞི་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱ་བ་ལས་གཟུགས་ཅན་མཁའ་
འགོ་མ་སོགས་བཞི་ཅ་ཁམས་དེ་དང་དེ་ནས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་
བསྐྱོམ། དེ་ནས་ཤར་ལྷོ་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པ་བཞིའི་ཅ་འདབ་བཞི་འོད་དུ་མེར་
གྱིས་ཁྱ་བ་ལས། བདུད་ཅི་ལྷས་བཀའ་བའི་ཐོད་པ་བཞི་ཅ་ཁམས་དེ་བཞི་དང་ངོ་བོ་
དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱོམ།

གཉིས་པ་ནི། རང་གི་སྤྱི་བོ། སྤྱི་གཙུག་ཀྱི་བ་གཡས། ལྷག་པ། རྩ་བ་གཡོན།

གཉིས་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱ་བ་ལས་མཐུ་གྱི་ལ་དང་གཏུམ་མིག་མ་གཉིས། × རྩ་
བ་གཡས་བ་ཨོ་ཤི་ཡ་ནང་གནས་པའི་རྩ་ནང་གི་ཁམས་རྩ་རྩེ་བ་མ་ཁམས་བགས་
བ་དང་རྩི་འབབ་བ་གཉིས་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱ་བ་ལས་གྱི་ལ་དང་འོད་ལྡན་མ་
གཉིས། × ལྷག་བ་ཨུ་ཏར་གནས་པའི་རྩ་ནང་གི་ཁམས་དང་རྩ་གཡོན་བ་མ་ཁམས་
ཤ་འབབ་བ་གཉིས་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱ་བ་ལས་མཆེ་བ་རྣམ་བར་གཅིགས་བ་དང་སྒྲ་
ཅན་མ་རྩ་ཁམས་དེ་དང་དེ་དག་དང་འོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ཏེ་བསྐྱོམ་བ་སྟེ་གནས་
སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྩ་བ་གཡོན་བ་གྱོ་དུ་ཕ་རིར་གནས་པའི་རྩ་ནང་གི་ཁམས་དང་རྩ་
ཐུང་དུ་མ་ཁམས་རྒྱས་བ་འབབ་བ་གཉིས། འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱ་བ་ལས་སྒྲ་རྩེ་
རི་ན་དང་དབང་བོའི་སྒོ་ཅན་མ་གཉིས། × སྤོན་མཆོམས་ར་མེ་ཤུ་རིར་གནས་པའི་རྩ་
ནང་གི་ཁམས་དང་རྩ་རུས་སྤུལ་སྤྱེས་མ་ཁམས་རུས་བ་འབབ་བ་གཉིས་འོད་དུ་མེར་
གྱིས་ཁྱ་བ་ལས་འོད་དབག་མེད་དང་ཁམ་རི་གཉིས། × མིག་གཉིས་དེ་ཕྱི་གོ་ཁྱིར་
གནས་པའི་རྩ་ནང་གི་ཁམས་དང་རྩ་བསྐྱོམ་བ་མ་ཁམས་མཆེན་བ་འབབ་བ་གཉིས་
འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱ་བ་ལས་རྩི་རྩི་འོད་དང་ལྡན་འོད་དབང་སྤྲུག་མ་གཉིས། × ལྷག་བ་
གཉིས་སྒྲ་ལ་ཕར་གནས་པའི་རྩ་ནང་གི་ཁམས་དང་རྩ་དབང་མོ་ཁམས་ཤང་འབབ་བ་
གཉིས། × རྩི་རྩི་སྤྱི་དང་ཤིང་གི་མ་རྩ་ཁམས་དེ་རྣམས་དང་འོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་
ནས་བསྐྱོམ་བ་ནི་ཉེ་བའི་གནས་ཏེ་སྤྲུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལྷ་རྣམས་སྤྱི་མཛད་གཞི་སྤོ་
དེ་བཞིན་དུ་མཆོད་ཁུང་གཉིས་ཀླ་མ་རུ་བར་གནས་པའི་རྩ་ནང་གི་ཁམས་དང་རྩ་སྤོན་
ལྡན་མ་ཁམས་མིག་འབབ་བ་གཉིས་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱ་བ་ལས་སྤྱི་གྲུ་ཅན་དང་ས་

སྤང་མ། ལུ་མ་གཉིས་ཨོ་ཁེར་གནས་པའི་རྩ་ནང་གི་ཁམས་དང་རྩ་མཚུག་མ་ཁམས་
མཁྲིས་པ་འབབ་པ་གཉིས་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ལྷ་བ་ལས་རལ་བ་ཅན་དང་འཛིགས་
བྱེད་ཆེན་མོ་བསྐྱེད་དེ་ཞིང་ངོ། །ལྷེ་བ་ཉི་ཤ་ཀུ་ཞེར་གནས་པའི་རྩ་ནང་གི་ཁམས་དང་
རྩ་མ་མོ་ཁམས་སྒོ་བ་འབབ་པ་གཉིས་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ལྷ་བ་ལས། དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་
དང་རྒྱུད་གི་བྲུགས་ཅན་མ། ལྷ་རྩེ་གོ་ས་ལར་གནས་པའི་རྩ་ནང་གི་ཁམས་དང་རྩ་མ་
ཆན་མོ་ཁམས་རྒྱ་མ་འབབ་པ་གཉིས་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ལྷ་བ་ལས་དོ་རྩེ་རྩྱུ་མཛད་དང་
ཆང་འཐུང་མ་གཉིས་བསྐྱེད་དེ་ཉེ་བའི་ཞིང་ངོ། །ཁ་ཀ་ལིང་ཀར་གནས་པའི་རྩ་ནང་གི་
ཁམས་དང་རྩ་བསེལ་སྤྱོན་མ་ཁམས་ངོས་ཀྱི་རྩ་རྒྱས་འབབ་པ་གཉིས་འོད་དུ་མེར་
གྱིས་ལྷ་བ་ལས་རབ་ཏུ་བཟང་པོ་དང་སྤྱོད་སངས་ལྷ་མོ། x མགྱིན་བ་ལས་པ་ཀར་གནས་
པའི་རྩ་ནང་གི་ཁམས་དང་རྩ་ཆེ་བ་མ་ཁམས་ལྷོ་བ་འབབ་པ་གཉིས་འོད་དུ་མེར་གྱིས་
ལྷ་བ་ལས་དོ་རྩེ་བཟང་པོ་དང་ཤིན་ཏུ་བཟང་མོ་རྣམས་སྐྱེ་མཆེད་ཆེན་ཏེ། །སྤྱིང་ཀ་ན་
ཅིར་གནས་པའི་རྩ་ནང་གི་ཁམས་དང་རྩ་གཞོལ་མ་ཁམས་བཤང་བ་འབབ་པ་གཉིས་
འོད་དུ་མེར་གྱིས་ལྷ་བ་ལས་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་མོ་དང་རྩ་སྤྱོད་མ། འབྲས་བུ་གཉིས་ཉི་
མ་ལ་ཡར་གནས་པའི་རྩ་ནང་གི་ཁམས་རང་རྩ་དང་མ་ཁམས་ཆོགས་མའི་མཆམས་
འབབ་པ་གཉིས་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ལྷ་བ་ལས་མིག་མི་བཟང་དང་བྱ་གཞོང་མ་བསྐྱེད་པ་
ནི་ཉེ་བའི་ཆེན་ཏེ་སྤྱེ། གསུང་གི་འཁོར་ལོའི་ལྷ་རྣམས་སྤྱོད་མཛད་པོ་རྩ་ཁམས་དེ་
དང་དེ་རྣམས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་བསྒོམ། དེ་བཞིན་དུ་མཆོན་མ་སྤེ་ཏ་
དུ་རིར་གནས་པའི་རྩ་ནང་གི་ཁམས་དང་རྩ་གཟུགས་ཅན་མ་ཁམས་བད་ཀན་འབབ་

བ་གཉིས་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱ་བ་ལས་སྟོབས་སོ་ཆེ་དང་འཁོར་ལོའི་ཤུགས་ཅན་མ།
བཤང་ལམ་གྱི་ཉ་དེ་ཨ་ཏར་གནས་པའི་ཅ་ནང་གི་ཁམས་དང་ཅ་སྤྱི་བ་མ་ཁམས་ནག་
འབབ་བ་གཉིས་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱ་བ་ལས་རིན་པོ་ཆེ་དྲེ་དང་དུམ་སྤྱིས་མ་ནམས་
བསྐྱེད་དེ་འདུ་བའོ། །བརྒྱ་གཉིས་སྟོ་རྒྱུར་གནས་པའི་ཅ་ནང་གི་ཁམས་དང་ཅ་རྒྱ་
སྤྱིན་མ་ཁམས་ཁྲག་འབབ་བ་གཉིས་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱ་བ་ལས། ཉ་མགྱིན་དང་ཆང་
ཆོང་མ། འེན་བ་གཉིས་སུ་ཨཾ་བི་བར་གནས་པའི་ཅ་ནང་གི་ཁམས་དང་ཅ་སྦྲོར་བལ་
མ་ཁམས་རྩལ་འབབ་བ་གཉིས་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱ་བ་ལས་ནམ་མཁའི་སྒྲིང་པོ་
དང་འཁོར་ལོའི་གོ་ཆ་མ་ནམས་བསྐྱེད་དེ་ཉེ་བའི་འདུ་བའོ། །སོར་མོ་བཅུ་དྲུག་རྒྱ་ག་
རར་གནས་པའི་ཅ་ནང་གི་ཁམས་དང་ཅ་སྤྱི་བུ་མ་ཁམས་ཆོལ་འབབ་བ་གཉིས་འོད་
དུ་མེར་གྱིས་ཁྱ་བ་ལས་དཔལ་ཉེ་རུ་ཀ་དང་ཤིན་ཏུ་དཔལ་འོ། །བོལ་གོང་གཉིས་སིརྩར་
གནས་པའི་ཅ་ནང་གི་ཁམས་དང་ཅ་བྱུབ་བ་མ་ཁམས་མཆོལ་མ་འབབ་བ་གཉིས་
འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱ་བ་ལས་བརྒྱ་གར་གྱི་དབང་ལུག་དང་སྟོབས་ཆེན་མ་བསྐྱེད་བ་
ནི་དུར་ཁྲོད་དེ། མཐེ་བོང་བཞི་མ་རུར་གནས་པའི་ཅ་ནང་གི་ཁམས་དང་ཅ་འཆོད་བ་
མ་ཁམས་ལུང་བསྐྱམས་འབབ་བ་གཉིས་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱ་བ་ལས་ནམ་བར་སྤང་
མཛད་དང་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་བཞི། དུས་མོ་གཉིས་ཀྱི་ལུ་རྒྱར་གནས་པའི་ཅ་ནང་
གི་ཁམས་དང་ཅ་ཡིད་བཟང་མ་ཁམས་བྱིས་པའི་སྤབས་ཞེས་བ་མཆོན་བ་ཅ་མ་
སྟེ་སྟེ་ཆུ་འབབ་བ་གཉིས་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱ་བ་ལས་དྲོ་མེས་དཔལ་དང་བཙོན་
འབྲས་ཆེན་མོ་གཉིས་བསྐྱེད་བ་སྟེ་ཉེ་བའི་དུར་ཁྲོད་དེ་སྤྱིའི་འཁོར་ལོའི་ལྷ་ནམས་སྤྱི་

མདོག་དཀར་པོ་ཅ་ཁམས་དེ་དང་དེ་རྣམས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་བསྒོམ།
འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་འདི་རྣམས་འགའ་ཞིག་ལ་གནས་གྱི་དབང་
གིས་གཉིས་དང་བཞི་དང་བརྒྱད་དང་བཅུ་བྱག་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་ཡང་། རང་རང་
གི་དག་བྱེད་བཞིའི་དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མོ་དེ་ཉིད་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པས་དཔའ་བོ་
དང་དཔའ་མོ་ཉིད་བཞིར་མ་འདུས་པའི་སྒྲིན་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་རེག་བྱ་འབབ་པའི་སྤྱིང་ཁའི་ཅ་རྒྱད་ཁ་སྒོ་སྟེ་སྟེའི་ཅ་བ་
དང་། རྟེ་བའི་བྱག་པ་དང་། ཉགས་དང་། བཤང་ལམ་གྱི་སྒོ་རྣམས་སུ་ཕྱིན་པ་འོད་དུ་
མེར་གྱིས་ལྷ་བ་ལས། རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཁྲ་གདོང་མ། ལྷག་གདོང་མ། ཁྲི་གདོང་མ།
པག་གདོང་མ་རྣམས་སུ་གྱུར་པ་ཅ་ཁམས་དེ་དང་དེ་རྣམས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་
བྱས་ནས་བསྒོམ། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སྐྱའི་རོ་བཞི་འབབ་པའི་སྤྱིང་ཁའི་ཅ་རྒྱད་
བཞི་སྒྲིན་མཆམས་དང་། མིག་དང་། རྩ་བ་དང་། ལྷ་བཞིར་ཕྱིན་པ་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ལྷ་
བ་ལས་གཤིན་རྗེ་བརྟན་མ་དང་། གཤིན་རྗེ་པོ་ཉ་མོ་དང་། གཤིན་རྗེ་མཆེ་བ་མ་དང་།
གཤིན་རྗེ་འཛོམས་མ་རྣམས་སུ་གྱུར་པ་ཅ་ཁམས་དེ་དང་དེ་རྣམས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་
མེད་དུ་བྱས་ཏེ་ལྷ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་རང་གི་གནས་སུ་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་
བརྟན་ཤར་བ་བཞིན་དུ་བསྒོམ།

བཞི་པ་གོ་བགོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་ནས་དབང་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་ལ་ཡང་
གཉིས། གོ་བགོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་དང་། དབང་བསྐྱར་ཞིང་རིགས་བདག་གིས་
རྒྱས་བཏབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གོ་བགོ་བ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་པའོ། །དང་པོ་

ནི། རང་གི་སྙིང་ཁར་ཨོྫ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ། རང་གི་སྙིང་གའི་ཐད་ཀྱི་ལ་ལྷགས་
མཆོམས་སུ་རྒྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྙིང་དུ་ཨོྫ་དཀར་པོ་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་། དེ་
འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱ་བ་ལས་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་སྐྱབ་ཐབས་ནས་འབྱུང་བ་
ལྟར་བསྐྱེད་ལ་བདེ་སྙིང་གི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་མེ་འོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་
ཤར་བ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱོམ། དེས་ཡབ་ཀྱི་གོ་ཆའི་ལྷ་གཞན་ལའང་རིགས་འགྲེ།
དེ་བཞིན་དུ་གཙོ་མོའི་ལྷ་བར་ཨོྫ་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་ཡང་། ཡུམ་གྱི་ལྷ་བར་ཉི་མའི་
དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྙིང་དུ་ཡི་གེ་ཨོྫ་པོ་དམར་པོ་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་། དེ་འོད་དུ་མེར་
གྱིས་ཁྱ་བ་ལས་རྗེ་རྗེ་པག་མོ་ཡབ་ཡུམ་སྐྱབ་ཐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བསྐྱེད་ལ།
བདེ་སྙིང་གི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་མེ་འོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་བཞིན་
དུ་བསྐྱོམ། དེས་ཡུམ་གྱི་གོ་ཆའི་ལྷ་གཞན་རྣམས་ལའང་འགྲེ་བར་བྱས་ཏེ། ལྷ་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞལ་ཕྱིར་བལྟས་ཏེ། བསྐྱོམ་པ་ནི་རྒྱས་པ་དང་། ཡང་ན་རྒྱ་ཉིའི་
དགྲིལ་འཁོར་སོ་སོའི་སྙིང་དུ་ཡི་གེ་ཉིས་(མཆོན་ཆོན་) དེ་གོ་ཆའི་ལྷ་རང་རང་གི་ངོ་
ཐོར་བལྟས་ནས་བསྐྱོམ་པ་ནི་བསྐྱུས་པའོ། །གོ་ཆ་འདི་ལྟར་བཀོད་པས་པར་བགེགས་
འཕེགས་ཤིང་ཚུར་བགེགས་གྱིས་མི་བྱེད་པའི་གོ་ཆ་བཟང་པོ་དང་འབྲ་བས་གོ་ཆ་
ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་པ་བཙུག་པ་ནི། གཙོ་ཐོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱགས་ཀར་ཉི་མའི་
དགྲིལ་འཁོར་དམར་ཁྲིལ་ལེ་བ་རེ་རེའི་སྙིང་དུ་རྩྱ་ཡིག་སྟོན་པོ་རེ་གསལ་བཅུ་བ་རྟུང་
པ་རྗེ་རྗེའི་སྐྱེལ་ཀྱང་བཅས་པ་བཞིག་སྟེ་གཡས་སུ་བརྒྱུང་པའི་གཡས་པའི་མཐེབ་

ཆེན་གྱི་སྤྲེང་དུ་གཡོན་པའི་མཐེབ་ཆེན་གྱིས་མནན་ལ་ལག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཛུ་བ་སོ་
གཉིས་ལུ་གྲུ་རྒྱུད་དུ་མདུད་མཐེ་བོང་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྲར་བ་འོག་དུ་བརྒྱུང་གྲུང་
སོ་གཉིས་ཅེ་སྤྲེང་དེ་བརྒྱུང་ལ་མིང་མེད་དང་མཐེའུ་རྒྱུང་རྣམས་བརྒྱུང་པའི་འབར་བ་
ལྟར་བྱས་པ་ལ་ཐོག་མར་འོག་དུ་ཕྱོགས་ཏེ་གྲེན་དུ་བཏེག་སྟེ་མིག་གཉིས་དམའ་བར་
གཏད་པ་གཡོན་ཕྱོགས་ནས་གྲེན་དུ་བལྟས། འབར་བའི་ཕྱག་རྒྱ་དཔལ་བའི་དབྱེས་
སུ་གཡོན་དུ་བསྐྱོར་ཞིང་དེ་ནས་གཡས་སུ་བསྐྱོར་ལ་ངག་དུ་མོ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་།
དེའི་ཆེ་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་རྒྱུ་ལས་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་བྱ་དཔག་དུ་མེད་
བ་སྒྲོས་པས་དཔའ་བོ་རྣལ་འབྱོར་མ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་གྱུར་བ་དང་དབང་གི་
ལྷ་དང་བཅས་པ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་རང་བཞིན་ཆོས་སྐུ་
བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གནས་ནས་གཟུགས་སྐྱའི་རྣམ་པར་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའི་ཁམས་
ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པར་སྦྱུན་ཐངས་ལ་འོད་ཟེར་རང་གི་སྤྲིང་ཁར་བསྐྱུ་ཞིང་དབང་གི་ལྷ་
སོ་རྣལ་འབྱོར་མ་སོ་བདུན་གྱི་ཕྱག་གཡས་ན་རྩ་མ་བྱ་དང་གཡོན་ན་ཐོད་པ་བདུད་
ཅིས་གང་བ་འཛིན་པར་བསམས། དེ་ནས་རིགས་མ་བཅུ་དྲུག་གིས་མཆོད་པ་སྤར་
ལྟར་ཐུལ་ལ། བརྗོད་ཨི་ཀྱུ་ཤ་རྩ་ཞེས་པའི་ཆེ་ཡི་ཤེས་པ་རྣམས་དམ་ཆིག་པ་སོ་སོའི་
སྤྲེང་དུ་དགུག། །བརྗོད་སྤྲེང་གྱི་ ཞེས་པའི་ཆེ་ཡི་ཤེས་པ་རྣམས་དམ་ཆིག་པ་སོ་སོར་
ཐེམ་གྲང་རྒྱུ་ནང་དུ་འོ་མ་སྐྱགས་མ་ཐག་པ་རྩུང་ཟད་མ་འདྲེས་པར་གནས་པ་ལྟར་སོ་
སོར་མ་འདྲེས་པར་བསམ། བརྗོད་སྤྲོ་ཤི་ ཞེས་པའི་ཆེ་ཡི་ཤེས་པ་དང་དམ་ཆིག་པ་
དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་པར་བསམ། བརྗོད་སྤྲོ་རྟོ་ ཞེས་པའི་ཆེ་ཡི་ཤེས་པ་དམ་ཆིག་པ་

ལ་བརྟན་པར་བཞུགས་པར་བསམ། དེ་ནས་ཨོ་ཡོ་ག་ཤརྩུང་ ཞེས་སོགས་བརྗོད་
ནས་དམ་ཡེ་གཉིས་རོ་མཉམ་དུ་སྦྱར་བས་མཆོན་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གི་ཡེ་
ཤེས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ཡིན་ལ། དེའི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་གི་ཆ་
ཤེས་རྣམས་ཀྱང་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་ལའོར་དུ་ཤར་བ་དེ་རོ་སྟོན་དུ་ར་རྒྱལ་
བཟུང་ལ་རང་གི་སྟོང་ཁའི་ཐད་དུ་ལག་པ་གཉིས་བད་ཀོར་བྱས་པའི་མཐར་འབྱུང་
པའི་ཚུལ་བྱེད་པས་སྟོང་པོའི་བྱག་རྒྱ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་སྐད་ཅིག་མའི་སྐགས་
གསུམ་བརྗོད་ལ་གཞུགས་སྦྱོར་དང་ཆོས་སྦྱུ་ལ་ར་རྒྱལ་སྤར་ལྟར་བཞག་པ་བསྟོམ་སོ། །

གཉིས་པ་དབང་བསྐྱར་ཞིང་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་གདབ་པ་ནི། རིགས་མ་
བཅུ་དྲུག་གིས་སྤར་ལྟར་མཆོད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གིས་བདག་ལ་
མཛོན་པར་དབང་བསྐྱར་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དེ་རྣམས་གིས་
རི་ལྟར་བལྟམས་པ་ཅམ་གིས་ནི་ཞེས་པ་ནས་ཤེ་ཀ་ཏ་ས་མ་ཡ་སྤྱི་ཡེ་རྒྱ། ཞེས་པའི་
བར་གསུངས་ཤིང་། རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་གིས་བྱག་གཡོན་པའི་ཐོད་པའི་བདུད་
ཅིས་སྦྱི་བོ་ནས་རྒྱ་རུབ་གི་ཚུལ་དུ་དབང་བསྐྱར་བས་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་རྒྱན་སྦྱི་བོ་ནས་
ཞུགས། བྱས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་གི་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་རྒྱན་གིས་མེར་གིས་གང་།
རྒྱ་སྟག་མ་སྦྱི་གཙུག་ཏུ་སྦྱང་གིས་ལུང་པ་འོད་དུ་མེར་གིས་ཞུ་བ་ལས་གཙོ་བོ་ལ་མི་
བསྟོད་པ་སྟོན་པོ་ཞལ་གཅིག་བྱག་གཉིས་ས་གཞོན་མཉམ་གཞག་གི་བྱག་རྒྱ་ཅན་རྟོ་
རྟོ་དང་བྱིལ་བུ་འཛིན་པ། བག་མོ་ལ་རྣམ་སྤྱང་དཀར་པོ་བྱང་རྒྱབ་མཆོག་གི་བྱག་རྒྱ་
ཅན་ལའོར་ལོ་དང་བྱིལ་བུ་འཛིན་པ། སྟོང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་མ་བཞི་ལ་རིན་འབྱུང་

སེར་པོ་མཆོག་སྤྱན་མཉམ་གཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན་རིན་པོ་ཆེ་དང་བྲིལ་བྱ་འཛིན་པ།
ཐུགས་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་སྤར་ལྟ་བུ། གསུང་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་
འོད་དཔག་མེད་དམར་པོ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན་པར་དང་བྲིལ་བྱ་འཛིན་པ། སྤྱི་
འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་རྣམ་སྤངས་སྤར་ལྟ་བུ། དམ་ཆོག་འཁོར་ལོའི་ལྷ་རྣམས་ལ་དོན་
བྱུང་ལྡང་བུ་སྤྱབས་སྤྱན་མཉམ་གཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན་རལ་གྱི་དང་བྲིལ་བྱ་འཛིན་པ་
རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་བཏབ་པའི་དང་པོ་ནི་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུས་རྒྱས་བཏབ་པ།

གཉིས་པ་ནི་ཆོས་སྤྱི་ལ་གཟུགས་སྤྱིས་རྒྱས་བཏབ་པ། གཞན་རྣམས་ནི་རིགས་
ཅན་ལ་རིགས་ཀྱིས་རྒྱས་བཏབ་པའོ། །དེ་ལྟར་དབང་བསྐྱར་བས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་
སྤྲེས། ཉན་མོངས་པ་དྲུག་ལྡ་སྤྱངས་ཡེ་ཤེས་ལྡ་འབྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་གཞག་པ་ནི་ཕྱི་
བསྐྱོད་རིམ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱམས་དབང་ངོ་། །དེ་ནས་སྤྱིང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་མ་བཞི་པག་
མོ་ལ་ཐེམ་ནས་དེ་དང་ཉེ་རྩ་ཀ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་མེས་སྟེ་ལ་བཞག་
པ་མུངས་པ་ལས་སྤྱིས་པའི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་བདག་ཕྱིན་རྒྱབས་སྤྱི་ལུས་དང་
འབྲེལ་བའི་གསང་དབང་དང་། དེ་ནས་ཉེ་རྩ་ཀས་པག་མོ་ཕྱག་རྒྱར་གནང་བ་ལ་
སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་རྒྱང་ཐེམ་པ་ལས་བྱང་པའི་སྟན་སྤྱིས་གྱི་བདེ་བ་སྤྱིས་པ་ནི།
དོན་དམ་འོད་གསལ་དང་འབྲེལ་བའི་ཤེས་དབང་དང་། དེ་ནས་ཉེ་རྩ་ཀས་རིགས་ཀྱི་
བྱ་ཁྱིད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྤྱར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིས་པའི་ཞེས་སོགས་རྒྱང་འཇུག་གི་
བདེ་སྤྱད་དེ་གོ་བ་བསྐྱོད་པ་ནི་རྒྱང་འཇུག་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་བཞི་པ་ཐོབ་ཚུལ་
དམིགས་ཕྱེ་བར་བསྟོམས་པ་ནི་བགོགས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་ཤིང་སྤྱིབ་པ་དང་ཐེག་དམན་

སེལ་བ་དང་། སྒོམ་བརྒྱས་ཀྱི་སྒོད་དུ་བྱང་ཞིང་། ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་འབྲུག་བ་དང་བྱང་
ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཉམས་བ་གསོ་ཞིང་དམ་ཚིག་དང་སྒོམ་བ་ཉམས་བ་གསོ་བ་དང་། མ་
འོངས་བ་ན་སངས་རྒྱས་ལས་དངོས་སུ་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་བ་སྟེ། དགོས་བ་བརྒྱད་
ཡོད་པར་ངོ་བོ་ཆེན་པོ་བཞེད་དོ། །

ལྷ་པ་ལྷ་མཆོད་ཅིང་བསྟོད་བ་ལ་གཉིས། མཆོད་བ་དང་བསྟོད་བའོ། །དང་པོ་ལ།
བྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། སྤར་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་
ན་འདིར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཅིང་རང་གི་སྟོང་ཁ་ནས་རོ་བོ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་ཡིན་བ་ལ་རྣམ་པ་མཆོད་བའི་ལྷ་མོ་རང་རང་གི་མཆོད་རྩས་ཐོགས་བ་དབག་ཏུ་
མེད་བ་སྟོས་ཏེ་ཆུ་གཉིས་ཉེར་སྟོད་རོལ་མོ་འདོད་ཡོན་ལྷ། རྒྱལ་སྤིང་སྤྲ་བདུན་རྒྱལ་
མཆོན་བ་དན་གདུགས་སྒྲ་བྲེ་ལ་སོགས་བ་རྣམས་འབུལ་ཞིང་། དེ་ནས་རིགས་མ་
བརྒྱ་བྲུག་གི་མཆོད་བ་སྤར་ལྷར་སྟོས་ཏེ་འབུལ་བ་ནི། བྱི་བྱམ་དབང་ལམ་བསྐྱེད་རིམ་
དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་བའོ། །

གཉིས་བ་ནི་སྤར་ནང་མཆོད་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་ན་སྐབས་འདིར་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་ལ། རང་གི་ཅ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་མཐོ་བཅིགས་
སམ་ཁྲིམ་ཆོགས་སུ་བཞུགས་པར་གསལ་བཅུབ་སྟེ་མཁོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷགས་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། རང་གི་སྟོང་ཁ་ནས་ལྷ་མོ་རོ་རྩེ་རྩེ་མ་ཕྱག་ན་ཐོད་བ་ཐོགས་བ་
དབག་ཏུ་མེད་བ་སྟོས་ཏེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ནང་མཆོད་ཀྱི་སྟོད་ནས་བདུད་ཅི་
ལུམ་ལུམ་བརྒྱས་ནས་ཕྱལ་བས་མཁོན་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་རྩི་རྩི་འོད་ཟེར་གྱི་སྤྲ་བྱས་

བརྟུང་ཐམས་ཅད་བྲངས་ཏེ་གསོལ་བས་སྤྲུགས་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་བྱུང་བར་
ཅན་སྐྱེས་པར་བསམ་ཞིང་། རང་གི་ལག་བ་གཡོན་པའི་མཐེ་བོང་ཡུམ་གྱི་བསྐྱེད་དང་།
སྤྱོད་མཛུ་བ་ཡབ་ཀྱི་རྩི་རྩེ་ཞོར་བྱུང་བསམས་ལ། བསྐྱེད་མཆོམས་ནས་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བྱུང་བ་གཡོན་པའི་མཐེབ་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱོ་བོ་ནས་གཏོར་
ཏེ་ཅ་བའི་སྐྱེ་མ་དང་། སྤྱོད་མཆོམས་ནས་གཏོར་ཏེ་བརྒྱུད་པའི་སྐྱེ་མ་རྣམས་ལ་འབུལ།
གཞན་ཡང་དབང་བསྐྱར་རྒྱུད་བཤད་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྤྱོད་མཆོམས་
དང་། ལྷེ་ཅེ་དང་སྤྱིང་ཁའི་ཐད་ནས་གཏོར་ཏེ་བརྒྱུད་པའི་སྐྱེ་མས་བསྐྱེན་པའི་སྐྱེ་མ་དང་
ཅ་བའི་སྐྱེ་མས་བསྐྱེན་པའི་སྐྱེ་མ་དང་རང་གིས་བསྐྱེན་པའི་ཆོས་འདི་ལས་གཞན་པའི་
ཅ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེ་མ་རྣམས་ལ་འབུལ། ཡོ་རྩི་རྩེ་ཏེ་ཞེས་སོགས་སྤྲུགས་སོ་སོའི་མཛུག་
རྩུ་ཡི་གོ་གསུམ་བཏགས་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་སྤྱིང་ཁའི་ཐད་ནས་བྱེན་དུ་
འབུལ་ཞིང་། གཞན་ཡང་རྒྱུད་སྤྱི་ཆེན་པོ་བཞི་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྤྱོད་མཆོམས་དང་
ལྷེ་ཅེ་དང་། སྤྱིང་ཁ་གསུམ་དུ་ལག་བ་གཡོན་པའི་མཐེབ་མཛུ་བ་ཀྱིས་ཐེག་ལེ་རེ་བྱས་
ལ་འབུལ། ཆོས་སྤྱོད་རྣམས་དང་སྐྱེ་རྣམས་ལ་ལྷེ་བའི་ཐད་ནས་མཆོག་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱག་
རྒྱས་འབུལ། དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟར་གསལ་བ་ལ་ཡང་ཕུལ་ནས། རང་
གི་ལྷེ་ཐོག་རྩུ་བཞག་ཅིང་ཐུངས་པས་རང་དང་མགོན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་སྤྱོད་སྐྱེས་
ཀྱི་བདེ་བས་ཆོམ་པའི་མོས་བ་བྱ། དེ་ནས་སྤྱིང་ཁ་དང་རང་གི་སྤྱིང་ཁ་ནས་བྱུང་བའི་
རྣལ་འབྱོར་མ་བཞི་དང་སྤྱོད་མཆོམས་མ་བརྒྱུད་ཀྱིས་ཐོད་བ་ན་གནས་པའི་བདུད་ཅིས་
མཆོད་པས་སྤྲུགས་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་བྱུང་བར་ཅན་སྐྱེས་པར་བསམ་བ་ནི་

ནང་གསང་དབང་ལམ་སྒྱུ་ལུས་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི་རང་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་མཁའ་གསང་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་ཏེ་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་པས་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་
བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྦྲེས་པར་བསམས་པ་ནི་དབང་ཤེར་དབང་ལམ་འོད་གསལ་དང་འབྲེལ་
བའི་མཆོད་པའོ། །

བཞི་པ་ནི་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་
རྟོགས་པས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱུན་པར་བར་བསམས་པ་ནི་དབང་ཆོག་
དབང་ལམ་ཟུང་འཇུག་དང་འབྲེལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་
བསྟོད་པ་ནི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞབས་ལ་འཇུག་ཏེ་བྱག་
བྱས་ཏེ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྐང་བརྒྱད་ཀྱིས་སྤུང་མོང་དུ་བསྟོད་པ་དང་། སྤུང་མོ་མ་ཡིན་
པ་རང་རང་གི་སྤྲུགས་བརྩོན་ནས་བསྟོད་པ་ཡིན་ལོ། །

དུག་པ་ལ་གཉིས། ལྷའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་པ་དང་དག་པ་བྲན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
རྐྱད་ཅིག་གོང་བསྐྱེད་ནས་བཟུང་འདིའི་བར་གྱི་དམིགས་རྣམས་མཐའ་དག་ལ་རྣམ་རྟོག་
གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་དབྱུང་སྒྲོམ་དགོས་པ་ལ་དབྱུང་སྒྲོམ་དང་། འཛོག་སྒྲོམ་
དགོས་པ་ལ་འཛོག་བསྐྱོམ་བྱས་ཏེ། རྐབས་འདིར་སླེབ་པ་ན་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྤྱིང་བ་
འདོན་ཚུལ་ནི། སེམས་མ་ཡིངས་པར་གཙོ་བོའི་ཞབས་འོག་གི་བསྐྱེད་ནས་དབྱེད་རྩི་
ཅེ་ལུ་པའི་བར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱུང་ཅིང་དབྱུང་དོན་ལ་ཅེ་གཅིག་
ཏུ་འཛོག་པའི་འཛོག་སྒྲོམ་རེ་ཡང་བྱེད། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་པག་མོ་བདེ་ཆེན་གྱི་ལྷ་

མོ་བཞིན་ས་དུར་ཁྱོད་ཀྱི་བར་གྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱུང་པའི་དབྱུང་སྒྲིམ་རེ་དང་། དབྱུང་དོན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་
པའི་འཛོག་སྒྲིམ་སྟེལ་མར་བྱེད། སྤར་ཡང་དུར་ཁྱོད་ནས་གཙུག་པོའི་བར་དབྱུང་སྒྲིམ་
སྤར་བཞིན་བྱེད། དེ་རྫོགས་པ་དང་ཞལ་ཕྱག་གཞན་སྒྲིམ་པ་རེ་ཞིག་བཏང་སྒྲིམས་
སུ་བྱས་ལ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་ལ་སེམས་བཟུང་བ་ལ་བསྐྱབ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་
གཉིས་ལས། རང་ཉིད་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤྲང་བ་འགོག་པའི་ལྷའི་གསལ་སྤྲང་ལ་སྟོབ་པ་ནི།
ལྷ་དེའི་སྤྲང་བ་ཡས་རིམ་མས་རིམ་ནས་སྤྱི་ཆ་ཤས་རགས་པ་ཞིག་གསལ་བཏབ།
ཡིད་ཁོར་ཆ་བྱེད་ཅམ་ལམ་མེ་བ་འཆར་བྱབ་པ་དང་། དེ་ལ་སེམས་གིམས་ལྟོད་རན་
བར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཞག །དང་པོ་གང་གསལ་བཏབ་པ་དེ་མིན་པའི་རྣམ་པ་གང་ཤར་
ཡང་རེ་ཞིག་ལ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ན་མི་དགའ་བས་དང་པོའི་དམིགས་པ་དེ་ཁ་
ལ་བཞག །མི་གསལ་བར་སོང་ན་བསྐྱར་ལ་གསལ་བཏབ་ནས་བསྒྲིམས་པས་རྣམ་
པ་གསལ་བར་སོང་སོང་གི་བར་དུ་བསྐྱབ། དེ་ཡང་གང་གསལ་བཏབ་པ་དེ་འཆར་
བྱབ་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་གསལ་མ་བཏབ་པ་མི་འཆར་ཞིང་། ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་
མིག་གིས་མཐོང་བ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་སྟམ་བྱེད་པ་དང་། གསལ་བ་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་
བཞག་ནས་བྱིང་རྟོད་དང་བལ་བར་བྱུན་འཁྱོངས་པའི་བརྟན་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །ལྷའི་
སྤྱི་རགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ན་ཞལ་ཕྱག་གཞན་དང་རྒྱན་ཆ་ལ་སོགས་པའི་ཆ་སྤ་
མོ་རྣམས་རྫོགས་པར་འཆར་བ་ལ་སྤར་བཞིན་བསྐྱབ། དེ་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་ཡུམ་བསྐྱན་
ལ་དེ་ལྟར་བསྒྲིམ། དེ་ནས་འཁོར་གྱི་ལྷ་གཞན་དང་ཡང་སྟེལ་བ་དང་། མཐར་བརྟེན་

བ་ལྷ་ཐམས་ཅད་རྟེན་གཞིའལ་ཡས་ཁང་གི་སྐོར་རྣམས་དུས་གཅིག་ཏུ་སྤྲ་རགས་ཐམས་
ཅད་གསལ་ལམ་མེ་བར་ཤར་བ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཞིག་དགོས་
སོ། །ཐ་མལ་གྱི་ཞེན་པའི་གཙོ་བོ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་འགོག་པའི་སྒྲིའི་ང་རྒྱལ་ལ་
བསྐྱབ་པ་ནི། རང་ཉིད་དཔལ་ཉེ་བུ་ཀའོ་སྤྲུམ་པའི་ང་རྒྱལ་བསྐྱེད་ནས་དེ་ལ་ཅེ་གཅིག་
ཏུ་གནས་པར་བྱེད། དེའི་ཤུགས་ལལ་བ་ན་ཡང་སྒྲིའི་ང་རྒྱལ་ཤུགས་ཅན་བསྐྱེད་ནས་
དེ་ལ་འཛིག་ །དེ་ལྟར་བྱས་པའི་དང་པོར་སྒྲོས་བཙུགས་ནས་དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ཀྱང་
མཆམས་ཤིག་ནས་སྒྲིའི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པ་ན་སྒྲོ་དེར་ཁྱུར་གྱིས་འགོ་བའི་ང་རྒྱལ་འཕོ་
ཐུབ་པ་ཞིག་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ཡང་ཐུན་འབྱོངས་འབྱོངས་ཀྱི་བར་དུ་བྱའོ། །སྒྲིའི་སྤང་
བ་དང་ང་རྒྱལ་སྒྲོམ་པ་གཉིས་དང་པོ་ནས་རེ་མོས་སུ་བྱས་ནས་བསྐྱུང་། རྟེན་དང་
བརྟེན་པའི་སྤང་བ་ཁྱེད་པར་ཅན་བསྒྲོམས་པའི་མཐར། དེ་བཞིན་པ་ན་ཡིད་འོར་ཐ་མལ་
གྱི་སྤང་བ་འཆར་མི་ཐུབ་པར་ཁྱེད་པར་ཅན་གྱི་སྤང་བ་ཉིད་འཆར་བ་ན། ཐ་མལ་གྱི་
སྤང་བ་ཡིད་འོར་དག་པར་བྱེད་ཀྱས་པ་ཡིན་ལ། སྤང་བ་ཤད་པའི་བཙུགས་མིན་གྱི་ང་
རྒྱལ་འཕོ་ཀྱས་པ་འབྱུང་བ་ན་ཐ་མལ་གྱི་ཞེན་པ་ཡིད་འོར་དག་པར་བྱེད་ཀྱས་པ་ཡིན་
འོ། །དེ་ནས་མཉམ་གཞིའག་དེ་ལས་ལངས་ཉེ་སྤྲོད་བཅུད་གྱི་སྤང་བ་གང་ཤར་ལ་ལྷ་
དང་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བལྟས་པ་ན་དེ་དང་དེའི་འོ་བོར་འཆར་བས། ཉིང་རེ་འཛིན་
བརྟེན་པོ་འབྱུང་བས་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་སྤངས་པ་ཞེས་གསུངས་
པའི་གྲངས་སུ་འགོ།

གཉིས་པ་དག་པ་བཞིན་པ་ལ་གཉིས། ནང་ཅ་ཁམས་ཀྱི་དག་པ་དང་། ཕྱི་རྒྱན་གྱི་

དག་པོ། །དང་པོ་ནི། (དཔའོ་དཔའ་པོ་)ཉེར་བཞིའི་སྒྲགས་བརྗོད་ལ་རང་གི་སྤྱི་བོའི་
ཅ་མི་བྱེད་མ་དང་ཁམས་སོ་དང་སེན་མོ་འབབ་པ་སོགས་རང་གི་ཅ་ཁམས་ནམས་
དང་། (དཔའོ་དཔའ་པོ་)དང་དཔའ་མོ་དེ་དང་དེ་དངོས་ཡིན་སྟུང་བསྐྱོམ། གཉིས་
པ་ནི་ཡབ་ཀྱི་ཅ་སྒྲགས་དང་གོ་ཆའི་སྒྲགས་བརྗོད་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་བྲག་རྒྱ་བྲག་
དང་ཉེ་བའི་བྲག་རྒྱ་ནམས་དང་། ཡབ་ཀྱི་སྤྱིར་བོ་བརྗོད་ལ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཐོད་པའི་
དོ་ཤལ། ཡབ་ཀྱི་ཉེ་སྤྱིར་བརྗོད་ལ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ན་རྒྱ། ཡུམ་ཀྱི་ཐེང་སྒྲགས་
བརྗོད་ལ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་མགུལ་རྒྱ། ཡུམ་ཀྱི་ཉེ་སྤྱིར་བརྗོད་ལ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་
མྱང་སྒྲགས། དེ་ནས་ཡུམ་ཀྱི་གོ་ཆའི་སྒྲགས་བརྗོད་ལ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྐར་ལགས།
ནལ་འབྱོར་མ་སོ་བྲག་གི་སྒྲགས་བརྗོད་ལ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཐོད་པ། དེ་ནས་ཡུམ་ཀྱི་
སྤྱིར་བོ་བརྗོད་ལ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཐོད་སྐྱམ་ཀྱི་དབུ་རྒྱ་ནམས་དངོས་སུ་ཡོད་ན་
སྒྲགས་དེ་ནམས་བརྗོད་པ་ལས་བྱུང་བར་བསམས་ལ་དངོས་སུ་བརྒྱུ། དངོས་སུ་
མེད་ན་སྒྲགས་དེ་ནམས་ལས་བྱུང་བར་བསམས་ལ་བརྒྱུན་པའི་མོས་པ་བྱ། ཁ་ལྷོ་ག་
དངོས་སུ་ཡོད་ན་སྤྱི་སྤྱི་བའི་བ་ཆེན་པོར་མོས་ལ་དངོས་སུ་བཅང་། དངོས་སུ་མེད་
ན་རང་གི་སྐལ་ཆེགས་ཁ་ལྷོ་གར་མོས་ཤིང་དེ་ཡང་སྤྱི་སྤྱི་བའི་བ་ཆེན་པོའི་རོ་བོར་མོས་
ཤིང་བཅངས་པའི་མོས་པ་བྱ། རྩ་མ་རྩས་ཤེས་རབ་སྣོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་བྲག་ཆ་ལྟ་བུར་
སྒྲོགས་པར་བསམས་ལ་འཁྲོལ་ཞིང་བཟུང་། ཡབ་ཉེ་བུ་ཀ་ནི་སྣང་བྲོགས་ཡིན་
པས་དམིགས་པའི་བྱིར་ཉིན་མོའི་སྐྱས་བསྟན་ལ། ཡུམ་པག་མོ་ནི་ཤེས་རབ་སྣང་བ་
སྤྱད་པའི་བྲོགས་ཡིན་པས་མི་དམིགས་པའི་བྱིར་མཆན་མོའི་སྐྱས་བསྟན་པས་སྣང་

སྟོང་གཉིས་སྟུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཡབ་དཔའ་མོ་ཉེ་བུ་ཀ་ནི་སྤང་འདས་དོན་དམ་
འོད་གསལ་ལས་བྱུང་བའི་སྟུ་དག་པ་སྟུ་མའི་སྟུ་དང་། སྟུགས་དག་པ་འོད་གསལ་
གཉིས་སྟུ་སྟུགས་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་ཆོགས་པའི་བྱུང་འདུག་གི་སྟུར་རྣམ་པར་དག་
པ་དང་། ཡུམ་རྡོ་རྗེ་མག་མོ་ནི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡུམ་བླག་མ་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྟུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱང་སྤར་བཤའ་པ་ལྟར་ཀྱི་
ཉེ་བུ་ཀ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱས་ཉེ་བདེ་སྟོང་གཉིས་སྟུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་
བཞིན་རྣམ་པར་དག་པའོ་སྟུ་དུ་མོས་ནས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་རྫོགས་རིམ་རྣམས་འབྱོར་ཆེན་པོ་ཅུང་ཟད་བསྒོམ་ཚུལ་ནི། རང་གི་དག་
ནས་དབྱངས་གསལ་ཆར་གཅིག་བརྗོད་ལ་དེའི་ཆེ་དབྱངས་གསལ་ཀྱི་འཕྲེང་བ་འོད་
ཟེར་སྤང་ཐག་སྟུགས་སྤང་རྡོག་གི་རྣམ་པ་ཅན། སྟུགས་རྣམས་ལས་འོད་ཟེར་ཁ་
དོག་སྟུ་ཆོགས་པ་འཕྲོས་པའི་སྟེ་མོ་ལས་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཀྱི་སྟུ་ཆོགས་པ་འཕྲོ་བ་སྟུ་
བླག་གཡས་པའི་རྒྱུང་དང་འགྲོགས་ཉེ་བྱིར་འཕྲོས་པ་ས་ལོག་ས་སྟེང་ས་སྒྲའི་འཇིག་
རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་པར་བྱས་ནས་སྟོད་ཀྱི་མ་དག་པ་སྤྱངས་ཉེ་དག་པའི་གཞལ་
ཡས་ཁང་དང་། བཅུད་ཀྱི་མ་དག་པ་སྤྱངས་ཉེ་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཀྱི་སྟུ་ཆོགས་ཀྱི་གོ་
འཕང་ལ་བཀོད། དེ་རྣམས་སྟོན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བྱུང་བའི་(དཔའོ་དཔའོ་མོ་)དང་
རྣམས་འབྱོར་མ་རྣམས་དང་རོ་མཉམ་དུ་གྱུར་ཉེ་སྟུ་བླག་གཡོན་པའི་རྒྱུང་དང་འགྲོགས་
ནས་ནང་དུ་ཞུགས་པ་རང་གི་སྟེ་བའམ་སྟེང་ཁར་གནས་པ་འོད་དུ་མེར་བྱིས་ཞུ་བ་
ལས། དབྱངས་གསལ་གཉིས་མེ་ལོང་ལ་གཞུགས་བརྟན་བཞིན་དུ་ཤར་བའི་སྒྲ་བའི་

དགྲིལ་འཁོར་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་དུ་གྱུར། དེའི་སྤྲེང་དུ་སྐད་ཅིག་གིས་
རྩྱུ་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་། དེ་དང་ཆེ་བ་དབྱངས་
གསལ་དང་བཅས་པ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ནས་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱུ་བ་ལས་ཉེ་དུ་ཀ་
དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་བ་རྩྱུ་དང་བྲིལ་བུ་འཛིན་པ། ཡུམ་རྩྱུ་དང་པག་མོ་
དམར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་གྱིས་རྩྱུ་དང་ཐོད་བ་འཛིན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲ།
ནམ་མཁའི་འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུ་རྒྱ་སྐྱ་ཅན་ཅམ་ཞིག་བསྐྱོམས་ལ། དེ་ལ་པ་རི་ནས་ཚུ་རིར་
བལྟ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱོམ། ཡེ་ཤེས་
སེམས་དཔའ་སྐྱོམས་པར་ཞུགས་པའི་གསང་གནས་གཉིས་བསྐྱོད་པ་སྟེ་བསྐྱབས་པ་
ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་མའི་དགའ་བའི་སྒྲ་རྩྱུ་རིང་པོ་སྒྱར་བྱངས་ཤིང་སྐྱོར་མཆོམས་ནས་
འོད་ཟེར་དམར་པོ་དཀྱུས་མ་མ་ཡིན་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
འཕྲོས་པས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་བྱབ་པར་བྱས་ཏེ། སྟོད་བཅུད་ཐམས་
ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་དུ་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱུ། དུར་ཁོད་ལ་ཐིམ་པ་ནས་
གཙོ་བོའི་བར་བསྐྱད་རིམ་མངོན་རྟོགས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱས་ལ་གཙོ་བོ་ཡང་དབྱ་
ནས་མར་ཞབས་ནས་ཡར་གཡས་གཡོན་ནས་ཚུར་མེ་ཡོང་ལ་ཉ་ས་བཏབ་པ་བཞིན་
དུ་བསྐྱས་ཏེ་སིན་རྩྱུ་རས་བྱུགས་པས་ཐུ་ཉིག་ལྟ་བུའི་རྩྱུ་ཡིག་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་
བཞིན་ལ་ཐིམ། རྩྱུ་གི་ཞབས་ཀྱ་ལུ་ནི་ཉ་ལ། ཉ་ནི་མགོ་བོ། མགོ་བོ་ཆེ་ཆེས་ལ། ཆེ་
ཆེས་ཐིག་ལེ་ལ། ཐིག་ལེ་བྲ་ད་ལ། བྲ་ད་ཡང་སྐྱའི་ཅེ་མོ་བརྒྱ་སྟོང་གི་ཆའི་ཆད་ཅམ་
དུ་གནས་པ་ལ་སེམས་བབྱུང་། མཐར་བྲ་ད་ཡང་རྩེ་སྤར་སོང་སྟེ་ནམ་མཁའ་ལ་འཇའ་

ཡལ་བ་ལྟར་སྟོང་པར་སྦྱངས་ཏེ། སྦྱབ་པ་པོ་རང་གི་རྒྱུད་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་
བོར་གྱུར་པའི་ཚོས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་
གཉིས་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་
པར་གཞག་སྟེ་བསྒོམ་པར་བྱལོ། །དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བརྟན་པ་མ་ཐོབ་གྱི་རིང་ལ་
སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་གཙོ་བོ་དང་། ཞར་བྱུང་དུ་འདི་ལྟ་བུའི་རྫོགས་རིམ་
ཐུན་རེ་བསྒོམ། བསྐྱེད་རིམ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་རྫོགས་རིམ་འདི་ཉིད་ལ་དངོས་
བྱུང་སྟེ་མ་དང་དེའི་(སྤར་དམར་)ཁྱིད་དང་། ལག་རྩེས་སོགས་ཀྱིས་ཁ་བསྐྱང་སྟེ་ཆེག་
སྒྲིལ་བྱས་ཏེ་གཙོ་བོར་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་རྒྱུད་དབྱ་མར་
འཇགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོག་པ་ཁྱད་པར་
ཅན་ནམས་རིམ་གྱིས་འབྲེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་མཐུག་ཏུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ལ་གཉིས། བསྐྱེད་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་གཏོར་
མ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྫོང་བསྐྱེད་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། རག་བསྐྱེད་ཇི་
ལྟར་བྱ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱུད་ཅིག་མའི་སྤྲུགས་གསུམ་བརྗོད་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་འོད་གསལ་ལས་ཆུ་
དྲངས་པ་ལས་ཉ་སྟོ་བྱུར་དུ་འཕར་བ་བཞིན་དུ་རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱུད་ཅིག་
གིས་གསལ་བཟབ་ལ་རང་གཙོ་བོར་གསལ་བའི་ལྟེ་བའམ་སྟིང་གར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
སྟེང་དུ་རྩྱི་ངམ་ནྟ་ད་དཀར་ལ་དམར་པའི་མདངས་ཅན་ལས་རྒྱུད་ཕྱིར་འབྱུང་བ་རྒྱུད་
གི་གདངས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ལྟ་ཆོགས་སྟོས་ཏེ། ལྷ་བུག་གཡས་ནས་ཐོན་ཏེ་

འགྲོ་བའི་དོན་བྱས། ཨོྫ་གི་གདངས་གིས་སྣ་བྱག་གཡོན་ནས་ཞུགས་ཏེ་རྒྱ་དཔེ་རྩྱུ་ལ་
ཐེམ། ཞུ་མི་གདངས་གིས་གནས་པར་བསམས་ཏེ་རྒྱང་ཅུང་ཟད་འཛིན་བ་ནི་བསྐྱེད་
རེས་པའི་དོར་བརྒྱས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འཕྲང་བའི་རྒྱ་དང་གདངས་སོགས་ལས་དང་མ་ཐུན་པར་རྟེན་ན་དང་།
མ་རྟེན་ཆེ་མི་བྱས་སམ་ཐོ་རྟེ་ཅིའི་ཕྱང་བ་མན་སྟེ་དང་དོ་རྟེ་ཕྱང་བ་ལས་གསུངས་པའི་
རབ་གནས་བྱས་པའམ། མདོར་བསྟུན་གསུང་དོ་རྟེ་པར་གར་དབང་བྱ་བསྐྱེད་ལ་
ཡེ་ཤེས་བ་དགུག་གཞུག་བསྟེམ། དབང་བསྐྱར་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་བཏབ་བྱས་
ལ་བྱས་ཆུ་གཏོར་ནས། ཨོྫ་རྩིས་རྩི་འོ་རྩི་རྩི་པའ། བརྒྱ་ཅ་གཅིག་བརྒྱས་ཏེ་
ཞུ་བ་ལས་བྱང་བའི་བགྲང་འཕྲང་བྱ་བལྟས་ལ་ལག་བ་གཡོན་པའི་མཐེབ་སྟེན་གིས་
ཕྱང་བ་དབབ་ཅིང་བརྒྱ། དམིགས་བ་ཡིད་ལ་བྱ་ཆུ་ལ་ནི། ཡབ་གི་སྟོང་པོ་དང་ཉེ་སྟོང་
བརྒྱ་བའི་ཆེ་སྟོང་ཁར་རྒྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གི་སྟོང་བྱ་རྩྱུ་ཡིག་གི་མཐར་སྟེགས་གིས་
བསྟོར་བའི་སྟེགས་ཕྱང་ཁ་དོག་དཀར་པོའམ་སྟོན་པོ་གང་བྱང་འོད་ཟེར་དམར་པོ་འཕྲོ་
བ། རྩྱུ་ཡིག་གི་རྒྱ་ད་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པའི་སྟེ་མོར་འཁོར་ལོ་ལྷའི་ལྷ་ཆོགས་རྒྱང་
ཕྱིར་འབུད་པ་དང་སྣ་བྱག་གཡོན་པའི་རྒྱང་དང་འགྲོགས་ནས་ཕྱིར་འཕྲོས་པས་
འགྲོ་བའི་དོན་བྱས། རྒྱང་ནང་བྱ་རྩལ་པ་ན་སྣ་བྱག་གཡོན་པའི་རྒྱང་དང་འགྲོགས་ནས་
ནང་བྱ་ཞུགས་ནས་རྩྱུ་ཡིག་གི་རྒྱ་ད་ལ་ཐེམ་པར་བསམས་བ་ནི་དམ་ཆོག་གི་བརྒྱས་པ་
དང་། འཁོར་ནམས་གི་སྟེགས་བརྒྱ་བའི་ཆེ་ཡང་སྟེགས་ཁར་ཉེ་མའི་དགྲིལ་འཁོར་གི་
སྟོང་བྱ་རྩྱུ་ཡིག་གི་མཐར་རང་རང་གི་སྟེགས་ཕྱང་ཁ་དོག་དཀར་པོའམ་སྟོན་པོ་གང་

རུང་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་འཕྲོ་བ་ལ་སློབ་སྦྱ་སྤར་བཞིན་བྱས་ནས་བསྒྲ། ཡུམ་གྱི་
ཅ་སྤགས་བསྒྲ་བའི་ཆེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མཉམ་བ་ཉིད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས་
ཅ་སྤགས་སྤང་བ་རང་གི་ཞལ་དུ་ཞུགས། སྤྱིའི་དབྱིབས་བརྒྱད་དོ་རྩེའི་ལམ་ནས་ཡུམ་
གྱི་བསྐྱར་ཞུགས་ཡུམ་གྱི་རྒྱ་རྒྱའི་ལམ་ནས་གྱེན་དུ་བྱུང་ཞལ་ནས་ཐོན། སྤར་ཡང་
རང་གི་ཞལ་དུ་ཞུགས། དེ་ལྟར་མགལ་མའི་འཁོར་ལོ་ལྟར་འཁོར་བར་བསམས་ལ་
བསྒྲ་བ་ནི་དོ་མིའི་བསྒྲས་བ་ཡིན་ནོ། །བསྒྲས་པའི་གངས་ལ་ཡང་གཉིས། ལས་རུང་གི་
གངས་བསྟེན་དང་། གངས་བསྟེན་རྒྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཙོ་བོ་
ལ་འབུམ། འཁོར་རྣམས་ལ་ཁྲི་སྤག་ཤེ། ཡེ་ཤེས་འབེབས་བ་ཁྲི་སྤག་གཅིག། །ཁ་སྐོང་
ཞི་བའི་སྦྱིན་བསྟེན་རི་ལྟར་འཆ་མས་བར་བའོ། །ཡང་ན་ནག་པོ་སྦྱོད་པས་གསུངས་
བ་ལྟར་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ལ་ཁྲི་སྤག་གསུམ་ཤེ། དཔའ་མོ་དང་དཔའ་མོ་ཉིར་བཞི་ལ་
ཁྲི་སྤག་གཉིས་ཤེ། རྣལ་འབྱོར་མ་བརྩ་གཉིས་ལ་སྦྱོང་སྤག་ལྔ་དང་ལྔ་བརྒྱ་ཤེ། ཡེ་ཤེས་
འབེབས་བ་ཁྲི། །ཁ་སྐོང་ཞི་བའི་སྦྱིན་བསྟེན་རི་ལྟར་འཆ་མས་བར་བའོ། །

གཉིས་བ་དངོས་བྱུབ་སྦྱབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་གངས་བསྟེན་རྒྱས་བ་ནི། སྟོམ་
འབྱུང་ལས། རྫོགས་ལྡན་ལ་ནི་བསྒྲས་བྱ་གཅིག་ ཉིས་འབྱུར་གསུམ་ལྡན་ལ་བསྒྲས་
བྱ། །སུམ་འབྱུར་གསུམ་ལྡན་ལ་རབ་བརྗོད། །ཙོད་ལྡན་བསྒྲས་བ་བཞི་འབྱུར་
པོ། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར། རྒྱད་ནས། སྤགས་འབུམ་སྤག་གཅིག་ལ་སོགས་བ་
བསྒྲས་ནས་ལས་བསྐྱབ་བར་གསུངས་བ་རྣམས་ཉེ། དེང་དུས་བཞི་འབྱུར་བསྒྲ་
བའོ། །ཡང་ན་རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས་བ་ལྟར་མཆོན་མ་དང་སེམས་

དག་པའི་བསྐྱེན་པ་ཐོབ་ན་མ་གཏོགས་ཅ་སྒྲགས་བྱེ་བ་བསྐྱབ་བ་དང་། མ་མཐའ་ན་འང་
སྤྱང་པོ་བྱེ་བ་བསྐྱེན་ན་ལགས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གཏོར་མ་འབྲུལ་བའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་གཏོར་མ་དངོས་གྲུབ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཅ་བར་གསུངས་པས་གྲུབ་ན་ཐུན་བཞི་ཀའི་མཐར་འབྲུལ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་
མ་གྲུབ་ན་འང་ཐུན་ཐ་མར་ངེས་པར་འབྲུལ་དགོས་ཤིང་། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་ཡར་ངོ་
མར་ངོའི་ཆེས་བཅུ་ལ་གཏོར་མ་གྲ་ཞོམ་པ་བཤམས་ནས་འབྲུལ་བ་ནི་དངོས་གྲུབ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེདོ། །གཏོར་མའི་རྒྱ་ནི་ཟན་དང་སྒན་
མ་དང་ཤ་དང་ཉ་ཤ་དང་ཆན་སྟག་དང་། ཁུར་བ་དང་ཆང་དང་སྒོག་སྒྱུ་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་དང་། མ་འབྱོར་ན་ཆུ་དང་ཟན་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་འབྲུལ་དུ་རུང་ངོ་། །སྒོད་ནི་
ཐོད་པ་དང་ཟངས་གཞོང་དང་ཁྲོགས་ལ་སོགས་པར་ལས་མ་ཐུན་གྱི་གཏོར་མ་ཚུལ་
བཞིན་དུ་བཤམས་ལ། སྤངས་བསྐྱེད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་རྣམས་ནང་མཆོད་
གྱི་སྐབས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །དེ་ནས་སྒྲགས་དང་བྲག་རྒྱས་འཁོར་ལོ་ལྡེའི་ལྟ་
ཆོགས་སོགས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་མགོན་རྣམས་སྐད་
ཅིག་གིས་སྒྱུན་ངངས། རྒྱ་གཉིས་ཉེར་སྒྱུད་རོལ་མོ་དང་བཅས་པས་མཆོད། དེ་ནས་
དབྱངས་གསལ་ཆར་གཅིག་བརྗོད་ལ་རང་གི་ལག་པ་གཡས་པའི་མཐེལ་དུ་ལྷུ་ལི་
དཀར་པོ་དང་། གཡོན་པའི་མཐེལ་དུ་ལྷུ་ལི་དམར་པོ་གཡོན་སྒྲོར་དུ་གནས་པ་ཞིག་
ཐོལ་གྱིས་བྱུང་། དེ་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱབ་ལས་སྐྱབ་བ་དང་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
གྱུར་པའི་དབྱས་སུ་རྩྭ་ཡིག་དཀར་པོ་རེ་བྱུང་བར་བསམས་ལ། ཚི་ཨ་ཉེ་ཉེ་སོགས་

བརྗོད་ཅིང་ལག་བཟུངས་མཉམས་པས་རྒྱ་ཉི་ཤུ་དང་བཅས་པ་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཞུ་ལག་
པ་ལ་ཐེམ་པས། ལག་བཟུང་རྗེ་ཐལ་མོར་གྱུར་པར་བསམས་པའི་སྤྲོད་དུ་གཏོར་སྤོང་
དངོས་སུ་བཞག་པའམ་བཞག་པར་མོས་ཏེ་མགོན་ཆུང་གིས་རང་གིས་ཕྱལ་བའི་
གཏོར་མ་བདག་གིར་མཛད་པའི་བྱིར། ལྷ་མོ་ཆད་མ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་
དོན་ནི་སྤྲོད་ཉིད་མི་སྤྱོད་བ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ལྷ་མོ་ཆད་མ། རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་
བཀའ་ལས་མི་འདའ་བས་དམ་ཆོག་ཆད་མ། བདེན་ཆོག་འབྱུང་བས་ན་གསུང་ཆད་
མ་སྟེ། བདེན་པ་འདི་དག་གིས་བདག་ཅག་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་མཛད་དུ་གསོལ་སྟེ།
དུ་བསམ། མཆོད་པའི་འཁོར་གསུམ་བདེ་སྤྲོད་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་ལ་མགོན་ཆུང་གིས་
ཀྱི་ལྷགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། དེ་ནས་རང་གི་སྤྲོད་ཁ་ནས་ལྷ་མོ་རྗེ་རྗེ་མ་ཕྱག་ན་
ཐོད་པ་ཐོགས་པ་དབག་དུ་མེད་པ་སྟོས་པས་ལྷ་མོ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་གཏོར་མ་
ཐོད་པས་ལུས་ལུས་བཅུས་ཏེ་གཏོར་ལྷགས་བརྗོད་རང་གིས་མགོན་ཆུང་གིས་ཕྱལ་
བས་ལྷགས་རྗེ་རྗེའི་འོད་ཟེར་གྱི་སྤྱོད་གཏོར་མའི་བཅུད་ཐམས་ཅད་བདེས་ཏེ།

གསོལ་བས་ཕྱགས་རྒྱུད་ལ་ཐག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྟེས་པར་
བསམ། དེ་ནས་ཞལ་བཤིལ། ལག་བྱིས། སོ་ཙེ་ཆུང་གིས་དབུལ། དེ་ནས་རིག་མ་
བཅུ་དྲུག་གིས་མཆོད་ལ། ཞང་བརྒྱུད་ཀྱིས་བསྟོད། སྤྲོད་པ་དང་མཉམ་ཞེས་བརྗོད་
ལ་སྤྲོད་ཁར་ལག་པས་བད་ཀོར་བྱས་ལ་མཐར་འཁྱུད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བྱས་ལ་གཡོན་
པའི་མཐེབ་སྟེན་གྱིས་སེ་གོལ་གཏོག་པས་མཉམས་པའི་བདེའི་ལག་པས་འདོད་དོན་ལ་
གསོལ་བ་བཏབ། དེ་ནས་འཛིག་རྟེན་པའི་གཏོར་མ་རི་ལྷར་བཤད་པ་བཞིན་འབུལ་

ཞིང་། རྣལ་འབྱོར་བདག་ཅག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤེའི་ལག་པས་འདོད་དོན་
ལ་གསོལ་བ་གདབ། ཡིག་བརྒྱ་བརྗོད་ཅིང་ལྷག་ཆད་ཁ་བསྐྱང་། ཨོ་ཡོ་ག་ཞེས་སོགས་
བརྗོད་ལ་སྦྱང་ཁའི་ཐད་དུ་ལག་པ་གཉིས་བད་ཀོར་བྱས་ཏེ། འཇུག་པའི་བྲག་རྒྱ་བྱས་
པའི་མཐར་ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐེབ་སྤྱོད་ཀྱིས་སེ་གོལ་གཏོག་ཅིང་ཨོ་བརྗོད་སྤྱོད་ཞེས་
བརྗོད་ལ་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་གཤེགས་སུ་གསོལ་ཞིང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་
རང་ཉིད་ལ་ཐེམ་པར་བསམ། སྤིང་བ་གསུམ་འབར་སྐྱ་ཞི་ཞེས་སོགས་བརྗོད་དེ། དེ་
ལས་བྱུང་བའི་དགེ་ཙམ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཉེ་རུ་ཀའི་གོ་འཕང་
མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱོ་བས་རྒྱས་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་སྤྱོད་མཁུག་ཏུ་རང་
གི་སྤྱགས་ཀའི་རྩི་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་འགྲོ་བ་རྣམས་བཀྲལ་སྤྱེ་དུར་ཁོད་ལ་
ཐེམ་པ་ནས་བྱིད་ཀྱིལ་གྱི་བར་སྤྱད་རིམ་སྤར་སྤར་བྱས་ཏེ། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་
རང་རང་གི་གནས་སུ་ཙམ་ཁམས་རྣམས་ལ་ཐེམ་ནས་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས་པར་བསམ་
བའོ། །ཡང་ན་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་སྒོ་མཚམས་མ་བརྒྱད་སྐྱེ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ལ་ཐེམ་པ་ནས་
ནང་གི་ཉེ་རུ་ཀ་ཡའ་ཡུམ་གྱི་བར་ཐེམ་ཞིང་། དེ་སྤྱིང་གར་ཐེམ་ནས་ཙམ་ཁམས་
ཅད་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས་པར་བསམ། ཡང་ན་དེ་ཡང་རྩི་དང་རྩི་གི་ཞབས་ཀྱི་ལུ་ཞི་ཉ་
དང་། ཉ་མགོ་གོ་མགོ་བོ་ལྷ་ཆེས། དེ་ཐིག་ལ། དེ་རྒྱ་ད། རྒྱ་ད་ཡང་སྤྱིའི་ཙམ་བརྒྱ་སྤོང་
གི་ཆའི་ཆད་ཙམ་དང་། དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་ལ་འཇུག་ཡལ་བ་ལྟར་སྤོང་པར་སྤྱངས་ཏེ།
སྤྱབ་པོ་རང་གི་ཕྱིན་ཏུ་བྲ་བའི་རྒྱང་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒོས་རང་
བཞིན་མེད་པའི་སྤོང་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་

བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ཡུན་མི་སྤང་བ་མཉམ་པར་བཞག །

གཉིས་པ་སྤྱན་ལྷ་ཕྱིའི་བར་དང་སྤྱན་གཞན་ལ་ངེ་ལྟར་བྱ་བ་ལ་གཉིས། དང་པོ་
ནི། འོད་གསལ་ལས་ལྷང་བ་ན་ཚུ་དྲངས་པ་ལས་ཉ་སྟོ་བྱར་དུ་འཕར་བ་ལྟར་སྤྲད་ཅིག་
གིས་ཉེ་རུ་ཀ་སྟོན་པོ་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྐྱེད། གནས་དུག་ཏུ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་གོ་ཆའི་
སྤྲགས་བཀོད་དེ་བསྤང་། དེ་ནས་སྤྱི་པོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ནམས་སུ་ཉི་གདན་ལ་
དུ་རྩ་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་གོ་ཐེག་ལེས་བརྒྱན་པ་ནམས་བཀོད་དེ་གོ་ཆ་ཆེན་པོས་ཀྱང་
བསྤང་། དེ་ནས་ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐེབ་མཛུ་བ་གིས་སེ་གོལ་གཏོག་ཅིང་། ཞལ་
བཞི་པའི་སྤྲགས་བརྗོད་དེ་བགོགས་འཛིགས་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་རྩམ་གྱིས་ཀྱང་
བསྤང་། དེ་ནས་སྤྱན་མཚམས་སུ་འབྲུག་པ་ན་མཐོང་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ཏུ་མོས་པའི་ཆོངས་སྟོན་ལ་གནས་པ་དང་། སྤྲ་མ་
སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་གྱི་སྐྱེ་སོགས་མཐོང་ཆོད་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ཏུ་མོས་ལ་
རྟེན་བརྒྱད་གིས་བསྟོན་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་བ་ནམས་ལྟན་སྤྱིས་གྱི་བདེ་
བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་བསྟོམས་པའི་སྟོན་པ་འདོད་ཡོན་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་
དཔོན་སམ་བསྟོམས་པའི་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལ་སངས་ལྟར་འཛིགས་པ་མེད་པར་
འོངས་སྤྱད་དེ་ལུས་རྒྱས་པར་བྱ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བའི་རྟེན་ཀྱང་ལྟ་བུའི་བྱང་
སེམས་རྒྱས་པར་བྱ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བས་སྟོང་བ་ངེས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་
མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལམ་གྱི་རྒྱས་པ་རྒྱས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་འདོད་ཡོན་ལ་འོངས་སྟོན་
པ་དང་། རང་ཉིད་ཉེ་རུ་ཀར་གསལ་བའི་ལུས་གྱི་བསྐྱལ་བ་སྟོན་ནམས་ཕྱག་རྒྱ་དང་

གར་གྱི་བདག་ཉིད་དང་། ངག་གི་སྤྱོད་རྣམས་ཉེ་སྤྱིང་ཕྱེད་སྤྱུགས་སོགས་སྤྱུགས་
གྱི་བདག་ཉིད་དང་། གང་སྤང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉེ་དུ་ཀའི་སྤྱོད་གསུང་སྤྱུགས་གྱི་གསང་
བ་གསུམ་གྱི་རྣམ་རྒྱུ་དུ་བལྟ་བའི་སྤྱོད་ལས་གྱི་རྣམ་འཕྲོར་དང་། ལྷས་གྱི་སྤྱུགས་
ཚུ་དབང་གི་སྤྱུགས་ལྟར་བྱ་བའི་ལྷས་གྱི་རྣམ་འཕྲོར་དང་། ཟས་གྱི་རྣམ་འཕྲོར་ནི་
ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་སྤྱད་ཅིག་གིས་གསལ་བཏབ་ལ་ཟས་གྱི་ཆ་གཅིག་ཏུ་ཏོ་
རྩི་ཞེས་བརྗོད་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ། ཁ་ཁ་ལྷ་ཉི་ལྷ་ཉི་ཞེས་སོགས་ལན་ཅིག་
བརྗོད་ནས་སྤྱུགས་སྤྱོད་ལ་ཕུལ། དེ་ནས་རང་གི་ལག་པ་གཡས་པའི་མཐེལ་དུ་ཏོ་
ལས་བྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་རྣམ་སྤང་གི་རང་བཞིན་ཅན་ཏོས་མཆན་པ། གཡོན་
པའི་མཐེལ་དུ་ཏུ་ལས་བྱུང་བའི་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་སྤང་མཐའི་རང་
བཞིན་ཅན་ཏོས་མཆན་པ་ཞིག་བྱུང་བར་བསམས་ནས་ཟས་གྱི་སྤྱོད་ལག་པ་གཡས་
པའི་སྤྱོད་དུ་དངོས་སུ་བཞག་པའམ་བཞག་པར་སོས་ལ། གཡོན་པས་ཁ་བཀའ་ལ་
ཟས་གྱི་སྤྱོད་དུ་མི་བསྤྱོད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རྩི་མིག་སྤོན་པོ་བསྤྱོད་ལ་ཏུ་ཏོ་
རྩི་ལན་གསུམ་བརྗོད་ལ་ཏོས་ཁ་དོག་ཏོས་བྱི། རྩིས་ཀྱས་པའི་སྤོན་སྤྱངས་ཏེ་དག་
པའི་བདུད་ཅིར་གྱུར་པར་བསམ། རྩི་མི་གཡས་སུ་ཨོ། གཡོན་དུ་ཨྲུ་མདུན་དུ་ཧྲུ་
བྱུང་བར་བསམས་ལ་ཨོ་ཨྲུ་ཧྲུ་ལན་གསུམ་བརྗོད་དེ་མང་པོར་སྤང་ཞིང་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་ཏེ་ལྷ་དོ་རྗེར་བསྤྱོད་ལ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་དང་སྤྱིང་གའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་
དབང་ལ་ཕུལ་ནས། བང་གི་སྤྱིན་སྤྱིག་གི་ཚུལ་དུ་ལོངས་སྤྱོད་བའམ། ཡང་ན་སྤྱད་
ཅིག་མར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཟས་དེ་ལག་པ་གཡོན་པ་ལྟར་བསྤྱོད་པ་ལ་ལག་

མཆོད་བྱས་ནས་ལོངས་སྤྱད་ན་དད་ཟས་དང་དགོར་གྱི་ཕུང་པོ་ཅི་ཙམ་ལ་ལོངས་
སྤྱད་ཡང་སྤྱོད་རྒྱས་པར་མ་ཟད་དབྱལ་བ་སེལ་ཞིང་ལོངས་སྤྱོད་འཕེལ་བ་དང་ཅི་
བསམ་པའི་དོན་རྣམས་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འགྱུབ་པར་གསུངས་ཏེ། གདན་བཞི་ལས། གང་
ཞིག་ཅུང་ཟད་བཟའ་བཏུང་རྣམས། །བསྟོ་བ་བྱས་ནས་བཟའ་བར་བྱ། །འདི་ལྟར་
སྤྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ། །བྱ་ལོན་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མན་
ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཛོལ་བས་དམ་ཆིག་དེ་དག་དང་། བྱད་པར་དུ་ཡང་གཡོན་
པའི་ཀུན་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་དམ་ཆིག་བརྒྱད་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐབ་པ་དང་། ལྷ་
རེ་བཞིན་གྱི་ཡར་ངོ་དང་མར་ངོའི་ཆེས་བཅུ་གཉིས་དང་བྱད་པར་བྱལ་ལྷ་བའི་ཆེས་
བཅུ་གཉིས་གྱི་མཆོད་པ་ལ་བསྐབ་སྟེ་ཐུན་མཆོམས་སུའང་དོན་མེད་དུ་མི་བཏང་བར་
དོན་ལྡན་དུ་བསྐྱང་བར་བྱ་བ་ནི་ཚུལ་འདི་ལ་གཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི་ཐུན་དང་པོ་ལ་སྤར་རིམ་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་བྱས་ནས་ཐུན་
མཆོམས་གྱི་བར་ལ་འཇུག་ཅིང་། གྲུང་ཐུན་ལ་འཇུག་རན་པ་ན་བསམ་གཏན་གྱི་
ཁང་པར་ཞུགས་ཏེ་བདེ་བའི་ལྟན་ལ་འདུག་ནས་སྒོ་གསུམ་དག་པར་བྱེད་པའི་རྣལ་
འབྱོར་ནས་འཇུག་པའམ། ཡང་ན་ཆོགས་ཞིང་མན་ཆད་སྤྱང་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་
སྤྱར་དུ་ཡོད་པས་སྤྱང་གཞི་སྤྱོད་པ་ལ་གནད་ཆེ་བས་ཆོགས་ཞིང་ནས་མངོན་བྱང་
གི་བར་དང་། རྟེན་ཅིག་མའི་སྤྲགས་བརྗོད་དེ་རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྟེན་ཅིག་
གིས་བསྐྱེད་ལ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གསལ་གདབ་མཁའ་གསང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
ནས་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཏེ། བདེ་སྟོང་སྤྱར་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡུན་མི་སྤང་བར་

བསྐྱོམ། འཁོར་གྱི་ལྷ་གསལ་བཏབ་ལ་སྤར་གྱི་སྒྲོམས་འཇུག་བྲན་བར་བྱས་བདེ་
སྟོང་སྤར་ནས་བྱང་སྤྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་དག་བ་རྒྱས་བསྐྱས་ཅི་རིགས་བསྐྱོམ། དེ་
ནས་ལུས་དཀྱིལ་གོ་བགོ་བ། ཡེ་ཤེས་བ་དགྲུག་བསྐྱེམ་དབང་བསྐྱར་རིགས་བདག་
གིས་རྒྱས་གདབ་མཆོད་བསྟོད་བདུད་ཅི་མུང་བའི་བར་བྱས་ལ་ལྷ་ཡི་འཁོར་ལོ་
དབྱེད་འཛོག་གཉིས་གྱི་སྟོན་ཅི་གཅིག་ཏུ་ཆེག་སྒྲིལ་བྱས་ལ་བསྐྱོམ། མཐར་ཐོགས་
རིམ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་སྤྱན་རེ་བསྐྱོམས་ལ་བཟླས་བ་གཏོར་མ་འབུལ་བ་སོགས་
སྤྱན་མཆོམས་གྱི་བར་སྤར་བཞིན་བྱ། ཕྱི་ངོའི་སྤྱན་ལ་ཡང་སྤར་ལྷར་བྱས་ཏེ་སྤྱན་
མཆོམས་གྱི་བར་ལ་འཇུག་ཅིང་སྤྱན་ཐ་མ་མཆོན་མའི་སྤྱན་ནི་ནས་ལ་ཆ་གསུམ་དུ་
བྱེ་བའི་དང་པོ་ལ་སྤར་ལྷར་ཉམས་སུ་བླངས་ཏེ་དུས་འདའ་བར་བྱས་ལ་ཆ་བར་བ་
ལ་བབ་ཏུ་ཉེ་བ་ན་བཟླས་བ་དང་གཏོར་མ་སུལ་ཏེ། ཨོྭ་ཚུར་སྤྱོན་ཚུར་སྤྱོན་དབའ་
བོ་ཆེ། །དག་པའི་ཆེག་ནི་སྟོན་བ་པོ། །སྤྱེད་དང་འཛིག་དང་རང་བྱུང་བ། །སྟོང་ཉིད་ཡེ་
ཤེས་འདི་ཁོ་ན་ལོ། །ཞེས་བརྗོད་དེ། རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བརྟེན་བ་ལྷ་ལ་སོགས་
པའི་སྟོན་བཅུད་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་རྣམ་ཐོལ་དུ་བསྐྱོམ། མགོར་ཨོྭ་
དང་མཐར་སྒྱི་སྒྱི་མཐ་སྤར་བའི་དབྱངས་གསལ་ཆར་གཅིག་བརྗོད། དག་གི་སྤྱེད་བརྗོད་
ཐམས་ཅད་ལྷ་ལི་ཀླ་ལིའི་བདག་ཉིད་དུ་མོས་བ་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་རང་གི་སྤྱོགས་
ཀའི་སྒྱི་ལས་འོད་ཟེར་དབག་ཏུ་མེད་བ་འཕྱོས་བས་སྟོན་བཅུད་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་ཏེ་
དུར་ཁྲིད་ལ་ཐེམ་བ་ནས་སྒྱི་གི་བར་སྤར་ལྷར་བསྐྱས་ལ་སྒྱི་ཡང་ཞབས་ཀྱ། ལྷ་ནི་ཏ་
ལ། ཏ་མགོ་བོ་ལ། མགོ་བོ་ཟླ་ཆེས་ལ། ཟླ་ཆེས་ཐིག་ལ། ཐིག་ལེ་རྒྱ་ད། རྒྱ་ད་ཡང་སྤྱེད་

ཅེ་མོ་བརྒྱ་སྟོང་གི་ཆའི་ཆད་ཅམ་དང་། དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་ལ་འཇང་ཡལ་བ་ལྟར་མི་
དམིགས་པའི་སྟོང་པར་སྤངས་ཏེ་སྤྱབ་བ་པོ་རང་གི་ཡིན་ཏུ་སྤྱ་བའི་རྒྱང་སེམས་བདེ་
བ་ཆེན་པོའི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒོས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་
ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིད་ཀྱི་འོད་
གསལ་དང་བསྐྱེད་ཏེ་རྣམ་ཏྲོག་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་ཉལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་བྱ།
དེ་ནས་ནམ་གྱི་ཆ་གསུམ་པར་སྤེལ་ཏུ་ཉེ་བ་ན་ནམ་མཁའ་ནས་དཔལ་པོ་དང་རྣལ་
འབྱོར་མ་རྣམས་གྱིས་ལྡན་ཏུ་དང་སྤྱུས་བསྐྱེད་ཏེ་འོད་གསལ་ལས་ཚུ་དྲངས་བ་ལ་
ཉ་སྟོ་བྱར་དུ་འཕར་བ་བཞིན་གཟུགས་སྐྱར་ལངས་ནས་ཨོ་ཚུར་སྒྲོན་སོགས་བརྗོད་
ནས་སྟོད་བཅུད་བདེ་སྟོང་གིས་རྒྱས་བཏབ་དབྱངས་གསལ་སྒར་ལྟར་བརྗོད་དེ་ཐུན་
དང་པོ་ལ་སྒར་ལྟར་འབྲུག་བ་སྟེ། དེ་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ཉམས་ལེན་ལ་འབད་པར་བྱ་བ་
ཡིན་ནོ། །ཐུན་བཞི་ཀའི་མཐར་ཡིག་བརྒྱ་ཅེ་མང་བརྒྱ་ཞིང་མདོར་ན་ཐུན་ཐོག་མཐའ་
གཉིས་རྒྱས་བ་དང་། བར་བ་གཉིས་ལ་བསྐྱུས་བ་བྱུབ་ཆེན་ལྷ་བའི་ན་བཟའ་ཅན་གྱི་
དགོངས་བ་ལྟར་བྱེད་བའམ་བཞི་ཀ་ལ་རྒྱས་བའམ། དང་པོ་རྒྱས་ལ་ཐ་མ་གསུམ་
བསྐྱུས་བའམ། བཞི་ཀ་ལ་བསྐྱུས་བ་བྱེད་བ་སོགས་རྩ་ལན་ཉི་ཤེས་སྤྱན་ཞབས། ཨ་
རྩ་ལ་སོགས་གྱིས་རིམ་པར་བཤད་བ་གང་རུང་བྱེད་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་བ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་རྣལ་འབྱོར་གསུམ་དང་། རྩོགས་རིམ་རྣལ་འབྱོར་
ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤངས་པས། བགེགས་དང་བར་ཆད་གྱིས་མི་ཚུགས་པ་
དང་། ཡི་དམ་གྱི་ལྟས་བྱིན་གྱིས་སྒོལ་བ་དང་། སྤྱི་ལི་བར་དོ་གསུམ་སྤྱི་གསུམ་དུ་

འབྲེང་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྫོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་སྤེམ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། རྫོགས་
རིམ་གྲང་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་སྐྱེས་ཏེ་སྤྲིགས་དུས་གྱི་ཆེ་བྱང་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཏེ་རུ་ཀའི་
གོ་འཕང་ཐོབ་པ་དང་ཆེ་འདིར་མ་ཐོབ་ཀྱང་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་ནས་ཐོབ་ལ། དེ་ཡང་ཆོས་
འདི་སྦྱོད་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། ལས་གྱི་སྤྲིག་པ་འདག་པ་དང་། ལས་འདི་
ལ་བསམ་གཏན་བྱས་པ་ཅམ་དང་། སྤྲིགས་བམ་སྒོག་པ་དང་། ཁ་ཏོན་དུ་འདོན་པ་
དང་། སྤྲིགས་བམ་བྲིས་བས་གྲང་མཐོ་རིམ་གྱི་དཔལ་སྦྱི་དང་བྱང་པར་འཁོར་ལོས་
བརྒྱུར་བའི་རྒྱལ་སྤྲིད་ཐོབ་པ་དང་། གལ་ཏེ་གཡེང་བས་མ་བྱུབ་ན་ལས་འདི་ཉམས་
སུ་ལེན་པའི་ནལ་འབྱོར་བ་དང་ནལ་འབྱོར་མ་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་འགོ་བའི་ཆེ། ལུ་
པའི་ཁང་བྲིམ་བཟང་པོར་འགོ་བ་ལྟར་ཆོས་འདི་སྦྱོད་པའི་རིགས་ཅན་ནས། ཆོས་འདི་
སྦྱོད་པའི་རིགས་ཅན་གཞན་དུ་འགོ་བའི་བར་དེར་ངལ་བསོ་བ་ཅམ་ལ་འཆི་བ་ཞེས་
ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་འཁོར་བ་དང་འཛིགས་སྒྲག་བཅས་པའི་འཆི་
བ་དོན་དམ་མི་འབྱུང་བ་དང་། དེའི་ཆེ་ཡང་དཔལ་ཏེ་རུ་ཀ་དང་ཡུམ་རྩོ་རྩེ་པག་མོ་
ལ་སོགས་དཔལ་པོ་དང་དཔལ་ལོ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་རྩིས་སྒྲ་ཆོགས་པ་དང་། ཡིད་
དུ་འོང་བའི་སྦྱ་དང་བཅས་བས་བསུས་ཏེ་སྦྱབ་པ་པོ་སེང་གའི་ཁྲི་ལ་བཞག །འཇལ་
འོད་གྱི་གྱར་བུ། མེ་ཏོག་གི་ཆར་འབབས་བཞེན་བས་བྱིའི་དག་པ་མཁའ་སྦྱོད་དུ་
འཁྲིད་པ་དང་། ནང་གི་མཁའ་སྦྱོད་འཆི་བ་ལས་གྱི་འོད་གསལ་དུ་བརྒྱུར་ཏེ་རྟེན་དེ་
ལ་མི་སྒྲོབ་པའི་བྱང་འབྱུག་ཁ་སྦྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྟ་བུ་ཏེ་རུ་ཀའི་གོ་འཕང་ཐོབ་
པ་སོགས་པན་ཡོན་ཆད་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། འདི་ལྟ་བུའི་སྤྲིགས་གྱི་ལས་ལ་

བརྟེན་ནས་མཁའ་སྐྱོད་རིག་འཛིན་གྱི་སར་འགྲོ་བར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི།
རྒྱུད་འབྲེལ་སྤྲས་དོན་ཀྱན་གསལ་ལས། འདིར་མི་ཡི་རྟེན་གྱིས་མཁའ་སྐྱོད་འབྲུབ་པ་
མང་དུ་གསུངས་པའི་མཁའ་སྐྱོད་བྱུང་བ་ནི། འདིའི་ལམ་ཚུལ་བཞིན་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་
པ་པོ་མེན་ཀྱང་། མི་འགའ་ཞིག་སྤྲགས་དང་རྩས་ལ་སོགས་པའི་མཐུས་ནས་མཁའ་
ལ་འགྲོ་བ་སོགས་རྒྱས་པ་ཅམ་ལ་མི་ཟེར་གྱི་སྤྲགས་སྐྱོད་པའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་
མཁའ་འགྲོ་དང་། མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ནས་མཁའའི་དབྱིངས་ཀྱི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་
དུ་བཞུགས་ནས་གསང་སྤྲགས་མཆོག་རྣམས་སྐྱོད་པའི་གནས་ནི་མཁའ་སྐྱོད་ཀྱི་
གནས་ཡིན་ལ། དེར་སྐྱབ་པ་པོ་མི་ཡི་རྟེན་ཅན་གྱིས་ལུས་མ་སྤངས་པར་བཤོད་རྒྱས་
པ་ནི་མཁའ་སྐྱོད་བྱུང་བ་ཡིན་ལོ། །དེ་ཆེ་འདིར་མ་བྱུང་ཀྱང་སྐྱེ་བ་རྟེན་མ་ཉིད་ལ་
འབྲུབ་པ་ནི། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་མཁའ་སྐྱོད་འབྲུབ་པ་སྟེ་དེ་འབྲུབ་པའི་མཁའ་སྐྱོད་ལ་རིམ་
པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་དོ། །ཆེ་འདིར་མཁའ་སྐྱོད་འབྲུབ་ལུགས་ཀྱང་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་
ལམ་གྱི་མཐུ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲུབ་པ་དང་། འགྲོ་མ་དང་དཔལ་པོའི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་
གིས་དེར་དངོས་སུ་འབྲིད་པའང་ཡོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་ལུས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གི་ས་
ལ་སྐྱོད་པ། རིག་པ་འཛིན་པའི་འགྲོ་བ་དུ་མས་སྤྲགས་སྐྱོད་པའི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་
ཡང་མང་དུ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱལོ། །དེ་ལྟ་བུའི་པན་ཡོན་
ཆད་མེད་པ་དང་ལྡན་པས་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིད་བཞིན་གྱི་རོར་
བུ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་དུ་དཀོན་པ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལས། དེ་འབྲའི་དཔལ་ཆེན་རྣལ་འབྱོར་
མ། །ས་སྟེང་ན་ནི་རྟེན་པར་དཀའ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་འདི་ལྟ་བུའི་ལམ་

ཉམས་སུ་ལེན་དུ་ཡོད་པ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ལེགས་པར་བསགས་པ་ཞིག་
གོ་སྟུང་དུ་བསམས་ལ་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་འབད་ལ། དཔལ་
འཁོར་ལོ་སྒོམ་པའི་བསྟན་པ་ནམས་ཕྱོགས་དུས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱས་
པར་བྱའོ།

འཁོར་ལོ་སྒོམ་པར་བརྗོད་པ་ཅུང་དུ་འཛིན། །དངོས་བྱུང་རིན་ཆེན་གྱེ་བས་
ལེགས་གཏམས་ཀྱང་། །བདེའ་ཆོག་ངམ་གནག་དགོངས་བཤད་རྒྱབས་འཇུགས་
པས། །སྒོ་སྟོབས་བསོད་ནམས་དམན་པས་བཟོད་པར་དགལ། །ལྷ་བེལ་ནག་
པོའི་གཞུང་གི་བྱ་བོ་ཆེ། །རང་འགྲེལ་བཤད་རྒྱུ་ལྔ་ཡི་དར་ཆེན་འཕྱར། །བརྒྱད་
ལྔ་ལྔ་མའི་མན་ངག་གིས་བསྐྱོད་ན། །དེད་དཔོན་འགའ་རེས་ལན་འགར་རིན་ཆེན་
ཉིད། །ཅ་བཤད་རྒྱུད་དང་རྒྱ་བོད་མཁས་པའི་གཞུང་། །སོ་སོའི་དགོངས་དོན་ལོ་རྒྱུ་
འདྲེས་པ་དག །མ་འདྲེས་འབྱེད་མཁས་འཁོར་ལོའི་ལག་ལུན་ཞིག །ལྡོངས་འདིར་
བྱུང་བ་གྲགས་པའི་མཆན་འཆང་བའོ། །དེ་ཡི་རྣམ་དཔྱད་སྤྱིད་པའི་མིག་འབར་
བས། །བསྟན་ལ་ལོག་རྟོག་སུན་པ་ཀུན་བསལ་ཏེ། །མདོ་རྒྱུད་བསྟན་པའི་པད་
ཆལ་རྒྱས་མཛད་པས། །སྐལ་བཟང་བྱུང་བ་ལེགས་བཤད་སྤང་ཅིས་ཆོམ། །ཉིན་
མའི་མགོན་དེ་གཞན་དུ་གཤེགས་པ་ནའང་། །རྒྱ་སྐར་མགོན་པོ་དགེ་ལེགས་འབར་
བ་དང་། །ཤེས་རབ་སེང་གེ་ལ་སོགས་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །ཡབ་ཇེ་སྐྱ་མའི་མདོ་
སྟགས་ཀུན་དའི་ཆལ། །ཆེས་ཆེར་རྒྱས་པས་དཀར་ཕྱོགས་སྟ་རྣམས་མགྱ། །དུས་
ཀྱི་ཐ་མར་གསང་སྟགས་སྒྲ་བཞིན་དུ། །སྟོད་པའི་ཅིང་ཆོས་མཐུན་མཆམས་འོད་

དམར་བས། །དགེ་ལེགས་ཀྱན་དྲེ་ཚུལ་ཀྱན་ཉམས་བྱས་བས། །ཕྱ་ཚེར་སྤྲ་བའི་ཁ་
ཉས་ས་སྟེངས་ཁྲབ། །འོན་ཀྱང་འཇམ་མགོན་སྒྲ་མའི་སྤྱགས་བསྐྱེད་གྱིས། །བསྟན་
བའི་གནས་ཚུལ་གསལ་བའི་རྟ་ལྡང་ཅན། །སྤྱབ་བསྟན་སྤྱིང་བཞིའི་མཁའ་ལ་བགྱང་
ཡས་གསལ། །ཉི་མའི་བྱ་ཡིས་དུས་ཀྱི་དབྱུག་བ་གཟེ། །དེ་ཕྱིར་གཤེན་ཟས་དད་ཟས་
མི་གཙང་བས། །ལྟོ་བ་ཁེངས་ནམས་མི་གཙང་ཟོས་པའི་མཆུ། །ནམ་དག་རྒྱུད་དང་
དམ་པའི་ཆོག་ལ་བྱིས། །རིགས་མཐུན་བསྐྱེད་ཟས་ཙུང་ཆུང་བསྟུ་བ་མང། །དུས་
མཐའི་མེ་ཡི་དཀྱིལ་ན་ཆུ་སྟེས་ལྟར། །སྟིགས་མའི་བྱིན་ཟ་འབར་བའི་སྟོང་དཀྱིལ་
ན། །འཇམ་དབལ་རྒྱ་མཆོ་བདེ་བའི་མགོན་པོ་ཞེས། །མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་འབུམ་གྱི་
འདབ་བརྒྱ་བཞད། །བསྟུབ་གསུམ་རིམ་གཉིས་རྟོགས་པའི་སྤྱང་ཅིས་ལྷུག །མཁས་
བྱབ་རྩ་མ་ར་ཡི་ཆོགས་གྱིས་བསྟོར། །ཆེ་བའི་ཆེ་མཆོག་ཀྱན་གྱི་སྤྱི་པོར་འཆང། །དེ་
ལྟ་མོད་ཀྱི་ཉམས་ཆུང་འགྲོ་ལ་དུད། །གང་གི་སྤྱགས་བཅེས་བསྐྱེད་པས་བདག་འཇ་
ལའང། །བརྟན་གཡོའི་འཁོར་ལོ་ལྟན་སྟེས་བདེ་བ་ཆེར། །སྟོན་པའི་མན་ངག་བདུང་
ཅིའི་ཀ་ལ་ཤ། །བསྟུལ་བས་ཉེར་ལེན་ལུས་ཀྱི་སྟོག་ཆད་ཀྱང། །རིམ་གཉིས་མིག་ལྟན་
མགོ་བོ་ག་ལ་འཆེ། །ནལ་འཕྱོར་གསང་མཐའ་དབྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མའི་སྤྱ། །རྟོག་གེ་ནེ་ཙ་
ཀན་པོའི་འོས་མིན་ཡང། །འདི་ལྟར་གྱིས་ཞེས་རྟོ་རྟོ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས། །བཀའ་སྟུལ་
རྩེས་སྟོས་ཙམ་ལ་འབད་བར་བྱས། །འདི་ཡི་དགེ་བས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །ཀྱན་
རྟོག་རྒྱུད་གིས་མཐའ་མེད་སྤྱིད་པ་འདིར། །ཡུན་རིང་འབྲམས་པའི་འབྲུལ་བ་བག་
ཆགས་བཅས། །བདེ་ཆེན་སྟོས་བྲལ་ངང་དུ་ཞི་གྱུར་ཅིག །ཀྱན་ལ་གནས་པའི་སྟེ་

འཆི་བར་དོ་གསུམ། །ཁྲ་མེད་རྒྱུད་ཕྱིའི་སྦྱོང་བ་མཛད་བྱུང་མཐུས། །ལམ་དང་འབྲས་
བུའི་སྦྱ་གསུམ་དངོས་བསྐྱར་ནས། །ཡོངས་དག་ཅམ་བཞིའི་དཔལ་ལ་སྦྱོང་བར་
ཤོག། དངོས་བྱུབ་ཅ་བ་དེ་རྗེ་སྦྱོབ་དཔོན་ཆེ། །མཉམ་བ་གསུམ་གྱིས་དབྱེས་པར་བྱེད་
བ་དང་། །མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བ་སྲིད་ལས་སྦྱོབ་བའི་བྱིར། །ལུས་དང་སྟོག་ལ་ལྟོས་བ་
མེད་པར་ཤོག། །ལེགས་བཤད་འདིས་ཀྱང་འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་དེས། །ཡང་ཡང་སྟོན་
བའི་གནས་སུ་མཛད་བ་ཡི། །འཁོར་ལོ་སྟོན་བའི་བཤད་སྒྲུབ་ཕྱགས་ཀྱན་ཏུ། །དར་
ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་གནས་བྱེད་ཤོག། །

ཅེས་པ་འདི་ནི་བཀའ་བློན་གཞལ་དུ་མེད་པ་མཆོད་མཆོན་ཅན་ལ་ལོ་གསུམ་ཅམ་གྱི་
སྟོན་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱས་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་ལྟ་སྟོན་གྲོང་དུ། རྒྱལ་བ་
འཕགས་པ་ལྟ་དང་། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་སྤྱོད་ཀྱིས་གཙོ་བྱས་དགེ་འདུན་བླ་ཙུ་གྲོ་སྟོར་
ལ་རྒྱ་རོ་མཁའ་སྦྱོང་མའི་བསྐྱེད་རྫོགས་དང་། འདི་ཀའི་སྤྲུལ་སྤྱོད་དང་། བསྐྱེད་རྫོགས་
གྱི་ཉམས་འཁྱིད་བཅས་རྒྱས་པར་ཟེན་བྱན་དུ་བསྐྱེད་བའི་རྗེས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་འདི་ལ་ཟེན་
བྲིས་མ་དག་པ་མང་དུ་འདུག་པས་ཁྱོད་གྱིས་མང་ཉུང་འཆོམས་ལ་རན་བ་ཞིག་བྲིས་ཞེས་ཁ་
བཏགས་བཟང་པོའི་གནད་སྦྱིན་དང་བཅས་བཀའ་ཕེབས་པ་དང་དུ་ཁྲུངས་ཏེ། རྗེ་འཆང་
དེ་ཉིད་གྱི་ཞབས་རུལ་སྦྱི་བོས་ལེན་བ་དག་དབང་བྱམས་པ་ཞེས་པས། ཟེན་བྲིས་རྩིང་བ་
རྒྱས་བསྐྱུས་གཉིས་འདུག་པའི་བསྐྱུས་པ་ལ་མ་དག་པ་དང་མ་ཆང་བ་རྣམས་བཅོས། རྒྱས་
པ་ལ་མཆོན་དོན་སོགས་ཏ་ཅང་བཤད་གྲགས་སམ་སྤྲུལ་བ་རྣམས་ཟེན་ནས་དངོས་སུ་ཟེན་
བྱན་གནད་བེད་གཞིར་བཞག་སྟེ་ཡོས་བུའི་ལོ་རྒྱལ་རྒྱ་བའི་མར་རོའི་ཆེས་བཅུ་དཔལ་ལོ་
དང་དཔལ་ལོ་ངང་གིས་འདུ་བའི་དུས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཉིན་ཕུར་བུ་ཚུག་བྱང་ཆུབ་སྤིང་དུ་

རྫོགས་པར་ཟིན་ཟིན་སུ་བཏབ་བ། སྤར་ཡང་དོན་རྫོབ་དཔོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱན་ལམ་དུ་བསྟར་
ཏེ་དག་པར་བགྱིས་པ་འདིས་ཀྱང་འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་མདོ་སྤྲལ་ས་
ཀྱི་བསྟན་པ་ཚོགས་དུས་ཀུན་དུ་རྒྱས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཅིག །མདྲེན། ॥

༡༡། བྱལ་ཆེན་ཀུན་དུ་དགེ་བའི་ཡུགས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་
རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་དམིགས་རིམ་སྦྱང་
ཚུལ་མདོར་བསྡུས་བཟུགས་སོ། །

༥ ར་མོ་ཕྱི་ཏེ་རུ་ཀ་བཟོ་མ་ར་ཏི། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཟུང་འཇུག་དབང་པོའི་
གཞུ། སྤྱིབ་བྲལ་མཁའ་དབྱིངས་མངོན་པའི་ཡང་ཆོ་ལ། དབྱེར་མེད་འཇུག་པའི་
ལྷན་སྤྱེས་བདེ་ཆེན་ཉིད། རྟེན་དང་བརྟེན་པར་ཤར་ལ་སྤྲལ་འཆའ་ལོ། རྣལ་འབྱོར་
མ་རྒྱུད་སྤྲས་རྒྱའི་བཅུད་བྱང་བ། བྱལ་ཆེན་ཀུན་དུ་དགེ་བའི་གདམས་པ་མཆོག་ རྫོ་
གས་རིམ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ཉམས་ལེན་ཚུལ། མདོར་བསྡུས་རང་གཞན་དོན་
དུ་འཆད་ལ་སྟོ། དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་ལམ་བྱེད་ལ་མོས་པའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་ཡང་རབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པའི་རྣལ་འབྱོར་
སྤྱོད་མེད་པའི་རྒྱུད་སྤྱེད་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་སྤྲལ་པའི་བསྟན་པ་སྤྱིའི་འགོ་ཚུལ་
ལ་གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས་པ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་མདོ་སྤྲལ་གཉིས་ཀའི་
ལམ་སྟན་མོང་བ་ངེས་འབྱུང་། བྱང་སེམས། ཡང་དག་པའི་སྟོ་བ་རྣམས་ལ་སྦྱང་བ་

ལེགས་པར་ཐོན་པ་ཞིག་མ་བྱས་པར། དེ་རྣམས་ལ་སྟོན་འགྲོའི་ཆོས་ཅམ་དུ་བརྩེང་
ནས་ནན་ཏན་མི་བྱེད་པ་དང་། སྐགས་ནས་བཤད་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱང་གྱི་ཅ་བ་
དབང་དང་། དམ་ཆིག་དང་སྟོན་པ་རྣམས་ལ་གལ་པོ་ཆེར་བརྩེང་ནས་མི་འབད་པར།
རིམ་གཉིས་གྱི་གཞུང་དང་མན་དག་ལ་ཐོས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཆིག་སྤྱི་ཅམ་གྱི་གོ་བས་
ས་ལམ་ཆོད་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མི་ཡོང་བར་མཐོང་སྟེ་དལ་འབྱོར་གྱི་ཉེན་བཟང་དོན་
གཉིས་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་རྒྱེན་ཐམས་ཅད་ཆང་བ་འདི་ལ་སྟོང་པོ་མཐར་ཐུག་ལེན་འདོད་
གིས་ལུགས་འདིའི་བསྐྱེད་རིམ་ཐུན་བཞིར་བསྟོམས་པས་སྟོང་བ་ཆད་ཐུབ་སྟེས་ནས་
རིམ་པ་གཉིས་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་འཇུག་པ་ན། ཐོག་མར་གཞི་དངོས་པོའི་གནས་
ཚུལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་པ་བཏོན་མོངས་པའི་ངོ་
ཐོར་མ་སྟེས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ཁྱེད་པ་སེམས་གསལ་ཞིང་རིག་པ་
དང་། དེའི་བཞེན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུད་ཤིན་ཏུ་པ་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པས་སྟོང་བ་གསུམ་ངོ་པོ་གཅིག་ལ་སྟོག་པ་ཐ་དད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པས། རྩ་མའི་
མན་དག་ལ་བཞེན་ནས་རྩ་མེད་རྒྱུད་སྟེ་ནས་བཤད་པའི་ཐབས་མཁས་པའི་སྟོང་བ་
དུ་མས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྤྱངས་པ་ན། ཤིན་ཏུ་པ་པའི་སེམས་དེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེད་དང་།
དེའི་བཞེན་པའི་རྒྱུད་དེ་མཆན་དཔེས་སྤྲས་པའི་གཟུགས་སྐྱེད་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་
ཉིད་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་སྐྱར་སྟོགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་ཐུང་གཅིག་ལ་དངོས་སུ་
བསྐྱར་བྱས་པ་ལ་ངེས་པ་བཏན་པོ་རྟེན་པར་བྱེད་དགོས་པ་ནི། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་
པ་ལས། ས་བོན་གྱུར་པ་ཁམས་དེ་ཉིད། །ཆོས་རྣམས་ཀྱང་གྱི་རྟེན་དུ་འདོད། །རིམ་

གྲིས་སྤྱངས་པར་གྱུར་བ་ལ། །སངས་རྒྱས་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་
མདོ་རྒྱད་དུ་མ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱབ་གཞི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར་
གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ལ། སངས་རྒྱས་དང་ཚོས་སྤྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་དུ་མ་འབྱུང་
བས་དངོས་བཏགས་ཀྱི་བྱད་པར་མ་བྱེད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡི་གཤོད་མ་
ནས་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་སྐད་དང་། འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཡིན་པ་སྐད་ཀྱིས་
མན་དག་ཟབ་ཟབ་མོར་གྲགས་པ་ལ་འགམ་ཚུ་མི་ལྡང་བར་རྒྱ་བོད་ཀྱི་བཤུ་བ་ཆད་
ལྡན་གྲིས་བཀལ་བའི་འཁོར་ལོ་སྒོམ་པའི་རྫོགས་རིམ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་
ལེན་ཚུལ་སྟོང་པོ་ནི། སྒོན་འགྲོ་རྟོག་སེམས་བསྐྱོམ་བཞས། ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་མཐུལ་
དང་བཅས་པ་ཉམས་སུ་སྦངས་ཏེ།

དངོས་གཞི་ལ། མོག་ཨ་ཐ་རྒྱ་རྒྱུ་འཛུག་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཚུད་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་རྫོགས་རིམ་དངོས་བསྐྱོམ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྟེ་བའི་དབུས་སུ་སྤྱིན་སྒྲ་
ལ་སེམས་བརྟན་པར་བྱ་ཚུལ་དང་། སྤྱིན་སྒྲ་ལས་རྟོག་བཞས་བྱེད་ཚུལ་དང་། རྟེ་ས་
གཞིག་གི་བསམ་གཏན་བསྐྱོམ་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཡིད་མཐུན་གྱི་གནས་སུ་
འདིའི་བསྐྱེད་རིམ་རྒྱས་བསྐྱེད་གང་རུང་བསྐྱོམ་པ་སྒོན་དུ་བཏང་སྟེ། ཉར་བསྐྱེད་བྱས་
པའི་རྟེ་ས་སུ་ལུས་ཀྱི་གནད་རྣམས་སྤང་གི་ཚས་བདུན་ལྡན་དང་། དུས་ཀྱི་གནད་ཕྱི་རོ་
དང་། རོ་རངས་རིག་པ་གསལ་བའི་དུས་དང་། རྒྱུད་གི་གནད་འབྱུང་འབྱུག་དལ་བྱས་
བྱ་ཞིང་། དམིགས་པ་གཏོད་པའི་ཡུལ་གྱི་གནད། རྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་རྩ་
ཡིག་ལ་དམིགས་པ་གཏོད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རང་རྟེ་རུ་ཀ་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་

བའི་ལུས་ཀྱི་རྒྱ་བོས་ལ་ཅུང་ཟད་ཉེ་བར། ཅ་གསུམ་འཁོར་ལོ་དྲུག་དང་བཅས་པ་ཇི་
ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་གསལ་བཏབ། རྒྱང་རོ་དགུ་ལྷགས་དང་ཅ་ལམ་སྤྱོད་བ་སོགས་
མན་ངག་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་བྱས་ཏེ། རང་གི་སྟེ་བའི་ཐད་སེའི་རྒྱ་བ་གཞུང་ལ་ཉེ་བ་
ན། ལྷུ་ལ་བའི་འཁོར་ལོ་རོ་རྒྱང་གཉིས་ཀྱི་དབུ་མ་ལ་མདུད་པའི་མཆམས་ནས་དབུ་མ་
ལས་ཅ་འདབ་བཞི་རོ་རྒྱང་ལྷག་སྟེ་ཕྱིར་གྲེས་པ། དེ་བཞི་ལས་གཉིས་གཉིས་གྲེས་པ་
བརྒྱད། དེ་ལས་བཅུ་དྲུག །དེ་ལས་སོ་གཉིས། དེ་ལས་རེ་བཞི་གྲེས་པའི་ཅ་མདུད་
ཀྱི་དབུ་མའི་ནང་དུ། རོག་ཏུ་ཐེག་ལེ་དམར་ལོ། ལྷེད་དུ་དཀར་ལོ་ཁ་སྒྱུད། དེའི་དབུ་མ་
སུ་རྩྱུ་ཡིག་སུ་ཉིག་སི་རྩུ་རས་བྱུགས་པ་ལྟ་བུ། རྩྱུ་གི་ཐེག་ལེའི་སྟེང་དུ་རྩ་ད་དཀར་
ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་འོད་ཟེར་ལྡ་འབར་བ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བརྩུང་སྟེ།
འཛིན་སྟངས་ཀྱི་རར་ཆ་དང་དམིགས་པའི་གསལ་ཆ་མ་ཞོར་བའི་རང་ནས་བྱིང་
ཞོད་ཀྱི་གཉིན་པོ་བསྟེན་ཚུལ་མཁས་པར་བྱས་ཏེ་རྒྱུན་བསྐྱུངས་པས་ཉིན་ཞག་གཅིག་
ལ་ཆ་དྲུག་ཏུ་བྱེ་བའི་ཆ་གཅིག་གི་ཡུན་ཆད་ཅམ་དུ་བྱིང་ཞོད་ཀྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་
ཅོལ་བ་དང་བཅས་ཏེ་གནས་པ་དང་། ཅོལ་མེད་དུ་གནས་པ་སྤྱུང་ན། དེ་ནས་རྒྱང་
དབུ་མའི་ནང་དུ་ཞུགས་པའི་རྟགས་མཉམ་རྒྱ་ཏེས་ཅན་དུ་ཐེངས་པ་དང་། གནས་པའི་
རྟགས། ལྷ་བྱག་གི་རྒྱ་བ་ཆད་ཅིང་རྫོ་བ་མི་འགྲུལ་བ་དང་། ཐེམ་རྟགས་རགས་པ་
སྟེག་རྒྱ་ལྟ་བུ་དང་། དུ་བ་དང་། མཁའ་སྒྲུང་མེ་བྱིར་དང་། མར་མེ་རྒྱང་གིས་མ་བསྐྱོད་
པ་ལྟ་བུ་འཆར་ཞིང་། དེའི་ཆེ་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་ཀུན་རྟོག་ཀྱང་འགག་ལ། དེའི་
ཇེས་སུ་རྒྱང་ཐེམ་རྟགས་སྤྲ་བ། ལྷང་བ་དཀར་ལམ་པ། མཆོད་པ་དམར་ལམ་པ། ཉར་

ཐོབ་ནག་ལམ་པའི་སྟོང་བྲན་བཅས་དང་སྟང་བྲན་མེད། དེ་སངས་པ་ན་ཐམས་ཅད་སྟོང་
པ་འོད་གསལ་འཆར་བས་དེ་དག་གི་ཆོ། ལྟེ་གསང་གི་གཏུམ་མོ་འབར་བའི་མཐུས་སྒྲི་
བོ་ནས་བྱང་སེམས་ཁྱེ་བ་མགྱིན་པའི་ཅ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་སྟེབ་པ་ན་དགའ་བ། སྟོང་
གར་མཆོག་དགའ། ལྟེ་བར་བྱང་དགའ། གསང་གནས་ནོར་བུའི་ཅེར་སྟེབ་པ་ན་ལྟན་
སྟེས་འཆར་བས། དགའ་བ་བཞི་ཀ་དང་། བྱང་བར་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་དུས་སུ་བདེ་བས་
སྟོང་པ་དེས་པའི་བདེ་སྟོང་སྐྱར་ནས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཛོག། ཡང་བྱང་སེམས་
ནོར་བུའི་ཅེ་ནས་ཕྱིར་མ་འཕོས་པ་གྲུན་དུ་ལྟོག་སྟེ། འཁོར་ལོ་བཞིའི་ལྟེ་བར་སྟེབ་པ་
ན། མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཞི་འཆར་ཞིང་། དེ་དག་གི་ཆོ་ཡང་བདེ་སྟོང་སྐྱར་ནས་
བསྟོམ་ལ། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཉམ་གཞག་གི་ཉམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་
གང་སྐྱང་སྟོང་པ། སྟོང་པ་བདེ་བ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལྟ་ཡི་རྣམ་འོལ་ཏུ་འཆར་བ་ལ་བསྟེན་
ཅིང་། དེ་འབྲ་བའི་དགའ་བཞི་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྟོག་ལ་བྱང་བའི་མཆོམས་ནས་
འོག་ནས་འབྱུང་བའི་བསྟེ་བ་སྟོར་དགུ་ལ་བསྟེན་ནས་བྱང་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རྟོག་བསྟེན་ཅི་ལྟར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། སྐྱར་བཤད་པའི་གནད་བཞི་
དང་ལྟན་པའི་རང་ནས་ལྟེ་བའི་ཅ་འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་འོད་ནང་དུ་ཐེག་ལེ་དཀར་
དམར་གྱི་དབུས་སུ་རྒྱ་ཡིག་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་བསམས་ལ། དེའི་
རྒྱ་དུ་ལས་རྒྱང་དཀར་པོ་འོད་ཟེར་ལྷ་ལྟན་སྟོས་རེད་གི་དུད་པ་ལྟ་བུ་མའི་ནང་ནས་
གྲུན་དུ་སོང་སྟེ་སྟོང་གི་སྒྲ་ཅེར་སྟེབ་པ་ན། རྒྱང་དེའི་རང་གདངས་ཨོྲེ་གྱི་གདངས་སུ་
ཤར་ཏེ། རྒྱ་ལ་ཐེམ་པ་ན། གནས་པའི་རང་གདངས་ལྷ་མི་རང་གདངས་སུ་བསམས་ཏེ་

ལྷང་འཇུག་གང་རུང་གི་ཡུན་ཚད་ཅམ་ཞིག་བརྒྱད། དེ་ནས་ཡང་སྤར་ལྷར་སྤེང་གི་སྤ་
ཅེར་སླེབ་ཀྱི་བར་ཕྱིར་འགོ་བའི་གདངས་རྩྭ་གི་གདངས་སུ་བསམས་ལ། ལྷང་སྤགས་
དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྩོར་བ་ལྷན་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པའི་མཐར་ཡིད་འོ་ཅམ་མ་
ཡིན་པར། ལྷང་འཇུག་གནས་གསུམ་ཀྱི་རང་གདངས་ཡི་གོ་གསུམ་ཀྱི་རང་གདངས་
སུ་དངོས་གནས་ལ་འཆར་བ་ཞིག་འབྱུང་ལ། ལྷང་འབྱུང་འཇུག་གི་བར་དུ་གནས་
པ་རང་ཆས་ལ་མེད་ཀྱང་། དང་པོར་གནས་པ་ཆེད་དུ་བཅོས་པས་ཐར་ལྷང་འཇུག་
གཉིས་རྩེ་བྱང་དང་། གནས་པ་རྩེ་རིང་དུ་སོང་བས་གནས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འབྱུང་
ལ། དེའི་ཆེ་ཡང་། ལྷང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་ཀྱི་ཉགས་ནམས་སྤར་ལྷར་འབྱུང་
བས་བདེ་སྤོར་སྤར་ནས་བསྐྱོམ་པར་བྱེད། བྱར་སེལ་ཀྱི་རྩོར་བ་ལྷན་དང་། སྟོག་བྱར་
བསྐྱེ་བའི་རྩོར་བ་ལྷན་ཀྱང་བྱ།

གསུམ་པ་རྩེས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་ནི། རང་ཉེ་དུ་ཀ་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བ་ཞིན་
བས་ངག་ཏུ་དབྱངས་གསལ་ཆར་གཅིག་བརྗོད་ལ། ལྷ་མི་ཀླ་མིའི་སྤང་བ་འོད་ཟེར་
ལྷ་ལྷན་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཀྱི་ལྷ་ཆོགས་འཕྲོ་བ་ཅན་སྤྱ་བྲག་གཡས་པའི་ལྷང་དང་
འགྲོགས་ནས་ཕྱིར་འཕྲོས་པས་འགྲོ་བ་ནམས་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཀྱི་ལྷ་ཡི་བདག་ཉིད་
དུ་བྱས་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བྱུབ་པའི་དབའ་བོ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མ་ནམས་དང་
རོ་མཉམ་དུ་གྱུར་ཏེ་སྤྱ་བྲག་གཡོན་པ་ནས་ཞུགས་ཏེ་ལྷེ་བར་གནས་པར་བསམས་
ལ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ལྷ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་རྫོགས་པ་དཀར་ལ་དམར་བའི་
མདངས་ཅན་དབྱངས་གསལ་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་དུ་ཤར་བར་བསམ་མོ། །ལྷ་བའི་

དབུས་སུ་རྩྱུ་ཡིག་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་བསྐྱེམས་ལ། ཟླ་བ་རྩྱུ་ཡིག་
དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རང་ཉིད་ཉེ་དུ་ཀ་སྐྱེ་མདོག་དཀར་པོ་གཡས་
བརྒྱུད་གིས་བཞུགས་པ་ནམ་མཁའ་འཇའ་ཆོན་ལྟ་བུ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་
དོར་བེལ་བ་བྱུང་ནས་ཡུམ་ལ་འཁྱུད་ཅིང་། ཡུམ་དོ་རྩེ་པག་མོ་དམར་མོ་ཞལ་གཅིག་
ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་དོ་རྩེ་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པས་འཁྱུད་པར་བསམ་མོ། །དེ་ནས་ཡབ་
ཡུམ་གྱི་མཁའ་གསང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་དགའ་བའི་
སྐས་བསྐྱོད་པ་དང་། བདེ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཟེར་དམར་པོ་འཕྲོས་པ་ལོག་པས་
སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་འོད་གྱི་ནམ་པར་བྱས། དེ་ནས་སྟོད་ནམས་བཅུད་ལ་བསྟུ།
བཅུད་ནམས་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་དང་། དེ་ཉེ་བའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་
དཔའ་ཡབ་ཡུམ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་ཞུ་སྟེ། ཉེ་བའི་རྩ་
འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་རྩྱུ་ཉིའི་ནང་དུ་མིན་རྩྱུ་རས་བྱགས་པའི་སྤྱ་ཉིག་ལྟ་བུའི་རྩྱུ་ཡིག་
བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར། དེ་ཡི་ཕྱ་ནས་རྒྱ་དའི་བར་རིམ་གྱིས་བསྐྱས་
ནས། རྒྱ་དའ་ཡང་སྤྱ་ཡི་ཅེ་མོ་བརྒྱ་སྟོང་གི་ཆད་ཅམ་དུ་གྱུར་པ་ལ་སེམས་བཟུང་ཞིང་།
རྒྱ་དའ་ཡང་མི་དམིགས་པར་བྱས་ལ་ཉེ་བའི་དབུས་ཀྱི་རྩྱུ་ཉིའི་ནང་གི་ཐད་ཀ་ཅམ་དུ་
སེམས་གཡོ་ཐེད་དུ་གཟུང་ངོ། །ཡང་སྟོང་པའི་རང་ལས་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་
དང་། དེའི་ཉེ་བར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱུར་ལངས་ནས་རྩྱུ་ཡིག་གིས་
འོད་ཟེར་གྱིས་སྐྱུད་རིམ་སྤར་ལྟར་བྱས་པས། རྒྱུད་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་གྱི་
རྟགས་ནམས་སྤར་བཞིན་འཆར་ལ་འོད་གསལ་གྱི་བར་དུ་བདེ་སྟོང་སྐྱུར་ནས་བསྐྱོས་

པར་བྲ། རེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐྱོང་ཚུལ་ཡང་སྤར་དང་འབྲ།

གཉིས་པ་རྒྱང་རྒྱ་ཁྲིར་ཚུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོགས་རིམ་དངོས་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལ།
མཉམ་གཞག་ཏུ་སྐྱོང་ཚུལ། རེས་ཐོབ་ཏུ་སྐྱོང་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྐྱོང་ཕྱོགས་
དང་སྤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་སྐྱོང་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་ཉེ་ཏུ་ཀར་གསལ་
བའི་སྤྱིང་གའི་ཅ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་དབུས་རྒྱ་ཁྲིའི་ནང་དུ་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་གཤུ་
ཁ་སྤར་ཀྱི་དབུས་སུ་རྒྱང་སེམས་མི་ཤིགས་པ་ཨ་མུང་སྤྱིང་པའི་ཆེར་མ་གྱེན་དུ་
བསྐྱང་བ་ལྟ་བུ་ཐིག་ལེ་རྒྱ་ད་དང་བཅས་པ་བསྐྱོམས་ལ། དེའི་རྒྱ་ད་ལས་འོད་ཟེར་སྤྱིང་
འོག་དུ་འཕྲོས་པས་སྤྱིང་གི་སྤྱ་ཅེ་ནས་སྤོག་འཛིན་དང་། འོག་གི་སྤྱ་ཅེ་ནས་སྤར་
སེལ་གཉིས་མཉམ་དུ་ནང་དུ་འཇུག་པའི་གདངས་ཨོྲ་དང་། གནས་པ་ཞུ་རྒྱུད་། སྤར་
འཕྲོ་བ་རྒྱུ་གིས་གདངས་སུ་བསྐྱོམ་བའོ། ཡང་ན་ཁུབ་བྱེད་ཀྱི་རྫོང་བསྐྱམས་དང་།
བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱད་རིམ་སྤར་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་རྒྱང་དང་ཐིག་ལེ་ཅ་ནང་སོ་
སོ་ནས་སྤྱིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐེམ་པའི་ཆེ། སྤོག་རྒྱ་ནས་འོད་གསལ་ཀྱི་བར་ཀྱི་
རྟགས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་འཆར་ལ། དེའི་ཆེ་སྤྱིང་གའི་སྤྱད་རིམ་ལ་བསྟེན་པའི་
དགའ་བཞི་སྤྱིང་བཞིའི་རོ་ཐོར་འཆར་བས། འོད་གསལ་སྟན་སྤྱེས་ཀྱི་ཆེ་བདེ་སྤྱིང་སྤར་
ནས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག །མཉམ་གཞག་དེ་ལས་ལྷང་བར་རྩོམ་པ་ན་རང་
ཉིད་ཕྱང་པོ་སྤྱིང་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་བྱེ་སྟེ་ཉེ་ཏུ་ཀ་སྤྱུ་མདོག་དཀར་པོ་ཡབ་
ཡུམ་ཀྱི་རྣམ་པར་ལངས་ཏེ་མདུན་ཀྱི་ནམ་མཁར་གནས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་
ནས་བསྐྱོམ། དེ་ནས་ཕྱང་པོ་སྤྱིང་པ་དམ་ཆོག་སེམས་དཔར་གསལ་བའི་སྤྱི་པོ་

ནས་ཞུགས་ཏེ་སྤྱིང་གར་གནས་པའི་ཆེ་དབང་ཤེས་ལྡན་ཡུལ་འཛིན་པའི་ཆེ་ཡུལ་
དབང་ཐམས་ཅད་བདེ་སྤོང་གིས་རྒྱས་བཏབ་ནས་བསྐྱོམ། དེ་ནི་སད་དུས་ཀྱི་བསྐྱེ་
བ་སྐྱོར་གསུམ་ཡིན་ལ། རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་གཉིད་དུ་འགྲོ་ཁར་ཡང་སྤར་ལྟར་སྤྱིང་གའི་
སྤྱད་རིམ་བསྐྱོམས་པས་རྒྱང་ཐིམ་ཏྟགས་སྤར་གས་རྣམས་རིམ་བཤ་བཞིན་འབྱུང་ལ།
དེའི་ཆེ་གཉིད་དང་འོད་གསལ་བསྐྱེས་ནས་བདེ་སྤོང་སྤྱར་དེ་ནས་མི་ལམ་གྱི་ལུས་
ཕུང་པོ་རྟིང་བ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་བྱེ་སྟེ་སྤྱི་མའི་སྤྱར་བསྐྱོམ་བ་དང་། དེ་ཉིད་སྤྱར་
ཡང་ཕུང་པོ་རྟིང་བ་ལ་ཞུགས་པར་བསྐྱོམ་བ་ནི། གཉིད་དུས་ཀྱི་བསྐྱེ་བ་སྐྱོར་གསུམ་
མོ། །རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་འཆི་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཆེ་ཡང་སྤྱིང་གའི་སྤྱད་རིམ་
སྤར་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་རྒྱང་ཐིམ་ཏྟགས་སྤར་གས་རྣམས་སྤར་ལྟར་འཆར་ཞིང་།
ཉེར་ཐོབ་དམ་ཅེད་ཀྱི་མཐུག་དུ་འཆི་བ་འོད་གསལ་འཆར་བས་དེའི་ཆེ་བདེ་སྤོང་སྤྱར་
ནས་བསྐྱོམ། མཉམ་གཞག་དེ་ལས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་བར་དོ་རང་ག་བ་
མིན་པའི་ཉེ་རུ་ཀ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྤྱར་ཐུང་ཞིང་སྤྱེ་བ་ལེན་བ་ན། ཉེ་རུ་ཀ་ཡབ་ཡུམ་དུ་
གསལ་བའི་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་གྱི་དབུས་སུ་ཞུགས་ཏེ་སྤྱེ་བ་སྤངས་ནས་ལམ་
སྟག་མ་རྣམས་ཉམས་སུ་སྤང་བར་བྱའོ་སྟམ་བ་ནི་འཆི་དུས་ཀྱི་བསྐྱེ་བ་སྐྱོར་གསུམ་སྟེ།
བསྐྱེ་བ་སྐྱོར་དགུ་པོ་འདི་དག་དབུ་མའི་ནང་དུ་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་ལ་
བརྟེན་པའི་དགའ་བཞི་མཆོན་ཉིད་པ་བསྐྱེད་རུས་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཉམས་སུ་སྤང་བར་
བྱ་ཞིང་། སྟེག་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་ཏྟགས་འདི་རྣམས་རྫོགས་རིམ་མཐོ་དམན་གྱི་སྐབས་གང་
དུ་འཇར་འཆར་ཡང་། རྒྱང་དང་ཐིག་ལེ་འདུ་ཤུལ་ཆེ་རྒྱང་གི་ཆོད་ཀྱི་ནང་གསེས་ཀྱི་དབུ་

བ་མང་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་སྤང་བྲོགས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་བསྐྱོམ་
ཚུལ་ནི། གོང་གི་སྤྱིང་གའི་སྤྱད་རིམ་དེ་རྣམས་བསྐྱོམས་པས་སྐྱུ་ལུས་ཐོབ་ཏུ་ཉེ་བའི་
མཚན་མ་མཐོང་བ་ན། སྤྱིའི་རྒྱུན་ཐུག་རྒྱ་མ་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་དང་སྐྱོམས་པར་
འབྱུག་ཅིང་། ཉང་གི་རྒྱུན་བསམ་གཏན་ཀྱི་སྤྱད་རིམ་དང་། ཐུབ་བྱེད་ཀྱི་དོར་བསྐྱུས་
གང་རུང་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུགས་འབྱུང་གི་སྤྲིག་རྒྱ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་བར་
ཀྱི་ཉགས་རྣམས་འཆར། འོད་གསལ་དེ་ལས་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉར་ཐོབ་ཤར་བ་དང་
དུས་མཉམ་དུ་མ་དག་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་བདེ་མཆོག་ཡབ་ལུས་བྱང་གཅིག་གས། ཉན་
བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་ལུང་པོ་རྟིང་བ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་བྱེ་སྟེ་
དངོས་གནས་ལ་གྲུབ་པ་དེ་འབྱུང་། དེ་ཉིད་སྤྱར་ཡང་ལུང་པོ་རྟིང་བ་ལ་ཞུགས་ཏེ་རྗེས་
ཐོབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་རྣམས་སྤར་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་ཅིང་། རྗེས་གཞིག་གི་སྤྱད་
རིམ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱོམས་པས་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་དག་པའི་སྐྱུ་མའི་སྤྱར་
སྤང་ངོ་སྐྱུ་པའི་འཕེན་པ་བཏང་སྟེ། ལུང་པོ་རྟིང་བ་ལས་ལོགས་སུ་བྱེ་བའི་ཡིད་ངོར་
དག་པའི་སྤྱར་ལངས་ཀྱང་། དངོས་གནས་ལ་མ་དག་པའི་སྐྱུ་མའི་སྤྱར་གནས་པ་དེ་
འབྱུང་། དེ་ཉིད་སྤྱར་ཡང་ལུང་པོ་རྟིང་བ་ལ་ཞུགས་ཏེ་སྤྱད་རིམ་སྤར་སྤྱར་ཡང་ཡང་
བསྐྱོམས་པས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འབྱུབ་ཏུ་ཉེ་བའི་མཚན་མ་མཐོང་བ་ན་སྤར་བཤད་
པ་ལྟར་བྱི་ནང་གི་རྒྱུན་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་བསྐྱོམས་
པས། སྤྲིག་རྒྱ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་བར་གྱི་ཉགས་རྣམས་ལེན་ཏུ་གསལ་བར་འཆར་
ལ། འོད་གསལ་དེའི་སྤྱད་ཅིག་དང་པོ་དཔའི་འོད་གསལ་དང་། སྤྱད་ཅིག་གཉིས་

བས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། གང་ཟག་དེ་འཕགས་པར་སོང་བ་དང་།
མ་དག་པའི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྱོད་དངས་པ་བཞིན་དག་པ་དང་། ཉོན་སྤྱི་གི་
དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་། འོད་གསལ་དེ་
ལས་ལུགས་ལྷོག་གི་ཉེར་ཐོབ་བྱུང་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་མཆོན་དཔེས་སྤྱོད་པའི་དག་
པའི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་འཁོར་བ་ཇི་སྤྱིད་གི་བར་རྒྱན་མི་ཆད་པ་དང་། སྤངས་པ་བྱང་འཇུག་
ཐོབ་པ་དུས་མཉམ། དེ་ནས་སྤང་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའོ་སྤྱོད་དུ་བསྐྱོམས་
བས། ཐེམ་རིམ་གི་མཐར་འོད་གསལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་ཤར་བ་དང་། རྟོགས་པ་
བྱང་འཇུག་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ། དག་པའི་སྐྱ་ལུས་པ་དེས་ཕྱང་པོ་རྟིང་པ་ལ་གནས་
ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའོ་སྤྱོད་དུ་ཡང་ཡང་བསྐྱོམ་ཞིང་། མཉམ་རྗེས་གི་ཉམས་
ལེན་རྣམས་རྒྱན་བསྐྱངས་པའི་མཐར་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་འབྲུག་ཏུ་ཉེ་བའི་མཆོན་
མ་མཐོང་བ་ན་བོགས་འབྱེན་གི་སྟོད་པ་གསུམ་གང་རུང་ཉམས་སུ་བྱངས་ནས་ཆོས་
བཅོ་ལྷ་ལྟ་བུའི་སྐྱ་རེངས་འཆར་ཁའི་ཆེ་ཕྱི་ཡི་རྒྱུན་ལྷག་རྒྱ་མ་དང་། བར་གི་རྒྱུན་ཆོས་
ཐམས་ཅད་སྟོང་པའོ་སྤྱོད་དུ་བསྐྱོམས་པས་ལུགས་འབྱུང་གི་སྤང་བ་གསུམ་རིམ་
གིས་འགགས་པའི་རྗེས་སུ་འོད་གསལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་འཆར་ཏེ། དེ་ནི་སྟོབ་པ་
མཐའི་དོན་གི་འོད་གསལ་དང་། ཤེས་སྤྱི་གི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་
ལ། དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་། སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་
སྐྱ་མའི་སྐྱ་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཁ་སྐྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྟར་གི་སྤྱར་གྱུར་པ་དུས་
མཉམ་ཞིང་། དེས་འཁོར་བ་ཇི་སྤྱིད་གི་བར་དུ་རྣམ་རྟོག་དང་འབད་རྩིས་མི་མངའ་བར་

སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་སྤྲ་ཚོགས་པས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ་དེ་འབྱུང་བ་
ཡིན་ནོ། །སྤྲས་པ། འགྲོ་བའི་འདྲེན་མཆོག་སྤྱིང་སྤྱོད་ས་སྤུལ་བྱུང་བ། །ཤུག་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་
གདུལ་བྱའི་དབང་པོ་དང་། །འཆ་མས་པར་བསྟན་པའི་གསུང་རབ་ཀྱན་གྱི་ཅེ། །ནལ་
འབྱོར་ལྷ་མེད་པ་མའི་རྒྱུད་སྤེའི་དོན། །ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་བསྐྱིང་བས་དཀའ་གནད་
ནམས། །ལྷ་མ་དམ་པའི་མན་ངག་མ་བསྟེན་པར། །རྟོག་དཔྱད་པོ་ཚོད་ཅམ་གྱིས་ག་
ལ་ཤེས། །སྤྲས་ཟེན་ཅམ་ལ་ཞེན་པའི་ཅིང་དཔྱད་གྱིས། །རང་གཞན་བསྐྱུ་བའི་ཐོག་
པོས་ས་སྟེང་བྱལ། །སྤྲིགས་མའི་འགྲོ་བ་རྒྱལ་དེར་སྟག་པར་དད། །མདོ་སྟགས་གནད་
དོན་ཇི་བཞེན་གཟེགས་པ་ཡི། །རྒྱལ་ལྡན་དམ་པ་འགའ་རེ་འབྱོན་སྤིང་གྱང་། །དམ་པ་
མེན་པ་ནམས་གྱིས་སྟག་པར་དཔོད། །དམ་མིན་སྤྱེ་པོ་སྤྱི་གཙུག་རྒྱན་ཏུ་འཛིན། །དེ་
འདྲའི་དུས་འདིར་མདོ་སྟགས་བསྟན་པའི་གནད། །བྱང་པོར་སྤྲས་གྱང་ཤེས་རབ་རྩལ་
མེད་ཅིང་། །གཟུ་པོར་མི་གནས་སྤྱེ་པོའི་སྤྲིག་རྒྱེན་བྱེད། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་རྒྱལ་བ་ཙོང་
ཁ་པའི། །རིང་ལུགས་འཛིན་ལ་འགྲན་གྱི་ལྷ་བལ་བ། །ཁྲི་པ་རྒྱ་ནག་པ་ཞེས་གྲགས་
པ་དེའི། །དཔོན་རྒྱུང་མཁན་ཆེན་བརྗེ་ཏུ་ཞེས་པས། །བཟང་གོས་བསྐྱིགས་ལེགས་
ནང་མཛོད་བྱི་མེད་བཅས། །དག་སྤྲང་ཆེན་པོས་བསྐྱུལ་ཆེ་རི་ཁྲོད་པ། །དག་དབང་
བྱམས་པས་རྒྱལ་འདི་འབད་པས་བྱས། །ཏུ་ཅང་གསལ་དང་མ་བཤད་ལོག་བཤད་
སོགས། །ཁོངས་པ་ཅི་མཆིས་མཁས་པ་ནམས་ལ་བཤགས། །འདིར་འབད་བསོད་
ནམས་བྱང་པོ་ཅི་མཆིས་པས། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པ་ཡི། །མདོ་
སྟགས་བསྟན་པ་སྟོགས་བཅུར་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །གནས་གསུམ་མཁའ་འགྲོའི་ཚོགས་

དང་ཚོས་སྤང་ལ། །ཚོས་འདི་གཉེར་དུ་གཏད་དོ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ། །དར་ཞིང་རྒྱས་པའི་
འཕྲིན་ལས་མ་གཤམ་ཞིག །མདྲེན། །

༥ བདེ་མཚོག་ལྷ་ཡི་པའི་བསྟེན་པ་བྱེད་ཚུལ་བདེ་ཚེན་
གསལ་བའི་སྟོང་པོ་བརྒྱགས་སོ། །

༥ གླ་མ་དང་དཔལ་ཉེ་དུ་ཀ་དབྱེར་མེད་པའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །བསྐྱལ་
པར་ཉིད་དཀའ་བྱུང་འབྱུག་བསམ་མི་བྱུང་། །ཆེ་འདིར་མཛོན་དུ་བྱེད་ཐབས་རྒྱད་ཕྱེ་
ལས། །འབྱུང་བ་གླ་མའི་མན་ངག་གིས་བརྒྱན་ནས། །སྟོན་དུ་བསྟེན་པ་བྱེད་ཚུལ་
མདོར་བསྟུས་འགྲོ། །

དེ་ཡང་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་སྐྱབས་གནས་སྒྲ་ན་མེད་པ་མཉམ་མེད་ཤུགས་ཀྱི་ཀྱལ་
པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་དབང་པོ་དང་འཆམས་པར་དཔན་པ་ལ་མོས་པ་རྣམས་
ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྟོང་པ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ལ་ས་དང་པ་རོལ་དུ་
བྱིན་པའི་སྟོང་པ། ཟབ་མོ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་རྣམས་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྟོང་པ་
ལས་བརྒྱམས་ནས་ཚོས་ཚུལ་ཇི་སྟེན་གསུངས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་གསང་སྟགས་
སྒྲ་མེད་ལ་པ་མའི་རྒྱད་གཉིས་ལས་མ་རྒྱད་དུང་ཕྱུར་ཐག་གཅིག་དང་བྱེ་བ་ཐག་
དུག་གསུངས་པའི་ནང་ནས་མཚོག་དུ་གྱུར་པ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཚོག་གི་རྩ་བའི་རྒྱད་

བཤད་རྒྱུ་ཀྱིས་བཟུལ་བའི་སྤྱི་པོ་རིམ་གཉིས་ཉམས་སུ་སྦངས་ཏེ། ཆོ་གཅིག་ཉིད་
ལ་རྩི་རྩེ་འཆང་གི་གོ་འཕངས་མཛོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་གདམས་ངག་ལ་ལྷ་ནག་བྲིལ་
གསུམ་དུ་གྲགས་པའི་ནང་ནས་ཀྱང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལྷ་མི་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ལ་
བརྟེན་ནས་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་གང་སྐྱབ་ཀྱང་སྟོན་དུ་གྲངས་བསྟེན་
འགོ་དགོས་པས། འདི་ལ་བསྟེན་བ་བྱེད་པ་པོ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་བ་དང་འཁོར་
བ་ལ་སྐྱོ་ཤས་དང་སེམས་ཅན་ལ་སྤྱི་རྩེ་ལྷགས་ཐག་པོས་གཞན་དོན་དུ་སངས་
རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཆོག་ཙམ་མིན་བ་དང་། དེ་ཡང་པར་བྱིན་ཐེག་པའི་བྱང་སེམས་ལས་
ཀྱང་སྤྱི་རྩེ་ལྷགས་ཐག་ཅིང་། ཐབ་མོ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་དབང་པོ་མཆོག་ཏུ་
རྟོན་པོས་ཐེག་བ་འདིར་འབྲུག་པའི་སྟོ་དབང་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་དགོས་པར་མཐོང་
ནས་སྒྲ་མ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་སྟོ་དུ་མ་ནས་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ་སྒྲ་མས་དགྲེས་
བཞེན་བསྐྱར་བའི་དབང་བཅུ་འཕྲོད་ངེས་དང་། སྒྲགས་སྟོམ་ལ་དམིགས་སྤྱག་པའི་
ཐོབ་འདོད་ཀྱིས་སྟོམ་པ་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པ། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྩ་བ་སྒྲ་མ་ལ་དམ་ཆོག་
མ་ཉམས་པ་ཞིག་གིས་འདི་སྤང་གི་འདུ་འཛི་སྤངས་ཏེ། སྤང་གཞི་སྤྱོད་བྱེད་འཕྲོད་
པའི་བསྐྱེད་རྩྭ་གས་རྣལ་འབྱོར་བཞེ་ཆུ་བོའི་རྒྱན་ལྟར་སྟོམ་ན་རང་རྒྱུད་བང་ངེས་ཀྱི་ཏེ་
དུ་ཀའི་གོ་འཕངས་ལ་རྩེ་ཉེར་འགྱུར་བ་ནི་ལྷའི་སྐྱབ་ཐབས་དང་ལྷའི་བསྟེན་བ་ཞེས་བྱ་
བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་མིན་པར་བསྟན་བ་སྤྱིའི་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་དང་གང་ཟག་གི་དབང་
པོའི་རིམ་པ་ལ་ཆོས་རྩི་ཙམ་འཆམས་པ་ལ་ཐེ་ཆོས་ཙམ་ཡང་མ་ཞུགས་པར་སངས་
རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲགས་སྤྱར་ཟེར་བའི་མིང་ཙམ་གྱིས་རྩེས་སུ་འབྲངས་ཏེ། རང་ཉིད་

སྐྱུགས་ལ་ཞུགས་ན་དམ་ཚིག་སྤྱད་བྱབ་མི་བྱབ་ལ་རྟོགས་སྤྱོད་ཅི་ཡང་མེད་པར་
དབང་ལྷར་སྤར་བསྐྱར་མཁན་ཞིག་འདུག་ན་དེའི་གལ་དུ་འཆང་ཅི་བྱབ་དང་། དབང་
རྩས་ལ་མགོ་དང་ལག་པ་རེག་ཅམ་བྱས་པས་དབང་ཐོབ་པར་བརྩུང་ཞིང་དབང་གལ་
རང་ནས་ཀྱང་རྟོ་རྟེ་སྤྱན་ནམས་ཁ་འཇིང་ལག་འཇིང་བྱེད་ཅིང་རང་གིས་རྟོ་རྟེའི་མནལ་
ཚུ་འཕྱང་ཞིང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔང་དུ་བཞག་ནས་ཁས་སྐྱེས་པའི་སྤྱང་
སྟོམ་ཐམས་ཅད་རྩ་ལྷར་འདོར་བ་དང་། རང་གི་གོ་ས་དང་དམ་པའི་སྤྱེ་བར་ཁས་འཆེ་
བ་ལ་ཡང་ངོ་ཆ་བ་དང་འཛེམ་པ་སྤྱ་ཅམ་ཡང་མི་བྱེད་པར། ཐེག་པ་གོང་མས་འོག་མ་
ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཞེས་ཁ་ཐོ་དང་ངོ་སོར་བྱེད་ནས། མདུན་དུ་དབང་པོ་གཉིས་སྤྱོར་
གྱི་གཟུགས་བརྟན་བཞག །སེམས་ཀྱིས་དེའི་དོན་ལ་རྟོག་ཅིང་དངོས་སུ་ལག་ལེན་ལ་
ཡང་དེ་ག་རང་འདེབས་མཁན་དབྱར་ཁའི་སྤྱང་དང་སྟོན་ཁའི་བྱི་ལྷར་སྤྱོད་ཅིང་སྤྱོ་ཚུ་
རྒྱན་མི་འཆད་འཕྱང་བཞེན་དུ་ཆོ་གའི་ཚིག་རིས་དབྱངས་སུ་བྱེད་ནས་བྱག་རྒྱ་དང་
གར་དང་རོལ་མོས་འཛིག་རྟེན་བསྐྱ་ཞིང་དཔྱལ་བར་མིག་བཙུམ་ནས་རྒྱག་པ་འདི་
དག་ནི་ཡི་དམ་ལྷ་དང་རྩེ་རིང་ཁོ་ན་ལས་ལྷའི་བསྟེན་བར་ག་ལ་འབྱུང་། དེས་ན་བྱབ་
ཆེན་རང་ཉིད་ལ་ལྷ་རྒྱ་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ནམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་ནས། ཀྱང་
པ་བརྒྱུད་པ་སྤངས་བྱས་ནས། །འཁོར་བའི་མངག་བཞུག་དོར་ནས་སྤྱ། །རྟོ་རྟེ་སེམས་
དཔའ་བདེ་ཆེན་པོ། །ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྐྱལ་བར་བྱ། །ཞེས་ཚིག་ཀྱང་དང་པོས་དཔལ་
འབྱོར་ཐོབ་པའི་སྐབས་འདིར་ལེ་ལོ་སྤངས་ནས་སྤྱར་དུ་བཙོན་འབྱུངས་བཙོམ་དགོས་
པ་དང་། གཉིས་པས་ངལ་བ་འབྱས་བྱ་མེད་པ་འཁོར་བའི་བདེ་བ་དང་རང་དོན་

ཡིད་བྱེད་འདོར་དགོས་པ་དང་། གསུམ་པས་གཞན་དོན་དུ་རེས་དོན་སྒྲུབ་སྒྲེས་ཀྱི་དོ་
རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སྐྱབ་དགོས་པ་དང་། བཞི་པས་རྒྱུན་སྲིངས་ནས་བྱི་ནང་གི་རྒྱུན་
གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་བཤག་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་བདེ་སྟོང་སྦྱར་བའི་ཡེ་ཤེས་འདྲེན་པར་
གྱིས་ཞེས་གདམས་པ་ལྟར། སྐྱབ་ཐབས་རང་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་ཆོད་མེད་བཞི་སྟོང་
རྒྱུ་གཉིས་དང་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་བསྒྲོམ་ཞིང་། ཡིད་དག་པ་དང་། སྦྱད་རིམ་གྱི་
སྐབས་སུ་བདག་མེད་གཉིས་སྒྲོམ་ནས། གཙོ་པོ་ཡཔ་ཡུམ་གསལ་བཏབ་ཐེན་ནས་
བདེ་སྟོང་སྦྱར་ནས་སྒྲོམ་སྟེ། གཞི་ཤེས་ལམ་ཤེས་རྣམ་མཁེབ་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལྟ་དང་གནས་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྒྲོམ་ནས་ཡི་དམ་ལྟའི་ཐུགས་
རྒྱུད་བསྐྱལ་བའི་ཐུགས་སེམས་མ་ཡེངས་ཤིང་སྒྲོན་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་བྱངས་
བསྟེན་ལ་འབད་པར་བྱའོ།

དེ་ལྟར་དབང་ཐོབ་པ་སོགས་སྟོད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གིས་མཆོམས་དམ་པར་
བཅད་ནས་བསྟེན་པ་རིམ་བྱ་བ་ལ། མཐུན་རྒྱུན་སྐྱབ་པ་དང་དེ་ནས་མཆོམས་
དངོས་གཞི་རིམ་བྱ་བ་དང་། མཆོམས་ཀྱི་མཐུག་ཏུ་རིམ་བྱ་བ་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ནི་མཆོམས་རྒྱ་བ་བཞི་ཅམ་བྱེད་ན་དེའི་རིང་འདུག་སའི་གནས་དང་འཛོ་བ་
ཡོ་བྱད་མཆོམས་གཡོག་སོགས་དམ་ཆོག་གཙང་ཞིང་སྒྲོ་དང་མཐུན་པ་ནས་ལེགས་
པར་སྐྱབ་སྟེ། ཐོན་དུ་དགའ་འདུན་བཞི་སྟེ་ཡན་ཆད་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱ། དེ་ནས་གསང་
ཐབས་ཀྱིས་གཟའ་སྐར་འཕྲོད་སྦྱར་ལེགས་པའི་ཉི་ཤོས་ལ་གནས་ཁང་བྱི་དོར་བྱས།
ཕྱིའི་བདུད་ཅི་ལྟས་བྱུག་ཁེ་ཏོག་བཀྱམ། མཆོམས་ཐོ་འཇུག་རང་གི་གདན་འདིང་།

མེས་སྐུ་བཀའ་གཏོར་མ་བདུད་ཅི་རིལ་བྱ་བཏབ་པའི་འདས་གཏོར་རྒྱུ་པོ་ལྷ་གངས་
སམ་གཅིག་སྟོང་གས་ཆག་མེད་པ་ཁེངས་ངེས་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་གཏོར་མ་སྟོན་
འཁོ་དང་འབུལ་གཏོར་རྒྱུ་པོ་འདི་རྣམས་ལ་དམར་ཅི་སྒྲན་ན་མ་རྒྱུད་དང་མ་ཐུབ།
གཞི་བདག་གཏོར་མ་འཇུག་གཏོར་དང་། རོག་མར་འབུལ་རྒྱ་གཉིས། གཞན་ཡང་
རང་གི་ཡི་དམ་ཆོས་སྟོང་གི་གཏོར་མ་གང་དགོས། མཆོད་པའི་ཞལ་ཟས་གང་འོས།
བགེགས་གཏོར་རྣམས་གཙང་སྒྲ་ཐོན་པར་བཅོས་ནས། བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་
པ་རང་གི་གཡོན་ནས་མགོ་བརྩམས་པའི་མཆོད་ཡོན་སོགས་དང་། ནང་མཆོད་
བདུད་ཅི་རིལ་བྱ་བཏབ་པ་དེ་ཡང་དབལ་ལྷན་ས་སྐུ་བ་དང་བཀ་ཤིས་ལྷན་པོ་ནས་
འབྱུང་བའི་བདུད་ཅི་རིལ་བྱ་མ་གཏོགས་ཅ་བརྒྱད་སྟོང་སྐར་དང་བདུད་ཅི་ཆོས་སྟོན་
སོགས་གང་བྱུང་མི་འདེབས། རྗེ་རྗེའི་བྱ་རྒྱ་མ་རུ་རྣམས་ཆགས་སུ་རྒྱུད་ངེས་བྱས་
ནས་དགོང་མོ་དམར་ཐག་ཆོད་པ་ན་ཐོག་མར་གཞི་བདག་ལ་གཏོར་མ་བུལ་ལ་འཕྲིན་
ལས་བཅོལ། དེ་ནས་བགེགས་གཏོར་བཏང་ལ་སྐྱང་འཁོར་སྟོམ་ཞིང་མཆའས་འོག་ཏུ་
འཛིག་རྒྱ་རྣམས་བསྟོ་བགང་བྱས་ལ་སྐྱང་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་རྒྱུད་པར་བསམ། དེ་ཡང་
རང་གི་བླ་མ་ལ་མཆའས་བསྐྱམས་ན་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ངན། སྟོན་པ་དང་། སྟོན་བདག་
ངེས་པ་ཅན། མཆའས་གཡོག་སོགས་འདི་པ་མ་བྱུང་ན་འདིས་བྱེད་ཀྱི་མང་ཉུང་རྗེ་
ཅམ་དགོས་པ་མཆའས་འོག་ཏུ་འཇུག། །འགའ་ཞིག་གང་དང་གང་མཆའས་འོག་ཏུ་
འཛིག་རྒྱ་དེའི་སྐལ་བ་དེའུ་རེ་མཆའས་ཐོད་རྩར་འཛིག་པ་ལ་མཆའས་དེའུ་འཛིག་
པའི་ཐ་སྟོན་བྱེད་པར་སྐྱང་།

གཉིས་པ་དངོས་གཞིན། དེ་ནས་རང་གི་སྐྱོན་རྟོག་དན་དུ་མོས་ནས་ཁ་སྒྲོར་བལྟ་
བའམ་བལྟ་བར་མོས་ནས་འབྲུག་སྟེ་དེས་འབྱུང་བྱང་སེམས་ཡང་དག་པའི་བལྟ་བ་
བསྒྲོམ་ལ་ཀུན་སྒྲོང་བཅོས་ནས་མཆམས་འདི་མཐར་མ་ཕྱིན་གྱི་བར་དུ་ཁྱེན་དབང་དུ་
མི་གཏོང་སྟམ་པའི་གོ་ཆ་བརྟན་པོ་བགོས་ནས། ཆོ་གའི་དངོས་གཞི་རྣལ་འབྱོར་བཞི་
དང་། དེའི་སྟོན་དང་མཐུག་ཏུ་བྱ་རྒྱ་རྣམས་ཤར་སྒོམ་ཞིག་བྱས་ཏེ་རིག་པ་བསྐྱིམ་
ནས་གོ་རིམ་མ་འཆུག་པ། རོ་པོ་མ་ཞོར་བ་གྲངས་མ་ཆད་པའི་སྒོ་ནས་ཆོ་གའི་ཆོག་
རིས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པ་ལ་མ་ཐུག་བར་བཏང་ལ། དེ་ནས་གཙོ་འཁོར་གྱི་སྒྲགས་
མང་ཅུང་ཆ་བགོས་ནས་སྟན་དང་པོ་ལ་ཐམས་ཅད་གྱི་གྲངས་མགོ་བཅུམས། དེ་ནས་
སྟན་རེ་རེ་བཞིན་ནས་འདི་ཅམ་བཏོན་ན་སྟན་ཐ་མ་ལ་བསྟེན་པའི་གྲངས་ཆང་བ་འོང་
བའི་ཆོད་ཤེས་ན་ཆ་སྟོམས་ནས་བསྐྱེད་ན་ལེགས་ཀྱང་། དེ་ཅུང་དཀའ་བས་གཙོ་པོའི་
སྟོང་པོ་སྟམ་བརྒྱ་ཅམ་བསྐྱས། དེ་ནས་སྒྲགས་གཞན་རྣམས་གསུམ་རེ་ཅམ་བསྐྱས་
ནས། གཏོར་འབུལ། ཉེར་བསྟུའི་མཐར་ཐུང་ནས་གོ་ཆ་སོགས་གྱིས་སྟུང་བའི་བར་
ཆོ་ག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བྱའོ། །དེ་ནས་སྟན་མཆམས་དང་ཉལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་
པ་ལྟར་བྱས་ནས། སང་ཐོ་རང་རྣལ་འབྱོར་མའི་སྒྲུས་བསྒྲུལ་བར་མོས་ནས་ལངས་
ལ་སྒྲུས་བྱས་ཏེ་བདུད་རྩི་རིལ་བུའི་ནང་མཆོད་གྱིས་ཁ་བཤལ་ནས་ཁོང་དུ་མིད་པར་
བྱ། དེ་ནས་ཀུན་སྒྲོང་བཅོས་པ་ནས་བསྐྱུང་སྟེ་སྟན་མཆམས་གྱི་བར་མདང་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་མཐུག་གི་གཏོར་འབུལ་མ་གཏོགས་ཆོ་ག་རྒྱས་པར་བསྒྲོམ། དེ་ནས་སྟེ་འོ་
སྟན་དང་ཕྱི་འོ་དང་སྟོད་སྟན་གསུམ་ལ་ཆོ་ག་བསྟུས་ནས་བསྒྲོམ་ཚུལ་ནི། སྟོན་འགོ་

དང་དོར་སེམས་བསྐྱེལ་བསྐྱེལ་མ་གཏོགས་ཆང་མ་ཐུབ་ན་ལེགས་ཀྱང་དེ་ལས་བསྐྱེལ་
ན། དང་པོར་ནང་མཆོད་དང་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱིན་བརྒྱབ་བྲ། དེ་ནས་དག་
པ་གསུམ་དང་ཆད་མེད་བཞི་བསྐྱེལ། དེ་ནས་རང་གི་དབུལ་བར་ནམ་སྤང་གི་ངོ་བོ་རྩྱི་
དཀར་པོ། རྟེ་བར་དོ་རྩྱི་ཉི་མའི་ངོ་བོ་ཨི་སེར་པོ་ཞེས་པ་ནས་གསང་གནས་སུ་བསྐྱེལ་
བ་བ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཁྱི་དྲུག་ལ། ཨི་བྲ་གི་ཏ་སོགས། ཨི་སུ་སྤྱོ་ནི་ཞེས་པ་ནས། རྩ་ལ་ཨ་
ན་ལྷ་རྩྱི་རྩྱི་རྩྱི་ ཞེས་པའི་བར་སྤང་འཁོར་ཐུན་མོང་བ་བསྐྱེལ། ཕུར་གདབ་སོགས་
བཞག། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བགེགས་དང་བུལ་བར་བྱུང། དེ་ནས་སྤང་འཁོར་
གྱི་དབུས་སུ་རང་ཉིད་ཉེ་དུ་ཀར་གནས་པའི་ཞེས་པ་ནས་དུར་ཁོང་གྱི་བར་དཀྱུས་
ལྟར་ལ། དེའི་ཕྱི་ངོས་དུ་དུར་ཁོང་བརྒྱད། དེ་ན་གནས་པའི་ཤིང་བརྒྱད། དེའི་ཆ་བར་
གནས་པའི་ལྷ་བརྒྱད་ཅེས་སོགས། དེའི་བྱ་ལུས་དཀྱིལ་ལྟར། རོ་མཆར་བར་བྱེད་
པའི་ཞེས་པའི་བར་བྲ། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྟེང་ལོག་ནམས་ཞེས་པ་ནས། མི་རུས་
གྱི་ཐལ་བས་ལུས་ཐམས་ཅད་བྱུགས་པའོ། །ཡབ་ཡུམ་གྱི་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་དག་
པ་བཞག། །བཙུམ་ལྷན་འདས་ལ་མཛོན་དུ་ཕྱོགས་པར་ཞེས་པ་ནས། ལྷ་སོ་བདུན་
གྱི་དག་པ་མཛོར་བསྐྱེལ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་ཏེ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་
དུ་སྐྱར་བ་དེ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་དང་ཕྱོགས་དང་། བྱེད་ལས་སོགས་གྱི་སྒོ་ནས་བྱང་
ཆུབ་གྱི་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་སུ་མ་ཅུ་ཅ་བདུན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལྷ་སོ་བདུན་དུ་ཤར་བའོ། །དེ་
ནས་རང་གི་རྒྱུ་པ་གཉིས་བཟང་པ་གཞུང་ཞེས་པ་ནས། དབུལ་བར་དོ་རྩྱི་འཕྲེང་
བ་འཛིན་པའོ། །དེ་ནས་གོ་ཆའི་ལྷ་ས་པོན་ཅམ་ལས་བསྐྱེད་པ་རང་གི་སྟོང་ཁང་དོར་

སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཨྱི་ཏ་དཀར་པོ་ཞེས་པ་ནས། ཅེ་ཁྱིམ་ཁོ་བོ་མཁུ་མཁུ་བྱེད་ཀྱི། དབང་
ལྷ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་སྦྱུན་འབྲེན་ཞེས་པ་ནས། དོན་གྲུབ་ཀྱིས་དབྱ་བ་རྒྱུན་པར་སྦྱར།
དབང་ལྷག་མ་གསུམ་པོ་བཞག །ཆུ་གསུམ་ཉེར་སྦྱོད་རིག་མ་བཅུ་བྱལ་གི་མཆོད་པ་
སྤྲུགས་ཅན་ཀྱིས་ལུལ། མགོན་ལྷན་པ་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ནང་མཆོད་ནས། བཤྲོས་པ་ལ་
སྦྱལ་གི་བར་ལ་བསྦྱར་རྒྱུ་མེད། (དཔའོ་དཔའ་བོ་)ཉེར་བཞི་དང་། རྒྱུན་བྱལ་གི་དག་
པ་བྱེད་པ་བསྦྱར་བྱེད་གསུངས། འབྲེང་བ་འགོམ་ཡུག་ཤོར་ན་བྱིན་རྒྱལ་སྦྱར་གཞན་
ཉེན་རེ་ལན་རེས་ཆོག །བཤྲོས་པའི་སྤྲུགས་ཡབ་ཀྱི་སྦྱིང་པོ་འབུམ་ཐེར་གཅིག་མ་སོང་
བར་སྦྱུན་དངོས་གཞི་ལ་དེ་ལ་འབད། སྦྱུན་མཐུག་སྤྲུགས་གཞན་ལྷན་པ་གསུམ་རེ་
ཅན་བྱས་ནས། དཔེར་ན་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ཀྱི་སྦྱིང་པོ་འབུམ་ཐེར་རེ་སོང་ནས།
ཐོག་མར་ཡབ་ཀྱི་སྦྱིང་པོ་ཉི་སྦྱིང་ཆར་གསུམ་རེ་ཅན་སྦྱོན་བྱེད་ཀྱང་ནས། མཁའ་འགོ་
མའི་སྤྲུགས་གངས་འཛིན། ལྷག་མ་ལྷན་པ་གསུམ་རེ་ཅན། དེ་བཞིན་བྱ། གཤིན་རྗེ་
འཛོམས་མའི་སྤྲུགས་སོང་ནས་ཐོག་མར་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲུགས་གསུམ་རེ་
ཅན་བཏོན་ནས་ཡེ་ཤེས་འབེབས་སྤྲུགས་གངས་འཛིན་ལ། ཡེ་ཤེས་འབེབས་སྤྲུགས་
ནི། དཀྱིལ་ཆོག་ན་ཡོད་པ་ལྟར། ཨྱི་ལྷོ་བརྩ་སོགས་དང་། ཨྱི་བརྩ་བེ་རྩ་ཅན་ཡེ་
ལྷོ་ལྷོ་པེ། ཉིལ་མཐུ་ཤོ་རྩ་ཨ་བེ་ལྷོ་ལྷོ། ལྷོ་ཉེ་རུ་ཀྱ་ལ་བེད་མ་ཉེ། བེད་རྩ་རྩ་རྩ་
མ་ཉེ་སྦྱར། ཞེས་པ་སྟེ། འགའ་ཞིག་ཡུམ་ཀྱི་སྦྱིང་པོ་འབྲེལ་མི་དགོས་ཟེར། གངས་
ནི། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ཀྱི་སྦྱིང་པོ་འབུམ་ཐེར་རེ། འཁོར་ལྷན་པ་ལ་ཁྱི་སྤྲུག་རེ་དང་། ཡེ་
ཤེས་འབེབས་སྤྲུགས་ཁྱི་སྤྲུག་གཅིག་བཤྲོད། །ཡང་ན་ནག་པོ་བས་གསུངས་པ་ལྟར།

གཙོ་ལོ་ཡལ་ཡུམ་ལ་ཁྱིམ་ག་གསུམ་རེ། (དཔའོ་དཔའ་བོ་)ཉེར་བཞི་ཡུམ་བཅས་ལ་ཁྱིམ་ག་གཉིས་རེ། ལྷ་མོ་བཅུ་གཉིས་ལ་སྟོང་ཕྲག་ལྔ་དང་ལྔ་བརྒྱ་རེ། ཡེ་ཤེས་འབེབས་སྒྲགས་ཁྱིམ་ག་གཅིག་བྱའོ། །ཐུན་ཐ་མ་སོད་ཐུན་ལ་གཏོར་མ་ངེས་ཅན་དུ་འབྱུང།

གསུམ་པ་མཐུག་ཏུ་རི་ལྷར་བྱ་བ་ནི། བསྟེན་པ་ཆར་ནས་ཞོགས་ཐུན་ནས། ལྔ་རྩེ་ཐུན་ལ་གཏར་རག་མཆོད་པ། ལག་མཆོད། ཆོགས་མཆོད་སོགས་རྒྱས་པ་འཕམ། དེ་ཅམ་མ་འབྱོར་ནའང་མཆོད་གཏོར་རྒྱས་པར་ཕུལ་ལ་བསྟོ་སྟོན་ཉེར་བསྟེན་བྱས་ནས། ཆད་ལྷག་གི་ཉེས་པ་ཞི་ཕྱིར་ཞི་བའི་སྤྱན་བསྐྱེད་ཅི་ལྷར་འབྱོར་བ་ཕུལ། དེ་ནས་དམ་ཆོག་གཙང་བ་མཆོམས་འོག་ལ་མེད་པ་གཞན་དང་འཕྲད་ཅིང་ནང་མཆོམས་གྲོལ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་རྒྱང་རིང་པོར་བལྟ་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་ཕྱི་མཆོམས་གྲོལ་བ་ལས་འཕམ་ཏུ་མི་མང་སར་འགྲོ་བ་སོགས་བྱས་ན་བར་ཆད་འཐུག་པས་མི་བྱ་གསུང་ངོ། །དེ་ཡང་ཐུན་དངོས་གཞི་ལ་སྤྱོད་བཅད་དང་བཟའ་བརྟུང་གིས་བར་མ་བཅད་པ་ངེས་པར་དགོས་ལ། ཐུན་མཆོམས་སྤྱོད་ལྷན་གྱི་གཏམ་དང་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཆོག་མཆོམས་གཡོག་ལ་སྤྱས་པར་སྤྱོད་མེད་ཅིང་། མཆོམས་ནང་ནས་རང་གི་མཆོམས་འོག་ལ་མེད་པ་པར་མ་མཐོང་བ་དང་། གཞན་གྱིས་ཀྱང་རང་མ་མཐོང་བ་དང་། བསྟེན་པའི་གངས་ཡང་མཆོམས་དགྲུས་གཅིག་ལ་གནས་གཅིག་ཏུ་སོང་བ་དགོས་གསུང་ངོ། །དེ་ཡང་ལྷའི་ཞལ་མཐོང་བ་སོགས་བཟང་བོ་འོང་རེ་བ་བྱེད་པ་དང་། བཟང་བའི་མི་ལྟས་འབྲ་བྱུང་ན་དེ་ལ་དགའ་ཞིང་རྫོམ་པ་བྱས་ན་འབྲེས་འབྲེ། ཡང་ངན་པ་འོང་དོགས་པ་དང་མི་ལམ་ངན་པ་སོགས་བྱུང་ན་མི་དགའ་བ་ཆེན་པོ་བྱས་ན་

འདྲེས་འབྲེར་བས་ལེགས་ཉེས་གང་ལ་ཡང་རེ་དོགས་མེད་པ་དང་། སྐྱོ་ཤས་སྦྱང་
རྩེ་དང་པ་གོང་འཕེལ་ངོས་ཅིར་སྤང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ངང་ནས་སྤྱན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་
ཚུ་པོའི་རྒྱན་ལྟར་སྐྱོང་བར་བྱའོ། །འདི་འདྲ་བའི་ལམ་ལ་སྦྱབ་པ་བྱེད་རྒྱ་ཡོད་པ་
ནི་ཤིན་ཏུ་སྒྲུལ་བ་བཟང་སྟེ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་བྱེད་ལེགས་ཆོགས་མཐའ་དག་
འབྲུབ་པར་རྩ་བའི་རྒྱད་རང་ནས་ཀྱང་གསལ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་
བསྟེན་པ་བྱེད་ཚུལ་དང་དམིགས་རྣམ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པ་བདེ་
ཆེན་གསལ་བ་དང་འདོད་འཇོ་ནས་གསུངས་པས་འདིར་མ་གྲིས་ལ། མཆོམས་བྱེད་
ལུགས་དང་སྤྱན་བྱི་མ་གསུམ་ལ་ཆོག་བསྟུ་ཚུལ་རྣམས་ནི་རྟོ་རྩེ་འཆང་འཇམ་དཔལ་
རྒྱ་མཆོའི་བྱང་ནས་འདིའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཁྲིད་རྒྱས་པར་ཁུས་སྐབས་དོགས་བཅོད་
ཁུས་ནས་རི་ལྟར་གསུང་བ་ལྟར་གྲིས་པ་ལས། འཕྲན་བྱས་རྟོག་བཟོ་བྱས་པ་མེད་
པས་ད་དུང་འཐད་མི་འཐད་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་པ་ཞུ་ཞུ། །མངལ་
སྐྱེས་ཁམས་བྱུག་ལྡན་པའི་དལ་འབྱོར་རྟེན། །སྤྱན་མོང་ལམ་དང་དབང་དང་དམ་
ཆོག་གི། །གོས་བཟང་གིས་བགོས་རིམ་གཉིས་རིན་ཆེན་བྱེད། །གཟི་བྱན་རབ་འབར་
སྒྲགས་པ་བསྟན་པའི་བརྒྱན། །རྟེན་དཀའི་དལ་འབྱོར་ངོ་ཆའི་གོས་དང་བྲལ། །ཉེས་
ལྟར་ཉོན་མོངས་འདམ་བུ་བྱེད་བའི་མཆང་། །འགའ་བྱིར་སྒྲགས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱད་མཐོན་
པོའི་དབྱངས། །འདྲེམ་མེད་སྐྱོག་པ་བསྟན་པའི་ཆོམ་རྒྱན་ཡིན། །ཁོ་བོ་སྤྲོ་མའི་བྱིན་
ལས་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི། །བསྟན་པའི་གནས་ཚུལ་ཅུང་ཟད་ཤེས་པའི་མཐུས། །བསྟན་
ལ་ལོག་པར་སྦྱབ་པ་མ་བཟོད་ནས། །གནས་ཚུལ་མདོ་ཅིམ་སྦྱས་པ་མཁས་ལ་

བཤགས། །འདིར་འབད་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོ་ཅི་མཆིས་པས། །མདོ་སྡགས་བསྟན་པ་
ཀུན་མཁྱེན་ཅོང་ཁ་པས། །ལེགས་པར་བཤད་པ་ཇི་བཞིན་སྲིད་གསུམ་ན། །སྤྱིན་བྲལ་
ཉི་ལྟར་ཉག་ཏུ་གསལ་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་པ་འདི་ནི་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་མཁན་པོ་དག་དབང་བསྟན་འཕེལ་གྱིས་ནན་ཏན་ཆེན་
པོས་ཡང་ཡང་བསྐྱལ་བ་ལ་བཞེན་ནས་དག་དབང་བྱམས་པས་ཕུར་བུ་ཚུག་ཏུ་བྲིས་པ་དགོ་
ལེགས་འཕེལ། །ཁྱེད་དག་མཆོད་ལོ། ॥

༄༅། །དཔལ་འཁོར་ལོ་རྒྱུ་པའི་བསྟན་ཡིག་གསལ་
བའི་རྒྱུན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་བརྒྱགས་པའི་
དབུ་ཕྱོགས་ལགས་ལོ། །

ཕྱི་ན་མོ་གྲི་ཅ་ག་སྒྲ་ལ། །འདིར་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་བསྟན་པ་བྱེད་ཚུལ་
ནི། རྒྱས་པར་སྡགས་རིམ་ཆེན་མོ་དང་། །འདོད་འཛོད་དང་། །བདེ་མཆོག་གི་སྦྱབ་ཐབས་
སོ་སོ་ནས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིན་ཡིན་ལ། །མདོར་བསྟུན་ན། སྦྱབ་པ་པོ་ལམ་སྟེན་མོང་
བས་རྒྱུད་སྦྱངས་རྗེས་འདིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏུ་དབང་བསྐྱར་བ་ལེགས་པར་སྐོབ་ཅིང་།
དམ་ཆོག་དང་སྤྲོམ་པ་མིག་འབྲས་ལྟར་བསྐྱར་བ་གཞིར་བཞག་ནས། །རི་བོ་དཔེན་པ་

སོགས་རྣམས་འབྱོར་དང་རྗེས་སུ་མ་བྱུན་པའི་གནས་སུ་སྐྱབ་ཁང་དུ་བདུད་ཅི་ལྟུང་སྤྱུག་ཅིང་། མེ་ཏོག་གཅེས་དུ་བཟུང་བར། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྐྱབ་བརྟན། རྗེ་བློ་ལ།
མཆོད་གཏོར་སོགས་ལེགས་པར་འཛོམས་པ་བྱས་ནས། ཉི་མ་གང་ལ་མཆོམས་
བྱེད་པའི་སྤྱོད་ནས་བྱི་མཆོམས་བྱས། མོད་བྱུན་ལྟ་བུ་ལ་དབུ་འཇུགས་ན། བགེགས་
བསྐྱད། རྒྱལ་མཐོ་སོགས་བྱུག་ལེན་འདུག་པ་ལྟར་བྱེད་པའམ། དེ་ཙམ་མ་བྱུང་ཡང་
གཞི་བདག་གཏོར་མ་ངེས་ཅན་དུ་བཏང་། བསྟེན་ཡིག་འགའ་ཞིག་ལས་འབྱུང་བ་
བཞིན། ཆ་གསུམ་བཏང་ཡང་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཡན་ལག་དང་། དེ་དག་མ་བྱས་
ཀྱང་སྐྱབ་ཐབས་རང་གི་དགོངས་པ་སྟེན་འགོ་གཏོར་མ་དང་སྤྱང་འཁོར་གྱིས་ཆོག་
པ་འབྲས་སྟུང་ཡིང་། གང་ལྟར་ཡང་བསྟེན་པའི་གོ་དོན་ཡི་དམ་ལྟའི་རྒྱད་དང་རང་གི་
རྒྱད་ཉི་བར་བྱེད་པ་ལ་བསྟེན་པ་ཟེར་བས། རང་གི་བླ་མ་དང་རྗེ་རྗེ་སྟུན་ལ་དག་སྤྱང་
སྟོང་། མཆོམས་འདིའི་རིང་ལ་དལ་འབྱོར་དོན་ཡོད་ཞིག་བྱེད། དེས་ན་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་པན་བདེའི་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་པའི་བསྟེན་པ། དེའི་སྤྱིང་པོ་རྒྱལ་བ་ཙོང་
ཁ་པའི་བསྟེན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ཡིང་བསྟེན་འཛིན་ཞབས་པད་བཟུང་བྱིན། དཔལ་
འཁོར་ལོ་སྟུང་བ་བསྟེན་པར་བྱའོ་སྟུང་པ་ཡང་ཡང་སྤྱངས། དེ་མ་བྱས་པར་རྗེ་རྗེ་སྟུན་
རྣམས་ལ་ཆོག་པ་ཟ་བྱུག་གོ །སྤྱུགས་མ་དག་པ་ཞིག་ལ་གངས་བཟུང་ཡང་བསྟེན་
པའི་མིང་རང་མ་ཆང་བས་ཀུན་སྟོང་ལེགས་པར་བཅོས་ནས། མཆོམས་ལོག་ཏུ་འཛོག་
དགོས་རྣམས་ཡིད་ཤར་བྱས་ནས་སྤྱང་འཁོར་ནང་དུ་ཡོད་པའི་མོས་པ་བྱེད། རང་
ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་ཞེས་པ་ནས་བཟླས་པ་མ་ཆར་བར་སྐྱབ་ཐབས་ལྟར་རྒྱང་འདེད་

བྱས་ནས། ཡིག་བརྒྱ་འདོན། དེ་ནས་གཏོར་མ་དང་མཚོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
ནས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་གཏོར་མ་ཡིད་ལ་འདོད་པ་ཀུན་འབྱུང་ཤོག། དེ་ནས་ཚོགས་
འཁོར་ཆེ་བ་ཚུགས་ནས་མ་གྲོལ་བར་བཞག་སྟེ་ཉིན་ལྟར་བསོས། ཨེ་མ་རྟོ་ཡེ་ཤེས་
རོལ་བ་ཆེན་མ། ཨ་རྟོ་མཉུ་སུ་ཁ་ཞེས་པའི་བར་དང་། དེ་ནས་ཚོགས་ཚུང་བ་རེ་ཉིན་
ལྟར་ཚོགས་སྟག་བར་བཏང་ནས། དབྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མའི་སྤྱུ་རྩྱུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་དང་། །ཞེས་པ་ནས། བཙེ་བས་གཟེགས་ལ་ལས་ཀུན་མཛོད། །དེ་ནས་
ཡིག་བརྒྱ་ཆར་གསུམ་དོན་རྩེ་གསོར་བྱིས་བྱ་བཀོལ་ཞིང་བཟོད་ནས། བད་ཀོར་སྟོན་དུ་
འགྲོ་བས་འབྱུང་པའི་བྱག་རྒྱ་དང་བཅས་ཏེ། ཨོ་ཡོ་ག་འུ་རྒྱ་ཞེས་པ་ནས། ཉེར་བསྟུ་
ཐམས་ཅད་བྱེད་ཅིང་། རྩྱུ་ཡིག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རང་རྟེ་རུ་ཀར་གསལ་བ་ལ་
གོ་ཆའི་ཡི་གེ་འགོད་པ་དང་། སྤྱི་ཟླ་ནིའི་སྟགས་བཟོད་པའི་ཆེ་སྦྲར་ཡང་སྦྲང་འཁོར་
གསལ་བཏབ་ནས། སྟོད་པ་གསུམ་འབར་སོགས་དང་། སྟོན་ལམ་ཤེས་བཟོད་ཀྱི་བར་
བྱལོ།

དེ་ནས་སང་ཐོ་རེངས་སྟོང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་མ་བཞིའི་སྤྱུས་བསྟུལ་བར་མོས་
ནས་འོད་གསལ་ལས་ལངས་ཏེ། རང་མཚོད་ཀྱིས་ཁ་བཤལ་ནས་ཁོང་དུ་མིད། དག་
བྱིན་རྒྱབས་བྱས་ནས་སྦྱབ་ཐབས་རྒྱས་པར་བརྒྱས་པའི་བར་བྱས་ནས་ཡིག་བརྒྱ་
བཟོད། གཏོར་འབུལ་བཞག་སྟེ་མཚོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས། མཚོད་བསྟོད་
ནས། སྟོད་པ་དང་མཉམ་སོགས་ཀྱི་འདོད་གསོལ་བྱ་ཞིང་ཡིག་བརྒྱ་བད་ཀོར་བྱས་
ནས། ཨོ་ཡོ་ག་ནས་རྟོ། རང་གི་སྟགས་ཁའི་རྩྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཞེས་སོགས་

ཉེར་བསྟུ། གོ་འཕང་མཆོག་ལ་འགོད་པར་ཤོག་གི་བར་བྱ། སྔ་རོ་དང་ཕྱི་རོའི་སྤྱན་གྱི་
ཐོག་མར་ནང་མཆོད་དང་མཆོད་པ་བྱིན་རྒྱལ་ས་བྱས་ནས། སངས་རྒྱུ་ཆོས་དང་
དགེ་འདུན་ལ་ཞེས་པ་ནས། འགོད་པར་ཤོག་གི་ཕྱི་ཉི་འུ་ཀ་ཞེས་པ་ནས། ཐེང་བ་བྱིན་
བརྒྱལ་ས་འགོམ་ཡུག་མ་སོང་ན་ཉིན་རེ་ཆར་རེས་ཆོག་པས་བཞག་ལ། མཐུག་རྣམས་
ཞོགས་སུ་བཞིན་བྱའོ། །

སྔོན་སྤྱན་རྣམས་ཀྱི་མགོ་སྔ་རོ་དང་ཕྱི་རོ་ལྟར་ལ་བརྒྱས་པའི་མཐུག་ལ་གཏོར་མ་
ཆོགས་འཁོར་སོགས་ཚུགས་པའི་དགོང་མོ་ལྟར་བྱའོ། །མདོར་ན་སྤྱན་སྔ་མ་གསུམ་
ལ་གཏོར་འབུལ་སོགས་བཞག་ལ། ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་སྔོན་འགོ་གཏོར་མ་དང་རྟོག་
སེམས་བསྐྱོམ་བརྒྱས་བཞག་པ་ཡིན། སྤྱན་བར་མ་གཉིས་ཏེ་ཅང་བསྐྱུས་པ་བྱེད་
པ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བཏང་བར་གསུངས་འདུག་ཅིང་།
མཆོམས་ཚུགས་ནས་མ་གྲོལ་བར་ཉེར་བསྟུ་གཏན་ནས་མི་བྱེད་པ་དང་། སྤང་འཁོར་
མི་བསྐྱུ་ལ་གཞན་རྣམས་སྤྱན་རེ་རེ་ནས་ཉེར་བསྟུ་བྱེད་པའི་ལུགས་འདུག་ཀྱང་། སྤྱུབ་
ཐབས་རང་གི་ལུགས་ལ་སྤྱན་རེ་རེ་བཞིན་ནས་ཐམས་ཅད་ཉེར་བསྟུ་བྱེད་པ་ཡིན་
པས་འདྲིར་དེ་བཞིན་དུ་མཛོད་ལ། སྤྱན་མཆོམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཐས་དང་། ལྷས་
དང་། ཉལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་རྗེ་སྐྱེས་མཛད་པའི་བདེ་མཆོག་གི་སྦྱུབ་ཐབས་ལ་
གཟིགས་མཛོད། སྤྱན་མཆོམས་སུ་ལབ་དགོས་རེས་མཆོམས་གཡོག་ལ་ལབ་ཆོག་
པར་གསུང་འདུག་ལགས། སྤགས་ཀྱི་གངས་ནི་ཡབ་ཀྱི་སྤྱིང་པོ། ཇི་ཕྱི་བརྩ་སོགས་
དང་། ལུས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ། ཇི་བརྩ་བའི་རོ་རྩ་ནི་སོགས་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་འབྲུམ་པ་ལ་

དང་། འཁོར་གྱི་སྤྲུག་སྤྱི་ཆོ་རེ། ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཉེ་སྤྱིང་ལ་གངས་མ་གསུངས་བས་
གང་འབྱུང་བ་ཆས། གཙོ་འཁོར་གྱི་བཟུངས་པ་ཆར་ནས་ཡེ་ཤེས་འབེབ་སྤྲུགས། ཨི་ཤི་
བཟོ་ཉེ་ཉེ་རུ་རུ་ཀུ་ཉི་ཉི་ལེ། རྒྱ་ཀི་ནི་རྩ་ལ་སི་རྩ་རྩ་སྤྱུ། ཨི་བཟོ་བེ་རོ་རྩ་ནི་ཡེ་ཉི་
ཉི་ལེ་སྤྱུ། ཨི་ཉི་ཉི་མཉུ་ཤོ་རྩ་ཉི་ལེ་ཡེ་ཉི་ཉི་རུ་ཀུ་ཡེ་བེ་རྩ་ཉེ་བེ་རྩ་རྩ་ལ་
ཉི་མ་ཉེ་སྤྱུ། ཞེས་པ་ནམས་སྤྱེལ་ནས་སྤྱི་ཆོ་གཅིག་བཟུ་ཞིང་། ཤོ་ལ་ཐུན་གྱི་མཐར་
གཏོར་མ་རྒྱས་པར་བུལ། ཆོག་ས་ཆེན་པོ་དབྱིད་གྱི་རྒྱལ་མེའི་སྤྱོ་སོགས་གང་རྒྱས་
བྱས་ནས་ཉེར་བསྟུ་བསྟོ་སྟོན་ཤིས་བརྟོན་རྒྱས་པར་བྱའོ། །སྐྱ་མཉུ་ལོ། །

༡༢། །འཇམ་འཕགས་ཆེ་དབང་རིགས་ལྗེ་རྒྱུ་
འདྲེབས་འཆི་མེད་ཐོག་གི་དབལ་རྒྱན་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་ཆོ། །

༥ རྒྱ་མ་དང་མགོན་པོ་ཆེ་དབལ་རྩ་མེད་པ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ཞབས་ལ་གྱས་
བས་བྱུག་འཆའ་ལོ། །བཅེ་བ་ཆེན་པོས་རྗེས་སུ་བཟུང་བྱ་གསོལ། མཆན་དཔེས་སྤྱས་
པའི་སྤྱོ་ནི་མཐོང་བ་དང་། །སྤྱན་འདྲེབས་གསུང་ནི་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་། །བདུད་
བཞིའི་གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཡི། །རྒྱལ་བ་ཆེ་དབལ་མེད་ལ་བྱུག་འཆའ་ལོ། །
འདིར་ཆེ་དབལ་མེད་འཇམ་འཕགས་རྩ་ལྗེའི་སྟོན་ས་རང་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་

འདོད་པས། ཡིད་མཐུན་གྱི་གནས་སུ་སྟེགས་གཙང་མའི་ཁར་འབྱེའི་ཆོས་བྱ་གསུམ་གྱི་དབྱས་སུ་ཆེ་བྱས། གཡས་སུ་ཆེ་ཆང་། གཡོན་དུ་ཆེ་རིལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་དུ་འབྲུལ་གཏོར་དཀར་པོ། ཚུ་གཉིས་ཉིད་སྟོད་རོལ་མོ་དང་བཅས་པ་ཆར་གཉིས་བཤམས། ལས་བྱམ་ནང་རྩལ་དང་བཅས་པ། བགོགས་གཏོར་ཀྱང་བྱར་དུ་བཞག། རྩོལ་སོགས་ཡོ་བྱད་ཆོགས་པར་བྱས་ནས་བདེ་བའི་སྟོན་ལ་འཁོད་ནས། འཁོར་བ་སྟེ་བྱེ་བྲག་གི་སྟུག་བསྐལ་བྲན་ཞིང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོའི་ཀྱན་སྟོང་དང་བཅས་ཏེ། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྒྲ་མ་ཆེ་དཔག་མེད་ལ་སྐྱབས་གནས་མ་ལུས་པས་བསྐྱོར་བར་དམིགས་ཏེ། རང་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ། རྟོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་གྱི་ཞེས་སོགས་སྐྱབས་འགོ་རྒྱས་པའམ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་མ་ཆར་གསུམ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི། ཞེས་སོགས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ཞེས་སོགས་ཆར་གསུམ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། ཇོ་སྤྱོད་ལྷ་ལྷས་སྦྱངས། སྟོང་བའི་ངང་ལས་ཕྱ་བྱས་བཏེག་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་པི་ལས་བསྐྱེད་དང་(ལྷ་མོ་ལས་སྐྱེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་རང་གི་སེམས་ཉིད་རྫི་རྫི་མར་པོ་རིང་ཆ་ཆེག་བྲག་དང་བཅས་པ་ལས་འོད་འཕྲོས་དོན་གཉིས་བྱས་ཚུར་འདུས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རང་ཉིད་མགོན་པོ་ཆེ་དང་ཡེ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱེ་མདོག་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་བྲག་གཉིས་མཉམ་བཞག་གི་སྟེང་ན་འཆི་མེད་ཆེའི་བྱམ་པ་བསྐྱམས་པ། མཆན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་སྤྱས་པ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་དར་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱི་ན་བཟའ་ཅན། འོད་ཟེར་

གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོའི་དབུས་ན་ཞབས་རྩེ་རྒྱུལ་གྱུང་གིས་བཞུགས་པ། དེའི་ཐུགས་
ཀར་པ་རྒྱ་འདབ་མ་བཞི་བ་ཉེ་བ་དང་བཅས་པར་གྱུར་པའི་ཉེ་བ་དང་འདབ་མ་རྣམས་
ལ་ཁྲི་བའི་དགྱེས་འཁོར་རེ་རེ་ཡོད་པའི་དབུས་སུ་སངས་རྒྱས་ཆེ་དཔག་མེད། འར་
དུ་རྩེ་རྩེ་ཆེ་དཔག་མེད། རྩྱུར་རིན་ཆེན་ཆེ་དཔག་མེད། ལུབ་ཏུ་པ་རྒྱ་ཆེ་དཔག་མེད།
བྱང་དུ་འཕྱིན་ལས་ཆེ་དཔག་མེད། དེ་ལྟ་ཀའང་སྐྱུ་མདོག་རྒྱན་ཆ་ལུགས་གོང་དང་
འདྲ་བ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་པོར་ཨོྲ་དཀར་པོ། མགྱིན་པར་ཨྲ་རྒྱུ་མར་པོ། ཐུགས་ཀར་
རྩྱུ་རྩྱུ་མི་མཐར་སྤྱིང་པོ་དང་གཟུངས་རིང་གིས་མཆོན་པར་གྱུར། ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་ལས་
འོད་ཟེར་འཕྲོས། ལུབ་ཐྱོགས་བདེ་བ་ཅན་ནས་བསྐྱོམས་པ་དང་འདྲ་བའི་ཆེ་དཔག་ཏུ་
མེད་པ་རིགས་ལྷ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་
མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྐྱུན་བྲངས། རྩམ་བྱ་འོ་ཉོ་གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར། སྐར་ཡང་
ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་ལས་འོད་འཕྲོས། དབང་གི་ལྷ་རིགས་ལྷ་འཁོར་བཅས་སྐྱུན་བྲངས། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་ལ་མདོན་པར་དབང་བསྐྱུར་དུ་གསོལ།
ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུན་ཅིས་གང་བའི་བྱམ་པ་
ཐོགས་ནས། ཨོྲ་མཐ་ཏ་ཐུ་ག་ཏ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱུར། ལུས་གང་ངེ་མ་
དག། །ཆུ་ལྷག་མ་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་གནས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་སྤྱུལ་སྤྱུལ་ཆེ་དཔག་
མེད་པས་དབུ་བརྒྱན་པར་གྱུར། ལས་བྱམ་ཨ་མྲི་ཏས་བསངས། ལས་བྱམ་གྱི་ནང་དུ་
ཉི་མའི་དགྱེས་འཁོར་གྱི་སྤྱིང་དུ་རྩྱུ་ཡིག་གི་མཐར་ཐུགས་ཀྱི་སྤང་བས་བསྐྱོར་བ་ལས་
འོད་ཟེར་འཕྲོས། རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་ཐམས་ཅད་འོད་ཀྱི་རྣམ་པར་

བསྐྱུས་ཏེ་སྐགས་སྒྲིང་ལ་ཐེམ་བར་གྱུར། ཨི་བཟླ་ཨ་མི་ཏ་ཀྱུ་རྩ་མི་ཏ་ན་ཏ་ན་ཏྱི་པའ།
ཉེར་གཅིག་གས་བརྒྱ་ཅ་བརྟེན། སྐགས་འོད་དུ་ཁྱེན་ས་བྱམ་པའི་ཚུ་དང་དབྱེར་མེད་
དུ་གྱུར། རྒྱན་གྱིས་མཆོད་རྫས་རྣམས་བསངས་ཏེ། བཟླ་ཨ་མི་ཏ་ཞེས་སོགས་དང་།
སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཨ་ལས་བྱུང་བའི་ཐོད་པ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་རྩི་
ལས་བྱུང་བའི་མཆོད་རྫས་རྣམས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པར་གྱུར།
ཨི་ཨ་ཁྱི་ཨུ་ཏྱི། ཞེས་སོགས་དང་། ཨི་ཨ་པ་ར་མི་ཏ་ཨ་ཡུར་རྩྭ་ན་ས་ལྷ་རི་ལྷ་ར་
ཨ་ཁྱི་པ་རྩྭ་ན་ས། འཕྲུལ་བར་གྱིས་མཆོད། སྐགས་མཐར་ཨི་ཨུ་ཏྱི་བཏགས་ལ་ནང་
མཆོད་དབུལ། བཅོམ་ལྡན་མགོན་པོ་ཆེ་དཔག་མེད། །སྐྱག་པའི་ཐི་མ་བྱེར་བསལ་
ཏེ། །མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སྐྱ་མངའ་བ། །མཉམ་ཉིད་སྐྱ་ལ་བྲལ་འཆའ་བསྟོན། །ཅེས་
པ་ནས། དག་བ་འདི་ཡིས་སྐྱར་དུ་བདག་ །ཅེས་པའི་བར་དང་། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་
མཆོད་གཏོར་རྣམས་ཨ་མི་ཏས་བསངས་སྐྱངས་ལྷ་མེད་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས། ཆེ་
བྱམ་ཨ་མི་ཏས་བསངས་སྐྱངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་པི་ལས་བསྐྱེད་དང་། ཨ་ལས་ཆེ་
བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ། རྩི་ལས་རིན་པོ་ཆེའི་བྱམ་པ་དམར་པོ་སྟོ་བ་ཆེ་བ།
མཁྱེན་པ་རིང་བ། མཚུ་འབྱུང་བ། དཔག་བསམ་ཤིང་གིས་ཁ་བརྒྱན་ཅིང་། ལྷ་རྩ་ས་ཀྱི་
གོས་ཀྱིས་མགུལ་བ་བཅིངས་བ། བྱི་བྱམ་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པ་ལ་ནང་གཞལ་ཡས་
ཁང་གྲུ་བཞི་སྟོ་བཞི་རྩ་བབས་བཞི་དང་ལྡན་པའི་དབུས་སུ། མ་བྱས་བཏེགས་པའི་
རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲིའི་སྟེང་དུ། རྩི་རྒྱམར་པོ་རིང་ཆ་ཆེ་བ་དཔག་དང་བཅས་པ་ལས་འོད་འཕྲོས།
ཞེས་པ་ནས། དབུ་བརྒྱན་པར་གྱུར། དེ་ནས་མཆོད་བསྟོད་བདག་བསྐྱེད་ལྟར་བྱས་

ནས། བུམ་པའི་ནང་གི་ལྷ་འཛིན་གྲགས་ཀར་རྒྱ་རྒྱུ་མེ་མཐར་སྤྱོད་པོ་དང་གཟུངས་རིང་གིས་བསྐོར་བ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། དམིགས་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ཡར་བ། འཛོར་བ་རྣམས་དང་། འབྱུང་བ་བཞིའི་བཅུད། འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་ཕུན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་དང་། རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཏེ་སྤྲུལ་སྤེལ་སྤོང་ལ་ཐེམ་པར་གྱུར་པར་མོས་ནས། སྤྱོད་པོ་དང་གཟུངས་རིང་ཅི་རུས་བརྗོད། ཡིག་བརྒྱ་བརྗོད། གཏོར་མ་བསངས་སྤྱངས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལས། བུམ་ནང་གི་ལྷ་འཛིན་གྲགས་འོད་ཟེར་གྱི་སྤྱུ་གྲུས་གཏོར་མའི་བཅུད་བྱངས་ཏེ་གསོལ་བར་གྱུར། སྤྱོད་པོའི་མཐར་བ་ལོ་ཏ་བཏགས་པ་གསུམ་མམ་བདུན་གྱིས་འབུལ། ཨ་རྒྱུ་སོགས་ཀྱིས་མཆོད། བོང་གི་བསྟོད་པས་བསྟོད། ཆེ་ཆང་ནང་མཆོད་ལྟར་བསངས། སྤྱངས་རྟོགས་སྤར་གསུམ་གྱིས་བསྐྱབ། ཆེ་རིལ་བསངས་སྤྱངས། རིན་པོ་ཆེའི་སྟོན་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ནང་དུ་ནད་རིགས་བཞི་བརྒྱ་ཅ་བཞིའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་བཅུད་ལེན་གྱི་རིལ་བུར་གྱུར། དེ་དག་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་ལྷ་མའི་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱུ་གསུང་གྲགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་། མདོར་ན་སྤྱི་ཞིའི་ཕུན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཏེ་ཆེ་ཆང་དང་ཆེ་རིལ་ལ་ཐེམ་པར་བསམས་ཏེ། སྐབས་དང་བསྐྱུན་པའི་གཟུངས་རིང་སྤྱང་ཅི་རིགས་བརྒྱ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་གི་སྟོབ་མ་ལ་ཆེ་དབང་བསྐྱར་བའི་གནང་བ་སྤུལ་ཏེ། བདག་གི་སྟོབ་མ་རྣམས་ལ་འཆི་བ་མེད་པ་ཆེའི་དངོས་གྲུབ་སྤུལ་དུ་གསོལ། ཞེས་བརྗོད། དེ་ནས་སྟོབ་མ་རྣམས་ཁྱས་བྱས། མེ་རྟོག་བཀྲ་བསྐྱུ་མཐུལ་ཕུལ་ཏེ། གལ་ལ་འཁོད་ནས་བགོགས་གཏོར་ཨ་མི་ཏས་

རང་གིས་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ཐོབ་པ་སྟེ། ཆོས་སྐྱབ་པའི་བྱིན་གྱི་ཆ་རྒྱུན་ཐམས་
ཅད་ཆང་བའི་དུས་འདིར་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་རང་ཆེ་བྱི་མ་པན་ཆད་ཀྱི་གཏན་གྱི་བདེ་བ་
སྐྱབ་པའི་ཆོས་ཤིག་ལ་མ་འབད་ན། འདི་འདྲའི་དལ་བ་རྟེན་གྱུར་ནས། །བདག་གིས་
དགེ་བསྒྲོམ་མ་བྱས་ན། །འདི་ལས་བསྐྱུས་པ་གཞན་མེད་དེ། །འདི་ལས་རྫོངས་པའང་
གཞན་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ད་རེས་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྟོང་ཞིང་། དགོན་
མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་སྟེ། དཀར་ནག་གི་ལས་ལ་ལྷང་དོར་ཚུལ་བཞིན་མ་
བྱས་ན་སྤང་ནས་མི་ལུས་ཅམ་ཡང་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ན་ཐར་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། བདེ་འགྲོ་
ཅམ་ཐོབ་ཀྱང་། བདེ་འགྲོར་ཡང་དང་ཡང་འོངས་ཏེ། །བདེ་བ་མང་པོ་སྤྱད་གྱུར་
ཀྱང་། །ཤིན་པར་སོང་སྟུག་བསྐྱུལ་ནི། །ཡུན་རིང་མི་བཟད་རྣམས་སུ་ལྷུང་། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱིང་པའི་ཕུན་ཆོག་ས་རེ་ཐོབ་ཀྱང་། མཐར་ལྷུང་བས་ཡིད་བརྟན་
མེད་ལ། འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལ་ཞེན་པ་ལོག་སྟེ། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་འབད་བས་ཉན་
རང་གི་ཐར་པ་ཅམ་ཐོབ་ཀྱང་། སྟོབ་སྤྱིངས་ལས། ཉེ་དུ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཆོའི་ཁོངས་
སུ་རྒྱུད་གྱུར་པ། །ཁྲོད་གི་ནང་དུ་ལྷུང་བ་ལྟ་བུར་སྤང་བཞིན་དུ། །སྤྱི་ཤི་འཕོས་པས་ངོ་
མ་ཤེས་པ་དེ་བོར་ནས། །གལ་ཏེ་གཅིག་ཐར་བྱེད་ན་དེ་ལས་ཁྲེལ་པོར་མེད། །ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་ཆེན་དབང་བཅའ་པར་བྱས་ན་རང་མགོ་ཅི་ཐོན་གྱི་ཆོས་དེ་ལྟ་
བུ་ཁྲེལ་མེད་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་སྟིང་རྗེས་ཀྱན་ནས་ལྷངས་
ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྲོལ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་ཤིང་།
དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ལ་རྒྱལ་བས་མདོ་སྟགས་ཀྱི་ཆོས་རི་སྟེང་ཅིག་གསུངས་པ་དེ་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས། ད་ལམ་གསན་པར་བྱ་བ་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་ན་མེད་པ་མཆོག་
ཡན་ཞིང་། བྱད་པར་དུ་གསན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི། རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་སྒོ་བཟང་གྲགས་
པའི་དཔལ་གྱིས་དང་པོར་སྒྲ་མ་དབུ་མ་པས་ལོ་རྒྱའི་ཚུལ་མཛད་དེ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་
དཔལ་དབྱངས་ལ་ཆོས་མང་དུ་གསན་པ་ལ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་སྐོར་དུ་གྲགས་པ་
ཡིན་ལ། བྱིས་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བར་མགོན་པོ་འཇམ་དབྱངས་དང་རྗེ་བདག་
ཉིད་ཆེན་པོ་འི་བའི་བཤད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐོར། མིའི་
འཁོར་རྟོགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཆོ་དེས་འབའ་ཞིག་དང་། གནས་གཙང་མའི་ལྷ་
འགའ་ཞིག་མཆིས་པའི་ཆེ་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བ་ཡོངས་སུ་རྗེ་གསུང་བ་རྗེ་འཇམ་དཔལ་
རྒྱ་མཆོ་ལ་མངའ་བ། རྗེ་དང་རྟོགས་ལྡན་པ་གཉིས་ཀས་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་
དཔལ་བཟང་ལ་དབང་མན་དག་ཐོར་བྱ་གནང་ཞིང་། ཆོས་སྐོར་ཡོངས་སུ་རྗེ་གསུང་བ་
ལུང་བསྟན་གསལ་བའི་མེ་ལོང་སོགས་རྟོགས་ལྡན་པས། བ་སོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་
ལ་གནང་། དེས་འཇའ་ལུས་མངོན་དུ་གྱུར་བ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་ལ་གནང་། དེས་དཔེན་ས་
པ་ཆེན་པོ་སྒོ་བཟང་དོན་གྲུབ་ལ་སྦྱལ། དེས་མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ལ།
དེས་པཎ་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན། སྤྱིད་ཤོད་ཞབས་བྱུང་དག་དབང་བསྟན་
འཛིན་འཕྲིན་ལས། དེས་སེ་ར་བྱང་འབྲེན་དག་དབང་བསྟན་འཛིན་ལ། དེས་བཀའ་འབྲེན་
སྒྲ་མེད་སྒྲ་མ་བསོད་ནམས་བཟང་པོ་ལ་གནང་ཞིང་། དེའི་བྱང་ནས་བདག་གིས་ཁྱས་
པ་བརྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་ལ། དམ་ཉམས་དང་འབྲེས་ཁྱེར་གྱི་ལྷན་མ་ཁྱགས་ལ། བྱིན་
རྒྱལ་གྱི་དོན་མ་ཡལ་བའི་འཇམ་ལུགས་ཉེ་བརྒྱད་འདི་འབུལ་བ་ལ་ཐོག་མར་སྒྲ་མ་

དང་བྱམ་ནང་གི་ཆེ་དཔག་མེད་དབྱེར་མེད་པའི་བྱང་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་བ་འདིའི་
ཟེས་ཆོས་མཛོད། ཀུན་མཁུན་ཡེ་ཤེས་སྤང་པོ་ཅན། །ཞེས་སོགས་གསུམ་གྱིས་
གསོལ་བ་གདབ། མཐུལ་བསྟན་བ་ཞེས་བྱ་བ། གནས་ཁང་འདི་ཡང་ཐ་མལ་གྱི་རྣམ་
པ་ཅན་མ་ཡིན་པ། ཏུབ་ཕྱོགས་བདེ་བ་ཅན་ལྟ་བུ་དངོས་ཡིན་སྟམ་བ་དང་། མདུན་གྱི་
ཆེ་བྱམ་འདི་ཡང་ཕྱི་རིན་པོ་ཆེའི་བྱམ་བ་དམར་པོ་ལྟ་བ་ཆེ་བ། མགིན་བ་རིང་བ་
སོགས་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཆང་བ། ནང་གཞལ་ཡས་ཁང་གྱུ་བཞི་སྟོ་བཞི་ལ་
སོགས་བ་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཆང་བའི་ནང་དུ། ཆེ་དཔག་མེད་ཐུགས་ཀར་ཆེ་
དཔག་མེད་རིགས་ལྔ་བཞུགས་བ་དང་བཅས་བ་མདུན་བསྐྱེད་གྱི་སྐྱབས་ལྟར་གསལ་
གདབ། སླ་མ་ཡང་ཐ་མལ་པའི་རྣམ་བ་ཅན་མ་ཡིན་པར་སྤར་ལྟར་ཐུགས་ཀར་ཆེ་
དཔག་མེད་རིགས་ལྔ་བཞུགས་བ་དང་བཅས་བ་དངོས་ཡིན་སྟམ་པའི་མོས་བ་མཛོད།
དེ་དག་གི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་ཆེ་ཁྲིད་བརྒྱད་པའི་སླ་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་
བྱང་མེམས་དཔའ་པོ་མཁའ་འགྲོ་བསྟན་སྤང་ཡེ་ཤེས་པའི་ཆོགས་དང་བཅས་བ་
མཛོད་སྟམ་དུ་བཞུགས་པའི་མོས་བ་མཛོད་ནས། དེ་དག་གི་སྤྱན་སྤར་དགོན་མཆོག་
གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། སྤྱིག་བ་བཤགས་བ་དང་། རང་གཞན་གྱི་དགེ་བ་
ལ་ཟེས་སུ་ཡི་རང་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་སྤྱན་མོང་བ་བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔའི་སྤྲོམ་བ་བཟུང་
ལ། རྒྱལ་སྤྲས་ཀྱི་སྤྲོམ་བ་ལ་བསྐྱབ་སྟམ་པས་འདིའི་ཟེས་ཆོས་མཛོད། དགོན་མཆོག་
གསུམ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི། ཞེས་སོགས་ཟེས་ཆོས་ལན་གསུམ་བྱས་པས་བྱང་

སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཐོབ་པའི་མོས་པ་མཛོད། དབང་གི་གཞི་འགོད་པ་ལ། བྱེད་རང་
རྣམས་ཀྱང་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་བཀག་སྟེ་གཞི་ལུས་ལྷར་བསྐྱེད་དགོས་པས། དེའི་
ཆོག་དང་བསྐྱེད་པའི་མགོན་པོ་ཆེ་དཔག་མེད་ཀྱི་སྤྱར་གྱུར་པའི་མོས་པ་མཛོད། སྟོབ་
མ་རྣམས་བསངས་སྤྱངས། མ་བྱས་བཏེག་པའི་ཞེས་པ་ནས། དེའི་ཐུགས་ཀར་པར་
འདབ་མ་བཞི་བ་ལྟེ་བ་དང་བཅས་པར་གྱུར་པའི་ལྟེ་བ་དང་འདབ་མ་རྣམས་ལ་ཁྲ་བའི་
དཀྱིལ་འཁོར་རེ་རེ། ཁྲ་མ་དང་བུམ་ནང་གི་མགོན་པོ་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཐུགས་
ཀར་མགོན་པོ་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཐུགས་ཀའི་ཆེ་དཔག་མེད་རིགས་ལྟེ་ཐུགས་
ཀ་ནས་ཆེ་དཔག་མེད་རང་འབྲ་གཉིས་པ་རེ་ཆད་དེ་བྱེད་རང་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་པོ་ནས་
ལྷགས། ཐུགས་ཀའི་བད་འདབ་བཞིའི་སྟེང་ཏུ་འཁོད་པ་ནི། དབུས་སུ་སངས་རྒྱས་ཆེ་
དཔག་མེད། ཅས་པ་ནས། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་པོར་ཨོྲ་དཀར་པོ། མགྱིན་པར་
ཞུན་མར་པོ། ཐུགས་ཀར་རྩྱུ་རྩྱུའི་མཐའ་སྐྱོར་ཏུ་སྟོང་པོ་དང་གཟུངས་རིང་གིས་
བསྐྱོར་བར་གྱུར། དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་མོས་པ་ཡང་མཛོད། དེས་སྟོན་འགྲོ་རྣམས་སོང་།
དངོས་གཞི་ལ། ཆེ་བུམ་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་བསྐྱར་བ། ཆེ་ཆང་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་
བསྐྱར་བ། ཆེ་རིལ་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་བསྐྱར་བ། ཆེ་སྟེལ་བ་དང་བཞི།

དང་པོ་ནི། བུམ་ནང་གི་རྣམ་སྤང་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་རྩྱུམས་
འོད་ཟེར་འཕྲོས། རྣམ་སྤང་དང་དེའི་རིགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སྤང་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རྣམ་པར་སྤྱན་བྱངས་རྣམ་སྤང་
ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་ལ་ཐེམ་བདུན་ཅིའི་རྒྱན་བབས། བུམ་པ་འཆི་མེད་ཀྱི་བདུན་

ཅེས་གང་བས་སྤྱི་ཐོན་ས་དབང་བསྐྱར་བས་ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་། ཐམས་
ཅད་བརྩས་པས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་སློག་གཙོད་པ་ལ་སོགས་པ་
ལུས་ཀྱི་སྤྲིག་བ་ཐ་ཐམས་ཅད་དང་ནད་གདོན་སོགས་ཞི་བར་བྱས། ཆེ་དང་བསོད་
ནམས་སོགས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས། བྱད་པར་དུ་ཡང་མེ་ལོང་ལྟ་
བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་འཆི་བ་མེད་པ་ཆེའི་རིག་འཛིན་ཐོབ་པའི་སོས་པ་
མཛོད། ཅེས་བྱམ་པ་མགོར་བཞག །ལུས་ལ་ནམ་སྤང་ཆེ་དབང་བསྐྱར། བྱ་ཁྱོད་འཆི་
བདག་ལས་རྒྱལ་ཏེ། །བསྐལ་བ་སྟོང་དུ་ཆེ་འཕེལ་ནས། །སློག་གཙོད་སྤྲིག་བ་དག་
གྱུར་ཅིག །ཇི་བྱསྒྲུ་ཞུ་ཡུ་རྫོ་ན་སི་རྫི་ས་མ་ཡ་སྟེ། སྤར་ཡང་རྗེ་རྗེ་ཆེ་དབག་མེད་པའི་
བྱགས་ཀའི་རྩྱུ་རྩིས་པས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། མི་བསྟོད་པ་དང་དེའི་རིགས་ཀྱི་སངས་
རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་རྗེ་རྗེ་ཆེ་དབག་ཏུ་མེད་པའི་ནམ་པར་
ཞེས་སོགས་སྤར་སྟར་ལ། ཉོན་མོངས་པ་ཞེ་སྤང་དང་དེ་ལ་བཞེན་པའི་སློག་གཙོད་པ་
ཞེས་སོགས་དང་། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་བ་ཏུ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་
བཞིན་གྱི་ཞེས་པ་དང་། ལུས་ལ་རྗེ་རྗེའི་ཆེ་དབང་བསྐྱར། །ཞེས་དང་། བྱསྒྲུའི་ཆ་བ་
དུ་བཟོ། དེ་བཞིན་དུ། རིན་འབྱུང་ཆེ་དབག་ཏུ་མེད་པ། བསྐྱེད་ཆེ་དབག་ཏུ་མེད་པ།
འཕྲིན་ལས་ཆེ་དབག་ཏུ་མེད་པའི། ཞེས་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ར་རྒྱལ། འདོད་ཆགས།
སྤག་དོག་ཅེས། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས། སོར་རྟོགས་ཡེ་ཤེས། བྱ་
བྱུང་ཡེ་ཤེས། ཞེས་འདོན་པ་བསྐྱར་ནས་བསྐྱར། དེ་ནི་རྒྱས་པའི་དབང་དུ་བཏང་བ་
ཡིན་ཞིང་། མདོར་བསྡུ་ན་རིགས་ལྷ་ཁ་མ་སྤལ་བར། རིགས་ལྷ་ཆེ་དབག་ཏུ་མེད་པའི་

ཐུགས་ཀའི་རྩི་རྩིམས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། རིགས་ལྡ་དང་དེའི་རིགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་
དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་རིགས་ལྡ་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རྣམ་པར་
སྦྱན་བྲངས། རིགས་ལྡ་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་ཐེམ། བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས། བྱམ་པ་
འཆི་མེད་ཀྱི་བདུད་ཅིས་གང་བས་སྦྱི་བོ་ནས་དབང་བསྐྱར་བས་ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་
ཅད་གང་། སྤྱི་ཐམས་ཅད་བཟུས་པས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་
ཐམས་ཅད་དང་ནད་གཏོན་སོགས་ཞི་བར་བྱས། ཆེ་དང་བསོད་ནམས་སོགས་ཡོན་
ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཁོང་རྒྱས། བྱང་པར་དུ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ལྡའི་རང་བཞིན་ཀྱི་འཆི་
བ་མེད་པ་ཆེའི་རིག་འཛིན་ཐོབ་པའི་མོས་པ་མཛོད། ཅས་བྱམ་པ་མགོར་བཞག །ལུས་
ལ་རིགས་ལྡའི་ཆེ་དབང་བསྐྱར། །བྱ་ཁྲོད་འཆི་བདག་ལས་རྒྱལ་ཏེ། །བསྐྱལ་བ་སྟོང་
དུ་ཆེ་འཕེལ་ནས། །སྤྲིག་གཅོད་སྤྲིག་པ་དག་གྱུར་ཅིག །ཞི་བུ་རྩྭ་ཁེས་སོགས་སྤགས་
ལྡ་པོ་སྤྲེལ་ནས་བཛོད། ཆེ་བསྟིམ་པ་ལ། བྱམ་ནང་གི་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རིགས་
ལྡའི་ཐུགས་ཀའི་རྩི་རྩིམས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། ལུབ་སྤྲིགས་བདེ་བ་ཅན་ནས་མགོན་པོ་
ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རིགས་ལྡ་ལ་ཆེ་བྲིད་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་
སེམས་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྟོང་སྤྱང་མའི་ཆོགས་དང་བཅས་པ་སྦྱན་བྲངས།
བྱམ་ནང་གི་མགོན་པོ་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རིགས་ལྡ་ལ་ཐེམ། མགོན་པོ་ཆེ་དཔག་ཏུ་
མེད་པ་རིགས་ལྡའི་སྦྱ་ལས་སྦྱ་རང་འབྲུག་ཉིས་པ་རེ་ཆད་དེ་བྲེད་རང་རྣམས་ལ་ཐེམ་
པས་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རིགས་ལྡའི་སྦྱ་དང་བྲེད་རང་རྣམས་ཀྱི་ལུས་དབྱེར་མེད་དུ་
གྱུར། འཆི་བ་མེད་པ་ཆེའི་རིག་འཛིན་ཐོབ་པའི་མོས་པ་མཛོད། བཅོམ་ལྡན་འདས་

མགོན་པོ་ཆེ་དང་ཡེ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པ། རྗེ་བཙུན་འངས་དབྱངས། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ། རྟོགས་ལྡན་འངས་དཔལ་རྒྱ་མཚོ། བ་སོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
གྲུབ་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ཞེ། རྒྱལ་བ་སློབ་ཐབས་དོན་གྲུབ། མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས།
པཌ་ཆེན་སློབ་ཐབས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། རྗེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་
འཕྲིན་ལས་ཆོས་དབང་གྲགས་པའི་ཞལ་སྤྲན་པ་སོགས་པ་ཅ་བ་དང་བརྒྱད་པར་
བཅས་པའི་དཔལ་ལྡན་སྐྱ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་སློབས་ཤིག། །སློབ་མ་
འདི་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ན་ཚ། སེམས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད། བསམ་པའི་བར་ཆད། མི་དང་
མི་མ་ཡིན་པའི་གཞི་དཔག་ཏུ་སྤྲུམ་པ་ཡིན་པའི་འཆི་བ་སོགས་བར་དུ་གཙུག་པ་ཐམས་
ཅད་ལས་བསྐྱུང་བ་དང་བསྐྱུབ་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད་ཅིག། །ཅེས་ཆེ་གཟུངས་རིང་
ཟུང་བརྗོད་དེ། རྩ་ཆུང་བོ་ཉི་ཤེས་བསྐྱེད། དེས་ཆེ་བྱུང་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་བསྐྱུར་བ་
སོང་། དམ་ཅུས་འཆི་མེད་བདུད་ཅི་འདི། །དེ་རིང་བྱ་ཡིས་བརྟུང་བར་གྱིས། །ང་ཡི་
བགོ་བའི་བཀའ་མ་བཅག། །སྐྱབ་ལ་ནན་ཏན་གཅེས་སུ་མཛོད། །ཨོ་ཨ་མ་ར་ཉི་ཤེས་
སོགས། བཀའ་ཤིས་ཆེ་བརྟན་དཔལ་གྱི་ཟས། །དེ་རིང་བྱ་ཡིས་བཟའ་བར་གྱིས། །འདི་
ཆོས་སངས་རྒྱས་ཆེ་དཔག་མེད། །ཞལ་ཟས་བསྟན་ན་ནད་ཀྱུན་ལས། །ཁོ་ལ་འགྱུར་
ཐེ་ཆོམ་བྱ་མི་དགོས། །ཨ་མ་ར་ཉི་སོགས་བརྗོད། དེ་ནས། སྤྱིན་པའི་སློབས་ཀྱིས་
སངས་རྒྱས་ཡང་དག་འཕགས། །ཤེས་སོགས་ཤིས་པ་བརྗོད་ལ་ཆེ་སྤེལ། དེ་ལྟར་ཆེ་
དབང་ཐོབ་པའི་སྐུ་བས་ཀྱི་དམ་ཆོག་དང་སྤོམ་པ་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱུང་སྟུང་པ་
མཛོད་ལ། གཙོ་བོས་རྗེ་ལྟར་བཀའ་སྤྲུལ་པ། །སོགས་ཆར་གསུམ། བཀའ་བྲིན་གཏང་

རག་གི་མཐུལ་ཕྱལ། དེ་ནས་མཆོད་པ་རྣམས་ཁ་གསོས། བསངས་སྤངས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་ནས། ཨ་ཁྱི་ནས། འཕྲའི་བར་དང་། རང་མཆོད་ཕྱལ། བསྟོད་པ་བྱས་ཏེ་
ཡིག་བརྒྱ་ཅི་རིགས་བརྗོད། མ་རྟེན་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་དང་། །ཞེས་སོགས། བུམ་པའི་
ལྷ་ཡེ་ཤེས་པ་གཤེགས། དམ་ཆོག་པ་རང་ཉིད་ལ་ཐེགས། རང་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་པ་
སྟོང་པའི་རང་ལས་ཆེ་དཔག་མེད་གི་སྐྱར་བཞེངས་ཏེ་བསྡོ་སྟོན་ཅི་རིགས་བྱའོ། །ཆེ་
དབང་མང་པོ་བསྐྱར་དགོས་བྱུང་ན། བུམ་ནང་དུ་ལྷ་ལྷ་བསྐྱེད། ཆེ་རིལ་ཡང་ཐོམ་ཆེ་
ན་ལྷ་རེ་སྟེན་པས། བསྐྱར་ཐེངས་རེ་ལ་ཆར་ལྷ་རེ་འགྲོ་བ་དང་། དེ་ལས་མགྲོགས་པ་
དགོས་བྱུང་ན། བུམ་ནང་དུ་ལྷ་མང་པོ་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་ལྷ་གངས་དང་མཐུན་པའི་ཆར་
རེ་འགྲོ་བ་ཞལ་ཤེས་ལགས། གཞན་ལས་ཐབ་པ་ཆེ་དབང་འཇམ་ལུགས་གྱི། དབང་
བསྐྱར་བྱེད་ཚུལ་མཁན་ཆེན་བསྟན་པའི་བདག་ །སློབ་ཐབ་མཁས་བཙུན་བཟང་པོས་
མཛད་པ་ལ། །ཟུར་རྒྱན་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་ཁ་བཀང་བ། རག་དབང་བྱམས་པས་
གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་འོར་བྱིས། །འོངས་པ་ཅི་མཆིས་དམ་པ་རྣམས་ལ་བའགས། །འདི་
ཡི་དགོ་བས་བདག་གཞན་འགྲོ་བ་ཀུན། །ཆེ་དཔག་མེད་གི་གོ་འཕང་སྤྱར་ཐོབ་ཤོག །

ཅེས་པ་འདི་ཆ་དཀར་ཞབས་བྱང་ནི་མོ་ཉན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་འོར་ཕུར་བུ་ཚུག་ཏུ་
བྱམས་པས་བྱིས་པ་དགོ་ལེགས་འཕེལ། །སུ་མ་སྒྲུལ། ། །

༡༡། རྫོང་སེམས་ཀྱི་བུམ་སྐྱབ་དང་རིལ་སྐྱབ་བྱེད་ཚུལ་
གསང་འདུས་ཀྱི་བདག་བསྐྱེད་ནས་བྱུང་བ་
བཞིན་བརྒྱགས་སོ། །

༺ གླ་མ་བྱབ་བདག་རྫོང་སེམས་དང་། །དབྱེར་མེད་ཞབས་ལ་གྱུས་བརྟུན་
ནས། །དེ་ཡི་བུམ་སྐྱབ་བྱེད་པའི་ཚུལ། །མདོར་བསྡུས་ཅམ་ཞིག་གི་བར་བྲ། །དེ་ལ་
འདིར་རྫོང་སེམས་ཀྱི་བུམ་སྐྱབ་བྱེད་པ་ལ། །ཐོག་མར་གནས་ཁང་གི་དོར་བྲས། །ནང་
མཆོད་དང་མཆོད་གཏོར་ནམས་དང་། །རིལ་སྐྱབ་དང་གཟུངས་སྐྱབ་གང་ཡིན་ཀྱང་
བུམ་པ་མགུལ་འཆིངས་ཐོག་གསུམ་ལྗན། །གྲ་གྲུལ་གྱིས་བདུག །ཡུངས་ཀར་གྱིས་
བྲབ། །གཟུངས་སྐྱབ་ཡིན་ན་གླ་མེད་ཀྱི་བུམ་རྩས་དང་གི་བཟང་གི་ཚུས་སུམ་གཉིས་
ཅམ་བཀའ། །རིལ་སྐྱབ་ཡིན་ན་འཕེལ་གདུང་སོགས་བྱིན་ཏེན་ཁྱུངས་བཙུན་དང་། །རིན་
པོ་ཆེ་དང་སྒྲན་སྒྲ་ཆོགས་ལས་གྲུབ་པའི་རིལ་བུས་སུམ་གཉིས་ཅམ་བཀའ། །མཇུལ་
པ་སྒྲ་འདབ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཀོད་པ་མཛེས་བར་བརྒྱགས་ཏེ། །གཟུངས་སྐྱབ་ལ་
དུང་ཆོས་དང་། །གཟུངས་རྫོང་། །རིལ་སྐྱབ་ལ་གཟུངས་རྫོང་མེ་ཏོག་གི་ཐེང་བས་
བརྒྱན་པ་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་བཞག །མཐའ་བདག་མདུན་ཀྱི་མཆོད་གཏོར་གྱིས་བསྐྱོར་
བ་བྲག་ལེན་བཞིན་བཞགས། །དེ་ནས་སྐྱབ་པ་པོ་གདན་ལ་འཁོད་ནས། །ཡིད་ཀྱི་རིལ་
པ་གི་མེད་ཆེ་འབྲས་བསྐྱབ། །ཅེས་པ་ནས། །སེམས་ནི་བྱང་ཆུབ་དམ་པར་བསྐྱེད་པར་

བགྲི། །ཞེས་པའི་བར་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ཐོན་དུ་བཏང་། རང་ཉིད་སྐད་ཅིག་
གིས་རྟོག་སེམས་དཔལ་དཀར་པོ་རྟོག་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་མས་འཁྱུད་པར་གྱུར།
ཨོྭ་མེ་བླ་ཉེ་ཉེ་ཨོྭ་མེ་བླ་ཉེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ནང་མཆོད་བྱེན་གྱིས་བསྐྱབས།
མཆོད་པ་ཡང་བྱེན་གྱིས་བསྐྱབས། བདག་བསྐྱེད་ནི། ཨོྭ་མེ་བླ་མེ་བླ་མེ་བླ་མེ་
བླ་མེ་བླ་མེ་ཉེ་ཉེ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། སྟོང་པའི་ངང་ལས་པོ་ལས་བསྐྱེད་དང་། ཨ་ལས་སྐྱེ་
བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཉེ་ལས་རྟོག་དཀར་པོ་ཅེ་ལུ་པ་ལྟེ་བ་ལ་རྟོག་གིས་མཆོན་
པ། དེ་ལས་འོད་འཕྲོས། དོན་གཉིས་བྱས། འདུས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རང་ཉིད་
རྟོག་སེམས་དཔལ་སྐྱེ་མདོག་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་རྟོག་དང་བྱིལ་
བྱ་འཛིན་པ། ལུས་རྟོག་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་མ་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་
ཀྱིས་རྟོག་དང་བྱིལ་བྱ་འཛིན་པས་འཁྱུད་པ། གཉིས་ཀའང་དར་གྱིན་བཟའ་དང་རིན་
པོ་ཆེའི་བྱེན་སྐྱོང་ཆོགས་པས་སྐྱས་པ། ཡབ་རྟོག་སྐྱེལ་གྱུང་གིས་བཞུགས་པ། དེའི་
ཐུགས་ཀར་སྐྱེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་རྟོག་ཡིག་དཀར་པོ་དེ་ལས་འོད་འཕྲོས།
རང་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་པ་སྐྱེན་བྱངས། ཨོྭ་བརྟ་སུ་ཨཱྀ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཆོད།
རྩྭ་པོ་ཉོ་མོ་རང་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར། སྐར་ཡང་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་ལས་འོད་
ཟེར་འཕྲོས། དབང་གི་ལྷ་རྣམས་སྐྱེན་བྱངས། ཨོྭ་བརྟ་ཀུ་ལ་ཨཱྀ་སོགས་ཀྱིས་མཆོད།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་ལ་མཛོན་པར་དབང་བསྐྱུར་དུ་གསོལ།
ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅིས་གང་བའི་བུམ་པ་
ཐོགས་ཏེ། ཨོྭ་སྐར་ཏ་ཐུ་ག་ཏ་ཨཱྀ་ཤི་ཀ་ཏ་ས་མ་ཡ་ཤྱི་ཨཱྀ། ཞེས་གསུང་ཞིང་།

བུམ་པའི་ཚུས་དབང་བསྐྱར། སྐྱ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅིས་གང་། མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་
བརྒྱན་པར་གྱུར། སློན་ཨ་ཁྱི་སོགས་ཀྱིས་མཆོད། ཨོ་བཟླ་སར་ཨོ་ཨྲ་མྲོ་གིས་ནང་
མཆོད་ཀྱང་ཕུལ། མི་བསྐྱོད་རྩོམ་སོགས་ཀྱིས་བསྟོད། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྩོམ་སེམས་
དཔའ་བདག་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིག་སྒྲིབ་དང་དམ་ཆོག་ཉམས་
ཆགས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས།
ཐུགས་ཀའི་སྒྲགས་ཐེང་རྩྱི་དང་བཅས་པ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྒྲིག་སྒྲིབ་སྦྱངས། སངས་རྒྱས་སྤྱས་བཅས་ལ་མཉེས་པའི་མཆོད་པ་ཕུལ། དེ་
རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འོད་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྐྱས་ནས་ཐུགས་ཀའི་སྒྲགས་ཐེང་
ལ་ཐེམ་པས་གཟི་བུ་མཛད་དང་མཐུ་སྟོབས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་གྱུར། ཅེས་བཟོད་ལ་
དམིགས་པ་དང་བཅས་ཏེ་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ཅི་རུས་སུ་བསྐྱུས་ནས། བདག་ནི་མི་ཤེས་
ཚོངས་པ་ཡིས། །དམ་ཆོག་ལས་ནི་ཞེས་སོགས་བཟོད། རྩོམ་སེམས་དཔའི་ཞལ་ནས་
རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁྲིད་ཀྱི་སྒྲིག་སྒྲིབ་དང་དམ་ཆོག་ཉམས་ཆགས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་
གོ་ཞེས་གསུང་བར་འབྱུར། དེ་ནས། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་
ཏེ། བུམ་པ་ཐེག་ཏེ་ཤི་ཏེ་ཀྱིས་བསངས། ལུ་ཅུ་ཏས་སྟོང་པར་སྦྱངས། སྟོང་པའི་ངང་
ལས་རིན་པོ་ཆའི་བུམ་པ་དཀར་པོ། ལྷོ་བ་ཆེ་བ། མགྱིན་པ་རིང་བ། མཚུ་འཕྱང་བ་
ལ་སོགས་པ་མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་ནང་དུ། གཟུངས་སྦྱབ་ཡིན་ན། རྩོམ་
སེམས་དཔའ་བདག་བསྐྱེད་ལྟར་དབང་བསྐྱར་རྒྱས་གདབ་མཆོད་བསྟོད་བར་
བྱ། རིལ་སྦྱབ་ཡིན་ན། བོ་ལས་པསྐྱ་དང་། ཨ་ལས་སྐྱ་བའི་གདན་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ།

རིལ་བྱ་རྣམས་རྩྱུ་ལས་དོན་དཀར་པོ་ཅེ་ལྟ་བུ་ལ། རྟེ་བ་ལ་རྩྱུ་གིས་མཆོད་པ། དེ་ལས་
འོད་འཕྲོས་ཞེས་སོགས་བདག་བསྐྱེད་ལྟར་ལ། དབང་གི་ལྟ་རྣམས་ཀྱང་དེ་རྣམས་ལ་
ཐེམ་པར་གྱུར། དེ་ནས། ཆོས་དབྱིངས་རྣམ་དག་ཡི་ཤེས་རང་བཞིན་ལས། །ཞེས་
སོགས་སྒྲགས་འབུལ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚུ་གཉིས་ཉར་སྦྱོད། འདོད་ཡོན་ལྟ་སོགས་
རྒྱས་བསྐྱུས་ཅི་རིགས་པ་དང་། རང་མཆོད་ཀྱང་ལུལ། མི་བསྐྱེད་དོན་ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་བསྟོན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དོན་ཅེ་སེམས་དཔལ་བདག་གཞན་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིག་སྐྱིབ་དང་དམ་ཆོག་ཉམས་ཆགས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཁིང་དག་
པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྤྲགས་ཀའི་སྤྲགས་སྤང་རྩྱུ་དང་
བཅས་པ། ཞེས་པ་ནས། གཟེ་བེད་དང་མཐུ་སྟོབས་སུན་སུམ་ཆོགས་པར་གྱུར།
ཅེས་པའི་བར་བཞེད། དམིགས་ལུལ་གང་ཡིན་བུམ་ནང་གི་དོར་སེམས་ཀྱི་སྤྲགས་
ཀའི་རྩྱུ་ཡིག་གི་ཁྱད་ཀོར་གྱི་ནང་དུ་ཡོད་པར་མོས་ནས། སྤྲགས་སྤང་ལས་འོད་ཟེར་
སྟོ་བསྐྱེད་དམིགས་པས་སྤྲིག་སྐྱིབ་ཐམས་ཅད་དག་པར་བསམས་ལ། གཟུངས་ཐག་
སྤྲགས་ཀར་བཟུང་སྟེ་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ། ལུམ་སྐྱབ་ཡིན་ན་སུན་དང་པོ་ནས་མ་གྲོལ་གྱི་
བར་སྤྲགས་རྒྱན་མ་ཆད་པར་བརྒྱ། ཉིན་ལྟར་སུན་ཐ་མ་ལ་གཏོར་མ་ནང་མཆོད་ལྟར་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྲགས་དོན་ཅེ་གཅིག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་
བྲངས་ཏེ་གསོལ་བར་བསམས་ལ། མི་བཟོ་སྒྲ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཏོར་མ་ལུལ།
མཆོད་བསྟོན། བདག་ནི་མི་ཤེས་མོངས་པ་ཡིས། །ཞེས་པ་ནས། སྤྲིག་སྐྱིབ་དང་དམ་
ཆོག་ཉམས་ཆགས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཁིང་དག་གོ། །ཞེས་གསུང་བར་འགྱུར། དག་བ་

འདི་ཡིས་སྒྱར་དུ་བདག་ །ཅེས་སོགས་བསྟོ་སྟོན་ཅི་རིགས་བྱ། སྐབས་སྐབས་སུ་
ཁྱས་གསོལ་རེ་ཡང་བྱ། གྲོལ་སྤུན་ལ་གཏོར་མ། གཏང་རག་མཆོད་པ། བསྟོད་བ་དང་
བཅས་བ་རྒྱས་བར་ཕུལ་ནས། འདོད་གསོལ། བསྟོ་སྟོན་བྱས་ཏེ། རིལ་བུའི་ཡེ་ཤེས་
བ་རྣམས་ཆགས་བ་ཆེན་པོའི་མེས་ཁྱེན་ནས་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་དག་བར་བྱེད་པའི་
རྒྱས་བ་དང་ལྷན་པའི་རིལ་བུའི་རྣམ་པར་གྱུར། ཅེས་བརྗོད། གཟུངས་སྐྱབ་ལ། ཨི་
བཟླ་ལྷན་ཀ་སོགས་དང་། རང་གི་སྤྱགས་ཀ་ནས་སྤྱགས་ཀྱི་སྒྲེང་བ་གཟུངས་ཐག་
ལ་འཁྲིལ་ཏེ་སོང་། བྱམ་ནང་གི་ལྷའི་རྒྱད་བསྐྱལ། སྤྱགས་ཀའི་སྤྱགས་སྒྲེང་ལས་འོད་
ཟེར་འཕྲོས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་སྦྱངས། ཞེས་སོགས། ཡིག་བརྒྱ་
བརྒྱས་ནས། དུང་ཆོས་ཀྱི་མཆོད་ཡོན། མེ་ཏོག་སོགས་ཉེར་སྦྱོད་ཕུལ་ནས། བྱམ་པའི་
ལྷ་ཆགས་བ་ཆེན་པོའི་མེས་ཁྱེན་ནས་བྱམ་པའི་རྒྱ་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར། ཅེས་བརྗོད།
བསྟོ་སྟོན་གོང་ལྟར་བྱ། ཉེན་རེ་བཞིན་སྤུན་ཐ་མ་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཉེར་བསྐྱེད་བྱས་ཀྱང་
ཆོག་གསུང་ངོ། །མེ་ཏོག་གི་ཆར་དབབ་སྟེ་ཤིས་བ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་བདག་མདུན་བྱམ་སྐྱབ་བྱེད་པའི་ཚུལ། །རང་ལ་ཡིད་བརྟན་ཅུང་ཟད་
མ་མཆིས་ཀྱང་། །དཔལ་ལྷན་སྦྱད་རྒྱད་ལྔ་ཆར་བྱང་འདེན་གྱིས། །ནན་ཏན་ཆེན་
པོས་བསྐྱལ་ངོ་མ་ཆོགས་བར། །བྲིས་བ་འདི་ལ་རང་བཟོའི་སྟོན་ལ་སོགས། །རི་སྟེང་
མཆིས་རྣམས་མཁས་བ་རྣམས་ལ་བཤགས། །འདིར་འབད་དགོ་བས་བདག་གཞན་
འགྲོ་བ་ཀུན། །ཉེས་ལུང་སྤྲིག་སྤྲིབ་མ་ལུས་དག་གྱུར་ནས། །རྫོ་རྫོ་སེམས་དཔའི་གོ་
འཕང་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་པ་འདི་དཔལ་རྣམས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཀྱི་ཆོད་གི་བྱང་འདྲེན་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་ས་ཡི་ཆ་
བྱ་ཐེང་དུ་སྐྱེས་པའི་དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་བསྐྱལ་བའི་རོང་ཕུར་
བུ་ཚུག་ཏུ་བྱམས་པས་བྲིས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ། །སྐྱ་མཚན་ལོ། །

༣༣། །མ་ཁི་བྱམ་རྒྱལ་དང་དེའི་བྱར་རྒྱན་བརྒྱགས་སོ། །

༥ འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕུག་གི་སྒྲོམ་བཞུས་ཉམས་སུ་ལེན་
པར་འདོད་པས་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་ཆད་མེད་བཞི་སྒྲོམ་པ་སྒྲོན་དུ་བཏང་། སྤ་
ཟླ་མའི་སྤྲགས་བརྗོད་པའི་སྒྲོན་ས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་
ཆམ་གྱིས་གཏན་ལ་པབ། སྟོང་པའི་ངང་ལས་པོ་ལས་བསྒྲ་དཀར་པོ་དང་ཨ་ལས་ཆེ་
བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་གི་སེམས་ཉིད་ཡི་གེ་རྩིས་ཀར་པོ་རིང་ཆ་ཆེག་དྲག་དང་
བཅས་པ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་འཕགས་པའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད། ཚུར་འདུས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རང་
ཉིད་རྗེ་བཙུན་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕུག་སྐྱེ་མདོག་གངས་རི་ལྷར་
དཀར་བ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་བ། ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཐུགས་ཀར་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ།
གཡས་འོག་མས་ནོར་བུ་རྩ་ལེལ་གྱི་འཕྲེང་བ་བརྒྱ་ཙུ་བརྒྱད་ཆོད་པ་འཛིན་པ། གཡོན་
འོག་མས་མེ་ཏོག་བསྒྲ་དཀར་པོ་འཛིན་པའི་བསྒྲ་སྤྱན་གྱི་ཐང་དུ་ཁ་བྲེ་བ། ཞབས་དོ་རྗེ་
སྐྱེལ་ཁྱུང་གིས་བཞུགས་པ། རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་རྒྱ། སྤན་རྒྱ། མགུལ་རྒྱ། ཕྱག་

གདུབ་ཞབས་གདུབ་ལ་སོགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་བརྒྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། དར་སྒྲ་
ཆོགས་ཀྱི་ན་བཟའ་ཅན། འཛུམ་པ་ཞི་བ་སྒྲིག་པའི་ཉམས་དང་ལྡན་པ། དེའི་སྤྱི་བོར་
ཨོ། མགྲིན་པར་ཞེུ། སྤྱགས་ཀར་སྤྱོ། སྤྱགས་ཀར་རྒྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྤྲེང་དུ་
སྤྲོན་ཀར་པོ་རིང་ཆ་ཆོག་དྲག་དང་བཅས་པ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། ལྷོ་ཕྱོགས་པོ་
ཏ་ལ་ནས་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་སྤྱག་ལ་སངས་རྒྱས་དང་བྲུང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་སྤྱན་དངས། རོ་རྩྭ་པོ་རྩེ་རང་ལ་ཐེམ་པས་
གཉིས་སྤྱ་མེད་པར་གྱུར། སྒར་ཡང་སྤྱགས་ཀའི་སྤྲོམས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། དབང་གི་
ལྷ་ནམས་སྤྱན་དངས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་ལ་མཛོན་པར་
དབང་བསྐྱར་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་དེ་ནམས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་
ཅིས་གང་བའི་རིན་པོ་ཆེའི་བྱམ་པ་སོགས་ནས། ཨོ་སྐྱ་ཏ་སྤྱ་ག་ཏ་ཨ་རྩི་ཤེ་ག་ཏ་ས་
མ་ཡ་ཤྱི་ཡེ་ཨྲཱ་ཨྲཱི། ཞེས་བདུད་ཅིའི་ཆུས་དབང་བསྐྱར། ལུས་ཐམས་ཅད་གང་། དེ་
མ་ཐམས་ཅད་དག །ཆུའི་ལྷག་མ་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་གནས་པ་ཡོངས་སྤྱ་གྱུར་པ་ལས་
སངས་རྒྱས་སྒྲུང་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་དབུ་བརྒྱན་པར་གྱུར། མཆོད་པ་བསངས་
སྤྱངས་ཀྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས་ལ། ཨོ་ཨྲཱ་ཨྲཱི་ཨོ་ཀེ་ལཱ་ར་ས་པ་རི་སྒྲ་ར་ཨྲཱི་ཤ་རྩི་ཆུ་ཡེ་
སྤྱ་ལྷ། དེ་བཞིན་དུ་ཤལ་འཛུལ་བར་དུ་སྤྱར་ལ་མཆོད་པ་དབུལ། སྤྱོན་ཀྱིས་མ་གོས་སྤྱ་
མཛོག་དགར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱོད་པ་བྱས་ནས། རང་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་
གཟིགས་དབང་སྤྱག་ཏུ་ལམ་ཀྱིས་གསལ་བའི་སྤྱགས་ཀར་རྒྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་
དགར་འབྲིལ་ལེ་བ། དེའི་སྤྲེང་དུ་རང་གི་སེམས་ཉིད་ཡི་གེ་སྤྲོན་ཀར་པོ་རིང་ཆ་ཆོག་

བྲག་དང་བཅས་པ། དེའི་མཐའ་སྐྱོར་དུ། ལྷོ་མ་ཉི་ཤེས་ཀྱི་ ཞེས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཡི་གེ་
བྲག་པའི་སྤྲགས་འཕྲེང་ཁ་དོག་དཀར་པོ་གྲེན་དུ་འཕྲེང་བ། གཟུགས་དབྱ་ཅན་གྱི་
ནམ་པ་ཅན། འོད་ཟེར་རྒྱ་འོད་ཤར་བ་ལྟ་བུ་དཀར་ཕོ་མ་གྱིས་འཕྲོ་བ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་
འཕྲོས། ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་། སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་སྤྲུངས། འོད་ཟེར་བ་
སྤྱིའི་སྐོན་ས་ཕྱིར་འཕྲོས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲིག་བ་སྤྲུངས། འཕགས་པ་
སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་གི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད། ཕྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྤྲང་བ་མིག་
ལམ་དུ་གང་ཤར་བ་ཐམས་ཅད་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་གི་ལྟའི་
སྤྱ་ནམ་མཁའི་འཇའ་ཆོན་ལྟ་བུ་ཤ་ལྟག་ཏུ་ལམ་གྱིས་འཆར་བ་སྤྲང་བ་སྤྱིའི་འཁྲེང་
སོ། སྤྱ་ན་བར་གྲག་ཆད་ཡི་གེ་བྲག་པའི་སྤྲགས་ཀྱི་སྤྲ་སྤྲང་གིས་གྲག་པར་མོས་པ་
གྲག་སྟོང་གསུང་གི་འཁྲེང་སོ། སྤྲང་སྤྱིང་འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་ཡུལ་གྱི་སྟིང་ནས་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་
མེད་པར་སྤྲང་གིས་རྟོགས་པའི་སྟིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྟིང་ཉིད་སྟིང་རྗེའི་སྟིང་
པོ་ཅན་དང་མ་གྲལ་བ་བྲན་རྟོག་ཐུགས་ཀྱི་འཁྲེང་སོ་སྟེ། དེ་ལྟར་འཁྲེང་སོ་གསུམ་
དང་མ་གྲལ་པའི་རང་ནས་རང་སྤྱན་རས་གཟིགས་སུ་གསལ་བའི་ཞལ་ནས་མ་ཉིའི་
སྤྲགས་ཀྱི་སྤྲ་བསྤྲགས་པ་དང་། དེགས་བྲག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱན་རས་
གཟིགས་ཀྱི་ལྟའི་སྤྲང་གྲུང་བ་ནམས་དང་། གཞན་ཡང་ས་དང་བར་སྤྲང་ནམ་མཁའི་
ཁོན་ཐམས་ཅད་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ལྟའི་སྤྲས་ཉིལ་གྱི་གང་བུ་ལྟར་གང་བ། དེ་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞལ་ནས་མ་ཞིའི་སྤྱ་འབྲུག་གི་སྤྱ་ལྟར་ཁུར་གྱིས་སྤྱོད་པར་མོས་ནས།
ཨི་མ་ཉི་བརྟེན་ཏུ། ཞེས་ཅི་བྱས་བརྒྱ། དེ་ཡང་ཨི་ནི་ཨ་ཁུ་མ་གསུམ་བསྐྱེམས་པས་
སྤྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དོན་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་མཆོན་ཞིང་། མཆོན་དོན་ཡིད་ལ་
བྱེད་པའི་སྤྱོད་ནས་དག་ཏུ་ལན་གཅིག་བརྟོན་པས་བསོད་ནམས་ལེན་པར་བྱེད་པས་
ནོར་བུ་འཛིན་པའི་སྤྲུགས་ཞེས་བཤད་དོ། །སྤྲུགས་ཀྱི་མགོ་འཕྲེན་ནོ། །མ་ཉི་ནི་ནོར་
བུ། བརྟེན་བརྟེན་རང་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ཞེས་སྤྱར་བ་ནི་བོད་པའི་དོན་ཡིན་པས་ནོར་
བུ་བརྟེན་ཞེས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་ཉེ་བའི་སྤྱོད་ནས་བོད་པའི་དོན་ཡིན་པས་འཕགས་
པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་སྤྲུག་གི་སྤྲུགས་རྒྱུད་རང་ལ་ཉེ་ལྟར་བ་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་
བསྐྱེམས་ནས་བརྒྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་ཡང་ཡི་གེ་དྲུག་པོ་རེ་རེ་བཞིན་གྱིས་རིགས་
དྲུག་གི་སྤྱེ་སྤྱོད་གཅིད། བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དྲུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་སོགས་
མཆོན་དོན་པན་ཡོན་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གསུངས་པས་སྤྱིར་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་
གཟིགས་དབང་སྤྲུག་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲུགས་རྫོགས་ཀྱི་ཏུ་བསྤྱས་པའི་རོ་
བོ་ཡིན་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་བོད་ཀྱི་ལྷ་སྐལ་ཡིན་པས་གཞན་ལས་འབྲེལ་ཆེ་བའི་
བྱིར་སྤྲུག་པའི་ལྷར་བཟུང་ནས་བརྒྱས་བརྟོན་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །མཐར་ཐུན་འཛིག་
པ་ན། སྟོན་བཅུད་ཐམས་ཅད་སྤྱན་རས་གཟིགས་སུ་གསལ་བ་རང་དང་། རང་
ཡང་སྤྲུགས་ཀའི་རྟེན་དང་། དེ་ཡང་ཆེག་དྲག་། དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་ལ་འཇུག་པ་བ་
ལྟར་གྱུར་པར་བསམས་ཉེ་སེམས་ལྟ་ཐོག་ཏུ་བཞག་གོ། །ཡང་སྟོང་པའི་རང་ལས་རང་
འབྱེད་སོ་གསུམ་ལྟར་གྱི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ལྷའི་སྤྱར་ལས་གྱིས་ལངས་ཉེ་འབྲལ་

གྱི་སྒྲིབ་ལམ་ནམས་ལ་འདུག་པ་དང་། བསྐྱོ་བ་སྒྲོན་ལམ་སོགས་བྱའོ། །

འཕགས་པ་སྐྱེན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བསྐྱོམ་གོ་བདེ་བར་བཀོད་པ་འདི་ཡང་བསྐྱེན་འཛིན་
ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་གིས་བསྐྱེལ་བའི་ངོར་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་གྱིས་བཀོད་པ་འོ། །
མཆོལ། །

༥ མྱོང་ཉིད་སྤྱིང་རྩེ་དབྱེར་མེད་བྱ་འཛིན་བདག །མ་ཕྱས་འགྲོལ་ཐུགས་རྩེ་
སྒྲོམས་མོད་ཀྱང་། །ལྷག་པར་གངས་ཅན་ཡོངས་ཀྱི་ལྷ་སྐལ་ཁྱོད། །ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱིང་
གི་ཟེུ་འབྱར་བཞུགས། །གནས་ལྷ་མཐར་ཕྱིན་སྒྲོ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་ཕྱེས། །མ་ཉི་རིལ་
སྐྱབ་གསར་མའི་རྒྱད་དག་ལས། །བཤད་པའི་ཁྱད་མེད་གསུངས་ཤིང་མདོ་ཆོག་
ལ། །དཔེར་སྒྲུངས་བཀོད་ཅིང་མཆོག་དམན་དུ་མ་ཡིས། །རིལ་སྐྱབ་ཡིག་ཆ་མཛད་
ཅིང་ཕྱག་ལེན་དར། །དེ་ཕྱིར་རང་ལ་ཡིད་བརྟན་ཁྱད་མེད་ཀྱང་། །གཞན་གྱི་ལད་མོ་
ཅམ་དུ་མདོར་བསྐྱས་བཀོད། །

འདིར་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་ཕྱག་བཞེ་པའི་སྒྲོན་ས་བྱམ་སྐྱབ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ལ། བསྐྱོ་
འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་བྱམ་པ་མགུལ་ཆིངས་ནང་རྩས་དང་ལྷན་པ་གསུངས་དོར་
དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་བཀོད། མདུན་དུ་མཆོད་རྩིས་གཏོར་མ་ནམས་ཚུལ་
བཞིན་དུ་བཤམས། སྐྱབ་པ་པོ་ནམས་གཙང་སྤྱད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསོ་སྦྱོང་དང་
ལྷན་པས་ཁྱས་བྱས་གདན་ལ་འཁོད། རྒྱལ་དབང་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་
སྐྱེན་རས་གཟིགས་ཕྱག་བཞེ་པའི་སྐྱབ་ཐབས་རི་ལྟ་བུའི་བདག་བསྐྱེད་བཞུས་པ་དང་
བཅས་པ་སྒྲོན་དུ་བཏང་། དེ་ནས་བྱམ་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་མདུན་

བསྐྱེད་ཀྱི་བྱམ་པ་ཨ་མེ་ཉམ་བསངས་སྦྱངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་བརྒྱ་དཀར་པོ་
འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་ཉེ་བར་སྦྱི་དཀར་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། བྱམ་པ་དཀར་པོ་
སྟོ་བ་ལྗེར་ཞིང་མགྲིན་པ་ལྔ་བ་མཆུ་འབྱུང་བ་སོགས་མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་
བ་ཕྱི་བྱམ་པའི་རྣམ་པ་ལ་ནང་སྟེང་གཞུང་ཡས་ཁང་མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པའི་ནང་དུ་རིལ་བུ་རྣམས་པོ་ལས་བརྒྱ་དཀར་པོ་དང་། ཨ་ལས་ཁྲ་བའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྒྲིེ་དཀར་པོ་རིང་ཆ་ཆེག་དྲག་དང་བཅས་པ། ཞེས་པ་ནས།
སྒྲུང་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་དབྱ་བརྒྱན་པར་གྱུར། ཅེས་པའི་བར་འདྲ་བ་ལ། ཚུར་འདུས་
ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་རིལ་བུ་རྣམས་རྗེ་བཙུན་འཕགས་པ་སྦྱན་རས་གཟིགས་
དབང་ལྷག་ཅེས་དང་། དམ་ཆོག་པ་རྣམས་ལ་ཐེམ་པས་ཞེས་དང་། འདི་ལ་མངོན་པར་
དབང་བསྐྱར་དུ་གསོལ། ཞེས་བསྐྱར་ལ། མཆོད་བསྟོད་རྒྱས་བསྐྱས་གང་རིགས་བྱ།
དེ་ནས་བྱམ་པའི་ནང་གི་སྦྱན་རས་གཟིགས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཁྲ་བའི་དཀྱིལ་
འཁོར་དཀར་འབྲིལ་ལེ་བ་ཞེས་སོགས་བདག་བསྐྱེད་དང་འདྲ་བ་ལ། བྱམ་པའི་ནང་
གི་སྦྱན་རས་གཟིགས་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ནས་མ་ཁིའི་ཐུགས་ཀྱི་སྦྱ་བསྐྱགས་པ་དང་།
རིགས་དྲག་གི་ཞེས་པ་ནས་འབྲུག་གི་སྦྱ་ཉུར་ཉུར་ཀྱིས་སྟོག་པར་གྱུར། ཅེས་བརྗོད་
ཅིང་བསམས་ལ་ཡིག་དྲག་རང་ལ་བཙོན་པར་བྱས་ཏེ། སྐབས་སྐབས་སུ་ཁྱུས་
གསོལ་རེའང་བྱ། ཉིན་རེ་བཞེན་ཀྱི་དགོང་ཐུན་ཀྱི་མཐར་གཏོར་མ་སྤུལ་ལ་མཆོད་
བསྟོད་དང་། འཕགས་པ་སྦྱན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷགས་རྗེའི་གཏེར། ཞེས་སོགས་
གསོལ་འདེབས་བསྟོ་སྟོན་རྣམས་བྱ། ཉིན་རེ་བཞེན་བདག་བསྐྱེད་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་

བུམ་བསྐྱེད་གསལ་འདེབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཆར་རེ་བྱལ། ཉིན་རེའམ་སྟེན་རེའི་མཐར་
བདག་བསྐྱེད་ཉེར་བསྟུ་འདོད་ན་བསྟུས་ཀྱང་ཆོག །བུམ་པའི་ལྷ་རྣམས་ཤོལ་བའི་སྟེན་
ཐ་མ་བར་མི་བསྟུ་ལ། བསྟུ་སྐབས་གཏོར་མ་མཆོད་བསྟོད་འདོད་གསོལ་བསྟེ་སྟོན་
བུས་ནས་ཡིག་བརྒྱས་ལྷག་ཆད་ཁ་བསྐྱང་། བཅོད་པར་གསོལ། ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་
གཤེགས། དམ་ཆོག་པ་རྣམས་འོད་དུ་ཁྱེན་སེལ་བུའི་རྣམ་པར་གྱུར། བདག་བསྐྱེད་
ཀྱི་ཉེར་བསྟུ་བུས་ནས་ཤེས་པ་བརྗོད་ཅིང་མེ་ཏོག་གི་ཆར་དབབ་པོ། །

གངས་རིའི་མདངས་ལྗན་གངས་ཅན་འགོ་བའི་སྐྱབས། །རི་བཞིན་བསྟེན་ནས་
རི་ལྟར་འགོ་བ་གྱུར། །ཀུན་མཁྱེན་ས་ལ་འགོད་པའི་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད། །སྤར་ཡང་
སྟོན་པའི་གསུང་བཞིན་སྤར་ཡང་བཀོད། །འདི་ལ་ཁོངས་པ་ཅི་མཆིས་མཁས་ལ་
བཤགས། །དགོ་བས་འགོ་ཀུན་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཐོབ་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་བག་ཆེ་བཞིན་དུ་ངག་
དབང་བྱམས་པས་བྲིས་པ་དགོ་ལེགས་འཕེལ། །མདྲའི། །

༥ བཟང་སྟོད་ཀྱི་འཆི་ལྷ་བྱེད་ཚུལ་དང་སྟོལ་མ་

མཚུལ་བཞི་ཆོག་བཞུགས་སོ། །

༥ བཟང་སྟོད་ཀྱི་འཆི་ལྷ་བྱེད་ཚུལ་ནི། གནས་ཁང་བྱི་དོར། མཆོད་པ་སྣ་རེ་
ནས་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་དམ། ཉེར་གཅིག་རེ། འཛུགས་གཏོར་དཀར་པོ་གཉིས། ལྷས་
གསོལ་ཆས་མཚུལ་འཛོར་ནས་རྣམས་ཆགས་སུ་ཚུད་པར་བུས་ནས། དགོ་སྟོང་གི་
ཕྱིར་བཅོས་གཉིས། མ་མཐའ་ཡང་ལྷུང་བ་སྟེ་བཤགས་ཆར་གསུམ་སྟོན་དུ་བཏང་།

སྐྱབས་འགོ་མེས་ས་བསྐྱེད་གང་རྒྱས་བྱས་ནས་མཆོད་གཏོར་རྣམས་སྒྲགས་བྱུག་
བྱུག་རྒྱ་བྱུག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། དེ་ནས་ས་གཞི་བྱིན་རྒྱབས། སྐྱབ་འདེན་ཁྱུས་
གསོལ། ཆོགས་ཀྱི་ཞིང་དུ་བཞུགས་པར་གསོལ་ནས། ལམ་རིམ་གསོལ་འདེབས་
དང་བཅས་སྐུག་འཆོལ་ཡན་ལག་བདུན་པ། མརྒྱལ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་མ་
ཆར་གསུམ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། ཆོག་ཆད་ལྷག་མེད་པར་བཟང་སྟོན་ཆར་རེ་རྩེགས་
མཆམས་སྟ། ལྷ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་བདེན་པས་གྲུང་
བྱུན་ཆོགས་དབང་པོ་ཞེས་བགྱི་བའི་དུས་མ་ཡིན་པའི་འཆི་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་བསྐྱོག་
ནས་མཆོག་དང་བྱུན་མེད་གི་དངོས་བྱུབ་སྦྱལ་དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་རེ་བྱས་
ནས་བཟང་སྟོན་བརྒྱ་ཅ་མོང་ནས། གཏོར་མ་དང་པོ་དཀོན་མཆོག་སྤྱི་ལ། ཚི་གྲུ་རུ་
བུད་ཆེ་བོ་ཆེ་སུ་རྩམ་སྤྲུལ་ས་པ་རི་ལྷ་ར་སོགས་གྱིས་ལན་བདུན་བྱུལ། བུད་ཅི་རྒྱ་
མཆོའི་གཏོར་མ་འདི། །ལྷ་མ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འབུལ། །ཞེས་སོགས། འཇིག་
རྟེན་པ་ལ་ཏ་ཏ་ཆོའི་སོགས་བཞེད་ནས། བདེ་མཆོག་གི་སྟོན་འགོ་ལྷར། ཡིད་ལ་འདོད་
པ་ཀུན་འབྱུབ་མཛོད། །དེ་ནས་ཤིས་བཞེད་བྲ། གཏོར་མ་བརྒྱ་ཅ་དང་འབྱུང་བཞི་ལྷུང་
རྩོངས་རེ་འབྱུབ་ན་ལེགས་སམ་སྦྱུམ་པས། ད་ལམ་སྦྱབས་བདེ་འདི་འདྲ་ཞིག་མཛོད་
ན་ཡོང་བ་འདྲ་ལགས། །

འདི་ནི་དགའ་བཞི་གྲུང་བསྐྱུན་སྐབས་དགེ་སྟོང་བརྒྱད་ཟུས་བཟང་སྟོན་གྱི་འཆི་རྒྱ་
གཏོར་སྐབས་ཅ་བའི་ལྷ་མ་ལ་གཏོར་ཚུལ་རི་ལྷ་ར་ལགས་ཞུས་པའི་བྱིར་ལེབས་བཀོད་
བཞི། །

༥ སྒྲོལ་མ་མཆུལ་བཞི་བའི་ཆོ་ག་བརྒྱགས་སོ། །

གང་གི་མཆན་ཅམ་ཐོས་པས་སྲིད་ནི་ཡི། །རྒྱད་པ་ཀུན་ལས་སྒྲོལ་མཛད་རྒྱལ་
ཡུམ་དང་། །དབྱེར་མེད་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་གྲུས་བརྟུན་ནས། །གསོལ་བཏབ་མཆུལ་
བཞི་པ་གཞུང་བཞིན་འཆད། །སྒྲོལ་མ་མཆུལ་བཞི་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ནི།

རྗེ་བཙུན་མའི་སྐུ་རབ་གནས་ཅན་ཞིག་ངེས་པར་བཤམས། དེའི་མདུན་དུ་
མཆུལ་བཞི་བཤམས། མཆོད་པ་མཆོད་ཡོན་སོགས་ཆར་བཞི་བཤམས། སྐབས་
འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད། མཆོད་པ་བྱིན་རྒྱལས་བྱས་ལ། ཆོགས་ཞིང་སྐྱུན་བྲངས། མདུན་
ཀྱི་ནམ་མཁར་སངས་ཁྱིལ་བཏུང་གདན་ལ་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་སངས་ལྷེང་
ནགས་སྒྲོལ་གྱི་སྒྲིང་དུ་རྩོམ་རྗེ་སོགས་སྒྲ་མ་ནམས་དང་། མཐའ་སྐྱོར་དུ་སྒྲོལ་མ་ཉེར་
གཅིག་སོགས་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཉན་རང་བཀའ་སྡོད་དང་བཅས་པ་
བརྒྱགས་པར་མོས་ལ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སོགས་ཆར་གསུམ། མགོན་པོ་
ཐུགས་རྗེ་ནས། ཆོགས་མཆོག་དགེ་འདུན་ལ་བྱུག་འཆལ་གྱི་བར་ཆར་གསུམ་ལེ་སྒྲོ་
ག་རེ་དང་བྱུག་རེ་སྐྱགས་ནས་བྱུག་བཙུག་ཉིས་འཆལ། ཉེན་རྣམས་ལ་མེ་ཏོག་གཏོར་
ས་ལ་འཁོད་ནས། རབ་འབྱམས་གསུང་རབ་ཀུན་ལ་ནས། ཕྱིར་བསྐྱེད། སྐབས་འགྲོ་
སེམས་བསྐྱེད་གྱི་དམིགས་རྣམ་གསལ་བཏབ་ནས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་མ་
ཆར་གསུམ། རྒྱས་པར་ན། མཆོད་ཡོན་པལ་ཆར་སོགས་དང་། སུ་ཏ་སྤྱ་ག་ཏ་
ས་པ་རི་ལྷ་ར་ཨ་རྒྱུ་ནས་འཕྲུལ་བར། ཨོ་བཟླ་ལྷ་མི་སོགས་དང་། ས་གཞི་སྒྲོལ་གྱིས་
སོགས། རྗེ་ལྷ་ར་འོས་པའི་གསོལ་འདེབས་བྱ་བར་གསུངས་པས། ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་

གཞིར་གྱུར་སོགས་ཆར་གསུམ་དང་། སྡེ་ཆོན་གཉིས་པ་ལ་ཡང་། ཡངས་ཏེ། ལྷ་དང་
ལྷ་མིན་ཅོད་བཏ་གྱིས། །ནས། ཡུམ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །ཞེས་པ་ཕྱག་དང་སྐྱགས་
ནས་ཆར་བདུན་བྱས་ཏེ་སྒྲོལ་མ་ལ་མེ་ཏོག་འཛོར་ནས་ས་ལ་འདུག །མཆོད་འཕེང་
ཆོགས་བཅད་གང་འོས་སྐྱགས་དང་བཅས་པའོ། ཨོྃ་ཨྲུ་རྩ་རེ་སོགས་སྐྱགས་
འབུལ་ཤུའི་བར་བྱས་ནས། རྗེ་བཙུན་འཕགས་མ་སྒྲོལ་མ་དང་། །ཞེས་པ་ནས།
འདྲེན་པའི་དཔལ་དུ་བདག་གྱུར་ཅིག །སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་མ་ཆར་གསུམ།
མཐུལ་ཕུལ་ལ། རྗེ་བཙུན་མའི་ཕྱག་གཡས་པའི་འོག་ཏུ་དམིགས་ཡུལ་རྣམས་ཆུད་
པར་མོས་ནས། ཨོྃ་རྗེ་བཙུན་མ་ནས། ཅ་གཅིག་གི་བར་ཆར་གཉིས། རྗེ་བཙུན་བཅོམ་
ལྷན་འདས་མ་སྐྱགས་རྗེ་ཅན། །ཞེས་སོགས་ཆར་གསུམ་བྱའོ། །སྡེ་ཆོན་གསུམ་པ་ལ་
ཡང་། ཕྱག་བདུན། མེ་ཏོག་འཛོར། མཆོད་པ། ཡན་ལག་བདུན་པ། རྒྱབས་སེམས།
མཐུལ། ཕྱག་འཆོལ་ཉར་གཅིག་ཆར་གསུམ། གསོལ་འདེབས་རྣམས་སྡེ་ཆོན་གཉིས་
པ་ལྟར་བྲ། སྡེ་ཆོན་བཞི་པ་ལ་ཡང་། ཕྱག་བདུན། མེ་ཏོག་འཛོར། མཆོད་འབུལ། ཡན་
ལག་བདུན་པ། རྒྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད། མཐུལ། ཕྱག་འཆོལ་ཉར་གཅིག་ཆར་
བདུན། ལྷ་མོ་ལ་གུས་སོགས་དང་། སྒྲོ་ན། ལེགས་བྲིས་མ་དང་། རྗེ་བཙུན་བཅོམ་ལྷན་
འདས་མ་སྐྱགས་རྗེ་ཅན་སོགས་དང་། སྐུ་ལ་སྐུ་སྐུར་འབྱོན་སོགས་གསོལ་འདེབས་
དམིགས་བསལ་གང་ཡོད་ཆར་གསུམ་རྣམས་ཡིད་གདུང་བྲགས་དྲག་སོས་བྱའོ། །དེ་
ནས་ཡིག་བརྒྱ་ཆར་གསུམ། མ་རྟེན་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་སོགས་དང་། ལྷག་པ་དང་ནི་
ཆད་པ་དང་སོགས། བཟོད་གསོལ་བྱས་ནས། ཐོག་མཐའ་མ་ལྟ་བུས་དགེ་བ་བསྒྲོ།

མཚོད་པའི་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་རྒྱས་གདབ་པོ། །ཆར་གྲངས་གསོག་ན་
མརྒྱལ་བཞིའི་ཆོམ་བྱ་དང་། མཚོད་པ་བཞེ་བའམ་མ་འབྱོར་ན་གསོས། མརྒྱལ་ཡང་
གཅིག་ལས་མ་འབྱོར་ན་ཆོམ་བྱ་བཞེས་ཀྱང་རུང་ངམ་སྙམ་ཞིང་། ཡན་ལག་བདུན་
པ་དང་མཚོད་འབུལ་ཀྱང་ཆོག་ཉུང་བ་ནི་ལྟར་རིགས་པས་རུང་ངམ་སྙམ་མོ། །རྟེན་
གྱི་གང་ཟག་ཀྱང་རབ་དགེ་སྒོར་བདུན་གྱིས་བྲ། མ་གྲུབ་ན་རང་གཅིག་ཤུས་ཀྱང་རུང་
གསུངས་མོ། །

འདིན་ནི་རྩོ་པོ་རྗེའི་ཕྱག་ལེན་སྒྲར་ཐང་བརྒྱ་ཅའི་རྒྱ་མཚོའི་འཇུག་དོགས་ནས་ནི་ལྟར་
འབྱུང་བ་བཞིན་ཐན་བྱ་བྱམས་པས་ཟེན་གྱིས་རགས་པ་ཅམ་འཕྲལ་བདེར་བཀོད་བཤོ། །

༥ བཀ་ཆེན་རྩོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་བྱལ་མཆན་གྱིས་མཇེད་པའི་
དབའ་པོ་གཡུལ་འཇུག་མའི་འཕོ་འཁྱེད་ལྷགས་
ཆོག་མ་དང་བརྟེན་གནས་བཟུང་
ཚུལ་བཞུགས་མོ། །

༥ ན་མོ་གྲུ་རུ་མཆུ་རྟོ་ཡ། འདིར་འཆེ་དུས་སྤྱངས་པར་དགོས་པ། དབའ་པོ་
གཡུལ་དུ་འཇུག་པའི་གོ་ཆའི་གའས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་འཕོ་བ་བསྐྱས་པ་ཉམས་སྤྱ་ལེན་
པའི་ཚུལ་ནི། དང་པོར་སྒྲོང་བ་དང་། དེའི་གཞི་ལས་ལ་སྒྲོར་བ་གང་ཡིན་ཀྱང་། ཐོག་

མར་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་སྡོན་དུ་གཏོང་དགོས་པས། གནས་ཡིད་དང་མཐུན་
པར་འོད་དཔག་མེད་གྱི་སྐྱ་སོགས་ཉེན་བཟུང་། མཚོན་པ་བཟང་བར་བཤམས། སྙན་
བདེ་བ་ལ་འཁོད་ནས། དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བ། དོན་ཆེ་བ། འཛིག་སྒྲ་བ། ཉམ་འཆི་
ཆ་མེད་པ། ལས་འབྲས་ངེས་པ་ཅན། འཕེལ་ཆེ་བ། མ་བྱས་པ་དང་མི་འཕྲད་ཅིང་
བྱས་པ་ཆུད་མི་བྲ་བ། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱག་བསུལ་དང་། ལྷ་མའི་སྤྱག་བསུལ།
འཁོར་བ་སྤྱིའི་སྤྱག་བསུལ། དེའི་རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ལ་འཛིག་ས་ཤིང་སྐྱོ་བ།
རང་ཉམས་ལ་དཔག་ས་ཉེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱག་བསུལ་བ་མི་བཟོད་པའི་
སྤྱིང་རྩེ་དག་ཏུ་བསྐྱེད་ལ་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱིར་འཁོར་བ་དང་
ཁྱད་པར་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་འཛིག་ས་པ་ལས་སྐྱོབ་པའི་བྱས་པ་སུ་ལ་ཡོད་ན་རྒྱལ་
བ་འོད་དཔག་མེད། ཉེ་བའི་སྤྲས་བརྒྱད་དང་བཅས་པ་ལ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པས།
མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་ལ་ཉེ་སྤྲས་བརྒྱད་དང་། གཞན་ཡང་
སྐྱབས་གནས་མ་ལུས་པས་བསྐྱོར་བ་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་ཡོད་སྟུང་བ་བྱས་ལ།
ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་གྱི་ཞེས་སོགས། ལྷ་མ་སངས་རྒྱས་ཆོས་དགེ་འདུན་གྱི་
སྐྱབས་འགྲོ་དང་ཡི་དམ་ཆོས་སྐྱོང་གི་སྐྱབས་འགྲོ་བྱས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་
མས་སྟོན་སེམས་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི་སོགས་ཀྱིས་
འཇུག་སེམས་བསྐྱེད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆད་མེད་
བཞི་བསྟོམ། སྐྱབས་ཡུལ་ནམས་རང་གཞན་ལ་ཐེམ་པར་བསམ་མོ། །

རང་གི་སྤྱི་བོར་བསྐྱ་བའི་སྤྱིང་། །རྩ་བའི་ལྷ་མ་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད། །སྤྱི་

མདོག་དམར་པོ་མཚན་དཔེ་གཟི་འོད་འབར། །འཇུ་མ་པའི་ཞལ་ལྷན་གཙུག་ཏྱར་
འོར་བྱས་མཛེས། །ཕྱག་གཉིས་མཉམ་གཞག་བྱང་སྤོང་སྤོང་མཚོག་འཛིན། །ཆོས་
གོས་གསུམ་ལྷན་འོད་ཕྱང་འབར་བའི་དབུས། །རྫོ་རྩེའི་སྤྱིལ་གྱང་གིས་བཞུགས་
ཐུགས་ཀ་ལས། །འོད་འཕྲོས་བདེ་བ་ཅན་ནས་འོད་དཔག་མེད། །འཁོར་བཅས་སྦྱན་
བྱངས་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་གྱུར། །ལྷ་མའི་སྒྲ་མ་འདེན་བ་འོད་དཔག་མེད། །འཁོར་
དང་བཅས་ལ་ཕྱག་འཆལ་མཚོད་པ་འབུལ། །ཉིས་ཚོགས་ཀྱན་བཤགས་དགེ་ལ་
རྩེས་ཡི་རང་། །ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཕྱིར་རྒྱན་དུ་ཉག་བཞུགས་གསོལ། །འདིས་མཚོན་
ནམ་དཀར་ཕྱང་པོ་ཅི་མཆིས་པ། །བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་དུ་སྦྱེས་ནས་གྱང་། །འོད་དཔག་
མེད་གྱི་སྤྲས་གྱི་མཚོག་གྱུར་ནས། །འགྲོ་ལ་བན་བདེ་སྦྱབ་པའི་རྒྱ་རུ་བསྟོ། །དེ་ནས་
མཐུལ་རྒྱས་བསྐྱས་ཅི་རིགས་ཕྱལ་ནས། །བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཞབས་
ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །མཚོད་དོ་སྦྱབས་སུ་མཆིལོ། །ཞེས་ཉེར་གཅིག་གམ་བདུན།
གསུམ་གང་རུང་བརྗོད། དེ་ནས། མ་རིག་ཐུན་བ་སེལ་བའི་ཉིན་མོར་བྱེད། །སྤྱག་
བསྐྱལ་ནད་ཀྱན་འཛུམས་པའི་སྤྲན་བ་མཚོག་ནམ་གྲོལ་སྤྱིང་དུ་འཁྲིད་པའི་དེད་དཔོན་
ཆེ། །མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བདག་དང་མ་རྒྱན་འགྲོ་བ་མ་
ལུས་པ། །གནད་གཅོད་ངན་སོང་འཛིགས་པ་ལས་བསྐལ་ཏེ། །ཁྱེད་གྱི་ཐུགས་རྩེའི་
འོད་ཟེར་ལྷགས་གྱུ་ཡིས། །ཞིང་མཚོག་བདེ་བ་ཅན་དུ་བྱང་དུ་གསོལ། །ཞེས་དང་།
རྒྱས་པར་ན། དུས་གསུམ་བདེ་གཤེགས་ཆོས་དང་ཚོགས་བཅས་ལ། །ཞེས་པ་ནས།

སྐྱུ་གསུམ་སྐྱར་དུ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་ས། །ཞེས་པའི་བར་བརྗོད་པས། རྒྱལ་བ་
འོད་དཔག་མེད་གྱི་སྐྱུ་ལས་བདུན་ཅི་སྣ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས་རང་
གཞན་གྱི་ལུས་གང་སྒྲིག་སྒྲིབ་ནད་གདོན་ཐམས་ཅད་སངས་ཀྱིས་དག་ནས་ལུས་
ལེལ་སྒོང་གཡའ་དག་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པར་བསམས། དེ་ལྟར་རང་གི་ལུས་ཏང་པོར་
བསྐངས་པའི་ཅུང་ཟད་སྐལ་ཆོགས་ལ་ཉེ་བར། ཅ་དབུ་མ་བྱི་སྡོ་ལ་ནད་དམར་བ་
སྤ་སྒོམ་མདའ་སྐྱུག་ཅམ། མར་སྤེ་ལྟེ་འོག་སོར་བཞི་ཅམ་ལ། ཡར་སྤེ་སྤྱི་གཙུག་གི་
ཆངས་བྲག་ཏུ་ཐལ་གྱིས་བྲག་པ། དེམ་གྱིས་སྟོད་སྒོམ་ལ་སྤད་སྤ་བའི་སྤྱིང་ཁའི་ཐད་
ཅམ་ན་སྐྱུག་ཆོགས་ལྟ་བུའི་སྤྱིང་དུ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རོ་བོ་ཐེག་ལེ་དཀར་ལ་དམར་
བ་འོད་འཆར་ཞིང་འཕར་ལ་ཁད་འཕུར་ལ་ཁད་བ་ཞིག་གསལ་བཏབ། རང་སེམས་
ཐེག་ལེར་གསལ་བ་དེས་ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེས་བྱིན་སྐྱུག་བསྐལ་གསུམ་
པོ་གང་རུང་ལས་མ་འདས་ཤིང་། འཁོར་བའི་བྱན་ཆོགས་གཉེན་འཁོར་ལུས་འོངས་
སྟོད་གནས་གང་ལ་ཡང་ཡིད་བརྟན་མེད་ཚུལ་བསམས་ནས་ཆགས་ཞེན་ཐམས་ཅད་
སྤངས་ཏེ། བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེས་ན་ལས་ཉོན་གྱིས་དབང་མེད་དུ་སྐྱེ་འཆི་མི་དགོས་ཤིང་
འོག་པར་མི་ལྟར་བར་ངེས་པས་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་གྱི་བྲགས་ཀར་
འཕོ་སྐྱམ་པས། བསྐྱེ་མེད་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རོ་བོ་ཉིད། །རན་སོང་འཛིགས་ལས་
སྟོལ་བའི་དཔའ་བོ་སྟེ། །དག་པའི་ཞིང་དུ་འབྱིད་པའི་དེད་དཔོན་མཆོག་ །མགོན་པོ་འོད་
དཔག་མེད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །གནད་གཅོད་གཤེན་རྗེའི་འཛིགས་ལས་བསྐྱབ་ཏུ་
གསོལ། །འཛིགས་རུང་བར་དོའི་འབྲང་ལས་བསྐལ་དུ་གསོལ། །བཟོད་དཀའ་ངན་

འགྲོའི་གཡང་ལས་དྲ་དུ་གསོལ། །ཞིང་མཆོག་བདེ་བ་ཅན་དུ་འཁྲིད་དུ་གསོལ། །རེ་
ས་གཞན་ན་མེད་དོ་ཐུགས་རྗེས་རྫོངས། །ཞེས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གསོལ་བ་བཏབ་བས་འོད་
དཔག་མེད་གྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་དམར་པོ་ཐུགས་རྒྱ་ལྟ་བུ་འཕྲོས་བ་སྙིང་ཁའི་
རང་སེམས་ཐིག་ལེར་གསལ་བ་ལ་བཏབ་ཅིང་། རང་གི་འོག་རྒྱུང་དག་ཏུ་ཡར་དྲངས་
ངག་ནས་ཉིག་ཅེས་བརྗོད་བས་འོག་རྒྱུང་གཞུ་རྒྱུད་ལྟ་བུས་རང་སེམས་ཐིག་ལེ་
མདའ་ལྟ་བུ་དེ་ཡར་བུལ་བ་དང་འོད་གྱིས་དྲངས་བས་སྒྲ་མ་འོད་དཔག་མེད་གྱི་ཐུགས་
ཀར་མདའ་འཕངས་བ་བཞིན་དུ་སོང་། སྒྲ་མའི་ཐུགས་དང་རང་སེམས་དབྱེར་མེད་
དུ་མོས་ལ་རྩེད་མཉམ་པར་བཞག །ཀ་ཟེར་བ་དང་མཉམ་དུ་རང་སེམས་ཐིག་ལེ་
སྒར་ལྟར་སྙིང་ཁར་པབ། ཐུན་གྱི་སྟོད་ལ་དེ་འདྲ་བ་ཆར་གསུམ་བྱས་རྗེས། སྒར་ཡང་
ཉིག་ཅེས་བརྗོད་ནས་རྣམ་ཤེས་སྤྱི་བོ་ནས་མི་འདོན་པར་ཆངས་བྱག་གི་སྟོར་རེག་
ཅམ་བྱས། ཀ་ཟེར་ནས་སྒར་གྱི་གནས་སུ་པབ། དེ་འདྲ་བ་གངས་ཉེར་གཅིག་གས་
ཉེར་གཅིག་བ་ཆོན་བ་གསུམ་ཅམ་ཐུན་རེ་ལ་སྦྱངས་ནས། ཐུན་མཐར་སྒྲ་མའི་ཐུགས་
ཀའི་འོད་མར་ཆད་ནས་རྩ་དབུ་མ་ཁོང་སྟོང་མེད་པར་གང་བར་བསམ་ཞིང་། སྒྲ་མ་ཆེ་
དཔག་མེད་དུ་བསྒྱུར་ལ་ཆེ་གཟུངས་ཅི་བྱས་འདོན། རྒྱལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཟང་
ཞིང་དགའ་བ་དེར། །ཞེས་སོགས་སྟོན་ལམ་དག་པས་མཆོམས་སྦྱོར་བྱ། དེ་ལྟར་
སྦྱངས་པས་སྤྱི་གཙུག་སྦྱངས་པ་བ་བ་འཕྲིག་བ་ཆུ་སེར་ཟགས་བ་སོགས་ཉགས་
བྱུང་ནས་མ་བརྗོད་ཅམ་བྱ། ལས་ལ་སྦྱར་ཆེ་རང་གི་སྤྱི་བོ་དང་རང་ལུས་དབུས་དང་
རང་སེམས་ཞེས་བ་རྣམས་དམིགས་ལུལ་སྤྱི་བོ་ལུས་དབུས་དམིགས་ལུལ་སེམས་

ཉིད་སོགས་འདོན་པ་བསྐྱར་ལ། སྒྲ་མའི་བྱགས་ཀར་འཕངས། པཌ་དག་པོ་ཞིག་
བརྗོད་པས་འོད་དཔག་མེད་རྒྱབ་ཕྱོགས་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་གི་གཙུག་པོ་ལ་ཐིམ།
དེའི་བྱགས་ཀ་ནས་སྒྲར་ཡང་རང་སེམས་སམ་ག་ཞིག་པོའི་སེམས་རྒྱངས་གྱིས་ཐོན་
ནས། ཞིང་དེར་རིན་པོ་ཆེའི་རང་བཞིན་གྱི་བསྐྱེད་སྐྱབས་སུ་རྩལ་ཉེ་སྦྱོར་ནས་འོད་
དཔག་མེད་གྱི་སྦྱེད་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐྱེད་ཁ་བྱེ་བས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒོ་གྲོས་
ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་པས་འོད་དཔག་མེད་དང་ཉེ་བའི་སྐྱེས་བརྒྱད་
གྱི་ཞལ་མཐོང་གདམས་དག་མཐའ་ཡས་པ་ཐོབ་ནས། མ་དག་པོའི་ཞིང་ཕུ་མེད་པར་
སྦྱལ་པས་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པར་གྱུར་པར་བསམས་ལ། བཟང་སྦྱོད་དང་ཞིང་མཆོག་
སྒོ་འབྱེད་སོགས་སྒྲོན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་བྱའོ།

ཚུལ་འདི་སྤྱི་གཙུག་ཅན་བཅན་ཐབས་འཁོར་རྒྱའི་ཐབས། །མ་བསྐྱོམས་འཁོར་
རྒྱ་འཕོ་བའི་མན་ངག་ཅེས། །སྒྲ་མེད་རྒྱད་སྤེའི་སྤྱིང་པོ་བསྐྱེས་པ་ཡིན། །ཟབ་ཆོས་
དཔའ་པོ་གཡུལ་འཇུག་ཅེས་གྲགས་པའི། །ཉམས་ལེན་སྒྲ་མའི་མན་ངག་གིས་
བརྒྱན་པ། །འདི་ལྟར་དགོས་ཞེས་དཔལ་འཁོར་བདེ་ཆེན་གྱི། །མཁན་ཆེན་འཇམ་
དཔལ་དབྱངས་ལྟར་སྒོ་གྲོས་གྱིས། །གསུང་རབ་རྒྱ་མཆོའི་ཁྱོན་ལ་དབང་བསྐྱར་
བ། །དེ་ཡི་གསུང་གིས་བསྐྱེད་ནས་རི་ཁྲོད་པ། །བྱམས་པའི་མིང་ཅན་ཞིག་གིས་བྲིས་
པ་ལ། །ཀོངས་པ་ཅི་མཆིས་དམ་པ་རྣམས་ལ་བཤགས། །དགོ་བས་འགྲོ་ཀུན་སངས་
རྒྱས་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་པ་འདི་ནི་རྗེ་སྐུབ་ཁང་པ་དགོ་ལེགས་མཆོན་ཅན་དང་མཁར་རྫོ་མཁན་ཆེན་བཟོད་

བ་རྒྱ་མཆོའི་ཞབས་བྱུང་ནས་འདིའི་ཁྱིད་ལན་མང་དུ་ཐོས་པ་ངག་དབང་བྱམས་པས་ཕུར་བུ་
ཚུག་ཏུ་བྲིས་པ་དག་ལེགས་འཕེལ། །བགྲིས། །

༩ བསྟེན་གནས་བསྐྱུང་བར་འདོད་པས། དང་པོར་གང་ཟག་གཞན་གྱི་བྱུང་དུ་
ངེས་པར་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རྒྱ་བ་བྱུང་ངོ་ཅོག་གི་ཉ་སྟོང་བརྒྱད་གསུམ་བྱུང་ཆད་
ལ་བསྐྱུང་ན། དང་པོར་རྒྱ་མ་ཉ་བྱུང་མདུན་དུ་ལེན་པའི་ཆེ། ཐོག་མར་སྟོབ་དཔོན་
དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རི་སྲིད་
འཆོའི་བར་དུ་རྒྱ་དགཉེས་རྣམས་གྱི་མཆོག་ །ཅེས་སོགས་དང་། བདག་མིང་འདི་ཞེས་
བགྱི་བ་རི་སྲིད་འཆོའི་བར་དུ་རྒྱ་བ་བྱུང་ངོ་ཅོག་གི་ཉ་སྟོང་བརྒྱད་གསུམ་ལ་བསྟེན་
གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པར་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གཟུང་དུ་གསོལ། ལན་གསུམ་སྟོན་
དུ་བཏང་། དེ་ནས་སྤར་ཡང་ཆོག་འཛིག་ལ་བདག་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ། སང་
ཉི་མ་མ་ཤར་བར་བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པར་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གཟུང་
དུ་གསོལ། ལན་གསུམ་དང་། རི་ལྟར་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་གིས་ཞེས་
བསྟོབ་པ་སྟོབ་པར་དམ་བཅས་ནས་བསྐྱུང་བར་བྱ་ལ། དེ་ནས་ཉ་སྟོང་བརྒྱད་གསུམ་
ནམ་བུ་གི་ཆེ་ཞོག་ལྷ་བར་རྟེན་གྱི་བྱུང་དུ་ལེན་ལ། རྒྱ་བ་བྱུང་ངོ་ཅོག་གི་ཉ་སྟོང་
བརྒྱད་གསུམ་གང་རུང་ངམ། ཆོ་འབྲུལ་རྒྱ་བའི་ཉ་སྟོང་བརྒྱད་གསུམ་ཙམ་བསྐྱུངས་
ན་ཆོག །རྒྱ་བ་བྱུང་ངོ་ཅོག་གི་ཉ་སྟོང་བརྒྱད་གསུམ་གང་རུང་ཞེས་དང་། ཆོ་འབྲུལ་
རྒྱ་བའི་ཉ་སྟོང་བརྒྱད་གསུམ་ལ་ཞེས་བསྐྱུར་ནས། དང་པོར་སྟེབས་གཅིག་ལ་གྲངས་
ནས། དེ་རིམ་ཉ་སྟོང་བརྒྱད་གསུམ་གང་ཡིན་ལ་སོ་སོར་ལེན་དགོས་ཤིང་། དང་པོར་

སྤེབས་སུ་ལེན་པ་ནི་རྗེས་སུ་རྟེན་གྱི་བྱང་དུ་ཡང་ཆངས་ན་སྐྱེ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། སོ་
སོར་ལེན་དགོས་པ་ནི་སྒྲོམ་པ་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་མཐའ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཞག་སོ་སོ་ལ་སྒྲོམ་པ་ལེན་ཚུལ་ནི་སྤྱི་ལྟར་རོ། །

༥ ཨོ་སྤྱི། ངག་ལ་དབང་འབྱོར་རྒྱལ་དང་དེ་སྤྱི་གྱི། །རྒྱབས་ཆེན་སྤྱོད་མཆོག་
དང་མཚུངས་བྱམས་སྤྱགས་གྱིས། །འགྲོ་ཀུན་གཏན་བདེའི་སར་འགོད་སྤྱབས་གྱི་
ལུལ། །བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་ཞབས་ལ་གྲུས་བྱག་འཆོལ། །མགོན་པོ་ཁྱོད་གྱིས་རི་
ལྟར་བསྐྱོ་བའི་བཀའ། །བརྩོན་པས་སྤྱབ་དང་གྲུས་པས་སྤྱི་ལྟར་སོགས། །རྣམ་དཀར་
ལས་ཐབས་དངོས་བཤམས་ཡིད་སྤྱལ་གྱིས། །སྤྱི་བ་བལ་གསང་གསུམ་དབྱེས་པའི་
མཆོད་པ་འབུལ། །ཐོག་མ་མེད་ནས་མ་རིག་ཉིལ་མར་གྱིས། །ཡོངས་སུ་སྤྱགས་པའི་
རང་རྒྱུད་རས་བལ་གོས། །ཉེས་གསུམ་བྱི་མས་འོངས་གྱུར་ཅི་མཆིས་པ། །མགོན་
ཁྱོད་སྤྱགས་རྗེའི་ཆབ་གྱིས་ཡོངས་བྱང་མཛོད། །གང་གསུང་འབྲུལ་མེད་སྤྱང་བའི་ཆ་
རེས་ཀྱང་། །མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་མོངས་སུན་རབ་བཅིལ་ནས། །ལུང་རྟོགས་བསྟན་
པའི་ཚུ་སྐྱེས་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ། །རྒྱས་པར་མཇུག་པའི་ཚུལ་ལ་རྗེས་ཡི་རངས། །སྤྱིགས་
མའི་སྤྱོན་བརྒྱ་གསོས་ཀའི་ཆ་གདུང་གིས། །འགྲོ་འདིའི་གཏན་བདེའི་སྤྱ་གུ་སྐྱེམས་
པའི་དུས། །འཇམ་མགོན་ལྷ་མའི་དགོངས་བརྟུན་ལེགས་བཤད་གྱི། །ཟབ་རྒྱས་
དམ་ཆོས་ཆར་ཆེན་དབབ་ཏུ་གསོལ། །སྤྱག་བསྐུལ་ཚུ་མཆོ་འབྲུག་ལས་ཐར་འདོད་
རྣམས། །ལུང་རིག་བ་དན་དཀར་པོས་ཉེར་མཛེས་པའི། །ཁྱོད་གསུང་གུ་བོ་ཆེ་འདི་
རྟེན་མཐོང་ནས། །གྲུས་པས་པར་དུ་བསྐྱུན་པའི་དགེ་བ་འདིས། །བདག་སོགས་མཁའ་

མཉམ་འགྲོ་ཀུན་ནས་མཐེན་གྱི། གོ་འཕང་མངོན་དུ་མ་གྱུར་དེ་སྤེད་དུ། སྐྱབས་
མགོན་དགེ་བའི་བཤེས་གྲིས་དབྱེས་བཞིན་དུ། སྦྲེ་ཞིང་སྦྲེ་བར་འབྲལ་མེད་རྗེས་
འཛིན་ཤོག།

ཅེས་སྐྱབས་མགོན་དམ་པ་ངག་དབང་བྱམས་པའི་ཞལ་སྤྲོས་ཀྱི་གསུང་སྔོན་ཆད་
ཡི་གེར་འཁོད་པ་ནམས་སྐལ་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་ནམས་ལ་པན་ཆེད་མགོན་དེའི་ཞབས་པད་
གྲུས་པས་སྦྲེ་བོར་མཆོད་པ་དགའ་བཞི་གྲུང་གིས་བྱ་ཡུལ་བྱམས་པ་ཆོས་སྤིང་གཞིས་ཀར་
བར་དུ་བསྐྱབས་པའོ། །མདྲེན། །

༡༡། རིགས་གསུམ་སྦྲི་སྦྲུབ་ཀྱི་ཁྲ་མའི་རྣམ་འབྱོར་ཅིན་
ཏུ་བསྐྱུས་པ་སྐབས་བརྒྱགས་སོ། །

༥ ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་ཞབས་ལ་གྲུས་པས་སྤྲུག་འཆལ་
ལོ། །འདིར་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བ་དང་། དེན་ཆེན་ཅ་བའི་ཁྲ་མ་དབྱེར་མེད་དུ་སོས་ཏེ་
གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་གོང་ས་སྤྲོ་བ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་དམིགས་བརྟེ་མའི་
འྲིཤའི་ནང་ནས་འབྱུང་བའི་རིགས་གསུམ་སྦྲི་སྦྲུབ་ཀྱི་ཁྲ་མའི་རྣམ་འབྱོར་ཉམས་སྲུ་
ལེན་ཚུལ་ཅིན་ཏུ་བསྐྱུས་པ་ནི། རོག་མར་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྤྲུག་བསྐལ་
ལ་འཛིགས་ཏེ་དེ་ལས་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར། ཁྲ་མ་ལ་སྐྱབས་སྲུ་མཆིའོ། །སངས་
རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སྲུ་མཆིའོ། །ཆོས་ལ་སྐྱབས་སྲུ་མཆིའོ། །དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སྲུ་

མཆིལ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཆོགས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ལ། །བྱང་ཆུབ་པར་དུ་
བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི། །བདག་གིས་སྤྱོད་སོགས་བགྱིས་པ་འདི་དག་གིས། །འགྲོ་
ལ་པན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཤོག །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་
བའི་རྒྱ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག །སྤྱག་བསུལ་དང་སྤྱག་བསུལ་གྱི་རྒྱ་དང་བུལ་བར་
གྱུར་ཅིག །སྤྱག་བསུལ་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །ཉེ་རིང་ཆགས་
སྤང་གཉིས་དང་བུལ་བའི་བཏང་སྟོམས་ལ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་རྣམས་ཆར་
གསུམ་རེ་བརྗོད་ནས། རང་གི་སྤྱི་པོའམ། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྟོམ་པ་གང་བདེ་
བྱས་ཆོག་པས། རང་གི་སྤྱི་པོར་སེང་གོས་བཏེགས་པའི་རིན་པོ་ཆའི་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་
བརྒྱ་དང་ཆེ་བའི་གདན་ལ། རོ་པོ་རང་གི་རྩ་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
པོ་ཅོང་ཁ་པ་སྐྱུ་མདོག་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པ། འཇུ་མ་ཞིང་དགྲེས་
པའི་ཉམས་ཅན། བྱག་གཉིས་སྤྱགས་ཀར་ཆོས་འཁོར་གྱི་བྱག་རྒྱས་ལྷན་ལའི་ཡུ་
བ་འཛིན་པའི་འདབ་མ་སྟོན་གྱི་ཐད་དུ་ཁ་བྱེ་བའི་གཡས་ཀྱི་འདབ་སྟེང་ཤེས་རབ་ཀྱི་
རལ་གྱི་དང་། གཡོན་གྱི་འདབ་སྟེང་བརྒྱད་སྟོང་པའི་སྟེགས་བམ་གྱིས་མཆན་པ་སྐྱུ་
ལ་ཆོས་གོས་དུར་སྤྱིག་མདོག་ཅན་གསུམ་དང་། དབུ་ལ་བཞུགས་སྟེ་རིང་གསོལ་བ།
འཇའ་ཆོན་སྒྲ་ལྷའི་གྱུར་བྱིས་གྱིས་བསྟོར་བའི་དབུས་ན་ཞབས་རྩི་རྒྱུལ་གྱུར་གིས་
བཞུགས་པ། དེའི་སྤྱི་པོའི་དབུས་སུ་འཇམ་དབྱངས་དམར་སེར་སྟེགས་བམ་དང་
རལ་གྱི་འཛིན་པ། མགྱོན་པའི་དབུས་སུ་སྤྱན་རས་གཟིགས་བྱག་བཞི་པ། བྱག་
དང་པོ་གཉིས་སྤྱགས་ཀར་ཐལ་མོ་སྐྱུར་ཞིང་། གཡས་འོག་མས་ཤེལ་སྟེང་། གཡོན་

འོག་མས་བད་དཀར་འཛིན་པ། སྤྱགས་ཀའི་དབུས་སུ་བྱག་ན་དོ་རྩེ་གཡས་དོ་རྩེ་
འབྱར་ཞིང་། གཡོན་སྤྱགས་ཀར་སྤྲིགས་མཛུབ་མཛུབ་པ་ཞབས་གཡས་བསྐྱུས་
གཡོན་བརྒྱུད་གིས་བཞུགས་པ། འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྤྱགས་ཀར་ཨོ་དཀར་པོ། སྤྱན་
རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤྱགས་ཀར་ཨྲ་རྒྱལ་པོ། སྤྱག་དོར་ཀྱི་སྤྱགས་ཀར་རྩྱུ་སྤྱོད་པོ། དེ་
གསུམ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། ལྷ་མ་ཡི་དམ་ཆོས་སྐྱོང་སྤང་མ་མ་ལུས་བ་རིགས་
གསུམ་མགོན་པོའི་རྣམ་པར་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་དོ་ཆོན་ལ་ཁ་བ་བབས་བ་བཞིན་ཐེམ་
པས་སྐྱབས་གནས་ཀྱན་འདུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར། དེ་ནས་རྒྱས་པར་ན་ཡན་ལག་
བདུན་པ་དང་། རྒྱ་གཉིས་ཉིད་སྐྱོད་སོགས་མཆོད་པ་གང་རྒྱས་སུ་ལ། མདོར་བསྟུན།
དཔེགས་མེད་བཅེ་བའི་ཞེས་སོགས་གསོལ་འདེབས་སྤྱག་འཆོལ་དུ་བསྐྱུར། མཆོད་
ཆོགས་ཀྱན་འདུལ་སྤྲིག་ལྷང་མ་ལུས་བཤགས། །དགེ་ལ་ཡི་རང་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་
དུ་གསོལ། །སྤང་ན་མི་འདའ་སྤིང་མཐར་བརྟན་པར་བཞུགས། །དུས་གསུམ་དགེ་
བ་བྱང་རྒྱབ་ཆེན་པོར་བསྟོ། །དེ་ནས་ཆེ་འདིའི་ནད་གདོན་ཞི་ཞིང་། མངའ་ཐང་རིགས་
བརྒྱད་རྒྱས་པ་དང་། སྤྱི་མ་ངན་འགྲོར་མི་ལྷུང་ཞིང་། སྤྱར་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་རྩེ་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཁྱིད་རང་མཁྱེན་སྣམ་པ་བྱས་ལ། སྤྱག་དོར་ཀྱི་སྤྱགས་ཀའི་རྩྱུ་ཡིག་
གི་མཐར་དཔེགས་བཅེ་མའི་སྤྲིགས་སྤང་ཡི་གེ་དབུ་ཅན་ཀྱི་རྣམ་པ་ཁ་དོག་གསེར་ལྷ་
བྱ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སངས་རྒྱས་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་དང་འཛིག་
ཉེན་ཀྱི་སྤྱན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་འོད་ཟེར་དང་བདུད་རྩི་སེར་པོའི་རྣམ་པར་བསྐྱས་
སྤྲིགས་སྤང་ལ་ཐེམ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་དང་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་བབས་རང་གཞན་སེམས་

ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་པོ་ནས་ཞུགས། ལུས་ཀྱི་ནང་གང་ནད་གདོན་སྤིག་སྤིབ་ཐམས་
ཅད་བྱང་ཞིང་དག། །འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་རྒྱས་ཏེ་ལུས་དྲངས་གསལ་
འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར་པར་བསམས་ལ། དམིགས་མེད་བཅེ་བའི་གཏེར་ཆེན་
སྤྱན་རས་གཟིགས། ཁྱི་མེད་མཁྱེན་པའི་དབང་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། གངས་
ཅན་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་ཚོང་ཁ་བ། ཁྲོ་བཟང་གྲགས་པའི་ཞབས་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས། ཞེས་བརྒྱ་སྟོང་སོགས་རི་ལྟར་ལུས་པ་བརྗོད་ཅིང་། རིགས་གསུམ་
མགོན་པོ་སོ་སོ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པར་འདོད་ན། འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྤྱགས་ཀར་
རྩིམི་མཐའ་བསྐྱོར་དུ། ཡོ་ཨ་ར་པ་ཅ་ན་རྩི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤྱགས་ཀར་རྩིམི་
མཐའ་བསྐྱོར་དུ། ཡོ་མ་ཁེ་བ་རྩེ་རྩྱ། དུག་དོར་གྱི་རྩྱ་གི་མཐའ་སྐྱོར་དུ། ཡོ་བཟོ་སྤ་ཁེ་
རྩྱ། སྤགས་དེ་རྣམས་ལྷ་སོ་སའི་ཁ་དོག་དང་མཐུན་པར་དམིགས་ནས་བསྐྱུ་དེ་ལྟར་
སྤྱན་གཅིག་གཟ། བཞེའམ་ད་ནང་ནས་དགོང་མོ་ཉལ་ཁ་བར་སྐྱ་མ་མི་བསྐྱ་བ་འཛོག་
བ་གང་བདེ་བྱས་ནས་བསྐྱ་བའི་ཆེ་རྒྱས་ན་དབང་བཞི་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་
ལེན་པ་མན་ངག་ལྟར་དང་། འབྱེར་བདེ་བ་བྱེད་ན། དཔལ་ལྷན་ཅ་བའི་སྐྱ་མ་མི་ན་པོ་
ཆེ། གདག་གི་སྟོང་ཁར་པད་རྩེ་སྟོང་བཞུགས་ལ། གཤམ་བྱིན་ཆེན་པོའི་སྐོན་ས་
རིས་བཟུང་སྟེ། སྐྱ་གསུང་སྤྱགས་ཀྱི་དངོས་སྤྱབ་སྤལ་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་
བཏབ་པས། རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་དང་བཅས་པ་འོད་དུ་ཞུ་ནས་རང་
ལ་ཐེམ་པས་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་། དེའི་སྐྱ་གསུང་སྤྱགས་དབྱེར་མི་བྱེད་
པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་ས་པར་གྱུར། ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་རྒྱལ་བ་ཚོང་ཁ་བས། ཞེག་

མཆོག་བཤེས་གཉེན་དངོས་སུ་མཛད་པའི་མཐུས། །རྒྱལ་བས་བསྐྱགས་པའི་ལམ་
བཟང་དེ་ཉིད་ལས། །སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་ལྟོག་བར་མ་ཅིག །ཅེས་སོགས་བསྟོ་སྟོན་ཅི་
རིགས་བརྗོད་པར་བྱལ། །

ཞེས་པ་འདི་ནི་སྦྱོང་མཁར་བའི་སྒྲ་མ། བའི་སངས་རྣམས་ལ་འདིའི་ཁྱིད་བཏང་སྐབས་
ཚུལ་འདི་ཡི་གེར་འཁོད་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱེད་མ་བྱུང་བ་ལྟར་རྗེ་སྐུ་བ་ཁང་པའི་མན་
ངག་བཞེན་ཕུར་བུ་སྟོག་ཏུ་བྱམས་པས་བྲིས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ། །

༥ རྩེ་རིན་པོ་ཆེས་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གདམས་པ་
ཆེག་བརྒྱད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གནང་བའི་སྒྲ་མའི་
རྣལ་འབྱོར་བརྒྱགས་སོ། །

༥ རྩེ་མ་དང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་ཞབས་ལ་གྲུས་
པས་བྲུག་འཆལ་ལོ། །འདིར་རྗེ་སྐུ་མས་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གདམས་པ་ཆེག་
བརྒྱད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གནང་བའི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱེད་
པ་ནི། ཐོག་མར་མཆོད་པ་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཤམས། བདེ་བའི་སྙན་ལ་འཁོད་པ་འཕ།
འགྲོ་བཞེན་པ་ཡིན་ཀྱང་རུང་། སྐབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ཆད་མེད་བཞི་བསྟོམ་པ་
སྟོན་དུ་བཏང་ནས། མཆོད་པ་རྣམས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་

སེང་ཁྱིའི་པད་རྒྱའི་གདན་ལ་རོ་པོ་རང་གི་བྲིན་ཅན་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་དང་། རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་
པ་དབྱེར་མེད་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་པ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་སྒྲ་མདོག་དམར་
སེར་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱི། གཡས་ཤེས་རབ་ཀྱི་རལ་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་འབྱར་
ཞིང་། གཡོན་མཐེབ་སྲིན་གྱིས་ལྷན་པའི་ཡུ་བ་ཐུགས་ཀར་འཛིན་པ་སྟན་གྱི་ཐད་དུ་
ཁ་བྱེ་བའི་སྟེང་ན་བརྒྱད་སྟོང་པའི་སྒྲིགས་བམ་གྱིས་མཆན་པ། གཞོན་ལུ་བཙུག་
ལོན་པའི་ན་ཆོད་ཅན། རལ་པའི་བྱར་བྱད་ལྔ་དང་ལྔན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་དར་
སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་ན་བཟའ་ཅན་འོད་ཟེར་གྱི་ཡུང་པོའི་དབྱས་ན་ཞབས་རྩོམ་སྒྲིལ་གྱང་
གིས་བཞུགས་པ། དེའི་སྤྱི་པོར་ཨོ། མགྱིན་པར་ཞུ། ཐུགས་ཀར་རྩྱུ། རྩྱུ་ལས་འོད་
ཟེར་འཕྲོས། སྒྲ་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས། ཉན་རང་ཆོས་སྤྱང་ཐམས་
ཅད་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་ཐེམ་པས་སྐབས་གནས་ཀྱན་འདུས་ཀྱི་རོ་པོར་གྱུར། གང་གིས་
བྲིན་གྱིས་བདེ་ཆེན་གནས། །སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཐོབ་འགྱུར་བ། །སྒྲ་མ་རིན་ཆེན་ལྟ་བུའི་
སྒྲ། རྩོམ་ཅན་ཞབས་པད་ལ་འདུད། །ཨོ་གུ་རུ་བཟླ་ར་ས་ལྔ་རི་སྒྲ་ར་ཨཱྀཤ་ཏེ་རྩ་
རྩྱུ་སྒྲ་ཞེས་སོགས་ཚུ་གཉིས་ཉེར་སྟོད། འདོད་ཡོན་ལྔ་སོགས་འབྲུལ་ཞིང་། བར་
མཆོད་གྱང་འབུལ། མཐུལ་ཡང་བུལ་ལ། རྒྱས་པར་ན་ས་གསུམ་མ་དང་དེ་ཙམ་མི་
སྟོན། འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་སྒྲ་བའི་དབྱས་སྒྲ་རྩིལ་ཡིག་གི་མཐར་དམིགས་
བཅེ་མའི་ཐུགས་ཐེང་སེར་པོས་བསྐྱར་བ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་རྒྱལ་བ་སྤྱས་
བཅས་ཀྱི་བྲིན་རྒྱབས་དང་། བྲིན་དག་གི་བཏ་གྱུ་བ་རྣམས་ཀྱི་འཆད་ཚད་ཚོམ་གསུམ་
ཀྱི་སྟོ་གྲོས་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་ཏེ་ཐུགས་ཐེང་ལ་ཐིམ། དེ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་

བབས་པའི་རྩལ་མ་རབ་ནམས་སྐྱ་གཟུགས་ཡིག་འབྲུ་བྱག་མཚན་གྱི་ནམ་པ་ཅན་
རང་གཞན་གྱི་སྤྱི་གཙུག་ནས་ཞུགས་སྤྱི་བ་ནད་གདོན་ཐམས་ཅད་སྦྱངས། ཆེ་
དང་བསོད་ནམས་རྒྱས། འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་གྲོས་སྒོགས་པ་མེད་པར་གྱུར་
པར་བསམ། ཨོྲཱ་ཨ་ར་ཨ་ཅ་ན་རྫིེ་ཞེས་པ་དང་། དམིགས་མེད་བཅེ་བའི་གཏེར་ཆེན་
སྤྱན་རས་གཟིགས། ཁྲི་མེད་མཁྱེན་པའི་དབང་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །གངས་
ཅན་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་ཅོང་ཁ་བ། །སྒོ་བཟང་ཟགས་པའི་ཞབས་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས། །ཞེས་པ་གང་མང་བསྒྲུབ་ཞིང་། དེ་ཡང་སྤྱན་བཞེའམ་ཉིན་རེ་བཞིན་སྤྱན་
གཅིག་གང་བྱས་ཀྱང་མཐུག་ཏུ་རྒྱས་པར་ན། དཔལ་ལྷན་ཙ་བའི་སྒྲ་མ་རིན་པོ་
ཆེ། །ཞེས་སོགས་ལན་གསུམ་བརྗོད་ནས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གནས་གསུམ་གྱི་ཡིག་
འབྲུ་ལས་བདུད་ཅི་དཀར་དཔར་མཐེང་གསུམ་བྱང་ནས། སྒོ་གསུམ་སོ་སོ་བ་དང་།
སྤྱན་མོང་གི་སྤྱི་བ་པ་སྦྱངས་ནས་དབང་བཞི་བྱིན་རྒྱལས་གྱི་ཚུལ་དུ་ལེན་ཞིང་། རང་
གི་ལུས་གྱི་ཙ་དབྱ་མ་དང་། སྙིང་བསྐྱེད་འདབ་བརྒྱད་གསལ་བཏབ་ལ། སྒྲ་མ་སྤྱི་བོར་
བྱོན་པ་རྗེ་ཆུང་དུ་སོང་ནས་སྙིང་དབྱས་སུ་བཞུགས་པར་མོས། སྤྱན་རྗེས་མ་ནམས་
གྱི་སྒྲ་མ་སྤྱི་མ་དེ་ཉིད་ལ་ཐེས་པར་མོས་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། མདོར་བསྟུན། དབང་བཞི་
བྱིན་རྒྱལས་གྱི་ཚུལ་དུ་ལེན་པ་དང་། སྒྲ་མ་སྙིང་དབྱས་སུ་སྤྱན་འཛེན་པ་བཞག་
ནས། དཔལ་ལྷན་ཙ་བའི་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ། །བདག་གི་སྤྱི་བོར་པད་རྒྱུད་སྙིང་བཞུགས་
ལ། །བཀའ་ཁྲིན་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་རྗེས་བཟུང་སྟེ། །སྤྱི་གསུང་ཐུགས་གྱི་དངོས་བྱུ་
སྤུལ་དུ་གསོལ། །ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། མདུན་གྱི་སྒྲ་མ་འཇམ་པའི་དབྱངས་མེ་

མོང་ལ་ཏ་བཏབ་པ་བཞིན་འོད་དུ་ཁྱེ་བ་སྐར་མདའ་འཕངས་པ་བཞིན་དུ་རང་གི་སྒྲིན་
མཆོམས་ནས་ཐིམ་པས། རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་ཞུགས།
བྱང་ཆེན་བར་དུ་རྗེས་སུ་བརྒྱུང་བའི་མོས་པ་བྱས་ཏེ། དཔལ་ལྷན་ལྷ་མ་ཁྱེད་སྐྱུ་ཅི་འདྲ་
དང་། །ཞེས་སོགས་དང་། ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་རྒྱལ་བ་ཅོང་ཁ་པས། །ཞེས་སོགས་བསྟོ་
སྟོན་ཅི་རིགས་བྱའོ།

ཞེས་པ་འདི་ནི་སྤྱོད་མགར་ལྷ་མ་མཁས་ཤིང་བཙུན་པ་དགེ་ལེགས་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་
བསྐྱལ་བ་ལྟར་ཕུར་དུ་ཚུག་དུ་བྱམས་པས་བྲིས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།

༥ གཙུག་ཏོར་ནམ་པར་རྒྱལ་མའི་ལྷ་ཆོགས་དང་ལྷ་མ་
དབྱེར་མེད་ལ་གཡོལ་བ་འདྲེབས་རྒྱལ་བྱིན་
རྒྱལས་ཆར་རྒྱན་བཞུགས་ས། །

ན་མོ་ལྷ་ཁྱི་ཤ་བེ་ཇ་ཡ། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་ཚུ་སྤྲེས་ལྷ་བའི་
སྟེང་། །འཆི་མེད་མཆོག་སྟོལ་ཅ་བའི་ལྷ་མ་དང་། །དབྱེར་མེད་ནམ་པར་རྒྱལ་མ་
སྐྱུ་མདོག་དཀར། །དཀར་སེར་སྟོ་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་བརྒྱད་མ། །གཡས་པའི་
ཕྱག་བཞི་སྤྲ་ཆོགས་རྡོ་རྗེ་དང་། །འོད་དཔག་མེད་དང་མདའ་དང་མཆོག་སྟེན་
མཛད། །གཡོན་པའི་ཕྱག་བཞི་ཞགས་པ་སྐྱབས་སྟེན་དང་། །གཞུ་དང་མཉམ་

བཞག་སྟེང་ན་ཆེ་བྱམ་བསྐྱམས། །སྒྲིལ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་རིན་ཆེན་རྒྱན་གྱིས་
མཛེས། །གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་སྦྱོར་རས་གཟིགས་དབང་དང་། །གསང་བའི་
བདག་པོ་ཐལ་སྦྱར་རྩ་ཡབ་འཛིན། །མི་གཡོ་འདོད་རྒྱལ་དབྱུག་སྟོན་སྟོབས་པོ་
ཆེ། །རལ་གྱི་ལྷགས་ཀྱང་དབྱུག་བ་རྩོམ་གཡས། །གཡོན་བ་མ་རུངས་འདུལ་བའི་
སྒྲིགས་མཛུབ་ཅན། །སྟེང་སྟོགས་གནས་གཙང་ལྷ་ཡི་བྱ་གཉིས་ནི། །རིན་ཆེན་བྱམ་
བཟང་བསྐྱམས་ནས་སྦྱ་ཁྲུས་གསོལ། །དེན་བས་འཆི་མེད་མཆོག་སྦྱོར་དེ་རྣམས་
ཀྱི། །གནས་གསུམ་རྩོམ་གསུམ་གྱི་ས་བོན་ལས། །འོད་འཕྲོས་བདེ་བ་ཅན་ནས་
འཕགས་པའི་ཆོགས། །སྦྱོར་དངས་དམ་ཆོག་བ་དང་དབྱེར་མེད་གྱུར། །ཡིད་རབ་
དང་བས་བྱུག་འཆལ་མཆོད་བ་འབུལ། །ཉིས་ལྷུང་ཀུན་བཞགས་དགེ་ལ་རྩེས་ཡི་
རང་། །ཆོས་ཆར་འབེབས་ཤིང་སྤྱོད་མཐར་བཞུགས་སུ་གསོལ། །རང་དང་གཞན་
གྱིས་བགྱིས་དང་བགྱིད་འགྱུར་བའི། །དུས་གསུམ་དགེ་ཆོགས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་
པོར་བསྟོ། །སྦྱབས་གསུམ་ཀུན་འདུས་ཆེ་མ་ལྷག་པའི་ལྷ། །རྣམ་པར་རྒྱལ་མ་རྒྱལ་
སྐས་རྣམ་པ་གཉིས། །ཁྲོ་བོ་བཞི་དང་གནས་གཙང་ལྷ་ཡི་བྱ། །གསོལ་བ་འདེབས་
སོ་འཆི་མེད་དངོས་བྱུབ་སྟོལ། །མི་དང་མི་མེན་གནོད་འཆེ་ཀུན་ཞི་ཞིང་། །འདི་ཕྱི་
ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་རྒྱས་པ་དང་། །མཐུ་ལྷན་དབྱང་དང་མངའ་ཐང་དབང་
དུ་བསྐྱས། །སྤང་དག་གནོད་བྱེད་བྱ་པོས་ཆར་ཆོད་ཅིག །སྐབས་འདིར་གཟུངས་
རིང་ཐུང་རི་ལྟར་རིགས་བ་བསྐྱས་ནས། །སྤར་ཡང་། མཆོན་ཅམ་ཐོས་དང་གཟུངས་
སྒྲགས་བསྐྱས་ཅམ་གྱིས། །དན་སོང་གནས་སུ་ནམ་ཡང་མི་སྦྱེ་ཞིང་། །འདི་ཕྱི་

འདོད་དོན་མ་ལུས་འབྱུང་བོ་ཞེས། །རི་སྐད་གསུངས་བཞིན་སྤྱད་ཏུ་འབྱུང་བར་
མཛོད། །ཆེ་འདིའི་སྤང་བ་རྒྱབ་པའི་དེ་མ་ཐག། །བདེ་བ་ཅན་ཏུ་བསྐྱོལ་ས་སྤྱེས་ཏེ། །འོད་
དཔག་མེད་སོགས་རྒྱལ་བ་སྤྱས་བཅས་ནམས། །ལྷ་མེད་མཆོད་སྤྱོད་རྒྱ་མཆོས་
མཉེས་བྱེད་ཤོག། །མ་ལུས་འགོ་ལ་རྗེས་བཅེའི་སྤྱིང་སྟོབས་ཀྱིས། །རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་ལ་དབང་འབྱོར་ནས། །རྒྱལ་སྤྱས་སྤྱོད་བ་རྒྱ་མཆོ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། །སྟོབས་
བཙུ་མངའ་བའི་གོ་འཕང་སྤྱད་སོབ་ཤོག། །དེ་ནས་མདུན་གྱི་ཆོགས་ཞིང་ནམས་རང་
ཐེམ་བཤམ། །བདེ་བ་ཅན་ཏུ་གཤེགས་པར་བསམ་མོ། །

ཅེས་པ་འདི་ནི་ཁལ་ཁ་གཡས་སུ་འཛོལ་ན་དང་བཙོན་སྤྱན་སྤྱུང་ཆོགས་པ་སྟོ་
བཟང་རིན་ཆེན་གྱིས་བསྐྱལ་བའི་ངོར་དག་དབང་བྱམས་པས་བྱིས་པ་དག་ལེགས་
འཕེལ། །མདྲའི། །

༥ རང་གི་རྩ་བའི་ལྷ་མ་དང་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་དབྱེར་མེད་
བྱས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་རྩལ་བཞུགས་སོ། །

༥ ར་མོ་ལྷ་རྩ་མི་ཏུ་ཡོ། །འདིར་མདོ་རྒྱུད་མན་དག་ཐམས་ཅད་ནས་རང་ལ་ལམ་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་ལྷ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་སྟེ་
བསམ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱིས་རྩལ་བཞིན་ཏུ་བསྟེན་པ་ནི་སྟོབ་པའི་འདི་ཕྱིའི་ལེགས་

ཆོགས་ཀུན་གྱི་ཅ་བར་གསུངས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་རྟེན་ནས་མཆོད་པ་སོགས་ཡོ་བྱད་
ཆོགས་པར་བྱས་ནས་སྟན་བདེ་བ་ལ་འཁོད་ནས་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་དུ་
བཏང་སྟེ་འདི་ལྟར་བརྗོད་ཅིང་དོན་བྲན་པར་བྱའོ།

མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་འཇམ་ཆོན་གྱུར་བྱིས་དབུས། །རིན་ཆེན་ཁི་དང་པད་ཉི་
ཟླ་བའི་སྟེང་། །ཅ་བའི་ཟླ་མ་བཀའ་བློན་གསུམ་ལྟན་དང་། །དབྱེར་མེད་མ་པམ་རྒྱལ་
བའི་དབང་པོ་ནི། །སྐྱ་མདོག་གསེར་སྐྱུངས་བཙོ་མའི་སྟུན་པོ་ལ། །མཆོན་དཔེ་གསལ་
རྫོགས་ལྟ་ཡི་རྒྱལ་པོའི་རྩེ་ལ། །སྤྲོ་ཆོགས་དར་དང་རིན་ཆེན་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས། །ཞབས་
གཉིས་བཟང་པོའི་བཞུགས་སྐྱུངས་གྱིས་བཞུགས་ཤིང་། །གང་ལ་གང་འདུལ་སྤྱུལ་
བས་སྟོགས་ཀུན་འགོངས། །བྱུག་གཉིས་ཆོས་འཆད་སྤྱོད་ཡལ་གའི་སྟེང་། །འཁོར་
ལོ་ཅིབས་བརྒྱད་རིལ་བ་བརྒྱན་བྱུག་བསྐྱམས། །ཁྲང་དོར་གནས་ཀུན་གསལ་བའི་
མཁུན་པ་དང་། །འགོ་ལ་རྗེས་ཆགས་བཙེ་བས་དབྱེས་བཞིན་བཞུགས། །གནས་
གསུམ་དོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ས་པོན་གྱིས། །མཆོན་པའི་རྩྭ་ཡིག་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་
ཡིས། །ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན་གནས་ནས་བྱམས་པའི་གཉེར། །བརྒྱད་པ་གསུམ་
གྱི་ཟླ་མ་ཡི་དམ་དང་། །སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་མཁའ་འགོ་ཆོས་སྤྱོད་ནམས། །སྤུན་
བངས་དམ་ཆོག་པ་དང་དབྱེར་མེད་དུ། །བདག་སོགས་བསོད་ནམས་ཞིང་དུ་བརྟན་
པར་བཞུགས། །སྤྲོ་བའི་ཟླ་བ་དག་གི་དབང་སྤྱུག་དཔལ། །བྱམས་པས་འགོ་ཀུན་བུ་
ལྟར་གཅེས་འཛིན་པ། །སྐྱབས་གནས་ཀུན་འདུས་ཅ་བའི་ཟླ་མ་ལ། །སྟིང་ནས་དད་ཅིང་
གྲས་པས་བྱུག་འཆལ་ལོ། །རྒྱ་གཉིས་ཉེར་སྤྱོད་རོལ་མོ་འདོད་ཡོན་ལ། །རྒྱལ་མིང་

སྒྲ་བདུན་བཟ་ཤིས་རྩལ་རྟགས་སོགས། །ཕྱི་ནང་གསང་བའི་མཆོད་སྤྱོད་རྒྱ་མཆོས་
མཆོད། །སློག་གསུམ་ཉེས་ལྷུང་མ་ལུས་སོ་སོར་བཤགས། །བདེ་གཤེགས་སྤྲུལ་བཅས་
འགོ་བ་མ་ལུས་བའི། །བསོད་ནམས་ཕུང་པོ་ཀུན་ལ་རྩེས་ཡི་རང་། །འགོ་བ་ཀུན་གྱི་མ་
རིག་སྤྱན་སེལ་བའི། །ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་འོད་སྟོང་སྟོ་བ་དང་། །མངོན་མཐོངས་ལེགས་
བད་ཆལ་རྒྱས་བའི་བྱིར། །སྲིད་བ་རི་སྲིད་བརྟན་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ། །བདག་
གིས་དུས་གསུམ་བགྱིས་དང་བགྱིད་འགྱུར་བའི། །ནམ་དཀར་ཀུན་དང་ལེགས་སྤྱད་
ཅི་མཆིས་པ། །སྲིད་པའི་འབྱོར་དང་ནི་མཐའ་ལས་སྟོག་ནས། །ཁྲ་མེད་བྱང་ཚུབ་ཁོ་
ནའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག་སྟོན་ཆངས་སྟོད་དང་། །ཟབ་ཡངས་མ་གང་རུང་འདོན། །དེ་ནས་
བྱམས་པས་དམ་བཅས་པའི་གཟུངས་དང་། །དམིགས་བཅེ་མ་དང་། །རྩ་བའི་སྒྲ་མའི་
གསོལ་འདེབས་གདུངས་ཤུགས་བྲག་པོས་བྱས་ཏེ། །སྤར་ཡང་སྤུགས་རྒྱུད་བསྐྱལ་
བའི་གསོལ་འདེབས་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། །མ་འགོ་བ་ཀུན་ལ་རྩེས་བཅེ་བ། །སྐྱབས་སྒྲ་ན་
མེད་པ་མ་པམ་མགོན། །སྐྱུ་རུར་སྤྱིག་ཚོལ་གྱི་སྒྲོམ་གར་མཁལ། །དྲིན་འཁོར་མེད་སྒྲ་
མར་སྟོང་ནས་འདུད། །སྤར་གངས་མེད་རྒྱལ་བས་མ་སྤུལ་བའི། །བདག་དཔུ་གོད་
འདྲན་མཛད་སྒྲ་མ་ལ། །སྟོན་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མི་བསམ་བར། །ཡིད་དད་ཀུས་སྟོམ་
པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །ཆོས་སྒྲུང་དོར་སྟོན་མཁས་ཡོངས་འདྲིན་དང་། །རྟེན་དལ་
འབྱོར་མི་ལུས་འདྲོམ་དུས་འདིར། །ཆེ་མི་རྟག་བྱན་པའི་ལོང་མེད་གྱིས། །ལམ་མ་ནོར་
སྐྱབ་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །གནས་ཁམས་གསུམ་འགོ་བ་གར་སྐྱེས་ཀྱང་། །སེམས་
ཚོན་མོངས་དབང་གིས་ལས་བསགས་ནས། །མཐའ་མི་མངོན་འཁོར་བར་འབྱུང་ཚུལ་

ལ། །ཡིད་གཏིང་ནས་སྐྱོ་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོལ་ས། །སེམས་མཁར་མེད་འཁོར་བ་རྒྱ་
བཅས་པར། །ཡིད་འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་པས་མཆོག་གསུམ་ལ། །སྤྱིང་ཅེ་གཅིག་སྐབས་
སུ་འགྲོ་བ་དང་། །ལས་སྒྲང་དོར་མཁས་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོལ་ས། །དག་ཡུན་རིང་སྒྲོལ་ས་
ལྡན་དུག་གསུམ་པོ། །ཆོས་བསྐྱབ་གསུམ་དབྱུང་གིས་པམ་བྱས་ཏེ། །སེམས་ཞི་ཞིང་
སྒྲོས་བྲལ་གོ་འཕང་དེ། །དུས་རྒྱུར་དུ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོལ་ས། །ཆེ་ཐོག་མེད་དུས་
ནས་པ་མ་དང་། །གཉེན་མཛེས་བཤེས་གྱུར་ནས་པན་བཏགས་པའི། །མ་ཉམ་ཐག་
འགྲོ་བའི་བྱིན་བཞུགས། །གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོལ་ས། །རང་བདེ་
འདོད་དུག་གིས་སྒྲོས་གྱུར་ཏེ། །གཞན་ཡལ་བར་དོར་ནས་བྱས་པའི་ལས། །གང་བྱས་
ཆད་དོན་མེད་སོང་མཐོང་ནས། །རང་གཅེས་འཛིན་འདོར་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོལ་ས། །ཕྱི་
སྤྱོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་མི་རྟག་ཅིང་། །ནང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྟོག་བཏགས་ཅེས། །དེ་
བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཁོང་སྐྱན་འདི། །ད་ཅད་ནས་དབྱུང་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོལ་ས། །ཁོང་
སྒོན་བྱོན་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྐས་རྣམས། །ལམ་གང་ནས་བྱོན་པའི་མདོ་སྟགས་ཀྱི། །དོན་
མ་ཁོར་ལམ་བཟང་ཆ་ཆང་ལ། །དུས་ནས་ཡང་སྒོབ་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོལ་ས། །པ་རྩེ་
བཅུན་བྱིན་ཅན་སྒྲ་མ་དང་། །སྐབས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཐུགས་རྩེ་ཡིས། །སེམས་
གདུལ་དཀའ་ངེས་འབྱུང་བྱང་སེམས་དང་། །མཐའ་གཉིས་སྤངས་ལྟ་བུས་འདུལ་བར་
ཤོག། །ཆེས་གསང་བའི་སྒྲ་མེད་ཐེག་པ་ལ། །དབང་ཚུལ་བཞིན་ཐོབ་ནས་རིམ་གཉིས་
ཀྱིས། །ཆེ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་སར་བསྐྱོད་ནས། །མ་འགྲོ་ཀུན་འཕྲོན་པའི་དཔལ་
གྱུར་ཅིག། །ཆེ་འདི་སྤང་འགགས་པའི་དེ་མ་ཐག། །རྩེ་རྒྱལ་ཆབ་དམ་པའི་མདུན་སྐྱེས་

ཏེ། །ཆོས་ཟབ་རྒྱས་བདུད་ཅིར་མོངས་སྤྱད་ནས། །ཕྱིར་མི་ཐོག་ལུང་བསྟན་ཐོབ་
པར་ཤོག། །དེ་ནས་ཆོ་མའི་གནས་གསུམ་གྱི་ཡིག་འབྲུ་ལས་འོད་ཟེར་དང་བདུད་ཅི་
འབེབས་སྤྱང་དབང་བཞི་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱི་ཚུལ་དུ་ལེན་པར་འདོད་ན་མན་ངག་ལྟར་
བྱལོ། །དེ་ནས། དེ་ལྟར་གདུང་བྱུགས་དྲག་པོས་གསོལ་བཏབ་པས། །ཆོ་མ་བྱམས་
པའི་གཏེར་ཆེན་དབྱེས་བཞིན་དུ། །འོད་དུ་ཁུ་ནས་རང་ལ་ཐེམ་གྱུར་ཏེ། །སྒོ་གསུམ་
སྤྱ་གསུང་ཐུགས་དང་དབྱེར་མེད་གྱུར། །དེ་ནས་བྱམས་སྟོན་སོགས་སྟོན་ལམ་ཅི་
རིགས་བརྗོད་པར་བྱལོ། །

ཞེས་པ་འདི་ཡང་ར་ཉག་སྤྲུལ་པའི་སྤྱད་དང་། མེལ་དཀར་སྤྱ་སྤྱེ་སྟོ་ཤོས་དང་། ཐུགས་
རམས་པ་རྒྱ་མཆོ་ཤེས་རབ་སོགས་དད་ལྡན་མང་པོས་བསྐྱུལ་བའི་དོར་ཕུར་བུ་ཐོག་གི་རི་
ཁོད་པ་ངག་དབང་བྱམས་པས་བྲིས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ། །

༥ འཇམ་དབྱངས་ཆོས་སྒོར་གྱི་ནང་ཆ་ན་འཇམ་དབྱངས་
དཔའ་ཁོ་གཅིག་པ་རྒྱབ་རྩལ་བཞུགས་སོ། །

༥ རྟེན་འབྱུང་སྟོང་པའི་དོན་གཟིགས་མཁྱེན་རབ་དང་། །འགྲོ་ཁྱུན་བུ་གཅིག་ལྟར་
དགོངས་སྟོང་རྗེའི་དཔལ། །མེམས་དཔའི་གཟི་བྱིན་རབ་འབར་ལྷག་པའི་ལྷ། །སྟིང་གི་
བད་མོར་བཞུགས་ལ་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། །

དེ་ལ་འདིར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྲིས་ཚས་གྲི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་
པ་ཆེན་པོ་ལ་དངོས་སུ་གནང་བའི་འཇམ་དབྱངས་ཚས་བསྐྱོར་གྲི་ནང་གི་འཇམ་
དབྱངས་དཔལ་པོ་གཅིག་པ་སྐྱབ་པར་འདོད་པས། དཀར་གཏོར་འདབ་མ་བཞི་པ།
མཆོད་པ་རྣམས་སྟོག་བྱས་ཏེ། སྟན་ལ་འཁོད་ནས་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་
ཆོད་མེད་བཞི་སྟོན་དུ་བཏང་། རང་ཐ་མལ་དུ་གནས་པའི་སྟིང་སྟོང་ལྟ་བུ་ཅེ་མོ་གྲེན་
དུ་བསྟན་པའི་ནང་དུ་ཆོ་བ་ལ་གནས་པའི་རྒྱ་མཚན་སེར་ཆེ་ག་དག་དང་བཅས་པ་
ལས། འོད་ཟེར་འཕྲོས། འཕགས་པ་མཆོད། སེམས་ཅན་གྲི་དོན་བྱས། ཚུར་འདུས།
རང་གི་ལུས་ལ་ཐིམ་པས་ཤ་རུས་རྩོས་བཅས་གྲི་ལུས་དང་སྟིང་སྟོང་ལྟ་བུ་འོད་དུ་
ལྷུ་རྒྱུ་ཐིམ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་དམར་
སེར་ཞལ་གཅིག་ཐུག་གཉིས་གྲི་གཡས་རལ་གྲི། གཡོན་པས་ལྷན་ལའི་ཡུ་བ་ཐུགས་
ཀར་མཐེབ་སྟོན་གྲིས་འཛིན་པ། སྟན་གྲི་ཐད་ཀར་ཁ་བྱེ་བའི་སྟིང་ན་བརྒྱད་སྟོང་པའི་
སྟེགས་བམ་འཛིན་པ། ཞབས་རྩེ་རྗེ་སྦྱིལ་གྱང་གིས་བཞུགས་པ། དར་དང་རིན་པོ་
ཆའི་རྒྱན་རྣམས་གྲིས་སྤྲས་པ། རལ་པའི་ཐུར་ཐུད་གཡོན་དུ་འཕྱང་བ། ཞི་བ་འཇུག་
པའི་ཉམས་དང་ལྷན་པ་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་མེ་ཡོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་
ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གྱུར་པའི་སྦྱི་པོར་ཨོ། མགྲིན་པར་ལྷུང་ཐུགས་ཀར་ལྷོ། ལྷོ་
ལས་འོད་འཕྲོས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ལ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་གྲིས་བསྐྱོར་བ་
སྟན་བྱངས། ཨོ་ལྷ་ཅུ་མཆུ་ལྷོ་ལྷ་རྒྱུ་ནས་ཤུའི་བར་གྲིས་མཆོད་ལ། རི་ལྷར་མགོན་
པོ་ཁྱོད་གྲིས་ནི། སྟོན་ཆེ་འགོ་ལ་དབང་བསྐྱར་ལྷར། །དེ་བཞིན་ཐུགས་རྗེས་བདག་

ལ་ཡང་། དབང་བསྐྱར་དམ་པ་སྦྲུང་བྱ་གསོལ། །ཞེས་ལན་གསུམ་གསོལ་བ་བཏབ་
པས། དེ་ནམས་ཀྱིས་བདུད་ཅིས་གང་བའི་བྱམས་པ་ཐོགས་ཏེ། རི་ལྷར་ཕྱོན་ཆེ་
འགོ་ནམས་ལ། དབང་བསྐྱར་དམ་པ་མཛད་རིམ་ཞིན། །དེ་རིང་ཡེ་ཤེས་བདུད་ཅིའི་
ཆུས། །བུ་ཁྱོད་ལ་ནི་དབང་བསྐྱར་རོ། །ཨོ་ཨུ་ཅ་མཆུ་ལྷོ་སྒྲ་ཏ་སྒྲ་ག་ཏ་ཨ་ནི་ཏེ་
ཀ་ཏ་ས་མ་ཡ་ལྷོ་ལྷོ། །ཞེས་གསུང་ཞིང་དབང་བསྐྱར་བས་ལུས་ཐམས་ཅད་གང་། དེ་
མ་ཐམས་ཅད་དག །དབང་བཞི་ཐོབ། ཆུ་ལྷག་མ་ཡར་ལུད་པ་ལས། རྩེ་རྩེ་སྒྲོན་པོ་
ཅེ་ལྷ་པས་དབུ་བརྒྱན་ཅིང་། དབང་ལྷ་ནམས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཆུ་ལ་བྱ་རང་
ལ་ཐེམ་པར་གྱུར། མཆོད་པ་ཨ་མྷི་ཏས་བསངས་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། ཨོ་ཨུ་
མཆུ་ལྷོ་ཨ་ཁྱོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཆོད། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁའ་རབ་གཅིག་བསྐྱུས་
པ། །དམར་སེར་སྐྱ་ཡིས་ཡིད་འཕྲོག་ལྷག་པའི་ལྷ། །འགོ་བ་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་གཅིག་
མཁའ་པའི་གཏེར། །གཏན་གྱི་སྐྱབས་གནས་ཁྱོད་ལ་མགོས་བྱག་འཆོལ། །ཞེས་
བསྟོད། དེ་ནས། རང་གི་སྤྲུགས་ཀར་རྒྱ་བ་ལ་གནས་པའི་རྒྱ་མཚར་སེར་རིང་ཆ་ཆེ་ག་
བྲག་དང་བཅས་པ་ལ། ཨོ་ཨ་ར་བ་ཅ་ན། །ཞེས་པའི་སྤྲུགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་ལས་འོད་
ཟེར་འཕྲོས། རྒྱལ་བ་སྤྲུགས་བཅས་དང་། ཕྱི་ནང་གི་པཎ་བྱུང་ནམས་ཀྱི་འཆད་ཅོད་
ཅོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་དང་མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་ལ་སོགས་པ་བྱག་མཆན་དང་
ས་བོན་གྱི་ནམ་པར་སྐྱབས་བྲངས། སྤྲུགས་བྲེང་ལ་ཐེམ་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་རྫོ་
གོས་གྱི་སྒྲུང་བ་རྒྱས་པར་བསམས་ལ། བརྒྱས་པ་ཅི་རིགས་བྱས་པའི་མཐར་རང་གི་
ལྷའི་སྟེང་བྱ་རྒྱ་མཚར་སེར་མགོ་གེ་སྤྲུག་ཏུ་བསྐྱབས་པ་ལས་རྒྱུ་ལྷག་གི་ཆོགས་སྤྱོས་ཏེ་

ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་བར་བསམས་ལ། དབུགས་ཐངས་གཅིག་ལ་རྒྱུ་རྒྱ་ཅ་
བརྒྱད་བགངས། མཆིལ་མ་མིད་བ་དང་མཉམ་དུ་ལྷེ་སྟེང་གི་རྒྱུ་ཁོག་པའི་ནང་དུ་སོང་
བས་ལུས་ཐམས་ཅད་འོད་ཀྱིས་གང་། སྤྲིག་སྤྲིབ་དང་མི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དག་པར་
བསམས་ལ། གང་ཆེ་བལྟ་བར་འདོད་པའམ། །ཞེས་སོགས་བྲ། ཐུན་མཐར་གཏོར་མ་
འབུལ་ན། མཆོད་གཏོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། ཐུགས་ཀའི་རྒྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། རྩེ་
བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་མདུན་གྱི་ནམ་
མཁར་སྤྱན་བྱངས། ལྷགས་འོད་ཟེར་གྱི་སྤྱུ་གྱུས་གཏོར་མ་བྱངས་ཏེ་གསོལ་བར་གྱུར།
ཨོྭ་ཨྭ་ཅ་མཆྱུ་ཤྱི་ཞེས་སོགས་གསུམ་མམ་བདུན་གྱིས་འབུལ། ཨུཾ་སོགས་ཀྱིས་
མཆོད། གཞོན་བུའི་སྤྱུ་ལུས་འཆང་བ་ལོ། །སོགས་ཀྱིས་བསྟོད་ཅིང་གསོལ་བ་གདབ།
ཡིག་བརྒྱ་བརྗོད། བཟོད་པར་གསོལ། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱུ་སོགས་ལ་བརྟན་བཞུགས་
བྲ། དེ་ནས་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྒྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་དང་།
རང་གི་ལུས་འོད་དུ་ཞུ་ནས་རྒྱུ་ལས་ཐེ་དེ་ཆེག་བྲག་ལ། དེ་ཡང་འོད་གསལ་དུ་གྱུར།
སྟོང་པའི་ངང་ལས་རང་ཉིད་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་སུ་གསལ་བའི་གནས་གསུམ་
ལ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་མཆོན་པར་གྱུར། རྩོགས་བཅུ་ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་
པའི། །ཞེས་སོགས་སྟོན་ལམ་ཅི་རིགས་པ་བྲལ། །

ཞེས་པ་འདི་ནི་གྲེ་རེ་ལྟ་བུ་ནས་ལཱ་བཟང་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་དམ་རྒྱན་འཁྱེར་དུ་
རི་ཁྲོད་པ་དག་དབང་བྱམས་པས་བྲིས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ། །

བུམ་པ་པ་བུམ་པ་པ་

སྒྲིབ་གདོང་ཅན་དང་སེང་གཏེ་གདོང་ཅན་དུས་བཞིའི་ལྷ་མོ་ཆེ་རིང་མཆེད་ལྔ་བསྟན་
མ་བཅུ་གཉིས་ཡུལ་ལྷ་གཞི་བདག་དང་བཅས་པ། ལྷ་མོའི་དབྱའི་སྟེང་དུ་སེང་ཁྲི་བད་
ཆེའི་གདན་ལ་སྐྱབས་གནས་ཀྱན་འདུས་རྒྱལ་བ་ཙཱ་ཁ་པ་ཆེན་པོ་པཌ་ཞུ་ཆོས་
གོས་གསོལ་ཞིང་ཕྱག་གཉིས་ཆོས་འཁོར་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་མཛད་པ། ལྷ་མོ་དང་རྩེ་སྒྲ་
མ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་པོར་ཨོ། མགྱིན་པར་ཨྲུཾ ཐུགས་ཀར་རྩྱ། ཐུགས་ཀའི་རྩྱ་ལས་འོད་
འཕྲོས། དགའ་ལྷན་ནས་རྩེ་སྒྲ་མ་དང་། བྱང་ཤར་སྤྱི་ཡེ་དེང་གི་མཆོན་དན་ནས་ལྷ་མོ་
འཁོར་བཅས་སྐྱབ་བྱངས། སོ་སོ་ལ་ཐེམ་པར་བྱུང། མཁུན་བཙུང་བདག་ཉིད་སྒོ་བཟང་
གྲགས་པ་དང་། །མཐུ་སྟོབས་དབང་ཕྱག་དཔལ་ལྷན་དམག་ཐོར་མར། །གྲུས་པས་
ཕྱག་འཆལ་ཟག་མེད་མཆོད་གཏོར་འབུལ། །དབྱེས་བཞིན་བཞེས་ནས་དོན་གཉིས་
སྐྱབ་བྱུང་མཛོད། །དེ་ནས། རྩེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱི་ལས་འོད་དང་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བྱང་།
རང་གི་སྤྱི་པོ་ནས་ཞུགས། སྤྱི་གྲྱིབ་ཐམས་ཅད་སྐྱངས། ཆེ་དང་བསོད་ནམས་རྒྱས་
པར་བསམས་ལ། དམིགས་མེད་བཙུང་བའི་གཏོར་ཆེན་སྐྱབ་རས་གཟིགས། །དྲི་མེད་
མཁུན་པའི་དབང་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །གངས་ཅན་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་
ཙཱ་ཁ་པ་། །སྒོ་བཟང་གྲགས་པའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་གང་རུས་
འདོན། དེ་ནས། ལྷ་མོའི་ཐུགས་ཀར་ཉི་མའི་སྟེང་དུ་རྩྱ་ཆག་པའི་མཐར་ཐུགས་ཀྱིས་
བསྐྱོར་བ་ལས་འོད་ཟེར་སྒྲ་ཆོགས་འཕྲོས། རང་ལ་ཐེམ་པས་མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་
ཞི་བ་དང་། ཆེ་དང་བསོད་ནམས་རྒྱས་པར་བྱས། མི་དང་མི་མ་ཡིན་ཐམས་ཅད་
དབང་དུ་བསྐྱུས། དབྱ་བགེགས་ཐམས་ཅད་ཆར་བཅད་པར་བསམས་ལ། རྩྱེ་རྩྱེ་

པའི། །བཅེ་ལྷན་ཀུན་གྱིས་ཅེར་རེ་གཟེགས་བཞིན་དུ། །རང་གི་ཉེས་པས་སྲིད་པའི་
བཅོན་ཁང་དུ། །ཡུན་རིང་འབྱམས་པ་བདག་སོགས་སྤྱགས་རྗེས་རྫོངས། །རྒྱལ་བའི་
གདམས་ངག་སྦྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ། །ལྷ་བཞི་ཆོས་གསུམ་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་
ཡིས། །ཐུབ་བསྟན་གླིང་བཞིར་དབང་བསྐྱར་བྱམས་པ་དང་། །སྙིང་རྗེའི་རང་བཞིན་
ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ལེགས་ཆོགས་ཀུན་གྱི་ཅ་བ་བཀའ་བྲིན་ཅན། །ཅི་
མཛད་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ལས་མི་འདའ་བར། །མཐོང་ནས་སྦྱོན་རྟོག་ཅུང་ཟད་མི་སྦྱེ་
བར། །སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་བར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །གཏན་བདེ་གཏན་སྤྱག་
ཁེ་ཉན་ཆེ་བའི་ལུས། །རྟེན་བཀྲར་དོན་མེད་བྱ་བས་མི་གཡེང་བར། །རྣམ་དག་ངེས་
འབྱུང་ཁྲིམས་དང་བྱང་སེམས་དང་། །མཐའ་བུལ་ལྷ་བས་སྤྱག་པར་བྱིན་གྱིས་
རྒྱོབས། །གཞུང་སྤྱགས་སྤྱགས་ཙམ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། །སྲིད་འཁྱོར་རྩ་ཡི་
སྤྱ་བས་མི་ཁེངས་པར། །རང་རྒྱུད་ཆོས་ལས་གོལ་བའི་སྦྱོལ་ཤས་གྱིས། །ཉག་ཏུ་
དམན་ཆ་འཛིན་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །སྤྱས་བཅས་རྒྱལ་བས་གཅེས་པར་བཟུང་
བའི་མ། །འདི་ཀུན་བྱམས་དང་སྙིང་རྗེས་གཅེས་བཟུང་ནས། །ཐབ་དང་རྒྱ་ཆེ་ཆོས་གྱི་
མཛོད་བཟུང་སྟེ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཆབ་བྱེད་པར་ཤོག །སྦྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་ཐེག་
ཆེན་དགེ་བའི་བཤེས། །འབྲལ་མེད་སྙིང་གི་བརྒྱུར་གྱིས་བསྟེན་ནས། །ལུང་རྟོགས་
དམ་ཆོས་ཀུན་གྱི་མཛོད་བཟུང་སྟེ། །འགོ་ཀུན་བདག་ཉིད་གཅིག་ཤུས་སྦྱོལ་བར་ཤོག །

ཅེས་པ་འདི་ནི་སེར་བྱེས་དཔོན་སྟོབ་སྟོ་བཟང་མཁས་མཆོག་གི་སྤྱགས་བཞེད་ལྟར་
བྱམས་པས་བྲིས། མཆོག་། །

༩ བ་མོ་གུ་རུ་ཤུ་ཐུ་ན་ཡེ། སྐབས་འགོ་མེས་པ་བསྐྱེད་སྒོན་དུ་བཏང་
ནས། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སངས་ཁྲི་པད་ཆཱའི་སྟེང་། །ཅ་བའི་སྒྲ་མ་སྐབ་དབང་རྟོ་
རྩེ་འཆང་། །མཆན་དཔེའི་གཟེ་འབར་གསེར་གྱི་ལྷན་པོ་ལྟར། །ལྷ་བས་མི་ངོས་ས་
རྟོ་རྩེའི་སྒྲིལ་གྱང་བཞུགས། །གནས་ལྡེའི་ཡི་གེ་ལྷ་ལས་འདྲ་ཟེར་འཕྲོས། །ཆོས་གྱི་
དབྱིངས་ནས་སྐབས་གནས་མ་ལུས་པ། །སྐྱུན་བྲངས་ཐིམ་པས་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་
གྱུར། །དད་གདུང་བླ་པོས་སྒོ་གསུམ་གྱིས་བྱག་འཆལ། །མཆོད་ཆོགས་ཀུན་འབུལ་
སྤྲིག་ལྷང་ཐམས་ཅད་བཞགས། །རང་གཞན་དགེ་ལ་ཡི་རང་སྤྲིད་མཐའི་བར། །ཐུ་
ངན་མི་འདའ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ། །ཆོགས་གཉིས་ཅི་བསགས་བྱང་ཚུབ་
ཆེན་པོར་བསྟོ། །སྐྱོབ་པ་སྤྲུགས་རྩེ་ཆེ་ལྷན་མཐའ་ཡས་པས། །འབྲེན་བའི་ཡུལ་དུ་མ་
གྱུར་བདག་སོགས་གྱི། །རེ་གནས་གཅིག་བྱ་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་མཆོག་ །ངེས་པ་ལྷ་
ལྷན་རྩེ་བཞིན་བཏན་པར་བཞུགས། །བསྐྱུན་པའི་སྐྱོར་བཞུགས་སྐྱོན་པའི་གསུང་
ཀུན་ལས། །ཕྱི་རོལ་གྱུར་བདག་ངན་འགྲོའི་གཡང་ས་ལས། །སྐྱུར་དུ་བྲངས་ནས་
ངེས་ལེགས་བཅན་ས་དེར། །སྐྱུར་དུ་བྲོངས་ཤིག་སྒྲ་མ་སྤྲུགས་རྩེ་ཅན། །བཀའ་
དང་གདམས་དག་ཀུན་གྱི་སྟོང་པོའི་དོན། །འཆད་ལ་དབང་འབྱོར་བྱམས་པའི་
སྤྲུགས་མངའ་བ། །ལུས་སྒོག་ཡལ་བར་དོར་ནས་མགོན་ཁྲོད་གྱི། །བཀའ་བཞིན་
བསྐྱབས་ཏེ་ཚུལ་བཞིན་མཉེས་བྱེད་ཤོག །དོན་གཉིས་སྐྱབ་པའི་མ་སྐྱུན་རྒྱུན་ཀུན་
ཆང་བ། །རྟེན་འདི་ཤིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་ཤེས་གྱུར་ནས། །ངེས་འབྱུང་བྱང་མེས་ལྷ་བ་
ནམ་དག་གིས། །དོན་ལྷན་སྟོང་པོ་ལེན་པར་བྱིན་གྱིས་ཚོབས། །རང་བདེར་སྟེན་པ་

དུག་གི་མེ་ཏོག་ལྟར། །མཐོང་ནས་ཕྱིན་དུག་བསྐྱ་བཞི་རིམ་གཉིས་ཀྱི། །བདུད་ཅིས་
བདག་བརྒྱད་ལེགས་པར་བཀའ་བྱས་ནས། །འགྲོ་ཀུན་སྲིད་ཞིའི་རྒྱད་པ་ལས་སྒོལ་
ཤོག། །ཡང་ཡང་སྲིད་པའི་ལྷལ་རིང་འབྲམས་པ་ན། །ཡོངས་འཛིན་སྒྲ་མས་དགེས་
བཞིན་རྗེས་བཟུང་ནས། །རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀུན་གྱི་རྣམ་ཐར་རྣམས། །རྗེ་བཞིན་
བཟུང་ནས་འགྲོ་བའི་སྐྱབས་གྲུང་ཅིག།

ཅས་པ་འདི་ནི་སྒོས་ཁང་དགེ་སྒོང་སྒོ་བཟང་ཆེ་རིང་སྤྲན་གཉིས་ཀྱིས་དོན་གཉིར་ཆེན་
པོས་བསྐྱལ་བ་ལྟར་བྱམས་པས་བྲིས། །མདྲའི། །

༡༡། །རྗེ་རྗེ་འཆང་དོན་ཡོད་མཁས་བྱའ་དཔལ་བཟང་པོའི་
རྣམ་པར་ཐར་པ་བདེ་གསེགས་གཞུང་ལམ་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༩ ན་མོ་གྲུ་ཅུ་བཟོ་རྒྱ་ར་ཡ། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་ལ་པན་འགྱུར་བའི། །སྐྱ་
གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་དོན་ཡོད་པ། །མཁས་དང་བྱའ་པའི་རྣམ་ཐར་གཙང་མ་
ཡིས། །ཡོངས་རྫོགས་བསྐྱར་པ་འཛིན་པ་དེ་ལ་འདུད། །གང་ཞིག་སྤྲིང་རྗེའི་ཅ་བ་བརྟན་
པོ་ལས། །སེམས་བསྐྱེད་ལྷུ་གུ་སྤྲིན་པའི་རྒྱལ་སྤྲས་སྒྲོད། །ཆོགས་གཉིས་ཡལ་འདབ་

རབ་རྒྱས་སྐྱ་གསུམ་གྱི། །འབྲས་བུས་སྤྱོད་ཞིའི་དབུལ་སེལ་དེ་ལ་འདུད། །ཟུང་
འཇུག་མཚན་དཔེའི་དཔལ་འབར་སྤྱོད་པའི་མིག། །སྤྱིབ་བྲལ་ཚོས་དབྱེངས་མཁའ་
ལ་རྟག་འཆར་བའི། །སྤྲང་བརྟན་སྤྲལ་བཟང་འགྲོ་འདིའི་ཡིད་གྱི་མཚོར། །མོས་བ་རི་
བཞིན་འཆར་བ་དེ་ལ་འདུད། །སྤྲ་ཚོགས་ཁམས་དང་མོས་བ་རི་བཞིན་དུ། །ཚོལ་མེད་
ངང་གིས་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར། །རྟོག་གཤེད་སྤོངས་དང་དག་གི་ཡུལ་མིན་ན། །བདག་
འདས་རི་ལྟར་བསམ་ཞིང་རི་ལྟར་བརྟོན། །དེ་ལྟར་ཡང་བདག་ཅག་ཐ་མལ་པའི། །སྤོ་
དང་འཚམས་པར་སྤྲ་ཚོ་འདི་ཉིད་ལ། །འཁྱུངས་ནས་སྤུབ་བརྟན་འཛིན་སྤྱོད་སྤེལ་བའི་
ཚུལ། །རང་གཞན་དད་པའི་གསོས་སུ་ཅུང་ཟད་འཆད། །གང་དག་ཆགས་སྤང་དུག་
རྒྱས་ཡིད་སྤོས་པས། །དམ་བ་རྣམས་དང་དམ་པའི་ཚོས་རྣམས་ལས། །སྤྱི་རོལ་གྱུར་
བ་ཅིང་སྤྱོད་སྤྲ་བརྟོན་གྱིས། །སྤོལ་བར་སྤྲ་བ་དེ་དག་བཏང་སྤོལས་མཛོད། །སྤུབ་
དབང་སྤྲ་བའི་སང་གཤེད་བརྟན་པའི་གནད། །རི་བཞིན་མཁྱེན་ནས་རི་བཞིན་བསྐྱབ་
མཛོད་ལ། །ཨ་ཉི་ལ་དང་ཀུན་མཁྱེན་ཚོང་ཁ་པའི། །རྗེས་སུ་སྤོབ་འདོད་དེ་རྣམས་
གྲུས་པས་ཉོན། །རི་སྤྱོད་དུ། །ཤིན་ཏེ་གྱི་རྒྱུད་ལས། །གང་ཉིད་རྟོ་རྟོ་སེམས་དཔའ་
ཞེས། །དེ་ཉིད་སྤོབ་དཔོན་གཟུགས་སུ་འཛིན། །སེམས་ཅན་པན་གདགས་དམིགས་
ནས་ནི། །ཐ་མལ་བ་ཡི་གཟུགས་སུ་གནས། །ཞེས་དང་། །རྟོ་རྟོ་གྱུར་ལས་གྱུར་། །མ་
འོངས་ཐ་མའི་དུས་སུ་ནི། །དེ་ཉིད་སྤོབ་དཔོན་གཟུགས་སུ་གནས། །དེ་ཡིན་སྤྲུལ་དུ་
ཡིད་སྤོས་ལ། །དེ་ཆེ་དེ་ལ་གྲུས་བ་བསྐྱེད། །ཅེས་རྟོ་རྟོ་སེམས་དཔའ་འཕྲོ་འཆར་
རང་ཉིད་སེམས་ཅན་ལ་པན་གདགས་པའི་དགོས་པ་ཉི་བར་དམིགས་ནས་ཐ་མལ་

པའི་གཟུགས་སུ་གནས་པ་དང་། དེ་ཡང་ཚོད་དུས་ཀྱི་ཐ་མ་འདི་ལྟ་བུར་དོན་རྒྱུ་འཆང་
དངོས་སུ་བྱོན་ཀྱང་གདུལ་བྱ་ཐ་མལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་སུ་མི་མཐོང་བས་ཐ་
མལ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་གཟུགས་སུ་འབྱོན་པ་དེ་ཉིད་དོན་རྒྱུ་འཆང་ཡིན་
པར་ངོ་ཤེས་པར་གྱིས་ལ་ལུས་སེམས་གྲུས་པ་བསྐྱེད་ཅིག་ཅེས་རྒྱལ་བ་དོན་རྒྱུ་འཆང་
རང་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར། དོན་རྒྱུ་འཆང་དབང་ཐ་མལ་པའི་གཟུགས་སུ་བྱགས་
རྗེ་ཆེན་པོས་བྱོན་པ་མཆོན་བརྗོད་པར་དཀའ་བ་བཀའ་བྱིན་གསུམ་ལྡན་དོན་ཡོད་
མཁས་བྱུང་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་སྟན་པ་དབྱར་རྗེའི་སྐྱུ་ཕྱོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
འགོངས་པས་སྐལ་ལྡན་མདོངས་མཐའ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་ལ་རབ་ཏུ་སིམ་པའི་བདེ་
བ་སྦྱེལ་ཞིང་མཁས་པ་དང་བྱུང་པའི་དབང་ལྷན་གྱུན་གྱི་སྒྲ་ན་བཅུན་པ་དང་བཟང་
བའི་གཟི་བྱིན་རིན་ཆེན་ལྷན་པོ་ལྟར་ལྷན་པ། ཡངས་པའི་ས་ཆེན་པོ་ཆོས་བཞིན་དུ་
སྐྱོང་བའི་རྒྱལ་པོ་ལུགས་གཉིས་ལ་མཁུན་པའི་སྤྱན་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཡངས་པ་
དབྱང་གི་ཆོགས་ཡན་ལག་བཞི་པའི་དྲག་ཤུལ་གྱིས་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབྱང་གི་ཆོགས་
ས་འོག་ཏུ་ཡིབ་པར་བྱེད་པ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་ཡན་ལག་མཆོག་གིས་ཞབས་སེན་
གྱི་བསྐྱེད་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དེ་བསུང་འཕྲོ་བ་ལ་ལན་བརྒྱར་བཏུད་ཀྱང་ཁེངས་པའི་དེ་ཅམ་
ཡང་མི་མངའ་ཞིང་། ལེན་ཏུ་དམན་ཞིང་ཉམ་ཐག་པའི་འཕྲོ་བ་གྱུན་ལ་སྤྱན་འབས་ལྟར་
གཅེས་པར་འཛིན་པ། རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ལྟར་ལུང་དང་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་
གྱི་ལོར་བུས་སྤྱག་ཀྱང་བྱིར་མི་མདོན་པ། བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་བྱ་བཞིར་ལམ་གྱིས་
ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་སྐྱེད་ཅིག་ཀྱང་གཡེལ་བ་མེད་པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་པ་ནམ་

མཁའ་ལྷར་རྒྱ་ཆེ་བ་དེས། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། བསྟན་བཤམ་ཆེན་མཆོག་གིས་
མ་ཁྲབ་བཤམ། །ཁྲབ་ཀྱང་ཉམས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱོགས་དེར་ནི། །སྤྱིང་ཐེ་ཆེན་པོས་
ཡིད་རབ་བསྐྱོད་པ་ཡིས། །པན་བདེའི་གཏེར་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པར་ཤོག། །ཅེས་
གསུངས་པ་ལྷར་སྐབས་དེར་ཐེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་སྐྱབ་པའི་བསྟན་
བཤམས་དམའ་བ་གསོ་བར་བཞེད་ནས་བསམས་བཞེན་དུ་མ་དག་པའི་ཞིང་འདིར་
སྤྱི་བ་བཞེས་པའི་གནས་ནི། འཕན་ཡུལ་རིག་པའི་འབྱུང་གནས་སུ་གྲགས་པ་བཀའ་
གདམས་པའི་བསྟན་འཛིན་ཆེན་པོ་སྐྱབ་པ་ལྷ་ཀྱང་དབང་ཕྱག་དང་། མོ་ཉོ་བ་རིན་ཆེན་
གསལ། །ཁམ་པ་ལུང་བ། །ལ་ར་བ། །མྱང་ཐང་བ། །གབ་བ། །རྒྱ་ལྷགས་རི་གོང་ཁ་བ་
སོགས་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་འཛོམ་པའི་དམ་པ་ལ་ལ་འབྱུངས་ཤིང་ལ་ལས་
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་ཡུལ་ཀྱི་སྤྲད་ཆ་ཅུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ན། ཅུ་སྐྱོར་བ་ཞེས་
པའི་བྲིམ་གྱི་ཐེ་མོ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ལུགས་ལ་མཁས་ཤིང་སྤྱིང་དཔའ་བ་ཡབ་ཆེ་
རིང་ལྷ་སྤངས་ཞེས་བ་དང་། ཡུམ་ཨ་སངས་ཞེས་བྱ་བ་གཡོ་སྤྱི་ཅུང་ཞིང་ངང་རྒྱད་
དལ་བ་ཏ་ཅང་ཕྱག་པ་དང་དབུལ་བ་གཉིས་ཀའི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ་ལ་སྤྲས་སྤྱི་མཆེད་
བདུན་འབྱུངས་པའི་གསུམ་པ་མཆོད་དབང་ལྡན། ཞེས་པ་མས་བཏགས་པ་འདི་ཉིད་
ཡིན་ལ། དམ་པ་འདི་ཡུམ་གྱི་མངལ་དུ་ཞུགས་པ་ནས་བྲིམ་དུ་བཀྲ་ཤིས་པ། ཡུམ་
ལུས་སེམས་བདེ་བ། །ཁང་པ་ལ་འཇའ་ཡང་ཡང་ཟུག་པ་སོགས་དགེ་མཆོད་དུ་མ་
གྱུར་ཞིང་ལྷགས་མོ་པག་ལོའི་གཟའ་ཆེས་འཕྲོད་སྦྱོར་བཟང་བ་ལ་རང་དང་ཡུམ་
ལ་ཟུག་རྒྱ་མེད་པར་བདེ་བར་སྐྱབ་བལྟམས་སོ། །དེ་ལྷར་ན་དེའི་ཆེ་དཀར་ཕྱོགས་ལ་

དགའ་བའི་བར་སྤང་གི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས། ཚོད་དུས་འཁོར་བའི་འདམ་ཁྲིད་ཨ་སངས་
ཀྱི། མངལ་སྤྱབས་རྒྱ་ལས་གྲོལ་བའི་བད་དཀར་འདིས། མཛོད་སྤགས་གཞུང་ལྷགས་
འདབ་སྤོང་བཞད་བ་དང་། ཉམས་ཉོགས་ཟེུ་འབྱུང་ལ་ལྷན་ཅིག་བྱེད། འདི་ཡིས་
སྐལ་ལྷན་བྱང་བ་ཆོས་བྱེད་ཅིང་། ཡང་ཆོའི་དཔལ་ནི་དབེན་པར་དེངས་བའམ། ཡང་
ན་འཛིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་སྤྱི་བོས་བཀྱར། བྱབ་བསྟན་ཡངས་པའི་ས་འདི་མཛེས་པར་
བྱེད། ཅེས་བསྤགས་བ་བཛོད་དམ་སྟམ་མོ། སྤྱི་བསྟན་ནས་གཞོན་ཏུ་སྤྱི་མི་ཤེས་
པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་། སྤྱིས་རབས་ལས། དག་དང་མི་དགའི་ལས་རྣམས་
གོམས་བྱས་པས། མི་རྣམས་ལ་ནི་འདྲིས་བ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར། དེ་ལྷ་བྱ་དག་ཆེད་ཏུ་
མ་བསྐྱེམས་ཀྱང་། སྤྱི་བ་གཞན་ཏུ་མི་ལམ་ལྷ་བྱར་སྤྱོད། ཅེས་གསུངས་བ་ལྷར་སྟོན་
གྱི་གོམས་པས་མི་རྟག་བ་དང་། སྤོང་བ་དང་། སྤྱིང་བཅེ་བ་རྣམས་བྱམ་ནང་གི་མར་
མེ་ལྷར་གསལ་ཞིང་ཅུང་ཟད་སྤྱི་ཤེས་བ་ནས་བཟུང་། བྱིས་བ་ཐ་མལ་པའི་ངང་ཚུལ་
ལས་འདས་པའི་སྤྱོད་ལམ་རྟོལ་སྤྱིལ་གྱང་མཛད་ནས་སྟོམ་པའི་རྣམ་བ་དང་། བྱིས་
བ་གཞན་ལ་ཆོས་འཆད་པའི་རྣམ་བ་དང་། འབྲུ་སྟོན་སོགས་ལ་སྤྱིང་བཅེ་བའི་རྣམ་བ་
མཛད་ཅིང་། འཐབ་ཚོད་དང་ཞིང་ལས་སོགས་ཁྲིམ་གྱི་བྱ་བ་ལ་ཡིད་གཏིང་ནས་སྟན་
བ་ཞིག་ཡོད་པར་སྤང་ལ། ལོ་བྱག་བདུན་གྱི་སྐབས་ཤིག་སྤྱགས་མ་འཆོ་བར་བྱིན་
པས་ཆུ་དོང་གཏིང་ཟབ་བ་ཞིག་ཏུ་སྤྱང་ནས་འཆི་ལ་ཉེ་བ་བྱང་བའི་ཆོ། མི་ནག་པོ་བ་
ལང་གི་མགོ་ཡོད་བ་ཞིག་གིས་ཆུ་ནས་བཏོན་པའི་སྤང་བ་བྱང་བས་ཆུ་ནས་ཐར། དེའི་
རྗེས་སུ་བསམས་བ་ན། དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བར་འདུག་གསུང་།

དེ་ནས་བསམ་མཐོན་ཅུང་ཟད་ཆེད་པ་ནས་བརྩམ་གྱི་གནས་རྒྱུ་བྱི་ཆེད་ཅེ་བ། འུ་
ཕག་གི་སྤྱ་གྲུ་སོགས་ཀྱི་དུ་སྐད་ཅེ་རེ་བ། ཆོང་ཞིང་ལས་སོགས་སྒྲིང་པོ་མེད་པ་འདི་
དག་དོར་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཞིག་བྱས་ནས་འདི་བྱི་གཉིས་ཀར་འཆེངས་པའི་ཆོས་
ཕྱིག་རང་བྱེད་བསམ་(ལ་པ་) ཉིན་མཆོན་འཁོར་མར་ཡོད་པའི་ཆོ། ལྷག་ཅེ་ཞབས་
བྱུང་དོན་རྒྱུ་ཀྱུ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཞོག་གུར་སྒོན་དུ་ཐོ་བཙུན་བཞི་བཙུ་ཞེ་ལྷ་དགོས་
པའི་བཀའ་མེབས་པས་པ་མས་དགྲེས་བཞིན་གནང་སྟེ། སྒོན་གྱི་ཁམས་པ་ལྷ་ལོའི་
གདན་ས་ཞོག་གུར་སྒོན་དུ་དགའ་ལྡན་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་སྒོ་བཟང་དོན་ཡོད་ཅེས་བའམ།
རྣམ་དག་དོན་རྒྱུ་ཀྱུ་ལ་ལྷ་ནས་གདན་བྲངས་པའི་བྱུང་དུ་བསྟེན་ཏེ་གཙུག་
ཕུད་ཕུལ་ཞིང་མིང་གནང་། དེ་སྐབས་རྒྱུ་ཀྱུ་ལ་ལྷ་ནས་ཐོ་བཙུན་རྣམས་ཀྱི་མིང་ཡིག་ཕྱག་ཏུ་བསྐྱམས་ནས་
གསལ་ཡང་ཕྱིར་མི་མཐོན་པར་མཛད་པས་བྱིས་པ་གཞན་བྱིས་སྐྱུགས་མཐོང་བྱེད་
པ་ལ་ཞབས་བྱུང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་སྤྱ་གྲུ་སྐྱུགས་པ་འབྲ་བ་འདི་འབྲ་ལ་མཐར་ལེགས་པོ་
འོང་གསུང་། ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཐོ་བཙུན་རྣམས་ཀྱི་མིང་ཡིག་ཕྱག་ཏུ་བསྐྱམས་ནས་
སྐྱུགས་སྒོན་ཡང་དག་མཛད་དེ་སོ་སོར་གནང་ནས། དོན་ཡོད་མཁས་བྱུང་སྤྱ་ལ་བྱུང་
གསུང་། དེད་ལ་བྱུང་ཁྱུས་པར། མདུན་དུ་ཕྱོག་གསུངས་ནས་རྒྱུ་ཀྱུ་ལ་འདི་པའི་དབྱ་ལ་
ཕྱག་གིས་བྱིལ་བྱིལ་མཛད་ནས་འདི་ལ་གཞན་ལས་ཁྱུང་པར་འཕགས་པ་ཞིག་འོང་
གསུངས། དེ་ནས་མཆོམས་ཕྱིག་ན་སྒྲར་ཐོ་བཙུན་རྣམས་ལ་བ་རྒྱུ་ལ་བ་གཉིས་པའི་
གདན་ས་འབྲོག་རི་པོ་ཆེ་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་ཀྱུ་ལ་པའི་སྤྱིང་དུ། ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་
བྱིས་མཁན་སྒོ་བ་བྱུང་འབྲེལ་མཛད་ནས། བསྟན་པ་ལ་འབྲུག་པའི་སྒོ་དམ་པ་སྐྱབས་

སུ་འགྲོ་ཚེས་བྱེད་དུ་མཛད་ནས་ཡོངས་རྫོགས་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་པ་དང་། བར་
མ་རབ་བྱུང་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་མཐུག་ཆོག་དང་བཅས་པ་ལེགས་
པར་སྦྱལ་ཅིང་། སྤྱང་སྟོན་དག་པ་གཞིར་བཞག་པའི་སྟེང་ནས་ཐོས་བསམ་སྟོན་
གསུམ་གྱིས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་སྤྲལས་གྱི་བསྟན་པ་ལ་བགོ་སྒྲུལ་མ་པམ་པ་ལེན་
དགོས་ཚུལ་གྱི་བསྟུན་བྱ་ནས་ཉན་དུ་གནང་ངོ་། །སྟོན་གོམས་ངེས་འབྱུང་རྟ་བདུན་
གྱིས་བྲངས་ནས། །རྣམ་དག་སྟོན་ཁྲིམས་གཟི་བྱིན་རབ་འབར་བའི། །དོན་ཡོད་མཁས་
བྱུང་བ་སྟོའི་གཉེན་འདི་བྱུང་། །འདིག་རྟེན་དགེ་ལེགས་སྤྱང་བས་བྱུང་བར་མཛད་། །

དེ་ནས་མཁན་པའི་གསུང་སྟོང་ལ་གཅེས་པར་འདྲིན་པས་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་
གི་ལྷུང་བས་མ་གོས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་པོ་ཆེ་མིག་འབྲས་ལྟར་བསྟུངས་ཤིང་།
ཀུར་སྟོན་དུ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞི་མ་སྟོག་སྟོབ་པའི་སྟོབ་དཔོན་དགེ་སྟོང་ཆོས་
བྱུང་ཅེས་པ་བསྟེན་ནས་སྟུངས་པས། རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་སྟོག་ལ་ཤིན་ཏུ་བྱང་
བར་བྱུང་ཅིང་། སྟོབ་དཔོན་དེ་ཉིད་བསྟེན་ནས་ཆོགས་འདོན། ཆོས་སྟོང་། གསང་
འདུས། འདིགས་བྱེད། ཀུན་རིག་། བསྐྱང་གསོ་སོགས་ལ་ཤིན་ཏུ་བཅོན་པར་མཛད་
པས་སྟོག་གྲུ་བ་གཞན་རྣམས་ལས་སྤྱ་བར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མཛད་དོ། །ལྷ་མོའི་
བསྐྱང་བ་འདྲིན་སྐབས་མདོན་རྟོགས་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོའི་གཟིགས་སྤྱང་
བྱུང་བ་ལ་བྱེད་དངངས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཞིང་དེ་ཚུན་ཆད་ལྷ་འདིས་འཕྲིན་ལས་བསྟུབས་
པའི་རྒྱ་མཚན་མང་དུ་ཡོད་གསུང་། འདིགས་བྱེད་དང་ཀུན་རིག་སོགས་གྱི་བདག་
མདུན་གྱི་སྟོན་ཚུལ་དང་། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་པ་སོགས་དེ་སྐབས་སྟོ་ལ་འཆར་

བ་ཕྱིས་སྤྱོད་པས་མས་ཆེ་ཚུ་ལ་མ་བྱུན་བྱུང་འདུག་གསུང་ཞིང་། དེ་སྐབས་སྤྱོད་ཅིང་
སྤྱོད་ཅིང་བརྒྱུ་ཁག་ལ་མེད་པས་དུས་བཀའ་འགྲུང་དེ་ལྟར་པོ་ཆེ་ལྷན་སྤྱོད་གནང་བའི་
ཆེ་སྤྱོད་ཀྱི་བྱུང་བ་ལས་འབྲས་དང་བྱུང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ། སངས་རྒྱུས་དང་བྱུང་
སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སོགས་ངོ་མཆར་བའི་ཆོག་དང་དོན་ཐུགས་ལ་བརྩེད་ནས་གྲུང་
སེང་སྐབས་གཞན་ལ་བཤད་པས་སྒྲ་མ་བཟང་པོས་ཆོས་བཤད་པ་ལྟར་སྒྲ་ཐོགས་
ནམས་ཀྱིས་གྲུས་པས་ཉན་ཅིང་རང་གཞན་ཀྱི་སྒྲོ་སྤྱོད་འགྲུང་ཐུབ་པ་ཡོད་གསུང་། ཡང་
དེ་དག་གི་སྐབས་སྤྱོད་ནས་འཆི་ཆ་མེད་ལྟར་ལྟར་བྱུང་ཞིང་དེས་རྒྱུན་བྱས་ནས་གནས་
ཐོགས་ཡོངས་སྤྱོད་གང་ལ་ཡང་ཡིད་བརྟན་མེད་པ་སྤྱི་དུ་སྤྱིང་སྤྱིང་ལངས་པ་འབྲས་བ་
བྱུང་ནས། ཆོགས་བར་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲ་ཐོགས་དང་ཡོང་གཏམ་ཅིང་འདོད་དོར་ནས་
གཅིག་ཕྱུང་རང་ལ་གཤམ་ས་འཆོལ་དགོས་པ་བྱུང་བས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཞུགས་པ་ཡིན་ནས་
སྤྱི་ལ་བྱུང་ཡང་མེད་པར་མཆིས་གསུང་། དེ་ལྟར་དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་པ་ནས་བརྒྱད་པ་
པའི་བར་གྲུང་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོགས་འདུ་འབྲིམ་ཞིང་སྐལ་མཉམ་ཀྱི་གདུལ་བྱ་སྤྱིན་པ་དང་།
དགོན་པའི་སྤྱོད་ལས་སྤྱོད་ལོ་སྤྱི་ལ་བཞུགས་པར་མཛད་ནས། ཐུགས་ལ་ད་ནི་ལོ་ཡང་
མང་རབས་སོང་འདུག་ཉེན་བཟང་པོ་འདི་འབྲས་བ་རྟེན་ནས་གཏན་ཀྱི་འདུན་མ་ཞིག་
མ་སྤྱོད་པས་བར་ཞིན་གྱོང་ཆེ་བས་སེམས་རྒྱུད་འདུལ་བའི་ཆོས་ཞིག་ལ་སྤྱོད་པ་སྤྱིང་
པོར་བྱེད་དགོས་པ་འདུག །དེ་ལ་སྤྱོད་པ་བྱེད་ཐུགས་མ་ཞོར་བར་ཞེས་པ་གཤམ་ཆེ་
བ་འདུག་པས་སྤྱོད་དོར་ཀྱི་གནས་སྤྱོད་པ་ལ་འབྲུལ་པ་མེད་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཀའ་
དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་ཆོག་སྤྱི་ཅམ་མེད་པར་མཁས་པ་བསྟེན་ནས་སྤྱོད་

དགོས་པར་འདུག་སྟེ་སེམས་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པ་བྱང་བས་རྒྱ་བྱས་ཏེ། ཁམས་གསུམ་ན་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བོ་ཆེའི་སྤྲུལ་ལྷན་དེར་གྲག་པ་འབྲོག་རི་བོ་ཆེ་དགའ་ལྡན་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྱིང་དུ་དཀའ་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་སོས་པ་ངོམས་པ་མེད་པར་འཆོལ་བའི་ངང་པའི་དེད་དཔོན་འདི་དགའ་སྤྱིའི་གཤོག་རྒྱབས་གཡོ་བས་ཞུགས་པར་གྱུར་ཏོ། །རྒྱ་བོད་མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་ཚུ་སྤྱང་ཀུན། །ཀུན་ནས་འབྲིལ་ཞིང་མཁས་བྱ་བ་སྤྱད་དབང་ནམས། །བཤད་སྤྱད་ཅེད་འཛོམས་སྤེལ་དེར་འཁོར་ལོའི་ལག །རྒྱ་བྱལ་ནམ་དཔྱོད་གཤོག་རྩལ་ཅན་འདི་ཞགས། །

དེར་གྲ་ཆང་གོང་བྱང་ཅེའི་འཆད་ཉན་ལས་ཐོག་པ་མཁས་པའི་དབང་པོ་སློབ་ཐབས་དགེ་ལེགས་ཀྱི་ཞབས་སོར་ཀྱི་བརྒྱ་སྤྱི་བོའི་ཅོད་བན་དུ་བཞེས་ནས་རིག་པའི་སློབ་འབྲེད་བསྐྱས་གྲ་ཁ་དོག་དཀར་དམར་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཉགས་རིག་སློབ་རིག་གི་བར་ལ་ཅི་བཞག་འཛིན་པ་དང་སྤྱོད་བལ་སྤོད་པར་བསྐྱལ་ཐོ་རེངས་རྒྱར་བསུས་ནས་འབད་ཅིང་། དམ་བཅའ་བསྟོ་སྤེང་ལ་འབྲགས་ལྟོགས་གང་ལ་ཡང་མ་བལྟོས་པར་འབད་བས་ལོ་གསུམ་ཀྱི་ནང་དུ་དེ་དག་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་གྱུར་ཅིང་། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སློན་གནས་སུ་བྱེད་པ་བྱང་། གཙོ་བོར་ཆོས་ཀྱི་འགྲེམས་པའི་བར་ནམས་སུ་ཁྱི་རིན་བོ་ཆེ་སྤྱིན་པ་རྒྱ་མཚོའི་སྤྲུལ་ཞབས་ནས་བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བཤད་ལུང་ཐབ་རྒྱས་སུ་གསན་ཅིང་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་གྲ་བཞིར་ལམ་ཀྱིས་འབྲེད་བའི་ཆོས་ལུགས། རོ་བོ་རྩེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤའི་ནམ་ཐར་གཙང་མ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཅོང་ཁ་བས་ཉམས་བཞེས་མཛད་རྒྱལ་མ་འཕུགས་པ་རྩེ་རང་དངོས་སུ་མཛལ་ཡང་དེ་པན་

ལ་གཏུགས་རྒྱ་མེད་པ་འདི་འབྲ་ཡོངས་འཛིན་ཆད་ལྡན་གྱི་ཞལ་ལས་དངོས་སུ་ཐོས་
པ་འདི་མི་ལས་མིན་ན་རུང་། འདི་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལས་ཆང་ལ་མ་ནོར་བ་ཞིག་ལ་
ཆེ་དང་སྐྱབ་པ་སྟོམས་པ་ཞིག་མ་བྱས་ན་རིག་པ་ལྟར་སྤང་འགའ་ཞིག་ལ་མགོ་འགས་
འགས་སུ་ཚོད་ཀྱང་ཆོས་སུ་འགོ་དཀའ་བ་འདུག་སྟེ་སྟོ་ཤིས་དང་དད་པ་དང་སྐྱབ་
པ་བྱེད་འདོད་ནམས་འབྲན་པས། ཆོག་མཆོས་ལྷ་འགོ་འདུག་གང་གི་ཆེ་ཡང་ཆོས་
བྱེད་ཡོང་མེད་པར་ཤི་ན་རི་ཙུག་བྱེད་སྟེ་སྤྱད་པར་མི་ཚུགས་པ་ཅམ་བྱུང་
ཞིང་། བྱི་རིན་པོ་ཆེ་འདི་པ་དང་། མཛོན་དགའ་སྐྱུ་སྐྱུ་ངག་དབང་ཕུན་ཆོག་པ་དང་།
བྱི་བྱར་བཞུགས་བྱ་ཉི་མོ་བཟང་དོན་ཡོད་དཔལ་བཟང་པོ་ནམས་ལ་ཆོས་བཀའ་ཅི་
རིགས་པ་གསལ་ཞིང་སྤྱགས་གཉེར་ལ་བཙོན་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་སྤྱན་ནས་འབྱུང་ནད་
ལ་བྱོལ་ཏེ་ཞོག་ཏུ་མེ་ངོ་གཉིས་ཅམ་བཞུགས་དགོས་བྱུང་བས་བསྐྱབ་སྦྱོང་ལ་ཤིན་ཏུ་
གཞོད་པར་གྱུར། དེ་སྐབས་ལྷ་པ་ཞིག་གིས་ཆོས་སུ་ཉི་ཞིག་བྱིན་པ་མིས། དེ་སྐར་ཞོག་
ཏུ་བསྐྱད་ནས་ཆོས་འཆད་པ་འདི་ལ་ལྟ་བ་འདུག་གསུང་། དེ་ནས་འབྱུང་ནད་ཐག་
ཆོད་ནས་སྤང་ཡང་དགའ་ལྡན་དུ་སེབས་ནས་སྤང་རྒྱན་ལྟར་ཆོས་ལྷ་འགྲིམ་ཞིང་པར་
བྱིན་གྱི་སྐབས་དང་པོ་རྫོགས་པའི་བར་ལ་སྤྱགས་ཚེ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་མཛད་ནས་
ཤེས་བྱིན་གྱི་མདོ་སྤྲེལ་མའི་དོན་ཤིན་ཏུ་དཔག་པར་དཀའ་བ་དག །ཐལ་ངག་ཡང་
དག་དང་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་གིས་གཏན་ལ་པབ་ནས་སྟོ་སྐྱུར་གྱི་མཐའ་གཉིས་སེལ་བ་
ལས་ལྷག་པ་རི་ཕུག་ཏུ་འདག་སྐྱར་ལ་བསྐྱད་ཀྱང་མི་འོང་སྟེ་ནས་ཤིན་ཏུ་སྟོ་ཞིང་
སྤྱགས་བཞེད་ཆེ་བར་ཡོད་པའི་སྤྱན་ནས། གཞིས་དགོན་གྱི་ལས་སྤྲེལ་དགོས་བབ་

པས་སློབ་གཉེར་ལ་ཐུགས་འཕེང་བཞིན་དུ་ཞོག་དུ་བྱོན་ནས་དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་པའི་
ཐོག་དུ་གྱུར་སློན་གྱི་དགོ་སློས་མཛད། དེ་ཡི་ཆེ་ཡང་དགོ་འདུན་གྱི་བཅའ་ཁྲིམས་
རྣམས་ལས་འབྲས་དཔང་དུ་བཞག་ནས་ཉེ་རིང་ཕྱོགས་སྤང་བ་འདོད་སྟེ་འཆོལ་མེད་
པར་ངན་བ་རྣམས་གྱི་གཉའ་བཅག །དམའ་མོ་རྣམས་བྱམས་པས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལྟ་བུ་
མ་ཐུན་རྣམས་གཟེངས་བསྟོད་ནས་དགོན་པའི་མིག་ལྟོས་ལ་ཤིན་དུ་པན་པར་མཛད་
དོ། །ལས་སྟེ་དེའི་སྐབས་རྣམས་སུ་གཞིས་དགོན་གྱི་གྲ་བ་འཆི་བ་ཡིད་ལ་མི་བྱན་པར་
གྲོང་ཆོག་དང་། ཆོང་དང་བུན་བསྐྱེད་ལ་རེམ་རེམ་ནས་སློ་བུར་དུ་འཆི་བའི་ཆེ་གཉེན་
བཤེས་དང་ཆས་ཀ་འདུག་གནས། ཐམས་ཅད་བཞག་ནས་དེ་དག་གི་ཆེད་དུ་བྱས་
པའི་རྒྱུག་བ་རེ་ཐོ་ལས་སྟེ་བ་ཁུར་ནས་རོ་གཅེར་བུར་དུར་ཁོད་དུ་བསྐྱུལ། རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ཆེ་འདི་ལ་འཕེང་བཞིན་དུ་ངན་འགྲོ་སྤྱི་མཐའ་མེད་པར་འབྲུམས་པ་འགའ་རེ་
མཐོང་ནས། གྲེ་མའོ། སྟོད་འདུག་ལས། ཡིད་བརྟན་མི་བྱུང་འཆི་བདག་འདི། །བྱས་
དང་མ་བྱས་མི་སྟོད་པས། །ན་དང་མི་ན་ཀུན་གྱི་ཡང་། །སློ་བུར་ཆེ་ལ་ཡིད་མི་
བརྟན། །ཐམས་ཅད་བོར་ཉེ་ཆ་དགོས་པར། །བདག་གིས་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པས། །མཛོལ་
དང་མི་མཛོལ་དོན་གྱི་ཕྱིར། །རྒྱུག་བ་རྣམ་པ་སྟོ་ཆོགས་བྱས། །མི་མཛོལ་རྣམས་ཀྱང་
མེད་འགྲུར་ཞིང་། །མཛོལ་བ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྲུར། །བདག་ཀྱང་མེད་པར་
འགྲུར་བ་སྟེ། །དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྲུར། །མི་ལམ་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་
བཞིན། །དངོས་སོགས་དང་གང་སྟུང་བ། །དེ་དེ་བྱན་པའི་ཡུལ་དུ་འགྲུར། །འདས་པ་
ཐམས་ཅད་མཐོང་མི་འགྲུར། །རེ་ཞིག་གསོན་ཆེ་འདི་ཉིད་ལའང་། །མཛོལ་དང་མི་

མཛེལ་དུ་མ་འདས། །དེ་དག་དོན་དུ་བྱས་པའི་སྤྲིག་། །མི་བཟད་གང་ཡིན་མཁུན་ན་གནས། །དེ་ལྟར་བདག་ནི་སློབ་བྱུང་ཞེས། །བདག་གིས་རྟོགས་པར་མ་གྱུར་པས། །གཉི་ལྷག་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་གིས། །སྤྲིག་པ་ནམ་པ་དུ་མ་བྱས། །ཞེས་དང་། །མི་ལམ་ལོ་བརྒྱར་བདེ་སྤྱོད་ནས། །སད་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་དང་། །གཞན་ཞིག་ཡུད་ཅམ་བདེ་སྤྱོད་ནས། །སད་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ། །སད་པ་དེ་དག་གཉིས་ཀ་ལའང་། །བདེ་བ་དེ་ནི་ཕྱིར་འོང་མེད། །ཆེ་རིང་ཆེ་མུང་གཉིས་ཀ་ལའང་། །འཆི་བའི་དུས་སུ་དེ་འདྲར་ཟད། །ཅེས་གང་གསུངས་པ་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་འདི་ཡིན་པས། །ཆེ་འདིའི་བྱ་བཞག་ཐམས་ཅད་བཞོལ་ནས་དབེན་པར་སོང་སྟེ་སྐྱབ་པ་སྤྱིང་པོར་བྱེད་དགོས་སྟུམ་དུ་ཞེ་དམ་མང་དུ་མཛད། །དབེན་པར་ཐེབས་པ་ཐག་ཆོད་པའི་ཆེ་མཛེལ་གྲོགས་དང་སྤྱིང་ཉེ་བ་མང་པོས་ཆོག་འགྲིག་མང་པོས་བཞོལ་ན་ཡང་། །རྟག་པ་མེད་པའི་མཛེལ་བཞེས་ཀྱིས། །གཡུང་རྒྱུང་ཆོས་ཀྱང་འཛིག་པར་བྱེད། །བྱིས་དང་སྐྱལ་བ་མཉམ་སྦྱོད་ན། །དེས་པར་ངན་འགྲོར་འགྲོ་འགྱུར་ཏེ། །སྐྱལ་མི་མཉམ་པར་འཁྲིད་བྱེད་ན། །བྱིས་པ་བསྟེན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། །སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་མཛེལ་འགྱུར་ལ། །ཡུད་ཅམ་ཞིག་གིས་དགར་ཡང་འགྱུར། །དགའ་བའི་གནས་ལ་ཁོ་བྱེད་པས། །སོ་སོའི་སྤྲེ་བོ་མགུ་བར་དཀའ། །ཞེས་དང་། །དེས་ཀྱང་བདག་དོན་མ་བྱས་ལ། །བདག་ཀྱང་དེ་དོན་མི་འགྱུར་བས། །བྱིས་ལས་ཐག་རིང་བྱོལ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་སུ་ལ་ཡང་གྲོས་མི་འདྲི་བར་རང་ཐག་རང་གིས་བཅད་ནས། །འཛིག་རྟེན་ཀུན་ནས་གདུང་བཞིན་དུ། །རི་སྤྲིད་སྤྲེས་བྱ་བཞི་ཡིས་ནི། །དེ་ལས་དེ་ནི་མ་བཏེགས་པ། །དེ་སྤྲིད་དུ་ནི་ནགས་

སྤྱི་མོང་། །བཞེས་མེད་འཁོན་པའང་མེད་བྱས་ནས། །ལུས་འདི་གཅིག་སྤྱད་ཐེན་
གནས་ཏེ། །མྱ་ནས་ཤི་དང་འཛར་བ་ཅིས་ནས། །ཤི་ནའང་མྱ་ངན་བྱེད་པ་མེད། །བྱུང་ན་
འཁོར་བ་སྤྱད་ག་ཡང་། །མྱ་ངན་གཞོན་པ་བྱེད་མེད་པས། །འདི་ཡིས་སངས་རྒྱས་
རྗེས་བློ་སོགས། །སྤྱི་ཡོང་གཡེངས་པར་འགྱུར་བ་མེད། །དེ་བས་ཤིན་ཏུ་མདངས་
དགའ་བའི། །ནགས་ཆལ་ཆོགས་རྩེད་བདེ་སྦྱིད་ཅིང་། །གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་ཞི་བྱེད་
པར། །བདག་ཉིད་གཅིག་སྤྱད་གནས་པར་བྱ། །བསམ་པ་གཞན་ནི་ཀུན་བཏང་
སྟེ། །བདག་ལ་སེམས་པ་གཅིག་སྤྱད་ཡིས། །སེམས་ནི་མཉམ་པར་བཞག་ཕྱིར་
དང་། །དུལ་བར་བྱ་ཕྱིར་བཅོལ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱི་ཡོང་དཔེན་པར་
འགྲོ། དཔེན་པར་སོང་ནས་ཡང་ཉམས་ལེན་མ་ཞོར་བ་ཞིག་མ་བྱས་ན། །སྤྱི་ཡོང་དཔེན་
དཔེན་པོས། །བཅོལ་འགྲུས་གཅིག་སྤྱད་བྱས་པ་ངལ་བའི་མཐའ། །ཤེས་རབ་གྲོགས་
ཀྱིས་བསྟེན་ན་དོན་ཆེན་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་། །ཐོས་པའི་རྗེས་འཇུག་སྤྱི་
པ་སྦྱིང་པོར་བྱེད། །སྤྱི་པའི་རྫོང་ལས་ཆོགས་རྩེད་ཐར་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
པས་ལམ་ཆང་ལ་མ་ཞོར་བ་དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཀྱིས་མན་ངག་བྱང་རྒྱུ་ལམ་རིམ་
བྱིའི་དང་། །རྩོ་བོ་བཀའ་གདམས་པའི་སྒྲོག་ཆོས་བདག་པས་གཞན་གཅེས་ཀྱི་བྱང་
སེམས་སྦྱོང་རྒྱལ་གྱི་གདམས་པ་གསུང་བཞེད་ནས། །ཐོག་མར་སྤྱི་ཡོང་རྒྱལ་ཁྱིམས་
འབར་གྱི་གདན་ས་ལོ་དགོན་པར་ཐེབས་ནས། །དགའ་ལྡན་ཅེར་གྲུབ་པའི་དབང་རྒྱལ་
བྱམས་པ་ཆོས་ལྡན་པའི་ཞབས་བྱུང་དུ་བྱོན་ཏེ་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀས་རྒྱལ་བཞེན་
ཏུ་བསྟེན་ནས་དམར་འཁྲིད་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལྷུང་འདྲིན་ཆོས་སྤྱི་ཡོང་གསུང་

བཤད་ཞིབ་པར་གནང་བ། སྟོན་གྱི་སྟོན་གསུམ་དང་བྲལ་བར་གསན་ནས་ལམ་གྱི་ངོ་
བོ་གོ་རིམ་གངས་ངེས། སྤྱན་དངོས་དང་སྤྱན་མཚམས་སུ་ངེ་ལྟར་བྱ་བ་དང་སྟོང་བ་
ཚོལ་བཅས་དང་ཚོལ་མེད་སྟེ་ཚུལ་རྣམས་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་ངེས་པ་རྟེན་པར་མཛད་
ཅིང་། རྗེ་དེ་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གཟིགས་ནས་གཟབས་འབྲིང་
ནན་ཏན་ཆེ་བར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་མལ་གྲོ་ལྟ་ལུང་དུ་ལུང་དང་མཛོན་པར་རྟོགས་
པའི་བདག་ཉིད་རྗེ་བཙུན་བསོད་ནམས་དོན་གྲུབ་པའི་བྱང་དུ་ཕྱོན་ཏེ་སྟོ་སྟོང་དོན་
བདུན་མའི་ཉམས་འབྲིང་དང་སྟོ་སྟོང་སྟུན་བརྒྱད་ཆེན་མོ། མཚོན་ཆ་འཁོར་ལོ། མ་གྱ་
དུག་འཛུམས་སོགས་ཞིབ་པར་གསན་ནས་ཡུན་རིང་ཙམ་བཞུགས། ལྷ་མ་དེས་རྗེ་
འདི་ལ་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་གནང་མང་པོ་དྲིས་པར་ལན་ཟབ་ལ་མཐའ་ཆོད་པ་རེ་རེ་ནས་
ལུལ་བས། ལྷ་མ་དེའི་ཞལ་ནས་འདི་འདྲ་བའི་ཤེས་རབ་འོང་བ་འཕགས་ལུལ་གྱི་བརྟེ་
ཏ་ཞིག་གི་སྟེ་བ་ཡིན་པ་འདྲ་གསུང་། ཤིན་ཏུ་མཉམ་མཉམ་མཛད། དེ་ནས་ཐུགས་
དགོངས་ལ། ད་ནི་སྤར་ནས་སྟོ་ཐག་བཅད་པ་ལྟར་ཐོས་དོན་སྒྲུབ་པ་སྟིང་པོར་བྱེད་པ་
སྐབས་སུ་བབ་བོ་སྟུང་ནས། འཕན་ལུལ་གྲུབ་ཀྱི་སྤར་སྒྲུབ་ཐུག་ཉིང་བ་རྩ་བའི་
སོགས་འཛོམ་པ་ཞིག་འདུག་པ་དེར་ལེབས། བྱང་རྩལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་སྤྱན་བཞིའི་
ཉམས་ལེན་ལ་འབད་བས། སྟོན་ཕྱོན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་
ཡིན་པས་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་རྒྱ་ཡོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་སྟོང་གསུམ་གསེར་
གྱིས་བཀའ་བ་ལས་ཀྱང་དོན་ཆེད་སྟུང་དུ་སྟོ་བ་ཆེར་འཕེལ་བས་ཟས་གོས་དང་འདུ་
འཛི་ལ་དགའ་བ་ཟིལ་གྱིས་ཀོན་པ་བྱུང་། དེར་ཐུགས་དམ་ཤིན་ཏུ་འཕེལ་ཡང་མི་ཆོས་

དང་ཉ་ཅང་ཐག་ཉེ་བས་ཡེར་པར་བྱོན། དེར་ཕྱག་པ་ཉམས་སྒྲོ་བ་མང་དུ་འདུག་པས་
དེ་དག་གང་དུ་བག་མེབས་པ་དེ་དང་དེར་བཞུགས་ནས་ཇོ་འབྲོམ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རྣམ་
པར་ཐར་པ་ཆོས་སྡེ་སྡོད་གསུམ་བཤད་ཆོས་ཅམ་དུ་མ་ལུས་པར། དོན་བསྐྱབ་པ་
གསུམ་རྒྱུད་ལ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་དང་སྤད་པ་
ནི། སྡོན་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས། ཇོ་འབྲོམ་ཡབ་
སྲས་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ཏེ་པ་རྗེས་བུས་ཟེན་པ་ཞིག་མ་
བུས་ན་བདག་དབེན་པར་འོངས་པ་དོན་མེད་དོ་སྟུང་དུ་བསམས་ནས། ཞལ་ལུང་
ལས། མ་དག་སྡོད་ཀྱི་སྡོན་སྤངས་གཟུང་གནས་ཀྱི། །རྣ་བར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་
དབྱངས་སྟོན་པོ། །ཡོངས་འཛིན་ཞལ་གྱི་སྒོ་ལས་ཉེར་ཐོས་པ། །བསྐྱལ་པར་བསྐྱབས་
པའི་བསོད་ནམས་ཐོང་གིས་རྟེན། །ཁྱད་པར་རྒྱ་བོད་མཁས་བྱུབ་མ་ལུས་
པའི། །ཐུགས་ཀྱི་ཉིང་ཁུ་ཆེ་བ་བཞི་ལྡན་ཆོས། །མཆོག་དམན་འགྲོ་ལ་རིས་མེད་པན་
པའི་སྟོན། །བདུད་ཅིའི་སྟུན་ཆེ་གཉིས་པ་རྟེན་དཀའི་ལམ། །ལམ་མཆོག་འདི་འབྲུ་ཐོས་
བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས། །ཉམས་སུ་སྒྲང་བྱར་ཡོད་པའི་སྐྱལ་བཟང་རྣམས། །མཛོག་
རྒྱུང་ཆེ་འདིའི་འདུན་མ་རྒྱང་བསྐངས་ཏེ། །ཞེན་ལོག་སྒྲོ་གས་དག་པོས་རྒྱུད་བསྐྱལ་
ནས། །འདུ་འཇིས་དབེན་པའི་ས་འཛིན་མཐོན་པོའི་ངོས། །སྤང་ལྗོངས་ནགས་ཆལ་མེ་
ཏོག་ཁོར་ཡུག་ཅན། །རྡོ་བའི་སྤྱི་ལ་རྒྱུང་རང་ཕོང་ཁང་བུ་བུ། །བྲིབ་མ་གཉིས་པའི་
གོགས་དང་ལྡན་ཅིག་པར། །སྤང་སྤང་དལ་གྱིས་འབབ་པའི་ཉལ་འགྲོ་དང་། །བག་
མེབས་རི་དྲགས་རྒྱ་བའི་སྤྲད་གཉིས་ལས། །དུ་དུག་གསུམ་བསྐྱེད་པའི་ལོང་གཏམ་

གྲིས། །བསམ་གཏན་ཆེར་མའི་བྱེད་པོ་དམིགས་སུ་མེད། བྱག་དར་ཁྲོད་པའི་གོས་
དང་བསོད་སྟོམས་གྲིས། །ཉེར་འཆོ་དགོར་ནག་དྲུག་རྩུབ་མ་སྤྲགས་པས། རྩམ་དཀར་
དགེ་ལ་བསྐྱལ་ནས་ལུས་ངག་ཡིད། །གཏན་གྱི་བདེ་སྐྱབ་འདུན་མའི་ཡང་ཅེར་
སོན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཞལ་འདོན་གནང་ཞིང་ཤུགས་དྲག་ལ་རྒྱན་རིང་བའི་བཙོན་
འབྲས་གྲིས་གཙོ་ཆེར་སྤྲེས་བུ་རྩེད་ཀྱི་སྐོར་ལ་འབད་ནས་རྒྱན་མི་རིང་ཅེས་
བཞུགས་པས་སྟ་དང་སྒྲ་མས་བྲིན་གྲིས་བསྐྱབས་པའི་མཆོད་མ་ཅི་རིགས་བྱུང་། དེ་
ནས་ལོ་དགོན་པར་ཐེབས་ནས་རེ་ཞིག་བཞུགས་ཤིང་། དེ་ནས་ཀྱང་སྤྱང་འོད་དུ་
ཐེབས། སྤྱིལ་བུ། སྤྲེས་ཀ་ །དགོན་གསར་སོགས་སྟོན་བཀའ་གདམས་པའི་བྱེད་
སྟོང་ཆེན་པོ་རྩམས་གྱི་སྐྱབ་གནས་རྩམས་སུ་ཐས་བསོད་སྟོམས་ལ། གོས་བྱག་དར་
ཁྲོད་ལ། སྤྲན་བཀུས་ཉེ་པོར་བ། གནས་མལ་ཤིང་བྱེད་དང་། ས་སྤྲག་དང་བྲག་སྤྲག། རྩ་
སྤྱིལ་བདག་མེད་རྩམས་སུ། སྟོང་བ་དང་སྟོམ་པ་ལ་དགའ་བས། བདག་གཞན་མཉམ་
བརྗེ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་དང་། རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་དོན་དམ་བྱང་རྩལ་གྱི་
སེམས་ལ་སྤྲན་བཞིར་བཅད་ནས་འབད་པས་སྐྱ་ལུས་དཀར་སྤྲེས་གྲིས་རིད་ཅིང་སྤྲ་ལ་
སྐྱ་པོ་སེང་སེང་པོ་ལ་དབང་པོ་དྲངས་ཤིང་ཐོ་མདོག་བདེ་བ་འི་མ་དང་བཤའ་གཙུག་ཅིང་
ཞིང་གཉིད་རྩེད་བ་འཕགས་པའི་ཁོར་བདུན་གྲིས་སྤྲག་ཅིང་། རང་དུ་ཡང་དག་འཛོག་
གི་དགའ་བདེ་རྒྱས་ལ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་དང་། རྩམ་བྱང་ཕྱོགས་གྱི་རྒྱ་
འབྲས་རེ་རེ་ལ་ཡང་རིག་པའི་འཆར་སྟོན་འབྲས་སྤྲག་སྟོན་ལྟར་འབྲུག་པས་མདོན་པར་
ཤེས་པ་ལྟ་དང་ལྟན་པའི་ལྟའི་བྱེད་སྟོང་ཆེན་པོ་རྩམས་ཀྱང་དཔའ་ཞུས་པར་མཛད་ཅིང་

དབྱར་དགུན་གྱི་དུས་ཚམས་འདའ་བར་མཛད་དོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྲ་སྟེ། ལུས་
གྱི་དཀའ་སྤྱབ་གཙོ་བོ་འདི་ན་སྤྱབ་པ་ནམས། །ཁྲོམ་པའི་ལྷིང་གིས་འོག་ཏུ་སྤྱང་འཕྱར་
ཞིང་། །ནང་གི་ཉེན་མོངས་གདུང་བའི་དཀའ་སྤྱབ་པ། །སྤྱིབ་པ་ཡང་བས་ངེས་ལེགས་
གནས་སུ་འགྲོ། །ཞེས་པའོ། །

དེ་ནས་སྤྱགས་དགོངས་ལ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། དལ་བའི་རྟེན་འདི་ཡིད་
བཞིན་ལོར་ལས་སྟག། །འདི་འབྲུ་རྟེན་པ་ད་ངེས་ཅམ་ཞིག་ཡིན། །རྟེན་དཀའ་འདིག་སྤྱ་
ནམ་མཁའི་སྟོག་དང་འབྲ། །ཚུ་ལ་འདི་བསམས་ནས་འདིག་རྟེན་བྲ་བ་ཀུན། །སྤྱན་པ་
འཕྱར་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་ཐུང་ནས། །ཉིན་མཆན་ཀུན་ཏུ་སྤྱིང་པོ་ལེན་པ་དགོས། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རྟེན་དཀའ་དོན་ཆེ་འདིག་སྤྱ་བའི་ལུས་འདི་ལ་སྤྱིང་པོ་ནམ་པར་
དག་པ་ཞིག་ལོན་པ་ལ། །ཆེ་འདི་བ་དང་རྒྱབ་འགལ་མ་བྱས་པར་བྲ་བཏང་དུ་མིང་
བཏགས་པའི་ཁ་ནས་ཅི་ཡང་མི་དགོས་ཟེར་བ་ལ་སེམས་ལ་ཅིས་ཀྱང་མི་ཆོག་པ་དེ་
ལྟ་བུས་སྤྱིང་པོ་མི་ལོན་པར་མ་ཟད་བྱས་ན་ཆེ་འདིར་གཞན་བསྟུ། །ཕྱི་མར་རང་བསྟུ་
བ་གཉིས་མེད་སེང་གོ་ཞིག་ལས་མི་འོང་བར་འདུག་པས་ཡུལ་ཕྱོགས་དང་ས་ཕྱོགས་
སྤར་རྒྱས་མེད་པའི་གངས་ཉི་མེའམ་(རྩ་ཅ་) རེའམ། །ཁམས་ཕྱོགས་ཞིག་ལ་ཕྱིན་
ནས་ཆེ་དང་སྤྱབ་པ་མཉམ་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་སྟམ་དུ་(སྟོ་སྟོ) ཐག་བཅད་ནས། །འགོ་
ཁར་བཀའ་བྲིན་ཅན་གྱི་སྤྱ་མ་ནམས་ཀྱི་ཞལ་མཛམ། །བྱད་པར་དུ་དགའ་ལྡན་དུ་པ་སྤྱ་
མའི་དདུལ་གདུང་རིན་པོ་ཆེའི་མདུན་དུ་གསོལ་འདེབས་བསྟོ་སྟོན་ཁོ་ཐག་ཆོད་པ་
ཞིག་བྱེད་དགོངས་ནས་དགའ་ལྡན་དུ་བྱོན་ནས། །དདུལ་གདུང་རིན་པོ་ཆེར་མཆོད་

འབྲུལ་གསོལ་འདེབས་མཛད་ནས་བྱང་ཅེ་ཆོས་རྩི་སྒོ་བཟང་དགེ་ལེགས་རིན་པོ་ཆེ་
མཛལ་བར་མེབས་གནས་ཚུལ་རྣམས་ཁྱུས་པས། བྱག་ནས་འདུས་ཏེ་ཁྲོད་ཀྱིས་ཞོག་
གྲུར་སྒོན་གྱི་དགོན་པ་སྒོས་དོར་ནས་ས་ཕྱོགས་གཞན་དུ་ཕྱིན་ན་དེད་རང་གཉིས་གྱི་
ཆོས་དམ་ཆིག་གི་འབྲེལ་བ་ཆད་དོགས་ལྷུངས་ནས་བཀའ་ནན་ཆེ་བ་བསྒྲིག་མ་རྩུས་
པར་བརྟེན། གྲུར་སྒོན་གྱི་རི་ཁྲོད་དུ་སྦྱིལ་པོ་རང་ཤོང་ཞིག་ཏུ་སྐྱབ་པ་མཛད་པ་ཡིན་
ལ། དེ་ཡང་དགྲུང་ལོ་ཉེར་བདུན་བཞེས་པ་གྱི་ལོ་ལ་བབས་པ་ན། སྤྱི་ལུ་ཆུང་དུ་འི་
ལྷ་མིའི་རྒྱ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས། སྤྱི་ལུ་འབྲིང་གི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་ཅ་
བ་ཚུལ་ཁྲིམས། སྤྱི་ལུ་ཆེན་པོའི་བྱང་མེམས་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་ཅ་
བ་ཡང་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། གསང་སྤྲུགས་གྱི་དངོས་བྱུང་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་
གྱི་ཅ་བ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པར་འདུག །ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་བསྐྱབ་པའི་གཙོ་བོ་ཡང་
བསྐྱབ་གཞི་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་ནི་བསྟེན་པར་རྩོགས་པའི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པས། སངས་
རྒྱུ་དངོས་མི་ཡི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བྱང་ནས་བསྟེན་
རྩོགས་གྱི་སྒྲོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ལེགས་སྒོན་དང་། འཛིགས་སྒྱུ་ཅམ་མ་ཡིན་པར།
སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པར་འགྱུར་ངེས་ཤིག་སྒྲངས་ལ་བཅས་མཆོམས་ལྷ་མོ་ལས་ཀྱང་
མ་འདས་པར་སྒོག་བསྒྲོས་བྱས་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། ལམ་སྟན་མོང་པ་དང་སྟན་མོང་མ་
ཡིན་པ་རྣམས་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ་སྟེ། བསྟེན་པར་རྩོགས་པ་ལ་སྒྲོམ་པ་ཆུ་དོན་དུ་
གཉེར་བ་ལྷ་བྱས་བཀྲ་ཤིས་སྟུན་པོར་བྱོན། གཞིམས་ཆུང་ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན་ཏུ་
བསྟེན་པ་ཡོངས་རྩོགས་གྱི་མངའ་བདག་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྒོ་བཟང་ཡེ་

ཤེས་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྲུལ་ནས་ཀྱིས་མཁན་སྟོབ་ཟུང་འབྲེལ་དང་། དཀའ་ཆེན་
བསོད་ནམས་གྲགས་པས་གསང་སྟོན་དང་དུས་གོ་བ་མཛད་དེ། ཟུར་བཞིའི་དཔོན་
སྟོབ་ནམས་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་ཁ་སྟོང་མཛད་པའི་དགེ་འདུན་གངས་ཆང་བའི་དབུས་སུ་
མཆན་སྟོ་བཟང་ཆེ་བརྟན་ཞེས་གནང་སྟེ་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་སྦྱོར་དངོས་
མཐུག་གསུམ་ནམ་པར་དག་པས། ཐོབ་པའི་སྟོང་བདུན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་
ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྟ་བུ་ཀྱི་ཚུ་པོས་སྤྲུགས་ཀྱི་བུམ་བཟང་ལེགས་པར་གཏམས་ནས་
བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆའི་བདག་པོར་གྱུར་ཏེ་འཕགས་པ་ཉེ་བར་འཁོར་སྤར་ཡང་སྤོངས་
འདིར་བྱོན་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏོ། །མཛོན་མཐོངས་ལེགས་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པའི། །ས་
པོན་གྱུང་པོ་སྤྲོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས། །བྱིན་དུག་རིམ་གཉིས་ཡལ་འདབ་རབ་
རྒྱས་ཅེར། །སྒྲུབ་སྤྲུལ་འབྲས་བུས་དུད་འདི་འགོ་བའི་སྤྲུབས། །ཞེས་བྲམོ། །

དེ་ནས་མཁན་ཆེན་བསྟན་པའི་བདག་པོར་སྤྲོ་མ་མཆོད་པའི་འབྲིང་ལུང་དང་།
ཕྱག་དུག་པའི་རྗེས་གནང་སོགས་ཆོས་བཀའ་ཅི་རིགས་གསན་ཞིང་། གནས་མཇལ་
མཆོད་འབུལ་མཛད་ནས་སྤར་ཡང་ཞོག་གི་རི་ཁྲོད་རང་དུ་བྱོན་ནས་སྤྲུབ་པ་ལ་ཅེ་
གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བར་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་འཆོ་བ་གྱུར་སྟོན་ཀྱི་ཆོགས་སྐལ་ཅམ་ལ་
བརྟེན་ནས་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལ་འབད་བ་དང་། བར་སྐབས་ཞིག་ན། སེ་ར་གྲེས་
པ་རབ་འབྱམས་པ་ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཆོ་ཞུ་བ་ཏ་ཅང་མཁས་པའི་སྟན་གྲགས་མི་ཆེ་
ཡང་མཆན་ཉིད་དང་སྤྲུགས་སྤྲུགས་ཀྱན་ལ་འདྲིས་ཆེ་ཞིང་གྱུན་སྦྱོད་གཙང་བ། སྦྱིད་
ལོད་ཞབས་བྱུང་དག་དབང་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་དང་། བཤེས་གཉན་བུམས་པ་

ཆོས་ལྡན་པའི་སྤྲུགས་སྤྲུལ་དམ་པ་དེ་ལ་དབེན་ས་བཀའ་འབུམ་གྱི་ལུང་དང་། བྱང་
ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་དམར་འབྲིད་རྒྱས་པར་གསུན་ནས་ཞལ་ལུང་དང་མན་ཚུན་ཤུན་
སྤྲུང་ནས་ལམ་རིམ་ཉིད་ལ་ལོ་བརྒྱད་དགུ་ཙམ་ཕུར་ཆུགས་སུ་སྤྲད་ས། དེ་དག་གི་
སྐབས་འཆོ་བ་རྩ་དོར་ཆད་པ་ཞེས་གཉིས་གསུམ་ཙམ་ཡང་ཡང་བྱུང་ཡང་། སྤྱོད་
འབྲུག་ལས། ཉ་བ་གཤོལ་བ་ཞིང་པ་ལ་སོགས་པ། རང་གི་འཆོ་བ་ཙམ་ཞེས་སེམས་
བ་ཡང་། གང་དང་ཆ་ལ་སོགས་པའི་གཞོད་བཞོད་ན། འགྲོ་བ་བདེ་ཕྱིར་བདག་ལྟ་
ཅིས་མི་བཞོད། ཅེས་པ་ལྟར་དགོངས་ནས། འཁོར་བ་སྤྱི་ཁྱེ་བྲག་གི་སྤྲུག་བསྐལ་དང་།
ཆོས་ཀྱི་མན་ཡོན་བྲན་པས་ལྟག་པར་དཀའ་སྤྱད་ལ་སྤྱོད་བར་བྱུང་ཏེ། འདི་ལྟར་དཀའ་
བ་སྤྱོད་པ་ཡང་སྤུབ་པའི་འབྲུངས་རབས་ལས། ཆོག་ཤེས་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་
ཙན། འཆོ་བ་གང་ནའང་བཙལ་མི་དགའ། རྩ་དང་ལོ་མ་རྩ་ཡི་གནས། གང་ནའང་
མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། སྤོན་སྤུབ་པའི་དབང་པོ་ཕྱིའི་རྒྱ་མཆོའི་འགྲམ་དུ་དཀའ་
སྤུབ་བྲག་པོ་ལ་བཞུགས་པར་ལྷའི་དབང་པོས་དཀའ་སྤུབ་འདི་ལྟར་མཇེད་དགོས་པའི་
རྒྱ་མཆོན་ངེས་པའི་ལན་དུ། ཡང་དང་ཡང་དུ་སྤྱེ་བའི་སྤྲུག་བསྐལ་དང་། ཁྲ་དང་རྒྱད་
དང་ན་བའི་སྤྲུག་བསྐལ་དང་། འཆོ་བར་འབྱུར་སྐྱམ་སེམས་པས་འཛིག་ཉེན་
ནམས། བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ནི་བདག་གིས་དེ་ལྟར་གནས། ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་
པས་སྐལ་བ་བཟང་སྐྱམ་དུ་དགོངས་ནས། ལྟོ་གོས་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲིད་ཀྱི་དམིགས་ནས་
སྤྱོད་བ་དོར་ཏེ་གོང་ཆོག་དང་། མིའི་ངོ་འཛིན་བྱེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ལོ་
བརྒྱད་ཙམ་གྱི་བར་དཀའ་སྤུབ་མཇེད། དེ་དག་གི་སྐབས། ཡོག་དུ་ནང་པའི་ཡུམ་སྤྱིང་

སྤྱང་ཞེས་པ་རིགས་མཐོལ་དང་པ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་དམ་པ་འདི་ཡི་མཛད་སྤྱོད་
ལ་དད་ནས། ཟ་དམ་ཚུང་རེ། ཅུམ་པ་མཆོན་ཅུམ་ཡང་ཡང་བསྐྱལ་ནས་མཆེ་མ་
འབྱེན་པར་བྱེད། དེ་བཞིན་དུ་དཔོན་ཆང་གསོལ་དཔོན་དཀོན་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཡང་
ཡང་འཆོ་བ་སྦྱར་བས་སྦྱིན་བདག་འདི་གཉིས་སྦྱིན་བདག་སྤྱོད་དང་། འཆོ་བ་
བཞེན་པའི་དུས་སུ་པན་འདོགས་ཆེ་ཤོས་དང་ཁོང་རང་གཉིས་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཆེ་
ཤོས་སུ་བྱུང་བ་འདུག །བར་ཞིག་ན་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་སྟོབ་ཟང་ཆོས་འཕེལ་བའི་དུང་ནས་
འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུགས་བཏུའི་རྗེས་གནང་གསན། དེ་ལྟར་སྦྱངས་པས་ལམ་སྟན་
མོང་བ་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་པ་དང་། ཟབ་མོ་ལྟ་བའི་ལམ་ལ་སྤྱོད་བ་རྩོལ་བཅས་དང་རྩོལ་
མེད་རིམ་གྱིས་སྦྱོས་ནས། འགྲོ་བ་སྦྱོལ་བའི་སྟོབ་ཀྱགས་དྲག་པོ་མནན་པས་མི་བཟོད་པ་
སྦྱོས་ཏེ་པར་བྱིན་ཐེག་པ་ལས་འཆང་རྒྱ་བ་ཆེས་སྦྱར་བའི་རྩོལ་ཐེག་པ་ལ་མ་འབད་ན།
རྩོལ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། འདི་ན་རྩོགས་སངས་རྒྱས་སུ་བཟོད་པ་ལ། །ཟབ་མོ་རྩོལ་
ཐེག་དང་པར་བྱིན་ཐེག །རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་གསང་སྤྲུགས་པར་བྱིན་ལས། །ཤིན་ཏུ་
ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས། །ཉི་མ་རྒྱ་བ་ལྟ་བུར་ཀྱན་ལ་གྲགས། །ཆོག་དེ་
བདེན་པའི་ཆོག་ཏུ་འདོད་བཞིན་དུ། །ཟབ་མོའི་ཐེག་དེ་རྩོལ་བུ་ཞིག་ཅེས། །འཆོལ་བར་
མི་བྱེད་མཁས་པའི་ཁྱར་འཛིན་པ། །དེ་འབྲེད་ཡང་ཤེས་རབ་ཅན་ཡིན་ན། །དེ་ལས་
གཞན་པའི་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་གང་། །གསུང་པ་ལྟར་ཡིན་པས། དེས་པར་དཀྱི་གསང་
སྤྲུགས་རྒྱ་ན་མེད་པའི་རིམ་པ་གཉིས་ལ་འདུག་པར་བྱའོ་སྤྲུག་ནས་རང་ལོ་སོ་ལྟ་ཅུམ་
ལ་ཕེབས་པ་ན་འབྲས་སྦྱངས་དགོ་འཕེལ་དུ་རྩོལ་འཆང་ཆེན་པོ་ངག་དབང་བརྩོན་

འབྲུས་སམ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་ཞབས་བྱང་དུ་བྱོན་ནས་དཔལ་རྗེ་འཇིགས་
བྱེད་ཀྱི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་འབྲིང་གནང་དགོས་ཞེས་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་ཁྱས་པ་ན།
རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དམ་པ་འདི་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་གཟིགས་ནས། ཐུགས་དགྲེས་
ཆོར་ཆེན་པོ་གནང་། རྗེ་རེན་པོ་ཆའི་བསྟན་པའི་རྒྱན་ལ་སན་པའི་བྱིར་བྱེད་ལ་ཡི་དམ་
འདིའི་བསྐྱེད་རྗེ་གས་འབྲུལ་བར་ཕིན་ཏུ་ནས་སྒྲོ་ཡང་། དེད་ཀྱིས་རྗེ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་
དབང་བྱེད་པའི་བྲེལ་བས་ད་ལྟ་མི་འབྲུབ་པ་འདུག་པས། ད།བྱེད་རང་འཕན་ཡུལ་ཐང་
སག་དགའ་ལྡན་ཆོས་འཁོར་གྱི་སྒོ་བ་དཔོན་དངོས་བྱུང་རྒྱ་མཚོ་ལ་གསན་ན་དེད་
གཉིས་སྐད་རྒྱུད་རྗེ་རྗེ་འཆང་དཀོན་མཆོག་ཡར་འཕེལ་གྱི་བྱང་ནས་ཆོས་འདི་མཉམ་
དུ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་བྱུང་མེད་གསུང་། དེའི་ཆེ་དངོས་བྱུང་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་པའི་མཚན་
ཐོས་པས་ལུས་ཀྱི་བ་སྤྲུལ་ཞིང་མཆི་མ་འཁྲུགས་ཏེ་རེ་ཞིག་སྤྲུལ་མི་ཤེས་པའི་རང་དུ་
ལུས་པར་བྱུང་། དེ་ནས་བྱུང་ཐོབ་ཆེན་པོ་ལྷ་ཡི་ཏ་རྗེ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་
འཆོལ་བའི་བྱིར་ལུས་སྒོག་ལ་ཡང་མི་གཟིགས་པར་བྱུང་བྱོགས་ལྷ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ་དུ་
བྱོན་པ་ལྟར། ཐང་སག་ཏུ་རྗེ་རྗེ་འཆང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་བྱང་དུ་ལྷགས་ཏེ་རྗེ་རྗེ་འཆང་
དང་ཐ་མི་དད་པར་བསྟོས་ནས་བྲུག་ཉེན་ལྷ་རྗེས་རབ་དཀར་ཞིག་ལུས་ནས་རིམ་པ་
གཉིས་འཆད་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་བྱེད་སྤར་ཐུགས་དམ་གང་བྱས། སེམས་ལ་
འཆར་སྒྲོ་རི་ལྟར་འདུག །དུས་རྒྱུན་འདུག་གནས་གང་ཡིན་སོགས་ཀྱི་བྱི་བ་མཇེད་
པར། ཞོག་ཏུ་བྲུ་བ་བྱས། དགའ་ལྡན་དུ་སྒོ་བ་གཉེར་བྱས། འཆི་བས་འཇིགས་ནས་
ཞལ་ལུང་དང་བདེ་ལམ་གྱི་འབྲིང་བསྐྱངས་ནས་དཔེན་པ་བསྟེན་ནས་ཡུན་འདི་ཅམ་

སོང་། སེམས་ལ་འཆར་སྒོ་ལམ་ཐུན་མོང་བ་ལ་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རིམ་གཉིས་སྟོན་དགོས་
ཚུལ་འདི་ལྟར་གོ་ལགས། ཞེས་བྲང་པོར་ཞུས་པས་ཐུགས་དགུས་ཆོར་གཞན་དང་མི་
འབྲ་བ་གནང་ཞིང་། བྱེད་ལ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་འཁྲིད་གཏོང་བར་ཞིན་ཏུ་སྒྲོ་བས་ཆོས་ཉན་
མཁན་དམངས་མ་ལས་ཟུར་དུ་འཛིན་ཆོས་རང་བྱེད་གསུངས་ནས། བསྟན་པ་སྤྱི་འེ་
ནམ་གཞག། བྱེད་པར་སྒྲ་མེད། དེའི་ནང་ནས་ཞེ་སྤང་ཐབས་རྒྱུད་དམར་ནག་འཛིགས་
གསུམ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཅ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་པོ་བསྐྱེད་
རིམ་སྒྲ་གསུམ་ལམ་འབྱེད། རྩོགས་རིམ་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་དམར་འཁྲིད་བྱིན་རྒྱབས་
ཀྱི་རྟོད་མ་ཡལ་བ། མི་བར་བྱིས་མ་ཆོད་པ། འཆལ་བ་དང་འཛེས་བྱིས་མ་བསྐྱེད་
པ། དམིགས་རིམ་གོགས་མེལ་པོགས་འདོན་དང་བཅས་པ་གནང་བས་ཐུགས་རབ་
ཏུ་ཆོས་སྟེ། རང་གི་སྒྲུབ་གནས་ག་ལ་བ་དེར་བྱོན་ནས་ལོ་གསུམ་ཀྱི་བར་དུ་ལམ་ཐུན་
མོང་བ་ཅུང་ཟད་བསྐྱས་ཅིང་དང་། གཙོ་བོར་རིམ་པ་གཉིས་ལ་ཅལ་དུ་བཏོན་ནས་
སྒྲུངས་པས་རིམ་པ་གཉིས་སོ་སོའི་ལམ་ཀྱི་རོ་བོ་གོ་རིམ་གྲངས་ངེས་བྱེད་ལས་
སོགས་ལ་ངེས་པ་སྤུལ་དུ་བྱིན་པ་དང་། རྟོད་ཉགས་ཡ་མཆོན་ཅན་ཡང་ཅི་རིགས་པ་
མཛོན་དུ་གྱུར། ལྷག་པར་བྱུབ་གཅིག་གི་མནལ་ལམ་དུ་གསང་སྤར་ཐེབས་པས་དེར་
དབྱར་ཆོས་སྐབས་ལྟར་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་བཞུགས་ཁྲི་དང་བཅས་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱང་
བཞུགས་འདུག། དེར་ནི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཞིག་གི་ཁར་རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
བཞུགས་འདུག་པ་ལ་དད་གྲུས་ཅེ་གཅིག་པས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་འཁོར་བའི་ཉེས་
དམིགས་དང་བྱང་རྩལ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྟ་བུའི་སྒྲོར་མདོར་བསྐྱས་གསུངས་པ་ཞིག་

མིས། དེ་ནས་བཟུང་ཉེ་སྤྱི་བ་པ་ལ་སྤར་ལས་བརྒྱ་འགྲུར་གྱི་སྒོ་ཤུགས་ཆེ་བ་དང་།
ལམ་སྐྱོན་མོང་དང་སྐྱོན་མོང་མ་ཡིན་པ་གང་ལའང་རྟོགས་པ་དངོས་སུ་སྤྲེས་པའི་ཁྲོད་
བ་འབྲེལ་བ་བྱུང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཟླ་བ་དག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་
མིག་བྱས་ནས་རྒྱ་གཞུང་རྣམས་ལ་དབྱེད་པ་ན། བོད་གཞུང་རྣམས་ལས་རྒྱ་གཞུང་
རྣམས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་གོ་བདེ་བར་གྱུར་ཏེ་མདོ་སྤགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་མོ་ཐམས་
ཅད་ལ་མི་འཛིགས་པའི་སྒོ་བས་པ་སྤྱར་ལ་ཐབ་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་
སྤྱི་བ་པ་ལ་བཙོན་པའི་རྣམ་ཐར་གྱིས་ཤེས་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་བརྟན་པ་རང་དབང་
མེད་པར་སྒོགས་ནས་ཡུལ་མི་ཐམས་ཅད་གྲུས་པར་གྱུར་ཅིང་། ལྷག་པར་དུ་ཞོག་གི་
ཕུ་ནས་གམ་གྱུ་ལོ་ཡག་མགོན་པོས་འདི་སྐྱོར་ནས་བཟུང་ཞོ་བཞེས་རྒྱ་རྒྱུན་མ་ཆད་
པར་ཕུལ་བ་ཁོ་རང་གི་ཆེ་གང་བར་མ་བཅད་ལ། ལྷག་ཅེ་ཞོལ་གྲན་པོ་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་
ཀྱང་འདི་སྐྱོར་ནས་བཟུང་ཁོ་རང་གི་མི་ཆའི་རིང་ལ་བཞེས་ཅམ་མངགས་བཏགས་
རྒྱུན་མ་ཆད་པ་ཕུལ། བར་སྐབས་ཞིག་ན་རྟོར་དཀའ་ཆེན་སྒོ་བཟང་དོན་གྲུབ་ལ་མདོ་
སྤགས་ཀྱི་འབྲིང་ལུང་ཅི་རིགས་པ་གསལ་བར་མཛད། དེ་ནས་རང་ལོ་སོ་བདུན་
བཞེས་པ་པག་ལོ་འདིའི་སྤྱི་ཕྱི་མང་པོར་ཐང་སག་ཏུ་ལེབས་ནས། དཔལ་གསང་བ་
འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་མི་བསྐྱོད་པའི་དབང་བཞི་ཡོངས་རྫོགས་དང་། བསྐྱེད་རིམ་
སྒོས་བསྐྱང་བཅིག་པ་སོགས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཞིབ་ཆ་དང་བཅས་པ་དང་། རིམ་ལྡན་གདན་
རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད་གོགས་སེལ་སོགས་འདོན། ཕྱོན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཏུམ་མོའི་
འབྲིད་ལག་རྗེས་དང་བཅས་པ་ཞིབ་པར་གསལ་ཞིང་། ཟླ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ཏ་ལ། ལྷོ་

གོས་མཐའ་གཉིས་སུ་མ་ལྟར་བ་དང་། སྒྲགས་པ་ཡིན་ཟེར་ནས་སྟོང་བ་ཅིང་སྟོང་དུ་
མ་སོང་བ་དང་། གྲོས་བཏང་ཡིན་ཟེར་ནས་དད་རྩིས་ཆུད་ཐོས་སུ་མ་སོང་བ་དང་།
སྒྲུབ་པ་ཡུན་བསིངས་ནས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་རང་ལུགས་འདི་གཞན་དང་སྤྲེལ་སྦྲད་མེད་
པར་བྱས་ནས་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྟན་པ་འདྲིན་དགོས་ཚུལ་ཞིབ་པར་གནང་བ་ཐུགས་
ལ་ཤིན་ཏུ་འཕྲོད་པར་གྱུར་ཏེ། གསུང་དེ་དག་ངེ་ལྟ་བུ་བཞེན་ཐུག་ལེན་ལ་ཐེབས་པར་
མཛད་དོ། །ཞལ་ནས་དོ་རྗེ་འཆང་ཐང་སག་པ་དེ་བདག་ལ་བཀའ་ངེན་གཞན་ལས་ཆེ་
བ་ཞིག་ཡིན་གསུང་། དེ་ནས་བྱ་ལོ་ལ་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་བཟང་གི་མཆོན་རྩིས་(བརྒྱུགས་
བསྒྱུར་)ཏེ་ཕག་གི་ལོ། བོང་ས་རིན་པོ་ཆེ་ཆངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་རྒྱ་རོས་ལ་གདན་
བྲངས། སྤྱི་ཞབས་དག་དབང་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ཁྱིམ་བཏོན་སྐབས། བཞ་ཆེན་བསྟན་
པའི་བདག་པོ་པོ་ཏུ་ལར་ཐེབས་པ་མཇུག་ཞིང་དཔལ་དོ་རྗེ་འདིགས་བྱེད་བདུད་ལས་
ནམ་རྒྱལ་གྱི་དབང་བཞེ་བོང་ས་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྟན་དུ་གསལ་ནོ། །བྱི་ལོ་འདི་སྟོར་
ནས་བཟུང་ཐོག་མར་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་འབྲེད་ལྟ་བུ་གསོལ་བ་འདེབས་མཁན་ནི་དྲགས་པོ་
བྱང་འདྲན་དཔལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དང་སྟོ་བཟང་དབང་པོ་སོགས་ལས་དང་སྐལ་བར་
ལྷན་པ་ཉུང་འདུས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས། དཔལ་ལྷན་སྦྲད་རྒྱུད་ལྷ་ཆང་གུར་
སྟོན་དུ་དབྱིད་ཆོས་འཆོགས་སྐབས་ནམས་སུ་གསང་འདུས་དང་། འདིགས་བྱེད་ཀྱི་
བསྐྱེད་རྫོགས་རེ་རེ་དང་ཆ་ཆང་ཅི་རིགས་པ་གནང་ཞིང་། རིམ་གྱིས་རྒྱུད་པའི་དགེ་
བཤེས་མདོ་སྒྲགས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བདག་པོ་ལེ་ཐང་སངས་རྒྱས་དང་། གོ་བོ་ལ་
ལུག་དང་། གོ་བོ་ལུགས་ཆགས་སོགས་འབྲིད་གསན་མཁན་དཀའ་རབ་འབྱམས་

ནམས་དང་ཆོས་ཀྱི་བཟོ་སྐྱེད་དང་དགག་སྒྲུབ་མཛད་པས། སྤར་གསར་ཞུགས་
སྐབས་དགུང་ལོ་གཞོན་པ་དང་དཔེ་ཆ་འགོ་རྒྱ་རྒྱུད་ཡང་པོ་ཉི་ལྔ་ཀ་ལ་སྒོ་བྲོས་མེ་
འབར་བ་ལྟར་གྱུར་ནས་མཁས་པའི་ཡང་ཅེར་སོན་པ་འདི་བྱུང་བ་ཡིན་གསུང་། དེ་
ནས་མཆོམས་ཤིག་ནས། ལྷག་ཅེ་རྗེ་བཙུན་བྱུང་བ་སོད་ནམས་ཆོས་འདོམ་གྱིས་བྱང་
རྒྱུ་སྤྱིང་དུ་སྒྲ་མ་མཆོད་པའི་འབྲིང་གསན་པས་སྒྲོ་ཤས་དང་དད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པ་འབྱུངས་ཏེ། དེ་ནས་བཟུང་སྒྲ་ཆའི་བར་གྱུས་འདུད་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཛད་པ་ཡིན་ལ།
བར་སྐབས་ཤིག་ན་རྗེ་བཙུན་བྱུང་ལོལ་ཁར་རྒྱ་ཆོན་དུ་ཕེབས་པས་མཐུན་རྒྱུན་སྒྱར་
ཏེ། རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱང་ལོལ་ཁར་ཕེབས་ནས་རྗེར་ཕྱིའི་བྱམས་པར་མཆོད་འབུལ་སྒྲོན་
ལམ་དང་། རྗེར་གྱི་ཞོལ་དུ་གསང་བདག་སྒྲུལ་པའི་སྒྱུར་ཆོད་བར་བྱུབ་རྒྱལ་མ་གསན།
རིན་ཆེན་སྒྲིང་དུ་རྗེ་ལོར་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་འབྲས་སྒྲིབ་སྒྲུབ་པས་ཅན་ལ་ཁྱུས་གསོལ་
མཆོད་འབུལ་མཛད་པས་ཞལ་མདངས་ཟེལ་ཆེ་དུ་སོང་བ་ལས། དེར་བསྐལ་མང་དུ་
བབ་པ་སོགས་ལྟས་ངོ་མཆར་བ་བྱུང་། དེ་ནས་སྤར་ཡང་ཞོག་ཏུ་ཕེབས་ནས་བཤད་
སྒྲུབ་འཁོར་མར་མཛད་པས། ཆོས་ཉན་པ་མང་དུ་སོང་བར་བརྟེན། རྗེ་བཙུན་བྱུང་ནས་
སྒྲིབ་བདག་མཛད་ནས་གཟིམས་ཁང་ཀ་གཉིས་མ་བྱམས་རུང་ཁང་དང་བཅས་པ་
གསར་དུ་བསྒྲུན་ཞིང་ཡང་ཡང་བྱང་རྒྱུ་སྤྱིང་དུ་གདན་འདྲེས་ནས་ཆོས་གསན་པར་
མཛད་ཅིང་། རྗེ་བཙུན་བྱུང་དང་ཞབས་བྱུང་ལྷ་རྒྱལ་རབ་བརྟན་སྒྲིབ་མཆོད་གཉིས་ཞལ་
འདོམ་སྐབས་རྗེ་བཙུན་བྱུང་ནས། རྗེ་འདིའི་བསྐྱགས་བརྗོད་མཛད་པས་ཐུགས་
སོགས་ཏེ་ཉིན་གཅིག་གསང་ཐབས་ཀྱིས་ཞབས་བྱུང་རིན་པོ་ཆེ་ཞོག་རི་ཁྲོད་དུ་ཕེབས་

པར་ཞབས་ཏོག་ཁྱ་རྒྱ་གཞན་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ་བཞུགས་གདན་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་ཀྱང་
མེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཆེ་སྒྲིམ་བཏང་གི་བྱུང་ཐོབ་འདོད་པ་རྒྱུད་ལ་ཆོག་ཤེས་པ། འཆོ་
བ་བཞེན་ལ་གོས་རྩལ་བ་འགྲོ་བདེ་འདུག་བདེ་འདི་འདྲ་བ་ལ་ཉམས་རྟོགས་བཟང་པོ་
ཡོད་ངེས། བཀའ་གདམས་སྒྲིགས་བཅ་ལས། འདི་ཡི་བྱ་བར་རྒྱབ་ཀྱིས་
ཁྱོགས། །འཕྲལ་ལ་ཟས་འཆོལ་བྱ་དང་འབྲ། །ཀོག་སྟེ་ལངས་པས་གཞིས་རྩོགས་
པ། །བྱར་མེད་དེ་ནི་འདི་བསྟན་ཡུལ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱལ་མཚུངས་པར་
འདུག་སྟེ་དུ་ལྷག་པར་དད་ནས། ཆོས་ཀྱི་གསུང་སྒྲིང་གཞི་པབ་ནས་མཛད་པས།
ཞབས་བྱང་འདི་པ་འཕྲལ་བྱགས་རྒྱུད་ལ་ཆོས་འཛིན་རྟེན་གང་ལ་ཡང་མཁྱེན་རྒྱ་ཆེ་
ལ་མི་གཞི་ལེགས་པ་ཞིག་བཞུགས་པས། འབྲན་རྒྱ་མེད་པའི་མཁས་བྱུང་ཆེན་པོར་
ཡིད་ཆེས་ནས་ཞབས་སྒྲི་པོར་ཏེ། དེ་ནས་བཟུང་རྫོང་དུ་ཡང་ཡང་སྒྲུན་བྱངས་ཆོས་
བཀའ་ཅི་རིགས་པ་གསན་པར་མཛད་ཅིང་ཞབས་བྱང་ལྟ་གཞིགས་སུ་གཤེགས་པའི་
སྒྲུབས་འགྲོ་ཡང་མཛད་དོ། །འདི་སྐབས་བཟུ་ཤིས་ལྗོངས་སྐུལ་པའི་སྐུ་དག་དབང་
ཕུན་ཆོགས་རིན་པོ་ཆའི་བྱང་ནས་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་གི་དབང་ཆེན་དང་། ཞང་སྒོན་
དང་། ལྷ་ཆོགས་ཡུམ་གྱི་རྗེས་གནང་སོགས་གསན། སྐུལ་ལོ་ཞབས་བྱང་ཆངས་བརྒྱ་
ཞིང་ལ་ཐེབས་པའི་དགོངས་རྩོགས་སྟག་རྩེར་སེར་འཆོགས་ཆེན་པོ་མཛད་སྐབས་རི་
ཁྲིད་དང་རྫོང་དུ་དགོངས་པ་རྩོགས་ཐབས་ལྟོ་སྟོ་སོགས་སྐུ་ཆོགས་པ་མཛད། ཁྲི་རིན་
པོ་ཆེ་དགེ་འདུན་ཕུན་ཆོགས་ཀྱི་བྱང་ནས་ཆེན་བྱ་དཔར་ཁྲིད་གསན། བར་བར་ན་རྗེ་
བཙུན་མ་ལ་སྦྱང་པོ་དོན་གསུམ་དང་། ཆེན་བྱ་དཔར་འཁྲིད་གནང་ཞིང་། དབྱར་

གནས་སྐབས་པལ་ཆེར་བྱང་ཚུབ་སྒྲིབ་དུ་ཕེབས་ནས་བདེ་ལམ་དང་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་
འཁྲིད་གནང་ཞིང་། བྱར་སློན་རི་ཁོད་དུ་ཡང་རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས། དབང་ཆེན།
རྗེས་གནང་། འཁྲིད་ལུང་སོགས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་བསྐྱོར་བར་མཛད་
དོ། །བྱུབ་དབང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མགོན་པོ་ཕྱག་བཞི་པའི་སྐོར་རྣམས་གསན་པར་མཛད།
སྐར་ཡང་རྗེ་བཙུན་བྱང་ནས་མཐུན་ཁྱེན་སྐར་ཞིང་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཡང་ཕྱག་རྗེས་པོན་ཆེ་བ་
བསྐྱམས་ནས་ཞབས་འབྲིང་བ་བྱང་ཚུབ་སྒྲིབ་གི་དགེ་སྦྱོང་མང་ཙམ་དང་བཅས། རྗེ་
བཙུན་མ་དང་སྐབས་ཅིག་ཏུ་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོར་ཕེབས་ནས། ཞབས་བརྟན། འབུལ་
བ། མང་སྐོལ། མཆོད་འབུལ་ཕྱན་སྲུང་ཆོགས་བ་མཛད་ཅིང་། བཞུ་ཆེན་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པའི་སྐུ་ཞབས་ནས་སྐུན་རས་གཟིགས་བཙུ་གཅིག་ཞལ་དཔལ་མོ་ཕྱགས་ཀྱི་
དབང་ཆེན་དང་ཆེ་དབང་གསན། རྗེ་རྗེ་འཇིན་པའི་སྐུལ་པའི་སྐུའི་བྱང་ནས་སྐར་ལམ་
དམར་ཁྲིད་ཀྱི་ལུང་། དཔོན་སློབ་རིག་ཁྲོལ་སྐུ་ཞབས་ནས། དཔལ་མགོན་ཞལ་བཞི་བ་
དང་། རྣམ་སྲས་སེར་ཆེན་ཀྱི་རྗེས་གནང་སོགས་གསན་ནས་ཞོག་རང་དུ་ཕེབས།
འདི་དག་གི་སྔ་ཕྱིར་བཀའ་ལློན་ཨ་ཆོས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་ཆོས་ཉན་ཞིང་སྐུན་བདག་
མཛད། དབུ་མཛད་སངས་རྒྱས་ལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བཤད་ལུང་གསན། དབྱངས་
ཅན་མ་གསང་སྐྱབ་ཀྱང་གསན་ནོ། །བྱ་ལོ་དབྱར་ཐོག་སྦྱོང་འགར་པའི་དམག་གསང་
ཐབས་ཀྱིས་འདམ་དུ་སྒྲིབ་ནས་རིམ་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་བཤོངས། སྲས་སྐར་ཆ་
སོག་ཡུལ་དུ་ཁྲིད། བོད་ཀྱི་མི་བྲག་མང་པོ་བསད། རྟིང་མའི་དགོན་པ་པལ་ཆེར་གཏོར།
སེ་འབྲས་སོགས་ལ་ཁུ་དག་ཁུལ་གྱིས་བྲ་ཀན་པལ་ཆེར་ཕྱད་བ་སོགས། ལྷ་སྟེ་མི་སྟེ་

ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བ་གསེག་ཆེན་པོས་ལོ་བཞི་ཙམ་གྱི་བར་དབང་བསྐྱར་ནས། དགོ་
ལུགས་ལ་ཞེན་ཆེ་བས་སྤྱིད་ཤོད་སྤེལ་ལྟ་བུ་རབ་བརྟན་མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྤེ་སྤྱིད་
དུ་བསྐྱོས་པས་ལྟ་ས་ཅེ་མོར་བཞུགས་པའི་ལམ་རིམ་ཁྲ་བརྒྱད་ཀྱི་གཟུངས་འབུལ་
དང་རབ་གནས་ལ་ལྟ་སར་རྗེ་འདི་པ་སྤྱན་དྲངས་པས་བཞེད་པ་བསྐྱབས་ཤིང་རྒྱུན་
སེལ་གྱི་རྗེས་གནང་དང་ཆོས་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི་གསུང་སྟེང་མདོ་དང་མཐུན་པར་
མཛད། བསམ་ཡས་མདོ་སྤེལ་མཆོད་པར་བཀའ་རྒྱུ་ལྟའི་རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་གོས་སྤྱི་ལ་
རབ་གནས་བསྐྱས་པ་མཛད། སྟག་ཅེའི་དགའ་ལྟན་ཡང་ཅེར་དུ་གཤོག་གསུམ་བསྐྱེལ་
གྱི་སྤྱི་མཆོམས་གནང་སྐབས། ད་ནས་བཟུང་སྟག་ཅེར་འདིར་ལེགས་པོ་མི་འོང་བ་
འདུག་གསུང་། བག་ལོན་དུ་གར་བཞུགས་གར་ལེབས་གྱི་སར་སྤྱོད་སངས་སྐབས་
སྤྱི་སེར་ཀུན་གྱི་སྤྱོད་ཚུལ་དང་། མཐོ་དམན་འགྱུར་ལྟོག་མང་ཞིང་། ཐམས་ཅད་ལ་
སྤྱག་བསུལ་མཆོ་བཞེལ་བར་བརྟེན་ཐུགས་སྤྱོད་པའི་མགྱུར་མ་མང་དུ་གནང་བ་ནམས་
མ་འོངས་ལུང་བསྟན་ལྟ་བུར་སྤང་། རིང་འབུམ་པར་དགོ་འདུན་སུམ་ཅུ་སྟོར་ལ་བྱང་
ཚུབ་བདེ་ལམ་གྱི་འཁྲིད་རྒྱས་པར་གནང་བས་སྟོབ་མ་སྤྱབ་པ་ལ་གཞོལ་བ་མང་དུ་
བྱང་། དེ་ནས་གྱི་བ་ལོ་གྱུར་སྟོན་གྱི་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་མོ་ཞལ་ཐུག་ཡོངས་རྫོགས་
འདི་བཞེང་པའི་ཞལ་ཏ་གནང་ཞིང་། བཀའ་སྟོན་ཨ་ཆོས་ཀྱིས་སྤྱིན་བདག་མཐེལ་
མཛད་ནས་བཞེངས་ཏེ། ཁྲ་བ་ལྟ་བུ་རབ་གནས་མ་གྲུབ་ན་བགེགས་དབང་དུ་
འགྲོ་གསུངས་ནས་རྩོལ་བ་ཆེན་པོས་བཞེངས་ཏེ། དུས་ཐོག་དེར་རབ་གནས་རྒྱས་
པར་མཛད་དེ། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡི་དམ་གྱི་སྤྱི་འདི་ནང་གཟུངས་རྒྱ་

ཡོན་རབ་གནས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཤིང་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཚབ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སྐྱེ་འདི་
མངལ་བ་དང་དངོས་སུ་མཆོད་པ་འབྲུལ་རྒྱ་ཡོད་པ་ནི་བསོད་ནམས་སྒྲ་ལྷག་ཏུ་
བསགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་དུ་དབྱར་ཞལ་བཞེས་མཛད་པའི་དགེ་
སློང་ནམས་ལ་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ཆོས་དང་། མགྱུར་མ་མང་དུ་གནང་ཞིང་རྒྱ་དམག་བོད་
དུ་ལྷགས་པས་སྒྲག་ཅིར་ལེགས་པོ་མི་བྱེད། དེད་ལ་ཡང་ཆོས་གེགས་རྩལ་ཟད་འོང་
གསུང་བ་ལྟར། དེ་ལོ་རྒྱ་དམག་བོད་དུ་ལྷགས་སློང་འགར་བ་འབྲུ་མ་ཆུགས་པར་
བརྟེན་སྒྲིར་བོད་ལུལ་འདིར་འཕོ་འགྱུར་མང་ཞིང་། ཁྱད་པར་ཞབས་བྱུང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དཔོན་གཡོག་སློང་འགར་བས་སྡེ་སྤྱིད་དུ་བསྐྱོས་པའི་རྒྱེན་གྱིས་ལྟ་སར་
བཀོངས་པས། དེའི་དཔོངས་རྫོགས་མཆོད་འབྲུལ་སྐྱུང་བ་སློན་ལམ་སོགས་མདོན་
ཆུང་གི་སློན་པ་ལྟ་བུ་མང་པོར་སྤྱགས་འདུན་ཅེ་གཅིག་པས་གནང་། དེ་ནས་རྒྱ་སོག་
ཨ་སྤྱ་པའི་ལེ་ཟེར་བས་རྗེ་སྒྲ་མ་འདིའི་སྟོན་བྲགས་ཐོས་ནས། ཐབས་སྟོ་ཆོགས་པས་
རྒྱ་ལུལ་དུ་གདན་འདྲེན་པའི་བར་བྱིན་དང་ཡི་གེ་ཡང་ཡང་བྱུང་བར་བརྟེན་སྒྲར་ནས་
རྟེན་བཀྱར་ལ་སྤྱགས་འདོད་མེད་པའི་སྟེང་དུ། འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་
ཅན་དུ་མདོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པས་ཁྱོལ་ཐབས་ཀྱིས། ར་ཁ་བྲག །དབྱེ་མཚོ་སྟོན།
འཕན་ལུལ་དགའ་ལྡན་ཆོས་འཁོར། འབ་ཀྱི་བྲག་ཕུག །བཟང་མོའི་བྲག་ཕུག །གཞོང་
ལེའི་བྲག་ཕུག །སྐྱང་ཤོད་སྤྱིལ་བུ་ནམས་སུ་ཐེབས་ནས། འཁོར་བའི་ལམ་རིང་པོར་
ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་ཤིང་། ད་དུང་ཡང་སྒྲར་ལས་ལུན་རིང་བར་འབྲམས་པ་
ནམས་ཀྱི་ངང་ཆུལ་ཡང་ལས་ཀྱིས་བདས་ནས་རྒྱས་མེད་ཀྱི་ལུལ་དུ་འབྲམས་ཤིང་།

སྐྱེ་བའི་གནས་རེ་བཟུང་། ཡང་ཕྱི་མའི་ལམ་དུ་འཇུག །བགྲེས་སྒྲོམ་སོགས་མི་འདོད་
པས་མནར། གནས་དང་ཐོགས་གང་ལ་ཡང་ཡིད་བརྟན་མེད་པ་བདག་གི་འཕྲོ་འདུག་
འདི་དང་མཚུངས། འདི་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ་རང་དབང་མེད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་དགོན་
མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ན་ལ་སྒོ་ལྟོས་འཆའ་ཞིང་། ཐུབ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་
ལུས་པ་མེད་པར་བསྐབ་ཏུ་ཡོད་པ་ནི་བཀའ་བློན་མེད་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་བློན་
ཡིན་སྟེ་འདི་བྱུགས་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་འོལ་ཁ་རྩིང་ཕྱིར་ཕེབས་ནས་
མཆོད་འབུལ་སྒོན་ལམ་མཛད་ནས། ཆོས་ལུང་སོགས་རྩི་རིན་པོ་ཆེའི་སྐབ་གནས་
རྣམས་སུ་གནས་ཞག་དང་སྒོན་ལམ་གནང་ནས་སྤེལ་བུ་ཕེབས་ཏེ། གསང་བདག་
སྤྱུལ་སྤྱུ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་གྲུས་འདུད་ཆེན་པོ་མཛད་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་དུ། བྱང་
ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་འཁྲིད་རྒྱས་པ་དང་། འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་སོགས་ཟབ་
ཆོས་མང་དུ་བུལ་ཞིང་། སྤྱུལ་པའི་སྤྱུ་ལས་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུབ་པའི་འཁྲིད་
སོགས་ཅི་རིགས་གསན་ཏེ། དཔོན་སྒོ་བ་གཉིས་ཀ་པན་ཚུན་ཆོས་ཀྱི་རྩིས་སུ་འབྲངས་
པའི་དད་པ་དང་དག་སྦྱང་སྤུལ་དུ་བྱུང་བས་སྤྱགས་ཡིད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་གྱུར། དེ་
ནས་ཚུར་ཕེབས་ལམ་དུ་མངའ་རིས་གྲ་ཆང་གི་དཔོན་སྒོ་བ་ཆོས་གྲགས་ལ་རྒྱལ་
དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབྲས་ཀྱི་ལུང་གསན་ནས། འོན་ཀྱི་གཞིམས་རྒྱུང་
ཅི་དང་བཟུ་ཤིས་རྩོམ་པ་མཆོད་འབུལ་སྒོན་ལམ་མཛད་དེ་བསམ་ཡས་སུ་ཕེབས།
དེར་དབུ་ཅི་སྤྱིང་བཞི་སྤྱིང་ཕན་བརྒྱད་སོགས་ཞིབ་པར་མཛལ་ནས་མཆོད་འབུལ་
དང་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་བསྐྱེད་སྒོན་མཛད། ལྷག་པར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་མདུན་དང་།

བྱང་སྒོ་སེམས་བསྐྱེད་སྒྲིང་དུ་བདེ་ལམ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྒོན་པ་དང་འཇུག་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་ནས་བྱང་སྒོ་བ་བྱུང་སྟེ་དགའ་བ་བསྒྲོམས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་
རིམ་གྱིས་ཞོག་དུ་ཐེབས་ནས་སྒྲར་རྒྱུན་ལྟར་བཞིའི་ནལ་འཕྱོར་ཚུ་པོའི་རྒྱུན་ལྟ་
དུ་ནས་སྐལ་ལྷན་མང་པོ་ལ་ཟབ་ཆོས་འདོད་སྒྱུར་མང་དུ་གནང་ཞིང་། སྐབས་ཕིག་ན་
གསང་བདག་སྤྲུལ་པའི་སྐྱེ་བྱང་ཚུབ་སྒྲིང་དུ་ཐེབས། རྗེ་བཙུན་མས་སྟེ་ལེན་མཛད་
ནས་ནམ་འཛོམས་ལྟ་མང་གི་དབང་ཆེན། དུག་དོར་སྐྱེ་ལཱ་རྗེས་གནང་སོགས་གསང་
བདག་བཀའ་འབུམ་གྱི་རྗེས་གནང་རྒྱུན་ཡོད་པ་ནམས་དང་། ལྷ་མོ་དཔག་ཐོར་མ།
ལས་བཞིའི་ལྷ་མོ། གྲུར་མགོན་བཅས་གྱི་རྗེས་གནང་གསན་པར་མཛད། མོ་ལིང་
མཁན་ཆེན་ངག་དབང་མཆོག་ལྷན་དཔལ་བཟང་པོ་རྒྱུད་སྤྱད་པའི་སྒྲ་མ་ལས་ཐོག་པ་
མཛད་སྐབས་མཁན་རིན་པོ་ཆེར་རིམ་ལྡན་གསལ་སྒོན་གྱི་གཟབས་བཤད་དང་། གྲུན་
རིག་ཁྲིཀ་ཆེན་གྱི་བཤད་ལུང་རྒྱས་པར་གསན་པའི་བར་སྐབས་ནམས་སུ་དཔོན་སྒོ་བ་
གཉིས་ཀ་པན་ཚུན་དག་སྤང་འབའ་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་ལམ་རུན་མོང་དང་རུན་མོང་མ་
ཡིན་པ་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་དུ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷ་བའི་འཛོག་མཆོམས་སྤྲ་ཞིང་
ཟབ་པ། སྤང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་ཞིང་སྟོང་བས་མེད་མཐའ་སེལ་བའི་དཀའ་གནད་
ལ་ཉམས་བསྐྱར་དང་། བརྒྱལ་ལན་མཛད་པས་གཉིས་ཀའི་ཐུགས་དམ་གྱི་བོགས་
འདོན་སྤྲོད་མེད་པར་གྱུར་ཏོ། །འདི་ལོ་གྲུར་སྒོན་གཟུངས་སྤྱིལ་དུ་གྲུར་སྒོན་པ་ཉེར་ལྔ་
ལ་འཛིགས་བྱེད་བཙུགས་མའི་དབང་བཞི་གཟབས་བཤད་དང་བཅས་པ་གནང་།
དེའི་བྱེ་ལོ་སྤང་ལོ་སྒོན་ནས་བཟུང་ལོ་ངོ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་གྲུར་སྒོན་གྱི་ཆོས་གྲུང་

ལམ་སྟན་མོང་བ་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་དང་། ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་གྱི་སྤོང་
འཁྲིད་ཞིབ་པ་གྲ་མང་ལ་ལོ་རེ་རེ་ལ་རྒྱ་བ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་ཁྱོན་རྒྱ་བ་དགུའི་བར་དུ་
གནང་ཞིང་། དེ་རྗེས་སྤང་ཡང་གྲ་མང་ལ་འཛིགས་ཤིང་བཅུ་གསུམ་མའི་དབང་ཆེན་
དང་། སྤུགས་བརྒྱའི་རྗེས་གནང་སྤུལ་ཞིང་བསྟན་བ་རི་སྤྲིད་གནས་གྱི་བར་དུ་དགུན་
གྲ་བ་བརྒྱད་གྲས་འཛིགས་ཤིང་གྱི་བསྟེན་སྐྱབ་སྤྱིན་སྟེག་དང་བཅས་པ་སྐྱབ་པའི་
ཐེབས་སྐྱར། དེ་མཚུངས་ཀྱན་རིག་གི་བསྟེན་སྐྱབ་གྱི་ཐེབས་ཀྱང་སྦྱོར་འཇགས་
གནང་། སྐྱལ་གྱི་ལོ་གེ་བོ་མ་རྩུར་མཁན་པོ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་གསོལ་བ་
བཏབ་ནས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བཤད་ལུང་སེམས་བསྐྱེད་མཆོད་པ་དང་བཅས་པ་རྒྱ་
བ་དྲུག་གི་བར་དུ་སྤེལ་ནས་གནང་། ཁོང་ལ་ཁམས་ཕྱོགས་སུ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་བསྟན་
པ་ལ་པན་དུ་རེ་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་པ་ལ་རྗེས་སུ་འོལ་ཁ་སྟེ་ལུང་དུ་བྱོན་ནས་
ནག་ཆང་ལ་འཛེམ་མེད་དུ་སྦྱོད་པ་སོགས་ཅིང་སྦྱོད་མཇུག་པས་ངའི་ཆོས་བཤད་དེ་
པངས་པོ་བྱུང་གསུངས། ཏྲ་ལོ་ཁམས་ཏྲ་ཆག་རྗེ་བྱང་རིན་པོ་ཆེར་འཛིགས་ཤིང་གྱི་
བསྐྱེད་རྗེས་གནང་བ་སོགས་འདོད་ཆོས་མང་དུ་གནང་། ལུག་གི་ལོ་དགེ་ལྟན་དུ་
མང་ན། དེལ་གདུང་རིན་པོ་ཆེར་བརྒྱ་མཆོད། ཐུབ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་མ་དང་། མགོན་
ཁང་རྣམས་སུ་མཆོད་འབུལ་སྟན་ཤལ་གཟབས་པ་ཕུལ་ནས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་བསྟན་པ་
རྒྱས་པའི་བསྐྱོ་སྟོན་ཡང་དག་གནང་། ཤར་ཏྲོ་བས་གདན་དྲངས་པར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་
སྤྱིན་བདག་ཁྱེད་མ་ཡིན་པས་དགེས་ཆོར་ཆེན་པོས་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་པན་
འདོགས་གཟབས་རྒྱས་གནང་། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཕྱག་བྲིས་མ།

རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་ཕུལ་བས་སྟོང་གསུམ་གསེར་གྱིས་བཀང་སྟེ་ཕུལ་བ་ལས་ཀྱང་
ལྷག་པའི་དབྱིས་ཆོར་གནང་། རིམ་གྱིས་ལྷ་ས། འབྲས་སྤངས། སེ་ར་ནམས་སུ་
ལེབས། མཆོད་འབུལ། བྲ་ཇ་མང་ཇ་གནང་ནས་སོ་སོའི་མགོན་ཁང་ནམས་སུ་རྒྱལ་
བ་གཉིས་པའི་བསྟན་པ་གཉེར་གཏད་དག་ཏུ་མཛད། འདི་ལོ་ཆེ་བ་ལྔ་པའི་ཆོས་འགོར།
ཞོག་རི་ཁྲོད་དུ་ཁམས་ཁ་བ་དཀར་པོའི་ཆེ་མས་ཁྱེས་ནས་འཛིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་
མའི་དབང་རྒྱས་པར་གནང་། དེ་ནས་སུ་མ་ཐུད་བདག་གིས་གཙོ་བྱས་པའི་བྲ་བ་དུག་
ཅུ་སྟོར་ལ་གསང་འདུས་མི་བསྐྱོད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དམར་ཁྲིད་ཅི་བཞག་བཅུ་དགུ་
ཐམ་པ་གནང་ཞིང་། རྫོགས་རིམ་སུ་མ་ཐུད་པའི་ཞལ་བཞེས་ཡོད་ཀྱང་སྟོ་བྱར་དུ་
མཆོམས་འཛོག་པ་གནང་ནས་སྤར་འོང་གསུང་། དེ་ཅི་ཡིན་ནམ་སྟམ་པ་ལ་དེ་མ་ཐག་
ཏུ། སྟེ་པ་ཁང་ཆེན་ནས་རྟིང་ལུགས་ལ་སྤང་དགས་པ་དང་། ཁོང་ལ་བོད་ཁྱི་སྟོར་བཅུ་
གསུམ་ཤེས་སུ་འཇུག་པའི། ཞོང་མའི་འཇའ་ས་འབྱོར་ཉི་ཤུ། བཀའ་རྒྱོན་ང་མོད་པ།
ལུམ་པ་བ་སོགས་སྤག་དོག་པ་དང་། བྲ་མ་ཐའི་ཆགས་སྤང་གིས་རྒྱེན་བྲས་ནས་ལྷ་
སའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ། ཁང་ཆེན་ནས་དཔོན་གཡོག་མང་པོ་སྟོག་གསོད་བྲས། དེ་
མཚུངས་སྟེ་པ་པོ་ལྷ་ཐའི་ཇི་ཡང་སྟོག་གསོད་བྱེད་ཅིས་ལ། ཁོང་ལུགས་སྤམ་དགས་
པས་དོགས་ཐོན་ཚུད་པ་དང་། སྤར་བོད་འབངས་ཆོས་བཞིན་སྐྱོང་བའི་ལས་དང་སྟོན་
ལས་དུས་སུ་སྟེབས་པས། ཁོང་ཆོའི་ལག་པར་མ་ཚུད་པར་གཙང་བྱོགས་དང་། སྟོད་
པ་ནམས་དབྱང་བསྐྱེལ་པར་བཞེན་ལོ་ངོ་གཉིས་ཀྱི་བར་གཙང་དབྱས་འཇུག་པ་ཆེན་
པོར་བྱུང་པས་དེ་ལ་དགོངས་པར་སྤྲང་། དེ་ནས་སྟོན་ཁ་སྤར་ཡང་གསང་བ་འདུས་

པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་འཁྲིད་ཅི་བཞག་དགུ་དང་། བདག་
རང་ལ་གོགས་སེལ་བོགས་འདོན། གཏུམ་མོ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་འཁྲིད། དགོ་འདུན་ཉི་
ཤུ་སྟོར་ལ་ཆེས་བྱ་དམར་འཁྲིད་གནང་། ས་སྤྲེལ་ལོ་རྒྱ་བ་ལྔ་བ་དང་དྲུག་པའི་འགོར།
ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་གྱི་འཁྲིད་དཔལ་རྫོང་འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་
བསྐྱེད་རྫོགས་བཅས། བདག་དང་སེ་ར་སྟོད་བ་རྒྱ་མ་དང་། འབྲས་སྦྱངས་དགོ་བཤེས་
འཇམ་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ། དྲུགས་པོ་རབ་འབྱམས་བ་སོགས་མང་ཙམ་ལ་ཞིབ་པར་
གནང་ངོ། །སྤྲེལ་ལོ་འདིའི་རྒྱ་བ་དྲུག་པའི་མཐུག་ཏུ། མོ་སྟ་ཐའི་རིས་བཀའ་སྟོན་ར་ཤོད་
བ་དང་ལུམ་བ་བ་འཁོར་བཅས་ཆམ་ལ་པབ་སྟེ་བོད་ཡོངས་ལ་མངའ་བསྐྱར་བ་ཡིན།
འདིའི་རྒྱ་བ་བཅུ་གཅིག་པར། བོང་ས་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་དཔོན་ཨ་ཡི་ཨམ་བས་གདན་
བྲངས་ནས་ལོ་ངོ་བདུན་ཙམ་ཡི་ཐང་དང་། མགར་ཐར་དུ་བཞུགས་ཏེ་ཡོས་ལོ་ལ་ཡར་
ཆེབས་བསྐྱོད་གནང་བ་ཡིན་ལ། མི་དབང་པོ་སྟ་ནས་ཀྱི་མཆན་རྩས་(བརྒྱལ་གས་
བསྐྱར་) པའི་ལོ་རྒྱུས་མ་བྱ་ལོ་དབྱིད་ཁ་རྒྱ་བ་བཞི་པར་རྩ་སྤྱོད་ཁུ་ཡུག་མཆོད་པའི་
དུས་ཆེན་ལ་ཐེབས། དགོན་བོང་ལོག་སོགས་རྟེན་བརྟེན་བ་ཐམས་ཅད་ཞིབ་དུ་མཇུག་
མཆོད་འབུལ་རྣམ་གྲངས་མང་བ་དང་། ཆོགས་བརྒྱ། དགོ་འདུན་རྣམས་ལ་མང་
འབྲེད། རྒྱ་སེར་མང་པོར་རྒྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད། རྒྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་
འདོད་ཆོས་ཀྱིས་ཆོམ་པར་མཇུག་ནས། ཞོག་རི་ཁྲིད་དུ་ཐེབས། ལོ་སྟ་མ་ནས་དཔལ་
འཁོར་ཆོས་སྤེའི་མཁན་པོ་འཇམ་དབྱངས་རྒྱ་མཆོས་རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་གྱི་གཟུབས་
བཤད་སྟན་གསན་སྤུལ་སོང་བར། བདག་ལ་དེ་དུས་ཅི་ནས་ལོག་གསུང་བཀའ་

ཐེབས་ཡོད་པ་བཞིན། འགྲོ་ཁར། མི་དབང་རིན་པོ་ཆེ་མཇུག་བར་ཕྱིན་པས་སྒྲ་མ་
མཁས་གྲུབ་འདི་གྲགས་པ་ཆེན་པོ་འདུག་པས་འདི་སྐྱེ་ཡོན་དང་མཇུག་སྒྲིབ་དེ་ལྟར་
ཡིན་གསུང་པར། བདག་རང་གི་ཤེས་ཆོད་དང་ཐོས་ཆོད་བྱང་པོར་ཞུས་པས་ཐུགས་
དགུས་ཆེན་པོ་གནང་ཞིང་། ཞབས་བད་ཡུན་རིང་དུ་བརྟན་ནས་བསྟན་འགྲུའི་དོན་
གནང་དགོས་ཚུལ་གྱི་ཞུ་ཤོག། མཛོད་བཏགས། དཔུལ་སྒང་ཉི་ཤུ་བཅས་འབུལ་རྒྱ་
གནང་བྱུང་བ། བྱིར་ནས་ཕུལ་ཞིང་ལོ་རྒྱུས་ནམས་ཞུས་པར། སྒྲ་མ་དོན་འཆང་ཆེན་
པོ་ཡང་ཉེད་བཀྱར་དང་སྟན་གྲགས་ལ་གཟིགས་པ་མིན་ཡང་། མཆོད་ཡོན་འབྲེལ་
ཆགས་པས་བསྟན་འགྲུའི་དོན་འབྲུབ་པར་དགོངས་ནས་ཤིན་ཏུ་ནས་མཉམས་པར་གྱུར།
དེ་ནས་སྟན་གསན་འབུལ་བ་པོ་ཐེབས་པ་མ་འགྲིག་ཀྱང་། བདག་དང་དྲགས་པོར་བ་
འབྲམས་པ། སྒྲ་མ་མཁས་མཆོག་སོགས་དུག་ཅུ་ལོངས་པར་སྒྲ་བ་གཅིག་དང་ཞག་ཉི་
ཤུའི་བར་སྒྲེལ་ནས་ཉིན་ལྟར་གྱང་ཡོལ་ནས་དགོང་ཇ་གཉིས་པའི་བར་དུ། ལམ་རིམ་
པ་ལྟ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེའི་ཆོག་དོན་གྱི་བཤད་པ་ལོལ་སྒྲི་ཅམ་མིན་པར་ཉམས་སྲོང་
ལ་བཀར་ནས། ཤ་ཆོད་རུས་ཆོད་དུ་གསུངས་པས་བདག་སོགས་ཉན་པ་པོ་ནམས་
ལ་མདོ་སྒྲགས་གྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། བྱད་པར་གསང་སྒྲགས་སྒྲ་ན་མེད་
པ་དང་། དེའི་ནང་ནས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་ཆོས་
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྐྱེ་མའི་སྐྱེའི་སྐྱབ་གཞི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རི་ལྟར་གནས་པ་
དང་། དེ་ལས་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་སྐྱབ་ཚུལ། དེ་ལོད་གསལ་དུ་དག་ཚུལ། དེ་ལས་བྱུང་འདུག་
འབྲུབ་ཚུལ། དེ་ལ་སོགས་འབྲིན་པའི་སྒྲིབ་པ་ནམ་པ་གསུམ་ལ་བསྐྱབས་པས། འབྲས་

བྱ་མཐོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་རྣམས་ལ་གོ་བ་གཏིང་ཚུགས་པར་སྐྱེས་ཤིང་། རྗེ་བཙུན་ལྷ་མ་
ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་རིང་ལུགས་གཞན་འདྲེས་མེད་པ་ལ་ངེས་ཤེས་འཛོངས་ཏེ། རྗེ་འདི་
ཉིད་ཀྱང་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བ་དངོས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་མཐོང་ནས་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
འབྲངས་པའི་དད་པ་ཐོབ་རྒྱལ་པར་གྱུར་ཏོ། །རྗོ་རྗེ་འཆང་དབང་དུས་ཀྱི་ཐ་མ་
འདིར། །མི་ཡི་ཐོལ་གྱིས་རྒྱད་ཕྱེ་རྒྱ་མཚོའི་བཙུང། །མ་ལུས་ལྷག་པར་སྟོལ་བའི་
དགའ་སྟོན་ལ། །ཅི་དགར་སྟོད་པའི་སྐལ་བཟང་ཐོབ་པས་སྟོ། །བཤད་ལུང་གྲུབ་ནས་
ཆོས་རའི་ནང་གི་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་བཞུགས་སྤྱོད་བདག་འཛོགས་པ་གནང་། རྒྱལ་བ་ཆེ་དཔག་
མེད་ཀྱི་སྐུ་དང་། ཞལ་དཀར་ཅ་རིང་སྟེགས་བཅས་ཞོས་བཀའ་བ་གནང་། རྗེ་ཉིད་
འཁོར་བཅས་དང་། སྐུ་བཙུན་མང་ཙམ་འདུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱན་འཇུག་གཉིས་
དང་། དབུ་མ་ཅ་བཤེས་རབ་སྟོད་འཇུག་བཅས་ཀྱི་ལུང་གྲིས་གནང་བ། རང་ཉིད་སྤྲ་
མ་རྗོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ཁྱིལ་འདུག་པ་དང་། བར་ཆོས་འབུལ་བ་བག་ཤིན་ཏུ་ནས་
འཁུམས་ཀྱང་། རྗོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་གཞི་རྗེ་ལྷར་ཡིན་མ་ཤེས་ཤིང་། བཀའ་
གྲུན་ཕྱོགས་ལ་རུས་པས་ལུང་དག་པར་སྤུལ་བས་དབྱེས་ཆོར་ཆེན་པོ་གནང་། དེར་
ཆོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཞོ་འབྱེད་དང་། གཞུང་བཞི་པོ་དེ་རང་རང་གིས་རི་ཙམ་ཁ་
འདོན་བྱེད་པའི་ཁས་ལེན་བསྐྱོར་བར་མཛད་དོ། །ལོ་དེའི་སྟོན་ཐན་ཆུང་ཆབ་མདོར་
འབྱོ་ཞོར་མཇལ་བར་བྱིན་པས། མདོ་ཁམས་བསྟན་པའི་སྟོན་མེ་རྒྱལ་བ་འཕགས་པ་
ལྷ་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་བཞེད་སྟོལ་གྱི་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འདི་ལྷར་ཤོད་ལ་
ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཚུགས་པ་གྲིས་གསུངས་ནས། དཔལ་འཁོར་ལོ་སྟོན་པའི་སྐུ་བརྟན་

མི་དམར་ལས་སྐབ་པ་གཅིག་གནང་། བདག་ཉིད་ས་ཐག་རིང་པོར་འགྲོ་དགོས་པ་
དང་། ཟླ་མ་རྗེ་རྗེ་འཆང་སྐྱ་ན་བཤེས་ཤིང་བཀའ་རིན་འཛན་ནས་འབྲལ་མི་པོད་པ་ཅམ་
བྱུང་ནས་མཆི་མ་མང་དུ་བཏོན་པས། སེམས་སྦྱག་མི་དགོས་ཁྱིད་རང་ཁམས་ལ་འགྲོ་
དོན་ལེགས་པོ་འོང་། ཁྱིད་ཡར་མ་འཁོར་བར་དུ་ང་རྒྱས་ཀྱང་མི་འཆིའོ། །ཡར་འཁོར་
ནས་གསང་བ་འདུས་པའི་དབང་ཆེན་ཡང་བསྐྱར་གསུངས་བྱུང་། བྱི་ལོ་ལྷགས་ཁྱི།
ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ནང་དུ་སྦྱ་སར་ལེབས། རོ་ཤུག་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མཆོད་འབུལ་རྒྱས་
པར་གནང་། དགའ་ལྗན་ཁང་གསར་དུ་བོད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་དང་མཆོད་ཡོན་
ཞལ་འཛོམས་པས། རྗེ་འདི་པ་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་རང་བབ་ལ་
གང་ཡོད་པ་དེ་ལས་ཚུལ་འཆོས་པའི་རིགས་མི་མཛད་ཅིང་། ཐུགས་སྐྱམ་ལ་དཀྱེལ་
ཆེ་བ་ཞིག་བཞུགས་པར་མི་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་ལྷགས་གཉིས་ལས་བརྒྱམས་པའི་
དི་བ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཞུས་ཀྱང་། སྐབས་སུ་བབ་ལ་འཕྲོད་པ་མང་ཉུང་རན་ལ་འགག་
འདིལ་བ་རེ་ཞུས་པས། སྐྱེས་རབས་ལས། མི་ཡི་བདག་པོ་ལྟ་བ་བཟང་ངམ་
ངན། །རིགས་མཐུན་ལས་ནི་བསྐྱབས་པའི་རྒྱ་དག་གིས། །དེ་དང་དེ་ལ་ཁྱིད་ཀྱིས་
བརྟགས་ན་ནི། །ཆོག་དང་སྦྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་བར་སྟོན། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། མདོ་སྐགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་མཁྱེན་རྒྱ་ཆེ་བ། བརྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་སྤྱི་ལ་པན་
སེམས་ཆེ་ཞིང་། སྐབ་པ་ཡུན་རིང་བས་ཉམས་སྤོང་གི་རྟོགས་པ་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བར་
རྟོགས་ཏེ། ཡབ་ཡུམ་སྐས་འཁོར་ཐམས་ཅད་དད་འདུན་ཅེ་གཅིག་པས་ཞབས་སྤྱི་
བོར་སྦངས་ཏེ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དཔའ་མོ་ལྷགས་ཀྱི་དབང་ཆེན་སོགས་བཀའ་ཆོས་

མང་དུ་གསན་ཞིང་། དེ་ཚུན་ཆད་རིགས་ཀྱི་ཅད་པན་དུ་འཛིན་པར་མཛད་དོ། །དེ་
སྐབས་རྒྱུད་ཁང་ལུང་ལོ་ཅན་དུ། རྗེ་མཁའ་མོའི་རྣམ་འབྱུང་ཞབས་དྲུང་ཚྱུན་མཆོ་མོ་
དང་ཐོན་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ། སྟག་ལུང་ག་ཟེའི་གདུང་ཁྲི་མ་མེད་པ་གཡག་རོང་
ཞབས་དྲུང་ཆེ་རིང་དབང་རྒྱལ་སོགས་དྲག་རིམ་འགའ་ལ་དཔལ་རྗེ་མེ་འཛིགས་བྱེད་
ལྷ་བརྩུ་གསུམ་མའི་དབང་གཞི་རྗེ་གས་པར་གནང་བའི་དབང་བཤད་ལས་ལམ་རིམ་
པ་གཉིས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་གནད་ཆང་བ་གནང་བས། གཡག་རོང་ཞབས་
དྲུང་འདི་པ་སྐྱེ་ཆེ་སྟོན་མ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤྱི་དང་བྱུང་པར་གསང་སྟགས་སྒྲན་
མེད་པའི་རིགས་ལ་བག་ཆགས་སྟག་པ་ཞིག་ཡིན་འདུག་པས། ཆད་མས་དངས་པའི་
ཡིད་ཆེས་རྟེན་ནས་གཞན་དག་གི་དབང་ལ་དབང་རྩལ་གྱི་མས་གང་ཆར་ལས་དབང་
སོ་སའི་གོ་དོན། ལག་རྗེས། དབང་རྩལ་སོ་སའི་མཆོན་དོན་བྱུང་པར་ཅན་དེ་འབྲའི་
བཤད་པ་མི་འོང་བ་འདུག་པས། འདི་འདྲ་བ་སྟོན་པའི་སྒྲན་མ་དང་མཛལ་བ་བསྐྱལ་བ་རེ་
བཟང་སྟམ་དུ་མཆེ་མ་འབྲུགས་ཤིང་བ་སྤྱི་ལྡང་བར་བྱུང་། དེའི་ཆེ་ཚྱུན་མཆོ་མོས་
ཞབས་དྲུང་མདོ་མཁར་བ་འདི་འདྲ་རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པས་འདི་
འདྲ་ལས་ཡོན་ཏན་ཆེ་བ་མེད་ཅེས་བྱས་པ་ན། རྗེ་འདི་བས་རོ་འཛིན་ཅི་ཡང་མི་མཛད་
པར་མི་ནག་གི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་རྗེ་ལྟར་ཆེ་བུས་ཀྱང་སོབ་སོབ་ཞིག་ལས་མི་འོང་
གསུང་པས་ཐམས་ཅད་བཞད་གད་ཐེག་གི་བ་དང་། ཕྱིས་སུ་ཡང་མི་དྲག་རྣམས་ཀྱིས་
གཏམ་དཔེར་སྒྲིང་བ་ཞིག་བྱུང་། དེ་ནས་ཞབས་དྲུང་ལ་ཉིད་སྟགས་དམ་གང་ལ་གནང་
སོགས་བཀའ་འདྲི་མཛད་པ་ལ། ཞབས་དྲུང་ཉིད་སྟར་ནས་སྟགས་རབ་ཆེ་བ་དང་། དེ་

ནས་སྒྲོང་ཆེན་ཞབས་བྱུང་ནས་ལྷ་རོ་མཁའ་སྒྲོད་མའི་དབང་ཞུས་ཏེ། ཉམས་ལེན་
བསྐྱེད་རིམ་རྣལ་འབྱོར་བཅུ་གཅིག་། རྫོགས་རིམ་ཅ་དབྱུ་མ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་
སྒྲོང་ཚུལ་ཤར་གྱིས་བསྐྱར་བས། འོན་ཉམས་ལེན་དེ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོའི་ལག་རྗེས་
སྒྲུང་གཞི་གང་གང་སྒྲོང་། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་ལག་རྗེས་རི་འབྲ་འཛོག་
གསུངས་པས། ལན་འབུལ་རྒྱ་མ་རྟེན་པར་མགོ་ལ་རྫོ་རྒྱབ་པ་ལྟར་གྱུར་པས། མི་ནག་
གི་ཡོན་ཏན་ལ་སོབ་སོབ་ཞིག་ལས་མི་འོང་གསུང་བ་ཐུགས་བདེན་སྙམ་པ་བྱུང་ཞེས་
ཞབས་བྱུང་རང་གིས་གསུང་། དེ་ནས་ཡར་ལམ་རག་གཞིས་ཁར་ཞབས་བྱུང་ལ་
འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱས་ཅམ་གནང་ནས་ཞོག་རང་དུ་ཕེབས་ནས་ཐུན་
བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འབད་པར་མཛད། འདི་ལོ་དབྱིད་ཁ་ནག་པ་རྩ་བའི་ཉ་ནས་
བཟུང་། འོལ་ཁ་རྗེ་བྱུང་སྐུལ་པའི་སྐྱ་ནས། དེ་ཉིད་རིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། །མི་བྱ་བ་
ནི་ཅི་ཡང་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། གནས་སྒོ་འབྱེད་པ། ཐུབ་མཐའ་གསར་པའི་
བསྐྱན་ཆོས་བཅམས་པ། བདུད་ཅི་མཆོད་པ། དེགས་ལྷན་མ་མཆོད་པ། ཡེ་ཤེས་
འབེབས་པ། ཆངས་སྒྲོད་ལ་ཐུག་རྒྱ་མ་སྒྲོད་པ། སྐུལ་པའི་སྐྱ་རང་དང་། མི་ཡི་དབང་
པོ་སོགས་བྲག་ཞན་མང་པོའི་སྒྲོན་དང་། བྱི་མའི་སྐྱེས་རབས་རྒྱ་འབྲས་མི་མཚུངས་པ་
མང་པོ་ལུང་བསྐྱན་ཅིང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་ཡ་ང་བ་མང་པོ་བསྐྱིག་པ་གནང་ནས།
དགོངས་གཞི་དང་དགོས་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་། མ་ཞི་བཀའ་འབུམ་གྱི་རྒྱལ་པོ་བཀའ་
ཆེམས་ལས། དེག་པར་སྐྱ་ཞིང་རྣམ་པར་སྐྱ་བ་ཡི། །སྟོན་པ་རྣམས་ནི་ནམ་ལངས་སྐར་
མ་བཞིན། །དེ་ནས་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་རྣམས་ བཟུ་རྒྱུང་བས། །བདུད་ཀྱི་སྟོབས་

ནམས་རྒྱས་པར་གྱུར་པ་ཡིས། །བདུད་ཀྱིས་བྱིན་རྒྱལས་གང་ཟག་མང་པོ་
འབྱུང་། །གཟི་བུ་ཆེ་ཆེ་ཞིང་སྟོབས་ཀྱང་ཆེ་བ་དང་། །རྒྱས་པ་ཆེ་ཞིང་མཐུ་ཡང་ཆེ་བ་
དང་། །མདོན་ཤེས་ལྷ་མོས་བདེན་ཆོག་འགའ་སྐྱབ་ཅིང་། །དེ་ནམས་རྟོགས་ཆོས་མང་
པོ་བྱེད་པར་འགྱུར། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ལྟ་འདྲེ་མང་པོས་དཀྱུགས། །འབྲེལ་བ་
ཆོས་ལུགས་མང་པོ་སྟོན་བྱེད་ཅིང་། །སློབ་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྱུར་བར་བྱེད། །མེད་
པར་ལྟ་བའི་སྟོགས་ཀྱི་ཆ་བཟུང་ནས། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བྱེད་ཏུ་གསོད་པར་
བྱེད། །ལུས་དག་དཀའ་སྐབ་འགོག་པར་བྱེད་པ་འབྱུང་། །སྟོགས་མེད་རིས་མེད་བྱར་
མེད་ཟེར་བ་དང་། །རྒྱ་ཟད་ཀྱིན་ཟད་ལུན་བྱུབ་ཟེར་བ་དང་། །ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་
མང་ཏུ་འབྱུང་། །སངས་རྒྱས་མ་བསྟན་མཁས་པས་མ་བཀྱིས་པའི། །ད་ལྟ་ལྟ་ཡིས་
བསྟན་ཞེས་འདྲེ་ཆོས་བྱེད། །དེ་ནམས་འགོང་པོ་འདྲེ་ཡིས་ཆས་དགུ་གྲོན། །ར་སྐྱལ་ཁྱི་
སྐྱལ་རེ་བ་ཐོ་མོན་གོས། །ཅིད་ཞུ་སྟེ་ལོག་གོས་དཀར་ལུས་ལ་གོན། །འཕེར་ཀ་དཀྱུག་
པ་སྟོ་ཆོགས་ཐོགས་པ་འབྱུང་། །བསོད་སྟོམས་པ་ཞེས་གོང་སྟོ་འགྲིམ་པ་དང་། །ལྟོ་
རྒྱབ་ཆེད་ཏུ་དཀའ་སྐབ་བྲག་པོ་ཡིས། །རང་གི་ལུས་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་
འབྱུང་། །མདོན་མཆོན་ཅན་གྱི་གྲགས་པ་འདོད་བྱིར་དུ། །སྐྱགས་ཀྱི་ཐེག་པ་སྐྱུ་རུ་ལེན་
པ་འབྱུང་། །དག་པའི་ཆོས་སྟོན་སྐྱུ་དང་བོ་ལ་བྱེད། །བསམ་གཏན་ཅན་པ་ཉམས་ལ་
བྱེད་པ་འབྱུང་། །མེད་པར་ལྟ་བ་ལྟ་བ་རྟོགས་པར་བྱེད། །སྟོན་ཐབས་ཅན་ལ་རྟོགས་
ལུན་བྱེད་པ་འབྱུང་། །ཐེ་ཆོམ་ཅན་ལ་དམ་པར་འདོན་པ་འབྱུང་། །སྐྱུ་བ་མཁས་ལ་
གདམས་དག་ཅན་ཏུ་བྱེད། །སྟོངས་པ་ནམས་ལ་ཞིག་པོ་ཟེར་བ་འབྱུང་། །ལོག་སྟོན་

མཁན་ལ་རྣལ་འབྱོར་བ་ཞེས་ཟེར། །ལུང་མ་བསྟན་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་ཟེར། །རྟེན་
གྲགས་འདོད་ལ་ཆོས་བཤད་མཁན་པོ་ཟེར། །ཆོས་ལུགས་ཡིན་ཞེས་བབ་ཆོལ་མང་
པོ་སྤྲ། །འདྲེས་བརྒྱམས་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་འབེབས་ཞེས་ཟེར། །བདུད་ཀྱིས་སྤྱོད་བསྐྱེད་བྱིན་
བརྒྱབས་ཟེར་བ་འབྱུང་། །གདམས་ངག་ཟེར་ཞིང་ལོག་ཆོས་མང་དུ་སྤྲ། །གདམས་པ་
ཟེར་ནས་སྤྱ་སྟེགས་གསང་ཆོག་སྟོན། །དེ་ལྟར་ལོག་པའི་རྒྱན་ལ་ཞུགས་པ་
ཡིས། །བུད་མེད་པོ་སྤྱོད་ཐོ་ཆོ་བྱེད་པ་འབྱུང་། །རང་ལུགས་ཉམས་ཤིང་འཛིག་རྟེན་
ཆོས་ལུགས་ཉམས། །དེ་ཡིས་རང་ཉིད་ངན་འགྲོར་འཁྲིད་པར་བྱེད། །རྒྱ་འབྲས་བདེན་
པར་མི་ཤེས་མི་དགོ་སྒྲ་ཆོགས་སྤྱོད། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་མི་བྱེད་ངོ་ཆ་མེད་པར་
སྤྱོད། །ལོག་སྤྱོད་དག་ལ་ཤིན་ཏུ་དད་པར་འགྱུར། །བྱས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་མི་
ཐོབ་པས། །མ་བྱས་ལྷན་གྲུབ་ཆོས་གཅིག་དགོས་སོ་ཟེར། །བྱེད་མ་རུས་རྣམས་དེ་ལ་
དད་པར་འགྱུར། །དགོ་བའི་བཤེས་ལྟར་སྤྲ་བ་ཡིད་འགྲོགས་འཁྲིད། །སྤྲགས་པ་ཁ་
ཅིག་སྤྲགས་ལ་ཅིང་ཆོས་བྱེད། །དམ་ཆོས་ཡོན་ལ་བལྟས་ནས་གསང་བ་སྟོག་གསེར་
ཆོས་ཟེར་ཞིང་ཆོས་ལ་རིན་ཐང་སྤྱོད། །འགའ་ཞིག་མ་ཐོས་རྒྱུད་ཀྱང་འཆད་པར་
བྱེད། །ལ་ལ་དབང་མ་ཐོབ་པར་དབང་བསྐྱར་བྱེད། །ལ་ལས་དབང་བསྐྱར་ཟེར་ནས་
ཡོན་ཡང་སྤྱད། །རྟེན་བཀུར་དག་ལ་ཆགས་ཤིང་འདོད་ལ་ཞེན། །རང་གི་རྒྱུང་སེམས་
དབང་དུ་མ་འདུས་པར། །གསང་བ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་མངོན་སུམ་བསྐྱར། །དེ་དག་
སྤྱད་འཆོང་རྟེན་དང་བྱུང་པར་མེད། །ལ་ལས་དགོ་སྤོང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ནི། །བུད་
མེད་དང་སྤྱོད་དབང་ནི་བསྐྱར་བར་བྱེད། །སྟོམ་ཁྲིམས་ཞིག་ནས་དཔྱལ་བར་འཕེན་

པར་བྱེད། །དེ་ནི་ལོག་པའི་ཆོས་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡིན། །རྟེན་བཀུར་གྲགས་འདོད་དམ་ཆོས་
འཆད་པར་བྱེད། །ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་པ་བྱེད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་། །འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
ཏུ་བཏང་ནས་ནི། །ཆོས་དང་གང་ཟག་འཛོལ་ནས་ངན་སོང་འགྲོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་
དང་དམ་ཚིག་ཉམས་པ་དང་། །ཆོ་ག་ཉམས་དང་སྒྲིབ་པ་ཉམས་པ་དང་། །ལོག་པའི་
ལམ་བཟུགས་དེ་དག་ངན་འགྲོར་འགྲོ། །བཙུན་པ་ལ་ལས་ཆོས་གོས་ཅ་མ་འཛིན་
ཅིང་། །བསྐྱབ་པ་ཉམས་ཤིང་ཚུལ་འཆོས་བྱེད་པ་དག །དད་རྩས་ལོངས་སྒྲིབ་བྱས་
ནས་རང་གཞན་བསྐྱུ། །རང་གིས་རང་ཉིད་ངན་སོང་གནས་སུ་བྱིད། །ལ་ལ་དག་འདུན་
དགོར་འབགས་ངན་སོང་འགྲོ། །ལ་ལ་གནས་གཞིའི་དགོར་འབགས་ངན་འགྲོར་
ལྟར་། །འགའ་ཞིག་སྤྲུགས་བཙུན་ཟེར་ནས་ཆགས་ལམ་བསྟེན། །ལ་ལ་བཙུན་
གཟུགས་ཚུལ་གྱིས་ཁེ་ཆོང་བྱེད། །ཆ་ལུགས་བཟང་པོས་ཆོས་ཀུན་རྩལ་སྒྲིབ་
བྱེད། །ཁྱེ་མ་ཁྱེ་ཏུ་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ལ། །བརྟེན་ནས་རང་ཉིད་ངན་འགྲོར་
བསྐྱར་བྱེད་ལ། །དེ་འབྲེལ་བཙོས་མ་བབ་ཅོལ་མང་དུ་འབྱུང་། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་
རིམ་གྱིས་འཛིག་པར་འབྱུང་། །དེ་ནི་རིང་པོར་མི་ཐོགས་དེ་དག་འབྱུང་། །ཞེས་མ་
འཛིང་པས། །ས་སྒྲིང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཡབ་ཡུམ་སྤྲུལ་བཅས་དང་། །གཞན་
ཡང་བོད་ཀྱི་སྐྱེ་སེར་མཆོག་དམན་བར་མ་ཐམས་ཅད་ལུང་ལངས་བརྒྱབ་ནས། །སྤེ་
ལུང་དུ་དབྱར་དུས་ཀྱི་ཤ་འོད་ཆེན་པོ་འོར་བ་བཞིན་བྱས་ཏེ། །ལོ་ཁ་ཡར་གྱི་བར་དུ་སྒོ་
ཡི་འབྲེར་སེའི་བྱང་གིས། །ལ་ལ་ངོ་མཆར་ལ་ལ་ངོ་ཆ་ཞིང་། །ལ་ལ་དཔལ་ལྷན་ལ་ལ་

དབང་ཞུས་ལ། །ལ་ལ་སྟོང་ལ་ལ་སྟོང་བ་ཡི། །སྟོན་ཆད་མ་མཐོང་གསར་པའི་ལྷན་མོ་
འདི། །ལྷ་ལམ་ངོས་སུ་ཉི་མཱ་རྒྱ་སྐར་ནམས། །མཐོང་ཐིག་སྐྱེངས་ནས་རྒྱབ་རིའི་པག་ཏུ་
ཡིབས། །མཐོང་ཕྱིར་འགའ་ཞིག་ཤར་རིའི་ཅེ་ལ་འཛེག། །བྱེད་པོས་འདི་འབྲ་མ་བྲན་
གདོང་བ་གས། །དེ་ནས་ས་གཤི་ལྷ་བ་ལ་རྗེ་འདི་བ་ལྷ་སར་ཐེབས་ནས། རྩོམ་རིན་པོ་
ཆེ་ལ་དག་སྟོང་གི་ཆ་ལུགས་ཆང་མ་དང་། སྟོང་མཆོད་འབུལ་བ་གནང་ནས། རབ་
གནས་བསྐར་མ་དང་ཞབས་བརྟན་སྤུལ། ར་མོ་ཆེ་དང་པོ་ཏྲ་ལར་ཡང་མཆོད་འབུལ་
རབ་གནས། ཞབས་བརྟན་སྤུལ་ཞིང་། སྤར་ཡང་རྒྱད་ཁང་དུ་བཀའ་སྟོན་ཞབས་བྱང་
མདོ་མཁར་བ་ལ། ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་ནམ་གསུམ་གྱི་འཁྲིད། འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྩོགས་
རིམ་ནལ་འབྱོར་བཞིའི་ཟབ་འཁྲིད་གནང་བས། ཞབས་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་ནས། དེང་སང་
འགའ་ཞིག་ལམ་སྟན་མོང་བ་དང་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་གོ་རིམ། གངས་ངེས།
ཁྱད་པར་དུ་ལམ་སྟན་མོང་བ་ལ་སྟོན་འགྲོ་ཙམ་དུ་གོ་ནས་ཅིས་མེད་དུ་བྱས་ཏེ།
རྩོགས་རིམ་གྱི་ཆ་ཤས། རྒྱང་། གཏུམ་མོ། སེམས་ངོ་སྟོད་པའི་ལྷ་བ་མཐོ་མདོག་ཁ་བ་
ལ་སྟོད་བ་དབྱར་གྱི་དགའ་མ་ལང་ཆོ་རྒྱས་དུས་ཀྱི་བྱ་མཆོག་མིག་ཅ་དམར་པོ་ལྷ་
བུའམ། སྟོན་གྱི་ལོ་ཏོག་ཁྲིམ་དུ་སྦྱད་པའི་དུས་ཀྱི་ནོར་སྟོང་བ་རྒྱ་ལམ་དུ་ཞུགས་བ་ལྷ་
བུ་ནམས་སྟོད་སྟོང་བ་བཞིན་དུ་དོར་ཏེ། བརྟན་བ་ཐམས་ཅད་ལྷ་བཞིར་ལམ་གྱིས་
ཉམས་ལེན་དུ་འབྱེད་ཤེས་པའི་རིག་བ་འཛིན་བ་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱུགས་སྤྲས་དམ་པར་
གྱུར་ནས། རྗེ་དེ་ཉིད་དང་ཡི་དམ་དྭོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་གསོལ་
བ་འདེབས་ཚུལ་ལམ་རིམ་བ་གཉིས་དང་སྦྱར་བ་ཆོག་དོན་སྟན་སྤུམ་ཆོགས་བ་ཞིག་

གྲང་མཛད། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཁོང་གིས་བསྐྱེད་ཏེ། རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྫོགས་
རིམ་རྒྱས་པ། རིམ་ལྡན་གསལ་སྒྲོན་གྱི་དཀའ་གནད་མཐའ་དག་རྗེན་པར་སྒྲོན་པ་དང་།
དམིགས་ནམ་སྐྱོང་ཚུལ་མདོ་འགག་འགྲིལ་བ་ཞིག་མཛད་པ་འདི་གཉིས་ནི་ཉན་པ་པོ་
སྒྲོད་ཀྱི་སྒྲོན་གསུམ་དང་བལ་བ་ཡོད་ན། ས་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་མེ་ལྟ་བུར་སྤང་ངོ་། །ཁྱི་ལོ་
འདིའི་སྒྲོན། སྤུང་བྱ་ཁམས་སྟོགས་ནས་འཁོར་ཏེ་ཞོག་ཏུ་ཕྱིན་པས། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་
འིན་ཁོ་ནས་ཁམས་སྟོགས་སུ་ཕན་འདོགས་ཅུང་ཟད་ཅམ་བྱུང་བར་དགོངས་ནས།
ཆིབས་བསྐྱེད་དང་། དར་འབྱུང་དུང་འབྱུང་སོགས་བཀྱར་བཅོས་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་
གནད་། ལྷགས་པག་རྩ་བ་གསུམ་པར་ས་དབང་ཡབ་སྐུ་སྤྱི་ཕྱང་དུས་སྒྲོན་ནས་
ཅུར་མེབས་ཞོར་ཞོག་རི་ཁོད་དུ་མེབས་པར་རི་ཁོད་པའི་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱེན་བཀྱར་གཡོ་
མོལ་མེད་པར་མཛད་དེ། བསྐྱེན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་ལས་བརྒྱམས་པའི་གསུང་གྲུང་
ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་མཛད་ནས། ས་ག་རྩ་བར་རབ་གནས་ལ་འབྱོན་དགོས་གསུང་
བ་ལྟར་བྱོན་ནས། རྡོ་བླ་ཀ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རབ་གནས་རྒྱས་པ་དང་། དགའ་ལྡན་ཁང་
གསར་དུ། གནས་བརྟན་བརྟུ་བྱ་ག་གི་སྤྲན་སྐྱ་གསར་བཞེངས་ལ་རབ་གནས་རྒྱས་
པར་གནད་སྐབས་ནམ་མཁའ་འཇའ་འོད་ཀྱིས་བྱུང་བ། འཇའ་སྤྱིན་མཆོད་རྫས་ལྷ་
ཆོགས་པའི་རྣམ་པས་སྟོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འགོངས་པ་སོགས་ཀྱིས་སྐྱེ་འགྲོ་མཐའ་
དག་གི་དད་པའི་ཚུ་གཉེར་རྒྱས་པར་མཛད། དེ་ནས་ས་སྐྱོང་ཆེན་པོས་རྗེ་བཙུན་ལྷ་མ་
དམ་པ་ལ་དད་གྲུས་ཅེ་གཅིག་པས་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་ཞབས་པད་བརྟན་དགོས་ཚུལ་གྱི་
གསོལ་འདེབས་དང་། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་རྟེན། གསེར་དུལ། གོས་དར་སོགས་

འཛམ་བུའི་གླིང་ན་དཀོན་པའི་གཅིས་ནོར་མཐའ་ཡས་པའི་འབྲུལ་བ། བཞེས་སྒོ་རྣམ་
གངས་མང་བའི་སྟོན་མོ་གནང་ཞིང་། ལྷ་སྤྲུལ་དུ་ལས་བླ་བྱར་སྒྲིབ་གཞོན་ཀྱང་སྒོ་
གོས་ཀྱི་ལུས་སྟོབས་རྫོགས་པ་དེས་རིག་པའི་གནས་ལྷ་ལས་བརྩམས་པའི་ཆོས་ཀྱི་
འབེལ་གཏམ་ལ་ཆོས་རྒྱལ་དགེ་བའི་དབང་པོ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་
ལ་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་མཛད་པས། སྟོན་མོའི་གྲུལ་དེ་གནས་ནས་མཁའ་ལ་ཉི་མཱ་སྐར་
གསུམ་ཀ་གསལ་བར་མཐོང་བ་ཞིག་བྱུང་བས་ཀྱན་ངོ་མཆར་དུ་གྱུར། དེ་ནས་འབྲས་
སྤངས་རྒྱུད་ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་བྱམས་ཆེན་ལ་རབ་གནས་དང་། དགེ་འདུན་ལྷ་
བརྒྱ་པོ་ལ་ལམ་ཀྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་ཀྱི་འཁྲིད་དང་། སྤྲུལ་ཁང་སོགས་སུ་མཆོད་
འབྲུལ་སྟོན་ལམ་རྒྱས་པར་གནང་། རྒྱ་བ་དུག་པར་ས་སྐྱོང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྟོན་པའི་
ཆོགས་དང་བཅས་ལོ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་དགའ་ལྡན་དུ་ཕེབས་
ནས། ཡངས་པ་ཅན་དུ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་བྱང་ཆུབ་སྟོན་སེམས་ཆོགས་
འཛིན་ཚུལ་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་དང་བཞད་པ་རྒྱས་པར་གནང་བས། ས་སྐྱོང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
པོ་ཆེན་པོ། སྟོན་ཀྱི་ཐུབ་པའི་འཁྲུངས་རབ་དུ་མ་དང་། མདོ་སྤེམ་མཐའ་ཡས་པ་ན་རྒྱལ་
པའི་སྤྲུལ་ཀྱི་སྟོན་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་རྗེ་སྟེང་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། དམ་པ་ཚུལ་
དང་མཐུན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་དམ་གནང་ལུགས་གང་ལ་བལྟས་ཀྱང་། བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞུང་ཤིང་དང་།
འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དགེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་དེས་པ་
གཉིང་ཚུགས་པར་འཁྲུངས། དེ་དང་མཚུངས་པར་དེར་ཆོགས་པལ་མོ་ཆེས་བྱང་ཆུབ་

གྱི་སེམས་ལ་ངེས་ཤེས་རྟེན་པས། ཉམ་མཁའ་ནས་མེདྲོག་གི་ཆར་བབས། དམ་ཅན་
ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ཞལ་ནས་བདུད་ཅི་འཛྲག་པ་སྐྱ་མ་མཆོད་ཡོན་དྲག་པ་རྣམས་ལ་བཞེས་
རྒྱུ་བྱུང་། ངེས་པ་དོན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལོ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་
འགའ་ཞིག་གིས་ཉམས་མཆར་དུ་བྱེད་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉམས་འོང་ཞུས་
པ་ན། ད་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཉམས་པ་རྣམ་ཏོག་ཟ་ཞེས་ལན་གཉིས་གསུམ་བསྟུང་
ནས་གསུང་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་གསུང་ཡིན་
པར་འདུག་པས་བདག་ནི་སྙིང་ཐག་པ་ནས་སྐྱབས་སུ་མཆིལོ། །དེ་ལྟར་མཆོད་ཡོན་
རྣམས་གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་བྱུབ་ལ་ཁད་གྱི་སྲོག་བཟུང་ཞིང་། རྗེ་བདག་ཉིད་
ཆེན་པོའི་བསྟན་པའི་གནད་ལ་ཡིད་ཆེས་རྟེན་པར་བརྟེན། མི་དབང་མཆོག་ནས་རྗེ་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གསེར་གྲིའི་སྙིང་དུ་གསེར་གྱི་རྒྱ་པིབས་བཞེང་པར་དམ་བཅས་
ཤིང་། ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པའི་བསྟན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་རྟེན་དེ་
འཛིན་སྟོང་སྟེལ་གསུམ་མཛད་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་སྐྱ་བ་
བདུན་པའི་ནང་དུ་འོལ་ཁ་རྗེ་བྱང་རིན་པོ་ཆེ། བོ་མོ་ན་གཞོན་འཕྱོར་ཆས་ཅན་རྣམས་
གྱིས་བསུ་བ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ལྟ་སར་ཕེབས་ནས་པོ་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་དཔའ་བོ་དང་
མོ་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་དཔའ་མོའི་རྣམ་རོལ་སྐྱ་སེར་ཐམས་ཅད་བདུད་ཅི་དང་ཁ་སྐྱོར་གྱི་
བདེ་བའི་ཡོ་ལངས་གྱིས་བྱུབ་ཕྱོགས་ལུ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ་ལ་ཙོ་འབྲི་བར་མཛད་ཅིང་།
འགའ་ཞིག་གི་སྒྲ་དང་ཁ་ལ་བྱུབ་ཏུགས་བཞག་པ་ད་ལྟ་ཡང་ངོ་མཆར་བ་སྟང་། རྗེ་འདི་
ཉིད་ཀྱང་དགའ་ལྡན་ཁང་གསར་དུ་གདན་དྲངས་ནས་སྐུ་པའི་སྐུས་ཞབས་བརྟན་

ཆོགས་འཁོར་གནང་ཞིང་། སྤྱལ་པའི་སྤྱི་ཉིད་སྣོད་བྱག་ཤོར་གྱི་ཡང་སྤིང་ཡིན་པར་
ལུང་གིས་བསྟན་ཚུལ་དང་། ད་ལྟ་མཛད་པ་བོན་པོའི་ཆོས་ལུགས་ཚུན་ཆད་མཛད་
ཅིང་རིག་མ་བསྟན་པ་སོགས་སྣ་ཆོགས་པ་འདི་དག་བསྟན་པའི་དོན་དུ་མཛད་དགོས་
པའི་མཁའ་འགྲོའི་ལུང་བསྟན་བྱུང་ཚུལ་དང་། ད་དེད་གྱི་ཆ་ལུགས་འདིས་ཆོས་འཆད་
ཉན་གྱིས་པན་ཆེན་པོ་མི་ཐོགས། བྱེད་ཞབས་པད་བརྟན་ནས་ཆོས་གནང་དགོས་
ཚུལ་བཅས་རྒྱས་པར་ཞུས་སོང་པའི་ལན་དུ། རྗེ་དེ་ཉིད་གྱིས། ད་བྱེད་རང་གི་མཛད་
པ་འདི་ཆོ་མཁའ་འགྲོའི་ལུང་བསྟན་ཡིན་ཀྱང་འདྲ། བདུད་གྱི་བར་ཆད་ཡིན་ཀྱང་འདྲ།
ང་ཡི་སེམས་ལ་བབས་པ་ཞིག་མ་བྱུང་། བྱེད་གཞན་དང་མི་འདྲ་བས་རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་
བསྟན་པ་ལ་པན་ཐོགས་པ་ཞིག་ཨེ་ཡོང་བསམས་ནས་ཆོས་རྒྱན་ཁུངས་བཙུན་པ་
ཞིག་ཡོད་ན་བྱེད་ལ་ཕུལ། དཔེ་ཆ་ཁུངས་བཙུན་པ་ཞིག་ཡོད་ན་འདྲ་བྱེད་ལ་ཕུལ་བ་
ཡིན་ཀྱང་། ད་བྱེད་ལ་རེ་བ་མེད་གང་ལྟར་ཀྱང་བྱེད་གྱིས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དཔྱལ་
བར་གཏོང་བ་འདྲ། བྱེད་རང་ལ་དགའ་བ་ཆོ་ནི་བྱེད་རང་དང་རྟོགས་པ་མི་མཉམ་
བཞིན་དུ་བྱེད་རང་ལྟར་ཅིང་སྤྱོད་བྱས་པས་དཔྱལ་བར་འགྲོ། བྱེད་རང་ལ་མི་དགའ་བ་
ཆོ་ནི་བྱེད་སྤྱིས་བུ་དམ་པའི་མཛད་པ་སློལ་མ་ཤོང་བར་སྐྱར་བ་བཏབ་པས་དཔྱལ་བ་
རང་ལ་འགྲོ། གང་ལྟར་ཀྱང་རྒྱ་གར་གྱི་བྲུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་ལྟར། དུགས་
འདི་ལ་དགོངས་ནས་མཛད་པ་འདི་མི་མཛད་པའི་ཐབས་མི་འདུག་སྟེ་པའི་དོག་
གཏད་ཡོད་པ་མཛོད་གསུངས་སོང་། དེ་ནས་སྤྱལ་པའི་སྤྱིས། སྤྱ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ལྟ་
སར་མཁས་པ་མང་པོ་ལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བཤད་ལུང་དང་། རིམ་ལྡེ་གསལ་སྤྱོན་

ལ་མཆན་འབྲེལ་ཞིག་གནང་དགོས་ཞུས་སོང་བར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བྱད་ནས་དེ་ག་རང་
ཞུ་གསུང་ཞལ་བཞེས་གནང་། དེ་ནས་སྤན་བྱ་ལ་ཡང་སྤྱལ་པའི་སྤྱུ་ཐུགས་རྗེས་
འཛིན་པོ་ཡོད་པས་གནང་བྱིན་དང་བཅས་ཁྱོད་ལ་མཆན་ཉིད་པ་རྣམས་དགའ་བར་
འདུག་པས་ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱད་ནས་ཆོས་བཤད་གྱིས་གསུང་བར། གལ་བཤམ་དུ་
བྱིན་བརྒྱང་བྱག་བཅའ་ནས་སྤྱལ་པའི་སྤྱུ་ལ་འབྲལ་བ་མཆོན་ཅམ་ཡོད་པ་ཕྱལ་ཏེ་
བསྟན་པ་འཛིན་པ་ལ། ལུང་གི་བསྟན་པ་སྡེ་སྡོད་གསུམ་དང་། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་
བསྐྱབ་པ་གསུམ་དུ་འདུ་ཚུལ་དང་། དེ་འཛིན་པ་ལ་བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་ལས་མེད་ཚུལ།
དེས་ན་བསྟན་པའི་དོན་དུ་བསམས་བཞིན་པེབས་པ་སྤྱལ་པའི་སྤྱུ་ལྟ་བུས་བསྟན་པ་ལ་
བྱ་བ་བྱེད་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱང་བ་གཞི་མར་མཛད་ནས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་གནང་
དགོས་ཚུལ་དང་བཅས་རིག་པ་རང་དང་ལྡན་ཞིང་། མིག་མཆི་མ་ཙར་རེ་ཞུས་པའི་
རྗེས་སུ། མོ་འདྲེ་ཁོག་ཏུ་བརྒྱམས་པའི་འུར་ལངས་གྱིས་སྤྱལ་པའི་སྤྱུ་སྤྱུ་གསུང་ལན་
མ་བྱུང་ུང་མི་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཞུགས་གལ་དེ་ག་ནས་ཡར་བཞེངས་ཏེ། ཕྱག་
ཐལ་མོ་སྒྱར། སྤྱན་ཆབ་སྒོར་(ཏེ་རེ་)མཛད་ནས། འོ་བཀའ་བྲིན་ཆེ། དེད་རྣམས་གྱིས་
སྤྱལ་པའི་སྤྱུ་ལ་ཞལ་ཏུ་ཞུ་འདོད་ུང་ཞུ་མི་ཤེས་པ་འདུག །བདག་གི་པ་ལགས་དང་
ཨ་ཁུ་ལགས་གཤེགས་པའི་སྐབས་དང་གཙང་དབུས་སྡེ་གཟུར་གྱི་སྐབས་གང་ལ་
ཡང་མཆི་མ་གཏོང་མ་ཁྱོད་། བྱེད་བསྟན་པའི་གནད་མཁྱེན་པའི་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་
གསུང་གླེང་བཀའ་གདམས་པ་ཆོས་དང་བྱ་ཆོས་འདྲ་བ་འདི་འདྲ་ཐོས་ཙ་ན་མཆི་མ་
རང་དབང་མེད་པར་འོང་བ་འདུག་གསུང་། དེ་ཡི་དགུན་ཁ་མི་དབང་མཆོག་བཀའ་ཤིས་

སྤྱན་པོར་བཤ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཞབས་བརྟན་འབྲུལ་བར་མེབས་སྐྱབས་
གཙང་ནས་མངའ་ངེས་མན་གྱི་དགོ་ལུགས་པའི་དགོན་པ་ནམས་ལ་ལོ་རྗེས་མའི་
དབྱིད་ལྷ་སར་སྐྱ་མ་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་ནས། ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་གཟབས་བཤད་
གནང་རྒྱ་ཡིན་པས་ཉན་མཁན་གང་ཡོད་ཆེ་བ་དང་པོར་འདོམ་བ་གྱིས་ཞེས་བཀའ་
ཤོག་གནང་། ཚུ་བྱི་ཆེ་བ་གཉིས་པའི་ཆེས་བརྒྱད་ནས་ཉིན་གསུམ་གྱི་བར་ལྷ་ས་ཅེ་
མོར། འཕགས་པའི་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་ཞལ་ཐང་གསར་བཞེངས། གསང་བདེ་
འཛིགས་གསུམ་གྱི་སྒོས་བསྐྱང་གསར་བཞེངས་ནམས་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་
བརྟེན་པ་ལ་དཔལ་རྗེ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ལྷ་ལ་དབང་
བསྐྱར་བ་རབ་གནས་གྱི་ཆོག་རྒྱས་པར་གནང་། དེ་ནས་སྤྱ་མ་ཐུད་རྒྱུད་ཁང་ལུང་ལོ་
ཅན་གྱི་ཆོས་རར་བོད་ཁ་བ་ཅན་པའི་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་བཀའ་སློན་ནམས་དང་བཅས་
པ་དང་། གདན་ས་ཆེན་པོ་འབྲས་སྤྱངས། དགའ་ལྷན། སེ་ར། བཟའིས་སྤྱན་པོ་སོགས་
གྱི་མཁས་པ་པོ་ཉི་ལྔ་ལ་སྤྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྡེ་སྣོད་གསུམ་པ་དུ་མ་དང་།
གཞན་ཡང་གཙང་དབུས་ཁམས་གསུམ་གྱི་མཁས་འདུས་བརྒྱད་བརྒྱ་ཅུ་མ་གྱི་
དབུས་སུ་མི་འཛིགས་སེང་གའི་ཁྱིལ་ཞབས་སེན་བཟའིས་འོད་འབར་བཀོད་ནས་
དུས་གསུམ་གྱི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གང་ནས་གཤེགས་ཤིང་གཤེགས་
པར་འགྱུར་བའི་གཞུང་ལམ་ཤེས་རབ་གྱི་ལོ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆའི་
དོན། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་སྤྱ་སྤྱུབ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱིས་རི་ལྷར་བཟལ་བ། བྱང་
སེམས་ལས་དང་པོ་བས་རི་ལྷར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ། དཔལ་ལྷ་གཅིག་ཀྱི་པི་ཀ་རས་

བོད་ཡུལ་འདིར་གསལ་བར་མཛད་པ། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཉམས་འཁྲིད་
རྒྱས་པ། ལོ་ཆེན་སྐབས་མཆོག་དཔལ་བཟང་པོ་དང་། གསང་བྱ་དང་ཟུལ་བྱའི་སྒོ་བ་
དཔོན་དཀོན་མཆོག་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དཀོན་མཆོག་དཔལ་བཟང་པོས་བསྐྱལ་མ་
མཛད་ཅིང་། གཉན་ཆེན་ཐང་ལྷ་སོགས་བོད་ཀྱི་ལྷ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱིན་བདག་
མཛད། བསྐྱན་པའི་བདག་པོས་གཙོ་མཛད་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱད་དང་ཟབ་མོ་ལྷ་བརྒྱད་
ཀྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་། དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤས་བསྐྱན་བཙུག་ཚུམ་པའི་
གནད་བ་བྱིན། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་དཀའ་གནད་རྣམས་དངོས་སུ་འདྲི་
བར་མཛད་ནས་དཔལ་རྩ་སྤྲོད་རྒྱལ་བའི་དཔེན་གནས་ཀྱི་ཡང་དགོན་གྲག་སེང་གཤེ་
ཞོལ་དུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་
རིམ་པ་ཆེན་མོའི་གཟབས་བཤད། ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་དཔལ་བཟང་པོ་ལས་
གཞོན་དུས་སུ་གསན་བ་དང་། སྤྱིར་ཡང་ལི་ཐང་མཁན་པོ་སངས་རྒྱས་ལས་རྒྱལ་བ་
ལྷ་བ་ཆེན་པོ་ནས་བརྒྱད་བ་གསན་པའི་བཤད་སྟོལ་མ་ཉམས་པ། རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱི་
ཉམས་སྤྱོད་ལ་བཀའ་ནས་སྒྲ་བ་ལྷ་ཙམ་གྱིས་བར་དུ་སྤྲེལ་ནས། ཉིན་ལྟར་གྲུང་ཡོལ་
ནས་ཉི་མས་བར་གནད་བས། མཁས་པའི་དབང་པོ་མཐའ་དག་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་
འདིའི་སྒོ་ཡི་བང་མཛོད་ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེའི་ཆོགས་ཀྱིས་གང་བ་ལ་རྗེ་ཙམ་
ལོངས་སྤྱོད་བ་དེ་ཙམ་དུ་རྗེ་འདིའི་རྣམ་དབྱེད་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཆོ་ལྷ་བྱུ་ལ་སྤྱིར་
ཡང་འབྲུག་པ་རྗེ་རྒྱས་སུ་སོང་སྟེ། སྤྱི་བ་པོ་དང་ཉན་པ་པོ། །མེ་དང་བྱད་ཤིང་རི་བཞིན་
དུ། །ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་གསུང་རབ་ལ། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་འགྲན་བཞིན་

འཕེལ། །བཀོད་མའི་ཚུ་བོ་ཇི་བཞིན་དུ། །ཐོས་དོན་ཚུ་བོ་བློ་བས་བཟུང་། །ནམ་དཔྱིད་
སློབས་བས་ལེགས་བཤད་བས། །བསྟན་པའི་ཚུ་རྒྱུན་ཕྱོགས་མཐར་བཅོད། །འཆད་
བ་པོ་ཡི་སྒོ་གྲོས་གདོང་། །ཉན་པོའི་སེམས་ཀྱི་མེ་ལོང་ངོས། །གསལ་བྱེད་ལེགས་
བཤད་སྒྲུང་བ་འདི། །དོན་གཉེར་ཅན་ལ་འདྲན་བྱེད་བཞིན། །བྱ་ཚོད་སྤངས་པའི་རི་བོ་
ན། །རྒྱལ་བ་ཉི་མའི་གཉེན་དེ་ཡིས། །ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་སྤྲུལ་རྒྱ་མཚོ་ལ། །རི་ལྟར་
ཤེར་བྱེན་གསུང་བ་ལྟར། །ར་ས་འཕྲུལ་སྤང་དག་ཞིང་འདིར། །དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་
དོན་གནས་བས། །དོན་གཉེར་ལྷ་མའི་འགྲོ་བ་ལ། །དོན་ཟབ་རྒྱས་པའི་ཆོས་འཁོར་
བསྐྱེད། །སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་ལྷ་སྤྲུལ་ནམས། །སྤུང་བའི་ཉི་མ་འུབ་གྲུང་ཁྱང་། །དོན་
ཡོད་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་སྐར་མགོན། །ཤར་བས་རབ་དགའི་ལྷ་སྤུལ་ཚོད། །ཅོད་དུས་
འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་དཔལ། །མི་འབྱུང་ཞེས་གྲགས་བརྩུན་ནམ་ཅི། །བསོད་ནམས་
ཅིབས་སྟོང་རབ་འབར་བས། །དགེ་བཅུའི་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའང་བྱང་། །སྟོགས་མའི་
འགྲོ་བ་མ་རུངས་ཞེས། །སྤྲུལ་བཅས་རྒྱལ་བས་དོར་ན་ཡང་། །སྤྲན་བ་མཁས་ལ་
ཐམས་ཅད་སྤྲོ། །དེ་བཞིན་མཁས་ལ་ཐམས་ཅད་སྤྲོད། །དེ་བས་དམ་ཆོས་མ་ལུས་
བ། །འཇིན་པའི་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་འདིས། །འགྲོ་ཀུན་ཐར་པའི་ལམ་བཀོད་
བས། །རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་གདུལ་བྱས་དབེན། །ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ཆོས་ཚུགས་པའི་ཉིན་རྒྱུང་འཚུ་བ་ཆེན་པོས་ཆོས་ཁྲིའི་སྟེང་ནས་གཡམ་
དོ་ཁྱུ་གང་ཅམ་ཞིག་འཕངས་པ་སྒྲ་མ་མཁས་མཆོག་གི་དབུ་ལ་ཕོག་ཁྱང་ཁྲག་འོང་བ་
ཅམ་གྱི་མ་དང་། ཆག་གུམ་གང་ཡང་མ་བྱུང་ཞིང་། ཉག་ཕྱོགས་བདུད་རིགས་ཀྱི་

འཚུ་བ་སྒོངས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཡང་དཔལ་རྫོང་ཆེ་འདིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་བརྟན་པོས་
ཟེལ་གྱིས་མནན་བས། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་བཤད་ལུང་ཚུགས་བ་ནས་ཞི་སོང་གསུང་
ཞིང་། བར་སྐྱབས་ནམས་སུ་ཡང་དགེ་བཤེས་ཆེན་པོ་ནམས་དང་བསྐྱེད་དོགས་
གཅོད་དང་། སྒོ་མངས་ཞལ་ལྷ་ནས་དམ་ཆོས་ལས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའི་བཤད་
ལུང་རྒྱས་པར་གསན། ལྷ་མ་རྫོང་ཆེ་འཆང་ཆེན་པོ་དང་མི་ཡི་དབང་པོ་གཉིས་བཀའ་
བཟོས་ནས། ལྷ་མ་སྐུ་ན་བཟེས་བ་དང་ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་ཆག་མེད་མཛད་པའི་
སྐབས་ཀྱིས། ཆོས་ལྷ་བ་ནམས་སྐྱབས་མི་བྱད་པའི་ཐབས་སུ་བྱོད་ཀྱིས་ཉིན་རེ་བཞིན་
སྤྲོའི་ཆ་ལ་ཐུར་ཆོས་རེ་བཤད་ན་འོང་གསུང་བ་ལྟར་ཐུན་བུས་ཀྱང་ལྷ་མའི་སྐུ་
ཞབས་ཀྱི་ཆོས་མ་རྫོགས་བར་དུ། བདེ་ལམ། ཞལ་ལུང་། སྒོ་སྒྱུར་དོན་བདུན་མ་
སོགས་ཀྱི་འཁྱེད་དང་། དཔེན་ས་བཀའ་འབུམ་སོགས་ཀྱི་ལུང་བསྐྱབས་ནས། མཆོད་
ཡོན་གཉིས་དང་། ཆོས་ཉན་བ་ནམས་ཀྱི་རེ་བ་བསྐྱང་ཞིང་། ས་ག་རྒྱ་བའི་བཙུ་ལེ་
ཉིན་ཐུན་བུས་སེམས་བསྐྱེད་མཆོད་པའི་ཆོགས་དབུའི་ཁུལ་བྱས། ལྷ་མ་རིན་པོ་ཆེ་
ཡང་འཕྲལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཐེབས། མི་དབང་ཡབ་སྲས་བཀའ་སྒྲོན་
སོགས་མི་ཆེན་མང་དུ་ཐེབས་ཤིང་། ལྷ་མ་རྫོང་ཆེ་འཆང་གིས་ཆོས་བཤད་ལ་དགྲེས་
ཆོར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་གནད་དོ། །རྒྱ་བ་བྱག་པའི་ཆོས་བཞིའི་ཉིན་ལྷ་སར་གཞིས་ས་རྒྱང་
ཁམས་གསུམ་དུ་མི་ཡི་དབང་པོ་འཁོར་བཅས་དང་ཆོས་ཉན་བ་ནམས་ལ་རྗེ་ཉིད་ནས་
སེམས་བསྐྱེད་ཆོ་གས་འཛིན་རྒྱལ་རྒྱས་པར་གནད་ཞིང་། ཆོགས་ཞིང་གསལ་
འདེབས་རྒྱལ་རྒྱ་མ་མཆོད་པ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་མ་ལྟར་གནད་ནས་ད་ལམ་འདི་

ལྟར་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་བྱུང་གསུང་། དེ་ལྟར་ཆོས་ཚུགས་པའི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མར་མི་
ཟླ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་སླ་མ་དོན་འཆང་དང་། བླ་བུ་ལ་འབྲུལ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་
པ་དང་། ཆོས་ཚུགས་ནས་མ་གྲོལ་བར་དུ་དགེ་འདུན་ནམས་ལ་ཉིན་ལྟར་ང་ལྟག་
བདུན་རེ་མ་ཆག་པར་གནང་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་མི་ཟླ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་སྦྱིན་བདག་
མཛད། སླ་མ་དོན་འཆང་ཆེན་པོས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བས། དེར་སངས་མ་སྟོད་སྟོད་
ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་རྒྱལ་ལས་ཀྱི་རིམ་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་གཞོལ་བས་བྲུབ་པ་འདི་
བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །སྤར་ཡང་སླ་བ་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པའི་མཆོམས་སུ་འོས་ཁ་ནས་
སྦྱུལ་བའི་སྦྱ་ལྗ་སར་ཆིབས་བསྐྱོད་གནང་ནས། དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱིངས་དང་ཅེ་མོར་
གསང་སྤགས་ཀྱི་གསང་རྒྱ་ཐམས་ཅད་མཆོག་དཔལ་ཀྱན་ལ་ཁྲིམ་ཆོས་སུ་གནང་
བས། སྦྱུལ་པའི་སྦྱ་གསལ་པ་ཆེ་བ་དང་། སླ་མ་ཆེ་ཁག་འགའ་རེ་དང་། དགེ་བཤེས་ཆེ་
ཁག་མང་པོས་མཛད་པ་དོ་མཆར་ཅན་མང་དུ་བསྟན་བས། ལྷ་སའི་ཆེས་བཅུ་བ་ཟན་
པོ་ཞིག་ན་རེ། ཆང་དང་བུད་མེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱ་རྒྱ་ཡིན་ན་ང་ད་ཆོད་འཆང་རྒྱ་
དགོས་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་ཟེར་སྟེ། དེ་ནས་སྦྱུལ་པའི་སྦྱའི་ཆིབས་སྦྱེལ་དང་སྤགས་ནས།
ས་སྦྱོང་ཆེན་པོ་དགའ་ལྡན་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྱིང་དུ་རབ་གནས་ཀྱི་སྦྱིན་བདག་ལ་
ཆིབས་ཁ་སྦྱར། མ་དོན་འཆང་ཆེན་པོ་དང་། ཞོག་ནས་གསུང་ཆོག་པའི་གྲ་པ་ནམས་
བདག་དང་བཅས་པ་ཡང་དགའ་ལྡན་དུ་རབ་གནས་ལ་འབྱོར། ཐོག་མར་བྱང་ཅེའི་
ཆོས་གར་གྲ་པ་མང་པོ་ལ་བྱག་དབང་དང་། སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གནང་། དེ་ནས་རྒྱད་
སྟོད་པའི་རྒྱད་ཁང་དུ་བཞུགས་ཤིང་། འདུ་ཁང་དཀར་མོའི་སྤྱིང་ནས། གསལ་གྱི་རྒྱ་

ཐེབས་དང་། མཛད་བརྒྱའི་སྤྱོད་ཐང་གསར་བཞེངས་ལ་ཉིན་གསུམ་གྱི་བར་རབ་གནས་
རྒྱས་པ་རབ་སྟོན་ལ་གསུང་བཤད་མཐའ་ཡས་པ་གནང་ཞིང་། མི་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
པོས། རྗེ་རྒྱལ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བདག་སོགས་གསུང་ཆོག་པ་ནམས་ལ།
གསེར་དཔུལ། གན་གོས། མཛོད་བཏགས། བཟང་ཇ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཁའ་
མཛོད་ལ་མངའ་བཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། བཟོ་རིགས་པ་ནམས་ཡོན་གྱིས་ཆོས་པར་
མཛད་པས། རྗེ་སྤྱོད་པ་རང་ལ་དཔུལ་རྟ་མིག་མ་ལྟ་སོགས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད། དེ་ཉིན་
རང་དགོ་སྤྱོད་སོ་སོར་བསྟོས་ཆར་བ་མཛད། ཆོགས་ཆེན་དུ་འབྱེད་དང་། དུང་དཀར་
དཔུལ་གཤོག་མ་ཆ། བྱང་ཅེ་བྲ་ཆར་ལ་འབྱེད་དང་སྤྱི་འཛོག། ལྷུ་བ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་
མར་བརྒྱ་མཆོད་སྐམ་སྤར། དཔུལ་གདུང་རིན་པོ་ཆེར་བརྒྱ་མཆོད། ལྷ་བྱེ། མགོན་
ཁང་དུ་སྟོན་ཤལ། ཆོགས་བརྒྱ་བཅས་གཟབས་རྒྱས་གནང་ནས། ས་སྦྱོང་ཆེན་པོ་
ཕྱིར་ཆེབས་བསྦྱོང་གནང་ཁར་རྒྱུད་ཁང་དུ་མཛལ་བྲག་ལ་ཐེབས་པས། ལྷ་མའི་ཞལ་
ནས། དང་རྒྱས་པས་ལོ་རྗེས་མ་ནས་དཔོན་པོའི་ཞབས་ཕྱིར་འགྲུང་བ་ཞིག་མི་འོང་བ་
འདུག་པས། བསྟན་པའི་གནས་ཚུལ་འདི་དགོས་པ་བྱུང་ན་སྤྱོད་པ་བྱམས་པ་ལ་བྱིས།
ཁྱེད་རང་མཆོད་ཡོན་གྱི་ཁར་དུ་སྤྱོད་པ་མི་ཚུད་པ་མཛོད་ཆར་མང་པོ་མ་བཞེས། ལྷ་
གསར་པ་མ་བསྟོན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་བསྟོན་པ་ལ་གྲུས་ཞབས་ཆེན་པོ་མཛོད་དང་།
དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་གི་ཆོས་སྤྱིད་གཉིས་ཀ་ལ་སྤྱན་སྤུམ་ཆོགས་པ་འོང་ཞེས། ཞལ་ཏ་
རྒྱས་པར་གནང་ཞིང་། ཐུན་ལ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་འཆད་པ་དང་། དཔོན་པོའི་ཞབས་
ཕྱི་རྒྱར་བསྐྱེད་ཀྱིས་གསུང་བྱུང་བས། ཐུན་བྱ་རང་སྟོན་རྒྱུང་འཕར་བ་དང་རང་བཞིན་

ངན་པ་བཅས་གསུང་ལན་དུ། འོ་བཀའ་གནང་ལྟར་འོང། བྱིད་སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་བསྟན་
པའི་བྱ་བ་མཛད་པར་བསམས་བཞིན་དུ་ཐེབས་པ་ཆོ། འགའ་རེས་ང་རྒྱས་ནས་
བསྟན་པའི་བྱ་བ་མི་རྒྱས་གསུངས། འགའ་རེས་ངའི་འདི་ཚུལ་བསྟན་ཡིན་སྐྱགས་
ལུགས་ཡིན་གྱིས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་རས་སུ་བོད། ང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རང་མགོ་མི་ཐོན་པ་
གཅིག་ལ་སྒྲུང་ཆེན་གྱི་ཁལ་བེའུ་ལ་སྐར་བར་མཛོད། ང་ལ་ཡང་ལྷ་མེད། ཤེས་ཆོད་
དང་རྒྱས་ཆོད་ནི་མ་བྱེད་བྱས་ཀྱང་བྱེད། མི་ཤེས་པ་དང་མི་འོང་བ་ལ་ཐབས་ཅི་ཡོད།
ཡིན་ཀྱང་ངས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་ཤོགས་མི་ཐོན། ངས་འཆད་རྒྱ་ནི་ལམ་རིས་
ཡིན། དེ་ལ་ལས་འབྲས་དང་ཚུལ་བྲིམས་གཞི་མར་མེད་མི་རུང་ཡིན། དེང་སང་ཚུ་སྟོ་
བྱང་གི་གཙང་དགོན་ཐམས་ཅད་ནག་ཆང་ལ་བག་མེད་དུ་སྒྲིད་འཇུག། དགོན་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོ་འདུན་རྣམས་བདུད་ཅི་མཆོད་པ་དང་། རིགས་ལྡན་མཆོད་པ་བྱེད་
པ་དང་། དེ་འབྲེལ་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་གྱེས། བདུད་ཅི་མཆོད་པ་བྱེད་པ་
རྣམས་ཀྱི་རྒྱབ་ཅ་སྤྱལ་སྤྱུ་དང་མི་དབང་ཆེན་པོས་མཛད་པས་ཁོང་ཆོད་པའ་སྤྱེས། ལོ་
རྒྱུ་མ་ཅ་ན་གཙང་དགོན་ཐམས་ཅད་སེར་བྲིས་པར་སོང། སྤྱ་མིན་སེར་མིན་གྱིས་
ལུང་པ་གང་འགྲོ་བ་འདུག་སྟུང་ནས། བདག་ལ་ཉལ་བ་ལ་གཉིད་དང་ཐོས་པ་ལ་བློ་བ་
མེད་ཞུས་ནས་དུས་པས། སྒྲ་མའི་ཞལ་ནས་དེ་སོ་བདེན་མངའ་རིས་གྲུ་ཆང་གི་
ཆོགས་ལ་བདུད་ཅི་མཆོད་པ་བྱས་ནས། ཡེ་ཤེས་བབས་པ་སྐད་གྱིས་དགེ་སྐྱོས་དང་
གྲུ་པ་འཛིངས། མར་སྒྲུང་གིས་བཅད་རེས་བྱས་པ་སོགས་མང་ཅམ་གསུངས་ནས།
ད་དཔོན་པོའི་སྤྱ་ཞབས་རང་ཡང་རྩེ་རུང་སྤྱལ་པའི་སྤྱུས་གཅིག་གསུངས། དེད་གཉིས་

གྲིས་གཅིག་ཞུས་པས་མཛད་ཐེབས་དཀའ་མོ་འོང་བ་འདུག་ཀྱང་། ད་ལྟ་ཚོད་འཛིན་གནང་ན་གནང་རན་རེད་གསུངས་སོང་བར། མི་དབང་ཆེན་པོ་ཞལ་རས་དམར་པོ་ལ་སྐྱེན་འབྱུང་ཚུགས་སུ་གཟེགས་ནས། རེད་ཀྱི་ན་བ་ལ་གོ་དགོས་པ་དེ་མི་གོ་བ་འདུག །ཐམས་ཅད་གྲིས་ངོ་འཛིན་བྱེད་པ་ལས་དེ་འདྲ་ཞུ་མཁན་མི་འོང་བ་འདུག །ང་ལ་བྱེད་ཐེབས་དཀའ་བ་རྒྱ་མེད། བྱེད་རང་སྤྲོ་མ་གཉིས་སྒོ་མི་བདེ་བ་མཛད་མི་དགོས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཅ་འཛིན་ངས་མི་བྱེད་ན་སུས་བྱེད། རེད་ཕོ་ལྟ་བའི་ཡལ་མེས་གོང་མ་ནས་བཟུང་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་བྱས་པའི་ལག་རྒྱུས་བཟང་། གཞུང་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་གི་སྒོ་དེ་བ་ལ། དགེ་ལུགས་ལ་ཞེན་ཆེ་བས་རྒྱལ་བ་གོང་མས་སྟེ་ཐང་ནས་གཙང་དུ། སྟེ་བ་གཙང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉའ་གཞོན་དུ་བཞག་པ་ཡིན་གསུང་བྱུགས་སྒོ་ཞིང་རང་དང་ལྡན་པས་ལྟ་སར་ཕེབས་ཏེ་དབུ་རུ་དང་གཡུ་རུའི་དགོན་ཆས་སུ་མང་སྟོལ་གྱི་དབུད་ཁའི་ནང་དུ་དགོན་པ་སོ་སོའི་བཅའ་ཁྲིམས་དམ་པ་དང་འགལ་བའི་ནག་ཆང་ལ་སྦྱོད་པ་དང་། ཆོས་ལུགས་གང་བྱུང་བྱེད་པ་དང་། སྤྲོ་མ་དང་བྲུ་བ་འགའ་རེ་དེང་སང་སོག་ཆས་དང་མཚོན་ཆ་ཐོགས་པ་སོགས་ཆ་ལུགས་ཡ་མ་བྱུང་བྱེད་མཁན་འདུག་པ་དེ་འདྲ་བྱས་ན་ཅད་གཙོད་བྲག་པོ་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་གསུང་བའི་བཀའ་ཤོག་གནང་བས། འོ་ཁོ་ལ་ནང་དུ་ཆུ་ཁང་སྤྲུགས་པ་ལྟར་སོང་སྟེ། ཆུ་སྟོ་བྱང་གི་དགེ་འདུན་ཆས་འདུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་པ་རང་ཚོ་ཟེན་ཅམ་པ་འདི་རྗེ་སྤྲོ་མས་ངོ་འཛིན་མི་མཛད་པར་བྱང་པོར་གསུངས། དཔོན་པོས་ཆེན་པོའི་བསྐྱོམ་པ་མི་མཛད་པར་གསན་དགོངས་གནང་བའི་བཀའ་ངེན་ཡིན་པས། མཚོད་ཡོན་འདི་གཉིས་ལ་ཁོ་བོ་

སྒྲིང་ནས་ཡིད་ཆེས་པས་དད་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ན། །གསུང་སྒྲིང་སྒྲི་ཕྱི་འདི་ནམས་ལ་
སྒྲོ་སྒྲར་འབྲུག་གས་མི་འབྲུག་ །མི་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཉིད་དབང་པོར་བཞུགས་པ་དེ་
ཡིན་ནོ། །ལོ་དེའི་དགུན་མི་དབང་མཆོག་སྤེལ་གི་མཁའ་འགྲོ་མའི་ཁྱིན་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་
བསྐྱེད་གཞི་ཆོས་ཆེ་ལ་ཡུན་རིང་བས་བསྐྱེད་ནས་འདིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་སྤྱན་རླབ་
པ་འདྲ་བ་ཞིག་འབྱུང་ལ་ཁད་པ་བྱུང་། ཚུ་སྒྲིང་ལོ་དཔྱིད་ཁ་དགའ་ལྡན་ཁང་གསར་གྱི་
ཡུམ་རིན་པོ་ཆེ་པ་སངས་སྐྱིད་པ་དག་པའི་སྒྲིང་བ་མང་པོ་དང་བཅས་གཤེགས་པས།
ཆེ་མའི་སྐུ་ཞབས་གདན་བྲངས་པའི་ཆེ་འཕྲུལ་དུ་ཕེབས། སྐུ་བས་འགྲོ་ རྩོ་སྒྲོ་སོགས་
དང་། པ་པོར་ཁར་ཞུགས་འབུལ་གྱི་རྗེ་རྩོ་སྒྲོ་དཔོན་མཛད། འབུལ་བ་ནམས་དག་
སྤྱོད་ཁས་ཁོ་ནར་གཏོང་བ་དང་། ཞོག་གི་སྐར་མའི་སྐུ་བས་བཟམ་རྒྱུའི་གོས་སྐུ་ཆེན་མོ་
མི་དབང་རིན་པོ་ཆེར་ཞུ་བ་མཛད་ནས། འདི་ལོ་དབྱར་རྗེ་ཉིད་ནས་རབ་གནས་
སོགས་རྒྱས་པར་མཛད་དེ་ཞོག་དགོན་པར་སྐྱོར་འཇགས་གནང་། རྟོན་ཁ་ཡུམ་རིན་
པོ་ཆེའི་དགོངས་རྒྱུ་གས་ཀྱི་བཀའ་འགྲུར་དང་། དཔུལ་གདུང་། ཞལ་ཐང་། འབྱར་སྐུ་
མང་པོ་ལ་རབ་གནས་རྒྱས་པ་གནང་། ཆེ་མའི་སྐུ་ཞབས་དང་བདག་ལ་ཡང་ཡབ་
སྲས་སོ་སོ་ནས་འབུལ་བ་རྒྱ་ཆེ་ལ་དབངས་མཐོ་བ་དང་བཅས་པའི་ཞབས་བརྟན་
འབུལ་བར་མཛད། ཤིང་སྟག་ལོ་དཔྱིད་ཁ་སྟོ་སར་རྩོ་ལྷག་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དགའ་
ལྡན་གྱི་རྒྱ་ཕིབས་འོག་དུ་བཞུགས་པའི་བཀའ་འགྲུར་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་སྐྱེད་ས་བཙུ་
མས་བཞེངས་པ་ལ་རབ་གནས་རྒྱས་པ་དང་། ཡབ་སྲས་ནམས་ལ་མགོན་པོ་བྲག་
དུག་པའི་རྗེས་གནང་དང་། ཆེ་དབང་སོགས་གནང་། དེ་ནས་ཞོག་གི་དབྱ་ཅེ་ག་གཉིས་

མ་ལྡེབས་གིས་དང་བཅས་པ་བསྐྱབས་ཏེ། མི་དབང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་གནང་བའི་ཅན་
དན་དཀར་པོ་ལས་བྱུང་བའི་འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷག་སོགས་ལ་རྒྱལ་བ་འཕགས་པ་
ལྷས་རབ་གནས་མཛད་ཅིང་། ཁོང་ལ་འཛིགས་བྱེད་གི་བསྐྱེད་རྫོགས་གི་འཁྲིད་
གནང་། ལོ་དེའི་རྒྱ་བ་བརྒྱད་པར་ལྷ་སའི་ཟམ་གདོང་དུ། ས་སྐྱོང་ཆེན་པོས་གསོལ་བ་
བཏབ་པ་བཞིན། ས་སྐྱོང་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་རིན་པོ་ཆེ། རྒྱལ་བ་འཕགས་པ་
ལྷ། རྟ་ཆག་རྩེ་བྱང་རིན་པོ་ཆེ། གཞན་ཡང་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་གི་དགེ་བཤེས་དྲག་
རིམ་མང་པོ་དང་། བཀའ་སློན་གཡག་རོང་པ་བཅས་དྲུག་ཅུ་སྟོར་ལ། གསང་འདུས་མི་
བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་གི་ཉམས་འཁྲིད་རྒྱས་པ་དང་། དགའ་ལྷན་ཁང་གསར་
ཆོས་ཆེན་དུ་མི་ཡི་བདག་པོས་སྦྱོན་བདག་མཛད་ནས། ལྷ་ལུས་མཆོད་པ་ལུལ་དུ་
བྱུང་བ་མཛད། ཤིང་ཡོས་གི་དབྱར་ཁ་རྒྱ་བ་ལྷ་པར། དཀྱིལ་འཁོར་སྤིང་དུ་བཀའ་
འགྲུར་སྐྱ་ཆོས་བྱི་རབས་གི་མ་དཔེ་པེར་དེས་དང་། བསྟན་འགྲུར་གསར་བཞེངས་
སོགས་ལ་རབ་གནས་རྒྱས་པར་གནང་ནས་ཞོག་ཏུ་ཕེབས། ལོ་འདིའི་རྒྱ་བ་བདུན་
པར་གོང་ས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མགར་ཐར་ནས་པོ་བྱང་ཆེན་པོར་ཆེབས་གི་ཁ་ལོ་
བསྐྱར་བ། ལྷག་ཅེའི་དངོས་བྱུང་སྤིང་ཁར་བཞུགས་ཞག་གནང་བར། ལྷ་སྤྱི་གཞོན་
པ་དྲུ་ལས་ལྷ་བྱུང་གིས་སྟོན་མོ། འདུལ་བ་རྒྱ་བཟང་ལ་རྒྱ་ཆེ་བ་མཛད་པའི་ཆོ།
ཞབས་བད་བཏན་དགོས་པའི་ཞུ་བ། སངས་རྒྱས་གི་བསྟན་པ་རྒྱ་བོད་དུ་དར་ཚུལ།
རྒྱལ་བ་རིམ་པ་བདུན་གི་རྟོགས་བརྟུན་སོགས། ལུང་རིགས་བྱི་མ་མེད་པ་དང་འབྲེལ་
བ་ཞུ་བར་མཛད། རྒྱ་བ་དགུ་པར་རྒྱལ་བ་འཕགས་པ་ལྷར་ཞོག་ཏུ་དབང་དང་རྫོང་བ་

ཞབས་བརྟན་གནང་། མེ་འབྲུག་ཚུ་སྟོད་ཆེ་བའི་ཆེས་བཞིའི་ཉིན། དཀྱིལ་འཁོར་སྤིང་གི་
ལྷགས་ངར་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་གསེར་སྐྱ་ཆེན་པོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
ཉིན་གསར་བཞེངས་མང་བ་ལ་རབ་གནས་སྒྱུར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཆང་བ་རྒྱས་
པར་གནང་། ལྷ་ས་དང་ར་མོ་ཆེར་མཆོད་འབུལ་སྟོན་ལམ། སེམས་བསྐྱེད་གནང་
ཞིང་། མི་དབང་མཆོག་གི་ཞབས་བརྟན་དུ་ཆེ་སྐྱབ་ཞག་བདུན་བཅད་རྒྱ་གནང་། དེ་
ནས་པོ་ཏ་ལར་གཟེམས་ཚུང་ཉི་འོད་འབྲིལ་བར་མཆོད་ཡོན་ལྷན་རྒྱས་ལ། རྣ་གསུང་
ཐུགས་རྟེན། ན་བཟང་དདུལ་གྱི་མཆུལ། གོས་དར་སོགས་འབུལ་བ་བཟང་པོ་དང་
བཅས་པའི་ཞབས་བརྟན་འབུལ་བར་མཛད། བཞུགས་གཤམ་དུ་གོང་ས་རིན་པོ་ཆེ་ནས་
ཐུགས་ནང་ལུགས་གྱི་བཀའ་འདྲི་གནང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བཀའ་ལན་ཟབ་པ་སྤྲ་བ་
གཏིང་དཔག་པར་དཀའ་བ་མང་དུ་སྤུལ་བར་དབྱེས་ཆོར་ཆེན་པོ་གནང་། ལྷ་ས་སྐུ་ན་
ཅུང་ཟད་བཟེས་ཀྱང་ཡུན་རིང་པོར་ཞབས་པད་བརྟན་པར་བཞུགས་དགོས་གསུང་སྟེ།
འདྲིགས་བྱེད་ཞལ་བྱག་ཡོངས་རྫོགས་སྟེ་ཅུང་བའི་བྱག་བཟོ་རྒྱལ་བ་གོང་མ་ན་
རིམ་གྱི་ཐུགས་དམ་རྟེན་དང་། སངས་རྒྱས་འོད་སྤངས་དང་། འུ་ཀྱའི་རྒྱལ་པོའི་འཕེལ་
གདུང་བཅས་བྱག་རང་གིས་དངོས་སུ་གནང་བ་མཛད། དེ་ནས་ཡར་ལེབས་སྐབས།
ས་སྐྱོང་ཆེན་པོས་ཀྱང་ཆིབས་སྐྱེལ་མཛད་དེ། ཀམ་དགོན་གསར་གྱི་ཐང་ནས་ཐུགས་
སྟོབ་ཞིན་དུ་ལེབས་པ་ན། ཆར་ཟིམ་བུ་བབས་ཤིང་འབྲུག་རྣམས་དལ་གྱིས་སྟོག་པ་
སོགས་ལྷས་ངོ་མཆར་བ་བྱུང་། དེ་ནས་ཞོག་ལྷ་བྱག་པོ་འདི་སྤར་སྟག་ཅེ་ནས་པོ་ལྷར་
དབྱར་གསོལ་རེ་གནང་བའི་རྒྱན་ལྷ། ལྷག་ཅེར་འཕོ་འབྱུར་བྱུང་ནས་ལྷ་མ་རིན་པོ་

ཆེས་ལོ་རེ་བཞིན་གནང་བས། དེར་ཕེབས། ཡར་ལམ་སྤྱིན་བདག་གམ་བྱ་བའི་ནང་དུ་
ཕེབས་ནས། འབྲལ་སྤང་གི་སྤྱབ་དབང་དང་ལྷ་མོའི་སྤྱ་ཐང་གཉིས་ཀྱིས། བྱེད་རང་ཆོད་
ནང་ལ་སྒྲོར་བ་གྱིས་དང་ནད་རིམས་འདྲ་མི་འོང་བ་ཡིན་གསུང་། དེ་ནས་ཞོག་ལྷ་
གསོལ་བར་ཞག་གསུམ་བཞུགས་ཅིས་ཡིན་ཡང་ཞབས་མགོ་ཅུང་ཟད་སྤངས་པས་
ཞག་གཉིས་ལས་མ་ཞུགས། དེར་རྟེན་འབྲེལ་ཞིག་ལ་དགོངས་ནས་ཞབས་བྱི་རྣམས་
ལ་ཞོད་དང་བཞེས་སྒྲོ་གནང་། ཞོ་བཞེས་འཕྲོ་ཡང་གནང་། སོ་སོ་ནས་མགུར་མ་རེ་ཐོང་
གསུང་ཞིང་ཞོག་ལྷ་ལ་འཕྲིན་ལས་གཉེར་གཏད་ཀྱི་གསུང་མགུར་གནང་། ཕྱིར་ཕེབས་
པ་ན། ཆེབས་ཁ་ཡར་འཁོར་བ་མཛད། ད་ལོ་འདི་འདྲ་བྱེད་དགོས་གསུང་ཞིང་རི་ཁྲོད་
རང་དུ་ཕེབས་ཏེ་སྤྱགས་དམ་ཟབ་མོ་ལས་གཡོ་བ་མེད་པར་བཞུགས་སོ། །དེ་ལྟར་
བཀའ་བྲིན་རྒྱ་མེད་རྗེ་བཙུན་རྒྱ་མ་དམ་པ་འདིས་དགུང་ལོ་དགུའི་བར་དུ་བྱིས་ན་
བཞུགས། དགུ་ནས་བཙུ་དགུའི་བར་གཞིས་དགོན་གྱི་འདོན་ཆ་ལ་སྤྱངས། དེ་ནས་
ཉེར་ལཱའི་བར་པལ་ཆེར་མཆོན་ཉིད་ལ་སྤྱངས། དེ་ནས་སོ་བདུན་སོ་བརྒྱད་བར་དཀའ་
སྤྱབ་བྲག་པོ་མཛད། དེ་ནས་དགུང་ལོ་རེ་བདུན་བར་དུ། སུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་ཆག་
མེད་འོས་ནས་འཆད་ཚིན་ཚོམ་གསུམ། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་འགྲུའི་
དོན་མཐའ་ཡས་པ་མཛད་པའི་ཉིན་གཅིག་གིས་སྤྱགས་དམ་ཞོགས་སུན་དང་པོ་དང་
གཉིས་པ་ལ། ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་ལ་དབྱེད་འཛིག་གི་སྒོམ་གཙོ་བོར་གནང་
ཞིང་། སུན་མཐུག་ཏུ་བརྒྱ་བྲག་དང་འབྲེལ་བའི་བསགས་སྤྱང་། ཆ་རྟེན་མ་ཆར་ནས་
དགུང་ཆིགས་བར་གསང་འདུས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། བདེ་མཆོག་བྲིལ་བུ་ལུས་དཀྱིལ་

ཐང་མཁན་པོ་སངས་རྒྱལ། ཚ་བ་ངག་དབང་དོན་འབྱུག། རྒྱུད་པ་རྟ་མགིན་ཕུན་
ཚོགས། རྟ་ཚག་སྒྲ་མ་ངག་དབང་བཙོན་འབྱུག། ཨ་མདོ་བྱ་བྱང་མཁན་པོ་སྒོ་བཟང་
རབ་བརྟན། རབ་འབྱམས་སྤྱ་བ་སྒོ་བཟང་བསྟན་འཕེལ་སོགས་དཀའ་བཅུ་རབ་
འབྱམས་སྤྱ་བ་མང་པོ་དང་། ཡངས་པའི་ས་ཆེན་པོ་ཆོས་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བ་སྦྱིད་ཤོད་སྤེ་
བ་ལྟ་རྒྱལ་རབ་བརྟན་ཡབ་སྲས། རྩེ་བཅུན་བྱང་བསོད་ནམས་ཆོས་འཛོམས། ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ་སྤོང་བཅན་སྒྲམ་པོ་དང་དབྱེར་མེད་པ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་ཡབ་སྲས།
ཐོན་མི་སི་རྩོལ་འདུང་རྒྱུད་བཀའ་སྒོན་ཐོན་པ། ཞབས་བྱང་ཕྱོན་མཆོ་མོ། སྟག་ལུང་
ག་ཟེའི་གདུང་བྲི་མ་མེད་པ་ཞབས་བྱང་ཆེ་རིང་དབང་རྒྱལ་སོགས། མདོར་ན་དུས་
སྐབས་དེའི་ཆོས་ལ་དོན་གཉེར་ཡོད་པ་དང་། སྒོ་གཟུ་བོར་གནས་པ་པལ་ཆེ་བ་དམ་པ་
འདིའི་སྒོ་བ་མར་གྱུར་ཅིང་། བསྟན་པའི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་ལ་ཉམས་ལེན་གྱི་
ཀར་ཚུགས་པ་མཐའ་ཡས་པས་རྒྱ་མཆོའི་གོས་ཅན་འདི་ཐམས་ཅད་བྲབ་པར་གྱུར་
དོ། །ཡོན་ཏན་རོལ་མཆོའི་འཛིངས་ན་གནས་བཅས་པའི། །མཁས་མཆོག་གསེར་རིའི་
ཐོང་བ་གངས་མང་ཡང་། །བྱང་འབྲུག་རིན་ཆེན་སྐུ་བཞེའི་བང་རིམ་ཅན། །དོན་ཡོད་
མཁས་གུབ་ལྷན་པོ་མད་དུ་བྱུང་། །དེ་ལྟར་སྐུ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་མཐའ་དག་པའི་དོན་
མཇེད་ཟིན་ནས་དགྲུང་ལོ་རེ་བྲུག་བཞེས་པ། མེ་འབྲུག་ཆེ་བ་བརྒྱད་པ་ནས། ཡང་དག་
པར་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྩ་མཆོག་གོང་དུ་ཤིང་སྤེལ་བྱང་གི་བར་དུ་གཟིམས་
མལ་ལ་བཞུགས་པ་ལྟར་ཞོག་གི་གཟིམས་སྤྱིལ་རང་དུ་ཞབས་མགོ་སྐྱངས་པ་དང་།
ཆབ་བསྐྱི་བ་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་བསྟན་པ། ཞབས་ཕྱི་རྣམས་ཀྱིས་གདུང་ལུགས་བྲག་

མོས་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ། རྗེ་ཉིད་ལ་གསུང་བཏག་ཞུས་པ་ལྟར། བཀའ་འགྱུར་དང་
བསྟན་འགྱུར་གསུང་སྟོག་ |རྒྱུད་སྟོད་སྤང་ལ་གསང་འདུས་དང་བདེ་མཆོག་འཛིགས་
བྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག་ |ཞོག་རང་དུ་སྟོན་ཆོག་ |ཀུན་རིག་བཅས་སོ་སོ་ནས་སྟོང་ཅ་བསྐྱབས་
ཤིང་། བསམ་ཡས་དང་། རིང་ཕྱི། བག་སྟོ་ལོ། ཡེར་བ་རྣམས་སུ་བྱམས་པའི་སྐུ་
སོགས་ལ་ན་བཟའ་དང་མཆོད་འབུལ། དགའ་ལྡན་དུ་དདུལ་གདུང་རིན་པོ་ཆེར་
མཆོད་འབུལ། བཀའ་འགྱུར་ཆར་ལྷ་རྣམས་སྒྲ་མ་ཉིད་ཀྱི་བྱག་ཐུང་དང་། ཞབས་ཕྱི་
རྣམས་དང་། ཞོག་གི་བྱ་སྟོབ་རྣམས་དང་། སྐུ་མཆོད་རྣམས་ཀྱིས་དང་བསྐྱང་གིས་
བསྐྱབས་ཀྱང་། སྤུང་གཞི་ལ་དྲངས་བསྐྱེད་ཆེ་བ་མ་བྱུང་བས། ཞབས་བྱང་གཡག་རྩིང་
ནས་ཀྱི་སྒྲ་སྟོན་པ་གཏོང་བ་གནང་། དེས་ཀྱང་རོ་ཆེ་བ་རང་མ་བྱུང་བས། ཀོང་པོའི་
སྟན་པ་ཚུ་ལ་ཤིན་ཏུ་ནས་མཁས་པར་གྲགས་པ་ཞིག་མི་དབང་མཆོག་ནས་བཀའ་
ཤོག་གནང་ནས་ཐོས་ཀྱང་། བདག་སོགས་རྣམས་བསོད་ནམས་དམན་པ་དང་སྒྲ་མ་
ཉིད་ནས་ཐུགས་དགོངས་གཞན་དུ་གཏད་ཟིན་པས། རིམ་བྱོ་དང་སྟན་བཅོས་ལ་ངོ་མ་
བྱུང་ཞིང་། སྒྲ་བ་བརྒྱད་པའི་ཆེས་བཙོ་བརྒྱད་ལ་བདག་གིས་གཟིམས་ཚུང་ཞབས་
བཏན་དང་མཉམ་དུ། ཀོང་ས་རིན་པོ་ཆེ་ནས་མཛོད་བཏགས་ཆེ་ལེགས་དང་། ལྷགས་
མདུད། མི་དབང་རིན་པོ་ཆེས་དདུལ་གྱི་མཐུལ་དང་མཛོད་བཏགས་ནི་མེད་འབུལ་རྒྱ་
གནང་ནས། ཡར་ཕྱིན་གཉིས་ཀ་ནས་ཞབས་པད་བཏན་དགོས་པའི་བསྐྱབ་སྟོན་ཡོད་
པ་རྣམས་ཞུས་ཤིང་། གསོལ་འདེབས་ཞུ་འབུལ་ཁ་ཅམ་མིན་པར་ཞུས་པ་ལ། ཁྱིད་
སྐྱག་སྐྱོད་ཆ་རང་བྲགས་པས་ད་བར་རང་བསྐྱིངས་པ་ཡིན། ང་རང་གང་འདོད་བྱེད་རྒྱ་

མི་འོང་བ་འདི་འབྲ་གསུང་དབུ་ཕུར་ཕུར་མཛད་པ་ལས་ཞལ་བཞེས་བཟང་བ་མ་བྱུང་།
དེ་ནས་ཁློ་བ་དགུ་པའི་ཆོས་མགོ་ནས་བྱང་ཚུབ་གླིང་གི་རི་ཁྲོད་པ་རྣམས་ལ་བྱམས་
པས་དམ་བཅས་པའི་གཟུངས་གངས་གསོག་འབྲུག་པ་གནང་ཞིང་། རྗེ་ཉིད་ཐུན་
བཞིའི་ཉམས་བཞེས་ཆག་པ་མེད་ངོས་ནས། མགུར་མ་རང་གནང་། ང་དགའ་ལྡན་དུ་
འགྲོ་རང་གསུང་། དེ་ནས་ཆོས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན་དུ་ལས་རིན་པོ་ཆེ་ངོས་ཀྱིས་གསོལ་
འདེབས་གདུང་ལྷགས་དྲག་པོ་དང་། འབྲུལ་བ་བཟང་པོ་ཕུལ་བས་ཞལ་ཏ་བཟང་པོ་
དང་རྗེས་འཛིན་གྱི་ཞལ་བཞེས་བཟང་པོ་གནང་། བདག་གིས་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱིས་ཕུལ་བར་
ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་ཅུ་ལ་འདིར་ཞོག་དང་འགྲིག་འོང་གསུང་། ཆོས་བཅུ་དྲུག་གི་ཉིན་
རྒྱལ་བ་ཡབ་སྐུ་གྱིས་མཆོན་པའི་དམ་པ་རྣམས་ལ་བསྟེན་ཉིན་འབྲུལ་རྒྱ་བ་བསྐྱེགས་
ལྷགས་བཀོད་གནང་། དེ་ནས་ཞབས་ཕྱི་བ་མགོན་པོ་ལྷ་སྐུ་བས་ལོ་བཅུ་ནས་བཟུང་
ཞབས་ཕྱིར་བསྐྱད་པ་དང་། དེའི་སྐུ་ཆོས་མཛད་དག་དབང་སྐུལ་བཟང་ལོ་ཉིར་
གསུམ་བར་སྐུ་ལ་གཅར་ནས་གཅེས་བར་བསྐྱུངས་པ་དང་། ཆོས་མཛད་འཕྲིན་ལས་
རྣམ་རྒྱལ། སྐུ་ཆ་ལྷོ་བཟང་སྟོན་ལམ་དང་། གསོལ་དཔོན་དག་དབང་དཔལ་ལྡན། རབ་
འབྲུམས་པ་ལོར་བུ་སོགས་ཞབས་ཕྱི་རྣམས་དང་། སྐུ་མཆེད་འཕེལ་པོ། ཀྱན་དར།
སངས་རྒྱས་སྐུ་བས་སོགས་སོ་སོར། སྐུ་བརྟན་བྱིན་རྟེན། དངོས་ཆས། གསེར་དཔུལ་
སོགས་གང་འོས་སེམས་མི་འཕམ་པ་གནང་ཞིང་སོ་སོ་ལ་འདི་ལྟར་གྱིས་གྱི་ཞལ་ཏ་
ཞིབ་པར་གནང་། ཞོག་གི་མཆོད་ཁང་དུ་འཛོག་རྒྱུའི་ཞལ་བཀོད། སྤྲན་པ་ལ་གསོལ་
རས་རྣམས་རྒྱས་པར་གནང་། ངའི་ཕུང་པོ་འདི་བཀའ་གདམས་པའི་ལྷགས་གྱི་བྱ་

གཏོར་བྱས་ན་ལེགས་ཀྱང་། ཞུགས་ལ་འབུལ་ན་དབྱིབས་ལྟོས་གིས། ངའི་རྗེས་ལ་ཞེ་
དགུ་འཛིན་པ་སོགས་དགེ་བ་རྗེས་ཅན་མ་བྱེད་པར་ཁང་པ་འདི་ཕྱགས་མ་བརྒྱབ་པ་
འདྲ་བ་གིས། དེང་སང་སྒྲ་མ་རྣམས་གསོན་པའི་ཆེ་མུགས་དམ་མི་བྱེད་པར་ཆས་ཀ་
རང་བསགས། གཤེགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྱེད་མང་སྒྲོལ་སོགས་ཡོ་ལང་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་
དེ་བསྟན་པའི་མིག་ལྟོས་ལ་གཞོད། ངའི་གསང་བ་དེ་འཛིགས་གསུམ་གྱི་ཞལ་ཐང་སྒྲ་
མ་བྱམས་པས་ཕུལ་བ་འདི་འདི་ཁ་རང་དུ་ཞོག་ལ། སྒྲ་མ་མཁས་མཆོག་གི་མུགས་
དམ་ཉེན་གིས། སྒྲ་མ་མཁས་མཆོག་རང་གཞན་ལ་མ་འགྲོ་ངའི་ཁང་པ་འདི་རང་དུ་
སྡོད་གསུངས། དེ་ནས་བཙུག་ཀྱི་ཞོག་མུན་གྲོལ་ནས་དེང་གི་སྤྱི་འདི་གི་རུག་
གིས་ལ། དཔོན་པོ་ཡབ་སྐུ་དང་བྱེད་རང་སྒྲ་པོ་རྣམས་དང་། ངའི་སྤྱི་རྣམས་དང་།
བཀའ་སྒྲོན་ཞབས་བྱུང་རྣམས་ལ་གང་འཆོམས་རེ་སོ་སོར་བཞོས་གསུང་ཞིང་། དེ་
རིང་ཆེས་བཙུག་ལ་དབལ་ལྡན་ཨ་ཉི་ཤ་དགའ་ལྡན་དུ་གཤེགས་པའི་དུས་ཆེན་
ཡིན། ཉེར་ལྷ་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དགའ་ལྡན་དུ་གཤེགས་པའི་དུས་ཆེན་ཡིན་པས་དེ་
གཉིས་གང་རུང་ལ་ང་དགའ་ལྡན་དུ་འགྲོ་བའི་འདུན་པ་བཏང་ཆར། དེ་གཉིས་བྱེད་
རྣམས་གང་འདོད་པ་བྱེད་གསུངས། བྱང་ཆོགས་སྐབས། བྱེད་རང་རྣམས་མགྲོགས་
ཅམ་ཐོ་ལ། ང་ཡི་གདན་དང་གོས་རྣམས་སྐབ་དུ་ཐོང་གསུང་བ་འཕྲལ་དུ་བྱས་པས།
བཞུགས་གདན་ལ་སྤྱི་ལ་མོ་ཁུང་གིས་བཞུགས་ཞལ་འཇུག་མཛད། བྱེད་ཆོས་ཕྱང་པོ་
སྤྱི་རགས་འབྱེད་པ་ཨེ་ཤེས་གསུངས། མེ་ཤེས་ཞུས་པར་ཀྱག་རེ་ལ་ཨང་། ཕྱང་པོ་སྤྱི་
རགས་འབྱེད་པ་ལ་ལས་གྱི་དབང་གིས་རང་དབང་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་བསྒྲོམས་

སྟོབས་གྱིས་སྤྱོད་བྱ་གཉིས། བསྐྱོམས་སྟོབས་གྱིས་སྤྱོད་བྱ་ལ། འཕོ་བས་སྤྱོད་བྱ། གྲོང་
འབྲུག་གིས་སྤྱོད་བྱ། རྗེ་མཆོག་པ་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱད་ཅིང་གྱིས་སྤྱོད་བྱ་
མང་པོ་འོང་། ད་ལྟ་འདི་ཁྱབ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱས་པ་རྣམས་ཐེངས་འདྲུག་གྲང་ལས་
རྒྱ་རྒྱས་པོ་འགའ་ཞིག་ད་དུང་མ་ཐེངས་པ་འདྲུག་གསུང་། དེ་གའི་སྤྱད་ཅིང་མི་གསུང་
བར་རྗེ་གས་ཅིང་གྱི་འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འབྱེད་བའི་ལས་འབྱེད་གྱིས་སྟོང་བ་གསུམ་
ཅིང་གྱིས་ཐེངས་པའི་མཐར་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཞག་གསུམ་
གྱི་བར་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་ཆོས་ཉིད་གཅིག་གི་ཉིད་གྲུང་སྤྱད་པོ་སྟོང་པའི་ཐ་མ་ཉོག་
གི་ནང་ནས། སྤྱོད་ཀྱི་གསེབ་ནས་སྟོག་འབྲུག་བཤམ། རྒྱ་ལས་ཉ་ལྟར་བ་ལྟ་བུར་ལས་
དུས་ཀྱི་འོངས་སྐུར་བཞེངས་ཏེ། སྤྱོད་བྱ་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་ལག་བ་བརྒྱུད་བསྐྱུ་
སྤྱོད་པའི་ཆོད་ཅམ་དུ་དགའ་ལྡན་ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན་དུ་གཤེགས་ཏེ། གསེང་གྱི་
བསྐྱེད་འདབ་མ་སྟོང་དང་ལྡན་པའི་དབུས་སུ་འཛིན་བྱ་སྤྱོད་པའི་གྱིས་བ་ལོ་བརྒྱད་ལོན་
པའི་ཆོད་ཅམ་དུ་བརྒྱས་ཏེ་སྤྱོད་བྱ་བཞེས་ཏེ། རྒྱ་ཆབ་མ་ཐམ་མགོན་པོའི་དུང་དུ་བྱང་
རྒྱུ་སེམས་དབའ་ནམ་མཁའ་བྱི་མ་མེད་པ་དང་། རྗེ་འཇམ་དབལ་སྤྱིང་པོ་དང་ལྡན་
ཅིག་ཤེར་སྤྱོད་ཐབ་མའི་དགའ་སྟོན་ལ་སྤྱོད་ཅིང་། བདག་སོགས་དད་མོས་དང་ལྡན་པ་
རྣམས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱད་རས་ཀྱི་གཟིགས་པ་དུས་ལས་ཡོལ་བ་མེད་པ་ནི་སྐྱེ་མ་དོན་རྗེ་
འཆང་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ཆོད་མ་དབང་དུ་གྱུར་བ་ལས་རྗེས་སུ་དབའགས་ཏེ་ཤེས་སོ། །

དེ་ཡང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཉེན་པས། མདོར་ན་སྤྱོད་པའི་བར་དོ་གང་ཤར་ཡང་། །སྤྱོད་
ཆད་བསྐྱོམས་པའི་ལས་འབྱེད་རྣམ་གསུམ་གྱི། །གསལ་འདེབས་དག་སྤྱོར་བསྐྱུ་

མར་རྟོགས་གྱུར་ནས། །འཆི་ཆེ་ཡིད་ལ་དགའ་བ་རྒྱས་པར་ཤོག །ཅེས་གསུངས་པ་
བྱུག་ལེན་དུ་ཐེབས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་མཛད་དུ་བྱུང་བའོ། །ཁྱེ་མ་འདུ་བྱེད་ཐམས་
ཅད་མི་རྟག་ཅེས། །མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅས་ཆོག་གི་མཆོན་རྟོགས་ཡང་། །རྟག་འཛིན་
ཚོངས་པའི་གོ་ཆ་སྤྲ་བ་ཡིས། །བདག་སོགས་སྒྲིན་བ་རྣམས་ལ་ཅི་བྱར་ཡོད། །རྒྱལ་བ་
ཉན་ཐོས་རྒྱ་བོད་པ་ཁ་གྲུབ་གཞན། །མི་རྟག་སྤྱིན་པོས་ཐོས་པ་མ་མཐོང་ཡང་། །རྡོ་རྗེའི་
སྒྲུབ་རྟེན་བདག་སོགས་སྒྲུབས་གཅིག་ལུ། །མཆོན་ཅམ་ལྟག་མར་ལུས་པ་འདི་མཐོང་
བཞིན། །ཚུ་བྱར་སྤྱིག་རྒྱ་བྱི་ཟའི་གྲོང་འབྲ་བའི། །ཆོ་དང་གནས་དང་ལོངས་སྤྱོད་གོགས་
རྣམས་ལ། །ཆགས་སྤང་དབང་གིས་མི་དགའི་ལས་བྱེད་པ། །བདག་སོགས་སེམས་
མེད་ཐེམ་པོ་ཡིན་ན་ལེགས། །ཆོས་ལ་སྒྲོ་བྱེད་མར་སྒྲོག་སྒྲམ་པོ་རྣམས། །དམ་པའི་
ལེགས་བཤད་བརྒྱན་གྱིས་མི་ཐུལ་ཡང་། །མདོན་སུམ་སྤྱ་ཡིས་བསྟན་པའི་དབྱུག་པ་
འདིས། །ཡང་ཡང་བསྟུན་ན་ཅུང་ཟད་ཐུལ་ཡང་སྲིད། །རྣ་བ་མེད་ལ་སྤྱ་ཡིས་མི་མཆོན་
གྱང་། །འདི་ལ་ལག་བརྟེན་མཆོན་པ་མང་དུ་སྤྱང་། །ལེགས་གསུང་སྤྱད་དང་བརྟེན་ཡིས་
མི་གོ་ན། །རྣ་བ་མེད་དང་སྤྱིང་མེད་ཁོ་ནར་བས། །གལ་ཏེ་སྤྱིང་དང་རྣ་བ་ཡོད་གྱུར་
ན། །དམ་ཆོས་ཉན་དང་དོན་ལ་སེམས་བྱས་ནས། །རྟེན་དཀའ་དོན་ཆེའི་དལ་འབྱོར་
ཐོས་དུས་འདིར། །ལྷུར་དུ་གཏན་གྱི་འདུན་མ་ཅེས་མི་སྒྲུབ། །

དེ་ལྟར་གཤེགས་པའི་ཉིན་བདག་གིས་བཙོན་པ་ཆེན་པོས་བྱིན་ཡང་ཞལ་ཅུང་
ཅམ་མ་ཟེན། ཐུགས་དམ་ལ་དང་བ་འདྲེན་པ་མཛད་ནས་བཞུགས་འདུག །ལྟ་སྤྲས་
དུ་ལས་རིན་པོ་ཆེ་སྟག་ཅེ་ནས་སྒྲུ་མདུན་དུ་ཐེབས་གྲུབ་འདུག་ཅིང་། །སྒྲུ་གཤུང་

ཞུགས་འབུལ་བྱེད་པར་སྤྱགས་ཐག་བཅད་ནས། ཞུགས་འབུལ་གྱི་དགོས་ཆ་མཐའ་
དག་དང་། ཕུར་ཁང་ཞལ་བྱེ་བའི་ཉིན་བར་སྐྱ་གདུང་གི་མདུན་དུ་བརྒྱ་མཆོད་རྒྱན་
འཇུགས། དགའ་ལྷན་དཔུལ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ལྷ་སའི་ཇོ་ཤུག་རིན་པོ་ཆེ་སོ་
སོར་སྦྱང་མཆོད་རྣམས་ལྷ་སྤྱས་ཉིད་ནས་གནང་ཞིང་། ཉེར་གཅིག་གི་ཉིན་ལྷ་སྤྱས་
རིན་པོ་ཆེ་དང་དེད་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྐྱ་གདུང་གི་མདུན་དུ་གསོལ་
འདེབས་བྱགས་དག་བྱས། དེ་ནས་སྤྱགས་དམ་གྲོལ་བའི་མཆོན་མའི་འབུལ་པ་
སྤྱང་ལོག་གི་ལྷ་ཅེར་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་བབས་ཤིང་སྐྱ་ཅུང་ཟད་གཡས་ཕྱོགས་
སུ་ཡོ་བྱང་བས། ཉེར་གཉིས་ལྷ་བབས་ཀྱི་སྤོ་ཞུགས་ལ་ཕུལ་ཞིང་། ཕུར་ཁང་དུ་
གདན་འདྲེན་པའི་སྐབས་ཁ་བ་ལྷ་བྱའི་མེ་ཉོག་གི་ཆར་བ་ས་གཞི་དཀར་པོར་འགོ་བ་
བབས། ཞུགས་འབུལ་གྱི་ཆོ་ག་གསུང་ཆེ་དང་། གསུངས་ཟིན་སྐབས་ཞོག་གི་ཐད་
ཀྱི་རྣམ་མཁའ་ལ། སྤྱོན་མེ་ཉོག་སྤྱང་པའི་རྣམ་པ་དང་། དབག་བསམ་གྱི་ཤིང་གི་རྣམ་
པ། གདུགས་དང་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་དབྱིབས་ལྷ་བྱ་དང་། པ་རི་དགེ་འདུན་སྐང་དང་། ལ་
མའི་རི་ཐང་མཆོམས་རྣམས་སུ། སྤྱགས་པ་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་ལྷ་བྱར་ཆར་དུ་དངར་
བ་སོགས་ངོ་མཆར་བའི་ལྷས་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཉིན་རྫོང་དང་དགོན་པ་ནས་སྤྱིང་
མེ་སྤར་བ་སོགས་མཆོད་འབུལ་རྒྱས་པར་མཛད། ཉེར་ལྷའི་ཉིན་ཕུར་ཁང་ཞལ་
བྱེ། གདུང་རྣམས་བྱི་བཟང་དང་འོ་མའི་ཆུས་ལེགས་པར་ཁུས་གསོལ་ནས་བསྐྱེད་
ཆོག་བྱས་ཏེ། ས་སྤྱོད་ཆེན་པོར་སྤྱན་བསྟར་མ་ཞུས་པར། དུ་ལས་རིན་པོ་ཆེའི་དམ་
འབྱར་བྱས་ནས་མཆོད་པ་ཁུས་གསོལ་བྱས། ཕུར་ཁང་བཞིག་འཕྲལ་རྩེ་རང་གི་ཞལ་

ཆེས་ལྷོད། ཐུགས་དམ་འབྲལ་སྤངས་ཀྱི་ཐུབ་དབང་ཟངས་ཐང་ལ། ཅེན་ས་གནང་
བའི་འཛིགས་བྱེད་དང་། རྒྱུད་པའི་གྲ་པ་ཞིག་གིས་ཕུལ་བའི་བདེ་མཆོག་གི་སྐྱེ་གཉིས་
སྤེལ་ཆུང་བའི་ཕུག་བཟོ་མ་དང་། རྗེ་རང་གི་གསང་སྐྱེ་ལྟ་མོའི་ཞལ་ཐང་དང་འབྲུར་
སྐྱེ། ཕུག་ཁམ་དོར་བྱིལ། ཉ་བཟའ་རྣམས་དམ་འབྲུར་མ་དབྱུ་ཅེའི་ལྷ་ཁང་གསར་མར་
གདན་བྲངས། ཐབ་ཆས་སྒྲོར་དང་། གདན་ཆ་སོགས་ཞོག་གི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་སྤྱི་
འབུལ་བྱས་ཏེ། དེང་དུས་སྤྱོད་མ་མེད་ཐོགས་ཡོད་ཅེས་ཞིག་གསལ་གསལ་པའི་རྗེས་སུ་སྐྱེ་
སྤྱིའི་ཐེབས་དང་། རྒྱུད་འཛིན་གྱི་ཐེབས་སུ་ཆས་ཀ་གང་གཅེས་གཅེས་རྣམས་བཞག་
སྟེ། རྗེས་འབྲུག་རྣམས་ཟ་བ་ལ་མི་འཆམ་པའི་ཅོད་གཞི་འཛོག་པ་དེ་འབྲུ་མ་མཛད་པར་
ཁབ་དང་སྐྱུད་པ་ཅེས་ཡང་མ་ལུས་པར་སྤྱི་ནང་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་བཏང་འཕྲལ། གླ་
མ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟེན་པའི་དཔལ་ལྷན་ལྟ་མོ་ཡང་ཅུང་ཟད་སྒྲོ་བ་འདྲ། རྒྱུད་ནག་འཆུ་བ་
མ་ཞིག་གིས་གཟིམས་ཁང་ཡུན་མི་རིང་ཅེས་བསྒྲོར་ནས་ལལ་སོང་བས་སེམས་སྒྲོ་བ་
ལ་ཆད་ལས་འདས་པ་ཞིག་བྱུང་། ཨེ་མ་ཕུང་པོ་ལྷ་དང་དབྱེར་མེད་པའི། ཁང་དབང་
ཅན་གྱི་བདག་འདི་སྤང་བ་ལྟར། ཡོད་ན་ང་ཡི་སྤྱོད་མ་གང་དུ་ཐལ། རྒྱུ་ཤིང་འབྲུ་བའི་
གདུང་རུས་མཐོང་བས་སྒྲོ། སྤང་པོ་ལྷ་པོ་སོ་སོ་བདེན་གྱུར་ན། ཁང་ཡི་སྤྱོད་མའི་སྤང་
པོ་རེ་རེ་གང་། རྒྱུ་ཤིང་སོ་སོར་བྱེ་བའི་སྟོང་སང་ལ། རྒྱུ་ཤིང་ཅེས་སྐྱག་མར་ལུས་
པ་བྲན་པས་སྒྲོ། གནས་ཁང་ལོངས་སྟོང་འཁོར་སྟོང་བདེན་གྱུར་ན། ཡོན་མཆོད་
དག་འཁོན་འདུ་ལོང་གང་དུ་ཐལ། འདུས་ཤིང་གྲེས་པ་ཆོང་འདུས་མགོན་པོ་འདྲ། མི་
ལམ་རྗེ་བཞིན་འཁོར་ཆོགས་བྲན་པས་སྒྲོ། བདག་སོགས་མགོན་མེད་ལོང་བ་ཐང་

བསྐྱར་བའི། རྟེན་ལ་སྤྱག་བསྐྱལ་དུག་མདའ་ཐོག་བ་འདི། །ཡེ་ཤེས་སྤྱན་གྱིས་ཅེ་རེ་
གཟིགས་བཞིན་དུ། །མགོན་ཁྱོད་དགའ་ལྡན་གནས་སུ་དགའ་ཆོར་རམ། །བདག་
པས་གཞན་གཅེས་འཛིན་པའི་མགོན་པོ་ཁྱོད། །མཁུན་བཅེ་རུས་པའི་པ་རོལ་ཕྱིན་
བཞིན་དུ། །བདག་སོགས་ལས་ཀྱིས་མནར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་འདི། །ཡལ་བར་འདོར་
ན་བདག་ཅག་སུ་ལ་རེ། །དེ་ནས་ལྷ་སྤྱས་རིན་པོ་ཆེ་ནས་དད་འདུན་ཅེ་གཅིག་པས།
གཟིམས་མལ་དུ་བཞུགས་པའི་འདྲ་སྒྱུ་མི་ཆད་མ། མཆོད་རྟེན་ཐོག་ཆད་མ། རྗེ་རང་གི་
གསུང་འབུམ་ཕུ་ཉི་གཅིག་གསེར་གྱིས་མ། ཕྱི་ཡི་ས་འབུམ་རྣམས་འབྲལ་དུ་བཞེངས་
པས། ས་འབུམ་གྱི་རབ་གནས་ཉིན་མེ་ཉོག་གི་ཆར་དང་འཇའ་སྤྱན་ངོ་མཆར་ཅན་
བྱུང་། སྤྱ་གཤེགས་པའི་དེ་འབྲལ་རང་ལ་དུ་ལས་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོར་
མི་དབང་སྤྱ་ཞབས་སུ་ཁྱེད་ཀྱི་གནང་བས། མི་དབང་མཆོག་ནས་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོའི་
ཆོགས་ཆེན་དུ་མང་འབྱེད་དང་། མཆོད་འབུལ་རྒྱས་པ་དང་། དེ་རྗེས་དགོངས་
རྗེགས་སུ་དདུལ་གདུང་མདའ་གང་བ་གསུམ་དང་། དདུལ་སྤངས་སྟོང་ཐག་ལས་བྱུབ་
པའི་རྗེ་སྤྱ་མའི་སྤྱ་བརྟན་ང་འདྲ་མ་ལྷ་ས་ཅེ་མོར་བཞུགས་པ་རྣམས་བཞེངས་ནས།
གདུང་རྣམས་རྟེན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་བཞུགས་སུ་ཕུལ་ཞིང་། མེ་འབྲུག་ཆོ་འབྲུལ་རྩ་
བའི་ཆེས་བཙོ་ལྷ་རྗེའི་སྤྱ་རབ་གནས་ཀྱི་ཉིན། ལྷ་ས་སྤོན་ལམ་ཆེན་མོར་མང་འབྱེད་
རྒྱས་པར་གནང་། རོ་མོ་ཉན་ནས་ཀྱང་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོར་མང་ཇ་གནང་། བཀའ་སློན་
ཞབས་བྱང་ནས་ཀྱང་ཆེད་མངགས་ཀྱིས་དཔོན་ཆང་གཉོང་བ་གནང་ནས་ཞུགས་
འབུལ་གྱི་ཉིན་མཆོད་པ། ཆོག་བ་རྣམས་ལ་འབུལ་བ་བསྟེན་བཀྲུ། མཆོད་པ་དདུལ་

ལྷ་བཙུ་མའི་གདུང་འབུལ་རྣམས་གཟབས། ཆོས་མཛད་དག་དབང་སྐལ་བཟང་གིས། ཁོང་རང་ལ་སྒྲ་མ་ཉིད་ཀྱིས་གནང་བའི་ལྷ་ཐེབས་ཀྱི་སྙིང་ནས་དདུལ་སྤང་ལྷ་བཙུ་ཐམ་པ་ཤུལ་ནས་ཁུས་པ་ལྟར། ས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱིས་སྟག་ཅེན་ལོ་ལྟར་སྒྲ་བ་དགུ་པའི་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཉིན་འདས་མཆོད་ཀྱི་ཐེབས་གུར་སྟོན་དུ་སྤྱོད་འཇགས་གནང་། སྒྲ་མ་མཁས་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་བས་ཀྱང་ཞལ་ཆེམས་ལྟར་གཟེམས་ཁང་དུ་རྒྱན་བཞུགས་གནང་བ། མི་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡབ་སྲས་བཀའ་བཁོས་ནས་ཞོག་གུར་སྟོན་ཀྱི་མཁན་པོར་བསྐོས་ཏེ། ཆེ་འདོན་སྤུན་སྲུང་ཆོགས་པས་རྒྱལ་ཆ་བ་དུ་མངའ་གསོལ་ཞེས། མཆོད་ཡོན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆའི་དཔེགས་རྒྱུན་ལ་པན་པར་མཛད་དོ། །དཔལ་ལྷན་ཐུབ་དབང་རིང་ལུགས་བཟང་པོར་རང་ཉིད་རིམ་བཞིན་ལེགས་ཞུགས་ནས། །ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་སྟོན་བྱིན་དུག་རིམ་གཉིས་ཚུ་གཏེར་འཛིངས་གནས་པའི། །སྤྱུ་གཉིས་ཟུང་འབྲུག་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་དཀའ་བ་བརྒྱ་པག་གིས་བརྟེས་ཏེ། །མ་ལུས་འགྲོ་བའི་རྒྱད་པ་ཀུན་སེལ་དེད་དཔོན་མཆོག་ལ་ཐུག་འཆཛལ་ལོ། །ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཁྱོད་ཉིད་ལྟ་བུ་ལས། །གཞན་ཀྱི་ཡུལ་མིན་བདག་འདས་རི་ལྟར་ཤེས། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སྟོན་པས་གདུངས་པ་ཡི། །སྤྱང་བྱས་མཆོ་ལས་ཉུང་དུ་འཐུངས་པས་ཆོམ། །དེ་བཞིན་བདག་སྟོན་རི་ཅམ་དཔོག་པ་ཅམ། །ཆོག་གི་ལམ་དུ་མཆོན་པར་བྱས་པ་འདི། །རང་དང་སྐལ་མཉམ་གཞན་ཀྱི་སྒྲ་མ་དེ། །དེས་སྤྱུ་མཛལ་འདོད་གདུང་བ་སེལ་བྱིར་བྱིས། །དམ་པའི་མཛད་སྤྱོད་སྤྱོ་སྤྱོར་བལ་བ་འདིས། །མདོ་སྤགས་བཅས་མཆོམས་ཡལ་བར་དོར་བྱས་ནས། །ལྷགས་

ཀླུ་མེད་པའི་སྒྲང་ཆེན་སྒྲོན་པ་ལྟར། །བག་མེད་སྒྲོད་ལ་དགའ་བ་མི་བསྐྱེད་ཀྱང་། །ཁོར་
བྱ་མཁན་གྱིས་ཁོར་བྱ་སྒྲོད་པ་ལྟར། །སེམས་རྒྱུད་རིམ་བཞིན་སྒྲོང་འདོད་སྐལ་བ་
ཅན། །དེ་དག་ནམས་ལ་སྐབ་དབང་ག་ལེགས་ལྟལ་གྱི། །ལམ་བཟང་གསལ་བར་བྱེད་
པའི་སྒྲོན་མེ་ཡིན། །འདིར་འབད་བསོད་ནམས་སྒྲ་མའི་ཡོན་ཏན་ལྟར། །ལིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་
གང་ཞིག་ཐོབ་པ་དེས། །ཆོས་དབྱིངས་དང་མཉམ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །དོན་གཉིས་
མཐར་ཐིམ་སྐྱ་གཉིས་སྒྱར་ཐོབ་ཤོག། །སྟོབས་བརྩ་མངའ་བས་དཀའ་བ་འབྲམ་སྤག་
བརྒྱས། །ལེགས་པར་བསྐྱབས་པའི་ལུང་རྟོགས་བསྟན་པ་ནམས། །འཇམ་དབྱངས་
སྤུ་པོ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པ་ཡིས། །དག་ཐེར་མཛད་པ་རི་བཞིན་གསལ་གྱུར་
ཅིག། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱིས་བརྩམས་པ་དོན་ཡོད་པ། །རྒྱ་པོད་མཁས་བྱབ་བྱེ་བའི་རྗེས་
ཞུགས་ཏེ། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་པས་ཉིན་མཆོན་འདའ་བ་དང་། །འགྲོ་ཀུན་བདག་བཞིན་
གཅེས་པར་འཛིན་གྱུར་ཅིག། །བདག་ཀྱང་དེད་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །ངག་
གི་དབང་ལྷག་སྒོ་བཟང་གྲགས་པ་ཡི། །མདོ་སྤགས་གཞུང་དོན་ཀུན་ལ་མཁས་པ་
དང་། །བྱམས་པ་ཆེན་པོས་འགྲོ་ཀུན་སྒྲོང་གྱུར་ཅིག། །དཔལ་ལྷན་དོན་ཡོད་མཁས་
བྱབ་ནམ་པར་ཐར། །གང་གིས་འཛིན་ཞིང་སྒྲོང་པ་དེ་དག་ལ། །མཐུ་ལྷན་ནམས་གྱིས་
རྟག་ཏུ་གྲོགས་བྱེད་ཅིང་། །སྲིད་ཞིའི་དགོ་ལེགས་མ་ལུས་སྐྱན་བྱབ་མཛོད། །

ཅེས་པ་འདི་ནི་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པ་དེའི་སྐྱ་གསུང་སྤགས་གྱི་
ནམ་ཐར་ལ་སྐྱན་དད་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་སྟེ་འགྲོ་འདོད་ཡོད་པར་མ་
བད། །ས་སྒྲོང་མི་དབང་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་སྐྱ་ཞབས་ནས་ཀྱང་དམ་པ་དེ་ཉིད་གྱི་

ནམ་ཐར་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་ནས་ཚོམ་དགོས་ཚུལ་ནན་གྱིས་བཀའ་ཐེབས་པ་བཅས། སྤྱགས་
དམ་དུ་བཞུགས་པའི་སྤྱོད་གདུང་གི་མདུན་དུ་ཞབས་འབྲིང་བ་རྒྱས་ཡོད་ནམས་ལ་བྱིས་ཤིང་
རགས་རིམ་ཟེན་གྱིས་སྤྱོད་བཅས་པ་སྤྱོད་ཡང་ཆོས་མཛད་འཕྲིན་ལས་ནམ་རྒྱལ་གྱིས་ཆང་
བར་ཟེན་གྱིས་མཛད་པ་ལ་གཞི་བྱས་ཏེ་ལེགས་པར་བཞུགས་ནས། རྗེ་དེ་ཉིད་གྱིས་དགྱེས་
བཞིན་རྗེས་སྤྱོད་བཅས་པ་རྒྱུ་དབང་བྱམས་པས་ས་རྩ་ལོ་ཆོ་འབྲུལ་ཆེན་པོའི་ཡར་ངོའི་ཆོས་
བཅུ་གསུམ་ལ་ཕུར་བྱ་ཚུག་དུ་གྱིས་བ་འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་
པར་བྱེད་ཀྱས་པར་གྱུར་ཅིག །མཁྲའི། །

༄༅། བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་འབྲིང་ཉམས་སྤྱོད་
ལེན་རྒྱལ་འབྲིང་བའི་གནད་དོན་གྱིན་
གསལ་བཞུགས་སོ། །

༥ རྗེ་བཙུན་སྤྱོད་པ་དམིགས་མེད་སྤྱགས་རྗེའི་གཏེར། །སྤྱབ་དབང་རྗེ་རྗེ་འཆང་
དང་དགྱེར་མེད་པའི། །ཞབས་ལ་སྤྱོད་གསུམ་གྱས་པས་སྤྱག་འཆོལ་ལོ། །ནམ་བ་ཀུན་
ཏུ་བཅེ་བའི་སྤྱགས་རྗེས་བཅུང་། །

རི་སྐད་དུ། རྗེ་པོ་ཆེན་པོས་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ཐབས་ལས། བསམ་གྱིས་
མི་བྱུང་ཆེ་བ་མངལ། །སྤྱོད་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་འདོད་ན། །བྱང་རྒྱལ་སྤྱོད་ལ་རག་ལས་

བས། །སྐབ་པ་སྐར་མངས་སྟིང་པོར་བྲ། །དལ་འབྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་
ལུས། །འིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་རྟེན་གྱུར་ཅིང་། །ཕྱིས་ཀྱང་འིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་བས། །སྐབ་
ལ་འབད་བས་དོན་ཡོད་བྲ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་
མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་གྱིས་སྐྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་རང་
དོན་གྱི་འཁྲི་བ་མེད་པར་གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྟིང་ཐག་བ་ནས་དོན་ཏུ་
གཉེར་བའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བཙོན་
བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་པན་པའི་ཐབས་སུ་ཅི་འགྱུར་ལ་འབད་ནས།
ཐབ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཉམས་ལེན་ལམ་ཕྱོགས་རེ་བར་མ་སོང་བ་ལ་སྐྱབ་པ་སྟིང་པོར་
བྱས་ཏེ་སྟིང་པོ་མེད་པའི་ལུས་རྒྱ་འིང་དང་དབུ་བ་ལྟ་བུ་ལས་གཞན་དོན་ཁོ་ན་སྐྱབ་
པའི་བསམ་སྒྲོར་ལྟན་པོ་ལྟ་བུའི་སྟིང་པོ་ལེན་རིགས་ཏེ། དབུ་མ་སྟིང་པོ་ལས། སུ་
ཞིག་རྒྱ་འིང་དབུ་བ་ལྟར། །སྟིང་པོ་མེད་པའི་ལུས་འདི་དག །གཞན་པན་རྒྱེན་ཏུ་སྐྱབ་
བྱེད་བས། །སྐྱན་པོ་སྟིང་པོར་སྐྱབ་མི་བྱེད། །ཡ་རབ་སྟིང་རྩེ་ལྟན་བས་ནི། །སྐྱང་ཅིག་
རེ་རེར་གཤིབ་དང་། །ནད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་ལུས་དག་ནི། །གཞན་ལ་བདེ་(བསྐྱེད་སྐྱེད་)
གཞིར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་པོ། །དེ་ཡང་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། སངས་
རྒྱུ་མཐོན་པ་ལ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ལ་བསྐྱབ་དགོས། །སྐྱོབ་པ་ལ་ཤེས་དགོས། །ཤེས་པ་
ལ་ཐོས་དགོས། །ཐོས་ནས་ཤེས་པར་བྱས་པའི་དགོས་པ་ཡང་བྱེད་བ་ཡིན་བས། །ཐོས་
པའི་དོན་ལ་བྱས་པ་དང་བསྐྱབ་པའི་ལག་ལེན་རེ་གནད་ཏུ་ཆེའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཤེས་པ་ལ་ཐོས་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཐོས་རྒྱུའི་ཆོས་

དེ་ཡང་། སྒྲུང་དོར་གྱི་གནས་ལ་ཆད་མར་གྱུར་པ་སངས་རྒྱུ་ཉག་གཅིག་ཡིན་པས།
དེས་གསུངས་པའི་མདོ་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་མ་
ཆང་བ་མེད་པར་སྟོན་པའི་ཇོ་བོའི་ལམ་སྟོན་གཞིར་བཞག་པ་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་དང་།
བདེ་ལམ་དང་ཞལ་ལུང་ལྟ་བུ་ལ་ཐོག་མར་སྒྲུབ་པའི་བྱང་དུ་སྟོན་གྱི་སྟོན་གསུམ་སྤངས་
ཏེ་ཉན་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་ཐོས་དོན་སྒྲུབ་པ་སྟོང་
པོར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཉམས་ལེན་མེད་པའི་ཆོག་གི་
རྣམ་གྲངས་བསོག་པ་ཅམ་དང་། ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་མི་ཤེས་པར་ཐོས་པ་དོར་ནས་
ཅ་རྒྱུང་དང་སེམས་ཀྱི་དོ་བོ་གཅེར་མཐོང་དུ་དོ་སྟོན་པ་ཅམ་གྱིས་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་
པར་མི་བྱས་ཏེ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེང་དུས་རྣལ་འབྱོར་བཙུན་རྣམས་ཐོས་
པ་ཉུང་། །མང་ཐོས་ཉམས་ལེན་གནད་ལ་མི་མཁས་ཤིང་། །ཤལ་ཆེར་གསུང་རབ་
ལྟ་ལ་ཕྱོགས་རེའི་མིག་། ལུང་དོན་རིག་པས་འབྱེད་པའི་མཐུ་མེད་པས། །བསྟན་པའི་
གནད་རྣམས་ཇོགས་པའི་གདམས་པ་མཆོག་། མཁས་པ་དབྱེས་པའི་ལམ་དང་བྲལ་
མཐོང་ནས། །ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་ལམ་ འདི་བཤད་པ་ལ། །བདག་གི་ཡིད་ནི་ཀྱན་ནས་
སྟོབར་གྱུར། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཐོས་པ་ཉུང་བ་དང་། ཆོག་གཙོ་པོར་བྱེད་པ་
ཅམ་མ་ཡིན་པར། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་བྱུང་འཇུག་གི་བར་རང་གི་རྒྱུད་
གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཆེད་དུ་ཉན་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་ངེས་ཤེས་རྟེན་པའི་ཆེ་
དཔེན་པའི་གནས་སུ་གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་བཙན་ཆོད་དུ་སྤངས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་སྟོང་པོར་
བྱེད་ཚུལ་ལ། གདམས་ངག་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་

ཉམས་ལེན་གྱི་དངོས་གཞི་དང་། སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་གཉིས་དེའི་སྡོན་འགྲོ་དང་། ཕྱིན་
བྱག་དང་རིམ་གཉིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་
ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྐྱབ་དངོས་དང་། སྐྱབ་མཆམས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་སྐྱོར་དངོས་
མཐུག་གསུམ་གྱི་སྐྱོར་བའི་ཆོས་བྱག་ལས། གནས་ཁང་གི་དོར་བྱས་རྟེན་བཟུམ།
མཆོད་པ་གཡོ་མེད་པར་བཤམས། བདེ་བའི་སྐྱབ་ལ་འཁོད་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་
བསྐྱེད་ཆད་མེད་བཞི་བསྐྱོམ་པ། ཆོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་པ། ཡན་ལག་བདུན་པ།
མཐུལ་ཕུལ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་བྱག་ཡོད་པ་ལས། དེ་རྣམས་རྒྱས་པར་ན་
བདེ་ལམ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། མདོར་བསྐྱུས་ཅམ་བྱེད་ན། སྐྱབ་ལ་
འཁོད་ནས་སྐྱབས་ཡུལ་གསལ་བཏབ་སྐྱབས་འགྲོ་བཞི་སྐྱོར་དང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་
ཆོགས་མ། ཆད་མེད་བཞི་བསྐྱོམ་པ་ཁྲད་པར་ཅན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་སྡོན་དུ་བཏང་།
སྐྱར་ཡང་ཆོགས་ཞིང་གསལ་བཏབ། ཡེ་ཤེས་པ་བསྟེམ། ཇི་སྟེད་སུ་དག་ནས། ཕྱིར་
བསྐྱེའི་བར་ཡན་ལག་བདུན་པ་ཕུལ། དེ་ནས་མཐུལ་ཕུལ། བཤེས་གཉེན་ལ་མ་གུས་
པ་ནས་བདག་གཉིས་སུ་མཆོན་མར་འཛིན་པའི་བར་གྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་སྐྱ་མཐའ་
དག་སྐྱར་དུ་འགག་པ་དང་། བཤེས་གཉེན་ལ་གུས་པ་ནས་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་རྟོགས་པའི་བར་གྱི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྒོ་སྐྱ་ཐམས་ཅད་བདེ་ལྷག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་།
ཕྱི་དང་ནང་གི་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ཉི་བར་ཞི་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་
ལན་གསུམ་གསོལ་བ་བཏབ་པར་བྱལ།

དེ་ནས་དངོས་གཞི་ལ་ཐོག་མར་གང་བསྐྱུང་བར་བྱ་བའི་དམིགས་པ་རྣམས་གྱི་

གངས་དང་གོ་རིམ་ངེས་ངེས་བྱ། དེ་ནས་རི་ལྷོང་ངེས་པར་བྱས་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་
མི་བཏང་བར་བྱའོ་སྟེ་ཕུར་པའི་འཕེན་པ་བྲག་པོ་འགའ་ཞིག་བཏང་ལ། རི་ལྷོང་ངེས་པར་
བྱ་བ་དེ་ལས་ལྷག་ཆད་མེད་པར་བྲན་ཤེས་བཞིན་དང་ལྷན་པས་བསྐྱང་བར་
བྱའོ། དེའི་ཚུལ་ནི་སློབ་ཁ་ནང་དུ་སྟོགས་ཏེ་རང་གི་དངོས་ཀྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་སྟོན་རི་
ལྷོང་སྒྲ་ཡང་རང་ཉིད་སྒྲ་བ་མ་དག་པ་ཡིན་གྱི་སྒྲ་མའི་ངོས་ནས་སངས་རྒྱུས་དངོས་
ཡིན་པས་སྟོན་དེ་ལྟ་བུ་ག་ལ་ཡོད་སྟེ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་གྱི་ནི་ཡོན་
ཏན་བཟུང་། སྟོན་ནི་ནམ་ཡང་བཟུང་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སྒྲ་མ་འདི་
རྣམས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞུགས་པ་ལས་ཀྱང་ཐ་མལ་པའི་རྣམ་པར་སྐྱེལ་བ་
བདག་ལ་བློན་ཆེ་སྟེ། འདི་ནི་རང་བྱུང་བཅོམ་ལྷན་འདས། །ལྷག་པའི་སྟོན་གཅིག་བྱ་
ཉིད། །མན་དག་རབ་ཏུ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། །དོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་དེ་བས་ལྷག་ །ཅེས་གསུངས་
པས་སོ། །བཀའ་བློན་ཅན་གྱི་སྒྲ་མ་དེ་རྣམས་མཉེས་པ་གསུམ་གྱི་སྟོན་མཉེས་པར་
བྱེད་དགོས་ཏེ། སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་པ་ལས། འདིར་མང་སྟོས་པ་ཅི་ཞིག་དགོས། །སྒྲ་མ་
དབྱེས་བྱེད་གང་ཡིན་བྱ། །མི་མཉེས་བྱེད་ཀུན་སྤངས་པ་ནི། །དེ་དང་དེ་ལ་འབད་དེ་
བཟླ་ །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
བསྟོམ་པ་སྐྱབ་པའི་མཆོད་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། དེ་བསྟོམས་ནས་མཉེས་པ་སྐྱབ་པ་
ལ། དེ་ཡང་ད་ངེས་དཔེ་བརྒྱད་འབྱོར་བཅུ་ཆང་བའི་རྟེན་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ལ་ད་ལྟ་
ཉིད་ནས་རང་འབད་དགོས་ཏེ། སྟོབ་སྤྱིང་ལས། མི་ཡི་དངོས་པོ་ཤིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་རྟེན་
གྱུར་ནས། །དོན་དུ་གཞན་པ་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་བརྟན་དེ་སྐྱབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར།

ད་ལྟ་ཉིད་ནས་མ་འབད་ན་འཆི་བར་ནི་ངེས། ནས་འཆི་ནི་ངེས་པ་མེད། ལི་བའི་ཆེ་
ཆོས་མ་གཏོགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་པན་ལ། བན་ངེས་པའི་ཆོས་བྱས་པའི་ལག་རྩེས་
ནི་མེད། མི་དགེ་བའི་ལས་ནི་འབད་མེད་དུ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་བསགས། དེའི་དབང་
གིས་བདག་ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་ན། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས། རབ་ཏུ་ཆ་ཞིང་གང་བ་ཡི། །དུམ་ལ་བ་
ཉི་མ་གཅིག་བཞིན་པར། །བགྲེས་སྒྲོམ་དག་གིས་རིད་བ་ཡི། །ཡི་དྲགས་དག་ཀྱང་པར་
པར་བྱ། །ཚོངས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་རབ་མང་བའི། །སྤྱོད་སོང་བལྟ་ཞིང་པར་
བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ངན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་བཟོད་སྒྲགས་མེད་པ་དེ་ནམས་
དང་ཆེ་འདིའི་བར་དུ་དབུགས་གྲུ་གྲུ་བ་འདི་ལས་མེད་པས། སྤྱོད་འཇུག་ལས།
དུམ་ལ་བ་ཡི་ནི་ལས་བྱས་ནས། །ཅི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་བདེ་བར་གནས། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར། སྒོ་བདེ་བར་འཇུག་མི་རིགས་པས་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་དག་ལ་འཇིགས་ཏེ་དཀོན་
མཆོག་གསུམ་ལ་སྙིང་ཐག་བ་ནས་སྐྱབས་སུ་སོང་སྟེ་སྐྱབས་འགོའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྒོ་བ་
ཅིང་། སྒོ་གསུམ་ལ་ཤེས་བཞིན་གྱི་བྱ་ར་བརྟན་པོས་ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ་སྤྱོད་
འཇུག་ལས། མི་དགེ་བ་ལས་སྤྱག་བསྐྱེད་འབྱུང་། །དེ་ལས་ཇི་ལྟར་ངེས་ཐར་
ཞེས། ཉིན་མཆན་ཏྲག་ཏུ་བདག་གིས་ནི། །འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་བསམ་པར་
རིགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མི་དགེ་བ་བཅུ་ཀུན་སྒོར་དང་བཅས་པས་མ་གོས་པ་
ལ་འབད་ཅིང་བརྒྱ་ལ་གོས་ནའང་སྟོབས་བཞིའི་བཤགས་སྟོམ་ལ་བཅོན་ཞིང་ནམ་
སྟོན་གྱི་རྒྱ་བརྒྱད་ལ་སྒོ་བ་པ་ནི་སྐྱེས་བུ་རྩེད་ཅུང་ཉམས་ལེན་དངོས་དང་། འབྲིང་དང་
ཆེན་པོའི་ཡང་ལས་གྱི་གཞི་མེད་མི་རུང་ཡིན་ལ་དེ་ལྟར་འབད་པས་མངོན་མཐོའི་རྟེན་

སུམ་ཚོགས་པ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ཐོབ་ཀྱང་སྤྱག་ཀྱན་རྩ་བ་ནས་སྤངས་པའི་ཐར་བ་ཞིག་
མ་ཐོབ་ཕྱིན་ཆད་སྤྱག་བསྐལ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལས་མ་འདས་ཤིང་། སྤར་ཡང་
མགལ་མེད་འཁོར་ལོ་ལྟར་འཁོར་བར་འབྱམ་དགོས་ཏེ། སློབ་སྤྱིང་ལས། གང་ཞིག་
འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་ལྟར་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡི། །ནང་དུ་ཞུགས་ནས་བསྟེ་བ་ཅན་ལ་བདེར་
སེམས་པ། །དེ་ནི་ངེས་པར་དབང་མེད་རིམ་གྱིས་བརྒྱ་ཐག་ཏུ། །འཕྲོ་བ་མཉམ་དང་མི་
མཉམ་ཀྱན་ཏུ་འབྱམ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རིགས་ཐུག་གི་འཕྲོ་བ་
ནམས་སྤྱ་སྤར་འབྱམས་ཚུལ་བསམ་བས་སྒྲོ་ཞིང་། སྤར་ཡང་འབྱམ་དགོས་ཚུལ་ལ་
འཛིགས་ཏེ་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་ཀྱན་འབྱུང་ལས་ཉོན་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་། ཉོན་
མོངས་པའི་ཀྱན་འབྱུང་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་དགར་བསྟེ་དེད་གཉེན་
པོ་ལས་བསྐབ་པ་གསུམ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འབད་ནས་རང་ཉིད་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་
གིས་འཁོར་བར་སྒྲེ་བ་ལེན་མི་དགོས་པ་ཞིག་ལ་འབད་བ་ནི་སྒྲེས་བུ་འཕྲིང་གི་ལམ་
དངོས་དང་། ཆེན་པོའི་ཡང་ལམ་གྱི་གཞི་ཡིན་ཏེ་བཤེས་སྤྱིང་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་
དང་ཤེས་རབ་བསམ་གཏན་གྱིས། །ཐུ་ངན་འདས་ཞི་དུལ་བ་དྲི་མེད་གྱི། །གོ་འཕང་མི་
གྲ་མི་འཆི་ཟད་མི་འཆ་ལ། །ས་ཚུ་མེ་རླུང་ཉི་ཁྲ་ཁལ་ཐོབ་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པ་
ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བསྐབ་པ་གསུམ་ལ་བསྐབས་ན་ལས་ཉོན་གྱི་སྒྲེ་འཆི་སྤངས་པའི་
ཐར་བ་ཞིག་འཐོབ་མོད་ཀྱང་། སྒྲོན་ཟད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ཕྱོགས་རེ་བ་ཡིན་
པས་རང་དོན་མ་རྫོགས་ཤིང་གཞན་དོན་ཡང་ཉི་ཆེ་བར་ཟད་ལ། མཐར་སངས་རྒྱས་
གྱིས་བསྐུལ་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་འཐུག་པ་ན་ཡང་སྤྱིང་ཇི་དེ་དམིགས་ནས་སྒྲེ་དཀའ་བ་

སོགས་ཀྱི་སྦྱོན་དང་བཅས་པས། བར་ཕྱིན་སྤྱད་པ་ལས། འཛིག་ཉེན་དོན་སྦྱབ་ཚུལ་ལ་
མ་སྤྱ་མེད་པའི། ཐེག་པ་གཉིས་པོ་གཏན་དུ་སྤང་བྱས་ཤིང་། སྤུབ་རྒྱལ་ཐེག་པ་སྤྱིང་
རྩེས་བསྟན་པ་ལ། གཞན་པན་རོ་གཅིག་རང་བཞིན་དེ་དག་འདྲུག་ཅིས་གསུངས་པ་
ལྟར། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་འདྲུག་དགོས་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་བྱང་
ཚུབ་གྱི་སེམས་ཡིན་པས། དེ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བའི་མན་ངག་བདུན་དང་། བདག་གཞན་
མཉམ་བཟེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། གང་
དག་པ་དང་མ་དང་ནི། གཉེན་བཤེས་གྱུར་པས་བདག་ལ་སྡོན། ཤན་པ་བྱས་པར་
གྱུར་པ་ཡི། སེམས་ཅན་དེ་དག་རྣམས་ལ་ནི། བྱས་པ་གཞོ་བར་འགྱུར་བར་
བྱ། སྲིད་པའི་བཅོན་རར་སེམས་ཅན་ནི། ཉོན་མོངས་མེ་ཡིས་གདུངས་རྣམས་
ལ། བདག་གིས་སྤྱག་བསྐྱེལ་བྱིན་པ་ལྟར། རྟེན་པའི་བདེ་བ་སྦྱིན་པར་རིགས། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆེ་རབས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་མའི་
ཉེན་ལ་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱི་མ་གངས་མེད་པ་མ་བྱས་པ་ནི་གཅིག་ཀྱང་མེད། མ་ནམ་བྱས་
པའི་ཆེ་ཡང་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་ངོན་གྱིས་བསྐྱེདས་པས་ངོན་ལན་དུ་བདག་གི་
བདེ་དགེ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་གཏོང་། གཞན་གྱི་ཕྱིག་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་
བདག་ལ་ལེན་ཞིང་། བདག་གིས་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱཏོ། རྟེན་པའི་ཐབས་སུ་རྒྱལ་སྤྱས་ཀྱི་སྦྱོང་པ་
རྒྱབས་པོ་ཆེ་རྣམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྦྱོབ་པར་བྱཏོ་སྟུམ་དུ་བསམས་ལ། ཆོགས་
ཞིང་གི་གཙོ་བོ་སྤུབ་པའི་དབང་པོའི་རྩེས་སུ་སྒྲོས་པར་མོས་ནས། སངས་རྒྱས་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀྱན། །བདག་ལ་དགོངས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །རི་ལྟར་སྡོན་གྱི་
བདེ་གཤེགས་ཀྱིས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
བསྐྱབ་པ་ལ། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱབས་པ་ལྟར། །བདག་གྲང་འགོ་ལ་པན་དོན་
དུ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་བགྱི་ཞིང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་
ལ། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བགྱི། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་གསར་དུ་ཐོབ་པའམ་གོང་འཕེལ་དུ་སོང་བར་མོས་ཏེ། དེ་རིང་
སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་སྐྱེས། །སངས་རྒྱས་སྤྲས་སུ་ད་གྲུང་ཏོ། །དེ་བཞི་བདག་གིས་ཅི་
ནས་གྲང་། །རིགས་དང་མཐུན་པའི་ལས་བཅུམས་ཏེ། །སློན་མེད་བཙུན་པའི་རིགས་
འདི་ལ། །རྟོག་པར་མི་འགྱུར་དེ་ལྟར་བྱ། །ཞེས་སློབ་བསྐྱེད། །དེ་ནས་སློན་སེམས་ཀྱི་
བསྐྱབ་བྱ་བརྒྱད་དང་། །འཇུག་སྡོམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཕྱིན་བྱུག་བསྐྱ་བཞི་རིམ་གཉིས་ལ་
བཙོན་པར་བྱ་དགོས་པས། །སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་བྲོགས། །སེར་སྤའི་གཉེན་
པོར་ལུས་ལོངས་སྦྱོང་དགོ་ཅ་རྣམས་གཞན་ལ་གཏོང་བ་དང་། །ཚུལ་འཆལ་གྱི་གཉེན་
པོར་སྡོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས། །དགོ་བ་ཆོས་སྤྱད། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་རྣམས་ལ་བཙོན་
པ་དང་། །ཞེ་སྤང་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར། །གཞོད་བྱེད་ལ་རི་མི་སྤྲས་པའི་བཟོད་པ། །སྤག་
བསྐལ་དང་ལེན། །ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པ་དང་། །ལེ་ལོའི་གཉེན་པོར། །གོ་ཆའི་
བཙོན་འགྲུས་དགོ་བ་ཆོས་སྤྱད། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བཙོན་འགྲུས་རྣམས་ལ་
སློབ་ཅིང་། །རྣམ་གཡེང་གི་གཉེན་པོར། །ཞེ་གནས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་གནས་ཏེ། །དམིགས་པ་
གང་རུང་གཅིག་དག་ལ། །ཡིད་ནི་དགོ་ལ་བཞག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

ཉེས་པ་ལྡེ་གཉེན་པོར། སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བརྟེན་པའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སྐྱ་གཟུགས་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་པ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་པས་ལུས་སེམས་ཤིན་མུངས་
ཀྱི་དགའ་བདེ་སྐྱེས་པ་ནས། ཆེ་འདིར་བདེ་བར་གནས་པའི་ཉིང་འཛིན། ཡོན་ཏན་བྱང་
པར་ཅན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་
རྣམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་
ཚྭ་གསལ་ཤེས་རབ་འཆལ་པའི་གཉེན་པོར། དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ། གནས་ལྡ་
རིག་པའི་ཤེས་རབ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་རྣམས་ལ་ཚུལ་
བཞིན་དུ་སློབ་ཅིང་། བྱང་པར་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མཆོན་དཔེ་
གསལ་རྫོགས་ཀྱིས་སྤྲུས་པའི་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་མ་གྟོས་པར་ཡེ་
གདོད་མ་ནས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། སྤྱི་བ་པ་དང་སྐྱད་ཅིག་ཅམ་ཡང་
འགྲོགས་མ་སྤོང་བའི་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི། བདོ་རྒྱུད་
ཀྱི་སྤྲུས་ཟེན་གྱི་དོན་སྒྲ་མའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་དགོངས་པ་མ་ཤེས་པའི་རྟག་ལྟ་
ཤིན་ཏུ་མ་རུངས་པ་ཡིན་ལ། ཡང་དག་མ་དག་གི་རྒྱ་རྒྱེན་ཆོགས་པའི་འདུས་བྱས་
ཐམས་ཅད་མ་རིག་པའི་ཞེན་ངོ་ཡིན་གྱི། ཆད་མས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི་ལས་
བཟང་ངན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ཐམས་ཅད་མེད་པར་ལྟ་བུ་ཆད་ལྟ་ཤིན་ཏུ་མ་རུངས་པ་ཡིན་
ཏེ། སློབ་དཔོན་ལྷ་སྤྱབ་ཀྱིས། ཅ་བ་ཤེས་རབ་ལས། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་ལྟ། མེད་
ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་ལྟ། །དེ་བྱིར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ། །མཁས་པས་གནས་པར་མི་
བྱའོ། །ཞེས་དང་། དག་བ་འདི་ཡི་སྐྱེ་བོ་ཀུན། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་རྫོགས་

ཤིང་། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བ། །དམ་བ་སྤྱ་གཉིས་ཐོབ་པར་ཤོག། །ཞེས་
ཆོས་སྤྱ་དང་གཟུགས་སྤྱ་གཉིས། ཆོགས་གཉིས་རྫོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པར་
གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། སྒོ་བ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟས། རྒྱ་མེད་པར་ནི་དངོས་པོ་
མེད། །རྒྱ་ལྷན་རྟག་པ་ཡོད་མིན་ཏེ། །དེ་བྱིར་རྒྱ་མེད་ལས་བྱུབ་ནི། །དེ་ཉིད་མཐུན་པས་
བྱུབ་མིན་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། དག་མ་དག་གི་ཀུན་རྫོབ་ཐམས་
ཅད་རང་རང་གི་ཆོས་ཉིད་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད། མེ་དང་མེའི་རང་བཞིན་
ཆ་བ་ལྟར་ཡིན་པས་ཆོས་ཉིད་ཆད་མས་བྱུབ་ལ། ཆོས་ཅན་ཆད་མས་མ་བྱུབ་པ་མི་
སྲིད་པའི་བྱིར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། རི་ལྟར་བྱ་རམ་མངར་བ་དང་། །མེ་
ཡི་རང་བཞིན་ཆ་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རང་བཞིན་སྟོང་པ་
ཉིད་ཏུ་འདོད། །ཅེས་དང་། ཀུན་རྫོབ་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་འདོད། །སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་རྫོབ་
ཡིན། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་པའི་བྱིར། །བྱས་དང་མི་རྟག་རི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པས། ཐ་སྙད་ཆད་བྱུབ་ལ་བརྟེན་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་བསོག་ཅིང་།
དོན་དམ་ཆད་བྱུབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་བསམགས་ཏེ་སྤྱ་གཉིས་བྱུང་
འབྲུག་ཏུ་ཐོབ་ནས་འཁོར་བ་རི་སྲིད་བར་དོན་གཉིས་སྤྱན་བྱུབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་རང་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཆེ།
ཐོག་མར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རང་འཛིན་ལྟན་སྤྱེས་ལ་ང་རི་ལྟར་སྤྱང་ཞིང་ཞེན་པའི་ཞེན་ཚུལ་
ལྟར་གྱི་དགག་བྱ་ངོས་ཟེན་པར་བྱས་ཏེ། དེ་རིག་པས་འགོག་ཚུལ། རིན་ཆེན་སྤེང་བ་
ལས། སྤྱེས་བྱ་ས་མིན་ཚུ་མ་ཡིན། །མེ་མིན་རྒྱང་མིན་ནམ་མཁའ་མིན། །རྣམ་ཤེས་མ་

ཡིན་ཀུན་མིན་ན། །དེ་ལས་གཞན་ན་སྤྲེས་བྱ་གང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། དེ་
ནས་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིའི་ཁམས་དྲུག་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་འགོག་ཚུལ་
ཡང་། སྤྲེས་བྱ་ཁམས་དྲུག་འདུས་པའི་བྱིར། །ཡང་དག་མ་ཡིན་རྒྱུ་བར། །དེ་བཞིན་
ཁམས་ནི་རེ་རེ་ཡང་། །འདུས་བྱིར་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
གཏན་ལ་པབ་སྟེ་བསྒྲོམ་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ངེས་དོན་ཀུན་རྫོབ་གང་ཡང་མི་སྣང་
ཡང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཐ་སྣང་པའི་ཤེས་རྡོར་ཐ་སྣང་ཆད་བྱུང་ཏུ་འཛོག་ཤེས་པ་ནི། ཉག་
ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་རྒྱལ་བས་བསྐྱགས་པའི་ལམ་བཟང་པོ་ཡིན་ཏེ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཆོས་རྣམས་སྟོང་བ་འདི་ཤེས་ནས། །ལས་དང་འབྲས་
བྱ་བསྟེན་པ་གང་། །འདི་ནི་ངོ་མཆར་བས་ངོ་མཆར། །མཛད་བྱུང་བས་ཀྱང་མཛད་དུ་
བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་པོ། །དེ་ལྟར་ལམ་སྟེན་མོང་བས་རྒྱད་སྦྱངས་ནས། དོན་རྗེ་
ཐེག་པའི་སྟོར་ཞུགས་སྟེ་རྒྱུད་སྟེའི་དོན་མཁས་བྱུང་ཆད་ལྡན་གྱིས་བཀྲལ་བའི་ལམ་
ངེས་གཉིས་ལ་བརྟེན་པ་རྒྱ་པོའི་རྒྱན་བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་ནི་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་ལ་སྟུབ་
བསྟེན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སྟོང་པོ་ལེན་ཚུལ་ཆང་ལ་མ་ཞོར་བ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་མས། དེ་
ལྟར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཐེག་ཆེན་གྱི། །ལམ་མཆོག་གཉིས་ཀར་དགོས་པའི་སྟེན་མོང་
ལས། །རྗེ་བཞིན་བསྐྱེད་ནས་མཁས་པའི་དེད་དཔོན་གྱི། །མགོན་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱད་
སྟེའི་རྒྱ་མཆོ་ཆེར། །ཞུགས་ནས་ཡོངས་རྫོགས་མན་ངག་བསྟེན་པ་དེས། །དལ་
འབྱོར་ཐོབ་པ་དོན་དང་ལྡན་པར་བྱས། །ནལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་
བྱས། །ཐར་འདོད་བྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱེད་འཆལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟུན་

མཐར་ཆོག་ས་ཁོང་ཉེར་བསྐྱུ་དང་། བསྐྱེ་སྐྱོན་དང་། ཐུན་མཆོམས་སུ་རི་ལྷར་བྱ་བ་
རྣམས་ལམ་རིམ་ལས་ཤེས་པར་བྱལོ། །

དེ་ལྟར་གསུང་རབ་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལས། །ལམ་གྱི་གནད་ཀྱན་གསལ་
བའི་སྤྲིང་བའི་མིག། རྣམ་དཔྱིད་བཙོན་བའི་རྟ་ལྷང་གིས་བངས་ཏེ། །ཐར་འདོད་
གཟུར་གནས་སྒོ་ཡི་ཐུན་བ་གསལ། །ཚུལ་འདིར་སྔོན་བྱོན་མཁས་བ་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས། །གསལ་བར་མ་མཛད་ལེགས་བཤད་ཅི་ཡང་མེད། །འོན་ཀྱང་དད་ལྡན་ཉུང་
དུ་དོན་གཉེར་རྣམས། །ཉམས་ལེན་བྱེར་བདེའི་གནད་གྱི་དོན་རྣམས་སྦྱས། །འདིར་
འབད་དགོ་བ་གང་ཞིག་བསགས་བ་དེས། །བདག་དང་མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་
བ། །མདོ་སྤགས་ཉམས་ལེན་གནད་ལ་མཁས་གྱུར་ཏེ། །ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཉམས་ལེན་
མཐར་ཕྱིན་ཤོག། །

ཅེས་པ་འདི་ནི་ས་སྒྲིང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྒྱན་དབང་པོ་ལྷ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ཀྱི་
རིགས་སྤྲས་ཀྱན་བ་སྤྱུ་ཤལ་སྤྱུ་གྱུང་ཡེ་ཤེས་ཆེ་བརྟན་གྱིས་དོན་གཉེར་ཆེན་པོས་ཡང་ཡང་
བསྐྱལ་བ་ལྷར་ཕྱར་བྱ་ལྟོག་གི་རི་ཁྲོད་བ་དག་དབང་བྱམས་པས་བྲིས་པ་འདིས་ཀྱང་སྤྱབ་
བསྟན་སྤྱི་དང་བྱུང་བར་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་ཆེན་པོའི་བསྟན་བ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱེད་
ཏུས་པར་གྱུར་ཅིག །མཛཱུ། །

༩ འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་གཞིར་བཞག་བ་ལ། དལ་འབྱོར་ཡན་ཐུན་དངོས་
གཞི་བྱེད་ན། སྔོན་འགྲོ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཆོས་དྲུག་མི་ཆང་ཞིང་། དལ་འབྱོར་ནས་ལྷག་
མཐོང་གི་བར་གྱི་དམིགས་སྒྲོར་གང་ལ་ཡང་། སྔོན་འགྲོ་སྦྱོར་བའི་ཆོས་དྲུག་དངོས་

གཞི་སྐབས་སུ་བབ་པའི་དམིགས་སྒྲོར་གང་ཡིན་ལ་དབྱད་འཛོག་གིས་ལེགས་པར་
བསྒྲམས་ནས། མཐུག་བསྡོམ་སྒྲོན་ལས་གྱི་རྒྱས་འདེབས་བྱས་ནས་སུན་མཆོམས་
གྱི་བྱ་བ་ལ་འཐུག་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཚུལ་ནི། དལ་འབྱོར་ལ་སུན་བཞིར་བཅད་ནས་
སྒྲོང་བ་མ་ཐོན་བར་སྒྲོང་ཆོ། དཔེར་ན་ཐོ་རངས་གྱི་སུན་ལྟ་བུ་ལ་གནས་ཁང་གི་དོར་
བྱས་སྐྱ་གསུང་སྤྲུགས་ཉེན་བགམ་པ་སྒྲོར་བའི་ཆོས་དང་པོ། མཆོད་པ་གཡོ་མེད་ཅིང་
བཀོད་པ་མཛེས་པར་བཞུགས་པ་གཉིས་པ། བདེ་བའི་སྒྲན་ལ་འཁོད་ནས་རང་རྒྱད་
ལ་བཟླ་སྟེ་སྐབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་བྱེད་པ་གསུམ་པ། ལྷ་མ་དང་སྟོབ་མའི་མཆོན་
ཉིད་བསམས་ནས་བསམ་པས་བསྟེན་ཚུལ། སྒྲོར་བས་བསྟེན་ཚུལ། སྒྲོར་བས་
བསྟེན་ཚུལ་གྱི་ཁོངས་སུ་ཆོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་པ་སྒྲོར་བའི་ཆོས་བཞི་པ།
ཡན་ལག་བདུན་པ་ལྔ་པ། དེ་ནས་དམིགས་པ་གསལ་བར་བྱས་ཏེ་རྒྱས་པར་ན་ལས་
རིམ་གསལ་འདེབས། མདོར་བསྟུན་ན་དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་གསལ་བ་འདེབས་པ་
དུག་པ། དེ་ལྟར་སྒྲོར་བ་སྟོན་དུ་སོང་ནས། དངོས་གཞི་ལ། དལ་འབྱོར་གྱི་དོ་བོ་དོས་
བཟུང་བ། དོན་ཆེ་བ། རྟེན་དཀའ་བ་ལ་དཔེ་རྒྱུ་འབྲས་བུའི་སྒྲོན་སྟེན་དཀའ་ཚུལ་
རྣམས་གངས་དང་གོ་རིམ་དེས་དེས་བྱས་ནས་བསྐྱུངས་པའི་མཐར་བསྟོ་སྟོན་གྱིས་
རྒྱས་འདེབས། སུན་མཆོམས་ལ་འཐུག། །དེ་ནས་སྤྱི་བོའི་སུན་ལ་གནས་ཁང་གི་དོར་
དགོས་མི་དགོས་གཟིགས། སྒྲོར་བའི་ཆོས་གཞན་རྣམས་ཐོ་རངས་ལྟར་བྱས་ནས།
དངོས་གཞི་དང་མཐུག་སུན་མཆོམས་རྣམས་སྤྱི་མ་དེ་ལྟ་བུ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུ་དེས་
ཕྱི་ནོ། སྟོད་དེ་སུན་བཞིར་བཅད་ནས་དལ་འབྱོར་ལ་སྒྲོང་བ་མ་ཐོན་བར་བསྒྲམ། དེ་

ནས་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་ལ་སྒོ་བ་ན། སྒྱུར་བ་དང་མཐུག་ཐུན་མཆམས་དལ་འབྱོར་
ལྟར་ལ། དངོས་གཞིའི་སྐབས། འཆི་བ་མི་རྟག་པའི་སྒྲོར་རྒྱས་པར་བསྐྱོམ་པ་ནས།
སྟག་མཐོང་གི་སྐབས། སྒྱུར་བ་དང་མཐུག་ཐུན་མཆམས་ནམས་དལ་འབྱོར་ལྟར་ལ།
དངོས་གཞི་ལ་སྟག་མཐོང་གི་དམིགས་རྣམ་རྒྱས་པར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན། གློ་ཅལ་དགའ་
མོ་ཡོད་ན་དཔེར་ན་མན་ངག་བདུན་ལ་ཐུན་གྱི་དངོས་གཞི་བྱེད་ཆེ་སྒྱུར་བ་རྣམས་
སོང་ནས། དལ་འབྱོར་ནས་བཟུང་སྒྲེས་བྱ་ཆུང་འབྲིང་གི་དམིགས་པའི་འགག་སྒོམ་
ལ་ཤར་སྐྱོམ་ཞིག་བྱས་ནས། དངོས་གཞི་མན་ངག་བདུན་རྒྱས་པར་བསྐྱོམས་པའི་
མཐར་པར་ཕྱིན་བྱག་ལ་ཤར་སྐྱོམ་བྱེད་དེ་ཐུན་རེ་རེ་ལ་འང་ལམ་རིམ་ཆར་རེ་རེ་
འགྲོ་བ་བྱེད། དེ་ལྟར་ཐུན་བཞིར་གཙོད་ལུགས་མ་གོ་བར། དེ་རིང་ད་ནང་ཞལ་ལུང་
གི་མགོ་ནས་ཆིག་ཡིད་འདོན་ལྟ་བུ་བྱས་ནས་གང་ཆར་བྱས་མཆམས་བཞག། །སྒྲ་
འོ་དེའི་འཕྲོ་ནས་བསྐྱུངས། དེ་རིང་གང་མ་ཆར་བའི་འཕྲོ་ནས་སང་ཡིད་འདོན་ལྟ་བུ་
བྱས་ནས་ཆར་གངས་གསོག་པ་ནི། ལམ་རིམ་གྱི་ཁྲིད་སྒྲོང་ཆུ་ལ་གྱི་རྟགས་གསལ་
གང་ཡང་མ་རིག་པ་འདྲའོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ལ་མན་ཡོན་མེད་ཟེར་བ་ལམ་རིམ་ནི་མིན་
འོ། །དེ་ལྟར་ཐུན་རེ་རེ་བཞེན་ནས་སྒྱུར་དངོས་རྗེས་གསུམ་གསུམ་བྱ་བྱེད་པ་ནི་སྒོ་
མ་གོམས་རིང་ལ་དཀའ་བ་འདྲ་ཞིག་འོང་ནའང་། ཉན་ན་ཆིག་མི་ཟེན། བསམས་ན་
དོན་མི་གོ། །བསྐྱོམས་ན་རྒྱུད་ལ་མི་སྒྲེ་བའི་སྒྲེའི་མཐུ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བའི་དུས་སུ་ཞིང་
གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་པ་མན་ངག་ཡིན་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དམིགས་རྣམ་གང་
ཟེན་ཟེན་དང་། སྤང་བ་ལ་གང་བྲན་བྲན་བྱས་ན། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ཡང་གང་

ཟིན་ཟིན་ནས་དམིགས་པ་བསྐྱངས་ན་རང་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་དགེ་བའི་དམིགས་
པ་གངས་འདི་ཙམ་དང་གོ་རིམ་འདི་བཞིན་གཏོང་སྟམ་ནས་བཏང་ཡང་འགྲོར་མི་ཉན་
པས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་བཀོལ་དུ་རུང་བའི་གོགས་
ཆེན་པོར་འགྱུར་ཞིང་། དང་པོ་ནས་ལང་དུ་སོང་བས་ཆེ་མིལ་པོའི་དགེ་སྦྱོར་སྦྱོན་ཅན་
དུ་འགྲོ་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བས། དེ་ལྟར་མི་བྱ་བར། ལུང་དེའི་འགྲོ་
ནས། དེས་ན་ཐོག་མར་བསྐྱང་བར་བྱ་བའི་དམིགས་པ་རྣམས་གྱི་གངས་དང་གོ་རིམ་
དེས་དེས་བྱ། དེ་ནས་ཇི་ལྟར་དེས་པར་བྱས་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་བཏང་བར་བྱའོ་
སྟམ་པའི་འཕེན་པ་དྲག་པོ་འགའ་ཞིག་བཏང་ལ། ཇི་ལྟར་དེས་པར་བྱས་པ་དེ་ལས་
ལྷག་ཆད་མེད་པར་བློ་ཤེས་བཞིན་དང་ལྷན་པར་བསྐྱང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་བསྐྱང་བར་བྱའོ། །མདོར་ན་མགོ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་ལྷག་མཐོང་
གི་བར་ལ་ཐུན་གྱི་ངོ་པོ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ཐུན་མཆོམས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། ཐུན་གྱི་ངོ་པོ་
ལ་སྦྱོར་དངོས་མཐུག་གསུམ་བྱེད་ཚུལ་དང་བཅས་པ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་སྦྱོར་ཚུལ་
མདོར་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པ་ཞེས་པའི་ས་བཅད་ལ་ཞིབ་ཏུ་གཟིགས་དང་དེ་ལས་དེས་
པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་རང་གི་འདོད་པ་གཙོ་བོར་མ་བྱས་པར་སྒྲ་མའི་གསུང་ལ་ཆ་
བཞག་བྱས་ན་ཆོས་ནས་ཇི་སྐད་གསུངས་པའི་པན་ཡོན་རྣམས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ།
མདོ་སྤང་པོ་བཀོད་པ་ལས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཆོག་དང་མི་འགའ་བར་
གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉི་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །མདྲེན། །

༡༡། །སྒྲིང་པོ་དོན་གསུམ་ཁྱེད་ཀྱི་གསལ་བ་བཞུགས་སོ། །

ཕྱི་ན་མོ་ལྷ་རྒྱུ་ལོ་གི་ཤུ་རྩ་ཡ། དེ་ལ་འདིར་གྲུབ་ཆེན་མི་ཏ་རྩོ་གིས་མདོ་སྡགས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་ཆེ་འདི་དང་། འཆི་ཁ་བར་དོའི་ཉམས་
ལེན་གསུམ་དུ་བྲིལ་བ་སྒྲིང་པོ་དོན་གསུམ་གྱི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གཤིན་ཏུ་བསྡུས་
བ་ནི་འདི་ལྟར། གནས་ཁང་བྱག་(དར་བདར་) བྱས་ལ་རྟེན་བཟམ་མཆོད་བ་གང་
འགྱོར་བ་གཤམས། སྟན་བདེ་བ་ལ་འཁོད་ནས། ག་རེ་ཐོག་མ་མེད་བ་ནས་འཁོར་བ་
འདིར་ལུས་བཟང་ངན་སྣ་ཆོགས་བ་ཞིག་སྒྲངས་ནས་བདེ་སྤྱག་སྣ་ཆོགས་སྒྱོར་འདུག་
ཀྱང་ཆོས་ནམ་དག་གྲེད་མ་གཤམ་བས་ད་ལྟའི་བར་དུ་འཁོར་བར་འབྱམས་འདུག །ད་
རེས་ནང་གི་རྟེན་དལ་འགྱོར་ཐོབ། ཕྱི་ཡི་རྒྱུན་ཐེག་བ་མཆོག་གི་སྒྲ་མ་དང་མཇུག་
ཆོས་གྲེད་གཤམ་གཤིང་གྲེད་བ་ལ་རང་དབང་ཡོད་པའི་སྐྱབས་འདིར་ཆེ་འདིའི་དོན་ཅམ་
ལ་མི་ཆེ་སོང་ན་དུད་འགྱོད་དང་འབྲ། ཉམ་འཆི་རེས་བ་མེད་ཅིང་གར་སྤྱེ་ལས་ཀྱི་གཞན་
དབང་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆེ་འདི་དང་ཆེ་སྡེ་མ་ནས་བསགས་པའི་མི་དགེ་བ་སྟོབས་
ཆེ་ལ་གྲངས་མང་བ་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ནམས་ལ་འཛིགས་ནས། སྟོབས་བཞིའི་
བཤགས་བསྟོམ་ལ་འབད་ནས་བདེ་འགྱོར་ཅམ་ཐོབ་ཀྱང་ཡང་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་བས་
ཡིད་བརྟན་མི་འདུག་ཅིང་། རང་ཉིད་འཁོར་བ་ལས་ཐར་ཅམ་ཐོབ་ཀྱང་། མ་རིགས་
དུག་གི་སེམས་ཅན་ནམས་ལ་ལ་དཔྱལ་བ་ཡི་དྲགས་དུད་འགྱོར་སྤྱེས་ནས་སྤྱག་
བསྡུལ་བཟོད་སྒྲགས་མེད་བ་སྒྱོར། ལ་ལ་ལྷ་མིའི་བདེ་བ་རེ་སྒྱོར་ཡང་དུག་གསུམ་གྱི་

གཞན་དབང་དུ་སོང་བས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་སྐབས་མི་འོང་བ་འདུག །དེ་རང་
གཞན་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་ལས་གཏན་དུ་ཐར་བ་དང་། རང་གཞན་གྱི་
དོན་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་གེད་པ་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྐབས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་
སྐབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་སེམས་བསྐྱེད་ནས། ཡི་དམ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བསྐྱོམ་བསྐྱུས་ལ་
འབད་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམས་ལ། མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་འམ་རང་གི་སྤྱི་བོ་གང་
བདེ་བ་ཞིག་ཏུ་ཤེལ་དཀར་པོའི་མཆོད་རྟེན་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་། རྩོགས་རེ་རེ་ན་སྒོ་ཉིས་
བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་རེ་ཡོད་པའི་བྱམས་པའི་དབུས་སུ་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་
གཟིགས་ཕྱག་བཞེ་བ་སྐབས་གསུམ་ཀུན་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོ། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒོ་ནམས་
ལ་བསྐྱལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་ཉིས་བརྒྱ་དང་ལྔ་བརྒྱ་ནམ་སྤང་གི་ནམ་བ་ཅན། ལྷོར་
རིན་འབྱུང་། ལུབ་ཏུ་འོད་དཔག་མེད། བྱང་དུ་དོན་ཡོད་བྱུང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
སྤྱལ་སྤྱོད་རབ་བྱུང་གི་ཆ་ལུགས་ཅན། རང་རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞལ་
རང་ངོས་ལ་གཟིགས་ཤིང་མཐུན་བཅེ་རྒྱས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་མོས། རང་གི་
མཐའ་སྒོར་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་མོས་ནས། བདག་སོགས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རི་སྤྱང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་མ་ཐོབ་བར་དུ་སྒྲ་མ་
ལ་སྐབས་སུ་མཆོད། །སངས་རྒྱས་ལ་སྐབས་སུ་མཆོད། །ཆོས་ལ་སྐབས་སུ་
མཆོད། །དགོ་འདུན་ལ་སྐབས་སུ་མཆོད། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཆོགས་ཀྱི་མཆོག་
ནམས་ལ། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་༥ །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་
དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སོགས་ནམས་ལན་གསུམ་རེ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ལྷན་དུ་སྐོབ་པར་བྱ།
དེའི་ཆེད་དུ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བསྐྱོམ་བསྐྱས་ཉམས་སྲུང་བར་
བགྱིའོ། དེ་ནས། སྐུ་བས་ཡུལ་དེ་ནམས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་ཇོ། མགྱིན་པར་ཞུ་། ཐུགས་ཀར་
ཏྲུ་ཏྲུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་སྐུ་བས་གནས་མ་ལུས་པ་སྤྱན་དངས། དེ་ནམས་ལ་
ཐེམ་པས་སྐུ་བས་གནས་ཀྱན་འདུས་སྲུ་མོས་ནས། ཉམ་ཐག་འགོ་བའི་གཉེན་གཅིག་
སྤྱན་རས་གཟིགས། །སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་བསྐྱལ་བཟང་སངས་རྒྱས་
སྟོང་། །དུས་གསུམ་སྤྱོགས་བཅུའི་སྐུ་བས་གནས་མ་ལུས་ལ། །བདག་ཅག་སྐོག་གསུམ་
གྲས་པས་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །མཆོད་ཆོགས་ཀྱན་དང་བདག་ཉིད་བླ་དུ་འབུལ། །ཉེས་
ཆོགས་ཀྱན་བཤགས་དག་ལ་རྗེས་ཡི་རང་། །ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཞིང་བསྐྱལ་བརྒྱར་
བརྟན་པར་བཞུགས། །ཆོགས་གཉིས་དག་བ་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོར་བསྟོ། །ས་གཞི་སྟོས་
ཀྱིས་བྱུགས་ཤིང་མེ་རྟོག་བཀྲམ། །ཞེས་སོགས་མཛུལ་ཕུལ། དེ་ནས་བདག་དང་མ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སྤིང་བ་དང་ཞི་བའི་རྒྱད་པ་ལས་བསྐྱབ་དུ་གསོལ་
སྟུང་དུ་བསམས་ལ། ལྷ་མ་ཡི་དམ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་
སྟོང་དང་བཅས་པ་ཁྲིད་ནམས་ཀྱིས། བདག་གི་པ་མ་རིགས་དུག་གི་སེམས་ཅན་
འཁོར་བ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་བྱིང་བ། སྐུ་བས་མེད་པ། མགོན་མེད་པ།
དཔུང་གཉེན་མེད་པ་འདི་ནམས་འཁོར་བ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ལས་
བསྐྱལ་དུ་གསོལ། ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བསྐྱལ་དུ་གསོལ། འདུག་ས་འདི་ཉིད་དུ་བསྐྱལ་དུ་
གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་གསོལ་བ་གདལ་ཅིང་། རང་ཐ་མལ་པར་གསལ་བའི་སྤྱིང་།

པར་དམར་པོ་ཁ་གྲུབ་དུ་བྲེ་བ་འདབ་མ་སྟོང་དང་ལྡན་པའི་ཉེ་བར་རང་སེམས་སྐྱུན་
རས་གཟིགས་མཚོན་གང་བ་དང་། འདབ་མ་སྟོང་ལ་ཨ་དཀར་པོ་རྩི་མ་མེད་བ་སྟོང་
གིས་མཚོན་བ་གསལ་བཏབ་ལ། བུམ་པའི་ནང་གི་སྐྱུན་རས་གཟིགས་ལས་བདུད་
ཅིའི་རྒྱན་བབས་བ་རང་སེམས་སྐྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤྱི་པོ་ནས་ཞུགས། སངས་
རྒྱུ་སྟོང་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བྱུང་བ་ཨ་སྟོང་ལ་ཐེམ། དེ་རྣམས་ལས་བདུད་ཅིའི་
རྒྱན་བབས་བས་རང་གི་ལུས་གང་། སྤྱིག་སྤྱིབ་དང་ནད་གདོན་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་
ནས་རང་ལུས་སྐྱུན་རས་གཟིགས་སུ་གྱུར། དེའི་སྤྱི་ལས་འོད་ཟེར་དང་བདུད་ཅིའི་
རྒྱན་བབས་བས་མ་དག་པའི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དག་པའི་ཞིང་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་སྐྱུན་རས་གཟིགས་སུ་གྱུར། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་གར་རྒྱ་གདན་ལ་
རྩྭ་ཕྱིག་གི་མཐར་ཨོྲཱི་མ་ཏི་བརྟེན་ཏྲུ་གིས་བསྐྱོར་བ་ལ་དམིགས་ནས་འཁྱེར་སོ་གསུམ་
དང་ལྡན་པས་ཡིག་བྲུག་གང་མང་བརྒྱས་པའི་མཐར། རང་གི་སྤྱགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་
འཕྲོས་བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕོག་པས། བུམ་ནང་གི་སྐྱུན་རས་གཟིགས་རང་
ཉིད་སྐྱུན་རས་གཟིགས་སུ་གསལ་བ་ལ་ཐེམ། སངས་རྒྱུ་སྟོང་ཨ་སྟོང་ལ་ཐེམ།
མཚོན་ཉེན་ནམ་མཁའ་ལ་འཇའ་ལྟར་ཡལ། སྟོན་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་སྐྱུན་རས་
གཟིགས་སུ་གསལ་བ་ལ་ཐེམ། དེ་རྣམས་རང་དང་། རང་སྟོང་གའི་བད་འདབ་སྟོང་
དང་། དེ་ཨ་སྟོང་དང་། དེ་རྣམས་རང་སེམས་སྐྱུན་རས་གཟིགས་དང་། དེ་སྤྱགས་ཀའི་
ཡིག་བྲུག་དང་། དེ་རྩི་དང་། དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་འོད་དུ་ཞུགས་རང་བཞིན་མེད་པའི་
སྟོང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་པར་བསམས་ལ། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་

ངེས་པར་བྱས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་གོ། །མཉམ་གཞག་དེ་ལས་ལངས་པ་ན་རང་ཉིད་
སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐུར་བཞེངས་ནས་ཟས་གོས་གནས་མལ་རྣམས་ལ་ཐ་མལ་གྱི་
སྤང་ཞེན་བཀག་ནས་ལོངས་སྤྱོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཆེ་འདིའི་ཉམས་ལེན་ལ་བཙོན་པའི་རྣལ་
འབྱོར་པ་དེ་འཆི་བ་ལ་ཉེ་བའི་ཆོ། ཆེ་འདིའི་གནས་དང་། རྟོར་ལོངས་སྤྱོད། གཉེན་ཉེ་
བ། རང་གི་ལུས་གང་དང་འགྲོགས་སུ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མར་གྱི་དཀྱིལ་ནས་
སྤྱ་བཏོན་པ་ལྟར་པ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཐག་ཚད་པའི་ཆོ། གནས་ཁང་ནི་འགྲོག་
སྤོང་ལྟར་བྱལ་དུ་ལུས། ཉེ་དུ་རྣམས་ནི་ཆོང་འདུས་འགྲོན་པོ་ལྟར་སོ་སོར་བྱེས། རྟོར་
ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་ནི་སྤྱང་ཅི་ལྟར་གཞན་གྱིས་འབྱེད། ལུས་འདི་ནི་གཅེས་ཤིང་པངས་
ཀྱང་བྱ་བྱིས་ཟ། འདི་དག་གི་དོན་དུ་ཕྱིག་པ་བསགས་པ་རྣམས་རང་གཅིག་ལུས་སྤོང་
དགོས་པ་རང་གིས་རང་བསྐྱུས་པ་འདི་འབྲ་བས་དལ་འབྱོར་སྤོང་ལོག་ལ་བཏང་ནས་
ངན་སོང་ལུ་མཐའ་མེད་པར་འབྱུང་དགོས་པ་འཕུང་ཆ་བས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་བུའི་དུས་
ཤིག་ལ་སྤེལ་འདུག ད་རི་ལྟར་བྱ་སྒྲུལ་ན། ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་བསོད་ནམས་གང་
ཆེ་སར་གཏོང་། སྤྱི་ཤི་འཕོས་པའི་ཆེ་དག་གཉེན་དང་གནས་ལ་ཡིད་བརྟན་གང་ཡང་
མེད། ལུས་འདི་མཚོད་སྤྱིན་ཆུ་ཆེན་པོས་དོན་མེད་དུ་མི་གཏོང་སྒྲུལ་དུ་བསམས་ལ།
རང་གི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སང་ཁྲིའི་སྤྱིང་དུ་ཡི་དམ་སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ། །དེའི་སྤྱིང་གི་
ཆ་ལ་སྤྲོ་མ་རྣམས་དང་། དེའི་ལོག་ཏུ་རིམ་པ་ལྟར་ཡི་དམ། སངས་རྒྱུས་བྱང་སེམས་
ཉན་རང་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྤྱོད་དང་། ཁྲིའི་གཡས་གཡོན་དང་ལོག་ཏུ་གདོན་བགེགས་
ལན་ཆགས་རིགས་དུག་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་མོས། རང་ལུས་བྱང་པོར་བསྐངས་པའི་

སྤྱིར་གར་རང་སེམས་སྤྱན་རས་གཟིགས་མཆོན་གང་པ་གཅིག་ཏུ་མོས་པ་སྤྱི་གཙུག་
ནས་རྒྱངས་ཀྱིས་ཐོན་ནས། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མདུན་དུ་འདུག་པ་དེས་སྒྲ་མ་ཡི་
དམ་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་བདག་གི་ཕུས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོག་སྒྲ་བས་པོ་ཆེ་རྩོགས་
པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྒྲ་མའི་ཐུགས་ཀ་ནས་མཁའ་འགྲོ་
མ་ལྷང་གྲུ་གྲི་གྲག་ཐོགས་པ་ཞིག་རྒྱངས་ཏེ་ཐོན་པ་དེས། རང་གི་སྤང་པོ་དེའི་མགོ་བོ་
གཅིག་བཅད་པའི་ཤུལ་དུ་གཅིག་སྤྱེས་པའི་མགོ་གསུམ་མི་མགོའི་སྤྱི་དུ་གསུམ་དུ་
གྱུར། སྒྲ་ཡང་མགོ་གཅིག་སྤྱེས་པ་དེའི་ཀ་སྤྱ་ལ་བྲེགས་ནས་སྤྱི་དུ་འཁར་
བཙུགས། སྤང་པོ་དེའི་ཤ་རུས་བགས་པ་ཐམས་ཅད་གྲི་གྲག་གིས་ལོ་མ་བཞིན་
གཏུབས་ཏེ་ཐོད་པའི་ནང་དུ་སྤྱངས། སྒྲ་ཡང་རང་སེམས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་
རས་གཟིགས་ལ་སྤར་ལྷར་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྒྲ་མས་ཨོྭ་ཨྭ་ལན་གསུམ་
བརྗོད་པས་ཤ་རུས་ནམས་ཞུ་ནས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདུད་ཅི་ཁ་དོག་དཀར་སེར་གྱི་རྒྱ་
མཆོ་ཆེན་པོར་གྱུར། དེ་ནས་མཁའ་འགྲོ་མ་དེ་ལས་མཁའ་འགྲོ་མ་ཐོད་པ་ཐོགས་པ་
གངས་མེད་པ་སྤོས་ཏེ་མགོན་ཆམས་ལ་སྤུལ་བས། དེ་ནས་ཀྱི་ལྷགས་འོད་ཟེར་གྱི་སྤྱ་
གྲུའི་ནམ་པ་ཅན་གྱིས་དངས་ཏེ་གསོལ་བས་ཡར་མགོན་ཆམས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བས་
ཆོམ་ཞིང་། མར་མགོན་ཆམས་སྤྱན་རས་གཟིགས་སུ་གྱུར། མཁའ་འགྲོ་མ་སྒྲ་མའི་
ཐུགས་ཀར་བསྐྱས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡིག་དྲུག་བརྒྲས་མཐར་མི་དམིགས་པས་
རྒྱས་གདབ་པོ། །དེ་ནས་སྤྱི་གཙུག་བཞགས་པ་དང་། དགེ་བ་ཅི་བྱས་པ་ལ་རྩེས་སུ་ཡི་
རང་བསྐྱོམ་ཞིང་། འདི་ནས་ཤི་མ་ཐག་ཏུ་དགའ་ལྷན་ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན་དུ་བརྒྱའི་

སྤྱབས་སུ་སྤྱེས་ནས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་དང་། རོ་བོ་རྗེ། འབྲོ་མ། རྗེ་འཇམ་
དཔལ་སྙིང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་མཇལ་གསུང་གི་བདུད་ཅི་བྱང་སྟེ། རྩ་འབྲུལ་ཐོགས་པ་
མེད་པས་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་རྣམས་པོ་ཆེ་སྤྱབ་རྒྱས་པ་ཞིག་བྱང་ན་ཅི་མ་
རུང་སྟམ་པའི་འདུན་པ་བྲག་པོ་དང་བཅས་ཏེ། རང་གི་ལུས་བྱང་པོར་བསྐངས་པའི་
དབུས་སུ་ཅ་དབུ་མ་སྤྲུག་འབྲིང་པོ་ཅམ་སྟོང་སྟོམ་ཞིང་སྤང་སྤྲ་བ་ལྟེ་བའི་འོག་ཅམ་
ཀྱི་ཐད་དུ་ཡོད་པའི། སྙིང་གའི་ཐད་དུ་སྤྱག་ཆེགས་ལྟ་བུའི་སྙིང་དུ་རང་སེམས་སྤྱན་
རས་གཟིགས་བྲག་བཞི་པ་མཆོན་གང་བ་ཅམ་ཞིག་གསལ་གང་བ། དེས་དབུ་མའི་
ནང་ནས་ཡར་བལྟས་པས་དགའ་ལྗན་ཡིད་དགའ་ཆོས་འདྲིན་ན་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་
ས་བཙུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་བཟང་པོའི་བཞུགས་སྐངས་
མཇོང་པའི་ཐུགས་ཀ་གསེར་གྱི་མཆུལ་བྱིས་པ་ལྟ་བུ་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་སྟེ་ད་ལྟ་
རང་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཐུགས་ཀར་འཕོ་སྟམ་དུ་བསམས་ལ། རྒྱལ་བ་མ་ལུས་པའི་རྒྱལ་
ཆ་བ། །ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ་ཡི་གཏེར་མཛོད། །འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་མགོན་
སྤྱབས། །བྱམས་མགོན་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གསན་དང་། །སྟོན་བསགས་རྣམ་དཀར་གྱིས་
འཕངས་པའི། །དལ་འཕྱོར་དོན་མེད་དུ་བཏང་ནས། །བཟོད་མེད་ངན་སོང་ལ་ཕྱོགས་
པ། །ད་ལྟ་དགའ་ལྗན་དེར་བློངས་མཛོད། །འདི་སྤང་རྟག་འདྲིན་གྱིས་བསྐྱུས་ནས། །དག་
འདུལ་གཉེན་སྐྱོར་གི་ཆེད་དུ། །མི་དགེ་སྤྲིག་ལྟར་གི་རྒྱལ་པོ་ག། །ཐར་མེད་ངན་སོང་
ལས་སྐྱོབས་མཛོད། །བདག་འདྲིན་སྟེད་པ་ཡིས་བྱངས་ནས། །མཐའ་མེད་སྟེད་པ་
འདིར་འབྱམས་ནས། །སྤྱི་རྒྱ་ན་འཆི་ཡིས་མནར་བ། །གཏན་དུ་ཐར་པ་དེར་བློངས་

མཛོད། །ཉམ་ཐག་ཉོན་མོངས་ཀྱི་པ་མ། །འིན་ཅན་ཁྲིལ་མེད་དུ་དོར་ནས། །རང་མགོ་ཅི་
མོན་ལ་རེམ་པ། །བཅེ་བས་གནས་མཆོག་དེར་བོངས་མཛོད། །དཀར་ནག་ལས་
འབས་ཀྱི་ཉོན་འབྲེལ། །སྤང་སྟོང་བྱུང་འབྲེལ་ལ་མོངས་པས། །བདེ་འདོད་སྤྲིག་ལས་ལ་
དཔའ་བ། །མཁུན་པས་གནས་མཆོག་དེར་བོངས་མཛོད། །འབྱུང་བཞི་རིམ་བཞིན་དུ་
ཐིམ་ནས། །གནད་གཅོད་དག་པོ་ཡིས་གཟིར་བཞིན། །གཤིན་ཇེས་ངན་སོང་དུ་འཁྲིད་
པ། །སྤྱར་བར་དགའ་ལྡན་དེར་བོངས་མཛོད། །གནད་འགག་དམ་ས་འདིར་སྐྱབས་
བྱུང་། །ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་ལ་གྱར་བྱུང་། །མཁུན་བཅེ་རུས་ལྡན་གྱི་བྱམས་
མགོན། །མགོན་སྐྱབས་དུས་ལ་རང་བབ་པོ། །ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཇེ་བཅུན་གྱི་
ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་དཀར་པོ་སྤྱད་འདྲ་བ་ཞིག་འཕྲོས་པ་རང་གི་སྤྱི་པོར་བྱག །སྤར་
ཡང་རྒྱལ་བ་མ་པམ་པ་ཐུགས་ཇེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་བདག་དགའ་ལྡན་ལྷའི་གནས་
སུ་བྱང་དུ་གསོལ། །སྤར་བ་ཉིད་དུ་བྱང་དུ་གསོལ། །འདུག་ས་འདི་ཉིད་དུ་བྱང་དུ་གསོལ།
ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཇེ་བཅུན་གྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་དམར་པོ་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་བྱ་
ཞིག་འོད་དཀར་པོའི་ནང་ན་བྱུང་བས་རང་སེམས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རལ་པའི་
མོར་ཅོག་ལ་བཏབ་པས་ཡར་བྱངས་པ་དང་མཉམ་དུ་འོག་རྒྱུང་ཡར་འཐེན་ཞིང་། འོད་
དཀར་པོ་ལ་ལམ་གྱི་འདུ་ཤེས། །རང་ལམ་དེ་ལ་འགྲོ་བའི་འདུ་ཤེས། །ཇེ་བཅུན་གྱི་
ཐུགས་ཀར་འཕོ་བའི་འདུ་ཤེས་གསུམ་དང་ལྡན་པས། །དག་ཏུ་ཉི་ཀ་ཅེས་བཛོད་པས་
རང་སེམས་སྐར་མདའ་འཕངས་པ་ལྟར་ཇེ་བཅུན་གྱི་ཐུགས་ཀར་འཕོས། །ཇེ་བཅུན་གྱི་
ཐུགས་དང་རང་སེམས་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེས་པ་ལ་དར་ཅིག་མཉམ་པར་བཞག །དེ་

ནས་ཇེ་བཅུན་གྱི་སྤྱུགས་ཀ་ནས་ཐོན་ཏེ་མདུན་དེར་བསྐྱའི་སྤྱུགས་སུ་ལྷའི་བྱ་རྣམ་
དཔྱོད་ཕུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་ཞིག་ཏུ་སྦྱེས་ནས་ཇེ་བཅུན་གྱི་ཞལ་མཐོང་གསུང་གི་
བདུད་ཅི་སྤང་། རྒྱལ་སྤྱོད་མཐུ་ཆེན་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་སྦྱེས་པར་གྱུར།
ད་ལྟ་སྤྱང་དུས་རྣམ་ཤེས་སྤྱི་གཙུག་ནས་མི་འདོན། སྤྱི་ཐོར་རེག་ཙམ་བྱས་ནས་སྤྱིང་
གར་པལ། དེ་འདྲ་སྤུན་རེ་ལ་ཉེར་གཅིག་པ་ཆོན་པ་གསུམ་སོགས་བྱ་ཞིང་སྤུན་མཐར་
འོད་དཀར་པོ་མར་ཆད་ནས་ཅ་དབུ་མའི་ནང་བདུད་ཅིས་གང་བར་བསམ་མོ། །དེ་
ལྟར་སྤྱངས་པས་སྤྱི་པོ་སྤྱངས་པ་སོགས་བྱུང་ནས་མ་བཟེད་ཙམ་བྱ། སྤུན་མཆོམས་
རྣམས་སུ་ཡང་སྤྱོད་ཤས་དང་སྤྱིང་ཇེ་ལྟ་བ་རྣམས་བཅུ་ཅི་སྤྱབ་དང་། སྤྱང་སྤྱོམ་དག་པ་
དང་། བྱམས་པས་དམ་བཅས་པའི་གསུངས་དང་བྱམས་སྤོན་ལ་འབད་པ་གལ་
ཆེལོ། །དེ་ལྟར་སྤྱངས་ཀྱང་འཕོ་མ་སྤྱབ་པར་བར་དོའི་སྤྱང་བ་ཤར་བྱུང་ན། དེ་མ་ཐག་
བར་དོ་ལ་བར་དོ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། སྤྱོད་རྣམས་དག་ཞིང་དང་། བཅུད་
རྣམས་སྤུན་རས་གཟིགས་དང་དེ་ཐམས་ཅད་སྤྱང་སྤྱོད་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུར་མོས་ཏེ། མངལ་
དུ་སྦྱེ་བ་ལེན་པའི་ཆེ་པ་ལ་སྤྱིང་ཇེ་དང་མ་ལ་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བཅུ་པར་བྱས་ཏེ་སྤྱོད་
ཉིད་སྤྱིང་ཇེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བསམ་བཞིན་ཉིང་མཆོམས་སྤྱར་ནས་ཆེ་དེ་ལ་ལམ་
ཉམས་སུ་སྤྱངས་ནས་སྤུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གོ་འཕང་མཛོན་དུ་བྱེད་དོ། །

སྤྱབ་པའི་དབང་སྤྱུག་མི་ཉ་ཇོ་གི་ཡིས། །གསུང་རབ་ཀྱན་གྱི་སྤྱིང་པོ་དོན་གསུམ་
དུ། །བསྤུས་པའི་ཉམས་ལེན་ཅུང་དུ་དོན་གསལ་འདི། །ཕུར་བུ་ཚུག་ཏུ་ངག་དབང་བྱམས་
པས་བྲིས། །

༄༅། །རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་སྤྱགས་རྩེ་བསྐྱལ་བའི་གསོལ་
འདེབས་ཚྲོན་ལམ་བཟུགས་སོ། །

མ་ལུས་འགོ་ལ་གཅིག་ཏུ་བྱམས་པའི་དཔལ། །ཡེ་ཤེས་རང་གཟུགས་དགའ་
ལྷན་སྟོན་བརྒྱའི་མགོན། །ཉེས་ལུང་ཉོན་མོངས་དག་པོས་གཡང་ས་ཆེར། །དབང་མེད་
འཁྲིད་བ་སྐྱབས་མེད་བདག་ལ་དགོངས། །སྟོན་བཅུད་ལས་ཉོན་སྐྱུ་མའི་གོང་ཁྲེར་
དུ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པས་བསྐྱས་པའི་མ་སྤྱུ། །ཡིད་བརྟན་མི་རུང་ཆོས་ལ་ཡིད་
རྟོན་པ། །བདག་ལ་གནས་ཚུལ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྟོལ། །སྟོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་
མེད་མིད་པ་འདིར། །བར་མེད་སྤྱག་བསྐྱལ་གསུམ་གྱིས་གཏན་མནར་གྱང་། །ད་
དུང་སྟོ་མེད་ཐར་ལམ་མི་འཆོལ་བ། །མོངས་རྒྱལ་སྟོན་བ་བདག་ལ་སྤྱགས་རྩེས་
གཟིགས། །མི་ཁོམ་སྤྱན་བར་འབྱམས་ཆེ་ཅི་བྱར་ཡོད། །དལ་བརྒྱད་འབྱོར་བཅུ་
ཆང་བའི་རྟོན་བཟང་འདིར། །འདི་ཕྱི་ཀུན་གྱི་བཅན་ས་མི་འཛིན་པར། །དོན་མེད་
བྱ་བས་འདའ་ལ་སྤྱགས་རྩེས་གཟིགས། །འདི་སྣང་འདོད་དང་མི་འདོད་ཆགས་སྣང་
གིས། །སྒོ་གསུམ་མི་དགའི་བྲན་དུ་བཀོལ་བྱས་པས། །འདི་སྣང་འགག་མ་ཐག་
ནས་ངན་སོང་ན། །བཟོད་དཀའི་ཆོར་བ་སྟོང་ལ་སྤྱགས་རྩེས་གཟིགས། །འདོད་པའི་
བདེ་དང་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི། །ཟག་བཅས་བདེ་བ་མར་མའི་འོད་དག་
ལ། །བདེ་བར་གཟུང་བའི་སྟེད་པའི་ཆ་རེག་གིས། །ཐར་པའི་སྟོག་བྲལ་བདག་ལ་
སྤྱགས་རྩེས་གཟིགས། །ཉེར་ལེན་ཕུང་པོ་ལྷ་བ་བརྟོལ་བ་ལ། །ངའོ་སྤྱམ་པའི་དག་

པོའི་དབང་གྱུར་པས། །ཉམ་ཐག་འིན་ཅན་པ་མ་རིགས་ལྷག་འགྲོར། །འིན་ལན་ལོག་
གཞལ་བདག་ལ་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། །མིག་ནང་ས་རྩལ་ཆུང་བྱའང་མི་བཟོད་
ལྟར། །ཐུག་བསྐྱལ་ཆེ་ཆུང་ཅི་ཡང་མི་བཟོད་བར། །རང་གཞན་མཆུངས་ཀྱང་འགྲོ་
ལ་གཞོད་པའི་ལས། །ཅི་ཡང་བོད་པ་བདག་ལ་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། །རང་ཉིད་ཡང་
ཡང་འིན་གྱིས་བསྐྱུངས་གྱུར་ཅིང་། །སྐྱབས་མགོན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཅེས་བཟུང་
བ། །གང་ལ་གཞོད་འཆེས་བདག་ཉིད་བདེར་རྫོམ་པའི། །བླང་དོར་གོ་ལོག་བདག་ལ་
ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྐུ་མ་ལུས་པས། །རང་དོན་མ་
ཆགས་གཞན་དོན་ཁོ་ན་མཛད། །དེ་ལས་གོ་ལོག་སྒྲུན་པོ་བདག་སོགས་ལ། །རྣམ་པ་
ཀུན་ཏུ་བཅེ་བའི་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། །དམ་བུ་བཟུང་ཡང་ངེས་པར་འདོར་དགོས་
པའི། །ལུས་དང་ལོངས་སྟོན་ཐག་བཅས་རྣམ་དཀར་རྣམས། །ཆུ་ཤིང་འབྲས་བུ་ལྟ་
བུར་སྦྱད་སྦྱད་པས། །ངལ་བ་དོན་མེད་བདག་ལ་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། །ཐམས་ཅད་
གཟིགས་པས་འབྲུག་ཐོག་བཅས་མཆོམས་ཀུན། །ཡལ་བར་དོར་ནས་བླང་ཆེན་སྟོན་
པ་ལྟར། །འདོད་ཡོན་སྟོད་ཅིང་གཞོད་འཆེ་ལེ་ལོ་དང་། །རྣམ་གཡེང་ཁོལ་པོ་བདག་
ལ་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། །ཕྱི་ནང་ཆོས་ཀུན་མིང་བཅའ་ཆོན་རིས་ཀྱིས། །དམིགས་
མེད་དབྱིངས་སུ་གྱིས་པ་དབང་པོའི་གཞུང། །བདེན་ཞེན་ཐེར་ལྷག་འཛིན་པའི་ཆུང་
མཐོང་བདག །བདག་འཛིན་འཆིང་བ་འདི་ལས་སྦྱར་བུ་སྟོལ། །སངས་རྒྱས་ལས་
ཀྱང་དགོན་པ་དོ་རྗེའི་ཐེག །སྐལ་ལྷན་ཆེ་གཅིག་འཆང་རྒྱ་ཐབ་མོའི་ལམ། །སྟོད་
མིན་བདག་འདྲས་གཏན་སྦྱག་རྒྱ་བུ་བསྐྱུར། །དཔུལ་བའི་བུད་ཤིང་བདག་ལ་ཐུགས་

རྗེས་གཟིགས། །མགོན་ཁྱིད་རྒྱལ་པོ་གསེར་མདོག་ཅན་གྱུར་ཆོ། །བདེ་གཤེགས་
གསེར་བཟང་བྱང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་། །འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བ་ནམ་སྤང་གྱུར་བ་
ན། །བདེ་གཤེགས་མ་ཐུ་ཆེན་བྱང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ལྟར། །མ་པམ་རྒྱལ་བའི་དབང་
པོ་ཁྱིད་བྱང་དུ། །བདག་ཀྱང་དེང་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་བསྐྱེད་བགྱ། །ཁྱིད་སྐྱ་བཞེངས་
སོགས་ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་མཆོའི་མ་ཐུས། །བདུད་བཞིའི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བ་ཐོབ་
པར་ཤོག །ཁྱིད་སྒོན་སྒོ་གོས་བཏྲན་པར་གྱུར་པའི་ཆོ། །བྱམས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
གྱིས་འགོ་བ་ནམས། །བྱམས་པ་ཆེ་དང་ཐེག་པ་གསུམ་བཞེད་ལྟར། །ནམ་ཡང་
བྱམས་པའི་བསམ་སྒྲོར་བརྗེད་མེད་ཤོག །ལམ་དང་འབྲུག་པ་བདེ་བའི་རྒྱལ་སྤྱས་
སྒྲོད། །པར་ཕྱིན་བྱག་དང་མདོན་ཤེས་ཕྱིན་བྱག་ནམས། །ཁྱིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུམ་པ་
མེད་སྐྱེད་ནས། །ས་བཅུའི་སྒོ་ལ་སྐྱུར་དུ་རེག་གྱུར་ཅིག །ཁྱད་པར་འདི་སྤང་ལགགས་
ཆོ་མགོན་པོ་ཁྱིད། །མཆན་དཔའི་གཟེ་འབར་འོད་ཀྱི་བ་བ་ཅན། །ཡིད་ལ་བྲན་ཞིང་
དད་འདུན་བྲག་པོ་ཡིས། །ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན་གནས་དེར་སྐྱེ་བར་ཤོག །ནམ་
མཁའ་རི་མེད་འཇམ་དཔལ་སྒྲིང་པོ་སོགས། །རྒྱལ་སྤྱས་དཔའ་པོ་ནམས་དང་ལྟན་
ཅིག་ཏུ། །ཁྱིད་གསུང་ཐབ་དང་རྒྱ་ཆེ་ཀུན་འཛིན་ཅིང་། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་རྒྱལ་ཆ་བ་
ཐོབ་པར་ཤོག །མ་འོངས་ཆེ་ལོ་བཅུ་པར་མགོན་པོ་ཁྱིད། །དུར་སྤྲིག་གོས་འཆང་
གཞན་ལས་ཕུལ་བྱང་ཆོ། །བཟོད་པའི་བསྐྱེད་པ་བརྗེད་འཐབ་ཅོད་ཉེས་དམིགས་
གསུངས། །དེ་ཆེ་བདག་ཀྱང་ཁྱིད་བཞིན་འདོམས་པར་ཤོག །དེ་ནས་ཡར་འཕེལ་ཆོ་
ལོ་བརྒྱད་ཁྱིའི་དུས། །མདོན་པར་འཆང་རྒྱ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བྱས་པས། །འདུས་

བ་བགང་ཡས་ལན་གསུམ་འབྱུང་བའི་དབུས། །ལེགས་གསུངས་ཆོས་ཀྱི་མཛོད་ཀྱན་
འཛིན་པར་ཤོག། །ཟུང་ན་འདས་འོག་དམ་ཆོས་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར། །གནས་ཆེ་ཁྲོད་ཀྱི་
ཐུགས་བརྩུང་བཤད་སྒྲུབ་བསྟན། །འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་ལ་འགན་ཆེ་མེད་པ་དང་། །འཛིག་
རྟེན་ཀྱན་ཏུ་ཀྱན་གྱི་མགོན་བྱེད་ཤོག། །ཆོས་ཀྱན་གདོད་ནས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་
ཀྱང་། །རྟེན་འབྲེལ་ལྟོས་གྲུབ་བསྐྱུ་བ་མི་སྤྲིད་བས། །སྟག་བསམ་དག་པས་བསྐྱུན་པའི་
སྟོན་ལམ་ཀྱན། །རི་ལྷར་སྟོན་པ་དེ་ལྷར་སྐྱུར་འབྱུབ་ཤོག།

ཅས་པ་འདི་ནི་ལུང་རྟོགས་ཡོན་ཏན་དུ་མས་གཏམས་པ་རྒྱལ་བ་སྟགས་རམས་པ་སྟོ་
བཟང་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་བསྐུལ་བ་ལྷར་ངག་དབང་བྱམས་པས་བྲིས་པའོ། །

༥ བྱམས་པའི་སྟོན་ལམ་བརྒྱགས་སོ།

ན་མོ་ཤྲུཅ་མི་ཏུ་ཡོ། རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱི་བྱམས་བཅེ་མ་ལུས་པ། །ཡེ་ཤེས་མཆོན་
དཔེའི་རང་ག་ཐུགས་སྒྲུ་མེད་སྐྱབས། །བདུད་བཞིའི་གཡུལ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་མ་པམ་
མགོན། །རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་བདག་གི་སྐྱབས་མཛོད་ཅིག། །སྟོན་མཐའ་མི་མཛོན་སྤྲིད་
གསུམ་བཙོན་ར་འདིར། །ལས་ཉོན་འཆིང་བ་དམ་ཤོས་རབ་བཅིངས་ཏེ། །སྟག་
བསྐུལ་གསུམ་གྱིས་མནར་བའི་ཉམ་ཐག་བདག། །བདེ་ཆེན་ཐར་པའི་ཞིང་དེར་སྐྱུར་
དུ་ཐོངས། །གཏན་གྱི་བདེ་སྟག་གང་ལ་རག་ལས་པའི། །རྟེན་དཀའ་དོན་ཆེའི་དལ་
འབྱོར་ཆེ་མཐུག་འདིར། །དོན་མེད་ཆོས་བརྒྱད་བྱ་བ་ཀྱན་སྦངས་ནས། །རྣམ་
དག་ལམ་བཟང་སྒྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། །སྤྲིད་པའི་འབྱོར་པར་སྤྲིད་པའི་དུག་

སྒྲིང་དང་། །རང་དོན་གཙོ་བོར་འཛིན་པའི་འགོད་པོ་དང་། །དངོས་ཀྱན་མཆོན་མར་
འཛིན་པའི་ཆོས་རྒྱན་གསུམ། །ཐབས་ཤེས་མཆོན་གྱིས་འཛོམས་པར་བྱིན་གྱིས་
ཆོ་བས། །དེ་སྤྲོད་མ་རིག་འབྱུང་འཁོར་མ་ཐད་པ། །དེ་སྤྲོད་རང་དོན་རེ་བའི་ཤས་མེད་
པར། །གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པའི་རྒྱལ་སྤྱས་སྒྲིང་། །སྒྲུད་པས་མི་ངོམས་མ་པས་
མགོན་ལྟར་ཤོག །ན་མོ་རྩ་ཏུ་ཡུ་ཡ། །ན་མོ་རྩ་ག་ཤ་ཏེ། །ཤུ་ཤུ་ལྟ་ལོ། །ཏ་ཤ་ག་ཏུ་
ཡ། །ཨ་ཏ་ཏེ་སམ་ཐུག་སྤྱི་བུ་ལྟ་ལ། །ཏུ་ཤ། །ཨྱི་ཨྱི་ཏེ་ཨྱི་ཏེ་ཨྱི་པ་ར་ཏེ་ཏེ། །ཨ་
ཏི་ཏུ་ལྟ་ལ། །ཏ་ར་ཏ་ར་མི་ཏི་ཨྱི་ཤ་ལོ་གེ་ཏེ། །ག་ར་ག་ར་མ་ཏུ་ས་མ་ཡ་སིད་ཆི། །རྩ་ར་རྩ་
ར་མ་ཏུ་བོ་རྩི་མ་ཏུ་བོ་ཏི། །སྤྱི་ར་སྤྱི་ར་ཨྱི་ཀྱི། །ས་མ་ཡ་བོ་རྩི་བོ་རྩི་མ་ཏུ་བོ་རྩི་སྤྱི་ཏུ། །ཨྱི་
མོ་ཏི་མོ་ཏི་མ་ཏུ་མོ་ཏི་སྤྱི་ཏུ། །ཨྱི་ཐུ་ཏི་ཐུ་ཏི་སྤྱི་ར་སྤྱི་ཏུ། །མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་མི་འགྲུང་
བདེན་ཆོག་གིས། །ཞལ་བཞེས་དེ་བཞིན་གཟུངས་མཆོག་འདི་བརྗོད་པས། །བདག་
སོགས་ལྟོས་བཅས་མཁའ་མཉམ་འགྲོ་ཀྱན་གྱི། །ཉེས་ལུང་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་དག་
པར་ཤོག །ནམ་ཞིག་ལུས་སྒོག་སོ་སོར་འབྲལ་བའི་ཆོ། །གནད་གཙོད་སྤྱག་བསྐྱལ་
དག་པོ་མི་སྒྲིང་ཞིང་། །ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཡས་དཔན་བཞིན་དུ། །ཡིད་དགའ་
ཆོས་འཛིན་གནས་དེར་སྐྱེ་བར་ཤོག །བྱམས་མགོན་རྒྱལ་སྤྱས་རྒྱ་མཆོད་ཆོགས་
རྣམས་ལ། །བསྐྱེན་བཀུར་ཐབ་དང་རྒྱ་ཆེད་ཆོས་ཀྱི་མཛོད། །མི་བརྗོད་གཟུངས་ཀྱིས་
བཟུང་ནས་སྤྲོགས་བཅུད་ཞིང་། །ཀྱན་ཏུ་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཆ་བ་ཐོབ་པར་ཤོག །འགྲོ་
ལ་ཏག་ཏུ་བཅེ་བའི་བྱམས་པ་མགོན། །ཞིང་འདིར་བྱོན་ནས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་
ཆོ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཏིང་འཛིན་གྲེ་བ་བརྒྱ། །མཛོན་གྲུང་མི་སྤྲོག་ལུང་བསྐྱར་

ཐོབ་པར་ཤོག །འཛེན་པ་ཁྱོད་ཉིད་གང་ནས་ག་ཤེགས་པའི་ལམ། ཐེག་པ་བདེ་དང་
འབྱུག་པ་བདེ་བ་ཡི། །ཐབས་མཁས་སྤྱོད་པ་ཕྱིན་བྱུག་མངོན་ཤེས་སོགས། །ཉམས་
སྤྱུ་ཁྲིའམ་པས་སྤྱུ་གསུམ་སྤྱུར་ཐོབ་ཤོག །

ཅེས་པ་འདི་ནི་སེ་ར་ག་ཐེམས་ཁང་སྡེ་པ་རབ་འབྱམས་པ་སྒོ་བཟང་དཔལ་འབྱོར་དང་།
རབ་འབྱམས་པ་སྒོ་བཟང་དོན་གྲུབ་གཉིས་ཀྱིས་ནང་མངོད་ཇི་མེད་དང་། མངོད་གོས་རྩས་
དམར་ཡུག་བཅས་དད་འདུན་ཆེན་པོས་བསྐྱེལ་བ་ལྟར་ཕུར་བུ་སྤྱོད་གི་རི་ཁོད་པ་ངག་དབང་
བྱམས་པས་བྲིས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ། །མདྲལྟོ། །

༡༡། །གསོལ་འདེབས་བསྟོད་ཆོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ ནམས་བཞུགས་སོ།

༩ རབ་འབྱམས་འཁོར་ལོའི་མགོན་པོ་སྒྲ་མ་དང་། །དབྱེར་མེད་ཉེ་རུ་ཀ་དང་
ནལ་འབྱོར་མ། །གྲུབ་པ་མཆོག་བརྟེན་རྟོ་རྒྱུ་བར། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་
དངོས་གྲུབ་ནམ་གཉིས་སྟོལ། །ནལ་འབྱོར་དབང་བྱུག་སྤྱོད་པ་རུས་སྤུལ་ཞབས། །རྩ་
ལན་རྟ་རར་མཆོག་བརྟེན་གྲུབ་པའི་གཙོ། །བརྟུལ་ཞུགས་སྤྱོད་པ་མཐར་ཕྱིན་ནག་པོ་
བར། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་དངོས་གྲུབ་ནམ་གཉིས་སྟོལ། །རིམ་ལྡེའི་རྟོག་པ་མངོན་
སྤྱུར་གྱ་བྱ་བ། །རབ་འབྱམས་རྒྱུད་སྡེ་ལ་མཁས་ནམ་རྒྱལ་ཞབས། །རྟོ་རྒྱུ་འཆང་དངོས་
གྲུབ་ཆེན་ཉི་ལོ་བར། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་དངོས་གྲུབ་ནམ་གཉིས་སྟོལ། །གནས་
ལྷ་མཐར་ཕྱིན་པཎ་ཆེན་རྒྱ་རོ་བ། །ཐབས་ཤེས་མན་ངག་མངོད་འཛིན་པམ་མཐེང་

མཆེད། །བདེ་ཆེན་ལས་མཆོག་གསལ་མཛད་ཤེས་རབ་བརྟེན་ས། །གསོལ་བ་
འདེབས་སོ་དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་སྟོལ། །འབར་འཛག་དབབ་བསྒྲོག་དབང་ཐོབ་སྟོ་
གོས་གྲགས། །བྱང་འབྲུག་གྲུབ་པ་ས་ཆེན་ཀུན་སྟོང་ཞབས། །དགའ་བཞིའི་རྣམ་རྟེན་
བསོད་ནམས་ཅེ་མོ་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་སྟོལ། །སྟོན་
བརྒྱད་ལས་འབྲས་མངའ་བདག་གྲགས་པའི་མཆོན། །མདོ་རྒྱུད་རིག་གནས་ཀུན་
མཁས་ས་པཎ་ཞབས། །བདེ་བོད་རྟོག་པ་ཕུལ་བྱང་བོདོང་པར། །གསོལ་བ་འདེབས་
སོ་དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་སྟོལ། །མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བསོད་ནམས་སེང་གེ་
དང་། །སྟོང་རྗེའི་བདག་ཉིད་རིན་ཆེན་སེལྟེའི་ཞབས། །ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་
བདག་བྱ་སྟོན་རྗེར། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་སྟོལ། །འཛིག་
རྟེན་མིག་གཅིག་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་དང་། །ཆོས་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཤེས་རབ་དཔལ་
བཟང་ཞབས། །རིམ་གཉིས་རྟོག་པས་རྒྱུད་བླུག་དཔལ་འབྱོར་མཆོན། །གསོལ་
བ་འདེབས་སོ་དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་སྟོལ། །བདེ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་ཅེ་མོར་སོན་པ་
དང་། །གྲུབ་པའི་དབང་བླུག་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་ཞབས། །དབྱངས་ཅན་མགྲིན་
འབྲུད་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོའི་དཔལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་
སྟོལ། །དངོས་གྲུབ་བྱེ་བའི་གཏེར་གྱུར་བདེ་མཆོག་གི། །དབང་བཤད་མན་ངག་འཛིན་
པའི་སྒྲ་མའི་ཆོགས། །དངོས་དང་བརྒྱུད་པར་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ། །གསོལ་བ་
འདེབས་སོ་དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་སྟོལ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དབྱེར་མེད་ཡབ་
ཡུམ་གཉིས། །སྟོང་བའི་རྣམ་འབྱོར་མ་སོགས་རྟེན་བརྟེན་པའི། །དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་

མའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་དངོས་བྱུབ་རྣམ་གཉིས་སྟོལ། །དེ་
ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱིས། །མི་ཉག་སྤྱུག་བསྐྱེད་བའི་སྟོལ་ཤིང་
དང་། །ཉམ་ཐག་འགྲོལ་བཅེ་བའི་སྟོང་རྩེ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་བརྟན་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་ཤོག། །རྣམ་དག་དབང་ཐོབ་དམ་ཆོག་སོག་ལྟར་བསྐྱེད་། །རྒྱུད་སྤེ་རྒྱ་
མཆོའི་ཉིང་ཁྱ་རིམ་གཉིས་ཀྱི། །མན་ངག་གནད་ལ་མཁས་པའི་ཉམས་ལེན་ཀྱིས། །ཆེ་
གཅིག་རྩི་ཆེ་འཛིན་པའི་སར་བཞུད་ཤོག། །མདྲའི། །

༥ རྩེ་བཅུན་སྒྲ་མ་སྤྱིད་གསུམ་འགྲོ་བའི་འབྲེན་མཆོག་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་ཀྱི་བརྒྱ་
ལ་དུས་ཉག་ཏུ་བྱུག་འཆལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆོའོ། །སྟོ་བཟང་སྟན་གྲགས་རབ་རྒྱས་
ཅོང་ཁ་བའི། །མདོ་སྤྱུགས་དཀའ་གནད་བྱེ་བ་ཅིག་ཅར་དུ། །རབ་གསལ་ཡེ་ཤེས་
སྤྱིད་པའི་མིག་གཅིག་སུ། །རབ་སྤྱར་སྤྱུགས་རྩེའི་འཇུག་པ་ཅན་དེར་འདུད། །སྟོ་ཆེན་
རྒྱལ་བ་སྤྱས་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །མཁུན་བཅེ་མཛད་བཟང་རྒྱ་སྤྱང་བཟང་ཡས་
ཀུན། །གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་སྤྱི་བ་ཡེ་ཤེས་མཆོ། །སྐལ་ལྷན་སྤྱད་དབང་ཉེར་འཛོར་
ཞབས་བརྟན་གསོལ། །གནས་གསུམ་གཞལ་བུའི་ས་ཆེན་མ་ལུས་བ། །སྟོ་གྲོས་བཟང་
པོའི་གོམ་བ་གཅིག་གིས་ཀྱང་། །སྤྱར་གཞལ་ཡེ་ཤེས་འཇུག་པ་བཅུ་བ་ཅན། །མཐའ་
ཡས་མཁས་མཆོག་གཙོ་བོར་བརྟན་པར་བཞུགས། །ཀུན་བྱང་རྒྱ་འབྲས་གསལ་
བའི་སྟོ་གྲོས་ཀྱི། །རང་བཞིན་བཟང་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆ་རྩིགས་ངོས། །སྤྱོད་གསུམ་
རྟོག་པའི་ར་རི་མི་མངའ་བ། །ཡེ་ཤེས་རྒྱ་བ་སྤྱིད་མཐར་བརྟན་བཞུགས་གསོལ། །སྟོ་
གྲོས་མཐའ་མེད་བཟང་པོའི་མཛད་པ་ཅན། །ཡེ་ཤེས་ལུས་ཅན་མཁའ་བྲུབ་རྒྱལ་བས་

།ཀྱང་། །འདྲུལ་བར་མ་རྒྱས་བདག་སོགས་སྟིགས་དུས་གྱི། །འགྲོ་མགོན་ཐུགས་རྗེའི་
 །གཏེར་ཁྱིེད་བརྟན་བཞུགས་གསོལ། །འཆད་ཅོད་ཅོམ་པའི་མཛད་པ་སོགས་མེད་
 །ཀྱང་། །སྤས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་རྒྱ་མཚོའི་འོར་བུ་བཞེན། །མཐོང་སྤོང་བྲག་རེག་
 །འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི། །རེ་སྒོང་བསམ་འཕེལ་དབང་ཁྱིེད་བརྟན་བཞུགས་གསོལ། །མ་
 །ལུས་འགྲོ་བའི་གདུང་སྒྲོབ་སྒྲོ་བཟང་གྲགས། །གང་གི་ཡེ་ཤེས་མཁས་བཙུན་བཟང་
 །གསུམ་གྱི། །ཏྲིག་གིས་རབ་མཚན་བསྟན་པའི་གདུགས་དཀར་ཁྱིེད། །ས་གསུམ་
 །འགྲོ་བའི་གཙུག་ན་ཞབས་བརྟན་གསོལ། །སྒོ་གྲོས་རྣམ་དག་དག་པའི་འོད་གསལ་
 །དང་། །བཟང་པོའི་མཛེས་སྒྲ་སྒྲ་མཚོག་ཡེ་ཤེས་ལུས། །དབྱེར་མེད་བྱང་འཇུག་འཇུག་
 །པ་འགྲོ་བའི་ཡིད། །རི་བཞེན་རབ་སྒྲུང་སྒྲུང་བ་ཆད་མེད་སྟོལ། །མ་དུངས་འགྲོ་ལ་མ་
 །ལྟར་བཅེ་བ་ཁྱིེད། །མ་བསྐྱལ་བར་ཡང་མ་རྣམས་མི་འདོར་མོད། །མ་ལ་རེ་བ་ཅམ་གྱི་
 །བྱ་ཚུང་ལྟར། །མ་ལུས་བདག་སོགས་བཅེ་བས་གཟིགས་སུ་གསོལ། །ཞབས་བད་
 །བསྐྱལ་བ་རྒྱ་མཚོར་བརྟན་པར་གསོལ། །ཟབ་རྒྱས་ཆོས་འཁོར་གངས་མེད་བསྐྱོར་
 །དུ་གསོལ། །ཉམ་ཐག་འགྲོ་བ་མ་ལུས་དང་དུ་གསོལ། །དགེ་ལེགས་པན་བདེས་ཁུབ་
 །པར་མཛད་དུ་གསོལ། །རྣམ་འཛེན་དམ་པ་ཁྱིེད་གྱི་ཐུགས་རྗེ་དང་། །སེང་ལྗེང་ནགས་
 །གྱི་སྟོལ་མའི་འཕྲིན་ལས་དང་། །བཀའ་བསྟུང་རེ་མ་ཏི་ཡི་མཐུ་རུས་གྱིས། །རི་ལྟར་
 །འདོད་པའི་དོན་རྣམས་འབྲུབ་པར་མཛོད། །

ཅེས་པ་འདི་འབགས་པ་ཡི་ཤེས་བསྟན་པའི་མགོན་པོ་དཔལ་བཟང་པོས་བཀའ་སྩལ་
ཐབས་པ་བཞིན་ཡལ་སྤྱས་གཉིས་ཀའི་བཀའ་བློན་གྱིས་འཆོ་བ་དག་དབང་བྱམས་པས་དང་

གཏུང་སྟོ་བས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སྤྲུལ་བ། །མདྲཱལི། ॥

༩ ཉ་མོ་ལྷ་གི་ཤར་ཡ། རྣམ་དག་སྤངས་རྟོགས་གངས་ཅན་ལྷན་པོའི་སྟོང་། རྟོ་
བཟང་སྤྱན་སྟོང་སྟོ་བས་བརྩའི་གཟེ་འབར་ཞིང་། །དམིགས་མེད་སྤྱགས་རྩེའི་ཡེ་ཤེས་
ཅེ་བརྒྱ་བས། །བདུད་བཞིའི་གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་ལ་འདུད། །སྟིང་
སྟོ་བས་ཕུལ་བྱང་ཉི་མའི་གཉེན་དེ་ཡི། །བསྟན་པའི་ཡང་སྟིང་སྟོ་བཟང་བསྟན་པའི་
གཏུགས། །ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་བཟུ་ཤེས་སྤྱན་པོའི་ཅེར། །འཛིན་མཛད་རྩེ་མེད་
བསྐྱལ་བརྒྱར་བརྟན་པར་བཞུགས། །མཁས་བྱའི་གནས་རྣམས་ཀུན་ལ་ཐོགས་མེད་
ཅིང་། །སྟོམ་གསུམ་ཉེས་པས་ཆ་ཅམ་མ་གོས་པར། །བདག་གཞན་བརྩེ་ནས་
སྤྱག་བསམ་བཟང་པོ་ཡིས། །ཚོད་དུས་གདུལ་དཀའ་འདུལ་མཛད་བརྟན་པར་
བཞུགས། །ཕྱི་རོལ་སྤྲོས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་གཏིང་ཟབ་ཅིང་། །ནང་དུ་སྤྱུལ་བསྤྱར་བྱེ་
བས་བསྟན་འགྲའི་དོན། །བརྒྱབས་ཆེན་བགང་ཡས་མཛད་པས་རྣམ་རོལ་བ། །མཐའ་
ཡས་འགོ་བའི་འདྲེན་མཆོག་ཞབས་བརྟན་གསོལ། །ཕྱི་ནང་འཁོར་དང་གདུལ་བྱའི་
ལོག་སྤྱབ་དང་། །སྟིགས་དུས་སྟོད་དན་རྟག་དོར་མེ་ལྷེ་ཡིས། །ཕྱི་ཕྱིར་སྟིང་རྩེའི་ཆུ་
གཏིར་རབ་འཕྱར་བས། །མི་བཟད་རྒྱད་པའི་གཏུང་སེལ་ཞབས་བརྟན་གསོལ། །བདེ་
སྟོང་དབྱེར་མེད་སྟོ་གོས་བཟང་པོའི་དཔལ། །ཡེ་ཤེས་སྤྱུ་མའི་མཛེས་སྤྱར་དམ་འཁྱུང་
པའི། །ཀུན་བྱུང་ཟག་མེད་བདེ་ལ་མི་ཞེན་པར། །མ་དག་འགོ་བའི་འདྲེན་པར་རྟག་
བཞགས་གསོལ། །མཁས་བརྟན་བཟང་པོའི་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་རེ་བའི། །མེ་བྱིར་
མང་ཡང་སྟིགས་དུས་སྤྱན་པའི་སྤྱག་ །མ་ལུས་སྤྱན་སེལ་ཀུན་ནས་སྤྱན་ཆོགས་

པའི། །བསྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་མཆོག་ཁྱོད་ཞབས་བརྟན་གསོལ། །ཁྱོད་ཀྱི་མཛད་པ་
ཇི་སྟེང་མཛད་པ་ཀུན། །ཉམ་ཐག་འགྲོ་བའི་དོན་ལས་གཞན་མེད་པས། །བདག་
སོགས་ཆོག་གིས་བསྐྱལ་ལ་མི་སྟོས་མོད། །འོན་ཀྱང་ཇི་སྟེང་གསོལ་བ་འབས་ལྟན་
མཛོད། །དམ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་དོན་སྤྱན་ཆོགས་ཀུན། །མཐའ་དག་སྐྱེ་འགྲོས་སྦྱར་
དུ་ཐོབ་པ་དང་། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་ཆོས་ལྟན་རེ་བ་ཀུན། །འབད་ཚེལ་མེད་པར་སྦྱན་གྱིས་
བྱུང་བྱུང་ཅིག །མདྲའི། ॥

༺ ཉ་མཚན་ར་སྤྱི་ཡ། རྫོགས་བཟང་སོ་ཀུན་གྱི་ཅེར་སོན་པ། སྤྱིབ་བལ་
ཡེ་ཤེས་སྦྱུ་འབྲུལ་བ་བའི་གར། །ཤིན་ཏུ་དཔག་དཀའ་སྤྲས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་
གིས། །བསྟན་འགྲོའི་དགེ་ལེགས་སྟོན་འཛིན་ཁྱོད་ལ་འདུད། །བདག་སོགས་དེད་དུས་
དཔུ་ཤོད་མ་རུངས་རྣམས། །མཐུ་ཆེན་དམ་བ་གཞན་གྱིས་དོར་ལགས་ཀྱང་། །ཁྱེད་
ཀྱི་མད་བྱང་ཐུགས་རྗེས་རྗེས་སུ་བཟུང་། །ད་དུང་སྲིད་མཐའི་བར་དུ་ཐུགས་རྗེས་
གཟེགས། །སེམས་ཅན་སྦྱོན་གྱི་རང་བཞིན་ཁོ་ནར་ཟད། །དེ་བྱིར་བདག་ཅག་འགྲོ་
བའི་ལོག་སྦྱབ་ལ། །མ་ནི་ན་བའི་བྱ་ལ་བཅེ་བ་ལྟར། །སྤར་ཡང་ཐུགས་རྗེའི་དཔུང་
བསྐྱེད་ཞབས་བརྟན་མཛོད། །མགོན་ཁྱོད་བཅེ་ཡང་དམ་ཆོས་སྟོན་པ་ལས། །ཐབས་
ཚུལ་གཞན་གྱིས་བདག་སོགས་འདྲོན་དཀའ་ཞིང་། །ཟབ་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་སྤོངས་
པས་མི་གོ་ཡང་། །ས་བོན་བསྐྱན་བྱིར་ཆོས་ཆར་དབབ་ཏུ་གསོལ། །སྲིད་པའི་བྱི་
མཐའ་ཇི་སྲིད་གནས་བར་དུ། །རི་ལྷར་མི་གཡོ་མཆོ་ལྷར་གཏིང་ཟབ་ཅིང་། །མཁའ་
ལྷར་ཡངས་པའི་ངོ་མཆར་མཛད་པ་ཡིས། །བསྟན་འགྲོའི་དགེ་ལེགས་རྫོགས་ལྟན་

བཞིན་དུ་མཛོད། །མཆོག་གསུམ་བྱིན་རྒྱལ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་། །དད་ལྡན་
མོས་པ་བསྟན་བསྐྱེད་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས། །འགྲོ་བའི་རྣམ་འདྲན་སྤྱིད་མཐར་ཞབས་
བརྟན་ཅིང་། །འཕྲིན་ལས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱ་སྤྱོད་པར་ཤོག། །ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་ཀྱན་
གཟིགས་མགོན་པོ་ཁྱོད། །མཉེས་པ་ཁོ་ནའི་སྤྱོད་པ་མཐར་བྱིན་ནས། །ཉམས་ཐག་འགྲོ་
ཀྱན་བདག་ཉིད་གཅིག་ཕྱ་ཡིས། །བདེ་གཤེགས་གསུམ་ལྡན་གནས་ལ་འགོད་པར་
ཤོག། །མདྲུལ་། །

༥ རྒྱ་བཅུན་ལྷ་མ་དག་ལེགས་རྒྱ་མཆོ་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་རྣམ་
པར་ཐར་པ་དང་བཀའ་བྱིན་བྱན་པའི་གསོལ་འདེབས་
དང་པའི་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་བརྒྱགས་སོ། །

ཨོ་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །འུགས་དག་ངེས་འབྱུང་རྒྱལ་ཆེན་བྱང་
ཆུབ་སེམས། །མཐའ་བྲལ་ལྷ་བས་བྱངས་པའི་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི། །དགོ་ལེགས་རྒྱ་
མཆོས་བསྟན་པའི་སྤྱོད་བཞིའི་དཔལ། །མཛོན་གྱུར་སྤྱོད་པས་གནས་ཀྱན་འདུས་དེ་ལ་
འདུད། །ཅོད་དུས་འགྲོ་ལ་སྤྱོད་པར་ཐུགས་བརྩེ་བས། །བསམས་བཞིན་མངའ་ངེས་
སྟོད་ཀྱི་དགའ་ཆལ་དུ། །དགོ་ལེགས་རྒྱ་མཆོའི་ལྷ་དང་ཆབས་ཅིག་བར། །འབྱུངས་
པའི་རྒྱལ་སྤྱོད་གཞོན་རྒྱུར་གསོལ་བ་འདེབས། །དེ་ཆེ་ཆོས་བརྒྱད་རྒྱ་ལས་གྲོལ་
བ་དང་། །སྤྱོད་གོམས་བག་ཡོད་ཅི་བསྐྱེད་ལྡན་སྤྱོད་ཀྱིས། །དམ་པ་ཀྱན་ཀྱི་ཐོད་དུ་

འཆིང་འོས་པའི། རྡོ་མཆར་འདབ་བརྒྱ་བཞད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། མང་ཐོས་
ཚུ་སྤྱང་བྱེ་བས་མི་ངོམས་པའི། རྩལ་གས་ཀྱི་ཚུ་གཏེར་གཙང་དབུས་མཁས་བྱ་བ་
ཆོགས། རྒྱན་གྱི་ཐུགས་བརྩུང་མདོ་རྒྱུད་མན་དག་གི། རིན་ཆེན་དུ་མས་གཏམས་
ལ་གསོལ་བ་འདེབས། རོས་དོན་སྤྱོད་ལ་བཙོན་པའི་སྤྱིང་སྟོབས་ཀྱིས། འདུ་འཇིས་
དཔེན་པའི་གནས་མཆོག་དུ་མ་རུ། རྒྱ་ཆོགས་ཆང་བའི་ཉམས་ལེན་ལ་འབད་
བས། གཞུང་རྒྱན་གདམས་པར་ཤར་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། སྲིད་པའི་བུན་ཆོགས་
རི་ལྷར་འཕྱོར་བྱུང་ཡང་། བསྐྱ་བྱིད་གནས་སུ་གཟིགས་པའི་སྐྱོ་ཤས་ཀྱིས། སྐོ་
གསུམ་ལྷག་པར་སྒོམ་པའི་ཞེ་དུལ་ཅན། རྩལ་གྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། རིན་གྱིས་བསྐྱངས་པས་རིན་ལན་ལོག་གཞལ་ཆེ། མ་ནི་ན་བའི་བྱ་ལ་
བཅེ་བ་ལྟར། བྱི་བྱིར་བཅེ་བའི་ཚུ་འཛིན་འཁྲིགས་པ་ཡིས། རྩོ་བའི་གོ་སྐབས་བཙོམ་
ལ་གསོལ་བ་འདེབས། བདེ་མེད་སྤྱུག་བསྐྱལ་བྱེ་བས་མནར་བཞེན་དུ། སྤར་ཡང་
སྤྱུག་ལ་རྩམས་པའི་འགྲོ་གཟིགས་ཆེ། གཅེས་འཛིན་དག་པོ་འདུལ་བའི་སྤྱིང་སྟོབས་
ཀྱིས། གོ་ཆ་ལྷག་པར་བཞེས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། དུས་གསུམ་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་
སྤུས་ཐུགས་ཀྱི་བརྩུད། རིན་ཆེན་བྱང་རྩལ་སེམས་ལ་དབང་འཕྱོར་ནས། རྟོས་
མེད་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་སྤྱོད་མཛད་ཅིང་། རྡོན་འདི་སྤྱིང་པོར་སྟོན་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། རྒྱ་རྒྱུན་སྤྱོད་ཆོགས་ཆོགས་པའི་འཁོར་འདས་ཆོས། རང་བཞིན་སྤྱིང་པའི་
དབྱིངས་སུ་དབྱེར་མེད་ཡང་། རང་རང་བྱ་བྱེད་ལས་ལ་མཐུ་ལྡན་པའི། རྟོན་འབྱུང་
རི་བཞེན་གཟིགས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། གསང་ཆེན་རྒྱུད་སྤེའི་དགོངས་དོན་མཐར་

ཐུག་པ། རྣམ་དག་འོད་གསལ་དབྱིངས་ལས་རྡོ་རྗེའི་སྐྱུར། །དངོས་སུ་བཞེངས་ཀྱང་ཐ་
མལ་ག་བྱགས་སྐྱ་ཡིས། ཐ་མལ་འགྲོ་བ་འདྲེན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ལུང་རྟོགས་
ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོས་རང་གི་རྒྱུད། །མཐོན་པོར་ག་ཞེགས་ཀྱང་དམན་ལ་སྐྱག་པར་
གྲུས། །གསང་སྤྲགས་ལམ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་བཞིན། །འདུལ་བའི་ཀུན་སྦྱོང་དག་
ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བདག་སོགས་འགྲོ་བ་དཔྱ་ཆོད་མཐའ་དག་ལ། །མ་རྣོར་མ་
འདྲེས་མ་སྤྲགས་བྱང་ཚུབ་ལམ། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བཞེད་པ་རྩེ་བཞིན་དུ། །སྟོན་
མཛད་བཀའ་བྲིན་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །པད་དཀར་ལྟར་བསྤྲགས་འདྲེན་པ་
མཆོག་གིས་ཀྱང་། །འདུལ་བར་མ་རྩས་ཏ་ཅང་སྤྲིགས་མའི་འགྲོར། །མཐོང་ཐོས་བྲན་
རེག་འབྲེལ་པ་སྤྲ་ཐོས་ཀྱང་། །ཐར་པའི་ས་བོན་བསྐྱེད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མདོར་
ན་རྒྱལ་བའི་བསྐྱེད་པ་ཡོངས་རྫོགས་གནད། །བཤད་སྐབ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་
མཛད་པའི། །དགེ་ལེགས་སྐྱེད་གྲགས་རྒྱ་མཆོའི་མཐར་ཐུབ་པ། །གྲགས་པ་དོན་དང་
ཐུན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་མ་ལུས་བརྟུལ་ཟེན་ནས། །ཟག་མེད་
ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་སྟོམས་འཇུག་བཞིན། །མཁའ་ཐུབ་ཞིང་དུ་སྐྱ་ཆོགས་སྐྱལ་པའི་
སྐྱས། །འགྲོ་དོན་རྒྱུ་མི་ཆད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དེ་ལྟར་བཅེ་ཆེན་འདྲན་མཆོག་
ཟླ་མ་ལ། །གདུང་ལུགས་བྲག་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་མཐུས། །མགོན་པོ་ཁྱོད་
དང་ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་ཞིང་། །ཁྱོད་གསུང་སྐྱབ་པ་སྤྲིང་པོར་བྱེད་པར་ཤོག །མཐོ་
རིས་ཡོན་ཏན་བདུན་ཆང་རྟེན་རྟེན་ཅིང་། །དེས་འབྱུང་བྱང་སེམས་ཡང་དག་ལྟ་བ་
དང་། །རིམ་གཉིས་ལམ་བཟང་སྐྱབ་པའི་གོགས་ཞི་ཞིང་། །ཕྱི་ནང་མཐུན་རྒྱུན་འབད་

མེད་སྤྱན་བྱུང་ཤོག། །ཐབས་ཤེས་ཆ་ཆང་ལམ་མཆོག་ཉམས་ལེན་གྱིས། །སྤྱི་
ཁེར་མ་སྤྱང་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་ནས། །སྤྱི་གཉིས་བྱང་འཇུག་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་
ཡིས། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་རེ་བ་བསྐྱོང་བར་ཤོག།

ཅེས་རྗེ་བཙུན་སྤྲུལ་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་རྣམ་པར་ཐར་བ་དང་
བཀའ་བློན་པའི་གསོལ་འདེབས་དང་པའི་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དགོས་པ་ཞིག་གི་ཕྱིར་
རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་རྒྱལ་སྤྱི་པོའི་རྒྱན་དུ་འཛིན་པ་དག་དབང་བྱམས་པས་གྲིས་པ་དགེ་
ལེགས་འཕེལ། །བཀྲ་ཤིས། །

༥ ཆོགས་གཉིས་སྤྱི་ཆོགས་ཁམས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ཅན། །རང་བཞིན་རྣམ་དག་གང་
དང་དབྱེར་མེད་ཐུགས། །དམིགས་མེད་སྤྱིང་རྗེའི་མགྲོགས་འགྲོས་བསྐྱབས་པ་
ལས། །སྤྱི་བཞིའི་བང་རིམ་མཛོན་གྱུར་ཁྱོད་ཕྱག་འཆེལ། །༡༽རང་དོན་མ་ཆགས་
ཐུགས་བརྩེ་འབའ་ཞིག་གིས། །ཆོས་དབྱིངས་དང་མཉམ་མ་དག་ཁིང་རྣམས་སྤྱ། །སྤྱི་
ཆོགས་ཐབས་ཀྱིས་མགོན་མེད་མགོན་མཛད་པ། །དཔལ་ལྷན་དོན་ཡོད་མཁས་
བྱུང་ཁྱོད་ཕྱག་འཆེལ། །༢༽སྤྱི་བཅས་རྒྱལ་བས་བཏང་སྤྱི་མས་མཛད་འོས་
པའི། །སྤྱི་གས་མའི་སྤྱི་གས་མ་ཉ་ཅང་བདོ་བའི་དུས། །ལྷག་པར་དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་
མཐུ་བྱུང་པ། །སྤྱིང་སྤྱི་བས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཁྱོད་ཕྱག་འཆེལ། །༣༽གཞོན་ཏུ་ཉིད་
ནས་སྤྱིས་ཐོབ་སྤྱོད་གྲོས་ཀྱིས། །སྤྱིད་པའི་ཕུན་ཆོགས་དུག་གི་མེ་ཉོག་ལྟར། །གཟིགས་
ནས་སྤྱོད་གསུམ་བག་ཡོད་དུས་འདྲའ་བའི། །རྣམ་དག་བསྐྱབ་པས་བཙུན་པ་ཁྱོད་
ཕྱག་འཆེལ། །༤༽བདུད་ལས་གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་བཅོཅ་ཆོད་དུ། །སྤྱངས་ནས་

སྐྱབ་པའི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །བཙུག་མེད་བསྐྱབ་བྱར་བཙས་པས་རྒྱུད་ལྷག་
པའི། །བཟང་པོའི་ཆོག་ཙམ་མེན་པ་ཁྱོད་ལྷག་འཆོལ། །༩༥༽ བྱན་མོང་ལམ་སྐྱངས་
རྒྱའི་རྒྱུད་འཛམ་བུའི་གསེར། །དམ་ཆོག་སྟོན་དང་ལྷགས་དག་བཙོན་འབྲས་
ཀྱི། །བཙོ་བོས་ཟུང་འཇུག་དོན་མེད་སྐྱར་བྱུང་པ། །གསུམ་ལྷན་དོན་འཛིན་པ་ཁྱོད་ལྷག་
འཆོལ། །༩༦༽ ལྷང་དོར་གནས་ནམས་ཀྱན་ལ་ཆད་མར་བྱུང། །སྤྲ་མེད་འགྲོ་བ་
ཀྱན་ལ་སྟོན་པར་བཅེ། །མཉམ་མེད་གཞན་དོན་ཁོན་མཛད་པ་ཁྱོད། །མགོན་མེད་
བདག་ཅག་མགོན་དུ་ཞབས་བརྟན་ཤོག། །༩༧༽ བསྐྱད་བྲལ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་སྟོང་
པོ་མཆོག། །འཇམ་མགོན་ལྷ་མའི་མདོ་སྤྲུགས་དམ་ཆོས་མཛོད། །འཛིན་མཁས་སྤྱིད་
ཞིའི་དབུལ་སེལ་མཆོད་སྦྱིན་མཁན། །བདག་སོགས་པོངས་པའི་གཉེན་དུ་ཞབས་
བརྟན་ཤོག། །༩༨༽ མཆོག་གསུམ་བྱིན་རྒྱབས་བསྟན་སྐྱང་རྒྱ་མཆོའི་མཐུ། །དད་
ལྷན་རྒྱ་མཆོ་སྤྲུག་པར་མོས་པའི་མཐུས། །ཡོངས་འཛིན་དམ་པའི་སྐྱ་ཆེ་རབ་བརྟན་
ཞིང་། །བཤད་སྐྱབ་འཕྲིན་ལས་ཕྱོགས་མཐར་རྒྱས་པར་ཤོག། །༩༩༽ དེ་ལྟར་བསྟོད་
པས་བདག་སོགས་འགྲོ་བ་ནམས། །སྤྱེ་ཞིང་སྤྱེ་བར་འཁོར་ལོ་བཞི་ལྷན་རྟེན། །ཐོབ་
ནས་མགོན་ཁྱོད་མཉེས་པ་ཀྱན་བསྐྱབས་པས། །ཁྱོད་ཉིད་ངེ་བཞིན་དོན་གཉེས་ལྷན་
བྱུང་ཤོག། །༡༠༠༽ དོན་འཛིན་པ་དོན་ཡོད་མཁས་བྱུང་བ་ཆེན་པོའི་གསོལ་འདེབས་
ཆོགས་སུ་བཙད་པ་འདི་ལྟ་བཙས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དག་དབང་བྱམས་པས་བྲིས་སོ། །བཀྲ་
ཤིས། །

༥ ཨི་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །རབ་འབྱམས་སྟོགས་བཅུའི་སྐྱབས་གནས་རིན་ཆེན་གསུམ། །བཅེ་བའི་ཐུགས་རྗེས་སྤྱར་དུ་བདག་ལ་གཟིགས། །སྟོན་བསགས་བསོད་ནམས་བྱེ་བས་འཕངས་པའི་ལུས། །དབང་པོ་ཀུན་ཚང་རིགས་གཞུགས་ལང་ཆོ་དར། །དམ་ཆོས་གོ་ཞིང་སྐྱབ་པའི་མཐུ་ལྷན་ཡང་། །ཆོ་འདི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་བྱིས་པའི་ལུས། །གཉེན་གྱི་ངོ་བསྟུང་ནོར་གྱི་གསོག་བསྟུང་རེས། །བྱ་བརྒྱད་མགོ་འདོན་འདི་སྤང་བྱ་བཞག་གིས། །བྱི་མར་ཕན་ངེས་དམ་ཆོས་བྱར་མ་ཁོམ། །ངེས་པར་འོང་ཞིང་ནམ་འོང་མི་ཤེས་པའི། །འཆི་བདག་གཤིན་རྗེས་དབང་མེད་ཟིན་པའི་ཆོ། །ཕན་དུ་རེ་བའི་གཉེན་དང་ནོར་རྗེས་སྟོབས། །ཀུན་གྱིས་བསྐྱེད་ཞིག་པ་རྗེས་སུ་འབྱང་། །གཅིག་བྱ་འདིག་རྟེན་བྱི་མར་འགོ་བའི་ཆོ། །ངན་འགོ་འཁོར་བའི་འདིགས་པ་མཐའ་དག་ལས། །སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས་གནས་མཛོད་ཅིག་དཀོན་མཆོག་མཁྱེན། །སྲིད་པའི་འགོ་བ་བཟང་ངན་གར་འགོ་བ། །རང་གིས་བྱས་པའི་དགོ་སྲིག་ཁོ་ནའི་དབང་། །དེ་བྱིར་སྲིག་སྟོང་དགོ་བ་སྐྱབ་པའི་ཆོ། །རྒྱན་དུ་མ་བརྟེན་དུ་རེ་དཀོན་མཆོག་མཁྱེན། །བདེ་འགོ་ལྷ་མའི་སུན་ཆོགས་ཅི་ཐོབ་ཀྱང་། །མཐོན་པོ་མཐར་ལྷང་སྐྱེས་མཐའ་འཆི་བ་དང་། །བསགས་པ་ཀུན་འཛིན་འདུས་པ་འབྲལ་ངེས་པས། །སྲིད་པའི་རྩ་བ་ཆོད་ཅིག་དཀོན་མཆོག་མཁྱེན། །ཐོག་མེད་དུས་ནས་ཡང་ཡང་པ་མར་གྱུར། །དྲིན་ཅན་སྒྲང་དོར་གོ་ལོག་རྒྱད་ལྗེའི་འགོ། །ཡལ་བར་མི་འདོར་སྟོལ་བའི་དམ་བཅའི་ཁུ། །སྤྱར་དུ་རྒྱད་ལ་སྐྱེད་མཛོད་དཀོན་མཆོག་མཁྱེན། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་བསྟོད་གཅིག་པའི། །སྤྱིང་རྗེ་སེམས་བསྐྱེད་བྱིན་བྱག་

གནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་དང་། ཁྱེན་འབྲེལ་ལས་དང་སྒྲོན་ལམ་
བདེན་པ་དང་། །བདག་གི་གདུང་ཤྱགས་དྲག་པོས་གསོལ་བཏབ་མ་ཐུས། །འདོད་དོན་
ཐམས་ཅད་འབད་མེད་འགྱུ་བ་པར་ཤོག །

ཅས་དཀོན་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེ་བསྐྱེད་ནས་གསོལ་འདེབས་སྒྲོན་ལམ་བཅས་པ་
སྒྲོ་ཞིབ་མོས་བརྟགས་ན་མདོ་སྒྲགས་མཐའ་དག་གི་གནད་ཆང་བ་འདོད་འཛིའི་བུམ་བཟང་
འདི་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་སྤྲས་མོ་དད་པ་དང་སྦྱང་རྗེ་དུ་མས་བརྒྱན་པ་
ལྷུ་མ་རྒྱུང་མས་བསྐྱེད་ནས་བྱམས་པའི་མིང་ཅན་གྱིས་ཕུར་བུ་ལྷོག་ཏུ་བྲིས་པ་དགེ་ལེགས་
འཕེལ། །བཟ་ཤིས།། །།

༥ རྒྱལ་བ་ཀུན་དངོས་རྗེ་བཙུན་ཚོང་ཁ་པའི། །ཟབ་ལམ་རིམ་གཉིས་སྐྱབ་པའི་
དམ་ཆོས་ཆར། །སྐལ་ལྷན་གདུལ་བྱའི་ཞིང་སར་འབེབས་མཁས་པའི། །རྗེ་བཙུན་ཅ་
པའི་སྒྲ་མར་གསོལ་བ་འདེབས། །འཇམ་དཔལ་རྩི་རྗེ་ཁྲོས་པ་མ་ཉེའི་ཞལ། །མཁུན་
རབ་དབང་ལྷག་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་དང་། །རྗེ་འཆང་དངོས་སྒྲོ་བཟང་གྲགས་
པ་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་སྦྱོལ། །སྤྲས་གྱི་སྤྱ་པོ་དགེ་
ལེགས་དཔལ་བཟང་དང་། །མཁས་གྲུབ་དམ་པ་ཤེས་རབ་མེད་གེའི་ཞབས། །འདུལ་
བ་འཛིན་པ་དཔལ་ལྷན་བཟང་པོ་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་དངོས་གྲུབ་རྣམ་
གཉིས་སྦྱོལ། །དེད་དཔོན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དངོས་དགེ་འདུན་འཕེལ། །གྲུབ་པའི་
དབང་ལྷག་ཆེན་པོ་བཟ་ཤིས་འཕགས། །གནས་ལྷ་རིག་པ་བསམ་འགྱུ་བ་རྒྱ་མཆོ་
ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་སྦྱོལ། །རྩིང་འཛིན་བྱེ་བའི་གཙུག་

རྒྱ་བཙོན་འབྲས་འཕགས། དམ་ཅན་བླ་མ་འཁོལ་རྩེ་བཟང་པོའི་ཞབས། གདམས་
པའི་མཛོད་འཛིན་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་ལ། གསོལ་བ་འདེབས་སོ་དངོས་གྲུབ་
རྣམ་གཉིས་སྟོལ། རིམ་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་དགོན་མཚོག་རྒྱ་མཚོ་དང་། གསང་
ཚེན་མཛོད་འཛིན་དགོན་མཚོག་ཡར་འཕེལ་ཞབས། རྟེན་སྤྱི་མཐུ་བོ་ངག་དབང་
བཙོན་འབྲས་ལ། གསོལ་བ་འདེབས་སོ་དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་སྟོལ། རྣམ་འབྲེན་
དམ་བ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཞབས། གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་
དང་། བཀའ་བློན་མཉམ་མེད་ཅ་བའི་སྤྲུལ་ལ། གསོལ་བ་འདེབས་སོ་དངོས་གྲུབ་
རྣམ་གཉིས་སྟོལ། འག་གི་དབང་ཕྱག་རྩེ་བཙུན་ཅོང་ཁ་བའི། མཛེས་གསུམ་ལེགས་
བཤད་ཚས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེ། བྱམས་པས་འགྲོལ་སྤེལ་བའི་སྟོང་སྟོང་ཕན། གསོལ་
བ་འདེབས་སོ་དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་སྟོལ། བདག་ཀྱང་དེད་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་
ཚུབ་བར། བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་མགོན་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། རིམ་གཉིས་ལམ་
གྱི་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས། སྐྱུ་གསུམ་གོ་འཕང་བདེ་སྒྲག་ཐོབ་གྱུར་ཅིག བཀྱ་
ཤིས། །

༥ དུས་གསུམ་ཕྱོགས་བཙུའི་སྤྱབས་གནས་འཕགས་པའི་ཚོགས། ཡེ་ཤེས་
རང་གཟུགས་མཚན་དཔེའི་གཟི་འབར་ཞིང་། བསྟན་དང་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་སྤྲུལ་
པ། དབལ་ལྡན་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཁྱེད་འཛུལ། མགོན་པོ་མཚོག་དེའི་འཕྲིན་
ལས་སྤེལ་བ་ལ། སྟོན་ལམ་བྱེ་བའི་མཐུ་ལྡན་ཞི་བ་ལྟ། འག་གི་དབང་ཕྱག་བྱམས་
པའི་ཐུགས་ཀྱི་གཉེར། དབལ་ལྡན་ཡབ་སྤྱིས་གསུམ་ལ་གྱུས་ཕྱག་འཛུལ། འགྲོ་གྱུར་

པན་བདེའི་འབྲུང་གནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན། །ཁྱད་པར་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་མདོ་ལྷགས་
གྱི། །བསྟན་པའི་སྟོན་མེ་རྩེ་བཙུན་ཡབ་སྲས་ནམས། །སྲིད་མཐར་ཞབས་བརྟན་འཕྲིན་
ལས་རྒྱས་པར་ཤོག། །ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྩེའི་གོ་ཆ་དང་། །སྤྱིབ་བྲལ་
ཡེ་ཤེས་མཆོག་གིས་སྟོགས་དུས་འདིར། །སྦྱབས་མེད་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་མགོན་པོ་
དུ། །བསམས་བཞིན་ཤེབས་པའི་འདྲེན་མཆོག་ཞབས་བརྟན་ཤོག། །རྩེ་བཙུན་ཡབ་སྲས་
ནམས་གྱི་ཐུགས་རྩེ་ཡི། །བསྟན་པའི་རྒྱན་གཅིག་ཆབ་མདོ་བྱམས་པ་སྤྱིང་། །དགོ་
འདུན་ཐུགས་མཐུན་བཤད་སྦྱབ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱས། །དགོ་ལེགས་རྒྱ་མཆོའི་ཆར་
གྱིས་ཁྱབ་པར་ཤོག། །འདིས་མཆོན་དགོ་བས་ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་བདག་ཐེག་མཆོག་
དམ་པའི་མགོན་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། །མཐའ་ཡས་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ཚུལ་ཀུན་བཟུང་
ནས། །བསྟན་དང་འགྲོ་བའི་དཔལ་དུ་བདག་གྱུར་ཅིག་མཛུལ། །

༥ ཆོས་དབྱིངས་ཀུན་གསལ་མཐོན་པོར་རབ་འཕགས་གྱང་། །ཅོད་དུས་སྲིད་
ཞིའི་ཐུན་མེལ་ཐུགས་རྩེའི་ཤུགས། །མགོན་མེད་པན་བདེའི་འོད་སྤང་ཉམ་ཐག་
འགྲོར། །སྟོམས་པར་འརྱག་པ་བསྟན་པའི་མགོན་པོར་འདུད། །མཁུན་བཙེའི་འོད་
ཐུན་དམ་པའི་རྒྱ་སྐར་ནམས། །གང་གི་མཁུན་བཙེའི་ཆ་ཤས་སྦྱ་རེངས་གྱིས། །ཐེལ་
གཞོན་འཕགས་མཆོག་བསྟན་པའི་ཉི་མ་མཆོག། །སྲིད་པ་རྩི་སྲིད་མི་རུབ་བརྟན་གྱུར་
ཅིག། །རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྲས་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀུན། །གཅིག་བསྐྱས་སྒོ་བཟང་
གྲགས་པའི་ཉི་མ་ཡིས། །རབ་བྱེ་ཐུབ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་བསྐྱའི་ཆལ། །ཆེས་ཆེར་
རྒྱས་མཛད་མགོན་པོ་ཞབས་བརྟན་ཤོག། །བསྟན་འགྲོ་ཡོངས་ལ་པན་པའི་ལྷག་བསམ་

གིས། །ཚུ་སྤྱེས་མི་མ་ཐུན་འཆིང་བའི་རྒྱ་ལས་གོལ། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་འདབ་
སྟོང་རབ་བཞད་པས། །པན་བདེའི་དྲི་བསུང་ཕྱོགས་མཐར་ཁུབ་པར་ཤོག། །སྤྱི་བ་
བལ་བདེན་གཉིས་ཟུང་འདུག་ཨེ་ཨྱོ་སྟུ། །སྤྱི་འཛིག་སྒོམ་པའི་མཆན་མ་མི་མངའ་
ཡང་། །ཐ་མལ་སྒོ་ངོར་སྤྱལ་སྟུ་ཅུར་སྤྱིག་འཆང་། །སྟུ་ཆེ་བརྟན་ཞིང་འཕྱིན་ལས་རྒྱས་
གྱུར་ཅིག། །སྤྱབས་གནས་རིན་ཆེན་གསུམ་གྱི་བྱེན་རྒྱལས་དང་། །ཡེ་ཤེས་སྤྱན་ལྗན་
སྤང་མའི་མཐུ་རྒྱས་དང་། །བདག་སོགས་དད་ལྗན་མོས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས། །སྟོན་
པའི་གནས་རྣམས་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཤོག། །མརྒྱལ། །

༥ མཁར་རྩོད་བསམ་གཏན་སྤྱིང་གི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཞབས་
བརྟན་འདོད་གསོལ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་སྤྱ་གི་ལུ་ར་ཡ། །སྟོ་བཟང་རྣམ་འཕྲེན་ཀུན་གྱི་བྱམས་པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་
སྟོན་ལམ་བྱེ་བས་བསྐྱལ་བཟང་འདིར། །དད་ལྗན་རྒྱ་མཆོའི་མགོན་དུ་ཅུར་སྤྱིག་
གར། །བསྐྱར་མཛད་ལབ་སྤྱས་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འཕྱོ་ལ་པན་བྱིར་
དཀའ་བ་བགང་ཡས་ཁུར། །བཟོད་པའི་སྤྱིང་སྟོབས་རྒྱ་མཆོ་ལས་འོངས་པའི། །སྟོ་
བཟང་བསྟན་པའི་དཔལ་གྱུར་སྤྱལ་པའི་སྟུ། །དགོས་འདོད་རིན་ཆེན་སྟོལ་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས། །སྟོ་ཁྱོས་ཆེན་པོ་ཀུན་གྱི་བཟོད་གཅིག་ལམ། །ལམ་བཟང་གཙོ་པོ་རིན་
ཆེན་རྣམ་གསུམ་དང་། །གསང་ཆེན་རྒྱུད་སྤེའི་ཡང་སྤྱིང་རིམ་བ་གཉིས། །མཐར་

ཁྱིན་གྲུབ་མཆོག་དམ་པར་གསོལ་བ་འདེབས། །གནས་གསུམ་གཞལ་བྱའི་མཁའ་
དབྱིངས་མཐའ་མེད་ལ། །སློ་བྲོས་བཟང་པོའི་འདུག་པ་གཅིག་གིས་ཀྱང་། །ཐོགས་
མེད་འདུག་པ་བཟང་པོའི་མཛད་པ་ཅན། །སྐྱབས་གནས་རིན་ཆེན་ཀུན་འདུས་
གསོལ་བ་འདེབས། །མཐའ་ཡས་འགོ་བའི་སྤྱིང་གི་ཐུན་པའི་ཆོགས། །སེལ་བྱིར་
ཆོགས་གཉིས་བྱེ་བའི་འོད་སྣང་ཅན། །སྲིད་འདིར་ཡང་ཡང་འཆར་བ་སྲིད་པའི་
མིག །བསྟན་པའི་སློན་མེ་ཁྱོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སློ་བཟང་གྲགས་བསྟན་རིན་
ཆེན་དབང་གི་རྒྱལ། །བཤད་སྐྱབ་མཛད་པའི་རྒྱལ་མཆོན་ཅེར་བཤོད་ནས། །སྲིད་
ཞེའི་དབུལ་བ་སེལ་མཛད་དེད་དཔོན་ཁྱོད། །སྲིད་མཐའི་བར་དུ་ཞབས་བད་བརྟན་
གྱུར་ཅིག །མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་རི་ལྷར་བཞེད་པ་བཞིན། །བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་བའི་
མཛད་པ་ཀུན། །བཞེད་པ་ཅམ་གྱིས་ཤོགས་མེད་འབྲུབ་པ་ལ། །བསྟན་སྲུང་རྒྱ་མཆོས་
གཡེལ་མེད་ཐོགས་མཛོད་ཅིག །བཤད་སྐྱབ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཆོ་བསམ་གཏན་
སྤྱིང་། །སྤྱལ་སྤྱུ་གདེངས་ཅན་དབང་པོའི་གཟི་བྱིན་གྱིས། །པན་ཚུན་ཐུགས་མཐུན་
འཁོར་ལོ་རྣམ་གསུམ་གྱི། །རོལ་ཅེད་ལྟ་མའི་དགའ་སྟོན་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །སྐྱབས་
གནས་རིན་ཆེན་གསུམ་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་དང་། །བསྟན་སྲུང་ཡེ་ཤེས་སྤྱན་ཐུན་ཀུས་
མཐུ་དང་། །བདག་སོགས་དད་ཐུན་ཅེ་གཅིག་མོས་པའི་མཐུས། །རི་ལྷར་སློན་པའི་
གནས་རྣམས་འབྲུབ་པར་ཤོག །

མཁར་རྩོམས་གཏན་སྤྱིང་གི་སྤྱལ་པའི་སྤྱིང་ཞབས་བརྟན་འདོད་གསོལ་འདི་ནི་
སྐྱབས་མགོན་དམ་པ་གང་གི་བཀའ་ཤིན་གྱིས་འཆོ་བ་བྱམས་པས་བྲིས་པའི་བསྐྱལ་བ་པོ་ནི་

སྐྱ་སྒྲ་མའི་གསོལ་དཔོན་དག་སྦྲོང་སྦོལ་བཟང་ཕུན་ཚོགས་སོ། །མདྲ་ལོ། །

༥ རྒྱུ་ཁྲོས་མཁའ་ལྷར་ཡངས་པའི་འགོ་ནམས་གྱི། །དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་སྐྱབ་
པའི་སྤྱགས་རྩེའི་ཤྱགས། །ཆེས་ཆེར་བསྐྱོད་པའི་སྦོན་ལམ་མཐུ་སྟོབས་གྱིས། །ནམ་
དག་དབྱིངས་ལས་གཟུགས་སྐྱ་གསར་པའི་ཉི། །མི་མཐུན་ཉེས་ཚོགས་སྦྱོན་གྱིས་
མ་བསྐྱབས་པར། །འགོ་འདྲིའི་ལེགས་བྱས་ཤར་རིའི་ཅེར་འཕགས་ཏེ། །རག་ཉག་
ཐེག་ཆེན་སྒྲིང་གི་པད་ཆེལ་དུ། །བཤད་སྐྱབ་པན་བདེའི་འདབ་བརྒྱ་བཞད་པར་
ཤོག། །རྒྱལ་བའི་བཀའ་སྤྱང་གཙུག་མོ་ཨ་ཕྱི་མས། །ཤྱགས་དག་སྐྱར་བའི་རྩ་འབྲུལ་
མཐུ་བསྐྱེད་ལ། །སྐྱབས་མགོན་དམ་པའི་སྐྱལ་སྐྱ་སྐྱར་འབྱོན་ཞིང་། །འཁྲུལ་མེད་
ངོས་ཟེན་འཕྲིན་ལས་དར་རྒྱས་མཛོད། །

ཅེས་པ་རག་ཉག་སྐྱལ་སྐྱ་སྐྱར་འབྱོན་དུ་དཀའ་བཅུ་སྦོལ་བཟང་དོན་ཡོད་གྱིས་བསྐྱལ་
ནས་དག་དབང་བྱམས་པས་བྲིས་པའོ། །བཀྲ་ཤིས། །

༥ ན་མོ་ལྷ་གི་ལྷ་ར་ཡ། །གང་ཞིག་ཡིད་ལ་བྱན་པ་ཅམ་གྱིས་གྱང་། །རྫོངས་པའི་
ཐུན་པ་མ་ལུས་སངས་འགྱུར་ཞིང་། །ཁྲང་དོར་གནས་ཀྱན་གསལ་བའི་རྫོ་སྟེར་
བ། །རྩེ་བཙུན་དག་གི་དབང་ལྷག་ལ་ལྷག་འཆེལ། །རབ་མང་འགོ་བ་ཀྱན་ལ་སྦྲན་པའི་
ཐབས། །རབ་མང་སྤྲིད་པ་རྩེ་སྤྲིད་མཛོད་པའི་ཁྱར། །རབ་རྒྱས་རྫོ་སྟོབས་ཆེན་པོས་
བསྐྱམས་པའི་འབྲས། །རབ་ཡངས་ཡོན་ཏན་དཔག་དཀའ་ཅུང་ཟད་གསོན། །ཡིད་
འགྲོག་ནེུ་གསེང་ནེུ་ཆོ་ལྷར་ལྷང་དབུས། །ཡིད་འོང་འོ་མའི་རྩ་གཏེར་རྒྱབས་
འཁྲུག་པར། །ཡིད་འཐད་ཐེག་མཚོག་ཐལ་ཀར་དལ་གྱིས་འཕྱོ། །ཡིད་ཆོམ་པད་

དཀར་གདན་བཞུགས་ཁྱོད་ཕྱག་འཆའ། །བསེལ་བྱེད་བདག་པོ་ཆལས་ཡོངས་གང་
སྟེང་། །གཉིས་འཛིན་འབྲུལ་པས་མི་བྱེད་སྦྱིལ་ཁྱུང་བཞུགས། །ཕྱག་གཡས་སྒོ་གྲོས་
མཆོག་སྦྱིན་ཕྱག་རྒྱ་ཅན། །མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྦྱོལ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ལྷ་ངན་
ཉེས་ཆོགས་ཀུན་ལས་སྦྱོབ་པའི་བྱིར། །ཕྱག་གཡོན་ཐུགས་ཀར་སྦྱབས་སྦྱིན་ཕྱག་
རྒྱ་མཛད། །སྤང་སྟོང་བྱང་འབྲུག་མཆོན་པའི་སྒྲེགས་རལ་གྱིས། །ལེགས་མཆོན་
ཡུལ་ལ་བསྐྱམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །སྲིད་ཞིའི་ལེགས་བྱས་མཐའ་དག་གཟུགས་
ཅན་དུ། །མངོན་སུམ་བགྱིས་འབྲུ་མཛེས་སྦྱ་ཤེལ་གྱི་རི། །སྟོབས་སོགས་ཡོན་ཏན་
དུ་མའི་རྒྱན་བྱེད་དང་། །བག་ཡོད་ན་བཟས་མཛེས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །རང་བཞིན་
གྱིས་མཛེས་ཉེན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། །བརྟེན་པ་མཆོན་དཔེའི་ཡོན་ཏན་པན་ཚུན་
དུ། །འགན་པ་འབྲེན་བྱེད་སྟོང་ལྡན་གྱིས་བལྟས་ཀྱང་། །ལྷ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་ལ་ཕྱག་
འཆའ་ལོ། །རང་བཞིན་ཡོངས་དག་སྦྱ་མཆོག་སྦྱོན་བྲལ་ཉི། །འགྲོ་བའི་སྒྲོ་ངོར་རང་
རང་སྒྲོ་ཇི་བཞིན། །ཅིར་ཡང་འཆར་བའི་ཐབས་མཁས་མིག་འབྲུལ་མཁན། །འགྲོ་བའི་
ཡིད་བཞིན་འབྲུག་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །མཛད་པའི་མཆོག་གྱུར་སྒྲུང་དོར་གསལ་བའི་
གསུང་། །བརྗོད་པ་བྲལ་ཡང་ཤེས་བྱའི་གནས་ཚུལ་ཀུན། །གསལ་བར་བརྗོད་པ་
ཆངས་དབྱངས་བྱུག་ཅུའི་ཆས། །ཐ་དད་འགྲོ་བའི་རེ་སྟོང་ལ་ཕྱག་འཆའ། །སྦྱ་ཆོགས་
ཆོན་དང་ཐུད་པའི་དྲངས་ཤེལ་བཞིན། །གསུང་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་མཆོག་དམན་
གདུལ་བྱ་ཡིས། །སྒྲོ་དང་འཆམས་པར་སྟོན་པའི་གསུང་གི་འོད། །འབད་མེད་ཀུན་
ཏུ་འགྲོ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཐ་སྙད་ཆོས་རྣམས་རང་རང་རྒྱ་རྒྱེན་ལ། །བརྟེན་ནས་

བཏགས་ཅམ་རང་རང་བྱ་བྱེད་ཀྱན། །ཅུང་ཟད་མ་འཆོལ་ཀྱན་བྱང་ཆོས་ཀྱན་
གྱི། །སྒྲིན་ཡོན་མ་འདྲེས་གཟིགས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །དེ་ཕྱིར་སྒྲུང་དོར་གོ་ལོག་འགོ་
འདི་ཀྱན། །སྒྲིག་ལ་རམས་ཤིང་དགོ་བ་སྤངས་གཟིགས་ཆོ། །འགོ་རྣམས་བདག་ལའང་
དེ་ཅམ་མི་བཅེ་བའི། །བཅེ་བ་ཁོ་ནའི་དབང་ཕྱག་ཁྱོད་ཕྱག་འཆོལ། །མཐར་ཐུག་
གནས་ལུགས་ཇི་བཞིན་གཟིགས་པའི་ཆོ། །སྤྱོད་ཆོགས་ཆོས་ཀྱན་སྐྱེ་འགགས་འཕེལ་
འགྲིབ་སོགས། །སྒྲོས་ཀྱན་ཉིང་ཞི་སྒྲོས་བྲལ་རོ་གཅིག་གི། །རང་བཞིན་ཉིང་ལས་གཡོ་
མེད་ལ་ཕྱག་འཆོལ། །ཡིད་བཞིན་ནོར་དང་དབག་བསམ་ལྡོན་པ་ལྟར། །རྣམ་རྟོག་
འབད་རྩེ་མེད་བཞིན་སེམས་ཅན་གྱི། །རེ་བ་ཇི་བཞིན་སྒྲོང་བའི་མཛད་པ་ཀྱན། །ནམ་
མཁའ་ཇི་སྲིད་མཛད་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །དེ་ལྟར་མཁྱེན་བཅེ་མཛད་པའི་ཆ་ཤས་
ཀྱང་། །སྒྲོ་ཆེན་ཀྱན་གྱི་སྒྲོ་ལས་འདས་པའི་ཡུལ། །སྒྲོ་དམན་དད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་
ཅུང་ཟད་ཅམ། །སྒྲོ་ལ་ཤར་ནས་བསྟོད་པའི་བསོད་ནམས་མཐུས། །ཁྱོད་ཀྱི་བཅེ་བའི་
ཡུལ་གྱུར་བདག་སོགས་འགོ། །འགོ་བའི་མགོན་པོ་ཁྱོད་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། །ཞིང་
མཆོག་གྲེ་བར་ཁྱོད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །དུ་མའི་འགོ་བ་འདྲེན་ལ་ཁྱོད་ལྟར་ཤོག། །གསལ་
ལྟར་རྒྱ་ཆེ་ཟབ་པའི་ཤེས་རབ་དང་། །འཆད་རྩོད་རྩོམ་དང་བདེན་གཉིས་གནས་ཚུལ་
ཀྱན། །མ་འདྲེས་འབྲེད་པའི་སྒྲོ་གྲོས་ལེགས་གཏམས་པའི། །སྤྱིང་རྗེའི་བྱམ་བཟང་
སྤྱིང་ལ་འཆང་བར་ཤོག། །བདག་ནི་མཐོང་ཐོས་བླ་དང་རེག་པ་ཀྱན། །མགོན་པོ་ཁྱོད་
མཐོང་བླ་དང་རེག་པ་ལྟར། །རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་མངོན་མཐོངས་ལེགས་གྱི། །ལེགས་
ཆོགས་འབད་མེད་འགྲུབ་པའི་མཐུ་ལྷན་ཤོག། །གང་ཆེ་བལྟ་བར་འདོད་པའམ། །ཅུང་

ཟད་འབྱི་བར་འདོད་ན་ཡང་། །མགོན་པོ་འཇམ་དབྱངས་ཁྱོད་ཉིད་ནི། །གོགས་མེད་
བར་ཡང་མཇམ་བར་ཤོག །སྟོགས་བཅུ་ནམ་མཁའ་མཐས་གཏུགས་པའི། །སེམས་
ཅན་ཀུན་དོན་སྦྱུབ་པའི་ཕྱིར། །རི་ལྷོ་འཇམ་དབྱངས་སྟོད་མཛད་པ། །བདག་གི་སྟོད་
པའང་དེ་འདྲར་ཤོག །རི་སྟོད་ནམ་མཁའ་གནས་པ་དང་། །འགྲོ་བ་རི་སྟོད་གནས་གྱུར་
པ། །དེ་སྟོད་བདག་ནི་གནས་གྱུར་ནས། །འགྲོ་བའི་སྦྱག་བསྐུལ་སེམས་བར་ཤོག །

ཅེས་འཇམ་དབྱངས་དཀར་པོ་ཐུབ་པ་སྟོད་པ་ལ་ཕོན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །སྦྱག་པའི་ལྷ་
འདི་ལ་མཆོག་ཏུ་མི་ཐུད་པའི་དད་པ་ཅན་གྱང་དགའ་བཞི་ནས་ཀྱིས་བསྐུལ་བ་ལྟར་རི་ཁྱོད་
པ་ངག་དབང་བྱམས་པས་སྒོ་ལ་གང་ཤར་ཐོལ་བྱང་དུ་སྦྱས་པ་འདིས་ཀྱང་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་
སྟོང་གི་སྦྱན་པ་སངས་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་བསྐྱེད་ཀྱིས་པར་གྱུར་ཅིག །མདྲ་ལོ། །

༥ ཨོ་སྦྱེ། གང་གི་སྦྱགས་སྟོབས་ཡངས་པའི་བྲ་གཅིག་ན། །མཐའ་ཡས་
རྒྱལ་བའི་སྦྱགས་སྟོབས་ངལ་བའོ་བ། །འཕགས་མཆོག་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཆོ་མི་ཡི་
ཐོལ། །བསྟན་དང་འགྲོ་བའི་མགོན་པོར་གསོལ་བ་འདེབས། །མཁའ་བཙུན་པའི་རང་བཞིན་
རིན་ཆེན་གཟི་འབར་ཞིང་། །ལུང་རྟོགས་བར་རིམ་མངོན་མཐོ་རི་དབང་འཕྱུང། །སྐལ་
ལྷན་མཐོ་རིས་འགྲོ་བའི་ཉེར་འཛིན་གཞིར། །སྦྱབ་བསྟན་གྱིང་བཞིའི་དབུས་ན་ཉག་
བཟན་ཤོག །འཆད་ཚད་ཚུལ་པའི་དབྱར་རྩ་མཐོན་པོ་ཡིས། །མཁས་མང་མདོངས་
ལྷན་ཆོགས་རྣམས་དགའ་བསྐྱེད་ཅིང་། །བྱམས་པའི་ཆུན་ལྷན་སྟོང་རྩེའི་བརྒྱལ་ཁྱགས་
ལས། །ཕན་བདེའི་ཆར་ཆེན་རྒྱན་དུ་དབབ་ཏུ་གསོལ། །

༥ མི་འགྱུར་སྦྱིབ་བྲལ་བདེ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ། །གསང་གསུམ་ཡོན་ཏན་དར་

བབས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས། །ཐུགས་རྗེ་བསྐྱེད་སྤྱོད་རྒྱས་སྦྲུང་དང་། །དབྱེར་མེད་
དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཆོལ། །སྟོན་དང་སྤྱད་མཛད་རིག་ལྡན་འཁོར་ལོའི་
ལྷ། །བཀའ་སྤྱད་རྫོཾ་ལྟགས་ཀྱི་རུས་མ་སྤྱི་ཡིས། །བཀའ་འཛིན་གསུམ་ལྡན་རྫོཾ་
འཛིན་པ་དེའི། །ཐུགས་བསྐྱེད་བཞེད་པ་ཡིད་བཞིན་འབྲུབ་པར་མཛོད། །མགོན་
དེའི་སྤྱལ་སྤྱོད་བསྐྱེད་གཉེན་གཅིག་ལུས། །བསྤྱས་རྒྱུད་རྒྱས་འབྲེལ་འདབ་བརྒྱ་བཞད་
པ་དང་། །ཕན་བདེའི་སྤྱད་ཅིས་ས་གསུམ་སྤྱོད་དབྱེད་ཆོགས། །སྤྱར་དུ་ཆོས་པའི་
དགའ་སྟོན་རྒྱས་པར་མཛོད། །ངས་རྒྱལ་འབྱོར་མ་རྒྱལ་ས་ཞབས་རྩལ་ལ། །སྤྱི་བོས་
འདུད་དེ་བྱི་ནང་ལམ་ཀྱི་གེགས། །མཐའ་དག་འཕྱར་མེད་བདེ་བས་བྱངས་སྤྱངས་
ནས། །འབྲས་བུའི་སྟོང་གཟུགས་སྤྱར་དུ་ཐོབ་པར་མཛོད། །འཛིགས་ཤིང་འབར་བའི་
བཀའ་སྤྱད་རྫོཾ་ལྟགས། །མ་གཤེལ་རྗེ་བཙུན་སྦྲུང་མའི་སྤྱིའི་ཡང་སྤྱིད། །བལྟམས་
དང་ངོས་འཛིན་ཐོས་བསམ་བཤད་སྤྱབ་ཀྱི། །འགལ་སྟེན་བར་གཅོད་ཐམས་ཅད་ཞི་
བར་མཛོད། །སྤྱབ་སྤྱེ་ཀླ་ལ་བ་ཡི་སྤྱོད་ཆལ་འདིར། །འཆལ་པ་དམ་ཉམས་འདྲེས་ཁྲིར་
མི་གནས་ཤིང་། །གསུམ་ལྡན་ཡན་ལག་དུག་གིས་རྒྱུད་སྤྱག་པའི། །རིག་འཛིན་དང་
པའི་བྱ་ཡིས་གང་བར་མཛོད། །བྱི་ནང་གཞན་གསུམ་སྤྱར་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན། །རྒྱ་ཉིའི་
རྒྱ་བ་སྤྱོད་གཅན་ལམ་ཞུགས་ཏེ། །ཉི་མེ་ཆིག་སྟོང་བདེ་བའི་བདུད་ཅིའི་རོས། །འགྲོ་ཀུན་
སྤྱར་དུ་སྤྱོད་པའི་དགེ་ལེགས་སྟོལ། །

ཞེས་པ་འདི་ནི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཛིག་ཉེན་འདི་ན་ཉི་མ་ལྟར་
གསལ་བར་མཛད་པ་རྫོཾ་འཆང་ཡོན་ཏན་དར་རྒྱས་དཔལ་བཟང་པོའི་ཡང་སྤྱིད་སྤྱར་

འབྱོན་གྱི་འཕྲིན་བཅོལ་དུ་གང་དེའི་ཞབས་རུལ་ལ་སྤྱི་ཐོས་རེག་པ་ངག་དབང་བྱམས་པས་
ཐིམ་ཏེ་བསྐྱལ་བ་པོ་ནི་རྗེ་དེ་ཉིད་གྱིས་གསོལ་དཔོན་ནོ། །མཛཱལ། ॥

༺སྐྱབས་གནས་བསྐྱེད་དགོན་མཆོག་རིན་ཆེན་གསུམ། །བདག་སོགས་མཁའ་
མཉམ་འགྲོལ་བཅེ་བས་དགོངས། །ཤིན་ཏུ་དབག་དཀའ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོལ། །དད་
པ་རྒྱ་མཆོས་ཉག་ཏུ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །མཐའ་མེད་འགྲོ་བའི་མགོན་གྱུར་བྱིད་རྣམས་
ལ། །མཐའ་ཡས་སྤྱིད་ཞིའི་མཆོད་པ་མ་ལུས་འབུལ། །དུག་གསུམ་དབང་གིས་སྒོ་
གསུམ་ཉེས་པའི་ཆོགས། །རྗེ་སྙེད་བགྱིས་པ་རིང་ནས་སོ་སོར་བཤགས། །རང་
གཞན་རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་ཆོགས་རྣམས་ལ། །པན་ཡོན་བྲན་པའི་བསམ་པས་རྗེས་
ཡི་རང་། །དམན་འབྲིང་མཆོག་གི་དབང་པོའི་རིམ་པ་ལྟར། །ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་
བྱིར་བརྟན་པར་བཞུགས་གསོལ་འདེབས། །དུས་གསུམ་བསགས་པའི་དགེ་ཆོགས་
མ་ལུས་པ། །རང་དོན་མ་ཆགས་སྒོ་ཡིས་འགྲོལ་བསྒྲོ། །བདག་སོགས་འགྲོ་ཀུན་དང་
ནས་བྱང་ཆེན་བར། །མི་ཁོམ་གནས་སུ་ནམ་ཡང་མི་སྤྱེ་ཞིང་། །དལ་འབྱོར་མི་དང་
དག་པའི་ཞིང་སྤྱོད་ནས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་ཉག་ཏུ་བསྐྱོམ་པར་ཤོག །སྤྱི་
བཅས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་ཞུགས་ཏེ། །ཉམ་ཐག་འགྲོ་ཀུན་སྤྱིང་ལྟར་གཅེས་འཛིན་
ཅིང་། །རྒྱབས་ཆེ་གངས་མང་དུས་རིང་ཀུན་བཟང་སྟོང་། །ནམ་མཁའ་གནས་པ་དེ་
སྤྱིད་སྟོང་པར་ཤོག །སྤྱིད་ཞིའི་མཐའ་སྤངས་དོན་གཉིས་མཐར་བྱིན་ནས། །མི་རྟོག་
བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི། །རེ་བ་སྐྱོང་ལ་ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱ་དང་། །བུམ་པ་
བཟང་པོ་ལྟ་བུར་བདག་གྱུར་ཅིག །སྤྱེ་བ་འདིར་ཡང་ཆེ་རིང་ནད་མེད་ཅིང་། །ཆོས་

ལྷན་རེ་བ་ཡིད་བཞིན་འགྱུར་པར་ཤོག ། ཁྱད་པར་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་འཕགས་པའི་
མཆོན། ། ཞབས་པད་བསྐལ་བ་རྒྱ་མཚོར་བརྟན་གྱུར་ཅིག ། བསྟན་དང་འགྲོ་ལ་མན་
པའི་བཞེད་དོན་རྣམས། ། བཞེད་པ་ཅམ་གྱིས་སྟུན་གྱིས་འགྱུར་པར་ཤོག ། ཆོས་སྲིད་
མངའ་ཐང་འབྱོར་པས་འཛིན་མའི་ཁྱོན། ། ཀུན་ལ་དབང་བསྐྱུར་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་
གྱུར་ཅིག ། གང་གིས་བདག་ཏུ་མཛད་པའི་མངའ་འབངས་རྣམས། ། སྤག་དོག་འགྲན་
སེམས་ཚྩད་པ་མེད་པར་ཤོག ། དད་དང་ངེས་འབྱུང་སྙིང་རྩེས་ཡིད་བསྐྱོད་ནས། ། དགོ་
བཅུའི་ལམ་ལ་ངང་གིས་འཇུག་གྱུར་ཅིག ། འཆད་ཚྩད་ཚོམ་དང་ཐོས་བསམ་སྒོམ་
གསུམ་གྱི། ། མཛད་བཟང་ནམ་མཁའ་འོར་བུའི་གཟེ་འོད་གྱིས། ། ཐུབ་བསྟན་གླིང་བཞི་
ཀུན་ནས་གསལ་བྱས་ཏེ། ། བཀྲ་ཤིས་དགོ་ལེགས་པད་ཆལ་རྒྱས་པར་ཤོག །

འདོད་དོན་སྟོན་ལམ་བྱ་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཞེས་སྐྱབས་མགོན་དམ་པ་དེ་ཉིད་
གྱི་ཡུམ་རིན་ཆེན་དག་དབང་ཆོས་འཆོས་བསྐྱུལ་བ་ལྟར་དག་དབང་བྱམས་པས་ལྟ་ས་སྟུན་
གོང་གི་ཡང་ཐོག་ཏུ་བྲིས་པ་དགོ་ལེགས་འཕེལ། ། མཛུལ། །

༥ ཞབས་བརྟན་གསོལ་འདེབས་ལྟ་ཡི་བྱང་སྤྱོད་
གི་བདེན་ཆེག་བརྒྱགས་སོ། །

སྟེལ་མར་བསྟོད་པ་ལས། གང་ཞིག་ལ་ནི་ཉེས་པ་ཀུན། ། གཏན་ནས་ཡོང་ཡེ་
མི་མངའ་ཞིང་། ། གང་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གནས་གྱུར་
བ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་གཏན་

ནས་སྤངས་ཤིང་། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་
ལྡན་པ་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྡན་ཞེས་སྟེན་པའི་བ་དན་དཀར་པོ་ས་གསུམ་
ན་ཆེས་ཆེར་གཡོ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། མཛོད་ལས། རྣམ་གཟིགས་མར་མེ་རིན་ཆེན་
གཙུག་། གངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཐ་མར་བྱུང་། །དང་པོ་ཤུག་ཐུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་འདིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་
ཆེན་པོའི་བྱུང་དུ་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་བྱགས་བསྐྱེད། བར་དུ་ཤུག་ཐུབ་ཆེན་
ནས་བཟུང་འབྲེན་པ་ལུལ་འཁོར་སྐྱོང་གི་བར་སངས་རྒྱས་བདུན་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་མཆོད་
ནས་བསྐླལ་བ་གངས་མེད་དང་པོའི་ཆོགས་བསགས། སངས་རྒྱས་ལེགས་མཛད་
ནས་བཟུང་དབང་པོ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་བར་གྱི་བདུན་ཁྲི་བྱག་སྟོང་མཆོད་ནས་གངས་
མེད་གཉིས་པའི་ཆོགས་བསགས། སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་ནས་འོད་སྤངས་གྱི་
བར་བདུན་ཁྲི་བདུན་སྟོང་མཆོད་ནས་གངས་མེད་གསུམ་ཀའི་ཆོགས་རྩོགས་བར་
མཛད་དེ་དགའ་ལྡན་དུ་སྟེན་བྱ་དམ་པ་ཏོག་དཀར་པོར་སྐྱེ་བ་བཞེས་ནས། ཚོད་ལྡན་
ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་དུས་སུ་ཞིང་འདིའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་འདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ། བྱགས་
རྩེ་ཆེན་པོས་བསྐླལ་ནས། གཟིགས་པ་ལྔ་ལ་གཟིགས་ཤིང་། དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་
ནས་སྐྱེ་འཕྱུལ་ལྟ་མོའི་ལྷམས་སུ་འཇུག་པ་སོགས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་བསྟན་ནས་
ཀུན་ཤེས་ཀོ་ཕྱ་དེ་རྒྱ་ཡ་ནས་བཟུང་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་རབ་བཟང་ལ་བྱག་གི་བར་དངོས་གྱི་
གདུལ་བྱ་རྣམས་བཏུལ་ནས་གསེར་འོད་དམ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཐུང་ན་ཡོངས་
མི་འདལ། །ཆོས་ཀྱང་རྒྱབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སླིན་བུའི་

བྱིས། །ཡོངས་སུ་ཐུ་བཞུ་འདའ་བ་སྟོན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེས་དོན་དུ་ས་ལ་
གནས་པའི་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་དབང་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤང་ངོར་སངས་རྒྱས་ཐུ་
བཞུ་ལས་འདའ་བ་དང་། བསྟན་པ་བྱུང་བ་མེད་ཀྱང་། གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་
ཀྱི་སྤང་ངོར་དང་བསྟན་ནས། རྩ་མཆོག་གོང་དུ་ཐུ་བཞུ་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་བསྟན་
ཏེ་བསྟན་པ་ལོ་ལྷ་སྟོང་དུ་གནས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལས། འོད་སྤང་ཆེན་པོ་
སོགས་བསྟན་པའི་གཏད་རབས་བདུན་གྱིས་འཛིག་ཏེན་ན་བསྟན་པའི་སྟོན་མེ་བཟུང་
ཞིང་། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ནས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྤྱི་
སྤྱོད་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གཉིས་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པས་རྒྱལ་བའི་
བསྟན་པ་ལ་མ་རྟོགས་པ་དང་། འོག་པར་རྟོག་པའི་འི་མ་རྣམས་བསལ་ཏེ། རྒྱ་གར་
འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་མདོ་སྤགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་ཀྱང་།
ཐོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མ་དར་བས་སུན་གླིང་ལྟ་
བུར་གྱུར་པའི་ཆོ། བཀའ་གདམས་སྒྲེགས་བམ་ལས། སྤྱི་པོ་ཏ་ལ་ཡི་རི་པོ་ན། །སྤྱན་
རས་གཟིགས་དབང་ར་བཞུགས་ཆོ། །སྤྱི་བ་པ་རྣམ་སེལ་དེར་བྱོན་ཏེ། །མགོན་པོ་ཐོད་
ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱོན། །ཐོད་རྗེ་གཉའ་ཁྲི་བཅན་པོ་མཛོད། །འགྲོ་བའི་དོན་དུ་དེས་འགྱུར་
གསུངས། །ར་ནི་བདེ་གཤེགས་ཆོས་སྤྱི་ལ། །འགྲོ་འོང་ཐ་དད་མི་མངའ་མོད། །ཐོད་
རྗེ་གཉའ་ཁྲི་བཅན་པོར་གྲགས། །སྤང་ངོར་ཐ་དད་དུ་མ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་རང་གི་འདུལ་ཞིང་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྗོངས་
འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ་འགྲོ་བ་རྣམས་མཛོད་

མཐོང་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་བཟང་པོ་ལ་འགོད་པར་བཞེད་ནས། རྒྱལ་པོ་གཉའ་ཁི་
བཅན་པོ་ནས་བཟུང་སྟེ་རྒྱལ་རབས་དུ་མའི་བར་དུ་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱིགས་ནས་ལྷ་མོ་
མོ་རིའི་རིང་ལ་བསྟན་པའི་དབུ་བརྟེས། སྲོང་བཅན་སྐམ་པའི་རིང་ལ་སྲོལ་བཏོད། ཁི་
སྲོང་ལྷེ་འུ་བཅན་གྱི་རིང་ལ་མཁན་པོ་བོ་རྟེ་སཏྲ་དང་། སྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པརྒྱ་སམ་ལྷ་
མ་སོགས་མཁས་བྱུང་བྱངས་ལས་འདས་པ་སྦྱུན་བྲངས་ནས། ལྷ་འབྲེ་གདུག་པ་ཅན་
དམ་ལ་བཏགས་པ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་དང་རྟེན་གསུམ་བཞེངས་པ་དགེ་འདུན་གྱི་
སྟེ་འཇུགས་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ལས།
བར་སྐབས་ཕིག་ན་རྒྱལ་པོ་སྤང་དར་མས་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་མ་ལུས་པ་བསྐྱབས་
ནས་རྒྱལ་ཁིམས་དང་ཆོས་ཁིམས་གཉིས་ཀ་ཞིག་སྟེ་བོད་ཡུལ་ཐུན་སྤིང་ལྟ་བུར་བྱུང་
པ་ལས། སྤར་ཡང་བཀའ་གདམས་སྟེགས་བམ་ལས། བོད་དུར་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་
མགོན་པོ་འདི། ཁི་ཁོ་བའི་སྐས་ཀྱི་བྱ་བོ་ཡིན། །སྤགས་མ་བསྐྱིབས་ཐམས་ཅད་སལ་
ལེ་ཡང་། །སྤགས་སྐས་པའི་ཚུལ་དུ་འགོ་དོན་སྟོད། །རྩེ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་
བསྟན་པའི། །ཡུལ་བྱང་ཕྱོགས་ཁ་བ་ཅན་སྟོངས་དེ། །དབྱིབས་པརྒྱ་སྟོང་ལྷན་ཁ་བྱེ་
བ། །གདན་དེ་ལ་ཕྱོགས་བཅའི་རྒྱལ་བ་བཞུགས། །སྐས་སྤགས་རྩེ་ཆེན་པོས་བྱིན་
གྱིས་ཆོབས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤགས་རྩེ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བ་འབྲོམ་གྱིས་ཐབས་
མཁས་པ་སྟེ་ཆོགས་པས་དབལ་ལྷ་གཅིག་དྲི་པི་ཀ་ར་བོད་དུ་སྦྱུན་བྲངས་ཏེ་བསྟན་
པ་རིན་པོ་ཆེ་བཤད་པ་དང་། སྦྱབ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་མེས་ཆེར་གསལ་བར་མཛད་
པས་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་ལས་ཀྱང་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་ཆེ་བ་ཅམ་དུ་བྱུང་། དུས་

གྱི་དབང་གིས་འགྲིབ་པ་ལ་ཉེ་བའི་ཆེ། སྒྲ་མ་ངེ་མ་མེད་པའི་ཞལ་ནས། སྤྱལ་པ་གཅིག་
ནི་རྒྱ་གར་གནས་ཆེན་འགྲིམ། །སྤྱལ་པ་གཅིག་ནི་མདོ་ཁམས་སྤྲད་དུ་འགྲོ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། ཨ་ཏི་ཤ་ཉིད་མདོ་སྤྲད་ཅོང་ཁའི་ཡུལ་དུ་སྤྱུ་སྤྱེ་བ་བཞེས་ནས་གངས་
ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་ལེབས་ནས་མཁས་པའི་དབང་པོ་དུ་མའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་
ཐུབ་བསྟན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གནད་འཕགས་ཡུལ་བཤ་བྱབ་ནམས་གྱི་དགོངས་
པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཐུགས་སུ་ཚུད་ནས་མདོ་སྤྲགས་གྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་མའི་
ཁྱོན་ཐམས་ཅད་ཁྲབ་པར་དར་རྒྱས་མཛད་དེ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས། རིགས་གྱི་
བྱ་ཁྱིད་སངས་རྒྱས་འཛིན་ཏེན་དུ་ཁྱོན་པ་འབྲ་བ་ཞིག་འབྲུང་བར་ཤེས་པར་གྱིས།
ཞེས་དང་། དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་ཞལ་ནས། རིགས་གྱི་བྱ་ཁྱིད་རྒྱལ་པོ་སྒྲ་བ་བཟང་
པོ་དང་འབྲ་བར་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར། མདོ་སྤྲགས་གྱི་བསྟན་
པ་ཐམས་ཅད་སྟན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་བྱ་བཞེར་ལམ་གྱིས་ཉམས་ལེན་དུ་འབྱེད་ཤེས་
པ། དཔལ་མཉམ་མེད་རི་བོ་དགའ་ལྗན་པ་ཞེས་སྟན་པའི་གྲགས་པ་སྤྱོགས་མཐར་
ཁྲབ་པར་མཛད་པའི་སྒོལ་འཛིན་ཆེན་པོ་མང་དུ་བྱུང་ནའང་། འགྲན་སྒྲ་མེད་པ་
སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་བྱུབ་པ་དཔལ་བཟང་པོ་ནི་རྗེ་རང་ཉིད་
དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཀུན་ལ་གྲགས་ཤིང་བྱུབ་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་ཞལ་ནས་
ཀྱང་། དུས་དེར་ནས་བྱང་ཆུབ་སྡིང་པོའི་བར། །རྗེ་ཡབ་སྲས་ཁྱིད་ནམས་མ་གཏོགས་
པ། །སྤྱབས་རེ་ས་གཞན་དུ་མི་འཆོལ་བས། །ཐུགས་བཅེ་བའི་སྤྱགས་ཀྱས་བྱང་དུ་
གསོལ། །འོན་ཏེ་བཞིན་འཁྲུང་བར་མ་རུས་ཀྱང་། །སེམས་ཆགས་སྤང་དབང་དུ་མ་

སོང་བར། །མགོན་ཁྱིད་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན་པ་ལ། །དུས་ནམ་ཡང་བཙོན་པ་བགྱིད་
པར་སློན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙཱ་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་
ཡང་སྲིད་ཐམས་ཅད་དུ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་མཛད་པའི་སློན་ལམ་རིམ་ལྔ་བ་བཞིན་
དུ་བྱུང་སྟེ། རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོན་པ་བཟུང་། ད་ལྟ་ནམ་འཕེན་ལྷ་མིའི་འཕེན་
མཆོག་ཉིད་ཀྱི་བར་ནམ་ཐར་གཙང་མ། འཆལ་བ་དང་། དམ་ཉམས་དང་། འཕྲེས་
ཁྱིམ་ཀྱི་བསྟན་པ་ཞགས་པ་གསུམ་ལྟན་རྟོ་རྟེ་འཛིན་པ་དགེ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་གྱིས་འགྲོ་
བ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་བཞུགས་པ་དེ་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་
ན་ལྷ་མིའི་འཕེན་པ་མཆོག་ཉིད་དག་པའི་ཞིང་དུ་ཐག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་མི་བཞུགས་
པར་མ་དག་པའི་ཞིང་དུ་བསམས་བཞིན་ཐེབས་པའི་དགོས་པ་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་པན་
(དང་)བདེ་བ་ལ་འགོད་པར་བཞེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། ད་ལམ་རྒྱལ་བ་གྲུན་གྱི་ཡལ་
གཅིག་འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་བདག་པོ་ཆེན་པོས་བཀྲུར་སྟེ་ཆེ་འདོན་སྟོ་ཡིས་ཡུལ་
ལས་འདས་པ་དང་བཅས་གངས་ཅན་བསྟན་པའི་བདག་པོར་མངའ་གསོལ་བ་བཞིན།
བསྟན་པའི་སྦྱིན་བདག་ཆེན་པོ་ཆོས་རྒྱལ་སྟོང་བཙན་སྐྱམ་པོ་དང་ཁྱད་པར་མེད་
པ་མིའི་དབང་པོ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་མཆོད་ཡོན་རྣམ་པ་གཉིས་བསྟན་པ་
དང་འགྲོ་བ་ལ་པན་པའི་དགོངས་པ་རྩེ་གཅིག་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྦྱི་
དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙཱ་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་བསྟན་པ་
འདི་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱིན་བྲལ་གྱི་ཉི་མ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་
ཅིང་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་ལྟན་

གྲིས་གྲུབ་པ་བདེ་བ་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་མཛད་ནས་གནས་བསྐྱོས་
གོང་མའི་བཞེད་པ་སྐོང་བ་དང་། དེའི་ཆེད་དུ་སྤྱིང་རྩེ་དང་སྤོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་
བསམས་བཞེན་བཟུང་བའི་སྤྲུལ་སྤྱུ་རགས་པ་འདི་ཉིད་བསྐྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་བར་དུ་
བརྟན་པར་བཞུགས་ནས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྒྲན་མེད་པ་བསྐྱོར་
བར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་བདག་སོགས་བཏོས་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཅེ་གཅིག་
ཏུ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལགས་ན། གསོལ་འདེབས་དོན་དང་ལྡན་པའི་ཞལ་བཞེས་
བཟང་པོ་བཀའ་ངོན་གྱིས་བསྐྱུང་དུ་གསོལ།

ཞེས་པ་འདི་ནི་ཁ་ཆེ་པ་ཏ་ཆེན་ལྷ་ཀྱ་ལྷའི་གདན་ས་འཛིན་པ་སེར་གྲེས་སྟོབ་དཔོན་སྟོ་
བཟང་ཆོས་འཕེལ་བཟང་པོའི་གསུང་གིས་བསྐྱལ་ནས་གངས་ཅན་གྱི་མགོན་པོ་ལ་མི་བྱེད་
པའི་དད་པ་དང་བཅས་སྟོམས་ལས་པ་ངག་དབང་བྱམས་པས་སུར་བུ་ལྷོག་ཏུ་བྲིས་པ་དག་
ལེགས་འཕེལ། ॥

༥ རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཞབས་བརྟན་འབུལ་རྒྱའི། སྟོན་
འབྲུག་ལས། འགྲོ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་སྤོན་གཅིག་ལ། །བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་
བའི་གནས། །བརྟན་པ་རྟེན་དང་བཀུར་སྟེ་དང་། །བཅས་ཏེ་ཡུན་རིང་གནས་སྤར་
ཅིག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱལ་སེལ་བའི་སྤོན་དང་། བན་
བདེ་ལེགས་ཆོགས་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་
འཛིག་རྟེན་ན་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱ་བའི་བྱིར། འཕགས་པ་འཛིག་རྟེན་དབང་སྤྱུག་
གིས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་སྤྲུལ་བས་

འགྲོ་བ་རྣམས་པན་བདེ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པ་ལས་ཐོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་
འདིར་ཡང་མི་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཉིད་ཁྲི་བཅན་པོ། སྤོང་བཅན་སྤུལ་པོ། ཁྲི་སྤོང་
ལྷུ་བཅན་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་དབུ་བརྟེན་སྤོལ་བཏོད། དར་ཞིང་རྒྱས་པར་
མཛད་ཅིང་། བསྟན་པ་བྱི་དར་ལ་ལྷ་སྤྲུལ་གྱི་རྒྱུ་ལོད་དང་། འཁོམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
སོགས་ཀྱིས་མདོ་སྤགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་
དེ། དེ་ཉིད་རྒྱབ་པ་ལ་མཛོན་དུ་སྤྱོད་པ་འདི་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་མའི་རྣམ་པར་རོལ་པ་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་མདོ་སྤགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བསྟན་པའི་
སྤྱིང་པོ་གསལ་བར་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བཀའ་བབས་པ་བཤ་ཆེན་དགེ་འདུན་
གྲུབ་པ་སོགས་དུར་སྤྲིག་འཆང་བ་བདུན་ཟམ་མ་ཆད་པར་བྱོན་ནས་བསྟན་པ་རིན་
པོ་ཆེ་འཛིན་སྤྱོད་སྤུལ་གསུམ་བྱེད་པ་བཀའ་གདམས་སྤྱོད་པ་བཤ་ཆེན་གྱི་ལུང་གིས་ཟེན་
པ་ལྟར་རྣམ་འབྲེན་མཆུངས་པ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ཀྱི་
འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་བཅེ་བ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་གིས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ཀྱི་མཛད་པ་
ཅི་མཛད་ཐམས་ཅད་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་མ་གྱུར་པ་ཅུང་ཟད་ཅམ་
ཡང་མེད་ལ། བྱེད་པར་དུ་ད་ལས་སྤོན་ལས་དང་ཐུགས་བསྐྱེད་བཟང་པོའི་མཐུས།
འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་ཆེན་པོས་བསྟན་པའི་ཡོངས་ལ་དགོངས་པའི་གྲུས་མཆོད་
བསམ་ཀྱིས་མི་བྲུབ་པས་གངས་ཅན་རྫོང་རྗེ་གདན་གྱི་སྤོལ་སྤྱན་བྱངས་པ་དོན་
དང་ལྷན་པར་མཛད་པའི་བྱིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ལས་འདའ་བ་དང་བཞེས་པ་
སོགས་མི་མངའ་ཡང་། བདག་ཅག་ཐ་མལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱང་རོར་གཟུགས་སྤྱོད་པས་

པའི་སྣང་བ་བསྟན་པ་འདི་ཉིད་བགེས་པ་དང་། བསྟན་པའི་ཚུལ་ཙམ་ཡང་མི་སྟོན་པར་
བསྐྱལ་བ་ལུ་མེད་པའི་བར་དུ་མི་འཛིགས་མེད་གཏི་ཁྲི་ལ་བརྟན་པར་བཞུགས་ནས་
ཐུབ་བསྟན་སྤྱི་དང་བྱད་པར་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ཡུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་
པ་སྟོགས་མཐར་རྒྱས་པར་མཛད་དེ་མཐའ་དབུས་ཀྱི་སྤྱི་འགྲོ་ཐམས་ཅད་པན་བདེ་སྒྲ་
ན་མེད་པའི་དགའ་སྟོན་ཟད་མི་ཤེས་པ་ལ་འགོད་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་ཁྲིམས་
ལྟན་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོ་ཡོན་མཛོད་བསྟོས་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདུན་པ་ཅེ་གཅིག་
དུ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལགས་ན་ངི་ལྷར་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་དོན་བཞིན་རེ་བ་
འབྲས་ལྟན་དུ་སྟོན་པའི་ཞལ་བཞེས་བཟང་པོ་བཀའ་ཤིན་གྱིས་བསྐྱེད་དགོས་ཞེས་ཞུ་
བ་ལགས།། །།

༥ མིའི་དབང་ལྷག་ཆེན་པོའི་ཞབས་བརྟན། སྤྱོད་འཇུག་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆོས་
བཞིན་སྤྱོད་པ་དང་། །འཛིག་ཉེད་དག་ཀྱང་དར་བར་ཤོག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར།
འཛིག་ཉེད་ཀྱི་ཁམས་སུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་བདེ་སྤྱོད་འབྱུང་བ་ནི་བསྟན་པ་བསྟན་
འཛིན་དང་བཅས་པ་ལ་གྲུས་མཛོད་ལྷུང་ལེན་ཅིང་འབངས་རྣམས་སུ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་
པའི་ཆོས་ལྟན་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྤྱི་ཁམས་བཟང་ལ་བཀའ་ཁྲིམས་བཅན་པོས་ངན་པ་
རྣམས་ཆར་གཅོད་ཅིང་བཟང་པོ་རྣམས་སྟོབ་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་ལ་རག་ལས་
པ་ལས། ཐུགས་སྐྱམ། བཀའ་བཅན། ཁྲིམས་བྱང་པོར་སྟོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
བཀའ་ཤིན་མཆོངས་པ་མེད་པ་ཉིད་སྟོན་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་སྟོན་ལམ་བཟང་པོའི་
མཐུས་ཅོད་དུས་ཏ་ཅང་སྟེགས་པའི་འགྲོ་བ་བྱེད་སྤྱོད་ངན་པ་སངས་རྒྱས་བྱང་

སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གདུལ་དཀའ་བ་རྣམས་འདུལ་བའི་ཕྱིར། ཆོས་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་
པོའི་སྐུར་བཞེངས་ནས་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིར། བསྟན་བ་མང་ནས་འཛིག་ཅིང་
སེམས་ཅན་གྱི་བདེ་སྤྱིད་ཅ་བ་ནས་བྱངས་འབྱེན་པའི་མ་བྱངས་བ་རྣམས་ཆར་
བཅད་དེ་ཐུབ་བསྟན་རིས་སྤུ་མ་ཆད་པ་སྤྱི་དང་། བྱད་པར་བྱ་ཡང་ཞུ་སེར་ཅོད་པན་
འཛིན་པའི་བསྟན་བ་བསྟན་འཛིན་དགེ་འདུན་གྱི་སྤེ་དང་བཅས་པ་ལ་གྲུས་མཆོད།
གཙུག་ལག་ཁང་དང་། ཉེན་གསུམ་བཞེངས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གི་མཆོད་པ་
སོགས་སྟོན་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་མཛད་པ་དང་། ཡང་སྒོས་
བྱད་པར་ཅན་བྱ་སྤྱིང་རྩེ་པད་དཀར་དང་། བཀའ་གདམས་སྒྲིགས་བཅ་ལས་ལུང་
བསྟན་པའི་སྤྱན་རས་གཟིགས་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ་བསྐྱལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་སྟོང་
དང་བཅས་པའི་ཞིང་ཁམས་རྩ་སྤྱིང་དཔལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་ཉིད་ལ་ཞིག་
གསོས། དགེ་འདུན་གྱི་སྤེ་ལ་བསྟོན་བཀྱར། འབངས་རྣམས་ལ་བྱམས་སྦྱོང་གཞན་
ལས་ལྷག་པར་མཛད་པའི་བཀའ་བྲིན་ལ་འཁོར་མཐའ་མ་མཆིས་ཤིང་། ད་དུང་ཀྱང་
འཛིག་ཉེན་ན་བསྟན་བ་གནས་མི་གནས་དང་འཐབ་ཅོད་འཁྲུག་སྤོང་མེད་ཅིང་བོད་
འབངས་ལ་བདེ་སྤྱིད་འབྱུང་མི་འབྱུང་ནི་ས་ཡི་བརྒྱ་བྱིན་ཉིད་ཞབས་པད་བརྟན་མི་
བརྟན་ཁོན་ལ་རག་ལས་འདུག་པས་སྤྱིང་རྩེ་དང་། ཐུགས་སྟོབས་ཀྱི་གོ་ཆ་སྤར་ལས་
ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་བ་བཞེས་ཏེ་ཕུགས་གཉིས་ཀྱིས་མཛོན་པར་མཐོ་བའི་དགའ་ལྡན་ཕྱོགས་
ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་པོ་བྱང་གི་མི་འཛིགས་སེང་གའི་ཁྲིར་སྤྱིད་པའི་
ཕྱི་མཐའ་ཇི་སྤྱིད་ཀྱི་བར་བྱ་རྩི་རྩི་ལྟ་བུར་བརྟན་པར་བཞུགས་ནས་འཛམ་གླིང་ཡངས་

པའི་སྐྱེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱིས་བདེ་བ་ཕྱན་སྲུང་ཆོགས་
པ་ལ་སྦྱོང་པའི་དགའ་སྟོན་སྦྲུལ་དུ་གསོལ། ཞེས་བདག་ཅག་ལྷ་སྡེ་མི་སྡེ་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་བཀའ་ངེན་བྲན་པའི་དད་གུས་ཅེ་གཅིག་པས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལགས་ན།
ངེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་འདོད་དོན་ལྷན་ཀྱིས་འབྲུབ་པའི་ཞལ་བཞེས་བཟང་
པོ་གཙང་དགོས་ཞེས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལགས།། །།

༥ གསོལ་འདེབས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་མ་བཞུགས་སོ། །

བསྟན་པའི་མངའ་བདག་སློབ་ཐབས་ཡེ་ཤེས་དཔལ། །དཔལ་ལྷན་དག་
ལེགས་རྒྱ་མཆོ་འགྲོ་བའི་མགོན། །མགོན་མེད་འགྲོ་ལ་རྗེས་བཅེ་བྱམས་པའི་
མཆོན། །མཆོན་ལྷན་སློབ་པ་གསུམ་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ། །སློབ་ཐབས་བསྟན་པའི་སྦྱིང་
པོ་བསྐྱབ་པ་གསུམ། །ངེ་བཞིན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་མངོན་དུ་མཛད། །བདེ་ལེགས་
ནམ་དཀར་མཛད་པས་འགྲོ་བའི་དོན། །དར་ཞིང་རྒྱས་མཛད་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །འཁོར་བའི་གནས་ལུགས་གཟིགས་པའི་སྦྱོལ་སྒྲིལ་ཀྱིས། །འཛིག་རྟེན་མ་ཐུན་
འཇུག་བྱ་བ་རིང་སྤངས་ཏེ། །བསྟན་དང་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །ཅེ་གཅིག་
སློམ་མཛད་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དཀར་ནག་ལས་འབྲས་སོ་སོར་ངེས་པ་
དང་། །ཆོས་ཀྱན་རྟོག་བཏགས་རྟེན་འབྱུང་ཙམ་དུ་གཟིགས། །རིམ་གཉིས་ཟབ་མའི་
ཉིང་འཛིན་གཡོ་མེད་བསྟོལ། །མ་ཙོར་ལམ་སྟོན་སློབ་པས་གསོལ་བ་འདེབས། །གངས་
མེད་རྒྱལ་བས་དངོས་སུ་མ་ཐུལ་བའི། །དཔྱ་ཚོད་གདུལ་དཀའི་བདག་སོགས་འགྲོ་

བའི་སྐྱབས། །དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོའི་སྲས་ཀྱི་བྱ་བོ་བྲིད། །ཞབས་པད་བསྐྱལ་བའི་
བར་དུ་བརྟན་པར་བཞུགས། །རྣམ་དག་ལས་གྱི་བག་ཆགས་མ་ཐེབས་ཤིང་། །འདི་
སྤང་ཅམ་ལ་ཞེན་པའི་འགྲོ་བ་ལ། །སྤྲོ་ཆོགས་ཐབས་མཁས་མཛད་པས་ཐར་པའི་
ལམ། །སྟོན་མཛད་བདག་སོགས་འདྲན་པ་ཞབས་བརྟན་ཤོག། །ཆེ་དཔག་མེད་དང་
ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོ་སོགས། །ཆེ་སྤྱན་ལྷ་ཡིས་འཆི་མེད་དངོས་བྱུང་སྟོལ། །མཐུ་
ལྷན་སྤང་མས་འགལ་རྒྱུན་བར་ཆད་སོལ། །རྣམ་འདྲན་མཆོག་འདིའི་སྤྱོད་ཆེ་བརྟན་
པར་མཛོད། །མགོན་ཁྲོད་སྤྱོད་ཆེ་བརྟན་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས། །འཛིག་རྟེན་སྤྱི་དང་
ཁྱད་པར་ཡུལ་ཕྱོགས་འདིར། །མི་འདོད་ཉིར་འཆེ་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་དང་། །ཆོས་སྤྱིད་
འབྱོར་བ་དབྱར་མཆོ་ལྟར་འཕེལ་ཤོག། །ཉིད་སྤྱོད་མཛོད་ཞིང་གསུང་དབྱངས་ཐོས་པ་
དང་། །ཁྲོད་ཀྱིས་ཐུགས་རྗེས་བསྐྱངས་པའི་འགྲོ་བ་ཀུན། །ནམ་ཡང་མི་ཁོམ་གནས་
སུ་མི་སྤྱེ་ཞིང་། །འཁོར་ལོ་བཞི་ལྷན་རྟེན་བཟང་ཐོབ་པར་ཤོག། །སྤྱིད་པར་འབྲམས་པའི་
ཆོ་རབས་ཀུན་ཏུ་ཡང་། །ཐེག་མཆོག་ཡོངས་འཛིན་དམ་པས་རྗེས་བཟུང་སྟེ། །བཀའ་
བཞིན་རྒྱལ་སྲས་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པའི་མཐུས། །དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་བདེ་གཤེགས་
གནས་ཐོབ་ཤོག། །བསྟན་འཛིན་སྤྱེས་བྱ་སྤྱོད་ཆེ་བརྟན་པ་དང་། །དགེ་འདུན་སྡེ་རྣམས་
བཤད་སྐྱབ་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱས། །བསྟན་པའི་སྤྱིན་བདག་མངའ་ཐང་རིགས་བརྒྱད་
འཕེལ། །བཀྲ་ཤིས་ཕྱོགས་མཐར་རྒྱས་པའི་དགེ་ལེགས་སྟོལ། །

ཅེས་ཆ་བ་སྤང་གི་ཞུ་རི་ཁྲོད་ཀྱི་སྤྲོ་མ་སྟོབ་ཐང་དར་རྒྱས་ཀྱི་ཞབས་བརྟན་གསོལ་
འདེབས་འདི་ལྷ་བྱ་ཞིག་དགོས་ཞེས་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲོ་མ་དགེ་སྤྱོད་ཡེ་ཤེས་དཔལ་ལྷན་གྱིས་

བསྐྱལ་བ་ལྟར་ངག་དབང་བྱམས་པས་ཕུར་བུ་ཚུག་རི་ཁྲོད་དུ་སྐོལ་བྱུང་དུ་བྲིས་པ་དགེ་
ལེགས་འཕེལ། །

༥ བཀ་ཆེན་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུ་སྤྱར་ཕེབས་ཀྱི་གསོལ་
འདེབས་བདེན་ཆེན་བཞུགས་སོ། །

སྤྱོད་སྤྱུ་བུ་ཅུའི་ཅུལ་རྫོགས་སྤྱོ་བཟང་མཁུན་བཅེ་དང་། །དབྱེར་མེད་ཡེ་ཤེས་སྤྱུ་
ཡི་སྤྱོས་གར་གྱིས། །མཐའ་ཡས་འགོ་བ་འདྲེན་ལ་སྤྱུ་བྱལ་བ། །འགོ་བའི་སྤྱུ་མ་ཅུང་
ཟད་བདག་ལ་དགོངས། །ཚོད་དུས་འགོ་བ་ཏ་ཅང་བྱེད་ངན་པས། །རྒྱལ་བ་སྤྱུས་
བཅས་བཏང་སྤྱོམས་མཛད་འོས་ཀྱང་། །མགོན་ཁྲོད་མ་རུངས་འགོ་བ་སྤྱུག་པར་
བཅེ། །ད་དུང་མགོན་པོ་ཁྲོད་གྱིས་རྫོགས་སྤྱུ་གཟུང་། །བདག་སོགས་མགོན་དང་
བྱལ་བའི་མོངས་པ་ནམས། །ཁྲོད་ལས་སྤྱུག་པའི་རེ་ས་གཞན་མེད་པས། །མོངས་
པའི་གཉེན་གཅིག་སྤྱུགས་རྫོགས་དཔུང་བསྐྱེད་ལ། །སྤྱུལ་པའི་སྤྱུ་ཡིས་སྤྱུར་དུ་དབྱུགས་
དབྱུང་མཛོད། །དམ་བ་ནམས་ནི་ཉམ་ཐག་འགོ་ལ་བཅེ། །ཉམ་ཐག་རྫོགས་འཇུག་འགོ་
བའི་ཕྱང་ན་ཐུན། །འཇུག་མེད་སྤྱུལ་སྤྱུ་སྤྱུ་བ་གསར་པས་སོལ། །བདེ་ལེགས་འོད་
དཀར་ས་གསུམ་ཁབ་པར་མཛོད། །སྤྱོ་བཟང་འོད་གསལ་སྤྱི་བ་མེད་མཁའ་དབྱིངས་
ལས། །འཇུག་མེད་སྤྱུལ་སྤྱུ་སྤྱི་བའི་མིག་འབར་བས། །ཐུབ་བསྟན་འདབ་བརྒྱ་
བཞད་དང་ཆབས་ཅིག་པར། །དགེ་ལེགས་ཡེ་ཤེས་སྤྱང་བ་འབར་བར་མཛོད། །ཁྲོད་
གྱི་སྤྱུགས་བསྐྱེད་མཆོག་གསུམ་བྱིན་རྒྱལ་མ་ཐུས། །དམ་མིན་དམ་བརྟུའི་བདུད་

རིགས་ཀུན་བཅོམ་ནས། །བཟ་ཤིས་དག་མཆན་ལྟན་པོར་བ་མཐོ་བས། །སྤྲུལ་སྤྲུ་
འཛིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་གསལ་བར་མཛོད། །འདོད་ཁམས་དབང་བསྐྱར་དམག་ཐོར་རྒྱལ་
མོ་དང་། །གཞོད་སློན་བེག་ཅེ་ལྷམ་སྤང་འཁོར་བཅས་ཀྱིས། །རི་ལྟར་སློན་པའི་ཆོས་
ལྷན་རེ་བ་ཀུན། །ལྷུང་དུ་འབྲུབ་པའི་འཕྲིན་ལས་མ་གཡེལ་ཞིག ། །

༥ ས་སྦྱང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡབ་ཕྲས་ཀྱི་ཞབས་བརྟན་
བདེན་ཆེག་བརྒྱགས་སོ། །

ན་མོ་མཆུ་ལྷི་ཡེ། གང་གི་མཆན་ཅམ་ཐོས་པའི་སྤྱེ་བོ་ལ། །འཆི་མེད་ཆེ་དང་ཡེ་
ཤེས་མཆོག་སྟོལ་བ། །ཆེ་དཔག་མེད་དང་རྩེ་བཅུན་སྟོ་བཟང་གྲགས། །དབྱེར་མེད་
ཞབས་ཀྱི་པརྫོར་ཕྲག་འཆལ་ལོ། །ལྷ་མེད་ཞིང་གི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱིས། །རྟག་
ཏུ་བཅེ་བའི་ཡུལ་གྲུང་ཅོད་དུས་འགོར། །རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་མ་ལུས་སྤྲུབ་མཛད་
བ། །ས་ཡི་ཆངས་བ་སྤྱིད་མཐར་ཞབས་བརྟན་ཤོག །དེ་ཡི་རིགས་འབྲུངས་ལྟ་སྤྲས་སྤྲུ་
མཆེད་ཀྱི། །ཉི་ཁྲིའི་བཟོད་པ་ཐུབ་བསྟན་ལྟ་ལམ་ངོས། །ཆད་མེད་འཁོར་བས་སྟིགས་
མའི་ལྷན་ཀུན་སངས། །ངས་ལེགས་བད་ཆལ་ཟེའུ་འབྲུ་ཞོད་པར་ཤོག །བསྟན་འགོ་
རིས་སྤྲུ་མ་ཆད་ཐམས་ཅད་ལ། །རྣམ་བཤ་ཀུན་ཏུ་པན་པའི་ཁུར་ཆེན་ཀྱིས། །ངལ་ཞིང་
སྦྱོར་མེད་པའི་སྤྱིང་སྟོབས་ཅན། །ས་སྦྱང་ཡབ་ཕྲས་བསྐྱལ་བརྒྱར་ཞབས་བརྟན་
ཤོག །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་མཆོ་ལས། །ལེགས་འབྲུངས་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ་ཡབ་ཕྲས་ཀྱི། །སྤྲུལ་སྤྲུན་པོ་རིགས་ལྷན་གསེར་རིའི་དབུས། །ལྷམ་མེ་ལྷན་ནེ་

མངོན་པར་འཕགས་གྱུར་ཅིག །སྟོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་གི། །ཕྱགས་
བཟང་གཉིས་ཀྱི་ཁྲིམས་སྲོང་བཀའ་བཅའ་ཞིང་། །ཕྱགས་སྐམ་སྙིང་ཐེའི་གཉེར་ཆེན་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ། །སྲོང་བཅའ་སྐམ་པོ་གཉིས་པ་ཞབས་བཏན་ཤོག །བསོད་ནམས་
ལུས་སྟོབས་རབ་རྒྱས་ས་སྤངས་སྟེང་། །མཁའ་རབ་མིག་སྟོང་ལྡན་པའི་འཁྲི་བྱིན་
གྱིས། །མཐའ་ཡི་གོལ་ངན་སྤྱིན་སྤྱེས་དཔུང་གི་ཆོགས། །མཐའ་དག་ས་འོག་གནས་
སྤྱ་བྱེར་གྱུར་ཅིག །སྟོ་བཟང་གྲགས་བཏན་མ་དོས་ཚུ་སྤྱང་ལས། །རབ་དཀར་དགེ་
ཆོགས་ཚུ་པོ་བཞི་ཡི་རྒྱན། །མཐའ་ཡས་འགྲོ་བའི་རྒྱ་མཆོར་རྟག་འབབ་པས། །འཛིག་
རྟེན་བདེ་ལེགས་སྤྱད་ཅེར་འཕྱར་བར་ཤོག །འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བཀའ་
སྤྱང་མཆོག །ཕྱག་དྲུག་མགོན་པོ་རྣམ་སྲས་ལས་གཤིན་གྱིས། །བདག་སོགས་ཡོན་
མཆོད་འཁོར་དང་བཅས་རྣམས་གྱིས། །འདོད་པའི་དོན་རྣམས་འབད་མེད་འགྲུབ་པར་
མཛོད། །

༥ རྩེ་བཙན་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་གི་དཔོངས་པ་རྩོགས་པ་དང་
བཞེད་དོན་འགྲུབ་པའི་འདོད་གསོལ་བཟུགས་སོ། །

ན་མོ་གུ་རུ། མཁའ་བཅེ་རུས་པའི་བདག་ཉིད་སྟོ་བཟང་གྲགས། །མ་ལུས་
བདུད་དཔུང་འཛོམས་མཛད་རྟེན་སྤྱ། །འདི་ཡི་བཀའ་གཉན་ལས་ཀྱི་གཤིན་རྩེ་
སྟེ། །ལྷ་མ་ཡི་དམ་ཆོས་སྟོང་རྣམས་ལ་འདུད། །ནམ་མཁའ་མཉམ་པའི་འགྲོ་བ་སྟོལ་
བ་ལ། །སྟིང་སྟོབས་ལུས་བྱང་ལྷ་གྱའི་རྒྱལ་པོ་དང་། །དབྱེར་མེད་མཁས་བཙན་གྲུབ་

པའི་དབང་ཕྱག་མཆོག །བཀའ་འིན་ཆེན་མེད་ཆེ་མ་སྤྱི་བོར་བཞུགས། །ཀྱས་པས་
ཕྱག་འཆོལ་མཆོད་སྤྲིན་རྒྱ་མཆོས་མཆོད། །སྤྲིན་ལྷང་ཀུན་བཞགས་ཁྲོད་ཀྱི་ནས་
ཐར་ལ། །སྤྲིང་ནས་ཡི་རང་བསྐྱལ་ཞིང་གསོལ་བ་འདེབས། །དགེ་ཆོགས་རྒྱ་མཆོ་
བྱང་ཚུབ་ཐོབ་བྱིར་བསྟོ། །མར་གྱུར་འགྲོ་བ་འདྲེན་པའི་དམ་བཅའི་ཁྲད། །ནམ་ཡང་
མི་འདོར་མཁའ་ཁྲབ་རྒྱལ་སྤྲས་ཀྱི། །སྤངས་རྟོགས་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་དབང་ཕྱག་
དཔལ། །དཔལ་ལྡན་སྤྲིན་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །གཞོན་བྱ་ཉིད་ནས་སྒོ་
གོས་ལུས་སྟོབས་རྒྱས། །དར་ལ་བབས་ཆེ་དམ་ཆོས་འཆོལ་བས་དལ། །རྩོད་སྤྲིན་
ནས་སྤྲོབ་པའི་རྒྱལ་མཆོན་བཅུགས། །ལྟ་བུ་གཙང་མས་སྐབ་བསྟན་འཛིན་ཁྲོད་
དགོངས། །མགོན་ཁྲོད་སྟོགས་མའི་རང་ཚུལ་ལ་སྟོ་བས། །རེ་ཞིག་དག་པའི་ཞིང་དུ་
གཤེགས་ན་ཡང་། །མ་རྩངས་འགྲོ་བ་བཅེ་བས་མི་འདོར་བས། །ཕྱར་དུ་སྤྲོལ་སྤྲིད་
སྤང་བ་བསྟན་དུ་གསོལ། །འཁྲལ་བལ་སྤྲོལ་སྤྲིད་ཉ་ལྷང་ཅན་འོད་ཀྱིས། །སྐབ་བསྟན་
ནམ་མཁའི་ཁྲོན་ཀུན་གསལ་བ་དང་། །བཞད་སྤྲོབ་འདབ་སྟོང་རྒྱས་པའི་ཟེལ་དངར་
ཀྱིས། །ལུང་རྟོགས་དབང་ཕྱག་སྐལ་ལྡན་ཆོས་པར་མཛོད། །ཐར་འདོད་ཁྲུ་མཆོག་
དཔག་ཡས་ཅེ་པའི་གནས། །དེས་འབྱུང་བྱང་སེམས་མཐའ་བལ་ལྟ་བའི་མཆོད། །ཉིང་
འཛིན་མཛོན་ཤེས་རིམ་གཉིས་འདབ་སྟོང་བཞད། །ཐར་བ་སྤྲིང་འདི་སྤྲིད་མཐར་དར་
རྒྱས་ཤོག །མཉུ་ཀླ་ལ་ལས་གཤེན་ནམ་ཐོས་སྤྲས། །རེ་མ་ཉི་སོགས་དམ་ཅན་རྒྱ་
མཆོ་དང་། །དཀར་ཕྱོགས་ལ་དགའ་ལྟ་སྤྲུ་མཐུ་ཅན་ཀྱིས། །འདོད་པའི་དོན་ཀུན་འབད་
མེད་འབྲུབ་པར་མཛོད། །

ཅེས་པ་འདིནྱེ་རྩེ་བཅུན་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་གི་དགོངས་པ་རྫོགས་པ་དང་བཞེད་དོན་
འབྲུབ་མྱིར་འདོད་གསོལ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཞེས་རྩེ་དེ་ཉིད་ལ་མི་ཁྱེད་པའི་དད་པ་དང་
ལྷན་པ་ཐར་པ་སྦྱིང་གི་དབུ་མཛད་རབ་འབྱམས་པ་རྫོང་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་བསྐྱལ་བའི་རོང་
དག་དབང་བྱམས་པས་གྲིས་བཤོ། །མཆོལ། །

༥ རྫོང་འཕྲེང་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ཞེ་ལཱའི་དབང་གི་བརྒྱད་འདེབས་མདོར་བསྐྱུན་
འདི་ལྟར། རིགས་ཀུན་ཁྲབ་བདག་ཤུག་པ་རྫོང་འཆང་། རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྷན་རྫོང་
རྣལ་འབྱོར་མ། །འཛིགས་མེད་ཟུང་འཇུག་འབྱུང་གནས་སྤྱོད་པའི་ཞབས། །གསོལ་
བ་འདེབས་སོ་དངོས་གྲུབ་མཆོག་སྟོལ་ཞིག །རིག་གནས་ཀུན་གཟིགས་ན་ཡ་ཀ་
བ་དང་། །མཁུན་བཅེའི་དབང་ལྷག་ད་ལ་སྤྱོད་ལྟེ། །གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་པེ་ཁྱེ་
དེ་མ་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་དངོས་གྲུབ་མཆོག་སྟོལ་ཞིག །བསྐྱུན་པའི་སྦྱོན་མེ་
ཁ་ཆེ་བཏ་ཆེན་དང་། །དེ་ཡི་སྤྱོད་མཆོག་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་ཚུལ་བའི་མཆོན། །སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་དངོས་གྲུབ་མཆོག་སྟོལ་
ཞིག །རྫོག་སྟོན་ཆེན་པོ་བསོད་ནམས་བཟང་པོ་དཔལ། །མཁུན་བཅུན་གྲུབ་པ་རྒྱལ་
བ་དཔལ་ལྷན་དང་། །ཁྲི་བལ་བཏ་ཆེན་བཟང་པོ་བཟུལ་ཤིས་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་
སོ་དངོས་གྲུབ་མཆོག་སྟོལ་ཞིག །རྩེ་བཅུན་སྒྲ་མ་དམ་པ་བཟུལ་ཤིས་མཆོན། །འགྲོ་
བའི་འཕྲེན་པ་ཀུན་དག་འདཔལ་བཟང་པོ། །མཁུན་གྲུབ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་
ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་དངོས་གྲུབ་མཆོག་སྟོལ་ཞིག །བཏ་ཆེན་སྟོ་བཟང་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་དང་། །རྫོང་འཕྲེང་ཐུགས་མངའ་དགེ་འདུན་དོན་གྲུབ་ཞབས། །མདོ་རྒྱད་

མངའ་བདག་སྒོ་བཟང་བཟ་ཤེས་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་དངོས་བྱུབ་མཆོག་སྟོལ་
ཞིག །ཟུང་འཇུག་མངོན་གྱུར་སྒོ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། །བཀའ་བྲིན་གཞལ་མེད་ཅ་
བའི་སྒྲ་མ་མཆོག །སྐྱབས་གསུམ་ཀུན་འདུས་ཞབས་ཀྱི་བསྐྱོལ་། །གསོལ་བ་འདེབས་
སོ་དངོས་བྱུབ་མཆོག་སྟོལ་ཞིག །དེད་ནས་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ། །མཆོན་ཉིད་
ཆང་བའི་དོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་རྣམས། །ཉིད་བཀུར་སྐྱབ་པས་ཚུལ་བཞིན་མཉེས་བྱས་
ནས། །བཤད་སྐྱབ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན་པར་ཤོག །ཅེས་བ་འདི་ནི་མཁའ་
ཆེན་སྐུལ་སྐྱེ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་སྟོན་གྱི་གསུང་བཞིན་དུ་དག་དབང་བྱམས་པས་བྲིས་
པའོ། །

༥ ཉིད་རྩེའི་རྒྱབས་འཇུག་བསོད་ནམས་ཚུ་གཉེར་ལས། །ལེགས་འབྱུངས་བསྐྱབ་
གསུམ་བཟང་པོའི་ལྷན་པོ་ལ། །རིམ་གཉིས་ཉི་ཁྲིའི་ན་ཆ་གཟི་ལྡན་པས། །པན་བདེའི་
འོད་སྣང་སྟོལ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྒོ་བཟང་སྟོབས་བཅུ་མངའ་བའི་བཤད་སྐྱབ་
ཀྱི། །བསྟན་པ་འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་ཞིང་བཟང་པོ། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་འབྲས་བུ་
གཡུར་བ་བས། །སྲིད་ཞིའི་རྒྱད་བ་སེལ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མ་རུངས་སྟིགས་
དུས་འགོ་བ་མ་ལུས་ལ། །ལྷག་པར་བཅེ་བའི་ཐུགས་རྩེའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ནས། །བསོད་
ནམས་ཡེ་ཤེས་བཟང་པོའི་དཔལ་ལྡན་པ། །སྲིད་མཐའི་བར་དུ་གཡོ་མེད་བརྟན་གྱུར་
ཅིག །ཡོན་ཏན་ཆ་ཤས་ཡོངས་རྩོགས་རྒྱ་སྐར་མགོན། །བསམ་སྒྲུར་ནམ་དག་ཅེ་
གཅིག་བསྟེན་བྱས་པས། །ལེགས་བྱས་བསོད་ནམས་ཕྱང་པོ་འདི་ཡི་མཐུས། །འགྲོ་
ཀུན་ཀུན་བཟང་སྟོད་པས་འཆོ་བར་ཤོག །སྤྲས་བཅས་རྒྱལ་བའི་བསོད་ནམས་རྩེ་

སྟེང་དང་། །བདག་སོགས་སྟོང་ནས་མོས་པ་བཟང་པོའི་མཐུས། །ཆེ་མེད་ཡོངས་འཛིན་
དམ་པ་ཞབས་བརྟན་ཅིང་། །འཛིག་རྟོན་མ་ལུས་བདེ་སྦྱིད་ལྡན་པར་ཤོག །

ཅེས་པ་འདི་ཡང་མཁན་ཆེན་ཡེ་ཤེས་བསྟན་སྟོན་གྱི་གསུང་གིས་བསྐྱེད་ནས་ཡོངས་
འཛིན་དམ་པ་དེ་ཉིད་གྱི་བཀའ་འབངས་ངག་དབང་བྱམས་པས་སྤྲས་པ་དགེ་ལེགས་
འཕེལ། །

༥ ཅེ་མོ་གུ་རུ་མཆོ་སྟོ་ཡ། རབ་འབྱམས་བཀའ་དང་གདམས་ངག་འབྱུང་
བའི་གནས། །ཐུབ་དབང་བྱམས་པ་རྗེ་བཙུན་མཁུན་པའི་གཏེར། །རྣམ་གསུམ་
དབྱེར་མེད་ཀུན་མཁུན་ཅོང་ཁ་པའི། །བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆན་འཛིན་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །བརྒྱད་པ་གསུམ་གྱི་ཆེ་མའི་བྱིན་རྒྱལས་དང་། །བཀའ་སྲུང་དམ་ཅན་རྒྱ་
མཆོའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས། །ཡོངས་འཛིན་དམ་པའི་སྐྱེ་ཆེ་རབ་བརྟན་ཅིང་། །མདོ་སྤགས་
བསྟན་པའི་དགའ་སྟོན་རབ་རྒྱས་མཛོད། །དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་བདག་
སོགས་རྣམས། །དེང་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སྟོང་པོའི་བར། །རྗེ་བཙུན་ཆེ་མས་
འབུལ་མེད་རྗེས་བཟུང་སྟེ། །ས་ལམ་ཡོན་ཏན་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཤོག །

ཅེས་པ་འདི་ནི་རབ་འབྱམས་སྤྲ་བ་ཆོ་བཟང་དོན་གྲུབ་གྱི་དོར་ངག་དབང་བྱམས་པས་
དགའ་ལྡན་དུ་སྤྲས་པའོ། །

༥ མེམས་དབང་རྒྱལ་ལྷ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་ཕྱིད་རྒྱར་
ཕེབས་ཀྱི་གསེལ་འདྲེབས།

ཆོ་བཟང་སྟོབས་བཙུའི་ཅལ་རྫོགས་སྤྱན་རས་གཟིགས། །མེམས་དབང་ཆེན་
པོའི་སྤྱན་གྲགས་རྒྱ་མཆོའི་མཐར། །ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆན་
མཆོག། །བདག་ལུས་སྤྱི་གཙུག་རྒྱན་དུ་བརྟན་པར་བཞུགས། །འགྲོ་ཀུན་སྲིད་མཆོ་
ལས་སྟོལ་བྱ་འཛིན་བདག། །སྤྱི་རྗེའི་གར་གྱིས་རིན་ཆེན་གསལ་བ་སོགས། །མཁས་
བཙུན་གྲུབ་པའི་དབང་རྒྱལ་སྒྲེས་རབས་ཐེང་། །འཛིན་མཛད་གྲགས་པའི་མཆན་
ཅན་བཅེ་བས་དགོས། །བདག་སོགས་ལས་ངན་གདུལ་བྱའི་སྤང་ཚུལ་ལ། །ཐུགས་
ཡིད་འབྱུང་བས་རེ་ཞིག་དག་ཞིང་དུ། །གཤེགས་ཀྱང་མགོན་མེད་ལོང་བ་ཐང་བསྐྱར་
ནམས། །ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་ནས་ཡང་སྲིད་གསལ་བར་སྟོན། །ཁྱོད་ཐུགས་
མ་ལུས་འགྲོ་ལ་གཅིག་དུ་སྟོམས། །བདེ་འདོད་སྟོབས་ཅན་ཀུན་ལ་སྟག་པར་
བཅེ། །རང་དོན་ཞི་བདེར་སྲིད་པའི་གོ་སྐབས་བྲལ། །དེ་ཕྱིར་སྤྱར་དུ་སྦྱལ་སྤྱར་འབྱོན་
པར་གསོལ། །བདག་པས་གཞན་གཅིས་སྤྱི་སྟོབས་གོ་བགོས་ཏེ། །ཚོད་དུས་སྐྱེ་བོའི་
ལས་ངན་གཡུལ་གྱི་དབྱང་། །བྱེ་མར་འཐག་པའི་དབང་ལོ་སྦྱལ་པའི་སྒྱ། །འཁྲལ་མེད་
སྲིད་པའི་མིག་གཅིག་སྤྱར་དུ་སྟོན། །མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་དཀྱིལ་འཁོར་
རྒྱས། །འཆད་ཚོད་ཚོམ་པའི་འོད་དཀར་བསིལ་ཟེར་གྱིས། །ཁམས་གསུམ་པན་བདེ་
ཀུན་དཔེ་ཆལ་རྒྱས་པས། །ཉམ་ཐག་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་དབྱགས་དབྱང་མཛོད། །ཆོ་
བཟང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བཤད་སྒྲུབ་གྱི། །བསྟན་པ་རིན་ཆེན་གསལ་བྱེད་སྦྱལ་

པའི་སྒྲ། །སྒྲ་ཆེ་རི་དབང་ལྟ་བུར་བརྟན་པ་དང་། །འཕྲིན་ལས་དབྱར་མཆོ་ལྟ་བུར་
རྒྱས་པར་ཤོག། །རི་ལྟར་སྒོན་པའི་དོན་རྣམས་འབྲུབ་པ་ལ། །དཔལ་ལྡན་ཞལ་བཞི་
ཡུམ་བཞི་འཁོར་བཅས་དང་། །ནམ་མཁའ་གོས་ཅན་ཨ་ལྷེ་འབྲུམ་མེ་སོགས། །བཀའ་
སྤང་དམ་ཆོག་ཅན་རྣམས་མ་གཡེལ་ཞིག །

ཅེས་པ་འདི་ནི་རྩེ་དེ་ཉིད་ལ་མི་ཕྱེད་པའི་དད་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་དག་དབང་
བྱམས་པས་ཕྱར་བུ་ཚུག་ཏུ་བྲིས་པ་དག་ལེགས་འཕེལ། །

༥ དྲགས་ལྷ་མའི་སྒྲ་སྒྲེ་སྒྲུང་འབྲོན་གྱི་གསལ་ འདེབས་བརྒྱགས་སོ། །

ཨོ་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །མཆོག་གིས་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོར་དབང་འབྱོར་
ནས། །འགོ་ལ་དག་ལེགས་འདོད་དགུ་སྒྲེལ་མཛད་པ། །ཡུང་རྟོགས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་
མཚོའི་བདག་ཉིད་ཅན། །བཀའ་བློན་གསུམ་ལྡན་ལྷ་མར་གསོལ་བ་འདེབས། །ཐུབ་
བསྟན་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལས་འོངས་པའི། །ཁྲོ་བཟང་རྒྱལ་པའི་རིང་ལུགས་
དབང་གི་རྒྱལ། །ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་རྒྱལ་མཆན་ཅེར་མཆོད་ནས། །དངོས་གྲུབ་
རྒྱ་མཚོའི་མཆོག་སྤྲིན་གསོལ་བ་འདེབས། །བསྐྱབ་གསུམ་ཁང་བཟང་ཟབ་དང་རྒྱ་
ཆའི་མཛོད། །བཤད་སྐྱབ་འཕྲིན་ལས་སྒོ་འཕར་འབུམ་ཕྱེནས། །སྤྲིད་ཞིའི་དབུལ་

སེལ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ། །གྲུབ་པ་མཚོག་བརྟེན་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །མགོན་ཁྱོད་དག་པའི་ཞིང་མཚོག་གར་བཞུགས་ཀྱང་། །ཉམ་ཐག་འགྲོ་ཀྱང་
བརྟེན་བས་མི་འདོར་བས། །བདག་སོགས་རྗེས་འདྲུག་ཡོང་བ་ཐང་བསྐྱར་ནམས། །ཉམ་
ཐག་གཏུང་བའི་སྤེལ་གས་འདིར་དགོངས་ཤིག །སྟོན་བྱོན་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྤྱི་གཞན་
ནམས་ཀྱིས། །འདུལ་བར་མ་རྩས་ལས་ངན་བདག་ཅག་ནམས། །སྤྱགས་རྗེའི་གཏེར་
ཆེན་ཁྱོད་ཀྱི་འདུལ་སྐྱལ་ལགས། །དེ་ཕྱིར་སྤྱལ་སྤྱིའི་སྤང་བ་སྤྱར་དུ་སྟོན། །སྟོན་
གོམས་དམ་པའི་རང་བཞིན་རབ་གསལ་བ། །སྤངས་རྟོགས་ཆ་ཤས་ཡོངས་རྫོགས་
འོད་དཀར་ཀྱིས། །ས་གསུམ་དགེ་ལེགས་ཀྱང་ཏུ་རྒྱས་པར་མཛོད། །ཁྱད་པར་དཔེན་
གནས་དྲགས་སྤང་བྱང་ཆུབ་སྤིང་། །བསྐྱབ་གསུམ་རིམ་གཉིས་རྟོགས་པས་རྒྱད་ལྷག་
པའི། །དགེ་འདུན་ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གང་བ་དང་། །སྤྱགས་མཐུན་བཤད་སྐྱབ་
ཡོངས་སྟོད་འཕེལ་བར་མཛོད། །དེར་ནས་བརྟེན་ཏེ་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །རྗེ་
བཙུན་ཆཱ་མ་དམ་པས་རྗེས་བཟུང་ནས། །མདོ་སྤྱགས་ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་མཐར་བྱིན་
ཏེ། །མཚོག་མཐུན་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོར་ཏྲག་རོལ་ཤོག །ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་བྱིན་
ཆུབས་བརྒྱད་པ་དང་། །རྒྱད་ཕྱེ་བཞིས་བསྐྱུས་ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ། །ལས་བཞིའི་
འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་མཛད་ཆོས་སྟོང་ནམས། །མ་གཡེལ་འདོད་པའི་དོན་ཀྱང་འབྲུབ་
པར་མཛོད། །

ཅས་པ་འདི་ནི་དྲགས་རི་ཁྱོད་ཀྱི་བུ་སྟོན་ཡོན་བདག་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་ལྟར་དག་
དབང་བྱམས་པས་སྤར་བུ་སྟོན་ཏུ་བྱིས་པའོ། །

༥ རྒྱལ་ཁང་རྒྱལ་པའི་སྤྱི་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་

བརྟན་བརྒྱལ་ས། །

ན་མོ་ལྷུང་རྩ་རེ་ཡ། རྒྱལ་ས་ཆེན་དག་ཆོག་གས་འབུམ་གྱི་ཆུ་གཏེར་ལས། །ལེགས་
འབྲུངས་སྟོབས་བཅུའི་ལྷ་ལམ་ཡངས་པའི་མཁར། །སྟོན་ལམ་རྒྱ་མཆོའི་རྟ་ལྔ་
གིས་བྲངས་ནས། །པན་བདེའི་པད་ཆལ་རྒྱས་མཛད་ལ་ཕྱག་འཆོལ། །རྩམ་ཀུན་
མཆོག་ལྷན་སྟོན་ལྷོ་ལྷོས་བཟང་པོའི་བདེར། །མ་ཞེན་སྟོང་རྩེའི་བསམ་གཏན་རྣམ་རེལ་
གིས། །ཡོངས་རྫོགས་ཐུབ་བསྟན་སྲིད་འདིར་རྒྱས་མཛད་པ། །རྩེ་བཅུན་སྒྲ་མའི་
ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྤྱོད་ལྷུང་ལས་འདས་པ་དོན་འདི་སྤྱ། །སྤྱེ་འཛིག་སྟོས་
པ་ཀུན་དང་བལ་མོད་ཀྱང་། །བདག་སོགས་ཐ་མལ་སྤང་རོར་བྱར་སྤིག་གར། །སྤྱལ་
པའི་སྤྱེ་མཆོག་བསྐྱལ་བརྒྱར་ཞབས་བརྟན་ཤོག །མཁུན་བཅེའི་སྤྱོད་མེག་སྟོང་མངའ་
འཆི་མེད་དབང་། །མཁས་བཅུན་བཟང་པོའི་ལྷན་པོར་བ་མཐོའི་སྟོར། །མདོ་སྤགས་
ཆ་ཆང་བསམ་གཏན་གཡོ་མེད་རོས། །སྤྱལ་ལྷན་མཐོ་རིས་མགོན་བྱ་ཞབས་བརྟན་
ཤོག །བརྒྱུད་པ་གསུམ་ལྷན་སྒྲ་མའི་བྱིན་རྒྱལ་དང་། །འཕྱིན་ལས་ལྷ་མོ་དཀར་ལྔ་
བྱས་མཐུ་དང་། །སྲིད་གསུམ་བདག་མོ་འཁོར་བཅས་མཐུ་སྟོབས་གིས། །སྤྱལ་སྤྱའི་
ཞབས་པད་སྲིད་མཐར་བརྟན་པར་མཛོད། །དེ་ལྟར་བསྟོད་ཅིང་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་
མཐུས། །བདག་སོགས་སྤྱེ་གནས་བཞིས་བསྐྱས་འགྲོ་བ་ཀུན། །སྲིད་པར་འཁོར་ཆའི་
ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་བྱ། །ཐེག་མཆོག་ལམ་སྟོན་སྒྲ་མ་མཉེས་བྱེད་ཤོག །ཀུན་རྫོབ་
དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཡན་ལག་བཅས། །མཉམ་རྩེས་ཀུན་ཏུ་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་

དང་། གཞུངས་སྒོའས་ཉིང་འཛིན་རྩ་འབྲུལ་མཐའ་ཡས་པས། །ནམ་མཁའ་རི་མིང་
འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་ཤོག །

ཅེས་བ་འདི་ནི་སྤྲུལ་པའི་སྤྱི་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་འབྲིང་བ་རབ་འབྲུམས་བ་སྒོ་
བཟང་དགོ་འདུན་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱུལ་བ་ལྟར་དག་དབང་བྱམས་པས་སྒོ་བཞིན་དུ་གིས་
པལོ། །མཉམ་ལོ། །

༥ ན་མོ་རྩ་ཏུ་ཡུ་ཡ། མཆན་དཔའི་དཔལ་འབར་ཡན་ལག་བྱུག་ཅུའི་
གསུང་། །སྒོའས་བཅུའི་ཐུགས་མངའ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དང་། །རྒྱལ་བ་ཀུན་
འདུས་རྗེ་བཙུན་ཚེང་ཁ་བ། །དབྱེར་མེད་ཅ་བའི་སྒྲ་མར་ཐུག་འཆའ་ལོ། །བཀའ་
དང་བསྟན་བཅོས་མན་དག་ཀུན་གྱི་དོན། །མ་འདྲེས་མ་སྤྲུགས་གསལ་བར་སྟོན་པ་
ལ། །རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཉིད་དང་ཆོས་མཚུངས་པ། །བྱམས་པའི་མཆན་ཅན་བྲིན་
ཅན་སྒྲ་མར་འདུད། །མགོན་པོ་ཁྱོད་གྱི་ཞལ་གྱི་བསྒྲོམས། །འོངས་པའི་ལེགས་བཤད་
སྤང་ཅིས་འཆོ་བ་བདག །ཐབས་ཤེས་གཤོག་རྩལ་འགྲོས་ཀྱིས་མི་ངལ་ཞིང་། །དོན་
བཟང་སྟན་འདེབས་སྤང་དབངས་སྒོག་པར་ཤོག །ཁྱོད་ཉིད་དོ་རྗེ་འཆང་དུ་ཡིད་ཆེས་
ནས། །ཉིད་དང་བཀའ་སྟེ་སྤྲུབ་པའི་མཆོད་པ་ཡིས། །རྟག་ཏུ་དབྱེས་པ་ཁོན་བསྐྱབས་
པའི་མཐུས། །ནམ་ཡང་ཐེག་མཆོག་བཤེས་དང་འབྲལ་མེད་ཤོག །རི་མིང་རབ་
དགའི་ས་ལ་གནས་གྱི་བར། །མི་ཁོས་གནས་སུ་དབང་མེད་མི་སྤྱེ་ཞིང་། །རང་གཞན་
འབྱོར་བཙུ་ཆང་བའི་མདོན་མཐོའི་ལུས། །ཐོབ་ནས་དོན་ལྡན་སྟོང་པོ་ལེན་པར་
ཤོག །སྤྲིད་པའི་གནས་ལུས་ལོངས་སྟོང་རི་སྟེང་བ། །མི་རྟག་གཡོ་བའི་རྩ་སྒྲ་ལྟར་

མཐོང་ཞིང། །བདེ་སྤྱད་དཀར་ནག་ལས་ཀྱི་རྗེས་འགོ་བར། །སྤྱིང་ནས་ངས་པའི་སྒྲང་
དོར་འཁྲུལ་མེད་ཤོག། །ཀུན་འབྱུང་ཉོན་མོངས་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི། །རྒྱུན་ལས་
འབྱུང་བར་ཤེས་ནས་སྒོ་གསུམ་ལ། །བར་ཤེས་བག་ཡོད་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་བྱས་
པས། །རང་སེམས་ལས་རྩང་བརྟན་བ་ཐོབ་པར་ཤོག། །འགོ་བ་ཀུན་གྱི་སྤྱིང་ལ་གནས་
བཅས་ནས། །པན་པའི་ཐོལ་གྱིས་སྤྱིང་ལ་གནོད་སྐྱེལ་བ། །དག་པོ་གཡོ་ཅན་སྤྱིང་རུས་
རང་གཅེས་འཛིན། །ཉེས་དམིགས་ཤེས་ཏེ་སྤྱིང་ནས་འཛོམས་པར་ཤོག། །མཐའ་ཡས་
རྒྱལ་བས་སྦྱར་གྱི་འབྲས་བུ་ལྟར། །བསྐྱུངས་ཤིང་རང་གི་པ་མ་བློན་ཅན་དུ། །བྱུར་
ཏེ་ཡང་ཡང་བློན་གྱིས་བསྐྱུངས་བ་རྣམས། །རང་གི་སྒོག་ལས་གཅེས་པར་འཛིན་པར་
ཤོག། །ས་ཚུ་མེ་རྒྱང་སྟོན་གྱི་ལྗོན་པ་ལྟར། །བདག་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དུས་གསུམ་
བསོད་ནམས་ཀུན། །ཀུན་གྱི་རེ་འདོད་སྐོང་བའི་རྒྱར་གྱུར་ནས། །དེ་ལ་ནམ་ཡང་ཆོས་
པ་མེད་པར་ཤོག། །རི་དབང་ལྟར་བརྟན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་མཐུས། །བྱང་ཕྱོགས་
སོ་བདུན་པ་རོལ་བྱིན་པ་བཅུ། །བསྐྱུ་བཞི་གཟུངས་སྟོབས་མངོན་ཤེས་རྩ་འབྲུལ་
སོགས། །ས་ལམ་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་མཐར་ཕྱིན་ཤོག། །ཡང་ན་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་
དུག་ལྡན་པའི་ལུས། །གསང་སྤྱགས་སྒྲ་མེད་ཉེ་ལམ་དདུལ་རྒྱུའི་རྗེས། །ལྱང་འཇུག་
དོ་རྗེ་འཛིན་པའི་སྦྱར་བསྐྱར་ནས། །ནམ་མཁའ་དེ་སྤིད་འགོ་བའི་དོན་བྱེད་ཤོག། །འཁོར་
འདས་ཆོས་ཀུན་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུན་ཆོགས་པའི་དབང། །མིང་དང་བརྟན་བཞག་རང་བཞིན་མེད་
བཞིན་དུ། །སྤང་སྟོང་ཆོགས་པ་ཉག་ཆད་གཡང་ལས་གྲོལ། །སྦྱ་གཉིས་ལྱང་འཇུག་
དོན་གཉིས་སྦྱར་བྱུང་ཤོག།

ཅེས་པ་འདིནྱི་འབྲས་སྤྲངས་སྤྲགས་པ་བྲུ་ཆང་གི་སྤྲགས་རམས་པ་དག་སྤྲོང་སྤྲོ་བཟང་
བསྟན་འཕེལ་དང་། དག་སྤྲོང་སྤྲོ་གྲོས་རྒྱལ་མཆོན་གཉིས་ཀྱི་འདོད་པ་ལྟར་དག་དབང་བྱམས་
བས་བྲིས་བཤོ། །

༥ དཔལ་འབར་སྤྱལ་སྤྱའི་ཞབས་བརྟན་བརྒྱགས་སོ། །

ན་མོ་ལྷུ་རྩ་རྩ་རེ་ཡ། སྤྲོ་གྲོས་སྤྲིབ་གཉིས་ལས་གྲོལ་རབ་གསལ་ཞིང་། །བཅེ་
ཆེན་སྤྲགས་རྩེས་སྤྲལ་བཟང་འགོ་རྣམས་ལ། །དབང་པོའི་རིམ་པ་རི་བཞིན་དོན་མཛད་
བ། །མཆོག་གི་སྤྱལ་པའི་སྤྱལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མཐུ་ཆེན་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྤྲས་
གཞན་རྣམས་ཀྱིས། །གདུལ་བར་མ་རྩས་བདག་སོགས་དཔྱ་གྲོད་རྣམས། །མ་བཅོས་
སྤྲག་པའི་ཐབས་མཁས་མཛད་པ་ཡིས། །འདུལ་མཛད་གྲུབ་མཆོག་དམ་པར་གསོལ་
བ་འདེབས། །ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་སྤྲགས་ཀྱི་ཚུ་གཏེར་ཆེ། །བསྐྱབ་གསུམ་རིམ་གཉིས་
ནོར་བྱས་ལེགས་གཏམས་ཤིང་། །ངོ་མཆར་དག་པའི་སྤྲང་བ་བགྲང་ཡས་ཀྱང་། །སྤྲས་
པའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱལ་བརྒྱར་ཞབས་བརྟན་ཤོག། །རྣམ་དག་འོད་གསལ་དབྱིངས་
དང་དབྱེར་མེད་པའི། །གཟུགས་སྤྲ་སྤྲེ་འཆི་འཆར་རྩབ་མི་མངའ་ཡང་། །སྤྲོ་དམན་
སྤྲོ་དང་འཆམས་པའི་ཐ་མལ་ཚུལ། །སྤྲོ་བཟང་བསྟན་པའི་དཔལ་དུ་ཞབས་བརྟན་
ཤོག། །སྤྲོ་གསལ་མཐུན་བཅེའི་སྤྲགས་ཀྱི་མཁའ་དབྱིངས་ངོས། །མ་དག་འགོ་ལ་རྩེས་
བཅེའི་ཚུ་འཛིན་ལས། །བསྐྱལ་བཟང་རྣམ་འཛེན་སྤྲོང་དང་ཆོས་མཐུན་པར། །ཆོས་
ཆར་དབང་པོ་དང་འཆམས་དབབ་རྩ་གསོལ། །དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བརྟབ་པའི་ལེགས་

བྱས་ཀྱིས། །བདག་སོགས་སྲིད་ལམ་ཉམ་ངར་འབྱམས་པ་རྣམས། །ཐེག་མཆོག་
ཡོངས་འཛིན་དམ་པས་རྗེས་བཟུང་ནས། །ས་ལམ་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་མཐར་ཕྱིན་
ཤོག །རི་ལྷོ་སྲོན་པའི་གནས་རྣམས་འབྲུབ་པ་ལ། །སྤྲུལ་ཡི་དམ་ཆོས་སྐྱོང་སྲུང་མ་
རྣམས། །ཐུགས་རྗེའི་འཇུག་པ་ནམ་ཡང་མི་གཡེལ་ཞིང་། །བཟ་ཤིས་དཔལ་གྱིས་
ཕྱོགས་ཀུན་ཁྲབ་སྲུང་ཅིག །དཔལ་འབར་སྤྲུལ་པའི་སྐྱའི་ཞབས་བརྟན་འདི་ཡང་དག་དབང་བྱམས་པས་
ཐོས་པའོ། །མཛུལ། །

༥ ཕུང་རྟོགས་དམ་ཆོས་བཟང་པོ་འཛིན་པའི་མཆོག །མཁས་པའི་རྣམ་ཐར་དམ་
ཆོས་ལེགས་ལྡན་པ། །རིག་གྲོལ་ཕུན་ཆོགས་ཁྲིམས་ལྡན་འདུས་པའི་གཙོ། །འགྲོ་
བའི་འཕྲེན་པ་ཉིད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དགེ་ལ་འདུན་པའི་ཕུང་རྟོགས་དམ་པའི་
ཆོས། །ཡར་ངོའི་སྒྲ་བ་ལྷ་བྱུང་འཕེལ་མཛད་དང་། །སྒོ་བཟང་སྒྲ་མེད་སྒྲལ་ལྡན་འཕྲོ་
བ་མཆོག །སྤྲུལ་པའི་གཙུག་རྒྱུན་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རི་མོ་མདངས་ཅན་གྱི་སྤྲུལ་བརྟན་
འདི་ཡང་བྱམས་པས་ཐོས། །

༦ རྩ་སྤྱོད། །གངས་ཅན་མགོན་པོ་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་སྤྱེ། །བསྟན་པའི་
སྐྱོན་མེད་པལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཞབས། །དག་གི་དབང་སྤྲུག་བྱམས་པའི་མཆོན་ཅན་
སྤྱེ། །འགྲོ་བའི་རྣམ་འཕྲོན་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བདེ་སྐྱོང་ཡེ་ཤེས་མཆོག་
མངའ་སྒྲ་མ་དང་། །དག་དབང་བཤད་སྤྲུབ་བསྟན་པ་འཛིན་མཁས་པ། །སྒོ་བཟང་
བཤད་སྤྲུབ་བསྟན་པ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ། །རབ་ཏུ་རྒྱས་མཛད་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །སྒོ་གྲོས་ཕུལ་བྱུང་མདོ་སྤྲུགས་ཀུན་ལ་མཁས། །ལྷག་བསམ་བཟང་

པོས་འགོ་ཀུན་བྱ་ལྟར་སྐྱོང་། །པན་བདེའི་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་
བསྟན། །རབ་ཏུ་དར་རྒྱས་མཛད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཡི་དམ་ཉེ་རུ་ཀ་ཡི་བྱིན་
རྒྱབས་དང་། །བསྟན་བསྐྱེད་སྤྱུང་མཛད་མགོན་པའི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས། །བཀའ་
རིན་ཆེ་མེད་ཉི་ལིག་ནོ་མོན་ཁང་། །ཞབས་པད་བསྐྱལ་བ་རྒྱ་མཚོར་བརྟན་གྱུར་
ཅིག །བསྟན་འགྲོར་པན་པའི་སྤྱགས་བཞེད་འཕྲིན་ལས་རྣམས། །འབད་ཚེལ་མེད་པར་
སྟོན་གྱིས་འབྲུབ་པ་དང་། །དགེ་འདུན་སྤྱགས་མཐུན་ཆོས་འབྱོར་རྒྱས་པ་དང་། །སྤྱིན་
བདག་གྲ་སྟོབ་དབྱར་མཚོ་ལྟར་འཕེལ་ཤོག །ཞིང་མཚོག་དམ་པ་བསྟོན་ཅིང་གསོལ་
བཏབ་མཐུས། །མ་འོངས་ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་མི་ཁོམ་པའི། །གནས་སུ་ནམ་ཡང་སྐྱེ་
བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །ཐེག་མཚོག་འཁོར་ལོ་བཞི་ལྡན་ཐོབ་པར་ཤོག །དེ་ཆེ་ལུས་སྟོག་
ཀུན་ལ་ལྟོས་མེད་པར། །བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ཚུལ་བཞིན་མཉེས་བྱས་ནས། །མདོ་
སྤྱགས་ལམ་གྱི་གནད་རྣམས་ཅི་བཞིན་བྱ། །ཚུལ་བཞིན་སྦྱབ་ལ་བགེགས་མེད་མཐར་
བྱིན་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་ཉི་ལིག་ནོ་མོན་ཏན་གྱི་གྲ་བ་རྣོ་བཟང་དགེ་འདུན་གྱིས་བསྐྱལ་བ་ལྟར་ཕུར་བུ་ལྷོག་ཏུ་
བྱམས་པས་བྲིས། །

༥ དགའ་ལྡན་བྱང་ཅེ་གྲ་ཁང་ལྷ་བརྒྱད་གས་སུ་འདུག་ཀྱང་། རྣམ་དཔྱིད་སུལ་བྱང་
རྣོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་དང་། །མཁས་བཙུན་བཟང་འདོམ་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོ་དང་། །ལྷག་
བསམ་བཟང་པོ་སངས་རྒྱས་ཆོས་འཕེལ་ཉེ། །བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་གསུམ་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །བྱམས་པས་བྲིས། །

༦ དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལས། །བཀའ་རིན་ལྷག་པར་ཆེ་བ་

ཡི། །བྱམས་པའི་མཆན་ལྡན་ཆ་མ་ལ། །སྒོ་གསུམ་གྲུས་པས་གསོལ་བ་འདེབས། །འདི་
དང་ཕྱི་མའི་ཆེ་རབས་གྲུ། །ཆ་མས་རྗེས་སུ་བཟུང་བྱུང་ཉེ། །དལ་འབྱོར་དོན་ལྡན་
བྱ་བ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ། །བྱམས་པས་བྲིས། །

༥ ཨྲྀ་སྤྲྀ། མཁའ་མཉམ་འགྲོལ་དམིགས་མེད་སྤྱིང་རྗེ་ཡིས། །བསྐྱལ་ནས་
བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། །ཆོགས་གཉིས་མཐར་བྱིན་མི་འཛིགས་བཞེ་
ལྡན་པ། །མཉམ་མེད་ཤུག་ཏུ་འཁྱུང་བྱུང་འཆལ་ལོ། །གང་དེས་བཅུན་མོ་དུག་
ཁྲིལ་སོགས་པ། །རྒྱལ་སྤྱི་སྤངས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་མཛད་དེ། །དཀའ་བ་སྤྱད་ཅིང་
བདུད་སྤེ་བཅོམ་བྱས་ནས། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་བ་གསུམ་དུ་བསྐྱོར། །དེ་ཉིད་
ཉེ་བར་འཁོར་སོགས་འདུལ་འཛིན་གྱིས། །རྒྱ་ཐོད་གཉིས་སུ་བཤད་ཅིང་ཉམས་ལེན་
མཛད། །དེའི་མཐུས་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་བདེ་སྤྱིད་ལྡན། །ཐར་བ་རྒྱ་ན་མེད་པའི་
ས་ཐོན་བཞག་དེ་ཕྱིར་དུས་མཐའ་འདྲིང་ཡང་འདུལ་འཛིན་མཆོག་རྒྱལ་བ་རྒྱོ་བཟང་
གགས་བ་ཡབ་སྐུས་གྱིས། །རྩལ་དེ་དྲི་མེད་རིག་པས་གསལ་བར་མཛད། །བྲག་
དུག་ལས་གཤིན་སོགས་ལ་གཉེར་དུ་གཏད། །དེ་ཕྱིར་ཕྱོགས་འདྲིའི་སྤེད་ཐོན་མི་
དག་དང་། །དགེ་འདུན་སྤེ་རྣམས་བསམ་སྦྱོར་ཅེ་གཅིག་པས། །བཤད་སྐྱབ་བསྟན་
བ་ཡུན་རིང་གནས་བ་ལ། །གྲུས་འདུད་(སྤྱར་སྤྱར་)ལེན་བསྟེན་བཀྱར་མཛད་
པར་རིགས། །གཞན་ཡང་ཕྱོགས་འདྲིར་གནས་པའི་ལྷ་རྒྱ་སོགས། །དཀར་ཕྱོགས་
སྦྱོང་བའི་མཐུ་ལྡན་ཐམས་ཅད་གྱིས། །དགེ་འདུན་སྤེ་རྣམས་བཤད་སྐྱབ་འཕེལ་བ་
དང་། །སྤྱིན་བདག་རིགས་བརྒྱད་སྟོབས་འབྱོར་རྒྱས་པར་མཛོད། །གཙུག་ལག་ཁང་

ནམས་སོགས། ཞེས་པ་འདི་ནི་མཁས་བཙུན་གྱི་བའི་དབང་ལྷག་ཆེ་མ་བསྟན་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེན་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་
བརྟན་ནས་ཕུར་བུ་ཚུག་གི་རི་ཁྲོད་པ་དག་དབང་བྱམས་པས་གྲིས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ། ॥

༥ རྩོན་གོམས་ལེགས་བྱས་བསྐྱེད་པ་བཟང་པོའི་མཐུས། རྒྱལ་ཁོ་འུ་ཉིད་ནས་
མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱིས། རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་མཆོག་བརྟེས་
པ། བསྟན་པའི་རྩོན་མེད་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། མཆོག་གསུམ་མཐུ་ལྡན་
ནམས་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིས། བསྐྱེད་པ་བཟང་བྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་སྤྱེད་པའི་སྤྱ། ཞབས་
པད་བརྟན་ཅིང་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་པ་ལ། འདོད་ཁམས་དབང་མོས་འཕྲིན་ལས་མ་
གཡེལ་བསྐྱབས། དད་ལྡན་བསྐྱེད་པ་བཟང་ནམས་ཀྱི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས། ཀུ་ལྷ་ཏ་ཡི་
ཆལ་རབ་རྒྱས་པའི་ཆེད། རྒྱག་བྱོགས་ཉེས་པའི་ར་རི་ཀུན་གྲལ་ཞིང་། ལུང་རྟོགས་
ཡོན་ཏན་ཚུ་ཤེལ་གསལ་གྱུར་ཅིག ཅེས་པ་འདི་ཐར་པ་གླིང་དགེ་སྤྱིང་སྤྱིས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་ཕུར་བུ་ཚུག་
ཏུ་བྱམས་པས་གྲིས། ॥

༥ ར་མོ་མཆུ་མོ་ཏུ་ཡ། སྤྱིང་སྟོབས་སྤུལ་བྱུང་ཤུགས་རྒྱལ་པོ་དེས། དཀའ་བ་དུ་
མས་བསྐྱེད་པའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི། བསྟན་པ་རིན་ཆེན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ནི། གསལ་
མཛད་དམ་པ་ནམས་ལ་གྲུས་བྱག་འཆལ། བཅེ་བས་འགོ་ལ་སྟོབས་པ་ཉིད་
གཟིགས་ལམ། རི་བཞིན་འབྲེལ་པ་ལུང་བསྟན་སྤྱུ་སྤྱུབ་དང་། རོགས་མེད་སྤྱུ་མཆེད་
རོ་བོ་ཡབ་སྲས་ལ། རྒྱལ་པོ་ལ་འདེབས་པོ་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་མཛོད། རྒྱལ་བའི་
བསྟན་ལ་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ལྟར། མ་པམ་མགོན་པོས་ལུང་བསྟན་ཙོང་ཁ་པ། དར་
མ་རིན་ཆེན་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ། ཡབ་སྲས་བརྒྱད་པར་བཅས་ལ་གྲུས་

ཕྱག་འཆ་ལ། །དེ་ཡི་ལུགས་བཟང་ལུང་རིགས་བྲི་མེད་གྱི། །བྱམས་པས་འགྲོ་ལ་
བཅེ་བའི་བཀའ་བྲིན་ཅན། །སྐབས་གནས་ཀྱན་འདུས་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་ལ། །གསོལ་བ་
འདེབས་སོ་ཐུགས་རྗེས་བཟུང་དུ་གསོལ། །བསྟན་ལ་ལོག་པར་འཁུ་བའི་གདུག་པ་
ཅན། །ལུང་རིགས་བྲི་མ་མེད་པས་ཆར་གཅོད་ཅིང་། །སྒྲ་དོར་གསལ་བ་སེང་གེའི་
ང་རོ་ཡིས། །སྤྲ་ངན་ཁྲད་པ་འགོམས་བཞིན་བསྐལ་བརྒྱར་བཞུགས། །བདག་སོགས་
འདི་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །མ་ཞོར་ལམ་སྟོན་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་ཡིས། །རྗེས་སུ་
བཟུང་སྟེ་མཉེས་པ་ཀྱན་སྦྱབ་ཅིང་། །བཀའ་བཞིན་སྦྱབ་པའི་མཆོད་པས་མཉེས་བྱེད་
ཤོག། །ཁྱད་པར་སེར་བྱལ་ཕྱོགས་གྱི་སྟེ་དགོན་རྣམས། །བུ་བཞིན་སྦྱོར་ཞིང་སྒོ་བཟང་
གསལ་བསྟན་ལ། །ཤེས་ནས་དད་ཐོབ་དཔོན་པོ་མགོན་སྟེ་དང་། །པ་བྱ་ཡུམ་སྤྲས་
འབངས་འཁོར་བཅས་པ་ལ། །པ་རོལ་བསམ་སྦྱོར་ངན་པའི་བྱད་གཏད་དང་། །སྤྲགས་
རྗེས་ཉིང་འཛིན་རྒྱས་པས་མི་ཚུགས་ཤིང་། །བསོད་ནམས་སྟོབས་འབྱོར་མངའ་
ཐང་རྒྱས་པ་དང་། །ཆོས་སྲིད་འབྱོར་བ་དབྱར་མཆོ་ལྷར་འཕེལ་མཛོད། །སྤྲགས་
འདིར་བསྟན་པ་གསལ་བྱེད་སྟོང་སྟོབས་ཅན། །དམ་པའི་སྦྱེ་བ་ཐམ་མི་ཆད་འབྱོན་
ཞིང་། །བསྟན་དང་འགྲོ་ལ་ཕན་པའི་བཞེད་དོན་རྣམས། །འབད་མེད་སྟུན་གྱིས་འབྱུ་
པར་མཛད་དུ་གསོལ། །དགེ་འདུན་སྟེ་རྣམས་འདུལ་ཁྲིམས་གཅོང་བ་དང་། །སྟེ་སྟོན་
གསུམ་གྱི་བརྗོད་བྱའི་སྟོང་པའི་དོན། །བསྐྱབ་གསུམ་རྣམ་དག་ཉམས་ལེན་ལ་བཅོན་
པས། །ལྷ་བཅས་འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་ཞིང་དུ་ཤོག། །བསྟན་དག་ཆར་གཅོད་བསྟན་
འཛིན་བུ་བཞིན་དུ། །སྦྱོར་མཛད་ཕྱག་དུག་རྣམ་སྤྲས་ལས་གཤིན་སོགས། །མ་སྤྲ་

དང་ལྷན་བ་ཡི། །བཀའ་རིན་མཚུངས་མེད་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འཇམ་
མགོན་སྤྱི་མཐོང་རིང་ལུགས་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི། །བསྟན་པ་རིན་ཆེན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་
དེ། །ཕྱོགས་འདིར་རྒྱས་ཤིང་དགེ་ལེགས་དབྱར་མཆོ་ལྟར། །འཕེལ་ཕྱིར་ཞབས་རྒྱང་
རྡོ་རྗེ་(རྟག་ལྟར་)བརྟན་ཤོག །ལུགས་གཉིས་དཔལ་གྱི་མངོན་པར་མཐོ་བ་ཡི། །སྤྱི་
ལི་སྤྱི་དཔོན་འབངས་འཁོར་བཅས་པ་ལ། །གཞན་གྱིས་བསམ་ངན་སྤྱོད་རྩལ་ཞི་བ་
དང་། །སྤྱི་ཆེ་མངའ་ཐང་རིགས་བརྒྱད་རྒྱས་པར་ཤོག །ཕྱོགས་འདིར་ནད་རིམས་སྤྱི་
གོ་མེད་པ་དང་། །དཀར་ཕྱོགས་སྤྱོད་བའི་ལྷ་སྤྱི་སྤྱོད་པས་རྒྱས་ཤིང་། །གནས་སྐབས་
མཐར་ཐུག་དགེ་ལེགས་འདོད་པའི་དོན། །འབད་མེད་ལྷན་གྱིས་འབྲུབ་པའི་བཀའ་
ཤེས་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་དཔལ་ལྷན་གྱི་གསོལ་དཔོན་སྤྱོད་བཟང་རབ་ཡངས་གྱིས་
ནང་མཛོད་དྲི་མེད། ས་ལེ་སྤྲུལ་མིག་པོ་བཅས་བསྐྱེལ་བ་ལྟར་བུར་བྱ་ཚུག་གི་དེ་ཁོད་པ་བྱམས་པས་གྲིས་པ་དགེ་ལེགས་
འཕེལ། །

༥ ར་མོ་གྲུ་བྱ་མཆོ་རྩ་ལ། མཁུན་བཅེ་བྱས་པའི་བདག་ཉིད་སྤྱོད་བཟང་
གྲགས། །གང་དེའི་རྒྱལ་ཆབ་དར་མ་རིན་ཆེན་དང་། །མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་
དགེ་ལེགས་དཔལ། །ཕུལ་བྱང་རྣམ་འབྲེན་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བྱམས་
ཆེན་ཆོས་རྗེ་ཤུག་ཡེ་ཤེས་དང་། །དེ་ཡི་རིང་ལུགས་དར་རྒྱས་བཟང་པོའི་དཔལ། །ཟབ་
དོན་མངོན་གྱུར་རྒྱལ་མཆོན་བཟང་པོའི་ཞབས། །མཁས་པའི་དབང་པོ་གསུམ་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །ཀུན་མཁུན་ཡེ་ཤེས་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་ལམ། །གསལ་བར་སྟོན་
པ་མདོ་སྤྲུགས་འབུམ་སྤྲུག་གཞུང་། །ཀུན་ལ་དབང་འབྱོར་སྤྱིང་རྗེའི་གཞན་དབང་

ཅན། །བྱང་ཚུབ་འབུམ་པའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཡོན་ཏན་ཀུན་འབྱུང་
བཙུན་འགྲུས་བཟང་པོ་དང་། །ཤྱུ་ཤེང་གི་བསྟན་འཛིན་བཟུ་ཤིས་མཆོན། །བསྟན་
པ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན་པའི་དཔལ། །མཁས་བཙུན་བཟང་པོ་གསུམ་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །བསྟན་པའི་སློག་ཤིང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན། །ཡོན་
ཏན་བཟང་པོའི་དཔལ་ལ་མངའ་འབྱོར་བ། །ལྷག་བསམ་རྒྱ་འོད་དཔལ་གྱུར་འགྲོ་
བའི་མགོན། །དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཐར་ལམ་གསལ་
མཛད་ཡོན་ཏན་བཤེས་གཉེན་ཞབས། །ཚུལ་ཁྲིམས་བསིལ་བའི་འོད་ཟེར་སྤྱོད་གས་
བཙུར་འགྲོ། །ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་རིང་ལུགས་འོད་ཟེར་གྱིས། །ཀུན་ནས་གསལ་
མཛད་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ལུང་རྟོགས་ཆོས་ཀྱི་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན་
འཆང་། །རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་འཕྲིན་ལས་བཟང་པོའི་དཔལ། །སྤྱོད་གས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་
བསྟན་པ་གསལ་མཛད་བ། །འགྲོ་བའི་འབྲེན་པ་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྫོ་
གྲོས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་སྤྱོད་གས་བཙུར་བསྐྱེད་། །བསྐྱབ་གསུམ་རྒྱན་ལྷན་དགེ་
འདུན་བཟང་པོའི་གཉེན། །ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ལྷན་དབང་ལྷག་རབ་འབྱོར་བ། །སྲིད་པའི་
དབུལ་སེལ་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་འོད་ཟེར་སྤྱོད་གས་
བཙུར་འགྲོ། །ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་ཤེས་རབ་ཅན། །བྱང་ཚུབ་ལམ་
གསལ་གསུང་གི་འོད་ཟེར་གྱིས། །ཐར་ལམ་གསལ་མཛད་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་ཀུན་གྱི་མཛོད། །གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་
བཟུ་ཤིས་འབྱུང་བའི་གནས། །དག་དབང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན་བ་སྟེ། །མཁས་

པའི་དབང་པོ་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སངས་རྒྱལ་གྱི་འཕྲིན་ལས་
དཔལ་འབྱོར་བ། །བསྟན་པ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན་པའི་མཆོག་ །འཕྲིན་ལས་
བཟང་པོས་སྤྱོད་པ་ལས་ནས་རྒྱལ་བ། །མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱལ་གསུམ་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས། །གསུང་རབ་རིན་ཆེན་རྒྱ་མཚོའི་འཛིན་ན་གནས། །རབ་ཡངས་ཤེས་
རབ་སེང་གའི་ར་རོལ་ས། །ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་མངའ་སྤྲེལ་མཁས་ཀྱི། །སྟོབས་
པ་ཟེལ་གཞོན་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྟོ་མིག་རབ་བཟང་མདོ་སྤྲུགས་
བསྟན་པ་འཛིན། །བསྟན་པ་རྒྱལ་མཛད་ལེགས་བཤད་འབྱུང་བའི་གནས། །བྱམས་
དང་སྙིང་རྩའི་འབྱོར་བ་དཔལ་བཟང་པོར། །དབང་འབྱོར་སྤྲེལ་གསུམ་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས། །ལུང་རྟོགས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན་པའི་མཆོག་ །ནམ་དག་ཚུལ་
ཁྲིམས་དཔལ་ལ་དབང་འབྱོར་དང་། །ནམ་མཁའ་མཐའ་ཁྲབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་
བསྟེང་། །སྟོ་སྟོས་མཚུངས་མེད་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྟོ་བཟང་གྲགས་
བསྟན་རིང་ལུགས་དཔལ་འབར་ཞིང་། །དགེ་འདུན་དབུས་ན་སྤྲེལ་མཁས་འཇམ་པའི་
དབྱངས། །ཚུལ་ཁྲིམས་བྲི་མེད་བསྐབ་གསུམ་དར་རྒྱས་དཔལ། །བསྟན་པའི་མངའ་
བདག་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྟོ་བཟང་སྟོ་མེད་བཤད་སྤྲུབ་རྒྱལ་མཆོན་
འཛིན། །སྟོ་བཟང་གཟུར་གནས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་པ། །ཟབ་མོད་སྟོ་ལྷན་བཟང་པོའི་
སྤྲུགས་མངའ་བ། །བསྟན་པ་འཛིན་མཛད་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འབྲུ་
ཤེས་སྟོབས་ལྷན་ཚུལ་ཁྲིམས་དར་རྒྱས་ཞབས། །ཆོས་ཀྱི་རབ་གཟེགས་སྟོ་བཟང་
བཟུལ་ཤེས་མཆོན། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྲུབ་རྒྱས། །རྩེ་བཙུན་

ལྷ་མ་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཆོགས་གཉིས་བསོད་ནམས་རབ་བརྟན་
མཁས་པའི་མཆོག །བཤད་སྒྲུབ་བསྟན་པ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་འཛིན། །དོན་གཉིས་
རིན་ཆེན་བསམ་པ་ལྷན་གྲུབ་དབལ། །འཕྲིན་ལས་རབ་རྒྱས་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །བཤད་སྒྲུབ་མཛད་པ་དར་རྒྱས་ལྷན་གྲུབ་ཟེ། །མཁུན་རབ་ཐོགས་མེད་སློ་
བཟང་རྒྱལ་མཚན་ཞབས། །དག་གི་དབང་ལྷག་རབ་བརྟན་ཆོས་ཀྱི་ཟེ། །བཀའ་འདྲིན་
མཚུངས་མེད་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སློ་བཟང་གྲགས་པའི་བསྟན་པ་རིན་
ཆེན་ཀྱི། །འབྲུང་གནས་མདོ་རྒྱད་རྒྱ་མཚོར་དབང་འབྱོར་བ། །བྱང་ཚུབ་ཡན་ལག་
བདུན་ཀྱི་གདེངས་ཀ་ཅན། །དཔལ་ལྷན་སློ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དེ་
ལྟར་མཁས་དང་གྲུབ་པའི་ལྷན་ཐར་གྱིས། །རང་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཏེ་གཞན་
དག་ལ། །འཆད་ཚོད་ཚུལ་པའི་འཕྲིན་ལས་མཁའ་བྱུང་། །སློས་པས་ཤེས་བྱའི་རྒྱད་
པ་ཀུན་སེལ་བ། །ལྷ་མ་བརྒྱད་པ་ལྷན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ནང་དུ་སྦྱང་རྗེའི་
གཞན་དབང་ཁོན་ཡང་། །དེགས་པའི་དེད་དཔོན་བརྒྱམས་བཞིན་དག་གཏུམ་ཅན། །ཐ་
འོག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་ཀྱིས། །བསྟན་ལ་གཞོད་པའི་གདུག་ཅན་མ་ལུས་
བ། །མཐུ་སྟོབས་རྟོ་རྟེན་མེ་ཡིས་ཐལ་བར་སྟོག །བསྐྱེ་མེད་མཆོག་གསུམ་ཡི་དམ་
ཆོས་སྦྱངས་དང་། །འདུས་ལྷན་རྒྱ་མཚོའི་ལྷག་བསམ་བདེན་སྟོབས་ཀྱིས། །ཐོས་
བསམ་ནོར་བུ་སྤྱིང་གི་འདུས་ཆོགས་ལྷནས། །སྤྲུགས་མཐུན་བཤད་སྒྲུབ་དབྱར་མཆོ་
ལྟར་འཕེལ་ཤོག ། །

༥ རབ་འབྱམས་གཞུང་ལ་མངའ་བརྟེན་དགེ་འདུན་གྲུབ། །དག་ལ་དབང་

བསྐྱར་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོའི་དཔལ། །མཐའ་འཁོབ་སྒྲོན་མེ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོའི་
སྒྲེ། །སྙིང་རྩེའི་གཏེར་ཆེན་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མཐུ་སྟོབས་དབང་ལྷག་
ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོའི་དཔལ། །རིག་གནས་ཀྱན་མཁུན་སྟོ་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་སྒྲེ། །གསང་
སྤྲུགས་གྲུབ་པ་མཆོག་བརྟེན་ཆངས་དབྱངས་མཆན། །སྐྱུན་རས་གཟིགས་དབང་
གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བསྐྱལ་བཟང་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཆོའི་ཡོན་ཏན་གཏེར། །སྟོ་
བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་འཛིན་པའི་དཔལ། །ཟབ་ཡངས་ལྷགས་མངའ་སྟོ་བཟང་
ཡེ་ཤེས་རྩེ། །བསྟན་པ་རྒྱས་མཛད་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྟོ་གྲོས་བཟང་པོ་
མཁུན་བཅའི་དཔལ་ལྡན་བ། །བཀའ་བློན་སྟོ་མེད་ངག་གི་དབང་ལྷག་མཆན། །མདོ་
སྤྲུགས་ཆོས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་ཆར་འབེབས་བ། །བློན་ཅན་སྟོ་མ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། ། །གོང་གི་སྟོ་བརྒྱད་གསོལ་འདེབས་དང་། །ལམ་རིམ་གསོལ་འདེབས་མཁུག་ཏུ་སྐྱར་ཆོག་པ་ལེ་ཆོན་
འདི་གཉིས། །སེར་སྒྲིབ་ཆོས་བསམ་ནོར་བྱའི་མྱིང་གི་ལས་སྟེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱལ་ནས་ཕྱར་བྱ་ཚུག་ཏུ་བྱམས་པས་གིས་
བ་དགེ་ལེགས་འཕེལ། །

༥ བ་མོ་སྟོ་གི་ལུ་རྩ་ཡ། །སྙིང་རྩེའི་རང་ག་ལྷགས་མཁུན་པའི་གཏེར་ཆེན་པོ། །ངག་
གི་དབང་ལྷག་འཕྲོ་ཀྱན་བྱམས་པས་སྦྱོང་། །སྟོ་དང་སྟོ་མ་དབྱེར་མེད་གྲུས་ལྷག་
འཆལ། །བཅེ་བ་ཆེན་པོས་ཏྲག་ཏུ་རྩེས་འཛིན་མཛོད། །མཆན་དཔེའི་སྐྱ་མཆོག་
མཆན་བཅས་རྣལ་འབྱོར་དང་། །མཆན་མེད་སྟོང་ཉིད་དམིགས་མེད་རྣལ་འབྱོར་
གྱིས། །གཉིས་མེད་བྱང་འཁུག་གོ་འཕང་སྐྱར་ཐོབ་སྟེ། །འཕྲོ་ཀྱན་མེད་ཞིའི་འབྱོར་
བ་སྐྱུན་ཆོགས་ཤོག །

༥ རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་སྒོ་བཟང་གྲགས། །གང་དེ་ཡི་བསྟན་པ་འཛིན་པའི་
གཙོ། །སྐབས་ཀུན་འདུས་བྱམས་པའི་མཚན་ཅན་ལ། །ཡིད་ཅེ་གཅིག་གུས་པས་
གསོལ་བ་འདེབས། །ཆེ་འདི་ཕྱི་བར་དོ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཐུགས་བརྩེ་བའི་ལྷགས་ཀྱས་
རྗེས་བཟུང་སྟེ། །རྒྱུ་ཕྱིན་དང་འགལ་རྒྱུ་ཞི་བ་དང་། །སྒོ་ཆོས་དང་འབྲེས་པར་བྱིན་
གྱིས་སྒོ་བས། །དུས་འདི་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །རྟེན་དལ་བརྒྱད་འབྱོར་
བཅུ་ཐོབ་གྱུར་ཏེ། །བྱམས་སྟོང་རྗེ་བྱང་ཚུབ་སྟོང་པ་ནམས། །ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་
སུ་ལེན་པར་ཤོག། །བྱམས་པས་བྲིས། །མརྒྱལ། ॥

༥ ཨོ་སྤྲེལ། དལ་བརྒྱད་འབྱོར་བཅུ་འདེད་པའི་གྱིས་འབྱོར་པ་ལ། །སྒོ་བཟང་གྲགས་
པའི་རིང་ལུགས་མདོ་སྤྲེལ་གྱི། །སྟོང་པོའི་དོན་ལ་སྐྱབ་པ་སྟོང་པོར་མཛད། །བཀའ་
བློན་གསུམ་ལྟན་སྒྲ་མར་གསོལ་བ་འདེབས། །སྟོང་པའི་ཐུན་ཆོགས་དཔལ་འབྱོར་
སྟན་གྲགས་ལ། །མི་རྟག་འཆི་བ་བློན་པའི་བཙོན་འགྲུས་གྱིས། །བསྐྱལ་ནས་མདོ་
སྤྲེལ་ཀུན་གྱི་སྟོང་པོའི་དོན། །རང་དོན་མ་ཆགས་སྐྱབ་པ་སྐྱར་ལེན་ཤོག། །དེང་ནས་
བཅུམས་ཏེ་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །ནམ་དག་ཚུལ་བྲིས་སྟོང་ཚུལ་ཉམས་དགའ་
བར། །ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་ཡལ་འདབ་རབ་རྒྱས་ཏེ། །སྐྱ་གསུམ་འབྲས་བུ་
གཡུང་དུ་ཟ་བར་ཤོག། །མརྒྱལ། ॥

༥ བ་མོ་གྲུ་བྱ། བྱམས་དང་སྟོང་རྗེའི་རང་བཞིན་སྒྲ་མ་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་
ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་མཉེས་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཅིང་། །བཀའ་བཞིན་
སྐྱབ་པར་བྱིན་གྱིས་སྒོ་བ་ཏུ་གསོལ། །དད་ཅིང་གུས་པའི་བྱམས་པ་དགོན་མཆོག་

བདག་ཁྱེ་རབས་ཀུན་ཏུ་དལ་འབྱོར་རྟེན་ཐོབ་ཅིང་། །བྱམས་དང་སྙིང་རྩེ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་མཆོག་དང་། །ཡང་དག་ལྟ་བུ་མཉམས་ལེན་མཐར་ཐྱིན་ཤོག །འདི་ནས་འཕོས་
ཏེ་ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན་དུ། །སྐབས་གནས་བསྐྱེ་མེད་མི་པམ་མགོན་པོ་དང་། །ནམ་
མཁའ་བློ་མེད་འཇམ་དཔལ་སྙིང་པོ་ཡི། །ཐུགས་རྩེས་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་ལྷུང་ཐོབ་
ཤོག །བྱམས་པས་བྲིས། ॥

༥ རྩེ་བཙུན་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །སྐབས་གནས་བཅེ་ཆེན་ཆོས་
དབྱིངས་དང་མཉམ་ཡང་། །བདག་ཅག་མོས་དོར་ཐ་མལ་དགོ་བའི་བཤེས། །ཀུན་
གྱིས་བཀྱར་ཀྱང་དམན་ལ་བཅེ་བ་ཅན། །བཀའ་བློན་མཉམ་མེད་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །འགྲོགས་ན་བདེ་ཞིང་བསྟེན་ན་སྦྲ་བ་ཡི། །ཉམ་ཆུང་འགྲོལ་བཅེ་བའི་ཐུགས་
རྩེ་ཅན། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཞབས་པད་བརྟན་བཞུགས་ནས། །གདམས་དག་བདུད་ཅིའི་
ཆར་པ་དབབ་ཏུ་གསོལ། །དག་གི་དབང་ལྷན་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་དང་། །བྱམས་
པའི་གཏེར་གྱུར་མ་པམ་མགོན་པོ་དང་། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་སྒྲོ་བཟང་གྲགས་པའི་
དཔལ། །རྣམ་གསུམ་དབྱེར་མེད་ཞབས་ལ་རྟག་ཏུ་འདུད། །མ་འོངས་སྲིད་པའི་མཐའ་
ཡི་སྒྲེ་བ་ཀུན། །དལ་འབྱོར་རྟེན་བཟང་བསྐྱབ་གསུམ་ནོར་བུ་ཡི། །མཛེས་པའི་ལུས་
རྟེན་རིམ་པར་བཞོད་བྱས་ནས། །སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ལྷུང་པོ་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་
དཔལ་ལྷན་གྲགས་པས་བསྐྱལ་དོར་བྱམས་པས་བྲིས། ॥

༥ ཐུགས་སྒྲུལ་ལོར་༧ རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡང་སྲིད་མཆོག་སྒྲུལ་
རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་ཐང་བདེ་བ་ཅན་དུ་བཞུགས་སྐབས་ཞབས་བརྟན་གསོལ་འདེབས་སུ་

གནང་བ་བཞུགས། ཨི་སྤྲེ། གློ་བཟང་གྲགས་བསྟན་དབང་ཕྱག་འབྱོར་པ་ལ། །འཇམ་
དཔལ་དབྱངས་མཚུངས་མཁྱེན་བཅེ་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ། །ལྷར་བཅས་འགྲོ་བའི་
བསོད་ནམས་ཞིང་གི་མཆོག །གངས་ཅན་མགོན་པོ་བསྐལ་བརྒྱར་ཞབས་བརྟན་
ཤོག །མགོན་པོ་ཉིན་མའི་དབང་ཕྱག་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས། །གློ་བཟང་གྲགས་བསྟན་རིན་
ཆེན་དབང་གི་རྒྱལ། །བཤད་སྒྲུབ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཅེར་བཞོད་ནས། །ཕུན་
ཆོགས་འདོད་དགུས་འཛིག་རྟེན་བྱེད་པར་མཛོད། །འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དངོས་རྩེ་
བཅུན་ཅོང་ཁ་པའི། །མདོ་སྒྲགས་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་ཀྱན། །བྱེད་པའི་འཕྱིན་
ལས་སྲིད་པའི་མིག་འབར་བས། །འཛིག་རྟེན་བདེ་ལེགས་སྣང་བ་རྒྱས་པར་ཤོག །ཅེས་
པ་འདི་གངས་ཅན་གྱི་མགོན་པོ་གཞོན་ནུའི་རྣམ་པར་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་དུ་ཕེབས་པའི་སྐབས་དང་འདུན་ཅེ་གཅིག་
པས། བྱམས་པས་ཐེས། མཛུགས། ॥ ॥

༥ རྒྱལ་པའི་མཆོག་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཞབས་བརྟན་འབུལ་སྐབས་ཀྱི་གསོལ་
འདེབས་བཀའ་ཚུམ། གློ་བཟང་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱག་འབྱོར་པ་ལ། །མཁྱེན་བཅེ་
གསེར་གྱི་འཁོར་ལོས་དབང་བསྐྱར་བ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོའི་
ཞབས་པད་བྱང་། །ཉམ་ཚུང་བན་ཀན་བདག་གིས་གསོལ་བ་ནི། །སྲིད་ཞིའི་གདུང་
སེལ་སྤྱི་ཡི་ཉིན་བྱེད་དབང་། །སྲིད་ཞིའི་རྒྱུད་པ་སེལ་བའི་རྟ་ལྔ་ཅན། །ཤར་ཕྱོགས་
ས་འཛིན་མཐོན་པོའི་ཅེར་འཕགས་ནས། །དགེ་ལེགས་པད་ཆལ་རྒྱས་མཛད་ཞབས་
བརྟན་ཤོག །རྒྱལ་སྤྱི་རྒྱ་སྤྱིས་གཞོན་ནུའི་རྒྱལ་འཛིན་ཀྱང་། །སྤང་རྟོགས་ཡོན་
ཏན་འབྲས་བུ་གཡུར་བ། །སྲིད་ཞིའི་དབུལ་འཕོངས་སེལ་མཛད་བསྐལ་བརྒྱའི་

བར། །ཞབས་ཟུང་དོ་རྩེ་ལྟ་བུར་བརྟན་གྱུར་ཅིག །ཅེས་གསོལ་བ་འདེབས་ཏེན་
དབུལ་དཀར་གྱི་མཐུལ་དར་ཆོན་སྒྲ་ལྷའི་འདོགས་བཅས། སྒྱ་གསུང་ཐུགས་ཏེན།
དབུ་པཎ་སྒྲེ་རིངས། ལྷ་གོས། སྒྱ་འགག། སྒྱ་གཟན་དོ་རྩེའི་རེ་ལ། གསེར་སྤང་གང་།
དབུལ་སྤང་བརྒྱ། བཟང་གོས་ལུག་གསུམ། མཛོད་བཏགས་བཙུ་བཅས་གསོལ་
བ་འདེབས་པ་ནི། སྟོབས་བཅུའི་དཔལ་མངའ་རྒྱལ་བ་མ་ལུས་པའི། །བསྟན་ལ་
དབང་བསྐྱར་འངས་དཔལ་རྒྱ་མཆོའི་སྒྲེ། །མཁེན་བཙུ་བཅུས་ལྷན་ཐམས་ཅད་མཁེན་
གཟིགས་ཆེ། །བསྐྱལ་བ་རྒྱ་མཆོའི་བར་དུ་ཞབས་བརྟན་ཤོག །ཅེས་དད་གཏུང་ཅེ་
གཅིག་པས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལགས་སོ། །ཕུར་ཕྱོག་ནས་ཐུན་གྱིས་ཐུག། ॥

༥ བཀའ་ཤིན་གསུམ་ལྷན་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་ལ། །སྤྱིང་ཁོང་རུས་པའི་གཏིང་ནས་
གསོལ་བ་འདེབས། །དལ་འབྱོར་མི་ལུས་རིན་ཆེན་ཐོབ་དུས་འདིར། །ལེགས་ཆོགས་
ཀུན་གྱི་ཅ་བ་སྒྲ་མ་ཡི། །སྒྱ་གསུང་ཐུགས་གྱི་རྣམ་ཐར་མཛད་པ་ལ། །ཡིད་ཆེས་
དད་པས་མཉེས་པ་སྒྱུབ་འདོད་ཀྱང་། །ཉོན་མོངས་དབང་གིས་ལོག་ཏོག་ཅི་བགྱིས་
པ། །ཐམས་ཅད་བསམ་པ་དག་པས་མཐོལ་ལོ་བཤགས། །མི་དགེ་བཅུ་སོགས་སྟོམ་
གསུམ་ཉེས་པའི་ཆོགས། །བག་མེད་དབང་གིས་བགྱི་བར་མི་འོས་པ། །ཅི་བགྱིས་
ཐམས་ཅད་སྦྱིང་ནས་སོ་སོར་བཤགས། །བསྐྱབ་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པར་བྱིན་
གྱིས་ཆོ་བས། །ལས་ཉོན་དབང་གིས་གང་དུ་སྦྱེས་གྱུར་ཀྱང་། །སྤྱིག་པའི་གོགས་ཐའི་
དབང་དུ་མི་འགོ་བར། །རྣམ་དག་ལམ་བཟང་རིམ་གཉིས་ཉམས་ལེན་ལ། །བཙོན་པ་
བྲག་པོས་སྟོབ་པར་བྱིན་གྱིས་ཆོ་བས། །སྦྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་ཡང་དག་སྒྲ་མ་དང་། །ཞེས་

སོགས་བྱའོ། །ཞེས་པ་འདི་བྱག་མཛོད་ངག་དབང་དར་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་བཞིན་ཟན་བྱ་བྱམས་པས་གིས་བཞོ། །

༥ སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བཅེ་བའི་སྤྲུགས་རྩེ་ཅན། །མཆོག་གསུམ་ལྷ་མ་ཡི་དམ་
ཆོས་སྤང་ལ། །ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་བྱག་འཆལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །ལན་གཅིག་ཐོབ་པའི་
དལ་འབྱོར་མི་ལུས་རྟེན། །ཆེ་འདིའི་རྟེན་བཀྱར་གྲགས་པ་ལ་ཞེན་ནས། །སྤྱིང་པོ་
མེད་པའི་བྱ་བས་དུས་འདས་ཏེ། །སྤོམ་གསུམ་བཅས་མཆོམས་ཕྱ་ཞིབ་དང་འགལ་
བའི། །ཉེས་ལུང་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་བཤགས། །ནམ་འཆི་ངེས་མེད་འཆི་
བ་མ་བྱན་པས། །འདིར་སྤང་ཅམ་གྱི་རྟེན་བཀྱར་གྲགས་པའི་ཆེད། །གཡོ་སྤྱོད་སྤྲིག་
ལུང་ཅི་བགྱིས་མཐོལ་ལོ་བཤགས། །ལྷ་མ་དགོན་མཆོག་སྤྲུགས་རྩེའི་གཏེར་ཆེན་
ནམས། །འཆི་ཆེ་བདག་ལ་མངོན་སུམ་སྐྱབས་སུ་བསྟན་ཏེ། །མི་ཁོས་གནས་ནམས་ཀུན་
ལས་སྐྱབས་པ་དང་། །མཐོང་ངེས་རྟེན་བཟང་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་ཆོབས། །ཡོན་ཏན་
ཀུན་ཆང་ལྷ་མས་རྩེས་བཟུང་ཞིང་། །བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་པའི་མཆོད་པས་མཉེས་བྱས་
ཏེ། །སྤོག་སུམ་བག་ཡོད་བྱ་ཤེས་གཏན་སོ་ཡིས། །སྤོམ་ཁྲིམས་མིག་གི་འབྲས་བུ་
ལྷར་བསྐྱངས་ནས། །སྤྱར་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་ཆོབས། །ཅེས་པ་འདི་ཨོར་
ཏུ་སྤྲུང་གི་བསྐོས་དགེ་འདུན་གྱིས་བསྐལ་ངོར་བྱམས་པས་གིས། །མཆོག་ཡོ། །

༥ བ་མོ་རྩྭ་ཏུ་ཡུ་ཡ། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལས། །བཀའ་བྱིན་
སྤྲུག་པར་ཆེ་བ་ཡི། །བཀའ་དང་གདམས་ངག་ཀུན་གྱི་དོན། །སྦྱོལ་ལ་དབང་ཐོབ་དེ་ལ་
འདུད། །བྱམས་པའི་མཆོན་ཅན་ལྷ་མའི་བྱང་། །སྤོམ་གསུམ་དང་འགལ་ཉེས་པའི་
ཆོགས། །ཇི་སྟེད་བགྱིས་ནམས་སོ་སོར་བཤགས། །སྤྱན་ཆད་མི་བགྱིད་སྤོམ་སེམས་

བསྟེན། །སྤྱི་བ་འདི་དང་སྤྱི་བ་གཞན། །དག་ཆོགས་ཇི་སྟེད་བསགས་པ་ནམས། །མ་
མས་འབྲལ་མེད་རྗེས་བཟུང་སྟེ། །སྤྱར་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཕྱིར་བསྟོ། །མོ་བཟང་ནམ་
མཁས་བསྐྱལ་བའི་ངོར། །དག་དབང་བྱམས་པས་གྲིས་བ་དག། ॥

༥ །སྤྱི་གོང་མེ་ཏོག་མདངས་ཆེན་གྱི་སྒྲ་མ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གསོལ་
འདེབས་བཞུགས་སོ། །མོ་བཟང་སྟོབས་བཅུའི་ཅལ་གྱི་སྒྲ་དོར་གནས། །ཀུན་ལ་
དབང་བསྐྱར་ཡེ་ཤེས་མཆོན་ཅན་དེས། །ཡེ་ཤེས་བྱུགས་གྱི་རྗེས་བཟུང་བཀའ་འདྲིན་
ཅན། །བསྐྱབ་གསུམ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བདག་སོགས་
མོ་དམན་སྣང་ངོར་མོས་བ་བཞིན། །ཟུང་འཇུག་དཔལ་གྱི་འབྱོར་ལྡན་ཐ་མལ་
གཟུགས། །དོན་གཉིས་འབྱོར་བས་འགྲོ་བའི་དབུས་མེལ་བ། །དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མ་
བསྐྱལ་བརྒྱར་ཞབས་བཏན་ཤོག། །ཟུང་འཇུག་ཡེ་ཤེས་སྐྱ་མཆོག་མ་ཐོབ་བར། །དལ་
བརྒྱད་འབྱོར་བཅུའི་རྟེན་བཟང་རིམ་བརྒྱད་ནས། །བསྐྱབ་གསུམ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱས་
པའི་ཉམས་ལེན་གྱིས། །སྤྱར་དུ་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་བར་ཤོག། །བྱམས་པས་གྲིས། མཛེས།

༥ །མེ་ཏོག་མདངས་ཆེན་སྒྲ་མའི་ཞབས་ཕྱིས་ཞུས་ངོར་གནང་བའོ། །ཨྱི་ཨ་ར་
པ་ཅ་ན་རྟི། མདོ་རྒྱད་མན་དག་འཆད་ལ་དབང་ཐོབ་ཅིང་། །རང་གཞན་དོན་གཉིས་
གྲུབ་པའི་དཔལ་གྱུར་བ། །དོན་གཉིས་ལྡན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བཀའ་འདྲིན་ཅན། །དོ་རྩེ་
འཛིན་པའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ལུང་རྟོགས་བསྟན་པ་
ཡི། །ཀུན་གསལ་དབུས་ན་མཁའ་བཙུན་འཆད་འབར་ཞིང་། །འཆད་ཚད་ཚུལ་པའི་འོད་
སྟོང་རབ་འཛོལ། །དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མ་བསྐྱལ་བརྒྱར་ཞབས་བཏན་ཤོག། །མཁའ་བཙུན་

ཕུལ་བྱང་ངག་གི་དབང་ཕྱག་པས། །དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་བྱལ་པའི་དབང་ཕྱག་
གིས། །ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་འབྲལ་མེད་རྗེས་བཟུང་ནས། །ཐོས་བསམ་བསྐྱོམ་བ་མཐར་
ཕྱིན་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་སེ་ར་བསམ་སྒོ་དཔོན་རྩེད་བསྟན་འཕེལ་གྱིས་བསྐུལ་ངོར་བྱམས་པས་བྲིས།

༺ སྐྱེ་མ་ཡི་དམ་ཆོས་སྤང་མ་ལུས་པ། །གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་པའི་ངོ་བོ་སྐྱེ་མ་
མཆོག། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱིང་གི་བསྐྱོར་བཞུགས། །འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཆོགས་ཐམས་
ཅད་སྦྱོན་བྱལ་མཛོད། །གཏན་གྱི་མདུན་མ་ལེགས་ཉིས་ཀུན་གྱི་གཞི། །ཚུལ་ཁྲིམས་
རྣམ་པར་དག་པའི་ཞིང་ས་ལ། །མདོན་མཐོངས་ལེགས་འབྲས་བྱ་གཡུང་ཟ་བའི། །རྟེན་
འབྲེལ་འབྲས་བྱ་འབྲལ་པར་བྱིན་གྱིས་སྒོ་བས། །ནམ་ཞིག་རང་ཉིད་གཅིག་བྱ་པ་རོལ་
ཏུ། །ལས་རྒྱུང་དག་སོས་བསྐུལ་ནས་འགྲོ་བའི་ཆེ། །བྱམས་དང་སྤྱིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་
སྐྱེ་མ་ཡིས། །བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་དུ་བྱུང་གསོལ། །ངག་གི་དབང་ཕྱག་བྱམས་པའི་
བདག་ཉིད་ཅན། །རེ་ས་གཞན་ན་མེད་དོ་སྐྱགས་རྗེས་གཟིགས། །འདི་ནས་མ་འོངས་
ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་པ་རྒྱ་མཚོ་མཐར་ཕྱིན་ཤོག །རྩ་བ་སྤྱོད་
པ་དད་ལྷན་རབ་རྒྱས་གྱིས། །བསྐུལ་ནས་སྤང་བྱ་སྟོག་ཏུ་བྱམས་པས་བྲིས། ॥

༄༅། །འདོད་གསོལ་སྒྲོན་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བཞུགས་སོ། །

༺ སུན་ཆོགས་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་ཅེར་སོན་ཀྱང་། །རྟག་ཏུ་ཉམ་ཐག་འགོ་ལ་རྗེས་
བཅེ་བ། །སྟོབ་པ་མཚུངས་མེད་སྤྱི་དང་སྟོབ་མར་བཅས། །གཟིགས་པ་བྲི་མེད་
བསྟོ་བའི་དབང་སོ་མཛོད། །བདག་སོགས་རྣམས་གྱིས་བགྱིས་དང་བགྱིད་འབྱུང་

བའི། །སྦྱོན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྒོམ་པ་དང་འབྲེལ་བ། །རྒྱལ་ས་ཆེན་དག་ཆོགས་རྒྱ་
མཆོའི་མཐུ་རྒྱས་ཀྱིས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་ཤོག། །རི་སྒྲིང་
གཏན་གྱི་བཙན་ས་མ་ཟེན་བར། །དབང་མེད་མི་ཁོམ་གནས་སུ་མི་སྦྱེ་ཞིང་། །ཀུན་
བཟང་འཇམ་དབྱངས་སྦྱན་རས་གཟིགས་དབང་ལྟར། །རྒྱལ་སྤྱི་སྦྱོད་པ་ཀུན་ལ་
སྦྱོད་པར་ཤོག། །པན་བདེའི་འབྱུང་གནས་སྤུབ་བསྟན་དར་ཞིང་རྒྱས། །དམ་པ་ནམས་
ཀྱི་སྦྱ་ཆེ་འཕྲོན་ལས་འཕེལ། །དག་འདུན་སྡེ་ནམས་སྤྲུགས་མཐུན་ཁྲིམས་གཙང་
ཞིང་། །བཤད་སྤྱབ་ལོངས་སྦྱོད་དབྱར་མཆོ་ལྟར་རྒྱས་ཤོག། །བསྟན་ལ་རབ་གྲུས་
ས་སྦྱོར་རྒྱལ་པོ་ནམས། །སྦྱ་ཆེ་མངའ་ཐང་རིགས་བརྒྱད་རྒྱས་པ་དང་། །རང་སྒྲིང་
འབྱོར་པས་ཆོག་ཤེས་ལྷན་གྱུར་ནས། །པན་ཚུན་བྱམས་པའི་སེམས་དང་ལྷན་པར་
ཤོག། །སྒོན་པོ་ཞི་བླ་ལས་བྱེད་གཏུམ་པོ་ནམས། །ཆགས་སྤང་གཡོ་སྦྱུའི་བསམ་
སྦྱོར་ཞི་བ་དང་། །དམག་དཔོན་གྲོང་དཔོན་ཁ་ལོ་བསྐྱར་བ་ནམས། །རང་རང་མངའ་
ལོག་བྱ་བ་ཞིན་སྦྱོར་བར་ཤོག། །འབངས་ཀྱི་སྦྱེ་པོ་དག་བཅུའི་ལས་སྦྱོད་ཅིང་། །འཐབ་
ཅོད་རྒྱ་འཕྲོག་མ་རབས་ལས་སྤངས་ཏེ། །པ་མ་སྒྲ་མ་ནད་པ་ཡོན་ཏན་ཞིང་། །གྲུས་
པས་བསྟེན་བཀུར་རིམ་གྲོ་བྱེད་པར་ཤོག། །དཀར་ཕྱོགས་ལ་དགའ་ལྷ་སྦྱ་དར་རྒྱས་
མཐུས། །ཆར་ཚུ་དུས་འབབས་ལོར་འབྱ་ཆེ་འཕེལ་ཤོག། །ནད་འཁྲུག་སྤྱ་གེ་དབུལ་
པོངས་མེད་པ་དང་། །ཆོས་སྒྲིང་འབྱོར་པ་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་ཤོག། །འཛིག་རྟེན་
འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་དག་ལེགས་ཀྱིས། །མཆོག་དམན་བར་པ་མཐའ་དག་ཆོམ་པ་
དང་། །རི་ལྟར་འདོད་པའི་བདེ་ལེགས་སྤུན་ཆོགས་ཀྱིས། །སྦྱེ་རྒྱ་མཐའ་དག་རྟག་ཏུ་

བག་ཤེས་ཤོག། །ཅེས་པ་འདི་ནི་ས་སྤྱིང་མིའི་དབང་པོ་མཆོད་མཇུག་ལ་མེབས་སྐབས་འདོན་རྒྱུ་སྟོན་ཆིག་འདི་
ལྟ་བུ་དགོས་ཞེས་བཀའ་གནང་བ་ལྟར་ཕུར་བུ་ཚུག་དག་དབང་བྱམས་པས་བྲིས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ། །མཆོག་ལོ། །

༥ ར་མོ་སྤྱི་ནི་ཞི་རྒྱ་ཡ། ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་ཉམས་ལེན་བྱིན་རྒྱབས་བརྒྱད། །རིན་
ཅན་སྒྲ་མ་རྣམས་དང་ཡི་དམ་སྒྲ། །དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྤྱིང་སྤྱང་མ་ལ། །བྱང་
ཚུབ་སྤྱིང་བོའི་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །གང་ཞིག་བསམས་དང་སྤྱོད་བས་ཚུལ་བཞིན་
དུ། །བསྟེན་པས་འདི་བྱིའི་ལེགས་ཆོགས་ཀྱན་འགྲུབ་པ། །ལམ་བཟང་ཚུལ་བཞིན་
སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས། །སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་བར་བྱིན་གྱིས་
རྫོབས། །རྟེན་དཀའ་དོན་ཆེ་དལ་འབྱོར་ཆང་བའི་བརྟེན། །གཏན་གྱི་བདེ་སྤྱུག་འདི་
ལ་རག་ལས་ཚུལ། །རི་བཞིན་རྟོགས་ནས་འཛིག་རྟེན་བྱ་གཞག་ཀྱན། །དོར་ནས་
གཏན་བདེ་སྐྱབ་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །མཐོང་མཁའ་མ་ངེས་ཀྱན་ཀྱང་སྐྱེས་ཅམ་
ནས། །འཆི་བདག་གཤིན་རྗེའི་ཁ་རྩར་དབང་མེད་དུ། །འགྲོ་ཞིང་ཆོས་ལས་སྐྱབས་
གཞན་མེད་པའི་ཚུལ། །ཤེས་ནས་ཆོས་བཞིན་སྐྱབ་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །ནམ་འཆི་
ངེས་མེད་སྤྲིག་ལྷུང་ལས་ངན་མ་སྤྱས། །འཛིགས་རུང་ངན་འགྲོར་འབྲིད་ལ་འཛིགས་
པའི་རྫོས། །འཛིགས་པ་ཀྱན་སྐྱོབ་དཀོན་མཆོག་རིན་ཆེན་ལ། །སྤྱིང་ནས་སྐྱབས་
སུ་འགྲོ་བར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །ལུས་དག་ཡིད་གྱིས་མི་དགེ་བཅུ་སྟོང་ཞིང་། །འབྲ་
ཤེས་བརྟན་པས་དགེ་བ་བཅུ་བསྐྱབས་པས། །རྣམ་སྤྱིན་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྡན་དལ་
འབྱོར་ལུས། །རིམ་བརྒྱད་བཅོན་ས་ཟེན་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །སྤྱིད་གསུམ་མཐོ་
དམན་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་ཀྱང་། །སྤྱུག་བསྐྱལ་གསུམ་གྱིས་མེ་ལྷེས་གདུང་བའི་

ཚུལ། །ལེགས་པར་བསམས་ནས་སྤྱག་ཀུན་མ་ལུས་ལ། །ཉེར་ཞི་དོན་གཉེར་སྤྱེ་བར་
བྱིན་གྱིས་ཚོབས། །མི་འདོད་སྤྱག་བསམ་སྤྱེད་བྱེད་སྤྱིང་ནང་དག། །བདག་མེད་བདག་
ཏུ་འཛིན་དང་སྤེད་པའི་སྟོག། །བསྐྱབ་གསུམ་གོ་མཚོན་སྤྱ་བརྟན་རྫོང་ར་གྱིས། །སྤྱར་
དུ་ཅད་ནས་གཅོད་པར་བྱིན་གྱིས་ཚོབས། །ཚོག་མེད་དུས་ནས་འིན་གྱིས་ལེགས་
བསྐྱངས་པའི། །མ་རྣམས་ཉམ་ཐག་ཉོན་མོངས་ཚུལ་བསམས་ནས། །རང་བདེ་
དོན་གཉེར་སྤྱད་ཅིག་མི་བསྤྱེད་པར། །གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་སྤྱབ་པར་བྱིན་གྱིས་
ཚོབས། །འགོ་ཀུན་གཅིས་འཛིན་བྱམས་དང་སྤྱིང་རྩེ་ཡིས། །སྟོན་འབྲུག་བྱང་ཚུབ་
མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྤྱེད་ནས། །སོ་སའི་བསྐྱབ་བྱ་བྲ་རགས་མ་ལུས་ལ། །རྒྱལ་
སྤྱས་མཐུ་ཆེན་རྣམས་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ལྟར། །སྤྱིད་པ་རི་སྤྱིད་སྟོབ་པར་བྱིན་གྱིས་
ཚོབས། །བདག་གི་བདེ་དགོ་གཞན་ལ་གཏོང་བ་དང་། །གཞན་ལ་མི་འཚོ་གཞོད་
ལན་པན་པས་འཇུག། །སྟོ་དགའ་བརྟན་པས་རང་སེམས་རྣམ་གཡེང་བྲག། །རྒྱབས་
ཆེན་སྟོད་ལ་བཀོལ་བར་བྱིན་གྱིས་ཚོབས། །འཁོར་འདས་ཉེན་འབྱུང་རྒྱ་འབས་
སྤྱ་མེད་དང་། །རང་བཞིན་མེད་པ་མཐའ་བྲལ་གནས་ལུགས་དོན། །པན་ཚུན་ངེས་
པ་འཕྲོན་པའི་ཉམས་ལེན་གྱིས། །ཆོགས་གཉིས་སྤྱར་དུ་རྫོགས་པར་བྱིན་གྱིས་
ཚོབས། །དེ་ལྟར་མདོ་སྤགས་སུན་མོང་ལམ་བཟང་ལུས། །རྣམ་དག་དབང་དང་དམ་
ཆོག་སྟོམ་པ་དང་། །རིམ་གཉིས་རྣལ་འབྱོར་ཐབ་མའི་རྒྱན་བཟང་པོས། །ལེགས་སྤྱས་
བྱང་འབྲུག་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་ཚོབས། །ནམ་ཞིག་འདི་སྤང་འགགས་པའི་དེ་མ་
ཐག། །སྟོན་ལམ་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པས་མཚམས་སྤྱར་ཏེ། །མི་པམ་རྒྱལ་བའི་མདུན་

སར་ལེགས་སྐྱེས་ནས། །ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་སྤྱོད་པ་མཐར་ཕྱིན་ཤོག། །འདི་དང་ཕྱི་མའི་
སྐྱེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །ལམ་བཟང་སྤྱབ་པའི་འགལ་རྒྱུན་ཀུན་ཞི་ཞིང་། །ཕྱི་ནང་
མ་སྤུན་རྒྱུན་ཡིད་བཞིན་སྤྱབ་པ་ལ། །མ་སྤུན་སྤྱང་མས་གཡེལ་མེད་གྲོགས་བྱེད་
ཤོག། །ཅེས་པ་འདི་ས་སྤྱོད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་སྤྱུལ་དང་དུ་སྒྲུངས་ཏེ་དག་དབང་བྱམས་པས་གྲེས་པ་དགེ་ལེགས་
འཕེལ། །མཛམྟོ། །།

༥ ར་མོ་སྤྱི་ཞི་ཞུ་ཡ། སྤྱགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་པ་རོལ་ཕྱིན་དུག་རྫོགས། །བདེ་
གཤེགས་གསུམ་བརྟེན་སྤྱོད་པ་ཉིད་གཟིགས་ལམ། །བྱང་པོར་སྟོན་མཛད་མ་ལུས་
འགྲོ་བའི་མགོན། །ཤུག་སྤྱབ་པའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ལས་ཉོན་ཆད་པས་
གདུངས་པའི་འགྲོ་བ་ཀུན། །མ་བཟོད་སྟོང་སྟོབས་ཆར་སྤྲིན་སྤྱག་པོ་ལས། །མ་གྲོལ་
སྟོལ་བའི་དབྱར་རྩ་ཆར་བསྐྱགས་ཏེ། །ལེགས་བཤད་ཆར་རྒྱུན་འབབས་ལ་ཕྱག་
འཆའ་ལོ། །མ་རུངས་གདུལ་དཀའ་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་འགྲོ། །སྟིང་དུ་གཅེས་པར་
འཛིན་པའི་ཞགས་པ་ཡིས། །དམ་བཅེངས་བཅུ་གཉིས་མཛད་པས་རྣམ་རོལ་
བ། །བད་དཀར་ལྷ་བྱུང་བསྐྱགས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སྐྱེ་འཆི་འཁོར་
ལོའི་ཤུགས། །རི་སྤྱོད་འཁོར་བ་དེ་སྤྱོད་མགོན་ཁོད་གྱི། །མཁུན་བཙེ་ཤུགས་དག་རལ་
གྲིས་འཁོར་བའི་རྒྱན། །གཙོད་མཛད་སྟོབས་བཅུ་མངའ་བ་ཁོད་ཕྱག་འཆའ། །འདོད་
ཡོན་ལྷ་སོགས་ལྷ་ལྷ་མི་ཀུན་གྱི། །བསོད་ནམས་ལས་བྱུང་བླ་ན་ཡིད་པ་དང་། །ནམ་
མཁའ་མཛོད་ལ་མངའ་བརྟེན་རྒྱལ་སྤྱུས་གྱི། །ཉིང་འཛིན་གྱིས་སྤྱུལ་བླ་མེད་མཆོད་
ཆོགས་འབུལ། །དུག་གསུམ་གདོན་གྱིས་སྤྱོད་པས་སྟོན་གསུམ་གྱིས། །མི་རུང་བྱ་བ་

ཅི་བགྲིས་མཐོལ་ཞིང་བཤགས། །འཛིག་ཉེན་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་རང་གཞན་
གྲི། །ནམ་དཀར་བྱ་བ་ཀུན་ལ་ཟེས་ཡི་རང་། །ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་
བར་བསྐྱལ། །གཟུགས་སྐྱུ་མུ་ངན་མི་འདའ་བཞུགས་གསོལ་འདེབས། །བགྲིས་དང་
བགྲིད་འགྱུར་བསོད་ནམས་ས་བོན་ལས། །སྐྱུ་གསུམ་འབྲས་བྱས་སྲིད་གསུམ་དུང་
པར་ཤོག། །ཁོང་སྐྱོན་ཟུག་རྩས་གཅེས་པའི་བྱ་གཅེས་གྲིས། །བཅེ་བའི་མ་ལ་རེ་བས་
འབོད་བ་ལྟར། །དུག་གསུམ་ཁོང་སྐྱོན་བརྟན་སོས་གཟེར་བ་བདག་ །ཉམ་ཐག་འོ་དོད་
འབོད་འདི་ཅུང་ཟད་དགོངས། །ཉམ་ཐག་ཉོན་མོངས་དབང་གྱུར་བདག་འབྲ་བ། །མང་
པོ་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཟེས་འབྲངས་ནས། །སྲིད་པའི་བཙོན་ར་བཀལ་ནས་ཐར་
གྱུར་ཡང་། །བདག་ཉིད་རང་གི་ཉེས་པས་ད་དུང་ལུས། །ད་རེས་དལ་འབྱོར་ཆང་
བའི་ལུས་ཉེན་འདི། །གཏན་གྱི་བདེ་བ་སྐྱབ་ལ་མ་འབད་ན། །སྒོན་གྱི་མཐའ་ལས་
ཕྱི་མཐའ་ཆེས་ཆེར་རིང་། །དེ་ཕྱིར་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ཐུགས་ཟེས་བཟུང་། །ཁྱབ་བ་འདུ་
བྱེད་སྐྱག་བསྐྱལ་ལ་འཛིགས་ནས། །ཀུན་འབྱུང་ཉོན་མོངས་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བ་
དང་། ང་བདག་གཅེས་འཛིན་འཕྱང་ཀན་གཡོ་སྐྱུ་མཁན། །བྱམས་དང་སྦྱིང་ཟེས་
འཛོམས་པར་བྱིན་གྲིས་རྫོབས། །བརྟན་གཡོའི་ཆོས་ཀུན་ཐ་སྙད་ཉོག་བཏགས་
ལས། །རང་བཞིན་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ། །ནམ་མཁའི་རྣམ་འབྱོར་མདོ་སྐྱགས་
ཟབ་ལམ་གྲིས། །ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཐོབ་པར་བྱིན་གྲིས་རྫོབས། །མདོར་ན་
ལུལ་བྱུང་སྐྱབས་གནས་ཁོད་ལྟ་བུར། །མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སྐྱག་བསྐྱལ་
རྣམས། །སྒོ་བཞིན་བདག་ལ་ལེན་ཕྱིར་དབའ་བ་དང་། །བདག་གི་བདེ་དགེ་འགྲོ་ལ་

གཏོང་བར་ཤོག །མཐོ་དམན་འགྲོ་བ་གང་དང་གང་སྐྱེས་ཀྱང་། །སྤ་ཟབ་ལས་འབྲས་
ཚུལ་ལ་མཁས་པ་དང་། །ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་ཀྱི་མཛོད་བཟུང་ནས། །མཐའ་ཡས་
རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཆབ་བྱེད་པར་ཤོག །ཅེས་སྟོན་པ་སྟབ་པའི་དབང་པོ་ལ་བསྟོད་བྱས་སྟགས་རྩེ་བསྐྱེལ་བའི་
སྟོན་ཆོག་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཞེས་སྒྲུ་འབུམ་སྟགས་རམས་པ་དག་དབང་སྟོན་པས་བསྐྱེལ་བ་ལྟར་དག་དབང་བྱམས་
པས་སྟོབ་ཞིན་གྱིས་པ་དག་ལེགས་འཕེལ། །མཛཱལྟ། །

༥ ཨོ་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །མདོ་རྒྱད་མན་དག་ཅུ་གཏར་ཆེན་པོ་ལ། །ཅི་
དགར་དབང་འབྱོར་འཇས་མགོན་ཙོང་ཁ་པའི། །བཤད་སྒྲུབ་ཆོས་ཚུལ་སྟོགས་མཐར་
འཕེལ་མཛད་པ། །སྐྱབས་གནས་ཀུན་འདུས་ཞབས་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །སྟོན་གོམས་
སྟགས་བསྐྱེད་སྟོན་ལས་མ་སྟ་ལྡན་གྱིས། །མཐོ་རིས་ཡོན་ཏན་བདུན་ལྡན་དལ་འབྱོར་
རྟེན། །འཕགས་པའི་ཁོར་བདུན་རྒྱན་གྱིས་རབ་སྤྱས་པས། །སྐལ་ལྡན་དང་བ་འཕྲོན་
ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཉེས་པའི་གཞིར་གྱུར་འདོད་པ་རབ་སྤངས་ནས། །ཡོན་ཏན་
ཀུན་འབྱུང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྟོག་ལྟར་བསྟུང་། །ཐོས་བསམ་སྟོམ་པས་རང་རྒྱུད་གཏན་ལ་
པབ། །བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་དམ་པར་གསོལ་བ་འདེབས། །འགྲོ་ལ་རྩེས་བཅེ་སྟོང་
རྩེའི་ཙུ་བ་བརྟན། །རིན་ཆེན་སེམས་ཀྱི་སྟོང་པོ་ཆེར་རྒྱས་པ། །རྒྱབས་ཆེན་སྟོད་པའི་
ཡལ་འདབ་མེ་རྟོག་བཀྲ། །སྤངས་རྟོགས་འབྲས་བུས་དུད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྒྱ་
བོད་མཁས་པའི་གདམས་དག་ལྟ་ལམ་ངོས། །ནམ་དཔྱིད་རྟ་ལྟར་དབང་པོ་ཐོགས་མེད་
རྒྱ། །བཤད་སྒྲུབ་ཆོས་ཀྱི་པད་ཆལ་ཁ་བྱེན་ས། །སྐལ་བཟང་དགའ་བ་འཕེལ་མཛད་
ཞབས་བརྟན་ཤོག །ཆད་མས་བྲངས་པའི་མན་དག་གནམ་ལྷགས་ཆར། །སྤྲ་རན་

ཐུན་པས་དབང་བྱས་བྲག་རིའི་མགོར། །བབས་ཆེ་ལྷ་སྦྱོད་ལམ་བཟང་ཆོས་ཆར་
གྱིས། །འཇིག་རྟེན་དགེ་ལེགས་འཕེལ་མཛད་ཞབས་བརྟན་ཤོག། །སྤྱི་མེད་སྤང་སྦྱོར་
རྟེན་འབྱུང་བདེན་པ་དང་། །སྤྲས་བཅས་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཆོའི་ཕྱིན་རྒྱབས་གྱིས། །དོན་
འཆང་དངོས་ངག་དབང་ཆོས་འཕེལ་གྱི། །སྤྱི་ཆེ་བརྟན་ཞིང་འཕྱིན་ལས་རྒྱས་བྱུང་
ཅིག། །སྦྱིང་ནས་ཡོན་ཏན་མཐོང་ཞིང་དད་པའི་ཚོས། །མཆན་ལུན་སྒྲ་མ་དམ་པ་བསྦྱོད་
བསྒྲགས་མཐུས། །ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་དམ་པས་རྗེས་བཟུང་ནས། །དམ་པའི་གསུང་
བཞིན་སྤྱུབ་པ་མཐར་ཕྱིན་ཤོག། །ཅེས་པ་འདི་བྱང་ཆུ་དགེ་སྦོང་བཟོད་པ་བཟླ་ཤིས་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་ངག་
དབང་བྱམས་པས་གྲིས་བཞོ། །མརྒྱལ་། ॥

༥ ཐེག་གསུམ་འཕགས་ཆོགས་དམ་ཆོས་མ་ལུས་པ། །གཅིག་འདུས་འདི་ཕྱིའི་
འདོད་དོན་ཀུན་འགྲུབ་ཅིང་། །བྱམས་བཅའི་བདག་ཉིད་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་ལ། །སྒོ་གསུམ་
གྲུས་པས་ཉག་ཏུ་བྱག་འཆལ་ལོ། །ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ལ་སྦྱོན་རྟོག་ཚོས། །མ་
གྲུས་ཉེས་པའི་ལས་དང་དཀོར་ལ་འབགས། །སྤྱི་གསུམ་བཅས་མཆོམས་ལས་
འདས་ཐིག་ལུང་རྣམས། །སྦྱིང་ནས་བཞགས་ཤིང་ཕྱིན་ཆད་བསྒྲོམ་པར་བགྱི། །འདི་
ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སྦྱིང་པའི་བར། །ཐེག་མཆོག་དགེ་བའི་བཞེས་གྱིས་རྗེས་
འཇིན་ཅིང་། །བསམ་དང་སྦྱོར་བས་རྩལ་བཞིན་བསྟེན་པའི་མཐུས། །སྟོབས་བརྩ་
མངའ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཤོག། །ཅེས་པ་ཡང་བྱམས་པས་གྲིས། །མརྒྱལ་། ॥

༦ དོན་ཡོད་མཛད་པ་བཟང་པོས་འགྲོ་བ་ཀུན། །མངོན་མཐོངས་ལེགས་ལམ་ལ་
འཁྲིད་མཛད་པ། །མཁས་བཙུན་གྲུབ་པ་ཀུན་གྱི་གཙུག་གི་རྒྱལ། །སྒྲ་མ་བཀའ་བྲིན་

ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །གང་དེའི་མན་ངག་བདུད་ཅིའི་བྱམ་བཟང་ལ། །དབང་
འབྱོར་བྱམས་པའི་ཚུས་བརྒན་ལེགས་བཤད་ཆར། །སྐལ་ལྷན་སློལ་ཞིང་སར་
འབེབས་མཁས་པ། །ཡོངས་འཛིན་སྤྱགས་རྗེའི་གཏེར་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སློ་
བཟང་བྱང་བ་དགའ་བསྐྱེད་བཤད་སྒྲུབ་གྱི། །བད་དཀར་འདབ་སྟོང་རྒྱས་པ་མཁས་
པའི་མཆོག། །ཉམས་ཉྑལ་སྤང་ཅིའི་ཁུར་ལྷི་བཀའ་བློན་ཅན། །དཔལ་ལྷན་སྒྲ་
མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བདག་ཀྱང་དེང་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་
དུ། །རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་རྣམས་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། །སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་མཛོད་བཟུང་
ནས། །མཐའ་ཡས་འགྲོ་བའི་འབྲེན་པ་བྱེད་པར་ཤོག། །ཅེས་པ་འདི་རབ་འབྱམས་པ་སློབ་ཐང་སྟོན་
ལས་ཀྱི་འདོད་པ་ལྟར་བྱམས་པས་བྲིས་པལོ། །མཆོག་། །

༥ ལྷག་ཆེན་གསོལ་འདེབས་མཁུག་དུ། །རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་སློབ་ཐང་
གྲགས། །སྐར་བྱར་སྤྲིག་གར་གྱིས་རྣམ་རོལ་བ། །རྗེ་བཙུན་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཆོལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །རྒྱུད་བདག་འཛིན། སོགས། །ལས་ཐབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་ཀྱི་
མཛོད། །རྒྱུད་སྐལ་ལྷན་ཡོངས་ལ་གསལ་མཛད་པ། །རྗེ་བཙུན་ངག་དབང་བྱམས་པ་
ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྒྱུད་བདག་འཛིན། སོགས། །སྐབས་གསུམ་ཀུན་འདུས་
རྩ་བའི་སྒྲ་མ་དང་། །དབྱེར་མེད་སྤྱབ་དབང་བྱམས་མགོན་འཇམ་པའི་དབྱངས། །ཨ་
ཏི་ཤ་དང་སློབ་ཐང་གྲགས་པའི་དཔལ། །འབྲལ་མེད་སྤྲིང་དབྱས་བཞུགས་ལ་བྱིན་
གྱིས་སྒྲོབས། །སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཛོང་བ་དང་། །དལ་འབྱོར་དོན་ལྷན་མི་
རྟག་བློ་ལྷུང་ནས། །ངན་འགྲོར་འཛིགས་པས་སྐབས་འགྲོལ་ས་འབྲས་ལ། །སྐར་དོར་

ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་ས། །མི་ཉག་བསྐྱེད་ས་སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་
ལ། །སྲིད་ཞེན་བདག་འཛིན་སྤྱིང་གི་གཙོང་ནད་ཀྱུན། །ཅད་ནས་སྤོང་བྱེད་བསྐྱེད་
གསུམ་བདུད་ཅིའི་སྤྲན། །ཚུལ་བཞིན་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་ས། །འིན་
ཅན་མ་རྣམས་ཡལ་འདོར་ཁེལ་མེད་སྟོ། །རང་ཉིད་གཅེས་འཛིན་དག་པོ་གཡོ་ཅན་
འདི། །དམིགས་མེད་བྱམས་དང་སྤྱིང་རྗེའི་མཆོན་ཚོན་གྱིས། །བརྒྱུག་པའི་སྤྱིང་སྟོབས་
རྒྱས་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་ས། །འཁོར་པའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་དུས་ཀྱན་ཏུ། །རྒྱལ་
སྐས་སྟོད་པ་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་དང་། །གཟུངས་སྟོབས་ཉིང་འཛིན་མདོན་ཤེས་རྩ་
འབྲུལ་སོགས། །མ་ཞུས་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་ས། །ཐོག་མེད་དུས་ནས་
སྤྱིང་ལ་གནས་བཅས་ནས། །ཆགས་སྤང་ཉེས་པ་ཀྱན་བསྐྱེད་དར་འཛིན་སྟོ། །སྤྱང་སྟོང་
བྱང་འཇུག་མཐའ་བྲལ་ཤེས་རབ་གྱིས། །དམིགས་མེད་དབྱིངས་སུ་དག་པར་བྱིན་
གྱིས་རྒྱོབ་ས། །སྤྱོད་ཚོགས་ཆོས་ཀྱན་ཐ་མལ་རྣམ་ཉིག་སྟོས། །བཏགས་ཙམ་རང་བཞིན་
དག་པ་རོ་གཅིག་ཏུ། །མཐོང་ནས་གནས་ལུས་ལོངས་སྟོད་མཛད་པ་རྣམས། །དག་
སྤང་འབའ་ཞིག་འཆར་བར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་ས། །གནས་སྐབས་ཀྱན་གྱི་བདེ་ལེགས་མ་
ལུས་པ། །གང་ཞིག་དབྱེས་པས་འབད་མེད་འབྱུང་འབྱུར་བ། །ཐ་མལ་ཚུལ་འཛིན་སྤྱོད་
མ་བཀའ་འིན་ཅན། །ཉག་ཏུ་མཉེས་བྱེད་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་སོག། །ཅེས་པ་འདིན་ལྷ་ཐེས་པ་
ནོ་ཤོད་བསྟན་འཛིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་དོར་དག་དབང་བྱམས་པས་ཐེས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ། །མཛུགས། །

༥ ཨོ་སྤྲེ། ལུས་ལ་སྤྱོད་བཞི་འབྲལ་བ་མེད་པ་དང་། །དག་ལ་སྤྱོད་
གསུམ་གྱིས་བརྒྱན་བྱས་ཏེ། །སེམས་ལ་བསྐྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་ལེགས་བརྒྱན་

ནས། །ལྷ་ཆོས་བདུན་ལྟ་ཉམས་ལེན་མཐར་ཕྱིན་ཤོག། །ཆོ་རབས་ཀྱན་ཏུ་བྱིན་ཅན་
ལྷ་མ་རྩེས། །དབྱེས་བཞིན་རྩེས་སུ་བཟུང་བའི་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཀྱིས། །ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་
བཟོད་པ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། །འགྲོ་བ་མ་ལུས་འབྲེན་པ་ཉིད་གྱུར་ཅིག། །ཅེས་པ་འདི་ཡང་རྩེ་ཉིད་ཀྱི་
གསུང་ངོ་། །

༥ ཅན་མོ་གྲུ་བ། ཐུགས་རྩེའི་བདག་ཉིད་སྐུ་དབང་སྟོབས་བཅུའི་དཔལ། །མི་
པམ་འཇམ་དབྱངས་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་གཉིས། །ཞི་བ་མཆོ་དང་བསྐྱའི་དང་ཚུལ་
ཏེ། །འགྲོ་བའི་འབྲེན་པ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མར་མེ་མཛད་དང་རིན་
བཟང་འབྲོམ་སྟོན་པ། །སྐུ་མཆེད་གསུམ་དང་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བ། །དར་མ་རིན་
ཆེན་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ། །ཡལ་སྤུང་བར་བཅས་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་སྟོ་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་སྟེ། །སྟོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་དགེ་
ལེགས་རྒྱ་མཆོའི་དཔལ། །གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་བཟོད་པ་རྒྱ་མཆོའི་ཞབས། །བསྟན་
པའི་རྒྱལ་མཆོན་ལྷ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ལམ་བཟང་གསལ་མཛད་དག་དབང་
བྱམས་པ་དང་། །རྒྱལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཆོའི་འཇིངས་ལ་གནས་བཅས་ནས། །སྟོ་བཟང་
བསྟན་པ་གསལ་མཛད་མཁས་པའི་དབང་། །བཀའ་བྱིན་མཉམ་མེད་གཉིས་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས། །བསྟན་པའི་སྟོང་པོ་བསྐྱུ་གསུམ་བདུད་ཅིའི་བཅུད། །ཐུགས་ཀྱི་བུམ་
བཟང་ཡོངས་སུ་བཀའ་བྱས་ཏེ། །འགྲོ་བའི་དུག་གསུམ་སྐུ་བསྐལ་ཞི་མཛད་པ། །སྒྲ་
མའི་རྣམ་ཐར་ཚུལ་བཞིན་སྟོང་བར་ཤོག། །ཅེས་པ་འདི་འགྲོ་བའི་རི་ཁྲོད་ཀྱི་དགེ་སྟོང་དག་དབང་བསོད་
ནམས་ཀྱི་འདོད་པ་ལྟར་དག་དབང་བྱམས་པས་གྲིས་བཤོ། །

༥ འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེའི་ནམ་ཐང་གསོལ་འདེབས་
དང་པའི་ཚུན་ཤིང་བཟུགས་སོ། །

ན་མོ་ལྷུང་ཏུ་རྩ་ཡ། སྙིང་རྩེའི་རང་བཞིན་ཆོགས་གཉིས་ཆ་གས་
རྩོགས། །སྟོབས་བཅུའི་འོད་དཀར་འགྲོ་བའི་སྟོ་ཐུན་སེལ། །བདེ་ལེགས་ཀྱན་དའི་
ཆལ་རབ་རྒྱས་མཛད་པ། །འབྲོམ་རྩེ་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཆོར་སྙིང་ནས་འདུད། །སྟོས་པ་
ཀྱན་བྲལ་འཆི་མེད་ལམ་ཡངས་སོར། །མཆན་དཔེ་གསལ་རྩོགས་ངེས་པ་ལྟ་ལྟ་
སྟུ། །གཅིག་ཉིད་སྟོ་ཆོགས་སོས་པའི་སྟོ་ངོ་བཞིན། །ཅིང་ཡང་འཆར་བ་ལྷ་པ་སི་ཀར་
འདུད། །སྟོན་ཆེ་ལྷ་རྒྱན་གསང་བའི་བག་སྟག་ཏུ། །འི་མ་མེད་དང་རྒྱལ་བུ་དགོན་
མཆོག་འབངས། །གངས་ཅན་མགོན་ཏུ་བྱགས་མཐུན་དམ་བཅས་བཞིན། །དུས་སྟུ་
བྱོན་པ་ཡབ་སྐུས་གཉིས་ལ་འདུད། །དབུ་རུ་བྱང་ཕྱོགས་ཅ་སྟེའི་སྟེད་ཆལ་བུ། །རྒྱལ་
སྐུ་ཆུ་སྟེས་མཁྱེན་བཅེའི་འདབ་སྟོང་ཅན། །སྟོ་དམན་སྟང་ངོར་སྐུས་པའི་རྒྱས་
བཅིངས་བཞིན། །སྙིང་སྟོབས་སྟོང་སོ་རྒྱས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སེ་བཅུན་སྟུ་
ཡི་ཆེར་མ་ཡོངས་འཛིན་བྱང་། །གྲུས་པས་བསྟེན་བཀུར་བཀའ་བཞིན་སྟུབ་པའི་
མཐུས། །སྟོ་ཆད་སྟེ་སྟོད་ཀྱན་ལ་མཁྱེན་པ་རྒྱས། །ཆོས་འཕེལ་ཆོས་ཀྱི་མཛོད་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །སྟང་བ་མཐའ་ཡས་དྲི་པི་ཀླ་རའི་འོད། །འོད་ཡུལ་བསྟན་པའི་
སྟོན་མེར་འཆར་བའི་བྱིར། །རྒྱ་བོད་གཉིས་སྟུ་སྟོ་ཆོགས་སྟུལ་པའི་གར། །བསྟུར་
མཛད་བཀའ་འིན་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འཕགས་པའི་ཡུལ་ནས་དཔལ་ལྷན་

ཨ་ཉི་ཤ། །ཚུལ་ཁྱིམས་རྒྱལ་བས་གདན་འདྲེན་གལ་ཆེའི་སྐབས། །མི་རིང་དཀར་པོ་
འབྲོག་པ་པ་བྱ་སོགས། ཐབས་མཁས་སྤྱལ་བ་མཛད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྩོ་བོ་
མངའ་རིས་སྟོད་དུ་ཕེབས་པའི་སྐད། །ཐོས་པའི་མོད་ལ་ཁམས་ནས་མངའ་རིས་
བར། །བལྟལ་རིང་བཟོད་དཀའི་དཀའ་སྤྱད་དང་དུ་ཁྲངས། །དམ་པ་འཆོལ་བས་མི་
ངོམས་ཁྱོད་ལ་འདུད། །མཇལ་མ་ཐག་ནས་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་མཐུས། །པ་བྱའི་འདུ་
ཤེས་འཁྱུངས་ཤིང་སྤྱན་ཆབ་བསེལ། །ཤེས་བཟོད་དབང་བསྐྱར་རྒྱལ་ཆབ་རྟེན་འབྲེལ་
བསྐྱེགས། ཐུགས་གྱི་སྤྱས་གཅིག་ཁྱོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྩེ་བཙུན་རྒྱ་གར་ཡུལ་
དུ་ཆས་པའི་ཆོ། ཐུགས་སྐམ་དཀྱེལ་ཆེའི་འཕྲིན་ཡིག་དབུས་སུ་བཟངས། །ཁྱེ་ཐོག་
སོགས་གྱིས་བསྐྱས་ནས་དབུས་སུ་ཕེབས། །བསྟན་པ་གསལ་མཛད་ཁྱོད་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས། །མངའ་རིས་གཙང་དང་གཡོ་རྩའི་གནས་ནམས་སུ། །རྩོ་བོ་མཉེས་
པའི་བསྟན་བཀྱར་རིམ་གྱོ་ལ། །ཉག་ཏུ་དུ་ཡིས་ཆོས་འཕགས་ཇི་བཞིན་མཛད། །ཁྲ་
མའི་བན་གྱུར་འདིག་རྟེན་མགོན་ལ་འདུད། །རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་འཁྱུངས་པའི་བཏ་
ཆེན་དང་། །ཁ་བ་ཅན་གྱི་འབྲོག་སྤྱག་གཞོན་ལུ་གཉིས། །ཐུགས་ཡིད་གཅིག་འདྲེས་
པ་ཆོས་རིན་ཆེན་གཏེར། །འགྲོ་ལ་ཅི་དགར་སྟོལ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འཇམ་
དབྱངས་སྤྱས་པོ་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས། །པ་ཆོས་ལས་གསུངས་ཟབ་དང་
རྒྱ་ཆེའི་དོན། །བཤེས་གཉེན་མཆོག་འདིས་སྟོན་ཆེ་ཉམས་བཞེས་ཚུལ། །གཡོ་
མེད་གྲུས་པས་ཁྱུས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དེ་ཆེ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ་བད་དཀར་
འཛིན། །འགྲོ་ལ་རྩེས་བཙེ་དགོན་མཆོག་འབངས་གྱུར་པ། །སྤྱས་པའི་བརྟུལ་

ཞུགས་ནན་ཏན་མཛད་ལྟར་ཀྱང་། །སྤྲོ་མས་གསལ་བར་གསུངས་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས། །འཁྱུངས་རབས་པལ་ཆེར་རྫོགས་ཆེ་གངས་རིའི་མགོན། །མི་སྤང་
སྤང་བའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱེ་བ་བརྒྱས། །ས་ཆེན་གཡོ་དང་ལྷ་སྤྲུམ་མཆོད་པ་སོགས། །རོ་
མཆར་བཀོད་པ་བསྟན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྙེ་ཐང་འོར་དུ་མར་མེ་མཛད་དཔལ་
གྱི། །མདོ་རྒྱད་མན་དག་དབང་གི་བདུད་ཅིའི་ཚུས། །སྤྲུགས་ཀྱི་བུམ་བཟང་ལེགས་
པར་གཏམས་བྱས་ནས། །རྒྱལ་ཆབ་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྤྲོ་མ་
མཁའ་འགོས་ལྷང་བསྟན་རི་བཞིན་དུ། །དུ་སྤྱོད་དཔལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་
ནས། །སྤྲོ་མཆོད་གསུམ་སོགས་མཁས་བཙུན་བྱབ་རྣམས་གྱིས། །ས་སྤྱོད་བྱབ་
པར་མཛད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཆོས་བརྒྱད་མགོ་སྟོམས་བདག་པས་གཞན་
གཅེས། །མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་སྟན་གྲགས་ཕྱོགས་ཀྱན་བྱབ། །ཟུང་འཇུག་
ཐེག་ལའི་རོལ་བ་ཅི་ཡང་འཛིན། །རོ་མཆར་ལྷང་པོ་ཁྱོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རོ་
པོའི་རྗེས་སུ་དགའ་ལྡན་གཤེགས་ནས་ཀྱང་། །ཀ་བ་སྤྲོ་མཆོད་གསུམ་སོགས་སྟོད་
ལྡན་ལ། །ཐབ་ཆོས་སྤྱོད་གི་ཐེག་ལེ་དངོས་སུ་གནང་། །མཛད་པ་དུས་ལས་མི་ཡོལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནམ་མཁའི་མཐའ་མཉམ་པར། །བདག་སྟོ་
སྤང་བའི་གཤོག་རྩལ་ཤུགས་བསྐྱེད་ནས། །ཅུང་ཟད་འཇལ་བའི་བསོད་ནམས་འདི་
ཡི་མཐུས། །ཁྱོད་སྟར་མཁའ་མཉམ་འགོ་བའི་དོན་བྱེད་ཤོག །ཨ་ཉི་ཤ་དང་ཁྱོད་ཉིད་
རི་ལྷ་བར། །ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་བདག་ཀྱང་མགོན་ཁྱེད་དང་། །འབྲལ་མེད་ཁྱོད་ཀྱིས་
དགྲེས་བཞིན་རྗེས་བཟུང་ནས། །ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་གཙང་མ་འཛིན་པར་ཤོག །བརྒྱད་

བ་གསུམ་ལྡན་གངས་རི་ལས་འོངས་པའི། བཞི་ཚོས་གསུམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་
ཚུས། །སྤིང་གི་བྱམ་བཟང་ལེགས་པར་བཀའ་བྱས་ནས། །མ་གྲུང་འགྲོ་བའི་གདུང་
བ་སེལ་བར་ཤོག། །ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་འཁོར་བའི་འདམ་ཇ་བ་ལ། །ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་བའི་
བརྗེ་བཅངས་བརྟན་པོ་ཡིས། །འཕགས་ནོར་བདུན་གྱི་ཐེམ་སྐྱས་ལ་འཛེགས་ཏེ། །པ་
ཕོགས་ཟག་མེད་བདེ་བར་དབང་འབྱོར་ཤོག། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱང་སེམས་དཔའི་
ཆ་ལུགས་ཀྱིས། །ཉོན་མོངས་ཟད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ལྟར་སྟོན་ཅིང་། །གང་གང་འགྲོ་ལ་
ཕན་པ་དེ་དང་དེས། །ནམ་མཁའ་རི་སྤིང་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་ཤོག། །རྫོ་བོའི་བཀའ་སྤྱང་
དཀར་པོ་བརྒྱད་ཅུ་དང་། །འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་ལ་མ་བརྒྱ་གཉིས་དང་། །མཐར་
སྐྱེས་བྱིང་དཀར་ལག་འགྲོ་བྱུང་གིས་ཀྱང་། །ཚོས་ལྡན་རེ་བ་ཡིད་བཞིན་འབྲུབ་པར་
མཛོད། །ཅེས་པ་འདིན་ནི་རྫོ་ལ་སྐྱས་ལ་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་ཅན་རབ་འབྱམས་པ་བྱམས་པ་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱེལ་
བ་ལྟར། ངག་དབང་བྱམས་པས་སྤྱོད་བཞིན་ཏུ་བྲིས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ། །སུ་མཁྱེན་ལོ། །

༥ བཀ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་སྒྲོ་བཟང་དཔལ་ལྷན་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཞབས་བརྟན་བཟུགས་སོ། །

ཨི་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །སྒྲིང་རྗེའི་རང་བཞིན་སྒྲོ་བཟང་སྟོབས་བརྩའི་
ཅུལ། །ཆེས་ཆེར་རབ་རྒྱས་མཆན་དཔེའི་དཔལ་འབར་ཞིང་། །མི་འདིགས་བཞི་
ལྷན་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ་མའི་སྒྱུ་ས། །མ་ཕུས་འགྲོ་བ་འདྲེན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དག་བ་
གཉིས་ལྷན་དབྱིངས་སུ་རྟག་བཟུགས་ཀྱང་། །སྒྲོན་ལམ་སྟོབས་ཀྱིས་མཁའ་ཁྲབ་
ཞིང་རྣམས་སུ། །སྒྲ་ཆོགས་སྒྱུ་ལ་སྒྱུ་ཅུ་ནང་ཆེ་བ་ལྟར། །སྒྲོན་མཛད་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་
མར་གསོལ་བ་འདེབས། །བགྲང་ཡས་གདུལ་བྱའི་སྒྲོ་དང་མོས་བ་ལྟར། །བཟང་པོའི་
མཛད་པས་མངོན་མཛོངས་ལེགས་དཔལ། །སྒྲལ་ལྷན་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་སྦྱིན་མཛད་
བ། །ཀུན་མཁུན་ཡེ་ཤེས་ཕྱང་པོར་གསོལ་བ་འདེབས། །དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་
སྒྲ་ལམ་ཁྱོན་ཡངས་པོར། །སྒྲང་བ་མཐའ་ཡས་རབ་འབྱོར་རིགས་ལྷན་སོགས། །རོ་
མཆར་དམ་པའི་ཉིན་བྱེད་དེ་དང་དེས། །བདེ་ལེགས་བད་ཆལ་བཞད་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །སྲིད་གསུམ་ཟ་བྱེད་བདེ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་མེ། །རབ་འབར་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་
དང་ཨ་རྩུ་ཡ། །ལྷས་བཅས་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆན་རྗེ་རྗེ་དཔལ། །དགེ་ལེགས་
དཔལ་བཟང་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྤངས་རྟོགས་ཡོན་ཏན་ནོར་བུས་
ལེགས་གཏམས་ཀྱང་། །སྤས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཕྱོགས་སྤང་དོན་ཀུན་གྲུབ། །ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་མཆན་སྒྲོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཞབས། །ཐར་ལམ་གསལ་མཛད་རྣམས་ལ་གསོལ་

བ་འདེབས། །བདག་སོགས་མ་རུངས་འགོ་རྣམས་སྒྲོལ་བ་ལ། །སྒྲོ་ཆེན་བཟང་པོའི་
སྒྲོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ། །ཀུན་ལས་སྤུལ་ཟུང་ཟུང་འཇུག་དཔལ་ལྡན་ཞིང་། །ཡེ་ཤེས་
མཆོན་འཆང་སྤུལ་སྤྱར་གསོལ་བ་འདེབས། །སྒྲོ་དམན་སྟོགས་མའི་འགོ་ལ་བཟང་
པོའི་ཐུགས། །ནམ་ཡང་མི་འགྱུར་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཉིད། །བཀྲ་ཤིས་མཐོ་བརྟེན་ས་
ཐུབ་བསྟན་ལྷན་པོའི་སྒོར། །མི་འདྲིགས་སེང་གའི་ཁྲི་ལ་རྟག་བརྟན་ཤོག། །ཐུབ་བསྟན་
ཅུ་སྟུང་འབུམ་སྐག་སྟེང་པོའི་དབྱིད། །སྒྲོ་བཟང་ལྷགས་བསྟན་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་
རྒྱལ། །བཤད་སྒྲུབ་རྒྱལ་མཆོན་ཅེ་མོར་འདྲིན་པ་ལ། །ཆེ་མེད་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་
ཞབས་བརྟན་ཤོག། །ཐོས་བསམ་བསྟོམ་པའི་སྒོ་བཟང་སྤུན་སྟེང་འབར། །ཆོགས་
གཉིས་དཔལ་ལྡན་ཐེག་མཆོག་ས་སྤྱངས་སྟེང་། །ཡེ་ཤེས་ཞོ་འཕྱང་རུས་པ་བརྟེན་བརྒྱ་
པས། །སྤྱང་ན་སྤྱིན་སྤྱེས་འཛོམས་ཕྱིར་ཞབས་བརྟན་ཤོག། །རིག་གནས་གཞུང་
ལུགས་འདབ་སྟེང་རྒྱས་པ་ལ། །སྒྲོ་གསལ་སྤུལ་བཟང་ལེགས་བཤད་གཤོག་ཅལ་
འགའ། །དཔལ་ལྡན་ཐབ་གསལ་ཡེ་ཤེས་སྤྱང་ཅིས་དུད། །མཁས་མང་རྒྱ་མཆོའི་
དབུས་ན་ཞབས་བརྟན་ཤོག། །བརྟན་གཡོའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་འབྱས་སྤྱང་རགས་ཀུན། །ཀུན་
གསལ་སྒྲོ་གོས་བཟང་པོའི་གྲ་གཅིག་ན། །ན་ཆོད་སྤྱ་ཡང་མཁུན་རབ་རྫོགས་པའི་
དཔལ། །དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་སྟིད་འདྲིང་ཞབས་བརྟན་ཤོག། །སྟོམ་གསུམ་རྣམ་དག་
གནས་གསུམ་ཀུན་ལ་མཁས། །ཆོགས་གཉིས་ཟུང་འཇུག་སྤྱིབ་གཉིས་ཀུན་ལས་
གོལ། །སྤྱོད་བཞིའི་བདག་ཉིད་མི་འདྲིགས་བཞི་དམ་འཆལ། །དེས་པ་ལྷ་ལྡན་རི་བཞིན་
རྟག་བརྟན་ཤོག། །སྒོ་ལྡན་དགའ་བསྐྱེད་མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་དཔལ། །སྒོ་ཆེན་མཐུ་

ལྷན་ཡུལ་ལས་ཆེར་བཀལ་བ། །ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ཅུང་ཟད་ཅུམ། །བསྟོན་
པའི་ལེགས་བྱས་གཞུང་ཆུ་ལྷང་རྒྱན། །དད་པའི་གསེར་གྱི་བྲེ་མ་འབྲེན་བཞིན་
དུ། །ཡང་སྲིད་རིང་པོར་རྒྱན་མི་ཆད་འབབ་ཅིང་། །ཉམ་རྒྱུང་འབྱུང་པོ་ཀུན་གྱི་ཉེར་
འཛའི་གནས། །ཀུན་མཁྱེན་ཆུ་གཏེར་ལྷང་དུ་རྩོག་ཅིག་ཤོག། །སྤྱིང་རྩེ་ངམ་ནག་ཟབ་
དང་རྒྱ་ཆེ་བའི། །རྩ་རྒྱལ་ས་སེམས་ཅན་མཐའ་དང་མཉམ་འཁྲུགས་པ། །བདེར་
གཤེགས་གསུམ་གྱི་འོར་བུས་ཡོངས་གང་བས། །མཐའ་ཡས་འགྲོ་བའི་རེ་བ་སྟོང་
བར་ཤོག། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཐེག་མཆོག་ཡོངས་འཛིན་གྱི། །རིན་ཆེན་དད་པའི་གཙུག་ན་
རྟག་འཆང་ཞིང་། །བྱམས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་སྲིད་ན་རྟག་འབབ་པས། །འགྲོ་བའི་དབུལ་བ་
མཐའ་དག་སེལ་བར་ཤོག། །ཆོས་སྲིད་འབྱོར་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཉི་མའི་འོད། །རྒྱལ་བསྟན་
ལྷན་པོའི་ཕྱོགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ། །རྒྱན་ཆད་མེད་པར་གསལ་བའི་གཟེ་བྱིན་
གྱིས། །དག་ལེགས་རྒྱ་སྤྲེས་གེ་སར་རྟོག་པར་ཤོག། །འཕྲིན་ལས་ལྷ་མོ་བྱང་དང་ཕྱག་
དུག་པ། །ལས་གཤེན་འདོད་ཁམས་དབང་མོ་ཞལ་བཞི་བ། །ལྷམ་སྲིང་ལ་སོགས་སྤྱང་
མའི་འཕྲིན་ལས་གྱིས། །འདོད་པའི་རེ་བ་ཡིད་བཞིན་འབྱུང་བྱུང་ཅིག། །འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་
མཆོག་གི་སྤྱལ་པའི་སྒྱ་རྩོད་བཟང་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཞབས་བཏན་གསོལ་འདེབས་འདི་རྩ་བུ་ཞིག་དགོས་ཞེས་མི་བྱེད་
པའི་དད་པ་ཅན་རབ་འབྱམས་རྩོད་བཟང་དོན་ལྷན་གྱིས་བསྐྱལ་བ་ལྟར་ལུང་བུ་ལྷོག་གི་རི་ཁྲོད་པ་ངག་དབང་བྱམས་པས་
རྩོད་བཞིན་བྲིས་པ་དག་ལེགས་འཕེལ། །

༥ མི་དབང་མཆོག་གི་ཞབས་བརྟན་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་མཆོ་རྩེ་ལ། ཕུན་ཆོགས་མཆན་དཔའི་དཔལ་འབར་ཆེ་དཔག་
མེད། །མཆོག་གི་བདེ་ཆེན་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོ་དང་། །བདུད་དཔུང་ལས་རྒྱལ་ནས་
བར་རྒྱལ་མ་ཡིས། །ཆོས་རྒྱལ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་སྦྱ་ཆེ་སྤྲིངས། །འགྲོ་ལ་
རྩེས་བཅེ་འཕགས་མཆོག་སྤྲིང་རྩེའི་གཏེར། །བགྲང་ཡས་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་བཀ་སྦྱར་སྦྱལ་
ནས། །བོད་ཡུལ་སྐབ་བསྟན་སྣང་བས་བྲབ་མཛད་པ། །སྤར་ཡང་རྒྱས་མཛད་ཆོས་
རྒྱལ་ཞབས་བརྟན་ཤོག། །བསྟན་འགྲོ་ཡོངས་ལ་བན་པའི་ཡུས་སྟོབས་རྒྱས། །དེགས་
ལྷན་མཐུ་དཔུང་འཛོམས་པའི་སྤར་བྲིམ་ནོ། །ཆར་གཙོད་རྩེས་འཛིན་ང་རོས་ས་
གཞི་འདར། །མི་ཡི་སེང་གོ་སྤྲོད་མཐར་ཞབས་བརྟན་ཤོག། །མཐོན་པོའི་ལྷན་ལྷན་པོ་
ལྷར་འཕགས་ཀྱང་། །ཉམ་རྩུང་སྦྱོང་ལ་གསེར་ལྷན་དགའ་མ་འདྲ། །འབྱོར་བས་མི་
དེགས་རྒྱད་བས་མི་ཞུས་པ། །རྒྱ་བལ་སྟེགས་མའི་མགོན་པོ་ཞབས་བརྟན་ཤོག། །སྐབ་
བསྟན་རྩ་གཏེར་སྦོང་དུ་གནས་བཅས་ཏེ། །ཞུ་གསེར་བསྟན་པའི་རིན་ཆེན་གཙུག་ན་
འཆང་། །ས་སྟེང་དགོ་ལེགས་ཆར་གྱིས་བྲབ་མཛད་པ། །ཆོས་རྒྱལ་གདངས་ཅན་
གཙོ་བོ་ཞབས་བརྟན་ཤོག། །ཉིད་ཀྱི་སྟོག་འཕྲོག་དགྲ་ལའང་མ་ལྷར་བྱམས། །རང་
གི་འབྱོར་བ་ཀུན་དང་སྐབ་མོང་སྦྱོད། །རྒྱབས་ཆེན་གངས་མང་ཆོས་སྤྲོད་མཛད་
པའི་བྲུང་། །བསྐྱམས་བས་མི་སྦྱོ་མི་རྩེ་ཞབས་བརྟན་ཤོག། །སྟེགས་དུས་སྦྱེ་པོའི་
ལོག་སྦྱབ་མེ་དཔུང་གིས། །ཉིད་ཀྱི་སྐྱགས་བསྐྱེད་ཅན་དན་བསྟེགས་བ་ན། །སྤར་
ཡང་ཀུན་ལ་བན་འདོད་བྱི་བཟང་གིས། །སྤྲོད་གསུམ་བྲབ་མཛད་མགོན་པོ་ཞབས་

བརྟན་ཤོག། །དགའ་ལྡན་སྤྱོད་ལས་རྣམས་རྒྱལ་ལྷན་པོའི་སྤོར། །ལུགས་གཉིས་
མངའ་ཐང་རྒྱས་པའི་ས་སྤངས་སྟེང་། །མཁེན་བཙུང་སྤྱན་རྟོང་འབར་བའི་གཟེ་བྱིན་
ཅན། །བསྐྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་བར་དུ་ཞབས་བརྟན་ཤོག། །ས་ཡི་ཆངས་པ་ཡབ་སྲས་སྲིད་
པའི་མིག། །སྲིད་གསུམ་འཛིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་གསལ་བའི་མཐུས། །ལོག་འཛེན་མཚན་
མོ་རྒྱ་བ་ཀུན་བཅོམ་ནས། །འདི་ཕྱིའི་དགོ་ལེགས་བད་ཚལ་རྒྱས་པར་ཤོག། །གཞན་
ཡང་བཤད་སྒྲུབ་བསྟན་པའི་བད་དཀར་གྱི། །འདབ་སྟོང་ཀུན་ནས་བཞད་པའི་སྤང་ཅི་
ལ། །སློགས་ལ་རྒྱུད་དུ་གཤོལ་པའི་དབྱངས་སྟོན་གྱིས། །མཐའ་མེད་སྲིད་པའི་གདུང་
བ་ཞི་བར་ཤོག། །པོ་ལྷ་རྩན་དབང་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་གྱི། །སྦྱིན་པ་ཚུལ་
ཁྲིམས་སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི། །ལེགས་བྱས་ཚུ་སྤྱང་ཅི་སྟེད་བསགས་པ་ཀུན། །ཀུན་
མཁེན་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་འཇུག་གྱུར་ཅིག། །དཀར་ནག་ལས་གྱི་འབྲས་བྱ་ཆེས་
ལ་བས། །རང་གཞན་དོན་དུ་ཉེས་ཆོགས་ཅི་བགྱིས་པའི། །འབྲས་བྱ་བག་ཆགས་ལ་
ཞིང་ལ་བ་ཡང་། །གཏན་ནས་བྱང་ཞིང་དག་པ་ཉིད་གྱུར་ཅིག། །འགྲོ་བའི་ལས་ཉོན་རྒྱ་
མཚོའི་མཐའ་ཅི་ཅམ། །དེ་ཅམ་ཉིད་དུ་སྟོང་སྟོབས་རྒྱ་མཚོ་ཡིས། །རྒྱལ་སྲས་སྤྱོད་པ་
རྒྱ་མཚོ་སྤྱད་བྱས་ནས། །ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་རྒྱལ་བ་ཉིད་གྱུར་ཅིག།

ཅེས་ས་སྤྱོད་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་པོ་ལྷ་རྩན་དབང་གི་ཞབས་བརྟན་སྟོན་ལས་འདི་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་
བཀའ་ཁྲིན་གསལ་ཕྱིར་བྱེས་བྲལ་ཆང་གི་ཆོགས་འདོན་དུ་འཇུགས་རྒྱ་ཞིག་དགོས་ཞེས་སྟོང་དཔོན་སྟོབ་སྟོ་བཟང་
བཙོན་འགྲུས་གྱིས་མཛོད་བཀྲགས་དང་གསེར་ཞོ་ལྷ་བཅས་བསྐྱལ་ཞིང་། དེ་དང་མཚུངས་པའི་བྲལ་ཆང་རང་གི་ལས་སྟེ་
རྣམས་གྱིས་ལྷ་ཇི་ས་དང་། དེལ་གྱི་མཐུལ་བཅས་བསྐྱལ་མ་མཛད་པ་ལྟར་ཕུར་བུ་ཚུག་གི་དེ་ཁྲིད་པ་དག་དབང་

བྱམས་པས་སྒོ་བཞིན་གྱིས་པ་དག་ལེགས་འཕེལ། །

༥ ལོ་མེམས་དབང་མཆོག་སྐུལ་རིན་པོ་ཆའི་

ཞབས་བརྟན་བྱགས་སོ། །

ཨོ་སྤྱི། དགེ་ལེགས་ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་མཚོ་ལས་འབྱུངས་ཤིང་། །མཁུན་
བཅའི་རིན་ཆེན་རྩལ་མང་བཅེགས་པ་ལ། །བཤད་སྐྱབ་ཉི་ཟླའི་སྤང་བ་རྟག་འཁོར་
བ། །ཐུབ་བསྟན་གླིང་བཞིའི་རྒྱ་ཁྱུང་ཁྱོད་ལ་འདུད། །འཇམ་མགོན་མི་ཡི་རྣམ་རྒྱུ་
རིན་ཆེན་གསལ། །ཐུགས་རྗེའི་གཏེར་ཆེན་སྒོ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་དཔལ། །མཐུ་སྟོབས་
དབང་ཐུག་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ཏེ། །རྣམ་གསུམ་དབྱེར་མེད་སྐུལ་སྐྱར་གསོལ་བ་
འདེབས། །རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་ཐུགས་རྗེ་གཅིག་བསྐྱུས་པ། །འགྲོ་བའི་སྐྱབས་གཅིག་
གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ཏེད། །སྤར་ཡང་བདག་སོགས་འགྲོ་བའི་དཔལ་མགོན་
དུ། །བསམས་བཞིན་ལེབས་པའི་སྐུལ་སྐྱར་གསོལ་བ་འདེབས། །བསྐྱེད་པ་རྒྱ་མཚོའི་
སྟོན་ནས་མཁས་བྱའི་གནས། །ཀུན་ལ་སྤྱངས་པའི་པ་རོལ་ཕྱིན་གྱུར་ཀྱང་། །སྤར་
ཡང་གདུལ་བྱ་ཀུན་ལ་རྗེས་བཅེ་བས། །ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་སྤྱར་མཛད་ཞབས་
བརྟན་ཤོག །མཁས་བཅུན་གྲུབ་པ་ཀུན་གྱི་གསེར་རིའི་དབུས། །མི་འཇིགས་བཞི་
ཡི་བང་རིམ་མཛོན་མཐོ་ཞིང་། །གྲགས་པའི་བ་དན་ཕྱོགས་བཅུར་ལྷང་རེ་བ། །སྐུལ་
སྐྱེས་འཇིན་དབང་པོ་ཞབས་བརྟན་ཤོག །ལྷ་ཆོས་བདུན་ལྟ་བུ་གདམས་བསྟན་
པའི་སྟོལ། །རི་ཅམ་ཡོན་ཏན་མཐོན་པོའི་མཁར་འཕགས་ཀྱང་། །ཀུན་ལ་བཅུན་ལྷར་

གྲུས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཅན། །འཕྲིན་ལས་ས་སྟེང་བྱུང་བ་རྟགས་གསོལ། །ལྟ་
སྟོམ་སྟོང་པ་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་ལ། །འཆད་ཅོད་ཅོམ་པས་བསྟན་པ་གསལ་བྱེད་
ཅིང་། །འཁོ་ཀུན་འདེན་པའི་འཁུར་གྱིས་མི་ངལ་བ། །ཕྱོགས་ལས་ནམ་རྒྱལ་སྐྱལ་
སྐྱེ་ཞབས་བརྟན་ཤོག། །མགོན་པོ་ཁྱིད་གྱིས་དགྲུས་བཞིན་རྗེས་བཟུང་བ། །བསྟན་པ་
རྒྱལ་མཆན་ཞེས་པའི་དད་ལྡན་བདག། །མི་ཤེས་སྒོངས་པས་ཉེས་ཆོགས་ཅི་བགྱིས་
བ། །སྐྱར་དུ་བྱང་ཞིང་བྱང་ཆེན་ཐོབ་པར་མཛོད། །དེ་ལྟར་སྟོང་ནས་གྲུས་པས་
གསོལ་བཟབ་མཐུས། །བདག་སོགས་དུག་གསུམ་བྲན་གྱུར་སྟེ་དགྲ་རྣམས། །ཆེ་
རབས་ཀུན་དུ་ཁྱིད་གྱིས་རྗེས་བཟུང་སྟེ། །བཀའ་བཞིན་བསྐྱབས་པས་མཉེས་པར་
བྱེད་པར་ཤོག། །མཐོ་རིས་ཉེན་བཟང་རིམ་པར་བརྒྱད་པ་ཀུན། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཅི་མེད་
གོས་བཟང་སྐྱབས་པ་ལ། །ཉམས་ཉོགས་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་རྒྱན་གྱིས་སྤྲད། །ཁྲ་མའི་
རྣམ་ཐར་རི་བཞིན་སྟོང་བར་ཤོག། །ཁྲ་མ་ཉིད་དང་མ་གཅིག་འགྲོ་བའི་བྱིར། །ལུས་སྟོག་
ལོངས་སྟོང་པངས་མེད་གཏོང་བ་ལ། །རྟག་ཏུ་དུད་དཔོན་བཟང་ལྟར་གྱུར་ཏེ། །ཆོས་
ཀྱི་རྒྱལ་མིད་རྟག་ཏུ་སྟོང་བར་ཤོག། །རི་རྒྱུད་སྟོན་པའི་དོན་རྣམས་མ་ལུས་བ། །སྤྱེ་མེད་
མཆོག་གསུམ་བདེན་པའི་བྱིན་རྒྱལས་དང་། །གཟེ་ལྡན་དབང་ལྷག་ནམ་མཁའི་གོས་
ཅན་མས། །འབད་མེད་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བཀའ་ཤེས་སྟོལ། །ཅེས་པ་འདི་ནི་ཐུགས་ཆེའི་བདག་
ཉིད་ལོ་མེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཁྲ་མའི་དགོངས་བཞེད་སྐྱབ་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་མཐུ་གྲུབ་པ་མཁྱེན་
དཔྱོད་ཡངས་པ་བསྟན་པ་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་སྟོན་པ་དང་། ས་སྟོང་ཞོ་འཁོར་བཅས་བསྐྱལ་བ་ལྟར་རི་ཁྱིད་པ་དག་དབང་
བྱམས་པས་སྟོབ་ཞེན་གྱིས་པ་དགེ་ལེགས་འབེལ། །

༥ འབགས་པ་ལྟའི་ཡང་ཁྱིད་སྤྱད་པའི་གྱི་སྒྲོན་ཆེན་གྱི་

མི་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག། མ་ལུས་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་རྗེས་ཆགས་པའི། སྤྱགས་
རྗེ་འབགས་མཆོག་གཞན་ལས་སྤུལ་བྱུང་བ། སྤྱི་པོའི་ལོག་སྤྱོད་འཛིགས་མེད་དང་
ལེན་པ། བསྟན་པའི་མགོན་པོ་བཅེ་བས་བདག་ལ་གཟིགས། ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་མའི་
སྤྱུ་ཆོས་དབྱིངས་སུ། བསྤྱད་སྤྱོད་བ་ཀུན་ལ་མངའ་བརྟེན་པ། བདག་སོགས་
མགོན་མེད་ཀུན་ལ་བཅེ་བས་གཟིགས། འཁྲུལ་མེད་ཡང་སྤྱིད་སྤྱུལ་སྤྱུ་སྤྱུར་དུ་
སྒྲོན། མི་དང་མི་མེན་འབྱུང་པོས་ཡིད་བསྐྱོད་པའི། བར་ཆད་ཀུན་གྱི་དབང་དུ་མི་
འགྱུར་བར། འཁྲུལ་བལ་སྤྱུལ་སྤྱུ་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་ནས། མཁས་བཙུན་བཟང་
པོའི་རྣམ་ཐར་དངོས་ཟིན་ཤོག། ཞུ་སེར་བསྟན་པའི་སྤྱོད་ཤིང་བྱམས་པ་གླིང་། མདོ་
སྤྱགས་བསྟན་པའི་བཤད་སྤྱོད་བྱ་བ་རྣམས། ཡར་ངོའི་ཁྲ་བ་ལྟ་བུར་རྒྱས་མཛད་
ནས། བན་བདེའི་ལེགས་ཆོགས་འཕེལ་བའི་དགའ་སྟོན་སྟོང་། དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་སྟོན་
པའི་རེ་བ་རྣམས། མཆོག་གསུམ་གྱིན་རྒྱལ་སྤྱད་དུ་ལྡན་མོས་པ་དང་། མཐུ་ལྡན་
བཀའ་སྤྱད་རྒྱ་མཆོས་གྲོགས་མཛད་ནས། གོགས་མེད་བསམ་པ་རི་བཞིན་འབྲུབ་
པར་ཤོག། ཅེས་པ་འདི་ནི་སྤྱབས་མགོན་འབགས་མཆོག་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་མགོན་པོ་དེ་སྤྱད་ཡང་ཡང་སྤྱིད་
འཁྲུལ་མེད་འཕྱོན་ཞིང་མཛད་པ་མཐར་ཕྱིན་གྱི་སྟོན་ཆེན་འདི་བཞིན་དགོས་ཞེས་སྤྱབས་མགོན་མཆོག་དེའི་བཀའ་
འབངས་རྣམས་གྱིས་བསྐྱུལ་བའི་གསུང་དང་དུ་རྒྱངས་ཏེ་ཐོན་བུ་བྱམས་པས་གྲིས་པ་དགོ་ལེགས་འཕེལ། །

༡༡། ཞབས་བརྟན་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་རིམ་ལ་དང་རྒྱལ་ཤུ་ཤུར་
འབྱོན་གསོལ་འདེབས་ལེ་ཆ་ན་བཅས་བརྒྱགས་སོ། །

༥ རྒྱགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མདོ་སྤྲུགས་བསྟན་པའི་གནད། །ཀུན་གྱི་སྤིང་པོ་
ཟུང་འཇུག་དོ་རྗེའི་སྒྲ། །སྤྱབ་ཚུལ་ཆང་ལ་མ་ནོར་ལམ་སྟོན་པ། །བཀའ་བློན་ཆེ་མེད་
ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆལ་སོ། །དགའ་ལྡན་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡིས། །ཐུབ་
བསྟན་སྤིང་བཞི་ཀུན་ལ་དབང་བསྐྱར་པ། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྒྱན་མང་བསོད་ནམས་
མཆོན། །ཡལ་སྤུས་ཞབས་ཟུང་སྤིང་མཐར་བརྟན་གྱུར་ཅིག །དེ་ཡི་མཐུ་ལས་ཞབས་
བརྟན་ཆོས་འཁོར་སྤིང་། །དཔོན་སློབ་སྤྲུགས་མཐུན་ཁྲིམས་གཙང་བཤད་སྤྱབ་
འཕེལ། །མཐའ་དབུས་སྤྱེ་འགྲོའི་བསོད་ནམས་ཞིང་མཆོག་ཏུ། །རིན་ཆེན་ལྷན་པོ་
ལྷ་བྱར་བརྟན་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་འདིན་ཞབས་བརྟན་བཀའ་མཆོས་འཁོར་སྤིང་གི་རྒྱ་མ་དབུ་མཛད་ཆོས་རྒྱ་
མཆོད་དང་། དག་ཀླན་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་ལྟར་དག་དབང་བྱམས་པས་བྲིས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ། །

༥ ཨོ་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །མཁའ་བརྗེའི་བདག་ཉིད་དག་གི་དབང་ལྷག་
དཔལ། །སློབ་ཐང་གྲགས་པའི་མདོ་སྤྲུགས་བསྟན་པའི་གདུགས། །སྤིང་གསུམ་འགྲོ་
པའི་སྤྱོད་འཛིན་མཁས་པ། །དད་ལྡན་རྒྱ་མཆོའི་མགོན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མདོ་
རྒྱད་མན་དག་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལ། །དབང་བསྐྱར་མཁས་བཙུན་གྲུབ་པའི་
གདེངས་ཅན་གཙོ། །ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་ནོར་བུ་གཙུག་ན་འཛིན། །འཕྲིན་ལས་
རྒྱ་མཆོའི་མཐར་ཁྲུབ་ཞབས་བརྟན་ཤོག །བཀའ་དང་གདམས་དག་གངས་ཅན་རི་

པོར་འབྱིང་། །འཆད་ཚིད་ཚོམ་ལ་དབང་བའི་ལུས་སྟོབས་རྒྱས། །ལུང་རྟོགས་བསྟན་
པའི་རལ་ཁུར་ཅི་ཡང་འཛིན། །མཁས་མང་རྒྱ་མཚོའི་གཙུག་རྒྱན་ཞབས་བརྟན་
ཤོག། །བདག་སོགས་དད་ལྡན་སྤྱེ་འགོ་མ་ལུས་ཀྱན། །མཆན་ཉིད་ཀྱན་ཆང་ཐེག་
མཆོག་བཤེས་གཉེན་གྱིས། །རྟག་པར་དབྱེས་བཞེན་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང་། །ལུང་
རྟོགས་དམ་ཚེས་མ་ལུས་འཛིན་པར་ཤོག། །སྤྱིང་རྗེའི་རང་གཟུགས་དྲག་གཏུམ་རམས་
པའི་སྤྱ། །བྱག་དྲག་ལས་གཤེན་དམག་ཐོར་རྒྱལ་མོ་སོགས། །མཐུ་ལྡན་བཀའ་སྤྱང་
རྒྱ་མཚོའི་འཕྲིན་ལས་གྱིས། །མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱའི་འགལ་རྒྱུན་བར་ཆད་སོལ། །དག་
གི་བདེན་ཆོག་བྱུང་བའི་དྲང་སྤོང་དང་། །སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་བྱུང་བ་མཆོག་བདེན་
ཆོག་གིས། །སློབ་བར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་འཛིན་སྤྱལ་བའི་སྤྱའི། །འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོའི་
གོས་ཅན་བྱུང་སྤྱང་ཅིག། །ཅེས་དགའ་ལྡན་ཁྱིའི་པོ་ཆེ་དག་དབང་ཚོས་འཕེལ་གྱི་སྤྱལ་བའི་སྤྱའི་ཞབས་བརྟན་
གསོལ་འདེབས་འདི་ནི་དག་ཀླན་རྣམས་པ་གཉིས་སོགས་ཞབས་ཕྱི་རྣམས་གྱིས་བསྐྱལ་བ་ལྟར་དག་དབང་བྱམས་པས་
ཐིས་པའོ། །

༥ ཕུན་ཚོགས་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་ཀྱན། །བདེ་ལྷག་སྟོལ་མཛད་ལྷ་མ་མཆོག་།དད་
ལྡན་རྒྱ་མཚོའི་མགོན་ལྟུང་པ། །བཀའ་བྲིན་རྒྱ་མེད་ལ་བྱག་འཆལ། །མཁུན་བཅེ་རུས་
པ་ཕུན་ཚོགས་གྱིས། །གངས་མེད་འགོ་བ་འཕྲོན་པའི་ཆེད། །དོ་མཆར་སྤྱལ་པ་རྒྱ་
མཚོ་ཡིས། །བསྟན་འགྲའི་དཔལ་དུ་སྤྱང་འབྱོན་གསོལ། །མཆོག་གསུམ་བཀའ་སྤྱང་
མ་ལུས་པས། །མཁས་བཙུན་བྱུང་བའི་ལྷ་མ་ཡི། །སྤྱལ་སྤྱུ་འབྲུལ་མེད་དོས་ཐེན་
ནས། །བཤད་སྤྱུང་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་མཛོད། །ཅེས་བ་འདི་བྲག་ཡག་ལྷ་མ་གདང་ཁུང་སྤྱེའི་ཡང་

སྲིད་སྤྱར་འབྱོན་གྱི་གསོལ་འདེབས་བྱམས་པས་བྲིས་པལོ། །ལུ་རྒྱ། །

༥ ཨོ་སྤྲེལ། བསྐྱལ་བཟང་འདི་ལ་རྣམ་འཛེན་ཉི་མ་སྟོང་། །འབྱུང་བའི་ནང་ནས་
སྟོང་སྟོབས་ཕུལ་བྱུང་བ། །རྣམ་འཛེན་ཟས་གཙང་སྲས་གྱི་མདོ་སྤྲལས་གྱི། །ལེགས་
བཤད་རྒྱ་མཚོའི་མངའ་བདག་གང་དེར་འདུད། །མཁའ་ཁྲབ་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་ཕན་
བདེའི་གཞི། །ཐུབ་བསྟན་སྤྱི་དང་བྲེ་བྲག་ཞུ་སེར་བསྟན། །འཛིན་སྟོང་སྤེལ་ལ་འགྲན་
པའི་རྩ་བ་ཞིང་། །སྤྲེགས་དུས་འགྲོ་བའི་རྣམ་འཛེན་མགོན་ཁྲོད་གྱི། །བཀའ་བྲིན་སྤྱི་
འགྲོ་ཡོངས་གྱིས་གཞལ་དཀའ་ཞིང་། །ཐུབ་བསྟན་འཛིན་སྟོང་སྤེལ་བའི་རྣམ་ཐར་
ལ། །མི་བྱེད་དད་པ་བརྟན་པོས་ཡིད་བསྟོད་པའི། །ཐལ་མོ་སྟོང་གར་ཕྱར་ནས་གསོལ་
བ་ནི། །སྤྲེགས་དུས་འགྲོ་བ་དཔུ་ཁོད་གདུལ་དཀའ་རྣམས། །འདུལ་བྱིར་སྟོང་རྗེས་
སྲིད་འདིར་ཐེབས་པ་ཡི། །སྤྱི་ཆེ་རི་དབང་ལྟ་བུར་བརྟན་པ་དང་། །མཛད་བཟང་དབྱར་
མཚོ་ལྟ་བུར་འཕེལ་བ་ལ། །མི་དང་མི་མིན་བདུད་རིགས་འབྱུང་པོ་ཡི། །བར་ཆད་ཞི་
ཞིང་བཞེད་དོན་ལྷན་གྲུབ་ཆེད། །ཟང་ཟིང་བདོག་པའི་དངོས་པོ་རྩལ་སྟན་ལྟར། །ཤིན་
ཏུ་སྤ་ཡང་ལྷག་བསམ་རི་དབང་ལྟར། །རབ་ཏུ་བརྟན་པའི་ཡིད་གྱིས་གསོལ་འདེབས་
རྟེན། །ཁ་གསལ་ག་ལོག་འཆོས་མ་བསྐྱབས་བསོད་ནམས་མཐུས། །གང་འབྱོར་དངོས་
སྤྱ་བཤམས་དང་ཡིད་གྱིས་སྤྲུལ། །འདི་དག་བཞེས་ལ་རེ་བ་དོན་ལྡན་མཛོད། །ཞེས་
གསོལ་བ་འདེབས་པའི་རྟེན་དུལ་དཀའ་གྱི་མཐུལ། དེ་ལྟར་ཟང་ཟིང་སྤྲུབ་པའི་མཚོད་
བ་ནི། །ཉམ་རྒྱུང་བདག་གིས་འཁོས་དབག་ཕུལ་བ་རྣམས། །འགྲན་བྱིར་མ་ལགས་
སྟན་གསལ་དོན་གཉེར་དང་། །སྲིད་འབྱོར་བྱིར་དང་རང་དོན་བྱིར་མིན་གྱི། །འགྲོ་བའི་

པན་བདེའི་འབྲུང་གནས་རྒྱལ་བསྟན་འདི། །ཡུན་རིང་གནས་ཤིང་འཕེལ་བར་དམ་པ་
རྣམས། །ཡུན་རིང་ཞབས་པད་བརྟན་པར་རག་ལས་བར། མཐོང་ནས་ཚུལ་འདི་
བདག་གིས་བརྩོན་པ་བྱས། །འདི་ཡི་དགེ་བས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །ཐེག་མཆོག་
དམ་པའི་མགོན་གྱིས་རྗེས་བཟུང་ནས། །མདོ་སྒྲགས་ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་མཐར་ཐྱིན་
ཏེ། །མཐའ་ཡས་འགྲོ་བ་འདེན་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག ། ॥

༥ རྒྱ་ཆེན་ཆོས་དབྱིངས་དང་མཉམ་འགྲོ་བ་རྣམས། །བཅེ་ཆེན་ཐུགས་
རྗེའི་ཞགས་པས་དམ་བཅིངས་པའི། །བསྐྱལ་བཟང་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཆོའི་མཛད་པ་
ཀུན། །བསྐྱམས་པའི་འགྲོ་བའི་རྣམ་འདེན་ཞབས་བརྟན་ཤོག །མི་བཟད་སྟིགས་
མའི་ཐྱིན་ཟ་རབ་འབར་དབུས། །མཁྱེན་བཅེའི་འདབ་སྟོང་རྒྱས་པའི་པད་དཀར་
འཆང་། །ལེགས་བཤད་སྤྲང་ཅིའི་ཁྱར་གྱིས་དུད་པ་ཁྱོད། །ཐར་འདོད་རྟེན་དུག་ཉར་
འཆོར་ཞབས་བརྟན་ཤོག །སྒོ་བཟང་གྲགས་སྟན་འབར་བའི་ཡུང་རྟོགས་གྱི། །བསྟན་
པའི་གདུགས་དཀར་སྤིང་གསུམ་འགྲོ་བའི་ཆར། །ཀུན་ནས་འཁོར་མཛད་མཁས་
བཙུན་བཟང་པོའི་དཔལ། །སྤྲི་དང་སྤྲི་བར་སྟིང་དབུས་ཟེའུ་འབྲུང་བཞུགས། །ལེགས་
སྐབས་མགོན་ཆེན་པོར་བཀའ་སུམ་འབུལ་སྐབས་གནང་བ་ལགས། ॥

༥ ལྷ་མེད་ཡེ་ཤེས་སྤང་བས་སྤང་དོར་གནས། །མ་ཡུས་མདོན་སུམ་གཟིགས་པ་
ཐུགས་རྗེའི་གཏེར། །བསྟན་པའི་སྟོན་མེས་གསུམ་འགྲོ་བའི་མིག་སྐབས་གསུམ་ཀུན་
འདུས་སྤང་མར་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །འཆི་མེད་ཆེ་ཡི་མཆོག་སྟེལ་ཆེ་དཔག་མེད། །ཡིད་
བཞིན་འཁོར་ལོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་མ་ཡིས། །ཡེ་ཤེས་རང་གཟུགས་བསྟན་པའི་སྟོན་མེ་

འདིལ། །སྒྲིཆེ་བསྐྱེདས་ཤིང་འཕྱིན་ལས་རྒྱས་པར་མཛོད། །རྣམ་དག་བསྐྱབ་གསུམ་
རྒྱན་གྱིས་ལུས་མཛེས་བཅུན། །དེས་འབྱུང་བྱང་སེམས་བཟང་པོའི་སྤྱིང་སྟོབས་
རྒྱས། །གནས་གསུམ་ཀུན་ལ་ཡེ་ཤེས་སྒྱིབ་མེད་མཁས། །བཤད་སྒྱུབ་བསྟན་པའི་
སྟོན་མེ་ཞབས་བརྟན་ཤོག། །ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་ལས་ག་ཤིན་རེ་མ་ཉིས། །རྒྱལ་བ་
གཉིས་པའི་བཤད་སྒྱུབ་བསྟན་པའི་གནད། །མ་ལུས་འགྲོ་ལ་གསལ་མཛད་སྟོན་མེ་
གཅིག། །བར་ཆད་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་རྒྱལ་བར་མཛོད། །དེ་ལྟར་དད་ལྡན་མོས་
པས་གསོལ་བཏབ་པས། །དཔོན་སྟོབ་ཐུགས་མཐུན་ཆོས་ལྡན་རེ་བ་འབྱུག། །འདི་
ཕྱིའི་དོན་ཀུན་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཅིང་། །གཏན་དུ་བདེ་བ་ལྷན་སུམ་ཆོགས་པར་
ཤོག། །ཅེས་པ་འདི་ནི་འབྲུ་ལ་མཁན་ཆེན་སྐུ་སྤྱིའི་ཞབས་བརྟན་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཞེས་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོབ་མ་ཆོས་
མཛད་ཀྱིས་བསོད་བཏགས་དང་དབུལ་སྤངས་གང་བཅས་བསྐྱལ་བ་ལྟར་རེ་ཁྲིད་པ་དག་དབང་བྱམས་པས་སྟོབ་ཞིན་
ཐོས་པ་དག་ལེགས་འཕེལ། །

༥ དག་གི་དབང་ལྷག་འཆད་ཅོད་ཅོམ་མཁས་པ། །སྟོབ་བཟང་བསྟན་པ་རྒྱ་མཆོའི་
ཁྲོན་ཀུན་ལ། །དབང་བསྐྱར་འཕྱིན་ལས་བཟང་པོས་འཛིན་པ་ལ། །རྒྱ་བལ་མཆོག་
གི་སྐུལ་སྐྱར་གསོལ་བ་འདེབས། །སྟོན་གོམས་བག་ཡོད་མཁས་བཅུན་བཟང་
པོའི་བླ། །ལྷན་སྐྱེས་པད་དཀར་གཞོན་བྱའི་དུས་ཉིད་ནས། །ཕྱོགས་ཀུན་བྱུང་པས་
མཁས་སྟོམ་རྒྱུང་འབྱུང་ཆོགས། །ཀུན་ནས་པམ་མཛད་སྤྱིད་མཐར་ཞབས་བརྟན་
ཤོག། །མདོ་རྒྱུད་མན་དག་མདོས་མཆོ་ཆེན་ལ། །སྟོབ་སྟོབ་བཟང་པོས་དབང་བསྐྱར་
སྤངས་རྟོགས་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་ལོར་བུས་སྤྱིད་ཞིའི་དབུལ་སེམས་པ། །སྟོབ་བཟང་བསྟན་

པའི་དཔལ་དུ་ཞབས་བརྟན་ཤོག། །རབ་ཡངས་སྒོ་ཡི་ཆུ་འཛིན་སྟག་པོ་ལས། །མན་
ངག་ལེགས་བཤད་དབྱར་རྩ་ཆེར་བསྐྱགས་པས། །མཁས་པའི་ཡིད་དབང་རབ་དགའ་
བསྐྱེད་མཛད་པ། །ཡུང་རྟོགས་བསྟན་འཛིན་ལྷ་མེད་ཞབས་བརྟན་ཤོག། །མཆོག་གི་
སྤྱལ་སྤྱི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་དང་། །སྤྱུ་ཆེ་མཛད་བཟང་མཆོན་མའི་མགོན་པོ་ལ། །ཕྱི་
ནང་ཉེར་འཆའི་སྤྱ་གཅན་གཤུག་པའི་མགོ། །ལས་གཤེན་དྲག་པོའི་འཁོར་ལོས་བྱངས་
འབྱེན་ཤོག། །མཁུན་བཅའི་རང་བཞིན་གང་གི་བཀའ་བློན་གྱིས། །རྟག་ཏུ་འཆོ་བའི་
དད་ལྡན་མ་ལུས་པ། །ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་དམ་པས་རྗེས་བཟུང་སྟེ། །ས་ལམ་མཐར་
ཕྱིན་ཀུན་མཁུན་སྤྱར་ཐོབ་ཤོག། །མཆོག་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཕྱིན་རྒྱལས་
དང་། །ཕྱག་དྲག་ལས་གཤེན་དམག་ཐོར་རྒྱལ་མའི་མཐུས། །མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱིའི་
བཞེད་དོན་འགྲུབ་པ་དང་། །དཔོན་སྒོའི་འཁོར་བཅས་བྱ་བཞིན་སྦྱོང་བར་མཛོད། །ཅེས་
པ་འདི་ནི་སྤྱལ་པའི་སྤྱ་ཉིད་ཀྱི་དགོ་ཆན་ནམ་པ་གཉིས་སོགས་ཞབས་འབྲིང་བ་ནམས་ཀྱིས་བསྐླལ་བ་བཞིན་ངག་དབང་
བྱམས་པས་བྲིས་བཤོ། །

༥ མི་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག། །དམིགས་མེད་སྒོ་གྲོས་ལུས་སྟོབས་རྩལ་རྫོགས་
ཤིང་། །མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་གངས་རིར་གནས་བཅས་ཏེ། །དབྱེད་གསུམ་དག་
པའི་ཡུང་རྟོགས་གྲགས་པའི་སྤྱས། །གསུམ་གཅིག་ཅར་གཡོ་བས་དགོ་ལེགས་
སྟོལ། །སྟོན་ནས་སྒོ་བཟང་གྲགས་པའི་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི། །རིང་ལུགས་ནམ་པར་རྒྱལ་
པའི་ཁང་བཟང་ཅིར། །བཤད་སྐྱབ་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན་པའི་མཐུ་གྲུབ་པ། །གསུམ་
ལྡན་དོ་རྗེ་འཛིན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྒོ་གྲོས་བཟང་པོས་སྒོངས་པའི་གཡུལ་ངོ་

ལས། །རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཆན་འབྱར་ཅམ་གྱིས། །ཅིང་སྤྱོད་ལྷ་མིན་གྱེ་བ་
དུས་གཅིག་དུ། །པམ་མཛད་འཆི་མེད་དབང་པོར་གསོལ་བ་འདེབས། །འཆད་ཅོད་
ཅོམ་ལ་ཐོགས་མེད་སློ་མངའ་ཞིང་། །འགོ་ཀུན་བུ་ལྟར་སྤྱོད་བ་བཟང་པོའི་ཐུགས། །ཉོན་
མོངས་ཉེས་ལྟར་གཡུལ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་བའི། །བ་དན་མཆན་མས་མཛེས་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས། །དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མེད་རྒྱད་ཀྱི་སྤྱིང་པོའི་དོན། །རི་བཞིན་གཟིགས་པའི་སློ་
བཟང་སྤྱན་སྟོང་ལྷན། །ཟུང་འབྲུག་དཔལ་གྱིས་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་བ། །ཡོངས་
རྫོགས་བསྟན་པའི་སྟོག་ཤིང་བྱོད་ལ་འདུད། །སླ་བ་སྒྲ་མེད་མཁའ་བཙུང་པོའི་འོད་སྟོང་
གིས། །ཆོས་མིན་ཆོས་ལྟར་བཅོས་བ་འབྱུང་པོའི་བྲ། །མ་ལུས་མིང་གི་ལྷག་མར་
མཛད་པ་བྱོད། །སློ་བཟང་བསྟན་པའི་དཔལ་དུ་ཞབས་བརྟན་ཤོག །སྤྱར་མཛད་ཡེ་
ཤེས་མགོན་པོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ། །ཞལ་བཞི་རེ་མ་ཉི་དང་རྣམ་ཐོས་སྤྱས། །མ་གཤམ་སློ་
བཟང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་བའི། །འགལ་རྒྱུན་ཀུན་སོལ་འཕྲིན་ལས་ཚུལ་བཞིན་
སྤྱབས། །དེ་ལྟར་གྲུས་པས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་། །ཆོས་དབྱིངས་མི་འགྱུར་
ལས་འབྲས་བདེན་པའི་མ་ཐུས། །བདག་སོགས་དེང་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་
དུ། །དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མས་འབྲལ་མེད་རྗེས་འཛིན་ཤོག །མཆན་ལྷན་སྒྲ་མ་སྐྱ་ཆེ་
བརྟན་པ་དང་། །ཁྲིམས་ལྷན་འདུས་སྡེ་བཞད་སྤྱབ་འཕེལ་བ་དང་། །འཕྱོར་ལྷན་སྤྱིན་
བདག་མངའ་ཐང་རྒྱས་འགྱུར་ཉེ། །སློ་བཟང་གྲགས་བསྟན་ཕྱོགས་བཟུར་རྒྱས་པར་
ཤོག །ཅས་པ་འདི་གའི་ལྷ་མགོན་སྤྱུལ་པའི་སྤྱིའི་ཞབས་བརྟན་གསོལ་འདེབས་འདི་ལྷ་བུ་ཞིག་དགོས་ཞེས་ལྷ་རྗེས་
བལ་ཀྲམ་བཙུ་བཅས་གང་དེའི་གཙུང་པོས་བསྐྱལ་བ་ལྟར་ཕུར་བུ་ཚུག་དུང་ག་དབང་བྱམས་པས་བྲིས་པ་དགེ་ལེགས་

འཕེལ། །

༥ ཨི་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོའི་མགོན་པོ་རྫོ་རྩེ་
འཆང་། །ཡེ་ཤེས་རང་ག་ཟུགས་སྟིགས་དུས་བཤེས་གཉེན་ཚུལ། །སྐལ་ལྷན་
གདུལ་བྱ་ཡོངས་ཀྱི་རྣམ་འབྲེན་མཆོག །སྤྱི་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཞབས་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས། །དེས་འབྱུང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞོར་འཛིན་ཡངས་པའི་གཞིར། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་ཀྱི་ས་བོན་གྱུར་བོ་ལས། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་རྒྱབས་ཆེན་སྤོང་པོའི་
ཅེར། །སྐྱ་གསུམ་འབྲས་བུ་སྟོན་ཁྱོད་ཞབས་བརྟན་ཤོག །ཅ་བརྒྱད་ཐུང་མ་ཡི་དམ་
ཆོས་སྤྱང་རྣམས། །དགོངས་བ་ཅེ་གཅིག་བཀའ་འཛིན་གསུམ་ལྷན་འདིའི། །སྐྱ་ཆེ་མཇང་
བ་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་བ་ལ། །རྣམ་ཡང་གཡེལ་མེད་མགོན་སྐབས་དབྱང་གཉེན་
མཛོད། །བདག་སོགས་དེར་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །ཐེག་མཆོག་བཤེས་
གཉེན་དམ་པས་རྩེས་བཟུང་ནས། །ཐབ་ལམ་ཐབས་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་
པས། །བྱང་འཇུག་གོ་འཕང་སྤྱར་དུ་བོབ་བར་ཤོག །ཅེས་བ་འདི་སྤྱི་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྟེགས་
རམས་བ་ཡེ་ཤེས་སྐལ་ལྷན་གྱི་ཞབས་བརྟན་གསོལ་འདེབས་སུ་སྟོབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་བའི་དོར་བྱར་བུ་ཚུག་ཏུ་
བྱམས་པས་གིས་བ། མཆོག་། །

༥ ཨི་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །འཆི་མེད་ཆེ་དང་ཡེ་ཤེས་མཆོག་སྟོལ་བ། །ཆེ་
མཐའ་ཡས་དང་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོ་ཡི། །ཞབས་ཀྱི་བསྐྱོར་གྲུས་པས་བྱག་འཆལ་
ལོ། །ཡིད་ལ་རེ་བའི་དོན་ཀྱན་འགྲུབ་པར་མཛོད། །མདོ་རྒྱུད་གདམས་ངག་ཀྱན་
གྱི་སྟོང་པོའི་དོན། །སྟོ་གསུམ་ཞི་དུལ་བཞུགས་དབང་བསྐྱར་ཏེ། །བཤད་སྐྱབ་

འཕྲིན་ལས་བཟང་པོའི་འོད་སྟོང་གིས། །པན་བདེའི་བད་ཚལ་བཞད་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །རིག་གནས་ཚུ་གཏེར་ཆེ་ལ་དབང་བསྐྱར་ཞིང་། །འཕགས་པའི་རོར་བདུན་
གདེངས་ཀ་བཟང་པོས་བརྩིང། །ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་རོར་བྱས་དབུལ་བ་སེལ། །ངག་
དབང་འཕྲིན་ལས་དཔལ་བཟང་ལ་ཕྱག་འཆོལ། །འཆད་ཚིན་ཚུམ་ལ་ངག་གི་དབང་
ཕྱག་བརྟེས། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཁྲི་བསྐྱར་འཕྲོ་བའི་བསྐྱར་དཀར། །ཟབ་རྒྱས་སྤང་ཅིས་
སྐལ་ལྷན་རྩ་མ་ར། །ཀུན་གྱི་ཉེར་འཆོ་བསྐལ་བརྒྱར་ཞབས་བརྟན་ཤོག། །གཞལ་བྱའི་
གནས་གསུམ་ལྷ་ལམ་ཡངས་པ་ལ། །ཐོགས་མེད་རྒྱ་བའི་མཁུན་བཙེའི་འོད་དཀར་
ཅན། །སྲིད་ཞིའི་བདེ་ལེགས་ཀྱ་སྤྱ་ཏ་ཡི་ཆོལ། །རྒྱས་མཛད་འཕྲིན་ལས་ཕྱོགས་མཐར་
རྒྱས་གྱུར་ཅིག། །མཆོག་གསུམ་བྱིན་རྒྱབས་བཀའ་སྤྱང་རྒྱ་མཆོའི་མཐུས། །དཔལ་
ལྷན་ཟླ་མའི་བཞེད་དོན་ཀུན་འབྱུང་ཅིང་། །དགེ་འདུན་ཐུགས་མཐུན་བཤད་སྒྲུབ་
འཕེལ་བ་དང་། །མངའ་ཐང་འབྱོར་བ་དབྱར་མཆོ་ལྷར་འཕེལ་ཤོག། །འཛིག་རྟེན་སྤྱི་
དང་ཁྱད་པར་བདག་སོགས་རྣམས། །གང་དང་གང་དུ་གནས་པའི་ཡུལ་ཕྱོགས་
དེར། །ནད་རིམས་འཁྲུག་ཚིན་སྤྱ་གེ་མེད་བ་དང་། །ཆོས་སྲིད་འབྱོར་བ་ལུན་སུམ་
ཆོགས་པར་ཤོག། །ཅེས་སྒྲུལ་པའི་སྤྱང་ལ་དབང་འཕྲིན་ལས་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞབས་བརྟན་གསོལ་འདེབས་འདི་
ལྷ་བྱ་ཞིག་དགོས་ཞེས་གང་གི་རྩི་ལགས་ཕྱེ་བ་འཇུག་མེད་ཀྱིས་བསྒྲུལ་བ་ལྷར་ཕྱར་བྱ་ཚུག་ཏུ་བྱམས་པས་ཁྲིས་བ་དགོ་
ལེགས་འཕེལ། །

༥ དུས་གཏན་གྱི་སྐྱབས་གནས་རིན་པོ་ཆེ། །རྗེ་ཚྭ་བཟང་གཞན་པན་དབང་པོ་
མཆོག། །ཐུགས་བཙེ་བ་ཆེན་པོས་བདག་ཅག་རྣམས། །དུས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྗེས་སུ་

བཟུང་། །ཁྱིད་སྤྱེ་འཆི་རང་དབང་ཐོབ་པའི་བྱིར། །གནས་དག་ཞིང་བདེ་ལ་མ་ཆགས་
པར། །རིང་མ་རྩངས་འགྲོ་བ་འཕྲེན་པའི་བྱིར། །དོན་འཁྲུལ་མེད་སྤྱུལ་སྤྱུ་སྤྱར་དུ་
བྱོན། །དེ་བདུད་རིགས་འབྱུང་པོས་མ་བསྐྱད་པར། །སེམས་དང་བ་འཕྲེན་པའི་དུར་སྤྲིག་
འཆང་། །མཁས་བཙུན་དང་བཟང་པོ་གྲུབ་པའི་དཔལ། །ཡོངས་བསྟན་འགྲོའི་མགོན་
གཅིག་གསལ་བར་བྱོན། །རྩེ་བྱེད་ལ་རེ་ལྟོས་བདག་ཅག་རྣམས། །ད་ལོང་བ་ཐང་བསྐྱར་
མ་མཛད་པར། །སྤྱོད་མཐོང་ཐོས་བྱན་པ་དོན་ལྡན་གྱིས། །དབུགས་དབྱུང་ནས་པན་
བདེའི་དགའ་སྟོན་སྟོལ། །ཡིད་སྟོན་པ་རི་བཞིན་འབྲུབ་པ་ལ། །སྤྱབས་སྤྱོ་མེད་རིན་ཆེན་
རྣམ་གསུམ་དང་། །མཐུ་ཐོགས་མེད་བཀའ་སྤྱང་རྒྱ་མཆོས་ཀྱང་། །དུས་ཏྲག་ཏུ་གཡེལ་
མེད་འཕྲིན་ལས་སྤྱབས། །དབྱིངས་སྟོས་བྲལ་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་། །ཆོས་དཀར་
ནག་ལས་འབྲས་མི་བསྐྱུ་ཞིང་། །སེམས་ཅེ་གཅིག་སྟོན་ལམ་དག་པའི་མཐུས། །དོན་
རེ་བ་དེ་ཀུན་སྤྱར་འབྲུབ་ཤོག །ཅས་པ་འདི་སྤྱུལ་པའི་སྤྱུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གྲྭ་སྟོབ་ཡུལ་དགོན་རྣམས་གྱིས་ལྷ་རྩེ་ས་
དང་ས་ལེ་སྤྱུམ་བཅས་བསྐྱུལ་བ་ལྟར་བྱམས་པས་བྲིས་པའོ། །མཉམས། །

༥ ཆེ་དང་ཡེ་ཤེས་དཔག་མེད་སྤྱབས་ཀྱི་མཆོག །འཆི་མེད་མཆོག་སྟོལ་ཡིད་
བཞིན་འཁོར་ལོ་དང་། །འཆི་བདག་གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་མའི་ཞབས། །མཁས་
པའི་མཆོག་འགྱུར་ཡོངས་འཕྲིན་སྤྱོ་ཆེ་སྤིངས། །རབ་འབྲམས་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་
སྤྱོ་མའི་གར། །མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་མཆོག་བརྟེན་ཀུན་གྱི་གཙོ། །ཁྱོ་བཟང་གཤགས་
པའི་མདོ་སྤྲུགས་བཤད་སྤྱབ་བསྟན། །འཕྲིན་མཁས་རྩེ་བཙུན་ལྷ་མར་གསོལ་བ་
འདེབས། །མཐོང་ཐོས་བྱན་རིག་དོན་ཡོད་མཛད་པ་ཅན། །མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་མཆོག་

བརྟེན་གང་དེ་ཡི། །རྒྱལ་ཚབ་མདོ་སྤྲུག་སྤྲུག་པའི་ཚུ་གཉེར་ཆེར། །དབང་བསྐྱར་
གདེངས་ཅན་དབང་པོ་ཞབས་བརྟན་ཤོག། །ཡེ་ནས་རྣམ་དག་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་
གང་། །ཤེས་ནས་དེ་ཉིད་སྤྱོད་བའི་ཐབས་ཀྱི་མཆོག། །སྟོན་ལ་མཁས་པའི་མཆོག་
གྱུར་བཀའ་འཛིན་ཅན། །བཤད་སྐྱབ་བསྟན་པའི་དཔལ་དུ་ཞབས་བརྟན་ཤོག། །དེ་ལྟར་
ཡིད་སྟོན་རེ་བ་འབྲུབ་པ་ལ། །ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་བྱ་རྒྱལ་མཆོན་ཅན་སོགས། །མཐུ་
ལྷན་སྤང་མའི་ཆོགས་རྣམས་དབྱང་བསྐྱེད་ལ། །རྟག་ཏུ་བསྐྱང་སྤྱོད་བྱ་ར་མ་གཤེལ་
ཞིག། །བདག་སོགས་དེང་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །མཆོན་ཉིད་ཆང་བའི་ཐེག་
མཆོག་བཤེས་གཉེན་གྱིས། །དབྱེས་བཞིན་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་མདོ་སྤྲུག་གྱི། །ཉམས་
ལེན་མཐའ་དག་གཤགས་མེད་མཐར་ཕྱིན་ཤོག། །ཅེས་པ་འདི་ཞོག་གྱུར་སྟོན་གྱི་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཡེ་
ཤེས་མཁས་མཆོག་གི་ཞབས་བརྟན་གསོལ་འདེབས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཞེས་སྟོན་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བའི་དོར་
ཕུར་བྱ་ཚུག་ཏུ་བྱམས་པས་བྲིས་བཞོ། །

༥ རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲ། །སྒྲལ་ལྷན་གདུལ་བྱ་འཇོན་པའི་བྱིར། །བྱ་བཏང་
དགེ་སྟོང་སྒྲ་ཆེ་དང་། །སྐྱབ་པ་མཉམ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཟང་ཟིང་དངོས་པོས་མི་
མཉེས་ཀྱང་། །མེ་ཏོག་ལ་སོགས་དངོས་པོ་དང་། །རོ་སྟོག་མེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
སོགས། །རྣམ་དཀར་སྐྱབ་པའི་མཆོད་པ་འབུལ། །ཉེས་ལྷུང་སྤྲིག་སྐྱིབ་སྤྱིང་ནས་
འཆགས། །རྟེན་བཀྱར་ཆོས་བརྒྱད་སྤངས་པ་ཡི། །རྣམ་ཐར་གཅོང་མར་ཡི་རངས་
ཤིང་། །ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བྱིར་བསྐྱལ་བརྒྱར་བཞུགས། །འདི་ལྟར་འབད་པའི་
བསོད་ནམས་དང་། །གཞན་ཡང་ལེགས་སྤྱད་ཅི་བགྱིས་པ། །བརྟེ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་སྒྲལ་

ཐུན་སོགས། རེག་མཆོག་སྒྲ་མ་བགྱིས་ཕྱིར་བསྟོ། །བཀའ་བློན་འཁོར་མེད་བྱུབ་
དབང་མཆོག་ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་མགོན་ཁྱོད་ཀྱིས། །དགྱེས་བཞིན་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་
དང་། །བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་པས་མཉེས་བྱེད་ཤོག། །ཅེས་པ་འདི་བྱུབ་པའི་དབང་སྤྱུག་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་བ་མ་
སོགས་མེད་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་བ་ལྟར་བྱམས་པས་གྲེས་པའོ། །མཛྲཱི། །

༥ གློ་ཆེན་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཐུན་བཅའི་གཏེར། །གཅིག་འདུས་མཁས་བཙུན་
བཟང་པོའི་གྲགས་པ་འབར། །འཆད་ཚོད་ཚོམ་ལ་དག་གི་དབང་སྤྱུག་དཔལ། །ཕུན་
ཆོགས་འཕྲིན་ལས་བཟང་པོར་གསོལ་བ་འདེབས། །དག་དབང་ལྷ་མོས་རྗེས་བཟུང་
ཅོང་ཁ་བ། །སྒྲར་ཡང་དུར་སྤྲིག་གར་གྱི་རྣམ་རོལ་བ། །ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་ཕུན་ཆོགས་
ཀུན་མངའ་ཡང་། །སྤྲས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འཇམ་དཔལ་
ཞི་ཁྱོ་ཀུན་གྱིས་རྗེས་བཟུང་ནས། །མདོ་རྒྱུད་མན་དག་ཀུན་གྱི་སྙིང་པོའི་དོན། །བསྐྱབ་
གསུམ་ཉམས་ལེན་དབང་གིས་འགྲོ་བ་ཀུན། །རྣམ་འབྱེན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །གློ་བཟང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བཤད་སྐྱབ་ཀྱི། །བརྟན་པའི་རྒྱལ་
མཆོན་འཛིན་མཁས་ཡོངས་འཛིན་རྗེ། །ཞབས་ཟུང་མི་འགྱུར་དོ་རྗེ་ལྟར་བརྟན་
ཅིང་། །འཕྲིན་ལས་དབྱར་མཆོ་ལྷ་བྱར་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །བདག་སོགས་སྤྲིགས་དུས་
འགྲོ་ལ་ཐར་པའི་ལམ། །ཀུན་ནས་གསལ་མཛད་མན་དག་ཟབ་མོའི་མཛོད། །ཕུན་
ཆོགས་སྒོ་འཕར་བྱེན་སྤྲིད་གསུམ་གྱི། །དབུལ་བ་སེལ་མཛད་སྤྲིད་མཐར་ཞབས་
བརྟན་ཤོག། །ཆེ་དང་ཡེ་ཤེས་དཔག་མེད་མགོན་པོ་དང་། །མཐུ་ཐུན་ཆོས་སྦྱོང་སྤྱང་
མའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས། །བཀའ་བློན་སྒྲ་མེད་དག་དབང་ཕུན་ཆོགས་ཀྱི། །ཞབས་པད་

བརྟན་ཅིང་བཞེད་དོན་འབྲུག་གྱུར་ཅིག། བདག་སོགས་དེང་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་
དུ། རྗེ་བཙུན་མ་མ་ཁྱེད་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། མི་མཉེས་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་སྦྱབ་
ཅིང་། བསམ་དང་སྦྱོར་བས་ཚུལ་བཞིན་བསྟན་པར་ཤོག། ཐེག་མཆོག་ཡོངས་འཇིན་
དམ་པའི་བཀའ་འདིན་གྱིས། མདོ་སྡགས་ལམ་བཟང་ཀུན་གྱི་གནད་རྟོགས་ནས། རྩེ་
གཅིག་སྦྱབ་བ་སྟིང་པོར་བྱས་པའི་མ་ཐུས། སྦྱར་དུ་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་མ་ཐོབ་
པར་ཤོག། རེས་པ་འདི་སྦྱལ་པའི་སྦྱང་ག་དབང་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་ཞབས་བརྟན་གསོལ་འདེབས། འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་
དགོས་ཞེས་གསོལ་དཔོན་སློབ་ཐང་རྒྱ་བས་བསྐྱལ་བའི་དོར་ཕུར་བུ་ཚོག་ཏུ་དག་དབང་བྱམས་པས་གྲིས་པའོ། མཛ་
མཛམས། ॥

༩ ཅན་མོ་སྤྱུང་ཏུ་རེ། མ་ཐུས་འགྲོ་བ་སྟིང་པའི་རྒྱ་མཆོ་ལས། སྦྱར་དུ་སྦྱོལ་
མཛད་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོ་དང་། འཆི་མེད་དཔལ་སྟེར་ཆེ་དཔག་མེད་མགོན་
གྱིས། དཔལ་ལྷན་མཛའ་འཆི་མེད་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། སྦྱ་བ་རྒྱ་མེད་དག་གི་དབང་
ལྷག་དང་། དོན་གཉིས་སྟུན་འབྲུག་འཕགས་མཆོག་སྟུན་རས་གཟིགས། མཐུ་
སྟོབས་རབ་རྒྱས་གསང་བའི་བདག་པོ་གསུམ། དབྱེར་མེད་རྩ་བའི་སྦྱ་མར་གསོལ་
བ་འདེབས། མདོ་རྒྱད་མན་དག་ཚུ་གཏེར་མཐའ་བལ་དབུས། བསྐྱབ་གསུམ་
རིན་ཆེན་དབང་གི་གདེངས་ཀས་བཟིང། སྐལ་ལྷན་སྦྱ་དབང་ཆོགས་ཀྱི་འདོད་པའི་
དོན། དངོས་གྲུབ་འདོད་དགའི་ཆར་འབེབས་ཞབས་བརྟན་ཤོག། ལུལ་བྱང་ཡོན་
ཏན་མཐོན་པོའི་མཁར་འཕགས་ཀྱང་། མཁྱེན་བཅིའི་འོད་སྤྲང་བདག་སོགས་དམའ་
བའི་སློང་། སྟོམས་པར་འབབ་པས་འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཆོགས་ཀྱི། བད་ཆལ་རྒྱས་

མཛད་སྤྱིད་འདིར་བརྟན་པར་བཞུགས། །མཐུ་ཆེན་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྐུ་མཁའ་
རྣམས་ཀྱིས། །གདུལ་བར་མ་རྩས་བདག་སོགས་འགྲོ་བ་ལ། །མ་རྩོར་ལམ་བཟང་སྟོན་
མཛད་བཀའ་འཁྲིན་ཅན། །ཐར་འདོད་མིག་གཅིག་བསྐྱལ་བརྒྱར་ཞབས་བརྟན་ཤོག །སྤྱི་
མཛད་མཆོག་གསུམ་རྩ་བརྒྱད་ལྷ་མ་དང་། །ཡི་དམ་ཆོས་སྤྱང་བདག་སོགས་དད་
གདུང་མཐུས། །དག་གི་དབང་སྤྱུག་དོན་ལྷན་གྲུབ་མཆོག་ཇེ། །སྤྱི་ཆེ་མི་ཤིགས་དོ་ཇེ་
ལྷར་བརྟན་ཤོག །བདག་སོགས་དེང་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །མཆོན་ཉིད་ཀྱང་
ཆང་ཐེག་མཆོག་བཤེས་གཉེན་གྱིས། །དབྱེས་བཞིན་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་བདག་རྒྱེ་
གྱིས། །ས་ལམ་མཐར་ཕྱིན་སྤྱི་གསུམ་སྤྱར་ཐོབ་ཤོག །ཅེས་བ་འདི་ནི་མི་ཐང་ཅེ་རི་ཁྲོད་ཀྱི་ལྷ་
མ་དག་དབང་དོན་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་སྟོབ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་ལྷར་དག་དབང་བྱམས་པས་ཐིས་བ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།
།མཉམ་ལོ། ॥

༥ ཨོ་སྤྱི། རྒྱལ་ཀྱན་མཁའ་བཙུང་གཏེར་ཆེན་ཨ་ཉི་ཤ །སྟོ་བཟང་གསལ་
འབར་རིན་ཆེན་སང་གའི་ཞབས། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཇམ་དབྱངས་སྤྱན་གྲུབ་
དཔལ། །བསྟན་པའི་སོག་ཤིང་ལྷ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྟོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་ཆོས་
རྒྱལ་འཕེལ་མཛད་པ། །དག་གི་དབང་སྤྱུག་བྱམས་པས་འགྲོ་རྣམས་སྟོང་། །ལུས་
དག་ཡིད་གསུམ་ཞི་དུལ་དབང་ཐོབ་པས། །དོན་གཉིས་སྤྱན་གྲུབ་ཞབས་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས། །སྤྱུགས་བསྐྱེད་སྟོན་ལམ་བྱེ་བའི་ཚུ་གཏེར་ལས། །ལེགས་ཐོན་མཁས་
བཙུན་བཟང་སོས་ཉིན་མོར་བྱེད། །གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་གསལ་བའི་འོད་སྟོང་
འགྲོ། །སྐལ་བཟང་པད་ཆལ་གཉེན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྟོམ་གསུམ་རྒྱལ་ཐིམས་

གསེར་ཕྱན་ཡངས་པའི་གཞིར། ཟག་མེད་ཉིང་འཛིན་ཡལ་འདབ་མེ་རྟོག་རྒྱས། ཟུང་
འབྲུག་འབྲས་བྱ་གཡུར་དུ་ཟ་བ་ཡི། ཟུབ་བསྟན་སྐྱེད་ཆལ་རྒྱན་གཅིག་ཞབས་བརྟན་
ཤོག། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་ཟབ་པ་དང་། རྒྱ་ཆེའི་ལམ་ལ་དབྱེད་འཛིག་རང་
དབང་ཅན། མཛོན་མཐོངས་ལེགས་དོན་ལ་གདུལ་བྱ་རྣམས། བཀྲི་མཁས་བྱུབ་
པའི་དབང་ཕྱག་ཞབས་བརྟན་ཤོག། དེང་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་
དུ། ཐེག་ཆེན་དམ་པའི་མགོན་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། དེས་འབྱུང་བྱང་སེམས་ཡང་
དག་ལྟ་བ་རྣམས། རྩལ་བཞིན་སྐྱབ་པའི་མཆོད་པས་མཉེས་བྱེད་མཆོག། དབང་པོ་
རབ་ཞི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་ལ་བརྩོན། དགེ་འདུན་སྡེ་རྣམས་སྤྲུགས་མ་སྤུན་བཤད་སྐྱབ་
འཕེལ། འཛིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་བདེ་ལེགས་སྤུན་ཆོགས་ཤིང་། དཀར་ཕྱོགས་ལྟ་རྣམས་
མ་སྤུ་སྟོབས་རྒྱས་པར་ཤོག། ཅེས་ཆོས་ཀྱི་ཐེངས་དབང་དོན་གྲུབ་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་ཞབས་བརྟན་འདི་ལྟ་
བུ་ཞིག་དགོས་ཞེས་མེ་ར་བྱ་བལ་དགེ་གཉེར་ཆུན་པ་བྱ་སྟོབ་རྣམས་ཀྱིས་མཛོད་བཏགས་ཅི་མེད་དདུལ་སྤང་ལྟ་བུ་བཅས་
བསྐྱལ་བ་ལྟར་བུར་བུ་ཚུག་ཏུ་བྱམས་པས་བྲིས་པའོ། །མཆོག་ལྟོ། །

༥ དངོས་བྱུབ་ཀུན་གྱི་ཅ་བ་འིན་ཅན་ཐེ། མཛོད་རྒྱུད་མན་ངག་ཀུན་ལ་མཁྱེན་པ་
རྒྱས། དབང་ཕྱག་བརྒྱུད་ཕྱན་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པའི། བཤད་སྐྱབ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་
མཆོན་འཛིན་པ་ལ། ལྷན་བྱུབ་མཛད་པའི་རྣམ་རོལ་ཅན་དེར་འདུད། སྐྱེ་ཞིང་
སྐྱེ་བར་བཅེ་ཕྱན་མགོན་ཁྱོད་ཀྱིས། དཔྱེས་བཞིན་རྗེས་སུ་བརྩུང་བའི་བཀའ་འིན་
ཀྱིས། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་བྱ་བ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། ཁྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱིན་
ཀྱིས་ཆོབས། སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་ཡང་དག་ཆེ་མ་དང་། ཞེས་སོགས་བྱ། ངག་དབང་དར་རྒྱས་ཀྱི་འདོད་

པ་ལྟར་བྱམས་པས་བྲིས། །

ཕྱི དཀར་མཛེས་སྒྲ་མའི་གསོལ་འདེབས། བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་
གྲིས། །ལེགས་བསྟན་མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་དཔལ། །བཤད་སྟབ་བསྟན་པ་ཕྱོགས་
ཀུན་ཏུ། །དར་བྱས་མཛད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བྱམས་པས་བྲིས། །

ཕྱི འཕགས་པ་ལྟ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་མགོན་པོར་ཞབས་བརྟན་ཕྱལ་བའི་མགོ་
བརྗོད། ཆོས་དབྱིངས་ཀུན་གསལ་མཐོན་པོར་རབ་འཕགས་ཀྱང་། །ཚད་དུས་སྤིང་
ཞིའི་ཐུན་སེལ་ཐུགས་རྗེའི་ཤུགས། །འགོག་མེད་པན་བདེའི་འོད་སྤང་ཉམ་ཐག་
འགྲོད། །སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བསྟན་པའི་མགོན་པོར་འདུད། །མཁུན་བཙེའི་འོད་
ལྡན་དམ་པའི་རྒྱ་སྐར་ནམས། །གང་གི་མཁུན་བཙེའི་ཆ་ཤས་སྐྱ་རེངས་ཀྱིས། །ཐིམ་
གཞོན་འཕགས་མཆོག་བསྟན་པའི་ཉི་མ་མཆོག་། སྤིང་པ་རི་སྤིང་མི་རུབ་བརྟན་གྱུར་
ཅིག །རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྤྱས་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱན། །གཅིག་བསྟུས་སྒོ་བཟང་
གཤམ་པའི་ཉི་མ་ཡིས། །རབ་བྱེ་ཐུབ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་བསྐྱོང་ཆལ། །ཆེས་ཆེར་
རྒྱས་མཛད་མགོན་པོ་ཞབས་བརྟན་ཤོག །བསྟན་འགྲོ་ཡོངས་ལ་པན་པའི་ལྷག་བསམ་
གྲིས། །ཚུ་སྤྱིས་མི་མཐུན་འཁོར་བའི་རྒྱ་ལས་གྲོལ། །ཐོས་བསམ་སྟོམ་པའི་འདབ་
སྟོང་རབ་བཞད་པས། །པན་བདེའི་བྲི་བསྟངས་ཕྱོགས་མཐར་ཁུབ་པར་ཤོག །སྤྱིབ་
བལ་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཨི་མི་སྐྱ། །སྤྱེ་འཇིག་སྟོས་པའི་མཆོན་མ་མི་མངའ་
ཡང་། །ཐ་མལ་སྤང་འོར་སྟུལ་སྟུ་ཏུར་སྤྱིག་འཆང་། །སྟེ་ཆེ་བརྟན་ཞིང་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་
གྱུར་ཅིག །སྤྱབས་གནས་རིན་ཆེན་གསུམ་གྱི་བྲིན་རྒྱབས་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཐུན་ལྡན་

སྤང་མའི་མཐུ་རྩས་དང་། །བདག་སོགས་དད་ལྡན་མོས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས། །སྟོན་
པའི་གནས་རྣམས་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཤོག ། །

༥ གང་ཞིག་དད་པས་གཙུག་ཏུ་གྱས་བསྟན་ན། །ཕུན་ཚོགས་འདོད་དགའི་
འགྱོར་པ་མ་ལུས་པ། །སྟོལ་མཛད་དཀོན་མཆོག་རིན་ཆེན་རྣམ་གསུམ་ལ། །གྱས་
པས་འདུད་དོ་རེ་བ་འབྲས་ལྡན་མཛོད། །ཅེས་མཆོད་པར་བརྗོད་ནས་ཉུ་བའི་སྟོང་
པོ། བསྐལ་བཟང་རྣམ་འཕེན་སྟོང་གི་དབུས་ན་སྟོང་སྟོབས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་རྒྱལ་བ་
ཉི་མའི་གཉེན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཁའ་མཉམ་གྱི་ལུས་ཅན་མ་ལུས་བ་སྤྲུག་བསུལ་མཐའ་
དག་ལས་སྟོབ་པར་བཞེད་ནས། དང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སྤྲུགས་བསྐྱེད། བར་
དུ་བསྐལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས། །ཐར་མདོན་པར་རྫོགས་པར་
སངས་རྒྱས་ནས་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོས་རི་སྟེང་ཅིག་གསུངས་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་འགོ་བ་མ་ལུས་པ་ལ་དངོས་དང་བརྒྱད་པས་བན་པའི་ཐབས་སུ་མ་འགྱུར་བ་ནི་
གཅིག་ཀྱང་མེད་པ། དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། སྤྲུགས་བཅེ་ལྡན་ཕྱིར་ཚོམ་ཀུན་
ཡང་། །གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྟོར་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་
ལུང་གི་བསྟན་པ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་བཤུ་གྲུབ་མཐའ་ཡས་པས་བཤད་
སྟབས་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་མཉེན་མོ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་ཀྱང་། བོད་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་
ལྷན་པའི་སྤྱིར་དུ་འཕགས་བ་སྤྲུག་རས་གཟིགས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་སུ་
སྟུལ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་མཁའ་སྟོབ་རྣམས་སུ་སྟུལ་ནས་བསྟན་
བ་སྤྲུག་དང་། ཕྱི་དར་གཉིས་ཀ་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པ་དང་། དགོ་འདུན་

གྱི་སྤྱི་བཙུགས་ཏེ་དམ་པའི་ཚོས་གསར་དུ་བསྐྱར་བ་དང་། འཆད་ཉན་གྱི་སྒོན་ས་རྒྱ་
གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་ལས་ཀྱང་ཐུབ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་དར་རྒྱས་ཆེ་བ་ཙམ་དུ་
མཛད་པ་བཀའ་གདམས་སྒྲིགས་བཅའ་ལས། རལ་བ་ཅན་ལ་སོགས་པ་གཅིག་གཉིས་
རིགས་གཞན་ཡིན་གྱི། སལ་ཆེ་བ་ནི་མགོན་པོ་སྐུན་རས་གཟིགས་གྱི་སྤྲུལ་བ་རྒྱལ་
བའི་འབྲུང་གནས་ཉིད་ཡིན་ལ། མཁན་བརྒྱད་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་རྣམས་ནི་
ང་ཁོན་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་མ་སེམས་ཤིག །ཅེས་ཨ་ཏི་ཤས་གསུངས་པ་ལ་འབྲུལ་བ་
མི་མངའ་ཞིང་། དུས་དེར་སང་གི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཚོས་
སྤྱི་བཙུགས་ལྡན་ཏེ་རྒྱུག་འཆང་བའི་ཚུལ་བཟུང་ནས་ཐོད་ཁམས་བདེ་འཇགས་སུ་
བཀོད་བ་དང་། དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ་ཉིད་ཏེ་རྒྱུག་འཛིན་པ་སྤྲུལ་བའི་སྐྱོ་བཟང་
དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱར་བཞེངས་ཏེ་ཡབ་སྲས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་འཇམ་དབྱངས་
གོང་མ་བདག་པོ་ཆེན་པོས་ཞ་སེར་བསྟན་པའི་སྒོག་ཤིང་དུ་མངའ་གསོལ་ཞིང་གུས་
འདུད་མཛད་པའི་ཐུགས་རྗེས་བསེལ་ལྡན་ལྗོངས་འདིར་དམག་འབྲུག་ནད་རིམས་
མེད་བ་དང་། ལོ་ལོགས་སྐྱེ་རྒྱལ་སྤར་མི་གྲགས་འདི་ལྟ་བུ་ཡང་ཡབ་སྲས་རྣམ་པ་
གཉིས་ཐུགས་མ་ཐུན་ཞིང་ཐབ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚོས་ཚུལ་འཆད་ཉན་ཡུན་རིང་
ལ་གྲངས་མང་བ་མཛད་པ་ལ་སྒོན་སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་ལྟ་སྒྲུ་དཀར་ཕྱོགས་ལ་
དགའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཕྲིན་ལས་བསྐྱབས་པའི་མ་ཐུ་ཡིན་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད་པས།
སྐབས་ཀྱི་ཞུ་དོན། མཐའ་དབུས་ཀྱི་སྤྱི་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་སྤྱིད་ནི་ཡབ་སྲས་
རྣམ་པ་གཉིས་ཞབས་བད་བསྐལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་བར་བརྟན་ཅིང་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་པ་ལ་

རག་ལས་པས་མི་འགྱུར་རྟོ་རྟེན་གྱི་ལ་སྲིད་མཐའི་བར་དུ་བརྟན་པར་བཞག་པ་དང་།
བདག་ཅག་ལྟོས་བཅས་རྣམས་ཀྱང་ཕྱི་མའི་སྐྱེ་རབས་རྣམས་སུ་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་
བ་འདེབས་པའི་རྟེན་དེུལ་དཀར་གྱི་མཆུལ་དར་ཆོན་སྣ་ལྔའི་སྟེ་འདོགས་དང་བཅས་
པས་ཐོག་བྱངས། འབུལ་མཆོན་སྐྱུན་ལས་དུ་བསྟར་བ་དེ་རྣམས་དགུས་བཞིན་བཞེས་
ཏེ་གསོལ་འདེབས་གྱི་དོན་རྣམས་ཡིད་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པའི་ཞལ་བཞེས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་
བ་མཐུན་མཐུན། ॥

༥ བག་ཤིས་ཡིད་འོང་ཤིན་ཏུ་མད་བྱུང་སྒྲ། །མཐོང་ཐོས་བློ་ལ་མཛོན་མཐོངས་
ལེགས་གྱི། །ས་ཐོན་གྱུང་པོ་དར་ཞིང་རྒྱས་མཛད་པ། །བཀའ་འདུན་མཉམ་མེད་སྒྲ་
མར་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །གཞོན་ནུ་ཉིད་ནས་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི། །མཆོན་
མ་རབ་བག་བག་ཤིས་དགེ་ལེགས་ཀྱན། །ཀུན་ནས་རྒྱས་མཛད་བག་ཡོད་བརྟུལ་
ལྷགས་ཅན། །སྤྱལ་པའི་སྐྱེ་མཆོག་བསྐྱལ་བརྒྱར་ཞབས་བརྟན་ཤོག། །སྒོ་བཟང་བསྟན་
པའི་གདུགས་དཀར་སྲིད་གསུམ་གྱི། །སྒྲ་ན་ཏག་ཏུ་འཁོར་བའི་གྲིབ་བསིལ་དུ། །འགོ་
རྣམས་ཏག་ཏུ་སྐྱོང་བའི་ཐུགས་རྗེ་ཅན། །ཞབས་པད་བསྐྱལ་བ་རྒྱ་མཆོར་བརྟན་
གྱུར་ཅིག། །བདེ་ལེགས་ཀུན་གྱི་ཅ་བ་འདུན་ཅན་རྗེས། །གདུང་ལྷགས་བྲག་པོས་གསོལ་
བ་བཏབ་པའི་མཐུས། །སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་དང་། །ནམ་ཡང་མི་བྲལ་
ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པར་ཤོག། །ཅ་བརྒྱད་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་ཆོས་སྤང་དང་། །དད་ལྷན་
ལྷག་བསམ་དག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས། །སྤྱལ་པའི་སྐྱེ་མཆོག་ཞབས་པད་བརྟན་པ་

དང་། །མཛད་པ་འཕྱིན་ལས་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ལྷ་ཅིང་ཐའི་རིས་བསྐྱལ་བ་
ཕུར་ཕུར་བྱ་ཚུག་ཏུ་བྱམས་པས་བྲིས་བཤོ། །

༥ ཨི་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །དཀོན་མཆོག་རིན་ཆེན་གསུམ་གྱི་ཕྱིན་རྒྱལས་
དང་། །ཡི་དམ་བསྟན་སྲུང་རྒྱ་མཆོད་མཐུ་སྟོབས་གྱིས། །བདག་སོགས་དད་ལྡན་
ཡོངས་ཀྱི་འདྲན་པ་མཆོག །ངག་དབང་མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་སྤྱལ་པའི་སྒྲ། །ལྷར་
དུ་འབྱོན་ཞིང་འབྱུང་མེད་ངོས་ཟེན་ནས། །སྟོན་ལྡན་ཆོས་འཕེལ་གླིང་གི་སེང་གེའི་
ཁྲིར། །ཞབས་སེན་བཀོད་ནས་བསྟན་དང་འགྲོ་བའི་དོན། །རྒྱལས་ཆེན་མཛད་པ་
བཟང་པོ་མཐར་ཕྱིན་ཤོག །སྤྱ་ཆེད་འགལ་རྒྱུན་བར་གཅོད་ཞི་བ་དང་། །ཐོས་བསམ་
སྟོམ་པའི་མཛད་པ་རྒྱལས་པོ་ཆེས། །ཞུ་སེར་བསྟན་པ་སྟོན་པ་བཙུར་རྒྱས་ཤིང་
ཅིང་། །ཡོན་བདག་བུ་སྟོབ་འདོད་དོན་ལྷན་གྲུབ་ཤོག །སྟོན་ལྡན་ཆོས་འཕེལ་གླིང་གི་
འདུས་སྡེ་རྣམས། །ཐུགས་མཐུན་རྣམ་དག་བསྐྱབ་པས་རྒྱུད་བསྐྱམས་ཤིང་། །ཆོས་
དང་སྤིད་ཀྱི་འབྱོར་པ་དབྱར་མཆོ་ལྟར། །འཕེལ་ཞིང་བཟ་ཤིས་རྒྱ་མཆོས་བྲུབ་གྱུར་
ཅིག །ཅེས་པ་འདི་གང་དཔེ་བུ་སྟོབ་དད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་གསེར་ཞོ་ལྷ་རྩལ་བཅས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ངོར་བྱམས་
པས་བྲིས་བཤོ། །མདྲ་ལྷོ། །

༥ ཨི་སྤྱི། རྩོ་གོས་སྤྱན་རྟོང་འབར་བས་ཆོས་ཀུན་གཟིགས། །གཞན་པན་ལྷག་
བསམ་བཟང་པོའི་ལུས་སྟོབས་རྒྱས། །ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན་རྒྱན་གྱིས་རབ་མཛེས་
བ། །ཡོངས་འཛིན་འཆི་མེད་དབང་པོར་བྱག་འཆལ་ལོ། །སྟོན་པ་དུས་འགྲོ་བའི་དུག་
གསུམ་མེ་ལྷེ་དག །ཐབས་མཁས་ཐུགས་རྗེའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལྷགས་དག་པོས། །ཞི་མཛད་

ཐུབ་པའི་སྤྱེས་མཆོག་ལོ་རས་སོགས། །གསང་གསུམ་རྒྱན་གྱིས་རོལ་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས། །སློབ་ཐང་སྙན་གྲགས་རབ་རྒྱས་ཅོང་ཁ་པའི། །མདོ་སྤགས་ཚུ་གཏིང་
གཏིང་མཐའ་མི་མདོན་བར། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཏིང་འཛིན་ཤེས་རབ་འབྱོར་བ་ལ། །དབང་
འབྱོར་གདེངས་ཅན་གཙོ་བོར་གསོལ་བ་འདེབས། །མཁྱེན་བཙེ་བྱས་པའི་བདག་ཉིད་
རྒྱལ་ཀུན་ལས། །བདག་སོགས་འགྲོལ་བཀའ་ངེན་ཕུལ་བྱང་བ། །སློབ་ཐང་མཁས་
པའི་རྒྱན་གྱུར་ཚུལ་ཁྲིམས་གཏིར། །བསྐབ་གསུམ་བསྟན་པའི་སོག་ཤིང་ཞབས་བརྟན་
ཤོག། །སློབ་གསལ་རྐང་བྱག་བཤད་སྐྱབ་གཤོག་རྩལ་འབྱན། །འཕགས་ལམ་ཡན་
ལག་བརྒྱན་ལྡན་བྱམས་པའི་མཆོ། །ལེགས་བཤད་འདབ་སྟོང་རྒྱས་པའི་ཐེག་ཆེན་
སྤྱིང་། །མདོས་བྱེད་འཛིན་མཆོག་སྒྲ་མ་ཞབས་བརྟན་ཤོག། །འཆི་མེད་ཆེ་ཡི་མཆོག་
སྦྱིན་ཆེད་བག་མེད། །བྱིན་བདུད་སྤེ་འཛོམས་མཛད་གསང་བའི་བདག་ །ལས་
བཞེའི་འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་མཛད་ཇེ་བཙུན་མས། །དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མའི་སྤྱི་ཆེ་བསྐལ་
བརྒྱར་སྤྱིངས། །བཀའ་ངེན་སྒྲ་མེད་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་ལ། །བདག་སོགས་མོས་བས་
གསོལ་བ་བཏབ་པའི་མཐུས། །འགྲོ་ཀུན་ཆད་ལྡན་སྒྲ་མས་ཇེས་བཟུང་ནས། །ཐམས་
ཅད་གཟིགས་པ་སྤྱར་དུ་ཐོབ་གྱུར་ཅིག། །ཅེས་གྲ་བྱམས་པ་སྤྱིང་གི་མཁན་ཆེན་སློབ་ཐང་ཚུལ་ཁྲིམས་
ཀྱི་ཞབས་བརྟན་གསོལ་འདེབས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བྱམས་པ་སྤྱིང་དབུ་མཛད་ཀྱིས་བསྐལ་བ་ལྟར་ཕུར་བུ་ཚུག་
གི་རི་ཁྲོད་པ་དག་དབང་བྱམས་པས་བྲིས་པ་དག་ལེགས་འཕེལ། །

༥ རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བའི་མཁྱེན་བཙེ་གཅིག་བསྐུས་པ། །སློབ་ཐང་གྲགས་
པའི་བཤད་སྐྱབ་བསྟན་པའི་གནད། །ས་གསུམ་འགྲོལ་གསལ་མཛད་བཀའ་ངེན་

ཅན། །བྱམས་པས་འགྲོ་བ་སྐྱོང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཐུབ་བསྟན་གངས་རིའི་
སུལ་དུ་གནས་བཅས་ཏེ། །ཁྲོ་བཟང་ཅལ་གསུམ་རྫོགས་པའི་སྤར་བྱིས་བྱིས། །སྤ་
ངན་རི་དྲགས་ཆོགས་ནམས་འཛེམས་མཛད་པ། །བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆན་འཛིན་
ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མཆོག་གསུམ་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཆོས་དབྱིངས་བདེན་པའི་
མཐུས། །ཁྲོ་ལྷན་སྐལ་བཟང་ཀུན་གྱི་མགོན་གྱུར་པ། །མདོ་སྤགས་བསྟན་པ་འཛིན་
མཁས་བཀའ་བློན་ཅན། །ཞབས་རྩང་བསྐལ་བ་རྒྱ་མཆོར་བཏན་གྱུར་ཅིག །དེ་ལྟར་
གདུང་ལྷགས་དྲག་པོས་གསོལ་བཏབ་པས། །བདག་སོགས་སྤྱེ་ཞིང་སྤྱེ་བ་ཐམས་
ཅད་དུ། །ཐེག་མཆོག་དམ་པའི་མགོན་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། །ས་ལམ་ཡོན་ཏན་ཀུན་
གྱི་མཐར་བྱིན་ཤོག །ཅེས་བ་འདི་མཆོ་བདུན་མཁན་པོའི་བྲག་མཛོད་དཔོན་རྒྱུད་གིས་བསྐལ་བ་ལྟར་རི་ཁྲོད་བ་
བྱམས་པས་བྱིས་པའོ། །

༥ བཞུན་བཅའི་དགྱིལ་འཁོར་སྤང་དོར་གསལ་བའི་འོད། །སྤངས་རྟོགས་ཡོན་
ཏན་དབྱིངས་ན་རྟག་འཆར་བས། །འགྲོ་བའི་ཀུན་རྫོངས་སྤྲག་རུམ་སངས་མཛད་
པ། །ཁྲོ་བཟང་གྲགས་པའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་འཆད་ལ་
དབང་འབྱོར་ཞིང་། །བྱམས་པའི་ཐུགས་གྱིས་འགྲོ་ཀུན་རྫོངས་འཛིན་པ། །ལམ་བཟང་
གསལ་བར་སྟོན་པའི་བཀའ་བློན་ཅན། །བསྐལ་བ་རྒྱ་མཆོའི་དཔལ་དུ་ཞབས་བཏན་
ཤོག །རབ་འབྱམས་གཞུང་ལ་མཁས་པའི་མཐར་སོན་ཞིང་། །ལུས་ངག་སེམས་
དུལ་བཅུན་དང་བྱུབ་པའི་དབང་། །བཟང་པོའི་ཐུགས་མངའ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ་བསྐྱང་
འགྲོ། །ནམ་འཛེན་དམ་པ་བསྐལ་བརྒྱར་ཞབས་བཏན་ཤོག །དཔལ་ལྷན་སྤྲོ་མའི་ནམ་

དཀར་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས། །བདག་སོགས་དད་ལྡན་སློབ་མོས་འདབ་མའི་རྒྱ། །ཁྲོལ་བའི་
ཉམས་རྟོགས་སྤང་ཅིའི་ཐུག་དངར་གྱིས། །ཆེས་པའི་དགའ་བདེ་ནམ་ཡང་ཟད་མེད་
ཤོག། །གནས་འདིར་དཔོན་སློབ་དགེ་འདུན་ཐུགས་མ་ཐུན་ཞིང་། །ཆོས་དང་འཁྱོར་བ་
དབྱར་མཆོ་ལྟར་འཕེལ་བའི། །འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་ལ་མ་ཐུ་ལྡན་སྤང་མ་དང་། །དཀར་
ཕྱགས་སྤྱོད་བའི་ལྷ་སྤྱུས་ཕྱོགས་བྱེད་ཤོག། །ཅེས་པ་འདི་ཡང་ངག་དབང་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་བསྐུལ་བ་ལྟར་
བྱམས་པས་བྲིས། །སར་མཛད་ལོ། །

༥ ན་མོ་མཆོ་ཤི་ཡེ། །བསྐལ་བཟང་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཆོའི་དབྱས་ཉིད་ན། །བད་དཀར་
ལྟར་བསྐྱགས་ཐུབ་དབང་ཉི་མའི་གཉེན། །དེ་ཡི་བསྟན་བ་ལུང་རྟོགས་དབང་སྤྱུག་
དཔལ། །ཀུན་ལ་དབང་བསྐྱར་སྤྱུལ་སྤྱོད་གསོལ་བ་འདེབས། །སྐལ་བཟང་གདུལ་
བྱའི་གཉེན་གྱུར་ཉིན་མའི་མགོན། །ཐུབ་བསྟན་གླིང་བཞིའི་བདེ་ལེགས་དབང་སྤྱུག་
ནམས། །ཀུན་ནས་གསལ་མཛད་མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་གར། །བསྐྱར་མཛད་
འདེན་མཆོག་བསྐལ་བརྒྱུར་ཞབས་བརྟན་ཤོག། །བདག་སོགས་དེང་ནས་ཆེ་རབས་
ཐམས་ཅད་དུ། །ཐེག་མཆོག་དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱིས་རྗེས་བཟུང་ནས། །ཐབ་དང་
རྒྱ་ཆའི་ཉམས་ལེན་མཐར་བསོན་ཏེ། །རང་བཞག་དོན་གཉིས་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་
ཤོག། །ཅེས་པ་འདི་ནི་བྲག་ཡག་སྤྱུལ་པའི་སྤྱོད་ཉིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་ཅན་རབ་འབྱམས་སྤྱོད་པའི་ཤེས་སྐལ་ལྡན་
ཀྱིས་བསྐུལ་བ་ལྟར་བྱམས་པས་བྲིས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ། །

༥ ཨོ་སྤྲེ། །བསྐལ་བཟང་ནམ་འདེན་རྒྱལ་བ་ཉི་མའི་གཉེན། །བདེ་ཆེན་ནམ་རྩོལ་
མགོན་པོ་ཆེ་མཐའ་ཡས། །བཀའ་སྤངས་དམ་ཅན་རྒྱ་མཆོའི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས། །ཡིད་

ལ་འདོད་པའི་དོན་ཀྱན་འབྲུབ་པར་མཛོད། །མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་ཡིད་
འཕྲོག་པའི། །སྐལ་ལྷན་འགྲོ་རྣམས་འཕྲིན་ལས་བཟང་པོའི་མཐུས། །བདེ་ཆེན་ཐར་
པའི་ལམ་ལ་འགོད་མཛད་པ། །བཀའ་འདྲིན་ཆེན་མོ་མཁའ་གསོལ་བ་འདེབས། །མགོན་
ཁྱིམ་སྐལ་བཟང་གཏུལ་བྱའི་དབྱུང་གཉེན་དུ། །བསྟན་དང་བགྲུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་
གོས་པར། །བདེ་ཆེན་ཉིང་འཛིན་རང་ལས་གཡོ་མེད་དུ། །བསྐལ་བ་རྒྱ་མཆོའི་བར་
དུ་ཞབས་བརྟན་ཤོག །མཆོན་ཉིད་ལྷན་པའི་ཡོངས་འཛིན་མཆོག་ཁྱིམ་གྱིས། །བདག་
སོགས་ནམ་ཡང་འབྲལ་མེད་རྗེས་བཟུང་སྟེ། །ཁྲ་ལྷ་ཐུགས་མཐུན་བཤད་སྒྲུབ་འཕེལ་
བ་ལ། །མཆོ་བྲག་དཀར་པོ་ནམ་ཡང་མ་གཡེལ་ཞིག །ཅེས་པ་འདི་འོད་སྟེང་གོན་སྤྱི་ནས་བསྐལ་བ་
ལྷར་བུར་བྱ་ཚུག་ནས་བྱམས་པས་བྲིས། །

༥ ར་མོ་གུ་རུ་རྩེ་སྐབས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །རྗེ་བཀའ་
འདྲིན་ཆེན་མོ་འགྲོ་པའི་མགོན། །ཐུགས་བརྩེ་བའི་རང་བཞིན་སྐལ་བཟང་མཆོན། །བདག་
སྐལ་དཔལ་རྣམས་ལ་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། །ཁྱིམ་སྐལ་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་
གིས། །ཐུགས་ཆོས་དབྱིངས་རང་དུ་མ་བཞུགས་པར། །སྐྱ་མཆོན་དཔའི་ཆོས་
གར་དུར་སྤྲིག་འཆང་། །སྐར་ཆུ་ནང་ཆེ་བ་རི་བཞེན་དུ། །དུས་སྤར་དུ་སྟོན་ཅིག་
ཐུགས་རྗེ་ཅན། །ཁོང་མཐུ་ཆེན་གཞན་གྱིས་མ་ཐུལ་བའི། །ཁོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་འགྲོ་
རྣམས། །མགོན་ཁྱིམ་ཉིད་ཁོ་ནའི་འདུལ་སྐལ་ཡིན། །དོན་དེ་བྱིར་མཁས་བཙུན་བཟང་
པོ་ཅན། །ཡོངས་བསྟན་འགྲོའི་གཉེན་དུ་འགྱུར་བ་ཡི། །སྐབས་སྐལ་སྐྱ་ཆེན་སྤར་
ཁྱོན་ལ། །གནས་མཐའ་དབྱས་སྐྱེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །ཐུགས་བརྩེ་བའི་ཐུགས་

ཀྱས་བློས་བྱས་ནས། །དུས་སྤྱར་བར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་མཛོད། །ཅེས་པ་འདི་མཆོད་
སྤོང་འཇམ་མིང་རྒྱན་གཅིག་གི་སྤྱུ་གཉིད་ལྷུང་གིས་བསྐྱལ་བའི་དོར་ལྷན་བྱ་བྱམས་པས་ཐོབ་ལྷུང་དུ་གྲིས་པའོ། །

༥ ཨོ་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །ནམ་དག་ལྷོ་མིག་སྤོང་ལྷན་འཆི་མེད་
དབང་། །ལྷག་བསམ་བཟང་པོའི་ས་སྤྱངས་སྤྱིང་འགྱིང་བ། །དད་ལྷན་སྐལ་
བཟང་རྒྱ་མཆོའི་མགོན་གཅིག་ལུ། །བཀའ་བློན་གསུམ་ལྷན་སྤྱིང་གི་ཟེའུ་འབྱུར་
བཞུགས། །ཁྱོད་སྤྱེ་སྤྱེ་འཆིའི་རྒྱད་པ་ལས་གྲོལ་ཡང་། །ཐ་མལ་སྤྱེ་འཆིའི་ཚུལ་གྱིས་
འགྲོ་བ་རྣམས། །མངོན་མཛོད་ས་ལེགས་ལམ་ལ་འཁྱེད་མཛོད་ནས། །སྤྱར་ཡང་
སྤྱལ་སྤྱེ་ཆེད་སྤྱུར་དུ་སྟོན། །དེ་ཉིད་འཁྱལ་མེད་དོས་ཟེན་བསྟན་འགྲོའི་དོན། །ཐུགས་
བཞེད་རི་བཞེན་མཛོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི། །འཕྲིན་ལས་སྤྱབས་ལ་བཀའ་སྤྱངས་དམ་
ཅན་རྣམས། །ནམ་ཡང་མ་གཡེལ་དགེ་ལེགས་འཕེལ་བར་མཛོད། །ཅེས་པ་འདི་གོང་ས་
སྤྱབས་མགོན་མཆོག་གི་ཡང་སྤྱིད་སྤྱུར་ཕེབས་ཀྱི་འདོད་གསོལ་སྤྱལ་བའི་སྤྱུ་དག་དབང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོའི་ཞལ་
འདོན་དུ་དག་དབང་བྱམས་པས་གྲིས་པའོ། །

པར་བྱང་སྟོན་ཆོག

སམ་རྩྭ་སུ་ཏ་མཆོ་རྣམ་ན་ལྷ་མི་ཏ་སུ་ཀོ་ལོ། །སམ་ཏ་པ་ར་མ་སྤྱ་རྩྭ་བྱུ་ལྷོ་མི་
ལུ་ལྷ་ཡ། །སམ་སྤྱ་སི་གྲི་ལྷ་ཏ་བེ་སྤྱ་ར་བེ་རྩྭ་ཀལ་ཁེ་ན། །སམ་ས་སུ་ད་ལྷ་ཕུ་པ་ལྷ་ནི་
ཅ་པ་རི་ལྷེ་རྩྭ། །

ཀུན་མཁྱེན་མདོ་ཐུགས་ཆོས་ཚུལ་བདུད་ཅིའི་མཛོད། །ཀུན་ནས་རྒྱས་སྤྱད་དམ་

པར་བྱང་སྟོན་ཆིག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་རྒྱལ་དལ་འབབ་སྤྱང་།
ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དྲུག་གསུམ་གྱི།
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི།
དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནམ་དཀར་སྤང་བའི་མཐུས།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཐག་བརྒྱ།
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྗེའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ།
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་འཕེན་ཤུག་
སེལ་འཛིན་པའི་ལུགས་སྟོན་ཀུན་ནས་རྒྱ་ས་པ་སོགས་འབྲལ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་
དམིགས། ཉན་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རེས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་
འགྱུར་གང་ལའང་སྤྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྟོན་སྟོན་ཆིག་ཏུ་ཤུག་འཛིན་ཆོས་སྤྱོད་བཤག་
དབང་སྟོན་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའོ།